

ספר
לקוטי הלכות

על
שלקו ערוך יורה דעה
חלק שני

יוצא לאור על ידי

ג נח נחמ נחמן מאומן

לעילוי כל נשמות ישראל ובניהם

לזכר עולם יהיה צדיק

ר' ישראל דב אודסר זצוק"ל בן ר'

אייזיק שלמה

תלמידו של ר' ישראל מקרדון זצוק"ל

תלמידו של ר' משה ברסלבר זצוק"ל

תלמידו של ר' נתן מנמירוב זצוק"ל

תלמידו של רביה"ק נחמן מברסלב

זצוק"ל

זכותם תגן עלינו ועל כל בית ישראל אמן.

© כל הזכויות שמורות, תשע"ד

להזמנות תרומות ושותפות בדפוס נא לפנות:

הוצאת מכון בשן

ד.ג. שומרון ברכה 44835

Bracha Po box. 43385 Shomron israel

טל' נייד 972+(0)52-2777007

טלפקס 972+(0)2-9947868

E mail- nanach148@gmail.com

אתר - nanach148.net

ספר

לקוטי הלכות

על

שלחן ערוך יורה דעה

חלק שני

מאת הרב הגאון הצדיק בוצינא קדישא איש חי רב פעלים מורנו
ורבנו הרב נתן זצוק"ל תלמיד מובהק לאדמו"ר הרב האמת הגאון
הקדוש האמתי נחל נבע מוקור חכמה אור ישראל וקדושו מורנו
ורבנו הרב רבי נחמן זצוק"ל בעל המחבר ספרי לקוטי מוהר"ן
הקדושים ושאר ספרים.

והחבור הזה נעשה על פי פקדנת רבו הגאון הנ"ל לקאר ולחדש בכל
הלכה משלחן ערוך למצא סמוך וטעם בכל הלכה בדרך חקמת
האמת ומוסר השכל ועצות נפלאות ונוראות והתחזקות עצום
ונשגב עד אין סוף ואין תכלית שיתחזק כל אדם להתקרב לה'
יתברך בכל דרגא ודרגא מכל מקום שהוא, יהיה מי שיהיה. וכלם
מקסדים על אדני פז. וכל החבורים מהגאון החסיד הנ"ל נעתיקו
ונקבעו יחד על ידי תלמידו הרב המאור הגדול מוהרנ"ת הנ"ל.

תֵּכֵן הָעֲנִינִים

א	הַלְכוֹת נְדָרִים
68	הַלְכוֹת שְׁבוּעוֹת
צט	הַלְכוֹת כְּבוֹד אָב וְאֵם
קלא	הַלְכוֹת כְּבוֹד רַבּוֹ וְתַלְמִיד חֶכֶם
קמז	הַלְכוֹת מְלַמְּדִים
172	הַלְכוֹת תַּלְמוּד תּוֹרָה
184	הַלְכוֹת צְדָקָה
קצג	הַלְכוֹת מִיָּלָה
רעז	הַלְכוֹת עֲבָדִים
רפט	הַלְכוֹת גְּרִים
310	הַלְכוֹת סֵפֶר תּוֹרָה
שנט	הַלְכוֹת מְזוּזָה
שעג	הַלְכוֹת שְׁלוּחַ הַקֵּן
תכג	הַלְכוֹת חֲדָשׁ
464	הַלְכוֹת עֶרְלָה
532	הַלְכוֹת פְּלֵאֵי הַפָּרָם
תקלג	הַלְכוֹת פְּלֵאֵי אֵילָן
538	הַלְכוֹת פְּלֵאֵי הַפָּרָם
תקמז	הַלְכוֹת פְּלֵאֵי בְּהֵמָה
588	הַלְכוֹת פְּלֵאֵי בְּגָדִים
תרג	הַלְכוֹת פְּדִיּוֹן בְּכוֹר
תרנא	הַלְכוֹת בְּכוֹר בְּהֵמָה טְהוֹרָה
תרצט	הַלְכוֹת פְּדִיּוֹן פֶּטֶר חֲמוֹר
718	הַלְכוֹת חֵלָה
738	הַלְכוֹת תְּרוּמוֹת וּמַעֲשָׂרוֹת
תשנז	הַלְכוֹת רֵאשִׁית הַגֶּזֶז

מפתח התורות

הלכות נדרים

א	.....	ח"א תורה לד [ואתם תהיו לי]	.....	הלכה א
4	.....	ח"ב תורה עח [בענין הנהגת הפשיטות]	.....	הלכה ב
יג	.....	ח"א תורה מט [לשמש שם אוהל בהם]	.....	הלכה ג
22	.....	ח"ב תורה ז [כי מרחמם ינהגם]	.....	הלכה ד
נט	.....	ח"א תורה ס [פתח רבי שמעון]	.....	הלכה ה

הלכות שבועות

68	.....	ח"א תורה סו [ויהי נא פי שנים]	.....	הלכה א
70	.....	ח"א תורה נא [אמר רבי עקיבא]	.....	הלכה ב

הלכות כיבוד אב ואם

צט	.....	ח"א תורה לז [דרשו ה' ועוזו]	.....	הלכה א
100	..	ח"ב תורה עא [חבלים נפלו לי בנעימים]	.....	הלכה ב
118	.....	ח"א תורה יד [להמשיך שלום]	.....	הלכה ג
קכג	.....	ח"ב תורה יב [ואיזה השה לעולה]	.....	הלכה ד
70	.....	ח"א תורה נא [אמר רבי עקיבא]	..... (כלולה בהלכות שבועות הלכה ב')	הלכה ה

הלכות כבוד רבו ותלמיד חכם

קלא	.....	ח"א תורה ס [פתח רבי שמעון]	.....	הלכה א
-----	-------	----------------------------	-------	--------

לקוטי הלכות

מפתח התורות

ארה חיים

הלכה ב	.....	ח"א תורה כב [חותם בתוך חותם]	קלא
הלכה ג	.....	ח"ב תורה ח [תקעו - תוכחה]	קלג
הלכה ד	(כלולה בהלכות כיבוד אב ואם ג' אות ה')	ח"א תורה יד [להמשיך שלום]	קכא
הלכה ה	(כלולה בהלכות שבועות ב' אות י"ט)	ח"א תורה נא [אמר רבי עקיבא]	82

הלכות מלמדים

הלכה א	.....	ח"א תורה ס [פתח רבי שמעון]	קמז
הלכה ב	.....	ח"ב תורה ז [כי מרחמם ינהגם]	קמט
הלכה ג	.....	ח"א תורה נד [ויהי מקץ - זכרון]	קנא
הלכה ד	.....	ח"א תורה לד [ואתם תהיו לי]	158
הלכה ה	(כלולה בהלכות שבועות ב' אות כ"ז)	ח"א תורה נא [אמר רבי עקיבא]	פט

הלכות תלמוד תורה

הלכה א	.....	ח"א תורה יב [תהלה לדוד]	172
הלכה ב	.....	ח"ב תורה ז [כי מרחמם ינהגם]	קעג
הלכה ג	.....	ח"א תורה יב [תהלה לדוד]	176
הלכה ד	(כלולה בהלכות מלמדים הלכה ד')	ח"א תורה לד [ואתם תהיו לי]	158
הלכה ה	(כלולה בהלכות שבועות ב' אות כ"ז)	ח"א תורה נא [אמר רבי עקיבא]	פט

הלכות צדקה

הלכה א	.....	ח"א תורה לא [אית לך בירא]	184
הלכה ב	.....	ח"ב תורה צא [וידבר אלקים]	קפה
הלכה ג	.....	ח"א תורה קעב [מלא כל הארץ כבוד]	192
הלכה ד	(כלולה בהלכות מלמדים הלכה ד' אות י')	ח"א תורה לד [ואתם תהיו לי]	166

הלכה ה (כלולה בהלכות שבועות ב' אות ל"ד) ח"א תורה נא [אמור רבי עקיבא] 96

הלכות מילה

הלכה א ח"א תורה יט [תפלה לחבקוק] . . . . . קצג
 הלכה ב ח"ב תורה מט [לשמש שם אוהל בהם] . . . . . קצה
 הלכה ג ח"ב תורה עח [בענין הנהגת הפשיטות] . . . . . רג
 הלכה ד ח"ב תורה סא [אני היום ילדתיך] . . . . . רטו
 הלכה ה ח"א תורה סה [ויאמר בועז אל רות] . . . . . רמז

הלכות עבדים

הלכה א ח"א תורה יט [תפלה לחבקוק] . . . . . רעז
 הלכה ב ח"א תורה נא [אמור רבי עקיבא] 278
 הלכה ג (כלולה בהלכות מילה הלכה ג' אות ט') ח"ב תורה עח [בענין הנהגת הפשיטות] 212
 הלכה ד (כלולה בהלכות מילה הלכה ד' אות י"ב) ח"ב תורה סא [אני היום ילדתיך] . . . . . רכט
 הלכה ה (כלולה בהלכות מילה הלכה ה' אות ט') ח"א תורה סה [ויאמר בועז אל רות] . . . . . רנז

הלכות גרים

הלכה א ח"א תורה יט [תפלה לחבקוק] . . . . . רפט
 הלכה ב (כלולה בהלכות עבדים הלכה ב' אות י') ח"א תורה נא [אמור רבי עקיבא] 286
 הלכה ג ח"א תורה נט [היכל הקודש] . . . . . רצא
 הלכה ד (כלולה בהלכות מילה הלכה ד' אות ט"ז) ח"ב תורה ס"א [אני היום ילדתיך] 232
 הלכה ה (כלולה בהלכות מילה הלכה ה' אות ט"ז) ח"א תורה ס"ה [ויאמר בועז אל רות] 262

הלכות ספר תורה

310	ח"א תורה רסו [ולמקנהו עשה סוכות]	הלכה א
312	ח"א תורה כב [חותם בתוך חותם]	הלכה ב
326	סיפורי מעשיות יג [יום החמישי]	הלכה ג
336	ח"ב תורה ח [תקעו - תוכחה]	הלכה ד

הלכות מזוזה

שנט	ח"א תורה רסו [ולמקנהו עשה סוכות]	הלכה א
360	ח"ב תורה סז [בראשית לעיני כל ישראל]	הלכה ב
שסג	ח"א תורה סז [ויבן ה' את הצלע]	הלכה ג
שסז	שיחות הר"ן צו [ראוי לאדם להרגיל וכו']	הלכה ד
שמג	ח"ב תורה ח [תקעו - תוכחה]	הלכה ה (כלולה בהלכות ספר תורה ד' אות י"ד)

הלכות שילוח הקן

שעג	ח"א תורה סז [ויבן ה' אל הצלע]	הלכה א
374	ח"ב תורה יב [ואיה השה לעולה]	הלכה ב
376	ח"א תורה יד [להמשיך שלום]	הלכה ג
378	ח"א תורה עב [להתחזק נגד היצה"ר]	הלכה ד
396	ח"א תורה סג [סוד כוונת המילה]	הלכה ה

הלכות חדש

תכג	.....	ח"א תורה סב [ויסב אלקים]	.....	הלכה א
תכה	.....	ח"ב תורה ח [תקעו - תוכחה]	.....	הלכה ב
תכט	.....	ח"א תורה לז [דרשו ה' ועוזו]	.....	הלכה ג
תמט	.....	ח"א תורה יט [תפלה לחבקוק]	.....	הלכה ד
תיא	.....	ח"א תורה סג [סוד כוונת המילה]	(כלולה בהלכות שילוח הקן ה' אות ט"ו)	הלכה ה

הלכות ערלה

464	.....	ח"א תורה יט [תפלה לחבקוק]	.....	הלכה א
תסה	.....	ח"ב תורה עב [חיים נצחיים]	.....	הלכה ב
468	.....	ח"ב תורה ח [תקעו - תוכחה]	.....	הלכה ג
480	.....	ח"ב תורה א [תקעו - ממשלה]	.....	הלכה ד
512	.....	ח"א תורה יד [להמשיך שלום]	.....	הלכה ה

הלכות כלאי הכרם

532	.....	ח"א תורה יט [תפלה לחבקוק]	.....	הלכה א
-----	-------	---------------------------	-------	--------

הלכות כלאי אילן

תקלג	.....	ח"א תורה יא [אני ה' הוא שמי']	.....	הלכה א
------	-------	-------------------------------	-------	--------

הלכות כלאי הכרם

538	.....	ח"א תורה ד [אנכי ה' אלוקיך]	.....	הלכה ב
510	.....	ח"ב תורה א [תקעו - ממשלה]	(כלולה בהלכות ערלה הלכה ד' אות כ"ו)	הלכה ד
תק"ט	.....	ח"א תורה יד [להמשיך שלום]	(כלולה בהלכות ערלה הלכה ה' אות ח')	הלכה ה

הלכות כלאי בהמה

תקמ"ז	.....	ח"א תורה יט [תפלה לחבוק]	.....	הלכה א
548	.....	ח"א תורה יא [אני ה' הוא שמי]	.....	הלכה ב
תקל"ג	.....	ח"א תורה סא [חדי רבי שמעון]	.....	הלכה ג
560	.....	ח"ב תורה ב [ימי חנוכה]	.....	הלכה ד
תק"ט	.....	ח"א תורה יד [להמשיך שלום]	(כלולה בהלכות ערלה הלכה ה' אות ח')	הלכה ה

הלכות כלאי בגדים

588	.....	ח"א תורה כט [האי מאן דאזיל]	.....	הלכה א
590	.....	ח"ב תורה ה [תקעו - אמונה]	.....	הלכה ב
594	.....	ח"א תורה סד [בא אל פרעה]	.....	הלכה ג
תקצ"ז	.....	ח"א תורה קלג [ואורח צדיקים]	.....	הלכה ד
תק"ט	.....	ח"א תורה י"ד [להמשיך שלום]	(כלולה בהלכות ערלה הלכה ה' אות ח')	הלכה ה

הלכות פדיון בכור

תר"ג	.....	ח"א תורה סט [חומר איסור גזילה]	.....	הלכה א
------	-------	--------------------------------	-------	--------

הלכה ב	..... ח"א תורה ל [מישרא דסכינא]	תרה
הלכה ג	..... ח"ב תורה פ"ב [כי תצא]	תרט
הלכה ד	..... ח"ב תורה ד [ואת העורבים צייתני]	616
הלכה ה	..... ח"ב תורה ז [כי מרחמם ינהגם]	622

הלכות בכור בהמה טהורה

הלכה א	..... ח"א תורה יט [תפלה לחבקוק]	תרנא
הלכה ב	..... ח"א תורה נד [ויהי מקץ - זכרון]	652
הלכה ג	..... ח"ב תורה ה [תקעו - אמונה]	656
הלכה ד	..... ח"א תורה קפה [עיקר השלימות]	תרעא
הלכה ה	..... ח"ב תורה ז [כי מרחמם ינהגם] <small>(כלולה בהלכות פדיון בכור ה' אות כ"ד)</small>	644

הלכות פדיון פטר חמור

הלכה א	..... ח"א תורה נט [היכל הקודש]	תרצט
הלכה ב	..... ח"א תורה ס [פתח רבי שמעון]	702
הלכה ג	..... ח"ב תורה ז [כי מרחמם ינהגם] <small>(כלולה באו"ח ח"ג בהלכות פסח ט, יא)</small>	470
הלכה ג	..... ח"א תורה כא [עתיקא טמיר וסתים]	תשיג

הלכות חלה

הלכה א	..... ח"א תורה יט [תפלה לחבקוק]	718
הלכה ב	..... ח"א תורה לד [ואתם תהיו לי]	720
הלכה ג	..... ח"א תורה ה [בחצוצרות]	תשכג
הלכה ד	..... ח"ב תורה עו [ישראל נעשים אדונים]	תשכט
הלכה ה	..... ח"ב תורה ז [כי מרחמם ינהגם] <small>(כלולה בהלכות פדיון בכור ה' אות כ"ו)</small>	תרמה

הלכות תרומות ומעשרות

738	.....	ח"א תורה יט [תפלה לחבקוק]	.....	הלכה א
738	.....	ח"א תורה סו [ויהי נא פי שנים]	.....	הלכה א
740	.....	ח"ב תורה ד [ואת העורבים צייתני]	.....	הלכה ב
	.....	ח"א תורה ע"ח [ויתן עוז למלכו]	.....	הלכה ג
754	.....	ח"א תורה מו [מחאת כפיים בתפילה]	.....	הלכה ד

הלכות ראשית הגז

	.....	ח"א תורה יט [תפלה לחבקוק]	.....	הלכה א
	.....	ח"א תורה נד [ויהי מקץ - זכרון]	.....	הלכה ב
764	.....	ח"ב תורה ז [כי מרחמם ינהגם]	.....	הלכה ג
	.....	שיחות אחרסיפו"מ מהצדיק שנפל וכו' ..	.....	הלכה ד
	.....	ח"ב תורה רפב [אזמרה לאלקי בעודי] ..	.....	הלכה ד
794	.....	ח"א תורה יב [תהלה לדוד]	.....	הלכה ה

לקוטי הלכות

הלכות נדרים א

יורה דעה

א

הלכות נדרים

הלכה א

א ענין נדרים, שיש פה ביד האיש הישראלי לאסור על עצמו איזה דבר שירצה ולעשות מההתר אסור. כי כל הדברים שבבעולם הם משבירת בלים וכל התאות וההנאות שבבעולם הם בחינת אהבות הנפולות שבאים משבירת פלי החסד. ועל-כן כל הדברים שבבעולם צריכים תקון אפלו דברים המתרים פי אין דבר בעולם שלא יהא צריך במה תקונים ועל-כן אסור להנות מהעולם הנה בלא ברכה:

ב והענין עליפי מה שמבאר בבואמר, "ואתם תהיו לי ממלכת פהנים" (פסוק לד), עין שם. והכלל, שכשמתקשרין אל הנקדה, דהינו על-ידי הדבור שבפה ששם בחינת הנקדה הקדושה, בחינת "פי ידבר חכמות". ושם אצל הנקדה הקדושה שורה אהבה הקדושה, על-ידי זה נתבטל החרפה ושבירת הלב שהם על-ידי אהבות הנפולות, פי שם אצל הנקדה אור האהבה הקדושה שורה, עין שם. ועל-כן אסור להנות מהעולם הנה בלא ברכה, כי כל ההנאות הם אהבות הנפולות משבירת בלים, בנזכר לעיל שהם אותיות נפולים. ואי אפשר לתקן שום דבר עד שיחזור ויביא אותו הדבר לתוך הפה כדי

לחזור ולתקנו שם משבירתו, דהינו קדם שנהנה משום דבר צריך לברך עליו ולפרט אותו הדבר בברכתו, כגון על פרי העץ בורא פרי העץ ועל פרי האדמה בורא פרי האדמה וכו', ועל-ידי זה נתבטל החרפה השורה על אותו הדבר, דהינו השבירה הנ"ל, דהינו שנתבטל האהבה הנפולה הנ"ל, פי שם אצל הנקדה שבפה שהוא בחינת "פי ידבר חכמות" שנתגלה עתה על-ידי הדבור של הברכה, על-ידי זה נתבטלן כל החרפות, שהם אהבות הנפולות על-ידי שנתגלה אור האהבה הקדושה השורה אצל הנקדה שבפה הנ"ל. גמצא, על-ידי הברכה בורא את הדבר שאוכל מחדש ובלא זה אסור לו להנות פי היה בחינת שבירות וחרפות וצריך לחדש הדבר ולתקנו מחדש על-ידי הנקדה שבפה שנתגלה על-ידי הברכה הנ"ל. ועל-כן כל הברכות מברכין בלשון הונה, דהינו בורא ולא שברא וכן כל ברכות הנזכרין, פי עתה נברא הדבר מחדש על-ידי הברכה הנ"ל, כי על מנת כן ברא ה' ויתברך את העולם שיהיה נמסר לישראל לעשות בו כרצונם ועל-כן ברא כל הדברים מחסר תקון כדאיתא במדרש (בראשית דבא פרישת יא): 'חמים צריך למחן וכו'', עין שם, כדי שהאדם יתקן כל הדברים על-ידי עצמו, כי בכל דבר יש במה תקונים וכמה מצות תלויים בו קדם שנהנינו ממנו כדי שעל-ידי זה יתתקן הדבר ויתחדש בכריה

הַדְּשָׁה. וְגַמְרֵי כָּל הַתְּקוּנִים וְכַלְלוּתָם הוּא
עַל־יְדֵי הַבְּרָכָה שְׂפָפָה, כִּי אִפְלוּ אוֹתָן
דְּבָרִים שְׂאֵין מִצּוֹת תְּלוּיוֹת בָּהֶם עַל כָּל
פְּנִים אֲסוּר לְהַנּוֹת מֵהֶם בְּלֹא בְּרָכָה. כִּי
עַקֵּר הַתְּקוּן עַל־יְדֵי הַבְּרָכָה כִּנְ"ל וְעַל־יְדֵי
זֶה נִבְרָא הַדְּבָר מִחֻדָּשׁ, כִּי כָּל הַבְּרִיאָה
עַל־יְדֵי הַדְּבִיבּוּר, כְּמוֹ שֶׁתּוֹב (תְּהִלִּים ז:)
"בְּרַבֵּר ה' שָׁמַיִם נִעֲשׂוּ וכו'".

וְזֶה שְׂאֵמְרוּ חֲכָמֵינוּ וְזָרְנָם לְבְּרָכָה (גְּרָמָה
ז:): כְּתִיב "לֹהֵ הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ".
וְכִתִּיב: "וְהָאָרֶץ נָתַן לִבְנֵי אָדָם". כָּאֵן קִדְּם
בְּרָכָה וְכָאֵן לְאַחַר בְּרָכָה, כִּי עַל־יְדֵי
הַבְּרָכָה נִחְשָׁב כְּשֵׁלוֹ, כִּי עַל־יְדֵי הַבְּרָכָה
הוּא בּוֹרֵא הַדְּבָר מִחֻדָּשׁ כִּנְ"ל. וְכִמוֹ
שֶׁמִּבְּאֵר הַיִּטֵּב בְּמֵאֵמֶר הַנְּ"ל שִׁישְׂרָאֵל הֵם
מוֹשְׁלִין בְּעוֹלָם עַל־יְדֵי מִצּוֹת הַתּוֹרָה
וְהַעֲקֵר עַל־יְדֵי הַדְּבִיבּוּר שְׂפָפָה שְׂשֵׁם שׁוֹרָה
אוֹר הַנִּקְדָּה שֶׁהוּא בְּחִינַת צְדִיק מוֹשֵׁל,
עַן שֵׁם, כְּמוֹ שֶׁהֵבִיא שֵׁם מֵאֵמֶר רַבּוֹתֵינוּ
וְזָרְנָם לְבְּרָכָה: 'רַבּוֹת עֲשִׂית אִתָּה ה'
אֶלְקִי' - קִדְּם מִמֵּן תּוֹרָה. אֲבָל אַחַר כֵּן
נִפְלְאוֹתֶיךָ וּמַחְשָׁבוֹתֶיךָ וכו', כִּי הִכַּל בְּיַד
יִשְׂרָאֵל, עַן שֵׁם וְעַל־כֵּן יֵשׁ כַּח בְּיַד
יִשְׂרָאֵל לְאַסּוּר עַל נִפְשׁוֹ דְּבָר הַמֵּתֵר, כִּי
בְּאֵמֶת גַּם דְּבָר הַמֵּתֵר יֵשׁ בּוֹ בְּחִינַת
אֲסוּר, כִּי יֵשׁ בּוֹ אַחֲזוֹת הַסְּמֵרָא אַחְרָא
שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׂבִירַת פְּלִים כִּנְ"ל, רַק
שְׁנַתְמֵן עַל־יְדֵי הַפֶּה, דְּהֵינּוּ עַל־יְדֵי
הַבְּרָכָה כִּנְ"ל, אֲבָל קִדְּם הַבְּרָכָה אִפְלוּ
הַהֵתֵר הוּא בְּבְּחִינַת אֲסוּר, כְּמוֹ שְׂאֵמְרוּ
רַבּוֹתֵינוּ וְזָרְנָם לְבְּרָכָה: אֲסוּר לְהַנּוֹת

וְכו', וְעַל־כֵּן כְּשֶׁמִּקְבֵּל עַל עֲצָמוֹ שֶׁהַדְּבָר
הַזֶּה יִהְיֶה אֲסוּר וּמוֹצִיא בְּפִיו הַגֵּדֵר אֵין
נִעֲשֶׂה אֲסוּר גְּמוּר, כִּי דְּבָר הַהֵתֵר הוּא
תְּלוּי וְעוֹמֵד עַד שֶׁיִּבְא לְחוּף פֶּה אִישׁ
הַיִּשְׂרָאֵלִי אֲשֶׁר בְּיַדוֹ הַמְּשֻׁלָּה לַעֲשׂוֹת בּוֹ
כְּרִצּוֹנוֹ, כִּי הַהֵתֵר הוּא בְּחִינַת מְמַצֵּעַ בֵּין
הַקְּדָשָׁה וּבֵין הָאֲסוּר כְּמוֹכָא לְעִיל
הַהֲלָכוֹת תַּעֲרוּבוֹת (הַלָּכָה א) וּבְמִקּוּם אַחֵר.
וַיֵּשׁ בְּיַדוֹ כַּח לְהַפְּכוֹ אֶל הַקְּדָשָׁה עַל־יְדֵי
הַבְּרָכָה כִּנְ"ל אוֹ לְאַסְרוֹ עָלָיו כִּנְ"ל וְהַכַּל
תְּלוּי בְּפִיו שְׂשֵׁם הַנִּקְדָּה שֶׁהוּא בְּחִינַת
צְדִיק מוֹשֵׁל כִּנְ"ל:

ג וְזֶה בְּחִינַת הַתֵּר גְּדָרִים בְּשֻׁלְשָׁה
הַדְּוִימוֹת. כִּי מֵאַחַר שֶׁכָּבַד אֲסוּר
הַדְּבָר עַל עֲצָמוֹ אוֹ אֲפֻשֶׁר שִׁיחֹד וַיִּתְמַקֵּן
עַל־יְדֵי עֲצָמוֹ, כִּי זֶה כָּלֵל שֶׁכָּל הַדְּבָרִים
הַצְּרִיכִים תְּקוּן אוֹ אֲפֻשֶׁר שִׁיחֹד עַל־יְדֵי
אוֹתוֹ הָאוֹר עֲצָמוֹ שֶׁנִּשְׁבַּר כִּי אִם כְּשִׁיבָא
בְּחִינַת אוֹר הַדָּשׁ וְעַל יַדוֹ נִתְמַקֵּן הַדְּבָר.
וְעַל־כֵּן כְּשֶׁרוֹצֵה לְהַתִּיר גְּדָרוֹ וְלְחֹדוֹ הַדְּבָר
מֵאֲסוּר אֶל הַתֵּר הוּא מְכַרֵּחַ לְקַבֵּל אוֹר
הַדָּשׁ מִבְּחִינַת נִקְדָּה כְּלָלִיּוֹת שֶׁהוּא אוֹר
גְּדוֹל בְּיוֹתֵר וַיֵּשׁ לֹה מְמַשְׁלָה, בְּחִינַת צְדִיק
מוֹשֵׁל, וְעַל־יְדֵי זֶה חוֹזֵר לְהַתִּיר, וְעַל־כֵּן
צָרִיךְ לְבֹא לִפְנֵי שְׁלֵשָׁה אַנְשִׁים מִיִּשְׂרָאֵל
וְכָל מְקוּם שֶׁנִּמְצְאוּ שֵׁם שְׁלֵשָׁה שְׂכִינָה
שְׂרוּיָה בְּיַנְיָהֶם וַיֵּשׁ לָהֶם כַּח וּמְמַשְׁלָה,
כְּמוֹ שֶׁמִּצְוֵנוֹ שִׁשְׁלֵשָׁה נִקְרְאוּ בֵּית דִּין וַיֵּשׁ
לָהֶם כַּח לְדוֹן כְּעַל פְּרוּחַ כָּל מִי שִׁרְצָנוֹ.
כִּי שְׁלֵשָׁה יִשְׂרָאֵלִים הֵם בְּחִינַת כְּלָלִיּוֹת
יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם כְּהִנָּם, לְיוֹם וַיִּשְׂרָאֵלִים.

ומאחר שהם בבחינת פְּלִיית יִשְׂרָאֵל נתגלה ביניהם בחינת נְקֵדָה פְּלִיית יִשְׂרָאֵל, שהוא בחינת "נַעֲמָד בְּלִם צְדִיקִים", בחינת "יִשְׂרָאֵל מִמְשֹׁלוֹתָיו", בחינת צְדִיק מוֹשֵׁל. וְעַל־יְדֵי אור הנקדה הפְּלִיית נתמתן אסור הַגְּדֵר וְחֹדֶר לְהִתֵּר פְּנ"ל שְׁעַל־יְדֵי אור הנקדה שִׁבְעָה נתמתן על הַדְּבָרִים מִשְׁבִּיבֵיתָן וְקִלְקוּלָם, כי שְׁלֹשָׁה אֲנָשִׁים שֶׁהֵם בְּחִינַת כֶּהֱן, לוי, יִשְׂרָאֵל, שָׁהוּ בְּחִינַת פְּלִיית יִשְׂרָאֵל, הוא בבחינת מְלֵאפּוֹ"ם שֵׁשׁ הַתְּגִלוֹת אור הנקדה, כְּמוֹ שֶׁמְבֹאֵר שָׁם, כי כֶּהֱן הוא בחינת חֲכָמָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "כִּי קְדוֹשׁ הוּא לֹאֲלֹקִי". וְחֲכָמָה נִקְרָא קְדוֹשׁ כְּמוֹכָא שָׁם, שָׁהוּ בְּחִינַת אור הנקדה, בחינת "כִּי יִדְבֵר חֲכָמוֹת", כְּמוֹ שֶׁמְבֹאֵר כְּמוֹכָא הַנ"ל. וְעַן שֵׁם שְׁבִרִית הַכֶּהֱן נִקְרָא בְּרִית שְׁלוֹם, כי שָׁם אור הנקדה שֵׁשׁ אור הַאֲהָבָה הַקְּדוּשָׁה, עַן שָׁם. וְזֶה בְּחִינַת כֶּהֱן מְבֹרָךְ, כי הַכְּרֻתֵם הֵם מִבְּחִינַת קְדוֹשׁ, בְּחִינַת חֲכָמָה כְּמוֹכָא. וְזֶה מֵה שֶׁמְבֹאֵר לְעֵיל שְׁעַל־יְדֵי הַכְּרֻתֵם נִתְמַתְּנִין כֹּל הַדְּבָרִים, כִּי עַל־יְדֵי הַכְּרֻתֵם, שְׁהוּא בְּחִינַת חֲכָמָה, בְּחִינַת כֶּהֱן מְבֹרָךְ פְּנ"ל, שָׁהוּ בְּחִינַת הַנְּקֵדָה פְּנ"ל, עַל־יְדֵי זֶה נִתְגַּלָּה אור הַאֲהָבָה הַקְּדוּשָׁה פְּנ"ל וְחֵלְוִי הוּא בְּחִינַת בִּינָה, בְּחִינַת וְהִגוֹת לְבִי תְבוּנוֹת. כִּי מִסְטָרָא דְלוֹי דִּינִין כֹּתְעָרִין, כְּמוֹכָא בְּמִקּוֹם אַחֵר. וְהַיִּשְׂרָאֵל הוּא בְּחִינַת הַשְּׁלִישִׁי הַמְּכַרְעֵי, דְהִינּוּ שְׁהוּא מְקַשֵּׁר הַנְּקֵדָה עִם הַי"ו

וְנַעֲשֶׂה בְּחִינַת מְלֵאפּוֹם שֵׁשׁ הַתְּגִלוֹת הַנְּקֵדָה, כְּמוֹ שֶׁמְבֹאֵר, כִּי עֵקֶר הַבֵּית דִּין שְׁעַל יְדוֹ נִתְר הַגְּדֵר הוּא שְׁנַיִם. וְעַל־כֵּן אִין צְרִיכִין שִׁהְיוּ בְּלִם גְּמִירֵי רַק שְׁנַיִם מֵהֵם, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּשִׁלְחֹן עֲרוּךְ. רַק שְׁתֵּשֶׁלְשִׁי בָּא לְהַכְרִיעַ שְׁלֹא יִהְיֶה בֵּית דִּין חֲלוּק כְּמוֹ דְאִיתָא בְּסִנְהֵדְרִין לְעַנּוּ דְיָגִיב. כִּי אִם לֹא יִהְיֶה רַק שְׁנַיִם אֶפְשָׁר שִׁיתְחַלְקוּ חֵם וְשְׁלוֹם, וְלֹא יִהְיֶה הַתְּקָשְׁרוֹת הַי"ו אֶל הַנְּקֵדָה מֵאַחַר שֶׁהֵם בְּחִינַת שׁוֹנוֹת עַל כֵּן בָּא הַשְּׁלִישִׁי לְהַכְרִיעַ וְעַל יְדוֹ נִתְקַשְּׂרִים יְחַד הַי"ו אֶל הַנְּקֵדָה וְנַעֲשֶׂה בְּחִינַת מְלֵאפּוֹ"ם, בְּחִינַת הַרְחֵב פִּיךָ וְאִמְלֹאֵהוּ שְׁעַל־יְדֵי זֶה יֵשׁ לָהֶם מְקוֹשְׁלָה פְּנ"ל וְכְמוֹ שֶׁמְבֹאֵר שָׁם בְּמִאֲמָר הַנ"ל, עַן שָׁם:

וְזֶה בְּחִינַת יְחִיד מְמַחֶה שְׁמִיתֵי הַגְּדֵר בְּיַחֲדִי, כִּי אֶצֶל הַתַּלְמִיד חָכֵם וְהַמְּמַחֶה שָׁם הוּא בְּחִינַת נְקֵדָה פְּלִיית יִשְׂרָאֵל כְּמוֹ שֶׁמְבֹאֵר שָׁם. וְעַל־כֵּן יֵשׁ בּוֹ מְקוֹשְׁלָה לְהִתִּיר הַגְּדֵר שְׁאִסֵּר הַיִּשְׂרָאֵלִי עַל עֲצֻמוֹ עַל־יְדֵי דְבֹר פּוֹ פְּנ"ל. כִּי עֵתָה נִתְגַּלָּה אור קְדוֹשׁ שְׁהוּא גְּדוּל בְּיוֹתֵר, דְהִינּוּ בְּחִינַת נְקֵדָה פְּלִיית שְׁהוּא אֶצֶל הַתַּלְמִיד חָכֵם שְׁבִדוּר, אוֹ עַל־יְדֵי הַנְּקֵדָה פְּלִיית שְׁנִתְגַּלָּה עַל־יְדֵי שְׁלֹשָׁה אֲנָשִׁים פְּנ"ל:

וְצָרִיךְ שִׁיחֵה לּוֹ חֲרָטָה שְׁהוּא בְּחִינַת שְׁבִרִית הַלֵּב, וְלִהְיוֹת הַחֲרָטָה לְפָנֵי הַמַּתִּירִין, דְהִינּוּ שְׁאוּמֵר לְפָנֵיהֶם שְׁמִתְחַרְט וְהֵם מִתְקַנְּטִים שְׁבִרִית הַלֵּב

מאמרות הם מלבשין בכל דבר ודבר שבעולם, כי הכל נברא בעשרה מאמרות ושם נעלם התורה בחינת עשרת הדברות כנ"ל. והצדיק בעת פשיטותו, דהינו בעת שמתפטר מן התורה הוא מתייב עצמו בבחינה זו, בבחינת התורה הנעלמת בכל מעשה בראשית בכל דבר ודבר שבעולם, כי הכל נברא בעשרה מאמרות וכו' כנ"ל. וזה בחינת הדרך לארץ ישראל, כי על ידי בחינת העשרה מאמרות, שהם בחינת "כח מעשיו", על ידי זה יכולין לכבש ארץ ישראל, כי בשביל זה פתח התורה בבראשית פרי שלא יאמרו לטמים אתם וכו', משביל זה פתח בבראשית, כי בראונו נתנה להם ובראונו וכו', עין שם היטב כל הענין:

כ וזה בחינת גדרים ושבועות, שהאדם יכול לאסור על עצמו כל דבר שבעולם ולעשות מפל דבר שבעולם תורה, דהינו שיתיה בו מצוה ועברה על ידי גדר ושבועה, כי באמת כל הדברים שבעולם כלם מקבלים חיות על ידי התורה, כי בלעדי התורה אין שום חיות לשום דבר שבעולם, כי 'אורייתא וקדשא ברוד הוא פלא חד'. ונדראי אין חיות לשום דבר שבעולם כי אם מננו יתברך והוא יתברך ואורייתא פלא חד. כנ"ל, ומחמת זה יכולין לעבד את ה' ויתברך בכל הדברים שבעולם, כמו שכתוב: "בכל דרכיך דעהו", כי בכלם מלבש התורה כפיכח, ועל פן

על ידי הנקדה שבפיהם שהיא בחינת צדיק מושל ואומרים לו מתר לך ועל ידי זה חזר אל התהר כנ"ל:

הלכה ב

א ענין גדרים ושבועות שהם לכאורה דבר תמה שיוכל האדם לאסור על עצמו איזה דבר או לחייב עצמו בדבר על ידי גדר ושבועה. נמצא, שהאדם יכול לעשות לעצמו תורה ומצות חדשים שאינם מפורשים בתורה, כי על ידי גדר ושבועה הוא יכול לעשות לעצמו מצוה ועברה מפל דבר שבעולם אף על פי שאין בזה הדבר שום מצוה ועברה על פי התורה:

אך הענין על פי מה שפאר רבנו זכרוננו לברכה על פסוק "ואתחנן אל ה' בעת ההוא לאמר" במומר המתחיל בפענין הנהגת הפשיטות של הצדיק האמת, עין שם היטב (בלקוטי תנאי סימן עח):

ותכן הדבר שם שבעת שהצדיק מתנהג בדרכי הפשיטות כמו איש פשוט ואינו עוסק בתורה אזי הוא מתייב עצמו בבחינת קיים העולם קדם מתן תורה שאז היה מתקיים העולם בחסדו על ידי חסד חנם מאחר שלא היה אז שום התגלות התורה בעולם. ובאמת גם אז היתה התורה בעולם רק שהיתה בהעלם, כי עשרת הדברות היו נעלמים בעשרה מאמרות שבהם נברא העולם והעשרה

לקוטי הלכות

הלכות נדרים ב

יורה דעה

ה

יכולין לקשר הכל אל התורה ולעשות מפל דבר תורה, וזה גלגלה לנו התורה הקדושה במצוה זו של נדרים ושבועות. שעל-ידי מצוה זו יכולין לעשות תורה ומצוות מפל הדברים שבעולם כנ"ל. ובהנה גלה לנו ה' יתברך שיש תורה ועבודה בכל דבר שבעולם, כי כלם מקבלין חיות מהתורה כנ"ל. וזה בחינת נדרים ושבועות, כי החיות אלקות המלבש בכל הדברים שבעולם שהוא בחינת התורה יש בה שני בחינות, דהיינו בחינת קיום העולם קדם מתן תורה, וכן עכשו בעת שמתפטלין מדברי תורה, בבחינת פטולה של תורה זהו קיומה, כי אז מתקנים העולם על-ידי חסד חנם שהוא בחינת העלמת התורה שהתורה נעלמת פעורה מאמרות וכן"ל. ובחינה זו היא בחינה גבה מאד, כי היא בחינת התורה הנעלמת בחינת סתרי תורה שנה בחינת חסד חנם, בחינת אוצר מתנת חנם, שהוא בחינה גבה מאד. כי בעת שאין התורה בעולם איז אי אפשר להעולם להתקיים על-ידי חסד סתם, כי אין העולם בראי להתקיים על-ידי חסד פשוט מאחר שאין תורה בעולם על-ידי איז כשאין תורה איז קיום העולם על-ידי בחינת חסד חנם שהוא בחינת התורה הנעלמת שהוא בחינה גבה מאד שמוגדל אור החסד הנה שהוא חסד חנם, חסד גדול מאד יכול להתקיים העולם אף-על-פי שאין התגלות התורה בעולם. אבל

באמת אף-על-פי שבחינה זו גבה מאד אין זה שלמות קיום העולם, כי עקר קיום העולם בשלמות הוא רק על-ידי קבלת התורה שקבלו ישראל, כמו שכתוב: "יום הששי וכו'". ופרש רש"י שקבל העולם היה תלוי עד ששה בסינון שקבלו ישראל את התורה, כי אין קיום לעולם בלא התורה, כי זה החיות והאור הגדול בחינת חסד חנם שיהיה מקנים את העולם קדם מתן תורה הוא נעלם מאד ומגדל העלמו, כי אינו יכול להתלבש לכל בתוך העולם הוא יכול להתעלם ולהסתלק לגמרי חס ושלום מהעולם, ויחזור העולם לתחו ובהו חס ושלום. על-ידי צפה ה' יתברך שאין העולם מתקנים בלא תורה, על-ידי נתן התורה תקף אחר עשרים וששה דורות, כמו שדרשו רבותינו זכרונם לברכה על פסוק דבר צוה לאלף דור. כי עקר קיום העולם הוא על-ידי התורה שהקב"ש כפיכחל ה' יתברך את האור הנעלם והגנוז בתוך אותיות התורה הקדושה. ועל-ידי שישראל מקמין את התורה ועוסקים בה, על-ידי זה הם ממשכים אלקותו יתברך בתוך העולם על-ידי צמצומים של אותיות התורה ועל-ידי התורה נתבסס העולם, כי על-ידי התורה הקדושה ממשכין החיות לכל הדברים שבעולם, כי בלא התורה חס ושלום, היה אור הגנוז מסתלק מגדל העלמו רק אף-על-ידי גם עכשו בעת שמכרחין לבטל מדברי תורה, כי אי

אפשר לעסק בתורה יום ולילה בלי הפסק רגע. וכמו שבאר רבנו ז"ל במאמר הנ"ל אזי בעת פטול תורה הצדיק מניח עצמו בבחינת קיום העולם קדם מתן תורה שהוא בחינת חסד חנם שהוא בחינת התורה הנעלמת בעשרה מאמרות וכו', כמבאר שם, ענין שם. וזה בחינת גדרים ושבעות שהם שתי בחינות הנ"ל. גדר זה בחינת החיות אלקות כבובול שהיה מקים העולם קדם מתן תורה שהיא בחינת התורה הנעלמת כנ"ל שמשם מקבלין חיות כל הדברים שבעולם בהעלם גדול. ועל-כן פשהאדם גודר איזה גדר אזי הוא עולה למקום הגדר שהוא בחינת התורה הנעלמת, וזהו בחינת גדר שהוא בחינת בינה עלמא דאתפסיא, פמוכא. ואזי מקשר זה הדבר שהוא גודר עליו בבחינת התורה הנעלמת בו, כי בכל דבר נעלם התורה כנ"ל, הינו שעל-ידי הגדר שמוציא בפיו על הדבר הזה, על-ידי זה הוא מגלה החיות אלקות הנעלם בזה הדבר שהוא בחינת התורה הנעלמת, וזהו בעצמו בחינת גדר כנ"ל ואזי פשעושה גדר ומגלה שיש בזה הדבר התורה הנעלמת אזי נעשה מזה הדבר תורה, כי באמת בכל דבר יש תורה רק שהוא בהעלם והחסר גדול, אבל פשעושה גדר בפיו אזי הוא מגלה העלמה זו ואזי נעשה מזה הדבר תורה. ועל-כן עקר הגדר הוא רק פשמוציא בפיו ודברים שכלב אינם

דברים, כי עקר הדבר הוא לגלות ההעלמה וזהו בחינת תורה, כמו שאיתא בזהר הקדוש: 'מאי תורה דאורי וגלי במה דהוי סתים'. וזה בחינת גדר שמוציא בפיו, כי עקר ההתגלות הוא בפיו בבחינת מפיו דעת ותבונה. ועל-כן פשמוציא הגדר בפיו הוא מגלה התורה הנעלמת שבה הדבר שהוא בחינת גדר כנ"ל על-ידי שמוציא הגדר בפיו, וזהו בחינת שמגלה מה דהוי סתים ועל-כן נעשה מזה תורה, כי זהו בחינת תורה כנ"ל. וזה הדבר תלוי בבחירת האדם לפי מה שרוצה לגלות אור הנעלם הזה אם לעשות אם שלא לעשות, כי זה האור הנעלם הוא בחינת אור פשוט שאין בו שום ציור של מצוה ועברה רק זה תלוי בבחירת האדם לפי מה שממשיך האור למטה אם לעשות אם לחדל ואזי נעשה מזה תורה לפי מה שהוא ממשיך האור מההעלם אל הגלוי, דהינו לפי מה שגודר בפיו וזהו בחינת שמגלה מה דהוי סתים כנ"ל והכן היטב:

ג. **נמצא**, שענין גדרים הוא שמקשר הדבר להחיות אלקות שהוא בחינת התורה הנעלמת שנעלם בכל דבר, הינו שמגלה מה דהוי סתים שמגלה שגם שם נעלם אור גדול בחינת התורה הנעלמת, ואזי נעשה מזה הדבר בחינת תורה, דהינו שיש בו מצוה ועברה כי הוא מתייב לקום הדבר ואסור לו לעבר על הדבר שגדר עליו. נמצא שנעשה

תורה ומצוה מזה הדבר, שמתחלה לא היה בו שום מצוה ועברה, כי עכשו נעשה מזה הדבר בחינת תורה על-ידי הגדר שהוציא בפיו שעל-ידי זה מגלה מה דהני סתים שמגלה הנעלמת התורה שהיתה נעלמת שם כנ"ל וזה בחינת גדר שמגלה בחינת התורה הנעלמת שהוא בחינת קיום העולם בעת כפול תורה בעת הנהגת הפשיטות כנ"ל:

ד ושבועה זהו הבחינה השנייה, הינו כי באמת עקר קיום העולם הוא רק על-ידי התורה שקבלו ישראל שעל ידה נמשך השפע והחיות לכל הדברים שבעולם וכנ"ל. וזה בחינת שבועה, כי שבועה הוא בחינת פלליית התורה, שהיא פלולה משבעת ימי הבנון, שזה בחינת שבועה לשון שבועה, כי בחינת התורה הנעלמת, בחינת גדר הוא למעלה משבעת ימי הבנון כידוע. אבל התורה המסורה בידינו הוא בחינת שבועה, בחינת שבועה כנ"ל ועקר קיום העולם בשלמות הוא רק על-ידי התורה, דהינו על-ידי עסק התורה והמצוות שעל ידם נמשך השפע והחיות לכל הדברים שבעולם ועל-כן כשהאדם אומר לשון שבועה ואוסר עצמו על איזה דבר נעשה מזה הדבר גם-כן תורה, כי יש בידו זה הכח מאחר שהאדם הוא ממשך חיות התורה לכל הדברים שבעולם על-כן יש בידו כח לעשות מקל הדברים תורה, דהינו שיש בידו כח להמשיך החיות

לשם כרצונו אם לחייב שיהיה מחיב לעשותו אם להפקד על-ידי שמזכיר לשון שבועה שהוא בחינת פלליית התורה שמשם כל הדברים מקבלין החיות. וכשמזכיר זה הלשון לאסור על עצמו איזה דבר או לחיב עצמו בדבר הרי הוא ממשך חיות התורה לשם בבחינה זו, דהינו שיהיה נמשך החיות של התורה לאותו הדבר למצוה או להפקד, דהינו לעשות או שלא לעשות ואני נעשה מזה הדבר גם כן תורה ויש בו מצוה ועברה על-ידי שהמשיך חיות התורה לשם בבחינה זו כפי שבועתו הן או לאו:

ה נמצא, שגדרים ושבועות הם בחינה אחת, דהינו שעושה מדברים של העולם תורה, דהינו מצוה ועברה על-ידי שמקשר הדבר להתורה ומגלה שגם בהם יש תורה וכלם מקבלים חיות מהתורה כנ"ל רק שהגדר הוא שמגלה התורה הנעלמת באותו הדבר שהוא למעלה מהתורה, ועל-כן גדרים חלים על דבר מצוה, כי הגדר הוא בחינת התורה הנעלמת שהוא למעלה מהתורה. ושבועה הוא בחינת שעושה מזה הדבר תורה על-ידי החיות והשפע שהוא ממשך להדבר מהתורה. ועל-ידי זה הוא עושה מאותו הדבר גם כן תורה. ועל-כן אין שבועה חלה על דבר מצוה, כי עקר כח השבועה הוא מהתורה כנ"ל, אבל גדר הוא בחינה למעלה מהתורה בחינת קיום העולם קדם מתן תורה, בחינת

ה

התורה הנעלמת פנ"ל. וזה בחינה מה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה גדר מתסר חפצה עליה. שבועה מתסר נפשה אחפצה, כי האדם הוא בעצמו בחינת התורה, כמו שאמר רבנו ז"ל (בסיון ט). וכמו שכתוב (במדבר יט, ד): "זאת התורה אדם". כי כל אדם כלול מכל התורה בלה שהוא רמ"ח מצות עשה ושם"ה לא תעשה שהם כנגד רמ"ח איברים ושם"ה גידים של האדם. ועל־כן בשעושה שבועה שהוא בחינת פלליות התורה הוא אסור עצמו על החפץ, הינו שעקר אסור השבועה הוא מחמת שממשיך החיות מהתורה אל הדבר בבחינה זו לעשות או שלא לעשות. ועל־ידי זה נעשה מזה תורה ומחייב לקום פן, ועל־כן הוא בחינה שאוסר עצמו על החפץ, כי הוא עצמו הוא בחינת התורה והוא מחייה כל הדברים שבעולם על־ידי שהוא כלול מהתורה, כי האדם הוא פלליות העולם וכל הדברים שבעולם מקבלין חיות ממנו על־ידי שהוא כלול מהתורה. נמצא, בשעושה שבועה הוא אסור עצמו על החפץ היינו שממשיך החיות מעצמו שהוא בחינת התורה אל החפץ בבחינת אסור שעל־ידי זה נעשה מזה תורה ונאסר עליו פנ"ל. אבל הגדר הוא בחינה למעלה מהתורה בחינת התורה הנעלמת ושם הוא להפך בחינת המשכת החיות מעלא לתתא בבחינת תורה הן או לאו, הינו שהוא ממשיך ומגלה החיות הנעלם

בוה הדבר בבחינת תורה מעלא לתתא, כי זה החיות הנעלם הוא גבה מאד, וזה החיות הנעלם בחינת גדר הוא מקנים העולם בלי התעוררות תחתון כלל, כי זהו בחינת קיום העולם קדם קבלת התורה. נמצא, שאין זה החיות נמשך על־ידי האדם רק ה' יתברך מקים העולם בעצמו בחסד הנם בלי מעשה התחתונים כלל. ועל־כן על־ידי בחינה זו הוא יכול לעשות מזה הדבר בעצמו תורה ולאסור החפץ בעצמו עליו, כי נעשה ממנו תורה על־ידי התורה הנעלמת שהוא אינה תלויה בהאדם כלל פנ"ל, אבל שבועה עקרה על־ידי שהאדם מחייה העולמות על־ידי התורה, על־ידי זה יכול לעשות תורה מכל הדברים שבעולם, על־כן הוא בחינת מתסר נפשה אחפצה, כי האדם הוא בחינת התורה וכנ"ל:

ו ועל כן בגדר אין שייך בו שום שם וכנוי והגדר בתורה אינו כלום, כי הגדר הוא בחינת ההעלמה ששם נעלמין כל השמות וכל התורה הקדושה הוא בבחינת העולם פנ"ל, אבל השבועה היא בשם וכנוי או נשבע בתורה, כי שבועה היא בחינת פלליות התורה שכלולה משבעה פנ"ל שהוא בחינת פלליות השמות שכלולים בשבעה שמות שאינם נמחקין ואפלו בשנשבע בלא שם וכנוי שגם בן חל אסור שבועה, כמו שכתוב בשלחן ערוך. כי לשון שבועה בעצמו הוא בחינה זו בחינת פלליות התורה,

לקוטי הלכות

הלכות גדרים ב

יורה דעה

ט

בחנינת פליליות השבועה שמות שזה
בחנינת לשון שבועה:

ז וזה שהתחיל התנא מסכת גדרים: כל
פגווי גדרים פגדרים וכו', כי גדר
ושבועה הוא בחנינת החיות אלקות
פביכול, המתפשט בכל הדברים שבועולם
ובכל הלשונות הגויים, שזהו בחנינת גדר
ושבועה שמגולין שבכל הדברים יש
אלקותו ותברך פביכול ויכולין לעשות
מכל דבר שבועולם תורה ומצוה, ועל-כן
פגדרים הלך אחר לשון בני אדם, כי בכל
הלשונות יכולין לעשות גדר, כי יכולין
למצא אלקותו בכל הדברים ובכל
לשונות הגויים, כי אלקותו ותברך נעלם
בכלם, כי מחיה את כלם, שזהו עקר
בחנינת גדר ושבועה וכו"ל:

ח ועל פן החכם עוקר הגדר מעקרו, כי
כל ענין גדר ושבועה הוא תלוי
בחכם וגדול הדור, כי ענין גדר ושבועה
הוא שמגולין שכל הדברים מקבלין חיות
מהתורה וכו' פנ"ל. אבל זה תלוי רק
בהגדול והחכם שבדור. וכמו שכתב רבנו
ו"ל בפאמור ו"אתחנן" הנ"ל שכל
הפשוטים צריכין איש פשוט גדול מאד
שעל ידו כלם מקבלין חיות, ענין שם
היטב, כי פאמות איש פשוט הקטן
במעלה, דהינו המון העם פגדאי אינם
מחיינן את העולם על-ידי התורה, כי אינם
פעלי תורה ואפלו מי שעוסק בתורה לאו
כל אחד זוכה שהוא יקום כל העולם פי
אם יחידי סגלה, בחנינת יחיד ממחה,

ומכל שכן לדבק עצמו בהתורה הנעלמת
בכל דבר להחיות עצמו פבחנינת החיות
אלקות שהוא מחיה ומקום העולם קדם
מתן תורה זה פגדאי לאו כל אדם זוכה
פי הוא בחינה גבה מאד למצא ולגלות
אלקותו ותברך, פביכול, הנעלם בכל דבר
שבועולם. ועל-כן כל הפשוטים, דהינו
המון עם צריכין לקבל החיות מאיש
פשוט הגדול, דהינו הצדיק הגדול מאד
שהוא לפעמים איש פשוט ומתפפל
מהתורה ואו הוא מחיה עצמו מהתורה
הנעלמת ועל-ידי זה הוא מחיה כל
הפשוטים, פמבאר שם היטב בפאמור
הנ"ל, ענין שם, ועל-כן עקר פח הגדר
ושבועה שייכל האדם לעשות תורה מכל
דבר שבועולם על-ידי גדר ושבועה זה
תלוי רק פגדולי הדור שהם מחיינן עצמן
בעת פשימותן בשעת פטול תורה
מהתורה הנעלמת פנ"ל, ומכל שכן בעת
עוסקם בתורה שאז הם מחיינן כל
הדברים שבועולם על-ידי תורתן ומאלו
הגדולי הדור מקבלין חיות גם כל ההמון
ומהם נשתלשל הכח גם להמון עם
שיחיה להם פח לעשות תורה מכל דבר
שבועולם על-ידי גדר ושבועה, כי עקר זה
הכח לעשות תורה מכל דבר שבועולם,
שזהו בחנינת גדר ושבועה, זה נמשך רק
מגדולי הדור פנ"ל:

וזה שהתחילה התורה פרישת גדרים:
"וידבר משה אל ראשי הפטות
וכו". מה שלא נאמר פן בשאר מצות

אותו הדבר. וזה בחינת מסוף העולם ועד סופו מקצה ועד קצה, הינו מסוף גדרת המרדכי של העולם הנשמו עד סופו העליון. ששם הדבר נכלל ב'שרשו', כי התחלת הדבר ב'שרשו' העליון הוא בחינת סוף מופטה למעלה, הינו שהיה יכל להסתפל בכל העולם ולראות בו סופו העליון, שהוא מקשר ל'שרשו', הינו שהיה יכל לראות החיות אלקות, פכבוכל, הנעלם בכל דבר שב'עולם'. ואז היו יכולים לידע התורה שבכל דבר שב'עולם'. אבל על-ידי חטא אדם הראשון נגנז האור הזה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל: ראה שאין העולם פדאי עמד וגנזו וכו'. כי מחמת חטא אדם הראשון שנמשך על-ידי זה והמת הנחש בעולם, בחינת דם נדות, על-פני הנצד פכבוכל לגנז האור, פדי שלא ייקו הקלפות חס ושלום יותר מדאי. ועקר הוא מחמת בחינת דם נדות, כי יש עשרה מיני דמים ויניקתם מבחינת העלמות והסתרת העשרת הדברות, שהם בחינת חמש פנגד חמש. שמשם מהעלמה והסתרה זו מושלתשל ויורד יניקה לבחינת עשרה מיני דמים, שהם בחינת חמשה מיני דמים טמאים וחמשה מינים טהורים וכמובא. ומחמת, שנמשך יניקה על-ידי חטא אדם הראשון לבחינת עשרה מיני דמים, שייניקתם מבחינת הנ"ל, על-פני הכרח האור של העשרת הדברות לגנז ולהעלם פדי שלא יהיה להם יניקה חס ושלום, יותר מדאי

התורה רק בכאן אצל גדרים נאמר ראשי המפותות, 'ראשי המפותות' דיקא. כי עקר מצוה זו של גדרים ושבועות הוא תלוי בראשי המפותות שהם גדולי הדור כנ"ל. ועל-פני למדו רבותינו ז"ל מזה שהתקם עוקר הגדר מעקרו, כי מאחר שעקר הגדר הוא נמשך מחכם הדור, על-פני בודאי יש פח בידו להתירו ולעקרו מאחר שכל עקר פח הגדר נמשך ממנו כנ"ל:

ט וזה בחינת אסור גדה וטהרת המקוה ובחינת תשובה. כי דם נדות זה בחינת זהמת הנחש, כי על-ידי חטא אדם הראשון שעל ידו נמשך זהמת הנחש, על-ידי זה נעשה דם נדות, כמו שכתוב: "הרבה ארבה עצבונך". ודרשו רבותינו ז"ל, זה דם נדות. ועקר העלמות האור הגנזו שנעלם ונגנז האור הגנזו שהוא בחינת התורה הנעלמת שהיא מחיה כל הדברים שבעולם, עקר ההעלמה וההסתרה הוא מחמת זהמת הנחש, בחינת דם נדות. כי קדם חטא אדם הראשון אז היה העולם יד וטהור ואז היה הישגת אדם הראשון מאירה מאד מאד ואז היו יכולים להסתפל בכל דבר שבעולם ולראות בו החיות אלקות פכבוכל המחיה אותו. וזה בחינת אור של שבעת ימי בראשית שהיה אדם מסתפל בו מסוף העולם ועד סופו. הינו שבאור הזה היו יכולים להביט ולהסתפל בכל דבר שבעולם הנשמו ולראות בו החיות אלקות, פכבוכל, הנעלם בו שהוא מחיה

לקוטי הלכות

הלכות גדרים ב

יורה דעה

יא

הבגנו, שהם כלליות העולם, שהם בחינת שבע מדות שעקר התגלות התורה על ידם כנ"ל:

י וזהו בעצמו בחינת שבעה נקיים שסופרת הגדה כדי שתפטר לבגלה. כי וזוג הקדשה של ישראל הוא בחינת המשכת התורה וכמוכא שבשעת קבלת התורה היו ישראל ככלה הנכנסת לחפה, כי על ידי וזוג הקדשה של ישראל נולדו נשמות קדושות. ונשמות ישראל הן בעצמן בחינת התורה, כי התורה כלולה מנשמות ישראל, ועל כן כל זמן שהיא ממאה מדם נדות הוויג אסור. והאסור חמור מאד מאד רחמנא ללן, כדי שלא להמשיך בחינת נשמות קדושות בחינת התורה לתוך החיצונים חס ושלום, שהם בחינת דם נדות כדי שלא לתן להם חס ושלום וניקה יותר מדאי. ועל כן איתא בזהר הקדוש שעל ידי העון החמור הזה חס ושלום מתגבר החמאה מאד חס ושלום רחמנא ללן, כי נמשך להם וניקה יותר מדאי חס ושלום, כי כל זמן שיש בחינת דם נדות צריך שיהיה הכוח והדעת, שהוא בחינת התורה בהעלם והסתמך כנ"ל. ועל כן היא צריכה לספר שבעה נקיים כנ"ל:

יא ואחר השבעה נקיים היא צריכה להטות במקנה. ומקנה היא בחינת בינה עלמא דאיתא כמובא, בחינת תשובה. זה בחינת התורה הנעלמת

ועל כן לא היו יכולים ישראל לקבל את התורה עד שספרו שבעה שבועות בחינת שבעה נקיים לטהר עצמן מדם נדות כי עקר קבלת התורה הוא לגלות ההעלמה. וכמו שאיתא בזהר הקדוש: 'מאי תורה דאורי ונלי במה דהוי סתים' וכנ"ל. והתגלות האור הנעלם אי אפשר כי אם בשמטתו עצמן מדם נדות. כי כל זמן שיש בחינת דם נדות מוכרח האור להעלם כנ"ל. ועל כן הם שבעה נקיים כנגד שבע מדות בחינת שבעת ימי הבגנו, כי עקר אחיות הדם נדות, הינו בחינת הקלפות הוא רק בבחינת שבעת ימי הבגנו ששם עקר התגלות התורה, כי עקר התגלות התורה הוא על ידי שבע מדות פדוע, כי למעלה מהמדות זה בחינת אור הבגנו שאין יכולין להשיגו עקשו. ועל כן כל זמן שיש בחינת דם נדות אין התורה יכולה להתגלות בבחינת השבע מדות כדי שלא יהיו להם וניקה חס ושלום יותר מדאי, כי שם עקר אחיותם כנ"ל. ועל כן מוכרח שיהיה התורה בבחינת העלם כי שם בבחינת העלם, שהוא בחינת למעלה מהמדות, אין להם שום אחיזה כלל. ועל כן לא היו ישראל יכולים לקבל את התורה עד שספרו שבעה נקיים כנגד שבעת ימי הבגנו בחינת שבע מדות, ששם עקר אחיותם כדי לטהרם מבחינת דם נדות, כדי שתוכל התורה להתגלות בתוך העולם, שהוא בחינת כלליות שבעת ימי

הנ"ל, שהם פליליות עשרת הדברות
הכלולים באנכי, שהוא בחינת בינה
פמובא. פי כשצריכין לעלות מממא
לטהרה לטהר מדים נדות, צריכין לדבק
עצמו בבחינת האור הגנוז, הינו התורה
הנעלמת ששם אין שום פגם מגיע כלל
ושם פלו טוב וכשמדבקין עצמו לשם
יכולין לשוב אל ה' אפלו משאול
תחיתות. וכמקומו שם בדברי רבנו הנ"ל
בסוף דבריו שם שדבר מענין זה שאפלו
בשאול תחיתות אין יאוש בעולם כלל,
פי גם משם יכולין לשוב אל ה'. והו
על ידי בחינת הנאמר במאמר הנ"ל, הינו
על ידי בחינת התורה הנעלמת שלשם
נמשך חיות מפל הדברים שבעולם ושם
אין שום פגם מגיע ושם פלו טוב. ואפלו
הטמאה והסמרא אחרא מקבלת חיות
מהעלמה זו וכשמדבקין עצמן באור
הגנוז הזה אזי נתבטל הטמאה והסמרא
אחרא, פי עקר חיותם רק מההעלמה
וההסתרה וכמבאר ענין זה במקום אחר
(פלאשוי תניא סימן יב). והכלל, ששם בבחינת
האור הגנוז הזה הוא פלו טוב ושם עולין
ממא לאטהרה וכנ"ל. וזה בחינת מקנה
שהיא בחינת האור הגנוז, התורה
הנעלמת וכנ"ל. וזה בחינת מקנה של
ארבעים סאה, בחינת ארבעים יום
שבהם נתנה התורה, הינו שבהם נתגלה
התורה מההעלם אל הגלוי, פי התורה
הנעלמת היא בחינת בינה, שהיא בחינת
ארבעים פידוע:

ה. ק"ח.

וזה בחינת מימי המקנה שהם בחינת
מימי החסד, זה בחינת החסד
העליון הנ"ל, בחינת חסד חנם שהיה
מקום העולם קדם מתן תורה, שהוא
בחינת התורה הנעלמת, שעל ידי עולין
ממא לאטהרה וכנ"ל. פי מים מרמזים
על בחינה זו, פי המים קדמו לעולם, כמו
שפרש רש"י, זה בחינת החסד חנם הנ"ל
שקדם לעולם. פי החסד חנם שבו נתקיים
העולם קדם מתן תורה זה החסד קדם
לעולם, פי גוה החסד נברא העולם, פי
ה' יתברך ברא את העולם בחסד חנם,
פי לא היה עדין שום זכות ושום מעשה
לברא העולם על ידו, רק ברא את
העולם בחסד חנם בחינת עולם חסד
יבנה, וכוה החסד היה מקיים את העולם
כל זמן שלא נתנה התורה, פי גם אז לא
היה שום זכות וכנ"ל. וזה בחינת המים
קדמו לעולם, הינו בחינת מימי החסדים,
בחינת חסד הנ"ל שקדם לעולם, הינו
בחינת חסד חנם וכנ"ל. וזה בחינת מימי
המקנה, בחינת המים שקדמו לעולם
אשר עליהם נאמר וקו המים מתחת
השמים וכו', שזה בחינת מקנה אשר
על ידי המים הללו, בחינת חסד חנם
הנ"ל, שהיא בחינת התורה הנעלמת
כנ"ל, על ידם עולין ממא לאטהרה,
שזהו בחינת תשובה, בחינת גדר, בחינת
יום הכפורים שאומרים כל גברי. פי גדר
ומקנה ותשובה ויום הכפורים הכל בחינה
אחת, בחינת עלמא דאתי שאזי יתגלה

האור הנגזר של שקעת ימי בראשית, ואז יתגלה אלקותו, שהיה נעלם בכל דבר שבעולם ואז ישנו אלקותו ותברך מכל הדברים שבעולם. "וידע כל פעול פי אתה פעלתו ויבין כל יצור פי אתה יצרתו וכו'". ואז יתפטר הסמרא אחרא על-ידי זה מאחר שיתגלה אלקותו ותברך, פי הוא ותברך מתייה את כלם. ואז יתקנם, ואת רוח הסמאא אעביר מן הארץ. ואז יתמקן הכל וכנ"ל ברוך ה' לעולם, אמן ואמן:

יב וזה שמוכא במדרש שמושה רבנו עליו השלום רצה לכנס לארץ-ישראל על-ידי בחינת התרת גדרים, כמו שאמרו רבותינו ו"ל על פסוק "אתה החלזת", פי בחינת התרת גדרים הוא בחינת הדרך של ארץ-ישראל וכנ"ל. במבאר במאמר הנ"ל. שכל הנ"ל הוא בחינת הדרך לארץ-ישראל, ענין שם היטב:

הלקות ג

על פי המאמר "לשמש שם אהל בהם" וכו' בסיומן מ"ט, ענין שם כל המאמר בלוי:

ותפלל בקצור, פי לפי אור להביות הלב של איש הישראלי או אפשר להתגלות מהמדות, פי אור להביותו הוא עד אין סוף ואין תכלית לתשוקתו וצריך לצמצם ההתלהבות כדי שישאר בלב חלל, כמו שכתוב: "ולפי חלל בקרבי".

ועל-ידי הצמצום של ההתלהבות יוכל לבא להתגלות מהמדות, הינו לעבד את ה' ותברך בהדרגה ובמדה וכו'. ועל-ידי פעולותיו ומדותיו הטובים יתגלה, שהוא מקבל על מלכות שמים שלמה וכו'. וזה בחינת בריאת העולמות, פי קדם הבריאה היה אור הקדוש ברוך הוא אין סוף ורצה הקדוש ברוך הוא שיתגלה מלכותו וכו'. וצמצם את האור אין סוף לצדדיו ונשאר חלל פנוי. ובתוך החלל הפנוי ברא העולמות והן הן מדותיו וכו' ועל-ידי זה נתגלה מלכותו שזה עקר פגות הבריאה וכו'. והיו ממש בחינה הנ"ל, פי כמו כן הוא בכל אדם, שנקדם שזוכה לעבודת ה' באמת או בתחלה לבו בוסף ובעור מאד לה' ותברך בהתלהבות גדול. ואור ההתלהבות היא שכלב הוא בחינת אין סוף, פי אין סוף ואין תכלית לתשוקתו ואף-על-פי שלבו מתלהב מאד לה' ותברך באמת, אף-על-פי כן אין זה תכלית, פי מגדל ההתלהבות הוא אינו יכול לעבד את ה' ותברך כלל מצמצם ההתלהבות בלבו עד אין סוף, עד שאינו יכול לעשות שום מדה טובה ושום עבודה, על-יפן צריך לצמצם ההתלהבות הזאת ולעשות חלל בלב. בחינת ולפי חלל בקרבי, הינו לעשות חלל באור ההתלהבות שכלב, על-ידי צמצום האור לצדדיו, דהינו שמכרחין לצמצם ההתלהבות הגדול שכלב הנ"ל ואינו נעשה חלל בלב ושם

באותו החלל שבלב שהוא בחינת חלל הפנוי, שם מתגלגל פעולותיו ומדותיו הטובים, כי על-ידי הצמצום הנ"ל, על-ידי זה יכול לעבד את ה' ותברך בהדרגה ובמדה. ועל-ידי זה נתגלה שהוא מקבל על מלכות שמים שלמה, שזה בחינת התגלות מלכותו ותברך, שהוא תכלית בריאה וכו' וענין שם במאמר הנ"ל והבן היטב היטב. כי הם דברים עמוקים מאוד מאוד עמוק עמוק מי ימצאם, וזה בחינת תשובה וכו' וכו', ענין שם:

א וזה בחינת נדרים, כי באמת המצוה הזאת של נדרים הוא פליאה גדולה שיש בה ביד איש הישראלי לאסור מה שהתירה תורה, ומאחר שהתורה התירה הדבר מהיכן יהיה פח להאדם לאסור הדבר על עצמו, ועלין באמת נקראים הנדרים פליאות חכמה, בחינת "איש כי יפלא לגדר נדר וכו'" וכמוכא. אך הענין על-פי הנ"ל, כי בכל אדם מישראל יש חלק אלוך ממועל, ועקר האלקות הוא בלב הישראלי ומחמת אור האלקות שבלבו בחינת צור לכבי, על-יין משתוקק תמיד לה' ותברך עד אין סוף ואין תכלית ומחמת זה אור להביית איש הישראלי הוא בחינת אין סוף, כי אין סוף ואין תכלית לתשוקתו וכו"ל. והנה לפי עצם אור להבייתו עד אין סוף אינו מספיק לו תרי"ג מצות התורה הקדושה, כי אור להבייתו הוא נכסף ומשתוקק ומתגעגע להיות דבוק ונכלל בה' ותברך

תמיד לעולם ועד ושלא יפנה עצמו לשום דבר מהעולם אפלו לשום דבר המתיר רק יהיה תמיד דבוק בה' ותברך בלי הפסק רגע כלל. אך באמת זה אי אפשר בשום אופן, כי אם פן היה מתפטל במציאות ולא היה מתקנים ישותו כלל והיה נחרב העולם חס ושלום, וה' ותברך רוצה בקיום העולם. על-יין צריכין בהכרח לצמצם אור ההתלהבות הזאת ולעבד את ה' ותברך בהדרגה ובמדה. וזה בחינת כלל כל התורה בלה אשר נהרנו לבלי לסור מדרך התורה הקדושה ימין ושמאל, כי אפלו לימין אסור לסור מדרך הישר של התורה הקדושה, הינו להרבות ולהוסיף יותר ממצות התורה שזה בחינת נוטה לימין אסור לנו גם כן, כמו שכתוב: "לא תוסיפו על הדבר ולא תגרעו ממנו", כי לפי עצם להבייתו של איש הישראלי היה נכסף להוסיף על מצות התורה. אך התורה הקדושה הזהירה על זאת בלאו דבל תוסיף, כי בשמוסיפין על התורה אפלו אם פונתו לשמים אף-על-פי-כן הוא נוטה מן הדרך הישר ומקלקל הצמצום הקדוש שזה עקר קיום העולמות, ואז, הוא בחינת אין סוף, שהוא בחינת רבוי אור, שגורם חס ושלום, שבירת פלים הרבין העולמות:

וגם עקר היצר הרע וכל התאות וכל החטאים חס ושלום באין מזה, כי ידוע שכל הקלפות, שהם התאות והחטאים, פלם באים משבירת פלים

לקוטי הלכות

הלכות גדרים ג

יורה דעה

טו

שנהו על-ידי רבוי אור כידוע. וזה בחינת "עלו שמים ירדו תהמות" (תהלים ק) שלפעמים האדם בוער לה' ותברך יותר מפורנתו שזה בחינת "עלו שמים". וכשאינו זוכה לצמצם האור לפי מדרגתו על-ידי זה "ירדו תהמות" חס ושלום, פי על-ידי זה נופל אחר כך חס ושלום מאד, פי זה בחינת רבוי אור וכו' כנ"ל. ועל-פן על-פי רב האדם נופל לעונות על על-ידי רבוי המצוות וההקדוקים של הבעל דבר שפירקה להחמיר ולדקדק עליו ביותר ומפתחו למצוות שלו ומתלבש עצמו במצוות ואחר כך מביאו לידי עונות חס ושלום. פי רבוי החמרות וההקדוקים זה בחינת רבוי אור שגורם שבירת פלים חס ושלום כנ"ל שמשם נמשכין כל העונות חס ושלום כנ"ל. וזה בחינת "אל תצדק הרבה ואל תרשע הרבה" (קהלת ו), פי הא בקא מליא שצריך לזרז שלא יצדק הרבה כדי שלא ירשע הרבה חס ושלום, על-ידי זה כנ"ל:

ב וזה בחינת חטא אדם הראשון. שעקר החטא היה על-ידי בחינת רבוי האור שגורם שבירת פלים חס ושלום, ועל-פן התחלת עצת הנחש היה על-ידי זה שבא אל חנה ואמר לה, אף פי אמר אלקים לא תאכלו מפל עין הגן. שרצה להטעותה על-ידי המצוות של היצר הרע ושאל אותה: אם צנאת ה' ותברך היה לבלי לאכל מפל עין הגן, פי בודאי כך ראוי לכם לבלי לאכל לפי גדל עצם

גדלתו ורוממותו ותברך, ואיך אפשר לכם לאכל כלל שום דבר? ומחמת שהכניס בהם ספקות פאלה, שראוי היה לבלי לאכל כלל, אף-על-פי שלא פעל כל רצונו, אף-על-פירבן פעל קצת שעל-ידי זה השיבה חנה לו במענות וטענתה עצמה ואמרה: מפל עין הגן אכל נאכל ומעין הדעת וכו', אמר אלקים לא תאכלו מפני ולא תגעו בו וכו', והוסיפו על הציווי ותכף שהוסיפה מעט על הציווי מיד הצליח מעשה חס"מ, פי תכף על-ידי ההוספה יצאה מן המדרה ובאה לכלל בחינת רבוי אור שגורם וכו'. ועל-ידי זה דחפה עד שנגעה בו. ועל-ידי זה באו למה שבאו והכל היה רק על-ידי ההוספה של הנחש ושל האשה כנ"ל. וכן עקר החטא היה גם כן זאת כפובא, פי אדם הראשון הסתפל למעלה מפורנתו, שזה היה עקר החטא שלו, ועל-ידי זה בא לכל הפגמים שלו. ועל-פן תכף בהתחלת מתן תורה הוהיר ה' ותברך את משה כפיה פעמים: "רד העד כעם פן יתרוסו אל ה' לעלות וכו'". שזהו בחינת רבוי אור שבוער לה' ותברך חוץ מהמדרה, שהיא בחינת הריסה כנ"ל, פי ה' ותברך ידע מחמת גדל התגלות אלקות שהיה או, בודאי יהיה תאותם חזקה מאד לעלות לה' ולהכלל בו בתשוקה גדולה עד אין סוף עד שיוכלו לבא לבחינת הריסה חס ושלום בחינת רבוי אור, על-פן ההיזרם מאד על זה,

כמו שכתב רבנו ז"ל במקום אחר (ס"ט ע"ב) שיש יצר הרע גדול בשמתחילין להתקרב לה' ותברך, דהיגו שהיצר הרע מסיתו להרים לעלות אל ה', שזהו בחינת פן יהרסו וכו', ע"ז שם. ועל-כן אף-על-פי שהיו נזהרים במצות הגבלה ולא הרסו לעלות יותר, אף-על-פ"כ מחמת שמתן תורה היה בהתגלות גדול בקולות וברקים וכו' וכו', על-ידי זה באו אחר כך למה שבאו ונכשלו על-ידי הערב רב בפנים העגל, כמו שפרש רש"י על פסוק, "ואיש לא יעלה עמך": הראשונות על-ידי שהיו בתשואות והומיות, ש'לקטה בהם ע"ז הרע, אין לך יפה מן הצניעות, היגו כ"ל, שהלוחות הראשונות מחמת שהיה ברעש גדול ובהתגלות גדול מאוד, ועל-כן לא היה אפשר להתקיים כי היה בחינת רבוי אור. ועל-כן באו ל'חטא גדול על-ידי זה ונשברו הלוחות, על-כן נתנו השניות בשתיקה, שזהו בחינת צמצום יותר, כי צריכין לזהר מאוד לצמצם האור בהדרגה ובמדה כ"ל. וזה בחינת מעשה המשפן שצטטו אחר מעשה העגל, כי מאחר שעקר החטא היה על-ידי בחינת רבוי אור כ"ל, על-כן ה'קרחו אחר כך לעשות המשפן וכליו שכלול מנגנון סגיאין שכל זאת היא בחינת צמצומים. לצמצם המושכת התגלות אלקותו, כי כל פלי וכלי וכל דבר של מעשה המשפן ובגדי פהנה הכל היו בחינת צמצומים קדושים לקבל האור בהדרגה ובמדה,

שזהו עקר התקון כ"ל. ועל-כן בכל עת שצטטו על מלאכת המשפן נצטטו מקדם על שבת. כמו שכתוב: "את שבתתי תשמרו ומקדשי תיראו". כי שבת הוא בחינת התגלות אוריותא דעתיקא סתימאה שנתגלה על-ידי תקון של הצמצום הנ"ל כ"ל, שזהו בחינת מעשה המשפן כ"ל:

ג ובאמת צריכין לבקש ולהתחנן הרבה לפני ה' ותברך שיזכה לדעת איך להתנהג בענין זה בענין צמצום ההתלהבות הזאת, כי בודאי צריכין להתגבר מאוד לכסף ולהשתוקק לה' ותברך תמיד בהשתוקקות עצום. ואף-על-פ"כ צריכין לצמצם ההתלהבות שלא יהיה יותר ממדרגתו. ועל-כן אי אפשר להיות איש הישראלי באמת כי אם בשזוכין להתקרב לצדיקים אמתיים כי הם יורו אותו את הדרך אשר ילך בה ואת המעשה אשר יעשה באפן שיהיה ההתלהבות והתשוקה פראוי בהדרגה ובמדה. וזה בחינת לאו דלא תסור, כמו שכתוב: "לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל", כי רק החכמים והצדיקים אמתיים הם יודעים זאת איך לצמצם את האור פראוי בהדרגה ובמדה לכלי לנמות ימין ושמאל, כי בשנוטים לימין זה בחינת רבוי האור שגורם וכו' כ"ל. ולשמאל בודאי אינו טוב לנמות שאם פן לא יעשה אפלו הפטל עליו חס ושלום. ועל-כן צריכין להתקרב לחכמים

י. קט.

וְצִדִיקִים אֲמֵתִים, כְּמוֹ שְׂאֵמְרוּ (אבות פ"א א),
'עֲשֵׂה לָךְ רַב וְקַנְה לָךְ חֵבֵר'. כְּדֵי שְׂיֹרֵוּ
אוֹתוֹ הַדְּרֵךְ הַיָּשָׁר אִידֵי לְהַתְנַהֵג בְּאִפְסָן
שְׂנֵי צַמְצֻם הָאוֹר בְּהַדְרָגָה וּבְמִדְוָה כִּנ"ל:

ד כִּי בְּאֵמֶת אֶף-עַל-פִּי שְׂמֹשֶׁה קִבֵּל
הַתּוֹרָה מִפִּי הַגְּבוּרָה וּמִסִּרְהָ לָנוּ
וּקְבֻלַּת הַתּוֹרָה הִיָּה עַל-יְדֵי בְּחִינַת צְמֻצוֹם
הָאוֹר, שֶׁזֶּהוּ בְּחִינַת מִפִּי הַגְּבוּרָה, כִּי
גְבוּרָה הִיא בְּחִינַת צְמֻצוֹם, כִּי הַתּוֹרָה הִיא
כְּלוֹ מְדוּתָיו שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְאִי
אֶפְשָׁר שְׂיִתְגַּלֶּה הַמְּדוּת שֶׁהֵם כֻּלָּל כֹּל
הַתּוֹרָה כִּי אִם עַל-יְדֵי צְמֻצוֹם הָאוֹר כִּנ"ל,
אֶף-עַל-פִּי כֵּן בְּכָל דוֹר וְדוֹר אָנוּ צְרִיכִין
לְצַמְצֵם הָאוֹר בְּכִיכּוֹל כֹּל אָדָם לְפִי
בְּחִינַתוֹ, כִּי זֶה כֻּלָּל גְּדוֹל שֶׁהַמְּדוּרָה
הַעֲלִיּוֹנָה אֶף-עַל-פִּי שֶׁהִיא בְּבְחִינַת
צְמֻצוֹם לְגַבִּי מִהַ שְׂלֵמִיעֵלָה הַיְמִנָה, אֶף-
עַל-פִּי כֵּן הָאוֹר שֶׁל הַמְּדוּרָה שֶׁל מַעֲלָה
הוּא בְּחִינַת אֵין סוּף לְגַבִּי מְדוּרָה
הַתְּחַתּוֹנָה וְצְרִיכִין אַחַר כֵּךְ עוֹד צְמֻצוּמִים
אַחֵרִים בְּאִפְסָן שְׂגֵם מְדוּרָה הַתְּחַתּוֹנָה
הַנּוֹכַח לְקִבֵּל הָאוֹר, כִּי אוֹרוֹ הַגְּדוֹל יִתְבָּרַךְ
שׁוֹפֵעַ מְרוֹם כֹּל דְּרָגָתוֹ, אִךְ כֹּל מִה
שֶׁהַמְּדוּרָה קַמְנָה וְנִמְוָה יוֹתֵר צְרִיכִין שֵׁם
צְמֻצוּמִים רַבִּים יוֹתֵר, כִּי הַצְּמֻצוֹם שֶׁל
הַמְּדוּרָה הַעֲלִיּוֹנָה הוּא עֲדוֹן בְּחִינַת אֵין
סוּף לְגַבִּי מְדוּרָה הַתְּחַתּוֹנָה וְצְרִיכִין שֵׁם
בְּמְדוּרָה הַתְּחַתּוֹנָה עוֹד צְמֻצוּמִים יוֹתֵר.
וְעַל-פִּי צְרִיכִין כְּכֹל מְדוּרָה וּמְדוּרָה
לְעֲשׂוֹת הַצְּמֻצוֹם הַנ"ל שֶׁל חֲלָל הַפְּגוּי
שֶׁהִיָּה בְּתַחֲלַת הַבְּרִיאָה כִּנ"ל, וְעַל-יְדֵי זֶה

הַנּוֹכַח לְהַכִּין הַיְטִב מֵאִמֵּר הַנ"ל וְעוֹד כְּפֹה
עֲנִינִים שְׂקֻשָׁה לְהַכִּינֵם. וְעַל-פִּי הַתּוֹרָה
שֶׁקִּבֵּל מֹשֶׁה רַבְּנוּ מִפִּי הַגְּבוּרָה וּמִסִּרְהָ
לָנוּ אָנוּ צְרִיכִין בְּכָל דוֹר וְדוֹר לְחַכְּמוֹ
הַדוֹר שְׂיִפְרְשׁוּ אוֹתוֹ לָנוּ הַיְטִב בְּחֻכְמָתָם
הַקְּדוּשָׁה, כִּי אָנוּ אִי אֶפְשָׁר לָנוּ לִידַע דְּבַר
מִהַתּוֹרָה בְּעֲצֻמָּנוּ כִּי הוּא בְּעֲרַכְנוּ בְּבְחִינַת
אֵין סוּף, כִּי אֶף-עַל-פִּי שְׂלֵגַבִּי מֹשֶׁה הוּא
בְּחִינַת צְמֻצוֹם אֲצִלְנוּ הִיא בְּבְחִינַת אֵין
סוּף וְכִנ"ל. וְעַל-פִּי צְרִיכִין הַחֻכְמִים כְּכֹל
דוֹר וְדוֹר לְלַמֵּד עִמָּנוּ וּלְפָרֵשׁ אֶת כֹּל דְּבָרֵי
הַתּוֹרָה הַזֹּאת בְּאֹר הַיְטִב לְמַעַן נִוֹכַח
לְקִבֵּל אוֹר הַתּוֹרָה בְּהַדְרָגָה וּבְמִדְוָה
בְּעֲרַכְנוּ כְּפִי הַדוֹר וְכְפִי הַזְּמַן, וְזֶה בְּחִינַת
הַגְּדָרִים וְהַפְּגוּיִם שְׂעוֹשִׂין הַחֻכְמִים כְּכֹל
דוֹר וְדוֹר, כִּי אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ שֶׁהוּא בְּחִינַת
אֵין סוּף שׁוֹפֵעַ תְּמִיד וְצְרִיכִין לְקַבֵּלוֹ
בְּהַדְרָגָה וּבְמִדְוָה כְּכֹל עַת זְמַנּוֹ. וְעַל-פִּי
צְרִיכִין הַחֻכְמִים כְּכֹל דוֹר לְעֲשׂוֹת סִיגִים
חֲדָשִׁים וּלְתַקֵּן תְּקֻנּוֹת חֲדָשׁוֹת מִשְׁמֶרֶת
לְמִשְׁמֶרֶת, כִּי הֵם צְרִיכִין כְּכֹל פְּעַם
לְצַמְצֵם אוֹר הָאֵין סוּף בְּהַדְרָגָה וּבְמִדְוָה.
וְעַל-יְדֵי זֶה נַעֲשִׂין מִצְוֹת חֲדָשׁוֹת דְּרַכְּנֵן,
כִּי עַל-יְדֵי צְמֻצוֹם הָאוֹר מִקְבֻלִין אוֹר
הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת כְּכֹל פְּעַם, כִּי קָדְשָׁא
בְּרִידֵי הוּא וְאוֹרוֹתָא וְיִשְׂרָאֵל כִּלְאֵי חַד:

ה וְזֶה בְּחִינַת גְּדָרִים, כִּי מַחֲמַת שְׂאוֹר
הַתְּחַתּוֹנָה שֶׁל אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי
הוּא בְּחִינַת אֵין סוּף, עַל-פִּי לְבוֹ מוֹסַף
לְפָרֵשׁ עִמָּנוּ וּלְקַדֵּשׁ עִמָּנוּ בְּיוֹתֵר מִמִּצְוֹת
הַתּוֹרָה. אִךְ בְּאֵמֶת צְרִיכִין לְצַמְצֵם הָאוֹר

יורה דעה

בחינת אין סוף, בחינת רבוי אור בלי שום צמצום כלל, ועל-כן נדרו בטל, כי אין הנדר מתקנים אלא על-ידי צמצום האור וכו' פנ"ל, ועל-כן צריך להוציא הנדר בפיו פנ"ל:

ו יעל כן פאמת צריכין להתרחק מנדרים שלא יהיה חס ושלום, בחינת רבוי אור, כי מי יודע אוד לצמצם האור בהדרגה, רק מצוה לנדר בשביל פרישות, כמו שאמרו רבותינו ז"ל שבשביל נדר וסני מצוה לנדר כמו שאמרו רבותינו ז"ל (אבות פרק ג): נדרים סני לפרישות. כי זה בחינת תשובה שהוא בבחינת הנ"ל, בבחינת צמצום אור האין סוף וכו' פנ"ל.

כי מבאר בפמאר הנ"ל, כי מי שעבר איזה עברה חס ושלום, נמצא שקלקל איזה צמצום וחזר האור אל אין סוף וכו', שגהו עקר פנים כל החטאים. והתקון על-ידי התשובה, כי תשובה היא בבניה שהוא נכלל באין סוף פנ"ל, כי תשובה היא שחזור ועולה ומשתוקק וכוסף לה' יתברך וחזור ונכלל באין סוף. ואחר כך הוא מצמצם האור בהדרגה וחזור וממשיך האור שנסתלק למעלה ביתר שאת. ועל-כן הפעל תשובה צריך לעשות לעצמו נדרים וסניגים יותר שהם תקוני התשובה, כי מאחר שהוא צריך לחזר ולעלות לאור האין סוף ולחזור ולעשות הצמצום מחדש ולהמשיך האור בהדרגה, על-כן הוא צריך לעשות כלים וצמצומים חדשים כדי לקבל האור

פנ"ל ולקבל האור בהדרגה ובמדה. וכל אחר מישראל כפי האור שזוכה לקבל בכל פעם כן צריך לצמצם ולעשות מדות וכלים לקבל האור בהדרגה ובמדה:

וזה בחינת נדרים, שהם נדבת לבו, כי צריך שיהא פיו ולבו שוין. וידוע שנדרים הם בבניה שהוא בחינת תשובה ובניה הוא עלמא דאתפסאי, בחינת אור האין סוף. כי שלש ראשונות הם למעלה מהזמן למעלה מהמדות, שגהו בחינת אין סוף, הינו בשלב איש הישראלי בוער לה' יתברך ורוצה לאסר אסר על נפשו יותר ממצות התורה אי אפשר לו לאסר על עצמו עד שיוציא הנדר בפיו, שגהו בחינת צמצום האור, כי כל זמן שהנדר בלבו הוא בבחינת אין סוף שעדין לא נתצמצם האור לקבלו במדה וכשמוציא הנדר שבלבו בפיו, זה בחינת צמצום האור בהדרגה ובמדה, כי עקר התגלות המדות והכלים הוא על-ידי דבור פה שהוא בחינת כלים ומדות ואז צריך לקום הנדר, כי הוא תורה ממש, כי הנדר הוא שעולה אל מקום הנדר שהוא נדבת לב בחינת האור האין סוף שבלב האדם פנ"ל. ומצמצם האור ומקבלו בהדרגה ובמדה על-ידי הדבור פה ואז הוא מוכיב לקומו כמו כל מצות התורה, כי גם כל התורה פלה הוא בבחינת הנ"ל על-ידי צמצום אור האין סוף וכו' פנ"ל:

ועל כן האומר יאסרו כל פרות שבעולם עלי, נדרו בטל, כי זהו

לקוטי הלכות

הלכות נדרים ג

יורה דעה

יט

בתוכו, על-כן הוא צריך תקונים ונדרים וקנינים יותר, כי מאחר שקללל איזה פלי וצנור על-ידי העברה שעבר, על-כן אי אפשר לקבל עקשו בצנורות הראשונות לכד. ועל-כן צריך לעשות עוד פלים וצנורות לקבל אור האין סוף בתוכם:

וזה בחינת נדרים שבשכיל פרישות שבששהאדם רואה שקשה לו לפרש עצמו ממה שהוא צריך לפרש ולקדש עצמו אזי הוא צריך נדר ועל-ידי הנדר הוא מצמצם האור אין סוף ומקבל בהדרגה ונעשה מזה מצוה גמורה פנ"ל. וכל מצוה היא בבחינת פלי ומדה לקבל האור בתוכו ועל-ידי זה יוכל לפרש עצמו, כי עקר התגברות התאנה היא מחמת רבוי האור. וכפי רבוי האור פן צריך פלים יותר, דהינו מצות ונדרים יותר. ועל-כן מוכרח לנדר כדי לעשות על-ידי זה פלים ומדות לקבל האור בהדרגה ובמדה שלא יהיה בבחינת רבוי אור. ועל-ידי זה יוכל לפרש ממה שצריך לפרש פנ"ל:

על-ידי פתח חרטה שהוא בחינת תשובה שעל-ידי זה חוזרין ושכין מצמצום זה של הנדר לאור האין סוף. והחכם עולה לשם למדרגה הגבה יותר ומכפול זה הצמצום של הדבור של הנדר בפרשו באור האין סוף ששם שכין ועולין כל הצמצומים ומתבטלין בפרשו. ואחר כך הוא חוזר וממשיך משם צמצומים חדשים על-ידי דבור פיו, הינו צמצומים להתיר הנדר, דהינו מה שאומר לו 'מתר לך'. ועל-ידי זה נעקר הנדר מעקרו והתר לו, כי יש פח להחכם להמשיך הצמצום להתיר על-ידי דבור פיו, כי הכל תלוי כפי מה שצמצום אור האין סוף בדבור פיו פנ"ל:

ח וזה בחינת מה שיש פח להפעל ולהאב להתיר נדר אשתו ובתו כי הם ברשותם, כי האב והבעל הם במדרגה גבה מהם ואורם פגגד אשתו ובתו היא בבחינת אין סוף. ועל-כן יש לו פח לכפול צמצום הנדר שלהם בפרשו ולהפר הנדר. מאחר שהם יכולין לעלות לאור האין סוף במדרגה גבה יותר וכפ"ל. וגם כי בתו ואשתו ברשותו וכל אורם וצמצומם הם ברשותם כי אורם כלול באורו. ועל-כן אצלו מתבטל כל האור והצמצום שלהם. ועל-כן יכול להפר נדרים וכפ"ל:

ט וזה בחינת שלשה דיוטות שיקולין גם פן להתיר הנדר, כי בחינה הנ"ל של צמצום האור שמשם יוצאת כל

ז ועל פן החכם עוקר הנדר מעקרו על-ידי פתח חרטה, כי עקר הכריאה על-ידי החכמה, כמו שכתוב (תהלים קד, טז): "בלם בהכמה עשית וכי". פמבאר בפאמר הנ"ל. והחכם האמת הוא יכול לעלות בודאי למדרגה גבה יותר ויכול לעשות צמצומים חדשים שעל-ידי זה נעקר הנדר לגמרי כפי הצמצום שעושה עקשו החכם. וכל זאת

יורה דעה

להתיר וכו' פנ"ל שזה נעשה על ידי
שלישה פנ"ל:

י ועל פנ מתירין נדרים ביום הכפורים
שהוא בחינת תשובה, כי בחינת
הצמצום הנ"ל הוא בחינת תשובה,
כמבאר בפאמר הנ"ל, עין שם:

יא וזה בחינת מה שפנסת ישראל
מבקשת מה' ותברך: "שימני
כחותם על לבך כחותם על זרועך כי עזה
כמות אהבה וכו' רשפיה רשפי אש
שלהבתיה וכו'". (שיר השירים ח) הינו כמבאר
בפאמר הנ"ל שאור אש ההתלהבות של
איש הישראל הוא עד אין סוף פנ"ל
וצריכין בהכרח לצמצמו וכו' פנ"ל. וזהו
שימני כחותם וכו', חותם הוא בחינת
צמצום האור שחותם ומצמצם האור
שלא יצא חוץ מהמדה. וזהו שמבקשת
פנסת ישראל שימני כחותם על לבך.
הינו שיעור ה' ותברך לצמצם ולהחתיים
אור ההתלהבות שבלב, כי עזה כמות
אהבה קשה וכו' רשפיה רשפי וכו', הינו
שאור ההתלהבות עזה וקשה ובעד מאד
מאד ברשפי רשפי שלהבת יה. עד שאי
אפשר מחמת זה לעבד את ה' ותברך
כלל פנ"ל וגם יכולין לבא על ידי זה חס
ושלום לתאות וחמאים חס ושלום, שהם
סמרא דמוקא כשאינו זוכה לצמצם
כראוי, כי הוא בחינת רבוי אור שגורם
שבירת כלים שהיא בחינת מיתה בידוע.
וזהו, כי עזה כמות אהבה, הינו פנ"ל, כי

התורה הוא כלול משלישה בחינת פהן,
לוי, ישראל. בחינה שלישה אבות אברהם,
יצחק, יעקב, כי אור האין סוף זה בחינת
חסד, בחינת פהן, כי אור החסד מתפשט
עד אין סוף אך צריכין לצמצם האור, כי
אי אפשר לקבל רב טובה. והצמצום זה
בחינת גבורה, בחינת לוי. ועל ידי
הצמצום נעשה חלל הפניו ואחר כך
צריכין להמשיך ולקבל האור בתוך החלל
והצמצום הזה בהדרגה ובמדה (חסד)
נמצא שעקר השלמות הוא על ידי שלש
בחינות וזה (שבת פח): 'ברוך רחמנא דיהיב
לן ארון תליתאה ביום תליתאה על ידי
תליתאה גירחא תליתאה', כי כל התורה
הוא משלישת, כי יוצאת משלש בחינות
הנ"ל שמשם יוצאת כל התורה בלה
פנ"ל. ועל פנ בכל מקום שיש שלישה
מישראל הם בית דין ויכולין לפסק דין
תורה, כי שלישה מישראל כלולין משלש
בחינות הנ"ל שהם בחינת שלישה אבות
פנ"ל. ועל פנ הם יכולין לעלות אל אור
האין סוף ולצמצם האור ולקבל אחר כך
האור בהדרגה ובמדה כראוי שזה עקר
בחינת המשכת התורה. וזה עקר שלמות
הקנשה. ועל פנ הם פוסקין הדין תורה,
כי על ידי זה עקר קבלת התורה פנ"ל
ועל פנ יכולין שלישה להתיר הנדר, כי
עקר התרת נדרים תלוי בזה שצריכין
לחזר ולעלות לאור האין סוף. ולחזר
לצמצם האור ולהמשיך האור בהדרגה
להתיר ולהפך הצמצום הראשון מאסור

לקוטי הלכות

הלכות גדרים ג

יורה דעה כא

וחותמין האור הגדול של הפרשיות שהם המחזין המאירין עד אין סוף ועל-כן צריכין לתפון בגידין ולכרכן בשערות הכל בשביל צמצום האור הגדול, כי גידין ושערות הם בחינת צמצומים פידיוע, וזה בחינת "שימני כחותם על לבך כחותם על זרועך וכו' כי עזה וכו'", שהם בחינת תפלין של ראש ושל יד שהם הצמצומים בחינת חותמות ה"ל, בחינת שני בתים ה"ל כדי לצמצם האור הגדול כדי לזכות לעבוד ה' ותברך בהדרגה ובמדה פנ"ל. (ועני פינה הקדוש ובפיר עין חיים מבאר שם ששמוק זה מדבר מתפלין):

יג וזה שמוכא בהמעשיות של רבנו ז'ל בהמעשה של המלך שגור גרוש בגזרת שמו, שעל-ידי ציצית ותפלין יכולין לעבוד בתוך האש הגדולה, כי האש הגדולה, נמשכת ונשתלשלה מאש שלמעלה, מכחינת "כי ה' אלקיך אש אכלה הוא", מכחינת אור ההתלהבות שהוא בחינת אין סוף ואש הזאת הוא בחינת תכלת דאכלא פלא ושיצי פלא. אבל ישראל הדבקים בה' מקבלים חיותם מכחו וכו', כמבאר שם בפמאמר ה"ל, כי ישראל על-ידי מצות ציצית ותפלין הם מצמצמין האור פנ"ל, כי ציצית מבאר בפמאמר ה"ל, שהוא בחינת צמצום הקדוש ה"ל, ותפלין הם בחינת חותם ה"ל. על-כן ציצית ותפלין הם מצמצמין האור פנ"ל, ועל-כן יכולים לעבוד בתוך האש על-ידי ציצית ותפלין. כי אדרבא

רבוי האהבה וההתלהבות לה' ותברך מרבה כל כך עד שיכולין לבא על-ידי זה חס ושלום, לרבויו אור שהוא בחינת מיתה פנ"ל. ומעצם רשפי אש ההתלהבות אין אנו יודעים כלל איד לצמצמו, כי אנו חפצים מאד להיות דבוקים כך תמיד על-כן אנו מכקשים מקדו שתרחה עלינו ותצמצם האור לעצמך ונהיה דבוקים כך "כחותם על לבך כחותם על זרועך", הינו שהדבקות יהיה בבחינת חותם וצמצום כדי לקבל האור בהדרגה ובמדה. וזהו, 'כחותם על לבך כחותם על זרועך' שזה בחינת תפלין של ראש ותפלין של יד פידיוע, בחינת ביתא עלאה וביתא תתאה. כי לב הוא בחינת ביתא עלאה, בחינת בינה לבא שהיא ביתא עלאה. וזוה הוא בחינת תפלין של יד שהיא יד פהה, בחינת מלכות ביתא תתאה, הינו פנ"ל, כמבאר בפמאמר ה"ל שיש לשני בתים עליה על-ידי בחינת הצמצום וכו' ה"ל:

יב וזה בחינת הקשרים של התפלין, כי אור התפלין בשרשן גדול מאד עד אין סוף, על-כן אין יכולים לקבלם כי אם על-ידי קשרים שהם בחינת חותם, בחינת צמצום האור. שעל-ידי זה יכולים לקבל אור התפלין הקדושים בהדרגה ובמדה. וזה בחינת הבתים של התפלין, כי הבתים של השל ראש הוא בחינת ביתא עלאה ובית של השל יד הוא בחינת ביתא תתאה שהם מצמצמין

יורה דעה

הם מקבלין חיות משם, בבחינת "ואתם הדבקים בה' אלקיכם חיים בלכם חיים" אמנו ואמנו:

[שקד לעיל]

יד וזהו שפטים: "אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה בזה יבואו לו" (שיר השירים ה, ו). כי כשזוכין לחותמות הנ"ל, דהינו לעצמם אור האין סוף בהדרגה ובמדה פנ"ל, על-ידי זה זוכין לאוריתא דעתיקא סתימאה שהיא בלא ימינא ולית שמאל ולית עשר תפון וכו', כמבאר פל זה היטב בפאמר הנ"ל. וזהו שימיני כחותם וכו', הינו עצמים האור בהדרגה ובמדה בבחינת חותם פנ"ל. פי עזה כפנות אהבה וכו' רשפיה רשפי אש שלהבת יה, דהינו שהלב בוער עד אין סוף ועל-פן צריכין לעצמם הקדוש בחינת חותמות הנ"ל. ואזי 'אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה בזה יבואו לו'. כי אז על-ידי בחינת חותם הנ"ל זוכין לאוריתא דעתיקא סתימאה שאז מבין כל הון דעלמא, פי לית שמאל ולית עשר תפון, שהיו בחינת "יגות בית תחלק שלל", שמבין את המעות, בחינת בוז יבואו לו, ענין שם בהפאמר הנ"ל בסופו:

הלכה ד

א ענין גדר ושבועה שהוא דבר פלא מאד שהאדם יש לו פח לעשות לעצמו מצות ועברות חדשות מה שלא

נזכר בתורה, כשאוסר על עצמו אכילת פשר בגדר או שבועה או זה הפשר המתיר מן התורה נאסר עתה עליו באסור חמור ככל האסורים שבתורה. וכן להפך כשמשקבל על עצמו לאכל פשר זה או חיוב ומצוה עליו לאכל דוקא. נמצא, שעל-ידי גדר ושבועה יכול האדם לעשות לעצמו תורה חדשה, דהינו לאסור המתיר ולחיוב עצמו בחיוב מה שאינו מחיוב (רק שאינו יכול להתיר את האסור בשום אופן, כמו שפרש רש"י על פסוק לאסור אסור וכו').

ב על פי התורה "כי מרחמם ינהגם" בלקוטי תנינא סימן ז', ענין שם כל התורה:

והכלל לענינו, שכל אדם צריך לעסק בשיבו העולם, דהינו להאיר הדעת בבני אדם, להודיע להם פי ה' הוא האלקים ולדבר על לבם להוציאם מעונות, שזה עקר תרחמנות על ישראל וכו', וכל אדם יכול לקיים זאת וצריך לעסק בזה וכו', ענין שם היטב. ומבאר שם שעקר הוא החכם הצדיק האמת שברור שהוא בחינת משה שהוא מוסר נפשו על זה ביותר להאיר הדעת בבנים ותלמידים. וזה החכם צריך שיהיה לו בחינת פנ"ל, בחינת "כי כל בשמים ובארץ", דהינו שיאיר גדריו מעלה ובדרי מטה שלהגבוהים במעלה בחינת דרי מעלה יהיה מראה להם בחינת איה מקום כבודו, דהינו שיהיה מראה להם שעדין אינם יודעים כלל בידיעתו והתבדד

דף ת.

לקוטי הלכות

הלכות גדרים ד

יורה דעה

כג

בחנינת מה חמית מה פשפשית מה ידעת וכו', ולהפך לבחנינת דרי מפה שהם הנמוכים מאוד שנפלו למקום שנפלו לדיוטא התחתונה מאוד ונקלקלו מה שנקלקלו, ואיר בהם הדעת של מלא כל הארץ כבודו, דהינו שיהיה מראה להם שעדין ה' יתברך שוכן אתם בתוך ממאותם, ויחזקם ויעוררם שלא יתנאשו עצמן בשום אופן בעולם כי ה' אתם ואצלם ועמם וקרוב אליהם מאוד, כי מלא כל הארץ כבודו, ורק זה נקרא צדיק ומי שאינו יכול זאת אינו נקרא צדיק בשלמותו, כי עקר הענינו ושעשועיו יתברך הוא לקרב אליו הרחוקים מאוד מאד ממנו ויתברך, כי מי שידע בדיעתו ויתברך הוא ידע שזה עקר הענינו ושעשועיו יתברך לשמרכיבן אליו הרחוקים ממנו, כי ה' יתברך יש לו שרפים ואופנים וחיות הקדש וכו', וכו', שכלם עובדים אותו באימה ויראה וכו', ואף-על-פי-כן עקר הענינו ושעשועיו הוא בשעולה העבודה מעולם השפל הזה, וכל מה שעולה איזה עבודה ונחת רוח מעולם ומדרגה נמוכה ביותר יש לו שעשועים גדולים ביותר ויותר, כי זה עקר גרלתו ויתברך וכו', וצריכין לכלל העולמות העליון בתחתון ותחתון בעליון שגם דרי מעלה שהשנתם בחנינת 'מה' יהיו כלולים מההשגה של בחנינת מלא כל הארץ כבודו ולהפך גם דרי מפה שהשנתם בחנינת 'מלא' יהיו כלולים

מההשגה של בחנינת מה דרי שיהיה להם יראה וכו', ענין שם, ומבאר שם שזה בחנינת יום הכפורים ונגזרה וכו', כי משה בקש סלח נא על עון המרגלים שפגה תלווים כל העונות וכו', וכפי הסלח נא שפועליו ביום הכפורים כן זוכין לקדשת חגכה שהוא חגכה הבית המקדש שכלול מכל הבחינות הנ"ל, ענין שם כל זה היטב היטב:

ג וזה בחנינת גדר ושבועה, מה שיש כח לאיש הישראלי על-ידי גדר ושבועה לעשות לעצמו מצות ועברות חדשות, כי מבאר בהתורה הנ"ל שכל אדם יש בו כח להכניס הדעת בעולם לגלות ולהודיע אלקותו בעולם שזה עקר הדעת ועל-ידי זה יכול להוציא ישראל מעונות, כמבאר שם שעקר כל העונות נמשכין מפנים הדעת, בבחינת 'אין אדם עובר עברה אלא אם כן נכנס בו רוח שמוות', וצריכין לרחם עליו להאיר בו הדעת שגלה משה רבנו בעולם, דהינו להזכירו ולעוררו ולהקצוה ולהודיעו כי ה' הוא האלקים בבחינת מה שאמר משה, אמה הראת לדעת כי ה' הוא האלקים, שזה עקר הדעת ועל-ידי זה יוצאין כל אחד ואחד מהעונות שלו כנ"ל. וכל אדם יש לו כח להכניס זה הדעת בעולם על-ידי שמדבר עם בניו וחבריו וכו', ענין שם. וכל זאת מחמת שכל אחד מישראל יש בו אלקות, כי כל אחד מישראל הוא חלק אלוך מופלג, על-ידין יש בו כח

שהיתקנים התקשרותם בשפורתין ברית בשבועה וכן בשרצה ה' ותפרד להתקשר עם האבות ועם ישראל שעל-ידי זה נתקשרו כל העולמות עליונים ותחתונים יחד וברת עמהם ברית בשבועה, כמבאר בפסוקים רבים שה' ותפרד נשבע לאבות להיטיב לזרעם ולתת להם ארץ-ישראל. וכן ישראל קבלו את התורה בשבועה, פי עקר ההתקשרות על-ידי השבועה, פי שבועה בחינת צדיק, בחינת כל, בחינת פי כל בשמים ובארץ, שהוא בחינת התקשרות. ועל-כן על-ידי נדר ושבועה שהם בחינת מקיפים הנ"ל ובחינת כל הנ"ל על-ידי זה יכול האדם לאסור על עצמו כל מה שרוצה או להפקד כי שם תרש התורה. ועל-כן משם עקר הארת הדעת מה שמאירים בבגים ותלמידים להוציאם מעונות ולהשיכם אל התורה על-ידי שמודיעים להם משום ידיעת אלקותו ותפרד כנ"ל. ומחמת שכל אדם מישראל שרשו נמשך משם פי שרש נשמתו בנשמת הצדיק שהוא בחינת משה שזוכה לאלו המקיפים וכו' כנ"ל. על-כן יש פח לכל אדם מישראל לעלות לשם על-ידי בחינת נדר ושבועה ואזי הוא כמשד משם מצות חדשות כרצונו לאסור אסור או להפקד, פי חכפ בשאומר שדבר זה אסור עליו באסור נדר או שבועה אזי נאסר הדבר עליו באסור תורה, פי כל התורה נמשך משם מהמקיפים. ובחינת כל הנ"ל כנ"ל. פי

להכניס ידיעת אלקותו בעולם ולהוציא ישראל מעונות ולהשיכם אל התורה וכל זה מקבלים בלם מהחכם הצדיק האמת שדורו שהוא בחינת משה שזוכה להמקיפים המבארים שם שהם שעשוע עולם הבא, בחינת שפע הפתר וכו' שעל-ידי זה זוכה לבחינת 'כל הנ"ל, שעל-ידי זה יש לו פח להאיר בבגים ותלמידים וכו', שממנו מקבלין כל בניו ותלמידיו להאיר הדעת בבגיהם ותלמידיהם אחריהם וכן מדור לדור לעולם, כמבאר מזה בסיומן ס"ח שמדבר גם כן בענין זה, עין שם. וזה בחינת נדר ושבועה שהאדם יש לו פח על-ידי נדר ושבועה לעשות לעצמו תורה חדשה, דהינו מצות ועברות חדשות כנ"ל, פי נדר ושבועה הם בחינת מקיפים ובחינת כל הנמשך מהם המבארים בהתורה הנ"ל, כי המקיפים הנ"ל הם בחינת בינה שהיא בחינת פתר ממוכא בפתבים, ששם הוא בחינת נדר כידוע ושבועה הוא בבחינת כל. פי כל דא צדיק ששם הוא בחינת שבועה, כמבאר כל זה בספר שערי אורה, פי שבועה הוא בחינת בריתות ברית, שהו בחינת צדיק שהוא בחינת ברית, כי בחינת צדיק, בחינת ברית, מקשר עליונים ותחתונים עלמא עלאה ועלמא תתאה כידוע וכנ"ל בהתורה הנ"ל. וזה בחינת שבועה ובריתות ברית שעל-ידי זה עקר ההתקשרות שבין שני בני אדם שבטוחים

לקוטי הלכות

הלכות נדרים ד

יורה דעה

כה

על־ידי המקופים ובחינת 'כל' הנ"ל יכולין לגלות שמלא כל הארץ כבודו. ואפלו בכל הדברים גשמיים ובכל המדרגות התחתונות שוכן אלקותו ותבדך. על־פנ יש לו פח על־ידי זה לעשות לעצמו תורה מפל הדברים שבעולם פרצונו על־ידי נדר ושבועה. מאחר שעל־ידי זה מגלה שכנית אלקותו בכל דבר שעל־ידי זה נעשה מזה הדבר תורה, כי אוריתא וקדשא בריך הוא וישראל בלא חד. ובכל דבר יש בו אלקות בחינת תורה רק כל זמן שהוא בהעלם ואתפסו עדין הוא בבחינת חל, אבל על־ידי נדר ושבועה יש פח לגלות ולהאיר התורה ואלקות השוכן בהדבר. ולהמשיך על־ידי זה על עצמו אסור חדש או מצוה כפי מה שיוצא מפיו, כי נדר ושבועה הם בחינת מקופים, בחינת כל הנ"ל שמשם עקר הודעות אלקותו ותבדך שהוא התורה השוכן בכל דבר אפלו במדרגות התחתונות מאד. שעל־ידי זה יש פח לכל אחד להאיר בתלמודיו אפלו בהנמוכים מאד להוציאם ממקום שהם רחוקים מהתורה מאד ולהשיכם אל התורה כנ"ל. על־פנ על־ידי זה יכולים לעשות תורה מפל דבר כנ"ל:

סיג לחכמה שתקוה, כמבאר שם בהתורה הנ"ל ועל־פנ סמכן התנא יחד, כי הם בחינה אחת, כי הנדרים הם בחינה מקופים הנ"ל ששם צריכין שתקוה בחינה סיג לחכמה שתקוה כנ"ל. ובשכיל זה בעצמו הנדרים הם סיג לפרישות וכן שבועות, כמו שכתוב (תהלים סט): "ושבעתי ואקימה לשמור משפטי צדקך". וכמו שאמרו רבותינו ז"ל: שרי לה לאגש למינדר לזרוזי גפשה וכו'. כי הנדרים ושבועות הם בבחינת מקופים ובחינה כל הנ"ל שהם בחינת שרשי התורה שעל־ידי זה מוציאין ישראל מהעונות ומשיבין אותם אל התורה. ועל־פנ הם סיג לפרישות, כי על ידם מפרשים את האדם מתאות ועברות מחמת שעל ידם מאירין הדעת בישראל בבחינת הארת בן ותלמיד. שעל־ידי זה מפרשים אותן מתאות ועברות ומשיבין אותם אל התורה כנ"ל:

ה וזה בחינת מה שאומרים כל נדרים ביום הכפורים תכף בכניסתו, כי זה עקר בחינת יום הכפורים בבחינת נדרים ושבועות, כי מבאר היטב בהתורה הנ"ל שכל ענין הנ"ל להאיר הדעת בישראל להוציאם מעונות זה בחינת יום הכפורים, כי יום הכפורים הוא סליחת עונות, שאז מוציאין ישראל מהמשאוי של עונות. כי אז הוא בחינת הארת המקופים הנ"ל, שהם בחינת שפע הבהר, בחינת שעשוע עולם הבא, בחינת יום

כפורים שְׁכַל זֶה הוּא בְּחִינַת יוֹם
 הַכַּפּוּרִים. וְעַל־כֵּן אִזּוֹ בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים נִכְנָס
 הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ לִפְנֵי וּלְפָנִים,
 לְתַכְלִית הַקִּדְשָׁה הַעֲלִיּוֹנָה שֶׁל הַבַּיִת
 הַמִּקְדָּשׁ שֵׁשׁ עֹמֵד הָאָרוֹן עִם הַלְוָחוֹת,
 כִּי הוּא מְקוֹשֵׁד מִשֵּׁם הָאֵרֶת הַתּוֹרָה,
 דִּהְיִנוּ הָאֵרֶת הַדַּעַת שֶׁל מֹשֶׁה רַבֵּנוּ עֲלֵיו
 הַשְּׁלוֹם כִּי הַבַּיִת הַמִּקְדָּשׁ כָּלֹל מִכָּל
 הַבְּחִינּוֹת הַמְבֹאָרִים בְּהַתּוֹרָה הַגְּ' ל'
 כַּמְבֹאָר שֵׁם. וְעַקֵּר תַּכְלִית הַקִּדְשָׁה שֶׁל
 הַבַּיִת הַמִּקְדָּשׁ הוּא לִפְנֵי וּלְפָנִים שֵׁשׁ
 הַלְוָחוֹת שֶׁהֵם עַקֵּר הַתּוֹרָה, דִּהְיִנוּ הָאֵרֶת
 הַדַּעַת שֶׁל מֹשֶׁה, בְּחִינַת "אֵתָהּ הָרְאִיתָ
 לְדַעַת כִּי ה' הוּא הָאֱלֹקִים", בְּחִינַת "אֲנֹכִי
 ה' אֱלֹקֶיךָ" הַנִּצָּמֵר בְּהַלְוָחוֹת. וְנִצָּא
 שֶׁעַקֵּר הָאֵרֶת הַדַּעַת הַגְּ' ל' לְהוֹצִיא יִשְׂרָאֵל
 מִעֲבֹנוֹת הוּא בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים וְעַל־כֵּן
 אוֹמְרִים בְּכִסֻּת יוֹם הַכַּפּוּרִים כָּל גְּדָרֵי
 וְכוּ'. כִּי גְדָרִים וְשַׁבְעוֹת הֵם בְּכַחֲבִינַת
 מַקְיָפִים וְכַחֲבִינַת כָּל הַגְּ' ל' שֶׁעַל־יָדֵי זֶה
 עַקֵּר הָאֵרֶת הַדַּעַת הַגְּ' ל' כַּגְּ' ל'. וְזֶה
 שֶׁבְּסוּף יוֹם הַכַּפּוּרִים דִּהְיִנוּ אַחֵר גְּעִילָה
 אוֹמְרִים "שְׁמַע יִשְׂרָאֵל" וְכוּ' וְכִרְבּוּד שֵׁם
 כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד" וְה' הוּא
 הָאֱלֹהִים' כִּמְהַ עֲמִים כִּי דִּוְקָא אִזּוֹ בְּיוֹם
 הַכַּפּוּרִים נִמְשָׁד הָאֵרֶת הַדַּעַת הַקִּדְוִשׁ
 הַזֶּה עֲלֵינוּ, לְדַעַת כִּי ה' הוּא הָאֱלֹהִים'
 בְּחִינַת "אֵתָהּ הָרְאִיתָ לְדַעַת" וְכוּ' וְכַגְּ' ל':

וּזְזָה בְּחִינַת הַתֵּרֵת גְּדָרִים. שֶׁהִחֲכֵם יֵשׁ
 לוֹ כַּח לַעֲקֵר הַגְּדָר מִעַקְרוֹ עַל־יָדֵי
 חֲרָטָה, כִּי עַקֵּר הַכַּח שֶׁל כָּל אֲדָם לְגִדֵר

גְּדָר וְלַעֲשׂוֹת לַעֲצֵמוֹ תּוֹרָה מִכָּל דְּבַר חַל
 שְׂרוּצָה, הוּא עַל־יָדֵי כַח הַחֲכֵם הָאֵמֶת
 שְׂרוּצָה לְאֵלוֹ הַמְקִיפִים הַגְּ' ל' כַּמְבֹאָר שֵׁם
 בְּהַתּוֹרָה הַגְּ' ל' שֶׁהִחֲכֵם שְׂרוּצָה לְאֵלוֹ
 הַמְקִיפִים הוּא יָכוֹל לְהֵאִיר בְּבָנִים
 וְתַלְמִידִים וְכוּ', וּמְבֹאָר בְּסִימָן ס"ח (בַּלְקוּטֵי
 חֲנִינָא) שֶׁמְדַבֵּר גַּם בֵּן מַעֲנֵן זֶה שֶׁהַצַּדִּיק
 מְאִיר בְּבָנִים וְתַלְמִידִים הָאֵרֶה כְּזֹאת.
 כַּאֲפֵן שֶׁהֵם יֵאִירוּ לְהֵלֵךְ יוֹתֵר בְּבִנְיָהֶם
 וְתַלְמִידֵיהֶם וְכֵן לְדוֹרֵי דוֹרוֹת לְנִצַּח שְׁלֵא
 יִפְסַק עוֹד הָאֵרֶת הַדַּעַת הַקִּדְוִשׁ לְעוֹלָם,
 כַּאֲשֶׁר שְׁמַעְתִּי מִפִּי הַקִּדְוִשׁ כַּפְרוֹשׁ בַּעַת
 שְׁנִכְתִּי לְשִׁמְעַ עֲנֵן הַנּוֹרָא הוּזָה מִפִּי
 הַקִּדְוִשׁ. כִּי זֶה עַקֵּר גְּדָלַת נּוֹרְאוֹתָיו שֶׁל
 הַצַּדִּיק הָאֵמֶת שֵׁיֵשׁ לוֹ כַּח כְּוָה שֶׁיְכוֹל
 לְהֵאִיר הַדַּעַת הַקִּדְוִשׁ בְּבָנִים וְתַלְמִידִים
 וְיָכוֹל לְהוֹדִיעַ לְדָרֵי מִטָּה אֲפִלוֹ לְהַמְנַחִים
 בְּדִיּוֹטָא הַתְּחִתּוֹנָה מְאֹד לְהוֹדִיעֵם כִּי ה'
 הוּא הָאֱלֹקִים לְהֵאִיר בְּהֵם הַדַּעַת הַקִּדְוִשׁ
 הַזֶּה וְלְהוֹצִיאֵם מִעֲבֹנוֹת עַל־יָדֵי שְׁמַגְלָה
 לָהֶם כִּי מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ וְעַדֵּן ה'
 עַמּוֹם וְאַצֵּלֶם וְכוּ', כִּי אֵין שׁוֹם יֵאוֹשׁ
 בְּעוֹלָם כָּלֵל, כַּמְבֹאָר בְּהַתּוֹרָה הַגְּ' ל'
 וּבִשְׂאָר מְקוֹמוֹת. וְלֹא דִי שֶׁהוּא מְקִים
 מִעַפֵּר דֵּל מֵאַשְׁפוֹת יָרִים אֲבִיוֹ, שְׁמַקְיָם
 וּמְרִים הַנְּמוּכִים וְהִירָדִים מְאֹד מִעַפֵּר
 וּמֵאַשְׁפוֹת מִמֶּשׁ וּמְקַיֵּץ וּמְעוֹרֵר אוֹתָם
 בְּכַחֲבִינַת הַקִּיּוֹצוֹ וְרַנְּנוֹ שְׁכֵנֵי עַפֵּר, וּמְחַיֶּה
 אוֹתָם וּמְחַקֵּם שְׁלֵא יִתְיַאֲשׁוּ מִלְּצַעֵק לַה'
 יִתְבַּרַךְ בְּשׁוֹם אֲפֵן עַד שְׁמוֹשִׁבִים לְדַרְכֵי
 הַקִּדְשָׁה בְּאֵמֶת, אִף גַּם הוּא נוֹתֵן בְּהֵם

כח פנה ומאיר בהם הדעת האמתי עד שיש להם כח להאיר הדעת גם באחרים עד שגם הם עוסקים בישוב העולם להעמיד בנים ותלמידים וגם הם מקימים יודים ונופלים מעפר ומאשפות, ומאירים בהם הדעת הקדוש וכו'. וכן מדור לדור לעולם. כי הצדיק עלידי שמאיר הדעת בתלמידיו בבחינת מלא כל הארץ כבודו שה' יתברך מלא כבודו בכל הארץ אפלו במדרגות התחתונות מאוד מאוד, עלידי זה נעשה בחינת 'ומלאו את הארץ', שמאיר דעת פנה בתלמידיו עד שהם מעמידים תלמידים אחרים. וכן אלו התלמידי תלמידי מעמידים עוד תלמידים וכן מדור לדור לעולם עד שיתמלא כל העולם מבני אדם, והיגיו מבני דעה שיודעין את ה' ויתברך שרק הם נקראים אדם. שזה עקר ישוב העולם, בחינת 'ומלאו את הארץ' כנ"ל. כי הצדיק מאיר דעת אמתי ונפלא כזה עד שכל מי שזוכה לקבל הארה מדעתו יש לו כח להאיר יותר לחבריו ותלמידיו. אפלו אם הוא בעצמו קטן במעלה מאוד כי דעתו שגבה מאוד עד שכל בני אדם גדולים וקטנים יכולים לקבל את דעתו ולהאיר להלן יותר בחבריהם ותלמידיהם, כמבאר בהתורה הנ"ל. שכל אדם יכול לקדם זאת להעמיד בנים ותלמידים וכו', ענין שם:

וכמו שפעם אחת אמר רבנו ז"ל לאיזה איש פשוט מאוד, שגם הוא יכול

לעורר בני אדם אפלו הגדולים ממנו מאוד לעוררם לעבודת ה' ויתברך פאמת ואמר לו: הלא עין קטן שקורין שפענדילי יכול להרליק עין גדול. וכן אמרו רבותינו ז"ל: מה עין קטן מרליק את הגדול, אף תלמידי חכמים וכו'. והכל כח הצדיק התכם האמת שהוא האיר זה הדעת בתלמידיו וכלם מקבלים ממנו להאיר יותר מדור לדור כנ"ל. ועל-כן התכם יש לו כח להתיר הגדר, כי הגדרים שהם בחינת המקיפים הנ"ל שמשם כח הגדר כנ"ל, כל זה נמשך עלידי התכם שבודור כנ"ל. ועל-כן בודאי יש כח להתכם להתיר הגדר, מאחר שכל הכח שיש להתירם לגדר ולעשות תורה מכל דבר הוא ממנו כנ"ל:

ו לעקר התרת הגדרים הוא עלידי התרטה, כי שם בבחינת גדרים, שם עקר התרטה שהיא בחינת תשובה, כי הגדרים הם בבחינת תשובה, בחינת יום הכפורים, בחינת מקיפים הנ"ל ששם עקר התרטה, כי עקר התשובה הוא חרטה. ועל-כן עוסקין ביום הכפורים בהתרת גדרים, כמו שאומרים, גבלהון אתרמנא בהון וכו'. כי עלידי התרת גדרים, עלידי התרטה, מזה יכולין להכין עצם חסדי ה' עד אין סוף ותכלית ואין שום יאוש בעולם כלל. כי גדרים שאדם נודר ואוסר על עצמו איזה דבר זהו בחינה גבה מאוד שעולה למקום הגדר שהוא בחינת מקיפים הנ"ל שעלידי זה

החסד עד אין סוף. וזה אנו רואים על-ידי התרת גדרים שיכולים לנפול הגדר על-ידי חרטה שהיא בחינת תשובה בכח החכם אף-על-פי שהגדר בעצמו בחינת תשובה כנ"ל, אף-על-פי-כן יש בחינה גבה יותר ששם מתנפול הגדר על-ידי החרטה, כמו כן בכל עבודת ה' יתברך בכל אדם ובכל דרגא ובכל זמן יש דרכים נפלאים וחסדים גדולים ונוראים אצל ה' יתברך. גבה מעל גבה מה שאין הפה יכול לדבר והלב לחשב. ואף-על-פי שה' יתברך עשה עמו חסד והרימו מאשפות והשיבו אליו. והוא לא חס על עצמו ופגם גם בהחסד הנפלא הזה כל פעם, אף-על-פי-כן יש חסד למעלה מחסד עד אין סוף באפן שיכול להתקרב לה' יתברך תמיד בכל מקום שהוא. וכמו-כן ומבאר בהתורה הנ"ל שהצדיק מחיה אפלו כל הנפלים מאד הוא מחיה אותם תמיד כלי גבול עד שסוף כל סוף ישובו פלם לה' יתברך כל מי שיחזיק בו:

ח וזה בחינת ראש השנה ויום הכפורים. כי מבאר בהתורה הנ"ל שכל זה הוא בחינת יום הכפורים וכנ"ל, כי כפי הסלח נא שפועלין ביום הכפורים כן זוכין לחננת הבית-המקדש שהוא בחינת קדשת חננה, כי משה בקש סלח נא על חטא הקרגלים שעל-ידי זה נחרב הבית-המקדש וכו', שבנה תלום כל החטאים וכו', ובשה' יתברך נתרצה לו ואמר לו סלחתי וכו', מזה נעשה חננת הבית-

יכול לעשות לעצמו מדבר הל תורה כנ"ל מחמת שהגדרים בחינת מקיפים הנ"ל הם בחינת שרש התורה, בחינת תשובה, בחינת יום הכפורים כנ"ל. ואף-על-פי שהגדרים הם בחינה גבה כל כך, אף-על-פי-כן יכולים להתיר הגדר על-ידי חרטה שמתחרטים לפני החכם, כי שם בבחינת המקיפים, בחינת תשובה, שם הוא בחינה תכלית הידיעה אשר לא נדע, כמו שמבאר בהתורה הנ"ל. ושם החסד עד אין סוף ויכולין להתחרט ולעשות תשובה לעולם והיה איד שיהיה. כי באמת תשובה היא דבר נפלא והיא למעלה מהתורה שהיא בחינת דעה, כי על-פי הדעת והשכל אין מועיל תשובה, כמו שאמרו רבותינו ו"ל: שאלו לחכמה וכו' וכמו-כן בספרים שקפי חייב הדעת לא היה מועיל תשובה רק ה' יתברך מצד רחמנותו וחסדו הגדול והנפלא מקבל השבים לפניו על-ידי בחינת תשובה שהיא בבחינת המקיפים הנ"ל שהם למעלה מהדעת בבחינת תכלית הידיעה אשר לא נדע. נמצא, שעקר התשובה היא למעלה מהדעת. ועל-כן כח התשובה אינו נפקק לעולם בשום אפן ואפלו מי שמתחיל לשוב ונופל חס ושלום מזה, ואפלו אם מתחיל כל פעם ובכל פעם נופל למה שנופל רחמנא לצלן, אף-על-פי-כן הוא צריך להתחזק להתחיל בכל פעם מחדש, כי כח התשובה אינו נפקק לעולם, כי שם

לקוטי הלכות

הלכות נדרים ד

יורה דעה

כט

המקדש שהוא הפך הטא המרגלים שגרמו הרבן הבית המקדש נמצא, שעל ידי סלח נא שפועלין ביום הכפורים נעשה הנגה בחינת הבית המקדש שכולל כל התקונים הנאמרים שם בהתורה ה"ל בענין בן ותלמיד וכו', כמבאר שם היטב:

ט ועתה בעונותינו שפך נחרב בית מקדשנו ואין מי שיכפר בעדנו לטהרנו ממשאוי הגדול של עונותינו. עקר סמיכתנו על ימי התשובה שהם מראש חדש אלול עד יום הכפורים שזוכה לשוב בהם בתשובה שלמה עד שזוכה לפעל בקשתנו ביום הכפורים, דהינו בקשת סלח נא וכו' שה' יתברך ימחל עונותינו ועון הטא המרגלים שגרמו הרבן בית המקדש שבזה תלויים כל החטאים כנ"ל. וכשנפעל בקשתנו וה' יתברך יענה ויאמר "סלחתי", על ידי זה נגה לבחינת חגפת הבית המקדש שבזה תלויים כל התקונים ה"ל כנ"ל, פי מראש חדש אלול עד יום הכפורים הם ארבעים יום כנגד ארבעים יום שפגמו בהם המרגלים שגרמו הרבן בית המקדש שבזה תלויים כל החטאים כנ"ל, שאנו צריכין לתקן פגם אלו הארבעים יום בארבעים ימים הקדושים והנדראים האלו שהם מראש חדש אלול עד יום הכפורים, עד שזוכה לפעל בקשתנו ביום הכפורים, דהינו בקשת סלח נא על פגם המרגלים שבזה תלויים כל החטאים כנ"ל. ובכל

ימי אלול אנו מכינין עצמנו לתשובה, פי אז באלול עושין דרך לתשובה, בבחינת "הנותן בים דרך" שהוא פגות אלול, דהינו שעושין דרך כבושה לתשובה, בבחינת "אם אפס שמים שם אתה ואציעה שאל הנד", שאפלו המנחים בדיוטא התחתונה מאד מאד ישובו לה' ויתברך אפלו מעמקי שאל תחתיות והיה להם דרך כבושה לתשובה, כמובן בהתורה "קרא את יהושע" בסיומן ו', ובהתורה "פי תצא למלחמה" בלקוטי תנינא (בסיון כב), ע"ן שם. ועקר דרך התשובה נגמר בעשרת ימי תשובה שהם מראש השנה עד יום הכפורים שנקראים עשרת ימי תשובה. ועקר הוא ראש השנה כמובן משיחותיו הקדושות של רבנו ז"ל גדל ע"ם מעלת ראש השנה שאז צריכין לנסע לצדיקים אמתים, פי צריכין להיות אז אצל הצדיק האמת שהוא יודע היטב לגלות דרך התשובה לכל החוטאים והפושעים, בבחינת אתה נותן יד לפושעים וכו':

י פי עקר התשובה נמשך על ידי הצדיק שהוא רחמן באמת כמו משה רבנו עליו השלום, שהוא היה המנהיג והוא יהיה המנהיג וכו' שיש לו רחמנות על ישראל להוציאם מעונות, שנהו עקר הרחמנות וכו' שהוא עוסק בישוב העולם למלאות העולם בבחינת ומלאו את הארץ, שיהיה העולם מושב מבני אדם, דהינו מבני דעה שיודעין מה' יתברך

יורה דעה

על ידי הצדיק האמת בחינת משה שהוא
בחינת כל שידוע ללמד דעת את העם.
והעקר להאיר בדרו מטה להראות להם
שה' עמם עדין כי מלא כל הארץ כבודו
וכו'. ולהפך להגבויים במעלה יהיה
מראה להם בחינת מה חמית וכו'. שעל-
ידי זה מחזיר ומשיב כלם לה' ויתברך
בתשובה שלמה וזכין לבחינת סלח נא
בשלמות ביום הפפורים וכו'. וזה הדרך
מגלה להם בחינת מה חמית מה
בכונות ראש השנה שבראש השנה אז
הוא בחינת שנה דאפיל דורמיטא על
זעיר אנפין וכו'. ואחר כך על ידי השופר
באין המחין ואז הוא התעוררות השנה
וכו'. עין שם. שנה והתעוררות השנה זה
בחינת שני החשונות הנ"ל של בן ותלמיד
שהם בחינת וזהו רבי אליעזר ישן ורבי
יהושע נעור:

יב כי עקר חטא המרגלים היה שפגמו
בארץ ישראל והוציאו דבה על
הארץ. ואיתא בכתבי האר"י ז"ל שגשמת
המרגלים ודור המדבר היו גבוהים
מבחינת ארץ ישראל, כי היו מבחינת
לאה וכו'. ובשביל זה לא היו יכולים לבא
לארץ ישראל, עין שם. ולכאורה הדרך
תמוה כי מאחר שהיו גבוהים מארץ-
ישראל ובשביל זה לא היו יכולים לכנס
לשם. אם בן מה קול הרעש הזה שה'
יתברך חרה עליהם כל כך על שפגמו
בארץ ישראל וגור עליהם שלא יכנסו
לשם וכו', מאחר שגשמתם גבה מארץ-

שהוא ההפך מעונות וכו', כמבאר שם.
וזה הצדיק זוכה למקופים הנ"ל שהם
בחינת תקופות הימים תקופת השנים וכו'
שעל ידי זה זוכה לבחינת כל וכו' שעל-
ידי זה זוכה להאיר בדרו מעלה ודרי
מטה להגביה שפלים להראות להמנחים
בשפלות מאד מאד שלא יתאשו עצמן
בשום אופן כי מלא כל הארץ כבודו וה'
אתם וכו'. ולהפך להגבויים במעלה יהיה
מראה להם בחינת מה חמית מה
בשפשת וכו', בחינת איה מקום כבודו
וכו', וצריך לכלל העולמות עליון בתחתון
ותחתון בעליון וכו' וכו', עין שם כל זה
היטב. וזה בחינת מעשה ברבי אליעזר
ורבי יהושע, שהם בחינת בן ותלמיד.
וזהו רבי אליעזר ישן ורבי יהושע נעור.
כי השנת רבי אליעזר הוא בחינת שנה,
בחינת השנה העליונה שהיא בסתימו
דעיניו, בחינת "עין לא ראתה אלקים
וולתך עשה וכו'" ראשי תבות אליעזר.
ורבי יהושע נעור כי השנת רבי יהושע
הוא בבחינת השנת התלמיד, בחינת דרי
מטה שהוא בחינת נעור, התעוררות
השנה, שצריך לנעורם ולהקיצם
ולחזקם שלא יתאשו בבחינת "הקיצו
ור'גנו שכני ע'פר" ראשי תבות יהושע.
וזהו: וזהו רבי יהושע נעור וכו', עין שם
כל זה היטב:

יא וזה בחינת ראש השנה שאז עקר
התשובה כי הוא יום ראשון
לעשרת ימי תשובה. ועקר התשובה

ישראל ואינם יכולים לזכור לשם. אך על-פי התורה הנ"ל יכולים להכין איהו קמו בענין הנזכר והנשגב הנה שהוא דרכי ה' ונפלאות תמים דעים. כי עקר חמא המרגלים הוא מה שפגמו בבחינת בל' הנ"ל, שהוא בחינת הצדיק שיכול לקשר יחד כל העולמות וכל המדרגות עליונים ותחתונים וכו' פנ"ל. שעל-ידי זה עקר התקון של כל העולמות שבשביב זה נברא העולם והם פגמו בזה. כי עקר הבריאה היתה רק בשביל האדם, דהיינו בשביל הצדיק שנקרא אדם ועקר מעלת האדם הוא שיש לו כח לקשר ולחבר כל העולמות יחד, דהיינו לחבר עלמא תתאה ועלמא עלאה שבהם כלולים תקון כל העולמות, כי האדם כלול משניהם, מעליונים ותחתונים, כמו שפרש רש"י על פסוק: "ויפח באפיו נשמות חיים". לפי שביום ראשון ברא שמים וארץ וכו', בשני רקיע לעליונים, בשלישי יקוו הפנים וכו' לתחתונים וכו'. הצורך בששי לברא אדם שכלול מעליונים ותחתונים, ענין שם. כי זה עקר השלמות וזה עקר השעשועים של ה' ותברך בשמחתה ומתקשר העולם התחתון עולם העשייה המגשם, בעולמות העליונים הרוחניים והזכים מאד, כמבאר בהתורה הנ"ל, בבחינת "ואביה תהלה מגושי עפר וכו'". כי זהו רצונו ותברך ובשביב זה ברא כל הבריאה מראש ועד סוף הכל בשביל האדם הפעל בחירה שהוא בעולם הזה

הנשמי. שעקר עבודתו לקשר תחתונים בעליונים שזה עקר מענינו ושעשועינו ותברך פנ"ל. כי מיזם שברא הקדוש ברוך הוא את העולם נחמדה שתהיה שכינתו בתחתונים, כמו שאמרו רבותינו ז"ל. וזאת הבחינה לקשר ולכלל יחד עליונים ותחתונים בחינת כל הנ"ל אין נעשה על-ידי שום מלאך ושרף וכדומה כי אם על-ידי האדם התחתון, דהיינו על-ידי הצדיק שזוכה להיטיב מעשיו שהוא זוכה לבחינת כל הנ"ל, כי כל דא צדיק שהוא זוכה לקשר ולכלל עליונים ותחתונים שזה עקר התכלית שבשביב זה נברא הכל פנ"ל. וזאת הבחינה בתכלית השלמות והתקון אין זוכין כי אם בארץ ישראל. כי שם בארץ-ישראל עומד ירושלים ובית-המקדש שכלול מכל התקונים הנ"ל מבחינת בן ותלמיד שהוא בחינת כל הנ"ל, כי שם בבית-המקדש הנה בחינת עליונים למטה ותחתונים למעלה, כמבאר בהתורה השכיכה לזה המדרגת מענין הדררידייל על פסוק ג'אלת ש'בט ג'חלתך ה', בלקוטים שבסוף הספורי המעשיות. כי שם בבית-המקדש הוא שער השמים, כמו שכתוב: "וזה שער השמים", הינו ששם השער שעל ידו מתקשרין תחתונים בעליונים ארץ בשמים. כי השער הוא בחינת התקשרות שעל ידו יכולין לזכור מחוץ לפנים ונכללין העומדים בחוץ עם העומדים בפנים יחד. כמו כן יש שער

יורה דעה

השמים שדרך בו נכנסין ונכללין התחתונים בעליונים. וזה השער הוא בארץ ישראל שבו הבית המקדש שנאמר בו, וזה שער השמים פנ"ל:

ג. כי הצדיק שזוכה לבחינת כל הנ"ל, שהוא בחינת התקשרות עליונים ותחתונים, כי יודע להאיר בדרך מעלה בחינת "מ"ה", בחינת מה חמית מה ידעת וכו', ולהפך להרים ולהקיץ הדרי מטה להאיר בהם ולהודיע להם כי מלא כל הארץ כבודו וכו' פנ"ל. זאת הבחינה של כל הנ"ל אינו זוכה כי אם על ידי שזוכה להמקופים הנ"ל שהם בחינת "מה רב טובך אשר צפנת ליראד", שהם בחינת תכלית הידיעה אשר לא נדע, כמבאר כל זאת בהתורה הנ"ל. ואז דקא כשהוא בבחינת תכלית הידיעה אשר לא נדע אז יודע להאיר בתחתונים ועליונים ולכלל ולקשר שניהם יחד שזה עקר התכלית פנ"ל. כי עקר ההתקשרות והכלליות של תחתונים בעליונים, עלמא תתאה בעלמא עלאה הוא רק על ידי אמונה שהוא פלל התורה בבחינת כל מצותיך אמונה. כי עקר ההתקשרות הוא על ידי התורה, כי כל מצות התורה הם בעולם הזה, בעולם המעשה דקא. ורקם בכלם מלבשים בדרבים גשמיים שצריכין לעשות ציצית מצמר ופשתן דקא והפלין מעור בהמה וכן סכה ולולב וכו'. ועל ידי שאנו מקמיין מצותיו כמעשה דקא בדרבים גשמיים על ידי זה נעשה

עקר היחוד וההתקשרות של עלמא תתאה בעלמא עלאה שנקבל שכינת עוז השוכן בתחתונים במו שהוא מרוקם על כל ברכה ותהלה. כי הוא יתברך למעלה מכל הרוחניות ומכל השמות ומכל המחשבות, כי לית מחשבה תפיסא בה כלל. ועל כן באמת זאת הבחינה אי אפשר להשיג על ידי שום שכל והכמה כי אם על ידי אמונה לכד שמשפיעין בנו הצדיקים שהגיעו לתכלית הידיעה אשר לא נדע. ומאחר שהם בבחינת לא נדע שזהו תכלית הידיעה. על כן הם בתכלית שלמות האמונה, כי האמונה הוא כמה שאין מכינים פידעו ועל כן באמת כל התורה שעל ידה עקר ההתקשרות בלה תלויה באמונה, כמו שכתוב: כל מצותיך אמונה, כי בודאי על פי שכל אי אפשר להכין אד מתקשרים תחתונים בעליונים על ידי מצות מעשיות הנעשים בדרבים גשמיים. ועל כן באמת אי אפשר להכין מעמי המצות בשום שכל כי אם באמונה לכד:

יד הכלל, שעקר התכלית שבשבילו נברא העולם הוא בחינת ההתקשרות לכלל תחתונים בעליונים שזה עקר שעשועיו יתברך. וזה נעשה על ידי כל מצות התורה שיוסודם אמונה, כי עקר ההתקשרות והכלליות הוא על ידי אמונה. כי בשכל אי אפשר להכין אד אפשר לקשר עולם הגשמי הנה בבורא הכל שהוא מרוקם מכל הרוחניות. ואד

פנ"ל

פנ"ל

שָׂדֶה שֶׁהוּא יִתְבָּרֵךְ יִקְבַּל תַּעֲנוּג וְשַׁעֲשׂוּע מִמַּעֲשֵׂה הַתְּחִתּוּנִים אֲשֶׁר עַל-יְדֵי קִשְׁיָא וּמְבוּכָה הוּאֵת רַבִּים נִתְפָּקְרוּ. קִצְתָם יֵצְאוּ מִן הַדֶּת לְגַמְרֵי. וְקִצְתָם אוֹמְרִים מַעֲמִים שֶׁל הַכֵּל וְשִׁמּוֹת עַל מִצּוֹת הַתּוֹרָה. וּמוֹצְאִים לָהֶם סְמוּכוֹת שֶׁל הַכֵּל מֵאִיזָה מְקוֹמוֹת בְּתוֹרָה נְבִיאִים כְּתוּבִים אוּ בְּדַבְרֵי רַבּוֹתֵינוּ וְ"ל שְׁמַנְגִלִים בְּהֵם פְּנִים שְׂלֵא בְּהִלְכָה וּמִפְּרָשִׁים אוֹתָם כְּפִי מְעוֹתָם. כִּי הַתּוֹרָה יֵשׁ לָהּ שְׁנֵי כַחוֹת צְדִיקִים יִלְכוּ בָּם וּפְשָׁעִים יִפְשְׁלוּ בָּם. אֲבָל בְּאֵמֶת אִי אֶפְשָׁר לְהַכִּין שׁוּם טַעַם עַל הַמִּצּוֹת רַק לְסַמֵּךְ עַל אֲמוּנָה לְבַד כַּפ"ג. וְזוֹת הָאֲמוּנָה מִשְׁפִּיעִין בְּנוֹ הַצְּדִיקִים שׁוֹכֵינן לְבַחֲנֵית מִ"ה הַנִּזְ"ל, בַּחֲנֵית תְּכֵלֶת הַיְדִיעָה וְכוּ' שֶׁהֵם יְכוֹלִין לְהֵאִיר בְּדֵרֵי מַעֲלָה שְׁאִינָם יוֹדְעִים כֻּלָּל בְּיַדְעוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ וְלַחֲפֹךְ בְּדֵרֵי מִטְּשָׁה בַּחֲנֵית מְלֵא כֵל הָאֶרֶץ כְּבוֹדוֹ. וְהֵם מִמְּשִׁיבִים אֲמוּנָה בְּעוֹלָם, וְכוֹלְלִים עַלְיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים יַחַד, כִּי הֵא בְּהָא תִּלְיָא. מִחֲמַת שְׁבַעֲצָם הַשְּׁגָתָם הֵם יְכוֹלִים לְהִרְאוֹת לְהַגְדוּלִים בְּמַעֲלָה שְׁאִינָם יוֹדְעִים כֻּלָּל עֲדוּן שׁוּם דַּעַת. עַל-יְדֵי זֶה יְכוֹלִין לְהִרְאוֹת לְדָרֵי מַטְּהָ, שְׂאֵדְרָבָא עֲדוּן ה' יִתְבָּרֵךְ אֲתָם וְכוּ' וּמְקַבֵּל תַּעֲנוּג גְּדוֹל וְנַחַת רוּחַ מֵאֲתָם אֶפְלוּ מִהַנְּמוּכִים מְאֹד וּמְנַחִים בְּמִקוֹם שְׁמַנְחִים, כִּי מְלֵא כֵל הָאֶרֶץ כְּבוֹדוֹ וְכוּ' כַּפ"ג:

כִּי אֵלֹה הַגְּדוּלִים בְּמַעֲלָה שְׁאִינָם יְכוֹלִים לְקָרֵב נִפְשׁוֹת לַה' יִתְבָּרֵךְ וְאֶפְלוּ

כִּשְׁהֵם מְקַרְבִּים נִפְשׁוֹת אִינָם מְקַרְבִּים רַק הַגְּדוּלִים שֶׁהֵם בְּאִיזָה מְדוּרְגָה. אֲבָל הַנְּמוּכִים וְהַמְּנַחִים בְּדִיּוּטָא הַתְּחִתּוּנָה אִינָם יְכוֹלִים לְקָרֵב. כֵּל זֶה וְהַנְּשׂוּךְ מִהַדַּעַת שֶׁלָּהֶם מִחֲמַת שְׁנִדְמָה לָהֶם שֶׁכָּבֵד הֵם יוֹדְעִים אִיזָה יְדִיעָה מִה' יִתְבָּרֵךְ וְכִפִּי יְדִיעָתָם אֵת גְּדֻלַּת ה' יִתְבָּרֵךְ אִי אֶפְשָׁר לְקָרֵב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ מִרַחֵק וּמִנְשֵׁם כְּזֶה בְּפִרְטָא אִם הוּא פְּגוּם מְאֹד, אֲבָל הַצְּדִיק הַגְּדוֹל בְּמַעֲלָה מְאֹד מְאֹד בְּבַחֲנֵית מִטְּשָׁה הוּא מוֹסֵר נִפְשׁוֹ בְּעַד כֵּל יִשְׂרָאֵל. אֶפְלוּ בְּעַד הַגְּרוּעַ שְׁבַגְרוּעִים אֶפְלוּ בְּעַד פּוֹשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל וּמִשְׁתַּדֵּל וּמִתְנַעֵב כֵּל יָמָיו בְּמִסִּירַת נִפְשׁוֹ, וּמְקַבֵּל עַל עֲצוּמוֹ יְסוּרִים קָשִׁים וְקָרִיב כְּפִי לְקָרֵב כֻּלָּם לַה' יִתְבָּרֵךְ, כִּי הוּא הוֹגֵעַ לְתַכְלִית הַיְדִיעָה אֲשֶׁר לֹא נִדְעָ. וְדִיקָא מִחֲמַת זֶה הוּא מְשִׁיב בְּהַשְּׁגָתוֹ הַעֲצוּמָה שֶׁה' יִתְבָּרֵךְ מְקַבֵּל תַּעֲנוּג וְשַׁעֲשׂוּעִים מִכָּל מְדוּרְגוֹת הַתְּחִתּוּנוֹת בְּיִזְתֵּר, אֲדִרְבָּא, כֵּל מִה שֶׁתְּדַרְגָא נְמוּכָה בְּיִזְתֵּר מְקַבֵּל מִמְּנָה שַׁעֲשׂוּעִים יוֹתֵר וְיִזְתֵּר בְּשַׁעוֹלָה לְפָנָיו אִיזָה נַחַת רוּחַ מִשָּׁם, כִּי זֶה עֹשֶׂר גְּדֻלָּתוֹ יִתְבָּרֵךְ כִּשְׁהַרְחֻקִים בְּיִזְתֵּר מִתְקַרְבִּים אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ כְּמוֹ שְׁמִבְּאָר בְּמִקוֹם אַחֵר, כִּי הֵלֵא לְפִי גְדֻלַּת ה' יִתְבָּרֵךְ אִין שָׂדֶה אֲצִלוּ כֻּלָּל לְקַבֵּל נַחַת רוּחַ מִמַּעֲשֵׂה הָאֲדָם אֶפְלוּ אִם הִיָּה הַצְּדִיק הַגְּדוֹל רַק שְׂבָאֵמֶת אִי אֶפְשָׁר לָנוּ לְהַשְׁיִב זֹאת. וּמֵאֲחֵר שְׂבָאֵמֶת ה' יִתְבָּרֵךְ מְקַבֵּל תַּעֲנוּג וְשַׁעֲשׂוּעִים מִמַּעֲשֵׂה בְנֵי אָדָם הַתְּחִתּוּנִים דִּיקָא, כִּי דִיקָא בְּשִׁבְלֵם נִבְרָא

הכל, כי זה עקר שששועיו בשמתקשר עקמו תתאה בעלמא עלאה שזה נעשה על ידי בן אדם דיקא. על פני כל מה שהמדרגה יותר נמוכה בשעולה איזה נחת רוח לפניו יתברך משם זה עקר שששועיו ותענוגיו יתברך. ועל פני במקום שפעלי תשובה עומדין אין צדיקים גמורים יכולין לעמוד בחמת שהפעלי תשובה הם מרימים מדרגות התחתונות ביותר. ועל פני הצדיק הגדול על ידי שמראה להגדולים במעלה בחינת דרי מעלה שעדן אינם יודעים כלל ממנו יתברך, על ידי זה יכול להראות לדרי מטה הנמוכים ביותר שעדן ה' יתברך אתם ומקבל נחת רוח מהם, ולא ישגיחו על הדעת והסקרות של אלו הגדולים בחינת דרי מעלה שאינם רוצים לקרוב, אדרבא, הם מרחקים אותם על פי דעותיהם וסברותיהם, כי באמת הם אינם יודעים עדן מה' יתברך, כי זה הצדיק עלה על כלם, כי הוא בחינת משה שהוא רבן של כל החכמים וכו', וכמו שכתבאר שם בתחלת התורה הנ"ל, כי מי שיודע בדיעת ה' יתברך הוא יודע שעקר תענוגיו ושששועיו יתברך הוא דיקא בשעולה העבודה של עולם השפל הזה, כי ה' יתברך יש לו שרפים ואופנים וכו', עין שם:

ואמרו לה' יתברך, עתיד למחטי קמך ולארגוא קמך, "מה אנוש כי תזכרנו וכו'". כי אלו המלאכים שהם בחינת דרי מעלה נדרמה להם שכבר יודעים איזה ידיעה בגדלת ה' יתברך. ולפי ידיעתם את גדלת הבורא יתברך שהוא יתברך רם ונשא גורא ונשגב מאד וכו' לא היו יכולין להבין כלל בריאת האדם איד שיד שו' יתברך יקבל נחת רוח מכן אדם גשמי הזה שהוא טפה סרוחה גוש עפר וכו', ועל פני קורגו עליו ואמרו, מה אנוש כי תזכרנו. אבל ה' יתברך לא השגיח עליהם והשיב להם: וכי לתם נקראתי רחום וחנן וכו', כי ה' יתברך ידע את גדלת עצמו יתברך, כי אין מי שידע ממנו יתברך כי אם הוא לבד יתברך ונתעלה, וה' יתברך בעצם רוממותו יודע שדיקא זהו עקר תענוגיו ושששועיו יתברך כשיברא את האדם בעולם העשיה הזה ועבד אותו בזה העולם דיקא ואפלו אם יחטא וירגיו לפניו יתברך, אף על פירבן יודע שיש צדיקים גבוהים כאלה שידעו להמשיך גדלת רחמיו וחסדיו גם עליהם עד שירימו ויגביהו נחת רוח לפניו גם מהם, ואז יקבל יותר ויותר תענוגים ושששועים, כי כל מה שעולה איזה נחת רוח לפניו יתברך ממדרגה נמוכה יותר יש לו שששועים יותר ויותר כנ"ל ובשביל זה ברא את העולם וכו' ל. ומזה הקטרוג של אלו המלאכים משם עקר אחיזת היצר הרע, כי עקר היצר הרע נתיחה

טו כי עקר היצר הרע נמשך מהשתלשלות קטרוג מלאכים שקטרוגו על בריאת האדם

מבחינת דינים וקטרוגים פירושו. כי היצר הרע היה מלאך הקדוש והיה מהקטרוגים על בריאת האדם ועל ידי זה בעצמו נתהוה הוא היצר הרע, פמוכן בפסרים. ומחמת זה מתגבר ומתגרה היצר הרע מאד מאד בכל אדם לבלי להניחו להרים את עצמו להתקרב לה' ותברך, כי הוא מתקנא בו מאד, כי הוא רוצה שיתקנים דעתו חס ושלום, שהיה מן האומרים שאין ראוי לברא את האדם. כמו שמוכא שבעת שהעולם חוטאים לפניו ותברך אזי המלאכים הקטרוגים אומרים, הלא כבר אמרנו לפניך מה אנושי כי תוברנו וכו', שעתיד לחטא לפניך וכו'. ולהפך כשיש צדיקים בעולם אזי ה' תברך מתפאר עליהם, ראו כמה נחת ושעשועים עולים לפני על ידי בריאת האדם הזה שהייתם מקטרוגים עליו וכו'.

נמצא, שעקר היצר הרע נמשך מקטרוג המלאכים הג'ל, על-כן עקר התקון הוא על ידי הצדיק הגדול במעלה בחינת משה שידע להאיר בדרי מעלה, בחינת מה חמית להודיע להם שעדון אינם יודעים בידיעתו ותברך כלל ועל ידי זה בעצמו הוא יכול להאיר בדרי משה שהם הנגמזכים מאד מאד, הוא מאיר בהם בחינת מלא כל הארץ כבודו שעדון ה' ותברך אתם וסמוד להם מאד וכו'. כי הצדיק הגדול הזה הוא מכיל קטרוג המלאכים שמשם היצר הרע על ידי שמראה לכל הדרי מעלה שעדון

אינם יודעים בגדלת ה' ותברך כלל, כי להם גרמה שקלי גדלת ה' ותברך אין ראוי לו לקבל נחת רוח מאדם המתחזן בפרט מהנגמזכים והפגומים מאד מאד וכו'. והצדיק הזה בעצם נפלאות השגתו בגדלת ה' ותברך הוא מראה להם שאדרבא והו עקר גדלתו מה שאין אנו יכולין להבין דרכיו כלל, כי אדרבא, במקום גדלתו שם אנו מוצאין ענותנותו, כי דיקא והו גדלתו לקרב רחוקים ולהגביה שפלים והוא מראה להם שכל קטרוגם על האדם אינו כמו שהם סוברים שזהו מחמת שידעים גדלת ה' ותברך על-כן הם מקטרוגים על האדם הנשמי, מי הוא שיתרצה אליו ה' ותברך בפרט אחר חטאיו המרבים וכו'? לא כן הוא, אדרבא, זה שמקטרוגים והו מחמת חסרון ידיעתם מגדלת ה' ותברך, כי הוא מראה להם שעדון אינם יודעים כלל מפני ותברך, בחינת מה חמית מה ידעת וכו', כי אם הייתם יודעים מה' ותברך הייתם יודעים שאדרבא והו תענוגיו ושעשועיו דיקא כשעולה איזה נחת רוח לפני מהפדרגות הנמוכות ביותר כג'ל. וכן זה הצדיק בעצמו מראה להנגמזכים במעלה בחינת דרי משה שלא ישגוהו על קטרוג המלאכים שמשם היצר הרע שלהם הרוצים להפיל אותם בכל עת ומחליש דעתם ומכניס בלבם כאלו אפס תקנה, חס ושלום, מחמת רבוי פגמיהם ועונותיהם נגד ה' ותברך. כי, אדרבא,

יורה דעה

מאד שהוא היצר הרע של סתם בני-אדם
 שהוא מתאזהר לתאות רעות שזה נמשך
 מעבירת דמים וכו'. ויש יצר הרע גבה
 יותר וכו'. ויש יצר הרע שהוא מלאך
 הקדוש וכו'. וכל היצרים רעים כלם
 נמשכים מדינים וגבורות וכו' שמשם היה
 קטרוג הפולאים, כי קטרוגם היה נמשך
 מגבורות ודינים ממלכין קדמאין שלא
 נמתקו אז עדן ומשם נמשך וגשתלשל
 כל היצרים של כל בני-אדם למטה כל
 אחד לפי בחינתו, כי בתחלה מתגרה
 בהאדם היצר הרע ומסיתו למה שמסיתו
 לתאות ומדות רעות חס ושלום וכו'.
 אבל בשמתגבר עליו האדם ומשברו אחר
 קד י"ש לו יצר הרע אחר ממדרגה גבה
 יותר, כי כל הגדול מחברו יצרו גדול
 ממנו וכמוכא בדברי רבנו עליו השלום
 בסיון ע"ב. ויש גדולים שכתב שברו
 היצר הרע לגמרי ואז מתלבש בהם היצר
 הרע של בחינת דרי מעלה שהוא בחינת
 מלאך הקדוש ואף-על-פי-כן הוא יצר
 הרע, דהינו שמתלבש בו בחינת קטרוג
 הפולאים הנ"ל שנמשך מגבורות ודינים
 כנ"ל שקטרוגו ואמרו, מה אנוש כי
 תוכרנו, דהינו שיש לו יצר הרע בענין
 ההתקרבות לה' ותברך, כמו שכתב רבנו
 ז"ל שם בסיון ע"ב שיש יצר הרע גדול
 בענין ההתקרבות לה' ותברך, בחינת פן
 יתרוסו אל ה' לעלות וכו', הינו שמתאזהר
 רק להתקרב לה' ותברך ולעלות תמיד
 בעליה לבר בלי הפסק ואינו רוצה

עדן ה' ותברך אתם, כי מלא כל הארץ
 כבודו ואין שום יאוש פעולם כלל, כי אין
 מי שיבדע גדלתו ורחמנותו עד היכן מגיע,
 כי הצדיק מאיר בהם ומודיע להם
 שרחמיו ותברך לא פלים לעולם והיה
 איד שיהיה, כמו שכתוב: "חסדי ה' כי
 לא תכנו וכו'", כי אדרבא, זהו עקר
 גדלתו וכו' כנ"ל:

טו וזה מבאר ומבין בהתורה הנ"ל
 שזאת הבחינה של דרי מעלה
 ודרי מטה הוא ככמה בחינות. כי
 בכליות העולמות נקראים העולמות
 העליונים וכל צבא מעלה דרי מעלה.
 והארץ וכל אשר עליה וכל בני האדם
 נקראים דרי מטה, אבל גם בכני אדם
 בעצמן יש בהם בחינת דרי מעלה ודרי
 מטה, כי הצדיקים הגדולים במעלה הם
 בבחינת דרי מעלה והקטנים במעלה
 שהם בדיוטא המתחננה הם בבחינת דרי
 מטה כמובן בהתורה הנ"ל. והצדיק
 הגדול מאד בחינת משה הנ"ל צריך
 להאיר בכלם ולקשר כלם לה' ותברך
 להתראות לכל מי שהוא בבחינת דרי
 מעלה, בחינת מ"ה וכו', דהינו שעדן
 אינו יודע כלל. ולהפך לדרי מטה מלא
 כל הארץ כבודו וכו' כנ"ל. כי כבר מבאר
 שעקר היצר הרע נמשך מהשתלשלות
 קטרוג הפולאים שאמרו "מה אנוש כי
 תוכרנו" וכו' כנ"ל. וזה דוע בדברי אדונינו
 מורנו ורבנו ז"ל שיש כמה בחינות בהיצר
 הרע, כי יש מי שהיצר הרע שלו נמוך

להוריד עצמו כִּלְל לַמְדֵרְגוֹת הַתְּחִתּוֹנוֹת
 לַעֲבֹד אֶת ה' בְּתַמּוּמוֹת וְלִהְגִּיבִיהּ וְלִקְרַב
 כָּל הַמְדֵרְגוֹת הַתְּחִתּוֹנוֹת לַה' יִתְבָּרַךְ, כִּי
 נִדְמָה לוֹ שֶׁכֶּבֶד הוּא מִקְרַב לַה' יִתְבָּרַךְ
 וְיִדְעַע בִּידְיעַת ה' יִתְבָּרַךְ וְלִפִּי דִיעָתוֹ אֵת
 גְּדֻלַּת הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ אֵינּוּ פְּדָאֵי בְּעֵינָיו
 לַהּוֹרִיד אֶת עַצְמוֹ לַמְדֵרְגוֹת הַתְּחִתּוֹנוֹת
 לִקְרַב הַמְדַרְקִים בְּיוֹתֵר. אֲבָל בְּאֵמַת זֶה
 הוּא פָּנִם גְּדוֹל, כִּי בְּאֵמַת אֵין שְׁלֵמוֹת
 לְשׁוּם צְדִיק וְגִדּוֹל כִּשְׁהוּא בְּמַעֲלָה לְבַד
 וְלֹא לְמִטָּה כִּלְל, כִּמְבָאָר שֶׁם בְּהַתּוֹרָה
 הַזֵּה שֶׁעָקַר שְׁלֵמוֹת הַצְּדִיק שִׁיְהִיָּה
 לְמַעֲלָה וְלִמִּטָּה וְכו', שֶׁבִשְׂבִיל זֶה צְרִיכִין
 לַעֲסֹק בְּיִשׁוּב הַעוֹלָם לְהִשְׁאִיר הַשְּׂאֵרָה
 אַחֲרָיו בֶּן וְתַלְמִיד שֶׁיִּקְבְּלוּ מִמֶּנּוּ דַעְתוֹ
 הַקְדוּשׁ וְכו', כִּמוֹ שֶׁמְבָאָר שָׁם, עַל שֵׁם:
 עַל בֶּן פִּלְס צְרִיכִים רַבִּי וּמְנַהִיג אֲפִלוּ
 הַגְּדוֹלִים בְּמַעֲלָה מִכָּל שְׂפָן הַקְּטָנִים.
 כִּי הַגְּדוֹלִים בְּמַעֲלָה בְּחֵינַת דְּרִי מַעֲלָה
 צְרִיכִין שֶׁהַמְנַהִיג הָאֵמֶתִי יִלְמַד עִמָּהֶם
 וְיֵאִיר בָּהֶם בְּחֵינַת 'מֵה', בְּחֵינַת מַה חֵמִית
 מַה פִּשְׁפִּשְׁתָּ וְכו', לַהּוֹדִיעַ לָהֶם שְׁעֵדִין
 אֵינֶם יוֹדְעִים בִּידְיעָתוֹ יִתְבָּרַךְ כִּלְל וְאֵין
 הַדְּבָר כִּמוֹ שֶׁהֵם סוֹבְרִים שְׁלִפִּי גְּדֻלָּתוֹ
 יִתְבָּרַךְ שֶׁהֵם מִשִּׁינָיִם, אִידִּי שֶׁקָּדַח לְהַעֲלוֹת
 אֵלָיו נַחַת רוּחַ מִמְּקוֹמוֹת הַנְּמוּכִים בְּיוֹתֵר.
 לֹא כֵן הוּא, כִּי אֲדַרְבָּא, זֶהוּ עָקַר גְּדֻלָּתוֹ
 שֶׁמְקַבֵּל נַחַת רוּחַ מִמְדֵרְגוֹת הַתְּחִתּוֹנוֹת
 בְּיוֹתֵר כִּי לְגֻדְלוֹ אֵין חֶקֶר וְכו' פַּז"ל.
 וְעַל־יְדֵי זֶה בְּעַצְמוֹ שֶׁהֵגִיעַ הַצְּדִיק לְבְּחֵינַת
 מַה, בְּחֵינַת תְּכִלִּית הַיְדִיעָה אֲשֶׁר לֹא נִדְעַ

שְׁעַל־יְדֵי זֶה מִרְאָה לְהַגְדוֹלִים בְּחֵינַת מַה
 חֵמִית וְכו' פַּז"ל, עַל־יְדֵי זֶה בְּעַצְמוֹ הוּא
 מִרְאָה לְהַקְטָנִים בְּחֵינַת דְּרִי מִטָּה מְלֹא
 כָּל הָאֲרִיץ כְּבוֹדוֹ, בְּחֵינַת "הַקְרִיזוּ וְרַגְנוּ
 שִׁכְנֵי עִפְרָיִם", וּמְחֻזָּקִים וּמְקִימִים שְׁלֹא
 יִתְנַאֲשׁוּ, כִּי ה' יִתְבָּרַךְ מְקַבֵּל נַחַת רוּחַ
 וְשִׁעֲשׁוּעִים גַּם מֵהֶם וְכו', כִּמְבָאָר
 בְּהַתּוֹרָה הַזֵּה וְכו' ל. נִמְצָא, שֶׁגַּם
 הַצְּדִיקִים הַגְּדוֹלִים בְּמַעֲלָה צְרִיכִין לְשַׁמֵּר
 אֶת עַצְמָם מִהַיִצָּר הַרַע שֶׁלְמַעֲלָה שֶׁהוּא
 גְּבוּרָתוֹ וְרִינָם, שֶׁהוּא בְּחֵינַת קְרוֹנוֹ
 הַמְּלֻאָכִים, מַה אֲנוֹשׁ וְכו', וּמִבְּחֵינַת יִצָּר
 הַרַע זֶה נִמְשָׁךְ כְּמֵה וְכַמֵּה מֵינִי פְּנִימִים מִי
 שְׂאֵינּוּ מִשְׁבְּרֵי פְּרָאִי, כִּי כִּמוֹ שִׁישׁ אֲלִפִּי
 וְרַבּוּבֵת בְּחֵינַת בְּהַיִצָּר הַרַע שֶׁל סֵתֵם
 בְּנֵי־אָדָם, כִּי אֲפִלוּ בֵּין רִשְׁעִים יֵשׁ רַבִּי
 וְרַבּוּבֵת מְדֵרְגוֹת וְכֵן בֵּין הַיְבֻנִיּוֹת וְכו', כִּמוֹ
 כֵן בְּהַיִצָּר הַרַע שֶׁל הַגְּדוֹלִים בְּחֵינַת דְּרִי
 מַעֲלָה, גְּוֵדָאֵי יֵשׁ בְּזוֹה אֲלֵפִים וְרַבִּי רַבּוּבֵת
 מְדֵרְגוֹת. כִּי יֵשׁ צְדִיקִים גְּדוֹלִים מְאֹד מְאֹד
 וְשִׁבְרוּ גַם יִצָּר הַרַע זֶה רַק שֶׁפָּגְמוּ בְּזוֹה
 כְּחוּט הַשְּׁעָרָה דַּק מִן הַדַּק, וְיֵשׁ שֶׁפָּגְמוּ
 מֵעַט יוֹתֵר אֲבָל אַרְעֵל־פִּירֵי־בֵן הַכָּל בְּדַקּוֹת
 גְּדוֹל. וְעַל־פִּי נִשְׂאָרוֹ בְּאֵמַת עַל עֲמֻדָם
 וְנִשְׂאָרוֹ צְדִיקִים גְּמוּרִים גְּדוֹלִים בְּמַעֲלָה
 מְאֹד, רַק שֶׁרְבוּתֵנוּ וְ"ל חֲשֹׁבוּ עֲלֵיהֶם
 אֵיזוֹה שְׁנִיאָה כָּל שֶׁהוּא. אֲבָל יֵשׁ שְׁהִי
 גְּדוֹלִים בְּמַעֲלָה וְנִפְלוּ לְפָנֵיהֶם גְּדוֹלִים
 עַל־יְדֵי הַיִצָּר הַרַע הַזֵּה"ל שִׁישׁ בְּעֵנִין
 הַהִתְקַרְבוּת וְכו' עַד שֶׁנִּפְלוּ לְגַמְרֵי רַחֲמֵנָא
 לְצִלָּן, וְזֶה עֵנִין אַרְבָּעָה שֶׁנִּכְסְמוּ לְפָרְסֵם

יורה דעה

ואביהוא שלא השתדלו להשאיר השארה
אחריהם בזה העולם וכו' וכו"ל:

וזה היה פנים המרגלים שפגמו בארץ
ישראל שצריכין לתקן זאת ביום
הכפורים ולבקש על זאת סלח נא וכו',
פי על ידי זה נחרב הבית המקדש שבוה
תלויים כל החטאים, כמו שמבאר שם.
כי המרגלים פגמו בזה מאד מאד עד
שנפלו לגמרי רחמנא לצלן, כי כבר מבאר
שיש בענין זה אלפים ורבבות בחינות
לאין קץ כמו שמצינו בענין ארבעה
שנכנסו לפרדס שכן עזאי וכן זומא
אף על פי שלא יצאו בשלום בראוי, אבל
אף על פי כן נשארו צדיקים גדולים
ונוראים מאד, אבל אחר נפל לגמרי
רחמנא לצלן, וקצין בנטיעות ואמר חס
ושלום, שתי רשיות יש. מחמת שלא
השתדל לקשר עלמא תתאה בעלמא
עלאה ועמד על דעתו שנדמה לו שכבר
יש לו דעת גדול וראוי לו לידע כל דרכי
ה' איך הוא ותברך מקבל נחת ממעשה
בגידתו וכו'. ועל ידי זה נכנס בקשיות
ומבוכות גדולות עד שבא למקומות שלא
היה אפשר לישב לו בשבילו. ועל ידי זה
נפל למקום שנפל ויצא מתקשתו לגמרי
וקצין בנטיעות. וכל זה מחמת שלא זכה
לקבל הארת הצדיק הגדול ממנו שהוא
בחינת מ"ה, בחינת מה חמית וכו' שאז
ידע שאינו יודע כלל ואי אפשר להבין
דרכיו ותברך כלל:

שרק רבי עקיבא נכנס בשלום ויצא
בשלום, נכנס ויצא דיקא, פי בשם
שצריכין לנכנס כך צריכין לצאת בבחינת
זכאה מאן דעול ונפיק', כי אין שלמות
להצדיק שהיה רק למעלה לבד רק צריך
להיות למעלה ולמטה וכו' כנ"ל. וכן
עזאי וכן זומא היו צדיקים נוראים גדולים
במעלה מאד, אבל פגמו בענין זה איזה
שגיאה כל שהוא. ועל כן זה הציץ ונפגע
וזה הציץ ומת. ולשון הציץ הוא
שהסתכלו יותר מדאי שזהו בחינת פנים
נרב ואביהוא שנאמר בהם, בקרבנתם
לפני ה' וכו', שרצו להתקרב יותר מדאי
ועברו על פן הדרסו וכו' כנ"ל. וזה שאמרו
רבתינו ז"ל שהפנים של נרב ואביהוא וכן
של בן עזאי וכן זומא היה שלא היו
נשואים נשים, הדינו שלא רצו להשתדל
לעסק ביישוב העולם להשאיר דעתם
הנורא למטה, כי סברו שצריכין להיות
רק למעלה, אבל באמת אינו כן כנ"ל.
ועל כן מוזכרין מיתת נרב ואביהוא ביום
הכפורים, כמו שכתוב: "אחר מות שני
בני אהרן בקרבנתם לפני ה' וכו'". כי כל
עבודת יום הכפורים הוא להוציא ישראל
מעונות ולהמשיך קדשת הבית המקדש
שנכנס בו הכהן הגדול לפני ולפנים יותר
מכל השנה בלה שעקר הקדשה של
הבית המקדש הוא בבחינת התקשרות
העולמות שמתקשרין שם שזהו בחינת בן
ותלמיד שהבית המקדש כולל מהם כמו
שמבאר שם, שזהו ההפך מפגם נרב

לקוטי הלקות

הלקות נדרים ד

יורה דעה

לט

וזה קרמו בדברי רבותינו ז"ל שאמרו
שם (תענה טו): 'אחר מאי הוא? הוא
מז"ט דקוהבי לה רשותא למיחב
ולמיכתב וכוותא דישאל וכו'. ולפי
מעותו נדמה לו שאין שייך למעלה לישב
ולכתב הזכות וכו' ועל ידי זה קצין
בנטיעות. כי עמד על דעתו שנדמה לו
שכבר יודע בידיעת ה' ותברך ולא רצה
לכפול דעתו ולסמך על אמונה. וזה היה
פגם המדרגים שהיו גדולים במעלה והיו
גבוהים מבחינת ארץ ישראל, הינו שעקר
בחינת ארץ ישראל הוא בחינת אמונה,
בחינת שכן ארץ ורעה אמונה. ומגדל
שלמות האמונה בתכלית שיכולים לזכות
בארץ ישראל על ידי זה יכולים לקשר
ולחבר כל העולמות יחד תחתונים
בגליונים. שזה עקר השלמות שאי אפשר
לזכות לזה כי אם על ידי אמונה שלמה
כנ"ל. ועל כן כל העליות מדרגה לדרגה
הוא רק על ידי ארץ ישראל, כמו שכתב
רבנו במקום אחר (בסיון ט), כי שם בארץ
ישראל זוכין לאמונה שלמה הנמשכת
מבחינת המקופים הנ"ל מבחינת תכלית
הידיעה אשר לא נדע שעל ידי זאת
האמונה בשלמות זוכין לכל העליות
שבעולם. כי הצדיק הגדול במעלה שזכה
לקדשת ארץ ישראל כל מה שבא לאיזה
השנה ומדרגה אפלו בשזכה לעליה
גדולה הוא משים עצמו תכף פאינו יודע
וחוזר בכל פעם אל האמונה כי הוא יודע
ומאמין שקפי גדלת ה' ותברך עדן אינו

יודע כלל, כי גבה מעל גבה שומר וכו',
כי לגדלתו אין חקר. ועל כן אף על פי
שזכה להשגה גבה ועצומה מאד אף על
פירכין אינו סומך שעבד את ה' ותברך
בחקמות לבד רק הוא חוזר בכל פעם
לעבד את ה' ותברך בתמימות בעבודות
פשוטות ומוריד את עצמו לכל המדרגות
המתחונות להעלות נחת רוח לפניו
מכלם, כי זה עקר שעשועיו וכו'. וכמו
שמוכן בהתורה "תקעו אמונה" בסיון ה'
שהצדיק מגלגל עצמו בכל מיני רפש
ומיט כדי לעשות נחת רוח לפניו ועושה
מעשה עבד פשוט וכו', עין שם. ועל ידי
זה הוא זוכה לעליות גבוהות יותר ויותר
במבאר שם על פסוק, וחמלתי עליהם
כאשר יחמל איש וכו'. וכן בכל פעם
ופעם אשרי לו. וכוזה פגמו המדרגים
שמחמת שראו בעצמן שיש להם דעת
גדול והם גבוהים מבחינת אמונה, כי
אמונה היא מדרגה האחרונה והם כבר
כאו למדרגות הרעות שנבנה יותר על כן
דברו סרה על ארץ ישראל ולא ידעו ולא
הבינו שעדין דעתם אינם כלום כפי מה
שהיו זוכין אם היו מכפלים דעתם והיו
מאמינים לדברי ה' ותברך ולדברי משה
רבנו שקדשת ארץ ישראל גבה מאד, כי
מדת האמונה שזוכין בארץ ישראל אף
על פי שהיא מדרגה האחרונה, אף על
פירכין על ידה דיקא עולין על כל
המדרגות כלל, כי אמונה היא בבחינת
"אכן מאסו הבנים היתה לראש פנה"

יורה דעה

בדעו. וכמו שאמר רבנו ז"ל בשיחותיו הקדושות שדבר עמנו אחר התורה של בן ותלמיד הנ"ל שאמר אז שאמונה היא מדרגה האחרונה אבל על ידה זוכין לעלות על הפל ולהגיע לבחינת רצון מפלג וכו' שעולה על הפל, עין שם בסוף ספורי מעשיות שנדפס שם מעט משיחה זאת. וזהו בחינת ארץ-ישראל שהיו צריכין המרגלים לסלק שם דעתם ולקשר את עצמם לבחינת אמונה שהיא בחינת ארץ-ישראל ועל-ידי זה היו זוכים לדעת גבה מאוד, אבל הם לא רצו לסלק דעתם ולא רצו להוריד עצמן לבחינת אמונה ועל-ידי זה נכנסו לכפירות ומאסו בארץ ישראל וגרמו בכיות לדורות, כי על-ידי זה נחרב הבית המקדש שבזה תלויים כל החטאים כנ"ל:

יו וזה שאמרו המרגלים: "ושם ראינו את הנפילים ונחיו בעינינו פחגבים וכן היינו בעיניהם". הינו שהתלבש בהם קטרוג המלאכים שאמרו מה אנש וכו' שמשם עקר הוצר הרע כנ"ל. כי הנפילים הם בני שמחזאי ועזאל שהיו מקטרגים על בריאת האדם והפל אותם ה' ותברך וקלקלו מאוד, כמו שאמרו רבותינו ז"ל. ומאלו המקטרגים נמשך פנים המרגלים שאינם רוצים להוריד עצמן לבחינת אמונה לקשר על-ידי זה כל העולמות יחד, שהיו בחינת ארץ-ישראל, כי נדמה להם שאין שך ש'ה' ותברך וקבל

ר
תפ"ה

שעשועים ממדרגות התחתונות וכו' וכנ"ל. וזהו שאמרו, ושם ראינו את הנפילים, שנמשכו מהמקטרגים הנ"ל. וזהו, ונחיו בעינינו פחגבים וכן היינו בעיניהם, הינו שהתלבש בהם הקטרוג הנ"ל עד שנפלו למבוכה הנ"ל שהקשו המלאכים מה אנש כי תזכרו וכו'. כי איד שך ש'ה' ותברך וקבל שעשועים מבחינה פחותה פזו וכו'. וזהו: "ונחיו בעינינו פחגבים וכן היינו בעיניהם", כי הא בקא תליא, שבמו שהיו בעיני הנפילים שלא נחשבו בעיניהם רק פחגבים בעלמא ולא האמינו ש'ה' ותברך מקבל נחת מהם והקשו מה אנש וכו'. כמו כן היו המרגלים בעיני עצמן, כי התלבש בהם הקטרוג הנ"ל ונחשבו בעיני עצמן פחגבים בעלמא ונפלו מהאמונה האמתית ש'ה' ותברך מקבל תענוג ושעשועים מבני-אדם דיקא אפלו מהנמוכים ביותר. כי זה היה עקר הפגם של המרגלים שפגמו בארץ-ישראל ששם זוכין לבחינה זו בתכלית השלמות לזכות לתכלית האמונה עד שיזכה בכל פעם להוריד עצמו לכל המדרגות התחתונות ביותר ולהעלותם ולקשרם בלם לה' ותברך. והם פגמו בזה על-ידי שהתלבש בהם קטרוג המלאכים שאינם מאמינים בהשעשועים שמקבל ה' ותברך מבני אדם התחתונים ומחשבים אותם פחגבים בעלמא כמו שהם בעיני המלאכים המקטרגים שאמרו מה אנש שמהם היו

לקוטי הלכות

הלכות נדרים ד

יורה דעה

מא

אלו הנפילים פנ"ל. וזהו ו'נהי בעינינו פתגמים וכן היינו בעיניהם" פנ"ל:

יח נמצא, שעקר פגם המרגלים הוא שפגמו בבחינת כל הנ"ל,

בבחינת ההתקשרות שצריכין לקשר תחתונים ועליונים יחד שזה זכין בארץ ישראל דיקא וכנ"ל. ועתה מקשר היטב היטב התורה הנ"ל מה שצריכין ביום הפפורים לתקן הטא המרגלים דיקא שבוה תלויים כל החמאים וכו'. ועל ידי זה ממשכין קדשת הבית המקדש שכלול מכל התקונים הנ"ל שהם בחינת הארת בן ותלמיד וכו'. כי פגם המרגלים שפגמו בארץ ישראל הוא ההפך ממש מכל התקונים הנ"ל ששעשין על ידי הארת בן ותלמיד שעל ידי זה מתקשרים כל העולמות יחד שזה עקר שעשועיו ותבדך וכו' וכנ"ל והם פגמו בכל זה פנ"ל. וזה שמוכא שפגם המרגלים היה על ידי גסות, כמו שאיתא בזהר שהיו כלם זכאים, אבל נטלו עיטא בישא אמרי אי יעלו ישראל לארעא געבר מינן מלטהו רישא וימינן משה רישא אחרנין דהא במדברא זכין למהו רישא. אבל בארעא לא נזכי וכו', הינו כי מוכן שם בהתורה הנ"ל בסופה שקבל הבחינה הנ"ל, דהינו להאיר ולקשר עליונים ותחתונים זה זוכה הצדיק הגדול על ידי גדל ענותנותו שזוכה לענוה של משה שאמר ונחננו "מ"ה". ועל ידי זה זוכה לבחינת המקופים הנ"ל שהם בחינת מ"ה רב

מוכד וכו'. ומגדל ענותנותו הוא מוריד את עצמו לכל המדרגות התחתונות ומעלה ומקשר כלם לה' ותבדך וכו'. כמו שהזכיר שם בסוף התורה כי משה היה ענו וענוה גדולה מכלם, ענו שם. מוכן שם שהכל תלוי בענוה, כי באמת העקר היא הענוה שמשים עצמו כאין כאילו אינו יודע כלל, כי מבטל את עצמו בתכלית הכפול ועל ידי זה אינו עומד על דעתו כלל ומקשר כלם לה' ותבדך. והמרגלים פגמו בזה שהיו זכאים שלא יעבירו מהם הראשות שלהם, כי הבינו ששם בארץ ישראל צריכין להשיג מהין אחרים עד שיוכלו להעלות כל הנפילים לה' ותבדך. והם ראו בעצמן שאי אפשר להם להגיע לזה כי אינם רוצים להוריד עצמן כל כך וכו' וכנ"ל. על פניו היו מתיראים שלא יעבירו מהם הראשות. ועל ידי זה נטלו עיטא בישא ודברו סרה על ארץ ישראל ונרמו מה שגרמו. ובאמת היו צריכין לבטל עצמן ולהפקיר הראשות שלהם. וגם אם היו מבטלין עצמן באמת והיו מסלקין דעתם והיו מתחזקין פאמונה לבר. היו יכולים לזכות לקדשת ארץ ישראל ולזכות אחר כך להעלות ולקשר הכל לה' ותבדך גדולים וקבוצים פנ"ל. ואז היו ראשים באמת יותר ויותר מבתחלה. ועל ידי הפגם שלהם שפגמו בכל זה ולא רצו לבטל דעתם לגבי משה רבנו ולהמשיך על עצמן הענוה של משה וכו'. על ידי זה אבדו

16 a1

יורה דעה

הכל ונרמו מה שגרמו, כי ענה ואמינה תלויים זה בזה, כמו שאמרו רבותינו ו"ל (סוטה ה'): 'כל המתגאה פאלו עובר עבודה זרה'. נמצא, שגאות הוא בחינת כפירות ועבודה זרה. ולהפך ענה היא בחינת אמינה שעל-ידי זה עקר ההתקשרות עקמא מתגאה בעקמא עלאה שזה עקר השלמות שזוכין לזה בארץ-ישראל כנ"ל:

יש ועל בן יעקב אבינו בשהלך לשא אשה להעמיד תולדות בעולם אשה להשאיר השארה בעולם לנצח, להעמיד מטה שלמה, שנים עשר שבטי יה שמהם יצאו כל ישראל לדורות עולם. ועל דם נמשך הארת הדעת של בן ותלמיד, כי הם קבלו הדעת הקדוש של אבותם. וכלם אמרו בפה אחד קדם הסתלקות יעקב אבינו 'שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד' וכו', כמו שאמרו רבותינו ו"ל. כי זה עקר הדעת הנכבאר בהתורה הנ"ל להודיע אלקותו בעולם. בחינת אמה הראת לדעת כי ה' הוא האלקים וכו', כמו שמבאר שם, עני שם. על-יכן יעקב אבינו געת שהלך לשא אשה להעמיד בננו זה, אז פגע במקום, דהינו במקום בית-המקדש מקום קדש קדשים, כמו שכתוב: "ויפגע במקום וילן שם וישכב במקום ההוא", ואז השיג שם ששם במקום ההוא וזכין לבחינת כל הנ"ל לקשר תחתונים ועליונים יחד. כמו שכתוב שם: "ויחלם והנה סלם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה. והנה

מלאכי אלקים עלים וירדים בו וכו'. ויניק יעקב משנתו ויירא ויאמר מה נזרא המקום הזה וכו' וזה שער השמים". כל ענין זה הכל הוא בחינת מה שמבאר בהתורה הנ"ל, דהינו בחינת התקשרות מה שאריכין להעמיד תולדות בנים ותלמידים להאיר הדעת האמתי בעולם לקשר תחתונים ועליונים יחד, שנהו בחינת וזה שער השמים כנ"ל. כי בחינה זאת זוכין על-ידי ארץ-ישראל ששם הבית-המקדש שפלול מכן ותלמיד וכו' כנ"ל. וכל זה נעשה על-ידי האדם המתחנן דיקא שעומד בארץ הנשמי הזאת דיקא. שזהו בחינת "הנה סלם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה" כדוע, שזה נאמר על מדרגת האדם בעולם הזה שכל עבודתו בבחינת סלם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה. כי האדם הנשמי הוא דיקא צריך לקשר תחתונים ועליונים יחד ולהעלות הכל מארץ לשמים ממשה למעלה שזה עקר עבודת האדם כדוע וכנ"ל:

וזהו: "והנה מלאכי אלקים עלים וירדים בו", שכל המלאכים וכל הנשמות שנקראים גם-כן מלאכי אלקים. כי הצדיקים נקראים מלאכים, כמו שכתוב: ברכו ה' מלאכיו, אלון אנון צדיקתא וכו'. וכלם כל העליות והירידות שלהם כלם דרך הסלם הזה שעומד בארץ וראשו מגיע השמים, דהינו על-ידי בחינת כל הנ"ל שהוא בחינת ההתקשרות הנ"ל

שְׂכָל בְּחִינַת עֲלִייתָם וּיְרִידָתָם הוּא כְּפִי
 מַה שְּׂאוּכִין לְהַשְׁלִים בְּחִינַת הַסֵּלֶם שֶׁהוּא
 בְּחִינַת כַּל הַתְּקַשְׁרוֹת הַג' ל. כִּי סֵלֶם הוּא
 בְּחִינַת כַּל שֶׁמְקַשֵּׁר עֲלִיּוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים, כִּי
 דָרָךְ בּו עוֹלָיו מִמַּשָּׁה לְמַעְלָה. וְכֵּן עָפָר
 שְׁלֵמוֹת כֹּל הַצְּדִיקִים וְכֵּן ל. וְעַל־כֵּן
 בְּאֵמֶת אָמַר יַעֲקֹב עַל זֹאת, וְזֶה שֶׁעַר
 הַשָּׁמַיִם, דִּהְיָנוּ מְקוֹם קֹדֶשׁ הַקִּדְשִׁים שֶׁשָּׁם
 עָפָר בְּחִינַת הַהִתְקַשְׁרוֹת שָׁנָה עָפָר
 הַשְּׁלֵמוֹת שְׂאוּכִין בְּאַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל דִּיקָא
 שֶׁשָּׁם קִדְשֵׁי הַבַּיִת הַמְּקֻדָּשׁ וְכֵּן ל:

וְעַל כֵּן יַעֲקֹב בְּשִׁפְעָה בְּמִקְוֵה הַהוּא שֶׁכֵּב
 שָׁם לַיְשׁוּן. וְאָמַר רַבּוֹתֵינוּ ז"ל, שֶׁשָּׁם
 שָׁכַב לַיְשׁוּן, אֲבָל אַרְבַּע עֶשְׂרֵה שָׁנָה
 שִׁשְׁמֹשׁ בְּבֵית עֶבֶר לֹא שָׁכַב כִּי הָיָה עוֹסֵק
 בַּתּוֹרָה. וְלִבְאוּרָה הַדְּבָר תְּמוּהָ, כִּי אִף־
 עַל־כֵּי שִׁיעֲקֹב לֹא יָדַע תַּחֲלָה שֶׁשָּׁם מְקוֹם
 הַבַּיִת הַמְּקֻדָּשׁ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב שָׁם: "וְאָנִי
 לֹא יָדַעְתִּי". אִךְ אִף־עַל־כֵּי כֵּן וְלָמָּה יִצְאָה
 זֹאת מִלְּפָנָיו וַתְּבַרְךְ שִׁסְבֵּב סְבוֹת שִׁיעֲקֹב
 אֲבִינוּ יִשָּׁן בְּמִקְוֵה קִדּוּשׁ וְנוֹרָא כְּזֶה. וְאִם
 הָיָה גַּעוּר אַרְבַּע עֶשְׂרֵה שָׁנָה וְלֹא שָׁכַב
 לַיְשׁוּן מִכָּל שָׁבוֹן שְׁהָיָה לוֹ לְהִיּוֹת גַּעוּר
 לְיָלָה הַזֹּאת שֶׁבָּא בְּמִקְוֵה נוֹרָא הָיָה. אִךְ
 עַל־כֵּי הַתּוֹרָה הַג' מְבַאֵר הַעֲנָוָה, כִּי שָׁם
 דִּיקָא הָיָה צְרוּךְ לַיְשׁוּן דִּיקָא בְּסוּד וְהָיָה
 רַבִּי אֱלִיעֶזֶר יִשָּׁן הַנְּאָמַר בְּהַתּוֹרָה הַג' ל,
 עֵין שָׁם הֵיטֵב. כִּי הַשָּׁנָה הַיָּמָּה בְּחִינַת
 הַשְּׁנֵת הַבֵּן שֶׁהוּא הַשְּׁנֵת הַרַב בְּחִינַת
 מוֹשֶׁה, שֶׁהוּא בְּחִינַת עֵין לֹא רְאָתָהּ,
 בְּחִינַת תְּכֵלֶת הַיְדִיעָה אֲשֶׁר לֹא גִדַּע וְכו'.

שֶׁעַל־יְדֵי זֶה דִּיקָא זוֹכֵה הַצְּדִיק לְבְּחִינַת
 כַּל בְּחִינַת הַתְּקַשְׁרוֹת הַג' ל, עַל־יְדֵי
 שֶׁמְסַלֵּק דַּעְתּוֹ לְנִמְרֵי בְּבְחִינַת מַה הַמִּוֵּת
 וְכו' כֵּן ל. וְעַל־כֵּן הָיָה יַעֲקֹב מְבַרַּח לַיְשׁוּן
 שָׁם, כִּי דִיקָא עַל־יְדֵי בְּחִינַת שָׁנָה זוֹכִין
 לְבְּחִינַת הַקִּדְשָׁה שִׁשְׁוֹרָה שָׁם בְּמִקְוֵה
 הַנוֹרָא הָיָה שֶׁהוּא מְקוֹם הַבַּיִת הַמְּקֻדָּשׁ
 שֶׁעָפָר הַקִּדְשָׁה הוּא מַה שְּׂאוּכִין שָׁם
 לְבְּחִינַת כַּל בְּחִינַת הַתְּקַשְׁרוֹת הַג' ל שָׁנָה
 תְּלוּי בְּבְחִינַת שָׁנָה דִּיקָא, בְּחִינַת
 הַסֵּלֶם הַקִּדְשָׁה הַדַּעְתָּ, בְּחִינַת תְּכֵלֶת הַיְדִיעָה
 אֲשֶׁר לֹא גִדַּע וְכֵּן ל. וְזֶה, וַיִּרְא וַיֹּאמֶר מַה
 נוֹרָא וְכו'. כִּי שָׁם עָפָר הִירְאָה, כִּי כַּל
 הַתְּקוּנִים הַנְּאָמְרִים בַּתּוֹרָה הַג' ל כֹּלם
 בְּבְחִינַת יִרְאָה כְּמוֹכֵן שָׁם. כִּי אִי אֶפְשָׁר
 לְהֵאִיר בְּבֵן וְתַלְמִיד כִּי אִם עַל־יְדֵי יִרְאָה,
 כְּמוֹ שֶׁמְבַאֵר שָׁם. וְכֵּן עָפָר הַהֲאָרָה בְּבֵן
 וְתַלְמִיד הַכֹּל לְהִבְיֵאֵם לְיִרְאָה, כִּי צְרוּךְ
 לְכַלֵּל הָעוֹלָמוֹת בֵּן בְּתַלְמִיד וְתַלְמִיד בְּבֵן,
 עֲלִיּוֹן בְּתַחְתּוֹן וְתַחְתּוֹן בְּעֲלִיּוֹן הַכֹּל בְּשִׁבְלֵי
 הִירְאָה וְכֵן הַפְּלִכוֹת שֶׁמְקַבֵּל הַפְּרִנְסָה
 מִשָּׁם הוּא מְקוֹר הִירְאָה וְכו', כְּמוֹ
 שֶׁמְבַאֵר שָׁם. וְעַל־כֵּן שָׁם בְּבַיִת הַמְּקֻדָּשׁ
 שֶׁכָּלוּל מִכָּל הַג' ל עַל־כֵּן שָׁם מְקוֹם
 הִירְאָה. וְעַל־כֵּן יַעֲקֹב בְּשִׁשְׁהַשִּׁי שֶׁשָּׁם
 כְּלָלִית הַקִּדְשָׁה שֶׁהוּא קִדְשֵׁי הַדַּעְתָּ
 לְגוֹלֹת אֱלֻהוֹתוֹ בְּעוֹלָם לְקַשֵּׁר עֲלִיּוֹנִים
 וְתַחְתּוֹנִים יַחַד, עַל־כֵּן הַשִּׁיג תַּכְף גְּדַל
 עֵצִים הִירְאָה שִׁישׁ שָׁם בְּחִינַת וַיִּרְא וַיֹּאמֶר
 מַה נוֹרָא, כִּי כַּל הַתְּקוּנִים הַג' ל כְּלוּלִים
 בְּיִרְאָה, בְּחִינַת מַה ה' אֱלֹהֶיךָ שֶׁאֵל מְעַמְּד

פי אם לראה וכו', כמובא שם זה הפסוק לענין הנ"ל, עין שם:

כ וזה בחינת ראש השנה ויום הכפורים שהם ימים נוראים שאז נמשך יראה גדולה. וכל עסקנו להמשיך יראה גדולה עלינו, בחינת 'ובכן תן פחדך ה' אלהינו וכו' ואימתך וכו' ויוראוך' וכו'. כי אנו צריכין להמשיך הארת בן ותלמיד לגלות אלקותו בעולם כנ"ל. שהעקר היא היראה כנ"ל, פי בראש השנה אנו מתחילין להמשיך התעוררות התשובה בעולם, כי הוא יום ראשון לעשרת ימי תשובה. כדי לזכות על-ידי התשובה לפעל בקשת סלח נא ביום הכפורים על חטא המרגלים שגרמו הרבין ביה"מ הקדש שבוה תלווים כל החטאים כנ"ל, כי או אפשר לפעל בקשת סלח נא פי אם על-ידי התשובה שמתאירין בנו צדיקים האמתיים, פי יום הכפורים אינו מכפר פי אם לשבים, כמו שאמרו רבותינו ז"ל. ועל-כן צריכין לנסע לצדיקים על ראש השנה, פי עקר תקון התשובה נמשך על-ידי הצדיקים האמתיים שזכו לקבל מרבם בחינת הארת בן ותלמיד שיודעים להוציא ישראל מעונות רחם עליהם ברחמינות האמתית. והעקר הוא בראש השנה שהוא ההתחלה, ראשון לעשרת ימי תשובה. פי כל התחלות קשות:

וזה בחינת השנה והתעוררות השנה בראש השנה כנ"ל כמובא בפננות, פי הצדיק מוריד עצמו לבחינת שנה

בחינת הסתלקות הדעת ומכבול עצמו בתכלית הכבול כדי שיוכל להוריד עצמו לכל הפננות התחתונות לקשר בלם לה' ותברך. ועל-ידי השנה והכבול שלו שהוא בחינת מה, בחינת והיה רבי אליעזר ישן וכו' כנ"ל, על-ידי זה זוכה אחר כך להתעוררות השנה ולעורר ולהקיץ כל שוכני עפר בחינת הקיצו ורגנו שכני עפר, שנה בחינת השופר, שהוא בחינת התעוררות השנה, בחינת עורו ישנים מתרדמתכם וכו'. פי השופר מקבץ נדחים, כמו שכתוב: "והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול ויבאו האבדים וכו' והנדרים וכו' והשתחויו לה' בהר הקדש וכו'". הינו שהשופר מעורר מהשנה כל הנופלים שבעולם אפילו המנוחים במקום שמתחים בחינת אובדים ונדחים, פי הוא מעורר ומקיץ את בלם וממשיך עליהם מחיו ודעת דקדשה ומודיע את בלם שעברו ה' אתם, פי מלא כל הארץ כבודו ומכנים בהם התעוררות התשובה. ועל-כן נזכר יראה גדולה על-ידי השופר. כמו שכתוב: היתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו, פי עקר התקון הוא היראה כנ"ל:

וכן מרמז בהתורה הנ"ל ששופר הוא בחינת הארת בן ותלמיד. פי איתא שם שהארת בן ותלמיד הם בחינת יובל שהוא ראשי תבות "וכל בנגד למודי ה'" וכו', עין שם. ויובל הוא בחינת קרן השופר, בחינת במשך בקרן היובל. פי כל עסקנו בראש השנה הוא להמשיך הדעת

הקדוש בעולם שצריך להאיר בן ותלמיד כדי שישאר זה הדעת בזה העולם לנצח, דהיינו לגלות אלקותו בעולם. להודיע כי ה' הוא האלקים ומלכותו בכל מושלה, כי מלא כל הארץ כבודו וכו'. שכל זה הוא עסקנו בראש השנה שאנו מרבין להתפלל על זה, כמו שאומרים: מלך על כל העולם כלו בכבודך והנשא על כל הארץ וכו'. וידע כל פעול כי אתה פעלתו וכו'. הינו בפ"ל, כי העקר להמשיך אלקותו בזה העולם, כי זה עקר מענונו וישעשעו ותברך בשנתגלה כבודו וממשלתו בזה העולם השפל ויקא וכו"ל:

כא ועל פן אחר חטא המרגלים בשנתגלה ה' ותברך למושה ואמר לו סלחתי בך בך רוד פתוב שם סמוך מזה, וימלא כבוד ה' את כל הארץ. וזה לשון המקרא שם: ויאמר ה' סלחתי בך בך ואלם הי אני וימלא כבוד ה' את כל הארץ, הינו בפ"ל, כי עקר חטא המרגלים היה שלא רצו להאמין בקדשת ארץ ישראל שעלידי זה יכולין לגלות אלקותו בכל העולם כלו ולקשר פלם לה' ותברך וכו"ל. על-כן אמר ה' ותברך למושה אחר חטאם שהוא יגמור את שלו, כי אף-על-פי שעשו מה שעשו וגרמו מה שגרמו להחריב הבית-המקדש וכו'. אף-על-פי-כן אדיר בפרום ה' והוא גומר ויגמור הכל פרצונו. וימלא כבוד ה' את כל הארץ, כי סוף כל סוף יבא משיח

צדקנו במהרה בימינו ויחור ויכנה בית מקדשנו בגן עולם ואז יתגלה אלקותו לעין כל ויבדוד ותברך יהיה מלא בכל הארץ בלה. וגם מאז ועד עתה ועד שיבא משיח לא עובנו אלהינו ושולח לנו צדיקים נוראים בכל פעם שמאירין בנו הדעת הקדוש הנ"ל שעלידי זה נתגלה כי מלא כל הארץ כבודו בחינת וימלא כבוד ה' את כל הארץ שזה תקון פגם המרגלים בפ"ל:

כב ועל פן בראש השנה הוא פקידת יצחק וקורין בתורה כל ענין לדת יצחק, כמו שכתוב: וזה פקד את שרה וכו". כי יצחק הוא הבן הראשון בעולם שנולד בקדשת ישראל שהם מגליו אלקותו בעולם. כי התחלת התגלות אלקותו ותברך בעולם היה עלידי אברהם אבינו, כמו שאמרו רבותינו ז"ל. וכמו שכתוב: ה' אלקי השמים אשר לקחני מבית אבי. ופרש רש"י שם: ולא אמר ואלקי הארץ ולמעלה אמר, ואשביעך וכו'. אמר לו, עכשו הוא אלקי השמים ואלקי הארץ שהתגלתי בפי הבריות, אבל בשלקחני מבית אבי היה אלקי השמים ולא אלקי הארץ שלא היו באי עולם מפירין בו וכו', אבל אברהם אבינו לא נולד עדין בקדשה. ועקר הולדה בקדשת ישראל היה יצחק שהוא היה הבן הראשון בעולם שנולד בקדשת ישראל ועל-כן קורין כל ענין לדתו בראש השנה. כי זה

יורה דעה

גדולה בחינת פחד יצחק, כי עקר הארת הדעת הנ"ל פ"י להמשיך יראה גדולה מלפניו יתברך כנ"ל. וזה בחינת שופר של איל - אילו של יצחק:

כג וזה שמבקשין הרבה בראש השנה ויום הכפורים על חיים, כמו שאומרים: וכרנו לחיים, וכתב לחיים וכו'. כי עקר החיים נמשך מהארת הדעת שהוא בחינת הארת בן ותלמיד הנ"ל שעל-ידי זה זוכין למקופים הנ"ל שהם בחינת תקופות הימים תקופות השנים שהם עקר אריכות ימים וימים וכו', ענין שם בהתורה הנ"ל. ועל אילו החיים אנו מבקשים בראש השנה ויום הכפורים שהם בחינת חיים ארפים חיים אמתיים שכל החיות של כל החיים נמשך רק משם. כי הצדיק מחיה ומקיים את כל העולמות בידוע. כי נקרא צדיק ח"י עלמין. ועל-כן נקרא כל בחינת ח"י בשמים ובארץ" דאחד בשמיא וארעא. שמקיים כל העולמות שכלולים בשמים וארץ בדרין מעלה ודרי מטה. כי על-ידי הדעת שמאיר בהם כנ"ל הוא מחיה ומקיים אותם על-ידי זה, כי החכמה תחיה, ועקר הדעת שהוא החיות המקיים הכל נמשך מהמקופים הנ"ל שהם בחינת תקופות הימים תקופות השנים שהם עקר אריכות ימים וימים וכו' ענין החיות ואריכות ימים וימים וכו' על אלו החיים ארפים שהם חיים אמתיים אנו מבקשים בראש השנה ויום הכפורים, כי

עקר כל ענין ראש השנה להמשיך הדעת בעולם הזה להמשיך שכונתו בתחתונים. שזה נעשה על-ידי ההשארה דיקא שמשאירין אחריו בן ותלמיד שהם מקבלים דעת אביהם הצדיק ונשארו דעתו בעולם וכו"ל. ובשביל זה השתדל אברהם מאד מאד להעמיד תולדות דקנשה בעולם. ועל-כן דיקא בעת ששלח את אליעזר לבקש את הוויג של יצחק בגו הזכיר או ענין הנ"ל שהוא ה' אלפי השמים. ולא הזכיר בכונה ואלפי הארץ להורות שהוא דיקא המשיך אלקותו בזה העולם וכו' כנ"ל, הינו שפענ זאת עם ה' יתברך. שראוי לו לעזר לשלוחו שימצא מהרה וויג של בגו בדי שגם הוא יעמיד תולדות בדי שישאר הדעת הקדוש בעולם לנצח, כי כל הארת הדעת הזה התחיל ממנו, כי בתחלה לא היה נקרא ואלפי הארץ וכו' כנ"ל, על-כן בודאי צריך ה' יתברך לעזור להומין לו וויגו בדי שיעמיד תולדות, כי עקר הארת הדעת הנ"ל הוא על-ידי ההשארה שמשאירין אחריו בנים ותלמידים וכו' כנ"ל. ועל-כן קורין לדת יצחק בראש השנה שאז ממשכין הדעת שהוא בחינת הארת בן ותלמיד שזהו הראשונה שממנו יצאו כל ישראל שקבלו את התורה שהם מגלין אלקותו בעולם שזהו בחינת הארת בן ותלמיד כנ"ל. ועל-ידי בחינת פקידת יצחק נמשך יראה

עקר בקשתנו על חיים אמתיים שהם בחינת חיים ארפים הנ"ל וכמוכא בספרים. ועל־כן מתחילין לבקש על אלו החיים בתחלת השנה, דהינו בראש השנה ועשרת ימי תשובה, כי אז הוא בחינת תקופות השנה שהשנה הקיפה את סביבה ומתחלת שנה חדשה לטובה. ועל־כן אז אנו משתדלין להמשיך הארת הדעת מחדש מבחינת המקיפים הנ"ל שהם בחינת תקופות השנים שהם המקיפים הגדולים ביותר מבחינת תקופות הימים. ועל־כן אז הוא בחינת שנה והתעוררות השנה על־ידי השופר פנ"ל, כי הדעת הקדוש הנ"ל נמשך בבחינת שנה והתעוררות השנה פנ"ל, ועל־כן אנו מבקשין על חיים, הינו חיים ארפים הנמשכין מהמקיפים הנ"ל. ועל־כן גם בכל יום ויום צריך האדם לחדש את דעתו בבחינת חדשים לבקרים וכו' פידוע. וזה נעשה גם־כן על־ידי שנה והתעוררות השנה פידוע בפגנות שעל־ידי השנה והתעוררות השנה נתחדשין המחין והדעת, כי בכל יום ויום מקבלין מחין ודעת חדש מבחינת המקיפים שהם בחינת תקופות הימים. אבל בראש השנה צריכין לחדש הדעת יותר ולקבל דעת חדש מבחינת המקיפים הגבוהים ביותר שהם בחינת תקופות השנים ואזי נשלם ונתחדש הדעת בתכלית השלמות, כי גם המקיפים שהם בחינת תקופות הימים צריכין לקבל מהמקיפים הגבוהים יותר

שהם בחינת תקופות השנים. ועל־כן בראש השנה הוא עבודה גדולה מאוד ביותר לקבל אז התחדשות הדעת מהמקיפים הגבוהים בחינת תקופות השנים שמשם עקר הדעת, עקר אריכות ימים ושנים פנ"ל. על־כן מבקשין אז הרבה על החיים, הינו חיים ארפים חיים אמתיים שנמשכין מהמקיפים הנ"ל פנ"ל: כד וזה בחינת מה שמבאר בפגנות שכל ענין ראש השנה ויום הכפורים הוא לנסר את המלכות שתהיה בבחינת פנים בפנים כדי שתהיה יחוד בשלמות. כי שמים וארץ, שהם בחינת דרי מעלה ודרי מטה, שהם שרשם, הם בחינת קדשא בריך הוא ושכינתה. ועל־כן על־ידי הצדיק שמקשר עליונים ותחתונים וכו' פנ"ל, על־ידי זה נעשה יחוד קדשא בריך הוא ושכינתה, שזהו כל ענין ראש השנה ויום הכפורים וכו'. כי קדשא בריך הוא נקרא שמים ושכינה נקראת ארץ, כמו שאיתא בכתבים על פסוק "ה' פתכמה יסד ארץ פונן שמים פתבונה", ובכמה מקומות. וכל זה הוא ענין המעשה של יום הרכיבי, ענין מה שגורשם מכפר ועוד להוסיף ולצרפו לכאן, (ענין בסוף הפרק אות לו):

כה והתפלל, כי השתי צפרים שנתעו זה מזנה הם מרמזים על גלות השכינה, שעל זה נאמר: "כצפור נודדת מן קנה", שהיא השכינה, "כן איש נודד ממקומו", שהוא קדשא בריך הוא,

כמוכא בתקוני זתר. כי בזמן שביית המקדש היה קנים על מכוננו היו שני הכרובים פנים בפנים ואחר התרפן היו בהחזרת פנים וכו'. והשכינה היא כנסת ישראל, דהינו שכינת אלקותו השוכן בתוך כל אחד מישראל שצריכין לחברו וליתרו בקשר אמין לשרשו לה' ותברך שהוא מרומם על הכל. ובעונותינו בגלות כלנו בצאן תעינו, בחינת "מעיתי בשא אבר", שנתעינו מן הדרך עד שאין אנו יכולין לשוב לדרך השר למצוא את דודנו הוא ה' ותברך. ואנו מבקשין את שאהבה נפשנו ואין יכולין למצוא בבחינת "על משכבי בלילות" דהינו בגלות, "בקשתי את שאהבה נפשי בקשתי ולא מצאתיו". כי כבר נתעינו כל כך עד שאין אנו שומעין את הקול ואפלו בששומעין לפעמים אין אנו מכירין את הקול. וכמו שמבאר על פסוק, תעיתי, עזן שם. וכן ה' ותברך, כפיכול, אינו יכול לקרב את עצמו אלינו כי עונותינו מבדילים בינינו ובינו. וכמו שכתוב, כי אם עונותיכם היו מבדילים וכו'. ותצדיק צריך לקרב ולהברך קדשא ברוך הוא ושכינתה לקרב כנסת ישראל לה' ותברך ואי אפשר לקרבים פי אם על ידי השלכת קולות שצריך להשליך הקול של ה' ותברך כנסת ישראל לכל מקום שהם. וזה בחינת מה שמלביש את התורה בספורי מעשיות שהיו בחינת השלכת קול ה' ותברך כנסת ישראל לכל מקום שהם. וזה בחינת מה שמהרזו בזהר הקדוש, אתר דקלא נפיק

קול התורה והפרו הגדול כלל, כי נדמה שמספר איה מעשה בעלמא, אבל שם בשמוע קול פרו התורה היטב על ידי המעשה הזאת. נמצא, שהוא בחינת השלכת קול ה' ותברך שהוא קול התורה כנסת ישראל. וכן להפך צריך להשליך קול תפלות של כנסת ישראל לה' ותברך. וזה בחינת מה שהצדיק מלביש התפלה בספורי מעשיות, כי מגדל הקטרוגים אי אפשר להעלות התפלה בפשוטו והוא צריך להלביש התפלה בספורי מעשיות, ואין במקומו שמוציא הקול אין שומעין הקול כלל, כי נדמה שמספר מעשה בעלמא אבל למעלה במקומו שומע ה' ותברך על ידי זה קול תפלת עמו ישראל ברחמים שהוא קול כנסת ישראל ששולך אליו ותברך על ידי הצדיק כנ"ל:

ותצדיק צריך שידע לעשות כל מיני קולות שבעולם, כי צריך להעלות את קול צעקתו של כל אחד, ולהפך להשליך קול פרו לכל אחד ואחד לפי מקומו ושעתו לכל מקום שהוא, וצריך להשליך לו קול פנה שהוא יוכל לשמעו ולהתעורר על ידו. וכל זה הוא בחינת קול השופר שתוקעין בראש השנה שהוא יום הזכרון ועקר הזכרון על ידי השופר, כמו שכתוב: וזרון תרועה. כי השופר כלול מכל הקולות שבעולם מעלא ומתמא לעלא, כמרמזו בזהר הקדוש, אתר דקלא נפיק

לקוטי הלכות

הלכות נדרים ד

יורה דעה מט

מנה אקרי שופר וכו'. וכן בזהר פ'רשת אמר מבאר ועל דא פ'עין ל'מנא שופר ולכוונא דביה ב'לין קליה וכו':

וזה שאיתא ששופר הוא להזכיר את ישראל לעוררם לתשובה, בבחינת "עורו ישנים מתרדמתכם וכו'", בבחינת היתקע שופר וכו'. וכן איתא ששופר הוא כדי להזכיר אותו ותברך שירחם עלינו כמבאר בדברי רבותינו ו"ל פמה פ'עמים ששופר הוא כדי שזכור לנו עקרת יצחק וישעורר רחמיו, כמו שאיתא: ויהי להון עיטא לאתערי רחמי. ובמה? בשופר. פי באמת שופר כלול משניהם, הקולות של בחינת שני הצפירים ה"ל שהם בחינת מעלא לתתא ומתתא לעלא, להשליך קולו ותברך לכנסת ישראל להזכירם ששוכנו אליו מכל מקום שהם, ולהפך להשליך קול כנסת ישראל אליו ותברך לעורר רחמיו ולהזכירו זכות אבותינו שישוכנו אלינו. פי קול השופר הוא בחינת קול שני הצפירים ה"ל שהם בחינת שני הפרוכים שהיו על הארון שמשם יוצא קול הנבואה, כמו שכתוב: וישמע את הקול וכו' מבין שני הפרוכים. וקול הנבואה הוא בחינת קול השופר בבחינת פשופר הרם קולך. וכתוב, אל חקד שפר. וזה בחינת "קול השפר הולך וחקו מאד משה ידבר והאלקים יענו בקול". ופר' רש"י, משהיה משה מדבר היה הקדוש ברוך הוא מסיעו לתת בו כח להיות קולו מגביר ונשמע וכו'. פי

משה הוא בחינת הצדיק ה"ל שמשליך קולו לכל אחד מישראל לכל מקום שהוא, וה' ותברך מסיע לו עלידי זה שיהיה נשמע קולו למרחקים לכל אחד ואחד שזהו בחינת קול השופר בחינת ויהי קול השפר הולך וחקו וכו'. וזהו הולך וחקו מאד, מאד זה סטרא דמותא שאפלו המנחים בסטרא דמותא חס ושלום, שהוא הסטרא אחרא הוא מחזק ומחיה אותם ומעוררם ומקיצם לה' ותברך פי הוא משליך קולו למרחקים עד שמגיע קולו לכל אחד ואחד אפלו אם הוא במקום שהוא, פי הקדוש ברוך הוא מסיעו על זאת שיהיה קולו נשמע למרחוק, בבחינת "משה ידבר והאלקים יענו בקול" כ"ל:

פי בחינת השלכת קולות נמשך ממש מבין שני הפרוכים שהם שני הצפירים שמשם הנבואה בבחינת מה שאמרו רבותינו ו"ל על שמואל הנביא: ושמואל שבב וכו'. ומובא בפרוש רש"י שם זהו שאמר ירעם אל בקולו נפלאות וכו', ע"ן שם בדברינו במקום שג'רשם ע"ן זה. וצריך לסדר הפל פסדר ואז תראה איזה רמזים בפעשה הנזרה ה"ל. והכלב שהיה מגיד עצמו בשלג אחר הצדה אפשר מרמז על ע"ן ועשו אחיו כא מצדו שאמרו על ע"ן ראש השנה, כמו שאיתא בזהר הקדוש, ע"ן שם והבן: כו וזה: "ויהי מקץ שנתים ימים ופרעה חלם והנה עמד על היאר והנה

ותחתונים בבחינת פי כל בשמים וארץ
 דאחיד וכו'. פי כל דא צדיק שהוא יוסף
 הצדיק והוא יודע לכלל ולקשר עליונים
 ותחתונים בן ותלמיד שעל-ידי זה נמשך
 פרנסה ושפע גדולה. ועל-פן על ידו
 נתפרנסו כל העולם, כמו שכתוב: "פי
 למתיה שלחני אלמים לפניכם וכו' לשום
 לכם שארית בארץ ולהחיות לכם
 לפליטה גדולה למען עשה ביום הזה
 להחית עם רב". פי זה עקר עסק הצדיק
 שמאיר בבו ותלמיד כדי לשום שארית
 בארץ שאפלו אחר הסתלקותו לא
 יסתלק אורו הגדול לגמרי חס ושלום, רק
 יהיה נשאר השארה מודעתו על-ידי בניו
 ותלמידיו כנ"ל, שגהו עקר ההשארה
 בחינת לשום לכם שארית בארץ וכו'.
 ועל-ידי זה בעצמו עקר המשכת הפרנסה
 שגמשכת על-ידי הארת בן ותלמיד כנ"ל
 והבן היטב:

וכל זה המעשה בחלום פרעה ופתרון
 יוסף הנאמר בפרשת ויהי מקץ
 הכול היה בראש השנה, כמו שאמרו
 רבותינו ז"ל, בראש השנה יצא יוסף
 מבית האסורים, כמו שכתוב: "תקעו
 בחדש שופר וכו'. עדות ביהוסף שמו
 וכו'", הינו כנ"ל, פי כל ענין זה הוא
 בחינת ראש השנה כנ"ל:

כו וזה בחינת יום הכפורים שאז עולה
 המלכות למעלה מזעיר אנפין
 עד אפוא עלאה ונזנת שם מן קולות
 עליונים שהוא מוזן רוחני ועליון מאד,

מן היאר עלת וכו'". והנה על זה המקרא
 נאמרה התורה של בן ותלמיד שאנו
 עוסקין בה, אך בשפים התורה לא זכינו
 שיבאר לנו כל הפסוק על פי התורה כי
 אם התחלת הפסוק עד ופרעה חלם, כי
 כל דבריו היו במשקל, כמבאר במקום
 אחר. והנה רשות יש לנו לבאר בתורה
 כפי אשר יורנו ה' ויש לבאר הפסוקים
 האלה על-פי התורה הנ"ל. ופרעה חלם.
 'חלם' בחינת שנה. שנה הנ"ל בחינת
 והיה רבי אליעזר ישן, כי פרעה בחינת
 יובל שהוא למעלה מהזמן, בחינת
 מקפים הנ"ל, בחינת 'מדה' שהוא בחינת
 שנה, בחינת עין לא ראתה וכו'. והנה
 עמד על היאר זה בחינת מימי הדעת,
 בחינת ים ההכמה הנ"ל ששם מאירין
 המקיפין הנ"ל, כמבאר שם ושם מקבלת
 המלכות הפרנסה, כמו שמבאר שם. והו'
 בחינת והנה מן היאר עלת שבע פרות
 ושבע שבאים טובות ורעות שהם מרמזים
 על הפרנסה והשבע בחינת שבע שני
 השבע וכו'. אך בודאי כשהפרנסה
 נמשכת למטה בעולמות אלו שיש בהם
 אחיות טוב ורע מתקלקל השפע לפעמים
 ונתמעטת שגהו בחינת שבע שני הרעב
 וכו', ותתקון על-ידי יוסף הצדיק שפתר
 החלום ונתן עצה איך שיתקיים השבע
 ולא תפרת הארץ ברעב. פי כל עקר
 התקון הנאמר בתורה הנ"ל געשה על-ידי
 בחינת יוסף שהוא נקרא צדיק יסוד עולם
 פיודע שהוא דקא מקשר עליונים

שְׁהוּ בְחִינַת כָּל הַקּוּלוֹת שֶׁצּוֹעֵקוֹן בְּרֹאשׁ
הַשָּׁנָה וְיוֹם הַכַּפּוּרִים, שְׁהוּ בְחִינַת
הַחֲמִשָּׁה עֵנָיִים, חֲמוֹשׁ תְּפִלוֹת בְּיוֹם
הַכַּפּוּרִים, כַּמְבֹאָר כֹּל זֶה בְּבִנְיַת יוֹם
הַכַּפּוּרִים, עֵנָן שָׁם. כִּי שְׁמַעְתִּי מִפִּי
הַקְדוּשׁ וְ"ל שִׁיחָה נִרְאָה מִנִּרְאָה גְדֻלַּת
הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ וְאִי אֶפְשֶׁר לְבִאָרָה בְּכַתֵּב.
אֵד אַחַר כֵּךְ בַּתוֹךְ שִׁיחָתוֹ הַקְדוּשָׁה
מִגְדֻלַּת הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ נִכְנַם עַל־יְדֵי זֶה
לְדַבְּרֵי הַתְּחִיבוֹת לְחִזּוֹק אֶת כָּל אַחַד
וְאֶחָד שֶׁנִּפְלוּ מִעֲבוֹדָתָם אֶפְלוּ אִם נִפְלוּ
לְמָקוֹם שֶׁנִּפְלוּ כֹּל אַחַד וְאֶחָד לְפִי נְפִילְתוֹ
לְהִיבֹן שֶׁנִּפְלָה רַחֲמָנָא לְצִלּוֹ, כִּי גְדֻלָּתוֹ
יִתְבָּרַךְ שֹׁבֵה מֵאֵד לְמַעְלָה מִהַתּוֹרָה
שֶׁשָּׁם יָכוֹל הַכֹּל לְהַתְתַּקֵּן וְכוּ', כִּי תִשׁוּבָה
לְמַעְלָה מִהַתּוֹרָה, וְשֶׁאֵלֶּי אֹתוֹ, אֲבָל
אֵיךְ זֹכִינ׳ לָזֶה? וְהַשִּׁיב, יְכוּלִין לְבֹא לָזֶה
וּבְלִבְד שְׂלֵא יִתְיַאֲשׁוּ עֲצָמָן מִן הַצִּעֲקָה
וּמִתְפִּלָּה וּבְקִשָּׁה רַק לַעֲסֵק בְּצִעֲקָה
וּתְפִלָּה וְתַחֲנֻנָּה וְכוּ', וְלֹא יִתְנַעַע לְעוֹלָם עַד
שִׁיבֵא לָזֶה לַעֲלוֹת וְכוּ'. כִּי עֶשֶׂר הַתִּשׁוּבָה
הִיא צִעֲקָה וּצִעֲקָה לַה' יִתְבָּרַךְ, כְּמוֹ
שֶׁכָּתוּב: "פְּנִי ה' בְּעוֹשֵׂי רָע וְכוּ' צִעֲקוּ וְה'
שָׁמַע". וְאִתָּא בְּסִפְרֵים הַפְּרוּשׁ כְּפִשְׁטוֹ
שֶׁכַּאֲשֶׁר הָאֵלוֹ הַעוֹשֵׂי רָע צוֹעֵקוֹן לַה'
יִתְבָּרַךְ אִזִּי ה' שָׁמַע וּמִכָּל צְרוּתָם הַצִּילָם.
וְכֵן אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ וְ"ל: יְפֵה צִעֲקָה לְאָדָם
בֵּין קָדָם גְּזֵר דִּין בֵּין לְאַחַר גְּזֵר דִּין, וְכֵן
כְּבֹאָר בְּמִקּוּמוֹת אֵין מִסְפֵּר עֲצֵם מַעֲלַת
הַצִּעֲקָה לַה' יִתְבָּרַךְ תְּמִיד אֶפְלוּ אִם הוּא
כְּמוֹ שֶׁהוּא, וְכַמְבֹאָר בִּיּוֹתֵר בְּמִזְמוֹר הוֹדוּ

שְׂאוּמָרִים בְּעֶרֶב שַׁבָּת, "תַּעֲוֹ בְּמִדְבָר וְכוּ'
וְצִעֲקוּ וְכוּ', יִשְׁבִי חֲשָׁד וְצִלְמֹת אֲסִירֵי
עֵינֵי וּבְרִזָּל וְכוּ' וְצִעֲקוּ וְכוּ'. אִוְלִים מִדְרָךְ
פִּשְׁעָם וְכוּ' וְצִעֲקוּ וְכוּ' יוֹרְדֵי הַיָּם וְכוּ'
יַעֲלוּ שְׁמוֹם יְרֵדוּ תְּהוֹמוֹת וְכוּ' וְצִעֲקוּ
וְכוּ'". כִּי כָּל הַמְזֻמָּר הִזָּה כְּדַבֵּר מִכָּל
הַיְרִידוֹת וְעֲלִיּוֹת הַעוֹבְרִים עַל הַרְצִיָּם
לְהִתְקַרֵּב לַה' יִתְבָּרַךְ כִּידוּעַ וְכַמְבֹאָר מִזֶּה
בְּדַבְּרֵינוּ בְּמָקוֹם אַחֵר, וּכְלָלִיּוֹת הַעֲצָה עַל
כָּל מִינֵי בְּלִבּוּלִים וּמִנִּיעוֹת וְהַסְתּוֹת וְכוּ',
עַל הַכֹּל: "וְצִעֲקוּ אֶל ה' בְּצַר לָהֶם
וּמִמְצַקוֹתֵיהֶם יִצִּילֵם". כִּי כְּשֶׁאָדָם צוֹעֵק
לַה' יִתְבָּרַךְ עַל גְּדֻלַּת רַחוּקוֹ מִמְּנוֹ אִזִּי הוּא
מִמְשִׁיד עַל עֲצָמוֹ בְּחִינַת קְדֻשַׁת יוֹם
הַכַּפּוּרִים שֶׁהוּא בְּחִינַת תִּשׁוּבָה שְׂאוּ
הַמְּלָכוֹת נִגְנַת מְקוּלוֹת וְצִעֲקוֹת וְאִזִּי
הַמְּלָכוֹת לְמַעְלָה מִזְעִיר אֲנַפִּין וְכוּ' כַּ"ל,
הֵינּוּ שֶׁהַמְּלָכוֹת, שֶׁהוּא בְּחִינַת אֲמוּנָה
כְּלָלִיּוֹת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, הוּא עוֹלָה עַל־יְדֵי
הַצִּעֲקָה לְמַעְלָה מִזְעִיר אֲנַפִּין שֶׁהוּא
בְּחִינַת הַתּוֹרָה, כִּי הוּא עוֹלָה עַד אֲמָא
עֲלָאָה שֶׁהוּא שְׂרֵשׁ הַתּוֹרָה וְשֵׁם נִתְהַפֵּךְ
הַכֹּל לְטוֹבָה אִם יִהְיֶה חֻזֵק לְבָלִי לְהִתְיַאֲשׁ
עֲצָמוֹ מִן הַצִּעֲקָה לְעוֹלָם יִהְיֶה אֵיךְ שִׁדְרָה
כַּ"ל, כִּי שָׁם נִגְנַת הַמְּלָכוֹת שֶׁהוּא
כְּלָלִיּוֹת הַקְּדֻשָּׁה מְקוּלוֹת שֶׁל צִעֲקוֹת לְבַד
שֶׁהוּא מִזוֹן רִחְמֵי וְעֲלִיּוֹן מֵאֵד שֶׁהוּא מְמוֹן
שֶׁנִּגְנַת בּוֹ בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים שְׂאוּ עֲלִיתָה גְבֵה
מֵאֵד מֵאֵד מֵאֵד נִתְמַקְנִין וְנִתְכַפְּרִין כֹּל
הַחֲטָאִים. כִּי עֶשֶׂר מְחִילַת עוֹנוֹת בְּיוֹם
הַכַּפּוּרִים נִמְשָׁךְ מִבְּחִינָה זֹאת מִחֲמַת שְׂאוּ

ה' ת' ט

עולה המלוכה למעלה מזעיר אנפין עד בינה ונגזת מהקולות שזוהו בחינת פי יום כפורים הוא, כפורים תרין וכו', כפוזבן כפונות. והבן היטב למעשה אפלו למי שאינו מבין רמז זה הסוד כפונות, כמה יפה צעקה לאדם לעולם ולבלי להתנאש עצמו מן הצעקה כל ימי תויו אפלו אם יעבר עליו מה:

כח וזה בחינת ספה, פי מבאר בהתורה הנ"ל שכפי הסלח נא שפועלין ביום הכפורים בן זוכין לקדשת חנכה בחינת חנפת הבית המקדש וכו' כנ"ל. וזה בחינת מצות ספה אחר יום הכפורים, זה מורה שכבר פעלנו בקשת סלח נא אצל ה' ותברך ואז זוכין לבחינת קדשת הבית המקדש. פי ספה היא בחינת חנפת הבית המקדש, פי הבית המקדש נקרא ספת שלם, ספת דוד כידוע. פי ספה היא בחינת ענני כבוד ששם מתגלה כבוד ה' בחינת וכבוד ה' נראה כענן, שזוהו בחינת קדשת הבית המקדש ששם הם עקר הענני הכבוד, כמו שכתוב: "פי כענן אראה על הכפרת". וכמו שכתוב בחנפת הבית בימי שלמה: "והענן מלא את בית ה'". ועל-כן באמת הנה חנפת הבית הראשון בימי שלמה בהג הספות כמו שכתוב שם במלכים. נמצא, שעל-ידי מצות ספה שאנו מקמיין אחר יום הכפורים בזה אנו ממשיכין על עצמנו קדשת הבית המקדש על כל אחד שהוא בחינת ענני כבוד, בחינת ספה כנ"ל.

שזוהו בחינת שעל-ידי סלח נא של יום הכפורים זוכין לחנפת הבית, דהינו בחינת ספה וכו' ל. ועקר קדשת הבית המקדש הוא בחינת הארת בן ותלמיד להודיע לדורות כי ה' הוא האלקים כנ"ל. פי מבאר בהתורה הנ"ל שעל-ידי כלליות בן ותלמיד זוכין להארת הרצון בשעת האכילה, שזוהו בחינת ואתה נותן להם את אכלם בעתו, בחינת "קעת ואמר ליעקב ולישראל מה פעל אל", בחינת: עתידין צדיקים שיהיה מחצות לפנים מפלאכי השרת, דהינו מחצות המקיפין וכו'. ואלו מחצות המקיפין שזוכין על-ידי הארת בן ותלמיד אלו המחצות הם בחינת מחצות הספה שהוא בחינת מקיפים כידוע. וזה בחינת ספה של לוחו, בחינת "לוחו זה יצרת לשחק בו" המבאר שם בתורה הנ"ל. וזה בחינת מצות אכילה כספה, פי שם האכילה בבחינת הארת הרצון הנ"ל שזוכין על-ידי אכילה דיקא, פי על-ידי קדשת יום הכפורים שזכינו לפעל בקשת סלח נא ונמשך עלינו קדשת הבית המקדש שנגמם בו הפהו הגדול לפני ולפנים עד שאנו זוכין שכל אחד מישראל נגמם לבחינת קדשת הבית המקדש לחנכו, שזוהו בחינת ספה הקדושה כנ"ל. ועקר הקדשה של הבית המקדש הוא בחינת כלליות בן ותלמיד שמושם בעצמו הם בחינת מחצות הספה שהם בחינת מחצות המקיפים הנמשכין על-ידי הארת

בן ותלמיד. ועל-כן אז זוכין לאכלל בספה, פי זוכין לאכילה קדושה הנ"ל לזכות על-ידי האכילה להארת הרצון הנמשך מהמקופים הנ"ל שהם בחינת סכה כנ"ל:

כט וזה בחינת מצות ארבעה מינים שעקר מצותן לטולן בידים דיקא, פי על-ידי זה אנו ממשיכין עלינו קדשת הדינים העליונים שהם בחינת הרמוזים שיש בים החכמה בחינת זה הים גדול ורחב ידים ליתן זה וכו'. פי על-ידי מצות ארבעה מינים אנו מנגענין ומרמזין לכל העולם, פי ה' הוא האלקים למעלה ולמטה ובארבע רוחות. וזהו מה שפעלנו בראש השנה ויום הכפורים בחינת מאן נצח? מאן דאחיד מאני קרבא בידה. פי בראש השנה הנה כל עסקנו לנלות אלקותו ומלכותו בעולם כנ"ל ועקר שימשך ויתקנם ידיעה הקדושה הזאת מדור לדור לעולם שזהו בחינת הארת בן ותלמיד כנ"ל. ועל-כן מתחילין תחלת תפלת ראש השנה, 'לדור ודור המליכו לאל', פי זה העקר שנמליך מלכותו ויתברך עלינו מדור לדור לעולם. וכן מסמינן סמוך לסוף הברכה ותמליך אתה ה' וכו' בפתוב מליך ה' וכו' לדור ודור וכו'. ועל-כן בראש השנה הוא פקידת עקרות, פי אז נפקדו גדולי הצדקניות שרה, רחל, חנה, פי עקר פקידת עקרות שיתרבו בני ישראל כרי שידיעו אלקותו ויתברך בעולם מדור לדור, פי רק זהו עקר המצוה של הולדת הבנים. וכן מה שכל

הצדיקים חותרים כל כך להעמיד תולדות הפל בשביל שידיעו אלקותו מאב לבן מדור לדור. ומחמת שזה הענין עקרו נעשה בראש השנה כנ"ל על-כן אז הוא פקידת עקרות כנ"ל. ובראש השנה היא התחלת התקון הנורא הנה, ומחמת שכל התחלות קשות, בפרט תקון גדול ונורא כזה שבשביל זה נברא הכל בגין דישתמודעין לה, על-כן אז אי אפשר לעסק בתקון זה פי אם על-ידי גדולי הצדיקים ראשי בני ישראל האמתיים, על-כן צריכין לנסע לצדיקים על ראש השנה כמנהג ישראל, פי התחלת התקון אי אפשר פי אם על-ידי גדולי הצדיקים, פי הם בחינת משה שעסק בזה כל ימיו להמשיך הדעת הקדוש הנה בעולם בחינת אתה הראת לדעת וכו'. אבל על-ידי שאנו זוכין לראש האלהים בראש השנה, על-ידי זה הם ממשיכין בנו קדשת הדעת הנה, עד שאנו זוכין ביום הכפורים לפעל פקשת סלח נא פי הם מודיעין לנו גדל רחמנותו ויתברך בלי שעור ושהוא ויתברך חפץ בצעקתנו ובקשתנו תמיד. ומתקנים אותנו לצעק תמיד לה' ויתברך שזהו בחינת יום הכפורים כנ"ל. ועל-ידי זה נתקרכים כל הרחוקים לה' ויתברך ועל-כן בראש השנה אז מתחילין לעסק בקולות וצעקות לה' ויתברך בחינת ממעמקים קראתך ה'. אבל אז עקר ההתחלה הוא על-ידי מצות שמיעת קול שופר שעל-ידי מצות קול

11

יורה דעה

לצדיקים, פי צריכין לקבל תקון הקולות
ממנו דיקא, פי ההתחלה צריכה להיות
מהצדיק דיקא כנ"ל. ואחר כך עוסקין
בתקון זה עד שביום הכפורים זוכה כל
אחד לשלמות כל הקולות שהם בחינת
חמש תפלות חמושה קולות כנ"ל. ועל ידי
זה נתתקנו הכל עד שזוכה כל אחד
להאיר בכתביו ולהעמיד בנים ותלמידים
שנה עקר התקון, כמבאר בהתורה הנ"ל.
שזהו בחינת מצות נטילת ארבעה מינים
בדיו שהוא בחינה מה שכל אחד כרמו
בדיו לכל באי עולם כי ה' הוא האלקים
כנ"ל. ועל כן מסמין אחר התקפות
בארבעה מינים "למען דעת כל עמי
הארץ כי ה' הוא האלקים אין עוד"
וכנ"ל. נמצא, שבסבות מוספין שמגולין
על ידי הארבעה מינים שזכינו לתקון
נפלא עד שגם אגחנו בני ישראל גם
הפשוטים כל אחד ואחד יכול ללמד גם
לאחרים, להמשיך הארת הדעת האמת
הנ"ל גם לאחרים לבנים ותלמידים, שזהו
בחינת מצות ארבעה מינים כנ"ל:

ל"ט
ק"י

ל וזה בחינת שמחת בית השואבה,
בחינת ושאתם מים בששון
ממעגי הישועה. פי אלו המים שואבין
מים החכמה הנ"ל שמתגלה אז בסבות
שהוא בחינת זה הים גדול ורחב ידים
וכו'. וזהו שתרגם "ושאתם מים
בששון", ותקבלו אולפן חדת. כי זה עקר
עסקנו בכל הימים הנזכרים הללו
להמשיך ולקבל אולפן חדת - למוד חדש

שופר שהוא קול חזק מאד, על ידי זה
ממשיכין על ישראל הארה גדעתם לכל
יתאשו עצמן מן הרחמים לעולם רק
יצעקו תמיד לה' ותברך. ואנו עוסקין
בקולות וצעקות בכל עשרת ימי תשובה
עד שביום הכפורים זוכה כל אחד
מישראל לכלליית הקולות הקדושים
שהם בחינת חמושה קולות, בחינת חמש
תפלות שזוכה כל אחד מישראל
להתפלל ביום הכפורים. ועל ידי
שמקבלין ביום הכפורים אלו החמושה
קולות על ידי זה זוכין להמשיך על עצמן
קדשת אלו הקולות לעולם, דהינו שתמיד
יצעקו לה' ותברך ולא יתאשו עצמן מן
הצעקה לעולם, שעל ידי זה זוכו בודאי
להתקרב לה' ותברך מפל מקומות שהם,
ואחר כך בסבות זוכין לנצח המלחמה
בשלמות עד שכל אחד מישראל נוטל
בדיו הארבעה מינים שהם בחינת
הקדושים שיש בים החכמה שהם בחינת
ידים וכל אחד ואחד מראה בדיו לכל
באי עולם להאמין בה' ותברך כי הוא
ותברך מושל למעלה ולמטה ובארבע
רוחות. נמצא, שכל אחד מישראל עוסק
ביושב העולם, דהינו להודיע לאחרים
גדלתו וממשלתו ותברך שזהו בחינת
הארת בן ותלמיד כנ"ל. נמצא, שבראש
השנה היה התקוע אחד וכל העם
שומעים, זה רמז שאז מתחיל הצדיק
הדור להמשיך תקון הקולות וממנו
מקבלין הכל. ובשביל זה צריכין לנסע אז

באפן שנופה לקרב עצמנו ולקרב כל באי עולם אליו ותברך ששה עשר בחינת הארת בן ותלמיד שאנו עוסקין בו בראש השנה וכו'. ועתה אנו זוכין בשמחת בית השואבה לשאב ולקבל זה הלמוד הקדוש, בחינת ותקבלון אולפן חדרת. ואז השמחה גדולה מאוד בשינתגלה למוד הנה שעל-ידי זה מתקרבין הכל לה' ותברך שזה עקר השמחה של כל השמחות בחינת "ברבות צדיקים ישמח העם", בחינת "ישמח ה' במעשיו", הפך "ויתעצב אל לבו" הנאמר בשינתרחקון חס ושלום מה' ותברך. אבל על-ידי הלמוד הנה בחינת אולפן חדרת שעל-ידי זה מתקרבין הכל לה' ותברך על-ידי זה השמחה גדולה בלי שעור, כי נתגדל כבודו ותברך על-ידי התקרבות הרחוקים אליו ותברך כמו שמבאר במקום אחר, שזהו בחינת 'יהי כבוד ה' לעולם ישמח ה' במעשיו':

אלקותו ותברך לעיני כל ישראל, שזהו בחינת מלא כל הארץ כבודו, בחינת השנת התלמיד. ואחר כך מתחילין מיד בראשית. זה בחינת השנת הבן, בחינת מה וכו', כי בראשית - מאמר סתום בחינת קדם הבריאה, שזהו בחינת השנת הבן, בחינת מה, כי קדם הבריאה אי אפשר להשיג רק אחר כך כשברא את העולם נכללין שני ההשגות יחד על-ידי הצדיקים האמתיים, שזהו בחינת בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ, כי העקר הוא השנת הרב שהוא בחינת מה, בחינת בראשית ומושם נמשך השנת הבן והתלמיד שהם בחינת בריאת שמים וארץ, שזהו בחינת פי כל בשמים ובארץ. כי צריכין שיהיו נכללין שניהם יחד בן ותלמיד, שזהו בחינת כלליות העולמות; דרי מעלה ודרי מטה שצריך לכללם יחד שזה עקר התקון כנ"ל:

ועל בן קורין בשמחת תורה: "ויקח שם משה וכו' ויהושע בן נון מלא רוח חכמה וכו'". כי זה עקר התקון של בחינת הארת בן ותלמיד שאפילו בשמסתלק הצדיק בחינת משה למקום שמסתלק אף-על-פי-כן עקר שלמותו שאייר בדרי מטה גס-יפן שבשכיל זה הוא צריך להשאיר אחריו ברכה בן ותלמיד וכו', כמבאר כל זה בהתורה הנ"ל. שכל זאת הוא בחינת ויקח שם משה ויהושע בן נון מלא רוח חכמה וכו'. ועל-בן קורין זאת בשמחת תורה שאז הוא גמר התקון

לא וזהו בחינת שמחת תורה שמוסמין התורה ומתחילין אותה מחדש, זה בחינת כלליות בן ותלמיד, כי סיום התורה זה בחינת הארת התלמיד, בחינת מלא כל הארץ כבודו, זהו בחינת ויהושע בן נון מלא רוח חכמה וכו'. כי השנת יהושע הוא בחינת מלא כל הארץ כבודו, כמו שמבאר שם בהתורה הנ"ל. וזה בחינת לכל האתות והמופתים וכו' ולכל היד החזקה ולכל המורא הגדול אשר עשה משה לעיני כל ישראל. שגלה

לג ועל כן פלב שתייה בהפך מהמרגלים ולא היה חפץ להיות נסת אחריהם, על־כן הלך מהם ונשתטח על קברי אבות, כמו שאמרו רבותינו ז"ל. כי המרגלים פגמו בבחינת הארת בן ותלמיד שהוא בחינת ארץ־ישראל כנ"ל באריכות. ויהושע נמלט מהם בזכות וכח משה רבו שתייה משרת אותו באמת ולא מש מתוך אהלו, על־ידי זה זכה שברכו משה, יה וישעך מעצת המרגלים, ועל־ידי זה נצל מהם כי הם פגמו באמונה כנ"ל. ועקר הפגם שלהם היה באמונת חכמים שלא האמינו במעלת ההתקרבות לצדיקים אמתיים שזה עקר קיום ישוב העולם, כי הצדיקים אמתיים בחינת משה ממשיכין הארת דעתם הקדוש לבניהם ותלמידיהם להודיע כי ה' הוא האלקים שזהו עקר בחינת הארת בן ותלמיד, עקר ישוב העולם וכו' כנ"ל, שכל זה זוכין בשלמות על־ידי ארץ־ישראל כנ"ל. והמרגלים פגמו בכל זה כנ"ל. אבל יהושע שזכה להתקרב בשלמות למשה רבנו וזכה לקבל הארת דעתו הקדושה להאיר בנו לדורי דורות, כמו שאמרו, משה קבל תורה מסיני ומסרה ליהושע ויהושע לזקנים וכו' עד היום הזה. על־כן באמת נצל מעצת המרגלים בזכות משה רבו שברכו כנ"ל. וככל ראיה שלא ברכו משה והיה מתירא שלא יהיה נסת אחריהם חס ושלום, על־כן הלך ונשתטח על קברי אבות שזהו גם־כן ההפך מעצת

שהתחלנו בראש השנה פדוע בפגנות. כי זה עקר התקון שמתחיל בראש השנה ונגמר בשמיני עצרת ושמחת תורה להמשיך הארת בן ותלמיד שגם לאחר הסתלקות הצדיק בחינת משה יהיה נשאר דעתו לדורות להודיע מדור לדור דעתו הקדוש שהשאיר בעולם להודיעם כי ה' הוא האלקים ולרחם עליהם להוציאם מעונות ולקרנם בלם לה' והקבץ באמת לעולמי עד ולנצח נצחים אמן ואמן:

[שך לעיל לאות כט]

לב כָּלֵל הַדְּבָר, שְׁבִרַשׁ הַשָּׁנָה אָנוּ נֹסְעִין לְצַדִּיקִים וְאֵן אָנוּ מַקְבְּלִין מֵהַצַּדִּיקִים לְצַעַק תְּמִיד לֵה' יִתְבַּרַךְ יְהִיֵּה אִיד שִׁתִּיה שְׁהוּוּ בַּחֲבִינַת שְׁמִיעַת קוֹל שׁוֹפֵר שֶׁהַתּוֹקֵעַ אַחַד וְכָל הָעוֹלָם שׁוֹמְעִים וְכוּ' ל. וְכִיּוֹם הַכַּפּוּרִים כָּבֵד וְכִיּוֹם לְקַבֵּל עֲגוּן זֶה עַד שְׁבִיּוֹם הַכַּפּוּרִים זֹכִין לְחַמְשָׁה קוֹלוֹת וְכוּ', הֵינּוּ שׁוֹזְכִין שְׁכָל אַחַד מִיִּשְׂרָאֵל יוֹדֵעַ בְּעֲצֵמוֹ לְצַעַק תְּמִיד לֵה' יִתְבַּרַךְ וְכוּ' ל. וְכַסּוּת מַגְלִין שְׁלֵא דִי שְׁזַכִּינוּ לְקַבֵּל מֵהַצַּדִּיק בְּרַאשׁ הַשָּׁנָה לְצַעַק תְּמִיד לֵה' יִתְבַּרַךְ, שְׁהוּוּ בַּחֲבִינַת יוֹם הַכַּפּוּרִים כְּנ"ל. אִף גַּם זְכִינוּ לְקַבֵּל לְלַמֵּד גַּם לְאַחֵרִים הָאֵרַת הַדַּעַת כְּנ"ל לְכָל יִתְיַאֲשׁוּ עֲצָנוּ לְעוֹלָם רַק יִצְעָקוּ תְּמִיד לֵה' יִתְבַּרַךְ כִּי עֲדוֹן ה' אִתָּם כִּי מֵלֵא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ כְּנ"ל שְׁהוּוּ בַּחֲבִינַת מַצּוֹת אֶרְבֶּה מִיּוֹמֵים כְּנ"ל:

[שך לעיל]

המרגלים שאינם מאמינים בכת הצדיקים שיכולין להשאיר דעתן הקדוש אפלו לאחר הסתלקותן לדורי דורות כנ"ל. אבל כלב רוח אחרת היתה עמו וימלא אחרי ה' כי האמין בגדל פח הצדיקים אפלו לאחר הסתלקותם. ועל-כן הלך ונשטפו על קברי אבות והתפלל עליהם שלא יהיה נלכד עמהם. ובהו הראה האמת שהוא שלא כדעתם הרעה. פי אדרבא, הצדיקים יש להם פח בחייהם ולאחר הסתלקותם להוציא את האדם מעונות כי דעתיהו הקדוש נשאר קנים לעד ולעולמי עולמים. וזה שנהגין גם עד היום לילך על קברי צדיקים, כפרט בערב ראש השנה, פי בראש השנה צריכין להמשיך הארת פן ותלמיד כנ"ל. על-כן משתפחין מן האדם על קברי הצדיקים כדי להמשיך מהם הארת דעתם הקדוש כדי לזכות להצל מעונות לדע כי ה' הוא האלקים שנהו עקר בחינת ראש השנה ויום הכפורים וכו' כנ"ל:

לד הדור האחרון, בחינת פרי עין הדר, זה בחינת "וכבוד הדר מלכותו", בחינת "להודיע לבני האדם גבורתו וקבוד הדר מלכותו", בחינת "הדר כבוד הדר ודברי נפלאותיך אשיחה". פי על האחרון ומינו אומרים ההלל שכולל כל נפלאות ה', הונו כנ"ל, פי על-ידי הארבעה מינים שמנגענין בהם בידם ואומרים עליהם את ההלל בזה מודיעים לכל באי עולם כבוד הדר

מלכותו, שנהו בחינת הארת פן ותלמיד שהמשכנו בראש השנה ויום הכפורים. שעקר הארה זאת להודיע גדלתו ומלכותו יתברך לכל בני האדם מידור לדור לעולם בחינת להודיע לבני האדם וכו' וכבוד הדר מלכותו וכו' כנ"ל. ועין במקום אחר פתבנו גם-כן שארבעה מינים הם בחינת הארת פן ותלמיד וכו', עין שם:

לה ועל פן ארץ-ישראל מסגל לבנים, וכן אברהם אבינו הבטיחו ה' יתברך על ירשת הארץ ועל הבנים יחד. פי עקר הבנים שצריכין להשאיר בעולם הוא רק כדי להשאיר דעתו בעולם אחריו לדורות כנ"ל. וזה זוכין על-ידי ארץ-ישראל כנ"ל, על-כן הבטיחו על שניהם יחד:

גם צריכין לבאר כל ענין הנסירה, וענין אכילת ערב יום כפור ותענית יום הכפורים ועוד כמה דברים על-פי הנ"ל, אך מרבוי המגיעות לא נכתב פי אם הנ"ל וגם זה בדרבי ישועותיו הנפלאות מאד שאי אפשר לבאר כולל:

לו רמזים מהמעשה של השבעה בעטלירש, מהמעשה של יום הרביעי. התפאר שאינו מניח שום תכל פה לתוך זה העולם ועל-כן נדמה שצוארו עקם. אבל באמת יכול לעשות כל מיני קולות שבעולם וכו' ויש לו הספמה וכו'. וכפר מעשה משתי המדינות שרחוקים זה מזה אלה פרסאות

ט"ז

יורה דעה

עקר התשובה להניח הכלי עולם הזה ולקשר כל הכלים לעולם הבא שהוא בחינת שופר כנ"ל ועל ידי מצות תקיעת שופר אנו ממשיכין על עצמנו פח מצדיקי אמת שזכו לזה ובכחם נזכה אנהנו גם כן לזה. וזה הצדיק שזכה לזה הוא מתפאר שכול להשליך קולות. וענין השלכת קולות האיר ה' עיני ומצאתי שנמצא במקרא בענין נבואה, בענין נבואת שמואל עין בפרוש רש"י שם על פסוק וַיִּקְרָא ה' (שמואל א ג) והו' שאמר הכתוב, "ירעם אל בקולו נפלאות", עלי היה כהן שומר מבפנים ושמואל היה לוי ושוכב מבחוץ וקפץ הקול הרך עלי לשמואל. וזהו בחינת השלכת קולות ממעלה למטה. וזה הצדיק הנ"ל שהיה לו צנור עקם וזה לזה מופטה למעלה שהיה יודע להשליך קולות לחבר השני צפרים. כי באמת הנבואה נמשכת מבחינת שני הצפרים הנ"ל שהם מרמזים בשרשם על יחוד קדשא ברוך הוא וישיבתה אשר בגלות הם נתעים זה מזה פדויע, בבחינת בצפור נודדת מן קנה בן איש נודד מקוממו", שזה סוד קן צפור וכמבאר בתקונים בכמה מקומות לאין מספר. פי אלו השני צפרים הם בחינת שני הפרושים שהיו סוככים בכנפיהם על הארון אשר משם נמשך הרוח נבואה להנביאים, כמו שכתוב: "וישמע את הקול מבין שני הפרושים וכו'". אשר בזמן שישראל עושים רצונו של מקום הם פנים

ובלילה אינם יכולים לישן וכו'. והוא יודע מהיכן נמשך זאת. פי יש שני צפרים שהם זוג אחד בעולם ונאבדה הנקבה. והוא הולך ומחפש אותה והיא מתפשטת אותו וכו'. והוא התפאר שכול הוא לתקן זאת, פי הוא יכול לעשות ולכונן כל הקולות שבעולם, גם יכול להשליך קולות וכו', אך מי יאמין זאת וכו'.

וענין מעשה זו יש לרמזה שהיא בחינת ראש השנה, בחינת קולות והכלים של השופר הקדוש. פי השופר הוא בחינת עלמא דאתי, כמובא בפנות, שהיא בחינת בינה, שהיא עלמא דאתי, בחינת "והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול". פי צריכין לעקם צוארו מהכלים דהאי עלמא שפלה ולהמשיך כל ההכלים לתוך השופר שהוא בחינת עולם הבא שלא יניח אפלו שום הכל פה לתוך זה העולם. רק כל הכל והכל וכל גשימה וגשימה שיוצא מפיו הכל יהיה נכנס לתוך השופר שהוא בחינת עלמא דאתי. שכל הכליו וגשימותיו יהיה רק אל התכלית מקשרים ובלולים בעולם הבא. וזה בחינת הכלים של קהלת, בחינת הכל הכלים וכו', ענין בתקונים. והעקר למעשה שלא יגנים שום הכל לתוך זה העולם רק יפרש מהכלי העולם הזה לגמרי רק כל הכליו יהיה הכל תורה ותפלה מקשרים לעולם הבא כנ"ל:

וזה צריכים בראש השנה שהוא יום ראשון לעשרת ימי תשובה, פי זה

אל פנים ולהפך, להפך. וכמו שאיתא בזהר חדש, ומהאי יומא לא אשתאר רק חר וכו'. ועל-כן זה הצדיק שיודע להשליך קולות בנדאי וכה להקול הנמשך משני הצפדים שמשם עקר שרש כל הקולות, ומשם עקר בחינת השלכת קולות, בחינת יעם אל בקולו ונפלאות חסד ונבונה הנ"ל. על-כן מאחר שזכה לזה הקול של שני הצפדים על-כן הוא יכול להבדל. וזה בחינת שופר פנ"ל, כי שופר הוא בחינת רוח נבואה הנמשך מהצפדים הנ"ל בבחינת כשופר הרים קולך הנאמר בישעיה הנביא. וכן מתן תורה שאז היה עקר התגלות הנבואה היה בקול שופר, כמו שכתוב: וקל שפר חזק מאוד משה דבר והאלקים יענו בקול. ועל-כן על-ידי קול שופר ממשכיין קול נבואה שהוא בחינת קול המחבר שני הצפדים שמשם שרש הנבואה, ועל-ידי זה זוכין לחבר ולחדד שני הצפדים הנ"ל שהם בחינת יחוד קד"שא בריך הוא ושכינתה. שזה עקר סוד פגנות השופר לנסר הפלכות ולהחדה עם ועיר אנפין פידוע שהם בחינת שרש הצפדים הנ"ל פידוע וכו". ועל-כן שופר מקבץ נדחים מהקולות, כמו שכתוב: והיה ביום ההוא ותקע בשופר גדול ובאו האבדים וכו' והנדחים וכו". כי עקר קבוץ גלויות ועקר הגאולה הכל תלוי בחבור שני הצפדים הנ"ל שעליהם נאמר "בצפור נודדת מן קנה וכו'", פידוע, ועל-ידי

שופר נתחמקן זאת שזה עקר הגאולה בחינת קבוץ גלויות:

הַלְכָה ה

על פי התורה פתח רבי שמעון וכו', עין שם כל התורה. מבאר שם שעל-ידי ספורי מעשיות מעוררין מהשנה וכו'. ועל-ידי זה זוכין לפקידות עקרות ועל-ידי זה נמשך יראה שעל-ידי זה נמשך אריכות ימים וכו' בחינת תקוני עתיק וכו'. שעל-ידי זה זוכין לעשירות גדול שעל-ידי זה זוכין להתפוגגות עצום בתורה שאי אפשר לקבלו כי אם על-ידי עשירות גדול וכו', עין שם כל זה היטב: א וזה בחינת נדרים שהאדם יכול לאסור על עצמו דבר המתיר או לחיוב עצמו לעשות דבר רשות על-ידי הנדר. נמצא, שעל-ידי הנדר האדם יכול לעשות לעצמו תורה מכל דבר שבפעולם כגון לילך למקום פלוני אף-על-פי שאין בזה שום מצוה. אבל כשמתקבל על עצמו הנדר או שבועה לילך לשם און מצוה וחייב עליו מן התורה לילך לשם לקום נדרו ושבועתו. וכן להפך כשאסור עליו דבר המתיר על-ידי נדר ושבועה שעושה לעצמו אסור חדש כדאורייתא על-ידי נדרו אף-על-פי שזולת הנדר לא היה עליו שום אסור כלל. נמצא, שעל-ידי נדר ושבועה עושה האדם לעצמו תורה מכל הדברים שבפעולם. וזה בחינת ספורי מעשיות של צדיקי אמת שעל ידם

יורה דעה

מעוררין מהשנה, דהיינו מה שיש בני אדם שישנים את ימיהם על ידי שנסתלק פניהם שהוא שכלם האמתי, שגהו בחינת שנה. ואי אפשר לעוררם על ידי התורה כי אם על ידי ספורי מעשיות ש'מלבישין בהם הפנים של התורה וכו' כמו שכתבאר שם. והוה ענין גדרים שעל ידם עושין תורה מפל הדברים שבועולם כנ"ל. כי עקר בחינת שנה הנ"ל שהוא הסתלקות הפנים, שהוא השכל כנ"ל, נמשך על ידי שמתגבר הבלי העולם הזה שהוא עולם העשיה על התורה. כי התורה והעולם הם בבחינת גוף ונפש כי כל העולם הוא בבחינת גוף לגבי התורה שהוא הנפש והחיות של כל העולם, כי כמו שאין לגוף שום הנגעה וחיית כי אם על ידי הנפש, כמו כן אין להעולם שום קיום וחיית כי אם על ידי התורה שהיא עקר החיות והקיום של כל העולם, כמו שכתוב: "כי הוא תיך וכו'".

וכשמתגברים הבלי העולם על התורה, דהיינו שהאדם מתבטל ושוכח את התורה הקדושה על ידי הבלי עולם המעשה והוה בחינת שנה, כי כמו השנה בגשמיות שהוא על ידי כבודת הגוף שעל ידי זה מסתלק השכל בבחינת שנה, כמו כן ממש הוא בחינת שנה הנ"ל על ידי שמתגבר העולם על התורה וכו'. ועל כן צריכין לעוררו על ידי ספורי מעשיות. כי הצדיק האמת יודע התורה הנעלמת בכל מעשה העולם

מתחלה ועד סוף ויודע להלביש הפנים של התורה בכל מעשה העולם. ועל ידי זה דיקא הוא מעורר מהשנה שבא על ידי התגברות מעשה העולם הזה על עבודת התורה, כי הוא מגלה שגם בכל מעשה העולם הזה בכלם מלבש תורה נפלאה, על ידי שיכול לספר ספורי מעשיות מעסקי העולם הזה ולהלביש בהם הפנים של התורה שעל ידי זה הוא מגלה שהתורה הקדושה מלבשת גוף ונעלמות בכל מעשה העולם הזה ועל ידי זה מבטל השנה מהעולם שבא על ידי התגברות מעשה העולם על עבודת התורה כנ"ל, מאחר שהוא מגלה שגם בכל מעשה העולם הזה מלבש תורה וכו'.

דף קכ

כ וזהו בעצמו בחינת גדרים שהם נמשכים ממקום גבה מאד כדוע מבחינת תורה הנעלמת, שעל ידי זה הוא יכול לעשות תורה מפל הדברים שבועולם כנ"ל, שעל ידי זה מגלין שבכל הדברים של העולם נעלם תורה, שעל ידי זה יש לו פח על ידי הגדר לעשות תורה מפל הדברים שבועולם. שגהו בעצמו בחינת ספורי מעשיות שעל ידי זה מגלין שבכל הדברים שבועולם יש תורה וכו'. נמצא, שגדרים הם בבחינת ספורי מעשיות של הצדיקים שעל ידם מעוררין מהשנה. והוה בחינת מה שעל ידי הגדרים מעוררין את עצמם לקום את התורה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, שרי

לֹה לֵאנֹשׁ לְמִינֵהוּ לְזוּרְוֵי נַפְשָׁהּ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: "נִשְׁבַּעְתִּי וְאֶקְיָמָהּ לִשְׁמֹר מִשְׁפָּטֵי צִדְקָךָ", הֵינּוּ כְּפִי"ל. כִּי הַנְּדָרִים יֵשׁ לָהֶם כַּח לְעוֹרֵר אֶת הָאָדָם לְקַיֵּם אֶת הַתּוֹרָה, כִּי הֵם בְּחִינַת סְפוּרֵי מַעֲשִׂוֹת הַנֶּ"ל שֶׁעַל יָדָם מְעוֹרְרִין מִהַשְׁנָה וְזוֹכִין לְקַיֵּם אֶת הַתּוֹרָה וְכֵן"ל:

וְזֵהוּ: "אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לֹה' נָדַר לְאֲבִיר יַעֲקֹב וְכוּ' אִם אֲתָן שְׁנַת לְעֵינֵי לְעַפְעָפֵי הַתְּנוּמָה וְכוּ'". כִּי נָדַר וְשׁוֹבְעָה מְכַפֵּל הַשְּׁנָה וְהַתְּנוּמָה, כִּי הֵם בְּחִינַת הַתּוֹרָה הַשְּׁנָה כְּפִי"ל:

ג וְעַל יְדֵי הַתּוֹעֲרוּרוֹת הַשְּׁנָה זוֹכִין לְפַקְדוֹת עֲקָרוֹת, כְּמוֹ שֶׁמְבַאֵר שָׁם, עַנְן שָׁם, וְעַל־כֵּן הָיָה כִּשְׁבַּעֲשָׂה לְהִיּוֹת נִפְקֶדֶת נְדָרָה נָדַר, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: "וַתִּדְרֹר נָדַר וַתַּחֲפֹלֵל עָלָה". כִּי נָדַר הוּא בְּחִינַת סְפוּרֵי מַעֲשִׂוֹת הַנֶּ"ל שֶׁעַל־יְדֵי זֶה מְעוֹרְרִין מִהַשְׁנָה שֶׁעַל־יְדֵי זֶה זוֹכִין לְפַקְדוֹת עֲקָרוֹת וְכֵן"ל:

ד וְזֵהוּ בְּחִינַת פֶּסַח, כִּי עֵקֶר יְצִיאַת מִצְרַיִם שְׁכּוֹלֵל כָּל הַגְּזֵלוֹת הוּא עַל־יְדֵי בְּחִינַת הַתּוֹעֲרוּרוֹת הַשְּׁנָה הַנֶּ"ל שֶׁהוּא עַל־יְדֵי סְפוּרֵי מַעֲשִׂוֹת וְכוּ' כְּפִי"ל. כִּי זֶה יְדוּעַ שֶׁהַגְּזֵלוֹת הוּא בְּחִינַת שְׁנָה וְהַגְּזֵלוֹת הוּא בְּחִינַת הַתּוֹעֲרוּרוֹת הַשְּׁנָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: "בִּשְׁבוּב ה' אֶת שִׁיבַת צִיּוֹן הֵינּוּ כְּחֻלְמִים וְכוּ'". וְעַל־כֵּן נֹאמַר בְּגִלוֹת: "עוֹרָה לְמֹה תִישֵׁן ה' הַקּוֹצֵה וְכוּ'". וּבִישׁוּעָה וְהַגְּזֵלוֹת נֹאמְרֵי: וַיִּקְצֵן בְּיָשׁוּן ה' / וְהַתּוֹעֲרוּרוֹת הַשְּׁנָה שֶׁהוּא בְּחִינַת יְצִיאַת

מִצְרַיִם, הוּא עַל־יְדֵי סְפוּרֵי מַעֲשִׂוֹת וְכוּ'. וְעַל־כֵּן לֹא הִתְחִיל אֶת הַתּוֹרָה מִמִּצְוֹת כִּי אִם מִבְּרֵאשִׁית, וּמִסֵּפֶר כְּמוֹ מַעֲשִׂוֹת וּמְבַלֵּישׁ בָּהֶם אֶת הַתּוֹרָה שֶׁהוּא כָּל דְּבָרֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה מִבְּרֵאשִׁית עַד הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לְכֹס שֶׁהִיא מִצְוָה רִאשׁוֹנָה. וְזֵה שֶׁפָּרַשׁ רַש"י: לֹא הָיָה צְרִיךְ לְהִתְחִיל אֶת הַתּוֹרָה אֶלָּא מִהַחֹדֶשׁ הַזֶּה לְכֹס וְכוּ' אֶלָּא כַּח מַעֲשִׂוֵי הַגִּיד לְעַמּוֹ וְכוּ', הֵינּוּ בְּשִׁבְלֵי לְכַבֵּשׁ אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל שֶׁהוּא עֵקֶר בְּחִינַת הַתּוֹעֲרוּרוֹת הַשְּׁנָה בְּחִינַת יְצִיאַת מִצְרַיִם שֶׁעֲקָרוֹ הָיָה כְּדֵי לְבַא לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: "וְאוֹתָנוּ הוֹצִיא מִיָּם לְהַבִּיא אוֹתָנוּ אֶל הָאָרֶץ וְכוּ'", שֶׁהוּא בְּחִינַת "בִּשְׁבוּב ה' אֶת שִׁיבַת צִיּוֹן הֵינּוּ כְּחֻלְמִים וְכוּ'". כִּי שִׁיבַת צִיּוֹן, דְּהֵינּוּ לְצֵאת מִהַגְּלוֹת וְלָשׁוּב לְצִיּוֹן שֶׁהוּא קְדֻשַׁת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, זֶהוּ בְּחִינַת הַתּוֹעֲרוּרוֹת הַשְּׁנָה, בְּחִינַת הֵינּוּ כְּחֻלְמִים, כִּי אַחַר כָּד כִּשְׁנַת־עוֹרְרִין מִהַשְּׁנָה וְיוֹצֵאִין מִהַגְּלוֹת וְשׁוֹבִין לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל יוֹדְעִין שֶׁכָּל הַגְּלוֹת הָיָה בְּחִינַת שְׁנָה וְחֻלוֹם. וְזֵהוּ בְּחִינַת הַנֶּ"ל (לְעַנּוֹ נָדַר בְּאוֹת א), "אִם אֲתָן שְׁנַת לְעֵינֵי וְכוּ' עַד אֶמְצָא מָקוֹם לֹה' מִשְׁכְּנֹת לְאֲבִיר יַעֲקֹב". כִּי עֵקֶר שְׁלֹמֹת הַגְּזֵלוֹת הוּא רַק כִּשְׁנֵשְׁלֹם כְּנֻן בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ. וְעַל־כֵּן כָּכָל פְּעַם שֶׁאֲנִי מְבַקְשִׁין עַל הַגְּזֵלוֹת אֲנִי מְבַקְשִׁין הָעֵקֶר שֶׁיִּבְנֶה בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, כִּי זֶה עֵקֶר שְׁלֹמֹת הַגְּזֵלוֹת שֶׁהוּא בְּחִינַת הַתּוֹעֲרוּרוֹת הַשְּׁנָה, בְּחִינַת "אִם אֲתָן שְׁנַת לְעֵינֵי לְעַפְעָפֵי

יורה דעה

בקרוב שנים שהם בחינת שבועים פנים לתורה. ואחר כך כשיצאו מהגלות וכו' על-ידי זה לקבל את התורה בשבועות. ואז נתגלו בחינת השבועים פנים לתורה, כמו שכתוב: פנים בפנים דבר ה' עמכם, שזהו עקר שלמות התעוררות השנה, כי בשעת הגלות, שהוא בחינת שנה, אי אפשר לעורר על-ידי התגלות התורה בעצמה וצריך להלביש התורה בספורי מעשיות, ועל-ידי זה דיקא מעוררין מהשנה ומוציאין מהגלות. ואחר כך כשיצאין מהגלות מבחינת שנה אז מגלין התורה שהיתה מלפשת בהספורי מעשיות, שזהו בחינת מתן תורה אחר יציאת מצרים אחר שספר כל המעשיות הקדושים מבראשית עד מתן תורה וכו'. אבל עקר כל המעשיות והתגלות התורה על דם היה העקר מבחינת בקרב שנים הנ'. אף-על-פי שנגעלם ומרמז בהם גם ספורי מעשיות של שנים קדמוניות שהם שרש הכל שרש כל השבועים פנים כנ"ל, אף-על-פי"כ עקר הגאולה והתעוררות השנה היה על-ידי בחינת בקרב שנים הנ". כי קדם מתן תורה אי אפשר להתחיל מספורי מעשיות של שנים קדמוניות הנ"ל. ועל-כן היה אחר כך כמה גליות עד שבאנו לגלות הארץ המד הזו ועקר הגלות נמשך על-ידי הנפשות שגפלו על-ידי תאוותיהם לבחינת שינה גדולה, שגפלו מכל השבועים פנים לתורה שאי אפשר

תנומה עד אמצא מקום לה' וכו', דהינו בגין בית-המקדש וכו'. כי כל זמן שלא נבנה בית-המקדש נאמר, כי לא באתם עד עתה אל המנוחה ואל הנחלה וכו', כי עקר שלמות הגאולה הוא בגין בית-המקדש וכו'.

ה אבל יש שמעוררין מהשנה על-ידי ספורי מעשיות שהם בחינת בקרב שנים, בחינת שבועים שנים שבועים פנים לתורה וכו'. אבל יש שגפלו מכל השבועים פנים שצריכין לעוררם בספורי מעשיות של שנים קדמוניות שהם בחינת שרש של כל השבועים פנים לתורה הנמשכין מהם וכו'. וכל הגאלות שהם בחינת התעוררות השנה בלם היה העקר על-ידי בחינת ספורי מעשיות של בקרב שנים ומחמת זה היה אחריהם חרבן, כי אף-על-פי שהצדיקים שעסקו בגאולה, ובפרט משה רבנו שכולל כל הגאלות שכלם על ידו בודאי ידעו גם בחינת ספורי מעשיות של שנים קדמוניות, אבל עדין לא הגיע העת לעסק בזה בשלמות או בשעת יציאת מצרים כדי שתהיה גאולה שלמה שאין אחריה גלות, כי אז עדין היה קדם מתן תורה שעדין לא התחיל להתגלות שום פנים מהתורה והיתה עדין כל התורה בהסתור ובהעלם גדול, על-כן לא היה באפשר להמשיך ולהאיר מיד ספורי מעשיות הגבוהים של שנים קדמוניות הנ"ל. על-כן היתה עקר הגאולה על-ידי בחינת ספורי מעשיות של

לעוררם כי אם על־ידי ספורי מעשיות של שנים קדמוניות. ובשביל זה מאן בשליחותו ואמר: "שלה נא ביד תשלח". כי ידע שאי אפשר לגמר הגאולה בשלמות א.ו. וזה בחינת "אֵתֶּה אֲשֶׁר אֵתֶּה" – 'אֵתֶּה דא אָנא זְמִין לְמַהוּ' וזה בחינת ספורי מעשיות הנ"ל שבהם מְלַבֵּשׁ וְנַעֲלֵם התורה ועל־פֶּן הוא בחינת אהיה שהוא בחינת העלם וְעֵבֹר פּוֹמָבָא בכתבי האר"י ז"ל, כי שם עדין לא נתגלה התורה שהוא שְׂמָא דְקַדְשָׁא בְּרִיד הוא בחינת שם הַנִּיחַ בְּרִיד הוא רק הוא עדין בבחינת אהיה אָנא זְמִין לְמַהוּ, שְׂעֵתִיד לְהַתְגַּלוֹת פְּשִׁיתְגֵּלוּ סְתֵירַי הַתּוֹרָה הַמְּלַבְּשִׁים בְּסִפּוּרֵי מַעֲשִׂוֹת הַכְּתוּבִים בַּתּוֹרָה וּבְכָל דְּבָרֵי רַבּוֹתֵינוּ ז"ל. וְהוּוּ שְׂתֵי פְעֻמִּים 'אֵתֶּה' בחינת 'אֵתֶּה אֲשֶׁר אֵתֶּה', הֵינּוּ שְׂתֵי בְּחִינּוֹת סִפּוּרֵי מַעֲשִׂוֹת הַנִּיחַ. כִּי אֵתֶּה אֶחָד זֶה בְּחִינַת סִפּוּרֵי מַעֲשִׂוֹת שֶׁל בְּקָרֵב שָׁנִים. וְאֵתֶּה שְׁנֵי זֶה בְּחִינַת סִפּוּרֵי מַעֲשִׂוֹת שֶׁל שָׁנִים קְדָמוֹנִיּוֹת שְׁעַל־יְדֵי זֶה תִּהְיֶה הַגְּאֻלָּה הַשְּׂלֵמָה שְׂאֲנֹו מְצַפֵּין אֵלֶיהָ. וְהוּוּ אֵתֶּה עִמָּהֶם בְּצַרָה זֹו אֲשֶׁר אֵתֶּה עִמָּהֶם בְּשִׁעְבוֹד מְלַכּוֹת לְגַאֲלֵם מִשָּׁם. כִּי עֵקֶר הַקּוּיִם בְּגִלוֹת זֶה וְעֵקֶר הַתְּקוּהָ לְצֵאת מֵהַגְּלוֹת הוּא עַל־יְדֵי בְּחִינּוֹת סִפּוּרֵי מַעֲשִׂוֹת הַגְּבוּהִים הַנִּיחַ שֶׁהֵם בְּחִינַת סִפּוּרֵי מַעֲשִׂוֹת שֶׁל שָׁנִים קְדָמוֹנִיּוֹת וְכַנִּיחַ:

וְזֶה בְּחִינַת מְצוֹת סִפּוּר יְצִיאַת מִצְרַיִם, בְּחִינַת כָּל הַמְּרַבָּה לְסִפּוּר יְצִיאַת

מִצְרַיִם הָרִי זֶה מִשְׁבַּת. כִּי עֵקֶר הַסִּפּוּר הוּא לְהוֹפִיר בְּגִלוֹת ה' וְחִסְדּוֹ הַעֲצוּמִים שֶׁהוֹצִיאָנוּ מִמִּצְרַיִם בְּאוֹתוֹת וּנְאוֹת שְׁעַל־יְדֵי זֶה אָנֹו מְקוּיִם וּמְחִבִּים שָׁנִים עִתָּה יַעֲשֶׂה עִמָּנוּ בְּגִלוֹת וְיוֹצִיאָנוּ מִגְּלוֹת הָאֶרֶץ הַזֶּה, בְּבְחִינַת "כִּימֹו צִאֲתָךְ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲרָאָנוּ בְּגִלוֹת", וְכַמּוֹבָא מְזֵה. כִּי עַל־יְדֵי רַבּוּי הַסִּפּוּר מִיְצִיאַת מִצְרַיִם, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַתְּגַלוֹת הַתּוֹרָה עַל־יְדֵי סִפּוּרֵי מַעֲשִׂוֹת שֶׁל בְּקָרֵב שָׁנִים, עַל־יְדֵי זֶה יְכוּלִים לְהַמְשִׁיךְ עֲלֵינוּ הָאָרֶז מִבְּחִינַת סִפּוּרֵי מַעֲשִׂוֹת שֶׁל שָׁנִים קְדָמוֹנִיּוֹת הַנִּיחַ. כִּי מְבָאָר שָׁם בַּהַתּוֹרָה הַנִּיחַ שְׂאֵי אֲפָשֶׁר לְעוֹרֵר מַהֲשֵׁנָה כִּי אִם בְּשִׁמְחַתְעוֹרְרִין תַּחֲלָה מֵעַצְמוֹ, כִּי צְרִיךְ שִׁתְּהִי אֲתֵעֲרוֹתָא דְלִתְתָא וְכוּ' וְעֵקֶר אַרְיַבַּת הַגְּלוֹת הוּא רַק מַחֲמַת זֶה, כִּי בְּנֻדָּי הַצְּדִיקִי אִמַּת שֶׁבְּכָל יוֹר הִיָּה לָהֶם פֶּחַ לְעוֹרְרֵנוּ מִשְׁנֵתָנוּ וְלְהוֹצִיאָנוּ מֵהַגְּלוֹת בְּעֵצֶם כְּהֵם הַנִּפְלָא. אֶד עֵקֶר הַמְּנִיעוֹת הֵיא מְצַדְנוּ מַחֲמַת שְׂאִין אָנֹו מִתְעוֹרְרִים כְּרָאוּי כָּלֵל, שְׁעַל־יְדֵי זֶה אִי אֲפָשֶׁר לְהַצְּדִיקִים לְעוֹרְרֵנוּ הֵם בְּעֵצֶמָם בְּבְחִינַת אִם תְּעִירוּ וְאִם תְּעוֹרְרוּ אֵת הָאֲהָבָה עַד שֶׁתְּחַפֵּץ, פּוֹמָבָא. וּבְעֵנִין זֶה יֵשׁ בְּגִלוֹת גְּדוּלוֹת וְנֻדָּאוֹת בְּגִלוֹת תָּמִים דַּעִים. וְזֶה כָּל עֵנִין הַנְּסִיעוֹת לְצְדִיקִים בְּשִׁבִיל הָאִמַּת כְּדִי לְהַתְּקַרֵב לַה' וְהַכְּרִד. וְהַכָּל כְּפִי בּוֹנֵת הַלֵּב בְּאִמַּת, כִּי ה' יְהַכְּרִד יוֹדַע הָאִמַּת מַה בּוֹנֵתוּ בְּנְסִיעָתוֹ אִם בְּשִׁבִיל כְּמוֹן וְכַבּוֹד וְנִצְחוֹן וְכִיִּצְאָ, אִם בְּשִׁבִיל הָאִמַּת לַה' יְהַכְּרִד

ה"ח

יורה דעה

כדי שיתעורר משנתו העצומה ולשוב לה' ותברך. ומי שמכונן בשביל האמת והוה בחינת אתערותא דלתתא, ואזי אף-על-פי שהתעוררות בקמנות מאד וקשה לו להתעורר משנתו על-ידי התעוררות קטן כזה אף-על-פי-כן ה' ותברך מרחם עליו ומקרבו לצדיקי אמת כזה, שיש לו כח לעוררו על-ידי ספורי מעשיות הגבוהים הנ"ל וכמבאר שם מזה בהתורה הנ"ל. ועל-כן לא היה אפשר בעת יציאת מצרים לעוררם על-ידי ספורי מעשיות של שנים קדמוניות, כי אז היה קדם מתן תורה לגמרי ולא היה אתערותא דלתתא. רק ה' ותברך ברחמיו ונפלאותיו סבב שיהיה להם איזה התעוררות מעט על-ידי המצות שמספר להם דם פסח ודם מילה. ועל-ידי זה היו יכולין לעוררם ולגאלם כמו שאמרו, היה רבי מתאי בן חרש אומר וכו', כמובא בפרוש רש"י:

רבותינו ז"ל, על-פני יש כח בהצדיקים לעסק עמנו לעוררנו בספורי מעשיות של שנים קדמוניות הנ"ל. וזה בחינת מצות ספור יציאת מצרים שעל-ידי זה אנו ממשכינן עלינו חסדיו המרבים שנופה שיעוררנו עתה בספורי מעשיות הגבוהים הנ"ל. כי אנו מספרין ביציאת מצרים וזוכרין חסדיו שעשה עמנו והוציאנו ממצרים על-ידי התעוררות מעט דמעט כנ"ל. כן נגידל חסדו עמנו עתה שיהיו נחשבים מעט המצות שאנו מקימין עתה להתעוררות מלמטה, ועל-ידי זה יעוררנו משנתנו על-ידי ספורי מעשיות השניים הגבוהים הנ"ל. וזה הכל המרבה לספר ביציאת מצרים, שיהיה לספר עד שיבא על דם לעורר רחמי ה' ותברך שיאיר עלינו התעוררות מספורי מעשיות הגבוהים הנ"ל שהם מלבשים ונעלמים בספור יציאת מצרים בהעלם גדול, כי באמת הם שרש הכל כנ"ל עד שיהיה על-ידי זה להרגיש נפלאות ה' וחסדיו עתה גם עתה שעוסק לעוררנו משנתנו על-ידי ספורי מעשיות הגבוהים של שנים קדמוניות 'הרי זה משבח', ואיתא בפתחים: הרי זה משבח בחסדים. 'בחסדים' ודאי, בחינת ורב חסד שהם בחינת ספורי מעשיות של שנים קדמוניות, שהם בחינת ורב חסד שעל-ידי זה יש תקנה לכל וכנ"ל:

זו כי עקר הספור מיציאת מצרים ומכל הנסים והנפלאות שה' ותברך

כדי שיתעורר משנתו העצומה ולשוב לה' ותברך. ומי שמכונן בשביל האמת והוה בחינת אתערותא דלתתא, ואזי אף-על-פי שהתעוררות בקמנות מאד וקשה לו להתעורר משנתו על-ידי התעוררות קטן כזה אף-על-פי-כן ה' ותברך מרחם עליו ומקרבו לצדיקי אמת כזה, שיש לו כח לעוררו על-ידי ספורי מעשיות הגבוהים הנ"ל וכמבאר שם מזה בהתורה הנ"ל. ועל-כן לא היה אפשר בעת יציאת מצרים לעוררם על-ידי ספורי מעשיות של שנים קדמוניות, כי אז היה קדם מתן תורה לגמרי ולא היה אתערותא דלתתא. רק ה' ותברך ברחמיו ונפלאותיו סבב שיהיה להם איזה התעוררות מעט על-ידי המצות שמספר להם דם פסח ודם מילה. ועל-ידי זה היו יכולין לעוררם ולגאלם כמו שאמרו, היה רבי מתאי בן חרש אומר וכו', כמובא בפרוש רש"י:

כי בענין האתערותא דלתתא הוא נפלאות חסדיו, כי באמת הכל מאתו ותברך אף-על-פי-כן לפטר בלא כלום אי אפשר ובהכרח שיהיה איזה התעוררות מלמטה וכנ"ל. ועל-כן אז קדם מתן תורה לא היה מספיק ההתעוררות שלמטה כי אם לעוררם על-ידי ספורי מעשיות בקרב שנים, וגם זה היה בחסד נפלא, כי לא היו כדאי להגאל, כמובא. אכל עכשו שפבר זכינו לקבלת התורה וכל ישראל אפלו פושעי ישראל מקימין כמה מצות, כמו שאמרו

עושה עמנו בכל דור ודור ובכל שנה ושנה ובכל אדם ובכל אדם ובכל שנה ושנה שהוא מצוה גדולה, כמו שכתוב: "שיחו בכל נפלאותיו", הכל הוא בשביל להתעורר על-ידי זה לשוב לה' ותברך על-ידי שאנו רואין רבוי חסדיו ונפלאותיו שהוא מסבב עמנו לטובתנו כדי לזכותנו לחיים נצחיים להפיר אותו ותברך ועל-כן ראוי לנו להתעורר באמת להתקרב אליו ותברך. ועל-כן צריכין להתרבות לספר בהם, בבחינת כל הפרקה לספר ביציאת מצרים וכו', עד שנוקה לעורר רבוי חמיו וחסדיו על-ידי זה עד שיעורר אותנו בשלמות על-ידי ספורי מעשיות הגבוהים הנ"ל שהם בחינת ורב חסד:

16

בריתנו", בחינת תקון הברית שעל-ידי זה זוכין לעשירות הנ"ל. וזהו, "כח מעשיו הגיד לעמו", שהוא בחינת כל התורה מבראשית עד מתן תורה, שהוא בשביל "לחת להם נחלת גוים", דהינו ארץ-ישראל שהיא עקר שלמות הנאלה עקר התעוררות השנה הנ"ל. והוא שמבאר והולך הכל בענין זה, מעשה ידיו אמת ומשפט. כי מעשה דיו, שהם המעשיות הנ"ל, הכל באמת ובמשפט, כי אף-על-פי שהכל בחסד, אף-על-פי-כן ה' ותברך אוהב אמת ומשפט. ועל-כן אין אדם זוכה אליהם כי אם על-ידי אזהרת התעוררות מלמטה כנ"ל. כי זה ידוע שמה שאריכין התעוררות מלמטה הוא מצד המשפט כדי שיוכל לקבל שכרו באמת ובמשפט. וזהו סמוכים לעד לעולם עשויים באמת וישר, כי כל התורה והמעשיות שהתורה מלכיש ונעלם בהם הכל נסמך זה לזה בסמך אמת וחוק באפן שיהיה בחירה לכל מי שיחפץ לחוס על נפשו באמת לאמתו, ויכל להתעורר על ידם באמת ואם לאו לאו והשומע ישמע והחורל יחול, כמו שמבאר שם על מאמר רבותינו ז"ל: אגא עלמא בחריבא אשתתב וכו', עין שם. וזהו "פדות שלח לעמו". כי הפדות והנאלה השלמה. שהוא בחינת התעוררות השנה תלוי בזה כנ"ל. וזהו ראשית חכמה יראת ה'. כי על-ידי ספורי מעשיות הנ"ל זוכין ליראה, כמו שמבאר

ח וזהו "גדולים מעשי ה' וכו'", בחינת ספורי מעשיות הנ"ל, "הוד והדר פעלו", בחינת ה' פעלך הנ"ל שמרמזו גם-כן על ספורי מעשיות הנ"ל. וזהו זכר עשה לנפלאותיו חנון ורחום ה', כי הוא מרבויו רחמיו ותניגותיו ותברך שעשה זכר לנפלאותיו וקבע לנו חג הפסח הקדוש וכל הימים טובים לזכר בהם חסדיו ותברך ולספר מעשי ה' ונוראותיו כדי שעל-ידי זה נזכה גם עתה להתעוררות משנתנו וכו' ועל-ידי זה זוכין לכל הבחינות הנאמרים בתורה הנ"ל עד שזוכין לעשירות גדול וכו', עין שם. וזהו: "טרף נתן ליריאו", בחינת פרנסה ועשירות וכנ"ל. וזהו, "זכר לעולם

17

יורה דעה

לעתיד תהיה עקר הגאולה משם ועל־כן נזכה או לעשרות עצום מאד בפלי בפלים מהעשרות שזכו ביציאת מצרים כמבאר בכמה פסוקים, כי העשרות של יציאת מצרים בחינת הרכוש גדול הכל נחשב כמו פסוק לנבי זהב כנגד העשרות של הגאולה האחרונה, כי אז נזכה לכל הון דעלמא כדי לקבל על־ידי זה ההתבוננות הנ"ל:

דף כג

וזה בחינת (שר השדים א, יא) "תורי זהב נעשה לך עם נקודת הפסוק שנאמר על בות הים שהיה בשביעי של

פסח ואז אחר כך התר הקמץ, כי בגמר הגאולה של מצרים שהוא בשעת קריעת ים־סוף אז נמשך עליהם בחינת הארה יתרה מבחינת ספורי מעשיות הנבזוים הנ"ל שמשם העשרות גדול ביותר בבחינת חשיבות זהב על הפסוק. וזה מחמת שכבר היה התעוררות יותר על־ידי שכבר יצאו והתחילו בחינת ימי הספירה שהם עקר בחינת אתערותא דלתתא שמעוררין עצמן לקבלת התורה. ועל־כן נקרא בות הים כנגד הרכוש של יציאת מצרים בבחינת תורי זהב וכו'. אבל עקר זה הענין בשלמות יהיה נגמר רק בסוף הגאולה האחרונה שיתקום על־ידי זה תחת הנחשת אביא זהב וכו'. וזה בחינת התר הקמץ אחר שביעי של פסח שנמשך מבחינת שתי הלחם של שבועות שנאמר בהם, חמין תאפינה שמרמוים על

שם. וזהו, "שכל טוב לכל עושיהם", שכל טוב זה בחינת התבוננות המובא שם שזוכין על־ידי עשירות דקדושה שהוא בחינת עשיה, בחינת "ויברך בכל אשר תעשה", בחינת "וימנעו ידיו כוננה עליו", שברכם שהשרה ברכה במעשה ידיהם. וזהו, שכל טוב לכל עושיהם, 'עושיהם' זה בחינת עשירות דקדושה הנ"ל שעל־ידי זה זוכין לשכל טוב בחינת התבוננות הנ"ל. ואז, תהלתו עמדת לעד, כי על־ידי זה תהיה גאולה שלמה שאין אחריה גלות שעל־ידי זה הכל ידו ויהללו אותו ויברך לעד ולנצח, אמן:

ט וזוהו: "חנם נמפרתם ולא בכסף תגאלו", כי אם מסטרא דזהב, כמו שאיתא בכונות פסח בפרי עין חיים, עין שם. פסוק זה בחינת עשירות שזוכין על־ידי ספורי מעשיות של בן־קרב שנים שהם בחינת שבעים פנים, שהם בחינת שבעת ימי הבנין שמתחילין מחסד, בחינת כסף, וכל אחד כלול מעשר הם שבעים, אבל זהב הוא בבחינת בינה שהוא בחינת ערש פל השבעים פנים, בחינת ספורי מעשיות של שנים קרמוניות שהם מבינה ולמעלה. ועקר הגאולה ממצרים ומכל הגליות הכל משם, כי מסטרא דיוכלא נפקו אך גאולה הראשונה ממצרים היה שם רק אויה הארה בעלמא מבחינת ספורי מעשיות הנבזוים הנ"ל שהם בחינת זהב, אבל

גאֵלָה הַאֲחֵרוּנָה וְכַמּוּבָא בְּמָקוֹם אַחֵר. כִּי בְּשִׁבְעוֹת שֶׁכָּבַד זְכִינוּ לְקַבֵּלַת הַתּוֹרָה שְׁנַתְּגַלוּ הַשְּׁבָעִים פָּנִים לַתּוֹרָה שֶׁהָיוּ נֹעֲלָמִים בְּבַחֲנֵית הַסְּפֹרִי מַעֲשִׂוֹת שֶׁל בְּקָרֵב שָׁנִים, עַל-כֵּן עָתָה יֵשׁ בַּחֲנִינָת אֲתַעְרוּתָא דְלִתְמָא יוֹתֵר וְיֻבְלָוּ לְהַמְשִׁיד יוֹתֵר הָאָרֶז מִסְּפֹרִי מַעֲשִׂוֹת הַגְּבוּהִים הַנִּזְ"ל שֶׁעַל יָדָם תִּהְיֶה הַגְּאֵלָה הַאֲחֵרוּנָה שְׂאֵז וְתִקְוֶם כִּי לֹא בַחֲפוּזֵן מִצְאוּ, שֶׁמִּחֲמַת זֶה שְׁתִּי הִלָּחַם הֵם מִחֲמִין, כִּי עַקֵּר אִסּוּר חֲמִין הוּא מִחֲמַת הַחֲפוּזֵן, כַּמּוּבָא בַּתּוֹרָה. כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: "וַיֹּאפּוּ אֶת הַבָּצֵק אֲשֶׁר הוֹצִיאוּ מִמִּצְרַיִם עֲגַת מִצּוֹת כִּי לֹא חֲמִין כִּי גִרְשׁוּ מִמִּצְרַיִם וְכוּ'". אֲכַל בְּבַחֲנֵית גְּאֵלָה הַאֲחֵרוּנָה נֹאמְרָה, "כִּי לֹא בַחֲפוּזֵן מִצְאוּ". וְעַל-כֵּן בְּשִׁבְעוֹת שֶׁנִּמְשָׁד הָאָרֶז מִזֶּשׁ נֹאמְרָה חֲמִין תֹּאפִינָה וְכוּ'. וּמִזֶּשׁ הֵתֵר הַחֲמִין אַחֵר שְׂבִיעֵי שֶׁל פֶּסַח וְכוּ' ל. וּמִחֲמַת זֶה מֵאַן מִשָּׁה בְּשִׁלְיָחוֹתוֹ מִחֲמַת שִׁדְעֵי שִׁחְטָאוֹ אַחֵר כִּד וְיִהְיֶה נִחְרַב הַבֵּית-הַמִּקְדָּשׁ פַּעַמִּים, כִּי יַדַּע שֶׁבְּהִכְרַח לְגַמֵּר הַגְּאֵלָה עַל-יְדֵי בַחֲנִינָת וְרַב חֶסֶד הַנִּזְ"ל שֶׁהֵם בַּחֲנִינָת סְפֹרִי מַעֲשִׂוֹת הַגְּבוּהִים שֶׁל שָׁנִים קְדַמּוֹנִיּוֹת, אֲכַל ה' יִתְבָּרַךְ הַכְּרִיחוֹ לִילָדָה, כִּי אֵי אִפְשָׁר לְהַתְחִיל מִהֵם וְכוּ' ל, כִּי צָרִיכֵן תַּחֲלָה לְקַבֵּל הַתּוֹרָה עַל-יְדֵי מַעֲט הַהֲתַעֲרוּרוֹת שֶׁהָיָה לָהֶם אֵו. וְאַחֵר כִּד עַל-יְדֵי הַתּוֹרָה וְכוּ לְהַתַּעֲרוּרוֹת יוֹתֵר וְאַף-עַל-פִּי שִׁחְטָאוֹ כְּמוֹ שִׁחְטָאוֹ אַחֵר כִּד יֵשׁ תִּקְוָה אַחֵר כִּד, כִּי מֵאַחֵר שֶׁכָּבַד נִמְצְאוֹת הַתּוֹרָה

בְּעוֹלָם וְאַפְלוּ פּוֹשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל מִלֵּאִים מִצּוֹת כְּרַמּוֹן, וּמִכָּל שֶׁכֵּן הַבְּשָׂרִים וְהַצְּדִיקִים, עַל-כֵּן יוֹכְלוּ גְדוּלֵי הַצְּדִיקִים לְהַמְשִׁיד בַּחֲנִינָת סְפֹרִי מַעֲשִׂוֹת שֶׁל שָׁנִים קְדַמּוֹנִיּוֹת שֶׁהֵם בַּחֲנִינָת הַדָּרָת פָּנִים שֶׁעַל-יְדֵי זֶה יַעֲזְרוּ מִהַשְׁנָה כָּל הַנּוֹפְלִים שֶׁבְּעוֹלָם עַד שֶׁתִּהְיֶה גְּאֵלָה שֶׁלְמָה שְׂאִין אַחֲרֶיהָ גְּלוּת וְכוּ' ל:

י כָּל הַעֲשִׂוֹת שֶׁל כָּל הָעוֹלָם נִמְשָׁד רַק מִהַצְּדִיק שֶׁרַק הוּא זֹכֵה לַעֲשִׂוֹת אֲמִתִּי שֶׁעַל יְדוֹ מִשִּׁיג הַתְּבוּנָת נִפְלְאָ, עַל-כֵּן כָּל הַעֲשִׂוֹת שֶׁל כָּל הָעוֹלָם מִגִּיעַ רַק לוֹ לְבַדּוֹ. וְזֶה בַּחֲנִינָת יוֹסֵף הַצְּדִיק שֶׁזֹּכֵה לַעֲשִׂוֹת עֲצוּם מְאֹד לְכָל הוֹן דְּעֵלְמָא, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: "וַיִּלָּקֵט יוֹסֵף אֶת כָּל הַכֶּסֶף וְכוּ'. כִּי יוֹסֵף הַצְּדִיק זֹכֵה לְהַשִּׁיג לְסַפֵּר סְפֹרִי מַעֲשִׂוֹת הַנִּזְ"ל שֶׁהֵם בַּחֲנִינָת הַחִלּוּמוֹת שֶׁסֵּפֵר, שֶׁהֵם בַּחֲנִינָת סְפֹרִי מַעֲשִׂוֹת מִזֶּה הָעוֹלָם, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: "וְהָיָה אֲנַחְנוּ מְאֻלָּמִים אֲלֵמִים בְּתוֹךְ הַשָּׂדֶה וְכוּ'". גַּם זֹכֵה לְסַפֵּר סְפֹרִי מַעֲשִׂוֹת שֶׁל שָׁנִים קְדַמּוֹנִיּוֹת שֶׁזֶה בַּחֲנִינָת סְפֹרִי הַחִלּוּם הַשְּׁנִי שֶׁהוּא: "וְהָיָה הַשְּׂמִשׁ וְהַיָּרֵחַ וְאַחַד עֶשֶׂר בּוֹכָבִים מִשְׁתַּחֲוִים לִי". כִּי כָּל הַזְּמַן שֶׁל כָּל הָאָרֶץ שֶׁבָּוה הָעוֹלָם הַכֹּל נִמְשָׁד עַל-יְדֵי הַשְּׂמִשׁ וְהַיָּרֵחַ וְהַבּוֹכָבִים שֶׁעַל יָדָם נִחָשֵׁב הַזְּמַן. וּמֵאַחֵר שֶׁהוּא זֹכֵה לְסַפֵּר שֶׁהַשְּׂמִשׁ וְהַיָּרֵחַ וְכוּ' מִשְׁתַּחֲוִים אֵלָיו, זֶהוּ בַּחֲנִינָת שֶׁכָּל הַזְּמַן כְּטַל אֵלָיו כִּי הוּא לְמַעַל מִהַזְּמַן, כִּי הוּא

הלכות שבועות

הלכה א

על-פי התורה "ויהי נא פי שנים ברוחך

אלי" (בסיון טו):

ענין שבועה:

כי בשמשנה דבורו הוא דבורו חל, כמו שכתוב: לא יחל דברו. ודרשו רבותינו ז"ל, לא יעשה דברו חליו. כי כשהדבור הוא בבחינת קדש אין בו שנוי, כי קדש הוא בחינת כלו טוב בלוי אהרן, בחינת אמת, כי בבחינת האהדות והקדושה אין שם שנוי, כמבאר בדברי רבנו (בסיון טא) שאמת הוא בחינת כלו קדש בלוי אהרן. ועל-כן בשמשנה דבורו אוי עושה דבורו חל ששם יש שנוי ותמורה. ועל-כן אפלו בלא שבועה אסור גדול לשנות דבורו ולעשותו חל, כי השבועה היא בחינת התקשרות בידעו, דהינו שמקשר הדבור לשרשו, דהינו לשרש החיות שמשם יוצא הדבור, כי עקר השבועה הוא בשם. וכמו שאמרו רבותינו ז"ל, כל הנשבע, כאלו נשבע בחיי המלך. נמצא, שמוציא הדבור משרש החיות שהוא בחינת רוח דלעילא, דהינו למשל שאומר 'נשבע בה' שלא אעשה זאת. נמצא, שעל-ידי השבועה מקשר הדבור לה' שהיא בחינת שרש

ידוע ספורי מעשיות של שנים קדמוניות שהם בבחינת למעלה מהזמן. גם זכה יוסף לדעת כל מה שמלבש ונגעלם בספורי המעשיות שהעולם מספרין (כמו שמוכא בהקדמת הספורי מעשיות בשם הפעל שם טוב ז"ל שבכל המעשיות של העולם יש בהם דברים גנוזים, עין שם). וזהו בחינת מה שידע יוסף לפתח החלומות של פרעה ושל שר המושקים והאופים. כי כל החלומות שספרו הם בחינת ספורי מעשיות, כי החלום היה ספור מעשה שראה שבע פרות טובות ושבע רעות וכו' וכן בלם. ויוסף ידע הסוד כל מה שנגעלם וקלבוש בהם. ועל-כן ראו אלו המעשיות בחלום, כי המעשיות באו רק בשביל התעוררות השנה על-כן נתגלו להם בחלום בשנה, וזה שהתפלא פרעה ואמר ליוסף כשפתח לו חלומו, אחרי הודיע אלקים אותך את כל זאת אין נבון וחכם כמוך, אתה התיה על ביתי ועל פוד ישק כל עמי וכו'. הינו שאמר לו מאחר שאתה משיג כל זה נמצא שזכות לעורר מהשנה על-ידי ספורי מעשיות שעל-ידי זה זוכין לעשרות גדול, שעל-ידי זה זוכין להתבוננות גדול כנ"ל. ועל-כן בודאי אין נבון וחכם כמוך ואתה צריך עשירות מכלל, על-כן אתה התיה על ביתי וכו' ואני מוסר לך כל העשירות שלי, כי לך מגיע כל העשירות בשביל ההתבוננות, כי אין נבון וחכם כמוך וכו"ל:

החיות, בחינת רוח דלעלא ומשם מוציא הדבור שאוסר על עצמו אוה דבר, וכן אפלו נשבע בחי נפשו הוא גספן בבחינה זו ממש, כי חיות נפשו, הינו החיות דלעלא, בחינת רוח דלעלא שהוא בחינת פלו קדש וכו', וזה בחינת "אשר לא נשא לשוא נפשו", וקרנן נפשי, כי נפשי ונפשו הכל אחד פנ"ל. והקלל, כשנשבע שהוא בחינת התקשרות, דהינו שמקשר דבורו לשרש החיות ומשם אוסר על עצמו, על-כן אוסר לשנות עוד כי שם בשרש החיות בחינת רוח דלעלא הוא פלו קדש בחינת אמת, בחינת אחד שאין בו שנוי ועל-כן אוסר חמור לשנות ולעשות דבורו חל, כמו שכתוב: "לא יחל דבורו", כי אוסר גדול לעשות מקדש חל:

וזה בחינת מה שכתוב בספרים, כי שבועה היא בחינת יסוד, שהיא בחינת התקשרות כי שם בחינת שתי הרוחות פידוע, כי על-ידי השבועה מקשר רוח פיו שהוא רוח דלתא בשרש החיות שהוא רוח דלעלא שהוא פלו קדש שאין בו שנוי פנ"ל:

ועל פן התר שבועה בשלשה ועל-ידי פתח חרטה דקא, כי פתח חרטה מבאר בדברי רבנו שם במאמר "ויהי נא פי שנים ברוחך" (ספן טו) שהוא בחינת

פותח את ידך, בחינת התפתחות הרוחות, בבחינת מוציא מבח אל הפעל, עני שם, ועל-ידי זה התרה השבועה, כי עקר האסור היה על-ידי שהתקשר הרוח דלתא עם הרוח דלעלא ונעשה פלו קדש פנ"ל. ועל-כן על-ידי פתח חרטה הוא פותח ומפריש בין הרוחות בבחינת מוציא מבח אל הפעל. ואזי נעשה בבחינת אחר הכריאה שהוא בחינת חל שיש בו שנוי ותמורה, ועל-כן התר בשלשה דקא כנגד שלש בחינות שעל ידם מוציאים מבח אל הפעל שהם מקום וציור וזמן שהם בחינת שלש אותיות אחרונות של השם, כמבאר שם שהם בבחינת פתח, עני שם, ועל ידם מפרשין בין שתי הרוחות בבחינת אחר הכריאה ואזי נעשה דבורו בבחינת חל פנ"ל. וזה שאמרו רבותינו ז"ל (ברטא לז): לא יחל דברו, אבל אחרים מוחלין לו, כי הם יכולים לעשות דבורו חל פנ"ל. ועל-כן בשעה שאמר הקדוש ברוך הוא לא תשא, נודעונו שמים וארץ כמו שאמרו רבותינו ז"ל (שבועות לב), כי כלם תלויים בבחינת "אף ידו יסדה ארץ וימיני מפחה שמים", עני שם במאמר הנ"ל. וזה בחינת דות שבועות, כי הכל תלוי בבחינת ידים שהם בחינת הרוחות שעל-ידי זה נעשה השבועה פנ"ל:

הלכות שבועות והלכות כבוד אב ואם

הלכה ב

א "לא תשא את שם ה' אלקיך לשוא וכו'", ואמרו רבותינו ז"ל שבין אם נשבע לשנות את הדיע נקרא שוא ובין אם נשבע על דבר הדיע ופשוט שהוא כמו שהוא כגון על עץ שהוא עץ ועל אבן שהוא אבן, הוא גם בן שבועת שוא. ולכאורה הדבר תמוה מדוע יהיה חמור האסור בשנשבע על דבר הדיע כמו שהוא האמת הלא לא הוציא שום שקר מפיו, ומדוע בשנשבע על דבר שאינו דיע ואפשר למעות בו אין בו אסור שבועה והזכרת שם שמים רק שלא ישבע לשקר. ועל דבר הדיע ופשוט יש בו אסור חמור כל כך אף-על-פי שנשבע על האמת. ולכאורה היה נראה להפך כשנשבע אפלו באמת על דבר שאינו פשוט כל כך ואפשר למעות בו, יהיה בו אסור גדול כי אולי הוא טועה את עצמו. ועל דבר הפשוט לא יהיה האסור חמור כל כך. ובאמת גזרה התורה הקדושה בהפך מזה, כי הנשבע על דבר שאינו דיע אין בו אסור כשנשבע באמת רק שצרכיו להתרחק גם מזה מחמת חמור שבועה, אבל על כל פנים אינו עובר על לא

דלא תשא חס ושלום, ולפעמים הוא מצוה לשבע באמת, כמו שכתוב: "ובשמו תשבע". ובשנשבע על דבר הדיע כמו שהוא האמת הוא עובר באסור חמור מאד על 'לא תשא', שהוא לאו חמור מעשרת הדברות:

ב אך הענין מבאר על-פי מה שמבאר ומוכן בכל דברי רבותינו ז"ל, ובפרט בזהר הקדוש ובכתבים, שעקר שלמות האמונה הקדושה הוא להאמין שה' יתברך רוצה בעבודת האדם כזה העולם אף-על-פי שאי אפשר להבין זאת כשכל אנושי בשום אופן, אף-על-פי-כן כבר גלו לנו אבותינו ורבותינו הקדושים מימות אברהם אבינו עליו השלום ומשה רבנו שהאמת הוא בן וזה כלל יוסוד כל תורתנו הקדושה. וכמו מי שהוא בופר במציאותו יתברך חס ושלום, הוא בופר ומין יפח שמו, כמו בן אפלו אם אמר שמאמין במציאותו יתברך וכופר כזה שאינו מאמין שהוא יתברך חפץ בעבודתנו הוא גם בן בופר ומין, כי "לא תהו בראה לשבת יצרה", כי לא ברא הוא יתברך את העולם שתהיה תהו ובהו כמו שהוא, כי אם לשבת יצרה, לישב אותה כגני אדם בני דעה שפירזו את גדלתו ומלכותו ויעברו אותו כזה העולם המעשה דיקא, כי היום לעשותם, כתיב 'היום' דיקא ולא למחר בעולם הבא. וזהו עקר החלוק שבין ישראל לבין הכופרים והמחוקרים, כמו ששמעתי מפי

אֲדוֹנֵינוּ מוֹרְנוּ וְרַבְנֵינוּ ז"ל, שֶׁהַמְחַקְרִים חִקְרוּ בַגְּדֵלֵת הַבּוֹרֵא וַתִּבְרָךְ עַד שֶׁהִשְׁיִגוּ כְּמוֹ שֶׁהוּא הָאֵמֶת שְׂאֵי אֶפְשֶׁר לְהִשְׁיִגוּ וְלְהַכִּינּוּ בְּשׂוּם אִפֶּן בְּשׂוּם מַחְשָׁבָה וְדַעַת וְשִׁכְלָה, כִּי לִית מַחְשָׁבָה תִּפְסָא בַּהּ כֻּלָּל. אֲבָל זֶה אֵי אֶפְשֶׁר לְהִשְׁיִגוּ וְלְהַכִּינּוּ בְּשִׁכְלָם אִידֵי שִׁנְדָּה אִיזֵה מַצּוּה וְעִבּוּדָה לְעַבְדוֹ וַתִּבְרָךְ בָּהֶם כִּי זֶה אֵי אֶפְשֶׁר לָהֶם לְהִשְׁיִגוּ בְּדַעְתָּם כֻּלָּל וְזֶה עֵקֶר כְּפִידָתָם וּמַחְמַת זֶה הֵם רְחוּקִים מִהֶאֱמֶת כֹּל קָדֵ, כִּי עֵקֶר אֲמוּנָה הַשְּׁלֵמָה הוּא אֲמוּנַת יִשְׂרָאֵל עִם קְדוּשׁ שְׁכִינּוּ לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה עַל־יְדֵי מֹשֶׁה רַבְּנוּ עָלָיו הַשְּׁלֹמֹם, שֶׁעֵקֶר יִסּוּדָה לְהֶאֱמִין שֶׁאֵף־עַל־פִּי שֶׁה' יִתְבָּרַךְ מְרֻמָּם וּמְנַשָּׂא מִכָּל הַעֲבוּדוֹת שֶׁל הָאֲדָם אֶף־עַל־פִּי־כּוֹן הוּא חִפְזָן בַּעֲבוּדָתָנוּ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "וְאֵבִית תְּהִלָּה מְגִישֵׁי עֹפָר וְכוּ'", רַק שֶׁאֶפְשֶׁר לְהַכִּינּוּ זֹאת בְּשִׁכְלָה:

ה"ב
ל"ב

ג וְזֶה בְּחִינַת אֶסוּר שְׁבוּעַת שְׂוֵאָה, כִּי אֶסוּר לְהַזְכִּיר שֵׁם שְׂמִימֵי לְכַפְלָה מִכָּל שְׂכּוֹן לְשַׁבַּע לְכַפְלָה, כִּי עֵקֶר שֵׁם ה' הוּא הַתּוֹרָה, כִּי אוֹרִיתָא שְׂמָא דְקַדְשָׁא בְּרִידָה הוּא, כִּי קִדְם הַבְּרִיאָה אֵין שִׁנְדָּה שׂוּם שֵׁם לַה' יִתְבָּרַךְ, כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ מְרֻמָּם וּמְנַשָּׂא בְּהַתְרוּמָמוֹת כָּלִי שְׁעוֹר מִכָּל הַשְּׂמוּת הַקְּדוּשׁוֹת וּמִכָּל הַכְּנֻיּוּם שְׁבַעוּלָם, רַק מֵאֲהַבְתּוּ אֶת יִשְׂרָאֵל שֶׁצִּפְּהָ שִׁנְצָאוּ מִקֵּם צִדִּיקִים נוֹרְאִים כְּאֵלוֹ שִׁנְכִירוּ גְּדִלוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם דִּיקָא עַל־יְדֵי שִׁתְּנַבְרוּ עַל יְצֵרָם וְנִכְבְּשוּ אֶת הָאֲוֶתָם וְעַבְדוּ אוֹתוֹ כָּבֵל כְּתָם בְּתַכְלִית מְסִירַת נַפְשׁ

בְּאֵמֶת לְאֵמֶתוֹ, בְּשִׁכְלֵי זֶה הַאֲצִיל וַיְבָרַךְ וַיִּצַר וַעֲשֶׂה אֶת כָּל הָעוֹלָמוֹת כְּלָם מֵרֵאשׁ וְעַד סוֹף שֶׁעַל יָדָם עֲשֶׂה לְעַצְמוֹ, כְּכֹבֵל, שֵׁם בְּבַחֲיַת וַתַּעֲשֶׂה לָךְ שֵׁם כְּהַיּוֹם הַזֶּה. כִּי עֵתָה אַחַר הַבְּרִיאָה שִׁנְדָּה לְקִרְוֹתוֹ בְּשֵׁם הַיּוֹה אוֹ בְּשֵׁם אֲדָנִי עַל שֶׁהוּא מְהִינָה כָּל הָעוֹלָמוֹת וְאֲדוֹן לְכָלֶם וְכִיִּצָּא בְּזֶה בְּשֵׁר הַשְּׂמוּת וְהַכְּנֻיּוּם הַקְּדוּשִׁים, אֲבָל כָּל הַשְּׂמוּת אֵינָם גַּתְּנִילִים כִּי אִם עַל־יְדֵי הַצִּדִּיקִים הַעוֹבְדִים אוֹתוֹ בְּאֵמֶת שֶׁעַל־יְדֵי זֶה מְקַשְׂרִים הַבְּרִיאָה בְּקִדְם הַבְּרִיאָה, שֶׁזֶהוּ עֵקֶר בְּחִינַת יְחִוֵּד הַשְּׂמוּת הַקְּדוּשִׁים וְעַל־יְדֵי זֶה הֵם מוֹדִיעִים לָנוּ אֲמִתַּת שְׂמוּתוֹתֵינוּ הַקְּדוּשִׁים יִתְבָּרַךְ. וְעֵקֶר עִבּוּדַת הַצִּדִּיקִים שׂוֹכֵינֵינוּ עַל־יְדֵי זֶה לְדַעַת וְלְהִשְׁיִג שְׂמוּתוֹתֵינוּ הַקְּדוּשִׁים יִתְבָּרַךְ הוּא דִּיקָא עַל־יְדֵי שִׁישׁ לָהֶם בְּחִינַת שֶׁזֶהוּ עֵקֶר מַעֲלָתָם עַל כָּל הַמַּלְאָכִים וְשָׂרְפִים וְכוּ' כְּפִידָע. וְעֵקֶר הַבְּחִינָה הוּא מַחְמַת שְׂמִיכָף אַחַר הַבְּרִיאָה גַּתְּהוּה אַחִיזַת הַשְּׂקָר, כְּמִבְּאֵר בְּהַתּוֹרָה אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא, עֵינֵי שָׂם. כִּי עֵקֶר הִרַע וְהַשְּׂמָאָה וְהַתְּנַגּוּת הַכָּל וְנִשְׁדָּה רַק מֵאַחֲזִית הַשְּׂקָר שֶׁגַּתְּהוּה אַחַר הַבְּרִיאָה. וְעַל־כֵּן עֵקֶר מַעֲלַת יִשְׂרָאֵל וְהַצִּדִּיקִים הוּא מֵה שְׂמִיכָרְדִּין הָאֵמֶת מִהַשְּׂקָר, הִרַע מִהַטּוֹב, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת יְתְרוֹן הָאוֹר מִן הַחֹשֶׁךְ דִּיקָא הַמּוֹבָא בְּסַפְרִים, שְׂדִיקָא עַל־יְדֵי שִׁישׁ חֹשֶׁךְ יוֹדְעִין וְרוֹאִין יְתְרוֹן הָאוֹר כִּי אִם לֹא הָיָה חֹשֶׁךְ וְשִׁקָר וְרַע וְכוּ' לֹא הָיָה יוֹדְעִין מַעֲלַת הָאוֹר וְהָאֵמֶת וְהַטּוֹב וְכוּ'. וְרַק זֶהוּ מַעֲלַת

יורה דעה

יִתְבַּרְךָ בְּעֵצְמוֹ, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ בַּמִּדְרָשׁ שֵׁם,
עַן שֵׁם:

ה וְעַל כֵּן כִּשְׁשַׁלַּח ה' יִתְבַּרְךָ אֶת מֹשֶׁה
לְיִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם לְקַרְבָּם
לְעִבּוּדָתוֹ יִתְבַּרְךָ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב שֵׁם,
כְּהוֹצִיאֲךָ אֶת הָעָם מִמִּצְרַיִם תַּעֲבֹדוּן אֶת
הָאֱלֹהִים, אֹז תִּכְרֶה שְׂאֵל מֹשֶׁה לַה' יִתְבַּרְךָ,
"וְאָמְרוּ לִי מַה שְּׁמוֹ מַה אָמַר אֱלֹהִים". כִּי
הָא פְּהָא תְּלֵיא, כִּי אִי אֶפְשָׁר לְעַבְדוּ
יִתְבַּרְךָ בְּעִבּוּדוֹת וּבְמִצְוֹת עַד שִׂידְעִין
מִשְׁמוֹ יִתְבַּרְךָ וְאִי אֶפְשָׁר לִידַע מִשְׁמוֹ
יִתְבַּרְךָ כִּי אִם עַל־יְדֵי עִבּוּדָתוֹ יִתְבַּרְךָ
וְעַל־כֵּן בְּאֵמַת יֵשׁ יִגְעֶה גְדוּלָּה
לְהַצְדִּיקִים, אֲבָל הֵם מוֹסְרִים גַּפְשָׁם
בְּאֵמַת וְשׁוֹבְרִים כָּל תַּאוֹת עוֹלָם הֵיחָ
בְּשִׁבְלֵוֹ יִתְבַּרְךָ קִדְּם שׁוֹכֵחַ לְהַשִּׁיב אִיזָה
עִבּוּדָה וּמִצְוָה. וְעַל־יְדֵי זֶה ה' יִתְבַּרְךָ
מִרַחֵם עֲלֵיהֶם וּמַגְלָה לָהֶם שְׁמוֹתָיו
הַקְּדוּשִׁים כְּפִי עִבּוּדָתָם וְעַל־יְדֵי זֶה מִשִּׁינִין
עִבּוּדַת הַמִּצְוֹת וּמוֹדִיעִים לָנוּ כְּמוֹ אֲבָרְהָם
אֲבִינוּ עֲלֵיו הַשְּׁלוֹם, שִׁגְעַע כָּל יָמָיו עַד
שֶׁהִשִּׁיב מִצְוֹת מִלֵּיה. וְאַחַר כֵּךְ בָּא מֹשֶׁה
רַבְּנוּ עֲלֵיו הַשְּׁלוֹם, וְהִתְנַגַּע כָּל כֵּךְ עַד
שֶׁנָּתַן לָנוּ כָּל הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת, כִּי אֶף־עַל־
כֵּי שֶׁנִּשְׂם אֲבָרְהָם יָדַע מִהֶם אֲבָל לֹא זָכָה
עֲדוֹן לְהוֹדִיעֵם לָנוּ כִּי לֹא נִתְּנָה הַתּוֹרָה
עַל יָדוֹ. וְעַל־כֵּן בְּאֵמַת הַשִּׁיב מֹשֶׁה
שְׁמוֹתָיו יִתְבַּרְךָ יוֹתֵר מִכָּל הָאֲבוֹת, כְּמוֹ
שֶׁכָּתוּב: "וְאָרָא אֵל אֲבָרְהָם וְכוּ' בְּאֵל שְׂדֵי
וְשָׁמִי ה' לֹא נִודַעְתִּי לָהֶם":

יִשְׂרָאֵל וְהַצְדִּיקִים עַל כָּל הַמַּלְאָכִים וְכָל
דְּרֵי מַעְלָה, כִּי אֶף־עַל־כֵּי שֶׁהַמַּלְאָכִים
וְכָל דְּרֵי מַעְלָה יוֹדְעִים אֲמַתַּת מִצִּיאֹתוֹ
כְּבִירוֹ גָּמוֹר וְעוֹבְדִים אוֹתוֹ בְּאִימָה גְדוּלָּה
הַרְבֵּה יוֹתֵר מִכֵּי אֲדָם הַתַּחְתּוֹנִים, אֶף־
עַל־כֵּי־כֵן אִין מַעְלָתָם גְּדוּלָּה כָּל כֵּךְ
מַחֲמַת שְׁאִין לָהֶם נְגִידוּת שֶׁל הַשֶּׁקֶר
וְעַל־כֵּן אִין לָהֶם בְּחִירָה. וְעַל־כֵּן יוֹדְעַתֶּם
אוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ אֶף־עַל־כֵּי שֶׁהוּא אֲמַתִּית
אִינָה נִחְשָׁבֶת יוֹדְעָה כְּנֶגֶד יוֹדְעַת יִשְׂרָאֵל,
כְּפִרְט יוֹדְעַת הַצְדִּיקִים הָאֲמַתִּיִּים שִׂידְעִין
וּמְבִינִים גְּדֻלָּתוֹ יִתְבַּרְךָ עַל־יְדֵי בְּחִירָתָם
שֶׁהוּא עַל־יְדֵי בְּרוּר הָאֵמַת מִן הַשֶּׁקֶר וְכוּ'
וְכוּ'. וְעַל־יְדֵי זֶה דִּקָּא מִשִּׁינִין יוֹדְעִין
שְׁמוֹתָיו הַקְּדוּשִׁים יוֹתֵר מִכָּל הַמַּלְאָכִים,
כִּי עַקֵּר שְׁמוֹתֵיהֶם הוּא נִגְדָּל דִּקָּא
עַל־יְדֵי שֶׁמְבַרְרִין הָאֵמַת בְּמִקּוֹם שִׁישׁ
אֲחִיזַת הַשֶּׁקֶר שֶׁבְּשִׁבְלֵוֹ זֶה בְּרָא אֶת כָּל
הַבְּרִיאָה וְהַכֵּל בְּשִׁבְלֵוֹ הָאָדָם שֶׁבָּזָה
הָעוֹלָם דִּקָּא וְכוּ' ל':

ד וְעַל כֵּן אָמַר ה' יִתְבַּרְךָ לְהַמַּלְאָכִים
שֶׁקָּטְרוּנוּ עַל בְּרִיאַת הָאָדָם
וְנִתְקַנְאוּ בוֹ, שֶׁהֵם אֵינָם יְכוּלִים לְקִרוֹת
שְׁמוֹת לְכָל הַבְּרִואִים וְהָאָדָם יוֹדַע. כְּמוֹ
שֶׁכָּתוּב: "וַיִּבֹא אֵל הָאָדָם לְרֹאוֹת מַה
יִקְרָא לוֹ וְכוּ'", וְכַמוֹכָא בַּמִּדְרָשׁ. כִּי כָּל
הַשְּׁמוֹת שֶׁל כָּל הַבְּרִואִים שֶׁקָּרָא הוּא כְּפִי
הַשְּׁתָּנוּת אֶת שֵׁם ה' כִּי כָּל־מַקְבְּלִים חַיִּית
עַל־יְדֵי שְׁמוֹתָם מִשֵּׁם ה' הַמַּחֲיָה אֶת
כָּל־מַקְבְּלֵי וְעַל־כֵּן בְּאֵמַת קָרָא אֹז שֵׁם גַּם לַה'

לקוטי הלכות

הלכות שבועות ב

יורה דעה

עג

ו הפלל, שעקר ידיעת שמו יתברך אין זוכין בו אם הצדיקים והם מודיעין לישראל לכל מי שחפץ להתנדב בהם. והם אין זוכין לזה כי אם על-ידי שיש אחיות השקר ואפשר למעות שמושם עקר כח הבחירה שעל-ידי זה עקר הכרת ידיעת שמו יתברך. וזה בחינת אסור הנזכרת שם שמים לבטלה וחמר אסור שבועת שוא אף-על-פי שישבע באמת, כי אסור להזכיר שם שמים על דבר הפשוט וידוע לכל אף-על-פי שהאמת הוא כן, כי אין זה רצונו יתברך לשא את שמו בשביל לגלות האמת בפשימות, לגלות ולהזכיר שמו יתברך על דבר הפשוט וידוע לכל, כי עקר התגלותו וידיעת שמו יתברך הוא דיקא בשמכרין האמת מהשקר, דהינו בששבעין על האמת במקום שאין תדבר פשוט ויכולין למעות שהוא להפך, שם דיקא יש להזכיר שמו יתברך על האמת, אבל האמת הפשוט וידוע לכל אין להזכיר שמו יתברך על זה, כי בשביל זה לא חפץ ה' יתברך להודיע שמו תויו יתברך למלאכים מחמת שהם יודעים האמת בפשימות במקום שאין בו אחיות השקר, כי ידוע לכל דרי מעלה אמתת מציאותו יתברך. רק בחר בישראל וצדיקים שהם ידעו שמו תויו יתברך מחמת שהם זוכין על-ידי תקף התגבורתם על יצרם לברר האמת

במקום שיש אחיות השקר שזה עקר הבחירה וכנ"ל:

א"ת

ו וזה בחינת כלל עשרת הדברות אנכי ה' אלוקיך להודיע אמתת מציאותו יתברך. ואחר כך לא יהיה לך אלוקים אחרים על פני, לאסור עבודות זרות שנגמשה גם כן מחמת שאומרים שה' יתברך רחוק מהעולם ואי אפשר לעבדו בעצמו כי אם בשמחלבש באזה דבר שמוזה נמשך מעות של כל הנתעים אחר ההכל של העבודה זרה, פמוכן בפפרים, והתורה הקדושה הבדילה אותנו מזה. וזה שנמסך, לא תשא את שם ה' אלוקיך לשוא, שפרמו להגצל גם מהטעות של פופרים שבופרים בכל העבודות שבעולם אפלו בעבודות התורה והמצוות הקדושות של ישראל, כי אומרים שאין שך אצלו יתברך עבודה כלל. וזהו בחינת האסור לא תשא את שם ה' אלוקיך לשוא כי לא תהו ברעה וכו'. כי אלו הפופרים הנ"ל הם בבחינת מזכירין שם שמים לבטלה, כי אפלו המודים על האמת, כי מודים במציאותו יתברך באמת אף-על-פי-כן מאחר שבופרים בעבודת המצוות של ישראל בזה העולם המעשה דיקא הרי הוא כאלו שמו יתברך שהוא כלל בריאת העולם, הוא חס ושלום לשוא ולהכל וכנ"ל. כי באמת עקר הבריה הוא רק בשביל הבחירה שעסקה לברר האמת במקום שיש אחיות השקר דיקא וכנ"ל. וזה

יורה דעה

וימשא ומתן לברר ולתקן ולא לקלקל חס ושלום. ועל-ידי זה דיקא זוכין לשבת שהוא התכלית, כי דיקא מי שפירח בערב שבת יאכל בשבת, כי שבת הוא אמת, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, בחינת שמא דקדשא בריד הוא שאי אפשר לזכות לזה כי אם על-ידי ששת ימי המעשה דיקא מחמת שיש בהם אחיות השקר. וכפי מה שזוכה כל אחד לברר האמת מהשקר בזה העולם שהוא בחינת ששת ימי המעשה, כמו כן הוא זוכה להתכלית שהוא בחינת שבת וכנ"ל ועל-כן נסקוד שבת לדבור לא תשא לשוא וכנ"ל:

ח וזוהו "כבוד את אביך ואת אמך למען יארכו ימך וכו'". ודרשו רבותינו ז"ל, לעולם שבלו ארץ וכו'. כי רבותינו ז"ל אמרו, טוב לאדם שלא נברא משנברא. ואם כן קשה למה נברא, ופרש רבנו ז"ל (בלקטי תניא סימן טז) שכפי פגעי העולם הזה בודאי טוב שלא נברא אבל בשביל התכלית בודאי טוב מה שנברא. כי אי אפשר להנשמה להשיג התכלית בחינת שבת, כי אם על-ידי שעוברת בזה העולם המעשה וכו', ענן שם. ועל-כן נסקוד "למען יארכו ימך" אצל מצות כבוד דיקא, כי יש שיקשה בעיניהם למה לו לכבוד אביו ואמו בשביל שהביאו אותו לזה העולם, הלא טוב לאדם שלא נברא משנברא. וכאשר באמת הרבה בני אדם קובלים על ימיהם ואומרים למה נבראו

שנסקוד תכף, "זכור את יום השבת לקדשו, ששת ימים תעבד וכו'. ויום השביעי שבת לה' וכו'". כי כל הנ"ל כלול במצות שבת שהוא כלל כל התורה והוא שמא דקדשא בריד הוא, כמו שאיתא בזהר הקדוש. כי התורה הופירה כמה פעמים אצל מצות שבת, "ששת ימים תעבד וכו'". ולכאורה הוא מותר, כי הלא אין זה מצוה ששת ימים תעבד, אך התורה הראה לנו בזה שאי אפשר לזכות לקדשת שבת, שהוא בחינת עלמא דאתי שהוא עקר התכלית להכיר אותו והפרד כי אם על-ידי ששת ימים תעבד וכו'. כי עקר קדשת שבת בחינת עלמא דאתי זוכין דיקא על-ידי שהאדם הוא בעולם הזה שכלול בששת ימי המעשה ששם אחיות השקר וצריך לעבד בהם עבודתו, כמו שכתוב: "אשר ברא אלקים לעשות", שהכל צריך תקון כמו שאמרו במדרש החפאים צריכין לטוהן התרמסין וכו'. כי האדם נברא שיתקן ויברר כל הדברים ועקר התקון והברור גם בנשמות נמשך מבחינת ברור הנ"ל שהוא ברור הטוב מן הרע שעקרו הוא ברור האמת מן השקר וכנ"ל ומשם נמשכין כל המלאכות והעבודות שפעולם. ועל-כן צריכין לעשות הכל על-פי התורה, ומי שעוסק בתורה בעצמה הוא בן חורין ופטור מכלם, כי מברר הכל על-ידי התורה בעצמה שמושם הפח של כל העוסקים במלאכה

לקוטי הלכות

הלכות שבועות ב

יורה דעה

עה

מחמת רבוי הצרות והיסורים שפובלים בזה העולם וכמו שכתוב, "אדם לעמל יולד קצר ימים ושבע רגו". אך באמת בשביל התכלית שזוכה אפלו הפחות שפפחותים והקל שבפלים בודאי בראי כל היסורים והצרות שפובל בזה העולם ואחר מיתה, כי הכל בראי בשביל התכלית רק מי שהוא חכם אמת ורואה את הנולד הוא מישב עצמו למה לו לסבל צער ויסורין הרבה בזה העולם, בפרט אחר מיתה אם לא ייטיב את מעשיו ולסוף מה ישאר מפניו. הלא טוב לו שייטיב את מעשיו ויתנה נצל מקוריות העגשים לאחר מותו וגם בזה העולם יהיה נקל לו ביותר לקבל פגעו העולם בידוע ואחר כך יזכה למה שזוכה עין לא ראתה וכו'. אבל על כל פנים סוף כל סוף גם התכלית המעט דמעט שזוכה, הקל שבפלים עולה על כל הצרות והיסורים שפובל בזה העולם ואחר כך ובשביל זה בודאי הוא מתייב לכבד את אביו ואמו שהביאו אותו לעולם. מאחר שעל דם וזכה לתכלית בזה שאי אפשר לזכות אליו שום מלאך וכו' כי אם נשמות ישראל על ידי שהיה בזה העולם דיקא שיש בו אחיות השקר בזה ותאות פאלה וכו' וכנ"ל:

נמצא, שכל אלו החמש דברות מדברים מהתכלית שזוכה האדם בזה העולם דיקא כנ"ל. אך איך זוכין להגיע לתכלית שהוא בחינת שבת

שקרא דקדשא בריך הוא להכיר אותו ותרברך. הוא על ידי שפופין את יצרו ומשברין תאות עולם הזה וכנ"ל. והוא בחינת כלל כל החמש דברות השניות, שהם, לא תרצח, לא תנאף, לא תגנב וכו', שהם כלל התאות הגדולות, שהם, נאוף ורציחה וכעס וגנבה ורמאות והמדה שהוא כלל כל התאות, ובפרט תאות ממון, כי שמתכף את יצרו ויתנה נשקר מתאות עולם הזה הפוללים בהחמש דברות אחרונות שכלל פלם לא תחמד ולא תתאוה, לשבר תאות והמדת לבו, על ידי זה תזכה לתכלית לידע ולהשיג שמו ותרברך שהוא בחינת שבת כנ"ל. והוא בחינת "לא תענה ברעך עד שקר", שהוא פנגד דבור "וכור את יום השבת", כמו שאמרו רבותינו ז"ל. כי שבת הוא עקר התכלית בחינת תכלית שמים וארץ, כמו שמובאר בסיומן הנ"ל שאי אפשר להשיגו כי אם על ידי בחינת לא תענה ברעך עד שקר, דהינו להיות נזהר מן השקר הנאחו בזה העולם ולברר אמת מן השקר דיקא. שעל ידי זה דיקא זוכין לשבת, שהוא בחינת אמת, שהוא שקרא דקדשא בריך הוא, שהוא התכלית וכנ"ל. כי לא תענה ברעך מרמז שלא להעיד עדות שקר בבוראו, כמו שפרש רש"י בשיור השירים בפסוק, "תאמי צביה וכו'", עז שם. וכן הוא מרמז שלא להעיד עדות שקר על הצדיק האמת שנקרא רעך, כי רק הוא הרע והאויב אמת

יד ב

יורה דעה

י וזה בחינת מעלת חדושי תורה, וזה בחינת חדי קדשא פריד הוא בפולא. וזה בחינת "מפדחק תביא לחמה". וכמו שאמרו רבותינו ז"ל, דברי תורה עניים במקומם ועשירים במקום אחר. וזה בחינת בכל יום יהיה בעיניך פחדשים, שנאמר בכל התורה ואצל מצות קריאת שמע בותר. וזה בחינת חדשים לבקרים רבה אמונתך. וזה בחינת מעלת הפעל תשובה שגדול מצדיקים גמורים, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, וזה שצעק רבי יוחנן על פטירת ריש לקיש, לית את בר לקישא וכו' רבותא למימר סיעתא אף אנא ידענא דשפיר קאמינא:

מכל זה מבינים שעקר עבודה האמתית הוא דיקא בשמוציאים ומבררין האמת במקום שהיה געלם ונסתם תחלה. ובהסדי ה' תבאר לקמן כל זה: יא וזהו שנסמך מצות שבת למצות פבור אב ואם, כמו שכתוב: "איש אמו ואביו תיראו ואת שבתתי תשמרו". כי עקר מצות פבור הוא מחמת התכלית שהוא שבת פנ"ל ועל-כן אמרו רבותינו ז"ל: אם אמר לך אביך חלל את השבת אל תשמע לו וכו'. כי כל עקר מצות פבור בשביל התכלית וכפ"ל. ועל-כן באמת פבור רבו קודם לכבוד אביו, כמו שאמרו רבותינו ז"ל שאביו הביאו לעולם הנה ורבו מביאו לעולם הפא. כי גם כל מצות פבור הוא רק בשביל התכלית הנ"ל. רק מחמת שאי אפשר

החושב על תכליתך הנצחי להיטיב עמך בהנם מטוב אמתו ונצחי. והפעל דבר מתגרה בכני אדם למצא עליו תואנות ועלילות שקר כדי להרחיקם מטוב אמתו מתכלית הנצחי שאי אפשר לזכות אליו כי אם על ידו פידוע ומבאר בכל הפסרים. ועל זה צעק דוד המלך עליו השלום, "תאלמנה שפתי שקר היברות על צדיק עתק וכו'". וזהו בחינת האוהרה לא תענה ברעך עד שקר שהוא כנגד זכור את יום השבת, כי עקר קדשת שבת, שהוא התכלית אי אפשר לזכות אליו כי אם על-ידי הצדיק שהוא בחינת משה, כמו שמבאר שם על פסוק, לכו חזו וכו' בפיסון הנ"ל, עין שם:

ט וזה בחינת אמת ואמונה והתפד מהם שוא ושקר. שוא' כנגד אמת, 'שקר' כנגד אמונה. ואפלו דבר אמת הידוע לכל בכלל שוא ואסור להזכיר שם שמים על זה פנ"ל, כי עקר האמת בשמתחבר באמונה בבחינת צדק פד אתחברת באמת אתעבדת אמונה. כי אמת הוא דבר הברור שהפל יודעין שהוא פד. ואמונה הוא במקום שאין מבינים ויודעים הדבר בברור בדתו, אדרבא, השכל הפשוט מחיב להתפד רק שמאמינים בהאמת שהוא פד. וזה עקר שלמות האמת וזה עקר הגדלת שם ה', כי הדבר הפשוט אין זה שלמות האמת וכו' פנ"ל ועדין צריכין לדבר בזה ולבאר הדבר בחסדו ותברך:

לזכות להתקלית כי אם על-ידי שבאים לעולם היה על-ידי אב ואם דיקא, על-פני צריכין לכבד אותם פנ"ל. אבל על כל פנים העקר הוא התקלית על-פני שבת וכו' ובכבוד רבו שמיאוו לעולם הפא בודאי קודם:

יב וזהו, "ראש דברך אמת ולעולם כל משפט צדקך", עני פרוש רש"י: כששמעו סוף דברך פבר וכו', הודו על ראש דברך שהוא אמת, כי עקר שלמות התגלות האמת הוא בסוף בבחינת טוב אחרית דבר מראשיתו וכו'. וזה בבחינת השמר אמת לעולם, ובתיב, ואמת ה' לעולם בבחינת שפת אמת תפון לעד. פוננת' לא כתיב אלא 'תפון' כשסוף לעתיד יתגלה האמת כמו שאיתא בזהר הקדוש ומבא בדבריני במקום אחר, עני שם. כי גראשית הדבר אי אפשר לגלות האמת בשום אפן וזה עקר הבחירה מה שאין ה' יתברך מגלה להאדם האמת מיד. כמו למשל התינוק אם היה יודע עצם המעלה שרוצים אביו ורבו לזכותו כמה שלומדים עמו בודאי היה רץ להתדר על ידיו ועל רגליו, אך מחמת שלפי דעתו אינו רואה אמתת המעלה שזכה על-ידי הלמוד, על-פני הוא בורח מבית הספר. וכן אפלו הגדול יותר אם היה רואה בעיניו מתענגי עולם הפא מה שיזכה על-ידי עויבת העברה ועל-ידי עשית המצוה בודאי היו הפל בורחים מן העברה ורצים אל המצוה.

ואפלו גוף התאוה שבא על-ידי רתיחת הדמים היה מתפטל אם היה רואה בעיניו חלק מאלף מתענגי ושעשועי עולם הפא, כי גם בעולם הזה רואים פחוש שגם התאוה הגדולה מתפטלת בשרואה תאוה גדולה מזה, כגון למשל אם היה רואה שיוכל לחטף מיד אלף אדומים, מפל שפני יותר בודאי אפלו אם היה אחז באיזה תאוה שהוא היה משליכה ותיה רץ בקל פחו לחטף הון רב כזה, מפל שפני אם היה רואה הון עתק, מפל שפני וכל שפני אם היה זוכה לשמע חלק אחד מאלף וירכבה מקול הנגון שייער לעתיד וכו' וכו'. אך עקר הבחירה הוא מחמת שאין רואים האמת בתחלתו, אדרבא, כפי פשטיות קטנות דעת האדם נדמה לו באמת שזהו תענוג לאכל ולשתות וכו' ועבודת ה' הוא יגיעה. וזהו עקר נסיונו שצריך לקבל יגיעות בשביל עבודת ה' מחמת שאין רואה האמת. ועל-ידי זה דיקא זכה לבסוף שיתגלה לו האמת שאדרבא, זהו עקר התענוג והתקלית לעבד את ה'. אבל בתחלתו בהכרח שיהיה נעלם ממנו קצת האמת כדי שישביל צער ויגיעה ויהיה לו בחירה. ועל-ידי זה דיקא יקבל השקר טוב שהוא התגלות האמת לאמתו, שהוא עקר קבול השקר, כי לפום צערא אנרא:

יג וכן בכל הידיעות וההשגות קטנות וגדולות אי אפשר להשיג האמת

מיד כי אם על ידי נגיעות גדולות, כי כל הקשיות ששקשה לכמה בני אדם על הנהגת ה' ותפרד וכן מה שקשה על הצדיק האמת, ובפרט הקשיות של החכמים בעיניהם ושל המחקרים הכל הוא מחמת האמת שלהם, כי בודאי גם המחקרים הגדולים מתאווים אל האמת, כי זה כלל גדול שעקר התכונה הוא להשיג אמתת הדבר כמו שהוא, כגון לידע הליך הנגלים כמו שהוא האמת, או לידע תהליכות הדמים שבאדם כמו שהוא וכיוצא בזה בשאר החכמות. אבל קשה מאוד מאוד להשיג האמת אפלו בלמודיית ומבצעית כאשר הם מודים בעצמם, מפל שכן וכל שכן בעיניית שהוא חקירות אלקות, וכל הקשיות שמקשין הכל מחמת שבפי האמת שבדעתם נדמה להם שראוי להיות בהפך, אבל איש בער לא ידע שמאד עמקו מחשבותיו ותפרד ואי אפשר בשום אופן להשיג ולהבין בשכל אמתתו והנהגתו ותפרד כי אם על ידי אמונה בשמחת הברית באמת, שזה אי אפשר לזכות כי אם על ידי צדיקים אמתים שהם בבחינת משה ואבות העולם ששברו מתוניהם בתכלית עד שפרשו עצמן מתאוות עולם הזה לגמרי עד שהשיגו והפירו אמתתו באמת וכן להקנים דרכי האמונה בנו:

יד ועל כן מי שרוצה לזכות לחיים נצחיים אי אפשר לו לזכות כי

אם על ידי אמונה וכ"ל ולאמונה וזכין על ידי אמת בבחינת צדק כד אתחברת באמת וכו', הינו אם ירצה להסתפל על האמת לאמתו וכן שראוי לו להאמין האמונה האמתית בה' ובמשה עבדו ובצדיקי וכשרי אמת שבכל דור. כי עצם האמת בודאי אי אפשר להשיג בדעתו הפחותה, אדרבא, נדמה לו להפך מחמת שהוא משקע בתאוותיו ובעולם הזה ובכבוד ונצחון כל כך. אך אם יטה דעתו אל האמת לאמתו ויחזיר פניו קצת מתאוות עולם הזה וישים לבו באמת לחשב על תכלית הנצחי יאיר ה' עיניו ויראה ויבין היכן האמת, (מבאר מה במקום אחר.) כי אמונה הוא רק במה שאינו מבין כי מה שמבין בדעתו אין זה אמונה ואם כן מהיכן יבוא לאמונה אך ה' ותפרד מרחם על עמו ומאיר לישראל דרכי האמונה באופן שיש להם כח לבחור בהאמת ואמונה אם ירצו. אבל אינו מגלה בתחלה האמת בשלמות כדי שיהיה בחירה, רק מאיר האמת קצת באופן שיהיה כח להאמין למו שירצה להסתפל על האמת לאמתו כמו בתחלה התקרבות ישראל לה' ותפרד על ידי משה רבנו שגלה אלקותו על ידי כל האותות והמופתים הנוראים שעשה משה לעיני כל ישראל, ועל ידי זה בודאי היה להם כח להאמין, וכמו שכתוב, וירא ישראל וכו' ואמינו בה' ובמשה עבדו וכו', ואף על פירבון הניח להם אחר כך

מקום למעות על־ידי פְּמֵה הַנְּהַגוֹת שְׂרַתְהַנְהַג עִמָּהֶם בְּחֻמְתוֹ הַעֲמֵקָה בְּאֶפֶן שִׁתְּיָהּ לָהֶם נִסְיוֹן וּבַחִירָה כְּמוֹ אַחַר קְרִיעַת יַם־סוּף שֶׁהִלְכוּ שְׁלֹשַׁת יָמִים בַּמִּדְבָּר וְלֹא מִצְאוּ מַיִם וְאִז הִתְלוֹנְנוּ הַרְבֵּה. וְכֵן בְּזֶמַן וְשָׁלוֹ וְכו' שְׁלֹא נִתַּן לָהֶם חֵכֶם וּמִיָּד. וְהַכֵּל בְּשִׁבּוּל נִסְיוֹן וּבַחִירָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "וַיַּעֲנֵד וַיַּרְעִב וַיֹּאכֵלֶךָ אֶת הַזֶּמַן וְכו' לְמַעַן נִסּוּתְךָ וְכו'". וְעַל־כֵּן בְּאֵמֶת רַבִּים נִכְשְׁלוּ וְחִלְקוּ עַל ה' יִתְבָּרַךְ וְעַל מֹשֶׁה. וְהַכְּשָׁרִים וְהַצְדִּיקִים הָאֲמִינִי בַה' וּבְמֹשֶׁה שֶׁבְּרָאוּ יִשְׂרָאֵל דְּרָכָיו וַיִּתְבָּרַךְ, כִּי בְּרָאוּ הָיָה יָכֹל ה' יִתְבָּרַךְ לִתֵּן לָהֶם הַפֶּה וְהַזֶּמַן וְכו' מִיָּד, רַק כֹּל מִזֶּה שֶׁסָּפַד עִמָּהֶם הַכֵּל הָיָה בְּשִׁבּוּל הַבְּחִירָה וְכו'". וְכִי שִׁתְּיָהּ רֹצֵה לְהַסְתַּפֵּל עַל הָאֵמֶת הָיָה רֹצֵה בְּעֵינָיו עֵין עֵצוֹן שֶׁרָאוּ לוֹ לְהֶאֱמִין בַה' וּבְמֹשֶׁה מֵאַחַר שֶׁרָאוּ אוֹתוֹת וּמוֹפְתִים גּוֹרָאִים בְּאֵלֶּה וְהַתְּנַלּוֹת הַתּוֹרָה כְּזֶה וְכו'. וְאִם שֶׁקָּשָׁה בְּפִה קִשְׁיוֹת וְתַמְוִהוֹת עַל הַנְּהַגְתּוֹ עַל זֶה צָרִיכִין לְהַשְׁלִיד שִׁכְלוֹ וְלְהֶאֱמִין, כִּי אִי אֶפְשֶׁר לְהַשִּׁיג אֵמֶת הַשִּׁכְלֵל שֶׁל הַנְּהַגוֹתָיו וַיִּתְבָּרַךְ מִיָּד וְכו'". אֲבָל הַמַּתְלוֹנְנִים הַמְּבַקְשִׁים תּוֹאֲנָה חִלְקוּ עַל ה' יִתְבָּרַךְ וְעַל מֹשֶׁה עַל־יְדֵי קִשְׁיוֹת פְּאֹלֵי, כִּי מַחְמַת תּוֹאֲתָם וְנִצְחוֹנָם וּבְבֹדֶם הִקְשׂוּ קִשְׁיוֹת שְׂאִי אֶפְשֶׁר לְהַשִּׁיבָם וְלֹא רָצוּ לְסַמְּךָ עַל אֲמוּנָה שֶׁנַּעֲשִׂית עַל־יְדֵי הַסְתַּפְּלוֹת עַל הָאֵמֶת לְאֲמוֹתוֹ וְכו'":

טו וְכֵן הוּא בְּכָל דּוֹר וְדוֹר שֶׁמִּקְשִׁין עַל הַצְדִּיק קִשְׁיוֹת שֶׁנֶּדְמָה לָהֶם לְקִשְׁיוֹת גְּדוֹלוֹת וְרוֹצִים לְהַבִּין הַכֵּל תַּכְרָךְ בְּדַעְתָּם. וְהַכֵּל מַחְמַת תּוֹאֲתָם הַרְעוֹת בְּפֶרֶט תּוֹאוֹת הַכְּבוֹד וְהַנְּצַחוֹן וְאִינָם חֲסִים עַל עַצְמָם לְחַשֵּׁב עַל תַּכְלִיתָם הַנֶּצְחִי, כִּי מִי הָאִישׁ הַחֲפִיץ חַיִּים וּמִסְתַּפֵּל עַל תַּכְלִיתוֹ הַנֶּצְחִי בִּין בְּרָאוּי הָאֵמֶת שֶׁרָאוּ לוֹ לְהֶאֱמִין בְּהָאֵמֶת עַל־יְדֵי כֹל הַתְּנַלּוֹת הַתּוֹרָה הַנִּפְלְאָה וְכו' שֶׁנֶּלְמַד מִזֶּה שְׂאִי אֶפְשֶׁר בְּשׂוֹם אֶפֶן בְּשִׁכְלֵי אֲנָשִׁי לְהַשִּׁיג, לְמִי שֶׁיִּרְצֶה לְשׂוֹם לְבוֹ אֵלֵיהֶם הַיָּמִב וְלְהַסְתַּפֵּל עַל הָאֵמֶת לְאֲמוֹתוֹ. רַק מִזֶּה שֶׁמִּעֲקָמִין לְבוֹ בְּכַפֵּה קִשְׁיוֹת, וּבְפֶרֶט עַל־יְדֵי רַבּוֹי הַמַּחְלֵקֵת הַכֵּל בְּשִׁבּוּל בַּחִירָתוֹ, כִּי יָכוֹל לְהַבִּין לְפִי מַעֲשָׂיו אִם רָאוּ לוֹ לְהַתְקַרֵּב בְּנִקְל לְמִקּוֹם חַיּוּתוֹ הַנֶּצְחִי עַל־כֵּן מְרַחֲקִין אוֹתוֹ עַל־יְדֵי מַחְלֵקֵת וְקִשְׁיוֹת פְּאֹלֶה. וּבַחִירָה בְּרָדוֹ אִם יִרְצֶה לְהַסְתַּפֵּל עַל הָאֵמֶת בִּין הֵיכֵן הָאֵמֶת וְיִתְחַזַּק בְּאֲמוּנָה עַל קִשְׁיוֹת וְהַעֲקֻמִּיּוֹת שֶׁבִּלְבוֹ וְיִזְכֶּה לְאֲמוּנָה שְׁלֵמָה בְּבַחֲנֵית צָדֵק כַּד אֶתְחַבֵּר בְּאֵמֶת אֶתְעַבְדֵת אֲמוּנָה. וְאִם יִרְצֶה הַחֶפֶז הַרְשׁוֹת בְּרָדוֹ וְכֹל הַרְצָה לְצַאת יָצֵא וְהַצְדִּיק וְאֲנָשָׁיו הָאֲמִתִּיִּים לֹא יִפְסְדוּ וְלֹא יִחְסְרוּ כְּלוּם. וְ"אִם חֲכַמְתָּ חֲכַמְתָּ לָךְ, וְלִצְתָּ לְבָרְךָ תִּשְׂא" (משל טו). וְכִמוֹ שֶׁמְבַאֵר עַל פְּסוּק (שם טו): "אִזָּן שְׂמַעַת תּוֹכַחַת חַיִּים כְּתָרֵב חֲכָמִים תְּלִינ", עֵין שֶׁם בְּסִמְנָן הַ בְּהַתּוֹרָה "בַּחֲצִצְרוֹת":

זוה אל האמת ויצטרף לסבל מה שיסבל ולהתגלגל בכמה גלגולים עד שיבוא להתקרב אל האמת, שהיה בידו לזכות בו עתה על-ידי נסיון קל להשליך תאנת הכבוד והנצחון ולהסתפל על האמת לאמתו וכנ"ל:

זוה שהקפיד עליהם ה' ותפרד ואמר למשה, עד אנה ינאצני העם הזה ועד אנה לא יאמינו בי בכל האותות אשר עשיתי בקרבם. הינו כנ"ל, כי הלא כבר התחלתי להאיר להם האמת על-ידי כל האותות אשר עשיתי בקרבם ועדן אינם מאמינים מחמת הקשיות שלהם שרוצים להבין ולראות הכל מיד וכנ"ל. על-כן גור עליהם אז הגלות והחרבן שנמשך עד הנה שיצטרכו להתנסות בכל דור ודור בעגן זה שמי שירצה להסתפל על האמת על-ידי כל מה שכבר התחיל ה' ותפרד להאיר בו, יוכל להבין היכן האמת ויתחזק באמונה על כל מה שאינו יכול להבין ולהפך להפך כנ"ל. ובהו תלויה עקר הגאולה, כי עקר הגאולה תלויה באמונה, כמו שכתוב: "תבואי תשווי מראש אמונה", הינו כנ"ל. והכן היטב אם תרצה לחום על תיך הנצחיים:

יו וכן האדם בעצמו אפלו בשוזה להתקרב אל האמת על-ידי תקף אמונתו כנ"ל צריך גם כן שיהיה לו אמונה בעצמו, שזהו גם כן בכלל אמונת חכמים, כמו שמבאר בהתורה 'חדי רבי שמעון' (בספיו סא). כי הרבה מתרחקים

טו וזה בחינת הטא המרגלים שנתן להם ה' ותפרד מקום למעות על שרצו לחקר יותר מדאי, כמו שאמרו רבותינו ו"ל, אני אמרתי להם שהיא טובה והם לא רצו להאמין וכו', תיך שאני נתן להם מקום למעות וכו'. כי ארץ-ישראל היא עקר בחינת אמונה, כמו שמבאר במקום אחר והם רצו לראות בעיניהם מיד איד באין לארץ-ישראל ולא רצו לסמך על אמונה אף-על-פי שכבר ראו אותות ומופתים נוראים ונפלאים באלה, אף-על-פירבן אמרו, גשלה אנשים לפנינו ותפרו לנו את הארץ וכו'. כי רצו לראות ולהבין האמת מיד, על-כן נתן להם ה' ותפרד מקום למעות ונרמו בכיות לדורות עד היום שמתארך הגלות על-ידי זה. ועקר הגאולה תלויה בזה, כי כן דרך ה' ותפרד שהוא עוסק ברחמיו לקרב את האדם בכמה דרכים, אף אף-על-פירבן הוא מניח לו מקום להסתפק קצת בשביל נסיון ובחירה. ובשמתחזק באמונה שלמה על-ידי שמסתפל על האמת על כל החסדים שעשה ה' ותפרד והאיר בו מרחוק רמזים בכמה דרכים להודיעו היכן האמת בודאי ובה לכל טוב אמתי ונצחי, אבל אם ירצה לבקש תואנות לפרש, נתן לו ה' ותפרד מקום למעות יותר ויותר וצריך אחר כך יגיעות גדולות ועצומות מאד ביותר קדם שזכה אל האמת וכולי האי ואולי. עד שיכול לפטר מן העולם ולא

על-ידי רבוי הקשיות שקשה להם עליהם בעצמן שרואים שהוא פמה שחותרים להתקרב לה' ותברך וכבר כבדו וגיעות קצת וכיוצא בזה בשביל האמת ואף על-פי-כן עדין הם רחוקים כמו שרחוקים. וכל זה מעשה הפעל דבר שחותר עליהם לרחקם יותר וכבר דברנו בזה הרבה אך עדין צריכים למודעי, לידע ולהודיע שאי אפשר להתאדם בשום אופן בזה העולם שידע היכן הוא אוהו, כמו ששמעתי בשמו ו"ל. וזה מעקרי הנסיונות שלו מה שאינו יודע היכן הוא עומד ואוהו. כי אם היה רואה וידע מה שזוכה גם עתה על-ידי כל תנועה והעסקה שמתק עצמו מרע לטוב אפילו תנועה בעלמא, בודאי היה רץ בכל כחו לעבודת ה' ולתורתו והיה צדיק גמור, אבל היה מתבטל בחירתו, כי עקר הבחירה מה שאינו רואה וידע מה שעושה ומתקן לפי מקומו וישעתו. על-כן צריכים גם בזה להתחזק באמונה לידע ולהאמין בדרכי רבותינו ו"ל שאין שום תנועה טובה נאבדת כלל, כי לית רעותא טבא דאתאביד וסוף כל סוף לא ישאר מנונו רק מה שחטף איזה טוב בכל יום ויום מימי חייו. ובודאי כל המרבה הרי זה משבת, אבל אף-על-פי-כן אמו מאן דלא יכיל למעבד בלא מצוה פלא מצוה נמי לא ליעבד. וכל ההתרחקות של בני אדם מחמת רעיונים ומחשבות ובלבולים פאלה, הכל מחמת בחינה הנ"ל, מחמת

שרוצה להבין האמת תכף ומיד. אבל המאמין לא יחיש וצריכין להמתין הרבה הרבה עד שיזכה להשיג ולהבין אמתת דרכיו ותברך, כי 'אשים דרכי ה' וצדיקים ילכו בם ופושעים יפשלו בם. ובתיב, כי לא מחשבתי מחשבותיכם ולא דרכיכם דרכי כי גבהו שמים מארץ וכו'. כי עקר התגלות האמת הוא בסוף וכנ"ל:

י"ב השקפה

יח וזוהו: "הללו את ה' כל גוים שבחיהו כל האמים". כי אפלו הגוים וכל האמות ראוי להם להודות בו ותברך ולהללו ולשבחו, ואם תאמרו, מהיכן נבוא אל האמת להתקרב אליו ותברך להללו ולשבחו מאחר שאי אפשר להשיג ולהבין דרכיו וקשה לנו קשיות הרבה פאלה. על זה משיב דוד, "כי חסדו גבר עלינו", כי כבר גבר עלינו חסדו כל כך שזכינו לראות אותות ומופתים נוראים פאלה והתגלות תורה פאלה על-ידי כל הצדיקים שהיו בכל דור ודור עד הנה על-ידי כל זה ראוי לכם להסתפל על האמת ולהבין כי צדיק ה', רק שאי אפשר להבין כל דרכיו בשכל. ולהתחזק באמונה שלמה וכנ"ל כי האמת ה' לעולם, כי עצם האמת אי אפשר להשיג ולהבין מיד רק בסוף ותגלה האמת על-ידי תקוף האמונה פנ"ל, כי אמת ה' לעולם דיקא וכנ"ל, על-כן ראוי גם לכם להתחזק באמונה שלמה אם תרצו להסתפל על האמת וכנ"ל:

הלכות כבוד רבו ותלמיד חכם

יש וזה בחינת מצות כבוד ומורא רבו שגדול יותר מכבוד אביו מחמת שרבו מכיאו אל התכלית לחיי עולם הבא וכנ"ל. כי עקר הרב הוא שלמדו חכמת התורה שהוא חכמת האמת ולא חכמות היצוניות חס ושלום. ואפלו אם לא קבל ממנו כי אם דבר אחד או פסוק אחד וכו' חייב לנהוג בו כבוד, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, מכל שפן רבו מכהק שרב חכמתו ממנו. ועקר החכמה היא יראת שמים, כמו שכתוב: ראשית חכמה יראת ה'. כי לא המדרש הוא העקר אלא המעשה. וכל זה יתבאר לקמן:

כ וזה בחינת אסור לקרות לרבו בשמו, כי עקר הדיעה הוא בבחינת שם, כמבאר בהתורה "וביום הפפורים - הסתרה" (סימן נו לקוטי חלק א), ענין שם היטב. וזה בחינת מחלקת קרח שחלק עצמו ממשנה רבנו שעקר הגדלת שם ה' על ידו, כי על ידו יכול כל אחד מיישראל להפיל שמו בשם ה' על-ידי שגבול בשם הצדיק שפבר השלים את שמו בתכלית השלמות ונקלל בשם ה', שזה עקר מלוי שם ה', כי שמו משתף בשמנו וכל אחד לפי תקון מעשיו בן נקלל שמו בשם ה' וישלם שמו יתברך, כפיכחל, ונתגדל ונתקדש יותר. ולהפך על-ידי פגם ועברה פגם ומשקר בשמא דמלכא ובאלו ממעט שמו חס ושלום, ועל-כן אנו

אומרים ומבקשים, ותמלא כל השמות שפנמתי בשמך הגדול. והצדיק שזכה לתכלית השלמות כבר השלים את שמו ונקלל בשם ה', ולא עוד אלא שיש בכחו להעלות הטוב שגבול אחד מיישראל לכללו בשם ה', כי כלל ישראל כל מי שעדין שם ישראל נקרא עליו אף-על-פי שהוא כמו שהוא עדין יש לו אזה אחיזה וכלליות בשם ה' מאחר שנקרא על שם ישראל שהם כלולים בשמא דמלכא, כי שמו יתברך נקרא עלינו ה' אלקי ישראל, אבל עקר הכלליות על-ידי הצדיק האמת שפבר השלים שמו בתכלית השלמות. וכל מי שנקרא על שם הצדיק הוא נקלל בו ועל-ידי זה הוא נקלל בשם ה', אבל החולק על הצדיק בחולק על השכינה, כי חולק עצמו משם ה', כי אי אפשר להפיל בשם ה' כי אם על-ידי הצדיק שהשלים מעשיו בתכלית התקשה והשלימות שהוא נקלל באמת בשלמות בשם ה' ועל ידו יכולין הכל להפיל בשם ה' וכנ"ל. וזהו בחינת פגם העצום של מחלקת קרח שחלק עצמו מה' יתברך על-ידי שחלק על משה רבו בבחינת ויקח קרח, ואתפליג קרח. שחלק עצמו ועדתו משם ה' על-ידי שחלק על משה ואמר שהוא בעצמו יודע שם ה', כמו שכתוב: "כי כל העדה כלם קדשים וכתובם ה' וכו'". שאמר ששם ה' הוא בתוף כל העדה. והאמת הוא כן, אבל עות ופשע מאד במה שרצה להטעות את עצמו ואת

ישראל באלו שם ה' בתוך ישראל בלי הצדיק משה רבם, כי האמת שה' יתברך בתוך ישראל אבל הפל על ידי הצדיק משה רבנו. אבל תקף בשחולק על משה, שהוא הרב האמת, הרי עוקר עצמו ואת השומעים למחלקתו משם ה', כי אי אפשר להפיל בשם ה' כי אם על ידי הרב האמת וכנ"ל. וזה שקרא הכתוב את עדת קרח אנשי שם, כי זה היה עקר הפגם שרצו לעשות לעצמן שם לחלק עצמן ממושה מחמת גפותם שרצו שיהיה להם שם וכבוד ופרסום. ועל-כן עקר ההתקבצות לה' יתברך הוא על ידי בחינת הפיול הגאות והכבוד שהם בחינת שם ולכטל עצמו וכבודו ושמו נגד שם כבוד מלכותו כי ענה גדולה מפלם, וכן אי אפשר להתקרב להצדיק והרב האמת כי אם על ידי שמכטל שמו וכבודו בתכלית הפיול ואז זכה להפיל בשם הצדיק ועל ידי זה הוא נכלל בשם ה'. ועליו נאמר, "ויהי כל הנקרא בשם ה' יפלט וכו' ובשרידים אשר ה' קרא":

כא ועל כן אסור לקרות לרבו בשמו, כי שמו נכלל בשם ה', שנאמר עליו, זה שמי לעלום. כי עקר הדיעה הוא בחינת השם וכנ"ל. וכל מה שמקבל מרבו צריך לידע שעדין אינו יודע כלל, כי כפלים לתושיה, כי מאד עמקו מהשבותיו, כי דבריו הם כמעין הנובע והם בחינת מים עמקים עצה בלב איש. וצריכין בכל פעם לענן היטב בדבריו

הקדושים ולחתר ולשאב מהם עצות נפלאות באפן שיוכל להציל את עצמו משטף מים רבים של זה העולם. וכל מה שידע ויוציא מדבריו צריך לידע ולהבין ולהאמין שעדין אינו יודע כלל עד היכן מגיעים עמקות דבריו העמקים מני ים וכו'. רק כמה שהרשה יכול להתבונן מהם עצות לעבודתו יתברך כפי מדרגתו, אבל עצם תורתו ואפלו שיחותיו הקדושות אי אפשר להשיג בשום אפן וכמו שאמרו רבותינו ז"ל, הרבה למדתי מרבתי ולא חפרתי מהם אלא וכו'. וזה בחינת העלמת שם רבו שאסור להזכירו בשמו, כי שמו הוא דעתו שהוא נעלם וסתום מפניו בתכלית ההעלם, כי שם רבו נכלל בשם ה' שנאמר עליו "זה שמי לעלם" - 'לעלום' וכנ"ל. וביותר האסור בשם של פלא, זה רבו כי יש רבי ששמו פלא הפלא ופלא בבחינת "ויקרא שמו פלא יעץ" (שענה ב' ה'), שעצות שלו הם נפלאות תמים דעים בבחינת "אודה שמך כי עשית פלא עצות מרחק אמונה אמון" (שם ב' א). ועל-כן אסור להזכיר שמו ביותר, כי עליו נאמר (שפטים י"ג ט'): "למה זה תשאל לשמי והוא פלאי":

כב וזהו בחינת הכבוד שמוחזין לכבוד את רבו. וזה בחינת הלומד מחברו וכו' ואין כבוד אלא תורה. וזה שאמרו רבותינו ז"ל, רבו שלמדו חכמה ולא רבו שלמדו משנה ומקרא וכו'. וזה בחינת גדולה שמושה יותר מלמדוה:

יותר אמתת התורה שהיה נסתר ממנו
 בודאי צריכים לכבדו יותר ויותר, כי
 בודאי אין כל הרבנים שווים. ועל־כן עקר
 שלמות הרב הוא כשיכול להאיר
 בהתלמידים וראת שמים באמת שזה
 עקר תכלית התורה כמו שאמרו רבותינו
 ז"ל, תכלית תורה תשובה ומעשים
 טובים שלא יהא אדם קורא ושונה
 ובושט וכו'. וכמו שמצינו בחכמי התלמוד
 ז"ל שעסקו להכנים וראת שמים
 בתלמידיהם ועל־כן סדר רבי סדר
 הקבלה במסכת אבות שמדברת מראת
 שמים ושם דיקא התחיל וסדר כל
 השתלשלות קבלת התורה שהוא משה
 קבל תורה מסיני ומסרה ליהושע וכו'.
 להורות ולהודיע שעקר כל קבלת התורה
 הוא כשיביל היראה שנופה ליראה מלפניו
 יתברך ולשמור ולעשות ולקיים את
 התורה, כי לא המדרש הוא העקר אלא
 המעשה. וזה הלמוד של וראת שמים,
 דהינו לזכות לקיים התורה זה הלמוד
 עמוק עמוק מאד וצריכין לזה רבי גדול
 מאד מאד ואי אפשר לקבלו כי אם
 על־ידי יגיעה גדולה. וכל אחד פני
 יגיעתו בן זוכה לקבל עצות ודרכים
 אמתיים באפן שישאר להתקיים על עמדו
 כל ימי חייו ולא יטה אשורו מני הדרך
 האמת. וכמו שכתב אדוננו מורנו ורבנו
 ז"ל על פסוק "אף חקמתי עמדה לי",
 חכמה שבאף, הינו עם יגיעות היא
 עמדה לי (ענין נקיים אחר פאר ענין זה):

כי כבר מבאר שעקר החכמה הוא
 האמת והעקר להבין האמת שהיה
 נעלם ונסתר שזכה להבינו על־ידי חזק
 אמנותו. ובשביל זה צריכין למרח
 ולהתנגע הרבה לחפש ולבקש רבי אמת
 להתקרב אליו, כי עקר התכלית הנצחי
 שהוא השגת האמת אי אפשר כי אם
 על־ידי רבי אמת, כי זה עקר מעלת הרב
 שמאיר בו אמתת התורה ומעמידו על
 האמת, כי עקר הרב שמחויב לכבדו הוא
 הרב בחכמת התורה ולא בחכמות
 חיצוניות חס ושלום. וגם בחכמת התורה
 זה שאינו יכול להעמידו על האמת אינו
 רב ואין להתקרב אליו וכמו שכתוב
 בשבח הרב האמת, והדרך צלח רכב על
 דבר אמת וכו'. ואפלו זה שאומר דברי
 אמת אבל הם דברים פשוטים אין זה רב
 וכו'ל, כמו שמבאר בהתורה "עתיקא"
 בסימן כ"א על פסוק, "כי יעקב בחר לו
 יה וכו'", ענין שם. כי עקר הרב כשמגלה
 לו ומאיר בו דברי אמת שלא היה יכול
 להכנים בתחלה. וזה שאמרו רבותינו ז"ל
 בבבא מציעא: איזהו רבו? זה שלמדו
 חכמה ולא רבו שלמדו מקרא משנה
 ופרוש רש"י, שלמדו חכמה סברת טעמי
 המשניות וכו' והוא הנקרא גמרא, הינו
 שעקר הרב הוא שלומד עמו חכמה
 אמתית, שהוא חכמת התורה, אבל לא
 מקרא ומשנה כפשוטו, רק כשמאיר בו
 ומבינו טעמי המשניות וכו' שהיו נעלמים
 ממנו. ובודאי כל מה שהרב מאיר בו

לקוטי הלכות

הלכות שבועות ב

יורה דעה

פה

וזה בחינת גדל האזהרה שהזהירו רבותינו ז"ל על שמוש תלמיד חכם, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, גדולה שמושה יותר מלמודה. וכל מעמי ההלכות קראו בשם שמוש תלמיד חכם כמו שפרש רש"י בכמה מקומות. כי לעמוד על הדבר להבינו באמת אי אפשר כי אם על-ידי השמוש דיקא. כי יש כמה דברים שאי אפשר להבינו על-ידי הדבורים בעצמן כי אם על-ידי כמה תנועות ועל-ידי כמה ספורים וסבובים ומעשיות ומשלים שמספר לו רבו שעל-ידי זה דיקא יכול לעמוד על הדבר ולהבינו. וזה בחינת שיחתן של תלמידי חכמים צריכין למוד. ובפרט בהלמוד של קיום התורה שלהו צריכין שמוש הרבה, כי לבעל בחירה קשה מאד לעזר. ועל-כפן כל הצדיקים הקדושים שהאירו בנו כל דיני והלכות התורה הקדושה, אבל כשבאו להאיר ולהוכיח את תלמידיהם שיהיו לקום את התורה היו מצטערים הרבה והיו קובלים וצועקים בכמה לשונות, מחמת שידעו שזה קשה מאד להכניס בהעולם מחמת הכלי העולם הזה ותאותיו וטרדותיו. ובפרט משה רבנו שנתן לנו כל התורה בכל פרטיה, ואחר כך בכל ספר משנה תורה צעק הרבה בתוכחתו על ישראל על שידע שהיו הרבה מאד שלא יקומו את התורה, כמו שכתוב: "הקהילו אלי את כל זקניכם וכו' ואעידה בהם וכו' כי ידעתי

אחרי מותי כי השחת תשחתו וכו'", וכן הרבה מאד. ובשביל זה גלה שירת האינו, כמו שכתוב שם: "וענתה השירה הזאת לפניו לעד וכו'". ובשביל זה מתארך הגלות כל כך. ועל-כפן עקר הגאולה תלויה בהתקרות לצדיקים אמתיים שיכולים להכניס יראת שמים וקיום התורה בעולם:

כג וזה בחינת הכבוד שמחייבים לכבוד את רבו, כי איתא בברכיו ז"ל ששרש הכל הוא הכבוד, כי הכבוד הוא שרש התורה, כי כל מה שבא הקדוש-ברוך הוא לא בא אלא לכבודו וכו', דהינו שנקמו את התורה שעל-ידי זה נתגדל כבודו ותברך. ועל-כפן כל מה שמכבדו את רבו יותר מעוררין ביותר שרשי התורה, ועל-ידי זה משפיע עליו הרב התגלות התורה יותר ויותר, וכמו שכתב אדוננו מורנו ורבינו ז"ל שבכל מקום ששבחו החכמים את רבי שמעון בן יוחאי היה מגלה להם תורה יותר וכו', הנו כפ"ל שעל-ידי השבח והכבוד שהגדילו אותו על-ידי זה השפיע עליהם התגלות התורה יותר וכפ"ל:

וזה ה'לומד מחברו פרק אחד או הלכה אחת או אפילו אות אחת חיב לנהוג בו כבוד וכו' ואין כבוד אלא תורה, ואינו מוכן על-פי פשוט כלל. ועל-כפן באמת נדחקו רש"י ורשב"ם ז"ל וכל המפרשים בפרושו, כמובא בספר מדרש שמואל, עני שם. (ער שפחתה זה קצת יורדים נסחא אחרת, עני

מרב, כי אם יהיה יקר בעיניו אות אחת שמקבל מרב ויכבודו, על-ידי זה יזכה שרבו ושיפע עליו תורה יותר וכו'. וכן בכל פעם על-ידי כל כבוד וכבוד שיכבוד את רבו יותר ויותר יזכה להמשיך בכל פעם תורה יותר ויותר כי אין כבוד אלא תורה וכו'. כי החכמה אמיתית שמקבלין מהרב האמת הוא בבחינת מעין היוצא מבית ה' שבתחלה הוא קצר קצרני חבבים וכו' ואחר כך מתפשט והולך מתפשט והולך עד אשר נעשה נחל אשר לא אוכל לעבר וכו' והכל על-ידי השמוש והכבוד וכו':

כד וזה בחינת "מפני שיבה תקום והדרת פני זקן". ודרשו רבותינו ו': יבול אפלו זקן אשמאי? תלמוד לומר והדרת פני זקן זה קנה חכמה, ולבאורה אינו מוכן, כי אם בן שגלמוד מן והדרת פני זקן שפירוש מפני שיבה תקום הוא דיקא זקן שקנה חכמה, אם בן אין צריכין לקום ולהדר כי אם הזקן שקנה חכמה שהוא התלמיד חכם. ולמה פסקו הפוסקים שאפלו אם אינו תלמיד חכם חביבים לכבודו בשמוע לזקנה ושיבה, רק שלא יהיה רשע שהוא זקן אשמאי? אך באמת עקר הכבוד וההדר הוא בודאי רק לזקן זה קנה חכמה שהוא התלמיד חכם האמת שקנה חכמה, קנה, כי עקר החכמה היא אמיתות אמיתות צריכין לקנות דיקא ואי אפשר לזכות אליו בחנם, כי אי אפשר

אבל על-פי הנ"ל יש להבינו היטב, הינו שהתנא מבאר שעקר תכלית הכבוד שחבב לכבוד את רבו הוא התורה, דהינו מה שזוכה על-ידי הכבוד שמכבד את רבו שתתגלה התורה יותר ויותר וכו'. וזה עקר שלמות הכבוד. וכל מי שלא זכה עדין לכבוד את רבו בכבוד זה עד שיזכה על-ידי זה להוציא לאור תעלומות החכמה, שיגלה לו רבו על-ידי זה יותר תעלומות חכמת התורה האמתית עדין לא הגיע לכבוד את רבו פראוי. וזהו, אין כבוד אלא תורה, שאין שום כבוד נחשב אלא תורה, דהינו בשמשו על-ידי גדל הכבוד התגלות התורה ביותר וכו'. וזהו שמים, שנאמר, כבוד חכמים יגדלו ותמימים יגדלו טוב, הינו על-ידי הכבוד שהחכמים שהם הרבנים האמתיים נוחלים מתלמידיהם שמכבדין אותם, על-ידי זה 'ותמימים', שהם התלמידים שנקראים תמימים, כי עדין לא זכו לעמקות החכמה רק הולכים בתמימות ומתנגעים ביגיעות ומרחות לשמש ולכבוד את רבם בכל פהם, על-ידי זה 'יגדלו טוב' ואין טוב אלא תורה, כמו שכתוב וכו'. כי על-ידי הכבוד והשמוש שמשמשין ומכבדין את רבם על-ידי זה זוכין לקבל ולהמשיך התגלות התורה מרבם בכל פעם כנ"ל. ועלין הזהיר התנא שאפלו הלומד פרק אחד וכו' או אפלו אות אחת חבב להגו בו כבוד וכו'. כי מי שיזהר בזה בודאי יזכה לקבל תורה

לזכות אל החקמה האמתית שהוא יראת שמים, כמו שכתוב: "ראשית חקמה יראת ה'", כי אם על-ידי יגיעות הרבה שעל-ידי זה קונה האמת שהוא החקמה אמתית. ועל-כן צריכין לכבדו בקומה והדור, כמו שכתוב: והדרת פני זקן. כי הוא זכה להדרת פנים שהוא אור הפנים בחינת באור פני מלך חיים. כי עקר אור הפנים הדרת פנים הוא אמת, בחינת "יתנו אמת לעקב", בחינת "בבקשי פניו יעקב סלה", כמובא בדבריו ו"ל שיעקב הוא בחינת אמת שהוא בחינת אור הפנים, הדרת פנים. ועל-כן הגון שפנה חקמה עקר החקמה הוא אמת בחינת אמת קנה פנ"ל שהוא אור הפנים הדרת פנים, על-כן בודאי מוגיע לו כבוד והדרת פנים, בחינת והדרת פני זקן, אבל מחמת זה בעצמו צויה התורה לכבד גם הגון ממש בשמוגיע לשיבה שהוא בן שבעים שנה ארבע-על-פי שאינו חכם רק שלא יהיה רשע, שהוא זקן אשמאי. כי הכל בשביל הכבוד הגון האמתי שפנה חקמה, כי כל העולם בלו לא נברא אלא לצוות לזה ובשביל זה וכו', כי אי אפשר שיהיה החכם יחידי בעולם. ועל-כן חיות הכל הוא בשביל הצדיק החכם האמתי שפנה חקמה באמת, כי עקר החיית הוא אמת, כמו שאמרו רבותינו ו"ל שאמת הוא סמא דחיי, כי עקר מה שבא האדם לעולם הוא בשביל הבחירה כדי שפנה וירויח שכר עולם הבא על-ידי מעשיו

הטובים שעשה בזה העולם שהיה לו יצר הרע בזה ומוגעים פאלה ושבר הכל ובחר בפטוב. ועקר הבחירה הוא לברר האמת מהשקר שהוא הרע והמאמה וכו' פנ"ל. ועקר האמת וזכה זה שתמן מעשיו בראוי בתכלית השלמות שהוא הצדיק האמת, שהוא הגון שפנה חקמה, שהוא האמת פנ"ל שזה עקר החיות פנ"ל, אבל אם בן מהיכן מקבלין חיות שאר בני העולם מאחר שלא זכו לברר האמת בשלמות, כי אין מעשיהם עולים יפה, אך כל חיותם הוא על-ידי הצדיק שעל ידו נמשך חיות לכל פדוע. שעקר החיות הוא על-ידי הצדיק יסוד עולם שעל ידו ה' יתברך מזהה ומקים הכל, כי כל העולם נברא בשבילו פדוע. ועל-כן כל מי שסמוך יותר אל הצדיק הוא מקבל חיות יותר:

ועל בן צריכין לכבד גם את הגון בשנים ארבע-על-פי שאינו חכם ובכבוד שאינו רשע שהוא זקן אשמאי. ועקר הגון אשמאי שהוא הרשע הוא החולק על הצדיק, כי באמת כל ישראל נקראים צדיקים, כמו שכתוב: "ועמך ישראל כלם צדיקים". כי יש בכל אחד מישראל נקדה טובה שהוא בחינת צדיק, כמו שמבאר במקום אחר. אבל מחמת מעשיו שאינם בראוי נתפסה ונתעלם בחינת צדיק שבו שהוא הנקדה טובה שבו. ועל-כן עקר תקון כל האדם הוא הצדיק האמת

וזהו: "מפני שיבה תקום". יכול, אפלו זקן אשמאי, שהוא הרשע החולק על הצדיק שהוא הפך הצדיק? תלמוד לומר, והדרת פני זקן, זה קנה חכמה, הינו שהפסוק מפני שיבה תקום נסמך להדרת פני זקן, הינו לומר שכל מי שהוא בכלל והדרת פני זקן שאינו חולק על הצדיק תזקן דקדושה, על-כן בשפוגע לימי זקנה ושיבה צריכים להדרו גם-כן אף-על-פי שאינו חכם. כי גם הוא מקבל מבחינת הדרת פנים על-ידי ימי זקנותו ושיבתו שפבר חי שבועים שנים שכל החיות נמשך מאמת, מהדרת פנים, מהזקן דקדושה, אבל זקן אשמאי שהוא החולק על הצדיק אינו בכלל קימה והדור כלל, מאחר שחלק עצמו משרש חיותו, מהזקן דקדושה מהאמת וכל חיותו מהפסגרא אחרא שהוא אנפין השוכין שעליהם נאמר, ובזו קלוי. על-כן בודאי אין מגיע לו שום כבוד אפלו בימי שיבה. ויש לרמוז שבשביל זה קראוהו את הרשע והחולק בשם זקן אשמאי, לרמוז שעקר הרשע הוא החולק על הצדיק האמת שנקרא בשביל זה זקן אשמאי הפך הנסמכין על הצדיק האמת שעליהם נאמר, "פודה ה' נפש עבדיו ולא יאשמו כל החוסים בו". אבל זה החולק עצמו מהצדיק האמת הוא נקרא אשמאי לשון אשם, הפך החוסים בצל הצדיק האמת שהם בבחינת "ולא יאשמו כל החוסים בו". אבל החולק הוא נקרא אשמאי, כי

שהשלים מעשיו בתכלית השלמות. וכל הנקודות טובות שהוא בחינת נקודת צדיק כלולים בו. וכל מי שנבכלל ומקרב אליו מאיר בחינת הנקודה טובה שבו ועל-כן גם הוא בכלל צדיק, אבל החולק על הצדיק עוקר עצמו משרשו ואין יכול להאיר בו בחינת צדיק שבו. ועל-כן הוא דיקא נקרא רשע שהוא הפך הצדיק מאחר שנתרחק ונתהפך מהצדיק ונתעלם נקודתו הטובה ששרשה וחיותה מהצדיק האמת כנ"ל. וזהו בחינת זקן אשמאי שהוא הרשע, כי עקר הרשע הוא החולק על הצדיק והוא הפך הצדיק הוא רשע וכנ"ל, אבל כל מי שאינו חולק על הצדיק אף-על-פי שאינו חכם מאחר שפוגע לזקנה ושיבה צריכין לכבודו, כי כבר מבאר שעקר החיות הוא אמת ועל-כן מאחר שפבר חי ימי חייו שהם שבועים שנה ולא חלק עצמו משרש חיותו שהוא הצדיק האמת, בודאי זכה בימי חייו לברר איהו נקודת אמת שבשביל זה בא לעולם כנ"ל. ועל-כן בודאי ראוי לכבודו אף-על-פי שאינו חכם, אף-על-פי-כן צריכין לכבודו מהמת זקנתו ושיבתו, כי גם הוא מקבל ויוגם מכבוד והדור פני הזקן דקדושה שקנה חכמה מאחר שזכה לחיות שבועים שנה ואינו חולק על הצדיק, על-כן הוא מקבל ויוגם חיות אמתו שהוא אמת שמשם עקר הכבוד וההדרת פנים כנ"ל:

הוא אֶשֶׁם אֶשֶׁם ב'ה' וּבִתְרוּתוֹ הַקְדוּשָׁה
מֵאַחַר שֶׁחֵלַק עֲצָמוֹ מֵהַצְדִּיק הָאֱמֶת
שֶׁהוּא שָׂרֵשׁ וְחַיִּית הַכֹּל וְכַ"ל. וְזֶה בְּחֵינֵת
מִה שֶׁהִתְדוּדוֹ עַל שֶׁפָּגְמוֹ וְחִלְקוֹ עַל יוֹסֵף
שֶׁהוּא בְּחֵינֵת הַצְדִּיק הָאֱמֶת, אָמְרוּ, אֲבָל
אֲשָׁמִים אֲנַחְנוּ עַל אֲחֵינוּ וְכו'. כִּי זֶה עֵקֶר
הָאֶשֶׁם כְּשֶׁחֹלְקִין עַל הַצְדִּיק הָאֱמֶת
וְכַ"ל הַפֶּדָה וְלֹא יֵאָשְׁמוּ כָּל הַחֹסִים בּוֹ
כַּ"ל וְעַל-כֵּן נִקְרָא זֶקֶן אֲשָׁמָי כַּ"ל.
נִמְצָא, שֶׁוְהִדְרַת פְּנֵי זֶקֶן נִסְמָךְ לְמַפְנֵי
שִׁבְהָ תָּקוּם לִזְמַר שֶׁעֵקֶר קִימָה וְהִדוּר
כַּפְּנֵי הַבַּעַל שִׁבְהָ הוּא רַק מִי שֶׁהוּא
סְמוּךְ לְהַזְקֵן דְּקִדְשָׁה, דִּהְיֵנוּ שְׂעַל כָּל
פְּנִים אֵינוֹ חוֹלֵק עָלָיו וְכַ"ל:

הַחַיִּית שֶׁנִּמְשָׁךְ מִשְׁכָּעִים פְּנִים לַתּוֹרָה,
אֲבָל עֵקֶר בְּרוּר הָאֱמֶת אֵי אֶפְשָׁר כִּי אִם
עַל-יְדֵי הַצְדִּיק הָאֱמֶת שֶׁהוּא בְּחֵינֵת הַזְקֵן
דִּקְדְּשָׁה עָלָיו נֹאמַר, זֶה קִנְיָה חֻכְמָה.
בְּחֵינֵת אֱמֶת קִנְיָה וְכו' וְכַ"ל:

הַלְכוּת מִלְּמֻדִים וְתִלְמוּד תּוֹרָה

כּוּ וְזֶה בְּחֵינֵת 'חֵיב אָדָם לְלַמֵּד אֶת בְּנוֹ
תּוֹרָה וְכֵן אֶת בְּנוֹ וְכו',
שֶׁנֹּאמַר וְהוֹדִיעַתֶּם לְבְנֵיךָ וְלִבְנֵי בְנֵיךָ. כִּי
עֵקֶר הַמְצִיָּה לְהַנִּיחַ בָּנִים הוּא בְּשִׁבּוּל
הַגְדֵּלֵת שְׁמוֹ וְתַבְרָדָה, כִּי עַל-יְדֵי הַבָּנִים
נִשְׁאָר שֵׁם וְזָכַר אָדָם בְּעוֹלָם, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב
לְעֵינֵי יְבוּס: "וְלֹא יִמְחָה שְׁמוֹ מִיִּשְׂרָאֵל".

וְכֵנָּה אֵין חַיִּיב לְהַנִּיחַ בָּנִים בְּשִׁבּוּל
שִׁישְׂאָר שֵׁם הָאָדָם בְּעֲצָמוֹ, כִּי בְּמֵה
נִחְשָׁב הוּא הָאָדָם בְּחַיּוֹ וּמִכַּל שִׁבּוּל לְאַחַר
מוֹתוֹ, וְזֶה הַפְּצוּ כִּבְיֹתוֹ אַחֲרָיו וְזֶה לֹא
בְּזֶה אִם יִשְׁאָר שְׁמוֹ בְּעוֹלָם. אֲדַרְבָּא
הַפְּסוּק מִתְּלוּצִץ מִזֶּה, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב:
"קִרְאוּ בְּשִׁמּוֹתֵם עָלֵי אֲדָמוֹת וְכו'", אֲדָ
עֵקֶר הַמְצִיָּה לְהַשְׂאִיר בָּנִים כְּדִי שִׁיְהִי
נִשְׁאָר שְׁמוֹ וְזָכַר בְּעוֹלָם הוּא רַק בְּשִׁבּוּל
הַגְדֵּלֵת שֵׁם כְּבוֹדוֹ וְתַבְרָדָה, כִּי יִשְׂרָאֵל
כְּלוּלִים בְּשִׁמּוֹ יְתַבְרָד וְכָל מֵה שֶׁנִּתְבַּרַּח
אֲחֵד מִיִּשְׂרָאֵל, כְּבִיכּוֹל, נִתְרַבָּה וְנִתְגַּדַּל
וְנִתְעַלָּה שְׁמוֹ וְתַבְרָדָה, כִּי שְׁמוֹ מִשְׁתַּף
בְּשִׁמְנוֹ. וְעַל-כֵּן כָּל עֲבוֹדַת הָאָדָם הוּא
לְהַשְׁלִים שְׁמוֹ שֶׁהוּא נִפְשׁוֹ וְחַיּוֹ שִׁיּוּכַל
לְהַפְּלֵל בְּשִׁמּוֹ יְתַבְרָד שִׁיתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ
שֵׁם כְּבוֹדוֹ יְתַבְרָד עַל יְדוֹ. וְעַל-כֵּן תַּחֲלַת

כֶּה וְעַל כֵּן שְׁעוֹר שִׁבְהָ הוּא כֵּן שְׁבָעִים
שָׁנָה כְּנֶגֶד שְׁבָעִים פְּנִים לַתּוֹרָה
שֶׁהֵם עֵקֶר בְּחֵינֵת הַדְרַת פְּנִים שְׁוִיבָה
הַזְקֵן דִּקְדְּשָׁה. רַק שֶׁהַזְקֵן בְּעֲצָמוֹ זוֹכֵה
אֵלֵיהֶם בְּשִׁלְמוֹת גַּם בְּיָמֵי יְנַקוּתוֹ, כְּמוֹ
שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל, יִנִּיק וְחַפִּים וְכו'.
אֲבָל שְׂאָר בְּנֵי הָאָדָם מְקַבְּלִים רַק הָאֲרָה
מִתָּם כְּשֶׁמִּשְׁנִיעַ לְשְׁבָעִים שָׁנָה. אֲבָל גַּם זֶה
אֵינוֹ יָכוֹל לְקַבֵּל כִּי אִם עַל-יְדֵי הַצְדִּיק
הָאֱמֶת שֶׁמִּמּוֹ עֵקֶר הַחַיִּית שֶׁהוּא הָאֱמֶת
שֶׁהוּא עֵקֶר הַשֵּׁם וְהַכְּבוֹד דִּקְדְּשָׁה בְּחֵינֵת
הַדְרַת פְּנִים כַּ"ל. וְעַל-כֵּן צְרִיךְ שְׂלֵא יִהְיֶה
זֶקֶן אֲשָׁמָי שֶׁהוּא הַחוֹלֵק עַל הַצְדִּיק
הָאֱמֶת, כִּי עֵקֶר הַקִּימָה וְהִתְדוּר כַּפְּנֵי
הַבַּעַל שִׁבְהָ שְׁחֵי שְׁבָעִים שָׁנָה הוּא
מַחְמַת שְׁבִימֵי חַיּוֹ שְׁבָעִים שָׁנָה זֶכֶה
לְכַרֵּר אִיזָה בְּחֵינֵת אֱמֶת שֶׁהוּא עֵקֶר

אפשר לגלות עד הסוף האחרון כנ"ל רק עתה מברר כל אחד איזה בחינה וחלק כפי עבודתו. כמו למשל בהתורה שבנגלה שנה זוכה לברר הלכות אלו וזה מברר הלכות אלו וגם זה אינו בשלמות כי אין הלכה ברורה ומושגת ברורה במקום אחד, כמו שאמרו רבותינו ז"ל. אך אף-על-פי-כן צריך כל אחד לברר ולהתיגע לאסוקי שמעתתא אלבא דהלכתא לברר איזה הלכות באמת כפי בחינתו. מפל שפן וכל שפן בפנימיות התורה, מפל שפן וכל שפן בקיום התורה שהוא העקר העולה על הכל שנה תלמוד של עצות ותחבולות אך לזכות להתעורר באמת לקיים את התורה ולהיות חזק בנקדת אמתו כל ימי חייו וכו', זה תלמוד הוא עמק מאד ואי אפשר להשיגו כי אם על-ידי יגיעה רבה ולהתאבק הרבה בעפר רגלי חכמים אמתיים ואז יזכה לברר איזה אמת כפי בחינתו. אבל עדין צריכין לברר האמת יותר ויותר בכל דור ודור ובשביל זה צריכין להניח בנים אחריו ובני בנים וכן לדורות כדי שכל אחד יברר האמת כפי תורתו ועבודתו שיוכה על-ידי בחירתו. וזה בחינת מה שאיתא בכתבי הא"י ז"ל פמה פעמים שברור הניצוצות הקדושים אי אפשר לבררם בדור אחד וצריכים לבררם כל ימי חייו עד שיברר איזה חלק מהם. וכן בכל דור ודור עד שישלם הברור ואז יבוא משיח, עני שם, ועקר

השאלה ששואלין את האדם לאחר מותו כשמביאין אותו לדין הוא אם זוכר שמו, כמובא בכל הספרים. כי כזה כלול הכל כל מה שעשה כל ימי חייו, שקמו כן משלים שמו כנ"ל, וכמו כן זוכה לזכרו לאחר מיתתו. וזה שיסודו לנו הקדמונים שיאמרו הבנים קדיש אחר אביהם ואמם, כי עקר הקדיש הוא הגדלת שמו ותפודה, כמו שאמרים, ותגדל ויתקדש שמה רבא וכו', אמון יהא שמה רבא וכו'. כי זה עקר תקון נפש הנפטר בשזוכה שבניו מגדלים ומקדישין שמו ותפודה שבשביל זה עקר המצוה להניח בנים אחריו כנ"ל. ועל-כן חייב אביו ללמד בניו תורה, כי עקר הגדלת שם כבודו ותפודה על-ידי שנתרבו נפשות ישראל היא רק על-ידי התורה שהיא שאמא דקרשא ברוד היא. וכל מה שבניו עוסקים ביותר בתורה ומקמיין יותר את התורה כמו כן יגדל שמו יותר. וזה בחינת מה שחייב ללמד את בנו ואת בן בנו, כי כבר מבאר שעקר הגדלת שמו ותפודה על-ידי עבודת האדם שבה העולם הוא על-ידי שמברר האמת מן השקר דיקא וכו"ל. וזה עקר חייב עסק התורה כל ימי חייו ביום ובלילה וללמד בניו ובני בניו, כי הכל בשביל ברור האמת:

כי האמת קשה מאד לברר וצריכין יגיעה גדולה לזה כל ימי חייו עד שיוכה לברר לפי בחינתו איזה חלק מהאמת. כי עצם האמת בשלמות אי

ברור כֵּל נִיצוּצוֹת שְׁבַעוֹלָם הוּא בְּרוּר
הָאֵמֶת הַגָּלוּל, כִּי נִיצוּצוֹת הֵם נִיצוּצֵי
אֲמִתּוֹת אֱלֹקוֹתוֹ וְתַבְרֵךְ, כִּי הֵם חֲלָק אֱלֹקֵי
מִמַּעַל כִּידוּעַ רַק שֶׁנֶּפְלוּ לְמָקוֹם שֶׁנֶּפְלוּ
וְעָקַר נְפִילָתָם עַל-יְדֵי חֲטָא אֲדָם הִרְאִישׁוֹן
וְחֲטָאֵי כָּל הַדּוֹרוֹת שֶׁאַחֲרָיו שְׂבָאִים עַל-
יְדֵי עֲצַת הַחַשׁ עֲצַת שֶׁקֶר שֶׁמְטַעֶה אֶת
הָאָדָם בְּשִׁקְרוֹ וּבְכֻזְּבוֹ וְהַטְעוּתוֹ וּמְרֻמּוֹתָיו
כִּלֵּי שְׁעוֹר עַד שֶׁמְכַשִּׁילוֹ בְּמַה שֶׁמְכַשִּׁילוֹ
וּמְרַחֲקוֹ מִן הָאֵמֶת שֶׁעַל-יְדֵי זֶה נֶפְלוּ כָּל
הַנִּיצוּצוֹת שֶׁהֵם חֲלָקֵי הָאֵמֶת לְמָקוֹם
שֶׁנֶּפְלוּ. וְזֶה בְּחִינַת מַה שֶּׁכָּל הַרְשָׁעִים
וְהַרְחוּקִים מִן הָאֵמֶת בְּכָל מָקוֹם שֶׁיֵּשׁ
אֵיזֶה נִיצוּצוֹת קְדוּשׁוֹת גְּבוּהוֹת יוֹתֵר,
כִּשְׂאִינֹו וּזְכָה לְבָרְרָם הוּא נִכְשֵׁל יוֹתֵר
בְּעִבְרוֹת יוֹתֵר וּמְכַשִּׁיל וְרוֹדֵף אֶת הָאֵמֶת
יוֹתֵר. כִּי זֶה עָקַר נְפִילַת הַנִּיצוּצוֹת שֶׁהֵם
בְּחִינַת חֲלָקֵי הָאֵמֶת שֶׁעַל-יְדֵי נְפִילָתָם
מִהַפֵּךְ הָאֵמֶת לְהַשְׁקֵר. וְדִיקָא עַל-יְדֵי
הָאֵמֶת הַמְטַעֶה שְׁלוֹ עוֹשֶׂה מַה שְׁעוֹשֶׂה
וְרוֹדֵף וְחוֹלֵק עַל הָאֵמֶת הַבְּרוּר מִחֲמַת
שְׂאוּמֵר שֶׁהָאֵמֶת הוּא אֲצִלוֹ. וְהַכֵּל מִחֲמַת
הַנִּיצוּצוֹת שֶׁהֵם חֲלָקֵי הָאֵמֶת שֶׁהֵם אֲצִלוֹ
בְּבְחִינַת נְפִילָה שֶׁעַל יָדָם דִּיקָא הוּא
מִהַפֵּךְ טוֹב לְרַע אֹר לְחֹשֶׁךְ וְכוּ', כְּמוֹ
שֶׁכְּתוּב "הוֹי הָאֲמָרִים לְרַע טוֹב וּלְטוֹב רַע
שְׂמִיּוֹם אֹר לְחֹשֶׁךְ וְחֹשֶׁךְ לְאֹר וְכוּ'". וְזֶה
כֵּל עֲבוּדַת הָאָדָם כֵּל יְמֵי חַיָּו וְכֵן מְדוּר
לְדוֹר לְבָרֵר הָאֵמֶת עַל-יְדֵי תַקוּן מַעֲשֵׂיו
שֶׁהוּוּ בַעֲצֻמוֹ בְּרוּר הַנִּיצוּצוֹת שֶׁצָּרִיךְ כָּל
אָדָם לְבָרֵר שֶׁבְשִׁבִיל זֶה בָּא לְעוֹלָם.

וּבְשִׁבִיל זֶה מְחִיב לְהַנִּיחַ בְּנִים אַחֲרָיו הַכֵּל
בְּשִׁבִיל בְּרוּר הָאֵמֶת שֶׁהוּא הַגְּדֻלַּת שֵׁם
ה', כִּי אֵמֶת ה' לְעוֹלָם וְחוֹתְמוֹ שֶׁל
הַקְדוּשׁ בְּרוּר הוּא אֵמֶת:

כִּי וְעַל כֵּן מְחִיב לְלַמֵּד אֶת בְּנֵי וְאֵת בְּנֵי
בְּנָו. כִּי כְּבָר מְבֹאֵר שֶׁעָקַר בְּרוּר

הָאֵמֶת הוּא בַּסּוּף. וְהִנֵּה עָקַר עֲצָם הָאֵמֶת
שֶׁהוּא יְדִיעַת אֲמִתּוֹת אֱלֹקוֹתוֹ בְּשִׁלְמוֹת
כִּפִּי הִרְאִיו לְכָל אֶחָד וְאֶחָד זֶה יִתְגַּלֶּה רַק
בַּסּוּף הַאֲחֵרוֹן כִּשְׂנִיעַע זְמַן קְבוּל הַשְׂכָּר
שֶׁל כָּל אֶחָד, כִּי יְדִיעַת אֲמִתּוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ זֶה
יִהְיֶה עָקַר קְבוּל הַשְׂכָּר כִּידוּעַ וְכַ"ל, כְּמוֹ
שֶׁכְּתוּב: "וְנִתְתִּי פַעֲלֹתַם בְּאֵמֶת". אֲבָל גַּם

בְּכָל בְּחִינַת וְחֲלָק שֶׁל הָאֵמֶת גַּם כֵּן עָקַר
הַבְּרוּר רַק בַּסּוּף לְמִשְׁלַל כִּשְׂמַתְחִיל לְבָרֵר
אֵיזֶה הִלְכָה אַף-עַל-פִּי שְׂמַתְחִיל לִימֵר
סְבָרוֹת אֲמִתִּיּוֹת, אַף-עַל-פִּי כֵּן עֲדוֹן אֵין
הָאֵמֶת בְּשִׁלְמוֹת עַד הַסּוּף עַד שֶׁזֹּכָה
לְבָרֵר פֶּסֶק הַהִלְכָה בְּאֵמֶת. כִּי "טוֹב
אַחֲרִית דְּבָר מִרְאשִׁיתוֹ", כִּי אֵמֶת הוּא
רֹאשׁ תוֹךְ סוּף וְצָרִיךְ שִׁיחֶיהָ הָאֵמֶת
בְּשִׁלְמוֹת מִרְאשׁוֹ עַד תּוֹכוֹ עַד סוּפוֹ
הַאֲחֵרוֹן שִׁיחֶיהָ כֵּל בְּנִיתוֹ מִתְחִילָה וְעַד
סוּף רַק בְּשִׁבִיל הָאֵמֶת לְאֵמֶתוֹ. לְמִשְׁלַל
כִּשְׂעוֹסֵק בְּמִשְׂא וּמִתָּן וְאִם יִשְׂאֵלוּ אוֹתוֹ,
לְמָה אֲתָה מִגֵּעַ עֲצָמְךָ כָּל כֵּךְ יוֹמָם לֹא
תְּנוּחַ לְלֵיל לֹא תִשְׁכַּב וּמָה יִהְיֶה בְּתַבְלִית
מְזֶה וְכוּ'. דָּרָךְ הַרְבֵּ לְהַשִּׁיב, מַה לַעֲשׂוֹת
הֲלֹא אֲנִי צָרִיךְ לְהִתְנַגֵּעַ בְּשִׁבִיל לְפָרְגֵם
אֶת בְּנֵי לְגִדְלָם לְתַלְמוּד תּוֹרָה וְלְהַשְׂאִים
וְכוּ' וּבְיֻדָאֵי יֵשׁ בְּזֶה אֵמֶת הַרְבֵּה, כִּי

בנדוא צריכים לפרנס בניו וכו', אבל
 אף על-פירבן אין זה אמת בשלמות, כי
 אין זה דרך התורה להפקיר עצמו לגמרי
 משיני עולמות ולעשות הטפל עקר והעקר
 טפל, להשליך חס ושלום עסק התורה
 והתפלה אחרי גון ולדרוף אחר המזון כל
 ימי חייו ומאומה לא ישא בעמלו ועל-פי
 רב אינו פועל כלום ביגיעתו "כי לא
 ממוצא וממערב וכו' ולא בכח יגבר
 איש", כי ה' ותברך יכול לפרנס את
 האדם בסבה קלה. ועל-כן הזהירנו
 רבותינו ז"ל: עשה תורתך קבע ומלאכתך
 עראי. וכמו שכתוב: "הדור אתם ראו
 דבר ה'". ואמרו רבותינו ז"ל: ראו כמה
 נהפרכו אבותיכם. וגם יש הרבה שיש
 להם עשר גדול ורודפים יותר ויותר וגם
 הם אומרים שפונתם בשביל האמת פנ"ל.
 אבל אין זה אמת שלם, כי הלב ידע אם
 לעקל אם לעקלקלות. וכן אפלו בעסק
 התורה יש כמה בחינות אמת וה' ידע
 האמת לאמתו. ועקר האמת הוא בשהוא
 אמת מראש ועד סוף וכו"ל. ובשביל זה
 החיוב ביותר ללמד לבנו ולבן בנו, כי
 על-ידי האב ובנו וכן בנו מתברר האמת,
 כי אב ובן ובן בנו הם בחחינת שלשה קני
 האמת, בחינת ראש תוף סוף, שזה עקר
 שלמות האמת פנ"ל. ועל-כן באמת אמרו
 רבותינו ז"ל, כל שהוא תלמיד חכם ובנו
 וכן בנו שוב אין התורה פוסקת מזרעו.
 כי כבר וכו' לברר האמת לפי בחינתם
 שזה עקר עסק התורה פנ"ל. וזה בחינת

השלשה אבות אברהם יצחק ויעקב,
 שעקר שלמות האמת הוא בחחינת יעקב,
 כמו שכתוב: "תמן אמת לעקב". אף-
 על-פי שבודאי גם אברהם ויצחק עברו
 אותו ותברך באמת, אך מחמת שאברהם
 היה הראשון שהתחיל לגלות האמת
 בעולם, על-כן עדין לא נקרא האמת על
 שמו ולא על שם יצחק כי אם על שם
 יעקב שהוא השלישי לאבות שהוא בנגד
 בחינת סוף שבאמת שזה העקר וכו"ל
 ועל-כן שני מקדשות שהיו בזכות אברהם
 ויצחק נחרבו והבית השלישי שנקרא על
 שם יעקב יתקיים, כמו שאמרו רבותינו
 ז"ל וכמו שכתוב, "יחינו מימים ביים
 השלישי וקמנו ונתיה לפניו". כי בבית-
 המקדש היה עקר ברור האמת על-ידי כל
 העבודות שעסקו שם ועל-כן היו יושבים
 שם סנהדרין גדולה לברר כל הלכות
 התורה לאמתתן. כי מציון תצא תורה
 וכמו שכתוב: "כי יפלא ממך דבר
 למשפט", שלא תדע האמת, "ונקמת
 ועלית אל המקום וכו'", כי שם יודיעו לך
 האמת. אבל מחמת קלקול חטאי הדורות
 לא יבינו לברור האמת לאמתו בשלמות
 עד שנפלה מחלקת גדול בימי בית ראשון
 על-ידי ירבעם בן נבט וחכריו. ובבית שני
 על-ידי רבוי שנאת חנם והמחלוקת. וכל
 אחד אמר שהאמת אצלו, כי בודאי כל
 מי שחולק על האמת הוא אומר שהאמת
 אצלו. ועל-ידי זה נחרב הבית המקדש
 פעמים. אבל אף על-פירבן כבר בררו

לקוטי הלכות

הלכות שבועות ב

יורה דעה

צג

הצדיקים שדכּל דור האמת הרבה, ועקר האמת בשלמות יהיה עלידי משיח צדקנו, כמו שכתוב: "שלה אורף ואמתך וכו'". וכתוב, "נשבע ה' לדוד אמת לא ישוב מנפה וכו'". ואז יבנה הבית השלישי כנגד יעקב שהוא בחינת סוף שנה עקר שלמות האמת. כי עקר ברור והתגלות האמת בשלמות הוא בסוף כנ"ל:

כח וזה בחינת "טובים השנים מן האחד וגו' אם יפלו האחד יקים את חברו וכו' והחוט המשלש לא במהרה ינתק". כי בודאי טובים השנים מן האחד לענין פל הדברים שבעולם, כי זה כלל גדול שכל העסקים שבעולם הכל בשביל ברור האמת שהוא עקר ברור הניצוצות כנ"ל. ובודאי טובים שנים מן האחד, כי אי אפשר לברר האמת עלידי אחד לבדו, כי כבר מבאר שאמת הפשוט אין זה שלמות האמת כנ"ל רק העקר לברר האמת במקום שיש למעות באיזה סברא להפך וכנ"ל. ועלכן צריכים שנים דיקא, כי בכל מקום שיש שנים בודאי יש ביניהם שנוי דעות, כי דעת כל אדם משנה מחברו כידוע וכמו שאמרו רבותינו ז"ל. ועלכן פששנים עוסקים בהלכה וזה מקשה וזה מתיר, זה סותר וזה בונה, עלידי זה דיקא מתבררת ההלכה בשלמות. וכמו שפרש רש"י שם במקומו, אבל יכול להיות שלא יהיה בין השנים הכרעה ולא יוכל להתברר

האמת. ועלכן והחוט המשלש וכו', זה עקר שלמות האמת, והינו פשיש הכרעה אמיתית בין השנים, כי עקר שלמות האמת בבחינת שלשה דיקא כנגד בחינת ראש תוך סוף וכנ"ל:

כט וזהו: 'מחלקת שהיא לשם שמנים סופה להתקיים', כי מחלקת שהיא לשם שמנים כמו מחלקת הלל ושמיא בודאי היא טובה גדולה, כי דיקא עלידי זה מתברר האמת, כי שניהם כנגתם לשמנים באמת לאמתו. ועלכן באמת אמרו רבותינו ז"ל 'אלו ואלו דברי אלקים חיים'. וזהו: סופה להתקיים, 'סופה' דיקא, כי עקר התגלות האמת הוא בסוף, כי בודאי רק בסוף האחרון יתגלה אמתת המחלקת הזאת איד שניהם דברי אלקים חיים, אף-על-פי שהם סותרים זה את זה כל כך זה אפשר וזה מתיר, כי עכשו בודאי אי אפשר להשיג זאת רק בסוף יתגלה האמת הנעלם הזה ועלכן סופה להתקיים, 'סופה' דיקא כנ"ל. וזה שצעק רבי יוחנן כשנפטר ריש לקיש רבותא למימר סיעתא וכו' ריש לקיש הוי מקשה תריסר קשיא וכו' ומפילא רוחא שמעתתא וכו'. כי עקר שלמות האמת הוא דיקא במקום שאין מבינים אותו בפשיטות וכנ"ל, אבל מחלקת שאינה לשם שמנים כמו מחלקת קרח ועזרתו אין סופה להתקיים, כי סוף כל סוף יתגלה האמת, כי שפת אמת תבון לעד וכו'. ואז בודאי הפל ריוצו

יורה דעה

לעבר את ה' באמת ולהתקרב לצדיקי אמת, אבל אז אין שום מעשה ועבדא וכו', כי היום לעשותם פתיב ומי שפירח בערב שבת בבחינת ימי החל שאז יש אחריות השקר והטעות, מי שפירח, אז דיקא לברר האמת, הוא יאכל בשבת, שאז יתגלה האמת לאמתו שהוא עקר הקבול שכר וכב"ל, אבל מי שלא מרח בערב שבת והמתין מלהתקרב אל האמת עד שיתגלה האמת לעין כל עד שכל חלקת הכבוד יהיה אצל האמת, מה יאכל בשבת, כי עקר ביאת האדם לזה העולם הוא לברר האמת מן השקר דיקא, כי זה עקר שלמות האמת כנ"ל:

ל וזה שאמרו רבותינו ז"ל ומוכא בשלחן ערוך שמי שרוצה לזכות בכתרה של תורה עסק בתורה בלידה וכו', כי אמת ושקר הם בחינת אור וחשך, כמו שמבאר במקום אחר, ועל-כן עקר שלמות עסק התורה הוא בלידה דיקא שאז החשך מתגבר שמישם אחריות השקר. ואז הוא מצוה ביותר לעסק בתורה לברר האמת, כי עקר שלמות האמת הוא כשמתבררין אותו מתוך השבת השקר והטעות דיקא וכנ"ל:

לא וזה שאמרו רבותינו ז"ל ומוכא בשלחן ערוך שבישיש שני מלמדים ואחד לומד יותר ואחד מנדקדק ונזהר מן הטעות ביותר שיקבלו את המנדקדק יותר, כי עקר הלמוד הוא לברר האמת ועל-כן צריכין לזהר מאד מלמוד

שאינו נזהר מן הטעות, כמו שאמרו רבותינו ז"ל לענין זה: משבששתא פנין דעל על:

ויש לרמוז שהיה מה שהביאו רבותינו ז"ל לענין מעשה לויאב שמעיה בארום על-ידי המלמד שלו שהטעה אותו ולמד עמו תמחה את זכר עמלק בקמין וכו' ועל-ידי זה לא מוחה את שמם לגמרי וחרה לויאב על זה מאד מאד, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, עין שם, כי זה היה מעשה בעל דבר להביאו לידי טעות כזה במקום זה דיקא בענין מצות מחית עמלק שבוה תלוי כל התורה בלה וכל גאלת ישראל, כי עמלק הוא הרע, הוא הממאה, שהוא השקר, כי הוא זהמת הנחש, שהוא השקר פידוע. ועל-כן הוא בחינת השטן הוא היצר הרע הוא המטעה את הפריות בשקריו והטעותיו. ועל-כן הזהירה התורה ביותר למחות שמו וזכרו מן העולם, כי מלחמה לה' בעמלק מדר דר, כי אין השם והכפא שלם עד שימחה זכר עמלק. כי עקר שלמות והגדלת שמו והפרד הוא על-ידי האמת שהוא ההפך מעמלק שהוא השקר וכנ"ל. ועל-כן היה מעשה בעל דבר להטעות את יואב במקום זה דיקא, כי כל הטעותים והשקרים נמשכים מזכר עמלק שישנו עדין בעולם. ועל-כן הזהירו רבותינו ז"ל לזהר מעתה ממלמוד ורבי שיכול להטעות את האדם על-ידי שיש בו עדין איזה אחריות השקר

דף קל

לקוטי הלכות

הלכות שבועות ב

יורה דעה

צה

שהוא בחינת זכר עמלק, כי עקר הרב והמלמד הוא לברר האמת וכב"ל:

לב וזהו: "תתן אמת לעקב חסד לאברהם אשר נשבעת לאבותינו מימי קדם", הינו שהפסוק מפרש בסוף מה שקשה לכאורה בראש הפסוק שאמר "תתן אמת לעקב", וקשה לכאורה מדוע הזכיר האמת רק על שם עקב ולא על שם אברהם ויצחק שהתחילו לגלות אמתו בעולם, והשיב מיד, חסד לאברהם וכו', הינו שזה האמת שימתן לעקב שהוא השלישי שהוא בחינת הסוף שבאמת שהוא העקר כב"ל ועל-כן נקרא עקב לשון עקב וסוף, והו בעצמו שבר החסד לאברהם, כי עקר הקבול שבר בסוף הוא שלמות האמת שהתגלה בסוף כב"ל. ועל-כן נקרא האמת שהוא הקבול שבר על שם עקב שהוא בחינת סוף כב"ל, אבל באמת זהו בעצמו שבר החסד לאברהם שהתחיל לגלות האמת בעולם, וכן פרש רש"י שם וזה לשונו: ולכן לא נאמר וחסד אלא חסד האמת שתחאמת לנו את הבטחת עקב, היא תהיה תשלום גמול חסדו של אברהם, עד כאן לשונו. הינו כב"ל שהאמת הוא עקר הקבול שבר ועל-כן האמת שימתן לעקב בסוף הוא בעצמו תשלום גמול חסד לאברהם שהתחיל לגלות האמת בעולם. וזהו, אשר נשבעת לאבותינו מימי קדם, כי מימי קדם קדמתה מימים כפירים נשבע ה' שסוף

כל סוף יתגלה האמת בעולם שזה עקר התקנה כב"ל, אבל עקר האמת נקרא על שם יעקב מחמת שהוא השלישי לאבות, שהוא בחינת סוף האמת שזה עקר שלמות ברור האמת שזה עקר קבול השבר של כל אבות העולם ושל כל הצדיקים והנראים בחינת תתן אמת לעקב שהוא בחינת סוף והוא בעצמו שבר החסד לאברהם שהתחיל לגלות האמת בעולם אשר נשבעת לאבותינו מימי קדם שסוף כל סוף יתגלה האמת, כמו שכתוב: אמת מארץ תצמח וכו' וכב"ל במהרה בימינו, אמן:

לג ועל כן התורה משלשת בכל בחינותיה, כמו שאמר רבותינו ו"ל: ב'רד רחמנא דיהיב לן ארון תליתאה על-ידי תליתאי ב'רחא תליתאה וכו'. כי התורה, שהיא אמת, היא כלולה בכל בחינותיה משלש, שהם בחינת שלשה קני האמת, ראש תוך סוף וכב"ל. וזה שאמרו רבותינו ו"ל: לעולם ישלש אדם שנותיו שליש במקרא שליש במשנה שליש בגמרא. כי שלשה אלו מקרא משנה וגמרא הם גם כן כנגד שלש בחינות האמת ראש תוך סוף. ועל-כן העקר הוא הגמרא, כמו שאמרו רבותינו ו"ל, העוסקים במקרא מדה ואינו מדה וכו' גמרא אין למעלה ממנה. כי גמרא היא השלישי בחינת יעקב, בחינת הסוף שבאמת שהוא העקר וכב"ל. וזה תוכל להבין בבאור היטב, כי המקרא

וכוננתו יהיה אל האמת לאמתו בשביל
התכלית הנצחי ולא בשביל פניות הכבוד
וקמון וכיצא זה בוחן לכוות וכנ"ל. וזה
שאמרו רבותינו ז"ל ומוכא בשלחן ערוך
שנקרא פולל הכל מקרא ומשנה וכו'. כי
נקרא שעקרה היא שמוש תלמיד חכם
זה כלול מהכל ממקרא ומשנה ותלמוד
וקבלה וסתרי תורה וכל טוב אמתו
ונצחי כי על ידי שמוש תלמידי חכמים
אמתיים באמת לאמתו יזכה לכל טוב
לנצח וכנ"ל:

הלכות צדקה

לד וזה בחינת צדקה, כי עקר שלמות
הצדקה היא על ידי אמת, כי
עקר מעלת הצדקה היא מה שבושה את
יצרו ונתן קמונו לצדקה, כי בודאי ה'
יתברך יכול לפרנס העניים בעצמן ובידו
להוריש ולהעשיר ולפול העשירות ולתן
להעני או לתן העשירות לכלם. וכמו
שאמרו רבותינו ז"ל (בבבא בתרא י'): 'היה רבי
מאיר אומר: פאן יש מקום לבעל דין
לומר: אם תקדוש ברוד הוא אוהב
העניים למה אינו מפרנסן? אומר לו: כדי
להנצל אנו מדינה של גיהנם וכו'. כי
עקר מעלת הצדקה הוא מה שהקמון
הוא ביד העשיר ויכול למעות בעצמו
שהקמון הוא שלו. ובשפאמין בה' יתברך
שהעשיר והכבוד מלפניו ועושה רצון ה'
יתברך וכופה את יצרו הרע ונתן קמונו
לצדקה יותר מטבעו והו עקר שלמות

אף על פי שהוא בלו תורת אמת והוא
עקר התורה, כי ליכא מלתא דלא רמזא
באוריתא, אף על פי כן אין יודעין
באור האמת מהמקרא בלבד כי אין שום
מצוה מבאר בתורה בכל דיניה ופרטיה,
כמוכא בכל הספרים וכמו שמבאר אצלנו
במקום אחר. ועל כן אין יודעין מתורה
שבכתב שום הלכה למעשה כי אם
על ידי תורה שבעל פה. ואפלו עקר
תורה שבעל פה שהוא המשנה גם שם
אין יודעין עדין ברור ההלכה למעשה כי
אם על ידי הגמרא, כמו שאמרו רבותינו
ז"ל, המורים מתוך המשנה הם מבלי
עולם. ועל כן העקר הוא הגמרא שהוא
בחינת סוף האמת שהיא מבררת כל דיני
התורה לאמתתן עד שיודעין על ידה
הלכה למעשה. ועל כן גם בהגמרא
בעצמה העקר לאסקי שמעתתא אלכא
דהלכתא. והו עצם מעלת למוד
הפוסקים שהם מבררים ההלכה באמת
שנופה לידע איד להתנהג בכל מצות
התורה. ועקר הגמרא היא שמוש תלמיד
חכם כמו שפרש רש"י בכמה מקומות, כי
תכלית ברור האמת שבשלמות לפי
בחינתו ומדרגתו אי אפשר כי אם על ידי
שמוש תלמידי חכמים צדיקים אמתיים,
כי עקר תכלית כל הלמוד של מקרא
משנה וגמרא הוא לזכות לשמר ולעשות
ולקיים כי לא המדרש הוא העקר אלא
המעשה. ולזה צריכין יגיעה גדולה
לשמש תלמידי חכמים אמתיים בכל כחו

הצדקה. וכמו שכתב אדונינו מורנו ורבנו זכר צדיק לברכה בהתורה "ואת הערבים" וכו', שמי שנותן צדקה במבועו אינו נחשב, כי מעקר הצדקה הוא מבחינת עורב שהוא במבועו אכזרי וכו', ע"ן שם:

ועל כן מי שזוכה לתן צדקה באמת למי שראוי לתן, דהיינו לעניים פשרים והגונים באמת שכרו גדול מאד, פי שקולה צדקה ככל התורה בלה והעקר כשהיא באמת, פי עקר הבחירה הוא להכניע שמאל לגבי ימין, פי אהיות השקר מסמרא דשמאלא, שהוא בחינת הפהרה שמשם שרש השתלשלות אהיות השקר שמשם עקר הבחירה, כמו שמבאר בהתורה 'אמר רבי עקיבא ה"ל. וכל הממוז והעשירות נמשך מבחינת שמאל בבחינת משמאלה עשר וכבוד. ועל-כן כל השקרים והרמאות שכיחים בממוז יותר בנראה בחוש וכמו שכתוב: "רש עשה כף רמיה". וכתוב: "על פת לחם יפשע גבר". פי הממוז נמשך מבחינת שמאל שמשם עקר אהיות השקר והרמאות ועל-כן שם בממוז עקר הבחירה ביותר. וכמו שאנו רואין שרב בני-אדם אוברין את ימיהם ושנותיהם על-ידי רדיפת הממוז וכמו שצועק הנביא, איש לדרבו פנו איש לבצעו מקצהו. ועל-כן זה שלוקח ממוזו ששם עקר אהיות השקר שהוא היצר הרע והוא בופה את יצרו ולקח ממוזו ונתן

לצדקה, בזה הוא מכניע ביותר את הרע שהוא השקר שנאחז משמאל, וכופה שמאל לגבי ימין שזה עקר שלמות הקדשה שרק בשביל זה נברא האדם כידוע. ועל-כן בודאי נחשב כאלו קיים כל התורה בלה, פי כלל כל התורה הוא רק להכניע השקר ולגלות האמת שזה תלוי ביותר בממוז שהוא בחינת שמאל כ"ל. אבל העקר תלוי באמת כשפונתו אל האמת לאמתו ולעשות רצונו והבדל לא בשביל כבוד ונסות להתייחר ולהתגדל ולרדף ולחרף את העניים הפשרים על-די זה. כמו שמצוי עכשו שנותנין רק לחשובי גדולי המדינה כדי שיקבלו כבוד ויקר על-ידי זה, או שנותנים רק למי שזקנים תחתיהם ועושים כמעשיהם אפלו אם הם אינם הגונים כלל או רשעים גמורים ולאנשים הפשרים והגונים שאינם חונפים אותם ואינם הולכים בדרךיהם אשר לא טובים לא די שאין נותנים להם, אף גם הם רודפים אותם ומשתדלים לקפח פרנסתם ולבלעם חיים חס ושלום. לזלא ה' המציל עני מתוק ממוזו וכו'. וצדקה כזו בודאי אינה בלום ולא די שאינם מתקנים על-ידי צדקה כזו אף גם הם מקלקלים הרבה ונחשבת לתמא, כמו שאמרו רבותינו ז"ל על פסוק: "צדקה תרומם גוי וחסד לאמים תפאת". מחמת שנותנים רק להתגדל ולחרף וכו', פי על-ידי צדקה כזו הם מגבירים השקר ביותר חס

בלק דף קצ"ח:) וכנ"ל. כי עקר שלמות הצדקה היא האמת והאמונה וכנ"ל:

זה וזה שמבאר בסימן רנ"א על פסוק "וצדקה תהיה לנו", שהאיש

אמת מושך לעצמו כל הצדקות, כי הצדקה נמשכת לאמת וכו', ענין שם היטב מה שמבאר שם שעל-ידי צדקות רעות מנבירין המחלקת חס ושלום,

ומתגברין מחשבות רעות של פירות, ענין שם. כי עקר הצדקה הוא בשביל שלום, כמו שאמרו רבותינו ו"ל: מרבה צדקה מרבה שלום. ועקר השלום הוא אמת,

כמו שכתוב: "האמת והשלום אהבו". כי בודאי כל זמן שאין השקר נכנע אל האמת אין זה שלום כלל, כי בודאי ה' יתברך שהוא עצם האמת ידו על העליונה תמיד וסוף כל סוף יגמר הפל

פרצונו, כי אתה מרום לעולם ה', וכמו שפרש רש"י, לעולם ידך על העליונה. ואפלו עתה בתקף מרירות הגלות שהשקר מתגבר כל כך על האמת והאמת נשקף ארצה ונעשה

האמת עדרים עדרים וכל אחד אומר שאצלו האמת, אף-על-פי-כן עצם נקדת האמת מתקדם בנפלאותיו ונודאותיו העצומים. ובכל יום עומדים על נקדת האמת להעלימה ולסלקה חס ושלום,

והקדו"ש-ברוך-הוא מציגה מדם. וכמו שכתוב: "מקלות מים רבים אדירים משברי ים". שהם הספוכים והבלבולים וההטעות שמשם מתגברים הקולות

ושלום, על-ידי שהם מחזיקים בממוןם את השקר, כי עקר אחיזת השקר בהמון כנ"ל ועל-כן שם מצויים השקרים ביותר.

ועל-כן מצויים הרבה מעותים מאד בנותני הצדקה, כמו שאמרו רבותינו ו"ל שאין זכין בנקל לתן צדקה לההגון. כמו שאמרו רבותינו ו"ל, שמא תאמר, כל

הבא לקפץ קופץ? תלמוד לומר, מה יקר חסדך אלקים וכו', כי אינם מצויים לזכות עם מהגנים, ענין שם בפרש רש"י. על-כן צריכין להתפלל הרבה לפני ה' ויתברך

לזכות לקום מצות צדקה פראוי שיזכה לתן לההגון באמת. והכל תלוי בהאמת שבלבו שמי שפגנתו רצויה לשמים באמת וזכה ה' יתברך שיתן לעניים

ההגנים ויתקן על-ידי הצדקה הרבה שיכניע השקר לפני האמת שזה התקון נעשה ביותר על-ידי צדקה פראוי וכנ"ל. אבל מי שאין פגנתו לתן כי אם בשביל עצמו וכבודו, ובפרט בשהוא בעל

מחלקת וחולק על הכשרים האמתיים או מכשילו ה' יתברך פעניים שאינם מהגנים כדי שיאבד עולמו על ידם, כמו שכתוב:

"בעת אפך עשה בהם". ודרשו רבותינו ו"ל: הכשלים פעניים שאינם מהגנים, שזה נאמר על החולקים על ירמיה הנביא שהוא היה אז הצדיק האמת שברוך. (וזה

שמבאר בחזקתה "את לן ברא", שעקר חשיבות הצדקה הוא

על-ידי אמתה, כמו שכתוב: והאמן בה' וחסדך לו צדקה). כי אמונה תלויה באמת, בבחינת 'צדק פד אתחברת באמת אתעבדת אמונה' (והי

לקוטי הלכות

הלכות כבוד אב ואם א

יורה דעה

צט

צריכין לקשר עצמו מאד אל נקדת האמת ולבקש מה' ותברך מאד מאד קדם שמוחלק הצדקה הן צדקה שלו הן צדקה של רבים שזוכה לכוון האמת לאמתו שלא יהיה נכשל בענינים שאינם הגונים שלא יקלקל חס ושלום, על-ידי צדקתו יותר רק זוכה לתן לעניים הגונים העוסקים בתורה ובתפלה באמת, פי עקר שלמות ותקון הצדקה הוא האמת וכנ"ל:

הלכות כבוד אב ואם

הלכה א

כי איתא שאביו ואמו נותנין לו לבוש לנשמתו, והנשמה היא השכל, כמו שכתב רבנו (סימן ה' הלכה ב'), נמצא שכל והשנתו מקבל על-ידי לבוש שמקבל מאביו ואמו. וכל מה שנתוסף הארה בהלבוש הנ"ל נתרבה אור נשמתו, דהיינו חכמתו. ועל-כן חוב לכבדם, פי על-ידי הכבוד שנותן להם, על-ידי זה נתוסף הארה בנשמתם, כמו שמבאר בפאמר "דרשו" (בסימן ה') על מאמר רבותינו ו"ל, והזירו גזון ששכח תלמודו לכבודו, והזירו בכני עם הארץ לכבדם שמהם תצא תורה, עין שם. והפלא, ששרש הכל הוא הכבוד וכל דבר נכסף לשרשו, על-כן על-ידי הכבוד מתחיל הנפש להתעורר ולהתגלות, עין שם. וזהו: "כבוד את אביך ואת אמך למען יאריכון ימך". פי אריכות ימים הוא בחינת השנת

והחורפים של העבו"ם והרשעים ושל כל בעלי המחלקת וכו'. ומכלם אדיר במרום ה'. וכמו שכתוב: "ימין ה' רוממה וכו'". וכמו שאמר אדמו"ר ו"ל (בלשון אשכנז היה הלשון: נאם פרט תמיד אוים) ה' ותברך גומר תמיד (תי מותר"ן סימן קפח), ועל-כן בשרוצין לעשות שלום בין החולקים באפן שהאמת יבגיע עצמו לגבי השקר חס ושלום, אין זה שלום כלל כי אם חנפה ושקר. כי האמת אינו יכול להתפטר נגד השקר בשום אפן, כי שפת אמת תפון לעד וכו' וקשטא קאי, ועין מזה עוד במקום אחר. ועקר השלום הוא כשהשקר נכנע ומתפטר לגבי האמת וזה זוכין על-ידי צדקה באמת שעל-ידי זה מכניעין שמואל לגבי ימין וכנ"ל. ועל-כן מרבה צדקה מרבה שלום וזה עקר מעלת הצדקה, כי שלום ואמת הם בחינה אחת וכנ"ל. אבל כשנותן בשביל כבוד עצמו להתירה ולחרף הוא מנביר המחלקת ביותר על-ידי הצדקה הרעה שלו ומתנגדים המחשבות של כפירות חס ושלום. ועקר התקון על-ידי האיש אמת שיש לו פה למושך לעצמו כל הצדקות, בבחינת "צדקה תהיה לנו", כמו שמבאר שם בסימן הנ"ל, עין שם:

לו וזה בחינת הצדקה נגיבית בשנים ומתחלקת בשלשה. שעקר חלקת הצדקה צריך להיות על-ידי בחינת שלשה, שהוא בחינת אמת, שהוא מושלש בחינת ראש, תוך, סוף כנ"ל. פי

והקפלי הוא על-ידי צדקה שהוא נדבת לב שעל-ידי זה נפתח הלב ונעשה כלי לקבל שלהובין דרחימותא מנגעם העליון, שעל-ידי זה ההולדה, שעל-ידי זה נתגדל כבודו ויתברך. ואזי כשיש הקלי על-ידי צדקה והנגעם העליון שופע, אזי באים גם המחין של חוץ-לארץ שהם בחינת חובלים, ונפלים לתוך המחין של ארץ-ישראל שהם בחינת נעם, כי הם רוצים להתתקן גם-כן. ולפעמים גורמים הם ושלום פנים גם בהמחין של ארץ-ישראל על-ידי זה וכו', עין שם היטב כל הענין באר היטב. ושרש כל הבריאה הוא הכבוד, כי כל מה שברא הקדוש-ברוך הוא לא ברא אלא לכבודו. ויש כבוד פרטי לכל מאמר, כי בעשרה מאמרות נברא העולם. וכל מאמר ומאמר נתגלה רק בשביל כבודו ויתברך. נמצא, שיש לכל מאמר ומאמר בחינת כבוד מאחר שהוא שרשו, כי הכל היה בשביל כבודו ויתברך כדי שיתגדל כבודו על-ידי הבריאה. וכל הכבוד תלוי בהאדם ועל-ידי לא היה לכל הבריאה שלמות עד שברא האדם שעקר כבודו ויתברך נתגלה על ידו וכו', עין שם כל זה היטב:

א וזה בחינת מצות כבוד אב ואם, כי באמת עקר הכבוד תלוי בהם, כי עקר הכבוד על-ידי ההולדה שגולדין ונתרביין בני ישראל שעקר כבודו ויתברך תלוי בהם כנ"ל. ולכאור הענין בכאור יותר, כי באמת עקר הכבוד על-ידי

החכמה, כמבאר בדברי רבנו פמה פעמים כמו שכתוב: "החכמה תחיה", דהינו על-ידי שנותן להם כבוד שעל-ידי זה נתגדל נפשם, ועל-ידי זה ממילא מאיר לבושו שנמשך לו מהם ואזי זוכה להשיג ולקבל חכמה על-ידי הלבוש כנ"ל. והוא בחינת אריכות ימים כנ"ל:

הלקה ב

וכו ויתבאר ענין פסח:

על-פי מה שכתב רבנו ו"ל על פסוק (תהלים טו): "הכלים נפלו לי בנגעים אף נחלת שפרה עלי" בהתורה המתחלת: 'דע, כי יש מחין של ארץ ישראל ויש מחין של חוץ לארץ עין שם היטב (בלקוטי תניני סיון עא):

ובכלל התורה בקצור הוא, כי על-ידי פנים הכבוד, דהינו כשפונמין כבוד ה' ויתברך, על-ידי זה נופלין ממחין של ארץ-ישראל למחין של חוץ-לארץ, ומחין של חוץ-לארץ הם בחינת מחלקת. ועקר הכבוד הוא על-ידי הולדה שגולדין ונתרביין בני-אדם, על-ידי זה עקר הכבוד, כי עקר הכבוד תלוי באדם. ועקר ההולדה הוא על-ידי השפעת נעם העליון שהוא בחינת מחין של ארץ-ישראל שנקראים נעם, כי מחין של חוץ-לארץ הם בחינת חובלים. וצריך לעשות כלי לקבל שפע מנגעם העליון, כי נעם העליון שופע תמיד אך צריכין כלי לקבל השפע.

הוֹלֵדָה דִּיקָא, כִּי שָׂרֵשׁ הַבְּרִיָּאָה הוּא הַכְּבוֹד, כִּי כָּל מַה שֶּׁבְּרָא ה' יתְּבַרְךָ לֹא בְּרָא אֵלָּא לְכַבוֹדוֹ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב רַבְנוּ ז"ל שֵׁם. וְעַקֵּר הַכְּבוֹד הוּא בְּחִינַת אֲתֵּירוֹתָא דְלִתְמָא, שְׁעַלְיָדֵי זֶה שְׂאֲנַחְנוּ עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עוֹבְדֵינ אֹתוֹ יתְּבַרְךָ וּמְקַמֵּינ מִצִּוְתֵינוּ יתְּבַרְךָ, עַל־יָדֵינוּ זֶה נִתְגַּדֵּל כְּבוֹדוֹ יתְּבַרְךָ וְעַל־יָדֵינוּ זֶה נַעֲשֶׂה בְּחִינַת אֲתֵּירוֹתָא דְלִתְמָא כִּינּוּעַ. וְזֵהוּ עַקֵּר שְׁלֻמוֹת הַבְּרִיָּאָה אֲשֶׁר בְּשִׁבְלֵי זֶה בְּרָא ה' יתְּבַרְךָ אֵת כָּל הַבְּרִיָּאָה כְּלָה וְכָל זְמַן שְׂאֵינ חֵם וְשְׁלוֹם בְּחִינַת אֲתֵּירוֹתָא דְלִתְמָא אִזְוֵי אֵינ כְּבוֹדוֹ בְּשֻׁלְמוֹת חֵם וְשְׁלוֹם, כְּבִיבּוֹל, וְאִזְוֵי הָעוֹלָם מִתְמוּטָט, אֲשֶׁר בְּשִׁבְלֵי זֶה נִבְרָא הָעוֹלָם בְּתַחֲלָה בְּמִדַּת הַדִּין, בְּחִינַת "בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹקִים אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ", כְּמוֹ שְׂאֲמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל. כִּי בְּשְׂאֵינ אֲתֵּירוֹתָא דְלִתְמָא חֵם וְשְׁלוֹם, אִזְוֵי הוּא בְּחִינַת דִּין חֵם וְשְׁלוֹם, כִּינּוּעַ וְכַמְבָּאָר בַּזֶּהר הַקָּדוֹשׁ. אַךְ בְּתַחֲלַת בְּרִיאַת הָעוֹלָם שְׁלֵא הָיָה בְּאִפְשָׁר שִׁיְהִיָּה אֲתֵּירוֹתָא דְלִתְמָא בְּרָא אֵת הָעוֹלָם בְּחִסְדוֹ שֶׁשְׂתַּף מִדַּת הַרְחָמִים וְכו', כְּמוֹ שְׂאֲמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל. וְעַקֵּר הָעוֹלָם כְּלוֹ הָיָה תְּלוּי בְּאִדָם הָרֵאשׁוֹן בְּהוֹלֵדָה שְׁלוֹ, כִּי אִדָם הָרֵאשׁוֹן כְּעִצְמוֹ נִבְרָא כְּלוֹ אֲתֵּירוֹתָא דְלִתְמָא וּמֵאֲחֵר שֶׁהוּא כְּעִצְמוֹ נִבְרָא כְּלוֹ אֲתֵּירוֹתָא דְלִתְמָא. נִמְצָא, שְׂאֵינ הַכְּבוֹד בְּשֻׁלְמוֹת עַל יָדוֹ, כִּי עַקֵּר הַכְּבוֹד הוּא בְּחִינַת אֲתֵּירוֹתָא דְלִתְמָא. וְעַל־כֵּן עַקֵּר שְׁלֻמוֹת

הַכְּבוֹד כִּשְׁהוּא עוֹלָה מִן הַתַּחְתּוֹנִים הַרְחוּקִים מִמֶּנּוּ יתְּבַרְךָ. וְעַל־כֵּן עַקֵּר כְּבוֹדוֹ יתְּבַרְךָ תְּלוּי בְּעוֹלָם הַשְּׁפָל הַנִּשְׁמִי הַזֶּה, כִּי כָּל מַה שֶּׁהוֹלְמוֹת גִּשְׁתִּלְשְׁלוֹ בְּהַשְׁתִּלְשְׁלוֹת יוֹתֵר וְנִתְרַחֲקוּ, כְּבִיבּוֹל, יוֹתֵר מֵרֵאשִׁית הַבְּרִיָּאָה, כְּשֶׁעוֹבְדִים אֹתוֹ יתְּבַרְךָ וּמְגַדְלִים כְּבוֹדוֹ יתְּבַרְךָ אֵלּוֹ הָעוֹלְמוֹת הַרְחוּקִים, כְּבִיבּוֹל, מִמֶּנּוּ יתְּבַרְךָ, זֵהוּ עַקֵּר כְּבוֹדוֹ יתְּבַרְךָ, כִּי עַקֵּר הַכְּבוֹד הוּא מֵהַרְחוּקִים. וְכַמּוּכָן כָּל זֶה בְּדַבְּרֵי רַבְנוּ ז"ל הַרִינִי כְּפָרַת מִשְׁכַּבּוֹ, כְּכַמּוֹה מְקוּמוֹת. כִּי הַקְּרוּבִים אֵלּוֹ יתְּבַרְךָ הֵם בְּחִינַת אֲחֵדוּת עִמּוֹ וְהַעֲבוּדָה שְׁלֵהֶם אֵינָה נִחְשָׁבַת עֲבוּדָה, כִּי זֶה נִחְשָׁב כְּאֵלּוֹ הוּא יתְּבַרְךָ, כְּבִיבּוֹל, עוֹבֵד אֵת עִצְמוֹ. וְעַקֵּר הַעֲבוּדָה וְהַכְּבוֹד כְּשֶׁהַרְחוּקִים מִמֶּנּוּ יתְּבַרְךָ עוֹבְדִים אֹתוֹ וּמְגַדְלִים כְּבוֹדוֹ יתְּבַרְךָ, אֲשֶׁר בְּשִׁבְלֵי זֶה גִּשְׁתִּלְשְׁלָה הַבְּרִיָּאָה כְּכַמּוֹה מִינֵי הַשְׁתִּלְשְׁלוֹת עַד הָעוֹלָם הַשְּׁפָל הַזֶּה אֲשֶׁר כָּל הַכְּבוֹד שֶׁל ה' יתְּבַרְךָ תְּלוּי בְּזֵה הָעוֹלָם כְּנ"ל. וְעַל־כֵּן אִדָם הָרֵאשׁוֹן שֶׁהָיָה יָצִיר כְּפִיּוֹ יתְּבַרְךָ כְּלוֹ אֲתֵּירוֹתָא דְלִתְמָא כְּלָל, לֹא הָיָה הַכְּבוֹד יָכוֹל לַעֲלוֹת בְּשֻׁלְמוֹת עַל יָדוֹ, מֵאֲחֵר שֶׁהוּא נִבְרָא מֵאֲתוֹ יתְּבַרְךָ כְּעִצְמוֹ כְּלוֹ אֲתֵּירוֹתָא דְלִתְמָא כְּלָל. עַל־כֵּן לֹא הָיָה יָכוֹל לַגְּדֵל כְּבוֹדוֹ יתְּבַרְךָ בְּשֻׁלְמוֹת שֶׁהוּא קִיִּים הָעוֹלָם בְּחִינַת אֲתֵּירוֹתָא דְלִתְמָא, מֵאֲחֵר שֶׁהוּא כְּעִצְמוֹ נִבְרָא כְּלוֹ אֲתֵּירוֹתָא דְלִתְמָא, וְעַדֵּינ הוּא בְּחִינַת אֲחֵדוּת עִמּוֹ יתְּבַרְךָ, כִּי הָיָה יָצִיר כְּפִיּוֹ יתְּבַרְךָ כְּנ"ל.

העולם על-ידי זה, וכן להפך חס ושלום, או נולדים בנים שאינם הגונים ואין כבודו ותפירתו נתגדל על ידם, אדרבא, הם פוגמים בכבודו ותפירתו. ועל-כן זה שלא קדש עצמו או וגרם כל זה הוא מחריב העולם בלוי, כי עקר קיום העולם הוא על-ידי הכבוד בנ"ל ועקר הכבוד תלוי בהולדה דיקא בנ"ל:

ב ועל פן צותה התורה לכבד אב ואם, כי עקר הכבוד נמשך מהם, כי עקר הכבוד תלוי בהולדה דיקא בנ"ל. וזה שמוכא בכתבי האר"י בסוד מצוה זו שמאב ואם נמשך לבושים להבנים שכל המצות נעשין על-ידי אלו הלבושין ובשביל זה צריך לכבדם, עין שם. כי כל המצות שעושין הם בחינת כבוד ה' ותפירתו. וכל הכבוד של ה' ותפירתו תלוי בהאדם הכולד מאב ואם דיקא על-ידי בחינת אתערותא דלתמא בנ"ל. ועל-כן כל המצות שהם בחינת כבודו ותפירתו נעשין על-ידי סיוע אב ואם, היינו על-ידי הלבושין שלהם, כי עקר הכבוד תלוי בהם דיקא בנ"ל:

ג וזהו: "כבד את אביך ואת אמך למען יארכיך יימך על האדמה אשר ה' אלהיך נתן לך". הינו בחינת מחין של ארץ-ישראל, בחינת נעם, כי ארכיכות ימים הוא בחינת מחין, פמוכא בדברי רבנו ז"ל בבחינת החכמה תחיה וכו'. וזהו: למען יארכיך יימך, הינו מחין. על האדמה אשר וכו', הינו מחין של ארץ-

ועל-כן היה כל העולם תלוי בהולדה שלו, שאם היה מוליד בקדושה בנים ואין היו הם מגדלים כבודו ותפירתו, כי אלו הבנים הנולדים על-ידי אתערותא דלתמא בהם תלוי עקר הכבוד שהוא בחינת אתערותא דלתמא. מאחר שהם מרחקים יותר בבבול, ממנו ותפירתו, על-כן בשאחר כך הם עובדים אותו, מגדלים כבודו ותפירתו ונכללים באחרותו ותפירתו שזהו עקר כבודו ותפירתו. ועל-כן עקר הפנים של אדם הראשון שלא היה זוונו כראוי, כי לא המתין עד שבת, פמוכא, כי עקר הכבוד שהוא קיום כל העולם אשר בשביל זה נבראו כל העולמות תלוי בהולדה דיקא, כי ההולדה היא בחינת אתערותא דלתמא. ועל-כן זה האדם הנולד על-ידי אתערותא דלתמא, בו תלוי עקר הכבוד שהוא גם-כן בחינת אתערותא דלתמא בנ"ל. ועל-כן הזהירו חכמינו ז"ל מאד ומבאר בכל ספרי קדש שצריכין לזהר מאד מאד לקדש עצמו מאד בשעת הזווג, כי בזה תלוי הכל, כי כל העולם תלוי בזה, כי כל העולם נברא בשביל זה שיתגדל כבודו ותפירתו על-ידי בני-אדם הנולדים על-ידי אב ואם, על-ידי בחינת אתערותא דלתמא, כי עקר הכבוד תלוי בהם בנ"ל. ועל-כן בשמקדש עצמו או ומתפון לחוליד בן שיגדל כבודו ותפירתו ואין נמשך על הולד רוח קדושה וזכה שיהיו לו בנים בשרים שיתגדל כבודו ותפירתו על ידם, או הוא מקום

לח
לח

יִשְׂרָאֵל בְּחִינַת נַעַם, כִּי עַל־יְדֵי כְבוֹד אָב
וְאִם שֶׁהוּא בְּחִינַת כְּבוֹד ה' יתְבַרְךָ, כְּמוֹ
שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל, שֶׁהַקִּישוּן הַמְּקוֹם
לְכַבּוֹדוֹ, כִּי כָל כְּבוֹדוֹ יתְבַרְךָ, כְּבִיכּוֹל,
תְּלוּי בָהֶם דִּיקָא. וְעַל־כֵּן עַל־יְדֵי זֶה וּזְכִין
לְבְּחִינַת מַחִין שֶׁל אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, בְּחִינַת
"לִמְעַן יֵאָרִיכוֹן יְמֵיךָ עַל הָאָרֶץ וְכוּ'". כִּי
עַקֵּר מַחִין דְּאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל וּזְכִין עַל־יְדֵי
כְבוֹד ה' יתְבַרְךָ שֶׁהוּא תְּלוּי בְּכְבוֹד אָב
וְאִם כֵּן ל':

ד וְזֶה בְּחִינַת יְצִיאַת מִצְרַיִם וְעִנְיָן פְּסַח,
וְעִנְיָן מִצָּה וְאִסּוּר חָמֵץ, וְשֶׁאֵד
עִנְיָן פְּסַח. כִּי עַקֵּר גְּלוּת מִצְרַיִם הָיָה
שֶׁנִּפְּלוּ לְמַחִין שֶׁל חוּץ־לְאֶרֶץ מַחֲמַת פְּנֵם
הַכְּבוֹד, כִּידוּעַ, שְׁגָלוֹת מִצְרַיִם הָיָה
שֶׁהִרְעַת הָיָה בְּגָלוּת בְּמִצְרַיִם כְּמִפְרָסָם,
הֵינּוּ כִּי מִצְרַיִם הוּא עַקֵּר הַזֹּהֶמָא שֶׁל
חוּץ־לְאֶרֶץ, כִּי מִצְרַיִם הוּא הַתְּבַרְךָ מִמַּשׁ
מֵאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל כִּידוּעַ, כִּי הִיא עֲרוֹת
הָאֶרֶץ. וְכִשְׁנִפֵּל הִרְעַת לְגָלוּת מִצְרַיִם זֶה
בְּחִינַת שֶׁנִּפְּלוּ לְדַעַת וּמַחִין שֶׁל חוּץ־לְאֶרֶץ
שֶׁהוּא בְּחִינַת מִצְרַיִם הַתְּבַרְךָ אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל.
וּמַחִין שֶׁל חוּץ־לְאֶרֶץ הֵם בְּחִינַת מַחֲלַקַת
וְקַשְׁיוֹת, כְּמוֹ שֶׁכָּתַב רַבֵּנוּ ז"ל שֵׁם. וְזֶה
בְּחִינַת וַיִּמְרָרוּ אֶת חַיֵּיהֶם בַּעֲבֹדָה קָשָׁה,
בְּקַשְׁיָא וְכוּ', כְּמוֹ שֶׁאִיתָא בְּתַקּוּנָם (תַּקּוּן י"ח
דף כ"ח ע"א), הֵינּוּ בְּחִינַת מַחִין שֶׁל חוּץ־לְאֶרֶץ
שֶׁהֵם בְּחִינַת קַשְׁיָא וּמַחֲלַקַת כֵּן ל'. וְכֵן זֶה
הָיָה מַחֲמַת פְּנֵם הַכְּבוֹד שֶׁל ה' יתְבַרְךָ
שֶׁהוּא קוּיִם הַעוֹלָם, כִּי עַקֵּר פְּנֵם הַכְּבוֹד
שֶׁלֹּו יתְבַרְךָ הוּא עַל־יְדֵי פְּנֵם הַבְּרִית חֵם

וְשֵׁלוֹם, שֶׁהוּא עַקֵּר פְּנֵם כְּבוֹדוֹ יתְבַרְךָ, כִּי
שֵׁם עַקֵּר הַכְּבוֹד, כְּמִבְּאֵר בְּרַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל
בְּכַמְּהָ מְקוֹמוֹת. כִּי הַתְּבַרְךָ הַכְּבוֹד הוּא
בוֹשָׁה וְאִין בִּשְׁת אֵלָא בְּמִקּוֹם עֲרוּיִן.
וּבְכַרְט כְּפִי הַמְּבַאֵר בְּמִאֲמַר הָיָה הַנֵּל
שֶׁעַקֵּר הַכְּבוֹד תְּלוּי בְּהוֹלְדָה שֶׁהוּא בְּחִינַת
שְׂמִירַת הַבְּרִית, כִּי עַקֵּר שְׂמִירַת הַבְּרִית
הוּא לְהוֹלִיד בְּנִים כְּשֵׁרִים בְּקַדְשָׁה
וּבְמַתְרָה שְׂנֵינַע מִתְּהָם כְּבוֹד ל' יתְבַרְךָ.
וְזֶה עַקֵּר כְּבוֹדוֹ יתְבַרְךָ עַל־יְדֵי הַבְּנִים
הַנּוֹלָדִים עַל־יְדֵי אָב וְאִם שְׂנֵינַם בְּקַדְשָׁה
גְּדוּלָה, שֶׁשֵׁם תְּלוּי עַקֵּר הַכְּבוֹד כֵּן ל'. וְכוּ
שֶׁפּוֹנֵם בְּהוֹלְדָה חֵם וְשֵׁלוֹם הוּא עַקֵּר
פְּנֵם הַכְּבוֹד. וְזֶה בְּחִינַת גְּלוּת מִצְרַיִם
שֶׁהָיָה עַל פְּנֵם הַבְּרִית כִּידוּעַ, הֵינּוּ פְּנֵם
הַכְּבוֹד שֶׁתְּלוּי בְּפְּנֵם הַבְּרִית כֵּן ל'. וּבְכַרְט
שֶׁיְדוּעַ שְׁגָלוֹת מִצְרַיִם הָיָה לְחַקֵּן פְּנֵם
חֲטָא אֲדָם הָרֵאשׁוֹן וּפְּנֵם דוֹר הַמַּפּוּל, כִּי
הַשְּׁחִית כָּל בֶּשֶׂר אֶת דְּרָבּוֹ עַל הָאֶרֶץ,
וּפְּנֵמוּ בְּהוֹלְדָה שֶׁשֵׁם תְּלוּי עַקֵּר הַכְּבוֹד.
כִּי מֵאִלּוּ הַטְּפִי מִחַ הָיוּ יוֹכֵלִים לְהוֹלִיד
נְשָׁמוֹת קְדוּשׁוֹת בְּקַדְשָׁה, כִּי אוֹתָן הַטְּפוֹת
שֶׁיִּצְאוּ לְבַטְלָה עַל־יְדֵי שֶׁהַשְּׁחִיתוֹ דְּרָבּוֹ
הָיוּ נְשָׁמוֹת גְּבוּהוֹת מְאֹד וְאִם הָיוּ בְּאִים
בְּגוֹף בְּנֵי אָדָם עַל־יְדֵי הוֹלְדָה הָיָה נִתְבַּדֵּל
כְּבוֹדוֹ יתְבַרְךָ עַל יְדָם, כִּי עַקֵּר הַכְּבוֹד
עַל־יְדֵי הוֹלְדָה שְׂמוּלִידִין בְּנֵי אָדָם כֵּן ל'.
אֲבָל הֵם הַשְּׁחִיתוֹ דְּרָבּוֹ וּפְּנֵמוּ כְּבוֹדוֹ
יתְבַרְךָ כְּבִיכּוֹל, כִּי בְּפִלּוֹ הַכְּבוֹד שֶׁהָיָה
מִגִּיעַ לוֹ יתְבַרְךָ עַל־יְדֵי הַבְּנִים הַנּוֹלָדִים
שֶׁהֵם הַשְּׁחִיתוֹ אוֹתָם. וְעַל־כֵּן עוֹן זֶה

דף ק"ג

התורה בלה, כי פוגם בהולדה ששם תלוי עקר הכבוד, ונבראים על ידו חס ושלום משחיתים שהם ממעטים כבודו חס ושלום, רחמנא לצלן מהאי עגשאי:

ועל ידי זה היה גלות מצרים. ובשביל זה נפלו למחין של חויג'לארץ שהוא בחינת גלות מצרים בשביל פגם הכבוד על-ידי פגם הברית שפגמו דור המפול על-ידי שהשחיתו דרכם שהוא עקר פגם הכבוד כנ"ל. וזה היה חטא של אדם הראשון שאכל מעץ הדעת טוב ורע שהוא בחינת מחין של חויג'לארץ, שהם בחינת מחלקת, שהוא בחינת טוב ורע שאין אחדות ושלום בין ההפכים. כי כל המחלקת נמשכין מעץ הדעת טוב ורע כמובא. גם פגם בברית, כמו שאמרו רבותינו ז"ל. ובשביל זה נפל ממחין של ארץ-ישראל, שהיה בחינת "ויגרש את האדם מגן עדן", כי גן עדן זה בחינת מחין של ארץ-ישראל שהם בחינת נעם העליון, שהיה בחינת נהר היצא מעדן להשקות את הגן, שהיה בחינת ענג שבת, שאז מאיר הנעם העליון עלינו בבחינת ויהי נעם ה' אלקינו עלינו שאומרים בשבת. ועליבן אדם הראשון שפגם במחין של ארץ-ישראל על-ידי פגם הברית שהוא פגם הכבוד, כי המשיך על עצמו מחין של חויג'לארץ שהם בחינת חובלים, בחינת מחלקת, בחינת עין הדעת טוב ורע. ועל-כן נתגרש מגן עדן, שהוא בחינת מחין של ארץ-ישראל כנ"ל.

חמור מאד מאד רחמנא לצלן, רחמנא לשזבן, והוא עון הגדול בתורה, כמו שכתוב בשלחן ערוך, מלבד המבאר בכל הספרים. כי באמת הוא עון הגדול בתורה, כי עון זה חס ושלום הוא פוגם כל התורה בלה, כי כל התורה והמצוות לא נתנו אלא בשביל כבודו ותפודו, כדי שיתגדל כבודו ותפודו על התחתונים, וכל זה תלוי בבני אדם דיקא, ועקר בבני אדם הנולדים מאב ואם על-ידי אתערותא דלתתא. נמצא, שבהויג אתערותא דלתתא כל העולמות בלבם, כי הפל נברא בשביל כבודו ותפודו, ועקר הכבוד תלוי בהולדה והויג דיקא כנ"ל. ומו שפוגם בזה חס ושלום, ובכפרט בשפוגם לגמרי חס ושלום, ומאבד ומשחית המפות הקדושות לגמרי שיצאים לבטלה חס ושלום, ואינו געשה מהם בן אדם, שעקר הכבוד שהוא כלל כל התורה, כלל כל העולמות תלוי בו, הרי הוא מאבד עולם מלא ופוגם בכל התורה בלה, רחמנא לצלן, כי הויג דקדשה אפלו אם אינו בא לידי הולדה, הוא גם כן בחינת הולדה בקדשה, כי נולדין מהם נשמות גרים וכיוצא, כי אין שום וויג לבטלה כמובא. ונתגדל כבודו על כל פנים על-ידי זה ששהויג בקדשה אפלו אם אינו בא לידי הולדה, אבל הפוגם בברית, ובכפרט חטא דור המפול שהיו משחיתים דרכם, זה הוא עקר פגם הכבוד שהוא פגם כל העולמות פגם כל

לקוטי הלכות

הלכות כבוד אב ואם ב

יורה דעה

קה

ועל-כן שבת אגון עלוהי, כי שבת הוא בחינת מחוץ של ארץ-ישראל, בחינת נעם העליון כנ"ל. נמצא, שגלות מצרים היה שגפלו למחין של חוץ-לארץ על-ידי פגם הכבוד כנ"ל. ובשכיל זה נתגלגל הדבר על-ידי שפגם אברהם ואמר: "כמה אדע כי ארשנה", ובה פגם במחין של ארץ-ישראל, כי אמר כמה אדע כי ארשנה. נמצא, שפגם בהדעת והמחין של ארץ-ישראל ועל-ידי זה ירדו אבותינו למצרים שהוא בחינת מחוץ של חוץ-לארץ, ועל-כן עקר הגזרה היה ידע תדע כי גר יהיה זרעך בארץ לא להם, כי עקר הגזרה היה שצריכון לפל למחין של חוץ-לארץ שהוא בחינת ארץ לא להם. וזהו ידע תדע, הינו דעת ומחין, הינו שהפגם הוא בדעת שזהו עקר הגלות, בארץ לא להם, הינו שגפלו למחין ודעת של חוץ-לארץ כנ"ל:

ועל-כן היתה הנאלה על-ידי משה שהוא בחינת נעם העליון, כי משה הוא בחינת קפ"ד קס"א שהם אבא ואמא שזה בחינת נעם העליון, כי 'נעם' גימטריא קס"א, ואבא מלבש שם פידוע וכמוכא כל זה בכתבים:

שם במאמר הנ"ל. ועל-כן על-ידי פגם הכבוד שעל-ידי זה נפגמו בחינת עשרה מאמרות, אזו יונקים מזה חס ושלוש בחינת עשרה מדרגות שלהם של הסטרא אחרא. ועל-כן הפה המצרים עשר מכות להכניע ולכבול עשר פתרון שלהם, כי על-ידי המכות נתגדל כבודו ותפרד, כמו שכתוב אצל כל מכה, למען תדע כי לה' הארץ, "כי אין פה' אלקינו", וכיצא בזה. והיה אז בחינת חידוש העולם, כי שרד המערכות על-ידי המכות, כי הצרף לחדש העולם, כי על-ידי פגם הכבוד, פגם עשרה מאמרות, נפגם כל העולם שקיימו על-ידי עשרה מאמרות שבהם נברא ועל-כן הצרף עתה לחדש העולם. וזה היה על-ידי אלו העשר מכות שעל ידם נתגדל כבודו ותפרד כנ"ל ונתפטר ונפל עשר פתרון שלהם שהם מעוט כבודו ותפרד, בכיבול, ואז נתחדש העולם כנ"ל. כי על-ידי זה בעצמו שנתגדל כבודו ותפרד נתחדש העולם, כי עקר חידוש העולם וקיומו הוא על-ידי כבודו ותפרד כנ"ל, כי הכל ברא לכבודו כנ"ל:

ו על כן כשיצאו ממצרים וכו' לבחינת מצה, שהוא בחינת שפע נעם העליון. כי מצה הוא מחין גדולים מאד כמוכא, הינו בחינת נעם העליון שהוא בחינת מחין של ארץ-ישראל, כי מצה הוא בחינת "למען תמצו ותתענגתם מיני כבודה", שזהו בחינת שפע נעם העליון

ה **ועל** כן לא יצאו ממצרים עד שהכה את המצרים בעשר מכות, שהוא להכניע עשר פתרון דמסאבותא. כי פגם הכבוד הוא פגם עשרה מאמרות שבהם נברא העולם ששרשם הוא הכבוד, כי הכל נברא לכבודו, כמו שכתב רבנו ז"ל

יֹרֵה דַעָה

שהוא עקר התענוג העליון, בחינת ענג שפת, בחינת מה יפית ומה נעמית אהבה בתענוגים. וזהו: "למען תמצו והתענגתם מזיו כבודה", הינו על-ידי השפעת הנעם העליון שהוא בחינת מצה פנ"ל, על-ידי זה הכבוד זו וממשמש לבא. פי עקר התהוות כבודו יתברך, כפיכול, הוא על-ידי ההולדה שבאה על-ידי השפעת נעם העליון, כמבאר בדברי רבנו ז"ל שם. וזהו: "למען תמצו והתענגתם מזיו כבודה", הינו שתמצו ויהיה לכם תענוג מצעם העליון שמשם הכבוד זו וממשמש לבא, פי עקר הכבוד נתנה משם פנ"ל. וזהו בחינת מצה:

כי עקר הכבוד הוא על-ידי בחינת אדם, כמבאר שם בפאמר הנ"ל. ועקר הוא בשבחינת אדם בשלמות. ועקר שלמות בחינת אדם הוא על-ידי האלף שבאדם, פי לית אדם בלא אלף (תקוני יסוד בהקדמה דף טו). אבל כשהאלף נסתלקת חס ושלום, אזי נשאר דם, הינו בחינת התנגרות הדמים שהוא בחינת פגם הכרית, פגם הכבוד, בחינת חמוץ בגדים מדם, הינו שהבגדים שהם בחינת כבוד מלכלכים חס ושלום, על-ידי התנגרות הדמים שהם בחינת דם נדות, שעל דם נסתלק הדבור בבחינת נאלמתי דומיה החייתי מטוב פמוכא. וזהו בחינת פגם הכבוד, פי עקר הכבוד על-ידי הדבור שהוא גדר האדם, כמו שכתב רבנו ז"ל במקום אחר. וזהו עקר בחינת פסח ויציא מצרים שצריכין לתקן ולהקניע בחינת הדמים, בחינת דם נדות שהם עשרה מיני דמים שניקתם מפגם הכבוד שהוא בחינת עשרה מדרגות, פי יש עשר בחינות בהכבוד, פי יש כבוד פרטי בכל מאמר ומאמר מעשרה מאמרות שבהם נברא העולם כמבאר בפאמר הנ"ל, עין שם. ועל-כן שייצאו ממצרים הצרכו לאכל מצה שהוא בחינת נעם, בחינת מחין של ארץ-ישראל, שזהו עקר יציאת מצרים לצאת ממחין של חוץ-לארץ לבא למחין של ארץ-ישראל, כמו שכתוב: ואותנו הוציא משם למען הביא אותנו אל הארץ אשר נשבע לאבותינו:

זו וחמין הוא בחינת מחין של חוץ-לארץ שהם חובלים, בחינת מחלקת, בחינת דינים, שזהו בחינת מחין דקמנות, שהוא בחינת חמין ושאר פמוכא. פי חמין זהו בחינת "פי יתחמין לכבי וכו", לשון פעם ושנאה, בחינת מחלקת, שהוא בחינת מחין של חוץ-לארץ פנ"ל. ועקר מחין של חוץ-לארץ הם על-ידי פגם הכבוד פנ"ל. וזהו בחינת חמין, בחינת חמוץ בגדים, הינו בגדים מלכלכים, זה בחינת פגם הכבוד, פי רבי יוחנן קרא למאנה מכבודתא (בבא קמא נא). גם "חמוץ בגדים" פרש רש"י: מדם. וזה בחינת חמין שהוא בחינת מחין של חוץ-לארץ, בחינת מחלקת וכעם ושנאה, בחינת פגם הכבוד שהוא בחינת דמים,

דף טו

ח וְזוּהוּ בְחִינַת אִסּוּר הַחֲמוּר שֶׁל חֲמִין בְּפֶסַח, כִּי בְּאִמַּת כְּשִׁשׁוּפֵעַ נֵעָם הָעֲלִיּוֹן בְּשִׁבְלֵי הוֹלָדָה שְׁעַל-יְדֵי זֶה נִתְגַּלָּה כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲזִי גַם הַחוֹבְלִים שֶׁהֵם הַמַּחֲזִין שֶׁל חוּץ-לְאֶרֶץ בָּאִים גַּם בֵּן לְהַתְמַנֵּן, בְּכַחֲנִית חֲבָלִים נִפְלו לִי בְּנַעֲמִים, כַּמְבָּאָר כֹּל זֹאת בַּמֶּאֱמָר הַזֶּה, עֵין שֵׁם הַיָּטִב, אֲכַל עֶקֶר הַשְּׁפַעַת נֵעָם הָעֲלִיּוֹן הוּא כְּשִׁישׁ כְּלִי לְקַבֵּל הַשְּׁפַעַתוֹ וְהַכְּלִי נַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי צְדָקָה שֶׁהוּא נֹרֶכֶת לֵב. שְׁעַל-יְדֵי זֶה נַעֲשֶׂה כְּלִי לְקַבֵּל שְׁלֵחוֹבִין דְּרַחֲמוּתָא, שְׁעַל-יְדֵי זֶה כָּא הַחוֹלָדָה, שְׁעַל-יְדֵי זֶה נִתְגַּלָּה כְּבוֹדוֹ. וְאֲזִי הַמַּחֲזִין שֶׁל חוּץ-לְאֶרֶץ יְכוּלִין לְהַתְמַנֵּן גַּם בֵּן בְּכַחֲנִית חֲבָלִים נִפְלו לִי בְּנַעֲמִים, כַּמְבָּאָר שֵׁם, עֵין שֵׁם הַיָּטִב כֹּל זֶה בַּמֶּאֱמָר הַזֶּה, אֲכַל בְּמִצְוֹת לֹא הָיוּ יִשְׂרָאֵל יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת כְּלִי בְּשִׁלְמוֹת לְקַבֵּל שְׁפַע נֵעָם הָעֲלִיּוֹן שֶׁהוּא בְּחִינַת אוֹרוֹת עֲלִיּוֹנִים מְאֹד שֶׁהַשְּׁפִיעַ עֲלֵיהֶם ה' יִתְבָּרַךְ בְּשַׁעַת יְצִיאַת מִצְרַיִם לְמַעַלָּה מִהַמִּדְבָּר בַּמּוֹבָא, כִּי לֹא הָיוּ יְכוּלִים לָמִים מִצְוֹת צְדָקָה בְּפִשְׁטוּת, כִּי כֹלם הָיוּ בְּעִנְיֹת בְּגִלוֹת. גַּם עֶקֶר הַצְּדָקָה הוּא כְּשִׁישׁ תּוֹרָה, כִּי עֶקֶר מַעַלְת הַצְּדָקָה הוּא שְׁעַל-יְדֵי שֶׁהוּא מוֹשִׁיעַ לְאָחֵד מִיִּשְׂרָאֵל וּמְחַיֶּה אוֹתוֹ וְזֶה הָעֵיני הַמְקַבֵּל הוּא עוֹבֵד ה' וּמְגַדֵּל כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ:

נִמְצָא, שְׁעַל-יְדֵי שֶׁהוּא מְקַיֵּם נֶפֶשׁ מִיִּשְׂרָאֵל עַל-יְדֵי זֶה הוּא מְגַדֵּל כְּבוֹד ה' יִתְבָּרַךְ. וְעַל-כֵּן אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ

ז"ל, כֹּל הַמְקַיֵּם נֶפֶשׁ מִיִּשְׂרָאֵל כְּאִלוֹ קַיֵּם עוֹלָם מְלֵא. כִּי קַיֵּים כֹּל הָעוֹלָם הוּא עַל-יְדֵי הַכְּבוֹד שֶׁל ה' יִתְבָּרַךְ שֶׁהוּא תְלוּי בְּקַיִים נֶפֶשׁ מִיִּשְׂרָאֵל כִּנ"ל. וְאֲזִי בְּשִׁנּוּתוֹן צְדָקָה וּמְקַיֵּים נֶפֶשׁ מִיִּשְׂרָאֵל שְׁעַל-יְדֵי זֶה גּוֹרֵם שְׁיִתְגַּדֵּל כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲזִי עַל יְדֵי זֶה שֶׁהוּא מוֹשִׁיעַ לְהַעֲנִי בְּשִׁבְלֵי הַגְּדֻלַּת כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ, עַל-יְדֵי זֶה כָּאֲתַעֲרוּתָא דְלִתְמָתָא אֲתַעֲרֵי לְעֵלָא וְנִתְעוֹרֵר לְמַעַלָּה גַּם בֵּן הַשְּׁפַעַת נֵעָם הָעֲלִיּוֹן. וְעַל-יְדֵי זֶה בְּעִצְמוֹ שֶׁהַשְּׁפִיעַ לְהַעֲנִי מִזֶּה נַעֲשֶׂה כְּלִי לְקַבֵּל שְׁפַע נֵעָם הָעֲלִיּוֹן כִּנ"ל. וְכֹל זֹאת הוּא רַק כְּשִׁישׁ יִשְׂרָאֵל וְיֵשׁ תּוֹרָה שְׂאֵז יֵשׁ צְדָקָה, כִּי עַל-יְדֵי הַצְּדָקָה שְׁנוֹתֵינוּן לְיִשְׂרָאֵל נִתְגַּדֵּל כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ כִּנ"ל, שֶׁהוּא עֶקֶר מַעַלְת הַצְּדָקָה כִּנ"ל. וְעַל-כֵּן עֶקֶר שְׁלֵמוֹת הַצְּדָקָה הוּא לְמַן לְעַנִּי הַגּוֹן שְׂנֵינֵע מִמֶּנּוּ כְּבוֹד לֹה' יִתְבָּרַךְ, כִּי זֶהוּ עֶקֶר מַעַלְת הַצְּדָקָה כִּנ"ל, אֲכַל קֶדֶם קְבֻלַּת הַתּוֹרָה אֲזִי אֵין לְהַצְּדָקָה שְׁלֵמוֹת מֵאַחֵר שְׁעַדֵּין לֹא הָיָה מִי שְׂנֵיגַדֵּל כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי עֶקֶר כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ עַל-יְדֵי הַתּוֹרָה וְהַמּוֹצֹת. אֲכַל קֶדֶם קְבֻלַּת הַתּוֹרָה שְׂאֵז עַדֵּין לֹא נִתְגַּלָּה כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ, בְּוֹדָא לֹא הָיָה שְׁלֵמוֹת לְהַצְּדָקָה, כִּי לְמִי יִתְנֶה צְדָקָה, מֵאַחֵר שְׁעַדֵּין לֹא קָבְלוּ קְדֻשַׁת יִשְׂרָאֵל וְהַתּוֹרָה, כִּי עֶקֶר הַצְּדָקָה הוּא לְמַן לְנַפֵּשׁ מִיִּשְׂרָאֵל שְׂמַגְדֵּל כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ עַל-יְדֵי מִצְוֹת הַתּוֹרָה. וְעַל-כֵּן כֹּל הַתּוֹרָה בְּלֶה נִקְרָאת צְדָקָה, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב: "מִשְׁפַּט צְדָקָה בְּיַעֲקֹב אֲתָה עֲשִׂית". כִּי צְדָקָה

הוא בחינת הגדלת כבודו ותכבודו, שזהו
 בחינת פליליות התורה שנתנה בשביל
 כבודו ותכבודו כנ"ל. וזה שפתיב, וצדקה
 תהיה לנו כי נשמר לעשות וכו'. כי כל
 התורה היא בחינת צדקה כנ"ל. ומצא,
 שעקר הצדקה היא לבני תורה ומצות,
 אבל קדם קבלת התורה אין שייך צדקה
 בשלמות. ועל כן בשמצאו ממצרים ולא
 היה להם שום תורה ומצות עדין, על כן
 לא היו יכולים לעשות כלי בשלמות
 לקבל שפע נעם העליון, וזהו תקף הנס
 והתארה של פסח, שפסח ה' על כל
 המצורגות והשפיע עליהם אור גדול ונורא
 מאד יותר מהמדה פנוכא, הינו שהשפיע
 אור הנעם העליון אף על פי שלא היה
 להם כלי בשלמות בראוי. והפליא ה'
 ותברך עמם ונתן להם מצות פסח כדי
 שיתעסקו בו, כדי שיהיה להם איזה זכות
 בעלמא לצאת, הינו כדי שיהיה להם
 איזה כלי לקבל השפעת הנעם העליון,
 כמו שאמרו במדרש ומוכא בפרוש רש"י,
 היה רבי שמעון בן מנסיא אומר ואעבר
 עלוך וכו', על כן נתן להם שתי מצות דם
 פסח ודם מילה כדי שיעסקו בהן וכו',
 הינו שבנדאי לא היה בראי פאלו המצות
 להגאל על דם, הינו כי באמת לא היה
 מזה כלי בשלמות בראוי לקבל השפעת
 נעם העליון שעל ידו עקר הגאולה. רק
 שה' ותברך עשה עמם חסד גדול
 והשפיע עליהם אור גדול מאד בחינת
 נעם העליון אף על פי שהפלי לא היה

בראוי לקבל אור גדול כזה, כי פסח ה'
 ועשה עמם למעלה מהמדה:
 ט וזה בחינת קרבן פסח שהוא בחינת
 צדקה שהיא נדיבות לב, שזהו
 בחינת קרבן שהוא גדר ונדבה בחינת
 נדבת לב. שעל ידי זה נעשה כלי לקבל
 שלהובין דרחימותא מנעם העליון שאז
 באים גם החובלים שהם המחזין של
 חוץ לארץ להתתמן גם כן כנ"ל. ועל כן
 הקרבן מכפר, כי מי שחטא ופגם איזה
 פגם בכבודו ותכבודו, שזהו בחינת כל
 החטאים חס ושלום, שהם פגם כבודו
 ותכבודו, ואזי הוא נופל למחזין של חוץ
 לארץ שהם בחינת חובלים, בחינת
 מחלקת שמושם נמשך היצר הרע שממנו
 באים כל החטאים, כי עקר יניקת היצר
 הרע והסתרא אחרא הוא מבחינת
 מחלקת. ועל כן מי שחטא ופגם בכבודו
 ותכבודו ונפל למחזין של חוץ לארץ בחינת
 חובלים כנ"ל, הוא מכיא קרבן, שהוא
 בחינת נדיבות לב. ועל ידי זה נעשה כלי
 לקבל שלהובין דרחימותא מנעם העליון.
 וזהו בחינת אש של גבה שירד מן
 השמים לקבל את הקרבן, הינו בחינת
 שלהובין דרחימותא שנושפע מנעם
 העליון על ידי הנדיבות לב שנעשה כלי
 לקבל וכו' כנ"ל. ואזי כששופע נעם
 העליון על ידי שיש כלי שנעשה על ידי
 הנדיבות לב כנ"ל, אזי גם המחזין של
 חוץ לארץ שהם בחינת חובלים, באים
 גם כן להתתמן בבחינת חבליים נפלו לי

בנעמים וכו'. וזהו בחינת אף-על-פי שיש
 אש של גבה מצוה להביא אש של
 הדייט, אש של הדייט זה בחינת שלהובין
 דאשאי האין מבחינת חובלים, נתערבין
 עם אש של גבה שהוא בחינת שלהובין
 דרחימוותא מנעם העליון. כי גם המחין
 של חוץ-לארץ בחינת חובלים נתתקנין
 גם כן כששופע נעם העליון כשיש כלי
 על-ידי הנדיבות לב כנ"ל. ובזה הוא
 מכפר על החטא, כי נתתקנין החובלים
 שהם המחין של חוץ-לארץ שהוא עקר
 פגם החטא כנ"ל, כי עקר פגם החטא
 הוא זה שנפל למחין של חוץ-לארץ כנ"ל
 ועכשו נתתקנין המחין של חוץ-לארץ
 בבחינת חבלים נפלו לי בנעמים כנ"ל.
 אבל גם שלמות הקרן בודאי לא היה
 באפשר שיהיה במצרים בחוץ-לארץ, כי
 עקר שלמות הקרן הוא רק בארץ
 ישראל בבית-המקדש שישם שופע נעם
 העליון, כי עקר השפעת נעם העליון הוא
 רק בארץ ישראל ובפרט בבית-המקדש
 שהוא הקדשה העליונה מבחירת מאריך
 ישראל ושם יש שלמות הקרן. גם
 צריכים שיהיו פהנים בעבודתם ולוים
 בדוכנם וישראל במעמדם ואז הקרן
 בשלמות ויכולים לעשות כלי על ידו
 לקבל שפע נעם העליון. ואז החובלים
 נתתקנין גם כן על-ידי שגופלים בנעמים
 כנ"ל, אבל במצרים שהיא זהמת חוץ-
 לארץ ואין מקדש ואין פהן ולא כלי שיר
 וכו', בודאי אין הקרן בשלמות, אבל ה'

ותברך עשה עמכם חסד וצוה להם
 להקריב קרבן פסח במצרים ואז פשעסקו
 בהקרפן פסח נתגלה עליהם ה' ותברך,
 כמו שכתוב אצל הקרפן פסח, ועברתי
 בארץ מצרים וכו'. ותרנמו, ואתגליתו,
 הינו פשעסקו בהקרפן פסח אז נתגלה
 עליהם אור ה', בכיכול, שהוא בחינת
 שפע נעם העליון שהוא התגלות אורו
 ותברך בכיכול, כי ה' ותברך הפלא
 חסדו עמכם ועשה עמכם לפנים מהמדה
 ופסח על כל המדרגות והשפיע עליהם
 אור גדול ונורא מאד, הינו שפע נעם
 העליון, אף על פי שלא היו בראי, הינו
 אף-על-פי שלא היה להם כלי בשלמות
 בראי, כי בודאי לא היו יכולים לעשות
 על-ידי קרפנם שהקריבו במצרים קדם
 קבלת התורה כלי בשלמות בראי כנ"ל,
 בפרט לקבל אור עליון ונורא פנה.
 ובשביל זה נקרא הקרפן בשם פסח על
 שם שפסח ה', כי פסח ה' על המדרגות
 וקבל הקרפן באלו היה כלי ראוי לקבל
 אור שפע נעם העליון כנ"ל:

י וְהָיָה הָאֵוֶר שֶׁנִּתְגַלֶּה בְּמִצְרַיִם בְּאֵמֶת
 היה אור עליון ונורא מאד,
 בחינת שפע אור מנעם עליון בעצמו.
 וכמבאר בספרים גדל עצם הארת
 התגלות אלקות שנתגלה במצרים.
 ובאמת היה חסד גדול, כי עקר השפעת
 נעם העליון הוא בארץ-ישראל. גם צריכין
 כלי בשלמות לזה, הינו צדקה, כליות
 התורה שנקראת צדקה וכנ"ל, ובמצרים

לא היה מקום מכשר ולא כלי כראוי לאור הגדול הזה, רק ה' ותברך עשה בחסדו כדי להוציאם מעמק הגלות עשה עמיהם למעלה מהמדה, כי לא היה בלתי אפשר בלא זה פידוע, אבל אף-על-פי-כן מחמת זה בעצמו אסורים לאכל חמין בפסח. ואסורו חמור מאד אפלו במושהו, כי חמין הוא בחינת חובלים בחינת מחין של חוץ-לארץ, בחינת מחלקת פנ"ל. ובאמת כששופע געם העליון, דהינו כשיש כלי בשלמות על-ידי צדקה. אז גם החובלים באים ונופלים בתוך הגעם ונתתקנון גם-כן וכמבאר במאמר הנ"ל. אבל איתא שם בדברי רבנו ז"ל במאמר הנ"ל שלפעמים חס ושלום על-ידי שהחובלים נופלים בנעמים גורמים לפעמים פגם חס ושלום גם בהמחין של ארץ-ישראל, ונעשה שם בארץ-ישראל מחלקת גם-כן, וזהו בחינת המחלקת שיש בארץ-ישראל גם-כן עכשו, עין שם:

והנה לפי עניית דעתי כל זה תלוי בתקון הכלי בשלמות, כי הגעם העליון שופע תמיד וכמו שמבאר שם, רק העקר תלוי בתקון הכלי על-ידי צדקה, כמו שמבאר שם. ועל-כן אם מתקנו הכלי בשלמות, אזי מקבלין שפע געם העליון בשלמות הראוי באפן שגם החובלים כשנופלים לשם נתתקנון גם-כן וכנ"ל. אבל כשאין הכלי בשלמות כראוי חס ושלום, אזי יכולים החובלים להטיל פגם גם בהמחין של ארץ-ישראל חס

ושלום, על-ידי שנופלים בהם פנ"ל. וזהו בחינת אסור החמור של חמין בפסח שהוא אסור בפסח דוקא ובשאר כל השנה מתר, כי בפסח אז שופע געם העליון, וישראל זוכין לקבל אור העליון הנה אף-על-פי שלא היה להם כלי בשלמות כראוי פידוע וכנ"ל, רק על-ידי חסדו הגדול וכנ"ל, ומחמת שאין הכלי שלהם, הינו האתערותא דלתתא בשלמות כראוי, על-ידי זה אף-על-פי שזכו לקבל אור העליון הנה שפע געם העליון פנ"ל, אף-על-פי-כן לא היה להם כח לתקן אז גם בחינת החובלים שהם המחין של חוץ-לארץ. ואם היו נופלים אז גם החובלים בנעמים, דהינו שהיו באים גם המחין של חוץ-לארץ להתתקן וכנ"ל, היו חס ושלום בנפגמים לגמרי, כי היו בנפגמים חס ושלום גם המחין של ארץ-ישראל על-ידי זה וכנ"ל, מחמת שאין הכלי בשלמות וכנ"ל. וזהו בחינת אסור החמור של חמין בפסח, כי עכשו בפסח ששופע געם העליון צריכין לגרש את החמין ולבערו לגמרי בכל יראה ובל ימצא, כי אנו צריכין לברח עכשו לגמרי מבחינת המחין של חוץ-לארץ שהם בחינת חובלים, בחינת חמין, כי אין לנו כח לתקן אלו המחין עכשו מחמת שאין הכלי בשלמות וכנ"ל. כי אם יתערב חס ושלום, אפלו איזהו משהו בעלמא מבחינת חמין לתוך המצה, שהוא בחינת שנופלים מחין של חוץ-לארץ, שהם

בְּחֵינַת חֲמִין, בְּחֵינַת חוֹבְלִים, לְתוֹךְ מַחִין
 שֶׁל אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם בְּחֵינַת מִצְהָ,
 בְּחֵינַת נֶעַם, אִזּוּ יוֹכֵל לִפְנֵם חֵם וְשְׁלוֹם,
 גַּם הַמַּחִין שֶׁל אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל עַל-יְדֵי זֶה
 וְכַבֵּ"ל. וְעַל-כֵּן חֲמִין בְּפֶסַח אֲסוּר אִפְלוּ
 בְּמִשְׁהוּ, כִּי אִפְלוּ מִשְׁהוּ מֵאִלוּ הַמַּחִין שֶׁל
 בְּחֵינַת חֲמִין בְּחֵינַת חוֹבְלִים, פּוֹגְמִים
 עֲכָשׁוּ מְאֹד מְאֹד, כִּי אֲנִי צְרִיכִים לְבָרַח
 מֵהֵם לְגַמְרֵי, כִּי יוֹכֵלוּ לְקַלְקֵל לְגַמְרֵי חֵם
 וְשְׁלוֹם, כִּי עֲקָר מַה שְּׁצָרִיכִים עֲכָשׁוּ הוּא
 לְצֵאת מִמִּצְרַיִם מִמַּחִין שֶׁל חוּץ-לְאֶרֶץ
 וְלָבֵא לְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל לְמַחִין שֶׁל אֶרֶץ
 יִשְׂרָאֵל. וְכִשְׁמַתְעָרֵב בַּעַת הַהוּא חֵם
 וְשְׁלוֹם מַחִין שֶׁל חוּץ-לְאֶרֶץ, בְּחֵינַת חֲמִין,
 בְּחֵינַת חוֹבְלִים וְאִין לָנוּ כַּח שְׁתִּיתְקַנְנוּ
 גַּם-כֵּן וְכַבֵּ"ל. אִזּוּ, אֲדַרְבָּא, יִתְגַבְּרוּ הַמַּחִין
 שֶׁל חוּץ-לְאֶרֶץ בְּיֹתֵר וְיִטְיִלוּ פָּנִים גַּם
 בְּהַמַּחִין שֶׁל אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל וְאִזּוּ הַסְּמָרָא
 אֲחֵרָא שְׁיִנְקֵתָהּ מִבְּחֵינַת חֲמִין, מִבְּחֵינַת
 חוֹבְלִים, תּוֹכֵל לְהִתְגַבֵּר בְּיֹתֵר חֵם
 וְשְׁלוֹם, מֵאַחַר שְׁנִקְוָה חֵם וְשְׁלוֹם, גַּם
 מִהַמַּחִין שֶׁל אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל מֵאַחַר שְׁלֵא
 נִתְקַנְנוּ הַחוֹבְלִים, אֲדַרְבָּא, פְּגַמּוּ חֵם
 וְשְׁלוֹם, גַּם הַמַּחִין שֶׁל אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל וְכַבֵּ"ל:

וְעַל כֵּן אֲסוּר חֲמִין בְּפֶסַח וְאֲסוּרוֹ הַמּוֹר
 מְאֹד מְאֹד, כִּי אֲנִי צְרִיכִין לְבָרַח
 עֲכָשׁוּ מִחֲמִין לְגַמְרֵי מִבְּחֵינַת מַחִין שֶׁל
 חוּץ-לְאֶרֶץ וְכַבֵּ"ל. וְזֶה בְּחֵינַת שְׁהַצְרִיכוּ
 יִשְׂרָאֵל לְצֵאת בְּחַפְזוֹן מִמִּצְרַיִם וְלֹא יִכְלוּ
 לְהִתְמַהֵמָה, שְׁזֵהוּ בַּעֲצֻמוֹ בְּחֵינַת אֲסוּר
 חֲמִין כְּמוֹבָא. וְכַמְפָּרֵשׁ בְּפֶסוּק, וַיֵּאָפוּ אֶת

הַבֶּצֶק וְגו' עֲגַת מִצּוֹת כִּי לֹא חֲמִין כִּי
 גִרְשׁוּ מִמִּצְרַיִם וְלֹא יִכְלוּ לְהִתְמַהֵמָה וְכו'".
 כִּי בְּיָדָא הַצְרִיכוּ לְצֵאת בְּחַפְזוֹן גְּדוֹל, כִּי
 לֹא יִכְלוּ לְצֵאת עַד שְׁתַּגְּלֵה עֲלֵיהֶם אוֹר
 הַנֶּעַם הָעֲלִיּוֹן שֶׁהוּא בְּחֵינַת מַחִין שֶׁל
 אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל שְׁזֵהוּ עֲקָר הַגְּאֻלָּה וְכַבֵּ"ל.
 וְחֲכָף כְּשִׁשׁוּפַע נֶעַם הָעֲלִיּוֹן אִזּוּ בְּאִים גַּם
 הַחוֹבְלִים וְנוֹפְלִים בְּנְעֻמִים, כִּי הֵם
 מִבְּקָשִׁים לְעֻמְדוֹן תְּקוּן וְכִשְׂאִין מִתְתַקְנִין
 מִחֲמַת שְׂאִין הַכְּלִי בְּשִׁלְמוֹת חֵם וְשְׁלוֹם,
 אִזּוּ נַעֲשֶׂה הַפָּנִים בְּיֹתֵר חֵם וְשְׁלוֹם, וְכַבֵּ"ל.
 וְעַל-כֵּן עֲכָשׁוּ בְּשַׁעַת הַצֵּאת מִצְרַיִם
 שְׁמַתְגְּלָה אוֹר הָעֲלִיּוֹן הַזֶּה בְּחֵינַת נֶעַם
 הָעֲלִיּוֹן בְּהַתְגַּלּוֹת גְּדוֹל מְאֹד אִזּוּ בְּיָדָא
 בְּאִים גַּם הַמַּחִין שֶׁל חוּץ-לְאֶרֶץ גַּם-כֵּן
 לְהִתְתַקֵּן וְכַבֵּ"ל, אֲבָל אִין בְּנוּ כַּח לְחַקְנָם,
 אֲדַרְבָּא, אִם יָבִאוּ חֵם וְשְׁלוֹם עֲכָשׁוּ וְיִפְלוּ
 בְּתוֹךְ הַנֶּעַם, אִזּוּ יִתְגַדֵּל הַפָּנִים בְּיֹתֵר
 וְכַבֵּ"ל. עַל-כֵּן תְּכַף כְּשִׁתַּגְּלָה אוֹר הַזֶּה
 בְּמִצְרַיִם הַצְרִיכוּ לְבָרַח וְלְצֵאת בְּחַפְזוֹן
 גְּדוֹל כְּדֵי שְׁלֵא יָבִאוּ חֵם וְשְׁלוֹם בְּחֵינַת
 הַחוֹבְלִים לִפְלַ בְּנְעֻמִים. שְׁעַל-יְדֵי זֶה
 יִתְגַבֵּר הַפָּנִים שֶׁל הַמַּחִין בְּיֹתֵר חֵם וְשְׁלוֹם
 כְּכַ"ל, מֵאַחַר שְׂאִינִם יְכוּלִים לְהִתְתַקֵּן
 וְזֵהוּ בַּעֲצֻמוֹ אֲסוּר חֲמִין בְּפֶסַח
 וְכַבֵּ"ל. וְעַל-כֵּן צְרִיכִין לְאָכַל בְּפֶסַח רַק
 מִצְהָ לְבַד וְלֹא חֲמִין כָּלָל, כִּי הֵאֱכִילָהּ
 הוּא בְּחֵינַת מַחִין וְדַעַת, כִּי כְּפִי הֵאֱכִילָהּ
 כֵּן הַמּוֹחַ. וְכַמְבָּרָא דְבְרֵי רַבְנֵי ז"ל הִרְיִי
 בְּפֶרֶת מִשְׁכָּבוֹ בְּמִקּוֹם אַחֵר. וְעַל-כֵּן בְּפֶסַח
 אֲנִי צְרִיכִין לְאָכַל וְלִזֵּן רַק מִמַּחִין שֶׁל

תקף אחר יום הראשון נתעלם האור הגדול הנה כדאי לקבל אחר כך האור בהדרגה ובמדה, כדי לתקן גם את בחינת המחין של בחינת חובלים:

וזה בחינת ספירת העמר שהוא כדאי לטהר עצמו כל אחד מבחינת דם נדות שהוא בחינת פגם הכבוד, פגם הכרית וכנ"ל. ועל-כן סופרין שבועה שבועות כנגד שבועת ימי נדות, שהם כנגד שבועת ימי גראשית שבהם נברא העולם על-ידי עשרה מאמרות שנפגמו על-ידי פגם הכבוד שהוא שרשם וכנ"ל. וזה בחינת עמר שעורים שמניפין תקף אחר יום ראשון של פסח, כי שעורים הוא מאכל בהמה וכמוכא בזהר הקדוש מזת. ובהמה הוא בחינת העדר הדעת, כי עקר הדעת הוא בחינת אדם, שהוא בחינת מחין של ארץ-ישראל, הינו כי בהמה הוא בחינת פגם הדעת והמחין, בחינת מחין פגומין של חוץ-לארץ שהם בחינת מחלקת, בחינת עין הדעת טוב ורע, שמשם יניקת הסטרא אחרא וכל התאות שהם בחינת בהמה, בחינת תאות הבהמיות. וכל זאת מחמת פגם הכבוד שהוא פגם בחינת אדם, כי עקר הכבוד תלוי באדם ופגם הכבוד הוא בחינת בהמה. ועכשו מניפין העמר שעורים שהוא מאכל בהמה, הינו כי רוצין עכשו להרים ולהניף אלו המחין של בחינת חוץ-לארץ שהם כנגד מחין של ארץ-ישראל בחינת בהמה, ועכשו

ארץ-ישראל, בחינת נעם, בחינת מצה, ולא ממחין של חוץ-לארץ כלל וכנ"ל:

יא וזה ענין מה שמותר החמין אחר הפסח, כי באמת ענין ההארה הגדולה של פסח בחינת השפעת נעם העליון בהתגלות גדול מאד שלא בהדרגה, לא היה רק לפי שעה בליקלה הראשונה לכו לצורך הגאולה, כי לא היה אפשר בלא זה מחמת שהיו נתונים בעמק הגלות. ואם היו מתמהמהים עד שיתקנו עצמן ויעשו פלים לקבל האור בהדרגה ובמדה, היו נשקעים שם חס ושלום לגמרי, על-כן הצורך בכיכול להשפיע עליהם אור גדול בחינת נעם העליון שלא בהדרגה ובמדה. ומחמת זה לא היו יכולים לתקן בחינת החובלים בחינת המחין פגומים. וזה בחינת אסור חמין כנ"ל. אבל תקף אחר יום ראשון של פסח נסתלק ההתגלות ובהשפעה הגדולה הזאת וחזורים לקבל האור בהדרגה ובמדה כפי מה שמוכחין וקמחרין עצמן בכל יום, שהוא בחינת ספירה שמתחילין לספר תקף אחר יום ראשון של פסח וכמוכא, הינו כי באמת בודאי אנו צריכין לתקן דוקא את בחינת המחין הפגומים בחינת מחין של חוץ-לארץ על-ידי בחינת חבלים נפלו לי בפגמים כנ"ל. כי צריכין לתקן פגם המחין ולקבר כל הניצוצות שנפלו על-ידי זה, אך בשעת יציאת מצרים לא היה אפשר לתקן המחין של חוץ-לארץ וכנ"ל, על-כן

לקוטי הלכות

הלכות כבוד אב ואם ב

יורה דעה

ק"ג

אנו רוצין להניף אותם אל הקדושה ולתקנם. ועל-כן מתחילין תכף לספר ספירת העמר, שהוא לטהרנו מדם נדות מפגם הכבוד כנ"ל. הכל כדי לתקן בחינת החובלים מחוץ של חוץ-לארץ שנעשו על-ידי פגם הכבוד. וכל זאת אנו עושין בשביל קבלת התורה שהוא בחינת השפעת נעם העליון שמשם באה התורה בבחינת דרכיה דרכי נעם וכו'. ואז בעת קבלת התורה הקדושה אז אנו מקבלין שפע נעם העליון על-ידי כלי על-ידי בחינת צדקה, שהוא בחינת כליות התורה שנקראת צדקה וכו"ל. וכמו שאיתא בזהר הקדוש: "הרחוקים מצדקה" דרחיקין מאוריתא, כי אז אנו מקבלין האור על-ידי פלים שהם בחינת כל התרי"ג מצות שהם פלים קדושים לקבל שפע נעם העליון כנ"ל. ואז בשבועות בעת מתן תורה אז אנו מתקנין גם את החובלים בבחינת חבלים נפלו לי בנעמים. שזה הפסוק נאמר על מתן תורה שאז בחר בנו לחלקו וגרלנו ואז נתקם חבלים נפלו לי בנעמים, כי אז נתתקנו גם החובלים על-ידי שהיה שופע נעם העליון על-ידי כלי בשלמות כנ"ל. ועל-כן ישראל שעמדו על הר סיני פסקה והמתן והמתן הנחש, כי עקר והמת הנחש הוא מפגם הדעת שפגם אדם הראשון בעין הדעת טוב ורע. שעל-ידי זה נפל למחין פגומים של חוץ-לארץ אשר משם יניקת הסמרא אחרא בחינת והמת

הנחש, כי עקר וניקתם מפגם הדעת חס ושלום, ועל-כן ישראל שעמדו על הר סיני שאז נתתקנו המחין פגומים של חוץ-לארץ בבחינת חבלים נפלו לי בנעמים כנ"ל. על-כן אז פסקה והמת הנחש שהיתה יניקת משם מאלו המחין פגומים כנ"ל ועל-כן אנו סופרין מקדם ספירת העמר כדי לטהר מדם נדות לתקן פגם הברית. שעל-ידי זה נפגמו המחין ונפלו למחין של חוץ-לארץ, כי אנו צריכין לתקן תחלה פגם המחין כדי שיוכלו להתתקן כשיפלו בנעמים, כי גם מחמת זה לא היו יכולים החובלים לפל בנעמים בשעת יציאת מצרים מחמת שהיו פגומים מאד. ועדין לא התחילו לזככם ולטהרם כלל, על-כן אם היו באים ונזפלים בנעמים היו פוגמים גם את המחין של ארץ-ישראל חס ושלום, גם-כן והיו נשקעים שם במצרים חס ושלום, וכמבאר בדברי רבנו ז"ל בפואמר הנ"ל שכשהמחין של חוץ-לארץ פגומים מאד אזי יכולים לפגם גם את המחין של ארץ-ישראל גם-כן כשינזפלים בהם להתתקן, ענין שם. ועל-כן עכשו שאנו רוצים שנופך לתקן גם את החובלים בשעת מתן תורה כנ"ל, על-כן אנו מתחילין מקדם לספר ספירת העמר כדי לטהר ולזכך אלו המחין הפגומים הבאים מפגם הכבוד פגם הברית שהוא בחינת דם נדות כנ"ל. ואז כשאנו מזככין ומטהרין אלו המחין כל ימי הספירה אז

יכולין לקבל תקון בשלמות בעת מתן תורה כששופע נעם העליון בבחינת "חבלים נפלו לי בנעמים" וכנ"ל, כי אזי לא יוכלו לפגם חס ושלום את המחזין של ארץ ישראל מאחר ששכר נודפכו ונתהרו בכל ימי הספירה וכנ"ל, על-כן, אדרבא, הם מקבלים עכשו תקון גמור וכנ"ל. גם מחמת ששופע נעם העליון על-ידי בלי בשלמות וכנ"ל:

יב וזה בחינת שביעי של פסח וקריעת ים-סוף, כי קריעת ים-סוף הוא בחינת שנבקע ים החכמה וזכו להשגה גדולה מאד כמובא, כמו שאמרו רבותינו ו"ל: 'ראתה שפחה על הים וכו', הינו שזכו לשפע המחזין לשפע נעם העליון בשפע גדול מאד. וזהו בחינת "ויבקעו המים ויבאו בני ישראל בתוך הים ביבשה", פי באמת נעם העליון שופע תמיד, אך מחמת רבוי האור אין יכולין לקבלו. וזה בחינת ים החכמה שאין יכולין לכנס לתוכו פי נמנעין בו חס ושלום, מחמת רבוי אור, אך על-ידי רחמי ה' יתברך נבקע ים החכמה ונתגלה להם שבילי השכל והדעת שהם שבילי הים וזכו לקבל שפע נעם העליון וזכו להשגה גדולה. וזהו בחינת קריעת ים-סוף וזה היה בשביעי של פסח שהוא יום ששי לספירה שאז מתגלה בחינת יוסף, כמובא שעל ידו היה קריעת ים-סוף, כמו שפתיבו: "הים ראה וינס". כמו שדרשו רבותינו ו"ל כי יוסף הוא בחינת תקון

הברית, תקון הכבוד, בחינת "אסף אלקים את חרפתי". ויוסף כלול מבחינת יעקב, כי יוסף ויעקב נחשבו כאחד כמובא. ועל-כן פרנס יוסף את אביו ואת אחיו, כמו שפתיבו: "ויכלל יוסף את אביו ואת אחיו", שגוהו בחינת צדקה, כי יוסף הוא בחינת ההולדה שגמשכת מנעם העליון על-ידי הצדקה כנ"ל:

ועל כן על-ידי בחינה זו של יוסף היה קריעת ים-סוף בחינת השפעת נעם העליון כי עקר שפע נעם העליון, בחינת מחזין של ארץ-ישראל, הוא על-ידי צדקה, על-ידי תקון הברית תקון הכבוד. שכל זאת הוא בחינת יוסף וכנ"ל:

ג וזו בשעת קריעת ים-סוף היו ישראל נתונים בצרה גדולה, פי השיגו אותם המצרים חונים על הים. והיה קשה לפניו יתברך קריעת ים-סוף, כי היה קבויג מה נשתנה אלו מאלו וכו', כמו שדרשו רבותינו ו"ל במדרש:

כי אז מחמת שישאל יצאו בחפזון ממצרים מחמת שלא היו יכולים להכניע הסמרא אחרא בשלמות, פי לא היו יכולים לתקן את החובלים שהם מחזין פגומין שמשם ניצת הסמרא אחרא, על-כן אחר כך רדפו אחריהם המצריים וכשהשיגו אותם אז היו בסכנת גדולה, כי אי אפשר להכניעם פי אם על-ידי שיתקנו את בחינת החובלים, בחינת המחזין פגומים שאז יבררו מהם כל

לקוטי הלכות

הלכות כבוד אב ואם ב

יורה דעה

קטו

הניצוצות שגפלו בהם ואזי יפלו, כי עקר חיותם הוא מהניצוצות הקדושים שגפלו בהם פידוע, אבל לא היה כח ביד ישראל לתקן את החובלים. מאחר שאינם יכולים עדין לעשות פלי בשלמות לקבל שפע נעם העליון שעל ידי זה יכולים לתקן החובלים וכנ"ל. ועל כן היה קטרוג מה גשנתו אלו מאלו, הינו שעדין אין להם זכות בשלמות ואין להם כח לתקן פלי לקבל שפע נעם העליון שעל ידי זה יתקנו החובלים ויפלו המצריים כנ"ל. ומאחר שאין להם זה הכח מודוע ויצלו מהם, אבל ה' יתברך חמל עליהם ועשה בזכות יוסף שהוא בחינת תקון הכבוד, בחינת צדקה, גם בזכות אברהם שעשה צדקה וחסד עם כל העולם ועל ידי זה נבקע להם ים החכמה וזכו לשפע נעם העליון ואזי קבלו השפעה והשגה זו בשלמות גדול עד שהתחילו להתתקן גם בחינת החובלים ואזי נפלו החובלים בנעמיים. והיו מפלגת מצרים שנטבעו, בים כי הטוב עלה אל הקדשה ונתתקן. ואזי הרע, שהם המצרים בעצמם שהיה להם יניקה משם נפלו ומתו. כי עקר חיותם מהניצוצות הקדושים שגפלו ביניהם. והיו בחינת ויבאו מצרים אחריהם בים, הינו כשנבקע ים החכמה ונשפע נעם העליון על ידי זכות יוסף. אזי גם המצרים, שהם בחינת המחין של חויץ לארץ, באו גם כן אחריהם. ואזי הטוב שהיה בהם שהיה להם יניקה

על ידי שגפנו המחין בבחינת מחין של חויץ לארץ שעל ידי זה נפל הטוב אליהם ועקשו נתתקנו החובלים בבחינת חבלים נפלו לי בנעמים, על כן נתברר הטוב ועלה ונכלל בקדשה בתוך הנעמים ואזי כשעלה ונתברר הטוב מהם נפלו ומתו. כי חיותם הוא רק מהקדשה וכשמעליו ומבררין הקדשה מהם הם נפלים ומתים פידוע. ועל כן היה אז עת צרה גדולה וספנה גדולה, כי אז היה הקטרוג יותר משעת יציאת מצרים, כי אז בשעת יציאת מצרים יצאו בחפז ולא תקנו את החובלים. ועל כן באמת לא נפלו אז בלם, על כן היו יכולים לקבל את השפעת נעם העליון אף על פי שלא היה הקלי בשלמות כראוי וכנ"ל. אבל עקשו שרדפו אחריהם והכרחו לתקן את החובלים כדי שיהיה להם מפלה. וזה אי אפשר כי אם כשמקבלים את האור הנעם על ידי פלי בשלמות ועדין לא היה להם זכות כל כך, על כן היו אז בספנה גדולה עד שחמל עליהם ה' יתברך בזכות יוסף וכו' וכנ"ל ואזי בשעת קריעת ים סוף או התחילו לתקן גם את בחינת החובלים בבחינת חבלים נפלו לי בנעמים וכנ"ל. ועל ידי זה היה מפלגת מצרים על ידי שנתתקנו החובלים ונתברר הטוב מהם. וזה בחינת בית הים שהיתה גדולה מבזות מצרים, כי אז בררו כל הטוב וכל הניצוצות הקדושים מהם על ידי שנתתקנו בחינת החובלים כנ"ל:

יד וזה בחינת ראתה שפחה על הים
 וכו'. כי שפחה זה בחינת חוץ-
 לארץ, כי ארץ-ישראל היא גברתה,
 בחינת "אשה ראת ה'". וחוץ-לארץ הוא
 בחינת שפחה שמשם יניקת מצרים,
 בחינת "עד כבוד השפחה", כמובא בזהר
 הקדוש. ועקשו שנתתקנו גם החובלים,
 דהינו המחין של חוץ-לארץ, בבחינת
 "חבלים נפלו לי בנעמים", שגם המחין
 של חוץ לארץ נכללו במחין של ארץ
 ישראל, על-כן ראתה שפחה על הים
 וכו', כי גם המחין של חוץ-לארץ בחינת
 שפחה נתתקנו גם-כן. וראו והשיגו על-
 ידי השפעת הנעם העליון שהוא בחינת
 קריעת ים-סוף שנבקע ים החכמה כנ"ל.
 וזה בחינת שיעקב אבינו נשא את
 השפחות והוליד מהם שבטי יה, כי
 אברהם אבינו עליו השלום, שעדן לא
 נודפד הזהמא אצלו עד שיצא ממנו
 ישמעאל, על-כן אצלו עדן היה בחינת
 שפחה מהמטרא אחרא שיצא ממנה
 ישמעאל שהוא הזהמא של המחין,
 בחינת פגם המחין, בחינת מחין פגומים
 של חוץ-לארץ. אבל יעקב אבינו היתה
 מפתו שלמה, כי כבר נודפד מזהמת
 הנחש בשלמות, על-כן גם בחינת שפחה
 בחינת חוץ-לארץ, הינו בחינת מחין של
 חוץ-לארץ היה אצלו בקדשה, על-כן
 הוליד גם-כן מהשפחות שבטי יה. וזה
 שדקדקו רבותינו ו"ל ואמר, 'ראתה וכו'
 מה שלא ראה יחזקאל הנביא'. יחזקאל

הנביא' דיקא, כי יחזקאל הנביא ראה
 נבואה בחוץ-לארץ. והקשו רבותינו ו"ל:
 הלא אין הנבואה שורה אלא בארץ-
 ישראל. הינו כי השפעת הנבואה רוח
 הקדוש בחינת שפע המחין שפע הנעם
 אינו רק בארץ-ישראל, ותראו, כי היה
 היה דבר ה', שהיה כבר, כי נתנבא
 מקדם בארץ-ישראל, על-כן היה יכל
 להשיג נבואה גם בחוץ-לארץ, הינו כי
 מאחר שכבר זכה להשפעת המחין,
 השפעת הנעם בארץ ישראל, על ידי זה
 זכה גם בחוץ לארץ, כי כששופע נעם
 העליון או נתתקנו גם המחין של חוץ-
 לארץ. ועל-כן יכולין לראות נבואה גם
 בחוץ-לארץ כשזוכין מקדם לראות
 בארץ-ישראל כנ"ל. נמצא, שיחזקאל
 הנביא זכה לבחינה זו של חבלים נפלו לי
 בנעמים, שזהו בחינת נבואת חוץ-לארץ,
 על-ידי נבואת ארץ-ישראל כנ"ל. אבל
 בודאי התגלות בחינה זו של חבלים נפלו

השנת המחין של חוץ-לארץ שהם בחינת שפחה שגבולו במחין של ארץ-ישראל. וראו והשיגו גם-כן מים החקמה. זאת הבחינה היתה גדולה מהשנת יחוקאל הנביא שזכה גם כן להשיג במחין של חוץ לארץ השנת הנבואה וכו' כנ"ל, אבל בחינת השנה זו בשעת קריעת ים-סוף היתה גדולה יותר וכן-ל:

טו **נמצא**, שבשעת קריעת ים-סוף שבטיעי של פסח או התחילו לתקן את החובלים גם-כן, ועל-כן חקר אחר שביעי של פסח החמין מתר, כי אחר כך אנו יכולים לאכל חמין גם-כן, כי עקשו יש לנו כח לתקן גם-כן בחינת החמין שהוא בחינת מחין של חוץ-לארץ, בחינת חובלים, כי כבר התחילו לתקן גם את בחינת החובלים בשעת קריעת ים-סוף שאז נפלו המצרים ונכנע הסמרא אחרא לגמרי. ועל-כן יכולים לתקן גם את בחינת החובלים וכן-ל. ועל-כן בשבועות מקריבין קרבן מחמין דיקא, כי אז הוא עקר גמור תקון החובלים על-ידי השפעת הנעם בשעת מתן תורה. ועל-כן או צריבין להביא דיקא חמין כדי לתקן בחינת החמין גם-כן שהוא בחינת חובלים, כי עקר התקון של החובלים בחינת חמין הוא בשבועות, רק שגם עקשו אחר שביעי של פסח יש לנו היתר לאכלו, כי כבר יש לנו כח לתקנו מאחר שכבר התחילו לתקן החובלים בשעת קריעת ים-סוף כנ"ל:

טז וזה בחינת מה שאיתא בזהר הקדוש שעל-ידי שקבלו אסותא, דהינו מצה, על-כן יכולים לאכל אחר כך חמין, כי על-ידי אכילת מצה שבעת ימי הפסח, שהוא בחינת שנוזנין משפע נעם העליון שהוא בחינת מצה כנ"ל, כי אכילת מצה בעצמו הוא גם-כן בחינת צדקה שעל ידה יכולין לקבל שפע נעם העליון. ובשביל זה נקרא לחם עני, לחמא עניא, כי באמת אכילת הצדיק הוא בחינת צדקה, שעושה צדקה וחסד עם נפשו דקנשה. בבחינת "גמול נפשו איש חסד", בחינת "צדיק אכל לשבע נפשו". וכמו שאמר הלל: אגמול חסד עם נפשי. ועל-כן על-ידי אכילתו של הצדיק זוכה לקבל שפע נעם העליון, בבחינת "והשביע בצחצחות נפשו", שהוא בחינת שפע נעם העליון שהוא בחינת צחצחות. נמצא, שאכילת הצדיק, שהיא אכילה דקנשה, היא בחינת צדקה וזוכין על ידה לקבל שפע נעם העליון. והיו בחינת אכילת מצה שהיא אכילה דקנשה שעל ידה זוכין לקבל ולהתענג משפע נעם העליון בחינת למען תמצו והתענגתם וכו' כנ"ל. וזה שנקרא לחם עני, כי היא בחינת צדקה כנ"ל. וזה שאומרים: כל דקפין ייתי ויכול וכו'. כי עקר בחינת מצה הוא על-ידי צדקה כנ"ל. וכן כתב רבנו ז"ל במקום אחר, כי מצ"ת ראשי תבות "צדקה תציל ממות". נמצא, שעל-ידי אכילת מצה נזיזין ומקבלין שפע נעם

יורה דעה

הלכה ג

על פי המאמר "תקעו" וכו' - "להמשיך שלום בעולם", ענין שם בספר הראשון בסיומן י"ד:

והכלל, שצריכין להעלות הכבוד לשרשו שהוא היראה וכו'. ועקר הכבוד הוא לעשות בעלי תשובה וגרים, שזהו עקר כבודו ויתפרד ואי אפשר לקרב בעלי תשובה וגרים כי אם על-ידי התורה, כי התלמיד חכם בשעוסק בתורה שהוא ששים רבוא אלויות, הוא מעורר שרשי נשמות ישראל שעלו במחשבה תחלה, שהם ששים רבוא נשמות כנגד ששים רבוא אלויות התורה וכלם משרשים באותיות התורה הקדושה. ועל-ידי זה שהתלמיד חכם מעורר שרש נשמתם, על-ידי זה מתנוצצין הנשמות זה לזה. ועל-ידי זה מגיע הארה גם להפושעי ישראל וחוזר בתשובה. ועל-ידי זה נולדו גם נשמות גרים וכו', ואלו הבעלי תשובה וגרים הם בחינת פלגא, כי צריכין גיעות רבות ויש להם מגיעות רבות קדם שפמשיטין הבגדים הצואים שהם מונעין אותו מהקדשה מאד וכו'. אבל נשמות של בני התלמיד חכם האמתי שובה לעורר שרשי נשמות במחשבה תחלה, הם נשמות בהירות וזכות וכו', ענין שם כל זה היטב, וכשמעלה את הכבוד צריך להחזירו לשרשו שהוא היראה, ועל-כן

העליון, ואזי בשזוכין לקבל שפע נעם העליון שבעת ימי הפסח אזי אחר כך יכולין לאכל חמץ, כי אחר כך יכולים לתקן גם את החובלים, שהוא בחינת חמץ, בבחינת "חבלים נפלו לי בנעמים" וכו'. וזהו בעצמו בחינת אסותא הנ"ל הנאמר בהרה הקדוש, שעל-ידי האסותא, דהינו מצה, יכולים לאכל חמץ אחר כך, הינו כנ"ל והכן:

וזהו שנהגים לתת מעות חמין לעניים קדם פסח, כי עקר בחינת מצה, בחינת שפע נעם העליון צריכין לקבל על-ידי צדקה כנ"ל:

ברוך ה' לעולם, אמן ואמן:

זו וזה בחינת השירה של ים, שהיא בחינת "נעים זמירות ישראל", כמבאר בסוף דברי רבנו ז"ל במאמר הנ"ל, הינו בחינת השפעת נעם העליון שעקר הוא בשביל שיתגלה כבודו ויתפרד, שזהו בחינת שירה, בחינת שירות ותשבחות שמשבחין ומפאריין אותו ויתפרד ומגדלין כבודו ויתפרד, שבשביל זה שופע נעם העליון. וזה בחינת "נעים זמירות ישראל", כי עקר השפעת נעם העליון הוא בשביל זמירות ישראל שהם בחינת כבודו ויתפרד. וזה בחינת השירה של ים, כי אז זכו לקבל השפע נעם העליון, ואז נתגדל כבודו ויתפרד על-ידי השירה, שזהו בחינת "נעים זמירות ישראל" וכו':

א"ת
ל"ב

לקוטי הלכות

הלכות כבוד אב ואם ג

יורה דעה

קט

צריך לכבד יראי ה' בכחנית ואת יראי ה' יכבד, כי שם שרש הכבוד כנ"ל. ועכשו הכבוד בגלות כי יש להם כל הכבוד וכו' ולעתיד כשיחזור הכבוד אל הקדשה לישראל אז יתקנים, והארץ הארצה מכבודו וכו', ענין שם כל זה היטב:

א וזה בחנית מצות כבוד אב ואם שהקישן המקום לכבודו. כי כל המגיעות מהדברים שנקדשה שיש לכל אחד מישראל הוא רק על-ידי הנגדים הצואים שהלביש על-ידי עונותיו שהם מונעין אותו מן הקדשה מאד מאד כמבאר במאמר הנ"ל. ואלו הנגדים הצואים אף-על-פי שנגעשו על-ידי עונותיו, אף-על-פירבן נמשכין גם-כן מצד ההוללה, מחמת שלא נתקדשו אביו ואמו בשעת תשמיש שעל-ידי זה נמשך עליו אחיות הנגדים הצואים, כי איתא שאביו ואמו נותנין להבן לבוש לנשמתו, שעל-ידי זה עושה כל עבודתו בזה העולם. וכשלא נתקדשו אביו ואמו פראוי אזי נאחו בהלבוש בחנית בנגדים צואים שהם מונעין אותו מהקדשה, בכחנית "הן בעוון חוללתי ובחטא ויחמתני אמי" (תהלים טו). וזהו מרמז במאמר הנ"ל שבני התלמידי חכמים נשמתם בהירות וזכות מחמת שהמשיכו נשמה בהירה וזכה, אבל בני עמי הארץ נשמתם פגומה על-ידי שלא נתקדשו אביהם ואמם פראוי. וצריך כל אחד לסבל יגיעות גדולות עד שיפשיט מעצמו הנגדים

הצואים ולהלביש את עצמו בבגדים נקיים. וזהו פעצמו בחנית מה שמבאר שם במאמר הנ"ל, שעקר הכבוד הוא כשהרחוקים מה' יתברך חוזרין בתשובה וכו' כנ"ל, כי בודאי כשהרחוקים חוזרין בתשובה ואזי הם מפשיטין מעצמן בנגדים הצואים ומלבישין את עצמן בכסות נקיה בודאי נתגדל הכבוד מאד, כי הנגדים הם בחנית כבוד בחנית וכפדתו, 'כפדתו' בכסות נקיה, כמבאר שם במאמר הנ"ל. כי ירבי יחנן קרא למאנה מכבודותא. וזה בחנית כבוד אב ואם, כי כל אחד צריך לתן כבוד לאביו ואמו. ועל-ידי זה שנותן להם כבוד, על-ידי זה נמשכין עליו לבושי כבוד ומפשיט מעצמו בנגדים הצואים ונתלבש במלבושי כבוד לנשמתו, בכחנית "כי מכבדי אכבד". כמו שאמרו רבותינו ז"ל: "אזיהו מכבד המכבד את הבריות, שנאמר "כי מכבדי אכבד". נמצא, כשנותן כבוד לאביו ואמו. אזי נמשך עליו מהם כבוד בכחנית "כי מכבדי אכבד", וזכה תלוי כל התורה בזה ויתקון כל המעשים טובים כשזוכה להמשיך לעצמו כבוד מאביו ואמו, הינו בחנית מלבושי כבוד לנשמתו, שבה מפשיט מעצמו הנגדים הצואים ומלביש את עצמו במלבושי כבוד. ועל-כן אף-על-פי שהאדם מחיב לכבד את כל אחד מישראל, כמו שאמרו רבותינו ז"ל: אזיהו מכבד וכו', אף-על-פירבן עקר הכבוד צריך לתן לאביו ואמו, כדי להמשיך מהם

טו

יורה דעה

ועל־ידי זה לבושי פבוד פנ"ל, כי בהם תלוי עקר לבושי פבוד שצריך לקבל מהם, כי כל תקוני מעשיו תלויים בפי המלבושים לנשמתו שזוכה לקבל בכל עת מאביו ואמו, כי לבושי נשמתו מקבלין תמיד חיות מאביו ואמו, כי שם שרשו. ועל־כן צריך לכבדן כדי שיהיו הלבושין בבחינת לבושי פבוד, בבחינת פי מכבדי אכבד פנ"ל. גם על־ידי שגזתן פבוד לאביו ואמו על־ידי זה מחזיר את הפבוד לשרשו שהוא היראה, כי שם אצל אב ואם הוא שרש היראה, כי אב ואם הם בחינת שמי אותיות ראשונות של שם הויה שהם "יה פדוע, ו"ה הוא בחינת יראה כמו שכתוב: "כי ייה ה' צור עולמים", ותרגומו, דחילו ה'. כי עקר היראה הוא בבחינת הולדה, בבחינת ברית, בבחינת בראשית - ברית אש, ירא - בשת, כי תמן תליא יראה, כמו שכתוב אצל יוסף שהיה שומר הברית: "את האלקים אני ירא". ועל־כן אביו ואמו שזכו להולידו, ומאחר שזכו להולדה דקנישה מזוונם, על־כן וזוגם הוא בבחינת שמירת הברית שהוא בחינת יראה פנ"ל. ועל־כן הזהירה תורה: "איש אמו ואביו תיראו". כי שם מקום היראה ועל־כן צריך לכבדן כדי להעלות הפבוד ולהחזירו לשרשו שהוא יראה פנ"ל:

ב ועל פן אין שום מצוה נדחה מפני פבוד אב ואם, כמו שכתוב: "איש אמו ואביו תיראו ואת שבתתי תשמרו". וכמו שאמרו רבותינו ו"ל, כי עקר מצות פבוד אב ואם היא רק בשביל קיום התורה שזוכה על־ידי זה להמשיך לבושי פבוד לנשמתו שעל־ידי זה יזכה לקיים את התורה פנ"ל, אבל לא לרחות דבר מדברי תורה חס ושלום, ועל־כן נודאי אין צריך לקיים דברי אביו בשמונעו מדבר שבקדשה, כי עקר פבוד אביו ואמו הוא רק לקיים על־ידי זה דברי התורה פנ"ל. וזהו שאמרו רבותינו ו"ל, בלכם חיבים כבדו, הינו פנ"ל שעקר פבוד אב ואם הוא בשביל פבוד ה' יתברך, אבל לא לעבר על דברי תורה, חס ושלום. וזהו בלכם חיבים כבדו, כי פבוד ה' יתברך דוחה הכל, כי גם עקר מצות פבוד אב ואם הוא בשביל פבוד יתברך פנ"ל:

ג ועל פן תלמוד תורה גדול מפבוד אב ואם (מגלה טו). כי עקר פבוד אב ואם הוא להמשיך לבושין לנשמתו בחינת לבושי פבוד פנ"ל. ועקר קדשת הנשמה נמשך מהתורה ששם שרשה פנ"ל. ועל־כן עקר התעוררות התשובה הוא רק על־ידי עסק התורה שהוא שרש הנשמות, שעל־ידי זה זוכין להשובה

ועל פן הקישן המקום לכבודו, כי כל פבוד המקום תלוי בפבוד אב ואם. שעל־ידי זה מעלה את הפבוד לשרשו

לקוטי הלכות

הלכות כבוד אב ואם ג

יורה דעה קכא

שְׁתוּהוּ כְבוֹדוֹ וְתִבְרַד. וְעַל־פֶּן בְּרֵיאַי עֶסֶק תּוֹרָה גְדוֹל מִכְבוֹד אָב וְאִם, כִּי עֶקֶר הַתְּקִדְשָׁה וְהַכְּבוֹד שֶׁל הַנְּשֻׁמָּה נִמְשָׁד רַק מִתְלַמֵּד תּוֹרָה, כִּי שָׁם בְּהַתּוֹרָה הוּא עֶקֶר שְׂרִישׁ גְּשׁוּמֹתֵינוּ בְּמִחְשָׁבָה תְּחִלָּה דִּקְדָּשָׁא בְּרִיד הוּא כְּכֹל. וְעַל־פֶּן אִמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל, 'אֵין כְּבוֹד אֱלֹא תּוֹרָה', כִּי שָׁם עֶקֶר הַכְּבוֹד כְּכֹל. וְזוֹהוּ שֶׁכָּתַב בְּזֵהר הַקְּדוֹשׁ: **כְּבֹד אֶת אָבִיךָ וְאֶת אִמְךָ** "לְקַרְא לֹון בְּעוֹבְדֵין טְבוּין". כִּי עֶקֶר כְּבוֹד אָב וְאִם הוּא בְּשִׁבְלֵי מַעֲשִׂים טוֹבִים, כִּי עַל־יְדֵי זֶה וּזְכוּן לְמַלְבוּשֵׁי כְבוֹד לְנַפְשׁוֹ שֶׁעַל־יְדֵי זֶה זוֹכֵה לְמַעֲשִׂים טוֹבִים כְּכֹל:

טו

אֶפְשָׁר לָהֶם לְהוֹדִיבְךָ לְצִאתָ, וְעַל־פֶּן הַתְּנַבְרוּ לְקַיֵּם מִצְוֹת כְּבוֹד דִּיקָא. וְזוֹהוּ שְׂמוּבָא בְּסַפְרִים שְׂאֲרִיכַת הַגְּלוּת הוּא מַחֲמַת שְׁקִים עֲשׂוֹ קִצַּת מִצְוֹת כְּבוֹד, הֵינּוּ כְּכֹל, כִּי אִמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל: 'לֹא נִגְלוּ יִשְׂרָאֵל בֵּין הָאֲמוֹת אֱלֹא כְּדֵי שִׁיתַּוְסְפוּ עֲלֵיהֶם גְּרִים'. נִמְצָא, שְׂאֲרִיכַת הַגְּלוּת הוּא בְּשִׁבְלֵי לְבָר וְלְהוֹצִיא מֵעֲשׂוֹ גְשׁוּמֹת הַגְּרִים. וְהַכֹּל עוֹלָה בְּקִנְיָה אֶחָד. וְהֵינּוּ הֵךְ מִה שְׂצָרִיכִין לְהוֹיֹת בְּגִלוּת בְּשִׁבְלֵי הַכְּבוֹד אָב שְׁקִים, כִּי פֵלֵא חַד, כִּי עַל־יְדֵי שְׁקִים קִצַּת מִצְוֹת כְּבוֹד, עַל־פֶּן וְכוּ הַנִּיצוּצוֹת שִׁיתְבָּרְרוּ כְּכֹל. וְעַל־פֶּן צְרִיכִין לְסַבֵּל גְּלוּת כְּדֵי לְבָרר הַנִּיצוּצוֹת הַלָּלוּ לְהוֹצִיא הַכְּבוֹד, הֵינּוּ נִיצוּצוֹת הַנִּל מִזִּילֻתָא דְגְלוּתָא. וְכֹה בְּעֲצֻמוֹ שְׁאֵנוּ סוֹבְלִין גְּלוּת אֲצִלוּ, בְּזֵה נוֹתֵנִין וְקוֹסְלִקוֹן לוֹ שְׂכַר מִצְוֹת כְּבוֹד שְׁלוֹ. נִמְצָא, כִּי הַכֹּל אֶחָד, כִּי יִשְׂרִים דְּרַכֵּי ה', וְכִשְׂשִׁתְלַמְנוּ לְהַתְבָּרַר נִיצוּצֵי גְשׁוּמֹת הַגְּרִים אִזּוּ יִצְאוּ כֹל נִיצוּצֵי הַתְּקִדְשָׁה מִמֶּנּוּ, וְאִזּוּ מִמִּילָא יִסְלַק לוֹ כֹּל שְׂכַר כְּבוֹד אָב שְׁלוֹ שֶׁהִיָּה רַק עַל־יְדֵי נִיצוּצֵי גְשׁוּמֹת הַגְּרִים כְּכֹל. וְאִזּוּ יִחַד הַכְּבוֹד לְשִׁרְשׁוֹ אֵל הַתְּקִדְשָׁה וְיִקָּים, וְעַלֹּ מוֹשִׁיעִים בְּהַר צִיּוֹן לְשַׁפְּטָא אֶת הַר עֲשׂוֹ וְהוֹתָה לָהּ הַמְּלוּכָה. וְאִזּוּ יִתְקַיֵּם, וְהֵאָרַץ הַאִירָה מִכְבוֹדוֹ אֲמֵן וְאֲמֵן:

הלכות כבוד רבו ותלמיד חכם

הַ זֶה בְּחִינַת כְּבוֹד רַבּוֹ שֶׁגְדוֹל מִכְבוֹד אָבִיו, כְּמוֹ שְׂאִמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל:

ד וְעַל כֵּן קַיֵּם עֲשׂוֹ הַרְשָׁע כְּבוֹד אָב וְאִם קִצַּת. כִּי יוֹדֵעַ שְׂאֲצֵל עֲשׂוֹ הֵינּוּ גְשׁוּמֹת קְדוּשׁוֹת הַרְבֵּה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "כִּי צִיד כְּפִיו", כְּמוֹכָא בְּתַבִּים. וְעַל־פֶּן יִצְאוּ מִמֶּנּוּ אַחַר כֵּךְ גְּרִים הַרְבֵּה. וְאֵלוּ הַנִּיצוּצוֹת שֶׁל גְשׁוּמֹת הַגְּרִים שֶׁצָּאוּ מִמֶּנּוּ אַחַר כֵּךְ, עֶקֶר תְּקוּנָם שִׁיבְלוּ לְצִאת מִמֶּנּוּ הִיָּה עַל־יְדֵי בְּחִינַת כְּסוּת נְקִיָּה, כְּמוֹכָן כְּמֵאִמְרַת הַנִּל עַל פְּסוּק וְכַבְדֵּנוּ/ כְּבַדְהוּ בְּכִסּוּת נְקִיָּה. 'כְּסוּת נְקִיָּה' דָּא בְּנַפְי מִצְוָה וְכוּ, שֶׁהוּא בְּחִינַת גְּרִים וְכוּ, עַן שָׁם. וְכַכֵּר מְבָאָר שֶׁהַכְּסוּת נְקִיָּה, הֵינּוּ לְבוּשֵׁי כְבוֹד לְהַנְפִּישׁ, נִמְשָׁד עַל־יְדֵי כְבוֹד אָב וְאִם, עַל־פֶּן מַחֲמַת שְׁהוּי בְּעֲשׂוֹ נִיצוּצֵי גְשׁוּמֹת הַגְּרִים, עַל־פֶּן הַתְּנַבְרוּ אֵלוּ הַנִּיצוּצוֹת לְקַיֵּם מִצְוָה זוֹ דִּיקָא, הֵינּוּ מִצְוֹת כְּבוֹד אָב, כְּדֵי לְהַמְשִׁיךְ עַל הַנִּיצוּצוֹת אִיזֵה בְּחִינַת מְכֻסּוּת נְקִיָּה כְּדֵי שִׁיְהִיָּה

אֲבֹת רבו ואֲבֹת אֲבִיו, אֲבֹת רבו קודמת, שֶׁאֲבִיו מביאו לחיי עולם הזה ורבו מביאו לחיי עולם הבא. כי עקר כבוד אב הוא בשביל להוציא את הכבוד מזילותא ודגלותא ולהפשיט נפשו מבגדים הצואים, ולהלביש הנפש בבגדים נקיים בבגדי כבוד, שְׁזֶה נְעִשָׂה עַל־יְדֵי הַעֲלָאת הַכְּבוֹד לְשָׂרוֹ, עַל־יְדֵי כְבוֹד אָב וְאִם, עַל־יְדֵי שְׂמִחוֹת הַכְּבוֹד לְאֲבִיו וְאִמּוֹ שֶׁהַמְּשִׁיבֵי נִשְׁמָתוֹ בְּעוֹלָם אֲשֶׁר שָׂרְשָׁה בְּכָבוֹד וְכו' וכו"ל. וְעַל־כֵּן כְּבוֹד רַבּוֹ גָּדוֹל מִזֶּה, כִּי עֵקֶר שָׂרֵשׁ הַנְּפִשׁוֹת בְּשָׂרְשֵׁן הֵם נִמְשָׁכִין עַל־יְדֵי רַבּוֹ שֶׁלְּמִדּוֹ תוֹרָה, כִּי הַתּוֹרָה הוּא שְׂשִׁים רַבּוֹת אוֹתוֹת כְּגֹנֵד שְׂשִׁים רַבּוֹת נִשְׁמָתוֹ יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם כֻּלָּל כָּל הַנְּשִׁמּוֹת וְכַמְבָּאָר בַּמָּאֹר הַנ"ל, שֶׁעֵקֶר כְּבוֹד ה' וְתַבְרִיךְ, דְּהֵינּוּ לְהַחְזִיר בְּגִי' אֲדָם בְּתִשְׁבּוּבָה הוּא עַל־יְדֵי עֵסֶק הַתּוֹרָה בַּקְּרִשָׁה עַד שֶׁיַּעֲוֹרֵר עַל־יְדֵי הַתּוֹרָה שְׂרָשִׁי הַנְּשִׁמּוֹת וְכו', עֵינֵי שָׁם. נִמְצָא שֶׁעֵקֶר הַכְּבוֹד נִתְהַוָּה עַל־יְדֵי רַבּוֹ הַעוֹסֵק בְּתוֹרָה, עַל־כֵּן שֵׁם שָׂרֵשׁ הַכְּבוֹד, עַל־כֵּן מְחִיב לְכַבֵּדוֹ, כִּי שֵׁם שָׂרֵשׁ הַכְּבוֹד כַּנ"ל. וְכַבּוֹד יוֹתֵר מְכָבוֹד אֲבִיו, כִּי הֵרֵב מְעוֹרֵר הַכְּבוֹד בְּשָׂרְשׁוֹ עַל־יְדֵי עֵסֶק הַתּוֹרָה שֶׁהוּא שְׂרָשִׁי נִשְׁמָתוֹ יִשְׂרָאֵל וְכו"ל:

ו וְעַל כֵּן אוֹתָא, שֶׁרַב מְפָרְסֵם וְגָדוֹל בְּדוֹרוֹ דֵּינוּ קָרֵב מִכַּהֵן אֶף־עַל־כֵּן שֶׁלֹּא קָבַל מִמֶּנּוּ בְּלוֹם, כִּי רַב מְפָרְסֵם, הֵינּוּ צָדִיק הַדּוֹר הָאֵמֶת שֶׁעוֹסֵק בְּתוֹרָה בַּקְּרִשָׁה גָּדוֹלָה עַד שֶׁהוּא מְעוֹרֵר עַל־יְדֵי

עֵסֶק הַתּוֹרָה שֶׁלּוֹ שְׂרָשִׁי הַנְּשִׁמּוֹת. עַד שֶׁמִּנְעֵי עַל־יְדֵי זֶה הָאֵרָה אֶפְלוּ לְהַרְחֹקִים מִמֶּנּוּ הַמְּשִׁיבִים פְּרַסְאוֹת וְחֹזְרִים בְּתִשְׁבּוּבָה שְׁזֶה עֵקֶר כְּבוֹדוֹ וְתַבְרִיךְ. נִמְצָא, שֶׁהַצָּדִיק הָאֵמֶת שֶׁבְּדוֹר הוּא הֵרֵב שֶׁל כָּל הַדּוֹר כָּלוּ, אֶפְלוּ שֶׁל אוֹתֵן הַרְחֹקִים מִמֶּנּוּ מֵאֹד, אֶף־עַל־כֵּן שֶׁלֹּא קָבַל מִמֶּנּוּ שׁוֹם דְּבָר, כִּי עַל־יְדֵי עֵסֶק תּוֹרָתוֹ מְעוֹרֵר כָּל הָעוֹלָם בְּתִשְׁבּוּבָה. וְעַל־כֵּן הֵרֵב הַמְּפָרְסֵם, הֵינּוּ הַצָּדִיק הָאֵמֶת שֶׁבְּדוֹר, דֵּינוּ קָרֵב מִכַּהֵן לְכָל הָעוֹלָם כָּלוּ וְהִכָּל חַיִּים בְּכַבּוֹדוֹ. כִּי הוּא רַבֵּם מִמֶּנּוּ שֶׁל כָּל הָעוֹלָם, כִּי הוּא מְעוֹרֵר בְּתִשְׁבּוּבָה כָּל בְּנֵי עוֹלָם עַל־יְדֵי עֵסֶק תּוֹרָתוֹ שֶׁהוּא שְׂרָשִׁי נִשְׁמָתוֹ יִשְׂרָאֵל וְכו' כַּנ"ל. וְעַל־כֵּן מְחִיבִים לְכַבֵּדוֹ בְּיוֹתֵר, כִּי עֵקֶר כָּל הַכְּבוֹד עַל יְדֵי עַל־יְדֵי שְׂמִחוֹת בְּגִי' אֲדָם בְּתִשְׁבּוּבָה עַל־יְדֵי תּוֹרָתוֹ שְׁזֶה עֵקֶר כְּבוֹדוֹ וְכו' וכו"ל:

ז וְעַל יְדֵי שְׂנוֹתֵינוּ כְּבוֹד לְהֵרֵב הָאֵמֶת, עַל־יְדֵי זֶה עֵקֶר הַעֲלָאת הַכְּבוֹד לְשָׂרוֹ, דְּהֵינּוּ לְיִרְאָה. שְׁזֶהוּ נְעִשָׂה עַל־יְדֵי שְׂמִיעוֹן אֵת הַכְּבוֹד מִזִּילוּתָא וְדִגְלוּתָא עַל־יְדֵי הַבְּעִלִי תִשְׁבּוּבָה וְגֵרִים, שֶׁנֶּעֱשִׂין עַל־יְדֵי עֵסֶק הַתּוֹרָה שֶׁל הֵרֵב הָאֵמֶת שֶׁמְעוֹרֵר בְּתוֹרָתוֹ שְׂרָשִׁי נִשְׁמָתוֹ יִשְׂרָאֵל וְכו'. וְכַשֶּׁנֶּעֱשִׂין בְּעִלִי תִשְׁבּוּבָה וְגֵרִים עַל־יְדֵי זֶה עוֹלָה הַכְּבוֹד מִהַגְּלוּת, כִּי זֶה עֵקֶר כְּבוֹדוֹ וְתַבְרִיךְ וְכו' כַּנ"ל. וְצָרִיכִין לְהַעֲלוֹת הַכְּבוֹד לְשָׂרוֹ, דְּהֵינּוּ לְיִרְאָה, הֵינּוּ לְכַבֵּד אֵת יִרְאֵי ה' בְּלֵב שְׁלֵם בְּכַחֲנִית וְאֵת יִרְאֵי ה' וְכַבֵּד, כַּמְבָּאָר כָּל זֶה הַיִּטֵּב

דף קכג

י"ד

לקוטי הלכות

הלכות כבוד אב ואם ד

יורה דעה קכג

במאמר הנ"ל נמצא, שעקר העלאת הכבוד לשרשו הוא על-ידי שנותנין כבוד ל'ראי ה' בחינת ואת יראי ה' יכבד, וזהו בחינת כבוד רבו שעל-ידי הכבוד שנותן לרבו המבדק בזה מקים ואת יראי ה' יכבד. כי הרב שעוסק בתורה בקדשה כזו עד שמעורר שרשי הנשמות שבתורה שעל-ידי זה עקר העלאת הכבוד כנ"ל, זה הרב בודאי יש לו יראה בשלמות, כי שרש התורה הוא יראה בבחינת בראשית שהוא התחלת התורה, שהוא ירא בשת, וכמו שאמרו רבותינו ז"ל, "והיה אמונת עתיד וכו'", אפלו הכי אי אפא יראת ה' אין ואי לא לא. כי צריך שיהיה יראת המאו קודמת לחכמתו. נמצא, שהצדיק שעוסק בהתורה בקדשה עד שמעורר שרשי הנשמות שבמחשבה תחלה בודאי צריך להקדים יראה לחכמה, כי היראה היא שרש החכמה וראשיתה בבחינת ראשית חכמה יראת ה'. נמצא, ששרש הנשמות ישראל המושרשים בהתורה בראשית המחשבה, עקר שרשם הוא ביראה שהוא ראשית חכמה כנ"ל ועל-פני צריכין להחזיר הכבוד הנמשך על-ידי עסק התורה כנ"ל, צריכין להחזירו לשרשו שהוא היראה. ועל-פני צריכין להחזיר הכבוד ל'ראי ה', היינו לזה הרב בעצמו שגורם העלאת הכבוד על-ידי עוסקו בתורה בקדשה כזו עד שנתעורר על ידו שרשי הנשמות וכו', כי זה הרב הוא עקר ירא ה' באמת, כי אי אפשר לו

לעסוק בתורה בקדשה כזו עד שיעורר שרשי הנשמות כי אם על-ידי היראה שהוא ראשית החכמה. והוא עקר השרש של התורה ונשמות ישראל כנ"ל ועל-פני צריכין לתן כל הכבוד לזה הרב האמת, כי הוא מקור היראה שהוא שרש הכבוד וצריכין להחזיר לו כל הכבוד שהוא בחינת העלאת הכבוד לשרשו, בחינת ואת יראי ה' יכבד וכו' כנ"ל, והבין:

הלכה ד

"כבוד את אביך ואת אמך למען יאריכון ימיה" וכו' (שמות כ, יא)

על פי התורה "ואיה הישה לעלה" (בלקשי

הגזא דסיקון יב) עין שם היטב:

והכלל, שעקר הבריאה בשביל כבודו יתברך, ועל-פני הכבוד הוא שרש כל הבריאה בלה. וכל מה שנברא בששת ימי בראשית שרש הכל הוא הכבוד שבשבילו נברא הכל. וככל מאמר ומאמר מעשרה מאמרות שבהם נברא העולם יש בו בחינת כבוד מיוחד שבשבילו היה זה המאמר שבו נברא חלק פרטי מהבריאה, כי מלא כל הארץ כבודו, כי הכבוד מחיה הכל, אך אף-על-פי-כן יש גבול להכבוד שבכל מאמר שלא יתפשט למקומות החיצונים והסמרא אחרא, שהם בחינת מקומות המטנפים, בבחינת "וכבדי לאחר לא אתן". אך אם פן מהיכן מקבלים חיית

אלו המקומות, כי בודאי גם הם מקבלים חיות מִמֶּנּוּ וְתִבְרָךְ אֵךְ הֵם מִקְבְּלִים חַיִּית מִבְּחִינַת בְּרֵאשִׁית - מֵאִמֶּר סְתוּם שֶׁהוּא כּוֹלֵל כָּל הַמְאֻמְרוֹת וְכֻלָּם מִקְבְּלִים חַיִּית מִמֶּנּוּ. וְהַכּוֹד שֶׁל הַמְאֻמֶּר סְתוּם הוּא סְתוּם וְנִעְלָם בְּתַכְלִית הַהֶעְלָם. וּמִשֵּׁם דִּיקָא מִקְבְּלִין חַיִּית הַסְּמָרָא אַחֲרָא וּמְקוּמוֹת הַחַיּוֹנִים וְכוּ'. וְעַל־כֵּן כְּשֶׁאֲדָם נּוֹפֵל חֵם וְשָׁלוֹם, לְבַחֲחִינַת מְקוּמוֹת אֱלוֹ, דְּהִינּוּ לְבַחֲחִינַת מְקוּמוֹת הַמְּמַנְפִּים וְכוּ', וְאֵן מִתְחִיל לְהִסְתַּפֵּל עַל עֲצָמוֹ וְרוּאָה שְׂרָחוֹק מְאֹד מִכְּבוֹדוֹ וְתִבְרָךְ וְשׂוֹאֵל וּמִכְּבֹּשׁ אִיָּה מְקוּם כְּבוֹדוֹ וְכוּ'. עַל־יְדֵי זֶה עֵקֶר תְּקוּנָה וְעַלִּיתוֹ בְּבַחֲחִינַת יְרִידָה תַּכְלִית הַעֲלִיָּה וְכוּ'. כִּי אִיָּה מְקוּם כְּבוֹדוֹ זֶה בַּחֲחִינַת הַכּוֹד הַעֲלִיּוֹן שֶׁל הַמְאֻמֶּר הַעֲלִיּוֹן שֶׁהוּא הַמְאֻמֶּר סְתוּם - בְּרֵאשִׁית כְּכוּ'. שְׁמִשֵּׁם נִמְשָׁךְ חַיִּית לְמְקוּמוֹת הָאֱלוֹ וְכוּ', עַל שֵׁם כָּל זֶה הַיִּטִּב:

א וְזֶה בַּחֲחִינַת כְּבוֹד אָב וְאֵם, כִּי עֵקֶר הַהוֹלָדָה נִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת הַמְאֻמֶּר הַעֲלִיּוֹן הַגּוֹל, בַּחֲחִינַת בְּרֵאשִׁית - מֵאִמֶּר סְתוּם שְׁמִשֵּׁם מִקְבְּלִין כָּל חֲלָקֵי הַכְּבוֹד הַמְּלַבְּשִׁין בְּכָל הַמְאֻמְרוֹת שֶׁבָּהֶם נִבְרָא כָּל פְּרָמִי הָעוֹלָם שֶׁשָּׂרָשׁ כֻּלָּם הוּא הַכְּבוֹד כְּכוּ'. כִּי עֵקֶר הַחַיּוֹב לְהוֹלִיד בְּנִים הוּא בְּשִׁבִיל כְּבוֹדוֹ וְתִבְרָךְ כְּדֵי שִׂהְיֶה קַיּוּם הָעוֹלָם שֶׁשָּׂאָרוֹ בְּנָיו אַחֲרָיו מְדוּר לְדוּר לְגַלּוֹת כְּבוֹדוֹ בְּעוֹלָם שְׁבִשְׁבִיל זֶה נִבְרָא הַכּוֹ. כִּי הַכּוֹ נִבְרָא רַק בְּשִׁבִיל הַכְּבוֹד, כְּמוֹ שֶׁתּוֹבֵב: "כָּל הַנִּקְרָא בְּשֵׁמוֹ וְלִכְבוֹדֵי

כְּרַאתֵינוּ וְכוּ'" כְּכוּ'. וְעֵקֶר הַתְּגַלּוֹת כְּבוֹדוֹ הוּא רַק עַל־יְדֵי הָאָדָם, כִּי אֵין מִי שֶׁיִּגְדֵּל וְיִקְדֵּשׁ כְּבוֹדוֹ וְתִבְרָךְ כְּמוֹ הָאָדָם, שְׁבִשְׁבִילוֹ נִבְרָא הַכּוֹ כְּדֵי שֶׁהוּא יוֹדִיעַ הַדָּר כְּבוֹדוֹ וְתִבְרָךְ שֵׁשׁ כָּל פְּרָמִי הַבְּרִיאָה, (כְּמוֹכָא כָּל זֶה בְּמִקּוּם אַחֵר) וּבְשִׁבִיל זֶה מְחַיִּיבִים לְהַעֲמִיד תּוֹלְדוֹת כְּדֵי שִׂהְיֶרְבוּ בְּנֵי־אָדָם בְּעוֹלָם שְׂוִדִיעֵנו כְּבוֹדוֹ וְתִבְרָךְ. וּבְשִׁבִיל זֶה בְּעֲצָמוֹ נִתֵּן ה' וְתִבְרָךְ כַּח כְּוָה בְּאָדָם שִׁיכַל לְהוֹלִיד בְּצִלְמוֹ בְּנִים, שֶׁהוּא מְנַוְרָאוֹת נִפְלְאוֹתָיו, כְּמוֹ שֶׁתּוֹבֵב: "נוֹרָאוֹת נִפְלִיתֵי נִפְלְאִים מִעֲשֵׂיךְ וְכוּ'", כְּמוֹ שֶׁאִמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל. וְהַכּוֹ בְּשִׁבִיל כְּבוֹדוֹ וְתִבְרָךְ כְּדֵי שִׂהְיֶתְקַיְּמוּ בְּנֵי־אָדָם בְּעוֹלָם מְדוּר לְדוּר שֶׁיִּגְדְּלוּ כְּבוֹדוֹ וְתִבְרָךְ כְּכוּ'. לְנִמְצָא, שֶׁעֵקֶר שְׂרָשׁ כַּח הַהוֹלָדָה נִמְשָׁךְ מִכְּבוֹד שֶׁהוּא שְׂרָשׁ כָּל הַבְּרִיאָה כְּכוּ'. וְכֵן קַיּוּם כָּל הַבְּרִיאָה כָּל מַה שֶׁנוֹלָד בְּכָל עַת הֵן צְמֻחִים הֵן חַיִּית וְהֵן בְּנֵי־אָדָם, כָּל נִפְלְאוֹת נוֹרָאוֹתָיו וְתִבְרָךְ שֶׁהוּא עוֹשֶׂה בְּכָל עַת שְׂנוֹתֵן כַּח שִׂצְמַח אֵילָן כְּוָה מִגִּרְעִין אֶחָד אוֹ שֶׁהַבְּהֵמָה תּוֹלִיד בְּדוּמָה לָהּ וְכֵן הַיּוֹלִדֵת הָאָדָם, שְׂרָשׁ הַכּוֹ הוּא הַכְּבוֹד כְּכוּ'. וְעֵקֶר הוּא הָאָדָם שֶׁכָּל כְּבוֹדוֹ וְתִבְרָךְ תְּלוּי בּוֹ כְּכוּ'. וְעַל־כֵּן כָּל כַּח הַהוֹלָדָה שֶׁל הָאָדָם נִמְשָׁכֵת מִכְּבוֹד כְּכוּ', אֲבָל חֲלָקֵי הַכְּבוֹד הַמְּלַבְּשִׁין בְּכָל אֶחָד אֵין לָהֶם כַּח לְהוֹלִיד עַד שֶׁיִּקְבְּלוּ מִשְׂרָשָׁם, דְּהִינּוּ מִשְׂרָשֵׁי חֲלָקֵי הַכְּבוֹד הַמְּלַבְּשִׁין בְּעֶשְׂרֵה מְאֻמְרוֹת שֶׁבָּהֶם נִבְרָא הָעוֹלָם וְעַל יְדֵם כָּל הַהוֹלְדוֹת שְׁבִעוֹלָם

הַמְּלַבְּשִׁין בְּכָל הַמְאֻמְרוֹת שֶׁבָּהֶם נִבְרָא כָּל פְּרָמִי הָעוֹלָם שֶׁשָּׂרָשׁ כֻּלָּם הוּא הַכְּבוֹד כְּכוּ'. כִּי עֵקֶר הַחַיּוֹב לְהוֹלִיד בְּנִים הוּא בְּשִׁבִיל כְּבוֹדוֹ וְתִבְרָךְ כְּדֵי שִׂהְיֶה קַיּוּם הָעוֹלָם שֶׁשָּׂאָרוֹ בְּנָיו אַחֲרָיו מְדוּר לְדוּר לְגַלּוֹת כְּבוֹדוֹ בְּעוֹלָם שְׁבִשְׁבִיל זֶה נִבְרָא הַכּוֹ. כִּי הַכּוֹ נִבְרָא רַק בְּשִׁבִיל הַכְּבוֹד, כְּמוֹ שֶׁתּוֹבֵב: "כָּל הַנִּקְרָא בְּשֵׁמוֹ וְלִכְבוֹדֵי

לקוטי הלקות

הלכות כבוד אב ואם ד

יורה דעה קנה

ניצוצות ונשמות מחטא אדם הראשון. וכשיורד לשם הוא מחפש ודורש אי"ה מקום כבודו ואינו עולה בתכלית העליה וממשיך הנשמה משם מבחינת איה מאמר סתום שהוא שרש הכל כנ"ל. ועל-כן יש בענין הוויג מלחמה גדולה ונוראה מאד כדודע. וזעירין אנון שזוכין לנצח מלחמה זו בשלמות. ויש צוה אלפים ורכבות בחינות, כי יש צדיקים נוראים מאד שאף-על-פי שזורדים להעלות ניצוצות ממקום שצריכין להעלות אף-על-פי-כן בגדל כחם הם מתנגרים שלא תהיה נאחז בהם שום אחיזה מזהמת של מקומות המטנפים, שמשם תקף התנגבות התאוה היות רק יוצאין משם בשלום. ועל-כן פאמת ממשיכין נשמות גבוהות מאד ממקום שממשיכין, אכל על כל פנים איד שהוא מאחר שהוא בהתר בדת התורה הקדושה, נמשכין נשמות גבוהות וקדושות בכל הולדה, אף-על-פי שיש בו איזה אחיזה מהזהמא, כמו שכתוב: "הן בעוון חוללתי וכו'", עם כל זאת נמשכת הנשמה ממקום גבה מאד מבחינת מאמר סתום הנ"ל, הינו בבחינת הנ"ל בבחינת ירידה תכלית העליה. שדקא מחמת שמכרח לירד למקומות אלו שרחוקים מאד מכבודו ותפרד שנינתם ממאמר סתום שמהם התנגבות כל התאות, בפרט תאוה זאת, או על-ידי ירידתו לשם בהתר לקים מצות התורה, ואינו

שהם קיים העולם. וגם אלו חלקי הכבוד אין להם כח להוליד עד שנקבלו משרשם העליון שהוא שרש כל המאמרות, שהוא המאמר סתום - בראשית שרש הכל. ומשם מקבלין כל חלקי הכבוד של כל העשרה מאמרות לקים העולם לתן כח להמשיך כל ההולדות שבועולם. ובפרט הולדת האדם שהוא עקר הכל, שאי אפשר להמשיך נשמתו וחיותו כי אם משרש הכל שהוא בחינת אי"ה, בחינת בראשית - מאמר סתום כנ"ל. וכן מוכן בכתבי האר"י ז"ל שאי אפשר להמשיך נשמות הוויגים כי אם בשמקבל מחיין מבחינת גבה יותר, וזאת הבחינה מבחינה גבה יותר, וכן למעלה מעלה עד שרש הכל. ומשם נמשך תוספת הארה אל המחין מדרגא לדרגא עד שגולדה הנשמה ונמשכת למטה וכו', עין שם. הינו כנ"ל שצריכין להמשיך ההולדה משרש הכל שהוא בחינת בראשית - מאמר סתום כנ"ל. ומאחר שמבחינת המאמר סתום משם דקא יונקים החיצונים ומקומות המטנפים מגדל התעלה וההסתרה וכו' כנ"ל, על-כן צוה העולם על-פי רב נאותות תקף הסמרא אחרא בכל הוויגים של רב בני האדם וכמו שאתא בזה, כי אי אפשר להאדם שיעלה לשם לבחינת מאמר סתום וכו' כי אם כשיירד תחלה לברר ניצוצות מעמקי הקלפות שהם בחינת מקומות המטנפים שגפלו לשם כמה

הוא שואל ומחפש ומבקש איה מקום כבודו במקומות פאלו, ואזי הוא עולה בתכלית העליה לבחינת א"ה, בחינת בראשית - מאמר סתום שמשם נשמת ההולדה. ואפלו מי שאינו זוכה לידע מזה לשאל ולחפש אז א"ה מקום כבודו, אף-על-פי-כן מאחר שהוא בהתר, נעשה כל זאת ממילא בכח הצידיקים העוסקים בזה, פי הצידיקים מקימין כל העולמות ובכחם ועל דם כל ההולדות שבעולם, פי עקר שרש ההולדה מבחינת א"ה מאמר סתום, שמשם דיקא וניקת מקומות הנ"ל, שמשם נמשך הזקמא והתגברות התאוה שנאחו בההולדה. ועל-ידי זה דיקא שהם מתגברים על-ידי זה דיקא עולם משם לבחינת א"ה שהוא שרשם שמשם עקר ההולדה כנ"ל:

ב ובשכיל זה הזמירנו ה' יתברך בעשרת הדברות על כבוד אב ואם. להורות שבאמת ההולדה על-ידי שרש הכבוד, שהוא בחינת א"ה שמשם נמשכין כל חלקי הכבוד המלכשין בכל העשרה מאמרות שבשבלם נברא ונתקיים כל הבריאה כנ"ל, פי זה הכן שגולד מופה סרוחה של אביו ואמו שזהו בחינת מקומות המטנפים הפך הכבוד, פי שם אחיזת התגברות התאות הפאים מהסמטרא אחרא, בחינת הן בעוון חוללתי כנ"ל. כשהתבן חוזר ונתן כבוד לאביו ולאמו שהולידו אותו, בזה מורה

שקברר ומעלה ומגלה הכבוד מהמקומות שהכבוד היה נעלם ונסתר פהם שהם בחינת מקומות המטנפים כנ"ל. פי באמת הם יונקים מהכבוד העליון מבחינת בראשית - מאמר סתום כנ"ל, שמשם עקר הכבוד כנ"ל. ובה תלוי עקר עבודת האדם, פי עקר עבודת האדם הוא לגלות כבודו יתברך פי רק בשכיל זה נברא כנ"ל, הינו פי אף-על-פי שבאמת מלא כל הארץ כבודו, אף-על-פי-כן צריכין את האדם שיגלה זאת בעולם שבכבודו יתברך מלא כל הארץ, פי הארץ, פי הקלפות בחינת מקומות המטנפים שנינקתם ממאמר סתום, הם רוצים להתגבר בכל עת להעלים כבודו יתברך שמשם פאים כל התאות וכל העברות חס ושלום, שהם פנים כבודו חס ושלום, שזהו בחינת הרבן בית-המקדש. פי עקר כבודו יתברך היה מלא את הבית וכו'". ובעונותינו הרבים התגברו הסמטרא אחרא והחריבו הבית המקדש והסתירו כבודו הגדול שהיה שוכן שם, כמו שכתוב (תהלים עט): "אלקים באו גוים בנחלתך טמאו את היכל קדשך וכו'". וכמו שכתוב: "לארץ חללו משפן שמך". וכמו שאנו אומרים: גלה יקרנו ונפל כבוד מבית חיינו וכו'. וכל עבודתנו לברר הכבוד מהקלפות, פי אף-על-פי שאינם יכולים לינק מעצם הכבוד בבחינת וכבודי לאחר לא אמת כנ"ל, אף-על-פי-כן על-ידי שהם יונקים ממאמר

מ"ט

לקוטי הלכות

הלכות כבוד אב ואם ד

יורה דעה

קכו

סתום הם רוצים להתגבר ולהעלים ולהסתיר כבודו ותפורה, שזהו בחינת הרבן ב"ל. ועקר עבודתנו לתקן זאת להשתדל בכל ימי חיינו לברר ולהעלות ולגלות הכבוד שנסתר ונעלם על ידם. ועקר התגלות הכבוד הוא על ידי שאנו יודעין שגם המקומות המטנפים בעצמן שרחוקים מכבודו ותפורה גם הם יונקים ממנו ותפורה ממאמר הסתום שהוא שרש כל הכבוד ב"ל. ותכף כשיודעין זאת ומחפשיין ומבקשין גם שם אחר כבודו ותפורה, בחינת א"ה מקום כבודו ב"ל, אזי תכף נתבטלים הקלפות וכל מקומות המטנפים, כי כל כהם ויניקתם הוא רק מההסתרה וההעלמה מחמת שיונקים ממאמר סתום ונעלם ב"ל. אבל תכף כשיודעין זאת שגם יניקתם בעצמן הוא מה' ותפורה מבחינת מאמר סתום, שוב אין להם שום יניקה ונתבטלים לגמרי. ואזי כשהם נתבטלים, אזי חוזר ונתגלה שם כבודו ותפורה בהתגלות גדול, בכחינת "ספרו בגוים את כבודו". וכתוב: "הגידו פאיים כבדי וכו'". כי מה שבתחלה לא נתפשט הכבוד לשם, בכחינת "וכבודי לא אחר לא אתן", זה היה רק מחמת שהיה שם התגברות הקלפות, בחינת מקומות המטנפים. אבל תכף כשהם נתבטלים על ידי שידעים האמת שניקתם מה' ותפורה ממאמר סתום שעל ידי זה נתבטלים לגמרי ב"ל, אזי

תכף נתגלה שם כבודו ותפורה. וזה עקר עבודת האדם לגלות כבודו ותפורה מכל המקומות שהיה נסתר ונעלם בהם. למען דעת כל עמי הארץ האמת כי מלא כל הארץ תפורה כבודו. ועל כן באמת עקר העבודה על ידי הפקשה והחפוש אחר כבודו ותפורה, כמו שכתוב (תהלים קה, ד): "דרשו ה' ועזו בקשו פניו תמיד", וכתוב (דברים ה, טז): "ובקשתיכם משם את ה' אלהיך ומצאתה כי תדרשוני" וכו', וכתוב (תהלים כו, ח): "לך אמר לבי בקשו פני את פניך ה' אבקש". וכן בפסוקים רבים. כי צריכים לבקש ולדרוש ולחפש הרבה את כבודו ותפורה בזה העולם כל ימי חיינו, כי זה העקר. כי ידוע שהקלפה קדמה לפרי ואי אפשר להגיע לכבודו ותפורה כי אם כשעובדין תחלה דרך הקלפות לשבר אותם ולבער אותם וכשמשברין הקלפה אז זוכין לפרי. שזהו בחינת כל התאזות והנסיגות והמניעות והבלבולים והעפובים שסובבין את כל אדם קדם שאזכה להכיר כבודו ותפורה. וכל זה נמשך ממקומות החיצונים בחינת מקומות המטנפים הנ"ל שניקתם ממאמר סתום ב"ל. וכשעובר באלו המקומות אזי עקר תקנתו שידרש ויבקש ויחפש גם שם אחר כבודו ותפורה בבחינת א"ה מקום כבודו וכו'. שעל ידי זה הוא עולה בתכלית העליה וכל הקלפות נתבטלים ואז נתגלה כבודו ב"ל. נמצא, שעקר עבודת האדם שהוא

יורה דעה

לגלות פבודו ותפרד, הוא דיקא על-ידי הפקשה והחפוש בכל מקומות הרחוקים מהקדשה וכו' פנ"ל. על-ידי שידוע שגם שם נעלם ונסתר פבודו ותפרד, בבחינת: אם יאמר לה אדם היכן אלךך תאמר לו בכרך גדול של רומי, המובא בהתורה הנ"ל. על-כן על-ידי שמקים מצות פבוד אב ואם, בזה מגלה פבודו ותפרד מפל ההסתרות, כי פבוד אב ואם זה בחינת שמקרה הפבוד הנעלם והנסתר שמשם ההולדה פנ"ל. שבוה הפבוד הנעלם היו תחלה הקלות נאחזין מאד שמשם התגברות תאנה זאת שעל ידה ההולדה ועקשו פשוה הפן חוזר וגוזת פבוד ליולדיו, כי הוא מאמין שאביו ואמו הגדילו פבודו ותפרד על-ידי שהולידו אותו שבשביל זה מביע להם פבוד, בבחינת "כי מכבדי אכבד". נמצא שמאמין בהאמת שהולדתו נמשכת משרש הפבוד, דהינו מבחינת מאמר סתום שהוא שרש כל הפבוד. ואזי מגלה הפבוד שהיה נסתר ונעלם על-ידי מקומות המסתופים, כי הם נתפסלים על-ידי שמגלים שגם הם בעצמן יזקקים ממנו ותפרד וכו' פנ"ל. ועל-ידי זה יכול לעסק פעבודת ה' ותפרד ולגלות פבודו ותפרד כל ימי חייו, כי עקר התגלות פבודו ותפרד הוא על-ידי שידועים ומאמינים שגם במקומות המסתופים נעלם ונסתר שרש פבודו ותפרד, שזהו בחינת מצות פבוד אב ואם פנ"ל:

ג וזה שכתב בלקוטי תורה מהאר"י ז"ל בפרישת וירא שמצות פבוד אב ואם הוא מחמת שאביו ואמו נותנין לו לבוש שעל-ידי זה כל עבודתו וכו'. מוכן שם שעבודת האדם על-ידי מצות פבוד אב ואם, הינו פנ"ל. וזה, "פבוד את אביך ואת אמך וכו' ואת שבתתי ושמרו וכו'". פלקם חייבים בפבודי. כי עקר פבוד אב כדי שייכל לגלות פבוד ה' ותפרד, אבל כשאביו אומר לו לעבר על דברי תורה ולפגם בפבודו ותפרד, פודאי אין צריך לשמע לו, אדרבא, בזה מקים פבוד אב כשאינו שומע לו לעבר על דברי תורה, כי עקר פבוד אב הוא בשביל לגלות פבוד המקום פרוך הוא פנ"ל:

ד וזה: "פבוד את אביך ואת אמך למען יאריכון ימך". כי על-ידי פבוד אב ממשיכין הפבוד ממאמר סתום שנתגלה על-ידי פבוד אב על-ידי שמגלין שההולדה משם פנ"ל, ושם עקר האריכות ימים, פידוע בפתיים, שבשביל זה היו הדורות הראשונים בימי אדם ונח מאריכון ימים מחמת שקבלו חיות מבחינת אריך אפיו, בחינת פת, שהוא בחינת הפאמר סתום הנ"ל, בחינת א"ה פידוע. ומחמת שעל-ידי פבוד אב זוכין לעלות לשם פנ"ל. על-כן זוכין על-ידי זה לאריכות ימים, בחינת "למען יאריכון ימך" וכו':

ועל פי זאת יכולין להבין קצת מה שהדורות הראשונים הנ"ל היו

לקוטי הלכות

הלכות כבוד אב ואם ד

יורה דעה קכט

רשעים כל כך אף-על-פי שינקו מקנשה גבה כל כך מבחינת אריך אנפין - ב"ל. אך באמת, אדרבא, דקא על-ידי זה לא היו יכולים לעמוד בנסיון, כי מחמת שניקתם היה מבראשית - מאמר סתום וכו', שמשם יניקת הקלפות, על-כן התגברו בהם ביותר אחיזת הקלפות שיונקים משם. והם היו צריכים אז לדרש ולבקש הרבה את ה' ותברך במקומות ההם, ואז היו עולים בתכלית העליה. אבל הם לא עמדו בנסיון ולא דרשוהו ובקשוהו בראוי, ועל-ידי זה נתאחזו בהם ביותר תקף הסמרא אחרא שניקתם משם, ובחמת זה היו רשעים כל כך:

ה וזה בחינת "בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ והארץ היתה תהו ובהו וחשך וכו'". כי תהו ובהו וחשך, שהם תקף אחיזת הקלפות, וניקתם מבחינת בראשית - מאמר סתום ב"ל. וזהו: "ויאמר אלקים יהי אור ויהי אור", זה בחינת התגלות האור מתוך החשך, התגלות כבודו מהעדר הכבוד, כי הקלפה קדמה לפרי, כי הם יונקים ממאמר סתום שהוא קודם וראשון לכל. ועל-כן תקף כשנתהוה המאמר סתום בראשית, תקף מעצם ההעלמה וההסתרה נתאחזו הם בחינת והארץ היתה תהו ובהו וחשך וכו'. אך ורוח אלקים, דא רוחו של משיח. מרחפת על פני המים דא אוריתא, כי עקר התגלות הכבוד מתוך המאמר סתום לגרש אחיזת

הקלפות ולגלות להמשיך כבודו ממאמר סתום, מההעלם אל הגלוי, שזה עקר עבודת האדם, עקר בחינת זאת נעשית בשלמות על-ידי רוחו של משיח, שהוא עוסק תמיד לגרש הקלפות ולגלות כבודו מההעלם אל הגלוי. שזהו בחינת התגלות התורה שהוא עקר כבודו ותברך, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, אין כבוד אלא תורה. ומתחלת בריאת העולם עד הנה הוא עוסק בזה עד שיגמור בשלמות לגלות כבודו ותברך בראוי, ואז יבא לגאלנו, שאז יהיה עקר התגלות כבודו בכל העולם, כמו שקתוב: ונגלה כבוד ה' וכו', ועל-כן על-ידי בחינת ורוח אלקים בחינת רוחו של משיח שהוא מנלה כבודו ותברך מההעלם ב"ל, על-ידי זה, "ויאמר אלקים יהי אור וכו'". וכן, "ויאמר אלקים יהי רקיע וכו'". וכן כל המאמרות שבלם הם בחינת התגלות כבודו מההעלם אל הגלוי מבחינת אי"ה לבחינת מלא כל הארץ כבודו, שכל זה נעשה על-ידי בחינת רוחו של משיח. וזה עקר עבודת האדם כל ימי חייו ב"ל:

ו וזה בחינת (מנלה א): 'עתידין בתי תרטיאות וכו' שילמדו בהם תורה ברבים, שנאמר (פסוק כו): "וגשאר גם הוא לאלהינו". כי ישראל מחפשיין ודרשין אחר כבודו ותברך תמיד אפלו בגלות בכל מקומות הרחוקים, בחינת מקומות המכונפים שהם בחינת בתי

106

על-פי דין אין מועיל תשובה, כמו שאמרו
 רבותינו ז"ל. וזה בחינת "עת לעשות לה'
 הפרו תורתך" שאמרו על תקון הצדיקים
 לשוב, כמו שפרש רש"י שם שבקש דוד
 שיודיעו ה' ותברך מה יעשו אותם
 שהפרו תורתך וכו', ענין שם. וברוח קדשו
 השיג בתוך שאלתו תשובה על דבריו, כי
 זה הפסוק בעצמו הוא בחינת תקונים של
 הפעלי תשובה, כי זה הפסוק מרמז על
 אוריתא דעתיקא, כמו שאיתא בזהר
 בתחלת האדרא רבא ומוכא בדבריו ז"ל
 פתח רבי שמעון ואמר עת לעשות לה'
 הפרו תורתך, דא אוריתא דעתיקא וכו'
 שהוא בחינת שרשי התורה פדוע. ושם
 הוא למעלה מהתורה, ושם עקר התקון
 של הפעלי תשובה. ושם יכולין לתקן גם
 נשמת המת מי שיכול לעלות לשם.
 ועל-כן באמת עקר התקון על-ידי הצדיק
 הגדול שיכול לעלות לשם ששם יכול
 לתקן הכל. ועל-כן אומרים קדיש על
 המת, כי קדיש הוא בבחינת א"ה מאמר
 סתום הנ"ל, כי קדיש הוא למעלה מכל
 הקדשות, בבחינת ברוך הוא לעלא מן כל
 ברכתא ושרתא וכו', שזהו בחינת א"ה
 מאמר סתום הנ"ל, ועל-כן שם עקר
 התקון של המת. ועל-כן אומרים קדיש
 דיקא בשביל תקונו וכו"ל. ועל-כן עקר
 התקון בשמיני בנים שאומרים עבורו
 קדיש שהוא בחינת א"ה, שמתקן כל
 הפגמים והפשעים, אפילו אם נפל חס
 ושלום לבחינת מקומות המטנפים

תרמאות וקרקסאות שלהם, ועל-ידי
 הפקשה והחפוש אחר כבודו ותברך גם
 שם, על-ידי זה מבטלין אהיות החיצונים
 ונתגלה כבודו ותברך גם שם כנ"ל. עד
 שזכו שגם בהם ולמדו תורה ברבים, כי
 גם שם ותגלה כבודו על-ידי הפקשה
 והחפוש אחר כבודו ותברך, תמיד כנ"ל:

וזהו בחינת הקדיש שאומרים היתומים
 על אביהם ואמם כל השנה,
 ואחר כך ביום היאר צייט, שהוא בשביל
 תקון הנשמת המת. ולכאורה אין הדבר
 מוכן מדוע בחרו לומר קדיש דיקא ולא
 שאר דברים שבקדשה, אך על-פי הנ"ל
 מוכן קצת, כי עקר תקון שיכולין לעשות
 לנשמת המת הוא רק על-ידי בחינת
 א"ה הנ"ל, כי הלא הוא כבר מת והלך
 לעולמו ושם אין מעשה של שום מצוה,
 כי היום לעשותם פתיב, וכפי מה שפעל
 במעשיו בן משלמין לו שם, כי הכל לפי
 החשבון ומה מועיל לו מה שעושים
 בשבילו באן, אך עקר תקונו הוא על-ידי
 בחינת א"ה הנ"ל, שהוא בחינת מאמר
 סתום שהוא למעלה מהתורה, כי התורה
 כלולה בעשרת הדברות שהם בחינת
 עשרה מאמרות שהם בחינת התגלות
 כבודו ותברך, כי אין כבוד אלא תורה,
 ובחינת א"ה, בחינת גראשית שהוא
 מאמר סתום, הוא למעלה מהתורה,
 בחינת שרשי התורה. ושם נתהפך הכל
 לטובה, כי שם הוא שרש התשובה
 שהוא למעלה מהתורה והחכמה. כי

לקוטי הלכות

הלכות כבוד רבו א

יורה דעה קלא

שהם בחינת שבועים פנים, על-ידי זה נעשה התעוררות השנה, ועל-ידי זה זוכין ליראה, עין שם:

וזהו רמז "מפני שיבה תקום". כי כשרואה פני שיבה בן שבועים שנה, בחינת שבועים פנים, מחיב לקום ולהתעורר, בבחינת התעוררות השנה, כמו שפתיב: "מתי תקום משנתך". וזה בחינת "והדרת פני זקן", כי זה בחינת הדרת פנים, שהוא בחינת כלליית כל השבועים שנים שבועים פנים, כמבאר שם, עין שם. והינו דסים ויראת מאלקוד, כי על-ידי זה זוכין ליראה כנ"ל, עין שם:

בעונותיו, כי בחינת אי"ה הוא התקון של מקומות אלו, שהוא בחינת קדיש שאומרים הפנים שנמשכו לעולם על-ידי בחינה זאת, כמבאר לעיל לענין כבוד אב ואם כנ"ל. כי גם בהקדיש מקימין מצות כבוד ביותר, כי זהו עקר הכבוד שלהם שעושה להם טובה אחר כך על-ידי בחינת אי"ה שהוא בחינת הקדיש כנ"ל. נמצא, שעל-ידי הקדיש שאומרים הפנים על אביהם ואמם, על-ידי זה מקימים מצות כבוד, ומתקנים תחלת הפגם של ההולדה שנתאווזו שם בחינת מקומות הממנפים, בחינת "הן בעוון חוללתי וכו'".

כי על-ידי הקדיש שהוא בחינת אי"ה כנ"ל, על-ידי זה עולין לשם לבחינת אי"ה וכו' שעל-ידי זה עקר התקון על כל זה וכנ"ל והבן:

הלכה ב

ענין קימה והדור מפני שיבה וזמן, ענין יראת רבו וכבודו.

(הלכה ה בהלכות שבועות הלכה ב):

על פי המבאר בפמאר "חותם בתוך חותם" (סיקון כב) שיש בחינת נעשה ונשמע, שהם בחינת נגלה ונסתר, בחינת תורה ותפלה, בחינת בראשית ברא, מאמר וחצי מאמר:

הלכות כבוד רבו ותלמיד חכם

הלכה א

והכלל היוצא משם שנגלה הוא בחינת נעשה, ונסתר הוא בחינת נשמע, בחינת תפלה, בחינת בראשית - ירא בשת, בחינת עמידה, בחינת תורת ה', וכל אחד צריך לראות לעשות

"מפני שיבה תקום והדרת וכו' ויראת מאלקוד" וכו' (תקרא יז, לב), 'אין שיבה פחות משבועים שנה' (בבא בתרא עה-); וענין בפמאר "פתח רבי שמעון" (בסיקון ט), מבאר שעל-ידי בחינת שבועים שנה

יורה דעה

שְׁזָה בְּחִינַת בִּימֵי רַבֵּן גַּמְלִיאֵל הָיוּ לֹמְדִים
תּוֹרָה בְּעַמּוּדָה, עַיִן שֶׁשׁ הַיַּמָּב:

ב וְזֶה בְּחִינַת קִימָה בְּפָנֵי הַחֶכֶם וְהַזְקֵן,
כִּי זָקֵן - זֶה קִנְיָה חֲכָמָה. 'קִנְיָה'

דִּיקָא, הֵינּוּ שֶׁקִּנְיָה וְהַשִּׁיב מִה שֶׁהָיָה גַּעֲלָם
מִפְּנֵי שֶׁזָּכָה לִינַע עַד שֶׁהַשִּׁיב אֶת בְּחִינַת
הַנְּשֻׁמָּע וְהַנְּסָתֵר, וְעָשָׂה מִהַנְּשֻׁמָּע נְעִשָׂה.
שְׁעַל־יָדָיו זֶה קִנְיָה אֶת הַחֲכָמָה לְהִיטֵל שְׁלוֹ,
כִּי מִתְחַלֵּף הִיא תּוֹרַת ה' וְעִבְדוֹ הִיא
תּוֹרָתוֹ, כְּמוֹ שֶׁדִּרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל, וְכַמְבָּאָר
עַנְיָן זֶה הַיַּמָּב בַּמַּאמָר הַזֶּה. כִּי הַנְּשֻׁמָּע,
בְּחִינַת הַנְּסָתֵר, הִיא בְּחִינַת תּוֹרַת ה'.

וְהַנְּעִשָׂה, הֵינּוּ הַנְּגַלָּה, הִיא בְּחִינַת תּוֹרָתוֹ.
וְכַשְׁזוֹכָה לְהַשִּׁיב הַנְּסָתֵר, אֲזַי נְעִשָׂה
מִתּוֹרַת ה' בְּחִינַת תּוֹרָתוֹ, וְעַל־כֵּן נִקְרָא
זָקֵן - זֶה קִנְיָה חֲכָמָה, 'קִנְיָה' דִּיקָא, כִּי קִנְיָה
לְהִיטֵל שְׁלוֹ לְהִיטֵל נִקְרָא תּוֹרָתוֹ, עַל־יָדָיו
שֶׁיִּנַּע וּמִצָּא וְעָשָׂה מִהַנְּשֻׁמָּע נְעִשָׂה,
מִהַנְּסָתֵר נְגַלָּה, מִבְּחִינַת תּוֹרַת ה' תּוֹרָתוֹ
כַּנִּזְכָּר. וְעַל־כֵּן חֲיִבִים לָקוּם וְלַעֲמֹד מִפְּנֵי,
כִּי מֵאַחַר שֶׁזָּכָה לְבְּחִינַת הַנְּשֻׁמָּע, כִּי זָכָה
לְהַשִּׁיב אֶת בְּחִינַת הַנְּסָתֵר שֶׁהוּא בְּחִינַת
נְשֻׁמָּע בְּחִינַת עַמּוּדָה, עַל־כֵּן חֲיִבִים לַעֲמֹד
מִפְּנֵי, כִּי שֶׁשׁ בְּבְחִינַת הַנְּשֻׁמָּע הוּא
בְּחִינַת עַמּוּדָה כַּנִּזְכָּר:

מִהַנְּשֻׁמָּע נְעִשָׂה, דְּהֵינּוּ שֶׁזָּכָה לְהַשִּׁיב
וּלְהִיבִין אֶת בְּחִינַת הַנְּסָתֵר שֶׁהוּא בְּחִינַת
נְשֻׁמָּע, בְּחִינַת תְּפִלָּה וְכו', שֶׁהָיָה נְעִשָׂה
מִהַנְּשֻׁמָּע נְעִשָׂה מִהַנְּסָתֵרוֹת נְגַלוֹת וְכו',
עַיִן שֶׁשׁ הַיַּמָּב:

א וְהַנְּה מִה שֶׁמִּקְבְּלִין מִהַרְבֵּי, זֶה בְּחִינַת
שְׂמִיאָר עַיִנוֹ וּמַכְנִים בּוֹ אֶת
בְּחִינַת הַנְּשֻׁמָּע, בְּחִינַת הַנְּסָתֵר, שֶׁהָיָה
נְעִשָׂה אֲצִלוֹ בְּחִינַת נְגַלָּה, כִּי הֵרֵב מְנַלָּה
לוֹ הַנְּסָתֵר וּמִבָּאָר לוֹ כָּל הַסְּתוּמוֹת
וְהַנְּסָתֵרוֹת מִפְּנֵי שֶׁהָיוּ מִתְחַלְּפִים בְּבְחִינַת
נְשֻׁמָּע, בְּבְחִינַת נְסָתֵר אֲצִלוֹ. וְעַל־יָדָיו הֵרֵב
נְתַגְלָה לוֹ הַנְּסָתֵר מִפְּנֵי וְנְעִשָׂה אֲצִלוֹ
בְּחִינַת נְגַלָּה. וְעַל־כֵּן חֲיִב הַתְּלָמִיד לִירֵא
מִפְּנֵי, כִּי שֶׁשׁ בְּבְחִינַת הֵרֵב הוּא בְּחִינַת
הִירָאָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת בְּרֵאשִׁית - יֵרֵא
בְּשֵׁת, בְּחִינַת תְּפִלָּה, בְּחִינַת נְסָתֵר. כִּי
הֵרֵב אֲצִל הַתְּלָמִיד הוּא בְּבְחִינַת נְסָתֵר,
בְּחִינַת נְשֻׁמָּע, בְּחִינַת יֵרֵאָה. כִּי הַשִּׁנַּת
הֵרֵב הִיא נְסָתֵר אֲצִל הַתְּלָמִיד וְעַל־יָדָיו
הֵרֵב נְתַגְלָה לְהַתְּלָמִיד מִה שֶׁהָיָה נְסָתֵר
מִפְּנֵי כַּנִּזְכָּר. וְעַל־כֵּן חֲיִב שֶׁהָיָה לְהַתְּלָמִיד
יֵרֵאָה מִהַרְבֵּי, כִּי שֶׁשׁ מְקוּם הִירָאָה
בְּבְחִינַת הַנְּסָתֵר שֶׁהוּא בְּחִינַת תְּפִלָּה,
בְּחִינַת נְשֻׁמָּע, בְּחִינַת בְּרֵאשִׁית - יֵרֵא
בְּשֵׁת כַּנִּזְכָּר:

ק"ד

ג וְזֶהוּ גִּסְרֵן בְּחִינַת קִימָה מִפְּנֵי הַשִּׁיבָה
אֶרֶץ-עַלְפֵי שְׂאִינּוֹ חֲכָם, כִּי אֵין
שִׁיבָה פְּחוֹת מִשְׁכָּעִים שְׁנָה, כִּי כָּל הַשִּׁנַּיִם
שֶׁל חַיֵּי הָאָדָם, כָּלֵם מִקְבָּלִים חִיּוֹת
מִהַתּוֹרָה שֶׁהִיא חַיִּינוּ וְאֶרֶץ יְמִינוּ, וְיֵשׁ

וְעַל כֵּן חֲיִב לַעֲמֹד בְּפָנֵי הֵרֵב, כִּי שֶׁשׁ
בְּבְחִינַת הֵרֵב הוּא בְּחִינַת עַמּוּדָה
שֶׁהוּא בְּחִינַת נְסָתֵר, בְּחִינַת נְשֻׁמָּע, בְּחִינַת
תְּפִלָּה, בְּחִינַת עַמּוּדָה, כְּמִבָּאָר שֶׁשׁ הַיַּמָּב.

לקוטי הלכות

הלכות כבוד רבו ג

יורה דעה קלג

הלכה ג

כבוד רבו וקומה והדור בפני תלמיד חכם

א על פי התורה "תקעו תוכחה" (בלקוי

תנא בסיון ח), עין שם באות ה ז ח.

מבאר שם שעל-ידי הכבוד נמשך התפשטות הנבואה, ועל-ידי הנבואה נהפך המדמה, ועל-ידי ברור המדמה זוכין לאמונה שלמה, ובשביל זה צריכין לחפש ולבקש מאד אחרי מנהיג צדיק אמתי להתקרב אליו, כי כל מנהיג יש לו בחינת רוח נבואה, ואפלו עתה שבמלה הנבואה אף-על-פי-כן יש לכל מנהיג איזה בחינת רוח הקדש שהוא בחינת נבואה שעל-ידי זה ברור המדמה, שעל-ידי זה עקר קיום האמונה שזה עקר הכל, וכו', עין שם כל זה היטב:

ב נמצא, שעקר ההתקרבות לרוב

האמת הוא בשביל לזכות לאמונה, שזהו העקר שזוכין על-ידי רוח הקדש של רבו, שעל-ידי זה נהפך המדמה, שעל-ידי זה זוכין לאמונה כ"ל. וזה הרוח הקדש בחינת רוח נבואה, מקבל הרב על-ידי הכבוד שנתגלה כ"ל. ובשביל זה מחיבים בכבוד רבו לנהג כבוד גדול ברבו, כי כבודם הוא כבוד ה' והפך, ועל-ידי הכבוד שמכבד את רבו, על-ידי זה נגדל ונתרבה בחינת המשכת רוח הקדש רוח נבואה של רבו שנמשך

שבעים פנים לתורה, ומשם מקבלים חיות השבעים שנים של האדם, אך יש סתרי פנימיות התורה שהם למעלה מהשבעים פנים של התורה, והם בחינת הדרת פנים, שהם למעלה מכל השבעים פנים, מכל השבעים שנים. וכמו-כן זה במאמר "פתח רבי שמעון ואמר עת לעשות לה'" וכו', עין שם (סיון ט), ואלו הנסתרות שהם למעלה מהשבעים פנים, משבעים שנים, הם בחינת נשמע, בחינת עמידה שהיא בחינת גסתר כ"ל, ועל-כן מו שזכה לשיבה ועבר על כל השבעים שנה, נמצא שהוא מקבל עכשו חיות מבחינת הדרת פנים, מבחינת גסתר שהוא למעלה משבעים פנים, משבעים שנים כ"ל. על-כן חבין להדרו ולקום מפניו, כי שם למעלה משבעים שנה למעלה משבעים פנים, הוא בחינת הדרת פנים, בחינת עמידה, ועל-כן חבין להדר ולעמוד מפני שיבה וקום כ"ל:

ד גם הכבוד שמחבין לכבד את הרב והקום, הוא בכלל היראה שהיא שיכה לרוב והקום שהוא בחינת נשמע וכו' כ"ל. כי הכבוד נכלל בכלל היראה, כי היראה היא שרש הכבוד, פמבאר בדברי רבנו זכר צדיק לברכה הריני כפרת משכבו (סיון י), וכמו שפתיב (תהלים ט): "ואת יראי ה' יכבד", ועל-כן הכבוד הוא בכלל היראה, שהיא מבחינת הרב והקום שהם בחינת נשמע, בחינת יראה, בחינת עמידה כ"ל:

יורה דעה

שעלידי זה ברור המדמה פנ"ל, שעלידי ברור המדמה אנו יכולין לשבח ולפאר אותו פנ"ל. נמצא, שעלידי השבחים בעצמן, שהם מברור המדמה, שהם בחינת הגדלת כבודו ותפודה, עלידי זה בעצמו אנו יכולין לשבח ולפאר אותו יתברך יותר ויותר פנ"ל. וזה בחינת הללויה הללויה, שצרכין לשלשולי הללויה בטר הללויה (כמו שמוכח בפור ארז חיים), הינו פנ"ל, שכל מה שמתהללין אותו יתברך ואומרים הללויה, עלידי זה בעצמו יכולין לומר עוד הללויה. וזה בחינת "שירו לו זמרו לו". וכן, "זמרו אלקים זמרו זמרו למלכנו זמרו וכו'". וכן הרבה שנאמרו השבחים בלשון כפול, פי כל מה שמשוררין ומזמורין ומשבחין אותו יתברך, עלידי זה בעצמו יכולין לשבח אותו עוד יותר ויותר פנ"ל:

וזה בחינת "מזמור לדוד, לדוד מזמור". ואמרו רבותינו ז"ל שלפעמים שורה רוח הקדש על דוד ואחר כך אומר שירה, ולפעמים אומר שירה ואחר כך שורה רוח הקדש עליו, הינו פנ"ל. פי הא בזה תליא, לפעמים על ידי השירה שאומר שהוא הגדלת כבודו יתברך על ידי זה נמשך רוח הקדש עליו, פי עקר הרוח הקדש נמשך עלידי הכבוד פנ"ל. וכן להפך לפעמים שורה עליו רוח הקדש ואחר כך אומר שירה, פי עלידי רוח הקדש נתברר המדמה, שעלידי זה דיקא יכולין לומר שירה, דהינו לסדר שבחים

מכבוד פנ"ל. ועלידי זה נתברר המדמה וזכה לאמונה שזה העקר מה שצריך לקבל מרבו פנ"ל. וזה מה שכתב אדוננו מורנו ורבונו ז"ל (בלקוטי א סימן קכו) שמצינו שבכל מקום ששבחו החבריא את רבי שמעון בר יוחאי אמר להם עוד תורה, ענין שם. פי עלידי ששבחו אותו והגדילו כבודו, עלידי זה נתרבה ונתגדל הרוח הקדש שלו. ועלידי זה אמר להם עוד תורה עלידי רוח קדשו שנתגדל ביותר עלידי הכבוד פנ"ל:

ג וזה בחינת רבוי השירות והתשבחות לה' יתברך שאנו צריכין לומר בכל יום, באשר תקנו לנו חכמינו ז"ל לומר פסוקי דזמרה וכו' בכל יום. פי מברך בהתורה הנ"ל שכל התארים והשבחים שאנו משבחין אותו יתברך, כלם הם בבחינת המדמה, ענין שם בפוף היטב. וכל אחד כפי מה שזוכה לברור המדמה, פן זוכה יותר לסדר פראוי תארים ושבחים לה' יתברך. וברור המדמה נמשך מרוח הקדש שנמשך עלידי הכבוד פנ"ל. נמצא, שעלידי השבחים והתארים בעצמן שמוסדרין לה' יתברך, עלידי זה בעצמו יכולין לשבח ולפאר אותו יתברך עוד יותר ויותר, פי השבחים והתארים, שהם ברור המדמה, הם בעצמן הגדלת כבודו יתברך. פי עלידי השבחים והתארים אנו מגדלין כבודו יתברך. ועלידי הגדלת כבודו יתברך, עלידי זה נמשך רוח הקדש

לקוטי הלכות

הלכות גבור רבו ג

יורה דעה קלה

ותארים לה' ותברך שנמשך מברור המדמה, שנמשך מהרוח הקדוש רוח נבואה שעל ידי זה עקר ברור המדמה כנ"ל. נמצא, שהא בהא תליא. ועל-כן לפעמים שורה רוח הקדוש תחלה ולפעמים להפך וכנ"ל:

ד וזה בחינת "מפני שיבה תקום והדרת פני זקן", כי עקר זקנה ושיבה נמשך משרש הזקנה של מעלה שמושם עקר הנבואה שהוא ברור המדמה, שהוא בחינת מתן תורה, שהוא עקר שלמות הנבואה העליונה, כמו שמבאר שם בהתורה הנ"ל. ואז נדמה להם ה' ותברך פקון מלא רחמים. נמצא, שבחינת זקן בשרשו הוא בחינת שרש הנבואה, ומשם עקר הזקנה ושיבה של כל הזקנים דקדושה, כי עקר הזקנה והשיבה הוא בשביל ברור המדמה, בשביל שיגלה אמונה הקדושה בעולם, שבשביל זה מאריך ה' ותברך ימי האדם כדי שיזכה ברב ימיו להמשיך על עצמו הארה מבחינת רוח נבואה, מבחינת זקן מלא רחמים שמושם שרש הזקנה, כדי שיזכה לברור המדמה כדי שיגלה אמונה הקדושה בעולם. בבחינת וגם עד זקנה ושיבה אלקים אל תעונני עד אגיד ורועד לדור לכל יבא גבורתך. ועל-כן עד אברהם לא הוה זקנה, כי הוא הראשון שגלה אלקותו בעולם. וזה בחינת וכמושב זקנים יהללוהו, כי הזקנים הם בבחינת ברור המדמה שעל ידי זה עקר

שלמות ההלולים והשכחים לה' ותברך וכנ"ל. וזה בחינת (הדרם לב) "שאל אביך ויברך זקניך ויאמרו לך", בחינת "מזקנים אתבונן" (תהלים קט, ק). כי עקר הזקנה מה שה' ותברך מאריך ימי האדם הוא כדי שיחברר המדמה ברב הימים יותר ויותר כדי שיזכה להודיע אמתת האמונה הקדושה בעולם כנ"ל. ועל-כן מחמת שאברהם היה הראשון שעסק בזה לגלות האמונה הקדושה בעולם, על-כן מפני התחילה הזקנה כנ"ל, כי עקר הזקנה הוא רק בשביל זה כנ"ל, כי שערות הזקנה נמשכין מבחינה גבה מאד מאד ששם שרש התורה, כי תליכר תקוני דיקנא הם בחינת שלש עשרה מדות שהתורה נדרשת בהם שהם כלל התורה. ועל-כן בשעת מתן תורה נדמה פקון כנ"ל. וכלל התורה היא בחינת כלל כל מדרגות הנבואה, בחינת "פנים כפנים דבר ה' עמכם". 'דבר ה' זו נבואה, כמו שמבאר שם בהתורה הנ"ל. ועל ידי נבואה הוא ברור המדמה שעל ידי זה זוכין לאמונה. שבשביל זה עקר הזקנה והשיבה כנ"ל:

ועל פן מחיבים לכבד זקן ושיבה, כי עקר הוא הכבוד, כי על ידי הכבוד שנותנין להם על ידי זה נתגדל בחינת הרוח נבואה רוח הקדוש, שעל ידי זה ברור המדמה שהוא תקון האמונה שזהו עקר כנ"ל. כי עקר הוא האמונה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (פסות כד): 'בא חבוקק

101

יורה דעה

אֲרוֹנוֹ מוֹרְנוּ וְרַבְנֵנוּ ז"ל בְּמִקּוֹם אַחֵר (בסנין).
 (ג). וְזֶה בְּחֵינֵת "מִקְדָּשׁ ה' פּוֹנֵנֵנוּ יְיָ".
 יָדִים הֵם בְּחֵינֵת אַמוּנָה, בְּחֵינֵת "וַיְהִי יָדָיו
 אַמוּנָה". כִּי עֵקֶר הָאֵמוּנָה בְּשִׁלְמוֹת
 שְׂרָשָׁה בְּבֵית־הַמִּקְדָּשׁ, וּמִשָּׁם מֵאֵרֶז
 הָאֵמוּנָה כָּכֵל הָעוֹלָם כְּלוּ, כִּי עֵקֶר
 הָאֵמוּנָה הוּא עַל־יְדֵי בְרוּר הַמְדַמָּה
 שְׁזֹכֵין עַל־יְדֵי רוּחַ נְבוּאָה רוּחַ הַקֹּדֶשׁ
 כִּנ"ל. וְעֵקֶר הַנְּבוּאָה וְרוּחַ הַקֹּדֶשׁ הוּא
 בְּבֵית־הַמִּקְדָּשׁ, שְׂשָׁם הַשְּׂכִינָה שׁוֹרָה
 וּמִשָּׁם מִקְבְּלִין כָּל הַנְּבִיאִים נְבוּאָתָם וְרוּחַ
 קֹדֶשׁ, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב: "וַיִּשְׁמַע אֶת הַקּוֹל
 וְכוּ' מִפִּי שְׁנֵי הַכְּרֹבִים וְכוּ'". וְכֵן מְבֹאֵר
 בַּהַתּוֹרָה הַנ"ל עַל מֵאֵמֶר רַבּוֹתֵינוּ ז"ל:
 "אוֹי לִי שֶׁהַחֲרַבְתִּי אֶת בֵּיתִי וְיִשְׂרָפְתִּי אֶת
 הַיְכָלִי וְהַגְּלִיתִי אֶת בְּנֵי וְכוּ'". מְבֹאֵר שָׁם
 שֶׁבְּבֵית־הַמִּקְדָּשׁ הוּא בְּחֵינֵת תְּפִלָּה הַנּוֹבֵר
 שָׁם, שְׂעַל־יְדֵי זֶה נִתְּגַלָּה הַקְּבוּדָה, שְׁהִיוּ
 בְּחֵינֵת הַיְכָל וְכוּ' שְׂעַל־יְדֵי זֶה נִמְשָׁךְ
 הַנְּבוּאָה וְכוּ', עֵצֵן שָׁם. וְזֶה עֵקֶר מְרִירַת
 צְרוּתֵינוּ שֶׁל חֲרָפֵן בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ שְׁנַחֲרַב
 כְּעוֹזוֹתֵינוּ, מֵהַ שְׂעַל־יְדֵי חֲרָפֵן בֵּית
 מִקְדָּשֵׁנוּ נִפְגְּמָה הָאֵמוּנָה וְנִתְּגַבְּרוּ
 הַכּוֹפְרִים וְהַאֲפִיקוֹרְסִים בְּעוֹלָם כְּעוֹזוֹתֵינוּ
 הַרְבִּיבִים. וְעֵקֶר חֲרָפֵן בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ הִיָּה
 עַל־יְדֵי נְבִיאֵי הַשֶּׁקֶר שֶׁהַתְּגַבְּרוּ כִּנְגַד
 הַנְּבִיאֵי אֱמֶת עַד שֶׁפָּגְמוּ בְּכּוֹד נְבִיאֵי
 אֱמֶת, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב: "וַיְהִיו מְלַעְבִּים
 בְּמִלְאָכֵי הָאֱלֹהִים וּמִתְעַתְּעוּם כִּנְבִיאֵיו
 וְכוּ'", וְעַל־יְדֵי זֶה נִפְגַּם אַמוּנָתָם. כִּי כְּמוֹ
 שְׂעַל־יְדֵי נְבִיאֵי הָאֱמֶת עֵקֶר בְּרוּר

וְהַעֲמִידוּן עַל אַחַת, וְצָדִיק בְּאֵמוּנָתוֹ יִחְיֶה'.
 נִמְצָא, שְׂעַל־יְדֵי הַקְּבוּדָה שְׁנוֹתֵן לְזֶקֶן
 וְשִׁבְיָה, עַל־יְדֵי זֶה מִמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ שְׂרָשׁ
 קִדְשָׁת הַזְּקֵנָה וְהַשִּׁבְיָה שְׁלֹמֶעֱלָה, שֶׁהוּא
 בְּחֵינֵת רוּחַ נְבוּאָה שְׂעַל־יְדֵי זֶה זֹכֵין
 לְאֵמוּנָה כִּנ"ל. כִּי עֵקֶר בְּחֵינֵת רוּחַ נְבוּאָה,
 שֶׁהוּא קִדְשָׁת הַזְּקֵנָה וְשִׁבְיָה, נִמְשָׁכֶת
 עַל־יְדֵי הַקְּבוּדָה כִּנ"ל. וְזֶהוּ בְּעֲצָמוֹ בְּחֵינֵת
 קְבוּדָה רַבּוֹ כִּנ"ל:

ה וְזֶהוּ, "מִפְּנֵי שִׁבְיָה תִּקּוּם וְכוּ' וַיִּרְאֶת
 מֵאֲלֹקָיו". כִּי עַל־יְדֵי הַקְּבוּדָה
 שְׁנוֹתֵן לְזֶקֶן וְשִׁבְיָה, עַל־יְדֵי זֶה נִמְשָׁךְ
 בְּחֵינֵת רוּחַ נְבוּאָה שְׂעַל־יְדֵי זֶה עֵקֶר תִּקּוּן
 הָאֵמוּנָה כִּנ"ל. וְעַל־יְדֵי אַמוּנָה זֹכֵין
 לְבְּחִינֹת הַנְּאֻמִּים שָׁם בְּסוֹף הַתּוֹרָה
 הַנ"ל. עַד שְׁזֹכֵין לְהַקּוֹל הַמּוֹשְׁקָה אֶת הַגֵּן
 שְׂעַל יְדֵי גְדָלִים כָּל הַרְחִחוֹת וְהִירְאוֹת, עֵצֵן
 שָׁם. וְזֶהוּ שְׁזִמְמִיד 'וַיִּרְאֶת מֵאֲלֹקָיו' אַחֵר
 'מִפְּנֵי שִׁבְיָה תִּקּוּם' וְכוּ'. כִּי עַל־יְדֵי הַקְּבוּדָה
 וְהַדְּוִיר שֶׁמְכַבֵּד אֶת הַזֶּקֶן וְשִׁבְיָה שְׂעַל־
 יְדֵי זֶה זֹכֵין לְאֵמוּנָה כִּנ"ל, עַל־יְדֵי זֶה זֹכֵין
 לְיִרְאָה כִּנ"ל:

ו וְזֶה בְּחֵינֵת חֲגִבָה, שֶׁהוּא בְּחֵינֵת חֲנֻכַּת
 הַבֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, שְׂאֵנוּ מִמְשִׁיכִין
 עֲלֵינוּ עַל־יְדֵי מִצְוַת חֲגִבָה בְּחֵינֵת קִדְשָׁת
 הַבֵּית־הַמִּקְדָּשׁ. וְהַכֵּל בְּשִׁבְיָה לְגַלוֹת
 הָאֵמוּנָה הַקְּדוּשָׁה בְּעוֹלָם שְׁהִיוּ הָעֵקֶר
 כִּנ"ל, כִּי עֵקֶר שְׁלֹמוֹת הָאֵמוּנָה זֹכֵין בְּ
 כּוֹמֵן שְׂבִית־הַמִּקְדָּשׁ קָיָם, שְׂשָׁם כְּלָלִיּוֹת
 כָּל הַקִּדְשוֹת שְׂעַל־יְדֵי זֶה זֹכֵין לְאֵמוּנָה
 שְׁלֵמָה שֶׁהִיא עֵקֶר הַקִּדְשָׁה, כְּמוֹ שְׁפָתֵב

הָאִמוּנָה, כְּמוֹ כּוֹן עַל-יְדֵי נְבִיאֵי הַשֶּׁקֶר הוּא פָּנִים הָאִמוּנָה, כְּמוֹ שְׁמֹכְבָר שֵׁם בְּהַתּוֹרָה הַג'ל. וְעַל-יְדֵי זֶה גָּרַמוּ לְהַחְרִיב אֶת הַבַּיִת-הַמִּקְדָּשׁ וִירוּשָׁלַיִם וְלַהֲגִלוֹת אֶת יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל: 'לֹא גָלוּ יִשְׂרָאֵל אֶלָּא עַל שֶׁפָּסְקוּ מִהֶם אֲנָשֵׁי אִמּוּנָה'. אֲכַל ה' יַתְבָּרַךְ בְּרַחֲמָיו בַּעֲבֻדוֹתֵינוּ לֹא עָבּוּנוּ אֶלְכֵינוּ, וַיֵּט עֲלֵינוּ חֶסֶד בְּכֹל יְמֵי הַגְּלוּת הַמֵּר הַזֶּה וְשֵׁם נַפְשֵׁנוּ בַּחַיִּים וְלֹא נָתַן לְמוֹט רַגְלֵנוּ. כִּי אַף-עַל-פִּי שֶׁנַּחֲרַב בֵּית מִקְדָּשֵׁנוּ וַפְסָקָה הַנְּבוּאָה וְהַחַזוֹן מִיִּשְׂרָאֵל שְׁעַל-יְדֵי זֶה עָקַר תְּקוּן הָאִמוּנָה כְּנ"ל, אַף-עַל-פִּי כֵּן בְּאַהֲבָתוֹ וּבְחַמְלָתוֹ הַגְּדוֹלָה הוּא חוֹמֵל עֲלֵינוּ בְּכֹל דוֹר וְשׁוֹלַח לָנוּ צִדִּיקִים אֲמִתִּיִּים שֵׁשׁ לָהֶם בְּחִינַת רוּחַ הַקֹּדֶשׁ. וְאֵלוּ הַצִּדִּיקִים הֵם מְבַרְרִים לָנוּ הַמִּדְבָּה וּמְמַשִּׁיכִים אִמוּנָה הַקְדוּשָׁה בְּעוֹלָם, כְּמוֹ שְׁמֹכְבָר בְּהַתּוֹרָה הַג'ל. וְזֶהוּ בְּחִינַת תְּקוּף הַגַּם הַנִּפְלָא וְהַנּוֹרָא שֶׁל חֲנֻכַּת הַקְדוּשָׁה, כִּי מַלְכוּת יוֹן הִרְשָׁעָה עֲמֻדָה עַל יִשְׂרָאֵל לְהַשְׁפִּיחַם תּוֹרֵתָד וְכו'. וְהַעֲקָר שֶׁרָצוּ לְהַתְגַּבֵּר כִּנְגַד הָאִמוּנָה הַקְדוּשָׁה שֶׁהִיא יֶסוּד וּכְלָל כָּל הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, כִּי אָמְרוּ: כְּתוּבוּ לָכֶם עַל קֶרֶן הַשּׁוֹר שֶׁאֵין לָכֶם חֵלֶק בְּאַלְמֵי יִשְׂרָאֵל. וְעַל-פִּי רָצוּ לְהַחְרִיב אֶת הַבַּיִת-הַמִּקְדָּשׁ, מַחֲמַת שְׂמוֹשֵׁם עָקַר הַמְּשֻׁכַת הָאִמוּנָה הַקְדוּשָׁה כְּנ"ל, עַל-פִּי רָצוּ לְהַחְרִיבוּ כִּדְי לַפָּנִים הָאִמוּנָה חֵם וְשְׁלוֹם כִּי סָבְרוּ שֶׁבִשְׂיַחְרַב הַבַּיִת-הַמִּקְדָּשׁ אֵין עוֹד תְּקוּהָ חֵם וְשְׁלוֹם, לְהַמְשִׁיד

אִמוּנָה הַקְדוּשָׁה בְּעוֹלָם, אֲכַל ה' יַתְבָּרַךְ עִמּוֹד לָנוּ בְּעַת צְרוּרֵינוּ וְהַפָּר עֲצָתָם וְנִתְהַפֵּךְ מִהַפֵּךְ אֶל הַפֵּךְ, כִּי נָתַן כַּח בְּהַצִּדִּיקִים אֲמִתִּיִּים שֶׁבְּאוֹתוֹ הַדּוֹר, שֶׁהֵם, מִתְתִּיָּהוּ כִּתּוּב וְגוֹל וּבְנֵי שְׂיַחְזָקוּ וְנַעֲמְדוּ כִּנְגַדָם וְנִצְחוּ אוֹתָם וְהַפִּילוּם וְחִזְרוּ עֲבוּדַת בַּיִת-הַמִּקְדָּשׁ לְמָקוֹמוֹ. וּבְנִפְלְאוֹתָיו וְנוֹרָאוֹתָיו יַתְבָּרַךְ הַעֲצוּמִים אֲשֶׁר הוּא יַתְבָּרַךְ חוֹשֵׁב מַחְשְׁבוֹת בְּתַקּוּן כָּל הַדּוֹרוֹת, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: "מַחְשְׁבוֹת לְבוֹ לְדוֹר וָדוֹר", הַפְּלִיא חֲסִדוֹ עִמָּנוּ אִו שְׁנֵתְהַפֵּךְ מִהַפֵּךְ אֶל הַפֵּךְ, שְׂאֵדְרָבָא, עַל-יְדֵי תְקוּף הַגַּם הַזֶּה שֶׁנִּצְחָה אֶת הַיּוֹנִים מִתְתִּיָּהוּ וּבְנֵי, וְכו' לְהַמְשִׁיד תְּקוּן נִפְלָא וְנוֹרָא לְכָל הַדּוֹרוֹת עַד שֶׁיִּבְנֶה בַּיִת-הַמִּקְדָּשׁ בְּמַחֲרָה בְּיָמֵינוּ. כִּי ה' יַתְבָּרַךְ אֲשֶׁר יוֹדֵעַ עֲתִידוֹת רְאָה אִו שֶׁבְנֵן בַּיִת שֶׁנִּי לֹא יִתְקַם וּבְהַחֲרִיב שְׂיַחְרַב וְאַפְלוּ בְיָמֵי בַּיִת שֶׁנִּי לֹא הִיָּתָה גְּאֻלָּה שְׁלָמָה, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל כִּי חֲסִדוֹ כְּמָה דְּבָרִים וְכו', עַל-פִּי הַפְּלִיא ה' יַתְבָּרַךְ חֲסִדוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו עַל-יְדֵי הַצִּדִּיקִים שֶׁבְּאוֹתוֹ הַדּוֹר שֶׁתְּקַנּוּ לָנוּ תְּקוּן נִפְלָא וְנוֹרָא לְדוֹרוֹת. וְזֶה בְּחִינַת גֵּר תַּנְּבֵה שֶׁתְּקַנּוּ לָנוּ, שְׂזָכוּ לְהוֹדִיעַ לָנוּ וְלְהַאִיר לָנוּ שְׂאֵפְלוֹ אַחַר חֲרָפֵן בַּיִת-הַמִּקְדָּשׁ לֹא אֲבָדָה תְּקוּנָתוֹ מִה' יַתְבָּרַךְ, כִּי אֵין דוֹר יְתוֹם וְאַף-עַל-פִּי שֶׁנַּחֲרַב בַּיִת מִקְדָּשֵׁנוּ אַף עַל פִּי כֵּן מְאִירִין בְּנוֹ הַצִּדִּיקִים שֶׁבְּכָל דוֹר שְׁלָמוֹת הָאִמוּנָה, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת גֵּר תַּנְּבֵה שְׂאֵנוּ זוֹכִין בְּכָל שָׁנָה לְהַמְשִׁיד עֲלֵינוּ אוֹר

ל"ב

יורה דעה

אנו זוכין להמשיך תקון האמונה גם עתה שאין הפית' המקדש קדם על-ידי הצדיקים אמתיים שבכל דור. שמהם עקר המשכת האור של גר הנגפה. ועליכן נקרא הנגפה בחינת חגפת הפית' המקדש, פי על-ידי גר הנגפה אנו ממשכין עלינו קדשת הפית' המקדש, שהוא בחינת רוח נבואה תקון האמונה כנ"ל:

ז וזה בחינת ההלל של חגפה. ועקר קביעות ימי חגפה היה להודות ולהלל וכו', כמו שאומרים: וקבעו שמונת ימי חגפה אלו להודות ולהלל וכו'. פי על-ידי גר הנגפה, שהוא בחינת אור הצדיק שעל-ידי זה נתברר המדמה וזוכין לאמונה, על-ידי זה יכולין לומר שירות ותשבחות והלולים הרבה לה' ותברך, כמבאר בהתורה הנ"ל, שעקר שלמות התארים ותשבחים לה' ותברך הוא על-ידי ברור המדמה כנ"ל:

ח הפלל, שמונות גר חגפה הוא להמשיך אור הצדיק האמת, שהוא אור התורה שכלולה מכל המדרגות של נבואה, כמו שמבאר שם בהתורה הנ"ל, שעל-ידי זה מבררין המדמה, שעל-ידי זה עקר תקון האמונה, פי זה מבאר בפסכים שאור גרות המנונה המתורה, שהם בחינת גר חגפה, הם בחינת אור התורה, בחינת "פי גר מצוה ותורה אור", הינו, כנ"ל פי התורה כלולה מכל המדרגות של נבואה, בחינת "פנים בפנים דבר ה' עמכם", דבר ה' זו נבואה,

הצדיקים האמתיים בעלי רוח הקדש, שעל-ידי זה אנו זוכין לאמונה שלמה גם עתה, פי הצדיק נקרא אור, כמו שכתוב: "אור זרע לצדיק". פי גר חגפה הוא בחינת גרות המנונה שהיה בבית המקדש, שעל ידם נתגלה שהשכינה שורה בישראל, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, זה גר המערכי שהוא עדות שהשכינה שורה בישראל, ועליכן מונות הולקת גרות המנונה היא בלילה, פי לילה הוא בחינת המדמה, שהוא בחינת שנת לילה שאו הסתלקות הדעת ונשאר רק המדמה. ואז צריכין לתקן ולברר את מדמה שעל-ידי זה עקר תקון האמונה כנ"ל. ועקר התקון על-ידי השראת השכינה על הצדיקים שמקבלין רוח נבואה, רוח הקדש מהשכינה השורה עליהם, ועל-ידי זה מבררין המדמה, שעל-ידי זה עקר תקון האמונה כנ"ל. ועליכן היו צריכין להדליק גרות המנונה בכל לילה דיקא, פי אור גרות המנונה הם בחינת אור הצדיק, בחינת אור הנבואה ורוח הקדש השורה על הצדיק כנ"ל. שעל-ידי זה עקר ברור המדמה שהוא בחינת לילה, שעל-ידי זה עקר תקון האמונה שצריכין להשתדל בתקונה בלילה דיקא, בבחינת "נאמנותך בלילות". וזה בחינת גר חגפה שמונותה בלילה משתשקע החמה כדי להמשיך על-ידי זה אור הצדיק האמת כדי לברר המדמה והאמונה שתקונה בלילה דיקא כנ"ל, פי

לקוטי הלכות

הלכות גבור רבו ג

יורה דעה קלט

שעל־ידי זה עקר ברור המדמה שעל־ידי זה זוכין לאמונה שלמה, דהינו אמונת חדוש העולם שזה העקר, וזה אנו ממושיכין על־ידי גר חנפה, שהוא בחינת גרות המנורה, שהם בחינת אור התורה כנ"ל:

וזה שנסמך פסוק "בהעלתך את הנרות" לפסוק "ובכבא משה אל אהל מועד" וישמע את הקול מבין שני הכרבים וכו". הינו כנ"ל, כי זה הפסוק מדבר מנבואת משה שקבל מבין שני הכרבים. ועל־כן נסמך מיד פסוק בהעלתך שהוא מצות הדלקת גרות המנורה, כי עקר מצות הדלקת גרות המנורה היה בשביל זה כדי להמשיך אור הצדיק שהוא אור הנבואה לכל העולם כדי לגלות ולהאיר האמונה הקדושה בעולם, שזהו בחינת גר חנפה כנ"ל:

ט וזה בחינת פרשת הנשיאים שנסמך לשם. שאנו קורין אלו הפרשיות בחנפה, להורות לבני ישראל שעקר תקונם על־ידי התקרבות לצדיקי הדור האמתיים שהם בחינת נשיאי ישראל שהם מבררין המדמה שעל־ידי זה עקר תקון האמונה כנ"ל, שזהו בחינת קרבת הנשיאים שהקריבו בחנפת המזבח, כי עקר המשכן והבית המקדש הוא רק בשביל לגלות האמונה הקדושה בעולם כנ"ל. והעקר על־ידי הרוח נבואה שמקבלין משם שעל־ידי זה נתברר

התורה

המדמה שעל־ידי זה נתתקן האמונה כנ"ל. וזה בחינת כל הקרבתות שהיו במשכן ובבית המקדש, כי הבהמות הם בחינת המדמה כידוע, ועל־ידי הקרבתות שמביאין מהבהמות על־ידי זה מבררין המדמה. ועל־כן בחנפת המשכן הביאו הנשיאים בתחלה קרבתות הרבה לחנכו, להורות שעקר התקון על ידם שהם בחינת צדיקי הדור שהם מקבלין בחינת רוח הקדש, רוח נבואה ממושה רבם. ועל־ידי זה יש להם כח לברר המדמה, שזהו בחינת הקרבתות שהביאו או, שהם בחינת ברור המדמה. ועל־כן נסמך מיד אחר "זאת חנפת המזבח" פסוק "ובכבא משה וכו" כנ"ל. כי כל קרבנם היה בשביל ברור המדמה שאזכין לזה על־ידי רוח נבואה שמקבל משה רבם מבין שני הכרבים, שמשם מקבלין כל נשיאי ישראל רוח נבואתם כל אחד לפי בחינתו. שעל־ידי זה עקר ברור המדמה שהוא תקון האמונה, שזה עקר בחינת המשכן שנקנה רק בשביל זה כנ"ל. ועל־כן הכרחו הם לחנכו, כי עקר התקון על ידם, כי הם בחינת צדיקי הדור, שעקר תקון המשכת האמונה לעולם על ידם כנ"ל. ועל־כן נסמך אחר כך פרשת הדלקת גרות המנורה שהיא בהעלתך את הנרות, כי כל זאת הוא בחינת גרות המנורה כדי להאיר הארת הצדיקים שהוא הארת הנבואה, שהוא בחינת אור התורה לכל העולם כנ"ל כדי לברר

יורה דעה

תקון האמונה ותקנו לנו גר הנגפה, דהינו שתקנו לנו תקון הנה שיהיה לנו פח בכל הדורות בכל ימי הגלות הנה להמשיך עלינו אור הצדיק, שהוא אור קדשת הכית המקדש, על ידי הרלקת גר הקדוש הנה של הנגפה כמו על ידי הרלקת הנרות של המנורה המהורה שבכית המקדש וכנ"ל:

יא וזה בחינת 'ובהעלת אהרן את הנרות בין הערבים יקטרגה'. שתלחה התורה הקמרת הקמרת בהרלקת הנרות, כי על ידי הרלקת הנרות ממישין אור הנבואה, שעל ידי זה נתברר המדמה וזכין לאמונה, שעל ידי זה זוכין לכל החינות הנאמרים שם בהתורה הנ"ל, עד שזוכין לקול הנגון המשקה את הגן שעל ידי זה גדלים כל הריחות וכו', ענן שם, ועל כן תלחה התורה קמרת בנרות, כי קמרת, שהוא בחינת ריחות הנ"ל, שהם חיית הנשמה וכו', זה זוכין על ידי האמונה שזוכין על ידי רוח נבואה שהוא בחינת גרות המנונה כנ"ל. וזה בחינת "שמן וקמרת ישמח לב", כי עקר השמחה על ידי זה, כי על ידי זה זוכין לקול הנגון הנ"ל שמשם כל השמחות, כמו שכתוב: "עלי עשור ועלי גבל וכו' כי שמחתני ה' בפעלך וכו'", ענן שם בהתורה הנ"ל ותבין כל זה:

יב וזה בחינת 'כי גר מצוה ותורה אור ודרך חיים תוכחות מוסר'. תוכחות מוסר דיקא. כי על ידי גר

המדמה, כדי להמשיך אמונה שלמה בעולם כנ"ל:

י ועקר פונתנו בהרלקת גר הנגפה צריך שיהיה שגבון להמשיך עלינו על ידי זה אור הצדיק אמת כדי שנופה על ידי זה לחפשם ולבקשם עד שנופה למצאם ולהתקרב אליהם באמת, כי מבאר שם בהתורה הנ"ל גדל האוהרה שהזוהר אדוננו מורנו ורננו ו"ל לחפש ולבקש מאד מאד את הצדיק האמת כדי לזכות לאמונה שלמה שהוא העקר. אבל אף נופה לזה בעצמו שגשתדל בענין זה לבקש ולחפש את הצדיק האמת עד שנופה למצאו. וזהו אנו צריכין להמשיך עלינו אור הצדיק בעצמו שהוא בעצמו מאיר לנו ומעורר אותנו שגשתדל לבקשו ולמצאו. וזהו אנו צריכין לכוון בהרלקת גר הנגפה שנופה על ידי קדשת מצוה זאת שנמשך עלינו אור הצדיק, ועל ידי זה נופה לחפשו ולבקשו עד שנמצא אותו, כי חפוש הוא גנב, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (פסחים ה) ולמדו מפסוק 'גר ה' נשמת אדם חפש וכו'". הינו על ידי גר מצוה של הנגפה הקדוש, שהוא אור הצדיק בעצמו, על ידי זה נופה לחפשו ולבקשו בכל חינו עד שנמצא אותו. שעל ידי זה נופה לאמונה שלמה ויתגדל ויתקדש שמו הגדול יתברך בעולם. פאשר נתקדש שמו יתברך בימים ההם בזמן הזה בימי מתניתו וכו', על ידי הצדיקים האמתים שבאותו הדור שחזרו והמישו בחינת

מִצְוָה וְתוֹרָה אור", בְּחִינַת אור הצדיק, בְּחִינַת נְבוּאָה, עַל־יְדֵי זֶה זֹכִין לְאֲמוּנָה וְכו', עַד שְׂזוֹכִין לְקוֹל הַנְּגוֹן הַנ"ל, שְׁעַל־יְדֵי זֶה דִּיקָא וְכוּלִין לְהוֹכִיחַ אֶת יִשְׂרָאֵל בְּתוֹכָהּ שֶׁל מִשְׁה, שְׁעַל־יְדֵי זֶה הוֹסִיף וְנָתַן בָּהֶם רִיחַ טוֹב וְכו', כְּמִבְּאֵר הַיֵּטֵב שֶׁשֶׁם בְּהַתוֹרָה הַנ"ל. וְעַל־פִּי זֹאת מְקַשֵּׁר הַיֵּטֵב מְאֹד פְּסוּק זֶה, "כִּי גַר מִצְוָה וְתוֹרָה אֹר וְדָרָךְ חַיִּים תּוֹכְחוֹת מוֹסֵר", כִּי דִיקָא עַל־יְדֵי גַר מִצְוָה וְתוֹרָה אֹר, בְּחִינַת נְבוּאָה, זֹכִין לְבְּחִינַת תּוֹכְחוֹת מוֹסֵר, דְּהֵינּוּ הַלּוֹכִיחַ אֶת יִשְׂרָאֵל כְּרָאוּי כְּנ"ל. וְהוּו, וְדָרָךְ חַיִּים תּוֹכְחוֹת מוֹסֵר, כִּי הַתּוֹכְחָה שֶׁל הַמּוֹכִיחַ שְׁאִינּוּ רְאוּי בְּדוֹאֵי אִינְה דָרָךְ חַיִּים, כִּי אֲדַרְבָּא, עַל־יְדֵי תּוֹכְחָתָם שְׁאִינְה מוֹכֵחַ מְחַלֵּשׁ גְּשֻׁמְתָם וּמְפַסֵּק חַיִּיּוֹת וְהַשְּׁפַע מֵהֶם וְכו', וְעַל־פִּי תּוֹכְחָתָם הִיא בְּחִינַת דְרָכֵי מְנוֹת חַס וְשְׁלוֹם, שְׁעַל זֶה נֹאמְר: "הוֹכֵחַ תּוֹכִיחַ אֶת עַמִּיתְךָ וְלֹא תִשָּׂא עָלָיו חֲמָא", שְׁלֹא יִפְגַּם בְּהַתּוֹכְחָה, שְׁעַל־יְדֵי זֶה מְעוֹרֵר וּמְנַשֵּׂא עָלָיו חַס וְשְׁלוֹם, הַרִיחַ רַע שֶׁל הַחֲמָאִים שֶׁהֵם סְטָרָא דְמוֹתָא, בְּחִינַת (שבת נח): אֵין מִיִּתָּה בְּלֹא חֲמָא, בְּחִינַת "וְלֹא יִשְׂאוּ עָלָיו חֲמָא וּמָתוּ וְכו'". אֲבָל תּוֹכְחָה הַנ"ל, בְּחִינַת תּוֹכְחָה שֶׁל מִשְׁה, שֶׁהוּא עַל־יְדֵי בְּחִינַת קוֹל הַנ"ל שְׂזוֹכִין עַל־יְדֵי בְּחִינַת "גַּר מִצְוָה וְתוֹרָה אֹר", שְׁנִמְשָׁךְ עַל־יְדֵי שְׂזוֹכִין לְהַתְקַרֵּב לְצַדִּיקִים אֲמִתִּיִּים כְּנ"ל, זֹאת הַתּוֹכְחָה הִיא בְּחִינַת "דְרָךְ חַיִּים תּוֹכְחוֹת מוֹסֵר", כִּי עַל־יְדֵי תּוֹכְחָה זֹאת

הוּא מוֹסִיף וְנָתַן רִיחַ טוֹב בְּהַנְשָׁמוֹת שְׁנֵיהֶם עַקֵּר חַיִּיָּתָם, כִּי חַיִּיַת הַנְשָׁמָה הִיא רַק מִהַרְרִיחַ שְׁנֵדָל עַל־יְדֵי קוֹל הַנ"ל שְׁנִמְשָׁךְ עַל־יְדֵי רִיחַ נְבוּאָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַתּוֹרָה, שְׁנֵיהֶם בְּחִינַת גַּר מִצְוָה וְתוֹרָה אֹר, בְּחִינַת גַּר חֲנֻכָּה כְּנ"ל:

טו טז

יג וְזֶה בְּחִינַת גַּר חֲנֻכָּה סְמוּךְ לְפִתְחָה, כִּי הַפִּתְחָה הִיא בְּחִינַת אֲמוּנָה שֶׁהִיא הַפִּתְחָה וְהַשְּׁעָר שְׁדָרָךְ בּו נִכְנָסִין אֶל הַקִּדְשָׁה, בְּבְחִינַת "פִּתְחוּ שְׁעָרֵיכֶם וְיָבֹא גוֹי צַדִּיק שֹׁמֵר אֲמִנִים", כִּי אִי אֶפְשָׁר לְכַנֵּס אֶל הַקִּדְשָׁה לְהַפְרִיז אֶת ה' וְתִכְרֹךְ כִּי אִם עַל־יְדֵי אֲמוּנָה שֶׁהִיא בְּחִינַת פִּתְחָה וְשְׁעָרָה שֶׁהִיא בְּחִינַת מַלְכוּת שְׁנִקְרָאת זֹאת שְׁעָלִיָּה נֹאמְר, "בְּזֹאת יָבֹא אֶהְרֵן אֶל הַקִּדְשׁ". דְּלִית רְשׁוֹ לְנִבְיָא וְחוּזָה לְמַיְעַל אֲלֵא בְּה וְכו', כְּמִבְּאֵר בְּתַקּוּנִים כְּמָה פְּעֻמִּים בְּאַרְכִּיּוֹת. וְהוּא בְּחִינַת "זֶה הַשְּׁעָר לְה' צַדִּיקִים יָבֹאוּ בּו", וְעַל־פִּי מְדַלְקִין גַּר חֲנֻכָּה סְמוּךְ לְפִתְחָה, כִּי גַר חֲנֻכָּה הוּא בְּחִינַת אֹר הַצַּדִּיק, אֹר הַנְּבוּאָה שְׁמִדְלִיקִין וְנֹאמְרִין זֶה הָאֹר הַקְדוֹשׁ סְמוּךְ לְפִתְחָה, שֶׁהִיא בְּחִינַת אֲמוּנָה כְּדִי לְכַרֵּר וְלִתְקַן הָאֲמוּנָה בְּשִׁלְמוּת, כִּי עַקֵּר תְּקוּן הָאֲמוּנָה הִיא עַל־יְדֵי רִיחַ נְבוּאָה, שֶׁהוּא אֹר הַצַּדִּיק, שְׁנֵיהֶם בְּחִינַת גַּר חֲנֻכָּה כְּנ"ל. וְזֶה שְׁאִיתָא כְּפִגְמוֹת שֶׁחֲנֻכָּה הוּא כְּנֻצָח וְהוּד, כִּי נֻצָח וְהוּד מְשִׁם עַקֵּר וְנִקְתָּה הַנְּבִיאִים פִּדְוּעַ:

יד נְמַצָּא, שְׁעַקֵּר גַּר חֲנֻכָּה הוּא כְּדִי לְתַקַּן אֶת הָאֲמוּנָה בְּשִׁלְמוּת

יורה דעה

הנינו מקצה ועד קצה, הינו שבאור הגנוז
 היו יכולין להסתפל ולהשיג מקצה
 הראשון עד קצה האחרון, דהנינו עד
 חרוש העולם של לעתיד, כי הא בהא
 תליא, כמבאר בהתורה הנ"ל, עני שם.
 אך ה' יתברך ראה שאין העולם כדאי
 להשתמש בו עמד וגנוז לצדיקים לעתיד
 לבא, כי ראה שהרשעים במעשיהם
 הרעים ימלקו חס ושלום, גם זה האור
 והדעת, ואז לא היה אפשר להתתקן חס
 ושלום, על־כן עמד וגנוז לצדיקים, שאין
 מי שישגי מזה האור הגנוז כי אם
 הצדיקים שמקבלין רוח קדשם משם, והם
 מאירין בכל העולם אור האמונה להאמין
 בחדוש העולם באמונה לבר, כי עכשו
 שגנוז האור אי אפשר להשיג חרוש
 העולם בדתת כי אם באמונה לבר
 שמקבלין מהצדיקים שזוכין לינק מאור
 הגנוז משבעת ימי בראשית פנ"ל. ועל־כן
 המאמר הראשון באתגליא היה, ויאמר
 אלקים יהי אור. כי קדם לזה לא נזכר
 ויאמר, כי בראשית הוא מאמר סתום,
 (כמבאר במקום אחר). כי התחלת וראשית
 הבריאה הוא סתום ונעלם מאד. ועל־כן
 נאמר חקף אחר "בראשית ברא אלקים
 את השמים ואת הארץ", נאמר מיד:
 "והארץ היתה תהו ובהו וחשך וכו'", כי
 אז חקף אחר הבריאה היה החשך שפסה
 פני תהום, שנמשך מהעלמות הדיעה
 שנתעלם אור הדיעה לידע התחלת
 וחדוש העולם, כי הדיעה והעדר

על־די בחינת רוח נבואה שמקבלין
 מהצדיקים בכל דור ודור אפלו עתה גם
 עתה פנ"ל. ועקר האמונה הוא להאמין
 בחדוש העולם, שזה אי אפשר להבין
 בשכל בשום אופן כי אם באמונה, כמו
 שמבאר שם בהתורה הנ"ל. ועל־כן היה
 כל העולם בלו תלוי עד ששה בסיון שבו
 קבלו ישראל את התורה, שהיא כלל
 הנבואה שעל־די זה נתקנים העולם, הינו
 שאמונת חרוש העולם היה תלוי עד
 קבלת התורה שהיא בחינת נבואה, כי
 עקר אמונת חרוש העולם הוא על־די
 נבואה שהוא ברור המדמה וכו', כמו
 שמבאר שם. וזה בחינת גר חנפה פנ"ל.
 ועל־כן נקרא חנפה שהוא לשון התחלה
 והתחדשות, הינו שעל־די מצות גר
 חנפה זוכין להאמין בהתחלה
 והתחדשות הראשון, דהינו בחדוש
 העולם שה' יתברך ברא עולמו יש מאין
 המחלמ, שזה עקר האמונה שזוכין על־
 די גר חנפה פנ"ל. וזה בחינת חנפת
 הפית, בחינת בית דבראשית, כי העולם
 דומה לבית פמואב, הינו פנ"ל להאמין
 שהעולם שהיא בחינת ב"ת, הוא מחדש,
 שזהו בחינת בית דבראשית, בחינת
 בראשית ברא אלקים את השמים ואת
 הארץ. ועל־כן אנו מומשיכין עלינו אמונה
 זאת על־די אור הגר של מצוה, כי
 על־די זה אנו מומשיכין עלינו הארה
 מאור הגנוז משבעת ימי בראשית שהיה
 האדם צופה בו מסוף העולם ועד סופו,

16 100

הַיְדִיעָה הֵם בְּחִינַת אור וְחֻשֶׁק, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: כִּי יֵשׁ יְהוָה לְחֻקָּהּ וְכוּ' בִּיתְרוֹן הָאור מִן הַחֻשֶׁק. אֵד תִּכְּף: "וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהי אור וַיְהי אור וכו'", הֵינּו שֶׁהָאור ה' וְתִבְרָךְ הָאור בְּעוֹלָם שֶׁהוּא אור הַגִּנוּז הַג' ל', שֶׁעַל־יְדֵי זֶה יִהְיֶה הָאָדָם צוֹפֵה וְכַפִּישׁ מִסוּף הָעוֹלָם וְעַד סוּפוֹ, הֵינּוּ מִקְצֵה וְעַד קֶצֶה, הֵינּוּ שֶׁהֵיךְ מִשִּׁיג חֲדוּשׁ הָעוֹלָם שֶׁל תְּחִלַּת הַבְּרִיאָה עַד חֲדוּשׁ הָעוֹלָם שֶׁל לְעֵתִיד, אֵד ה' וְתִבְרָךְ רָאָה שְׂאֵין הָעוֹלָם כְּרָאִי לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ עִמּוּד וְהִנּוּ לְצַדִּיקִים וְכוּ' כַּג' ל'. וְעַל־כֵּן עִכְשׁוֹ אִי אֶפְשֶׁר לְרְאוֹת וְלְהִשִּׁיג בְּהִרְעַת חֲדוּשׁ הָעוֹלָם כִּי אִם עַל־יְדֵי אֲמוּנָה שֶׁמִּקְבְּלִין מֵהַצַּדִּיקִים שִׁיּוֹנְקִין מֵאֹר הַגִּנוּז כַּג' ל'. וְזֶה אֲנִי זוֹכִין עַל־יְדֵי אור הַנֶּר הַקְּדוּשׁ שֶׁל הַגִּבְיָה, כִּי מִשֵּׁם אֲנִי מוֹדֵלִין הַנֶּר הַגִּבְיָה מִבְּחִינַת אור הַגִּנוּז לְצַדִּיקִים הַג' ל'. שֶׁעַל־יְדֵי זֶה זוֹכִין לְאֲמוּנָה בְּחֲדוּשׁ הָעוֹלָם וְעַל־יְדֵי זֶה נֹכַח לְחֲדוּשׁ הָעוֹלָם שֶׁל לְעֵתִיד, כְּמוֹ שֶׁמִּבְּאֵר בְּהַתּוֹרָה הַג' ל'. וְכַמוֹ שֶׁבְּאֹר הַגִּנוּז הַג' ל' הָיוּ יוֹלוּן לְהַכִּישׁ וְלְהִשִּׁיג בְּדַעַת חֲדוּשׁ הָעוֹלָם יֵשׁ מֵאִין הַמְּהֻלָּט שֶׁל תְּחִלַּת הַבְּרִיאָה עַד חֲדוּשׁ הָעוֹלָם שֶׁל לְעֵתִיד, כְּמוֹ כֵּן אֲנִי זוֹכִין עִתָּה לִידַע זֹאת עַל־יְדֵי הָאֲמוּנָה הַשְּׁלֵמָה שֶׁאֲנִי מִקְבְּלִין מִשֵּׁם עַל־יְדֵי הַצַּדִּיקִים שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת נֶר הַגִּבְיָה כַּג' ל'. וְעַל־כֵּן מוֹדֵלִין נֶר הַגִּבְיָה שְׂמוּנָה יָמִים לְהוֹרוֹת שֶׁאֲנִי זוֹכִין לְאֲמוּנַת חֲדוּשׁ הָעוֹלָם שֶׁנִּבְרָא בְּשִׁבְעַת יָמֵי בְּרֵאשִׁית שֶׁהוּא חֲדוּשׁ

הָעוֹלָם שֶׁל תְּחִלַּת הַבְּרִיאָה, וְאֲנִי חוֹקִים כְּאֲמוּנָה זֹאת כְּאֲמַת עַד שֶׁנֹּכַח לְחֲדוּשׁ הָעוֹלָם שֶׁל לְעֵתִיד שֶׁהוּא בְּחִינַת יוֹם הַשְּׁמִינִי כְּפִדּוּעַ. וְזֶהוּ בְּחִינַת שְׂמוּנַת יָמֵי הַגִּבְיָה שֶׁמֹדֵלִין וְכַמְשִׁיכִין הָאור הַג' ל' מִקְצֵה וְעַד קֶצֶה לְהֵאֱמִין בְּחֲדוּשׁ הָעוֹלָם שֶׁל כָּלל הַבְּרִיאָה שֶׁכָּלוּל בְּשִׁבְעַת יָמִים שִׁבְעַת יָמֵי הַגִּבְיָה, בְּחִינַת שִׁבְעַת יָמֵי בְּרֵאשִׁית עַד שֶׁנֹּכַח עַל־יְדֵי זֶה לְחֲדוּשׁ הָעוֹלָם שֶׁל לְעֵתִיד שֶׁהוּא בְּחִינַת יוֹם הַשְּׁמִינִי וְכוּ' ל'. כִּי יוֹם הַשְּׁמִינִי הוּא בְּבְחִינַת בִּינָה כְּפִדּוּעַ וְכַיִּנָּה הִיא בְּחִינַת עֲלֵמָה דְאֵתִי כְּפִדּוּעַ, הֵינּוּ כַּג' ל':

טו וְזֶה שֶׁכְּתוּב: "בְּאֵהָל מוֹעֵד מִחוּץ לַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר עַל הָעֵדוּת יַעֲרֹךְ אֹתוֹ אֶהְרֹן וּבְנָיו מִעֵרֵב עַד כֶּקֶר וְכוּ'". שֶׁהוֹפְרָה הַתּוֹרָה אֵת הָעֵדוּת שֶׁהֵם הַלְוִיִּם אֲצֵל גִּרְוֹת הַמְּנוּחָה, לְהוֹרוֹת שֶׁזֶהוּ עֵקֶר מִצְוַת הַדִּלְקַת הַגִּרְוֹת כְּדִי לְהַמְשִׁיךְ אֹר הָעֵדוּת שֶׁהֵם הַלְוִיִּם שֶׁהֵיוּ בָהֶם הַעֲשֵׂרֶת הַדְּבָרוֹת שֶׁהֵם כָּלל הַנְּבוּאָה כַּג' ל' כְּדִי לְהַמְשִׁיךְ אֹר הַנְּבוּאָה כְּדִי לְבַרֵּר הַמְּדַמָּה שֶׁהוּא בְּחִינַת לִילָה, שֶׁאֵז צְרִיכִין לְעַסֵּק בְּהַדִּלְקַת הַגִּרְוֹת הַג' ל' כְּדִי שִׁיתְּבַרֵּר הַמְּדַמָּה בְּכָל הַלִּילָה כַּג' ל'. וְזֶה שֶׁדִּקְדָּקָה הַתּוֹרָה, מִעֵרֵב עַד כֶּקֶר, כִּי אֵז עֵקֶר בְּרִירוֹ הַמְּדַמָּה כַּג' ל' כְּדִי לְזַכֵּר לְחֻקֵּי הָאֲמוּנָה שֶׁצְּרִיכִין לְחַנְּנָה בְּלִילָה בְּבְחִינַת וְאֲמוּנָתָה בְּלִילוֹת כַּג' ל':

טז וְעַל כֵּן הֵם שְׁלִשִׁים וְשֵׁשׁ גִּרְוֹת כָּל שְׂמוּנַת יָמֵי הַגִּבְיָה כְּפִדּוּעַ ל"ו

יִרְחָה דְעָה

כזה איש אשר רוח אלקים בו". רוח אלקים דיקא, בחינת רוח נבואה רוח הקדוש, שעל-ידי זה ברור המדמה שהוא בחינת פתרון חלומות כנ"ל. ועל-כפן קורין פרשיות אלו בחנכה, כי עקר בחינת גר חנכה הוא להמשיך אור הצדיק על-ידי גר חנכה כדי שנוכח לבקשו ולמצאו, כדי שיברר לנו המדמה, שעל-ידי זה נוכח לאמונת חידוש העולם, שכל זה הוא בחינת גדלת יוסף הצדיק, שהוא בחינת הצדיק האמת שבכל דור כנ"ל:

כ וזה שחלם יוסף: "והנה השמש והירח ואחד עשר כוכבים משתחווים לי", והינו בחינת אמונת חידוש העולם שהוא בפול הטבע וכמבאר שם בהתורה הנ"ל, שעל-ידי אמונת חידוש העולם זוכין לחידוש העולם של לעתיד שאז יתנהג העולם בבחינת ארץ-ישראל על-ידי השגחה ונפלאות שלא פדרך הטבע, שזהו בחינת "והנה השמש והירח ואחד עשר כוכבים משתחווים לי", שכל הנהגת הכוכבים ומזלות, דהינו הנהגת הטבע ונגעים ומשתחווים לי, כי כלם במלים להצדיק האמת שמנגלה ההשגחה בעולם ומבטל הנהגת הטבע וכנ"ל:

כא וזה בחינת חלום פרעה שראה שבע פרות טובות ושבע רעות וכו', "ותבלענה הפרות הרעות את שבע הפרות הטבות ותבאנה אל קרנה ולא נודע פי באו אל קרנה ומראיהו רע וכו'". שפתרונו על שבע שני השבע

צדיקים שבכל דור המסתכלים באספקלריא המאירה, כי זה עקר גר חנכה כדי להמשיך אור הצדיקים האמתיים בעלי רוח הקדוש המסתכלים באספקלריא המאירה כדי לזכות על-ידי זה לאמונה שלמה כנ"ל, אמון:

זו וזה שאיתא בתקונים שחנכה בחינת חגי' כ"ה, כה אתנו דיהודא וכו', הינו בחינת אמונה, כי זה עקר בחינת חנכה כנ"ל:

יח וזה בחינת גר חנכה אסור להשתמש לאורה, שאסור להתקרב להצדיק בשביל שמושי חל פנהוג עכשו בעונותינו הרבים, רק עקר ההתקרבות יהיה בשביל ה' ותברך כדי לזכות לאמונה שלמה כנ"ל:

יט ועל כן קורין פרשת ויהי מקץ בחנכה או לפעמים פרשת וישב, כי פרשיות אלו מדברים מיוסף הצדיק שכל גדלתו היה על-ידי פתרון חלומות, כי הצדיק האמת הוא בחינת יוסף שנקרא צדיק פדונו, ועל-כפן כל גדלתו היה על-ידי החלומות שחלם ועל-ידי הפתרון שפתר חלום פרעה והשרים, כי החלומות הם על-ידי המדמה, והצדיק בחינת יוסף זוכה לבחינת רוח נבואה רוח הקדוש שעל-ידי זה זוכה לברר המדמה, ועל-ידי זה זוכה לחלומות צדיקים ולפתר כל החלומות שכל זאת הוא בחינת ברור המדמה. וזה שאמר פרעה בשראה שיוסף ידע לפתור חלמו, אמר, "הנמצא

וְשָׁבַעַת יָמֵי הַרְעָב, שֶׁהֵם בְּחִינַת טוֹב וְרַע שֶׁהָרַע מִתְגַּבֵּר עַל הַטּוֹב עַד שֶׁאֵין נֶפֶר הַטּוֹב וְכוּ', כַּמּוּכָן בְּדַבְרֵי אֲדוֹנֵנוּ מוֹרֵנוּ וְרַבְנֵנוּ ז"ל בְּמָקוֹם אַחֵר (בְּסִיּוּן טו). כִּי הַצְּדִיקִים שֶׁבְּדוֹר הֵם בְּחִינַת שְׁבַעַת קִנְיַי הַמְּנוּחָה כַּמּוּכָן בַּיָּהֵר שֶׁאִמְרוּ לְרַבִּי שְׁמַעוֹן בְּרַי יוֹחָאי: אֵיךְ הוּא דְּנִהְרִית לְשְׁבִיעַ אֵה וְכוּ'. כִּי כָּל הַצְּדִיקִים כְּלוּלִים בְּשְׁבַעַת רוּעִים שֶׁהֵם בְּחִינַת שְׁבַעַת קִנְיַי הַמְּנוּחָה, שְׁזֵהוּ בְּחִינַת שְׁבַע שְׁנֵי הַשְּׁבַע, שֶׁהֵם בְּחִינַת טוֹב. וְעַל־כֵּן נִקְרָאִים בְּשֵׁם שְׁבַע שְׁנֵי הַשְּׁבַע, בְּחִינַת צְדִיק אֵכֵל לְשַׁבַּע נֶפֶשׁוֹ, כִּי עַל־יְדֵי הַצְּדִיקִים זוֹכִין לְאַמּוּנָה, שְׁעַל־יְדֵי זֶה זוֹכִין לְכָל הַבְּחִינּוֹת הַמְּבֹאֲרִים שָׁם עַד שֶׁזוֹכִין לְהַכְּנִיעַ מוֹנָא דְּגוּפָא וְלְהַגְבִּיר מוֹנָא דְּנִשְׁמָתָא, שֶׁהוּא בְּחִינַת "ה' רָעִי לֹא אֶחָסֵר", שְׁזֵהוּ בְּחִינַת "צְדִיק אֵכֵל לְשַׁבַּע נֶפֶשׁוֹ", בְּחִינַת שְׁבַע שְׁנֵי הַשְּׁבַע. אֲבָל יֵשׁ כְּנֻגָדָם הַרוּעִים וְהַמְּנַהֲגִים שֶׁל שֶׁקֶר, בְּחִינַת נְבִיאֵי שֶׁקֶר שְׁעַל יָדָם כְּלָבּוֹל הַמְּדַמָּה, שֶׁהֵם בְּחִינַת שְׁבַע שְׁנֵי הַרְעָב, שְׁזֵהוּ בְּחִינַת מוֹנָא דְּגוּפָא שֶׁשָּׁם עָקֵר הַרְעָבּוֹ, בְּחִינַת "וּבִטָּן רְשָׁעִים תַּחֲסֹר". וְהָרַע מִתְגַּבֵּר עַל הַטּוֹב חֵס וְשְׁלוֹם, עַד שֶׁאֵין נֶפֶר כָּל מַעֲלַת הַטּוֹב מִחַמַּת הָרַע שְׁחוּפָה וּמְכַסֶּה עָלָיו, בְּבְחִינַת "וַתְּבַאֲנֵה אֵל קַרְנֶיךָ וְלֹא נֹדַע כִּי בָאוּ אֵל קַרְנֶיךָ וְכוּ'", שֶׁשְׁבַע פְּרוֹת הָרְעוֹת בְּחִינַת הָרַע, בְּחִינַת נְבִיאֵי הַשֶּׁקֶר, דִּהְיָנוּ הַרוּעִים וְהַמְּנַהֲגִים שֶׁל שֶׁקֶר מִסְתִּירִים וּמְכַסִּים אֹרֶךְ הַצְּדִיקִים

הָאֱמִתִּיִּים עַד שֶׁאֵין נֶפֶרִים כָּלָל וְאֵין רוֹאִין אוֹתָם כָּלָל כִּי אֵינֶם בְּעוֹלָם חֵס וְשְׁלוֹם, וְהַתְּקוּן עַל־יְדֵי הַצְּדִיק הַגְּדוֹל בְּחִינַת יוֹסֵף שֶׁהוּא רוּאָה וְיֹדַע אֵת כָּל זֹאת וְעוֹסֵק לְתַקֵּן כָּל זֹאת לְגַלוֹת אֹרֶךְ הָאֱמֶת בְּעוֹלָם. וְעַל־כֵּן אָמַר: "עֲשֵׂה פְרַעַה וְנִפְקֵד פְּקִידִים עַל הָאָרֶץ וְחַמְשֵׁי אֶת אָרֶץ מִצְרַיִם בְּשָׁבַע שְׁנֵי הַשְּׁבַע וְנִקְבְּצוּ אֶת כָּל אֲכָל הַשְּׁנָיִם הַטּוֹבוֹת וְכוּ'". הֵינּוּ שֶׁהוּא מִצְוָה שְׁעֵשׂוּ פְקִידִים וְיִמְנְוּם שֶׁיִּקְבְּצוּ אֶת כָּל הַטּוֹב שֶׁמִּתְנַלֵּה עַל־יְדֵי הַצְּדִיקִים אֱמִתִּיִּים שֶׁהֵם בְּחִינַת שְׁבַע שְׁנֵי הַשְּׁבַע, כִּי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה שֶׁהֵם מְגִלִּים נִקְרָא בְּשֵׁם אֲכָל, כַּמּוּ שֶׁפָּתוּב: "לָכוּ לַחֲמוּ בְּלֶחְמִי. וְכִמוּ שֶׁפָּתוּב: לָכוּ שִׁבְרוּ וְאֵכְלוּ וְכוּ'". הֵינּוּ שֶׁיִּקְבְּצוּ אֶת כָּל הַטּוֹב שֶׁהוּא הַתּוֹרָה שֶׁמְגִלִּין הַצְּדִיקִים הָאֱמִתִּיִּים שִׁיְהִי הָאֲכָל לְפָקֶדוֹן וְכוּ', שֶׁיִּפְרְסוּ עֲצָמוֹן יִשְׂרָאֵל בְּהַתּוֹרָה שֶׁלָּהֶם בְּעַת הַתְּנַבְּרוֹת בְּחִינַת שְׁבַע שְׁנֵי הַרְעָב חֵס וְשְׁלוֹם, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַמְּנַהֲגִים שֶׁל שֶׁקֶר כְּנ"ל. כִּי כָּל עַת וּזְמַן שֶׁאֵין יוֹדְעִין מִהַצְּדִיקִים הָאֱמִתִּיִּים שֶׁבָּאוֹתוֹ הַדּוֹר, צְרִיכִין לְפָרְנֵם וְלַהֲחִיזוֹת אֶת עֲצָמָם בְּהַתּוֹרָה שֶׁגִּלוּ לָנוּ הַצְּדִיקִים הָאֱמִתִּיִּים שֶׁלְּפָנֵינוּ. וְצְרִיכִין אֲנִי לִלְמַד בְּדַרְכֵיהֶם עַד שִׁירְחֵם ה' וְיִתְבָּרַךְ עָלֵינוּ וְיִגְלֶה לָנוּ אֶת הַצְּדִיקִי אֲמֵת שֶׁבְּדוֹר הַזֶּה שִׁישׁ לָהֶם בְּחִינַת רוּחַ נְבוּאָה רוּחַ הַקִּדְשׁ, שִׁישׁ לָהֶם כַּח לְבָרֵךְ הַמְּדַמָּה וְלְגַלוֹת הָאֱמוּנָה בְּעוֹלָם. וְכַמּוּכָן בְּדַבְרֵינוּ עַל פְּסוּקֵי: "אִם לֹא תִרְעִי לָךְ הִנֵּפֶה בְּנֵשִׁים

ה"ה

צאי לך בעקבי הצאן ורעי את גדי־תודך וכו',¹ דהנינו שאם אין יודעין כנסת ישראל שנקראין הניפה בנשים, אם אין יודעין למי להתקרב, צריכין לעת עתה לילך בעקבי הצאן, דהנינו בדרבנן אבותינו הקדושים אשר מעולם, כמו שפרש רש"י שם על פסוק זה, הסתכלי בדרבנן אבותיך הראשונים וכו', ע"ן שם. (ע"ן כל זה בהלכות ברכות הרי"ם). וזהו "וחמש את ארץ מצרים", 'חמש' זה בחינת ה' דהשש, בחינת חמשה חמשי תורה שהם כלל הנובאה שמשמשיכין הצדיקים שעל־ידי זה מכררין המדמה שהוא בחינת פרעה ומצרים, כמובא במקום אחר (בסיון טו), הנינו שעקר האכל והטוב שנומשך על־ידי בחינת שבע שני השבע, שהם בחינת הצדיקים האמתיים, הוא בחינת רוח נבואה, שהוא בחינת כלל התורה, בחינת חמשה חמשי תורה, בחינת ה' דהשש. שעל־ידי זה נתגלה אמונת חידוש העולם כמו שמבאר שם בהתורה הנ"ל. שבשכיל זה היה העולם תלוי עד ששי בסיון וכו' שזהו בחינת ה' דהשש, ע"ן שם:

כב וזה בחינת "שנים עשר אחים אנחנו וכו'". ופרש רש"י: 'ובשכיל האחד שחסר נתפורנו בכל שערי העיר לבקשו'. זה בחינת התקון שמתקנים כלל ישראל הכלולים בשנים עשר שבטים שמתקנים הפגם שפגמו תחלה בכבוד הצדיק שהוא בחינת יוסף, כי עכשו הם

חוזרים בתשובה על זה ומתפזרים בכל השערים לחפש ולבקש את הצדיק בחינת יוסף, והתורה מלמדת אותנו בכל דור ודור שצריכין לשוטט ולבקש ולחפש מאוד מאוד בכל מיני חפוש במסירות נפש לזכות למצוא את הצדיק האמת שהוא בחינת יוסף. שזהו בחינת מה שהשנים עשר שבטים, שהם כלל ישראל, נתפזרו בכל השערים לחפש את יוסף הצדיק. ובהם תקנו מה שפגמו בכבודו תחלה וכו' באמת למצוא, שעל־ידי זה היה עקר קיימם בארץ מצרים עד שזכו לצאת משם ולקבל את התורה על־ידי זה, כי עקר יציאת מצרים היה בכח יוסף הצדיק, כמו שכתוב: "ויקח משה את עצמות יוסף עמו", כמו שאיתא בזהר. כי עקר יציאת מצרים וקבלת התורה, שהוא בחינת ברור המדמה, זה זוכין על־ידי הצדיק, שהוא בחינת יוסף, שעל ידו מכררין המדמה וזוכין להכניע פרעה ומצרים, שהם בחינת הרע שבמדמה, ולצאת מהם לחרות, וזוכין בכל פעם להמשיך רוח נבואה יותר שעל־ידי זה נתברר המדמה בשלמות, שזהו בחינת יציאת מצרים וקבלת התורה שצאו מהרע שבמדמה וכו' לקבלת התורה שהוא בחינת רוח נבואה שאז נתברר המדמה בשלמות. על־כן באמת אז דיקא נודכבו מזהמת מצרים כידוע, כי עקר ברור המדמה הוא על־ידי רוח נבואה שהוא קבלת התורה כנ"ל. וכל זה זוכין

הַלְכוֹת מְלַמְּדִים

הַלְכָה א

חֵיב אָדָם לְלַמֵּד לְבְנוֹ תּוֹרָה וְכֵן לְבֵן בְּנוֹ,
שֶׁנֶּאֱמַר (דברים ה, ט): "וְהוֹדַעְתֶּם לְבְנֵיכֶם
וְלִבְנֵי בְנֵיכֶם" וכו'.

כִּי בְּאֵמַת הַמְּלַמֵּד הַמְּבַחֵר וְהַטּוֹב הוּא
הָאֵב לְבְנוֹ, כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב: "וְלַמְּדוֹתֶם
אֹתָם אֵת גֵּיבֵיכֶם וְכו'." כִּי הַמְּלַמֵּד צָרִיךְ
לְצַמְצֵם הַשֶּׁכֶל וְהַחֲכִמָּה שְׂרוּצָה לְהַסְבִּיר
לְחַקֵּן וְלַהֲלִבִּישׁ אֶת הַשֶּׁכֶל בְּדִי שְׂיֻכַל
לְהַבְנִינוֹ, כַּנֶּרְאָה בְּחַיֵּשׁ וְכַמְבָּאָר בְּתַחֲלַת
מֵאֲמַר "מִיִּשְׂרָאֵל דְּסִפְיָא" (בסיון ל), וְלֹא
מִסְגָּל בְּיֹתֵר הָאֵב לְבְנוֹ, כִּי הַלְּבִישׁ שֶׁל
הַמַּחֲזִין נִמְשָׁךְ לְהַבִּין מִן הָאֵב מִשְׁעַת
הַתּוֹלְדָה, כַּמְבָּאָר לְעִיל בְּהַלְכוֹת כְּפוּד אָב
וְאָם (הלכה א) וְעַל־פִּי כָּכָל עַת יִכּוֹל הָאֵב
לְהַמְשִׁיךְ לְבוּשֵׁי לְבָנוֹ לְהַלְבִּישׁ לוֹ בְּתוֹכוֹ
הַמַּחֲזִין, דְּהֵינּוּ הַתּוֹרָה וְהַחֲכִמָּה שֶׁהוּא
מְלַמְּדוֹ כַּנֶּ"ל. וְזֶה בְּחֵינֵת מִה שֶׁמְבָאָר
בְּדַבְּרֵי רַבֵּנוּ בְּמֵאֲמַר "פֶּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן"
וְכו' (בסיון ט) שֶׁעָקֵר הַהֲתַבּוּנָנוֹת מִקְּלִין
עַל־יְדֵי עֲשִׂירוֹת, עַן שָׁם, כִּי עֲשִׂירוֹת הוּא
בְּחֵינֵת לְבוּשׁ וְצַמְצוּם, כַּבְּחֵינֵת "מִצְפּוֹן
וְהָב יֵאָתֶה", שֶׁהוּא סְמָרָא דְשִׁמְאֵל,
שְׂמוֹשֵׁם הַצַּמְצוּם, וְהַעֲשִׂירוֹת הוּא נְחֻלַת
אָבוֹת, כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב: "בֵּית וְהוֹן נְחֻלַת
אָבוֹת", כְּמוֹ שֶׁפָּתַח רַבֵּנוּ בְּמֵאֲמַר הַנֶּ"ל,
עַן שָׁם, וְעַל־פִּי עַל־יְדֵי זֶה דִּיקָא, דְּהֵינּוּ
עַל־יְדֵי בְּחֵינֵת עֲשִׂירוֹת, שֶׁהוּא בְּחֵינֵת

עַל־יְדֵי בְּחֵינֵת יוֹסֵף, שֶׁהוּא בְּחֵינֵת הַצַּדִּיק
הָאֵמֶת שֶׁבְּדוֹר עַל־יְדֵי שְׂוָבוֹ שְׁנַיִם עֶשֶׂר
שָׁבָטִי יֵה שְׁהֵם כָּלֵל יִשְׂרָאֵל לְשׂוֹמְטֵי כָּכָל
הַשְּׁעָרִים לְחַפְּשׂוֹ וּלְבַקְּשׂוֹ בְּמִסִּירַת נַפְשׁ
לְהַרְגֵי אוֹ לְהַרְגֵי, כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַש"י שָׁם עַד
שְׂוָבוֹ לְמִצְרָאֵל. שְׁעַל־יְדֵי זֶה זְכוֹ לְכָל
הַתְּקוּנִים הַנֶּ"ל לְדוֹרוֹת, כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב:
"לְמַחְוָה שְׁלַחְנִי אֱלֹקִים לְפָנֶיכֶם לְשׂוֹם
לְכֶם שְׂאִרִית בְּאַרְץ וְלַהֲחַיּוֹת לְכֶם לְפִלְטָה
גְּדוֹלָה". כִּי עָקֵר הַחַיּוֹת וְהַשְּׂאִרִית וְהַקּוּיִם
שֶׁל כָּל יִשְׂרָאֵל וְכָל הַעוֹלָמוֹת הַתְּלִוּיִם
בָּהֶם הַכֵּל עַל־יְדֵי הַצַּדִּיק הָאֵמֶת בְּחֵינֵת
יוֹסֵף שְׂוָבוֹ יִשְׂרָאֵל לְבַקְּשׂוֹ עַד שֶׁמִּצְרָאֵל
אוֹתוֹ כַּנֶּ"ל. וְכְמוֹ כֵּן אֲנִי צָרִיכִין כָּכָל דוֹר
יְדוֹר לְבַקֵּשׁ וְלַחֲפֹשׁ כָּכָל כְּחֵנוּ בְּמִסִּירַת
נַפְשׁ אֶת הַצַּדִּיק הָאֵמֶת עַד שֶׁנּוֹכַח
לְמִצְרָאֵל וְלַהֲתַקְרַב אֵלָיו וְאֵז נּוֹכַח לְאִמּוּנָה
שְׁלֵמָה שְׁעַל־יְדֵי זֶה תִּבְאֵה הַגְּאֻלָּה, כְּמוֹ
שֶׁפָּתוּב: "תְּבוֹאֵי תְשׁוּרֵי מִרְאֵשׁ אֲמִנָּה".
'תְשׁוּרֵי' דִּיקָא. בְּחֵינֵת קוֹל הַשִּׁיר וְהַנְּגוּן
הַנֶּרְאָה הַנּוֹכֵר בְּהַתּוֹרָה הַנֶּ"ל שְׂוָכִין עַל־
יְדֵי שְׂמֻקְבִּלּוֹן מִהַצַּדִּיק הָאֵמֶת, אֲשֶׁרִי
הַזְּכוּה לְזוֹה, אֲשֶׁרִי הַמַּחֲכָה לְזוֹה, אֲשֶׁרִי
הַמְּבַלָּה כָּל יְמֵיו לְהַתְּנַעֵנֵעַ וְלַהֲשַׁתּוֹקֵק
וְלַכְּסֵף לְזוֹה:

הַלְכָה ד בְּהַלְכוֹת כְּפוּד אָב
הַלְכָה ג:

הַלְכָה ה בְּהַלְכוֹת שְׁבוּעוֹת
הַלְכָה ו:

יורה דעה

צמצום ולבוש שמקבלין מן האב פנ"ל, על-ידי זה יכולין לקבל ההתבוננות פנ"ל. ועל-פני גם הרב נקרא אב, כמו שכתוב: "אבי אבי רכב ישראל וכו'". וכמו שאמרו רבותינו ז"ל (פנדרין יט): 'כל המלמד לבן חברו תורה פאלו ילדו'. כי מאחר שלמדו תורה, נמצא, שהמשיך לו לבוש להכמתו פנ"ל, כי בלא זה אי אפשר ללמד פנ"ל. נמצא, שהוא אביו ממש פנ"ל. ועל-פני היותר טוב שאביו בעצמו ילמד עם בנו פנ"ל. ואם אינו יכול ללמד עמו מחיב לשלם שכר למוד, כמו שכתוב בשלחן ערוך, כי בחינת השכר למוד שממשלים האב בעד בנו שעל-ידי זה זוכה הבן ללמוד ולהבין זה בחינת התבוננות שמקבלין על-ידי עשירות שהוא נחלת אבות, דהינו השכר למוד שממשלים האב בעד בנו שעל-ידי זה מקבל ההתבוננות פנ"ל:

וכ"ל זה, דהינו ההתבוננות עם הלבוש, דהינו בחינת העשירות שהוא נחלת אבות, כל זה מקבלין מן אריכות ימים שהוא בחינת זקן, בחינת עתיק, בחינת אביוה דאבא, כמבאר שם בהמאמר הנ"ל, עין שם היטב. וזה בחינת שתיב הזקן ללמוד את בן בנו תורה, כי הוא מסגל לזה ביותר, כי שרש התורה וההתבוננות שצריך זה הבן לקבל הוא מבחינת זקן, הינו אביוה דאבא, בחינת עתיק שממש שרש התורה וההתבוננות

פנ"ל. וכן מבאר במקום אחר ששרש התורה היא מבחינת עתיק, כי איתא בדברי רבנו (בסיון קח) שכל התחדשות התורה הוא בחינת משה משיח, כמו שכתוב: "ורוח אלקים מרחפת על פני הפנים", דא רוחא דמשיח. והמים הוא בחינת התורה, עין שם. ומשיח הוא בחינת עתיק, כמו שכתוב: "ועד עתיק יומיא מטה וכו'". נמצא, ששרש התורה היא מבחינת עתיק, הינו בחינת משיח. וזה שאמרו רבותינו ז"ל (בבא מציעא פה): 'כל מי שהוא תלמיד חכם ובנו תלמיד חכם וכן בנו תלמיד חכם שוב אין התורה פוסקת מורעו, שנאמר (ישעיה נב, טא): לא ימושו מפיד וכו'". ופרש התוספות: והוא שרואין זה את זה, כי זהו קיום התורה בשלמות שזוכה הבן פנו לקבל התורה משרשו, דהינו בחינת זקן, בחינת עתיק פנ"ל. ועל-פני כל בחינת התורה משלשת, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (שבת פה): 'ברוך רחמנא דיהיב לן אורייתא תליתאי לעם תליתאי על יד תליתאי וכו'". כי משם השתלשלות התורה מבחינה משלשת, דהינו הזקן והאב והבן פנ"ל. וזה שכתוב: "והודעתם לבניד ולבני בניד" פנ"ל. עד כאן רחמי האב על הבן, כי השנות התורה שהיא בחינת רחמים, כי הרחמים תלוי פדעת, כמו שכתב רבנו בפה פעמים והוא משתלשלת מבחינת הזקן שהוא בחינת עתיק עד בן הבן פנ"ל:

הלקות ב

בשם שמצוה ללמד את בנו כד מצוה ללמד את בן בנו, שנאמר (דברים ד): "והודעתם לבניד ולבני בניד". ולא לבן בנו בלבד אלא מצוה על כל חכם ללמד לתלמידים וכו', אלא שמצוה להקדים בנו לבן בנו וכן בנו לבן חברו, עד כאן לשון השלחן ערוך (יורה דעה סימן רמה סעיף ג):

ענין בן וכן הבן על-פי מה שכתב רבנו ז"ל הרניי פפרת משבכו במאמר "ניהי מזון - כי מרחמם ונהגם" (בלקוטי תענין סימן ט) ענין בן ותלמיד, ענין שם היטב הענין והכלל, כי הארת הבן הוא בחינת איה, בחינת השגת דרי מעלה. והארת התלמיד היא בחינת מלא כל הארץ כבודו, בחינת השגת דרי מטה וצריך לכלל העולמות עליון בתחתון ותחתון בעליון וכו', ענין שם כל הענין היטב:

וזהו בעצמו בחינת בן וכן הבן, כי בני גנים הם בחינת "למודי ה'", בחינת תלמידים, כי בני גנים הם נצח והוד, פמבא בפנות על 'מביא גואל לבני בניהם'. ונצח והוד זה בחינת למודי ה', בחינת תלמידים, פמבאר בדברי רבנו ז"ל בסוף המאמר הג"ל. כי החלוק שבין בן ותלמיד הוא שהבן השגתו הוא השגת האב ממש, בחינת מה, בחינת איה, שהוא בחינת דרי מעלה. והתלמיד שהוא רחוק יותר, על-יבן השגתו בחינת מלא כל הארץ כבודו, שהיא בחינת השגת דרי

מטה שהם רחוקים יותר שצריכים להאיר בהם בחינת מלא כל הארץ כבודו, וזהו בחינת בן וכן הבן, כי מחמת שגן הבן הוא רחוק יותר מן הבן, על-יבן השגתו בערך הבן הוא בחינת השגת התלמיד, בחינת מלא כל הארץ כבודו. מאחר שכבר נשתלשל בהשתלשלות יותר ונתרחק במדרגה יותר מן הבן. ועל-יבן הוא שלמות גדול בשזוכה החכם ללמד את בנו ואת בן בנו תורה, כי אז נעשה כלליית גדול בשלמות גמור של בן ותלמיד, כי זוכה שהבן והתלמיד שניהם נמשכים ממנו ונקללים בו, כי בנו וכן בנו הם בחינת בן ותלמיד פנ"ל ושניהם נכללין בו שהוא אבי האב בחינת זקן, שזהו בחינת פתר, שהוא בחינת זקן פידוע, שזהו בחינת השגת החכם בעצמו שזוכה לשפע הפתר שהוא מאיר בבן ותלמיד, פמבאר שם פמאמר הג"ל. גמזא, שנעשה כלליית גמור בשלמות גדול, ונקללין בן ותלמיד, דהינו הבן וכן הבן, ונקללין וינקים משרשם שהוא אבי אביהם, שהוא החכם והזקן שזוכה לשפע הפתר, ששם נכללין בן ותלמיד פנ"ל, וכמוכן פמאמר הג"ל. ועל-יבן בן בנו קודם לבן חברו, כי בן בנו, שהוא תלמיד, הוא בשלמות יותר מתלמיד אחר, כי גם התלמיד צריך שיהיה נכלל בבחינת בן, פמבאר שם. אבל הבן הבן שהוא בחינת תלמיד פנ"ל, הוא נכלל יותר בבחינת בן, מאחר שנמשך ממנו החכם בעצמו והוא

בן הפן, על־פניו הוא נכלל יותר בבחינת
 בן. וזהו עקר השלמות שהיה נכלל בן
 ותלמיד ביחד. וזה שאמרו רבותינו ז"ל:
 'כל שהוא תלמיד חכם ובנו תלמיד חכם
 וכן בנו תלמיד חכם, שוב אין התורה
 פוסקת מזורעו לעולם, שנאמר "לא ימושו
 מפיך וכו'". כי עקר קיום התורה שלא
 תשתפח הוא על־ידי פלליית בן ותלמיד,
 שהוא פלליית העולמות דרי מעלה ודרי
 מטה וכנ"ל, כי זה עקר השלמות
 בשנקלליו העולמות יחד העליון בתחתון
 וכו'. וזה עקר החיים שהוא התורה
 שכלולה מהשגת בן ותלמיד שהם
 פלליית כל התורה בלה, כי עקר החיים
 הוא שהנפש, דהינו הדעת הוא מקשר
 בהגוף וגוף ונפש הם בחינת דרי מעלה
 ודרי מטה ובשנקשרו ונקלליו יחד, זה
 בחינת חיים שהוא בחינת קשור
 העולמות וכללותם יחד. אבל בשאין
 העולמות נכלליו יחד, חס ושלום, זה
 בחינת מיתה שנסתלק הנפש מן הגוף
 חס ושלום, מחמת שאין קשר בין עליון
 ותחתון וזה בחינת שכחה שהוא בחינת
 מיתה כמו שכתב רבנו ז"ל (ספ"ו טו), כי
 שכחה היא הסתלקות הדעת שנסתלק
 הדעת מהגוף. ואין השכל והדעת שהיא
 הנשמה מקשר בהגוף. ועל־פני שכחה
 היא בחינת מיתה חס ושלום, כמו
 שאמרו רבותינו ז"ל: כל השוכח דבר
 אחד וכו' באלו מתחייב בנפשו וכו'.
 ועל־פני בשזוכה שהיה הוא ובנו בננו

תלמיד חכם שוב אין התורה נשפחת
 מזורעו מאחר שנקלל בן ותלמיד בשרשם
 בשלמות גמור כנ"ל, על־פני התורה
 מתקיימת בזרעו ואינה נשפחת מהם עוד
 מאחר שנקללו העולמות, דהינו בן
 ותלמיד שהם בחינת דרי מעלה ודרי
 מטה, בחינת נפש וגוף, שזהו בחינת
 חיים, בחינת זכרון, הפך השכחה ועל־פני
 התורה מתקיימת בהם ואינה נשפחת, כי
 עקר קיום התורה על־ידי פלליית בן
 ותלמיד שהם פלליית כל התורה בלה, כי
 עקר הדעת שהוא התורה הוא בחינת
 שתי השגות אלו של בחינת בן ותלמיד
 שהוא כלל כל התורה שהוא הדעת. וזה
 שכתוב בכלליית התורה: "והודעתם
 לבניך ולבני בניך", כי זה כלל כל התורה
 בחינת הארת הפן וכן הפן שהם בחינת
 בן ותלמיד, שזהו בחינת פלליית התורה
 כנ"ל. וזה שכתוב: "השמר לך וכו' פן
 תשפח את הדברים וכו' ופן וכו'
 והודעתם לבניך ולבני בניך". כי על־ידי
 שמאיר בפן וכן הפן, שהם בחינת בן
 ותלמיד, שזהו בחינת פלליית העולמות
 דרי מעלה ודרי מטה, נפש וגוף, בחינת
 חיים, על־ידי זה נצל משכחה, שהוא
 בחינת הסתלקות הדעת, בחינת מיתה
 כנ"ל, שזהו בחינת שאין פלליית וקשר
 בין עליון ותחתון וכנ"ל. וזה שכתבו
 התוספות על מאמר הנ"ל 'כל שהוא ובנו
 וכו' תלמיד חכם וכו': 'והוא שראוין זה
 את זה, כי זה עקר השלמות בשראוין זה

את זה והבן וכן הבן שניהם מקבלין ויונקים מאבי אביהם שהוא בחינת הנקן שבו נכללין שניהם יחד עליון ותחתון בן ותלמיד. ואזי כשנכללין אלו השלשה יחד, דהינו הבן וכן הבן, שהם בחינת בן ותלמיד, נכללין שניהם יחד בבחינת הנקן שהוא אבי אביהם שיוגק משפע הכתר ששם הוא כלליית פלם כנ"ל ואזי נעשה כלליית גדול בשלמות גדול ואזי נעשה חוט המושלש, כי הם נכללין יחד בכלליית גמור כמו חוט משור, כי נעשה פלו חד מאחר שהבן ותלמיד, שהוא בן הבן נכללין יחד בשרשם באבי אביהם ששם הם נכללין יחד, כי שם בן ותלמיד פלו חד. ואזי על-ידי הכלליית זה מתמזגת התורה לעולם, כי זה עקר קוים התורה והדעת על-ידי כלליית בן ותלמיד כנ"ל:

פרוץ ה' לעולם, אמן ואמן:

הלכה ג

כשם שמצוה ללמד את בנו בן מצוה ללמד את בן בנו, שנאמר (דברים ה' ט): "והודעתם לבניך ולבני בניך" וכו':
 על פי המאמר "ויהי מקצו - ה' אלפי גדלת מאד" וכו'. בפסר לקוטי הראשון בס'מן ג"ד, ענין שם כל המאמר: ותכלל, כי צריכין לשמור את הזכרון מאד, דהינו לאדבקא מחשבתא בעלמא דאתי וכו'. וכדי לשמור

את הזכרון צריכין לשמור את עצמו שלא יפל לבחינת רע ענין שהוא מיתת הנפש, שהוא בחינת שכחה וכו'. וגם צריך לשמור את העין מכת המדמה. ואפלו מי שאינו רע ענין צריך לשמור מזה כו' והפח המדמה בא על-ידי חטא לשון הרע, כי פח המדמה הוא פח הפחמיות, הינו תאות הפחמיות וכו'. וזה פח המדמה נכרא, ערב שבת בין השמשות קדם שקדש היום וכו'. ועל-פן הוא שורה על פי השונה הלכות וכו'. ועל-פן פשהם מחדשים בתורה הוא חדוש נאה ומתקבל, כי חדושיהם נמשכין מפת המדמה וכו', אך שהרע מרבה על הטוב ועל-פן חדושין שלהם מיוקין לפרנסה וכו'. ולהכניע הפח המדמה הוא על-ידי בחינת יד, הינו בחינת שמחה, שהוא בחינת כלי זמר שמנגנין ביד, שעל-ידי זה שורה הנבואה על הנביאים וכו', כי נגון בכלי שיר זה בחינת שמכרין הרוח טובה, רוח נבואה, מן הרוח רעה, מתוך העצבות רוח וכו', ענין שם כל זה היטב. ואבשלום שהיה לו רע ענין, כי עינו היה רעה בגדלת אביו, על-פן פגם בזכרון כנ"ל, על-פן לא הניח בן זכר. ועל-פן גזרו המצרים שהם בחינת מדמה, בחינת פרעה וכו', על-פן גזרו על הזכרים דקא שהוא בחינת זכרון שנפגם על-ידי פח המדמה, שהוא בחינת פרעה ומצרים, על-פן גזרו, "כל הבן תילוד תיארה תשליכהו וכו'", ויוסף מקניע המדמה וכו'

ט"ז

יורה דעה

בחנינת 'ויוסף ישית ידו על עיניך וכו'".
עין שם כל זה היטב:

ומצות כל ימיו. ועל-כן צריכין ללמד
תורה עם הנין זכר דיקא, כי הנין זכר הוא
בחנינת זכרון פנ"ל, כי אבשלום לא הניח
בשביל זה בן זכר על שפנם בהזכרון.
נמצא, שכן זכר הוא בחנינת זכרון, על-כן
צריך אביו ללמד עמו תורה, כי התורה
הוא בחנינת זכרון הנ"ל. וצריך אביו
להכניס ולהודיע התורה שהוא בחנינת
זכרון, בחנינת לאדבקא מחשבתא בעלמא
דאחי להודיע זאת לבנו הזכר שהוא
גם-כן בחנינת זכרון פנ"ל:

ב ועל בן אף-על-פי שזה החיוב מטל
על כל אחד מישראל ללמד
תורה לתלמידים אפלו אינם בניו, כמו
שאמר רבותינו ז"ל וכמבאר שם בשלחן
ערך. אף-על-פירכין על אביו מטל החיוב
ביותר להודיע התורה לבנו ולכן בנו, כמו
שכתוב: "והודעתם לבניך ולבני בנך". כי
על אביו מטל החיוב לברר ולזכר דעת
בנו להוציאו מפתח המדמה ולהביאו
לזכרון הקדשה שזוכין על-ידי הכנעת
המדמה פנ"ל, כי זה החיוב של ברור
המדמה שעל-ידי זה זוכין לזכרון הנ"ל זה
החיוב מטל על אביו ביותר. ובשביל זה
מזהר האדם מאוד לקדש עצמו בשעת
תשמיש להכניע הפתח המדמה שהוא
תאות הפקמיות ולברר הרוח טובה מן
הרוח נכאה מעצבות רוח, כי תקון
הברית הוא בחנינת רוח, כמו שכתב רבנו
ז"ל במקום אחר, בחנינת "ולא קמה עוד
רוח באיש", שהוא בחנינת יוסף ששמר

א וזה בחנינת "והודעתם לבניך ולבני
בנך". שהתורה הוהירה אותנו
ללמד את בנינו תורה. ועקר החיוב הוא
רק ללמד עם הנין זכר לבר, כי עם בתו
אסור ללמד, כמו שאמר רבותינו ז"ל, רק
עם הנין זכר חיוב ללמד עמו תורה, כי
התורה היא בחנינת זכרון הנ"ל, הינו
לאדבקא מחשבתא בעלמא דאחי, שזהו
עקר התורה, כי כל עקר נתינת התורה
לנו ומצותיה הוא רק בשביל זה, הינו
בשביל עולם הבא כדי שנוקה ונחה
ונירש את העולם הבא, כי שכר תורה
ומצות בהאי עלמא ליפא, כי אם לעולם
הבא, שהוא עולם שכלו טוב וארך.
נמצא, שכל מי שעוסק בתורה ומצות
הוא מדבק מחשבתא בעלמא דאחי,
שהוא בחנינת זכרון הנ"ל. ועל-כן הוהירה
התורה אותנו מאוד לכל נשפח את כל
דברי התורה. וכמו שכתוב: "מן תשפח
את הדברים אשר ראו עיניך וכו' יום
אשר עמדת לפני ה' אלהיך פחורב".
וכמו שכתוב: "וזכרתם את כל מצות ה'
וכו'". כי עקר הוא הזכרון, שהוא בחנינת
לאדבקא מחשבתא בעלמא דאחי, שעל-
ידי זה עקר קיום התורה והמצות, כי
בששומרין את הזכרון היטב ומדבקין
מחשבתם בעלמא דאחי וזכר היטב את
עלמא דאחי, בודאי לא יהיה פרוך אחר
תאות לבו. ובודאי יהיה עוסק רק בתורה

את הברית שנאמר עליו: "איש אשר רוח אלקים בו". ועל-כן עקר ברור המדמה על-ידי יוסף שהוא בחינת שמירת הברית, וכששומרון את הברית ומכניעין תאות ההמיות שהוא בחינת מדמה או זוכין לזכרון שהוא בחינת בן זכר כנ"ל. כי אז זוכין להמשיך נשמה מסטרא דדכורא שהוא בחינת זכרון שנעשה על-ידי ברור המדמה והכנעת כח המדמה כנ"ל. וזהו בחינת 'הרצה שיהיו בני זכרים וישמח את אשתו בדבר מצוה'. שמחה היא בחינת הכנעת המדמה, שהוא בחינת עצבות רוח, כמבאר במאמר הנ"ל, כי שמחה הוא בחינת תקון הברית ועל-כן על-ידי זה זוכין לבנים זכרים, כי על-ידי תקון המדמה זוכין לזכרון, שהוא בחינת בן זכר כנ"ל.

ועל בן עקר זמן הוויג הוא בלילה אחר חצות, כי בלילה אז הוא זמן פקדונות הרוחות, ואז מבררין הרוח טובה מתוך הרוח רעה, שגהו בחינת וויג דקדושה לברר הטוב מן הרע, והעקר הוא אחר חצות שאז מתעורר כגור של דוד ומנגן, שהוא בחינת הכנעת המדמה, בחינת ברור הרוח טובה מן הרוח רעה, מן העצבות רוח, בחינת "אזכרה נגינתי בלילה עם לבבי אשוחה ויחפש רוחי", כמבאר בסוף מאמר הנ"ל, עין שם. ועל-כן עקר הוויג בליל שבת, כי בשבת נבנע המדמה, כי הוא נברא ערב שבת בין השמשות וקדש עליו היום וכדין

יתפררו כל פועלי און, כי הוא שורה על-פי שונה הלכות שהם בחינת ששה סדרי משנה, בחינת אסור ומותר, פשר ופסול, כמא ומתהור, שהם בחינת ששת ימי החל פידוע, ושם עקר אחיות המדמה, הינו בהרע שמערב שם, שהוא בחינת אסור וכמא וכו'. ועל-כן צריכין יגיעה גדולה בששת ימי החל לברר הטוב מן הרע, הפשר מן הפסול, המתהור מן הפסול וכו' כדי להכניע המדמה וכו'. וזו שפירח בערב שבת יאכל בשבת (כמו שאמרו רבותינו ז"ל, עין שם), כי על-ידי זה זוכה לקדשת שבת שאז הוא בטול המדמה לגמרי, כי אז בשבת יתפררו כל פועלי און, כי בשבת אין שום שליטה לכח המדמה, כי הוא שורה רק על-פי שונה הלכות שהם בחינת ששת ימי החל כנ"ל, אבל בשבת אין לו שום אחיזה, כי אז הוא בלז קדש בלז טוב. ועל-כן עקר הוויג הוא בליל שבת דיקא, כי אז יכולין לזכות לזכרון שהוא בחינת בן זכר כנ"ל:

ג וזה בחינת זכרון הנאמר בשבת, כמו שכתוב: "זכור את יום השבת לקדשו". וזכור דיקא. שבת שהוא הכנעת המדמה הוא בחינת זכרון, בחינת לאדפקא מושבתא בעלמא דאתי כנ"ל, כי שבת הוא מעין עולם הפא. וזהו בחינת זכרה מאחד בשבת, כי שבת הוא בחינת עולם הפא. וששת ימי המעשה הוא בחינת עולם הנה. ועל-כן אנו מזהרין לזכור את יום השבת מאחד

בשבת, כמו שאמרו רבותינו ז"ל: זכרהו מאחד בשבת. זכרהו דיקא, הינו לשמור את הזכרון היטב שהוא לאדבקא מחשבתא בעלמא דאתי, הינו לזכר את העולם הבא, שהוא בחינת שבת, מאחד בשבת הינו בעולם הזה, הינו לשמור את הזכרון היטב לאדבקא מחשבתא בעלמא דאתי שהוא יום שבלו שבת וכנ"ל. גם עקר הזכרון על ידי תקון העין על ידי ששומרין עצמן מרע עין וגם שומרין את העין מפיח המדמה, כמבאר במאמר הנ"ל ושבת הוא בחינת תקון העינים, כי שבת הוא פת עין, כמו שפכת רבנו ז"ל כמה פעמים. ועל כן אמרו רבותינו ז"ל: פסיעה גסה נוטלת אחד מחמש מאות ממאור עיניו של אדם ומחדר לה בקדישא דבי שמישי. נמצא, שבשבת נתתקן מאור העינים והוא בחינת כוס של קדוש שאמרו רבותינו ז"ל שצריכין שיתן עיניו בו. כי אז נתתקן העין כנ"ל ומחדר לה בקדישא דבי שמישי. ועל כן בשבת זוכין לזכרון ונקבע המדמה, כי הזכרון תולה בתקון העינים, בבחינת ולזכרון בין ענין כנ"ל במאמר הנ"ל. ועקר תקון העינים בשבת הוא על ידי הקדוש כנ"ל. ועל כן יש בהקדוש עין תבין, כי הקדוש הוא תקון העין. וזהו זכור את יום השבת לקדשו - זכרהו על הנין. כי על ידי הנין של קדוש, שהוא תקון העין, על ידי זה זוכין לזכרון הנ"ל

ועל כן יין בגימטריא ע"ה, כי הוא תקון העינים כנ"ל. כי על ידי הקדוש ממשכין הקדשה של שבת שהוא בחינת עלמא דאתי, בחינת לאדבקא מחשבתא בעלמא דאתי, ודוחין המדמה הנאחו בששת ימי המעשה. ועל כן הוא תקון העין בחינת זכרון הנ"ל, בחינת זכרהו על הנין. זכרהו דיקא, על הנין דיקא, כי על ידי הקדוש זוכין לזכרון כנ"ל:

גו. קד

ד וזהו בחינת בן וכן הנין, בחינת "והודעתם לנגיד ולבני כנגיד", כי כל אחד ואחד מישראל צריך לקדוש עצמו בקדשת הברית כדי שזוכה לזכרון הזכרון בחינת בן זכר לזכר המדמה כנ"ל. וצריכין לזכרון הזכרון שהוא בחינת בן זכר בבירור אחר ברור, כי לזכות לזכרון צריכין להכניע ולשבר שני דברים, הינו לשבר בחינת רע עין. ואחר כך לשבר פח המדמה כנ"ל, שהוא גם כן פגם העינים כנ"ל. ואלו השתי קלפות הם בחינת תרון ענין דמכסין על עיניו, שהם בחינת הערלה דמתפאי על ברית קדישא, שהם שתי קלפות שמכניעין אותן על ידי בריתות הערלה ופריעה, כי בריתות הערלה היא בחינת בריתות והקבעת הרע עין שהוא רע לגמרי, שהוא בחינת מילה, בחינת מ"ל אורות שנתגלגלין על ידי זה, כי מ"ל בגימטריא ע"ה, הינו שזוכין לבחינת טוב עין שהוא בחינת תקון הברית שתלוי בעינים, כמו שפתינו: "ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם אשר אתם זנים

לקוטי הלכות

הלכות מלמדים ג

יורה דעה קנה

אחריהם למען הנזכרו וכו". ועל ידי פריחת העקלה, שהוא בחינת רע לגמרי, בחינת רע עין, על ידי זה זוכין לבחינת טוב עין, שהוא בחינת מילה, בחינת תקון הברית, בחינת יוסף כנ"ל. ואחר כך צריכין לפרע. ופרעוה זה בחינת ברור המדמה שקורעין העור הידק שחופה על הברית ומכסה אותו, שהוא בחינת כח המדמה החופה על פת עין, שהוא בחינת עמרה דברית וצריכין לקרע ולשבר העור הזה ולדחותו מן הברית כדי שאי כפי שתתגלה העמרה על ידי הכנעת המדמה שהוא בחינת עור הפריעה. ועקר ההוליה דקדשה לזכות לבן זכר דקדשה, בחינת זכרון הוא על ידי שמקדישין הטפה משתי קלפות הנ"ל, מרע עין ומכח המדמה, שהם בחינת טפת עשו וישמעאל, שהם תרין עניני דמכסון על עיניו, שהם שתי הקלפות הנ"ל. ועל כן אברהם יצא ממנו ישמעאל, יצחק יצא ממנו עשו, יעקב היתה מטתו שלמה. כי עד יעקב נתברר הזכרון דקדשה בברור אחר ברור, כי אברהם אבינו עליו השלום, התחיל לגלות אלקותו בעולם שהוא בחינת זכרון הנ"ל. שהיה מגלה ולמד לבני העולם שישליכו אחרי גום את כל תאוות עולם הזה והכליו. וזכרו היטב באחריהם וידבקו מחשבתם בעלמא דאתי. ומחמת שהוא היה הראשון שהתחיל להמשיך ולגלות הזכרון בעולם, על כן הברר לברר

הזכרון בחינת בן זכר בברור אחר ברור על ידי בנו יצחק וכן בנו יעקב, שנחפרו משתי הקלפות הנ"ל שהם עשו וישמעאל, שהם תרין עניני דמכסון על עיניו, שהם בחינת רע עין וכן המדמה שהם פוזמין את העיניו שעל ידי זה נפגם הזכרון כנ"ל. ועל כן יעקב שנחפרו לגמרי משתי הקלפות הנ"ל, על כן זכה אחר כך שהיתה מטתו שלמה. ומחמת שהאבות המשיכו הזכרון בעולם כנ"ל, על כן זכו לזכרון ונשארו זכרים קנים לדורי דורות, בחינת "וזכרתי את בריתי יעקב ואף את בריתי יצחק וכו'", "וזכרתי דיקא, כי הם גלו הזכרון בעולם לאדבקא מחשבתא בעלמא דאתי על בן זכו ונשארו זכרים לדורי דורות שהיו בחינת בן זכר שזוכין על ידי הזכרון, כי הבן זכר הוא גם בן זכרון, כי על ידי בנו נשארו זכרי לדורי דורות. והיו בחינת "והודעתם לבניך ולבני בניך", כי כל אחד ואחד לפי בחינתו צריך לברר הטפה משתי הקלפות הנ"ל, מרע עין ומכח המדמה, מעשו ומישמעאל, ועל כן עקר הברור על ידי בן זכר הבן. כי אב ובן וכן הבן הם בחינת אברהם יצחק ויעקב שעל ידם עקר ברור הזכרון משתי קלפות הנ"ל כנ"ל. ועל כן צריך האב למרח ללמד תורה עם בנו וכן בנו כדי להודיע להם התורה שהיא בחינת זכרון כדי לבררם מרע עין ומכח המדמה, כי עליו מוטל הדבר לברר בנו וכן בנו משתי קלפות הנ"ל ולהכניס בהם

יורה דעה

הזכרון תלוי בתקון העינים כנ"ל, ועל-כן
 כשזוכה לראות בעיניו בנו וכן בנו תלמיד
 חכם, שזהו בחינת תקון הזכרון בשלמות,
 בחינת "ולזכרון בין עיניך", אזי נצל
 משכחה ושוב אין התורה פוסקת מן-רעו
 לעולם וכו' כנ"ל:

ה וזה בחינת חמש זכירות, שפלים הם
 בחינת שמירת הזכרון דקדושה,
 דהינו לאדפקא מחשבתיא בעלמא דאתי,
 כי זכירת מעשה מרים שדברה לשון הרע
 על משה רבנו עליו השלום, זה בחינת
 הכנעת המדמה שבא על-ידי לשון הרע
 כנ"ל. וזכירת מעשה עמלק זה בחינת
 מאד, כי עקר מלחמתו היה רק מחמת
 שעינו היה רעה בגדלת ישראל. וזהו
 בחינת "ויראו כל העדה כי גוע אהרן".
 ודרשו רבותינו ז"ל: אל תקרי ויראו אלא
 וייראו, כי נסתלקו ענני כבוד, ועל-ידי זה
 נראו ונתגלו כל העדה ואז בא עמלק,
 כמו שכתוב: "וישמע הכנעני מלך ערד",
 שהוא עמלק, כמו שפרש רש"י. כי
 בתחלה היו הענני כבוד מכסין וחופין
 עליהם וחוצצין בפני עינו הרעה ולא היה
 לעמלק שום שליטה עליהם על-ידי עין
 רע שלו, רק אחר כך אחר שנסתלקו
 הענני כבוד, אז רצה לשלט עליהם חס
 ושלום על-ידי עינו הרעה. ועל-כן לא
 היה מתגבר בתחלה כי אם על חלושי
 פח שהיה הענן פולטן ולא היו יכולים

הזכרון דקדושה שהוא בחינת הודעת
 התורה כנ"ל, וזהו שנאמר שם בפסוק זה,
 "רק השמר לך ושמר נפשך מאד פן
 תשפח את הדברים אשר ראו עיניך ופן
 יסורו מלביבך כל ימי חייך והודעתם
 לבניך ולבני בניך". כי עקר ההודעה לבנו
 ולכן בנו הוא רק בשביל לשמר את
 הזכרון היטב לכל ישפה כמו שכתוב
 מקדם, "פן תשפח את הדברים אשר ראו
 עיניך". אשר ראו עיניך דיקא. שלא תפל
 לשכחה חס ושלום, שהוא פגם העינים,
 עד שיכול לשפח את הדברים אשר ראה
 בעיניו. ועל-כן ההודעה התורה לשמר
 עצמו מזה, ולשמר עצמו משכחה, שהוא
 מיתת הלב, בחינת "וּפְן יסורו מלביבך כל
 ימי חייך", רק להשתדל לזכות לזכרון
 לאדפקא מחשבתיא בעלמא דאתי, שעל-
 ידי זה זוכין לבן זכר לבן ולכן הנו, בחינת
 "והודעתם לבניך ולבני בניך" כנ"ל. וזהו
 שאמרו רבותינו ז"ל (בבא קיעא פה): 'כל
 שהוא תלמיד חכם ובנו תלמיד חכם וכן
 בנו תלמיד חכם שוב אין התורה פוסקת
 מן-רעו לעולם, שנאמר "לא ימושו מפקד
 וכו'". כי בשהוא תלמיד חכם ובנו וכן
 בנו תלמיד חכם, זהו עקר קיום התורה
 שהוא בחינת זכרון, כי עקר ברור הזכרון
 על-ידי בן וכן הנו כנ"ל. ומאחר שזכה
 לזכרון בשלמות שוב אין התורה נשפחת
 מן-רעו לעולם, כי כבר זכה לזכרון
 בשלמות כנ"ל. וזהו שפרשו התוספות
 שם, והוא שראוין זה את זה, כי עקר

לְהַשְׁמֵר מֵעֵינוּ הַרְעָה. וְזוּהוּ: "וְיִבֹא עִמְלֶךְ וְיִלְחֶם עִם יִשְׂרָאֵל בְּרַפְיֹתָיִם". וְדַרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל, בְּרַפְיֹתָיִם זָיִים, זֶה בְּחֵינֵת חֵלִישׁוֹת הַיָּדִים שֶׁעַל יָדָם מִכְנִיעִין הַמְדוּמָה וְאֵן נִכְנָע גַּם עֵינוּ הַרְעָה. כִּי הִרַע עֵינֵן מִתְנַבֵּר עַל-יְדֵי כַח הַמְדוּמָה שֶׁהוּא גַם-כֵּן פָּנָם הַעֵינַיִם וְעַל-יְדֵי בְּחֵינֵת הַיָּד מִכְנִיעִין הַמְדוּמָה וְנִכְנָע הִרַע עֵינֵן. וְעַל-כֵּן כָּא עֲלִיהֶם עִמְלֶךְ בְּרַפְיֹתָיִם דְּיוֹם כְּנ"ל. וְזוּהוּ: "וְהָיָה כַּאֲשֶׁר יָרִים מִשָּׁה יָדוֹ וְגִבְרַת יִשְׂרָאֵל וְכוּ". 'יָדוֹ' דִּיקָא. כִּי מִשָּׁה הָיָה יָכֹל לְהָרִים יָדוֹ לְבָרַר עַל-יְדֵי זֶה הַטּוֹב מִן הַמְדוּמָה וְלִהְיֵנִי אֶת הִרַע שֶׁעַל-יְדֵי זֶה נֹפֵל הִרַע עֵינֵן מִמּוּלָא, כִּי עֵקֶר יִגִּיקַת הִרַע עֵינֵן שֶׁהוּא רַע גְּמוּר הוּא דְרַךְ הַמְדוּמָה שֶׁמְעַרְבֵב טוֹב וְרַע, שֶׁהוּא בְּחֵינֵת עֵינֵן הַרְעָת טוֹב וְרַע, בְּחֵינֵת נִגְה פִּדּוּעַ. וּכְשׁוֹזְכִין עַל-יְדֵי בְּחֵינֵת הַיָּד, בְּחֵינֵת שְׂמִיחָה לְהַכְנִיעַ הִרַע שֶׁבְּמְדוּמָה וְלְבָרַר וְלִהְיֵלוֹת וְלְהָרִים הַטּוֹב שֶׁבּוֹ אֵל הַקְּדוּשָׁה, עַל-יְדֵי זֶה נֹפְלִים הַקְּלָפוֹת רַעוֹת שֶׁהֵם בְּחֵינֵת רַע עֵינֵן, רַע גְּמוּר, הֵם נֹפְלִים לְגַמְרֵי, שֶׁזוּהוּ בְּחֵינֵת מַפְלֵת עִמְלֶךְ שֶׁהוּא רַע עֵינֵן, עַל-יְדֵי הַרְמַת יָד מִשָּׁה שֶׁהָיָה רַבֵּן שֶׁל כָּל הַנְּבִיאִים שֶׁזָּבַח לְאַסְפַּקְלָרְיָא הַמְּאִירָה שֶׁכָּל זֶה הוּא בְּחֵינֵת הַכְּנַעַת הַמְדוּמָה עַל-יְדֵי הַיָּד שֶׁעַל-יְדֵי זֶה זֹכִין לְנִבּוּאֹת אִמַּת בְּחֵינֵת "כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר ה' בְּיַד מִשָּׁה". 'בְּיַד' דִּיקָא, כְּמִבְּאָר כָּל זֶה כְּמִבְּאָר הַנ"ל:

וְזוּהוּ בְּחֵינֵת זְכִירַת יְצִיאַת מִצְרַיִם, כִּי פָרַעַה וּמִצְרַיִם הֵם בְּחֵינֵת כַּח הַמְדוּמָה, כְּמִבְּאָר כְּמִבְּאָר הַנ"ל. וְעַל-כֵּן מֵאַחַר שֶׁיִצְאֻ מִמִּצְרַיִם וּמִפָּרַעַה וְהַכְּנִיעוּ הַמְדוּמָה וְלִקְחוּ עֲצָמוֹת יוֹסֵף עִמָּהֶם שֶׁעַל-יְדֵי זֶה עֵקֶר הַכְּנַעַת הַמְדוּמָה וְאַחַר כֵּךְ כָּא עֲלִיהֶם עִמְלֶךְ שֶׁהוּא הִרַע עֵינֵן וְכוּ לְהַכְנִיעוּ וְלִשְׁכַּחוּ גַם-כֵּן, עַל-כֵּן אַחַר כֵּךְ וְכוּ לְקַבְּלַת הַתּוֹרָה, שֶׁהוּא בְּחֵינֵת זְכִירַת בְּחֵינֵת לְאַדְבָּקָא מִחֻשְׁבָּתָא בְּעֻלְמָא דְאַתִּי. כִּי זֶה עֵקֶר נְתִיבַת הַתּוֹרָה וְהַמְצָוֹת כְּשֶׁכָּבִיל לְזַכּוֹת לְחַיֵּי עוֹלָם הַבָּא וְכַנ"ל. וְזוּהוּ בְּחֵינֵת זְכִירַת מַעֲמַד הַר סִינַי, בְּחֵינֵת "זְכוּר אֶת יוֹם אֲשֶׁר עֲמַדְתָּ לְפָנַי ה' אֱלֹהֶיךָ בְּחֹרֵב פֶּן תִּשְׁכַּח אֶת הַדְּבָרִים אֲשֶׁר רָאוּ עֵינֶיךָ". אֲשֶׁר רָאוּ עֵינֶיךָ דִּיקָא וְכַנ"ל. וְזֶה בְּחֵינֵת זְכִירַת שֶׁבֶת, בְּחֵינֵת "זְכוּר אֶת יוֹם הַשְּׁבֶת לְקַדְּשׁוֹ", כִּי שֶׁבֶת הוּא בְּחֵינֵת עֻלְמָא דְאַתִּי שֶׁהוּא עֵקֶר הַזְּכִירָוֹן וְכַנ"ל:

וְזוּהוּ בְּחֵינֵת מַה שֶׁהַרְשָׁעִים שׁוֹכְחִים אֶת שְׁמֵם לְאַחַר מוֹתָם, כִּי הַשֵּׁם שֶׁל הָאָדָם הוּא עֵקֶר הַזְּכִירָוֹן, כְּבְּחֵינֵת "לִשְׁכַּח וְלִזְכֹּרֶךָ תִּתְּנוּ נֶפֶשׁ", כִּי עֵקֶר זְכִירָוֹן הָאָדָם לְאַחַר מוֹתוֹ הוּא שְׂמוֹ לְבָד, כִּי לֹא נִשְׁאַר מִמֶּנּוּ כִּי אִם שְׂמוֹ לְבָד שֶׁהוּא חַיּוּתוֹ כְּבְּחֵינֵת "נֶפֶשׁ הִיָּה הוּא שְׂמוֹ", כִּי הַשֵּׁם הוּא הַנֶּפֶשׁ וְהַחַיּוּת שֶׁל הָאָדָם כְּנ"ל וְהוּא עֵקֶר הַהִשְׁאָרָה וְהַזְּכִירָוֹן שֶׁל הָאָדָם לְאַחַר מוֹתוֹ, בְּחֵינֵת "וְלֹא יִמָּחַה שְׂמוֹ מִיִּשְׂרָאֵל", כִּי הַשֵּׁם הוּא

יורה דעה

בחינת זכרון, בחינת "זה שמי וזה זכרי
לדר דר" פנ"ל:

בחינת זכרון, בחינת "זה שמי וזה זכרי
וכו". ועמלק שפגם בזכרון על-ידי עינו
הרעה, שהיה מתקנא בישראל על שהם
שומרון את הזכרון ומדבקים מחשבתם
בעלמא דאתי ומשמין כל יגיעתם
ומרחתם ועבודתם ונגעגועם וכסופם
והשתוקקותם רק לעלמא דאתי והוא
נתקנא בהם על זה ורצה להלחם עמם
להחליש חס ושלום, בחינת הזכרון הזה.
ועל-כן נצטוינו לזכר מעשה עמלק פנ"ל,
על-כן נאמר בעמלק. "שמום מוחית
לעולם ועד" (תהלים ט), כי על ידי שפגם
בזכרון דקדושה וזיה נמחה שמו וזכרו
לעולם ועד ועל-כן נשבע הקדוש-ברוך-
הוא שאין שמו שלם וכו' עד שימחה
זכר עמלק, כי כל זמן שלא נמחה זכר
עמלק בשלמות, כפיכחול, אין השם שלם,
כי השם הוא בחינת זכרון שאינו נשלם
כי אם על-ידי מוחית עמלק שהוא פגם
הזכרון פנ"ל. ועל-כן הרשע שהלך בחייו
אחר תאות עולם הזה ולא שמר את
הזכרון בעולם הזה לאדבקה מחשבתא
בעלמא דאתי על-כן עגשו מדה במדה
ששובח שמו לאחר מיתתו שזיה עקר
פגם הזכרון שהוא בחינת שם פנ"ל. אבל
מי שזכה לזכרון וזכר היטב בעולם הזה
את אחריתו ודבק מחשבתו תמיד
בעלמא דאתי על-ידי זה נשאר זכרו
ושמו לדורות וזוכר את שמו בודאי, כי
זכה לזכרון גם בחייו כי השם הוא

הלכות
ההלכות תלמוד תורה

הלכה ד

חייב כל אדם ללמד תורה וכו'. חייב כל
אדם ללמוד לבנו ולבן בנו, שנאמר
(דברים ה, ט): "והודעתם לבניך ולבני בניך".
ולא לבנו וכן בנו לבר, אלא חייב כל אדם
ללמוד לתלמידים אלא שמצוה להקדים
בנו לבן בנו, וכן בנו לבן חברו וכו'.

א על פי התורה "ואתם תהיו לי ממלכת
כהנים" (בספין דר), ענין שם כל
התורה היטב. והכלל, שצריכין לקבל אור
הנקדה מהצדיק שהוא בחינת מלאפום
וכו'. שבתחלה צריכין לקבל הכל
מהצדיק, שהיא נקדה כללית וכו'. ואחר
כך צריך כל אחד ואחד להאיר בחברו
מהנקדה שיש בו וכו', וגם צריכין להאיר
מנה ובה מהנקדה שבו לבנו, כי צריכין
להאיר אור הנקדה על-ידי הדבור,
בבחינת "פי ידבר חכמות", לחלב שהוא
בחינת וא"ו, בחינת "והגות לבי תבונות
וכו". ועל-ידי כל זה נתפסלין החרפות
השורין על חלב, דתינו כל התאות שהם
אהבות הנפולין, כי שם אצל הנקדה
שורה אור האהבה הקדושה וכו'. נמצא,

לקוטי הלכות

הלכות מלמדים ד

יורה דעה

קנט

שצריך כל אחד לדבר עם הצדיק כדי לקבל אור הנקדה מהצדיק שהיא נקדה הכללית וגם צריכין לדבר עם חברו, פי גם בחברו יש בחינת נקדה שהיא בחינת צדיק והוא צריך לקבל מחברו וכן חברו ממונו וכו', וגם צריכין לדבר בינו לבין קונו כדי לקבל אור נקדתו מנה ובה וכו', עין שם כל זה היטב:

ב וזה בחינת מצות תלמוד תורה **ב**
 שצריכין לעסק בתורה בפה מלא דיקא, כמו שכתוב (דברים י:):
 "ודברת בם". וכתוב (משלי ה): "כי חיים הם למצאיהם" - למצאיהם בפה" (כפי שאמרו רבותינו ז"ל שרובן דף טו...), פי עקר עסק התורה צריך כדי שיבא לידי מעשה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל: "פי לא המדרש הוא העקר אלא המעשה". וכמו שאמרו רבותינו ז"ל:
 'מרגלא בפומא דרבא תכלית תורה תשובה ומעשים טובים שלא יהא אדם קורא ושונה וכו'. ועל-כן צריכין לדבר בתורה בדבורים דיקא כדי שתאיר אור הנקדה שמאירה על-ידי הדבור בפה דיקא, בבחינת "פי דבר חכמות וכו'" פנ"ל, שתאיר להלב לבטל התרפות והשכירות השורין על הלב, שזה עקר תכלית עסק התורה לבטל כל התאות רעות שהם האהבות רעות. ועל-כן אמרו רבותינו ז"ל (קדושין ב): אם פגע בך מגול זה משכהו לבית המדרש אם אבן הוא נמוח וכו', וכן אמרו רבותינו ז"ל: בראתי

יצר הרע בראתי תורה תכלין, הינו פנ"ל. פי עקר פח היצר הרע הוא על-ידי האהבות רעות שבאין משבירת פלים שעל-ידי זה מתגבר על האדם בתאותיו. ועל-כן על-ידי עסק התורה שעל-ידי זה מקשר ומאיר הנקדה להלב בבחינת פי דבר חכמות והגות לפי תבונות, על-כן על-ידי זה נופלין האהבות רעות כמו שמבאר שם. ועל-ידי זה נתבטל היצר הרע שניקתו משם. וזה בחינת מה שאמרו רבותינו ז"ל (קדושת ה): 'לעולם ירגיז אדם יצר טוב על יצר הרע וכו', ואמרו לה יעסק בתורה, שנאמר, "אמרו בלבבכם". אמרו בלבבכם' דיקא, פי צריך להאיר האמירה והדבור אל הלב שעל-ידי זה נתבטל היצר הרע שהוא בחינת חרפת לב, שבירת לב פנ"ל. וזה בחינת 'קשרם על לבך תמיד' הנאמר בהתורה, 'קשרם על לבך' דיקא, פי צריך לקשר התורה, שהוא בחינת הנקדה להלב, כדי לבטל חרפת לב וכו' פנ"ל. פי התורה היא בחינת הנקדה, בחינת מלאפום, כמו שמבאר שם שהתורה היא בחינת מלאפום וכו', עין שם. וזה בחינת "פי קרוב אליך הדבר מאד בפיך ובלבבך לעשתו". 'בפיך ובלבבך' זה בחינת שצריכין לקשר הנקדה אל הלב, בבחינת "פי דבר חכמות והגות לפי תבונות" פנ"ל. והיו 'לעשתו', פי על-ידי זה זוכין לשמר ולעשות ולקיים את התורה שזה העקר, פי נתבטלין התרפות והשכירות

יורה דעה

השורין על הלב שהם הפך התורה וכב"ל:

ג ועל פן צריכין ללמד עם בנו ועם בן בנו, כמו שכתוב: "והודעתם לבניך ולבני בניך וכו'", ולא עמיהם לבד וכו'. אלא שחייבין להקדים אותם וכו'. פי התורה, שהיא בחינת אור הנקודה, צריכין לקבל בפשט בחינות, דהינו א. לדבר עם הצדיק לקבל ממנו נקודה הכללית, ב. לדבר עם חברו בבחינת ומקבלין דין מן דין, ג. לדבר בינו לבין קונו לקבל הנקודה מנה ובה כב"ל. וזה דוע שבקדושה כל בחינה ובחינה צריכה להיות כלול מכל הבחינות. ועליכן הנקודה של כל אחד מישראל בעצמו צריכה להאיר בשלש בחינות הנ"ל. וזה בחינת "והודעתם לבניך ולבני בניך" כנגד שלש נקודות הנ"ל, פי בשלומד בעצמו ומדבר דברי התורה בפיו ומקשרם ללבן או מאיר הנקודה מפיו ללבן מנה ובה וכשזוכה להוליד בן מחיב ללמוד עמו. ואז "טובים השנים מן האחד שאם יפלו האחד יקים את חברו", פי אז מאירה הנקודה השניה שמאיר כל אחד מישראל לחברו בבחינת ומקבלין דין מן דין, פי גם הכנים נקראים אחים וחברים, כמו שכתוב: "ויאמר יעקב לאחיו לקטו אבנים". ופרש רש"י: לאחיו לבניו שהיו אחים נגשים אליו וכו'. וכשזוכה לבן בנו מחיב ללמד עמו. ואז החוט המשלש לא במהרה יתקן, פי אז צריך ללמד עם בנו ועם בן בנו ואז

נתגדלה נקדתו ונעשית בבחינת אור נקדת הרב. מאחר שאזכה ללמד עם שנים עם בנו ועם בן בנו, פי אז בנו בעצמו לומד עם בנו שהוא בן בנו. ולמודם שלומדים יחד הוא בחינת אור הנקודה של החברים כב"ל והוא נעשה זמן ולומד עם שניהם. עלכן נקדתו בבחינת נקדת הרב שנקרא זמן - זה קנה חכמה, פי הוא מאיר בשניהם כבנו וכן בנו בבחינת נקדת הרב שהוא בחינת זמן. ובנו וכן בנו מאירין זה בזה בבחינת נקדת החברים. וכל אחד לומד בעצמו ומאיר הנקודה מנה ובה. ואז מאירין כל השלש נקודות ונתבטלן כל התרפות והשבירות כב"ל, פי השלש נקודות הנ"ל הם בחינת שלשה אבות אברהם יצחק ויעקב. בתחלה היתה נקדת אברהם רק מנה ובה, פי הוא היה הראשון שהפיר את בוראו בשלמות והתחיל להאיר אור הנקודה בעולם לבטל התרפות והשבירות שהתגברו מחטא אדם הראשון, פי אברהם וזה לכהנה, בחינת אהבה הקדושה, בחינת אתה כהן לעולם. וזה זכה עלידי שהשתדל כל ימיו בהתבודדות לדבר בינו לבין קונו ולדבר עם בני אדם שעלידי זה זכה להאיר אור הנקודה. ועלידי זה זכה לאהבה הקדושה ששורה אצל הנקודה בחינת אברהם אהבי כב"ל. אבל בתחלה היתה נקדת אברהם בבחינת הנקודה המאירה מנה ובה, פי הנה יחיד בעולם בבחינת אחד

לקוטי הלכות

הלכות מלמדים ד

יורה דעה קסא

היה אברהם, ואחר כך בשנכה להוליד את יצחק אז היה בחינת מוכים השנים וכו"ל. ובשהוליד יצחק את יעקב אז החוט המשלש לא במהרה ינתק, כי אז נשלם הקדשה, כי אז נמשכה אור הנקדה בכל השלש בחינות הנ"ל. ועל פן יעקב אבינו קבל הנקדה בשלש בחינות הנ"ל, כי קבלה מאבי אביו בבחינת נקדת הנקון שהוא הרב שבדור וקבלה מאביו בבחינת נקדת התברים כנ"ל וקבלה מגזר ובה. ועל-פן באמת לא נשלמה הקדשה עד יעקב שהיתה מפתו שלמה. אבל אברהם יצא ממנו ישמעאל ויצחק יצא ממנו עשו, כי אז עדין לא נתבטלה החרפה והשכירה שהם בחינת ערלה דחפוי על ברית. שעל-ידי זה יצא מהם ישמעאל ועשו שהם מבחינת החרפה והשכירה, מבחינת מלכין קדמאין דמיתו, שהם בחינת "ואלה המלכים אשר מלכו בארץ אדום לפני מלך מלך לבני ישראל" פידוע. וכל זה מחמת שעדין לא האירה הנקדה בשלמות בכל השלש בחינות כנ"ל. שעל-ידי זה לא נתבטלה לגמרי החרפה והשכירה שהם בחינת ישמעאל ועשו, אבל יעקב שהיה חוט המשלש. ואז נשלמה אור הנקדה בכל השלש בחינות כנ"ל. ואז נתבטל החרפה והשכירה לגמרי וזכה לשמירת הברית בתכלית, כמו שכתוב: "ראשית אוני". על-פן היתה מפתו שלמה בלי שום פסול, כי אז נתבטלה החרפה והשכירה

לגמרי על-ידי שנשלמה אור הנקדה בכל השלש בחינות כנ"ל:

וזה שאמרו רבותינו ז"ל (בבא מציעא פה): 'כל מי שהוא תלמיד חכם ובנו תלמיד חכם ובנו תלמיד חכם ובנו תלמיד חכם ובנו תלמיד חכם ובנו תלמיד חכם, ונאני וכו' לא ימושו מפרד ומפי ורעד ומפי זרע ורעד וכו'". כי אז מאירה הנקדה בכל השלש בחינות שעל-ידיה עקר קיום התורה כנ"ל:

ד ועל פן צריכין להקדים בנו לבן בנו. וכן בנו לבן חברו, כי צריכין להאיר הנקדה בבניו יותר מחמת שבניו נמשכו ממנו, וכל נקדתם הקדושה שיש בהם נמשך ממנו. כי עקר הנקדה שיש בכל אחד מ'ישראל הוא מחמת שהוא מזרע ישראל, כי כל אחד מ'ישראל יש בו נקדה קדושה מצד הולדתו מחמת שהוא מזרע אברהם יצחק ויעקב, כי אברהם זכה לזה להמשיך אור הנקדה הקדושה לו ולזרעו אחריו לזרות עולם, כי ממנו התחיל שלשלת היוחסין של קדשת ישראל שלא תפסק לעולם, כי מאברהם נמשכה הנקדה מצד ההולדה ליצחק בנו שרק הוא נקרא זרעו, כמו שכתוב: "ביצחק יקרא לך זרע". וכן ביצחק ליעקב, ויעקב היה מפתו שלמה וממנו נמשכה הנקדה בשלמות לשנים עשר שבטי יה וכן מדור לדור לעולם שכל אחד ואחד מזרע ישראל יש בו נקדה הקדושה מחמת ההולדה מחמת שהוא

יורה דעה

מזרע ישראל מזרע אברהם יצחק ויעקב, פי עקר הנקדה היא בבחינת ברית, בחינת צדיק יסוד עולם, כמו שמבאר שם בבהרת הנ"ל. ומשם כל ההולדות, כי הוא צנור של כל הגשמות פדוע וכל ישראל על-ידי שהם גמולים הם פלם בבחינת קדשת הברית, (כמו שכתב רבנו ז"ל במקום אחר בסיון כג) בבחינת צדיקים, כמו שכתוב: "ועמד פלם צדיקים". וזה וכו' מאברהם שהיה ראש לגמולים והוא הראשון שהעביר התרפה שהיא הערלה דחפאי על ברית. שעל ידי זה האיר אור הנקדה שהיא בחינת צדיק יסוד עולם וזכה להוליד את יצחק אחרי שפבר היה גמול ועל-ידי זה זכה להוריש קדשת ישראל לדורות שפל זרעו שהם זרע ישראל ימשיכו הנקדה הקדושה מאב לבן מדור לדור לעולם כנ"ל:

נמצא, שהנקדה של כל אחד מישראל הוא נמשכת מאביו מצד ההולדה כנ"ל, אבל מחמת זהמת הנחש שהוא התגברות התאות שנמשכין משבירת פלים מהתרפות הנ"ל על-ידי זה נתעלם ונסתר אור הנקדה שיש בכל אחד מישראל מצד ההולדה, כי התרפות לב שבירת לב הם מתגברים בההולדה דיקא, פי זה כלל שבמקום שהקדושה גבה יותר שם הם מתגברים ביותר, כי את זה לעמת זה עשה אלקים וכו'. ועל-כן ברב ההולדות נאחו בהם בחינת שבירת לב חרפת לב שמהם הקלפה החופה על

הפרי שמהם כל התאות שעל ידם נתעלם אור הנקדה. וזה כל העבודה של כל אדם להתגבר להאיר עצם הנקדה שיש בו שתאיר ללבו על-ידי הדבור שמדבר בינו לבין קונו ועם חבריו ורבו וכו' כנ"ל. כדי לכטל בחינת החרפה השורה על לבו שנמשכת מושבירת פלים מחמת שלא נקדש אביו בשעת ההולדה. ועל-כן החיוב מטל על אביו ביותר לדבר עם בנו בתורה ויראת שמים כדי להאיר בו הנקדה מפה ללב כנ"ל. פי על אביו דיקא מטל החיוב ביותר מחמת שעצם הנקדה הקדושה נמשכה ממנו מחמת שהוא מזרע ישראל כנ"ל. וגם החרפה השורה על לבו הוא גם-כן על ידו על-ידי שלא קדש עצמו כראוי. ועל-כן הוא מחיב ללמוד עם בנו תורה שעל-ידי זה מתקן כל זאת, פי על-ידי שהוא לומד עם בנו הוא מאיר בו הנקדה שיש בו מקדשות ישראל ומכטל התרפה השורה על לבו, פי הכל נמשך מאביו והוא צריך לתקן כל זה על-ידי הדבור שמדבר עם בנו בתורה ויראת שמים. שעל-ידי זה מאירה הנקדה מפה ללב שעל-ידי זה נתקן הכל וכנ"ל:

ה וזה בחינת קריאת שמע. "שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד", זה בחינת אור הנקדה הקדושה שיש בכל אחד מישראל, פי עקר קדשת הנקדה היא האמונה הקדושה שהיא יסוד הכל, פי האמונה היא עקר הקדושה, כלל כל

לקוטי הלכות

הלכות מלמדים ד

יורה דעה

קסג

התורה, כמו שפתיב: "כל מצותיך אמונה". והיא עקר הנקדה של בחינת צדיק, כמו שפתיב: "וצדיק באמונתו יחיה". ואנו צריכין לומר קריאת שמע בפה מלא דיקא, פי עקר אור הנקדה נתגלה על-ידי דבור פה דיקא כנ"ל. והיו: "ואהבת את ה' אלקיך וכו'", 'ואהבת' זה בחינת אור האהבה הקדושה ששורה אצל הנקדה כנ"ל. והיו, "והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוה היום על לבבך". 'על לבבך' דיקא, פי צריך לקשר ולהאיר הנקדה מפה ללב כנ"ל. והפרשה מכארת לנו כל השלש נקדות הנ"ל, פי 'והיו הדברים האלה וכו' זה בחינת נקדה הכללית. פי משה הוא בחינת נקדה הכללית, כמו שמבאר שם על פסוק: "אלה הדברים אשר תדבר וכו'". והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוה היום על לבבך, הינו שתאיר ותקשר הדבורים של בחינת משה שהוא נקדה הכללית על לבבך להאיר הנקדה הכללית לתוך הלב. "ושנתם לבבך" זה בחינת נקדה השנייה, בחינת נקדת החברים שמקבלין דין מן דין, כמו שמבאר לעיל שהנקדה שמאיר לבנו היא בחינת נקדת החברים כנ"ל. 'ודברתם בם' וכו', זה בחינת נקדה השלישית שצריכין להאיר מנה ובה. והיו, 'ודברתם בם' שצריכין לדבר גם בעצמו כדי להאיר הנקדה מנה ובה כנ"ל. נמצא, שמבאר בפרישת קריאת

היה

שמע כל השלש נקדות הנ"ל, פי קריאת שמע היא בחינת אור הנקדה שהיא עצם הנקדה שהיא האמונה, פי עקר הנקדה היא האמונה כנ"ל:

ו וזהו: "בשבתך בביתך ובכלתך בדרך ובשבתך ובקומך", זה בחינת מה שדקדק רבנו ז"ל וכתב שם בהתורה הזאת, שעקר התקון על-ידי שמקשר את לבו להנקדה השנייה ללבו בעת הזאת, עין שם. ובענין זה יש הרבה לדבר ולכאר. וכן שרצה לילך עם דבור זה ולהסתפל על זה באמת הוא יכול לקרב את עצמו לה' ותברך ולהחזיק את עצמו בה' ותברך תמיד לעולם ועד בכל מקום שהוא והיה איד שיהיה, פי בודאי בכל עת וזמן ובכל מקום שהוא באיזה מדרגה ובאיזה ענין שהוא תמיד יש איזה בחינת נקדה טובה שיכול לדבק את עצמו להנקדה הזאת השנייה ללבו בעת הזאת דיקא. ואם יסתפל ויחפש היטב בודאי תאיר בו הנקדה השנייה ללבו בעת הזאת דיקא ועל-ידי זה יתמקן הכל כנ"ל, פי זה רואין בחוש שבודאי אין דומה העבודה שהאדם עושה את ה' ותברך בשבת ויום טוב להעבודה של ששת ימי החל. וכן אינו דומה העבודה שביתו להעבודה שבדרך, פי בודאי אין דיקא כנ"ל. וכן שבת ויום טוב להעבודה של ששת ימי החל. וכן אינו דומה העבודה שביתו להעבודה שבדרך, פי בודאי אין האדם פטור לנגמרי בדרך מעבודת ה' רק בדרך הוא צריך לקשר על לבו בעת הזאת דיקא כנ"ל. נמצא, שמבאר בפרישת קריאת

היה

יורה דעה

כפי העסק שעוסק בו, ובביתו צריך לקשר עצמו להגקדה השקד ללבו או. וכן ביום צריכין לקשר עצמו להגקדה השקד ללבו או המאירה ביום ובלילה להגקדה המאירה או בלילה. וזה: "ודברת גם בשבתך בביתך ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך". כי תמיד צריכין לדבר בתורה ונראת שמיום ולקשר עצמו להגקדה השקד ללבו בעת ההיא כפי העת. אם הוא בביתו או בדרך או אם הוא ביום או בלילה, כי "לכל עת וזמן לכל חפץ תחת השמים". וזה בחינת "על זאת ותפלל כל חסיד אליך לעת מצא". 'לעת מצא' דיקא שיזכה תמיד למצא הגקדה כפי העת והזמן כנ"ל, כי בודאי אי אפשר לאדם לידע כל זאת בפרטיות רק הוא צריך להאמין תמיד בכל מקום שהוא בכל עת וזמן ובאזה מדרגה שהוא בעליה או בירידה. אפלו אם הירידה היא חס ושלוש, כמו שהוא רחמנא לצלן, הוא צריך לידע ולהאמין תמיד שבודאי יש עתה בחינת נקדה טובה השקד ללבו בעת ההיא דיקא, שהוא צריך לקשר עצמו להגקדה הזאת דיקא, שעל ידי זה יתמקן מכל מקום שהוא. ועל זה צריכין תפלה ותחנונים הרבה, בחינת "על זאת ותפלל כל חסיד אליך לעת מצא", 'לעת מצא' דיקא כנ"ל. כי זה עקר ההתבודדות והשיחה בינו לבין קונו שהזהירו רבנו

כי צריכין תמיד להתחזק להרבות בשיחה בינו לבין קונו, כי דרך האדם הרוצה לעסק בזה שתמיד נדמה לו שעמה אינו יכול לדבר ואינו יודע מה לדבר ולבו אטום מאד וכו', פדוע לכל מי שנכנס בזה. וכל זה מחמת שפכל עת מתגברין התרפות לב, שכירת לב, ורוצין להעלים ולהסתיר ממונו אור נקדתו הקדושה השקד ללבו בעת ההיא, עליון נדמה לו שבעת ההוא אינו יכול לדבר, אבל באמת הוא שקר גמור והוא רק מעשה בעל דבר כי אם יאמר כן ידמה לו כן תמיד שעמה אין לו לב לדבר ולא ידבר לעולם חס ושלוש, אבל באמת הוא צריך להתחזק ולידע ולהאמין שבודאי אין עת בעולם שלא יוכל או לקשר עצמו להגקדה השקד ללבו באותו העת, עליון הוא צריך להתגבר מאד לדבר כפי מה שיוכל ולבקש ולחפש בדבריו את נקדתו הקדושה. ואם יתחזק ויתאמץ לפתח פיו בעל פרחו לדבר תמיד בודאי יעזרהו ה' ותפרד ופתח פיו ולבו עד שיזכה תמיד לקשר את עצמו להגקדה השקד ללבו בעת ההיא שעל ידי זה יתמקן הכל כנ"ל. ויש עוד בזה הרבה לדבר אך אי אפשר לבאר דברים באלה הטיב. והחפץ באמת יבין מעט דברינו אלה ויתחזק את עצמו בהתבודדות ושיחה בינו לבין קונו ועם חבריו ורבו תמיד יהיה איד שיהיה:

ויל הרבה:

לקוטי הלכות

הלקות מלמדים ד

יורה דעה קסה

ז וזה בחינת כלל כל התורה שהוא להאיר אור הנקדה הקדושה פנ"ל ועל-כן רב מצות התורה הם תלויים בעת זמן, כי צריכין לקבל אור הנקדה כפי העת והזמן, כגון בימי החל מקבלין הנקדה על-ידי תפלין ובשבת ויום טוב על-ידי קדשת עצמו של יום. ובפסח על-ידי אכילת מצה וארבע פוסות וכו'. בסבות על-ידי ספה ולולב, בראש השנה על-ידי שופר וכו'. וכן בשאר זמנים קדושים וכן אפלו המצות הנוהגות בכל זמן בודאי אין יום דומה לחברו ואין אדם דומה לחברו, כי ביום זה מזמין לו ה' יתברך מצות פקוד חולים. ובה היום מצות הלבוש ערמים וביום אחר הכנסת פלה וכיצא פזה וכן אין אדם דומה לחברו. כמו שראינו בכל הצדיקים והנראים שלפנינו שנה עסק יותר בתורה וזה עסק יותר בתפלה וזה נהר ביותר במצוה זאת וזה באחרת. וכמו שאמרו רבותינו ז"ל: אבוד במאי זהיר טפי. וכמואב בכתבי האר"י ז"ל מזה והכל כפי הנקדה השקד ללבו של זה בעת ההוא וכנ"ל. וכן אין הלמוד של כל יום דומה לחברו, כי ביום זה לומדין פאן ולמחר במקום אחר או בספר זה להלן יותר או בספר אחר לנגרי. וזה בחינת השיר של יום שבכל יום ויום יש בו שיר מיוחד כפי הנקדה הקדושה השקד לכלליית לבות בני ישראל באותו היום, כי יש בענין זה בחינות הרבה בכלליית ישראל ובפרטיות

וכנ"ל. וזה בחינת הסדרים של התורה שקורין בכל שבוע ושבונו סדר אחר בתורה. וגם הסדר נחלק לשבע פרשיות כנגד שבעת ימי השבוע הכל כפי לקבל בכל שבוע ובכל יום אור הנקדה השקד ללבו בעת ההיא דיקא פנ"ל. וזה בחינת יום ליום וביע אמר ולילה ולילה יתנה דעת, כי הכל כפי העת והזמן כן נמשכין דבורים מלמעלה וצריך כל אחד להשתדל ולהתחזק לדבר הדבורים כפי העת כפי לקשר עצמו להנקדה השקד ללבו בעת ההיא פנ"ל:

ח וזה בחינת גלמי ראו ענין ועל ספרך כלם יכתבו ימים יצרו ולו אחד פהם. ולו אחד פהם. זה שבת שהיא עקר הנקדה הקדושה. בחינת ברית עולם, ביני ובין בני ישראל אות היא לעולם וכו'. וזאת הנקדה מאירה בכל הימים ובכל בני-אדם, בחינת גלמי ראו ענין וכו', שהם כלל כל בני אדם שבכל הדורות, כמו שאמרו רבותינו ז"ל על פסוק זה: מלמד, שהראה לו הקדוש-ברוך הוא לאדם הראשון דור דור ודורשיו וכו'. וכל בני-אדם בכל הימים אשר הם חיים צריכין לקבל אור הנקדה כפי היום שהיא בחינת ימים יצרו ולו אחד פהם, כי באמת עצם הנקדה היא אחד רק שהאור שמקבל ממנה כל אחד היא כפי האדם וכפי היום, אבל תכלית כל הנקדות הוא אחד כפי להפיר את

יורה דעה

הלכות צדקה

היחיד והמיוחד. בחינת שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד שהיא עקר הנקדה כנ"ל:

וזהו: "אברכה את ה' בכל עת תמיד תהלתו בפי". וזהו, "בכל יום אברכה ואהללה שמך לעולם ועד", כי בכל עת ובכל יום צריכין לברך ולהלל את ה' ותברך ולפרש שיתחזק לפניו, כי בכל עת ובכל יום באיזה מדרגה שהוא יש בחינת נקדה קדושה השניכה ללבו בעת ההיא דיקא, וצריך לקשר עצמו להנקדה ההיא כנ"ל. וזה בחינת "ואתחנן אל ה' בעת ההיא לאמר". בעת ההיא דיקא. שמשנה זכה לזה שתפלתו ותחנתו היתה תמיד בבחינת "בעת ההיא" כנ"ל, כי משה הוא נקדה הכללית שכולל כל הנקודות של כל בניאדם ושל כל העתים והזמנים. ועל-כן זכה שתמיד כון תפלתו בעת ההיא לקשר עצמו להנקדה השניכה ללבו בעת ההיא כנ"ל:

ט ויוסף שהוא בחינת הצדיק בחינת הנקדה הנ"ל, על-כן נאמר בו, "כי בן זקנים הוא לו". כי הנקדה בשלמות מאירה על-ידי בחינת זקן דקדושה, דהינו כשמאירה בבחינת שלשה אבות מאב לבן ולבן הכן כנ"ל. ועל-כן יוסף שהוא בחינת אור הנקדה בשלמות נקרא בן זקנים כנ"ל:

י וזה בחינת צדקה, כי על-ידי מצות צדקה זוכין להמשיך על עצמו אור הנקדה הקדושה הנ"ל שהוא בחינת צדיק, כי זה הנותן צדקה הוא בבחינת צדיק כמובא, בחינת "צדיק חונן ונותן", שזהו בחינת הנקדה הנ"ל שהיא בחינת צדיק, בחינת יוסף הצדיק שזכה להרבות בצדקה, כמו שכתוב: "ויכלכל יוסף את אביו ואת אחיו וכו'". ועל-ידי זה זכה לבחינת הנקדה הנ"ל בחינת צדיק מושל, שהוא בחינת "יוסף הוא השליט" (כמו שכתוב שם בהתורה הנ"ל) כמו שכתוב: "יוסף הוא השליט הוא המושביר וכו'". שעל-ידי שהיה הוא המושביר והמשיב על כל העולם פרנסה, בחינת "צדיק חונן ונותן", בחינת בעל צדקה, על-ידי זה זכה לבחינת "יוסף הוא השליט", בחינת צדיק מושל, בחינת אור הנקדה הנ"ל. ועל-כן קדם התפלה צריכין לתן צדקה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, כי עקר התפלה היא כדי שתאיר הנקדה מהפה אל הלב, בבחינת "פי ידבר חכמות והגות לפי תבונות וכו'", כמו שכתוב שם. על-כן צריכין לתן מקדם צדקה כדי לגלות ולהאיר אור הנקדה שבה על-ידי הצדקה שעל ידה עקר שלמות הצדיק שהוא בחינת הנקדה הנ"ל כנ"ל. ועל-כן עקר הדבור פה דקדושה נעשה על-ידי הצדקה, כמו שכתב ארזנו מורנו ורבינו

וזהו: "אברכה את ה' בכל עת תמיד תהלתו בפי". וזהו, "בכל יום אברכה ואהללה שמך לעולם ועד", כי בכל עת ובכל יום צריכין לברך ולהלל את ה' ותברך ולפרש שיתחזק לפניו, כי בכל עת ובכל יום באיזה מדרגה שהוא יש בחינת נקדה קדושה השניכה ללבו בעת ההיא דיקא, וצריך לקשר עצמו להנקדה ההיא כנ"ל. וזה בחינת "ואתחנן אל ה' בעת ההיא לאמר". בעת ההיא דיקא. שמשנה זכה לזה שתפלתו ותחנתו היתה תמיד בבחינת "בעת ההיא" כנ"ל, כי משה הוא נקדה הכללית שכולל כל הנקודות של כל בניאדם ושל כל העתים והזמנים. ועל-כן זכה שתמיד כון תפלתו בעת ההיא לקשר עצמו להנקדה השניכה ללבו בעת ההיא כנ"ל:

[שך לעיל]

ט ויוסף שהוא בחינת הצדיק בחינת הנקדה הנ"ל, על-כן נאמר בו, "כי בן זקנים הוא לו". כי הנקדה בשלמות מאירה על-ידי בחינת זקן דקדושה, דהינו כשמאירה בבחינת שלשה אבות מאב לבן ולבן הכן כנ"ל. ועל-כן יוסף שהוא בחינת אור הנקדה בשלמות נקרא בן זקנים כנ"ל:

לקוטי הלכות

הלכות מלמדים ד

יורה דעה

קסו

זכר צדיק לברכה (בלקוטי תנ"א סימן טו), כמו שכתוב: 'בפיד', זו צדקה, ובתיב, "נרבות פי רצה נא ה'", כמוכא בדרבנו הקדושים, כי עקר שלמות הדבור פה דקדושה הוא מהנקה ה"ל ש'עקר הארתה על ידי הנקה כנ"ל:

יא וזהו גדל מעלת הצדקה ששקולה בכל התורה כלה ובאשר האריכו רבותינו ז"ל בעצם מעלת הצדקה, וקדם כל דבר שבקדושה צריכין להפריש לצדקה, כמוכא בפסרים. כי עקר כלל התורה וכל הדברים שבקדושה הכל הוא פרי לזכות לבחינת צדיק לקשר הנקה אל הלב לתקן השבירה לבטל כל התאות שהם האהבות רעות שהם סמרא דמותא הנמשכין משובית פלים פדוע. על כן הצדקה תקון לכל זה, כי עקר שלמות אור הנקה הוא על ידי הצדקה כנ"ל. וזה שכתב אדוננו מורנו ורבנו ז"ל במקום אחר (בלקוטי תנ"א סימן ד) שהצדקה היא ההתחלה של כל ההתחלות בעבודת ה' וכו', עין שם. כי כל עבודת ה' הכל הוא להאיר אור הנקה כנ"ל שזה זכין על ידי צדקה כנ"ל:

יב ועקר מעלת הצדקה הוא שזוכין על ידי הצדקה לקשר את עצמו בכל עת להנקה השקד ללב בעת הזאת דיקא, בבחינת (תהלים קו, ג) 'אשרי שומרי משפט עושה צדקה בכל עת'. 'בכל עת' דיקא, כי צריכין לעשות צדקה

בכל עת פרי לקשר עצמו בכל עת להנקה השקד ללב בעת הזאת דיקא כנ"ל. וזהו, 'אשרי שמרי משפט'. כי מה שמדברין בינו לבין קונו שעל ידי זה מקשרין אור הנקה אל הלב כנ"ל זה בחינת משפט ששופט ודן את עצמו ומוכיח את עצמו לקום את דברי התורה. וכמוכא בדרבי אדוננו מורנו ורבנו ז"ל במקום אחר (בסימן טו) שקורא את ההתבודדות והשיחה בינו לבין קונו בשם משפט. וגם כי העקר לקשר את עצמו להנקה השקד ללב בעת הזאת. וזהו בחינת משפט, כי משפט הוא עמודא דאמצעיתא, הינו שמכון המשפט ואינו נוטה לימין ולשמאל רק מכון לקשר עצמו להנקה השקד ללב אז פאותו העת דיקא. בבחינת "לעשות משפט עבדו ומשפט עמו ישראל דבר יום ביומו". 'דבר יום ביומו' דיקא, הינו כנ"ל. לבון המשפט לקשר עצמו להנקה השיכה ללב פאותו היום כנ"ל, כי שם בפסוק הזה מדבר מתפלה ושיחה שמדברים בינו לבין קונו. כמו שכתוב שם בתחלת הפסוק, 'יהיו דברי אלה אשר התחננתי לפני ה' קרבים אל ה' אלקיני יומם וילילה לעשות משפט עבדו וכו'".

יג 'דבר יום ביומו', הינו כנ"ל. שכל הדרורים והתחנות שמתחננים לפני ה' יתברך יהיו בבחינת משפט דבר יום ביומו לקשר עצמו בכל עת להנקה השקד ללב פאותו היום כנ"ל. וזה

ע"י

יורה דעה

מאחר שכל הזמן נתהווה על ידה וכו'.
וענין בהמעשה הנ"ל של יום השלישי
ותמצא בה איזה רמזים על-פי התורה
הנ"ל, כי מבאר שם שיש לב של העולם
שצועק אל המעין תמיד וכו', ענין שם
היטב ענין הנפלא והנורא הזה. והענין
בקצור שיש מעין שעומד על החר וכו'
ויש לב של העולם שהוא עומד בקצה
העולם. וזה הלב צועק תמיד אל המעין
בהשתוקקות נמרץ וכו' וגם המעין
משתוקק אל הלב. וזה הלב יש לו שתי
חלישות אחד מחמת עצם ההשתוקקות
וצעקה שצועק ומשתוקק תמיד אל
המעין. ואחד מחמת השמש שרודפת
אותו ושורפת אותו מחמת שהוא
משתוקק ורוצה לילך ולהתקרב אל
המעין ואין לו מנוחה לחלב רק בעת
שבא צפור גדול ופורש כנפיו עליו ומגן
עליו מן השמש או יש לו גיחא קצת. וגם
אז בשעת גיחא הוא מסתפל בסופן כנגד
המעין ומתגעגע אליו, אך מאחר שהוא
מתגעגע אליו כל כך מפני מה אינו הולך
ומתקרב אל המעין אך וכו' וזה המעין
אין לו זמן וכו'. והכלל, שעקר קיום של
המעין והלב בעולם הוא על-ידי תכבד
פה הנ"ל שבאמת יש לו שלמות הדבור
פה בתכלית השלמות רק שנקרא כבד
פה מחמת שהוא כבד פה לדבר דבורים
שאינם שכיחים לה' ותברך, אבל באמת
יש לו שלמות הדבור נורא ונשגב מאד,
כי בשהוא מתחיל לדבר שירות וחידות

שפתוב שם, "להטות לכבנו אליו ללכת
בכל דרכיו וכו'". כי על-ידי בחינת משפט
בחינת הנקדה הנ"ל, על-ידי זה זוכין
להטות הלב לה' ותברך כנ"ל. וקשר
הפסוק הוא כמו תנא והדר מפרש,
שבתחלה מבקש להטות לכבנו אליו וכו',
והדר מפרש על-ידי מה נזכה לזה, על-ידי
"ויהי דברי אלה אשר התחננתי קרבים
וכו'". שנופה להתבודדות כזה עד שיהיו
דבריו קרובים לה' ותברך עד שימשיך
עליו בחינת משפט, בחינת הנקדה הנ"ל
השך ללבו בעת הזאת, בחינת "דבר
יום ביומו", ועל-ידי זה נזכה "להטות
לכבנו אליו ללכת בכל דרכיו" כנ"ל. וזהו:
"אשרי שמרי משפט", ששומר ומבין
המשפט לקשר עצמו בכל עת להנקדה
השכה ללבו באותה העת כנ"ל. זה זוכין
על-ידי "עושה צדקה בכל עת" כנ"ל:

יג כי עקר התהוות הזמן הוא על-ידי
צדקה וחסד, כמו שמבאר
בהמעשה של השבעה בעמלירש במעשה
של יום שלישי, ענין שם כל המעשה של
יום שלישי, מבאר שם שעקר התהוות
הזמן הוא על-ידי החסדים של אמת,
על-ידי צדקה שהוא בחינת חסדים
של אמת. כמו שאמרו רבותינו ז"ל: אין
הצדקה משתלמת אלא לפי חסד שבה,
שנאמר, "ורעו לכם לצדקה וקצרו לפי
חסד". על-ידי הצדקה נתהווה
הזמן על-ידי ידה יכולין לקשר עצמו
להנקדה השך ללבו באותו העת והזמן

וכו' שלו יש בהם כל החכמות עד שאין נמצא שום נברא בעולם שלא ירצה לשמוע אותו. וזה הנבדד פה הולך ומקבץ כל החסדים של אמת ומביא לאיש חסד האמת ועל-ידי זה נתהיה הזמן. ואזי נתן יום לללב ויהלב נתן היום להמען וכו' וכשזה היום נוסע ובא ממקום שבא משם. אזי הוא בא עם חידות ושרים נפלאים מאד והכל כפי היום, כי יש שנויים בין הימים, כי יש יום ראשון בשבוע ויום שני וכו', וכן יש ראש חודש וימים טובים ויום הכפורים וכו', ענין שם כל זה היטב. ואם אמנם לא אחי אנש על יבשתא די יכול פשרא דנא להחויאי, כי מאד מאד עמקו מוחשבותיו בספורי המעשיות שספר, בפרט במעשה הנוראה הזאת של השבעה בעמלירש שאמר שהוא עולה על כלם. ואין שום דבור שלא יהיה בו פגנה נוראה ונשגבה וכו', עם כל זה מה שאנו יכולין למצא איהו רמז אנו מחזקין להתנגע ולמצא, כי דברים הנאמרים ברוח הקדש, בפרט במדרגה נשגבה כזאת סובלים הכל כל דברי אמת שמוציאין בהם כל אחד כפי דעתו:

והנה בהמעשה הזאת מבאר קצת ענין התורה הנ"ל שמודרת מהתקשרות הלב אל הנקדה שבזה תלוי תקון העולמות, כי על-ידי התקשרות הלב אל הנקדה נתתקן השבירה שהוא תקון הכל. וזה בחינת המעשה הנ"ל

שהלב צועק תמיד אל המען וכו', כי המען הוא שרש של כל הנקודות טובות, כמו שמבאר שם בהתורה הנ"ל שהנקדה הוא בחינת חכמה מען, ענין שם. ועל-כן הלב צועק תמיד אל המען, כי עקר תקון הלב שהוא תקון כל העולם הוא על-ידי הנקדה שהיא בחינת המען פנ"ל. וזה בחינת החלישות שיש להלב מחמת שהשמוש רודפת ושורפת אותו, זה מרמז על חמימות הוצר הרע והתאות שהם אהבות הנפולין שהם התרפות לב שבירת לב שהם רודפין אחר הלב הקדוש של איש הישראלי ורוצין לשרפו חס ושלום, כי כל תאות וטרדות עולם הזה ובלבוליו הכל נקרא תחת השמוש במבאר בכל ספר קהלת פמה פעמים כמו שכתוב שם, "מה יתרון לאדם בכל עמלו שיעמול תחת השמוש". וכתוב, "אשר לא ראה את המעשה הרע שגעשה תחת השמוש", שמכנה כל המעשים רעים הנעשים בעולם שגעשים תחת השמוש. כי כל התאות וכל המעשים רעים והבלבולים הכל הוא תחת הזמן, כי למעלה מהזמן אין שום אחיזה להמעשה הרע ועקר הזמן הוא על-ידי השמוש שהוא ראש כל כוכבי השמים אשר על ידם ה' יתברך מנהיג את הזמן ועל-כן נקרא כל הזמן 'תחת השמוש'. ויש דיקא געשה מה שגעשה בעולם מה שנתנסה ונצטרף כל אחד אם יעמד פנגד המעשה הרע הנעשה תחת

יורה דעה

הדבור של תורה ותפלה מקרר אש הזה גם כן, וזה בחינת 'אלמלא פנפי ראה דנשבין על לבא וכו'". כי פנפי ראה הם התורה והם מנשבין על הלב להצילו משני התבערות הנ"ל, וכנפי ראה, שהם דבורי התורה ותפלה שנקראין כנפים (כמו שמבאר במקום אחר), זה בחינת כנפי הצפור הגדול הנ"ל בפעשה הנ"ל וכמו שמבאר בתקונים לענין הנ"ל שכתב שם 'אלמלא פנפי ראה דנשבין על לבא הוי לבא אוקיד כל גופא' שהביא שם על זה הפסוק, "והיו הכרבים פרושי כנפים על הכפרת", כפרתא דא לבא, ענין שם:

נמצא, שפנפי ראה המרחפים על הלב, שהם בחינת דבורי התורה ותפלה כנ"ל, הם בחינת פנפי הכרובים שהם צפרים, הינו בחינת כנפי הצפור הגדול הנ"ל בפעשה הנ"ל שפורש כנפיו על הלב ומצילו משרפת ורדיפת השמש, ואז יש ניהא להלב משני החלישות כמובן שם בהפעשה הנ"ל, כי שתי החלישות הנ"ל תלוים זה בזה, כי מחמת שהשמש שהם תאות עולם הזה שרודפין אחר הלב ושורפין אותו מחמת זה גם הצעקה וההשתוקקות שהלב צועק ומשתוקק אל המעין הוא גם-כן חוץ מהמדה ונחשב גם-כן לחלישות, אבל כשהצפור בא ופורש כנפיו ומצילו מהשמש, דהינו מתאות היזמן או נתבטל גם החלישות השניה, כי אז אינו צועק ומשתוקק הלב כי אם במדה ובהדרגה, וכל זה מוכן שם

השמש. וזה הלב הקדוש והנורא הנ"ל ארע-עלפי שפאמת הוא נקי לגמרי מפל הפעשה הרע הנעשה תחת השמש, כי הוא מברר מלב קדוש ועליון, כמובן שם, ארע-עלפיר-כן נוגעים בו הפגמים של רדיפת עולם הזה של שאר בני העולם שהוא בחינת הפעשה הרע הנעשה תחת השמש, בחינת "אכן חלינו הוא נשא", בחינת "והוא מחלל מפשעינו וכו'". וזה הלב צועק תמיד אל המעין בצעקות נוראות והשתוקקות עצום, כי משם חיותו כנ"ל וגם זה ההשתוקקות והצעקה אל המעין נחשב לחלישות מחמת שהוא יותר מהמדה, אבל עקר מנוחת הלב הוא בעת שבא צפור גדול ופורש כנפיו ואז יש לו ניהא מהשמש, וגם אז הלב מסתכל ומשתוקק אל המעין וכו', ענין שם. וענין זה יש לרמוז על-פי מה שמבאר בהתורה "ויתן עו למלכו" (כסיון עח), ענין שם מה שמבאר שם מעצם מעלת הדבור דקנשה שהוא עקר החיות, שהיו בחינת אלמלא פנפי ראה דנשבין על לבא הוי לבא אוקיד כל גופא, מבאר שם, שלפעמים הלב בוער לה' ותפרד מאד מאד, אבל הוא יותר מדאי עד שהיה אפשר לאוקיד כל גופא, אבל על-ידי דבור תורה ותפלה מקררין החמימות הזאת שלא תהיה יותר מדאי. וכן להפך, כי לפעמים חם ושלום, בוער האדם אל תאות עולם הזה כל כך עד שגם כן היה אוקיד כל גופא חם ושלום, אבל על-ידי

בהמעשה הנ"ל, שמתחיל לדבר משתי חלישות הנ"ל ואחר כך מבאר שיש נוחא להלב בשהצפור בא ופורש בנפיו ומצילו משרפת השמש ואז יש נוחא להלב. ולקאורה אינו מוכן אף גצל הלב מחלישות השניה של רבוי ההשתוקקות על ידי פרישת כנפים של הצפור הלא כנפי הצפור אינם מננים כי אם כנגד השמש במבאר שם, אך על-פי דברינו מושב קצת, כי הא בקא תליא כנ"ל, וכשהצפור פורש כנפיו ומגן מהשמש, דינו שהדבור הקדוש של תורה ותפלה מגן על הלב מרדיפת העולם הזה אזי כמילא נתבטל גם חלישות השניה של רבוי ההשתוקקות חוץ מהמדה, כי אז אין צריך הלב לצעק ולהשתוקק חוץ מהמדה רק השתוקקותו הוא בהדרגה ובמדה, וזה שכתוב שם שגם אז כשיש נוחא להלב גם אז מסתפל וצופה ומביט הלב אל המעין ומשתוקק אליו וכו', ענן שם. הינו כי גם בעת הנוחא של הלב משתוקק גם-כן אל המעין רק שאז ההשתוקקות הוא בהדרגה ובמדה מחמת שיש לו נוחא מרדיפת השמש שהם האות עולם הזה וכנ"ל:

והנה מבאר שכל עקר קיום הלב של העולם הוא על-ידי המעין שמסתפל ומביט ומשתוקק אליו. וזה קיום כל העולם, כי אין קיום בלא לב, כמו שמבאר שם. וכל קיום הלב עם המעין בעולם הכל על-ידי הפכד פה

שמקבץ כל החסדים של אמת שמהם נהנה הזמן, שעל-ידי זה נותן האיש אמת יום אל הלב והלב אל המעין שעל-ידי זה יכולים להיות בעולם המעין והלב. ואז יש קיום להלב על-ידי הצעקה וההשתוקקות וההסתכלות אל המעין וכן המעין אל הלב. שעל-ידי זה נתקשרים ונמשך חיות מהמעין אל הלב ויש לו קיום ועל-ידי זה מתקום כל העולם וכל זה הוא בחינת הנ"ל שעל-ידי צדקה שהוא בחינת חסדים של אמת שעל-ידי זה נהנה הזמן, על-ידי זה יכולים לקשר הלב אל הנקדה שהוא בחינת התקשרות הלב אל המעין כנ"ל, כי מבחינת הנ"ל המבאר במעשה הנ"ל מענין צעקת הלב אל המעין משם נמשך כל ההתבודדות והשיחות בינו לבין קונו והצעקות וכו' שצועקו בני ישראל מן הלב לה' יחברד, כי הכל משם, כי הלב הנ"ל במעשה הנ"ל הוא שרש לבבות של כל ישראל והמעין הנ"ל הוא שרש כל הנקודות של כל ישראל הכלליות והפרטיות. וכמו שהלב הנ"ל אין לו חיות כי אם מהמעין שמסתפל בו תמיד ומשתוקק אליו וצועק אליו תמיד. שעל-ידי זה נמשך לו חיות מהמעין, פמיון שם בהמעשה הנ"ל, כמו כן בפרטיות כל לב של כל אחד מישראל עקר חיותו וקיומו הוא על-ידי ההשתוקקות והצעקה אל הנקדה ששרשה מהמעין הנ"ל, שהיו בחינת כל ההתבודדות והשיחה והצעקה בינו לבין

כי תורה שבכתב ותורה שבעל פה הוא בחינת יום ולילה, כפובא שמושה רבנו בשתייה ברכיע היה לומד תורה שבכתב ביום ותורה שבעל פה בלילה. ועל-ידי זה ידע בין יום ולילה, כמו שהביא רבנו גר"י א"ר (פסיון א), וזה בחינת ימין ושמאל, שהם בחינת יום ולילה. נמצא, שתורה שבכתב הוא בחינת יום בחינת ימין, ומין היא בחינת לשמה, כמו שאמרו רבותינו ו"ל, "אך ימים בימינה", לפימיונים בה שעוסקים לשמה וכו'. אבל תורה שבעל פה הוא בחינת לילה, בחינת שמאל כנ"ל, ועל-כך שם מתגבר ביותר השלא לשמה שהוא גס-פן בחינת שמאל. כמו שכתוב: "בשמאלה עשר וקבוד". ואמרו רבותינו ו"ל שהוא בחינת שלא לשמה שנקרא בשמאלה. ועל-כך אסור ללמוד תורה שבעל פה בשכר, כי בשמולמד לקטנים הוא בבחינת שנה שהוא מחין דקטנות, דהיינו שצריך להוריד שכלו ולהלביש אותו כפי מה הקטן. ועל-ידי זה נתחדש ונודבק מחו, כי על-ידי בחינת שנה נתחדש המח, כמו שכתב רבנו שם בפאמור "אשרי העם" (פסיון לה). וזה שפרש רבנו מאמר רבותינו ו"ל, כד תמחי לנגוא על חדוש המחין על-ידי בחינת שנה, ענין שם. כי גם הלמוד של המלמד עם הקטן הוא גס-פן בחינת שנה שעל-ידי זה נתחדש המח כנ"ל. ועל-כך אסור ללמוד בשכר כדי שלא יתגבר בחינת שלא לשמה, דהיינו

קונו. וזה גדל מעלת הצדקה שעל-ידי צדקה שהוא בחינת חסדים של אמת על-ידי זה נתהנה הזמן עם כל השירים והחידות שהם הדבורים קדושים והנפלאים של הכבוד פה שעל-ידי כל זה עקר קיום וחיות של הלב שמקבל מהמענין כנ"ל. כי מחמת שכל הזמן נתהנה על-ידי צדקה וחסד על-כך על ידה יכולין לקשר עצמו להצדקה הנמשכת מהמענין השניד ללבו בעת הזאת דיקא כנ"ל:

הלכה ה בהלכות שבועות הלכה ב אות ב:

הלכות תלמוד תורה

הלכה א

מקום שנהגו ללמוד תורה שבכתב בשכר מתר וכו', אבל תורה שבעל פה אסור ללמוד בשכר וכו':

כי איתא בברכי רבנו גר"י א"ר בפאמור "תהלה לדוד" (פסיון יב) שמי שהוא צדיק ולומד תורתו לשמה ותורתו וזה מאד, אף-על-פי-כן בהכרח צריך שיהיה בתורתו איוה בחינה שלא לשמה כדי שיוכל להמשיך שפע לעולם, בבחינת "בשמאלה עשר וקבוד", ענין שם היטב. כי מחמש אינו נקרא למדן, רק מי שלומד נמרא ופוסקים, ענין שם:

לקוטי הלכות

הלכות תלמוד תורה ב

יורה דעה קעג

קלה שלא לשמח בלמודו, אדרבא, הוא טובה ומעלה. מאחר שהוא רחוק משלא לשמח וכל הלמוד הוא לשמח צריכין בהכרח איזה בחינה שלא לשמח כדי להמשיך שפע, בחינת "בשמאלה עשר וכו'" כנ"ל:

וזה שאמרו רבותינו ז"ל שעל תורה שבכתב מקבלין שָׂכָר בְּשָׂבִיל פְּסוּק מַעֲמִים, פי דוּע שְׁבַחֲנִית הַמַּעֲמִים הִיא בְּחִינָה הַעֲלִיזָה שֶׁבְּכָל הַפְּדֵרוֹת שֶׁל מַעֲמִים נְקֻדוֹת תִּגִּים אוֹתִיּוֹת. וְעַל־כֵּן דִּיקָא בְּשָׂבִיל פְּסוּק מַעֲמִים מִתָּר לְקַבֵּל שָׂכָר, כִּי אִין שָׁם פְּחַד הַחִיּוּזוֹנִים שְׁלֵא יִתְגַבֵּר הַשְּׁלֵא לְשִׁמְחָה, כִּי שָׁם הוּא בְּחִינַת בְּלֹא טוֹב, בְּחִינַת טוֹעֲמִיָה חַיִּים וְכוּ שֶׁהַמַּעֲמִים הֵם בְּחִינַת חַיִּים וְאִרְכּוֹת יָמִים, שֶׁהוּא בְּחִינַת "אֶרְךָ יָמִים בְּיַמֵּינָה" כנ"ל. וְהוּו בְּחִינַת (תהלים ד) "טַעֲמוּ וּרְאוּ כִּי טוֹב ה'". כִּי הַמַּעֲמִים הֵם בְּחִינַת בְּלֹא טוֹב כנ"ל:

הלכה ב

מקום שנהגו ללמוד תורה שבכתב בשָׂכָר מִתָּר לְקַבֵּל שָׂכָר, אֲבָל עַל תּוֹרָה שֶׁבְּעַל פֶּה אֲסוּר לְקַבֵּל שָׂכָר:

על פי המאמר "כי מרחמם ונהגם" (בלקטני תנא סיפון 1) תנ"ל (בהלכות מלמדים הלכה ב) ענין בן ותלמיד שהוא בחינת השגת דרי מעלה והשגת דרי מטה, בחינת איה מקום כבודו שהוא השגת דרי מעלה

שיתה למודו בשביל מעות ואוי יהיה געשה חס ושלום, ההפך ממש מבחינה חדוש המחין, פי יהיה געשה חס ושלום, בחינת סוספיתא ודרבא שהוא בחינת עכירות המחין. ועל-כן אסור ללמוד בשָׂכָר כדי שיוכל לחדש מחו על-ידי הלמוד עם הקטן שהוא בחינת שנה. ועקר החדוש המח הוא לבררו מבחינת סוספיתא ודרבא שהוא הפסלת, כמו שמבאר שם. ועקר האסור הוא בתורה שבועל פה שהוא בחינת שמאל, בחינת לילה שישם מתגבר ביותר בחינת השלא לשמח כנ"ל, אבל תורה שבכתב, שהוא בחינת יום, בחינת ימין, בחינת לשמח, אין שם פחד כל כך מבחינת שלא לשמח, כי בהתורה שבכתב אין מתגבר כל כך השלא לשמח כנ"ל, על-כן מתר ללמוד בשָׂכָר במקום שנהגו, פי בחינת השלא לשמח אין מתגבר כל כך שם. ואוי, אדרבא, ראוי ללמוד בשָׂכָר, כי אף אם מחמת זה יבא איזה פניה דקה שלא לשמח הוא נחשבת למעלה, מאחר שכל עקר למוד תורה שבכתב הוא בחינת לשמח כנ"ל. או צריכין שם דיקא איה התנועה קלה ודקה של שלא לשמח כדי להמשיך שפע בחינת בשמאלה עשר וכבוד. ועל-כן מתר ללמוד בשָׂכָר, פי בודאי לא יתגבר שם הרבה השלא לשמח כנ"ל, כי הוא בחינת יום, בחינת ימין שאין שם פחד כל כך מהחיוזונים כנ"ל. ואם אף-על-פי-כן יבא איזה פניה

101

ותורה שבועל פה שהם בחינת יום ולילה, בחינת אספקלריא המאירה ואספקלריא שאינה מאירה, שהם בחינת דרי מעלה ודרי מטה כנ"ל, כי תורה שבכתב היא

בחינת ימין, בחינת יום, בחינת אספקלריא המאירה, בחינת שמים. שזה בחינת דרי מעלה, בחינת איה. ותורה שבועל פה הוא בחינת שמאל, בחינת לילה, בחינת אספקלריא שאינה מאירה, בחינת דרי מטה, בחינת ארץ, בחינת מלא כל הארץ כבודו. ועל-כן על תורה שבועל פה אסור לקבל שכר, כי עקר הלימוד של תורה שבועל פה היא לגלות הדעת לדעת כי מלא כל הארץ כבודו וכשרוצה לקבל שכר ונותן עיניו במקומו אינו נופל לקבילות, כי עקר הקבילות על-ידי תאות ממון, כמבאר בדברי רבנו ז"ל במקום אחר (סימן סט) ואינו נסתלק הדעת ונתעלם האור ואינו זוכה לדעת כי מלא כל הארץ כבודו, אבל על תורה שבכתב שהיא בחינת השגת דרי מעלה, בחינת איה מקום כבודו מותר לקבל שכר, כי שם בבחינה העליונה, בחינת איה, אין להקלפות והסתרא אחרא שום אחיזה ומי שאזכה להשגה זו אי אפשר להסתרא אחרא להתאחו שם כלל:

כי איתא בדברי רבנו ז"ל שניקת הסטרא אחרא וחיותם הוא מבחינת איה שהוא בחינת מאמר סתום, הינו מגדל ההסתרה וההעלמה מחמת שבחינה זו היא נעלמת ונסתרת בתכלית

ובחינת מלא כל הארץ כבודו שהוא השגת דרי מטה, שזה בחינת אספקלריא המאירה ואספקלריא שאינה מאירה וכו', ענין שם:

והנה ענין שתי השגות אלו דרי מעלה ודרי מטה הם בחינת כלליות כל התורה, כי עקר התורה הוא הדעת את ה'. ועקר הדעת, דהינו לדעת את ה' ותפרד הוא שתי בחינות הנ"ל, דהינו בחינת איה וכו' ובחינת מלא כל הארץ כבודו, שזהו כלל ידיעתו ותפרדו, כביכול ועל-כן התורה, שהיא עקר הדעת, היא כלולה משתי בחינות הנ"ל. ועל-כן מתחלת התורה מבראשית ומסימת לעיני כל ישראל. 'בראשית' זה בחינת מאמר סתום שהוא בחינת איה, בחינת כתר, כמבאר במקום אחר (לקוטי תנאים סימן יב).

וזהו בחינת השגת דרי מעלה כנ"ל. לעיני כל ישראל, זה בחינת מלא כל הארץ כבודו, כמו שכתוב: "ולכל היד החזקה ולכל המורא הגדול אשר עשה משה לעיני כל ישראל", שזה בחינת מלא כל הארץ כבודו, כי על-ידי היד החזקה, דהינו האותות והמופתים שעשה משה, נתגלה כי ה' שליט בארץ, בחינת מלא כל הארץ כבודו. וזהו בחינת "לעיני כל ישראל", שנתגלה אלקותו ותפרדו, כביכול, לעיני כלם, בחינת מלא כל הארץ כבודו, שזה בחינת השגת דרי מטה. נמצא, שהתורה כלולה משתי בחינות הנ"ל. וזה בחינת תורה שבכתב

לקוטי הלכות

הלכות תלמוד תורה ב

יורה דעה קעה

ההעלם, על-יפן מושם חייתם, אכל מי שזוכה להשגה זו של בחינת איה שידע מבחינת הסתרה זו וזוכה להשיג השגה זו של בחינת איה שהוא תכלית הדיעה, אזי הסטרא אחרא והקלפות בטלים בתכלית הפסול, כי עקר וניקתם מההעלמה וההסתרה של בחינה זו מחמת שאין לנו פח להשיג השגה זו, על-יפן הם יונקים מושם חס ושלום, ומתבגרים בפפירות חס ושלום, על-ידי ההסתרה וההעלמה של בחינה זו. ועל-יפן בזה העולם בחינת דרי מטה צריכין להאיר בחינת מלא כל הארץ כבודו דיקא לגלות מלכותו ותברך, כי בחינת איה אי אפשר לדרי מטה להשיג ואדרבא, מבחינה זו הם יונקים על-ידי גדל ההסתרה ומכניסים בפירות חס ושלום, ועל-יפן על תורה שבעל פה אסור לקבל שׁכר, כי בהשׁכר והממון שמקבלים על תורה שבעל פה הם יכולים להתאחו חס ושלום, כי עקר אחיותם בממון שישם אחיות כל העבודה ורה והפפירות, כמו שכתב רבנו ז"ל במקום אחר (סו"א טו). ואזי על-ידי זה יכולים להעלים האור לגמרי ולא יזכה לדעת זה של בחינת מלא כל הארץ כבודו. על-ידי זה שהם מעלימים האור חס ושלום, אכל על תורה שכתב שהוא בחינת איה מתר לקבל שׁכר, כי שם אין להם שום אחיזה, כי עקר וניקתם היא רק מבחינה זו, מבחינת איה, הינו בחינת ההעלמה וההסתרה של בחינה זו,

אכל מי שזוכה להשגה זו בקרשה בבחינת תכלית הדיעה אשר לא גרע. ומאחר שידע ההסתרה על-יפן אין להם שום אחיזה עוד. ועל-יפן מתר לקבל שׁכר על תורה שכתב שהוא בחינת איה, כי שם אי אפשר להם להתאחו חס ושלום, ולהעלים האור חס ושלום, מאחר שזוכה להשיג השגה זו של בחינת איה וידע אלקותו ותברך על ידי בחינה זו דיקא. על-יפן אין להם שום וניקה עוד, כי וניקתם רק מההסתרה פנ"ל, אכל כשזוכה להשיג הסתרה זו, הינו שמושיג בחינת איה אזי הם בטלים ומבטלים בתכלית הפסול. ועל-יפן מתר לקבל שׁכר על השגה זו של בחינת איה שהוא בחינת תורה שכתב, כי שם אין להם שום אחיזה פנ"ל. וזהו שאמרו רבותינו ז"ל שמתר לקבל שׁכר על תורה שכתב, כי הוא שׁכר פסוק מעמים, שׁכר פסוק מעמים דיקא, כי מעמים הם אור עליון מאד מאד שאי אפשר להשיג שהוא בחינת איה כפוכא בפתים. ועל-יפן מתר לקבל שׁכר, כי שם אין להם שום אחיזה פנ"ל, כי חיות הסטרא אחרא הוא רק מההסתרה וההעלמה של בחינת איה פנ"ל. אכל מי שמושיג השגה זו שזה בחינת פסוק מעמים פנ"ל. אזי אין להם שום חיות כלל ומתבטלים לגמרי. ועל-יפן אפלו כשמקבלים שׁכר על זה הלמוד אי אפשר להם להתאחו בזה חס ושלום, כי שם בהשגה זו אין להם שום פח להתאחו

חס ושלום, אדרבא, על-ידי השגה זו של בחינת איה בחינת מעמים הם מתפטלים לגמרי כפי"ל והבן היטב, כי אי אפשר לקבא דברים אלו בכתב. ברוד ה לעולם, אמן ואמן:

הלכה ג

אסור ללמד בשכר, שנאמר "ואתי צנה ה' וכי". מה אני בחנם, אף אתה בחנם. ועל תורה שבכתב מתור לקבל שכר במקום שנהגו לטל, אבל על תורה שבבעל פה אסור לטל בכל מקום. ענן בשלחן ערוך הענין שיש חלוק בין תורה שבכתב לתורה שבבעל פה לענין קבלת שכר:

א על פי המאמר "תהלה לרוד ארומקוד אלפי המלך" וכו' בסיומן י"ב לקוטי חלק א', ענן שם כל המאמר מראשו לסופו:

והבלל, כי מחמת שהצדיק האמת שחדש זאת התורה הנה מכרח לפל לאיזה שגיאה דקה בחוט השערה לבחינת שמאלה בשעת אמירת תורתו כדי שעל-ידי בחינת שמאלה יקבל שפע ופרנסה לעולם ולהמשיך להם עשר וכבוד, מחמת זה יש בתורתו בחינת "צדיקים ילכו עם ופושעים יפשו בו", דהינו שיש בה משמעות טוב ומשמעות להפך, כי המשמעות להפך נמשך על-ידי מה שהיה הצדיק מכרח לפל בחוט

השערה לבחינת שמאלה כדי להמשיך פרנסה, כי עקר הפרנסה משמאלה כפי"ל. ומחמת זה הלאומדים שאינם הגונים אינם רואים בלמוד תורתו כי אם המשמעות להפך בחינת ופושעים יפשו בו ותורתם הוא רק להתיהר ולקנטר. ועל-כן הם חולקים על הצדיקים, כי מחמש אינו נקרא למדן, ועקר הלמדן הוא מתורה שבבעל פה, כי מהתורה שבבעל פה נעשה אצלו פה לדבר על הצדיק עתק וכו', כי הצדיק האמת פשולמוד התורה שחדש התנא או צדיק אחר. אזי נעשה בחינת נשיקון, בחינת אתדבקות רוחא ברוחא, כי שכניתא בין תרין צדיקאי וכתבא, כמו שכתוב: "צדיקים ירשו ארץ וכו'", ענן שם כל זה היטב:

ב ועל פה אסור לקבל שכר על למוד התורה, כי צריך לעמל בתורה ביגיעה גדולה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל: "אדם כי ימות באהל". אין התורה מתקיימת אלא במי שממית עצמו עליה. וכמו שכתוב: "אם ביקתי תלכו". על מנת שתהיו עמלים בתורה, 'עמלים' דיקא ועקר העמל והגיעה שצריכין לעמל ולהתנוגע הרבה בתורה הוא רק בשביל לברר עסק התורה שהיה הלאומד לשמה לעשות נחת רוח ליוצרו ותפרד ולא יהיה למודו חס ושלום, בשביל תועלת עצמו להתיהר ולקנטר חס ושלום, ולא יעשה עטרה להתגדל בהם ולא קרדם לחפר בה וכו' (אבות פרק ד) ועקר

הַיְגִיעָה וְהַעֲמִיל בְּשַׁעַת הַלְמוּד הוּא רַק בַּתּוֹרָה שֶׁבָעַל פֶּה, כִּי בַלְמוּד חֲמוֹשׁ אֵין צְרִיכִין לְהַתְנַגֵּעַ כֹּל כֶּד. וְעַקֵּר הַיְגִיעָה וְהַעֲמִיל הוּא רַק בַּתּוֹרָה שֶׁבָעַל פֶּה וְזוּהוּ מַחֲמֹת שֶׁבַתּוֹרָה שֶׁבָעַל פֶּה שְׁחַדֵּשׁ הַתַּנּוּ אִו אִיזָה צְדִיק בְּהַכְרֵחַ יֵשׁ בָּהּ בַּחֲנִינָת שְׂמֹאֵלָה שֶׁהִיּוּ מְכַרְחַת הַתַּנּוּ לְפַל בְּשַׁעַת אֲמִירַת תּוֹרָתוֹ לְאִיזָה שְׁנֵיִיאָה דַקָּה כֶּדִי לְהַמְשִׁיד פְּרִנְסָה כַּ"ל, אֲשֶׁר מִשֵּׁם נִמְשָׁד בַּחֲנִינָת מִשְׁמַעוֹת שֶׁל וּפְשָׁעִים יִכְשְׁלוּ בָם כַּ"ל. וּמַחֲמֹת זֶה כֹּל מִי שְׂרוּצָה לְעַסֵּק בַּתּוֹרָה בְּאַמְתָּ וּלְזַכּוֹת לְכַתְרָה שֶׁל תּוֹרָה לְזַכּוֹת עַל־יְדֵי הַתּוֹרָה לְחַיֵּי עוֹלָם לְהַתְדַבֵּק בְּקוֹנוֹ אֲשֶׁר זֶה תַכְלִית עַסֵּק הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה הוּא צָרִיד לְהַתְנַגֵּעַ מֵאֵד בְּעַסֵּק הַתּוֹרָה שֶׁבָעַל פֶּה לְבָרֵר וּלְהַכְנִיעַ בַּחֲנִינָת אַחִיזַת "וּפְשָׁעִים יִכְשְׁלוּ בָם", דְּהֵינּוּ הַמַּחְשְׁבוֹת שֶׁל גְּסוֹת וּפְגִיזוֹת וְהַעֲרִימִיּוֹת שְׂרוּדָף אַחֲרֵי מַחְשְׁבוֹתוֹ וְרוּצִים לְהַפּוֹת לְכָבוֹ מִן הָאַמְתָּ חַס וְשָׁלוֹם, לְעַסֵּק בַּתּוֹרָה בְּשִׁבִיל כְּבוֹד וּגְסוֹת בְּשִׁבִיל שִׂיתְקָרִי רַבִּי, בְּשִׁבִיל שִׂיתִיּוּ רַב בְּאִיזָה קַהֲלָה אִו מוֹרֵה הוֹרָאָה אִו לְהִיּוֹת מְפָרְסֵם וְלֹאמֹר תּוֹרָה בְּסַעֲדָה שְׁלִישִׁית וּלְהַנְהִיג הָעוֹלָם וּלְהַרְפוֹת כְּבוֹדוֹ בְּנֶהוּג עֲכָשׁוּ וּכְיוּצָא בְּאַלָּה הַפְּגִיזוֹת וְהַשְׁטוֹתִים הַרְבִּים וְהַבְּלִבּוּלִים שִׁישׁ לְהַלּוֹמְדִים בְּשַׁעַת עוֹסְקֵם בַּתּוֹרָה שֶׁבָעַל פֶּה, וְכֹל זֶה נִמְשָׁד מִשְׁנֵיִיאָה דַקָּה שֶׁהִיּוּ לְהַצְדִּיק בְּשַׁעַת הַתַּנּוּלוֹת תּוֹרָתוֹ שֶׁהִיּוּ מְכַרְחַת לְפַל בָּהּ בְּשִׁבִיל לְהַמְשִׁיד פְּרִנְסָה לְעוֹלָם כַּ"ל.

וְעַל־כֵּן צְרִיכִין יְגִיעָה גְדוֹלָה, דְּהֵינּוּ לְשׁוֹב בַּתּוֹשָׁבָה שְׁלֵמָה עַל כֹּל מַעֲשָׂיו הַרְעִים וּלְהַתְאַמֵּץ כָּכֵל עַז לְהַכְנִיעַ וּלְהַשְׁפִּיל כֹּל אִלו הַמַּחְשְׁבוֹת רַעוֹת וּלְבַקֵּשׁ מוֹה' וּתְכַרְךָ שְׂוִיבָה שִׂיתִיּוּ לְמוֹדוֹ לְהַשְׁכִּינָה, דְּהֵינּוּ שְׂעַמֵּק בַּתּוֹרָה בְּשִׁבִיל ה' וּתְכַרְךָ לְכַד שְׂצוּנֵי לְעַסֵּק בַּתּוֹרָה וּלְעַשׂוֹת נַחַת רוּחַ לְפָנָיו שְׂאֵמֵר וְנַעֲשֶׂה רְצוֹנוֹ וְזוּהוּ עַקֵּר הַיְגִיעָה וְהַעֲמִיל בַּתּוֹרָה שֶׁבָעַל פֶּה, כִּי בְּאַמְתָּ גַם הַיְגִיעָה וְהַעֲמִיל שֶׁל הַלּוֹמְדִים שְׂעַמֵּלִים בַּתּוֹרָה לְבָרֵר הַסְּגִיָּה וְהַלְכָּה עַל מְכֻנָּה וְלֹאסוּקִי שְׂמַעַתְמָא אֲלַבָּא דְּהַלְכְתָּא גַם זֶה נִמְשָׁד רַק מִזָּה מְבַחֲנִית הַשְּׁנֵיִיאָה הַ"ל שְׁהוּא בַּחֲנִינָת שְׂמֹאֵלָה שְׂמִשֵּׁם אַחִיזַת וּפְשָׁעִים יִכְשְׁלוּ בָם, שְׂמִשֵּׁם אַחִיזַת הַקְּלָפוֹת שְׁהֵם מִיָּן וְתַבְּנִי הַחוּפִין עַל הַהֲלָכָה שְׂמִשֵּׁם נִמְשָׁכִין כֹּל הַקְּשִׁיּוֹת וְכֹל הַכְּבָדוֹת וְכֹל הַחֲמִירוֹת שֶׁבְּהַלְכָה שְׂקָשָׁה לְהַבִּינָה עַל מְכֻנָּה וּלְהוֹצִיא הַדִּין לְאַמְתּוֹ, כִּי כֹל זֶה נִמְשָׁד מִהֵם שְׁהֵם בַּחֲנִינָת מִיָּן וְתַבְּנִי שֶׁבְּהַלְכָה, כְּמוֹכֵן בַּתְּקוּנִים וּבְרַעֲיָא מְהִימְנָא כְּכֻמָּה מְקוּמוֹת וְעַקֵּר חִיּוּתֵם וְכַתֵּם נִמְשָׁד רַק עַל־יְדֵי הַשְּׁנֵיִיאָה דַקָּה שֶׁל הַצְדִּיק שֶׁהִיּוּ מְכַרְחַת לְפַל בָּהּ בְּשִׁבִיל פְּרִנְסָה כַּ"ל. וְעַל־כֵּן צָרִיד כֹּל אַחַד לְעַמֵּל וּלְהַתְנַגֵּעַ בַּתּוֹרָה לְהַכְנִיעַ וּלְהַשְׁפִּיל וּלְגַרֵּשׁ מִיָּן וְתַבְּנִי מִן הַהֲלָכָה בְּרוּרָה וְלֹאסוּקִי שְׂמַעַתְמָא אֲלַבָּא דְּהַלְכְתָּא, כִּי בְּשַׁעוֹסֵק לְשִׁמּוֹה בְּשִׁבִיל ה'

שנתאחזו בזה עד שבאו לידי למוד שלא לשמה לגמרי להתהיר ולקנטר ועל ידי זה נתרבה המחלוקת מאד וכנ"ל:

ג וזהו שאמרו רבותינו ז"ל: אלקמלא לא הפה משה בצור לא הוי מרחי רבנן בשמעתתא וכו', פמובא. כי הצור הוא בחינת תורה שבעל פה, פמובא. והפאת משה בצור זה בחינת שמאלה, שהוא בחינת הפאה, בחינת דינים ונבורות פידיע, ומחמת שמושה רבנו היה מכרח לפל לבחינת שמאלה בשביל פרנסה שהוא בחינת להשקות העדה ובעירם להמשיך להם פרנסה ומחמת שדורו ערערו עליו אז על דם בא לידי טעות והפה את הסלע במטהו פעמים, דהינו שהתגבר ביותר בחינת שמאלה, כי ה' ותברך אמר לו, "ודברתם אל הסלע", כי לא היה צריך לעורר בחינת שמאלה חס ושלום, בעקבא ממוש, רק לדבר בנחת אל הסלע, שהוא תורה שבעל פה ואף-על-פי שצריך להמשיך מים ושפע של פרנסה זה היה נמשך על ידי בחינת שמאלה דק מן הדק. ומחמת שמושה רבנו היה קדוש בתכלית תקדשה וכל פונתו היה לשם ה' לבד, על-כן סבר שאי אפשר לו בשום אופן לפל לבחינת שמאלה בשביל פרנסה כי אם על ידי הפאה ממש כמו שתיה בפעם הראשון שצוהו ה' ותברך, "והיפת בצור וכו'". ובאמת לא כך היה רצון ה' ותברך עכשו, כי אדרבה, בפעם הראשון, הינו בתחלת

ותברך אזי ה' עמו ואזי הלכה כמותו, כמו שאמרו רבותינו ז"ל: "וה' עמו" שהלכה כמותו, כי כל הקשיות והחמרות נמשכין רק מחמת שבכל דור נדור בגלות המר הזה מתגבר הסמרא אחרא ביותר ומכנים פניות ונפות יותר בלב ומחמת זה אין הלכה ומשנה ברורה בשום מקום, כי בתחלה בדרות הראשונים לא היה שום מחלוקת רק משרבו תלמידי שמאי והלל שלא שמשו את רבן כל צרן על ידי זה נתרבו המחלוקת בישראל וככל פעם נתרבה המחלוקת ביותר, כי הצדיק שמחדש התורה הוא צריך בהכרח לפל לאיזה שגיאה דקה בשביל להמשיך פרנסה לעולם, אבל צריך שתהיה השיגאה דק מן הדק רק בצמצום גדול לצדד ההכרח לבד, אבל בכל דור נדור נתמעטין הלכות עד שלפעמים באין לידי שגיאה יותר עד שבכל פעם נתרבה המחלוקת על ידי זה. ובתחלה שעדין לא נתאחזה הסמרא אחרא כל כך באותה השיגאה, כי אף-על-פירבן היה עוסקם בתורה בקדשה גדולה, על-כן לא נעשה מפגם השיגאה כי אם רבוי המחלוקת בהתורה עצמה שהוא מחלוקת שבקדשה, אבל עכשו בעונותינו הרבים נתאחזו מאד עד שנעשה מחלוקת גמור בין הצדיקים וקטגוריא בין תלמידי חכמים וצדיקים אשר לא היתה כזאת. וכל זה נמשך ממש מבחינת השיגאה הדקה של הצדיק שחדש התורה וכו' כנ"ל.

לקוטי הלכות

הלכות תלמוד תורה ג

יורה דעה קעט

התגלות התורה היה באמת ההכרח להכות בצור כדי לעורר בחינת הפאה שהוא בחינת שמאלה כדי להמשיך מים לעדה, ודיהיו פרנסה, אבל אחר כך שפבר נתעורר בחינת שמאלה בשצריכין לפרנסה צריכין דיקא להמתיק בחינת שמאלה ולאכללא שמאלא בימינה ואו דיקא ממושכין פרנסה. ועל-כן על-ידי הפאת משה בצור נמשכין כל הששיות והחמרות שבהלכה, כי כלם נמשכין מבחינת השגיאה של הצדיק שהוא בחינת הפאת משה בצור, שהוא בחינת שמאלה שמכרח הצדיק האמת, שהוא בחינת משה לכל לשם בשביל פרנסה כנ"ל:

ד וזה בחינת קשין מוונותיו של אדם בקריעת ים-סוף (פסחים קח.) כי קריעת ים-סוף היא בחינת לעשות דרך בים החכמה לגלות החכמה והתורה בעולם ולהציל שלא יטבע במים היודונים שהם הקלפות והמחשבות השומטין על המוח ומבלבלין דעתו בפניות ונסות כנ"ל, שזה זכו ישראל ביציאתם ממצרים עד שזכו שגם בגשמיית נקבע הים בפניהם ועברו בים ביבשה, כי הכל אהרד כמו שזכו ברוחניות כן זכו גם בגשמיות. ועל-כן ראתה שפחה על הים מה שלא ראה יחזקאל הנביא, וגם זכו לבזה גדולה מאד, כי זכו אז להתגלות החכמה מאד ולפרנסה ועשירות גדול. ומחמת זה היה עליהם

קטרוג גדול, הללו עובדי עבודה זרה והללו עובדי עבודה זרה, ולכאורה תמוה איך שיקד לומר על ישראל אז הללו עובדי עבודה זרה, הלא כבר נמחרו מעבודה זרה קדם יציאתם ממצרים, כמו שכתוב: "משכו וקחו לכם", משכו ידיכם מעבודה זרה וכו'. אבל על-פי הנ"ל כי ישראל לא היו יכולים לעבר הים ביבשה כי אם כשיזכו גם לבחינת קריעת ים סוף ברוחניות שהוא לבקע ים החכמה ולגלות להשגת התורה, וכשצריכין לבקע ים החכמה ולהשיג בתורה צריכין לעשות שם שני דרכים שהם בחינת ימין ושמאל שיש בהתורה כדי להמשיך פרנסה. ובשביל זה בהכרח צריכין לכל לאזהר

שגיאה דקה שהוא בחינת שמאלה. ותקף כשנזטין אפלו בחוט השערה לשמאל זהו בחינת עבודה זרה חס ושלום, כמו שכתוב: "יסרתם ועבדתם אלקים אחרים", שתקף כששפרין מאחרי ה' בחוט השערה, זהו בחינת עבודה זרה, כמובא בשם הפעל שם טוב ז"ל. ותקף באין המים היודונים חס ושלום, ורוצין לשמור חס ושלום כי הם רוצין להתאחו בהשגיאה הדקה לגמרי ושיהיה למודו רק לשמאל חס ושלום, על-כן אז צריכין זכות גדול לעבר הים בשלום, אבל ה' יתברך יודע תעלומות יודע שכל פנימיות פגנתם באמת הוא רק לשמו יתברך רק שהכרחו לכל בחוט השערה לשמאלה בשביל פרנסה לבד, על-כן

100

התגבר ימין על שמאל ונתעורר זכות אברהם, שהוא ימין שעקד את יצחק בנו בחינת שמאל. ועל ידי זה עברו את הים בשלום וכו' לעבר בים על ידי בחינת שני הגשרים שצריכין לעבר עליהם את הים, שהם בחינת ימין ושמאל, שהם בחינת תרי גשרי דדונג המבארים בסוף המאמר הנ"ל, כי ישראל וכו' אז להתגלות התורה ולעשירות גדול. ועל כן קשין מוזנותיו של אדם בקריעת ים סוף, כי אי אפשר לו לזכות לפרנסה כי אם על ידי בחינת שמאלה. ועל זה צריך יגיעה גדולה. וקשה לו מאוד לעבר דרך בחינת שמאלה בשלום שלא יפשל שם, כי בהכרח שיפול לבחינת שמאלה בשביל פרנסה, אבל צריך לסבל יגיעה גדולה שלא יפול לשם לגמרי חס ושלום, רק כחוט השערה בשביל ההכרח לבר, שזהו בחינת תרי גשרי דדונג שור מהאי להאי ומהאי להאי, כמבאר שם בסוף המאמר הנ"ל. ועל כן קשין מוזנותיו בקריעת ים סוף, כי זהו בחינת קריעת ים סוף כנ"ל, כי המצרים רדפו אחר בני ישראל. ועקר גלות פרעה ומצרים היה שהיה הדבור בגלות כמובא. ובשביל זה היה משה כבוד פה, הינו הדבור של תורה שבעל פה היה בגלות פרעה ומצרים שהם פגם הדבור שהם בחינת המתנגדים החולקים על הצדיקים האמתיים הדוברים על צדיק עתק בגאון וכו'. והשכינה שהיא התורה שבעל פה, שהוא בחינת כנסת ישראל,

היא בגלות אצלם עד שאפלו בשבחינת משה שהוא פלליות התורה נכנס אצל פרעה שהוא אותיות הערף. פגם הדבור הפך הדבור שהוא בחינת הלמדן העוקם פיו על הצדיק האמת. וכשמשה נכנס אצלו, הינו שהתורה מעוררת אותו לתשובה ואומרת לו לשלח את ישראל מהגלות, הינו שישב לה' ויציא את כנסת ישראל, שהוא השכינה, שהוא תורה שבעל פה, מהגלות שבפיו וקיום השכינה מעפרה וילמד לשמה ויחוד התורה שבעל פה והשכינה ויכנסת ישראל למקומם, אזי הלמדן פונה ערף מן האמת ממשמעות הטוב ואומר: "מי ה' אשר אשמע בקלו לא ידעתי את ה'". כי הוא אינו רוצה לראות בהתורה משמעות הטוב שהוא התגלות ה' ואומר לא ידעתי את ה'. ואינו רוצה בהתורה כי אם המשמעות להפך ולומר רק בשביל הנאת גופו בשביל לגדל כבודו, להראות חדותו לרבים שהוא למדן מפלג ובני בש"ס ופוסקים וכו' כנ"ל:

ועל כן אין הלקה ברורה בשום מקום. שזה נמשך רק מגלות מצרים הנ"ל. בחינת 'וימררו את מיםיהם בעבדה קשה בחמר ובלבנים ובכל עבודה בשנה וכו'', כמובא בתקונים (תקון י"ד דף כח), 'בעבודה קשה', בקשיא. 'בחמר', דא קל וחמר. 'ובלבנים', בלבון הלקתא וכו', כי אלו היגיעות של הקשות והחמרות שבהלקה נמשך מגלות מצרים הנ"ל:

לקוטי הלקות

הלקות תלמוד תורה ג

יורה דעה קפא

ה וזהו מה שאמרו רבותינו ז"ל: 'כני חיי ומוזני לאו בכותא תליא מלתא פי אם במזל תליא מלתא'. ואיתא בזהר הקדוש, דהניו במזל העליון שהוא בחינת עתיקא שם תלוים המזונות. ולכאורה קשה הלא עקר המזונות והפרנסה הוא משמאל, בחינת משמאלה עשר וכבוד כנ"ל. ואיך אמר כאן שהמזונות ממזל העליון, שהוא עתיקא, הלא שם אין שום שמאל כלל. וכמו שאיתא בזהר הקדוש 'האי עתיקא בלא ימינא, לית שמאל ולית עשר תמן'. ואיך אמר כאן שהמזונות והעשירות משם דיקא? אך אמת עקר ערש השפע של עשירות ופרנסה הוא רק שם בבחינת עתיקא שהוא מזל, אבל שם בשרשו אין שך לקרותו בשם עשירות, כי שם בלא ימין ושם השפע הקדשה בלא חד ואין בה שום ציור. ושם גם השפע של עשירות הוא רק תורה אור צח ומצחצח. ולמטה בשגמשה השפע אזי בשגמשה השפע לימין ולשמאל אזי נצטיר השפע בשמאל לעשירות ופרנסה. ומחמת זה צריך הצדיק לפל לבחינת שמאל בשביל פרנסה, אבל תכף כשיפל לבחינת שמאל תוכל הסטרא אחרא להתגבר ויתאחז בו חס ושלום, ואזי זה וזה לא יתקיים בידו, כי הוא המסית הוא המקטרג וכו', כי אחר כך ישללו הם בעצמם השפע ממנו ולא ישאר בידו מאומה. בבחינת 'יסרתם

ועקר הגלות של מצרים הוא נמשך מחמת הפרנסה, דהניו מחמת שהצדיק מכרח לפל לבחינת שמאלה בשביל פרנסה כנ"ל. שמשם נמשך אחיותם עד שרוצים להתגבר בבחינת שמאלה שיהיה העסק בתורה להתנהר ולקנטר וצריכין לסבל מרירות לברר זאת לברר ההלכה ממה שבות רעות הללו. ואז דיקא זוכין לפרנסה, בחינת 'ואחרי כן תצאו ברכש גדול'. כי באמת אף-על-פי שהפרנסה נמשך מבחינת שמאלה אף-על-פי כן אי אפשר להמשיך הפרנסה כי אם בשביל שמאל בימין. שמשם נמשכין כל ההשפעות מכלליות שמאלה בימינא בידוע, כי כשנפול חס ושלום, לבחינת שמאל לגמרי בודאי לא יהיה לו פרנסה כלל, כי משמאל אחיות הסטרא אחרא, שהוא אלקים אחרים שעל ידם נתעכב השפע, כמו שכתוב: 'יסרתם ועבדתם אלקים אחרים ועצר את השמים ולא יהיה מקור וכו'". כי אין צריך לפל לבחינת שמאל רק לציר השפע שם, כי שם נצטיר השפע העליונה שאין בה שום ציור. נצטירת שם לבחינת עשירות ופרנסה, אבל אחר כך צריך תכף לחזור לימין ולכלל שמאל בימין כדי שיוכל להמשיך העשירות והפרנסה לעולם, כי עקר הפרנסה על-ידי ימין, שהוא בחינת חסד, כמו שכתוב: (תהלים קל) 'נתן להם לכל בשר כי לעולם חסדו':

100

וכו'. ועצר את השמים וכו'", בבחינת
 (קהלת א) "מה יתרון לאדם בכל עמלו
 שיעמול תחת השמש", דהינו חליפי
 התורה, כמו שפרש רש"י שם, הינו
 בשאינו עוסק לשמה. ונבנתו בתורה
 בשביל הנאת עצמו בפאשר בא פן ילך
 ומאומה לא ישא בעמלו ומה יתרון לו
 שיעמול לרוח, כי העמול שיעמול בתורה
 שלא לשמה לא די שלא זכה לכתרה של
 תורה. גם לפרנסה לא זכה וכל ימיו פעם
 ומכאובים, כי נשאך הפרנסה אצלם חס
 ושלוש, ומאומה לא ישא בעמלו כנ"ל.
 ואם יעסק בתורה רק לשמה בלי שום
 שגיאה אפלו דקה מן הדקה גספן לא
 יהיה לו פרנסה, כי עקר הפרנסה
 משמאלה. ועלפן באמת קשה מאד
 להשיג פרנסה בבחינת קשין מזונותיו
 בקריעת ים-סוף כנ"ל. ועלפן אי אפשר
 להשיג ולהמשיך פרנסה דקדשה לעולם.
 כי אם בשהוא צדיק גדול כל כך עד
 שיכול לעלות עד עתיקא קדישא, שהוא
 בחינת המזל העליון ששם שרש כל
 ההשפעות כנ"ל. ושם כלא ימינא ואין
 שם שום חלוק בין ימין לשמאל וזה
 הצדיק שזוכה לבחינה זו הוא יכול
 להכליל שמאלא בימין, כי אף-על-פי
 שהוא נופל לשמאל הוא יודע שפאמת
 גם השמאל הוא ימין, כי הוא יודע שרש
 ימין ושמאל בשרשם שהוא עתיקא.
 ששם כלא חד כלא ימינא. ושם עקר
 שרש ההשפעה. ועלפן זה הצדיק אינו

יורד לשמאל כי אם לציד השפע שם
 לעשרות, אבל אחר כך תקף הוא חוזר
 משמאל לימין וכולל שמאל בימין
 וממשיך תורה ופרנסה לעולם בקדשה
 גדולה, כי הוא מוציא כל העשרות
 משמאל לימין. בבחינת "ואחרי כן יצאו
 ברכש גדול". וכמו שפתיב: "אם בחקתי
 תלכו". על מנת שתהיו עמלים בתורה.
 'עמלים' דיקא כנ"ל לעמול לברך ולגרוש
 אחיות הקלפות הנאחזין בשמאל מן
 העסק התורה וכו' כנ"ל, אזי ונתתי
 גשמיכם בעתם, כי עקר הפרנסה על-ידי
 זה כנ"ל:

וזהו שנאמר בקריעת ים-סוף, "מה
 תצעק אלי". ואיתא ביזרה הקדוש,
 בעתיקא תליא מלתא, הינו שאי אפשר
 לזכות לקריעת ים-סוף, דהינו לעבר גם
 החכמה בשלום ולהמשיך פרנסה. בחינת
 קשין מזונותיו וכו' ולהציל מן הפנים
 הידונים שהם הקלפות והפניות כי אם
 על-ידי בחינת עתיקא שהוא כלא ימינא.
 שעל-ידי זה נכלל שמאל בימין, שעל-ידי
 זה זוכין לפרנסה דקדשה שהוא בחינת
 קריעת ים-סוף כנ"ל:

ו זה בחינת "ויקח משה את עצמות
 יוסף עמו וכו'". כי בכל דור רודר
 זה הצדיק שעוסק בתורה צריך לדבק
 עצמו בהצדיק שגלה זאת התורה שהוא
 בחינת נשקין, בחינת אתדבקות רוחא
 ברוחא, שגוהו בחינת מה שלקח משה,
 שהוא בחינת הצדיק הדור, את עצמות

לקוטי הלכות

הלכות תלמוד תורה ג

יורה דעה

קפג

יוסף, שהוא בחינת הצדיק העליון כנ"ל. וזהו שאמרו רבותינו ז"ל: "חכם לב יקח מציאות". שכל ישראל עסקו בבגדה ומושה עסק בעצמות יוסף, כי משה עסק בעצמות יוסף זה בחינת אתדבקות רוחא ברוחא, התקשרות הצדיק התחתון שבגדה העולם בהצדיק העליון שהוא הצדיק שבכר נסתלק כנ"ל. ואז המשיך משה גם השפע של הפרנסה על-ידי בחינת שמאלה כנ"ל. ועל-ידי זה עסקו כל ישראל בבגדה, דהינו שוכו גם לשפע של עשירות על-ידי משה וכנ"ל, כי על-ידי שגודפכו ישראל מגלות מצרים, שזהו בחינת מה שגופל הצדיק לפה של הלמדן שהוא כמון גדול מאת ה' והברך פמבאר שם. והצדיק מעלה השכינה מגלות על-ידי זה ומתפך הצרופים רעים להלכות כנ"ל, שזה בחינת עליית ישראל, שהוא התורה שבעל פה, מגלות מצרים, מגלות הדבור, הינו מגלות שפפה הלמדן. ואזי כשהצדיק גודפך שם בפיו וזוכה לעלות משם בשלום בבחינת יציאת מצרים כנ"ל. אז זוכה גם לשפע של עשירות, בחינת ואחריו כן יצאו ברכש גדול, פי הצדיק המתיק בחינת שמאלה וזכה לברר ולגדף בחינת שמאלה מהקלפות שבאחוריהם שמשם פאו הדבורים רעים של המתנגדים הוא המתיק כל זאת והפך הצרופים לטוב והמתיק בחינת שמאל ונכלל במין שעל-ידי זה נמשך

הפרנסה כנ"ל, בחינת ואחריו כן יצאו ברכש גדול כנ"ל:

ו ועל כן אסור ללמד תורה בשכר ועקר האסור בתורה שבעל פה כדו שלא יתאחו בחינת שמאלה חס ושלום, שעקר אחיזתה בתורה שבעל פה כנ"ל, כי כשעוסק בתורה בשכר, הינו בשביל ממון בזה ויתאחו חס ושלום החיצונים, הנאחזים בבחינת בשמאלה עשר וכבוד כנ"ל. כי אף-על-פי שבהכרח לכל קצת מעט לבחינת שמאלה הוא רק דק מן הדק, אבל כשיעסק בשביל ממון ממש לקבל שכר על הלמוד בזה ויתאחו מאד חס ושלום, וזה וזה לא יתקיים בידו כנ"ל, על-כן צריך ללמוד רק בחנם והפרנסה ממילא תבא. על-ידי הצדיק הדור האמתי שזוכה להמשיך הפרנסה ממזל העליון. וכוונתו ימא דאורייתא לפני ישראל. וישראל עם קדוש צריכין להאמין בהצדיק האמת, בבחינת "ויאמינו בה' וכמשה עבדו", הנאמר בקריעת ים-סוף. ועל-ידי זה זכו להתגלות התורה ולפרנסה, כי בודאי לאו כל אדם זוכה לשתי שלחנות, פי קשין מוונותיו של אדם בקריעת ים-סוף כנ"ל. ואיך זכה אדם בכחו לקריעת ים-סוף, על-כן אנו צריכין רק לסמוך על צדיקי הדור האמתיים להאמין בהם, פי הם בחינת משה, פי כל צדיק הדור הוא בחינת משה. ועל-ידי האמונה לברר יכולין לזכות

יורה דעה

בעוסקו בתורה הוא בשביל ה' יתברך רק שפאים עליו פניות של שלא לשמה, על זה אמרו רבותינו ז"ל 'לעולם יעסק אדם בתורה אפלו שלא לשמה שמתוך שלא לשמה בא לשמה'. כי זה יחזר בנדאי מבחינת שלא לשמה לבחינת לשמה על-ידי פח הצדיק האמת שהוא יולג וקופץ תמיד בעת תורתו מבחינת שלא לשמה לבחינת לשמה, בחינת שור מוחאי להאי כנ"ל, שזהו בחינת שמתוך שלא לשמה בא לשמה כנ"ל:

הלכה ד בהלכות מלמדים
הלכה ד:

הלכה ה בהלכות שבועות הלכה
ב אות כו:

הלכות צדקה

הלכה א

ממשפנים על הצדקה אפלו
בערב שבת:

כי איתא בדברי רבנו גרו יאיר (סיקון לא) על מאמר חכמינו ז"ל (כפא בתרא טו): 'הנותן פרוטה לעני מתברך בשש והמפסיד באחת עשרה', שהצדקה חסרה ואין לה שלמות כי אם על-ידי אמונה, עני שם. ושבת הוא מקור הברכה והיא

לתורה ולפרנסה שהוא בחינת קריעת ים-סוף, כי עקר בחינת קריעת ים-סוף לכלל ישראל היה על-ידי האמונה, כמו שכתוב: "מה תצעק אלי דבר אל בני ישראל ויטעו", כמו שפרש רש"י שם. כי אין הים עומד בפניהם, כי פדאי הם והאמונה שהאמינו כי לבקע הים בפניהם, כי על-ידי האמונה בה' ובהצדיק האמת יכולין לזכות לתורה ולפרנסה מפול העליון אף-על-פי שאינו זוכה לזה בכוח, אף-על-פי-כן יכול הצדיק האמת להמשיך לו כל אלו ההשפעות על-ידי האמונה הגדולה שיש לישראל בה' ובהצדיק אמת, בחינת "ואמינו בה' ובמושה עבדו" כנ"ל, אמן ואמן:

ח וזהו שאמרו רבותינו ז"ל, 'לעולם יעסק בתורה אפלו שלא לשמה, שמתוך שלא לשמה בא לשמה'. כי בהכרח צריך שיתיה לו איהו פניה דקה בחינת שלא לשמה בשביל להמשיך פרנסה לעולם, אבל אחר כך תקף חוזר ללשמה, בחינת שור מוחאי להאי כנ"ל. וזהו שמתוך שלא לשמה בא לשמה, כי אחר כך בנדאי חוזר מיד ללשמה כנ"ל. ועל-כן אמרו רבותינו ז"ל: 'הלומד תורה שלא לשמה נוח לו שהתפכה שליתו על פניו', כי בנדאי זה שעוסק שלא לשמה ממש, בשביל שיתקרי רבי להתיהור ולקנטר בנדאי נוח לו שלא נברא, כי אינו רואה רק המשמעות להפך של בחינת "ופשעים יבשלו בם", רק אם עקר פונתו

לקוטי הלכות

הלכות צדקה ב

יורה דעה קפה

בחנית אמונה היא משלמת ומאירה את הצדקה, ענין שם:

וזה שרמזו רבותינו ו"ל בדבריהם שממשפנים על הצדקה אפלו בערב שבת, כי צריכין לגבות את הצדקה קדם שבת כדי שתהיה נשלמת ומאירה בשבת פנ"ל. גם עקר השבת הוא על-ידי הצדקה, כי מי שפירח בערב שבת יאכל בשבת, כי עקר השבת הוא אחר ששת ימי המעשה, כמו שכתוב: "ששת ימים תעבד ועשית וכו'", דהינו מי שהוא עושה ועובד את ה' ששת ימי המעשה יוכל לקבל קדשת שבת, כי מי שפירח בערב שבת וכו'. ועקר שם המעשה שבתקדשה הוא בחינת צדקה. בבחינת מעשה הצדקה, כמוכא במאמר "ויהי הם מריקים שניהם" בסופו (בסיון ה) וכמו ששמעתי מפי קדוש אדוננו מורנו ורבנו גרו יאיר. ומכלל דבריו הקדושים הייתי שומע ששם עשיה היא צדקה. ועל-פני מי שעושה צדקה בששת ימי המעשה אזי אחר כך בא השבת, כי עקר שבת הוא אחר ששת ימי המעשה פנ"ל, כמו שכתוב: "כי ששת ימים עשה ה' את השמים וכו' ויביום השביעי שבת", כי עקר הבריאה הוא על-ידי חסד, כמו שכתוב (תהלים עט), "עולם חסד יבנה". ועל-פני כשעושה צדקה שעל-ידי זה ממשיד חסד, כי כל המרחם על הבריות וכו' (כמו שאמרו רבותינו ו"ל שבת קמא), נמצא, שהוא מקים את העולם, וכאלו עשה את

השמים ואת הארץ. ועל-פני אחר כך בא קדשת שבת, כי עקר השבת אחר ששת ימי המעשה פנ"ל. וזה תלוי בזה, דהינו שאי אפשר שיבא שבת כי אם אחר ששת ימי המעשה פנ"ל. ועקר המעשה הוא צדקה פנ"ל. וכן להפך אין שלמות לששת ימי המעשה כי אם על-ידי שבת שממנו נשפע נשפע קדשה וחיות ושלמות לששת ימי המעשה, כמו שכתוב: בא שבת בא מנוחה, דהינו שאין שלמות להצדקה שהיא בחינת המעשה פנ"ל כי אם על-ידי שבת שהיא בחינת אמונה המשלים ומאיר את הצדקה פנ"ל. ועל-פני ממשפנים על הצדקה בערב שבת, כי צריך לגבות הצדקה קדם שבת בשביל הצדקה ובשביל השבת פנ"ל:

הלכה ב

א על-פי מה שמצאתי מחדושי רבנו זכר צדיק לברכה על פסוק (שמות כ, א): "ונדבר אלֵהים את כל הדברים האלה לאמר" (בבלי תנאי סיון זא), שיש חכמה עלאה וחכמה תתאה. וחכמה עלאה היא פליליות התורה. וחכמה תתאה היא בחינת החכמות והחיות המלבש בכל העולם. וצריך לקשר חכמה תתאה בחכמה עלאה. ובשאיין האדם מקשר שכלו באשר הוא שם לה' יתברך זה בחינת "ונרגן מפריד אלוף", שעושה פרוד בין חכמה תתאה לחכמה עלאה. ואזי הוא בחינת גלות השכינה מעוט

יורה דעה

הלבנה, אבל הצדיקים הם מקשרים חכמה תמאה בחכמה עלאה, כי הם יכולים לקשר כל החכמות והשכליות של כל העולם אפלו דבורים וחכמות של הרשעים לה' יתברך שעלידי זה מקשרים חכמה תמאה בחכמה עלאה. וכשמשקשרים חכמה תמאה בחכמה עלאה זה בחינת אתחבר מלפא במלפא. וכדין כל הנידון וכל חידו וכל שלימו אשתפח. וכדין "תרכ חכמת שלמה" - דאתרביאת סהרא. ואזי נמתקים כל הדינים ונתבטלון והכל עלידי הצדיק דיקא, כי הוא יכול לקשר חכמה תמאה בחכמה עלאה. ועלין בשהצדיק נפטר מן העולם חס ושלום, אזי יש צער גדול לה' יתברך. וכמו שאמרו במדרש: "כד מית משה צוח קדשא ברך הוא: וי, מי יקום לי עם מרעים וכו'", עזן שם הענין הייב ותראה נפלאות:

ב וזה בחינת צדקה, כי ענין צדקה הוא למלאות פגמים וחסרון הלבנה שהוא בחינת חכמה תמאה. כי עלידי שממלאים להעני החסרון בבחינת די מחסרו אשר יחסר לו, עלידי זה הוא בחינת מלוי חסרון ופגמים הלבנה, כי הלבנה בחינת חכמה תמאה, בחינת חכמת שלמה היא בחינת פנסת ישראל. וכשישראל עניים חס ושלום, אזי הוא בבחינת מעוט וחסרון הלבנה. וכשממלאים לעני החסרון עלידי זה געשה מלוי הלבנה ואזי מתחבר חכמה

תמאה בחכמה עלאה. וזה בחינת "אשרי משפיל אל דל", "משפיל דיקא, כי צדקה היא בחינת מחוין, כי עלידי הצדקה, עלידי שמשפיע שפע להעני, ועלידי זה נשפע לבחינת חכמה תמאה ונתמלאה הלבנה, ועולה השכינה בכיכול מהגלות, ואזי מתחבר חכמה תמאה בחכמה עלאה ושופע חכמה עלאה בחכמה תמאה שפע החכמה והמחון. ועלין הצדקה היא בחינת מחוין, בחינת "אשרי משפיל אל דל", כי עלידי הצדקה מתחבר חכמה תמאה בחכמה עלאה ומקבלת משם חכמה ומחון פנ"ל. כי עלידי הצדקה מעלין השכינה מהגלות, בכיכול, וממלאין פגמים הלבנה פנ"ל. ועלין הצדקה היא מצוה גדולה מאד מאד והיא שקולה ככל התורה וככל המצוות, כי עקר כל התורה והמצוות הוא רק לקשר חכמה תמאה בחכמה עלאה, כי מצוות התורה הם מלפשוין בכל הדברים של זה העולם הגשמי, כגון ציצית מחוסי צמר וכן תפלין מעור בהמה סהורה וכיוצא בזה בכל המצוות. ועלידי שממקמין ועושין המצוות עלידי דברים גשמיים מזה העולם, עלידי זה געשה יחוד נפלא והתתברות גמור שמתחבר חכמה תמאה בחכמה עלאה, כי מתחבר החיות והחכמה של זה העולם שהיא בחינת חכמה תמאה לחכמה עלאה שהיא בחינת התורה והמצוות. מאחר שעושה מצוה מן התורה עלידי דבר

לקוטי הלכות

הלכות צדקה ב

יורה דעה

קפו

ונמשכין חסדים גדולים, בחינת צדקה וחסד וכנ"ל:

ג וְעַקֵּר הַמַּעֲלָה וְהַחֲשִׁיבוֹת שֶׁל מִצְוֹת הַצְּדָקָה הוּא, כִּי אֵינָא בְּגִמְרָא

דְּשִׂאל הַאי מִינָא, אִם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אוֹהֵב עֲנִיִּים לְמַה אֵינּוּ מְפָרְסֵן וְכוּ' כִּי בְּאֵמֶת בּוֹדֵאי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נוֹתֵן

לְחֵם לְכָל בֶּשֶׂר וּמְפָרְסֵם מִקְרָנֵי רִאמִּים וְכוּ' וּבּוֹדֵאי בְּרוּךְ לְפָרְסֵם אֶת הָעֲנִי, אֲבָל

אִף-עַל-פִּיכֵן הוֹדִיר ה' יִתְבָּרַךְ אוֹתֵנוּ דִּיקָא לְתוּן צְדָקָה לְהַעֲנִי וּלְפָרְסוּ. וְהַגְדִּיל

מְאֹד בְּמַעֲלַת מִצְוֹה זוֹ וּבִשְׂכָרָהּ מְאֹד מְאֹד, כִּי בְּאֵמֶת אֲנַחְנוּ דִּיקָא צְרוּכִים

לְפָרְסֵם אֶת הָעֲנִי וְזוֹ עֵקֶר הַחֲסוּן, כִּי עֵקֶר בְּחִינַת מְלוּי הַלְבָנָה הוּא עַל יְדֵינוּ דִּיקָא, כִּי עֵקֶר מַעוֹט הַיָּרֵחַ הִיָּה מַחֲמַת הַקְּטָרוּג

שֶׁקְטָרוּגָה, אִי אֶפְשָׁר לְשַׁנֵּי מְלָכִים לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בְּכֶתֶר אֶחָד, כִּי יֵשׁ אֲתַעְרוּתָא דְלַעֲקָא וְיֵשׁ אֲתַעְרוּתָא דְלַתְתָּא.

בְּזֵהר הַקְדוּשׁ שֶׁבְשֵׂאִין אֲתַעְרוּתָא דְלַתְתָּא חֵם וְשְׁלוֹם, וְהַעוֹלָם מַחֲקִים עַל יְדֵי אֲתַעְרוּתָא דְלַעֲקָא לְכַד, אֲזִי חֵם וְשְׁלוֹם,

דִּינִים שׁוֹלְמִין, וְזוֹ עֵקֶר מַעוֹט הַיָּרֵחַ עַל-יְדֵי שֵׂאִין אֲתַעְרוּתָא דְלַתְתָּא, כִּי הַחֲכֵמָה תַּתָּא שְׂהִיא בְּחִינַת הַיָּרֵחַ הִיא

בְּיַדֵּנוּ, בְּכִיבּוֹל, וְכִפִּי מַעֲשֵׂנוּ בֵּן הוּא בְּמְלוּי אוֹ בְּמַעוֹט חֵם וְשְׁלוֹם בְּיַדֵּנוּ. וְזוֹ

בְּחִינַת הַקְּטָרוּג אִי אֶפְשָׁר לְשַׁנֵּי מְלָכִים לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בְּכֶתֶר אֶחָד, הִינּוּ שְׂהִיּוּ שְׁנֵיהֶם שׁוִים תְּמוּד וְיִשְׁתַּמְּשׁוּ שְׁנֵיהֶם בְּכֶתֶר אֶחָד

גשמי מזה העולם. וזה בחינת יחוד קדשא בְּרוּךְ הוּא וְשִׁכְיִתָּהּ שֶׁנַּעֲשֶׂה עַל-יְדֵי כָּל הַמִּצְוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה, אֲבָל עַל-יְדֵי צְדָקָה נַעֲשֶׂה זֶה הַיְחוּד וְהַתְּחַבְּרוּת שֶׁל חֲכָמָה תַּתָּא בְּחִינַת עֲלָא בְּשִׁלְמוֹת גְּמוּר מְאֹד, כִּי צְדָקָה הִיא בְּחִינַת זוֹ מַמְשׁ,

כִּי זֶה הָעֲנִי הוּא בְּחִינַת חֲכָמָה תַּתָּא שְׂהוּא, בְּכִיבּוֹל, בְּעֲנִיּוֹת וְדָלוֹת בְּמוֹבָא, בְּבְחִינַת מַעוֹט הַלְבָנָה בְּבְחִינַת גְּלוּת הַשְּׂכִינָה, בְּכִיבּוֹל, וְעַל-יְדֵי שֶׁמְמַלֵּא לְהַעֲנִי

הַחֲסָרוֹן עַל-יְדֵי זֶה מְמַלֵּא חֲסָרוֹן הַלְבָנָה וְכִשְׂהִיא בְּשִׁלְמוֹת אֲזִי הִיא עוֹלָה מִן הַגְּלוּת, כִּי אֲזִי לָהֶם יִנְקָה מִמֶּנָּה מֵאַחַר שֵׂאִין לָהּ חֲסָרוֹן וְהִיא בְּשִׁלְמוֹת בְּיַדֵּנוּ.

וְאֲזִי בְּשִׁבְחֵינַת חֲכָמָה תַּתָּא, בְּחִינַת לְבָנָה בְּשִׁלְמוֹת, בְּכִיבּוֹל, אֲזִי מִתְחַבְּרֵת עִם חֲכָמָה עֲלָא וּמְקַבֵּלֵת שֶׁפַע הַמַּחֲוִין

מִחֲכָמָה עֲלָא. וְכָל זֹאת נַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי הַצְּדָקָה שְׂהִיא בְּחִינַת הַשְּׁפָעָה שֶׁמְשַׁפֵּיעַ לְהַעֲנִי לְבְּחִינַת מְלוּכִית בְּחִינַת חֲכָמָה תַּתָּא וְכוּ' כַּנ"ל, כִּי הַמְמוֹן וְהַעֲשִׁירוֹת הוּא בְּחִינַת חֲכָמָה תַּתָּא בְּבְחִינַת בְּשִׁמְאֵלָה עֵשֶׂר וְכַבּוּד. כִּי חֲכָמָה עֲלָא וְחֲכָמָה תַּתָּא הֵם בְּחִינַת יְמִין וְשִׁמְאֵל בְּיַדֵּנוּ, וְעַל-כֵּן עַל-יְדֵי שְׁנוֹתָן לְהַעֲנִי מְמוֹן עַל-יְדֵי זֶה מְשִׁלִּים בְּחִינַת חֲכָמָה תַּתָּא וְאֲזִי אֲתַחֲבַר מְלָכָא בְּמְלָכָא וְכַדִּין כָּל נְהִירוֹ וְכָל שְׁלִימוֹ וְכָל חִידוֹ אֲשַׁתַּחֲוֶה וְכַדִּין וְתַרְבֵּי חֲכָמַת שְׁלֵמוֹ; דְּאֲתַרְבִּיאַת סְהֵרָא. וְנִמְתַּקֵּן כָּל הַדִּינִים וְנִתְבַּטְּלִין

הַגְּלוּת, כִּי אֲזִי לָהֶם יִנְקָה מִמֶּנָּה מֵאַחַר שֵׂאִין לָהּ חֲסָרוֹן וְהִיא בְּשִׁלְמוֹת בְּיַדֵּנוּ. וְאֲזִי בְּשִׁבְחֵינַת חֲכָמָה תַּתָּא, בְּחִינַת לְבָנָה בְּשִׁלְמוֹת, בְּכִיבּוֹל, אֲזִי מִתְחַבְּרֵת עִם חֲכָמָה עֲלָא וּמְקַבֵּלֵת שֶׁפַע הַמַּחֲוִין

מִחֲכָמָה עֲלָא. וְכָל זֹאת נַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי הַצְּדָקָה שְׂהִיא בְּחִינַת הַשְּׁפָעָה שֶׁמְשַׁפֵּיעַ לְהַעֲנִי לְבְּחִינַת מְלוּכִית בְּחִינַת חֲכָמָה תַּתָּא וְכוּ' כַּנ"ל, כִּי הַמְמוֹן וְהַעֲשִׁירוֹת הוּא בְּחִינַת חֲכָמָה תַּתָּא בְּבְחִינַת בְּשִׁמְאֵלָה עֵשֶׂר וְכַבּוּד. כִּי חֲכָמָה עֲלָא וְחֲכָמָה תַּתָּא הֵם בְּחִינַת יְמִין וְשִׁמְאֵל בְּיַדֵּנוּ, וְעַל-כֵּן עַל-יְדֵי שְׁנוֹתָן לְהַעֲנִי מְמוֹן עַל-יְדֵי זֶה מְשִׁלִּים בְּחִינַת חֲכָמָה תַּתָּא וְאֲזִי אֲתַחֲבַר מְלָכָא בְּמְלָכָא וְכַדִּין כָּל נְהִירוֹ וְכָל שְׁלִימוֹ וְכָל חִידוֹ אֲשַׁתַּחֲוֶה וְכַדִּין וְתַרְבֵּי חֲכָמַת שְׁלֵמוֹ; דְּאֲתַרְבִּיאַת סְהֵרָא. וְנִמְתַּקֵּן כָּל הַדִּינִים וְנִתְבַּטְּלִין

הַגְּלוּת, כִּי אֲזִי לָהֶם יִנְקָה מִמֶּנָּה מֵאַחַר שֵׂאִין לָהּ חֲסָרוֹן וְהִיא בְּשִׁלְמוֹת בְּיַדֵּנוּ. וְאֲזִי בְּשִׁבְחֵינַת חֲכָמָה תַּתָּא, בְּחִינַת לְבָנָה בְּשִׁלְמוֹת, בְּכִיבּוֹל, אֲזִי מִתְחַבְּרֵת עִם חֲכָמָה עֲלָא וּמְקַבֵּלֵת שֶׁפַע הַמַּחֲוִין

מִחֲכָמָה עֲלָא. וְכָל זֹאת נַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי הַצְּדָקָה שְׂהִיא בְּחִינַת הַשְּׁפָעָה שֶׁמְשַׁפֵּיעַ לְהַעֲנִי לְבְּחִינַת מְלוּכִית בְּחִינַת חֲכָמָה תַּתָּא וְכוּ' כַּנ"ל, כִּי הַמְמוֹן וְהַעֲשִׁירוֹת הוּא בְּחִינַת חֲכָמָה תַּתָּא בְּבְחִינַת בְּשִׁמְאֵלָה עֵשֶׂר וְכַבּוּד. כִּי חֲכָמָה עֲלָא וְחֲכָמָה תַּתָּא הֵם בְּחִינַת יְמִין וְשִׁמְאֵל בְּיַדֵּנוּ, וְעַל-כֵּן עַל-יְדֵי שְׁנוֹתָן לְהַעֲנִי מְמוֹן עַל-יְדֵי זֶה מְשִׁלִּים בְּחִינַת חֲכָמָה תַּתָּא וְאֲזִי אֲתַחֲבַר מְלָכָא בְּמְלָכָא וְכַדִּין כָּל נְהִירוֹ וְכָל שְׁלִימוֹ וְכָל חִידוֹ אֲשַׁתַּחֲוֶה וְכַדִּין וְתַרְבֵּי חֲכָמַת שְׁלֵמוֹ; דְּאֲתַרְבִּיאַת סְהֵרָא. וְנִמְתַּקֵּן כָּל הַדִּינִים וְנִתְבַּטְּלִין

הַגְּלוּת, כִּי אֲזִי לָהֶם יִנְקָה מִמֶּנָּה מֵאַחַר שֵׂאִין לָהּ חֲסָרוֹן וְהִיא בְּשִׁלְמוֹת בְּיַדֵּנוּ. וְאֲזִי בְּשִׁבְחֵינַת חֲכָמָה תַּתָּא, בְּחִינַת לְבָנָה בְּשִׁלְמוֹת, בְּכִיבּוֹל, אֲזִי מִתְחַבְּרֵת עִם חֲכָמָה עֲלָא וּמְקַבֵּלֵת שֶׁפַע הַמַּחֲוִין

מִחֲכָמָה עֲלָא. וְכָל זֹאת נַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי הַצְּדָקָה שְׂהִיא בְּחִינַת הַשְּׁפָעָה שֶׁמְשַׁפֵּיעַ לְהַעֲנִי לְבְּחִינַת מְלוּכִית בְּחִינַת חֲכָמָה תַּתָּא וְכוּ' כַּנ"ל, כִּי הַמְמוֹן וְהַעֲשִׁירוֹת הוּא בְּחִינַת חֲכָמָה תַּתָּא בְּבְחִינַת בְּשִׁמְאֵלָה עֵשֶׂר וְכַבּוּד. כִּי חֲכָמָה עֲלָא וְחֲכָמָה תַּתָּא הֵם בְּחִינַת יְמִין וְשִׁמְאֵל בְּיַדֵּנוּ, וְעַל-כֵּן עַל-יְדֵי שְׁנוֹתָן לְהַעֲנִי מְמוֹן עַל-יְדֵי זֶה מְשִׁלִּים בְּחִינַת חֲכָמָה תַּתָּא וְאֲזִי אֲתַחֲבַר מְלָכָא בְּמְלָכָא וְכַדִּין כָּל נְהִירוֹ וְכָל שְׁלִימוֹ וְכָל חִידוֹ אֲשַׁתַּחֲוֶה וְכַדִּין וְתַרְבֵּי חֲכָמַת שְׁלֵמוֹ; דְּאֲתַרְבִּיאַת סְהֵרָא. וְנִמְתַּקֵּן כָּל הַדִּינִים וְנִתְבַּטְּלִין

הַגְּלוּת, כִּי אֲזִי לָהֶם יִנְקָה מִמֶּנָּה מֵאַחַר שֵׂאִין לָהּ חֲסָרוֹן וְהִיא בְּשִׁלְמוֹת בְּיַדֵּנוּ. וְאֲזִי בְּשִׁבְחֵינַת חֲכָמָה תַּתָּא, בְּחִינַת לְבָנָה בְּשִׁלְמוֹת, בְּכִיבּוֹל, אֲזִי מִתְחַבְּרֵת עִם חֲכָמָה עֲלָא וּמְקַבֵּלֵת שֶׁפַע הַמַּחֲוִין

מִחֲכָמָה עֲלָא. וְכָל זֹאת נַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי הַצְּדָקָה שְׂהִיא בְּחִינַת הַשְּׁפָעָה שֶׁמְשַׁפֵּיעַ לְהַעֲנִי לְבְּחִינַת מְלוּכִית בְּחִינַת חֲכָמָה תַּתָּא וְכוּ' כַּנ"ל, כִּי הַמְמוֹן וְהַעֲשִׁירוֹת הוּא בְּחִינַת חֲכָמָה תַּתָּא בְּבְחִינַת בְּשִׁמְאֵלָה עֵשֶׂר וְכַבּוּד. כִּי חֲכָמָה עֲלָא וְחֲכָמָה תַּתָּא הֵם בְּחִינַת יְמִין וְשִׁמְאֵל בְּיַדֵּנוּ, וְעַל-כֵּן עַל-יְדֵי שְׁנוֹתָן לְהַעֲנִי מְמוֹן עַל-יְדֵי זֶה מְשִׁלִּים בְּחִינַת חֲכָמָה תַּתָּא וְאֲזִי אֲתַחֲבַר מְלָכָא בְּמְלָכָא וְכַדִּין כָּל נְהִירוֹ וְכָל שְׁלִימוֹ וְכָל חִידוֹ אֲשַׁתַּחֲוֶה וְכַדִּין וְתַרְבֵּי חֲכָמַת שְׁלֵמוֹ; דְּאֲתַרְבִּיאַת סְהֵרָא. וְנִמְתַּקֵּן כָּל הַדִּינִים וְנִתְבַּטְּלִין

הַגְּלוּת, כִּי אֲזִי לָהֶם יִנְקָה מִמֶּנָּה מֵאַחַר שֵׂאִין לָהּ חֲסָרוֹן וְהִיא בְּשִׁלְמוֹת בְּיַדֵּנוּ. וְאֲזִי בְּשִׁבְחֵינַת חֲכָמָה תַּתָּא, בְּחִינַת לְבָנָה בְּשִׁלְמוֹת, בְּכִיבּוֹל, אֲזִי מִתְחַבְּרֵת עִם חֲכָמָה עֲלָא וּמְקַבֵּלֵת שֶׁפַע הַמַּחֲוִין

מִחֲכָמָה עֲלָא. וְכָל זֹאת נַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי הַצְּדָקָה שְׂהִיא בְּחִינַת הַשְּׁפָעָה שֶׁמְשַׁפֵּיעַ לְהַעֲנִי לְבְּחִינַת מְלוּכִית בְּחִינַת חֲכָמָה תַּתָּא וְכוּ' כַּנ"ל, כִּי הַמְמוֹן וְהַעֲשִׁירוֹת הוּא בְּחִינַת חֲכָמָה תַּתָּא בְּבְחִינַת בְּשִׁמְאֵלָה עֵשֶׂר וְכַבּוּד. כִּי חֲכָמָה עֲלָא וְחֲכָמָה תַּתָּא הֵם בְּחִינַת יְמִין וְשִׁמְאֵל בְּיַדֵּנוּ, וְעַל-כֵּן עַל-יְדֵי שְׁנוֹתָן לְהַעֲנִי מְמוֹן עַל-יְדֵי זֶה מְשִׁלִּים בְּחִינַת חֲכָמָה תַּתָּא וְאֲזִי אֲתַחֲבַר מְלָכָא בְּמְלָכָא וְכַדִּין כָּל נְהִירוֹ וְכָל שְׁלִימוֹ וְכָל חִידוֹ אֲשַׁתַּחֲוֶה וְכַדִּין וְתַרְבֵּי חֲכָמַת שְׁלֵמוֹ; דְּאֲתַרְבִּיאַת סְהֵרָא. וְנִמְתַּקֵּן כָּל הַדִּינִים וְנִתְבַּטְּלִין

יורה דעה

ממלאין מפנימיה ואז יתקיים, "והיה אור
הלבנה פאור החמה":

כ"ה חשוון

כ"ה זה עקר השלמות של כל העולמות
שתתמלא הלבנה מפנימיה על דינו

דיקא על-ידי בחינת אתערותא דלתתא
וזה עקר מעלת הצדקה והשיבותה, כי זה

שנופל לעניות נמצא שהוא מבחינת
מעוט הלבנה. ועקר המעוט נעשה על-ידי

שאין אתערותא דלתתא כנ"ל. ועל-פני אי
אפשר למלאות החסרון כי אם על דינו

דיקא, כי אם יתמלא חסרונו על-ידי ה'
יתברך, כביכול, שזה בחינת אתערותא

דלעלא לבד הרי חזר הקטרוג למקומו
חס ושלום, ויחזור המעוט בבתחלה, כי

עקר המעוט נעשה על-ידי שאין
אתערותא דלתתא, חס ושלום, נמצא,

כשיש עניות חס ושלום, שזה בחינת
מעוט הלבנה, כביכול, אין בידו יתברך

למלאות החסרון כי יחזור הדבר למקומו,
מאחר שיתמלא על-ידי אתערותא

דלעלא לבד בלא אתערותא דלתתא
וכנ"ל. כי עקר מלוי הלבנה תלוי בידינו

ד"ה חנו

דיקא כנ"ל. ועל-פני ה' יתברך מזהיר מאד
מאד את ישראל לתן צדקה, כי ה' יתברך

חפץ מאד מאד להעלות השכינה
מהגלות ולמלאות פנימת הלבנה, אבל

כביכול, אין הדבר בידו יתברך בבחינת
'הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים',

שהוא בחינת מלכות חכמה מתאה לבנה
שנקראת יראת שמים, כמובא במקום

על-ידי אתערותא דלעלא לבד, כי אם
לא היו צריכין אתערותא דלתתא פלל

והיה מתנהג הכל על-ידי אתערותא
דלעלא לבד בודאי לא היתה הלבנה

צריכה להתמעט, כי אתערותא דלעלא,
כביכול, אינו מושגתה לעולם ובודאי היה

הכל בשלמות תמיד, אבל הלבנה
בעצמה קטרוגה, כי זה אי אפשר שיהיה

אתערותא דלעלא לבד בלא אתערותא
דלתתא, כי זה עקר בריאת העולם כדי

שיהיה להאדם בחירה. ואנחנו בזה
העולם נעבד אותו יתברך ויתקיים העולם

על-ידי התעוררות המתחונים בחינת
אתערותא דלתתא. ועל-פני אי אפשר

לשני מלכים להשתמש בכתר אחד, כי
חכמה תתאה, בחינת הלבנה, בהכרח

שתתלבש בין המתחונים כדי לקיים
ולתחיותם. ועל-פני בהכרח שיהיו תלויים

שלמותה על-ידי התעוררות תחתון
שבשביל זה היה עקר בריאת העולם.

ועל-פני אמר לה: לבי ומעטי את עצמדי.
כדי שתוכל להתלבש בין המתחונים

לקיים העולם ונתן לה הפוכבים להפיים
דעתה. זה בחינת "ומצדיקו הרפים

כפוכבים", בחינת כלל ישראל שגמשלו
לכוכבים, כי ישראל והצדיקים הם

מפסין דעתה, כי הם ממלאין אותה
ומשלימין אותה, כי אחר הקטרוג ואז

נתמעטה אזי הכל תלוי ביד המתחונים
ועל-ידי ישראל והצדיקים על-ידי זה הם

לקוטי הלכות

הלכות צדקה ב

יורה דעה

קפט

אחר, הינו שזה אין בידו בכיבול, פי עלית השכינה מהגלות ולמלאות פגמים הלכנה זה תלוי בהתעוררות התחתונים עלידי אתערותא דלתתא דיקא, כי בשאין אתערותא דלתתא חס ושלום, רק אתערותא דלעלא חזר הקטרוג והמעוט למקומו כנ"ל. וזהו עצם מעלת הצדקה, פי עושה חסד, בכיבול, עם ה' יתברך שהוא חפץ מאד לפרנס את העני ולהחיותו, אבל אין בידו, בכיבול, וכמו שאמרו רבותינו ז"ל על רבי אלעזר בן פדת, 'אי בעית דאחרוב עלמא וכו' ^(תענית) כי מאחר שהוא עני נמצא שהוא נמשך מבחינת מעוט הלכנה. ומאחר שהוא בא מבחינה זו, על-כן אי אפשר בשום אופן שיתמלא חסרונו פי אם עלידי בני-אדם התחתונים עלידי בחינת אתערותא דלתתא פי אם לאו חזר המעוט למקומו חס ושלום, וכנ"ל. וזה בחינת מלוגה ה' חונן דל, פי הנותן צדקה לעני הרי הוא כמלוגה לה' יתברך וכאלו עושה חסד עמו יתברך וכנ"ל:

חכמה עלאה, בחינת "חמשים עלו בני ישראל מארץ מצרים", בחינת שער החמשים, שהוא שכל עליון מאד בחינת חכמה עלאה אף-על-פי-כן היה בהכרח שאחר כך יסתלק האור הזה הגדול כדי שיזכו לקבל האור במדה עלידי אתערותא דלתתא כדי שיהיה חבור וקשור גמור בין חכמה תתאה וחכמה עלאה, פי עקר ההתחברות של חכמה תתאה עם חכמה עלאה הוא רק עלידי אתערותא דלתתא וזה בחינת ספירת העמר, פי תקף ביום ראשון של פסח חוזר ונסתלק האור הגדול והמחין הגדולים, כמובא. ואז צריכין להתחיל להתעורר מעצמו בבחינת אתערותא דלתתא לקדש ולטהר עצמו מכל הזממות ומכל הטמאות כדי לקשר כל החכמות וכל הצמצומים של זה העולם שהוא בחינת חכמה תתאה לבחינת חכמה עלאה. וזה בחינת הנפת העמר, פי עמר שעורים הוא בחינת חכמה תתאה המולבש בזה העולם:

כי איתא פרעא מהימנא ששתי הלחם של חטים הם בחינת אדם, פי חטים מאכל אדם ועמר שעורים הוא בחינת מאכל בהמה, פי החיות המולבש ומתצמצם בזה העולם הוא בבחינת בהמה כנגד החיות העליון בחינת חכמה עלאה שהיא בחינת אדם ועלידי הנפת העמר עלידי זה מעלין ומניפין כל החכמות הנפולות מזה העולם שהם

ד וזה בחינת ספירת העמר קדם מתן תורה בשבועות, פי יציאת מצרים כפליה הראשונה של פסח אזי היה הארה גדולה מאד מאד וכמובא. ועלידי זה יצאו ממצרים, אבל הכל היה עלידי בחינת אתערותא דלעלא לכד, פי לא היה בראי עלידי מעשיהם הטובים שהיו מעטים מאד לצאת ועליבן אף-על-פי שהיה אז הארה גדולה מאד בחינת

יורה דעה

נמשכין מחכמה תתאה שהיא מתפשטת בכל העולם אפלו בבחינת בהמיות ומחיה את כלם. ועכשו מגיפין הכל ומרימין הכל לה' יתברך, כי מוליד ומביא למי שארבע רוחות העולם שלו מעלה ומוריד למי שמעלה ומטה שלו, הינו שמרימין כל החכמות של כל העולם שהם בחינת בהמיות ומקשרין ומעלין הכל לה' יתברך שעלידי זה מעלין חכמה תתאה ומתבררין עם עלאה ועל-כן אז מתחילין לספר ספירת העמר כדי לקשר כל הימים והמדות שהם בחינת צמצומים מחכמה תתאה המחיין את כל העולם לקשר הכל לבחינת הנפת העמר הינו לבחינת חבור מלכא במלכא, בחינת התחברות חכמה תתאה עם חכמה עלאה הנעשה עלידי הנפת העמר כנ"ל:

זוה בחינת הספירה שסופרין הימים, כי שם למעלה בבחינת חכמה עלאה אין שך שום מספר כלל, כי אין שם בחינת ימים ומדות, כי שם הוא למעלה מהזמן ושם אין שך מספר כלל ועקר המספר הוא רק למטה במקום שיש צמצומים בבחינת החכמה תתאה ששם כל הימים והמדות ושם שך ספירה. ועל-כן סופרין ספירת העמר כדי לקשר בחינת הספירה, הינו לקשר כל הצמצומים שהם בחינת ספירה, כי שם שך מספר. ושם הוא בחינת כל הימים והמדות לקשר הכל לבחינת העמר שהוא בחינת התחברות חכמה תתאה בחכמה עלאה. נמצא, שבכל ימי הספירה הוא בחינת אתערותא דלתתא לקדש ולטהר עצמו כל אחד ואחד כדי להעלות ולקשר חכמה תתאה בחכמה עלאה, דהינו לקשר כל הימים והצמצומים שהם בבחינת מספר, שהם בבחינת חכמה תתאה, לקשר הכל לה' יתברך לבחינת חכמה עלאה, כי באמת פלו חד, כי

נמשכין מחכמה תתאה שהיא מתפשטת בכל העולם אפלו בבחינת בהמיות ומחיה את כלם. ועכשו מגיפין הכל ומרימין הכל לה' יתברך, כי מוליד ומביא למי שארבע רוחות העולם שלו מעלה ומוריד למי שמעלה ומטה שלו, הינו שמרימין כל החכמות של כל העולם שהם בחינת בהמיות ומקשרין ומעלין הכל לה' יתברך שעלידי זה מעלין חכמה תתאה ומתבררין עם עלאה ועל-כן אז מתחילין לספר ספירת העמר כדי לקשר כל הימים והמדות שהם בחינת צמצומים מחכמה תתאה המחיין את כל העולם לקשר הכל לבחינת הנפת העמר הינו לבחינת חבור מלכא במלכא, בחינת התחברות חכמה תתאה עם חכמה עלאה הנעשה עלידי הנפת העמר כנ"ל:

פי ארבעים ותשעה ימי הספירה הם בחינת צמצומים של החכמה תתאה הנמשכים מחכמה עלאה, כי יש חמשים שערי בינה ושער החמשים הוא נעלם מעין כל, כי הוא בחינת חכמה עלאה שהוא נעלם מעין כל. וארבעים ותשעה שערים הם בחינת הצמצומים שמתצמצם החכמה עלאה עלידי ארבעים ותשעה פנים, ארבעים ותשעה ימים ומדות, הינו פמה בחינות צמצומים של החכמה תתאה כדי לקבל וליוג מהאור במדה ואלו הארבעים ותשעה ימים והמדות הם כפי מעשה התחתונים בשעושיין רצונו של מקום אזי הם מקבלין רב שפע ואזי

לקוטי הלכות

הלכות צדקה ב

יורה דעה קצא

חכמה עלאה וחכמה תתאה באמת פלו חד ואז זוכין בשבועות ביום החמשים לקבל התורה שהוא בחינת חכמה עלאה בחינת שער החמשים ואז מתחבר חכמה תתאה בחכמה עלאה בחינת 'נדבר אלהים את' שהיה אז ביום החמשים וכמו שפרש רבנו ז"ל פסוק זה, עין שם שהוא בחינת התקבורת חכמה תתאה בחכמה עלאה שניה על ידי מתן תורה. כי על ידי שנמקרה התורה לתחתונים בעולם הזה, על ידי זה מתחבר חכמה תתאה בחכמה עלאה על ידי שמקמין בגי' אדם התחתונים בעולם הזה שהיא בחינת חכמה תתאה את התורה שהוא בחינת חכמה עלאה, כי על ידי התורה מקשרין כל החכמות והחיית של זה העולם לה' יתברך, שהיה בחינת התקבורת חכמה תתאה בחכמה עלאה כנ"ל. ועל כן כלל התורה נקראת צדקה, כמו שכתוב: "וצדקה תהיה לנו כי נשמר לעשות וכו'". כי כלל התורה הוא לחבר חכמה תתאה בחכמה עלאה. שהיה בחינת צדקה כנ"ל. ברודק ה' בעולם, אמן ואמן:

[שדך לעיל]

ה כי עקר מלוי הלכנה הוא על ידי אתערותא דלתתא כנ"ל ועל כן הכל נעשה על ידי הצדיק כנ"ל. ועל כן כשהצדיק נפטר יש צער לה' יתברך, ככבוד כנ"ל, כי אי אפשר שיתחבר

חכמה תתאה בחכמה עלאה ולהעלות השכינה מהגלות ולמלאות פגימת הלכנה כי אם על ידי הצדיק על ידי מעשיו הטובים שהוא בחינת אתערותא דלתתא שהיה בחינת הפוכבים שנתן ה' יתברך להלכנה להפכים דעתה, שהוא בחינת "ומצדיקי הרבים פכוכבים" כנ"ל, הינו הצדיקים שהם מצדיקי הרבים, כי הם מזכין את כל העולם, כי הם מעלין כל החכמות של כל העולם אפילו מהרשעים ומעלין ומקשרין הכל לה' יתברך. שהיה בחינת התקשרות חכמה תתאה בחכמה עלאה, וכמבאר היטב במאמר הנ"ל, עין שם היטב:

ועל כן פדיון שבויים הוא מצוה גדולה. וצדקה זו של פדיון שבויים גדול מכל הצדקות, כמבאר בשלחן ערוך, כי באמת כל הצדקות הם בבחינת פדיון שבויים, כי על ידי הצדקות מעלה פמה גי' צדקות הקדושים מן השכינה והגלות וככבוד, מעלה השכינה מהגלות וכנ"ל. ועל כן הוא בחינת פדיון שבויים. ועל כן כשיש פדיון שבויים ממש, דהינו שאחד מישראל שבו חס ושלום, זהו עקר מצות הצדקה, כי כשישראל שבו הוא גלות השכינה ממש. ועל כן על ידי צדקה זו של פדיון שבויים הוא מעלה ביותר השכינה מהגלות והשכינה ככבוד, שהיה עקר בחינת צדקה כנ"ל. ועל כן צדקה זו גדולה מן הכל:

ה' ע"ב

יורה דעה

הלכה ג

על פי מה שכתב רבנו בספר הראשון
בסימן קע"ב על פסוק "מלא כל
הארץ כבודו", ע"נ שם:

והכלל, כי באמת השפע של ה' יתברך
יורד תמיד הן שפע עשירות או
בנים וכיוצא כל ההשפעות יורדין תמיד
מאת ה' יתברך, אך המניעה הוא מחמת
גשמיית החמר שעושה צל נגד אור
ההשפעה, כי כל דבר עב וגשם בשעומד
נגד דבר רוחני עושה צל כגון הארץ נגד
הירח. וכן הירח נגד מה שלמעלה ממנה,
וכן למעלה מעלה. וזה הצל שעושה
משמיית החמר של הדבר העב שעומד
נגד האור הדיק הוא מונע האור מלבא.
ועל-כן האדם מחמת גשמייתו הוא מונע
ממנו אור ההשפעה ומחמת זה נתעכב
ההשפעה לפעמים, אבל בשהאדם מבטל
עצמו מכל וכל, ואז אינו עושה צל כלל
אז נתגלה אור כבודו יתברך, מחמת
שאין צל להסתיר אורו הגדול יתברך. ואז
יורדין כל ההשפעות וכו'. וזהו בחינת
"מלא כל הארץ כבודו", הינו מבחינת
מלא כל הארץ. שמבטלין עצמו מכל וכל.
עד שכל הארץ הנשמי נתבטל בלא
זכאפס וכאין ממש, על-ידי זה נתגלה
כבודו יתברך, כי אין צל שיסתיר אור
כבודו יתברך. וזהו, מלא כל הארץ
כבודו, הינו מן לא כל הארץ כבודו על-ידי
זה כבודו נתגלה כבודו:

וזה בחינת מצות צדקה לתן לעני
שמעלתה גבה מאד במקורם
בדברי רבותינו ז"ל ושקולה ככל התורה
כלה, כי על-ידי הצדקה הוא מעביר
ומסלק הצל הנ"ל, שעל-ידי זה נתגלה
כבודו יתברך, כי עקר העניית והחסר
נמשך רק מהצל הנ"ל שמונע כבודו.
ובשנותו צדקה ומבטל עניות, נמצא,
שהוא מעביר ומסלק הצל המונע אור
ההשפעה. מאחר שמבטל העניות שהוא
בחינת הצל כבודו. וזהו שנאמר בצדקה:
"אני בצדק אחזה כבוד". כי בשנסתלק
הצל נתגלה בחינת אור הפנים, כביכול,
של ה' יתברך בחינת מלא כל הארץ
כבודו כבודו. וזה שכתוב, וירחה לכם יראי
שמי שמש צדקה. כי בשנסתלק הצל
מאיר וזרח אור השמש. וכל זה נעשה
על-ידי הצדקה שמעביר הצל המסתיר
זריחת אור השמש ומסתיר אור הפנים
כבודו יתברך. וכתנתעבר ונסתלק הצל על-ידי
הצדקה נתגלה אור הפנים וזריחת השמש
כבודו. ועל-כן הצדקה מכפרת עונות, כמו
שכתוב: "וחטאך בצדקה פרק". כי עקר
כבודו החטא הוא שעל-ידי החטא נעשה
מסך המכדיל בחינת צל שמונע אור ה'
יתברך. ומסתיר אור פניו מאתנו חס
ושלום, כפי בחינת החטא כפי הצל
שנעשה מהחטא חס ושלום, ועל-כן
על-ידי הצדקה שעל-ידי זה ממשיך
ההשפעה למקום העניות והחסר ומסלק
הצל על-כן על-ידי זה נמחלין כל העונות

לקוטי הלכות

הלכות מילה א

יורה דעה קצג

כי איתא בדברי רבנו במאמר "תפלה לחבוקוק" (בסיקן טו) שמיילה הוא בחינת שלמות לשון הקדש על-ידי לשון תרגום. שהוא בחינת תרדמה, דהינו על-ידי שמכניעין הרע של השבעים לשונות, שהוא בחינת ערלה שחוזקין אותה. על-ידי זה נכנע הרע שבתרגום ועולה הטוב שבתוכו ללשון הקדש:

וזה בחינת חתוד ופריעה, דהינו חתוד הערלה הוא בחינת שחוזקין ומגרשין את הרע הכולל של שבעים עממין, כי ערלה הוא בחינת שלש קלפות הממאות שהם בחינת שבעים לשונות. ופריעה הוא בחינת נגה, שהוא בחינת תרגום, בחינת תרדמה שעולה אל הקדשה על-ידי הכנעת הערלה הנ"ל, כי על-ידי הפריעה מוציאין הרע שבתרדמה ומכניעין ומשברין אותו. ועולה הטוב אל הקדשה. ועל-כן מל ולא פרע באלו לא מל, כי עקר המילה הוא בשביל הפריעה שעל ידה נשלם הלשון הקדש כנ"ל. ועל-כן המילה ביום השמיני ללדתו כרי שיעברו עליו שבעת ימים והערלה דבוקה בו. ואחר כך מכניעין אותה. וזה בחינת שלמות לשון הקדש על-ידי תרגום, כי שמעתי מאדוננו מורנו ורבנו ששלמות לשון הקדש על-ידי תרגום הוא בחינת מילה, כי המינים שואלים, אם הקדוש-ברוך-הוא חפץ במילה למה לא נברא מהול? כמו שמוכח במדרש. אך על-פי הנאמר שם במאמר הנ"ל

והפנמים שהם בחינת צל, בחינת הסתרת פני ה' כנ"ל. ועל-כן שקולה צדקה ככל התורה בלה, כי זה עקר כלל כל התורה בלה כרי לגלות כבודו ותברך, כמו שכתוב: לכבודי בראתיו וכו', כמו שאיתא בזהר הקדוש, בגין דישתמודעין לה. כי על-ידי כל המצות מסלקין המסך המכדייל, דהינו בחינת הצל ומכושין ומגלין אור כבודו ותברך. וזה נעשה על-ידי הצדקה ביותר, כי על-ידי הצדקה מכושף אור השפע למקום העניות, שהוא בחינת חשך וצל. ועל-ידי זה דוחה ומסלק הצל. ומכושף ומגלה אור ההשפעה שהוא אור כבודו ותברך. בחינת מלא כל הארץ כבודו, שזהו בחינת כלל כל התורה בלה. ועל-כן שקולה צדקה ככל התורה בלה כנ"ל:

הלכה ד בחלכות מלמדים הלכה ד אות י:

הלכה ה בחלכות שבועות הלכה ב אות לד:

הלכות מילה

הלכה א

מילה בזמנה דהינו ביום השמיני דוחה שבת:

יורה דעה

ששלמות לשון הקדש הפא מלמעלה אף שהוא פא מלמעלה, עם כל זה אין לו שלמות כי אם על-ידי תרגום, דהינו על-ידי שלמטה מכניעין הרע שבתרגום ומעלין הטוב ללשון הקדש על-ידי זה דיקא נשלם הלשון הקדש. כמו כן הוא בחינת מילה, דהינו שצריכין דיקא להשלים הקדשה מלמטה, ענין שם היטב והבן:

והלבאר הענין קצת, כי ידוע שעקר שלמות הקדשה הוא על-ידי הבחירה, שזה עקר רצונו ותביר שיהיה לנו בחירה דיקא, דהינו שיהיה אחיות הסטרא אחרא לפתות ולהפות מדרך הטוב. ועל-ידי שאנחנו כופין אותה ומכניעין את הרע, על-ידי זה דיקא נשלם הקדשה. וזה עקר שלמות הקדשה. וזה בחינת שלמות לשון הקדש על-ידי התרגום, כי תרגום הוא בחינת הבחירה שהוא ממצע בין טוב לרע. ואזי נעשה ממילא בחינת הממצע בין טוב לרע שהוא בחינת תרגום. בחינת הבחירה שיש פח לבחור בזה או להקפד חס ושלום, ועל-ידי שבפנין הסטרא אחרא ומכניעין הרע על-ידי זה ממילא נכנע הרע שבבחינת הבחירה, דהינו הרע שבתרגום. ואזי עולה הטוב אל הקדשה. וזה בחינת שלמות לשון הקדש על-ידי התרגום וכבר נתבאר לעיל בהלכות תערוכות (הלכה א). וזה בחינת מילה, שבשביל זה ברא ה' לתביר את האדם עם ערלה פרי

שיהיה בו אחיות הערלה שהוא רע הכולל פרי שיהיה לו בחירה, כי רק בשביל זה פא האדם לעולם פרי שיתנפה בנסיון התארה הזאת, כי הוא עקר המתקלא. ואחר כך חותכין אותה ומכניעין אותה ואזי נשלם הקדשה, כי זה עקר שלמות הקדשה בחינת שלמות לשון הקדש על-ידי תרגום פנ"ל, דהינו על-ידי הבחירה פנ"ל. ועל-כן היא נאחזת בו כל שבועת הימים, כי שבועת הימים הם בחינת פללות שבועים שנה, כמובא בספרים שבאלו השבועים שנה יש בהם אחיות הסטרא אחרא ובהם מתגברת בחינת השנה, בחינת התרדמה, כמו שכתוב: "ימי שנחתינו בהם שבועים שנה וכו' ורמתם שנה יהיו וכו'". וצריך להכניע השנה, דהינו להכניע הרע ולהעלות הטוב פנ"ל. ועל זה כרמזות אחיות הערלה שבועת ימים שהוא בחינת התגברות התרדמה כל השבועה ימים שהם פלולים משבועים שנה שיש בהם פח הבחירה. ואחר כך חותכין ומכניעין אותה שהוא בחינת שלמות הקדשה על-ידי תרגום פנ"ל. ועל-כן מילה דוחה שבת, כי עקר קדשת שבת שאז עולה התרדמה בחינת נגה אל הקדשה. והרע הכולל שהם השלש קלפות נכניעין לגמרי אז, כמו שמבאר שם בהתורה הנ"ל לענין רחיצת חמין בערב שבת, ענין שם. ועל-כן צריכין למוול דיקא אפלו בשבת פרי להכניע הרע הנ"ל ולהעלות התרגום אל

לקוטי הלכות

הלכות מילה ב

יורה דעה קצה

הקדשה שזה עקר קדשת שבת פנ"ל. ועל-כן מצות מילה ביום דוקא, פי עקר מצות מילה להכניע התרדמה השולטת בלילה, ובוים יכולין להכניעה ולבטלה, אמן:

הלכה ב

על פי המאמר "לשמש שם אהל בהם" והוא פתח "צא מחפתו" וכו' (בס"ט) ע"ג שם כל המאמר היטב, פי הוא ענין עמוק ונפלא מאד מאד:

א ותהביל, כי אור להביות הלב של איש הישראלי הוא בחינת אין סוף, פי אין סוף ואין תכלית לתשוקתו ומגדל האור שמתלהב לאין סוף, אי אפשר לבא להמדות, על-כן צריכין לצמצם האור עד שיהיה נעשה חלל בלב בבחינת ולבי חלל בקרבי ובתוך זה החלל שנעשה על-ידי הצמצום, בתוכו נתגלית פעולתיו ומדותיו הטובים ועל-ידי המדות טובים שנתגלית בתוך החלל שבלב, על-ידי זה נתגלה שהוא מקבל על מלכות שמים שלמה, וכל זאת הוא בחינת בריאת העולם שהיה האור אין סוף וצמצום הוא יתברך, בכיכול, את האור לצדדיו ונעשה חלל הפנוי. ובתוך זה החלל הפנוי נתגלית מדותיו והן הן העולמות. ועל-ידי זה נתגלה מלכותו יתברך, וכל זאת נעשה אצל כל אחד מישראל פנ"ל. ועקר הבריאה היתה על-

ידי החכמה, כמו שפיתוי: "כלם בחכמה וכו'". ועל-כן כשאדם חושב מחשבות טובות איד לעבד אותו יתברך. אזי הוא בחינת בריאת העולם שהיתה על-ידי חכמה שבלב ולהפך כשחושב מחשבות רעות. אזי מכנים בסילות ומפשות בלב, אזי הוא מטמאם החלל שבלב שישם הוא בחינת היצירה של כל העולמות והמדות. וזה בחינת ערלת לב שמתרגמו, מפשות לבבון, פי המפשות הוא קלקול הבריאה, פי נטמאם החלל שבלב שישם נתגלה כל הבריאה, דהינו כל העולמות והמדות ואזי המלכות בבחינת ד"לת, בחינת דלה ועניה, פי אין נתגלה מלכותו יתברך, בכיכול, על-ידי קלקול הבריאה שבא על-ידי המפשות שעל-ידי זה אין נתגלית המדות ואזי אין נתגלה מלכותו יתברך חס ושלום, פי עקר התגלות מלכותו יתברך הוא על-ידי בחינת המדות והעולמות, אבל כשמכניס קדשה, דהינו חכמה, הינו מחשבות טובות לתוך הלב, אזי הוא בחינת בריאת העולם פנ"ל, בחינת התגלות המדות ואזי נתגלה מלכותו יתברך ואזי המלכות בבחינת ה' ואזי יש לשני פתים עליה, ביתא עלאה וביתא תתאה, בחינת "מי זאת עולה", מי עם זאת עולה וכו'. ועל-ידי זה זוכין להתגלות אוריתא דעתיקא סתימאה שהוא בחינת ענין שבת וכו', ענין שם כל זה הענין היטב והכן היטב פי עמוק מאד מאד:

יורה דעה

במדרש (בראשית רבה פ"א י"א) ששאלו המינין, אם המילה חביבה למה לא נתנה לאדם הראשון? ופרשו שם המפרשים, דהינו שהקשיא למה לא נברא האדם מהול? ומסיק המדרש שהמעם, כי כל מה שנברא בעולם צריך תקון; החטים צריכין לתקון וכו', אף האדם צריך תקון ולכאורה עדין קשה ועליה אני דן ולמה יצאת זאת מלפניו יתברך לברא את האדם. וכמו כן כל הדברים מחסר תקון עד שנצטרך אנחנו לתקן הכל הלא בודאי היה יכל לברא הכל בשלמות שלא יהיה מחסר שום תקון! אך עלינו לראות שאנו צריכין לתקן הערלה כדי לגלות מלכותו יתברך. וזה בהכרח שיהיה נעשה על דיונו דוקא, כי עקר הערלה נמשכת מבחינת ערלת לב, טפשות הלב, שעל ידי זה נתמטמם ונתקלקל חלל הלב שהוא בחינת חלל הפנוי ומשם נהוו הקלפות שהם מעלימים מלכותו יתברך שהוא בחינת ערלה דחפאי על ברית ועקר ערלת הלב טפשות הלב נעשה על ידי שבירת פלים שבא על ידי רבוי אור פידוע ומשם התהוות הקלפות שהם בחינת פסילות וטפשות ואזי חזר האור לשרשו לבחינת אין סוף. ואזי נשארו הפלים בלא חיות. ואזי נתמטמם חלל הלב וכו' פידוע ומזון כל זה ליודעי חן, ועל ידי זה, כפיכחול, נתעלם בחינת המלכות כנ"ל. וזה בחינת אכילת אדם הראשון מעץ הדעת טוב ורע, שזה

ב וזה בחינת מילה. שהוא בחינת התגלות המלכות, כי ברית הוא בחינת מלכות פידוע, ועקר המילה היא לגלות העטרה שהיא בחינת מלכות פידוע, כי הערלה היא חופה על הברית קדש. ועקר הערלה החופה על ברית קדש היא נמשכת מבחינת ערלת לב שהוא טפשות הלב, כי על ידי הטפשות שבלב, שהיא בחינת קלקול הבריא, שעל ידי זה נתמטמם החלל שבלב ואין נתגלין פעולות והמדות טובות שהוא בחינת קלקול הבריא כנ"ל, על ידי זה, כפיכחול, נתעלם ונתפסה בחינת המלכות, כי עקר התגלות המלכות הוא על ידי בחינת הבריא, הינו על ידי התגלות העולמות והמדות, אבל בשאין נתגלין המדות והעולמות על ידי שמוקלקל את הבריא, חס ושלום, על ידי הטפשות שבלב אזי אין נתגלה מלכותו יתברך ואזי נמשך חס ושלום, קלפה מבחינת ערלת לב וחופה על הברית קדש והיא בחינת הערלה דחפאי על ברית. שעל ידי נתפסה העטרה שעל הברית קדש שהוא בחינת מלכות, דהינו שנתפסה ונתעלם מלכותו, כפיכחול, ועל כן אנו מוהרין למול ולחיתוך את הערלה, ולפרע ולגלות העטרה כדי לכבול ולשפר הקלפה הזאת המכסית ואינה מנחת לגלות מלכותו יתברך, כדי שיתגלה מלכותו יתברך אשר בשביל זה נבראו כל העולמות. וזה החסון אנו צריכין לעשות דוקא, כי איתא

לקוטי הלכות

הלכות מילה ב

יורה דעה

קצו

בחנינת שהכניס טפשות בלב, פי האכילה סועד את הלב, פי פתא סענדא דלפא, וכשאוכלין בקדשה ובטהרה או מנגיסין חכמה ודעת בלב בבחינת "ויאכל וישת וייתב לבו" (רות ג), וזה בחינת תקון הבריאה ולהפך כשאוכלין שלא בקדשה, מפל שפן דבר אסור חס ושלום, או נכנס טפשות בלב ונטמטם חלל הלב, פי החכמה שבלב הוא כפי האכילה, כמובא בדברי רבנו ז"ל בכמה מקומות. ועל-כן אצל אכילת דברים טמאים דיקא שם נאמר זה המקרא "ונטמאתם גם", ודרשו רבותינו ז"ל: אל תקרי ונטמאתם אלא ונטמטם. פי האכילה שלא בקדשה, כל שפן אכילת דברים טמאים חס ושלום הוא מטמטם החלל שבלב, פי נכנס בו טפשות בלב שהיא בחינת ערלת לב כנ"ל:

וזה בחינת אכילת עין הדעת טוב ורע שפגם בו אדם הראשון שהוא בחינת האכילה שעל ידו נפגם הדעת ואז נכנס טפשות בלב ומטמטם החלל שבלב שהוא בחינת קלקול הבריאה שהיא בחינת שבירת פלים וכן איתא בפתחים שאדם הראשון על-ידי פגם אכילת עין הדעת על-ידי זה חזר ונתנהו בחינת שבירת פלים וכנ"ל ועל-ידי שאכל מעין הדעת טוב ורע, ונמשך ערלת לב, פי נטמטם החלל שבלב שהוא קלקול הבריאה פגם כל העולמות והמדות כנ"ל.

על-ידי זה נתעלם מלכותו ותברך כנ"ל. ומזה נמשך ונשתלשל חס ושלום ערלה דחפאי על ברית שחופה ומכסה ומעלים התגלות מלכותו ותברך כנ"ל. וזה בחינת אדם הראשון מושך בערלתו ה'ה' (פגמין) (ח), פי על-ידי ערלת לב כנ"ל. נמשך ערלת בשר, הינו ערלה דחפאי על ברית, פי נתעלם מלכותו ותברך כנ"ל. על-ידי קלקול הבריאה שנעשה על-ידי הטפשות שבלב כנ"ל, וכל זה נמשך מבחינת רבוי אור שעל-ידי זה נתנהו שבירת פלים שמשם התהוות הקלפות הנמשכין מעין הדעת טוב ורע פי כשפרא ה' ותברך את העולמות ואז צמצם את האור וכו' כנ"ל, כמבאר כל זה בדברי רבנו ז"ל הריני פפרת משכבו (סין סד) ואז לא היו הפלים יכולין לקבל את האור ואז היה בחינת שבירת פלים שמשם אחיות עין הדעת טוב ורע שמשם אחיות הקלפות. ועקר התקון של שבירת פלים הוא על-ידי האדם כשזוכה לתקון מעשיו שעל-ידי זה מתקנין בחינת שבירת פלים ועל-ידי שאכל אדם הראשון מעין הדעת טוב ורע על-ידי זה חטא ופגם וקלקל את החלל שבלב ופגם בבחינת הפלים והמדות הנעשים בהחלל שבלב שהוא בחינת חלל הפגיו פידוע ועל-כן נתקלקלו הפלים והמדות, כנ"ל, ולא יכלו לקבל את האור על-ידי שפגמו. ועל-ידי זה חזר וחדש בחינת שבירת פלים על-ידי חטאו, כמובא, ועל-ידי זה נמשך בחינת ערלה

יורה דעה

דחפאי על ברית, בחינת התעלמות מלכותו ויחברך פנ"ל:

נמצא, שעקר הערלה החופה על

הברית הנמשכת מבחינת

ערלת לב היא באה על ידי בחינת רבוי

אור שעל ידי זה נעשה שבירת פלים

פנ"ל. ועקר רבוי האור היה מחמת

שבשעת פריאת העולם לא היה בחינת

אתערותא דלתמא. ועל כן לא היה

באפשר שיהיו נעשין פלים גמורים לקבל

האור במדה, כי עקר התהוות הפלים

לקבל האור במדה נעשה על ידי

התחתונים דיקא, על ידי בחינת

אתערותא דלתמא ומאחר שלא היה

בשעת פריאת העולם אתערותא דלתמא

על ידי זה לא היו יכולים להתהוות פלים

גמורים. ועל כן היה בחינת שבירת פלים

על ידי רבוי האור, כי לא היו הפלים

יכולים לקבל האור מאחר שלא היו פלים

גמורים. מחמת שלא היה אתערותא

דלתמא, כי עדן לא היה שום עולם

ושום בני אדם שיקבלו מלכותו שעל ידי

זה יהיו נעשה פלים לקבל האור במדה

פנ"ל. ועל ידי זה היה בחינת שבירת

פלים ומה נתייהו בחינת פנים העין

הדעת וכו', ועל ידי זה נמשך ערלת לב

ומשם נמשך ערלת בשר שנתעלם

מלכותו ויחברך, כביכול, על ידי ערלה

דחפאי על ברית פנ"ל. ועל כן אי אפשר

לחפון זאת להכניע ולכטל הערלה דחפאי

על ברית כי אם על דינו דיקא. ועל כן

האדם צריך תקון כמו שאיתא במדרש

הנ"ל. כי אי אפשר שיתקון כי אם על

דינו על ידי בחינת אתערותא דלתמא,

כי אי אפשר שיהיה נברא מהול מן

השמים, דהינו שיהיה בחינת התגלות

העמרה שהיא בחינת התגלות המלכות

מן השמים, כי עקר התגלות המלכות

הוא רק על ידי התעוררות התחתונים

שעל ידם נעשין פלים לקבל האור

בהדרגה ובמדה שעל ידי זה נתגלה

מלכותו ויחברך פנ"ל. אבל מלמעלה לבד

אי אפשר, כביכול, לגלות מלכותו

ויחברך, כי יהיה בבחינת רבוי אור מאחר

שאין פלים שלמים, כי עקר התהוות

הפלים שעל ידם מקבלים האור במדה

שעל ידי זה נתגלה מלכותו ויחברך הוא

רק על ידי אתערותא דלתמא פנ"ל. ועל

כן בהכרח שיבא האדם ערל שנה רמז

שבתחלת בריאתו או ערלה חפאי על

הברית, כי אז עדן נתעלם בחינת

המלכות, כביכול, שנה נמשך מבחינת

רבוי אור שעל ידה היה שבירת פלים

שמשם נמשכה הערלה מחמת שלא היו

פלים לקבל האור מאחר שלא היה

אתערותא דלתמא. ואחר כך אנו דיקא

מלון אותו, כי כשאנו מתקנין אותו אזי

נתתקן על ידה בחינת אתערותא דלתמא

שעל ידי זה נעשין פלים לקבל האור

במדה שעל ידי זה נתגלה מלכותו

ויחברך. ועל כן יש לנו פח למולו, דהינו

לחתך ולשבר הערלה דחפאי על ברית

לקוטי הלכות

הלכות מילה ב

יורה דעה קצט

ולגלות העטרה שהיא בחינת התגלות המלכות פנ"ל. ועל ידי זה שחזתיון ערלת בשר, דהינו הערלה דחפאי על ברית. שעל ידי זה נתגלה מלכותו ותברך פנ"ל, על ידי זה מפילא גמול ערלת הלב, טפשות הלב, כי עקר פגם הדעת, דהינו טפשות שפלב היה על ידי בחינת רבוי אור וכו' פנ"ל. על ידי שלא היה עדין בחינת אתערותא דלתתא, כי לא היה עדין שום עולם ושום בני אדם שיקבלו על מלכותו. ועל ידי זה היה שבירת פלים ומשם נתהוה ערלת הלב, טפשות הלב. ומזה נמשכה הערלה פנ"ל. ועל כן עכשו אנו מתחילין ממשוה למעלה, כי בתחלה היה להפך, כי בתחלה צמצם את האור, כבכול, ונתגליון מודותיו בתוך החלל וכו' ועל ידי זה נתגלה מלכותו ותברך, כי לא היה אפשר בענין אחר, כי לא היה עדין שום עולם פנ"ל, ומחמת זה היה בחינת רבוי אור וכו' פנ"ל. ועכשו אנו עושין להפך ממשוה למעלה, כי בתחלה אנו מגליון מלכותו ותברך. וזה בחינת המילה שגמולין וחזתיון הערלה דחפאי על ברית ומגליון העטרה שהיא בחינת התגלות המלכות פנ"ל. ואזי כשאנו מגליון מלכותו ותברך ומקבלין עלינו על מלכותו ותברך. על ידי זה יש לנו פח לעשות פלים לקבל האור בהדרגה ובמדה שעל ידי זה ותגלה מלכותו ותברך יותר ויותר. ועל ידי זה שיש לנו זה הפח עכשו על ידי בחינת אתערותא דלתתא לצמצם את האור

לקבלו במדה פנ"ל, על ידי זה מפילא גמול ערלת לב, ממנום הלב שגמול עכשו על ידי בחינת רבוי אור על ידי שלא היו פלים לקבל האור על ידי שלא היה אתערותא דלתתא, כי עכשו יש לנו פח לעשות פלים על ידי בחינת אתערותא דלתתא על ידי ששכר קבלנו עלינו על מלכותו בדרך פלל. וזה בחינת המילה פנ"ל:

ג נמצא, שעל ידי המילה גמול ערלת לב וערלת בשר, כי שניהם בחינה אחת פנ"ל, כי זה תלוי בזה פנ"ל, כי על ידי ערלת לב שנתקלקל הבריאה בחינת כלל המדות שפלב הלב, על ידי זה נתעלם בחינת המלכות פנ"ל, וזה בחינת ערלת בשר פנ"ל ועל ידי שגמול ערלת בשר גמול ערלת לב פנ"ל. כי על ידי שאנו מגליון מלכותו ותברך, על ידי זה נעשה אתערותא דלתתא ונעשין פלים לקבל האור ואזי גמול ערלת לב פנ"ל, כי שניהם בחינה אחת, כי עקר הדעת והחכמה שפלב הוא פפי תקון הברית שהוא בחינת מילה שפכניעין ערלה דחפאי על ברית, הינו שפכניעין ומתקנין פגם הברית וכו' ל:

ד וזה בחינת מילה ופריעה שהם פגנדר שתי הבחינות פנ"ל, בחינת ערלת לב וערלת בשר, כי מילה היא בחינת ערלת בשר, כי הערלה היא בחינת קלפה הממאה לנמרי בחינת מלכות הרשעה שהיא פגנדר מלכות

116

דקדשה. ופריעה זה בחינת נגה פדוע שהוא בחינת עין הדעת טוב ורע, שהוא נאחזת בהלב בבחינת לבי סחרחר, בחינת סחור סחור, בחינת ונגה לו סביב, כמבאר כל זה בדברי רבנו ז"ל הריני כפרת משכבו, הינו שהיא בחינת ערלת לב הנמשך מבחינת רבוי אור שמשמש נמשך בחינת עין הדעת כנ"ל. ועל-כן יש בח לתקנה ולבררה, כי כשזוכין אחר כך לתקן מעשיו ולעשות בלים גמורים דקדשה פראוי. שעל-ידי זה מתקנים בחינת שבירת בלים או מעלן הטוב מקלפה זו ואז נכללת בקדשה פדוע. וזה בחינת פריעה שאין חותכין אותו העור כלל רק קורעין אותו ומגלין העטרה והעור נשאר אצל הברית קדש, כי כשקורעין אותה ומשברין אותה ומגלין העטרה, דהינו שמגלין מלכותו תברך או נכללת בקדשה וכנ"ל. אבל הקלפה השניה, דהינו הערלה הוא רע לגמרי וצריכין להכניעה ולהתכה לגמרי, כי אינה נכללת בקדשה פדוע. נמצא, שעל-ידי חתוך הערלה ופריעה, על-ידי זה נמול ערלת בשר וערלת לב, אבל שתי הקלפות הנ"ל שניהם יחד הם חופין על הברית קדש, כי עקר התהוותם הוא רק למטה אצל הברית קדש ורוצים להעלים מלכותו ותברך חס ושלום, כי אף-על-פי שהפריעה היא בחינת ערלת לב, אף-על-פי-כן שם אין להם שום התגלות רק הם משתלשלים ונתהווים למטה להעלים

בחינת המלכות חס ושלום, ועל-כן העקר לתקן הברית קדש שזה בחינת מצות מילה, דהינו לחתוך הערלה ולגלות הפריעה כדי לכפול ולהכניע שתי הקלפות הנ"ל בחינת ערלת בשר וערלת לב ששניהם חופין על הברית קדש כנ"ל ועל-ידי המילה ופריעה שעל-ידי זה נתגלה המלכות ונמול ערלת לב. על-ידי זה יש עליה לשני הכתים, ביתא עלאה וביתא תתאה, בחינת מי זאת עולה וכו' כנ"ל. כי ביתא עלאה היא בחינת אור הלב שהוא בחינת בינה לבא, שהוא בחינת ביתא עלאה. וביתא תתאה הוא בחינת מלכות ועל-ידי שגמול ערלת בשר וערלת לב, על-ידי זה יש לשניהם עליה. בחינת מי עם זאת עולה, כמבאר בדברי רבנו ז"ל הריני כפרת משכבו במאמר הנ"ל, עין שם והכן היטב:

ה וזה בחינת מילה בשמיני, כי שמיני הוא בחינת בינה לבא פדוע, כי עקר התקון הוא על-ידי שנתגלה אור הלב שמשמש עקר התגלות המלכות כנ"ל: ו וזה בחינת השמחה של מצות מילה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, כל מצוה שקבלו ישראל בשמחה וכו'. כי שם מקום השמחה, כמו שכתוב (תהלים ט): "נתת שמחה בלבי":

ז וזה בחינת מה שאיתא בתקונים (הקדשה ט) "מי יעלה לנו השמחה" ראשי תבות 'מילה' וסופי תבות 'הורה', מי יעלה דיקא, כי מצות מילה היא בבחינת

לקוטי הלכות

הלכות מילה ב

יורה דעה

רא

על־ידי בחינת פְּתוּחַת עור שְׁהוּא בְּחִינַת צִפְרָנִים, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל: חֲלָקִים בְּצִפְרָן וְכוּ'. וְעַל כֵּן פּוֹרְעֵין בְּצִפְרָנֵיהֶם:

ט וְזוֹה בְּחִינַת הַפְּעֻדָה שְׁעוֹשֵׂין כְּשֵׁישׁ בְּרִית מִיְלָה, כִּי עֲבָשׁוּ הַתְּרָה הָאֲכִילָה וְעָבָשׁוּ הַיָּמָּה מִצְוֵה גְדוּלָה לְאֹכֵל, כִּי עָקַר הַפְּנֵם בְּחִינַת עֶרְלָה דְּחִפְיָא עַל בְּרִית נְמוּשָׁה מִבְּחִינַת עֶרְלָת לֵב שְׁנַעֲשֶׂה עַל־יְדֵי אֲכִילַת אֲדָם הָרָאשׁוֹן מֵעַן הִדְעַת טוֹב וְרַע. שְׁעַל־יְדֵי זֶה נִפְגַּם הַלֵּב וְנִמְשָׁךְ מִפְּשׁוּת אֶל הַלֵּב, כִּי הָאֲכִילָה סוֹעֵד הַלֵּב וְכִפִּי הָאֲכִילָה כֵּן הוּא הַלֵּב כִּנ"ל. וְכַמּוֹבָאֵר בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל הַרְיֵנוּ בְּפֶרֶת מִשְׁכָּבוֹ בְּמָקוֹם אַחֵר. וְעַל־כֵּן עָבָשׁוּ שְׁמַלְיוֹ עֶרְלַת בִּשְׂרָה וְעֶרְלַת לֵב וּמִתְקַנְטֵן בָּנֵם עַיִן הִדְעַת, עַל־כֵּן עָבָשׁוּ מִצְוֵה לְאֹכֵל, כִּי עָבָשׁוּ הָאֲכִילָה הִיא אֲכִילָה דְּקַדְשָׁה שְׁעַל יְדֵה מִמְּשִׁיכֵין חֲכָמָה אֶל הַלֵּב שֶׁהוּא תְּקוּן הַבְּרִיאָה בְּבְחִינַת וַיֹּאכֵל וַיִּשְׂתֶּה וַיִּיטֵב לְבוֹ כִּנ"ל. כִּי עָקַר אֲכִילָה דְּקַדְשָׁה הוּא כְּפִי תְּקוּן הַבְּרִית, בְּחִינַת "צִדִּיק אֹכֵל לֶשְׂבַע נִפְשׁוֹ", וְצִדִּיק הוּא כְּמוֹ דְּנִטְוֵר בְּרִית קְדִישָׁא. וְעַל־כֵּן עָבָשׁוּ שְׁמֵי תְּקוּן הַבְּרִית עַל־יְדֵי הַמִּיְלָה עַל־כֵּן מִצְוֵה לְאֹכֵל, כִּי עַל־יְדֵי הָאֲכִילָה דְּקַדְשָׁה סוֹעֵרִין אֶת הַלֵּב וּמְחִיזִין אוֹתוֹ, כִּי עַל־יְדֵי אֲכִילָה דְּקַדְשָׁה נִמְשָׁךְ חֲכָמָה וְדַעַת, כִּי הַמִּזְחַ הוּא כְּפִי הָאֲכִילָה, כְּמוֹבָאֵר בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל הַרְיֵנוּ בְּפֶרֶת מִשְׁכָּבוֹ. וְהַחֲכָמָה הוּא מְחִיזָה אֶת הַלֵּב, הֵינּוּ כִּי הַחֲכָמָה הוּא עָקַר הַחַיּוּת שֶׁל כָּל הָעוֹלָמוֹת וְהַמְדוּת שְׁתַּגְלִיִּין בְּחֻלָּל

עֲלֶיהָ מִתְתַּמָּא לְעֵלְמָא, כִּי הוּא בְּבְחִינַת אֲתַעֲרוּתָא דְּלִתְתָּא אֲשֶׁר מִחֲמַת זֶה אֲנִי דְּיוֹקָא צְרִיכִין לְתַקְּנָה וּלְמַלּוּ. וְעַל־כֵּן מְלִין עֶרְלַת בִּשְׂרָה דְּיוֹקָא, כִּי אֲנִי רוֹצִין מִקְדָּם לְקַבֵּל עַל מַלְכוּתוֹ וּלְגַלּוֹת מַלְכוּתוֹ בְּעוֹלָם וְאַחַר כֵּן לְקַבֵּל הָאוֹר עַל־יְדֵי הַכְּלִים וְכוּ' כִּנ"ל. נִמְצָא, שֶׁאֲנִי עוֹלִין מִמַּטָּה לְמַעְלָה. וְעַל־כֵּן הוּא בְּחִינַת "מִי יַעֲלֶה לְנוּ הַשְּׁמַיִמוֹת" כִּנ"ל. וְעַל־כֵּן בְּרָאשֵׁי תְּבוֹת מִיְלָה וְכַסּוּפֵי תְּבוֹת 'הַיְוִה', כִּי מִתְחַלְּה אֲנִי צְרִיכִין לְמוֹל וּלְתַתֵּךְ וּלְשַׁבֵּר הָעֶרְלָה דְּחִפְיָא עַל בְּרִית, הֵינּוּ לְתַקְּנָה הַבְּרִית קַדְשָׁה. וְאַחַר כֵּן נִתְגַּלְּה אוֹר הָעֲלִיּוֹן עַל־יְדֵי הַכְּלִים הַנִּשְׁעֵשׂוֹן עַל־יְדֵי אֲתַעֲרוּתָא דְּלִתְתָּא שְׁעַל־יְדֵי זֶה נִתְגַּלְּיִין כָּל הַמְדוּת וְכָל הָעוֹלָמוֹת. וְזוֹה בְּחִינַת שֵׁם הַיְוִה בְּרִדְךָ הוּא, שֶׁהוּא בְּחִינַת אוֹרוֹ הָעֲלִיּוֹן וְתַבְרֵךְ שְׁמַחֲיָה אֶת כָּל הָעוֹלָמוֹת שֶׁהוּא כָּלֵל כָּל הַמְדוּת, שְׁכָּל זֶה זֹכִין עַל־יְדֵי מִצְוֵת מִיְלָה, עַל־יְדֵי בְּחִינַת תְּקוּן הַבְּרִית וְכִנ"ל. כִּי בְּתַחֲלָה צְרִיכִין לְהַכְּנִיעַ וּלְשַׁבֵּר הָעֶרְלָה וּלְתַקְּנָה הַבְּרִית קַדְשָׁה וּלְגַלּוֹת מַלְכוּתוֹ וְתַבְרֵךְ וְאַחַר כֵּן זֹכִין לְקַבֵּל הָאוֹר בְּמִדְּה בְּבְחִינַת עוֹלָם הַתְּקוּן שֶׁהוּא בְּחִינַת שֵׁם הַיְוִה. וְעַל־כֵּן בְּרָאשֵׁי תְּבוֹת מִיְלָה וְכַסּוּפֵי תְּבוֹת הַיְוִה וְכִנ"ל וְהֵבֵן. כִּי עָקַר הַתְּקוּן בְּחִינַת עוֹלָם הַתְּקוּן הוּא עַל־יְדֵי תְּקוּן הַבְּרִית כִּיִּדְעוּ:

ח וְעַל כֵּן הַפְּרִיעָה בְּהַצְפְּרָנִים, כִּי הַפְּרִיעָה הִיא בְּחִינַת נְגִהָ וְנְגִהָ הוּא בְּחִינַת עַיִן הִדְעַת שֶׁתְּקוּנוֹ הִיָּה

יורה דעה

הנמול מקבל חיות משם בבחינת בְּדַמְיָד חַי, בבחינת החֲכֵמָה תְּחִיָּה, וְזֶה בְּחִינַת "וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בַּה' אֲלֶיְכֶם חַיִּים בְּלָכֶם הַיּוֹם" פּ"ל. בְּרֹדֶף ה' לְעוֹלָם, אָמֵן וְאָמֵן:

יא וְעַל כֵּן מִלָּה דוֹחָה שֶׁבַת, כִּי עַל־יְדֵי הַמִּילָה, עַל־יְדֵי שְׁנֵתִיגְלָה מַלְכוּתוֹ

יְתִבְרַךְ, עַל־יְדֵי זֶה וְזִכּוֹן לְאוֹרֵיחָא דְעַתִּיקָא סְתִימָאָה שֶׁהִיא בְּחִינַת עֲנֵג שֶׁבַת, כְּמוֹ

100 ק"ד

שְׁמֵבָאָר בְּמֵאמְרֵי הַג"ל. וְעַל־כֵּן הוּא דוֹחָה שֶׁבַת, כִּי בְּשֶׁבַת אֲסוּר לַעֲשׂוֹת שׁוּם

מְלָאכָה שֶׁל חַל, כִּי כָּל הַמְּלָאכּוֹת שֶׁל חַל בְּלֶם הֵם בְּחִינַת שְׂמַאל שְׂשֵׁם אֲחִינּוּת

הַכְּסִילוֹת בְּבְחִינַת לֵב כְּסִיל לְשֵׁמַאלוֹ, כִּי הַמְּלָאכּוֹת שֶׁל חַל הֵם בְּחִינַת שְׂטוּ הָעַם

וְלִקְטוּ בְּשִׁטּוֹתָא, דְּהִינּוּ מַה שְׂרׁוֹדְפִין וְיַעֲזוּן בְּל"ט מְלָאכּוֹת בְּשִׁבְלֵי פְּרָנְסָה

וְעִשְׂרֵיחַ שְׁזָה בְּחִינַת שְׂטוּ בְּשִׁטּוֹתָא, וְזֶה בְּחִינַת "לֵב כְּסִיל לְשֵׁמַאלוֹ" (קְהֵלֵת י).

הַפְּרָנְסָה וְהַעֲשִׂירֵי נִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת שְׂמַאל, בְּבְחִינַת "בְּשֵׁמַאלָה עֵשֶׂר וְכַבּוּד"

(מְשַׁלֵּי ג). וְעַל־כֵּן בְּשֶׁבַת הִיא נִיחָא וְאֲסוּר לַעֲשׂוֹת שׁוּם עוֹבְרָא דְחַל, כִּי בְּשֶׁבַת

מִתְגַּלֵּיא אוֹרֵיחָא דְעַתִּיקָא וְלִית שְׂמַאל וְלִית עֵשֶׂר תְּמוֹן כְּמֵבָאָר בְּמֵאמְרֵי הַג"ל,

עֵין שָׁם. וְעַל־כֵּן אֲסוּר בְּשֶׁבַת לְאַתְעָרָא עוֹבְרֵין דְחַל. שְׁפָלָם הֵם בְּשִׁבְלֵי פְּרָנְסָה

וְעִשְׂרֵיחַ, שְׁזָה בְּחִינַת שְׂמַאל שְׂמֵשֵׁם נִמְשָׁכִין חַל"ט מְלָאכּוֹת פּ"ל. וְעַל־כֵּן

מִלָּה דוֹחָה שֶׁבַת, כִּי הַמְּלָאכּה שְׁעוֹשִׂין בְּשִׁבְלֵי הַמִּילָה הִיא בְּשִׁבְלֵי לְגֻלּוֹת מַלְכוּתוֹ יְתִבְרַךְ אֲשֶׁר אֵי אֲפָשֶׁר לְזוֹת

שְׁפִלְבֵי פּ"ל וְהֵבֵן. וְעַל־כֵּן עֲכָשׁוּ כְּשֵׁישׁ תִּקּוֹן הַבְּרִית, שֶׁהוּא בְּחִינַת מְצוֹת מִילָה, עֲכָשׁוּ הוּא מְצוּה לְאַכֵּל פּ"ל. כִּי הַאֲכִילָה שֶׁל סְעֻדַת בְּרִית מִילָה הִיא בְּבְחִינַת אֲכִילַת שֶׁבַת וַיּוֹם טוֹב שֶׁהֵם קְרוּיִים אוֹת, בְּחִינַת תִּקּוֹן הַבְּרִית. וְעַל־כֵּן אִזּוּ מְצוּה לְאַכֵּל סְעֻדַת שֶׁבַת וַיּוֹם טוֹב, וְזוֹהוּ בְּחִינַת סְעֻדַת בְּרִית מִילָה פּ"ל:

י גַּם הַסְּפִין שֶׁל מִילָה הוּא בְּחִינַת "חֲרֵב נִקְמַת נָקָם בְּרִית", בְּחִינַת תְּכַלַּת דְּאֲכִילֵי פְּלָא וְשִׁצֵּי פְּלָא. אָבֵל יִשְׂרָאֵל

הַדְּבָקִים בַּה' מִקְבְּלִין חִינּוּתָם מִשָּׁם וְכַמְבָּאָר כֵּל זֶה הֵיטֵב בְּמֵאמְרֵי הַג"ל. כִּי

עַל־יְדֵי הַסְּפִין שֶׁל מִילָה חוֹתְכִין וּמְשַׁבְּרִין וּמְכַפְּלִין הָעֵרְלָה בְּבְחִינַת חֲרֵב נִקְמַת נָקָם

בְּרִית. שְׂמֵכְלִין וּמְשַׁבְּרִין כָּל הַקְּלָפוֹת הַחוּפִין עַל הַבְּרִית קֹדֶשׁ בְּבְחִינַת תְּכַלַּת

דְּאֲכִילֵי פְּלָא וְשִׁצֵּי פְּלָא וְכו' פּ"ל. אָבֵל יִשְׂרָאֵל הַדְּבָקִים בַּה' מִקְבְּלִים חִינּוּתָם מִמִּנְה

בְּבְחִינַת "וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בַּה' אֲלֶיְכֶם חַיִּים וְכו'". כִּי הַתִּינוּק הַנְּמוּל מִקְבֵּל חִינּוּת

מִהַסְּפִין שֶׁל מִילָה. בְּבְחִינַת בְּדַמְיָד חַי וְכו', כִּי עֶשֶׂר תְּחִינּוּת הוּא הַחֲכֵמָה, כְּמוֹ

שְׁתַּיִב (קְהֵלֵת י): "הַחֲכֵמָה תְּחִיָּה" וְכו' ל. וְעֶשֶׂר הַחֲכֵמָה שֶׁהוּא תְּחִינּוּת אֵין יוֹכִיִן

לְקַבֵּל כִּי אִם עַל־יְדֵי תִקּוֹן הַבְּרִית שֶׁהוּא בְּחִינַת מְצוֹת מִילָה. נִמְצָא, שְׁעַל־יְדֵי

הַסְּפִין שֶׁל מִילָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת מַלְכוּת, בְּחִינַת חֲרֵב נִקְמַת וְכו', בְּחִינַת תְּכַלַּת

וְכו', עַל־יְדֵי זֶה מְכַלִּין וּמְשַׁבְּרִין הָעֵרְלָה בְּבְחִינַת דְּאֲכִילֵי פְּלָא וְשִׁצֵּי פְּלָא. וְזֶה

לקוטי הלכות

הלכות מילה ג

יורה דעה

רג

לענג שבת כי אם על-ידי זה כנ"ל. ועל-פני צוּתה התורה למוֹל בשבת, כי, אדרבה, זאת המלאכה של מילה היא דיקא בשביל בחינת ענג שבת שהוא התגלות אור־תא דעתיקא סתימאה, אשר אי אפשר לזכות לזה כי אם על-ידי שמירת הברית, על-ידי בחינת מצות מילה כנ"ל:

יב ועל פני מצות מילה היא כלל כל התורה. והיא מצוה ראשונה שצטווה בה אברהם, כי כלל כל התורה תלוי בזה, כי כלל התורה היא כלל המדות שבלם אין נתגליו כי אם על-ידי מצות מילה שהיא התגלות מלכותו ותברך. אשר על-ידי זה זוכין לעשות פלים לקבל האור במורה לגלות מדות טובות הנתגליו בקלל שבלב, שהם כלל כל התורה אשר כל זה הוא רק על-ידי מילה, על-ידי שמשבריו הערלה דחפאי על הברית, שהו בחינת תקון הברית וכו"ל. וזה בחינת "זה השער לה" צדיקים יבאו בו" (תהלים קיח). כי מצות מילה בחינת תקון הברית הוא השער לה. אשר על-ידי זה נתגליו כל הפעולות והמדות הטובות, שהם כלל כל התורה, כלל כל העולמות וכו"ל. אשרי הזכה לשמירת הברית שהוא כלל כל התורה:

הלכה ג

"וביום השמיני ימול בשר ערלתו" (ויקרא

ב: ט)

על פי המאמר "ואתחנן אל ה'", המתחיל בענין ההנחת הפשיטות וכו'. בספר תניינא בסימן ע"ח, ענין שם כל המאמר מתחלתו לסופו:

א וזה בחינת מצות מילה בשמיני שצריכין שיעבר על התינוק מתחלה ימי ערלה ואחר כך ביום השמיני מלין אותו. וכבר מבאר במדרש שאלת המינין, מדוע לא נברא האדם מהול? אך באמת במאמר הנ"ל מבאר הכל, כי אי אפשר לכבש ארץ-ישראל כי אם על-ידי כח העשרה מאמרות הנגלמין בעולם בכל דבר ודבר. שבהם נגלמין העשרת הדברות שהיא בחינת התורה הנגלמת שהיא בחינת חסד חנם שהיה מקים העולם קדם מתן תורה וכו'. כי על-ידי העשרה מאמרות שבהם ברא ה' ותברך את העולם, כמו שכתוב "בראשית ברא ילקים וכו'", על-ידי זה הולכין וכוֹבְשִׁין ארץ-ישראל. כמו שאמרו רבותינו ז"ל, לא היה צריך להתחיל את התורה אלא מהחדש הזה לכם. ומפני מה פתח בבראשית? שאם יאמרו אמות העולם לסמים אתם שכבשתם ארצות שבעה עממין. משיבין להם, הוא בראה, בראונו נתנה להם ובראונו נמלה מהם ונתנה לנו, ענין שם כל זה היטב היטב במאמר הנ"ל. ועל-ידי זה מחיין עצמן בעת פשיטותו בשמבמליו מן התורה שמחיון עצמן בהתורה הנגלמת שהיא בחינת חסד חנם שהיה מקים את העולם קדם

מתן תורה וכו', ענין שם. ובסוף מסים שם שאפלו בשאל תחתיות יכולין להחיות עצמו, כי אין שום יאוש בעולם ואיך שהוא יכולין להחיות עצמו וכו' וכל זאת שיק' להג"ל. כי על-ידי החסד חנם שהוא התורה הנעלמת שמקנים את העולם קדם מתן תורה, על-ידי זה יכולין להחיות כל הפשוטים שבעולם שקורין פראסטאקים. ואפלו המנחין בשאל תחתיות יכולין להחיותם מחיית התורה שלא יתאשו כלל בשום אופן שבעולם. והכל על-ידי כח החסד חנם הנ"ל שהוא התורה הנעלמת. והכן הדברים היטב. והו' בחינת הדרך לארץ-ישראל פנ"ל, כי באמת אי אפשר לבוש ארץ-ישראל כי אם על-ידי בחינה זו, על-ידי בחינת התורה הנעלמת, שהיא בחינת חסד חנם וכו' הנ"ל:

ב כי מעקרא דדינא קשיא לבאורה, למה נתן ה' יתברך תחלה ארץ-ישראל ביד כנען ואחר כך נתנה לישראל? ומודוע לא נתנה לישראל מיד? וכבר מבאר בספרים קשיא זו, אך התרוץ מבאר היטב על-פי המאמר הנ"ל, כי זה שארץ-ישראל היתה תחלה ביד כנען ואחר כך נתנה לישראל, זהו בעצמו מה שעשרים וששה דורות נתקנים העולם בלא תורה ואחר כך נתנה תורה שגם זה פליאה גדולה מודוע לא נתן ה' יתברך את התורה מיד תכף בעת בריאת העולם, כי הלא באמת אין שום חיות

לעולם בלא התורה ועקר קיום העולם הוא רק על-ידי התורה, כמו שאמרו רבותינו ו'ל על ה' דהששי שפקלם תלויים ועומדים עד יום ששי בסיון שבו נתנה תורה, וכמו שכתוב: אם לא בריתי וימם ולילה חקות שמים וארץ לא שמתי? ואם כן מאחר שבאמת אין שום קיום והעמדה וחיית להעולם כי אם על-ידי התורה הקדושה איך היה העולם אפלו יום אחד בלא התורה ומודוע לא נתן את התורה תכף בשעה הראשונה שנברא העולם? אך באמת הכל היה לטובתנו, כי ה' יתברך חושב מחשבות לכל ידח ממונו נדח כי אם היה גותן את התורה מיד בעת בריאת העולם ולא היה שום קיום לעולם בלא התורה. ואחר כך תכף בשהאדם היה עובר חס ושלום, על דברי תורה לא היה יכל להתקיים אפלו שעה אחת וכל העולם לא היה יכל להתקיים כלל והיה נחרב העולם חס ושלום, תכף כשהיה אחד עובר על דברי תורה, כי אין להעולם שום קיום בלא התורה וזה אי אפשר שלא ימצא אחד שלא יעבר על דברי תורה, כי אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב וכו'. כי בהכרח שיהיה בחירה כי אם אין בחירה אין שכר וענש ואין שיק' מצות התורה. ומאחר שיש בחירה בשביל שכר וענש אזי בודאי באפשר שימצא אחד שיעבר על דברי תורה ואם כן אם היה גותן התורה מיד ולא היה שום קיום להעולם בלא קיום התורה אם

בן תכף בשנתה אחר עובר משהו חס ושלום, מדברי תורה, היה נחרב העולם חס ושלום, בשביל זה הוא מוכה גדולה מה שהיה העולם מתקום עשרים ושישה דורות בלא התורה והיה מקום העולם בהסד חנם לכד שהוא בחינת התורה הנעלמת כנ"ל. וכה הראה לנו ה' ותברך שאף-על-פי שעקר בריאת העולם היה רק בשביל התורה כמו שכתוב: בראשית ברא וכו', בשביל התורה ובשביל ישראל שנקראו ראשית וכו', אף-על-פי-כן הוא ברחמיו יכול לקום העולם עשרים ושישה דורות בלא התורה ועל-כן גם עכשו שנתנה תורה אף-על-פי-כן בעת שבמלון מן התורה, או אפלו בשאחד עובר חס ושלום, על דברי תורה, אף-על-פי-כן אין ה' ותברך מחריב העולם, רק מקום העולם בחסדו, בהסד חנם שהיה מקום העולם קדם קבלת התורה כנ"ל. וזה בחינת תשובה שקדמה לעולם, כי תשובה היא למעלה מהתורה, בחינת חסד חנם הנ"ל, בחינת התורה הנעלמת הנ"ל שהיה מקום העולם קדם מתן תורה. כי על-פי מדת הדין אין מועיל תשובה לשים חטא, כמובא בדברי רבותינו ז"ל, שלפי מדת הדין הנפש החוטאת היא חמות. אך ה' ותברך ראה שאין העולם מתקום בזה, על-כן הקדים תשובה לעולם ונגר בחסדו הגדול שמועיל תשובה אפלו אם עבר על כל התורה בלא ואפלו אם עשה מה שעשה

מועיל תשובה תמיד. ובאמת בחינת התשובה הוא בחינת התורה הנעלמת, כי תשובה הוא בחינת יום כפור, בחינת בינה שהוא עלמא דאתכפויא, בחינת התורה הנעלמת, כי מאחר שעבר על דברי תורה איך יועיל תשובה ואיך יוכל לתקן זאת? אך אז מוכר לעלות על-ידי התשובה ולהתמקן על-ידי בחינת החסד חנם הנ"ל, שהוא בחינת התורה הנעלמת שהיה מקום את העולם אפלו בלי קיום התורה ועל-ידי זה נתמקן וחוזר לה' ותברך:

ג וזהו בעצמו מה שהיתה ארץ-ישראל תחלה ביד כנען, ואחר כך נתנה לישראל, כי הכל אחד, כי ארץ-ישראל והתורה הכל אחד, כי עקר קיום התורה הוא בארץ-ישראל כמו שכתוב (תהלים קד): "ויתן להם ארצות גוים וכו' בעבור ישמרו חקיו ותורתיו וכו'". וכמו שכתוב בתורה כמה פעמים (דברים כג, ה): "ושמרתם את הברית הזאת וכו'. בארץ אשר תירשון" (שם ה, כג). וכיוצא בזה כמה פסוקים. ועל-כן אם היה ה' ותברך מוסר ארץ-ישראל לישראל מיד בעת בריאת העולם ולא היתה ברשות העכו"ם כלל מתחלה והיתה מתגלה קדשת ארץ-ישראל מיד אזי תכף בשתיו ישראל חוטאים חס ושלום, היתה הארץ מקוואה אותם והיתה נעלמת קדשתה ולא היה באפשר לגלות עוד קדשתה לעולם ועל-כן היה בהכרח שתהיה הקלפה קודמת לפרי שתהיה

דף טו

יורה דעה

אָרֶיז־יִשְׂרָאֵל כְּמוֹרָה בְּיַד כְּנָעַן כָּל כֶּךָ שְׁנַיִם, וּבִאֲמַת גַּם אִזּוּ בַעַת שְׁהִיְתָה אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל בְּיַד כְּנָעַן גַּם אִזּוּ הִיְתָה אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל בְּקִדְשָׁתָהּ כְּמוֹ עֲבָשׁוֹ, כִּי קִדְשַׁת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל קְבִיעָא וְקִימָא לְעוֹלָם, רַק שְׁהִיְתָה קִדְשָׁתָה נְעֻלְמַת מְאֹד בְּהֶעֱלַם גְּדוּל וְלֹא הָיָה שׁוּם אָדָם יוֹדֵעַ מִקִּדְשָׁתָה עַד שֶׁבָא אַבְרָהָם אָבִינוּ עָלָיו הַשְּׁלוֹם, וְתִקּוּל בְּתִיקְלָא וְכוּ' עַד דְּאַתְגַּלְיָא לָהּ, כִּי אַבְרָהָם דִּיקָא הָיָה יָכוֹל לְהַתְחִיל לְגַלּוֹת קִדְשָׁתָהּ, כִּי אַבְרָהָם הָיָה אִישׁ הַחֶסֶד וּמִדְתּוֹ חֶסֶד, עַל־כֵּן הָיָה יָכוֹל לִידַע מִהַתְדַּשָּׁה הַנְּעֻלְמַת בְּאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל שֶׁהוּא בְּחִינַת חֶסֶד חָנּוּם, בְּחִינַת הַתּוֹרָה הַנְּעֻלְמַת שְׁהִיָּה מְקִיִּם הַעוֹלָם קִדְּם מִתּוֹרָה שְׁנָה חֶסֶד הָיָה נְעֻלָּם בְּאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל כִּי אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל וְהַתּוֹרָה הֵבֵל אֶחָד כַּנִּלְכָּל:

וְעַל כֵּן דִּיקָא עַל־יְדֵי הַחֶסֶד הָיָה הוֹלְכִין וְכוּבִשְׁתִּין אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל מִן הָעֵפוֹ"ם כַּנִּלְכָּל, כְּמוֹבָאֵר בְּמֵאמְרֵי הַנִּלְכָּל, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: "בְּרֵאשִׁית בְּרָא וְכוּ'". וְאָמַר רַבִּי יִצְחָק, לֹא הָיָה צְרוּךְ לְהַתְחִיל הַתּוֹרָה וְכוּ', אֵלָּא שָׂאֵם יֹאמְרוּ, לְסַמֵּי אֲתָם וְכוּ', מְשִׁיבִין לָהֶם, הוּא בְּרֵאָה בְּרִצּוֹנוֹ נִתְּנָה לָהֶם וּבְרִצּוֹנוֹ נִמְלָה מִהֶם וּנְתַנָּה לָנוּ, כִּי בִאֲמַת גַּם אִזּוּ בְּשְׁהִיְתָה בְּיָדֵם הִיְתָה הַקִּדְשָׁה נְעֻלְמַת שֵׁם בְּחִינַת הַתּוֹרָה הַנְּעֻלְמַת, רַק שְׁהִיָּה בְּהֶעֱלַם גְּדוּל וְעֲבָשׁוֹ אָנוּ רַק מְגַלִּין קִדְשָׁתָהּ וּמוֹצִיאִין אוֹתָהּ מִהַעֲלָם אֶל הַגְּלוּי. וְהֵבֵן הַיֵּטִב:

וְעַל כֵּן אֶפְלוּ בְּשִׁחְטָאוֹ יִשְׂרָאֵל אַחַר כֶּךָ וְגַלּוּ מִפְּנֵה פְּעוּנוֹתֵיהֶם וְהוֹרָה וּנְמַסְרָה הָאֶרֶץ בְּיַד הָעֵפוֹ"ם, אֶף־עַל־פִּי כֵּן עָדוּן בְּקִדְשָׁתָהּ קִמְתָּה, כִּי הַקִּדְשָׁה

אָרֶיז־יִשְׂרָאֵל כְּמוֹרָה בְּיַד כְּנָעַן כָּל כֶּךָ שְׁנַיִם, וּבִאֲמַת גַּם אִזּוּ בַעַת שְׁהִיְתָה אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל בְּיַד כְּנָעַן גַּם אִזּוּ הִיְתָה אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל בְּקִדְשָׁתָהּ כְּמוֹ עֲבָשׁוֹ, כִּי קִדְשַׁת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל קְבִיעָא וְקִימָא לְעוֹלָם, רַק שְׁהִיְתָה קִדְשָׁתָה נְעֻלְמַת מְאֹד בְּהֶעֱלַם גְּדוּל וְלֹא הָיָה שׁוּם אָדָם יוֹדֵעַ מִקִּדְשָׁתָה עַד שֶׁבָא אַבְרָהָם אָבִינוּ עָלָיו הַשְּׁלוֹם, וְתִקּוּל בְּתִיקְלָא וְכוּ' עַד דְּאַתְגַּלְיָא לָהּ, כִּי אַבְרָהָם דִּיקָא הָיָה יָכוֹל לְהַתְחִיל לְגַלּוֹת קִדְשָׁתָהּ, כִּי אַבְרָהָם הָיָה אִישׁ הַחֶסֶד וּמִדְתּוֹ חֶסֶד, עַל־כֵּן הָיָה יָכוֹל לִידַע מִהַתְדַּשָּׁה הַנְּעֻלְמַת בְּאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל שֶׁהוּא בְּחִינַת חֶסֶד חָנּוּם, בְּחִינַת הַתּוֹרָה הַנְּעֻלְמַת שְׁהִיָּה מְקִיִּם הַעוֹלָם קִדְּם מִתּוֹרָה שְׁנָה חֶסֶד הָיָה נְעֻלָּם בְּאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל כִּי אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל וְהַתּוֹרָה הֵבֵל אֶחָד כַּנִּלְכָּל:

וְעַל כֵּן דִּיקָא עַל־יְדֵי הַחֶסֶד הָיָה הוֹלְכִין וְכוּבִשְׁתִּין אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל מִן הָעֵפוֹ"ם כַּנִּלְכָּל, כְּמוֹבָאֵר בְּמֵאמְרֵי הַנִּלְכָּל, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: "בְּרֵאשִׁית בְּרָא וְכוּ'". וְאָמַר רַבִּי יִצְחָק, לֹא הָיָה צְרוּךְ לְהַתְחִיל הַתּוֹרָה וְכוּ', אֵלָּא שָׂאֵם יֹאמְרוּ, לְסַמֵּי אֲתָם וְכוּ', מְשִׁיבִין לָהֶם, הוּא בְּרֵאָה בְּרִצּוֹנוֹ נִתְּנָה לָהֶם וּבְרִצּוֹנוֹ נִמְלָה מִהֶם וּנְתַנָּה לָנוּ, כִּי בִאֲמַת גַּם אִזּוּ בְּשְׁהִיְתָה בְּיָדֵם הִיְתָה הַקִּדְשָׁה נְעֻלְמַת שֵׁם בְּחִינַת הַתּוֹרָה הַנְּעֻלְמַת, רַק שְׁהִיָּה בְּהֶעֱלַם גְּדוּל וְעֲבָשׁוֹ אָנוּ רַק מְגַלִּין קִדְשָׁתָהּ וּמוֹצִיאִין אוֹתָהּ מִהַעֲלָם אֶל הַגְּלוּי. וְהַיֵּטִב:

נְעֻלְמַת בַּהּ בְּחִינַת הַתּוֹרָה הַנְּעֻלְמַת חֶסֶד
 חָנּוּם שְׁהִיָּה נְעֻלָּם בְּאַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל מִקֶּדֶם
 בַּעַת שְׁהִיָּתָה בְּיַד כְּנַעַן בַּתְּחִלָּה, וְעַל־כֵּן
 אָנוּ מִצְפִּין בְּכָל עַת לָשׁוּב לְאַרְצֵנוּ, כִּי אָנוּ
 יוֹדְעִין שְׁגָם עָכְשׁוּ כָּל הָאָרֶץ שְׁלֵנוּ הוּא,
 רַק שֶׁהוּא בְּהֶעֱלֵם גְּדוֹל וְלֹא דִי שְׂאֵנוּ
 יוֹכֵלִין לְחַזֵּר הַקְּדוּשָׁה לְאַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל, אִף
 גַּם אֶפְלוּ בְּחוּץ־לְאָרֶץ בְּכָל מְקוֹם שְׂאֵנוּ
 כִּי יִשְׂרָאֵל וְכַנְסִין לָשֵׁם אָנוּ יְכוּלִים לְכַבֵּשׁ
 הַמְּקוֹם וְלִקְדוֹשׁ בַּקְּדוּשַׁת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, כִּי
 אָנוּ יוֹדְעִים וּמְאֱמִינִים שֶׁכָּל הָאָרֶץ שֶׁל ה'
 יִתְבָּרַךְ וּבְרַצוֹנוֹ נִתְּנָה לָהֶם וְגַם עָכְשׁוּ
 שֶׁהוּא בְּתוֹם מְלַבֵּשׁ וְנֻעַלְם שֵׁם רִצּוֹן ה'
 יִתְבָּרַךְ וְעַל־יְדֵי אֱמוּנָה זוֹ שְׂאֵנוּ מְאֱמִינִין
 שֶׁה' יִתְבָּרַךְ בְּרַא הַכֹּל בַּעֲשֻׂרָה מְאֻמְרוֹת
 וּבְרַצוֹנוֹ נִתְּנָה לָהֶם, עַל־יְדֵי זֶה בָּקָל אָנוּ
 יוֹכֵלִין לְהוֹצִיא הַמְּקוֹם מִרְשׁוּתָם, מִרְשׁוֹת
 הָעִבּוּרִים וְהַסְּפָרָא אַחֲרָא וְלִקְדוֹשׁ בַּקְּדוּשַׁת
 יִשְׂרָאֵל בְּבַחֲבִינַת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, כִּי בְּרַצוֹנוֹ
 נִתְּנָה לָהֶם וּבְרַצוֹנוֹ נִטְּלָה מֵהֶם וּנְתַנָּה
 לָנוּ, כִּי גַם מִקֶּדֶם הָיְתָה שְׁלֵנוּ בְּהֶעֱלֵם
 וְעָכְשׁוּ אָנוּ מוֹצִיאִין רַק מִהֶעֱלֵם אֶל הַגּוֹלִי
 כִּנּוּי, וְכַמְבָּאָר הַיָּטִב בַּמְּאֻמֵּר הַנּוֹל מְזֵה,
 שְׁגָם עָכְשׁוּ בְּכָל מְקוֹם שֶׁיִּשְׂרָאֵל בְּאִין שֵׁם
 הֵם מִקְדְּשִׁין הַמְּקוֹם בַּקְּדוּשַׁת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל
 עַל־יְדֵי בְּחִינַת הַנּוֹל, עֵין שֵׁם:

ד וְזֶה בְּחִינַת מִצּוֹת מִלְּה בְּשְׂמִינִי, כִּי גַם
 בְּשִׁבְלִי זֶה צְרִיכִין לְעִבֵּר עַל
 הַתִּינּוֹק שְׂבָעָה יָמֵי עֶרְלָה וְאַחֵר כֵּךְ
 בְּשְׂמִינִי מְלִין אוֹתוֹ, כִּי זֶהוּ בְּחִינַת מַה
 שְׂאֲרֵץ־יִשְׂרָאֵל הָיְתָה תַּחֲלָה בְּיַד כְּנַעַן

וְאַחֵר כֵּךְ נִתְּנָה לְיִשְׂרָאֵל. וְזֶה שְׁהִיָּה
 הָעוֹלָם מִתְקַיֵּם בַּתְּחִלָּה עֲשָׂרִים וְשִׁשָּׁה
 דוֹרוֹת בְּלֹא הַתּוֹרָה וְאַחֵר כֵּךְ נִתְּנָה תּוֹרָה,
 כִּי בְּהִכָּרַח שְׂתַקְדִּים הַקְּלָפָה לְפָרִי.
 וּבְאֵמַת גַּם בַּעַת שְׁלִיטַת הַקְּלָפָה הַקּוֹדְמַת
 לְפָרִי, דְּהִינּוּ בִימֵי עֶרְלָה בַּעַת שְׂאֲרֵץ־
 יִשְׂרָאֵל בְּיַד כְּנַעַן וּבְעֲשָׂרִים וְשִׁשָּׁה דוֹרוֹת
 שְׁלֹא נִתְּנָה תּוֹרָה, גַּם אִזּוּ מִקְבְּלִין חַיִּית רַק
 מֵה' יִתְבָּרַךְ שְׂמַחֲיָה אֶת כָּלֶם בְּחֶסֶדוֹ
 הַגְּדוֹל שֶׁהוּא בְּחִינַת הַתּוֹרָה הַנְּעֻלְמַת.
 וְעַל־יְדֵי זֶה עָקַר קִיּוֹם הָעוֹלָם, כִּי עַל־יְדֵי
 זֶה אֶפְלוּ כְּשֶׂאֲדָם חוֹמָא וּפּוֹגַם בְּכַרִּית
 קְדוּשׁ וּבְשִׂפּוּגִים חֵם וְשְׁלוֹם, בְּכַרִּית קְדוּשׁ
 אִזּוּ נִמְשָׁךְ חֵם וְשְׁלוֹם, הָעֶרְלָה דְּחַפְיָא עַל
 בְּרִית. וְהִיָּה רְאוּי שְׁחֵם וְשְׁלוֹם, יְחִזֵּר
 הָעוֹלָם לְתוֹהוּ וְבִהוּ, כִּי עָקַר קִיּוֹם הָעוֹלָם
 הוּא עַל־יְדֵי תַקּוּן הַכְּרִית, כְּמוֹ שְׂכַתּוּב:
 אִם לֹא בְּרִיתִי יוֹמֵם וְלִלְנָה חֲקוֹת שְׂמִיִם
 וְאַרְצֵן לֹא שְׂמַתִּי. כִּי עָקַר כָּלֶל וְיִסוּד כָּל
 הַתּוֹרָה כָּלָה הוּא שְׂמִירַת הַכְּרִית קְדוּשׁ.
 וְכַמוֹכָא בְּזִהַר הַקְּדוּשׁ וּבְכָל הַסְּפָרִים.
 וּבְשִׁבְלִי זֶה נִקְרָאת הַתּוֹרָה בְּרִית, כְּמוֹ
 שְׂכַתּוּב: וְשִׂמְרַתֶם אֶת בְּרִיתִי. כִּי עָקַר
 הַתּוֹרָה הִיא שְׂמִירַת הַכְּרִית. וְעָקַר קִיּוֹם
 הָעוֹלָם הִיא עַל־יְדֵי תַקּוּן הַכְּרִית, כְּמוֹ
 שְׂכַתּוּב: "צִדִּיק יִסוּד עוֹלָם". וְצִדִּיק הוּא

מֵאִן דְּנִמְר בְּרִית. וְאִם כֵּן תַּחַף כְּשֶׂאֲדָם
 פּוֹגַם בְּכַרִּית חֵם וְשְׁלוֹם, הִיָּה רְאוּי שְׁחֵם
 וְשְׁלוֹם, יְחִזֵּר הָעוֹלָם לְתוֹהוּ וְבִהוּ, אִךְ ה'
 יִתְבָּרַךְ חִפְץ חֶסֶד וְעַל־כֵּן הַקְּדִים הַקְּלָפָה
 לְפָרִי וְהַקְּדִים שְׂבָעָה יָמֵי עֶרְלָה כְּתוּב

המילה, להורות שגם בימי הערלה ה' יתברך נותן חיות בחסדו הגדול שהוא בחינת התורה הנעלמת ועל-ידי זה אפילו בשאדם חוטא חס ושלום, ופגם בברית, ה' יתברך מקימו בחסדו בחינת התורה הנעלמת ומאריך אפו עד שישוב:

וְכֵן מוּכָן הַיָּטֵב מֵה שְׂאִיתָא בְּזֵהר הַקְדוּשׁ שְׁעַל פְּנֵי הַבְּרִית אִין מוּעִיל תְּשׁוּבָה, וּבְכַמֵּת לְאַמְתוּ אִיתָא בְּכָל הַסְּפָרִים שְׁעַל הַכַּל מוּעִיל תְּשׁוּבָה, אִךְ עַל-פִּי כָּל דְרָכֵי הַתּוֹרָה הַנִּגְלִית כְּוַדָּאי אִין מוּעִיל תְּשׁוּבָה עַל פְּנֵי הַכַּח, אֲבָל יֵשׁ תּוֹרָה הַנִּעְלָמָת שְׁהִיא בְּחִינַת חֶסֶד חָנּוּם, שְׁזֵהוּ הַחֶסֶד סְתוּם וְנִעְלָם מַעֲיֵן כָּל שְׁעַל-יְדֵי זֶה נִתְקַיֵּם הָעוֹלָם אֲפִלּוּ קִדְּם מִתַּן תּוֹרָה וְאֲפִלּוּ בִּימֵי עֶרְלָה וְכוּ'. כִּי לְעַל-יְדֵי הַחֶסֶד הַנִּעְלָם הִנֵּה מוּעִיל תְּשׁוּבָה עַל הַכַּל:

הַ כִּי הַתּוֹרָה וְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל וּמִצְוֹת מִלְּכָה, שְׁהוּא תְּקוּן הַבְּרִית, הַכַּל אֲחֵד, כִּי אִי אֲפִשֶׁר לְזַכּוֹת לְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל כִּי אִם עַל-יְדֵי מִצְוֹת מִלְּכָה שְׁהוּא תְּקוּן הַבְּרִית, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב: "וְכָרוֹת עִמּוֹ הַבְּרִית לְתַת אֶת אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי וְכוּ'". וְכְמוֹ שְׁפָתוֹב בִּיהוֹשֻׁעַ, "זֶה הַדְּבָר אֲשֶׁר מֵל הוֹשִׁעַ אוֹתְכֶם". וּפְרַשׁ רַש"י, עַל-יְדֵי דְבוּר מֵל אוֹתְכֶם. אֲמַר לְהֶם, כְּסִבּוּרִים אִתְּהֶם לִירֵשׁ אֶת הָאָרֶץ כְּשִׂאתְהֶם עֲרִלִים? וְכוּ':

וְזֵה בְּחִינַת שְׁבָעָה יְמֵי עֶרְלָה שְׁעוֹבְרִין עַל הַתִּינוּק קִדְּם שְׁנִמּוּל, זֶה בְּחִינַת שְׁבָעָה עִמּוּיִן שְׁהִיתָה אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל תְּחִלָּה

בְּיָדֶם וְאַחַר כֵּךְ נִתְּנָה לְיִשְׂרָאֵל אַחַר שְׁנִמּוּלוֹ. וְזֵהוּ, וְכָרוֹת עִמּוֹ הַבְּרִית לְתַת אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי הַחַיִּת וְהָאֱמֹרִי וְכוּ'. וְהוֹשֵׁב כָּל הַשְּׁבָעָה עִמּוּיִן שְׁמִנְגְרִשִׁין אוֹתוֹן עַל-יְדֵי תְּקוּן הַבְּרִית שְׁהוּא בְּחִינַת מִלְּכָה שְׁנִתְּנָה בְּשִׁמּוּנֵי שְׂאֵז מְעַבְרִין שְׁבָעָה יְמֵי עֶרְלָה מִהַתִּינוּק וּמְגַלִּין הַחֶסֶד דְּמִתְּנַלִּי כְּפִיּוּמָא דְּאִמָּה שְׁהִיָּה הַחֶסֶד הִנֵּה בְּתַחֲלָה סְתוּם וְנִעְלָם בְּשְׁבָעָה יְמֵי עֶרְלָה כְּכוּ'. וְעַכְשָׁיו נִתְּנָלָה עַל-יְדֵי הַמִּילָה וְעַל-יְדֵי זֶה כּוֹבְשִׁין אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, כִּי הַכַּל אֲחֵד כְּכוּ':

וְ כִּי בְּכַמֵּת עֵקֶר קִיּוּם הָעוֹלָם בְּעַת שְׁהָעוֹלָם רְחוּקִים מִן הַתּוֹרָה שְׁצָרִיכִין לְקַיֵּם הָעוֹלָם אוֹ עַל-יְדֵי הַחֶסֶד חָנּוּם עַל-יְדֵי הַתּוֹרָה הַנִּעְלָמָת כְּכוּ' שְׁהוּא הַדְּרָךְ לְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל וְכוּ' כְּכוּ'. עֵקֶר הַקִּיּוּם הוּא רַק עַל-יְדֵי הַצַּדִּיק הַדּוֹר הָאֲמִתִּי שְׁהוּא אִישׁ פְּשׁוּט הַגְּדוֹל הַמְּבֹאֵר שֶׁם כְּפִיּוּמָא הַנִּי"ל שְׁהוּא מְחִיָּה עֲצֻמוֹ בְּעַת פְּשִׁיטוֹתוֹ עַל-יְדֵי הַדְּרָךְ לְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל עַל-יְדֵי הַתּוֹרָה הַנִּעְלָמָת עַל-יְדֵי הַחֶסֶד חָנּוּם שְׁהִיָּה מְקִיָּם הָעוֹלָם קִדְּם מִתַּן תּוֹרָה, וְעַל-יְדֵי זֶה שְׁהוּא זוֹכֵה לְהַחִיּוֹת עֲצֻמוֹ בְּעַת פְּשִׁיטוֹתוֹ בְּהַחֶסֶד חָנּוּם הִנֵּה עַל-יְדֵי זֶה הוּא מְחִיָּה כָּל הַפְּשׁוּטִים שְׁבָעוֹלָם. וְאֲפִלּוּ אֲמוֹת הָעוֹלָם וְאֲפִלּוּ הַמְּנַחִים בְּשִׂאוֹל תְּחִתּוֹת, מְבֹאֵר שֶׁם לְהַמְעִין שֶׁם הַיָּטֵב, כִּי בְּכַמֵּת אִי אֲפִשֶׁר לְקַבֵּל מֵאוֹצֵר מִתְּנַת חָנּוּם, דְּהִינוּ מִהַחֶסֶד חָנּוּם הַנִּי"ל. שְׁהִיָּה מְקִיָּם הָעוֹלָם קִדְּם מִתַּן תּוֹרָה כִּי אִם צַדִּיקִים אֲמִתִּיִּים, מְבֹאֵר

שם שאין מי שיקבל מאוצר מתנת חנם
 פי אם צדיקים אמתיים בעת פשיטותם
 והם מחזין כל הפשוטים שבעולם וכו'.
 כי באמת זה החסד חנם הוא סתום
 ונעלם מאד בתכלית ההעלמה
 וההסתרה. ואין מי שיוכל לגלות החסד
 הזה ולקבל משם חיות וישפע לקים
 העולם. כי אם הצדיק האמת השלם
 בתכלית השלמות הנקי מן החטא לגמרי
 שאין בו שום נגוד פגם כל שהוא דק
 מן הדק אפלו פחות השערה. ומחמת
 שהוא נקי לגמרי, על-כן בכל מקום
 שנכנס לשם מוצא שם אלקותו וחיותו
 וחסדו ותברך, כי באמת הוא יתברך
 מתיה את כלם אפלו הרחוקים ממנו
 ואפלו בעשר בתרון דמסאבותא מניע
 חיותו ותברך, כי בלעדו ותברך אין שום
 חיות לשום דבר שבעולם רק שבמקומות
 הרחוקים מהקדשה שם חיותו בהעלם
 ובהסתרה גדולה. ועל-כן מי שאינו נקי
 מן החטא לגמרי פושא למקומות פאלו
 אז נסתר ממנו חיותו ותברך הנעלם שם,
 כי הרע חופה על הטוב, כי אין הרע
 נתפטר נגדו, מחמת שיש בו ערין איה
 פגם כל שהוא, אכל הצדיק האמת שנקי
 לגמרי ואין בו שום אחיזת הרע כלל,
 על-כן בכל מקום שנכנס לשם אפלו
 במקומות הרחוקים מן הקדשה מאד.
 הוא מוצא גם שם אלקותו וחיותו ותברך
 הנסתר שם, כי אין שום רע עומד בנגדו
 שיוכל להסתיר ממנו אורו וחיותו הנעלם

שם מאחר שאין בו שום אחיזת הרע כלל
 וכמבאר מזה בדברי רבנו ז"ל בפאמר "מי
 האיש החפץ חיים" וכו':

ועל כן הצדיק האמת הוא מוצא חיותו
 ותברך בכל מקום אפלו במקומות
 הרחוקים מהתורה. ועל-כן הוא יכול
 לקבל חיות בעת פשיטותו מהתורה
 הנעלמת שיהיה מקים העולם קדם מתן
 תורה שהוא החסד חנם הנ"ל. ובהוא
 מתיה כל הפשוטים שקורין פראסטאקים
 וכו'. ואפלו כל הרחוקים יותר, כי הוא
 יכול לגלות החסד חנם שהוא התורה
 הנעלמת שנעלם אפלו במקומות
 הרחוקים מהתורה כנ"ל וכל זה תלוי
 בתקון הברית דיקא, כי צדיק הוא מאן
 דנמייר ברית, כי עקרא דיצרא בישא על
 עריין. והצדיק דנמייר ברית וכבש את יצרו
 ועמד בנסיונות רבות, על-ידי זה דיקא
 הכניע מאד את סטרא דמסאבותא. עד
 שכל הרע שבעולם נדחה ונפול לפניו
 והוא יכול לגלות החסד הנעלם בכל
 מקום אפלו במקומות הרחוקים שהוא
 החסד שיהיה מקים העולם קדם מתן
 תורה. וזה מרמז בדברי רבנו ז"ל בסוף
 הפאמר הנ"ל, בהראשי פרקים שמצאנו
 מבתיבת ידו הקדושה השיד להפאמר
 הנ"ל, כי שם מבאר מזה שכל ענין הנ"ל
 לקבל חיות מחסד חנם הנ"ל הכל תלוי
 בתקון הברית, כמו שכתוב שם, ואתחנן,
 מתנת חנם, חנם, עריות, משה, דעת,
 פרישות וכו', עין שם הינו כנ"ל. ועל-כן

אי אפשר לילך ולירש ארץ-ישׂראל כי אם על-ידי תקון הברית, כמו שכתוב: "צדיקים יירשו ארץ", ובמו שכתוב: "וכרות עמו הברית לתת את ארץ הנבעני וכו'". כי עקר הדרך לקבש ארץ-ישׂראל הוא על-ידי החסד הנגזל, שהוא התורה הנעלמת שהיה מקום העולם קדם מתן תורה וכן מקום העולם זה החסד גם עקשו בעת שרוזקים מן התורה כנ"ל. וזה החסד אי אפשר לגלות כי אם על-ידי הצדיק דנטיר ברית בתכלית הקדשה וכו' וכנ"ל:

ז וזה שמוכא בזהר הקדוש שלא היה רועה נאמן כמשה שמסר נפשו בשביל בני דורו, כי נח לא בקש רחמים כל כך ואפלו אברהם שבקש והתפלל על אנשי סדום ועמורה וכו', אבל לא כמשה שמסר נפשו ביותר ואמר: "ואם אין מחני נא וכו'", עין שם בזהר הקדוש. כי באמת הצדיק הדור הכל תלוי בו, כי לפי עצם זכותו וקדושתו בן יכול לגלות ביותר החסד הנעלם הנ"ל, שעל-ידי זה החסד הוא יכול לקדם את העולם בכל עת אפלו אם העולם רחוקים כמו שהם רחוקים ואיך שהוא תמיד יש חסד הנעלם שאין מגיע לשם שום פגם כלל שעל-ידי זה יכולים לקדם העולם תמיד, אבל הכל תלוי בכח הצדיק הדור דיקא, כי באמת ה' יתברך ברא את העולם בחסדו לכד שהוא החסד הנ"ל בחינת עולם חסד יבנה, אבל אחר שברא העולם הכל תלוי

בצדיק הדור, כי כפי כחו ורצונו בן מקום העולם והכל תלוי בו. ועל-כן אפלו ברור המבול אם היה אז מי שיוכל לגלות החסד הנ"ל הנעלם כמו משה רבנו עליו השלום, היה באפשר שיחכים העולם גם אז. ומחמת שגח לא מסר נפשו כל כך כמו משה, ולא היה מגלה החסד הנעלם אז, על-כן היה מבול בעולם וההריב כל העולם ואפלו נח היה מברח להסתיר עצמו בתבה אף-על-פי שהרבה רוח והצלה לפניו, אבל מאחר שגחן רשות למשחית ולא היה יכל להתגלות החסד הנעלם להגן עליהם, על-כן אפלו נח הצדיק היה מברח להיות סתום ונעלם ונסתר, כי הצדיק הוא בעצמו התורה בחינת החסד הנ"ל. ועל-כן מחמת שלא היה בו כח לגלות החסד הנ"ל, על-כן הוא היה מברח להסתיר מן העין בתבה. כדי שיהיה בהעלם כמו שהחסד הוא עקשו בהעלמה גדולה. ועל-ידי זה לכד נשאר שארית בארץ שלא נחרב העולם לגמרי, אבל משה רבנו עליו השלום מסר נפשו מיד. עד שהיה מגלה ומעורר החסד הנעלם המקום העולם תמיד. עד שעל-ידי זה בטל גזרתו יתברך ונתקנם העולם אף-על-פי שעשו אז מה שעשו כי על-ידי החסד הנעלם יכולין לקדם העולם תמיד כנ"ל:

ח וזהו שאמר משה: "ואם אין מחני נא וכו'". כי באמת לא היתה התורה צריכה לספר רק עצם המצות

לקוטי הלכות

הלכות מילה ג

יורה דעה

ריא

ה"ה

כגון מצות ציצית מצות תפלין וכו' שזהו עקר התורה כדי לקיים מצותיה, אבל כל הספורים של התורה, כגון מבראשית עד החדש הזה לכם שהוא מצוה ראשונה. וכן שאר הספורים הבאים אחר כך. ואפלו אצל כל מצוה ומצוה יש עוד דברים וספורים, דהיינו מה שנאמר אצל רב המצות וידבר ה' אל משה וכו', שזהו בחינת דברי התורה, פי עקר התורה היא המצוה בעצמה, אך כל אלו הספורים וכל אלו הדברי תורה שפסיכות כל מצוה ומצוה זהו בחינת התורה הנעלמת הנ"ל שהוא גבה יותר מן התורה שבגולה שהוא בחינת סתרי תורה. וזאת התורה הנעלמת היא בחינת הסוד חנם הנ"ל שהיה מקום העולם קדם מתן התורה. שבוה מקמין העולם בעת פשימותן ובעת שרחוקים מן התורה כנ"ל וכמבאר בדברי רבנו ז"ל במקום אחר שאלו הדברי תורה הם בחינת סתרי תורה, בחינת התורה הנעלמת הנ"ל:

שנוכל לכבש ארץ-ישראל, פי אי אפשר לכבש ארץ-ישראל פי אם על-ידי פח מעשיו, דהיינו בחינת התורה הנעלמת הנ"ל שהיה מקום העולם קדם מתן תורה כנ"ל. ובשביל זה מספרת התורה הקדושה כל אלו הספורים, פי כל אלו הספורים שקדם המצות הן הן התורה הנעלמת, פי הם עקר סתרי תורה. והיא היא התורה הנעלמת שהיה מקום העולם קדם מתן תורה שעל-ידי זה הולכין וכובשין ארץ-ישראל. ובשביל זה כתבה התורה כל אלו הספורים בשביל פח מעשיו כדי לכבש ארץ-ישראל, פי הוא התורה הנעלמת שעל-ידי זה דיקא כובשין ארץ-ישראל כנ"ל והבן היטב:

נמצא

שכל הספורים שבתורה וכל הדברי תורה שפסיכות המצוה, דהיינו וידבר ה' אל משה וכו', כל זאת הוא בחינת סתרי תורה, בחינת התורה הנעלמת שהיה מקום העולם קדם מתן תורה שעל-ידי זה יכול הצדיק האמת לקיים העולם תמיד אפלו בעת שעשו מה שעשו כנ"ל. וזהו שאמר משה, ועתה אם תשא חפאתם ואם אין מחני נא מספרך וכו'. דהיינו מה שכתוב ונזכר בתורה כמה פעמים שמו של משה, כגון, וידבר ה' אל משה וכיוצא בזה, שכל זה הוא בכלל הספורים והדבורים של התורה שאינם מעקר המצות, אך באמת הם בחינת סתרי תורה, בחינת התורה הנעלמת שגבה מן התורה שבגולה. והנה זאת

וזהו בחינת מה שאמר רבי יצחק על פסוק בראשית, לא היה צריך להתחיל את התורה אלא מהחדש הזה לכם שהוא מצוה ראשונה. ומפני מה פתח בבראשית? בשביל פח מעשיו וכו' כדי שייכלו ישראל לכבש ארץ-ישראל וכו', הינו כנ"ל, שרבי יצחק מקשה, מפני מה מספרת לנו התורה הקדושה כל אלו הספורים שאין כתוב בהם שום מצוה? והתרוץ, שכל אלו הספורים הם כדי

יורה דעה

התורה הנעלמת הוא ה' ותברך בעצמו, כבכול, שמקנים העולם תמיד בחסד חנם. שעל ידו ברא את העולם בחסדו לבד קדם שיהיה שום עובדא דלתתא כלל ובדאי ה' ותברך בכחו וחסדו הוא יכול לקיים העולם תמיד בחסדו אפלו בעת שעשו מה שעשו כי מי יאמר אליו מה תעשה, אף ה' ותברך אחר שברא את העולם ונתן את התורה לישראל מסר רצונו ביד ישראל, והעקר ביד צדיק הדור והכל תלוי בו פנ"ל. וזה שרמזו ה' ותברך למשה ואמר לו, "ועתה הניחה לי", לרמוז לו שהכל תלוי בו. ועל-כן עקשו אי אפשר לגלות החסד הנעלם הזה כי אם הצדיק הדור שהוא בחינת משה, כי הוא דיקא מוכרח לגלות החסד הזה, כי כבר מסר ה' ותברך הכל בידו והכל תלוי בו פנ"ל. וזהו בחינת "וידבר ה' אל משה" שהוא בחינת התורה הנעלמת פנ"ל, שהוא החסד חנם שמקנים העולם תמיד פנ"ל. וזהו: "וידבר ה' אל משה", הינו שה' ותברך מסר כל ההנהגה למשה שהוא בחינת הצדיק האמת שבדור, כי דבר לשון מנהיג כמו דבר אחד לדור, כי עקשו אחר הבריאה ואחר מתן תורה כל ההנהגה מסורה ביד משה שהוא הצדיק האמת והוא דיקא צריך לגלות החסד הנעלם כדי לקיים העולם תמיד:

להם ולקיים העולם גם עקשו על-ידי התורה הנעלמת, שהוא בחינת וידבר ה' אל משה פנ"ל, אם בן מחני נא מספרך, כי אם בן למה לי שיוצר שמי בכל התורה בלא שזה מורה שעקשו ההנהגה בדי ויש לי פח להחיות העולם על-ידי התורה הנעלמת ועתה אם אינך רוצה חס ושלום, לקיים העולם על ידי אם בן מחני נא ותחזור ההנהגה אצלך לבד. ואתה בעצמך בודאי תוכל לקיים העולם בחסדיך פנ"ל, רק שברחמיך מסרת הפח בדי, שזה בחינת מה שנוצר שמי בתורה פנ"ל. ועתה אם אין לי הפח הזה, אם בן מחני נא ותחזור הפח והחסד אצלך לבד ותקיים העולם בעצמך. ועל-כן על-ידי שיהיה משה מעורר החסד הנעלם הזה, דהינו התורה הנעלמת על-ידי זה פעל באמת בקשתו וינחם ה' על הרעה וכו' ונתקנים העולם אף-על-פי שעשו מה שעשו והכל על-ידי החסד הזה שהוא התורה הנעלמת שהוא מקנים העולם תמיד פנ"ל:

ט וזהו בחינת מצות מילת עבדים כנענים, כי גזה אנו מראין שלא די שיש לנו פח לכבש ארץ-ישראל על-ידי בחינת ה"ל. אף גם אפלו בחינת לארץ בארצות העכו"ם בכל מקום שאנו נכנסין לשם אנו יכולין לכבש המקום הזה ולקדשו בקדשת ארץ-ישראל וכל זה על-ידי בחינת ה"ל. על-ידי בחינת התורה הנעלמת, בחינת בראשית וכו', כי

וזהו שאמר משה: "ואם אין מחני נא וכו'". כי אם אין אתה רוצה לסלח

לקוטי הלכות

הלכות מילה ג

יורה דעה

ריו

ברצונו נתנה להם וברצונו נמלה מהם ונתנה לנו, כמבאר שם במאמר הנ"ל. וזהו בחינת מילת עבדים, כי באמת התורה וישראל וארץ-ישראל הכל אחד וכנ"ל וכמו שאמרו רבותינו ז"ל, בן"ן הקדלות, המבדיל בין קדש להל, בין ישראל לעמים, בין יום השביעי לששת ימי המעשה, בין ארץ-ישראל לשאר ארצות וכו', ועקר התגלות קדשת ישראל הוא על-ידי תקון הברית שהוא בחינת מצות מילה שהוא יסוד כל התורה כלה. והערלה הוא זיהמת הנחש בחינת טמאת העכו"ם, בחינת חויץ-לארץ. נמצא, כשאנו מלין את בנינו בני ישראל, וזהו בחינה שאנו בוכשין ארץ-ישראל, דהיינו ארץ שלנו מן העכו"ם ואנו נוטלין את שלנו מהם, כי באמת הארץ שלנו היא רק שזו עממין היו חופין עליה שהוא בחינת ערלה דחפאי על ברית ועכשו אנו בוכשין ארץ-ישראל מהם. וזהו בעצמו בחינת מילה, כי הערלה אינה שיכה לישראל כלל, כי אין הערלה נקראת אלא על שם העכו"ם, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, רק שהם, דהיינו הקלפות, זיהמת הנחש, שבעה עממין, שבעה ימי ערלה, רצו להתאחו כמה שאינו שלהם כלל, אבל ה' ותברך נתן לנו פת וצונו ברחמי למול את בנינו ובה אנו מעבירין הערלה ומגלין קדשת הברית קדש ואנו מחזירין את בני ישראל לרשותנו, לרשות הקדשה, שזהו בחינת פבישת ארץ-

ישראל ממש שמעבירין הזין עממין מארץ-ישראל ומחזירין ארץ-ישראל לרשות הקדשה לישראל כנ"ל, אבל ה' ותברך נתן לנו עוד פת יותר שאנו יכולין לכבש אפלו חויץ-לארץ ולקדשו בקדשת ישראל וכל זה הוא על-ידי זה בעצמו על-ידי שהם התגברו תחלה ורצו לכבש ארץ-ישראל לרשותם על-ידי זה זה לא נתקיים בידם, כי זה לא נתן להם וגם שלהם נמל מידם בחינת עת אשר שלט האדם באדם לרע לו, כמובא, כי על-ידי זה ששלטו תחלה על ארץ-ישראל ואחר כך נמלה מידם וכל זה היה על-ידי התורה הנעלמת שעל-ידי זה נתגלה, כי ברצונו נתנה להם וכו'. ועל-ידי זה אנו מגלין שגם כל הארצות אפלו של חויץ-לארץ הם של ה' ותברך. ועל-פני אנו יכולין לכבש כל המקומות ולקדשם בקדשת ישראל, כי ברצונו נתנה להם וברצונו נמלה מהם ונתנה לנו וכו' כנ"ל. וזהו בחינת מילת עבדים, כי העבדים מן הסטרא אחרת מן העכו"ם וכלם נקראים עבדים כנגענים שהיא זיהמת הנחש שנתקלל ארוך פגענו עבד עבדים וכו', שהוא בחינת "ארוך אתה" הנאמר בנחש, כמובא. ואף-על-פי כן יש לנו פת לכבש עבד הנגעני תחת ידינו ולהכניע ולכבול אפלו מפני הערלה שהוא זיהמת הנחש ולגלות החסד הנעלם שנתגלה על ידי מצות מילה לגלותו גם שם אפלו בעבדים שהם בחינת חויץ-לארץ, כי אנו

יורה דעה

אצלם מאחר שגם עצם חיותם כבר נמלו
מהם בני גר ובני ראובן ובנ"ל:

יכולין לכבש אפלו חוץ-לארץ ולקדשו
בקדשת ישראל, כי ברצונו נתנה להם
וברצונו וכו':

יא נמצא, שמילת ישמעאל בן האמה
קדם ליצחק, הוא בחינת
כבישת עבר הירדן קדם לארץ-ישראל.
ועל-כן היה ישמעאל בן ארבע עשרה
שנה בעת שנמול יצחק, זה בחינת ארבע
עשרה שנים שקדם כבוש עבר הירדן
לארץ-ישראל שהם שבע שפבשו ושבע
שחלקו, ואלו השבע שפבשו ושבע
שחלקו הם כנגד שבעה ימי ערלה שבעה
עממין שחופין על ארץ-ישראל וכנגדם
הכרחו להתמקמה ארבע עשרה שנים,
שבע שפבשו ושבע שחלקו. וזה בחינת
אור לארבעה עשר בודקין את החמין,
כי החמין הוא בחינת ערלה וזמנת הנחש.
ועל-כן בלילה ראשונה של פסח שאז
נתפטר החמין אז נמולו כל ישראל בעת
יציאת מצרים ועל-כן אור לארבעה עשר
דיקא בודקין את החמין וכו' כנגד ארבע
עשרה שנים הנ"ל שבע שפבשו ושבע
שחלקו שבהם מכניעין השבעה עממין,
השבעה ימי ערלה, שהוא בחינת בעור
חמין. וזכין לצאת ממצרים מפנים הפריית
לארץ-ישראל לתקון הפריית, כי עקר
יציאת מצרים הוא כדי לכנס לארץ-
ישראל, כמו שכתוב (שמות ג, ט): "ואמר
אעלה אתכם מעני מצרים אל ארץ
הכנעני והחתי וכו' אל ארץ זבת חלב
ודבש", הינו כנ"ל:

י ועל בן בתחלת מצות מילה שנתנה
לאברהם, על-כן נמול מיד
ישמעאל שהוא בן האמה, בחינת עבר
והוא נמול קדם ליצחק שהיה הראשון
שנמול לשמונה, כי כמו שהקלפה קודמת
לפרי, בן כשאנו רוצים לכבש ולמול הפרי
אנו צריכים בודאי לשבר הקלפה קדם
וכשאנו שוכרין הקלפה בתחלה אנו
כובשין הקדשה שהיתה נעלמת בתוך
הקלפה עצמה, כי גם יש קדשה
נעלמת כנ"ל. וזהו בחינת מה שיש-ישראל
כבשו תחלה ארץ סיחון ועוג בעבר
הירדן שאינו בכלל ארץ-ישראל. וזהו
בחינת מה שנמול ישמעאל קדם ליצחק,
כי כל זה הוא בחינת הנ"ל שפבשו
תחלה הקדשה הנעלמת בתוך גוף
הקלפה עצמה בעת ששברו הקלפה
הקודמת לפרי. ואחר כך בקל כבשו
הקדשה עצמה שהוא ארץ-ישראל, כי
כבר נכנעה הקלפה לגמרי והוציאו חיות
הקדשה ממנה כנ"ל. ועל-כן בני גר ובני
ראובן היו עוברים חלוצים לפני החיל, כי
הם היה להם פה יותר לכבש ארץ-
ישראל מאחר שהם כבר הוציאו הקדשה
שהיתה בלועה בתוך גוף הקלפה עצמה
שהוא בחינת עבר הירדן. ועל-ידי זה בקל
כובשים גוף הקדשה שהיתה בגלות

הלקה ד

"וביום השמיני ימול בשר ערלתו" (ויקרא

י"ג, ט)

א על פי הענין הנורא שגלה רבנו ז"ל בענין למעלה מהזמן. שבאמת כל הזמן הוא רק מהעדר הדעת וכל מה שהרעת נגדל יותר נתמעט הזמן יותר וכן למעלה מעלה עד שישי דעת גדול כל כך ששם נתפטר הזמן לגמרי בתכלית הפטול, פי שם הוא למעלה מהזמן לגמרי. ובאר זה מהשנה שבשעת שנה שהרעת נקמן מאד אז נדמה בחלום על רבע שעה שהוא שבעים שנה באשר נדמה בחלום שעוברים כל השבועים שנה ברבע שעה אחת. וזה מחמת קטנות הדעת אז שעל ידי זה נגדל הזמן עד שגדמה על רבע שעה שהוא שבעים שנה ואחר כך בשמקין משנתו וחזור אליו הדעת אזי הוא רואה האמת שכל אלו השבועים שנה שגדמה לו בחלום הוא באמת רק רבע שעה, רק שבעים שנה ממש הם שבעים שנה אצלנו, אבל יש דעת גדול מדעתנו ששם גם שבעים שנה שלנו הוא רק רבע שעה ושם יש שבעים שנה אחרים שהם שבעים שנה ממש, אבל בהדעת שגבה עוד יותר ויותר גם אלו השבועים שנה הם רק רבע שעה וכן למעלה למעלה. עד שישי דעת ששם נתפטר הזמן לגמרי וכו'. ומשיח יזכה לזה השכל של בחינת

למעלה מהזמן. ועל-כן אחר כל מה שעבר על משיח מיום בריאת העולם וסבל מה שסבל אחר כך יאמר לו ה' יתברך: "בני אתה אני היום ילדתיך וכו'". וזה מחמת גדל עצם שקלו הנורא שיהיה לו אז שעל ידי זה יתפטר הזמן אצלו לגמרי וכו', ענין שם כל זה בלקוטי תניינא בסימן ס"א:

ב וזה בחינת מצות מילה שבשמיני, פי באמת עקר התכלית הוא שיוכה לדעת שלם הנ"ל עד שיוכה לבחינת למעלה מהזמן שאז יזכה להפיר את ה' יתברך פראוי אשר בשביל זה נברא, כמו שאיתא בזהר הקדוש שעקר הבריאה היתה בגין דישתמוצעין לה, פי ה' יתברך הוא למעלה מהזמן ואי אפשר להפירו יתברך פראוי פי אם מי שזוכה לדעת השלם הנה עד שיתפטר אצלו הזמן לגמרי כנ"ל, שזהו בחינת כל שעשיע עולם הפא שהוא למעלה מהזמן, כמו שכתב רבנו ז"ל בסימן ז' בלקוטי תניינא שכל הזמן של העולם הנה מה שהיה ומה שיהיה אינו עולה אפלו נגד שעה אחת של עולם הפא, פי שם הוא למעלה מהזמן וכו'. וזה עקר התכלית של אדם לזכות לחיי עולם הפא שהוא בחינת למעלה מהזמן ששם מפירין את ה' יתברך שהוא למעלה מהזמן שזה עקר התכלית של כל התורה והמצוות שבשביל זה נברא האדם וכל זאת זוכין על ידי שלמות הדעת האמתי שעל ידי

יורה דעה

ואו לפי שלמות דעתו פן הוא סמוך יותר לבחינת למעלה מהזמן ששם אין שום תאוה ולא שום הכל ומעשה רע של תחת השמש והזמן. וזה עקר מצות מילה לחתוך הערלה שהוא תקון הברית כדי להעביר הפסילות החופה על המת, כי תקון הדעת הוא על-ידי תקון הברית, כי סלוקא דיסודא עד אפא ואפא פידוע:

ג וזה בחינת מצות מילה בשמיני, כי אף-על-פי שעקר התכלית הוא לזכות לבחינת למעלה מהזמן שיתבטל הזמן לגמרי פנ"ל, אף-על-פי-כן אי אפשר לזכות לזה כי אם על-ידי שגשמת האדם ירדה למטה בעולם הזה עד שנתלבשה בנמים בזמן ובמדות וצריך האדם להארוד ימים דוקא בזה העולם אף-על-פי שבאמת כל תכליתו שזכה לבטול הזמן לבחינת למעלה מהזמן, אף-על-פי כן צריך דוקא להארוד ימים ושנים בזה העולם, כי כל מה שחי יום יותר בזה העולם ועובד ה' ביותר בזה העולם בזמן ובנמים על-ידי זה זוכה לשלמות הדעת ביותר וזוכה ביותר לבחינת למעלה מהזמן וזה עקר אריכת ימים שצריכין לזכות בזה העולם בחינת למען ייטב לך והארכת ימים, דהינו שזכה בכל יום ויום מימי חייו להכליל בחינת יום שהוא כלו ארד שהוא בחינת עולם הבא שהוא למעלה מהזמן. וזה בחינת זקנה דקנשה, בחינת זקן - זה קנה חכמה, כמו שאמרו רבותינו ו"ל (סוכה ג). כי כל מה שזקן

זה נתבטל הזמן לגמרי פנ"ל. וזה בחינת מצות מילה שהוא לחתוך ולהעביר הערלה דחפאי על ברית שעל-ידי זה מעבירין הפסילות והשמות החופה על המת, כמובא בתקוני זהר שעל-ידי מילה ופרעה מעבירין העניני דמכסנן על עיני דאנו רומי רבא ורומי ועירא. ועניני דמכסנן על עיני, הם בחינת הקלפות הקודמין לפני החופין על המת שמהם נמשכין כל הפסילות והעדר הדעת שמשם עקר הזמן שעל-ידי זה כל התאוה ורדיפת העולם הזה הכל הוא בבחינת תחת הזמן, כי למעלה מהזמן שם נתבטלון כל התאוה ואין אחיזה להתאוה והבלבולים ומניעות מעבודת הבורא והרדף כי אם בבחינת תחת הזמן שזמשד מהעדר הדעת פנ"ל. ונעל זאת קורא קהלת תגר בכל ספר קהלת (פרק א): "הכל הכלים אמר קהלת וכו' מה יתרון לאדם בכל עמלו שיעמול תחת השמש, ראיתי את כל המעשים אשר נעשו תחת השמש והנה הכל הכל ורעות רוח" וכו', וכתוב: "טוב משניהם את אשר ענן לא היה אשר לא ראה את המעשה הרע אשר נעשה תחת השמש וכו'", וכן הרבה. כי כל ההכלים ורעות רוח והמעשה הרע הכל נעשה תחת השמש דקא, דהינו תחת הזמן שזמשד מהעדר הדעת ועל-פי אין אדם עובר עברה אלא אם פן נכנס בו רוח שטות, כמו שאמרו רבותינו ו"ל (סוכה ג). כי כשהדעת שלם

הפסילות והרוח שמוט, שהוא בחינת תחת הזמן שחולף ועובר וכלה בכל רגע שהוא סמרא דמוותא. כי עקר החיות באמת הוא רק מחי החיים שהוא למעלה מהזמן וכל עקר קיום הזמן הוא בשביל ישראל ובשביל הצדיקים שעוסקין כל ימיהם בתורה ועבודה שעלי ידי זה משלימין דעתם ונכללין בבחינת למעלה מהזמן ומקשרין ומעלין בחינת הזמן לבחינת למעלה מהזמן. והם זוכין לחיים אמתיים לעד ולנצח ומיהם עקר המשכת החיות לכל פאי עולם בשביל קיום העולם, כי הכל נברא ומתקם בשביל הצדיקים פידיע:

הכלל, שעקר החיות האמתי הוא בבחינת למעלה מהזמן, אך אי אפשר לבא לזה כי אם עלי ידי שהאדם בא בתוך הזמן ששם עקר הנפיון והצרוף שלו וצרוף דיקא להארוד ימים בזה העולם, כי בכל יום שחי יותר וזוכה לקדש עצמו פראוי או משלים דעתו בכל יום יותר וזוכה בכל יום יותר ויותר בבחינת למעלה מהזמן שגוה עקר התכלית פנ"ל. וזה בחינת מילה בשמיני שצרוף שיעברו על הולד הולד שבעה ימי ערלה שהוא בחינת העדר הדעת, בחינת ערלה דחפאי על ברית, ענין דמכסן על ענין. שמושם עקר אחיזת הזמן ואחר כך דיקא חותכין הערלה ומעבירין הפסילות החופה על המוח ומשלימין דעתו פדי שויכל לזכות

יותר צרוף לקנות חכמה ודעת אמתי יותר ואז נכלל בכל יום בבחינת הקנה שלמעלה שהוא בחינת אריכות ימים ושנים האמתיים שהוא בחינת למעלה מהזמן שמושם עקר החיים, עקר אריכות ימים ושנים [וכמוכן כל זה בדברי רבנו ז"ל בכמה מקומות]. כי מי שאינו זוכה לדעת אמתי בימי חייו אפלו אם ירבה בחול ימים אין זה אריכות ימים כלל, כמו שכתוב (ספ"ט ג'): "ואלו היה אלה שנים פעמים וטובה לא ראה וכו'". כי מה יתרון לו ברבוי ימיו העוברים כצל עובר, כי הלא בכל יום האדם מת, כי היום שחי לא יתנה עוד. ואם פן הוא מת בכל יום, בבחינת "ויום המות מיום הולדו", שתתקף מיום הולדו ממש מתחיל האדם למות מיד. וזה ברור ומוכן לכל בר דעת לכל מי שיש לו מוח בקדקדו. ואם פן מה יתרון לכן מאה שנים על פן יום אחד, אדרבא, זה מת יום אחד וזה מת מאה שנים. וכמו שכתוב שם בקהלת, הלא טוב ממונו הנפל. כי תחת הזמן אין שום חיים כלל, כי שם עקר אחיזת סמרא דמוותא כנראה בחוש לכל שהזמן הולך ומת בכל יום ובכל עת ובכל שעה, כי כל פני האדם וכל מין בעלי חיים אשר על פני האדמה מימות עולם פלם הולכים ומתים בכל שעה ובכל יום, כי היום והשעה שחיים לא יהיו עוד פנ"ל. ועל פן באמת אמרו רבותינו ז"ל (ברכות יח), רשעים בחייהם קרויים מתים. מאחר שגמשכין אחר

ד"ח

יורה דעה

כמו שאמרו רבותינו ז"ל: 'עד אברהם לא היה זקנה'. כי הוא הראשון שזכה לזקנה דקדושה מחמת שהוא היה הראשון למולים וכנ"ל:

ה וכל זה מרמז בהמעשה של הבעמלוי הראשון שהיה עור שהתפאר עצמו שאין לו שום הסתכלות כלל על זה העולם, כי כל העולם אינו עולה אצלו בהרף עין ועליו נדמה לעור, אבל באמת אינו עור כלל וכו'. כי הוא זקן מאד ועדין הוא ניכר לנמר ולא התחיל לחיות כלל ואף-על-פי-כן הוא זקן מאד וכו' ויש לו הסכמה וכו'. ועין שם מענין הזקנים מה שכל אחד התפאר בזקרון שלו וכל ההתפארות של הזקרון שלהם הכל בענין תחילת היות האדם שזה התפאר שזוכר מה שגעשה עמו בעת התיבת טבורו. וזה התפאר יותר שזוכר אפלו מה שגעשה עמו בעת העבור וכו'.

עד שאחר כך התפאר העור הנ"ל שהוא זוכר כל מה שהם זוכרים והוא זוכר לאו כלום וכו', עין שם הענין הנפלא והנורא הזה אשר לא נשמע מעולם, והנה זה הזקן שבכל הזקנים שהוא העור הנ"ל הוא זכה לבחינת למעלה מהזמן בתכלית השלמות. ועליון התפאר עצמו שהוא זקן מאד ועדין לא התחיל לחיות כלל וכו', וכל הזמן אינו עולה אצלו בהרף עין שזה עקר בחינת למעלה מהזמן שכל הזמן אינו עולה בהרף עין ובכל יום שזקן יותר נחשב אצלו כאלו נולד היום,

לבחינת למעלה מהזמן שהוא התכלית, כי כן הדבר, כי אי אפשר להאדם לבא לבחינת למעלה מהזמן שהוא שלמות הדעת עד שיעבור תחלה תחת הזמן שהוא בחינת העדר הדעת והתנסה ויצטרף שם וזכה לקדש עצמו כראוי אז זכה על-ידי הזמן דוקא לעלות ולהכלל בבחינת למעלה מהזמן, שזהו בחינת פירות ונפול הערלה שהוא תקון הברית שהיא שלמות הדעת שזוכין דוקא אחרי שעברו שבועה ימים שהם כלל הזמן, כי כל הזמן נכלל בשבעת ימי השבוע ואז דוקא זוכין לבחינת למעלה מהזמן שהוא שלמות הדעת שזוכין על-ידי מצות מילה ביום השמיני שהוא בחינת למעלה מהזמן, כי יום השמיני הוא בחינת למעלה מהזמן, כי ביום השמיני הוא בחינת בינה עלמא דאתי שהוא למעלה מהזמן, למעלה משבעת ימי הבגין ששם אחיות הזמן פידוע:

ד וזה בחינת "ואברהם זקן בא בנימים וכו'". שדוקא על-ידי הימים והזמן זכה לבא לבחינת זקנה דקדושה, בחינת זקן - זה קנה חכמה, שהוא שלמות הדעת, שהוא בחינת למעלה מהזמן ששם עקר הזקנה האמתית כנ"ל, כי אברהם היה ראש למולים על-יין זכה לזה, כי על-ידי מצות מילה זוכין לנפול הזמן ולהכלל בבחינת למעלה מהזמן ששם עקר הזקנה כנ"ל. ועליון באמת אברהם אבינו היה הזקן הראשון בעולם,

לקוטי הלכות

הלכות מילה ד

יורה דעה

ריט

שזיהו בחינת הנאמר במשיח, "אני היום ילדתיך". ומזה הזקן הקדוש והנורא והנשגב מאד וזן שבכל הזקנים וזן למעלה מכל הזקנים שבקדשה ממונו אנו ממושיכין הקדשה על הילד הנמול על ידי מצות מילה בשמיני, כי שמונה ימי מילה הם כנגד השמונה זקנים הנ"ל שהתפארו בהזכרון שלהם שזוכרים מתחלת היות הילד שלהם במספר שמונה ידוק שם ותשבח:

וזו הזקן הנורא העור הנ"ל הוא למעלה מכל השמונה הנ"ל והוא זכה לבחינת פטול הזמן בתכלית וממונו אנו ממושיכין הקדשה על הילד על ידי מצות מילה בשמיני כנגד שמונה הזקנים הנ"ל ואו ממושיכין הקדשה משרש השמונה זקנים הנ"ל שהוא הזקן העור הנ"ל, כי כל אלו השמונה זקנים הנ"ל זכה כל אחד לבחינת פטול הזמן שמוחמת זה זכו לזכרון פנה, אבל עקר פטול הזמן בתכלית השלמות שאין שלמות אחריו זכה רק זה הזקן העור הנ"ל. וממונו ממושיכין הקדשה של מצות מילה בשמיני כנ"ל כדי להמשיך על האדם הדעת שזכה גם בן לבחינת למעלה מהזמן שזה עקר התכלית כנ"ל, כי מחמת גשמיית עכירת האדם צריכין להמשיך עליו הקדשה ממקום גבה ונורא מאד מאד, והלואי שזכה לזה לבא לשלמות הדעת ולצאת מהמעשה הרע הנעשה תחת השמש שעקריו על ידי תאות עולם הזה,

שעקר כל התאות הם תאות הפושגל שבשכיל זה בא מצות מילה להעביר הערלה החופה על המוח כדי לזכות לתקון הכרית שהוא שלמות הדעת, שהוא בחינת למעלה מהזמן שמושיכין זה מהזקן העליון הנ"ל. כי שלמות הדעת הוא בחינת שלמות הזכרון, כמובא בהתורה "דרשו" (בספין לו), שזכרון הוא בחינת דעת ושכחה היא בחינת כסילות. ועל-כן הזכרון שהוא שלמות הדעת, הוא בבחינת למעלה מהזמן וכנ"ל. וכבראה בחוש שעקר השכחה הוא מחמת הנגדלת הזמן, כי עקר השכחה היא רבוי הימים והזמן. וכמו שכתוב: רבבות הימים הכל נשכחה. אבל מי שזכה לדעת שלם שעל ידי זה נתפסל הזמן הוא זוכה לזכרון ואין לו שכחה, כי בודאי כשאין זמן אין שכחה, כי עקר השכחה מרובי הזמן וכבראה בחוש כנ"ל. ועל-כן אלו הזקנים הקדושים הנוראים הנ"ל כל אחד כפי שלמות דעתו כפי מה שזכה לכתל הזמן, כמו בן זכה לזכרון נפלא ונורא מה שאין בדרך הטבע כלל, כי בודאי לא נמצא שום חכם בכל החכמות שיתפאר עצמו שזוכר מה שנעשה עמו בעת חתיכת טבורו, מכל שכן וכל שכן שלא נמצא מי שזוכר מה שנעשה עמו בימי העבור קדם שצא לאור העולם, מכל שכן יותר ויותר, כמבאר שם נפלאות נוראות גדלת הזכרון של כל אחד יותר על חברו, עני שם. ואם תביט בעני השכל

יורה דעה

(מכור): זאת היא מעשה ישנה אני זוכר זאת המעשה, אבל אני זוכר גם פשהיה הנר דולק, דהיינו בעת שהיה בעבור וכו', ענין שם. פי השני זכה לבטול הזמן יותר ויותר. ועל-כן זכה לזכרון יותר. וכן השלישי והרביעי וכו' כל אחד ואחד זכה לבחינת בטול הזמן יותר, על-כן זכה כל אחד לזכרון נפלא ונורא יותר פנ"ל, אבל אחר ההתפארות של כלם גבה מעל גבה וגבה מעל גבה וכו' עד הזמן השמיני וכו', אחר כך התפלא עליהם העור הנ"ל ואמר [בלשון תמיה], אלו הם מעשיות ישנות הוא זוכר כל אלו המעשיות, אבל הוא אינו זוכר כלל, ענין שם. פי זה העור העליון מפל הזקנים הוא זכה לבטול הזמן בתכלית הבטול למעלה למעלה ועל-כן הוא שרש תכלית הזכרון ולמעלה מהזכרון עד שהשגתו אי אפשר לקרא בשם זכרון. ועל-כן אמר שאינו זוכר כלל וכו', [ממבאר שם בלשון לעז רמז עמקות פגנתו, ענין שם]:

ו נמצא, שתקון הזכרון הוא על-ידי בחינת בטול הזמן שזוכין על-ידי שלמות הדעת. וזה אנו צריכין לתקן על-ידי מצות מילה, כי צריכין לתקן את הזכרון שהוא בחינת זכר, שהוא לשון זכרון ושם עקר מצות מילה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, מנין שהמילה באותו מקום? שנאמר, "וערל זכר". מקום שנזכר בין זכר לנקבה. פי עקר התקון להעביר הערלה החופה על הכרית שהוא הפסילות

האמת תעמוד מרעיד ומשתומם ותעיד בעצמך שלא נראה ולא נשמע פואת מימות עולם, כי כל ההתפארות של כל הזקנים הנוראים והקדושים הנ"ל אפלו ההתפארות של הראשון הקטן מבבל, אין מי שיזכה להתפאר בזה כי אם צדיק גדול ונורא וקדוש מאוד מאוד שזכה לקדש את עצמו כל כך ולצאת מהבלי עולם הזה למרי עד שתקן כל ימיו אפלו ימי הנערות ואפלו ימי הניקה וכמבאר בדברי רבנו הנורא ז"ל (בסימן קעט) שצריכין להתענות כל כך עד שישתמש עם הכח של החלב שינק ממעי אמו כדי שיעלה ויתקן גם אלו הימים, ענין שם. ומו שזכה לזה באמת הוא יכול להתפאר שזוכר מה שפעשה עמו בעת לדתו בעת חתיכת טבורו, כי זכה לקדש ימיו בלם כל כך עד שזכה להשלים דעתו בקדשה כל כך עד שנתבטל הזמן אצלו עד שנהשב אצלו כאלו היום נולד וכשאין זמן בודאי אין שכחה פנ"ל. אבל בענין בטול הזמן יש פמה וכמה מדרגות. וכל מה שהעולם והמדרגה גבה ביותר נתבטל שם הזמן יותר ויותר כמובן בהתורה הנ"ל, על-כן אף-על-פי שזה הזמן הקדוש התפאר עצמו בזכרון נפלא ונורא בזה שזוכר חתיכת טבורו, שהיה בחינת בטול הזמן פנ"ל, אף-על-פי-כן גדולים מעשה ה' ולגדלתו אין חקר, כי יש גבה מעל גבה וכו', פי עדו נמצא זמן השני ששחק מואת ההתפארות והתפלא ואמר (בלשון

לקוטי הלכות

הלכות מילה ד

יורה דעה רכא

החופה על המוח כדי לזכות לבחינת
 בפול הזמן לצאת מהבלי הזמן ותאותיו
 שעקר התגברותו בתאוה זאת פידוע כדי
 לזכות לזכרון שהוא בחינת סמרא
 דדכורא, בחינת זכר פנ"ל. להכניע
 ולבטל תאות נשים שמשם עקר
 השכחה, בחינת כי נשני ה' את כל עמלי
 וכו', ושם עקר אחיות הזמן, כי עקר
 אחיות הזמן הוא מסמרא דנוקבא שהוא
 בחינת חסרון הדעת, בחינת נשים דעתן
 קלה, פי כלל הסדר זמנים ועתים הם
 בבחינת מלכות, שהיא בחינת נוקבא
 פידוע, וזה שאמרו רבותינו ז"ל, על זאת
 יתפלל כל חסיד אליך לעת מצא, זו
 אשה. 'לעת מצא' דיקא, פי שם עקר
 העת והזמן פנ"ל, פי עקר הזמן בבחינת
 שנה ותרדמה חסרון הדעת פנ"ל. ועל-כן
 בשעת שנה נקטן הדעת מאד. וכל בגין
 האשה על-ידי שנה ותרדמה, כמו
 שכתוב: "יפל ה' אלקים תרדמה על
 האדם ויישן וינקה וכו'", ועל-כן שם עקר
 הזמן פנ"ל. וזה כל עבודת האדם לקשר
 ולהעלות הזמן לבחינת למעלה מהזמן
 לבטל תאות נשים ולא יפל לבחינת הזמן
 חס ושלום, ששם כל הכלין וכסופין,
 אדרבא, יזכה להעלות ולקשר הזמן
 בחינת האשה לבחינת למעלה מהזמן
 שהוא בחינת זכר עד שיתבטל הזמן
 ויכלל בבחינת למעלה מהזמן בבחינת
 באתר דאית דכר נוקבא לא אדכר תמן.
 וזה בחינת אשה עולה עמו ויאתה וירדת

עמו, פי כל תקופה על ידו שצריך
 להעלות אותה ולקשרה לבחינת למעלה
 מהזמן ששם עקר החיים, פי במקומה
 בבחינת הזמן שם עקר אחיות סמרא
 דמותרא חס ושלום, בבחינת רגליה ירדות
 מנת וכנ"ל. שעקר המיתה בבחינת הזמן,
 אבל הוא צריך לקדש עצמו כראוי באפן
 שזיכה להעלות אותה ולקשרה לבחינת
 למעלה מהזמן בבחינת ראה חיים עם
 אשה אשר אהבת כל ימי חיי הבלד וכו',
 שצריך לראות להמשיך חיים, דהינו
 על-ידי שמקשר ומעלה הזמן בחינת
 אשה לבחינת למעלה מהזמן ששם עקר
 החיים. ועל-כן מצות עשה שהזמן גרמא
 נשים פטורות, פי הם בעצמן אין להם
 כח לתקן ולקשר הזמן לבחינת למעלה
 מהזמן, שזהו בחינת כל המצות עשה
 שהזמן גרמא וכמוכן מזה בסימן עט
 בלקוטי תנינא בהראשי פרקים שמוצאנו
 מאדונינו מורנו ורבנו ז"ל הפותחלים,
 הקל קול יעקב, ענין שם:

וזה בחינת גדל הצער והכאב שצריך
 לסבל התינוק בעת המילה, פי
 לזכות לבחינת למעלה מהזמן זה אי
 אפשר כי אם על-ידי בפול אל התכלית
 שאי אפשר לבא לזה פי אם בסתמו
 דעיניו, שזהו בחינת מה שהאדם סוגר
 וסותם עיניו בחזקה מאד בעת ישורים
 וכאבים גדולים רחמא לצלן, כמבאר כל
 זה (בסימן סח) בהתורה "ויאמר בענין אל
 רות", ענין שם היטב. ועל-כן נתנה לנו

101

101

בתורה מצוה הזאת על-ידי יסורים וכאב גדול, כי מעצם הפאב או התינוק סותם וכו' ענינו בחוקה מאד כנראה בחוש. ועל-ידי זה אף-על-פי דאיהו לא חזי מילה חזי כמו שאמרו רבותינו ז"ל (מילה) כי נכלל נשמתו או בכחינת בטול למעלה מהזמן, ועל-ידי זה ימשך עליו רשימה מבחינת זאת עד שיוקח בימי חיו לבא לבחינת זאת לבטל חסרון הדעת ולהשלים דעתו עד שיוקח לבחינת בטול הזמן שזה עקר התכלית כנ"ל. ועל-כן זה העור הנ"ל שוקח לתכלית שרש הזכרון לתכלית הזמן לגמרי לגמרי כנ"ל, על-כן היה נראה בעור לגמרי, כי זכה לשתם ענינו מחיו דהאי עלמא לגמרי כאשר התפאר את עצמו שאין לו שום התמכלות בזה העולם, כי כל העולם אינו עולה אצלו כהרהר עין כנ"ל, כי אי אפשר לזכות לבחינת בטול הזמן שהוא התכלית כי אם בסתימו דעיניו כנ"ל, שזהו בחינת הצער והפאב של התינוק בעת המילה שעל-ידי זה סותם ענינו וכו' כנ"ל:

ח וזה בחינת גדולה מילה שנכתרו עליה שלש עשרה בריתות, כי על-ידי מצות מילה וזכין לבחינת בטול הזמן שישם עקר הזקנה דקדשה כנ"ל. וזה בחינת מה שאיתא בכתבים שעקר הדור הזקנה על-ידי תקון הברית, כי הפרים אין לו זמן וכו', עין שם, הינו כנ"ל שעקר הזקנה הוא בבחינת בטול הזמן

כנ"ל שזוכין לזה על-ידי מצות מילה שהוא תקון הברית כנ"ל. ועל-כן כל הזקנים הנ"ל וכו' לזכרון שהוא בטול הזמן, כי משם עקר קדשת הזקנה דקדשה שלהם כנ"ל, כי מי שפגם בברית חס ושלום, ואינו גופל מהדעת בבחינת אין אדם עובר עברה אלא אם כן נכנס בו רוח שטות, כי פגם הברית הוא פגם הדעת, כי הטפה נמשכת מהמח פדוע, כמו שכתוב: וידע אדם וכו'. ועל-כן הוא גופל לתחת הזמן שהוא מחסרון הדעת. ועל-כן כל ימיו פעם ומבאובות, כי עליו דיקא עובר כל המעשה הרע הנעשה תחת השמש. והכל כפי הפגם שפגם בברית חס ושלום, ועל-כן נאחו בו חס ושלום, סמרא דמותא. כי שם מחסרון הדעת, משם עקר אחיות הזמן שישם עקר סמרא דמותא כנ"ל. וזה בחינת ומוציא אני מר מקנות את האשה, שאומר על פגם הברית. וזה בחינת הברית הנאמר בתורה בכל העריות שהוא פגם הברית, כי עקר הברית חס ושלום, הוא מה שנקבתו ימיו מן השרש, דהינו שגשאר חס ושלום תחת הזמן ואינו זוכה לצאת מתחת הזמן אפלו אחר מותו, כי הצדיקים במיתתן קרויים חיים, כי זוכין על-ידי קדשתם להעלות ולבטל כל הזמן והימים בבחינת למעלה מהזמן שישם עקר החיים. ושם עקר דיעת הבורא ותברך שזה כל שעשוע עולם הפא כנ"ל, אבל הרשעים

ח וזה בחינת גדולה מילה שנכתרו עליה שלש עשרה בריתות, כי על-ידי מצות מילה וזכין לבחינת בטול הזמן שישם עקר הזקנה דקדשה כנ"ל. וזה בחינת מה שאיתא בכתבים שעקר הדור הזקנה על-ידי תקון הברית, כי הפרים אין לו זמן וכו', עין שם, הינו כנ"ל שעקר הזקנה הוא בבחינת בטול הזמן

לקוטי הלכות

הלכות מילה ד

יורה דעה

רכג

החביבין פרת כשאנין וזכין לתשובה אוי
גשארין גם אחר מותם תחת הזמן,
כמוכא שהרשעים אינם יוצאין מחייו
דהאי גלמא גם אחר מותו. וזה עקר ענין
פרת רחמנא לצלן, שנכתרין ימיו משרשן
מבחינת למעלה מהזמן ונשאר תמיד
תחת הזמן ששם כל הפגעים וכל הדינים
וכל הענשים הקשים והמרים, רחמנא
לצלן, ועל-יכן תקון הברת הוא פתור
כמוכא, שצרכין להקשיף עליו הקדשה
מבחינת פתור לתפן פנים הברת, כי פתור
הוא בחינת שרש הזמן דקדשה, כי שם
כל התליסר תקוני דיקנא קדישא ונקרא
עתיק פידוע, הינו שזכה לקשר עצמו
לכחינת זמן דקדשה, בחינת פתור ששם
הוא למעלה מהזמן, שזהו הפד הברת
כנ"ל. וזה שמוכא בספרים, שהגעור
בלילה גזול מפרת, כי עקר הזמן בבחינת
שנה כנ"ל. ששם עקר אחרות הברת
בחינת סמרא דמוקא כנ"ל ועל-יכן
כשגעור בלילה ומגדד שנה מעיניו ועוסק
בתורה ועבודת ה' על-ידי זה מבטל הזמן
שהוא בחינת שנה ומקשר הזמן לבחינת
למעלה מהזמן על-ידי התורה ועבודה,
שהם שלמות הדעת דקדשה, שעל-ידי
זה נכללין בבחינת למעלה מהזמן ששם
עקר החיים כנ"ל. ועל-יכן פאמת עקר
התשובה על פנים הברית הוא על-ידי
התקשרות והתקבוצות לצדיקים אמתיים,
כי צדיקים אמתיים שומרי הברית הם
בחינת זקנים דקדשה שמקבלין פח מהזמן

העליון הנ"ל שזכה לבחינת למעלה
מהזמן פתכלית הפעולה, ומשם ממשכין
החיים לכל הנאים לשוב על פנים הברית
ומוציאין ומעלין אותם מבחינת פרת
לבחינת פתור שהוא בחינת עתיק, בחינת
זמן, בחינת למעלה מהזמן ששם עקר
החיים כנ"ל. וזהו, גדולה מילה שנכתרו
עליה שלש עשרה בריתות כנגד שלשה
עשר תקוני דיקנא קדישא שהם בחינת
זמן דקדשה שזוכין להם על-ידי מצות
מילה שהיא בחינת תקון הברית וכנ"ל:

ט וזה בחינת חתוד ופריעה. ואיתא
בפגנות שעל-ידי חתיכת
העולה מבטלין השלש קלפות הטמאות
לגמרי ועל ידי הפריעה מבטלין קלפת
גנה שהיא מערב טוב ורע שלפעמים
נכללת בקדשה וכו'. ושתי בחינות אלו
נעשין על ידי הזקנים הקדושים הנ"ל,
הינו כי כלל השמונה זקנים הנ"ל כלם
הם בחינה אחת כנגד הזקן העליון מכלם
שהוא העור הנ"ל שהוא בחינה שניה
גבה מכלם לגמרי, כי אף-על-פי שגם כל
אלו השמונה זקנים הקדושים הנ"ל יש
בהם חלוקים הרבה, כי כל אחד גבה
מחברו הרבה עד שהקפון נגד הגדול
ממנו נחשב כנקודה בעלמא, כמובן למבין
וימשביל. וכן השני כנגד השלישי
והשלישי כנגד הרביעי וכו' וכו'. אף-על-
פי-כן כלם הם בבחינה אחת כנגד העור
העליון מכלם, כי רק הוא התפאר את
עצמו שכל העולם אינו עולה אצלו כהרף

טו
טז

יורה דעה

עון. ועל-כן זכה לתכלית שרש הזכרון עד שהוא למעלה מהזכרון ואינו זוכר כלל, כי נכלל באין סוף בתכלית שלמות הבטול שאין שלמות אחריו ועל כן זה הזקן הוא בחינה בפני עצמו מרוקם ונשגב מכל השמונה זקנים הנ"ל שעדין נשאר להם איזה משהו דמשהו מבחינת הזמן. ואף-על-פי שהוא דק מן הדק שאינו נתפס במוח כלל, אף-על-פי-כן מאחר שעדין לא זכו לתכלית הבטול של העור העליון מכלם, כלם הם בבחינה אחת כנגדו, כי אף-על-פי שיש ביניהם חלוקים רבים גבה מעל גבה ונבה מעל גבה וכו' ואפלו הקטן שבכלם נרא ונשגב מאד בקדשותו שאין שכיח כמותו, כמובן למשפיל וכו"ל, מכל שפן השני הגבה ממונו, מכל שפן השלישי וכו' וכו', אף-על-פי-כן מאחר שגם הגבה מכלם שהוא השמיני, עדין נשאר שלמות אחריו שהוא שלמות הבטול בתכלית הבטול שאין למעלה ממונו שהוא הבטול של העור, על-כן כל השמונה זקנים לבחינה אחת כנגדו, דהינו שפנגדו כלם אינם בשלמות הבטול אף-על-פי שנקדשתם שגבה ועצמה מאד והוא בחינה בפני עצמו מאחר שזכה לתכלית שלמות הבטול שאין שלמות אחריו:

וכנגד זה הם שתי בחינות הנ"ל שהם חתנד ופריעה, כי חתנד שהוא בטול קלפות הממאות נעשה על-ידי כלל השמונה זקנים הנזכרים לעיל שהם

מבטלים כל הקלפות הממאות, אבל מצות פריעה, שהיא לבטל קלפת גנה, זה אין נעשה בשלמות כי אם על-ידי קדשת הזקן העליון הנ"ל שהוא העור שלא היה לו שום הסתבלות בזה העולם אפלו בהרף עין. ועל-כן זכה לבטל קלפת גנה בתכלית הבטול. וממונו אנו ממישיבין הקדשה של מצות פריעת מילה שהיא בטול גנה, כי בבחינת גנה שהיא בחינת מערב טוב ורע. ולפעמים נכללת בקדשה ולפעמים להפך בזה יש אלפים ורבעות בחינות ומדרגות. ובהם הם חלוקים במדרגתם כל הנשרים וכל הצדיקים, כי בודאי הנשרים האמתיים, מכל שפן הצדיקים כבר שברו השלש קלפות הממאות לנמרו שממם כל האסורים והעברות שבתורה פדונו, ומי שהוא נקי מעברות אין לאלו השלש קלפות עוד אחיזה בו, אבל בבחינת בטול גנה בזה יש אלפים ורבעות מדרגות, כי הצדיק שקדש עצמו גם במתן לו אינו לפי קדשותו בן בטול גם קלפת גנה פדונו, אבל מאחר שעדין נשאר בו איזה שמץ מתר עדין יש בו איזה אחיזה מבחינת גנה, ואפלו מי ששבר הכל וזכה לקדשה למעלה מקדשה, גבה מעל גבה, אף-על-פי-כן גם הצדיקים הגדולים הנזכרים יש להם יצר הרע, שהוא בחינת מלאך הקדוש, שהוא בחינת גבירות ודינים, כמבאר (בסיון עב), והם צריכים ללחם עמו ולשברו. וכל זמן שנשאר אצלם איזה

בחנינה דקה מהיצר הרע העליון הרע ורחמי מאוד אף-על-פי שהוא גבה אלפים ורכבות מדרגות מהיצר טוב של סתם בני אדם, אף-על-פי-כן עדון לא נתכפל בחנינה גנה בתכלית הפטול, כי כל זמן שיש איזה אחיזה עדון לאיזה בחינת דין אף-על-פי שהוא בדיקות מאוד. יש עדון איזה אחיזה לבחינת גנה שהוא מערב טוב ורע. ועל-כן עקר בחינת פריעה שהוא פטול גנה ממשיכו מנהגון העליון העור הנ"ל שזכה לתכלית הפטול בשלמות שאין שלמות אחריו שהוא פטול בשלמות גם שרש היצר הרע של מעלה. והדברים מוכנים מעט לכפי בכתבי האר"ל וקמען היטב בדברי אדונינו מורנו ורבנו ז"ל. ובפרט בסיומן ע"ב הנ"ל, ענין שם היטב:

י וזה בחינת פוס יין של ברכה בעת המילה וזה בחינת השם שנותנין להתינוק אז, כי יין יש בו שני פחות, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, זכה, משמחו. לא זכה, משממו. זכה, נעשה ראש. לא זכה, וכו', הינו מי שאינו זוכה לשותתו בקדשה אז הינו משכרו ומשממו שהוא בחינת הסתלקות הדעת, בחינת שנה, כי הינו מביא שנה ששם עקר אחיות הזמן כנ"ל, אבל הינו בקדשה הוא להפך, כי זכה נעשה ראש, שהינו מרומם מוח ודעתו, בחינת 'המרא וריחני פקחין', ושלמות הדעת זה בחינת פטול הזמן כנ"ל. כי על-ידי יין בקדשה נתגליון סודות

התורה בחינת שבועים פנים לתורה, כי יין נתן בשבועים אותיות וסוד נתן בשבועים אותיות. נכנס יין, יצא סוד, כמו שאמרו רבותינו ז"ל. וסודות התורה בחינת שבועים פנים לתורה משם עקר הזקנה דקדושה, כי השבועים פנים הם בחינת שבועים שנים, כמו שכתב אדונינו מורנו ורבנו ז"ל במקום אחר (בסיון ט) ושבועים שנים הם בחינת זמן, הינו זמן בן שבועים שנה, כמו שאמרו, הרי אני כבן שבועים שנה. וזה בחינת מה שאמרו רבותינו ז"ל, יין ישן שדעת זקנים נוחה הימנו. דעת זקנים דיקא, כי יין בקדשה בבחינת זמן שלמות הדעת כנ"ל ששם הוא בחינת פטול הזמן כנ"ל, כי יין בקדשה הוא הפך השנה בבחינת 'וחפך ביין הפוכו הלך לדודי למישרים דוכב שפתי ישנים'.

שהינו דוכב שפתי ישנים, דחינו שפיעור מהשנה שהוא הסתלקות הדעת, כי הינו בקדשה הוא בחינת שלמות הדעת, שהוא בחינת פטול הזמן, בחינת זכרון, בחינת נזיפה דיד מנין, בחינת 'יכרו ביין לבנון'. וזה בחינת קדוש על הפוס של יין, בחינת 'יכור את יום השבת לקדשו' - זכרהו על היין. כי הזכרון על-ידי היין כנ"ל, כי שבת הוא מעין עולם הפא שהוא למעלה מהזמן, בחינת וברכתו מפל הימים וקדשתו מפל הזמנים. וכל ששת הימים, שהם בחינת הזמן, פלם מקבלים ויונקים משבת שהוא נקדה הפנימית פידוע, כי עקר התהוות

יורה דעה

וכו". כי עקר מה שגשאר מהאדם, והיגיון שיהיה נשאר זכרו לאחר הסתלקותו הוא רק שמו שגשאר זכר שמו לעולם אם זוכה. נמצא, שהשם הוא בחינת זכרון, שזהו בחינת מצות מילה כנ"ל:

יא וזה, "ותעש לך שם כהיום הזה". 'כהיום הזה' דיקא. ופסקו זה אומרים בפסוקי "זכרות עמו הברית", שמדבר ממצות מילה של אברהם אבינו, עליו השלום, שהיה הראשון לנמולים שאז בשמצותו במצוה זאת הגדיל ה' שמו, כמו שכתוב שם בפסוק, ולא יקרא עוד שמך אברהם והיה שמך אברהם. וכמו שאנו מוכיחין זאת בכל יום בפסוקי דומרה קדם פסוקי זכרות כמו שאומרים, 'אתה הוא ה' האלוקים אשר בחרת באברהם וכו' ושמת שמו אברהם וכו'. זכרות עמו הברית וכו' ותתן אותות ומופתים בפרעה וכו' ותעש לך שם כהיום הזה" דיקא, כי היום הזה זה בחינת התקשרות וכלליית הזמן בבחינת למעלה מהזמן, בחינת היום הזה נהיית לעם, הנאמר לענין קיום התורה שהוא שמא דקדשא בריך הוא, כמו שדרשו רבותינו ז"ל, בכל יום יהיו בעיניך בחדשים כאלו היום הזה נבנסת עמו בברית. כי על-ידי תורה ותפלה שעל-ידי זה מנדלין שמו ותברך בכל יום על-ידי זה בכלל היום בבחינת למעלה מהזמן ואזי זה היום שהאדם עומד בו והיום שנתנה בו התורה והיום שנברך בו

הזמן הוא מבחינת למעלה מהזמן כנ"ל. ועקר התכלית הוא לחזר ולהעלות ולקשר הזמן לשרשו לבחינת למעלה מהזמן עד שיתבטל הזמן וזה בחינת קדשת שבת קדש שנתנו לנו מתנה טובה הזאת ושבת שמה, שהוא שרש הששת ימים, שרש הזמן, ועל ידי חזריו ומעליו הזמן לבחינת למעלה מהזמן שהוא בחינת שבת, שהוא מעין עולם הבא, שהוא למעלה מהזמן. וזה בחינת קדשת ^ע כל הימים טובים שהם נקראין זמנים, כמו שאומרים, מקדש ישראל והזמנים. כי כל הימים טובים מקבלים משבת שהוא תחלה למקראי קדש וכלם מקדשין הזמן ומשלימין הרעת עד שזוכין על ידם להעלות הזמן לבחינת למעלה מהזמן כנ"ל. וכמוכן בהראשי פרקים בלקוטי תנינא בסימן ע"ט שהבאתי לעיל. ועל-כן בשרוצין לקבל קדשת שבת ויום טוב אזי צריכין לקדש על הנין בחינת זכרה על הנין, כי על-ידי הנין של קדוש נשלם הרעת שהוא בחינת בטול הזמן, בחינת זכרון כנ"ל. ועל-כן צריכין לברך על פוס יין פעת המילה כדי להמשיך בחינת זכרון שלמות הרעת בטול הזמן שכל זה הוא בחינת מצות מילה כנ"ל. וזה בחינת השם שנותנין לתינוק אז, כי השם הוא בחינת זכרון, בחינת לשמך ולזכרך תאות נפש, וכמו שכתוב: "ה' שמך לעולם ה' זכרך לדר ודר". וכתוב, "זה שמי לעולם וזה זכרי

לקוטי הלכות

הלכות מילה ד

יורה דעה

רכו

העולם הכל אחד בחינת אני היום
ילדתי וכל זה זוכין על-ידי הגדלת שמו
יתברך וכאשר יתבאר עוד לקמן:

וזה, "יהי שם ה' מברך מעתה ועד עולם
ממזרח שמש עד מבואו, מהלל שם
ה'". "ממזרח שמש עד מבואו", זה כלל
הזמן שנקרא תחת השמש בחינת ורח
השמש ובא השמש, שם צריכין רק
להגדיל ולהלל שם ה' ועל-ידי זה דיקא
זוכין לקשר ולהעלות הזמן לבחינת
למעלה מהזמן בבחינת יהי שם ה' מברך
מעתה ועד עולם. שהוא מהזמן, שהוא
בחינת מעתה עד למעלה מהזמן, שהוא
בחינת ועד עולם וזה, בכל יום אברכה.
'בכל יום' דיקא, דהינו מה שמברכין
ומשבחין שמו יתברך בזמן בכל יום ויום
על-ידי זה, ואהלה שמך לעולם ועד,
דהינו למעלה מהזמן, פי עקר
ההתקשרות והבטול של הזמן בשרשו
בבחינת למעלה מהזמן הוא על-ידי
בחינת השם שהוא בחינת אמונה, שזהו
בחינת כל העבודות שעובדין את ה'
יתברך בתורה ותפלה ומעשים טובים
שהכל למען שמו יתברך כדי לגדל
ולקדש שמו יתברך, כמו שכתוב: מקטר
ומגיש לשמו. דיקא (במקום פאריכות במקום אחר
בהלכות ברכות השחר) וזהו: "וברכו שם כבודך
ומרום על כל ברכה ותהלה". וזהו, זכור
ושמור בדבור אחד נאמרו, בחינת זמן
למעלה מהזמן, פי שמור מדת נוקבא

כידוע ששם כל סדר זמנים ועתים כנ"ל.
וזכור מדת דבורא, בחינת זכרון, בחינת
בטול הזמן ושניהם בדבור אחד נאמרו,
פי באמת בשרשם הכל אחד, פי
התחלקות הדבורים זה בחינת התחלקות
הזמן ששרשו מהדבור בחינת זמנים
ידברו, בחינת יום ליום יביע אקר ולילה
וכו', אבל אצל ה' יתברך כל הדבורים
אחד וכל הזמן אחד בחינת זכור ושמור
בדבור אחד, בחינת אחת דבר אלקים
שמים זו שמעתי, פי בהשרש הכל אחד
והכל נכלל בבחינת למעלה מהזמן
למעלה מהדבור שהוא שרש הזמן
והדבור רק שאי אפשר לנו להבין זאת
בשכל בזה העולם רק להאמין בזה
באמונה. אבל הצדיקים האמתיים מחזקין
אמונתנו על-ידי שמסבירין לנו בשכלם
הנפלא והנורא שמצמצמין אותו באלפים
ורבבות צמצומים עד שמסבירין לנו
ומבררין לנו שאין לנו שום שכל והחכמה
רחוקה ממנו מאד מאד. כמו שאנו רואין
קצת בענין זה בעצמו של בחינת למעלה
מהזמן שהסביר לנו בשכל נפלא על-ידי
השנה שאין שום זמן כלל, אבל אי-על-
פי-כך עדין אי אפשר להבין ענין למעלה
מהזמן בשכל, כמפרש שם היטב
בהתורה הנ"ל, רק אנו צריכין לידע שאין
לנו שום שכל כמו שאנו רואין בחוש.
ולקשר עצמנו באמונה ולסמך על דברי
הצדיקים האמתיים להאמין בכל דבריהם
הנאמרים באמת:

דעת שאנו קורין את הענין הזה בשם למעלה מהזמן, על-ידי זה אנו יכולין על כל פנים לדבר מזה ולהכניס בשכלנו האמת שבנדאי יש בחינת למעלה מהזמן רק שאין אנו מבינים זאת וכן בכל דרכי ה' ותפירת הגבוהים ונעלמים מאד משכלנו, מפל שפן וכל שפן הוא ותפירת בעצמו שהוא מרוקם ונשגב מפל דעות של כל הנבראים וכו', כי לית מחשבה תפיסא בה כלל, אבל רק על-ידי שמוותו הקדושים ותפירת אנו יכולין לקרותו ולהכניס בדעתנו אמתת האמונה הקדושה, כי השם בחינת מלכות, בחינת אמונה פנידוע. וזה בחינת מה שכתוב (בסיון טז) בהתורה "וביום הבכורים", שעל-ידי התורה שהיא שמא דקדשא בריך הוא קורין את חי החיים וממשיכין החיות ממנו, הינו כנ"ל, כי עקר החיות ממשיכין על-ידי השם כנ"ל וזה בחינת השם של האדם שנותנין לו בעת המילה דיקא, כי השם של כל אדם מישראל גמושך משמו ותפירת, כי שמו משתף בשמו, ועל-ידי השם ממשיכין על האדם החיות מחי החיים, מבחינת למעלה מהזמן ששם עקר החיים, שהוא בחינת מצות מילה כנ"ל. ועל-ידי מי שגולד לו בת, המנהג שנותנין לה שם בעת קריאת התורה, כי גם היא צריכין להעלותה ולקשרה לבחינת למעלה מהזמן וכנ"ל. ועל-ידי נותנין לה השם בעת קריאת התורה, כי אורחא שמא דקדשא בריך הוא. ושם

כי השם הוא ענין נפלא מאד מאד, כמו שכתוב: "לכו חזו מפעלות ה' אשר שם שמות בארץ". אל תקרי 'שמות' אלא 'שמות', כמו שאמרו רבותינו ז"ל, וכמבאר במקום אחר כמה פעמים, כי עקר החיות הוא מהשם, בבחינת "נפש חיה הוא שמו", (כמו שמוכח במקום אחר). ועקר החיות ממשיכין מבחינת למעלה מהזמן ששם שרש החיים ואריכות ימים שהוא שרש הזקנה דקדשה כנ"ל ועקר השם נשאר על-ידי הולדה שהוא בחינת תקון הברית, בחינת מצות מילה, דהינו על-ידי שזוכין להשאיר בנים בקדשה בזה העולם למען ישאר שמו וזכרו לדורות, כמו שכתוב: ולא ימחה שמו מישראל. וזה שמתפללין על חיות וקיום הילד בעת שמברכין אותו בשמו, כמו שאומרים, קום את הילד הזה לאביו ולאמו ויקרא שמו בישראל, כי הא בקא תליא, כי השם הוא החיות כנ"ל, דהינו על-ידי השם ממשיכין החיים ואריכות ימים בחינת זקנה דקדשה מבחינת למעלה מהזמן ששם עקר שרש החיים כנ"ל. כי זה מעלת השם שעל ידו יכולין להשיג ולהפסם כל הדברים הגבוהים שלמעלה משכלנו להכניסם בשכלנו בדרך אמונה אף-על-פי שאין אנו מבינים אותו והבן הדבר היטב למשל בענין זה בעצמו של למעלה מהזמן שענין מהות למעלה מהזמן בעצמו בודאי אין אנו מבינים, אבל על-ידי השם שהנני ה' ותפירת אותנו

לקוטי הלכות

הלכות מילה ד

יורה דעה רכט

עקר החיים, כמו שכתוב: "כי הוא חי".
 פי עקר ההתקשרות לבחינת למעלה
 מהזמן הוא על-ידי התורה שקדמה
 לעולם. ועל-כן או קורין לה שם כרי
 להמשיך עליה חיים מהתורה בבחינת
 ראה חיים עם אשה וכו', הינו לקשרה
 ולהעלותה לבחינת למעלה מהזמן ששם
 עקר החיים כנ"ל:

הלכות עבדים

יב וזה בחינת מילת עבדים, פי עקר
 העבדות בבחינת הזמן, פי תחת
 הזמן נאחו כל העמל וכעס ויגיעות
 ומטרחות ומטרדות של העולם הזה, שהם
 בחינת עבדות בבחינת כל ימיו פעם
 ומכאובות. "כל ימיו דיקא, הינו תחת
 הזמן והימים בחינת מה יתרון לאדם בכל
 עמלו שיעמל תחת השמש, פי עקר
 העמל והעבדות הוא תחת השמש והזמן
 וכל זה מחמת שטות והסרון הדעת
 שמתחת זה נגדל הזמן אצלו ביותר כנ"ל
 עד שנדמה לו כאלו הזמן של ימי חיו
 ארבים וקבועים כאלו והמתנה בזה
 העולם תמיד חס ושלום, וחושב
 מחשבות בכל עת לעשות לו מעמד
 פרנסה ועשירות ולבנות לו בתים ובנינים
 וכלים וכו'. וטורד בזה תמיד ומתנגע
 עצמו ביגיעות ומטרחות גדולות ועבודות
 קשות כאלו היה עבד משעבד נמכר
 לאיזה אדון, כמו שאמרו במדרש על ענין
 זה של האדם שעשאו עבד מכונן

לעצמו. ופרשו שם לשון שעבוד, שהאדם
 הוא עבד משעבד לעצמו שעבוד את
 עצמו בעבודת פרוץ כאלו היה עבד נמכר
 וכל זה מחמת שטות והסרון דעתו
 שנדמה לו כאלו הזמן גדול מאד ושוכח
 שאין שום זמן כלל והזמן רץ ופורח מאד
 מאד בכל עת ובכל רגע בלי הפסק כלל.
 וכמו שכתוב: וימינו כצל עובר, לא כצל
 של דקל ולא כצל של בתל, אלא כצל
 עוף הפורח, כמו שאמרו רבותינו ז"ל.
 ולא די שאינו זוכה לדעת אמתי לחזק
 אמונתו בבחינת בפול הזמן, אף גם
 עושה לעצמו קביעות גדול מהזמן הימים
 הפורחים מאד וחושב בכל יום ובכל עת
 מה יעשה למחר ולאחר זמן וכו' ומחמת
 זה נופל לעבדות גמור ומתנגע ומטריח את
 עצמו ביגיעות ועבודות קשות בשביל
 עמל העולם הזה. והיו בחינת "שמו העם
 ולקטו" בשטותא, כמו שאיתא בזהר
 הקדוש (בשלה טו) שמתחת שטות צריך
 להטריח עצמו במטרחות ועבודות גדולות,
 פי גודאי מי שיש לו דעת אמתי הוא
 מבין היטב שכל הזמן של העולם הזה
 הכל, כמו שאומרים, וימי חיינו הכל
 לפני. ובאמת אין שום זמן כלל ואפלו
 בדעתנו הפחותה שאין אנו יכולין להבין
 בחינת למעלה מהזמן, אבל על כל פנים
 זה אנו רואין גם בעינינו ובדעתנו שהזמן
 רץ ושט ופורח מאד בתכלית ההקלה
 והמהירות בלי שום קביעות כלל ובכל
 רגע האדם מת כנ"ל, על-כן גודאי מי

יב טח

יב טח

בבחינת ישראל עולה במחשבה תחלה, שהם תחלה וקדם לכל הזמן של בריאת העולם ועקר העבודות הוא להעבירם שלא קבלו את התורה שהיא החרות והם משקעים בתאוות והכלי עולם הזה שהם תחת הזמן שישם עקר העבודות כנ"ל, כי העבירים הם מסמרא דעשו, שנאמר בו: "את אחיך תעבד", כי הם מזהמת הנפש שהוא בחינת "ארוך כנען עבד עבדים יהיה לאחיו", שהוא בחינת עצבות ויגיעות ומרדת הפרנסה, בחינת "בעצבון תאכלנה", "בזעת אפך תאכל לחם", שקל זה בחינת עבודות כנ"ל, אבל אני בני ישראל צריכין למהר עצמנו מזהמת זאת לבטל העבודות של מרדות העולם הזה שתחת הזמן ולקשר עצמנו אל התורה שהיא שלמות הדעת שישם החרות בחינת בטול הזמן כנ"ל, עליבן צריכין למול את העבדים כנ"ל:

יג וזה בחינת, כי תקנה עבד עברי שש שנים יעבד ובשבעת יצא לחפשי חנם", כי העבודות אין שיקד לישראל כלל כנ"ל, כמו שכתוב: "כי לי בני ישראל עבדים. עבדי הם וכי". וזה שנפל לבחינת עבודות מחמת גדל חסרון דעתו שנפל לתחת הזמן כל כך עד שמכר עצמו לעבד צריכין לרחם עליו שלא יעבד בו כי אם שש שנים כנגד ששת ימי המעשה, אבל ב'שבעת', בחינת שבת, יצא לחפשי, כי שבת היא מעין עולם הבא שהיא בחינת למעלה מהזמן כנ"ל,

שהם על עצמו ומסתכל על זה בעין האמת לאמתו בודאי לא יעשה לעצמו שום קביעות כלל בעסקי העולם הזה ואינו חושב כלל מיום לחברו, כמו שכתוב: אל תצר צרת מחר וכי'. ואפלו מה שמקרה לעשות עסק בשביל פרנסה הוא עושה רק בדרך עראי ובהעברה בעלמא שלא בדרך קביעות כלל. וכמו שאמרו, עשה תורתך קבע ומלאכתך עראי. ואינו מחליף חס ושלום, עולם עומד בעולם עובר. נמצא, שעקר העבודות הוא תחת הזמן כנ"ל. וזה שאמרו רבותינו ז"ל שאין לך בן חורין אלא מי שעוסק בתורה, כי מי שעוסק בתורה זוכה להשלים דעתו וזוכה לבטל הזמן כפי שלמות דעתו ואין יוצא מעבודות לחרות, כי עקר העבודות תחת הזמן כנ"ל ובשביל זה צריכין למול את העבדים כדי להכניע ולבטל תקף זהמת העבודות בשרשו, כי עלידי מצות מילה מבטלין כסילות הדעת שמישם אחיות הגדלת הזמן שישם עקר העבודות כנ"ל. ועליבן נצטוונו למול את העבדים להכניע זהמת העבודות כדי שלא יתאחו בנו חס ושלום, מזהמת העבודות, כי באמת ישראל עם קדוש הם הפך מעבודות דסמרא אחרא בבחינת כל ישראל בני מלכים הם, כי הם קבלו את התורה שישם עקר החרות, כמו שכתוב: חרות על הלחת אל תקרי חרות אלא 'חרות' כנ"ל, כי ישראל הם למעלה מהזמן,

לקוטי הלכות

הלכות מילה ד

יורה דעה רלא

הנינו כי מבאר בכל הפרקים שששת ימי המעשה הם פנגד ששה מדות מחסד עד יסוד ושבת הוא בחינת מלכות שהיא בחינת אמונה. ולכאורה אין מוכן, כי הלא הששה מדות הם גבוהים מבחינת מלכות ואך שך שששת ימי המעשה יהיו חס ושלום, גבוהים משבת וצ"בא בארעא ונירדא בשמי שמי? אך באמת זהו עצם מעלת השבת קדש, כי כל השש מדות הם בחינת דעת, בחינת הפארת שבלול מכל השש מדות, פידוע, אבל בשבת משפיע דעת ושכל גדול במקום עליון ונורא מאד עד שזוכין לידע האמת שאין לנו שום דעת כלל בבחינת תכלית הדיעה אשר לא נדע, בחינת אמרתי אחבמה והיא רחוקה מפני, ואז מאירה האמונה באור גדול, כי יודעין ומשיגין שעקר השלמות האמתי להתחזק את עצמו רק באמונה שלמה. ועל-כן שבת היא מעין עולם הבא בחינת בטול הזמן, כי על-ידי שלמות הדעת זוכין לבטול הזמן, אבל בעולם הזה אין מי שזוכה לדעת הזה בשלמות עד שיתבטל אצלו הזמן לגמרי כי אם גדולי בחירי הצדיקים בחינת הנגים הנ"ל פנ"ל, אבל בשבת קדש אז זוכה כל אחד מישראל לשלמות האמונה על-ידי עצם הדעת והחכמה נפלאה שמאיר אז פנ"ל שעל-ידי זה זוכין לידע שרחוקים מחכמה ולהתחזק את עצמו רק באמונה שלמה פנ"ל. ועל-ידי אמונה יכול כל אחד לזכות

לכחינת בטול הזמן פנ"ל. ועל-כן שבת הוא בבחינת בטול הזמן מחמת שאז זוכין לאמונה שלמה שעל-ידי זה יכולין לבטול הזמן גם בעולם הזה אפלו מי שאין דעתו שלם כל קד, כי הלא מרחוק אנו רואין ומבינים שאין להזמן שום ממש וכו' וכנ"ל, רק אר-על-פירכונ מהות בטול הזמן אי אפשר להכניס בשכלנו, אבל על-ידי חזק האמונה הנמשך משבת יכול כל אחד לזכות לבחינת בטול הזמן ומשבת ממישיבין הקדשה על כל ששת ימי החל שזוכה תמיד לאמונה שלמה עד שזוכה לבטול הזמן ולא נהיה פרוכים חס ושלום, אחר תאז עולם הזה והכליו ומכאוביו ובעסיו ועבודתו ועמלו ויגיעו וכו', שכלם הם תחת הזמן פנ"ל. ועל-כן העבד שנפל לבחינת עבדות לא יעבד על כל פנים יותר ממש פנגד ששת ימי המעשה ששם עקר אהיות העבדות מחמת שששת ימי המעשה וניקתם מהמדות שהם בחינת דעת ולדעת לאו כל אדם זוכה עד שזוכה לבטול הזמן שהוא בחינת עבדות פנ"ל, אבל ב'שבועית', בחינת שבת, יצא לחפשי חנם, כי בשבעת בחינת שבת מאיר בחינת אמונה. שעל-ידי זה יכול כל אחד לזכות לבחינת בטול הזמן ששם בטול העבדות, כי למעלה מהזמן הוא בחינת חפשי וחרות פנ"ל:

[שך לעיל]

יד עבדות הוא בחינת תחת הזמן, כי העבד בבחינת שנה ששם

יורה דעה

החל כ"ל. ועל-כן אלהו יבא ויבשר
 גאלת משיח. וכמו שאנו מוזכרין זאת
 במוצאי שבת אלהו הנביא וכו' במהרה
 יבא אלינו עם משיח בן דוד, כי משיח
 יזכה לזה הדעת של בטול הזמן בשלמות,
 כמבאר שם בהתורה הזאת שאנו עוסקין
 בה, כמו שמבאר שם על פסוק, אני היום
 ילדתיך כ"ל. ועל-כן אלהו שזכה
 לבחינת בטול הזמן בחייו יבא ויבשר על
 זאת, על-כן מוזכרין את אלהו קדם
 המילה ומבינין לו פסא, כי עקר בחינת
 מצות מילה הוא לבטל הזמן ששם עקר
 אחיות כל התאזות ועמל העולם הזה וכו'
 כ"ל, שזהו בחינת אלהו הנביא שבכחו
 וזכותו מטהרין עולם העשיה כמוכא,
 הינו שמבטלין הזמן שעקר אחיזתו בזה
 העולם העשיה. וזוכין להמשיך בזה
 העולם הארת הדעת האמתי שהוא
 בחינת בטול הזמן, שזהו בחינת מצות
 מילה כ"ל:

וענין בסימן ק"ו על ענין שקשה לישן
 במוצאי שבת, מבאר שם שאליהו
 מכפול בחינת עבד, בחינת שנה, ענין שם,
 הינו כ"ל. כי עבדות ושנה הם בחינת
 תחת הזמן. ואלהו מכפול זאת, שזהו
 בחינת מצות מילה:

הלכות גרים

טו וזה בחינת גרים, כי עקר קדשת
 ישראל הוא שמקדשין הזמן
 על-ידי תורה ומעשים טובים הנעשים

עקר הזמן כ"ל, כמו שאמרו רבותינו
 ו"ל עשרה קבין שנה ירדו לעולם תשעה
 נטלו עבדים וכו'. וזה בחינת אם בימי
 שכיר ימיו עבד ישאף צל וכו' שמדמה
 ימי האדם לימי עבד ושכיר, כי עקר
 הזמן בבחינת עבדות כ"ל. ועל-כן עבד
 חייב במצות שהאשה תיבת בהן, כי
 העבד בבחינת אשה ששם עקר אחיות
 הזמן כ"ל:

טו וזה בחינת פסא של אלהו בשעת
 המילה, כי אלהו זכה בחייו
 לעלות לשמים, כי זכה לבטל הזמן בחייו.
 ועל-כן לא הצדק למות, כי מחמת זהמת
 הנפש מחטא אדם הראשון אי אפשר
 לכלל בשלמות בזה העולם בבחינת
 למעלה מהזמן. ועל-כן צריכין למות וזו
 כשיוצאין מהגוף והנשמה מודפכת הוא
 זכה לעלות ולכלל לשם לבחינת למעלה
 מהזמן שזהו בחינת חיי העולם הבא
 כ"ל, אבל אלהו זכה לשלמות הדעת
 בחייו עד שלא הצדק למות. על-כן
 במוצאי שבת שמתחילין להתעורר
 עובדין דחל, בחינת עבדות הנאחזו
 בששת ימי המעשה, על-כן מוזכרין אז
 את אלהו הנביא שזכה לבחינת בטול
 הזמן בחייו שהוא בחינת חרות כ"ל.
 ועל-ידי זה אנו ממשיכין קדשת שבת,
 שהוא בחינת חרות שבו נתבטל כל
 העבדות כל עובדין דחל וזוכין להמשיך
 קדשה זאת על ששת ימי החל כדי שלא
 יתגבר העבדות שתחת הזמן גם בימי

לקוטי הלכות

הלכות מילה ד

יורה דעה

רלג

919

בעת תיה שהוא עת ההוא של היום הזה, כי הכל אחד לשנה הבאה וליום הזה, כי אין שום זמן כלל באמת פנ"ל. ובבחינה זאת ולשנה בן, כי הולדת יצחק שהוא הראשון שנולד בקדושת ישראל הולדתו בבחינה זאת בבחינה למעלה מהזמן פנ"ל:

נמצא, שישאל הם בבחינה למעלה מהזמן. אבל העבדים אמרת העולם הם בבחינה תחת הזמן, כי הם משקעים בכל התארות והכלי העולם הזה שבלם הם תחת הזמן פנ"ל, כי הם מזהמת הנחש, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, עבדים שלא עמדו על הר סיני לא פסקה זמנתו, וזהמת הנחש הוא בבחינה עבדות, בבחינה "ארוי אתה על הגוף תלך וכו'", שהוא בבחינה "ארוי פגען עבד עבדים וכו'", בבחינה עבדות שהוא בבחינה עמל העולם הזה, בבחינה בעצבון תאכלנה שרודפין כל ימיהם אחר הכלי העולם הזה שהם תחת הזמן פנ"ל. וזה בבחינה מה שנאמר על השמש והירח וכוכבים, אשר חלק ה' אלקיך אתם לכל העמים וכו'. ופרש רש"י, אשר חלק להם להאיר להם, ועדן הדבר תמונה, וכי להם לבדם הם מאירים ולא לנו, הלא אדרבא, עקר הארתם הוא בשביל ישראל, כי כל מעשה בראשית לא נבראו ולא מתקנים אלא בשביל ישראל פירוע? אך באמת ישראל הם למעלה מהזמן, למעלה מהפוכבים ומולות פנ"ל. וכל האור

בזמן הזה דיקא ועל ידי זה זוכין לשלמות הדעת ונכללין בבחינה למעלה מהזמן שהוא בבחינה עולם הפא פנ"ל. וזה בבחינה היום לעשותם ולמחר לקבל שכרם. יש מחר שהוא לאחר זמן, לאחר זמן דיקא, הינו שהעולם הפא הוא בבחינה מחר, שהוא לאחר זמן, הינו אחר הזמן בבחינה בפול הזמן, כי העולם הפא הוא עולם שכלו ארץ בבחינה למעלה מהזמן פנ"ל וזה כל עבודתנו בעולם הזה להשלים הדעת על ידי קדושת תורה ומצות כדי לזכות לבחינה למעלה מהזמן פנ"ל, כי ישראל בשרשם הם בבחינה למעלה מהזמן בבחינה אין מול ישראל, כי כל סדר הזמנים הוא על ידי הפוכבים ומולות וישראל הם למעלה מהפוכבים ומולות למעלה מהזמן, בבחינה הנאמר לאברהם, הבט נא השמימה וספר הכוכבים ויאמר לו פה יהיה זרעך. ופרש רש"י, אין הבטה אלא מלמעלה למטה וכו', הינו שהגביהו למעלה מהפוכבים ומולות ואמר לו, פה יהיה זרעך, שישאל הפאים מוצעו הם מלמעלה מהזמן שמתנהג על ידי הפוכבים ומולות. וזה בבחינה מה שנאמר בלדת יצחק, "למועד אשוב אליך בעת תיה ולשנה בן", זה בבחינה בפול הזמנים, שלמועד שהוא לשנה האחרת והעת הזאת שעמדו בו באותו היום הכל אחד, בבחינה "למועד אשוב אליך בעת תיה", הינו למועד שהוא לשנה הבאה הוא

הנמשך לנו על ידי השמש והירח והפוכים אין אנו מקבלין מהם בעצמן חלילה, כי אנו יודעין האמת שאין להם שום אור בעצמן רק כל כחם להאיר הם מקבלים ממה שלמעלה והעליון מהעליון עד שמקבלים פלם מאור ה' ותברך שהוא אור כל האורות שמאיר בתמה ולבנה וכו'. ועל פני אנו מברכין בכל יום לה' ותברך שברא מאורות אלו ונתן בהם כח להאיר על הארץ, אבל התמה ולבנה בעצמן אין להם שום אור כלל, אדרבא, אנהנו בני ישראל מאירין בהן, כי על ידי שאנו מברכין בכל יום על בריאת המאורות, על ידי זה אנו נותנין בהם כח להאיר על הארץ, כי הכל נברא ונתקיים ומתנהג רק על ידי ישראל שעובדין את ה' ותברך ומברכין ומשבחין אותו ותברך שעל ידי זה מקשרין כל דבר לשרשו שמשם נמשך כחו המיוחד לו. כמו המאורות שעל ידי שאנו מברכין לה' ותברך על בריאתם על ידי זה הם מתקשרים לשרשם, לשרש אור העליון של תמה ולבנה וכו' כבים ועל ידי זה הם מאירים, כי אנו מקשרים כל הזמן שמתנהג על ידי התמה ולבנה וכו' לשרשו שהוא למעלה מהזמן ששם שרש הכל כפי"ל ועל פני אנו למעלה מהזמן, אבל העכו"ם והרשעים שרודפין אחר הכלי עולם הזה שהם תחת הזמן, שנאמר עליהם, והיה כבוד... וחליל וכו'.

ויין משתייהם ואת פעל ה' לא יביטו ומעשה ידיו לא ראו שאינם מברכים בשחר יוצר המאורות ובערב מעריב ערבים, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, ועל פני הם תחת הפוכים והפוכים מאירים בהם ולא הם הפוכים. ועל פני נאמר בהם על המאורות, אשר חלק להם להאיר להם, 'חלק' דיקא, כי אצלם חלק ומבדל ומפרש אור הפוכים משרשו, מבחינת למעלה מהזמן מחמת שרודפין אחר הכלי עולם הזה, ועל פני האור חלק אצלם משרשו בחינת אשר חלק להם 'חלק' דיקא כפי"ל, אבל ישראל הם בהפך מזה, כי הם מקשרים כל המאורות לשרשם ועל ידי זה הם מאירים בכל המאורות, כי כל הכח של המאורות להאיר הוא על ידי ישראל שמברכין לה' ותברך על המאורות שבשביב זה נברא ומתקיים הכל כפי"ל:

יו נמצא, שישאל הם בבחינת למעלה מהזמן, והעכו"ם הם בבחינת תחת הזמן, ועל פני זה הגר שבא להתגורר לצאת מזהמות העכו"ם ולכנס בקדושת ישראל אי אפשר להכניסו בקדושתנו כי אם על ידי שפעלן אותו לבחינת למעלה מהזמן ששם שרש קדושת ישראל, שהו בחינת משיח שהוא כלל קדושת ישראל, שהוא למעלה מהזמן, בחינת "אני היום ולדומי", כמבאר היטב בהתורה הנ"ל. וזה בחינת גר שנתגור בקמן שגולד דמו, כי כל קדושתו מבחינת קדושת משיח

לקוטי הלכות

הלכות מילה ד

יורה דעה רלה

שהוא למעלה מהזמן, שנאמר בו, אני היום ולדתיך פנ"ל. ועתה מקשר הפסוק שאחריו בקשר נפלא, הינו הפסוק "שאל ממני ואתנה גוים נחלתך", שנאמר אחר, אני היום ולדתיך, הינו על-ידי בחינת אני היום ולדתיך שהוא בחינת למעלה מהזמן, על-ידי זה, שאל ממני ואתנה גוים נחלתך, שכל הגוים ישובו אליך לנחלה, הינו בחינת גרים שיתגוררו וישובו תחת יד משיח וישראל, כי עקר קדושת הגרים הוא על-ידי בחינת למעלה מהזמן, שהוא בחינת אני היום ולדתיך פנ"ל. וזה בחינת תשובה, כי גם הבעל תשובה הוא בבחינת גר שצריך לצאת מזהמותו לחור לשרש קדושתו שהוא קדושת ישראל. (רק שהבעל תשובה בודאי מעלתו גבה הרבה מהגר מחמת שהוא על כל פנים מורע ישראל). ואיך אפשר להפך ולתקן כל אלו הימים והזמנים שפגם בהם כל כך כל אחד בפי עונותיו, ומכל שכן גר שהיה עד הנה עבד"ם לגמרי איך אפשר להפכו לקדושת ישראל, אבל באמת כל הבעלי תשובה, מכל שכן גרים, אי אפשר לחזר להכניסם בקדושת ישראל כי אם על-ידי בחינה הנ"ל, על-ידי בחינת משיח, שהוא בחינת למעלה מהזמן ששם נתבטל כל הזמן שעבר לגמרי ונעשה פאלו היום נולד ממש, בחינת אני היום ולדתיך שנאמר על משיח. וכן נאמר זה המקרא על כל הבא להתקדש בקדושת ישראל, כמו שמובא בפסרים שביום שהאדם נעשה

בר מצוה נאמר בו: "אני היום ולדתיך". וכן כל מי שבא להטהר ולהתקדש, כי זה עקר הקדושה. וזה עקר הכח וההתחזקות והתקנה לשוב מכל הזהמות והממאות והפגמים שנפל בהם כל אחד בפי נפילתו ולשוב לה' ותברך, כי עקר התקנה על-ידי בחינת למעלה מהזמן שמשגיגין הצדיקים שהם בבחינת משיח כאשר הבנתי מפיו הקדוש שאמר סמוך להסתלקותו שהוא הולך עתה רק עם זה המאמר הנ"ל שגלה על פסוק: "אני היום ולדתיך", שהוא בחינת למעלה מהזמן וכו', ואי אפשר לבאר ענין זה בכתב כלל, רק מה שהבנתי אני מדבריו הוא שאמר זאת לענין מה שהוא עוסק ביגיעות גדולות כל כך לקרב נפשות רבות לה' ותברך ועדין לא עלתה בידו כרצונו. והפחלקת והמניעות בגשמיות ורוחניות מתגברין ומתפשטין מאד מאד בכלליות ובפרטיות על כל אחד ואחד אשר פשל פח הסבל ורבים נכשלו ונפלו על-ידי זה וכו'. ולענין זה אמר שהוא מחיה עצמו בענין זה של "אני היום ולדתיך", הינו שה' ותברך ועורגו לדלג על הכל. וסוף כל סוף יתגלה האמת וכלנו נשוב לה' ותברך באמת וכל הימים הראשונים יפלו, כי כל הזמן והבטל ויכלל הכל בבחינת למעלה מהזמן ושם יתמקן הכל:

יח ואם אמנם דברים אלה גבוה ושגבו משכב אנושי, כי בודאי אי

יורה דעה

מקדשת הצדיקים, שהם בחינת משיח, שנאמר בו "אני היום ולדתיך" פנ"ל, (מכאן אצלנו כמה פעמים במקומות אחרים, עין שם) וכלשיהיה בבחינה זאת לחשב בכל עת כאלו עתה נולד ואפלו אם יעבר עליו מה יתחזק בכל פעם ויחשב בלבו שעתה נולד, אז בודאי סוף כל סוף יזכה להתקרב לה' ותברך וְאוֹ יתמקן הכל, כי הנמים הראשונים יפלו והכל יתהפך למזכה ויזכה נכלל הכל בבחינת למעלה מהזמן בבחינת משיח, בבחינת "אני היום ולדתיך". והנה הדברים היטב למעשה ולהתחזקות, כי אין התחזקות גדול מזה:

יש וזה בחינת "תשוב אנוש עד דבא ותאמר שובו בני אדם כי אלק שנים בעיניך ביום אתמול כי יעבר וכו'". שעקר התשובה הוא בבחינת למעלה מהזמן, בחינת פי אלק שנים בעיניך ביום אתמול כי יעבר. וכמו שכתב רבנו ז"ל בספר הא"ב יום שהאדם עושה תשובה הוא למעלה מהזמן וכו', עין שם. וזהו "תשוב אנוש עד דבא" - עד דכדבא של גפש, שהוא התחזקות שמושה רבנו מחזק אותנו בתפלתו שישוב האדם לעולם יהיה איד שיהיה אפלו עד דכדבא של גפש והכל בכח בחינת השכל של למעלה מהזמן, בחינת פי אלק שנים בעיניך ביום אתמול כי יעבר וכו'ל. וזהו "ואשמורה בלילה", כי כל המומור הזה קדבר מהכל הזמן שהוא בצל עובר מחמת שבאמת אין שום זמן כלל, כי הזמן הוא רק

אפשר להשיג בשכל בחינת למעלה מהזמן, ומה שנתפס בלבי מזה פני מה שזכיתי לשמוע מפיו הקדוש בעצמו אי אפשר לבאר בפה ובכתב, כי מזה אי אפשר לדבר כי אם לכל חד כפום מה דמשער בלבה, אף-על-פי-כן אנו מחזקים להרחיב הדבור בזה בכל מה דאפשר, כי הוא חינוך וארך ימיו, כי מי שישתפל על בטול הזמן ואיד הזמן עובר ופורח ואין לו מנוחה אפלו ברנע, כי באמת אין שום זמן כלל וכו'ל, בודאי ישים כל לבו לבטל הכלי הזמן ולשום כל תקנתו בבחינת למעלה מהזמן, וגם על-ידי זה שאמין בבחינת למעלה מהזמן על-ידי זה לא יפול לעולם משהו גפילה שבעולם ויהיה איד שיהיה, כי יזכר את עצמו שיש בחינת "אני היום ולדתיך" הנאמר במשיח, שהוא בחינת למעלה מהזמן ששם נתמקן הכל וכל זמן שיש להאדם נקדת האמונה שמאמין בה' ותברך ויבועלם הבא וביאת משיח, שהוא בחינת למעלה מהזמן, על-ידי זה יש לו תקנה לעולם ואיד שהוא מאחר שמתחזק עצמו במה שהוא יש תקנה לאחריתו על-ידי בחינת "אני היום ולדתיך" שהוא קדשת משיח שמשם נמשך התקדשה על כל הגרים ובעלי תשובה, בחינת גר שנתגר בקבוץ שגולד דמו, מפל שפן הפעל תשובה, כי על-ידי זה עקר התקנה לתשובה ולקדשת ישראל שצריך לחשב בכל יום ובכל שעה כאלו היום נולד שזה נמשך

מאת

לקוטי הלכות

הלכות מילה ד

יורה דעה

רלו

מחסרון הדעת כמו שרואין על-ידי השנה שכל מה שהשכל נקמן יותר הזמן נגדל בעיניו יותר, כמבאר לעיל באריכות. וזהו שמשנה רבנו מהביל הזמן ואומר, כי אלף שנים בעיניך כיום אתמול כי עבר, שזהו בחינת למעלה מהזמן, שאלף שנים אינם נחשבים כי אם כיום אחד. וזהו "ואשמורה בלילה", הינו שהוא מסביר לנו שהזמן הכלל לאין לו קיום כלל, כי זה אנו רואין על-ידי אשמורה, הינו בחינת שנת לילה, בחינת אחות שמורות עיני שאז בשנת לילה נדמה על רבע שעה שהוא שבעים שנה ואחר כך כשמוקין משנתו וחזור אליו שכלו הוא רואה שנה הזמן של השנה והחלום הוא הכל, כמו כן כל האלף שנה שלנו באמת הם רק כמו יום אתמול, כי עבר ואשמורה בלילה, הינו כמו אשמורה בלילה שהוא זמן שנה שאז נדמה על שעה מעטת שהוא זמן ארך, כמו כן הוא באמת כל הזמן שלנו שנדמה בעיניו לזמן ארך כאלו הוא אלף שנה ובאמת אינו כלום, כי הוא צל עובר. ואלף שנה הם כיום אתמול וכו' פנ"ל. ועל-ידי בחינה זאת דיקא בשמסתכלים על זה באמת ומאמינים בזה באמת על-ידי זה דיקא וזכין לתשובה שלמה תמיד יהיה איד שיהיה אפלו מכל הנפילות שבעולם, רחמנא לצלן, פנ"ל. בחינת "תשב אנוש עד דבא" - עד דבדבא של נפש. "ותאמר שובו בני אדם כי אלף שנים בעיניך כיום אתמול

וכו' פנ"ל. וזהו, "זרמתם שנה יהיו וכו'", שכל הזמן הוא רק בחינת שנה פנ"ל, אבל בבקר, כחציר וחלף, כי אחר כך בבקר בחצירו משנתו רואה שכל הזמן שבשנה הוא הכל וכחציר וחלף, וכמו כן "בבקר יציץ וחלף", שגם הזמן שנחשב בעיניו לזמן שנדמה בבקר כאלו הזמן יציץ ונדל, אבל באמת וחלף, מיד, לערב ימולל וכו'. כי הוא צל עובר וגם הזמן של הבקר, דהינו הזמן שבהקין גם כן אינו כלום בשכל הנבנה ממנו פנ"ל. וזה שקובל, "כי פלינו באפך וכו' שת עונותינו לנגדך וכו'". כי כל ימינו פנו בעברתך וכו'". כי כל העונות והעברות של בני האדם שמעוררין הם ושלום, חרון אפו רחמנא לצלן, הכל נמשך רק מהטעות של הזמן שנדמה להם כאלו יש להם איזה זמן בעולם, אבל באמת הכל הכל, כמו שמסוים והולך, "ימי שנותינו בהם שבעים שנה וכו' וירקבם עמל ואון כי גו חיש ונעפה וכו'". וזהו, "מי יודע עו אפך וכו'", כמו שפרש רש"י, מי יודע מעט ימים האלה וכו', הינו שבצל העובר הזה אין שום חיות כי אם מי שזוכה להיטיב מעשיו ולהציל מחרון אפו וכו'. וזהו, למנות ימינו כן הודע ונביא לכב חכמה. שנופה להקשיף הדעת והחכמה לתוד ימינו למען נזכה לדעת האמת שאין שום זמן כלל ולקדש כל ימינו לקשרם ולהעלותם לשרשם לבחינת למעלה מהזמן שנה עקר התכלית פנ"ל, כי כל

לפ"ד

ת"ת

המזמור הזה מדבר מהכל הזמן וכנ"ל. והוא שהתחיל שם, בטרם הרים ילדו ותחולל ארץ ותבל ויעולם עד עולם אתה אל. זה בחינת למעלה מהזמן ותקף סמך לזה, תשב אנוש עד דבא וכו' כי אלה שנים בעיניך כיום אתמול וכו', כי עקר התשובה בבחינת למעלה מהזמן כנ"ל:

בבחינת למעלה מהזמן כנ"ל. כי חמה ולבנה הם בחינת יום ולילה, מאור הגדול ומאור הקטן, אספקלריא המאירה ואספקלריא שאינה מאירה. וכל זה הוא זמן ולמעלה מהזמן, כי עקר התגבורת הטעות של אריכת הזמן הוא בחינת חשכת לילה, בחינת שנה שהוא הסתלקות הדעת כנ"ל, אבל בבחינת אור יום שהוא בחינת דעת בחינת אספקלריא המאירה שם הוא בחינת בטול הזמן כנ"ל, אבל בזה העולם מחמת גשמיות העשיה שמסתיר ומחשיך אור השכל האמת על-כן לאו כל אדם זוכה לשלמות הדעת שהוא בחינת אור יום באמת עד ששייג בחינת למעלה מהזמן, כי בדעת שלנו אי אפשר להשיג זאת כנ"ל. ועל-כן גם כיום שהוא בחינת בטול הזמן נגד הלילה והשנה כנ"ל, כי כיום רואין שכל השבועים שנה שבחלום הם רק רבע שעה כנ"ל, אף-על-פירבן גם אז כיום אין זוכין לבטול הזמן בשלמות כי נדמה לנו שהזמן שלנו בהקצין נחשב לזמן כנ"ל. והכל מחמת חסרון הדעת מחמת שבאמת גם כיום אין דעתנו שלם בשלמות. ועל-כן ישראל מוזין ללבנה ואמות העולם לחמה מה שלכאורה היה ראוי להפך, אך באמת זהו עקר שלמות השכל האמת שמאירין בנו הצדיקים האמתיים, כי אנו יודעין האמת שאין לנו דעת שלם שהוא בחינת אור השמש בשרשו. ועל-כן אין אנו משיגין בחינת

כ וזה בחינת סוד העבור שלא נמסר אלא לגדולי צדיקים, כמו שכתוב: "ישמרתם ועשיתם כי הוא חכמתכם ובינתכם לעיני העמים". ואמרו רבותינו ז"ל, זה סוד העבור. כי סוד העבור הוא לחשב חשבון הזמנים כדי לידע מתי ראש חדש ומתי כל המועדים והזמנים המקודשים ועקר קדשת כל הזמנים הוא כדי להעלות הזמן לקשרו ולבטלו בבחינת למעלה מהזמן כנ"ל. וכמבאר בהראשי פרקים (בסימן עט בלקוטי הגניא), עין שם. ועל-כן בודאי הוא סוד גדול ונורא שאין יודעין אותו כי אם גדולי מבחרי הצדיקים החכמים האמתיים שהם יודעין זה הסוד של הזמן העובר בזה העולם אשר באמת אינו עולה כהרף עין והכל כלול בבחינת למעלה מהזמן ועל-די זה הסוד הם יודעין איד לעבר שנים ולקבע חדשים להשוות שנות החמה עם שנות הלבנה כדי שיהיו המועדים בזמנם כדי שנופה בלנו על-די קדשת הזמנים לצאת מתחת הזמן ולזכות לדעת שלם להתקשר ולהכלל

לקוטי הלכות

הלכות מילה ד

יורה דעה רלב

למעלה מהזמן, על-כן אנו מונין ללקנה שהיא בחינת אספקלריא שאינה מאירה בחינת חסרון הדעת, הינו שאנו יודעין שאין דעתנו שלם ואנו מאמינים בדברי הצדיקים שבאמת אין שום זמן כלל רק שאין דעתנו שלם להשיג זאת, ועל-כן אנו מונין ללקנה, פי באמת כל אור החמה ולקנה וכוכבים ומגלות שבה העולם אשר על ידם מתנהג הזמן בלם הם רק בבחינת לקנה, בבחינת אספקלריא שאינה מאירה כנגד עולם העליון הנבה מזה העולם, פי עקר האור הוא הדעת (פסוק במקום אחר), דהינו לדעת את ה' ותברך שהוא שרש האור, כמו שכתוב: ה' אורי וישעי. וה' ותברך הוא למעלה מהזמן ושם הוא בחינת שרש כל המאורות, בחינת מאורות מלא, אבל למטה בזה העולם כל המאורות הם בבחינת מארת חסר, הינו בחינת חסרון הדעת שמשם נמשך הפועל של הזמן שמתנהג על-ידי המאורות וכו"ל. וזה עקר כל עבודת ישראל להשלים חסרון המאורות שיתיה בחינת מאורות מלא, דהינו למלאות פגמת הלקנה ויהיה אור הלקנה באור החמה וכו' פידוע, הינו שנוכה להשיג זה הדעת בשלמות לידע איך הזמן שהוא מחסרון הדעת מבחינת לקנה נכלל בבחינת למעלה מהזמן, פי באמת אין שום זמן כלל רק עקר הזמן הוא מחמת חסרון הדעת שהוא בחינת לקנה ואף-על-פי שבה העולם אי אפשר

לנו להשיג דעת הזה בשלמות, אף-על-פי-כן על-ידי זה בעצמו שאנו יודעין האמת שאין לנו דעת ואנו מאמינים בדברי הצדיקים שמסבירין לנו האמת שאין שום זמן כלל כנ"ל ושאין שום חיות ותכלית בזה הזמן העובר פי אם לעסק בתורה ומצות שעל-ידי זה נכללין בבחינת למעלה מהזמן כנ"ל, על-ידי זה בעצמו אנו ממלאין פגמת הלקנה ששם אחיות הזמן וזוכין להכלל בבחינת למעלה מהזמן, פי על-ידי האמונה בעצמו שאנו מאמינים בהאמת שמאירין בנו הצדיקים מה שאין אנו יכולין להשיג בשכלנו, על-ידי זה בעצמו נכללין בבחינת זה השכל כאלו היינו משיגין אותו וגם על-ידי האמונה זוכין אחר קד לבא אל השכל, כמו שמבאר על פסוק, "ויהי ידיו אמונה עד בא השמש" (בסיון 18), עין שם, ועל-כן על-ידי שאנחנו מונין ללקנה שמוזרה על חסרון הדעת על-ידי זה ממלאין פגמת הלקנה, פי על-ידי שאנו מונין ללקנה אנו מודים האמת שאין דעתנו שלם וכל הזמנים של המאורות בלם הם בבחינת לקנה שהוא חסרון הדעת אספקלריא שאינה מאירה, פי עקר הזמן מחסרון הדעת, אבל באמת אין שום זמן כלל, ומאחר שאנו מאמינים ומודים על זה, נמצא, שאנו יודעין מבחינת למעלה מהזמן על-ידי האמונה ועל-ידי זה בעצמו אנו נכללין בבחינת למעלה מהזמן שהוא בחינת מאורות

מלא ונשלם פגימת הלבנה ונעשה אור הלבנה פאור החמה, דהיני שהזמן נכלל בבחינת למעלה מהזמן כנ"ל. והכל על-ידי האמונה, דהיני על-ידי שאנו מונין ללבנה שעל-ידי זה אנו מודים על חסרון דעתנו שרק מחמת זה נדמה שיש זמן, אבל באמת אין שום זמן כלל. ואנו צריכין לבלות כל ימינו על התורה והעבודה כדי להכלל בחינת למעלה מהזמן ועל-ידי זה נכללין באמת בבחינת למעלה מהזמן כנ"ל:

אבל העכו"ם הם בהפך, שהם תחת הזמן. ועל-כן הם מונין לחמה שהוא אור יום שהוא בחינת הדעת, הינו שהם אינם רוצים להשליך שכלם המגשם ונרמה להם ששכלם שלם וכאלו זה הזמן הנדמה לזמן הוא זמן באמת ועל-כן הם מונין לחמה כאלו המאורות שבוה העולם שעל ידם הזמן הם מאורות שלמים. וכאלו הם ושלום אין אור גבה מהם חלילה, וכאלו אין דעת גבה מדעתם חס ושלום, ועל-כן באמת הם כבושים תחת הזמן ומבלים ימיהם על הקלי הזמן, כי הם בחינת נרנן

מפריד אלוף, שמפריד אלוף של עולם, שחולקין ומפרידין בין הזמן לבחינת למעלה מהזמן, שהוא בחינת "אשר חלק להם", "חלק דוקא כנ"ל, אבל באמת אינו כן, כי באמת כל המאורות שבוה העולם הם רק בחינת לבנה אסקלריא שאינה מאירה כנגד אור

הגבה מהם בעולם השני וכן מעולם לעולם עד תחלת הבריאה תחלת התהוות הזמן שהכל בבחינת חסרון, בחינת לבנה, בחינת חסרון הדעת כנגד שרש המאורות ששם אור כל האורות בשלמות ושם הוא בחינת למעלה מהזמן רק שאי אפשר לנו להשיג כל זה בדעתנו ועל-כן אנו מונין ללבנה, כי אנו מודין על האמת שאין דעתנו שלם שזה עקר הדעת האמתי בבחינת "אמתי אחכמה והיא רחוקה ממני", שעקר החכמה שישביל שרחוק ממנו החכמה, (כמו שפסוק בלקוטי תנ"א בסיון עב) ועל-ידי זה אנו ממלאין פגימת הלבנה וכו' כנ"ל והבן היטב:

כא ועל כן אין מעברין אלא אדר שבו פורים ובשנת העבור עושין פורים קטן ופורים גדול, כי יש חדשי השנה כנגד שנים עשר מזלות והם כנגד שנים עשר שבטי קה. וזה בחינת שנים שתיים עשרה שעות היום ושתיים עשרה שעות הלילה שכל הזמן על-ידי אלו השנים עשר חדשים ושתיים עשרה שעות היום והלילה וכלם צריכים להכלל בשרשם שהוא בחינת למעלה מהזמן שהוא בחינת כלליות השנים עשר צרופי הנה שבשנים עשר חדשים ושתיים עשרה שעות היום והלילה פדוע ומשם סוד העבור שמעברין את השנה ועושין השנה בת שלשה עשר חדש שעל-ידי זה נכללין החדשים שהם הזמן בבחינת תליסר תקוני דיקנא, בבחינת מזל העליון,

לקוטי הלכות

הלכות מילה ד

יורה דעה רמא

שהוא בחינת כלליות השנים עשר מילות, כלליות השנים עשר צרופי הנה שישם שרש הזקנה דקדשה שהוא בחינת למעלה מהזמן כנ"ל. ועל-כן אין מעברין אלא אדר שהוא סוף השנים עשר חדשי השנה כדי להכליל השנים עשר חדשים בבחינת תקון השלש עשרה שהוא הכלליות של כל השנים עשר תקוני דיקנא, שהוא בחינת למעלה מהזמן כנ"ל:

כב ועל פו המן עמלק שרצה להתגבר על ישראל וכל התגברותו היה שרצה להגביר הכלי הזמן שישם תקף הרין הנאחו בתזמן, על-ידי רצה להשמיד להרג ולאבד וכו'. כי המן הוא בחינת סמקרא דמותא חס ושלום, ועל-כן הפיל פור מים מיום וחדש ומחדש לחדש, כי תלה הכל בזמן וחשב בעצם חקמתו הרעה היום והזמן שייכל להתגבר על ישראל חס ושלום, ונפל לו הגורל באדר ושמה מחמת שחשב שאז הוא בחינת אריכת הזמן מאחר שהוא סוף חדשי השנה שהוא בחינת אחרית השנה שישם אחריות הזמן ביותר, כי כל מה שהזמן נתרחק מהתחלתו, מתגבר הפעות של אריכת הזמן ביותר. ועל-כן חשב שאז יתגבר על ישראל חס ושלום, שאינם רוצים לילך אחר הכלי הזמן ודתיים שונות מכל עם, כי הם מאמינים בבחינת למעלה מהזמן ועוסקים כל ימיהם לקשר הזמן לבחינת למעלה מהזמן, שזהו בחינת סוד העבור

שמעברין אדר דיקא כנ"ל. והוא רצה להתגבר על זה, כי פפר בזה ואמר שבאדר יתגבר עליהם על-ידי חקמת הכשוף שלו, שראה שכפי המילות יש לו פח או להתגבר עליהם חס ושלום, ובאמת היו ישראל אז בסכנה עצומה מאד מאד, כמובא בכל הספרים, כי בודאי כפי המילות, שהוא בחינת תחת הזמן, היה לו פח חס ושלום, להתגבר עליהם, אבל באמת ה' יתברך חמל עליהם והאיר עליהם הארה נפלאה מבחינת למעלה מהזמן, שהוא בחינת מרדכי, שהוא בחינת שנים קדמוניות, (כמובא בסיוט מ, עין שם) שהם בחינת למעלה מהזמן ועל-ידי זה נתהפך הפור על ראשו, כי הוא נרעו נכרתו באותו היום, כי הם תחת הזמן, אבל ישראל עלו לגדלה נראה אז, כי זכו לדורות שאיר עליהם אז הארה נפלאה מבחינת מרדכי שהוא בחינת למעלה מהזמן כנ"ל:

וזו שאמרו רבותינו ו'ל ששמה המן כשנפל לו הגורל באדר מחמת שאז מת משה וכו'. כי משה הוא בחינת למעלה מהזמן, בחינת (קהלת א, ט): "מה ש'היה הוא שיהיה" ראשי תבות 'משה', כמו שמבאר בהראשי פרקים הנ"ל, כי משה נתן לנו כל התורה שהיא חיינו וארד ימינו שכל עקרה היא להתקשר ולהכלל בבחינת למעלה מהזמן, שהוא העולם הבא בחינת 'היום לעשותו ולמחר לקבל שכרם' כנ"ל. ועל-כן באמת מחמת

יורה דעה

עקר קדשת ישראל כנ"ל. וזה בחינת מבילה במקוה מים, כי מים קדמו לעולם, כי תחלת הבריאה היתה מהמים, כמו שפרש רש"י בפרשת בראשית, והלא המים קדמו וכו'. ועל-כן המים הם סמוכים ביותר לקדם הבריאה שהוא למעלה מהזמן. ועל-כן באמת שלמות הדעת שהוא בחינת למעלה מהזמן כנ"ל נמשל למים, כמו שכתוב: "ומלאה הארץ דעה את ה' פנים לים מכסים". ועל-כן נתהוו המים קדם האור, כמו שכתוב: "רוח אלקים מרחפת על פני המים". ואחר כך, "ויאמר אלקים יהי אור וכו'". כי סדר הזמנים הם על-ידי האור, כמו שכתוב שם, "ויקרא אלקים לאור יום וכו' ויהי ערב ויהי בקר וכו'". והמים קדמו לזה, כי המים נתהוו קדם שנתהוו סדר זמנים בעולם, כי המים הם תחלת הבריאה בחינת שלמות הדעת שעל ידם נכללין בקדם הבריאה שהוא בחינת למעלה מהזמן. ועל-כן שם במים רוח של משיח מרחפת, כמו שכתוב שם, "רוח אלקים מרחפת על פני המים".

ודרשו רבותינו ז"ל (בזהר הקדוש ויהי חף רמ"ב), דא רוחו של משיח. כי משיח הוא בחינת שלמות הדעת, בחינת למעלה מהזמן כנ"ל, על-כן רוחו מרחפת על פני המים, שהם בחינת שלמות הדעת, בחינת למעלה מהזמן כנ"ל. ועל-כן אי אפשר להגר לכנס לקדשת ישראל שהוא בחינת למעלה מהזמן כי אם על-ידי

זה מת משה באדר שבו סוד העבור שהוא להפיל הזמן בחינת למעלה מהזמן שהוא בחינת משה כנ"ל. והזמן הרשע ימח שמו מעה וסבר שמתמת שאז מת משה אין מי שיכול עוד להפיל הזמן בחינת למעלה מהזמן. ועל-כן סבר שאז יתגבר על ישראל על-ידי התגברות הזמן כנ"ל, אבל באמת "איש בער לא ידע" שאז היה מרדכי, שהוא בחינת משה, שהוא למעלה מהזמן, שהוא יודע להמשיך קדשת משה רבנו בכל דור ודור לקשר ולהעלות הזמן לבחינת למעלה מהזמן שדוקא בשביל זה מת משה באדר כנ"ל, שעל-ידי זה עלו ישראל לגדלה נפלאה, או דוקא כנ"ל. וזה בחינת למים את ימי הפורים האלה בזמניהם זמן זמנים טובא, כי זה בחינת פורים לקשר כל הזמנים לשרשם, לבחינת למעלה מהזמן כנ"ל:

ועל כן היה הנס על-ידי גדיד השנה, כמו שכתוב: "בלילה ההוא נדרה שנת המלך", היינו בחינת בפול הזמן, כי עקר הזמן בבחינת שנה כנ"ל:

כג ונחזור לעניננו. וזה בחינת מילה ומבילה של הגר שאי אפשר להכניסו בקדשת ישראל כי אם על-ידי מילה ומבילה ועל-ידי בית דין של שלשה דוקא, כי מילה היא להעביר הערלה שהיא הפסילות וכו' כדי להשלים הדעת כדי שישמשו עליו הקדשה מבחינת למעלה מהזמן שמושם

לקוטי הלכות

הלכות מילה ד

יורה דעה

רמג

המבילה במקנה מים. כי על-ידי המבילה במים נכלל בבחינת קדם הקריאה בבחינת למעלה מהזמן כנ"ל, כי שם במים ממשיד על עצמו הקדשה והטהרה מבחינת רוחו של משיח המרחף שם כנ"ל, שמשם כל הקדשות שבעולם, כי עקר שלמות התקון שלמות הקדשה הוא על-ידי רוחו של משיח שיבא במהרה בימינו שהוא יתקן הכל. וזה בחינת הטהרה על-ידי מבילה של כל הממאים שבעולם. ואי אפשר לבגס לשום קדשה כי אם על-ידי מבילה וישראל קדם שנתקרבו לה' ויתברך בקבלת התורה הכרחו למבילה, כי עקר הקדשה הוא מבחינת למעלה מהזמן, מבחינת רוחו של משיח, כנ"ל שנה וזכין על-ידי מבילה במקנה מים כנ"ל, כי כל הממאות שבעולם נמשכין מתחת הזמן מבחינת מעשה הרע הנעשה תחת השמש, תחת השמש דיקא כנ"ל. ועקר התקון על-ידי שמשוכין הקדשה מבחינת שלמות הדעת שיתגלה על-ידי משיח שהוא בחינת למעלה מהזמן, שנהו בחינת מבילה במקנה מים כנ"ל:

וזה שמוכא בכתבים שמקנה היא בחינת בינה עלמא דאתי למעלה משבעת ימי הבגנו, הינו כנ"ל. כי מקנה היא למעלה מהזמן שנמשך משבעת ימי הבגנו, כי מקנה היא בבחינת עולם הבא שהוא למעלה מהזמן כנ"ל. וזה בחינת מהרת אשה לבעלה על-ידי מבילה

במקנה, כי עקר סדר זמנים היא בבחינת האשה כנ"ל, אבל כל תקונה על-ידי בעלה שמעלה ומקשר אותה לבחינת למעלה מהזמן כנ"ל, בבחינת (קהלת טו, ט): "ראה חיים עם האשה אשר אהבת כל ימי הבלך כי הוא חלקך בחיים וכו'". כל ימי הבלך דיקא שימי ההבל שהם בחינת הזמן הנאחו בהאשה בסמרא דנוקבא בחסרון הדעת בחינת דעתן של נשים קלה, צריכין להעלותן ולקשרם למקור החיים שהוא למעלה מהזמן ששם עקר החיים ואריכות ימים כנ"ל. ומחמת שכל הממאות נאחזים תחת הזמן שהם סמרא דמותא בבחינת רגליה ירדות מות. ובעלה צריך להעלותה משם מבחינת רגליה ירדות מות, שהוא בחינת תחת הזמן, ולקשרה לבחינת למעלה מהזמן ששם החיים, על-כן אי אפשר לה להתחבר בבעלה כי אם על-ידי מבילה במקנה, שעל-ידי זה יוצאת מהממאה הנאחו תחת הזמן ונמשך עליה הקדשה מבחינת רוחו של משיח, מבחינת למעלה מהזמן ואז דיקא היא ראויה להתחבר בבעלה ולהתקשר ולכלל במקור החיים בבחינת למעלה מהזמן ולהמשיך משם גשמות הקדושות של ההולדה כדי לגלות אלקותו ויתברך בעולם, כי עקר התגלות אלקות הוא על-ידי שכלל הזמן ונתחבר בבחינת למעלה מהזמן בקדשה ובטהרה, שנהו בחינת התחברות אשה בבעלה, אבל זה אי אפשר כי אם על-ידי מבילה

ואין נלכדין שם רק וזכין להתגבר בנגד תאות הזמן ומקשרין ומעלין בחינת הזמן לבחינת למעלה מהזמן כנ"ל באריכות שזה עקר בחינת זיווג בקדושה וכנ"ל והבן היטב, אבל להפך להפך, שמי שפוגם בזה חס ושלום, הוא נופל תחת הזמן יותר, רחמנא לצלן, שזה בחינת חטא אדם הראשון שנגזר עליו, "כי ביום אכלך ממנו מות תמות", "ביום אכלך דיקא בחינת תחת הזמן וכנ"ל. ועל-פן סברה הספרא אחרא שעל-ידי שנלקחה אסתר לאחשורוש, על-ידי זה ימשיכו על ידה הכל לבחינת תחת הזמן מחמת שבה תלויים כל סדר זמנים כנ"ל. ואז יוכלו להתגבר על ישראל חס ושלום, שכל קדושתם וכחם מבחינת למעלה מהזמן כנ"ל. וזה בחינת ובהגיע תור נערה ונערה וכו' מקיז היות לה כרת הנשים שנים עשר חדש וכו'. כי כל התגברות התאוה זאת על-ידי בחינת הזמן שתלוי בה שכלול מושנים עשר חדש וכנ"ל, אבל אסתר היתה צדקת גדולה ונוראה מאד וזכתה אז לבטול בזה עד שלא נגע בה אחשורוש כלל, כמו שאמרו רבותינו ז"ל. וזה בחינת ובהגיע תור אסתר בת אביהיל וכו' לא בקשה דבר, הפך מכל הנערות, שנאמר בהם, את כל אשר תאמר יתן לה לבוא עמה, שמוקאו אז כל תאות לכן בהמדת הזמן, אבל אסתר הצדקת לא בקשה דבר, כי במלה עצמה או בתכלית הבטול עד שלא נגע בה כלל, רק,

במים שהוא בחינת שלמות הדעת של משיח ששיגו בשלמות זה הדעת ואנחנו ממשיכין ממנו הקדושה כל ימי עולם לצאת מפל המאמות ולכלל בתוך כל הקדושות על ידי ששם במקוה מים נמשך עלינו הקדושה מבחינת למעלה מהזמן כנ"ל:

כד וזה בחינת תקף הגם הנפלא והנורא של פורים שהיה על-ידי לקיחת אסתר לבית אחשורוש, כי מלכות הרשעה שמתגברת על ישראל בעת הגלות הוא רק על-ידי בחינת תחת הזמן על-ידי שנתעלם בעונותינו הרבים השכל של בחינת למעלה מהזמן. וזה בחינת "בצר לך ומצאוך כל הדברים האלה באחרית הימים", 'באחרית הימים' דיקא שהוא בחינת תחת הזמן, כמבאר שם בהראשי פרקים הנ"ל בסימן עט. ועל-פן עקר התקון ועקר הגאולה מן הגלות הוא על-ידי משיח. כי משיח הוא בבחינת למעלה מהזמן כנ"ל. ועל-פן סברה הספרא אחרא להתגבר אז על ישראל על-ידי לקיחת אסתר לבית אחשורוש, כי אסתר היא האשה יראת ה' הכלולה מכל הנשים שבעולם שכל סדר הזמנים תלוי בה ובה תלוי הכל, שמי שזוכה לקח אותה בקדושה ובטהרה, עקר התקון על ידה, על-ידי שמעלה ומקשר על ידה את הזמן לבחינת למעלה מהזמן, כי בבחינת למעלה מהזמן עצמו אין שיער שום תקון ועקר התקון בשיוודין לבחינת תחת הזמן

לקוטי הלכות

הלכות מילה ד

יורה דעה רמב

כה וזה בחינת מה שצריך הגר בית דין
 של שלשה דיקא שמהם יוצאים
 כל המשפטים. וכמו שלמדו רבותינו ז"ל
 ענין זה מפקסו/משפט פתיב בה, דכתיב
 (במדבר טו, טו): "משפט אחד יהיה לכם
 ולגר". מה משפט בשלשה, אף גר שבא
 להתגר בשלשה (קצרות טו), כי כל
 המשפטים הם לברר האמת מן השקר,
 כי השני בעלי דינים אחד מכחיש את
 חברו וצריכין לברר האמת ולהוציא
 המשפט לאמתו. ועל-כן צריכין בית דין
 של שלשה דיקא, כי אי אפשר לברר
 האמת כי אם על-ידי שמקשרין עצמו
 לבחינת למעלה מהזמן ששם עקר
 האמת, כי כל מי שולכד בבחינת תחת
 הזמן נאחז בו השקר ביותר, כי תחת
 הזמן שם כל השקרים והרמאות
 וההכחשות. וכבראה גם בחוש שעקר
 ההכחשה והשקר הוא ברבוי הזמן, כי
 בודאי באותו העת והרגע שאחד לוקח
 מחברו כמזון או אי אפשר לו להכחיש
 אותו. וגם אפלו אחר קד בשעה הסמוכה
 אין בו העזה להכחישו, רק ברבות הימים
 והזמן אז מוצא לו עלילות להכחישו.
 וכמו שאמדו רבותינו ז"ל לענין
 ההכחשות, שפא ספק מלוה ישנה יש לו
 עליו. כי כל ההכחשות הם מבחינת מלוה
 ישנה שנמשך מרובי הזמן שמשם כל
 השקרים וההכחשות, כי למעלה מהזמן
 הכל אמת. וזה בחינת שפת אמת תבון
 לעד, זה בחינת למעלה מהזמן, שהוא

אדרבא, נתהפך מהפך אל הפך בבחינת
 "עת אשר שלט האדם באדם לרע לו".
 כי הפכה אותו אל רצונה וכל זאת בתקף
 קדשת מרדכי בעלה שהיה משמרה בכל
 עת והיתה מובלת מחיקו של אחשוורוש
 ויושבת בחיקו של מרדכי, כמו שאמדו
 רבותינו ז"ל. ואז לא די שלא התגבר
 מלכות הרשעה בחינת תחת הזמן על-ידי
 שגלגלה אסתר לבית אחשוורוש אף גם
 נתהפך להפך, שאסתר דיקא העלתה כל
 הניצוצות ממלכות הרשעה מבחינת תחת
 הזמן והחיוורה בלם למרדכי עד שהעלה
 וקשר הכל לבחינת למעלה מהזמן, עד
 שנתהפך חיוב מערכת המולות שהם
 כרך הזמן שהיה מתיב להשמיד ולהרג
 ולאבד את כל היהודים חס ושלום, ב"ג
 לאדר, נתהפך מהפך אל הפך אשר
 שלטו היהודים המה בשונאיהם באותו
 היום ב"ג באדר דיקא, כי זכו לבחינת
 בטול הזמן וזכו לעלות ולקשר הזמן
 לבחינת למעלה מהזמן ששם נתהפך
 הכל לטובה:

וזה בחינת "ויהי בימי אחשוורוש". כל
 מקום שנאמר "ויהי בימי" אינו אלא
 צרה, כי עקר כל הצרות והפגעים הם
 תחת הזמן, שזהו בחינת ויהי בימי, דהינו
 מה שנעשה ונתהוה בימים ובזמן. ועל-כן
 היה עקר הנס על-ידי שזכו לעלות
 לבחינת למעלה מהזמן שעל-ידי זה
 נתהפך הכל לטובה כנ"ל:

יורה דעה

בחנינת לעד ולנצח. ועד ארניעה לשון שקר, כי השקר הוא בחנינת תחת הזמן שהוא עובר כרנע קלה כצל עובר, כי מי שיש לו לב להבין הוא רואה שכל הזמן הוא רנע קלה וכנראה בחוש וכמוכא בספרים. נמצא, שעקר אחיזת השקר בחנינת תחת הזמן. ועלין אי אפשר לברר המשפט אמת כי אם על ידי בית דין של שלשה שהם בחנינת שלמות הדעת, כי בית דין של שלשה הם בחנינת תלת מחין חכמה, בינה, דעת, שהם בחנינת שלשה אבות, בחנינת שלש רגלים, שבהם נמשכין התלת מחין כדי לקשר ולהעלות הזמן לבחינת למעלה מהזמן ועלין הבית דין של שלשה יכולין לברר האמת מן השקר על ידי שיש להם כח לעלות לבחינה למעלה מהזמן כנ"ל. וזה שאמרו רבותינו ז"ל, כל הדין דין אמת לאמתו געשה שתף להקדוש ברוך הוא במעשה בראשית. כתיב הכא, וכל העם נצב עליך מן בקר עד ערב. וכתיב התיב, ויהי ערב ויהי בקר, הינו כנ"ל. כי הדין דין אמת לאמתו הוא עולה ומקשר הזמן לבחינת למעלה מהזמן שמשם עקר האמת כנ"ל, שזהו בחנינת מעשה בראשית, שנאמר בו, "ויהי ערב ויהי בקר יום אחד". ודרשו רבותינו ז"ל שלא נאמר יום ראשון, לומר לך שהיה הקדוש ברוך הוא יחיד בעולמו, הינו שבתחלת התהוות הזמן, שהוא ערב ובקר הראשון בראו ה' ויתברך באופן זה שהיה כח

להצדיקים להשיג שלמות הדעת לכלל ולהעלות הזמן לשרשו לבחינת למעלה מהזמן, שזהו בחנינת "ויהי ערב ויהי בקר יום אחד". שהערב והבקר כוליות הזמן, הכל נכלל בהאחד יחיד המיוחד ברוך הוא שהוא למעלה מהזמן. ועלין זה שדין דין אמת לאמתו בודאי הוא שתף להקדוש ברוך הוא במעשה בראשית, כי אי אפשר לזכות להאמת בשלמות כי אם על ידי בחינת "ויהי ערב ויהי בקר יום אחד", דהינו על ידי שמעלה הערב והבקר כלל הזמן להאחד הפשוט ויתברך שהוא למעלה מהזמן כנ"ל. ועלין הגר שבא להתגבר אי אפשר לו לכנס בקדש ישראל שהוא בחנינת למעלה מהזמן כנ"ל כי אם על ידי בית דין של שלשה, כי משפט כתיב בה, כי דיקא בית דין שלשה מבעלי המשפט אמת הם דיקא יכולין לגיר את הגר להעלותו לבחינת למעלה מהזמן שעל ידי זה דיקא הוא נכנס בקדש ישראל, שזהו בחנינת משפט אמת שנומשך מבחינת למעלה מהזמן על ידי בית דין של שלשה דיקא כנ"ל:

כו וזה בחינת "ויאמר המלך לחכמים ידעי העתים וכו'". כי המשפט אמת הוא על ידי החכמים ידעי העתים דיקא כנ"ל, בחינת ומבני יששכר יודעי בינה לעתים לדעת מה יעשה ישראל, שאי אפשר לברר האמת להורות משפט אמת הן בין אדם לחברו הן כלל ההנהגות בעבודת ה' לדעת מה יעשה

לקוטי הלכות

הלכות מילה ה

יורה דעה רמז

ישראל, לידע מה שישאל צריכין לעשות בזה העולם כי אם יודעי בינה לעתים שהם אלו הצדיקים הגדולים מכיני מדע באמת שיודעו כינה לעתים, שיודעו ומכניני סוד העתים והזמנים לקשר ולהעלות הכל לבחינת למעלה מהזמן כנ"ל. וזה בחינת ורבים מעמי הארץ מתנהגים, כי גרים הם בבחינת הנס של פורים כנ"ל:

כן ועל פן משיח יזכה למשפט אמת בשלמות, כמו שכתוב בכמה פסוקים, כמו שכתוב: "ושפט בצדק דלים". ובתרי, "ושפט עניי עם וכו' לאמת יוציא משפט". כי משיח יזכה להשכל שהוא בחינת למעלה מהזמן שעל-ידי זה וזכין למשפט אמת כנ"ל:

[שך לעיל]

ועל פן זוג נקרא בשם עונה, כמו שכתוב: "וענתה לא יגרע". כי עקר הזוג בקדשה הוא ליחד ולחבר הזמן הנאחז בהאשה כנ"ל לבחינת למעלה מהזמן כנ"ל. שמשם שרש ההולדה וכמוכן בהמעשה הנ"ל של העור שהיה בבחינת למעלה מהזמן כנ"ל. וכן כל הזקנים בעלי הזכרון כלם היו בבחינת למעלה מהזמן. וכל אחד התפאר עצמו בזכרון שלו בענין ההולדה. שזה התפאר שזוכר חתיכת מבורז וזה התפאר יותר וזה יותר, עד שהתפארו בשרש נפש רוח נשמה קדם שנתלבשו בהגוף וזה העור עלה על כלם. ואמר

שזוכר כל זה ואינו זוכר כלום וכו' ומשם תכלית שרש ההולדה, כי הוא תכלית שרש העליון של כל הנשמות כמובן למשפיל. נמצא, ששרש ההולדה מבחינת למעלה מהזמן כנ"ל:

הלכה ה

על פי התורה "ויאמר בעו אל רות" וכו' בלקוטי א' סימן ס"ה וכו', ענין שם הכל היטב:

א וזה בחינת מילה שצריך התינוק לסבל צער וכאב גדול בעת שחוזקין ממנו הערלה, כי הערלה דחפאי על ברית הוא בחינת והמת הנחש שמשם נמשכין כל הפגמים הנאחזין בתאות עולם הזה שהם בחינת חייו דהאי עלקמא, כי הערלה הוא בחינת ענין דמכסין על ענין שהוא בחינת הענין והחשד של תאות עולם הזה והכליו שמתגברין על העינים שלא יכנו הראות להסתפל על התכלית רק להסתפל מן הצד חס ושלום, על הכלי עולם הזה שהם חייו דהאי עלקמא שפלה. ועל-פן כשצריכין להעביר הערלה הזאת צריכין לסבל צער וכאב גדול. שהוא בחינת צער וכאב המילה שסובל התינוק. פדי שעל-ידי הצער וכאב הגדול הזה יסתם עיניו בחזק גדול כנראה בחוש, שעל-ידי זה הוא נכלל בהתכלית על-ידי שפותם ועוצם עיניו בחזקה מחייו דהאי עלקמא, שזהו בעצמו בחינת חתיכת ובריתת הערלה

יורה דעה

שהוא ענין דמכספן על עיניו, שהוא בחינת חייו ונהקמא דהאי עלמא פנ"ל. וכמבאר בהתורה הנ"ל, עין שם היטב:

ב ועל פן מלין את התינוק ביום השמיני אחר שעברו עליו שבועה ימים שהם כנגד שבועת ימי בראשית, שהם בחינת שבועת ימי הבגין שבהם נברא העולם שכולל כל השבע מדות שבהם טוב ורע, כי יש שבע מדות פקדשה וכן להקד פדיוע, כי את זה לעמת זה וכו'. וכל התאות וכל החמדות שהם חייו דהאי עלמא נמשכין מהשבע מדות פדיוע שמשם אחיות הערלה שהוא בחינת ענין דמכספן על עיניו שהם בחינת שבועה גלדי עינא שנמשכין מבחינת "שבועה אלה עיני ה' המשוטטין בכל הארץ", שעל זה הוהירו אותנו רבותינו ז"ל לברי להסתפל מן הצד חס ושלום, רק לזכר בכל פעם שיש עין רואה, כמו שכתוב: דע מה למעלה מקוד עין רואה וכו', ועל-פן אנו מזהרים עיניך לנכח ביטו ועפעפוד יישרו נגדך, שיכונן עיניו ועפעפיו להביט לנכח ביישר על התכלית. וזה עקר נסיון של האדם הבעל בחירה שבשביביל זה בא לעולם, כי כל התורה תלויה פעינים, כמו שכתוב: "לא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם וכו'". ועל-פן התורה מתחלת מבראשית שהוא בחינת תלת גיגין דעינא וכת עין, כי כל התורה נמשכת רק מהרשימו הנ"ל של הכפול פנ"ל בהתורה הנ"ל. ורק בשביביל

זה בא האדם לעולם הזה שהוא מלא הכלים ותאות, שהם חייו דהאי עלמא שהם רוצים לבלבל את הראות וכשהאדם מתגבר עליהם ומצמצם את הראות שלא יסתפל עליהם רק מכונן את הראות להסתפל על התכלית על-ידי זה דיקא רואה את התכלית מה שאין הפולאכים יכולין לראות ולהשיג, כי זה התכלית אי אפשר לראותו ולהשיגו כי אם בסתימו דעיניו דיקא, הינו דיקא כשעוברים בזה העולם העשיה הרחוק מאד מהתכלית בתכלית הרחוק ושם כשמתגברין לסתם עיניו פנ"ל ולכונם אל התכלית, שם דיקא יכולין לראותו ולהשיגו בבחינת מרחוק ה' נראה לי, מרחוק דיקא, על-פן בהכרח שיעבר על התינוק שבועה ימי ערלה שהם בחינת שבועה גלדי עינא וכו' פנ"ל. ומשם דיקא צריך לבלבל עצמו אל התכלית, שזהו בחינת צער המילה. שעל-ידי זה הצער והקאב סותם עיניו מחייו דהאי עלמא ומעביר מעצמו עקר הערלה בשרשה שהוא זקמת הנחש ענין דמכספן על עיניו, שזהו בעצמו בחינת חתיכת הערלה בנשמיית וכו"ל:

ג וזהו בחינת בין המצרים שבוכין אז על החרבן, כי הנכיה הוא בחינת שפוטמין עיניו ומצמצערין על שרואין גדל רחוקנו מהתכלית עד שאפלו כשרוצין להסתפל לשם קשה מאד מחמת שנחרב בית מקדשנו מחמד עייניו. ונתרחקנו

לקוטי הלכות

הלכות מילה ה

יורה דעה רמט

מאבינו שבשמים כל כך עד שמגדל הצער מורידין דמעות שהם חלקי הראות, (כמו שאמרו רבותנו ז"ל, ושבו העבים וכו'), זה הראות שהולך אחר הבב, במקום בדקרו ז"ל כמה פעמים, ועל-ידי זה נדחה לחוץ פגם הראות של חיזו דהאי עלקמא שעקר בכיתנו על זה על שנמשכנו בראיתנו אחר הסתכלות על הבלי העולם הזה ועל-ידי זה נתרחקנו כל כך, על-כן על-ידי זאת הבכיה בעצמה שדוחין הדמעות חלקי הראות לחוץ על-ידי זה מנרשין מעצמו חיזו דהאי עלקמא וזוכין להסתכל בישר על התכלית. וזהו, "על אלה אני בוכיה עיני עיני ירדה מים כי רחק מפני מנחם". 'רחק' דיקא, כי עקר הנחמה מכל הצרות הוא הסתכלות על התכלית, ובעונותינו שהסתכלנו מן הצד רחק מפני מנחם, 'רחק' דיקא פנ"ל, כי התכלית רחק מאד. רק על-ידי שעוצמין עיניו וכו' פנ"ל, על-ידי זה יכולין להסתכל לשם, אבל בעונותינו הרבים שהסתכלנו מן הצד אנו רחוקים מהנחמה שהוא התכלית וכו' פנ"ל. ועקר הבכיה על שרפת התורה שנמסרו וכו', כי עקר הנחמה על-ידי הפטול הנ"ל הוא על-ידי התורה שממשיכין משם וכו'. ועל-ידי זה יכולין בכל פעם בנקל לחזר ולהתפטל ולהסתכל על התכלית, כי באמת צריך האדם להסתכל תמיד לשם כמו אבות העולם וכו', אך רב בני אדם אין זוכין לזה, על-כן נתן לנו את התורה

שהיא נמשכת מהרשימה וכו'. ועל-כן על-ידי זה פשעוּסְקוּן באמת ומשימין עיניו ולבו על התורה, על-ידי זה יכול לחזר ולהתלהב לבו להסתכל לשם, ועל-ידי זה יחזר ומשיך חדושי תורה משם. וזה עקר בחינת מעלת המוחשבות שחושבין תורה וכו' וכן בכל פעם, אבל על-ידי החרבן אבדנו הרבה. ועל-כן צריכין לבבות הרבה על זה עד שיחזרו ומשיך תורה משם שהוא עקר הנחמה:

וזהו, "קול ברמה נשמע גהי כבי וכו' מנעי קולך מכבי וכו' פי יש

לח

תקנה לאחריהך וכו'", כי כשאין יכולין לבנו הראות פנ"ל צריכין להתפלל ולצעק הרבה וזה תלוי בזה, כי שלמות התפלה על-ידי הסתכלות הנ"ל וכן הסתכלות הנ"ל על-ידי דבורי התפלה והתורה. וזהו בחינת עיון תפלה, 'עיון' דיקא. וזהו גדל הפעלה לעשות מהתורות תפלות. ועל-כן היום לעשותם, ולא למחר, כי בפתים חפשי וכו', כי שם בעולם הבא יתפטל אל התכלית בלי שום עשייה, כי בזה העולם צריכין לקשר הרשימו בכמה קשרים, שזהו בחינת כלל המצות מעשיות. ועקר הוא קשירת התפלין שהם עקר הרשימו ועל-כן הם עקר הדבקות. ועל-כן שבת שהוא מעין עולם הבא אין מניחין בו תפלין, כי אז מתקמת הרשימו של הפטול בלי עשייה שהוא קשר התפלין:

כי שם מקור החיים, כמו שכתוב: "כי עמך מקור חיים". וחזר וכפל, ואמר לך בְּדַמְיֶךָ חַיִּי. זה בחינת החיות שִׁמְמוֹשִׁיכִין אחר הבטול שִׁמְנַחֲמִין וּמְחַיִּין עֲצָמוֹן על-ידי התורה שהוא החיים, כמו שכתוב: כי הוא חַיִּיד וְכוּ'. ועל פּוֹן כָּפַל בְּדַמְיֶךָ חַיִּי שְׁתֵּי פְעָמִים, כי הראשון מורה לברח אל התכלית מתוך התנגדות הדמים והדינים שמשם גָּדַל הַצָּעַר. והוא, בְּדַמְיֶךָ חַיִּי. כי שם בהתכלית מקור החיים וכו' ל. ובְּדַמְיֶךָ חַיִּי הַשְּׁנֵי מורה להחיות עֲצָמוֹן על-ידי התורה אחר ששכין מהבטול, שזוהו בחינת קריאת השם להתינוק אחר המילה וכו' ל.

ד וזה בחינת סוד פנינת המילה, כי מבאר בכתבי האר"י ז"ל שפנינת המילה הוא להמשיך ולגלות התקדים למטה שלא יהיו סתומים למעלה מהתזה וכו', כמו שמבאר שם, עין שם. והענין, כי אי אפשר לגלות התקדים כי אם על-ידי בחינת המבאר לעיל בהתורה הנ"ל. שהוא על-ידי שפוטמין ענינו מחיזו דהאי גלמא לגמרי ומסתכלין בו על התכלית האחרון הנצחי שעל ידי זה עקר שלמות התפלה וכו' פנ"ל, כי לכאורה קשה מאחר שבאמת כל מה שהשם יתברך עושה עם האדם הכל הוא לטובתו, כמו שאמרו רבותינו ז"ל שצריך האדם לומר כל מה דעבדין מן שמיא לטב עבדין, אם פן למה צונו ה' יתברך להתפלל על הצרה, רחמנא לצלן, הלא כל היסורין

וזהו בחינת מילה בזמנה דיקא דוחה שבת שאז בטול כל המלאכות הנמשכין מנהמת הנחש:

ועל פּוֹן חֲסִידִים הַרְאֻנוּם הָיוּ שׁוֹהִים שְׁעָה אַחַת קִדְּם הַתְּפִלָּה כְּדֵי שִׁיכְנוּנוּ לָבֶם לְמָקוֹם, לְהַסְתַּכֵּל עַל הַתְּכֵלִית, שְׁעַל-יְדֵי זֶה עָקַר שְׁלֵמוֹת הַתְּפִלָּה. וְאַחַר כֵּךְ שְׁעָה אַחַת לְהַמְשִׁיךְ וּלְקַשֵּׁר הַיָּטֵב הַרְשִׁימוּ שְׁמִשָּׁם הַתּוֹרָה. וְעַל-כֵּן עַל-יְדֵי זֶה בְּאֵמַת תּוֹרַתָּן מִתְּבַרְכַת פּנ"ל, כי משם עקר התורה פנ"ל ומלאכתו וכו', כי על-ידי זה מתבטלין כל המלאכות:

ועל פּוֹן אַחַר הַמִּילָה קוֹרִין שֵׁם לְהַתִּינוֹק הַנּוֹמָל, כי עקר הנחמה מהצער אחר ששכין מהבטול שאז מתגבר הצער ביותר ואז עקר הנחמה הוא על-ידי התורה ששואבין מהזרחה של הבטול וכו' פנ"ל. וזה בחינת השם שקורין אז להתינוק, כי השם הוא בחינת התורה, כי אוריתא שקא דקדשא בריה הוא ומשם נמשכין כל שמות בני ישראל שבלם בלולים בהתורה, כי קדשא בריה הוא וישראל ואוריתא פלא חד, על-פּוֹן על-ידי השם, שהוא בחינת התורה, מחיין את התינוק מהצער והקאב וכו' ל. וזה בחינת "ואמר לך בְּדַמְיֶךָ חַיִּי ואמר לך בְּדַמְיֶךָ חַיִּי", שְׁתֵּי פְעָמִים, הֵינּוּ בְּדַמְיֶךָ, שהוא הצער והקאב הגדול שפּוֹבֵל בַּעַת הַחַתּוּךְ שֶׁנִּשְׁפָּד דְּמוֹ וְהַתְּקוּן לָזֶה לְבָרַח אֶל הַתְּכֵלִית. וְהוּא, בְּדַמְיֶךָ חַיִּי.

לקוטי הלכות

הלכות מילה ה

יורה דעה רנא

והצרות הם ושלום, הם טובות גדולות באמת לזכותו על ידם לחיים נצחיים? אך באמת בודאי מה 'שה' יתברך עושה להתאדם הכל לטובה ואף-על-פי-כן הוא צריך להתפלל ולבקש מה' יתברך לצאת מהצרה לרוחה, כי עקר בריאת העולם היה בשביל האדם הבעל בחירה, הינו 'שה' יתברך ברא את העולם שיהיה הכל נמסר ביד האדם שהאדם דיקא יעשה פלים וצנורות להמשיך שפעו וחסדו יתברך למטה ובלא תקוני הפלים הנעשים על-ידי האדם אין שפע החסד יכול לירד למטה כי אם ירד החסד קדם תקוני הפלים יהיה בבחינת רבוי השמן הנורם בבוי הנר ואזי החסד נתהפך לדין קשה חס ושלום, ועקר תקון הפלים הוא על-ידי תורה ותפלה והעקר על ידי תפלה. וכמו שכתוב: "וכל שיהי השירה מרם יהיה בארץ וכו' כי לא המטיר ה' וכו' ואדם אין". ופרש רש"י שאדם אין להתפלל וכו', הינו כנ"ל ועל-כן קדם שמתפלל האדם בודאי הוא טובה גדולה כל מה שבא על האדם אפלו יסורין חס ושלום, כי הכל לטובתו, כי לפי מעשיו אין יכול לירד לו שום שפע וחיות כי אם על-ידי זה וגם זה בחסד גדול כי אם היו משפיעין לו רק חסד בלא דין פלל היה חס ושלום, בבחינת רבוי אור שמויק יותר וכנ"ל. ועל-כן עקר התקון על-ידי התפלה ועקר התפלה הוא בחינת המתקת הדינים שעל-ידי התפלה היא

מתקת הדינים ומתקן פלים שיוכל לקבל שפע חסדו יתברך ואז יקא יכול לבלל היסורין, כי יוכל לקבל חסדו ומכותו יתברך הנצחית בלא היסורין רק על-ידי תקוני הפלים שתקן על-ידי התפלה וכנ"ל. ועל-כן עקר תקון התפלה הוא על-ידי בחינת הנ"ל, על-ידי שמסתכלין על התכלית וכוללין כל התפלה באחד ששם בלא טוב וכנ"ל, כי בלא זה אין יכולין להתפלל כלל מחמת ענין הקשיא הנ"ל וכמו שהקשה במדרש רבה, וכי גותנין לשומה ולתינוק מה שמבקשין? למשל כשאחד יש לו עניות, חס ושלום, או יסורי הגוף חס ושלום, ומתפלל שימן לו ה' יתברך פרנסה ועשירות ובריאות הגוף וכו'. קשה ענין הנ"ל ואיך שקד להתפלל ואיך ישמע ה' יתברך תפלתו לתן לו פרנסה ובריאות וכו', הלא פונת ה' יתברך שנותן לו עניות וכו' הוא לטובתו כדי למרק עונותיו שהוא טובה נצחית וגם אולי פונת ה' יתברך מחמת שידע שאם היה לו פרנסה, מפל שפן איזה עשירות יקלל מעשיו ביותר כמו שרואין בחיוש פמה מקלקלים רב העשירים מעשיהם והעשר שמור להם לרעתו, אשר על זה התפלא שלמה המלך עליו השלום, יש הכל וכו' עשר שמור לבעליו לרעתו. וכי יש רעה גדולה מוזאת כשנותנין לאדם איזה אלפים מטבעות לשחוק בהם בזה העולם העובר בהרף עין ואחר כך המזון הורגת אותו

ועוקרת אותו משני עולמות חס ושלום, וכמו שאיתא בזהר הקדוש, חייבת בהון בעותרא בהאי עלמא ולבתר קטילת להון רחמנא לצלו, על-כן עקר תקון התפלה הוא על-ידי הבחינה הנ"ל שצריכין מקדם להפיל באחד ולהסתפל רק על התכלית ולדע ולהאמין שהכל לטובה, ואז דיקא יכולין להתפלל אחר כך על כל מה שצריך, כי אז יכול להמשיך תקונים מאור הרשימו של הבטול שעל-ידי זה יהיו נעשים פלים להמשיך בתוכם רב שפעו וחסדו שעל-ידי זה יכול לקבל פרנסה ועשירות ובריאות וכיו וכו' והכל יהיה לטובה מאחר שכבר תקן פלים כראוי לקבל בהם שפע חסד וזהו בעצמו הענין המבאר בהתורה הנ"ל שאחר כך כששבו מהבטול מכיון צמאון הנפש מהיסורין על-ידי התורה שמקבלין מהרשימו, כמו שמבאר שם, ענין שם היטב:

כי כל התורה שמקבלין וממשיכין משם מהרשימו של הבטול הנ"ל צריכין להמשיכה על-ידי תפלה ותחנונים וכמבאר בדבריו ז"ל בכמה מקומות בהתורה ראיתי והנה מנורת זהב סימן ח' על פסוק 'ומען מבית ה' יצא'. ובהתורה 'תשעה תקונין וכו''. וכן מובן בהתורה הזאת שמתחיל לדבר לעשות אחד מקל התפלה על-ידי ההסתכלות על התכלית, ואחר כך מסים שעל-ידי ההסתכלות על התכלית ממשיכין תורה מהרשימו, ענין

שם, אך באמת הכל אחד, כי תורה ותפלה תלויים זה בזה, כי הארת הזריחת הרשימו הקדושה והנוראה הנ"ל שגשגאת מהבטול צריכין תחלה להמשיכה על עצמו ולקשרה בגופו היטב על-ידי תפלה שהיא בחינת שרש ומקור המעין הנמשך מהרשימו הנ"ל, ואחר כך מתפשט המעין ונעשה מזה חרדיש תורה ועל-ידי זה מקרר ומבטל היסורין, כי על-ידי התפלה והתורה נעשים פלים שעל-ידי זה יוכל לקבל שפע חסדו לטובה לחיים נצחיים ולא לרעה ולמות מיתת עולם חס ושלום, על-ידי זה וכנ"ל.

ועל-כן באמת אין אדם יודע אך להתפלל כי אם צדיקי הדור האמתיים. וכמו שאמרו רבותינו ז"ל, מי שיש לו חולה בתוך ביתו ילך אצל חכם, כי אי אפשר להביא אל התכלית כי אם הצדיק האמתי שהוא בחינת בעל השדה הנאמר שם בתחלת התורה הנ"ל שהוא מסתפל על כל מי שרחוק עדין מהתכלית ואין תפלתו כלולה באחד, שיראה להביאו אל התכלית שתהיה תפלתו כלול באחד, ענין שם. ועל-כן שלמה בעת שהתפלל בשננומר הבית-המקדש שישמע ה' יתברך תפלת ישראל המכונים דעתם לשם אמר בפרוש, ונתת לאיש ככל דרכיו אשר תדע את לבבו וכו' וכמו שפרש רש"י שם, אם אתה יודע שהוא משחית בממונו את חברו אל תתן לו, ענין שם, ועל פן באמת יש בזה נפלאות המים

דעים ואין מי שיודע להחפיל פראוי כי אם צדיקים האמתיים כנ"ל ושאר בני עולם צריכין לקשר תפלתם להצדיקים הנ"ל והם יגלו תפלתם פראוי שימשיכו להם שפע מה שצריכין בני חיי ומווני וכו' באפן שלא יזיק להם לנצח חס ושלום, רק, אדרבא, על-ידי השפע דיקא יתתקנו וישובו אל ה' וזה שדקדק שם שלמה בתפלתו, כי אתה ידעת לבדך את לבב כל בני האדם למען יראוך כל הימים וכו', הינו שבקש שימלא ה' יתברך תפלת ישראל מה שמבקשים, אבל יתנה רק לטובה שזכו ליראה מלפניו יתברך על-ידי זה וכנ"ל. רק על הנברי התפלה, ועשית ככל אשר יקרא אלך הנברי וכו'. ופרש רש"י שם, כדי שלא יקרא תגר וכו', ובשביל זה מתפללין לפעמים הצדיקים על הרשעים והרחוקים הפאים אליהם שיהיה להם עשירות והכל בשביל קדשת השם כדי שלא יקראו תגר וימלקל להם יותר ועל-כן באמת יש בענין זה של התפלה גפלאות ונסתרות הרבה ועל-כן באמת אסור להתעקש ולדחק עצמו על שום דבר בתפלתו רק אם יתן השם יתברך יתן ואם לאו, כמו שמבאר בהתורה תשעה תקונין, כי אוילי אי אפשר למלאות בקשתו אפלו על-ידי התפלה, כי יזיק לו יותר חס ושלום, כשימלאו בקשתו וכנ"ל ואם ידחק ויתעקש בתפלתו יכול להיות שימריח את ה' יתברך עד שימלא בקשתו, כי

בשביל זה ברא את האדם שיהיה פח בתפלתו להמשיך כל ההשפעות כנ"ל, אבל לא יהיה לו לטובה, כי אין פח בתפלתו לתקן הפלו שצריך לקבלת השפע שהוא רוצה:

ה נמצא, כל זמן שאין האדם מתפלל או התקרנות שלו הם לו לטובה גדולה כנ"ל ואף על-פי כן צריכין תפלה, כי על-ידי התפלה מתקן בליים פראוי שעל-ידי זה יוכל למלאות כל התקרנות שלו ולא יזיק לו השפע כלל מאחר שכבר נתתקנו בליים לקבל שפע התסד ואז דיקא אחר שהתפלל פראוי תבא לו השפע לטובה ולברכה כנ"ל. אבל עקר התפלה צריך שתהיה באמת בשביל תכלית הנצחי, כי עקר שלמות התפלה הוא רק כשמתפללין על התכלית וכנ"ל. וזה בחינת מה שאיתא שעקר התפלה צריך שתהיה בשביל חסרון השכינה, כבבול, וכן כתוב בהתורה 'להמשיך שלום' על מה שאמרו רבותינו ז"ל, ושקלית לסלתאי ואנחי בכותא דרקיע וכו'. שעקר התפלה יתיה לצורך הנשמה אפלו רפאנו וברך עלינו וכו'. וזהו בעצמו מה דאיתא שעקר התפלה יתיה על חסרון השכינה כנ"ל, כי כל התקרנות של הנשמה הם חסרון השכינה, כי הנשמה הוא חלק השכינה, כבבול, פירע, הינו כנ"ל שעקר התפלה צריך שתהיה בשביל התכלית, כגון כשמתפלל על פרנסה ועשירות יתפלל

פ"ב

הנצחית אחר התחיה. וזהו, רב להושיע, שה' יתברך הוא רב להושיע שהוא מרבה ישועות לכל אדם בכל עת. וזהו שמזכירין כל פְּרִי חֶסְדֵי יתברך שהוא מכלכל חיים בחסד מחיה מתים וכו' סומך גופלים ורופא חולים ומתיר אסורים ומקים אמונתו לישיגי עפר וכו', הינו שה' יתברך עוזר תמיד הן בענין פרנסה הן בענין רפואות וכו', כי הוא מצמיח ישועות תמיד, וכמו שאומרים בסוף הברכה הזאת: 'מי כמוך וכו' מלך ממות ומחיה ומצמיח ישועה' וכו', רק מה שפעמים נתעכב שפע הפרנסה או של הרפואה וכו' הכל הוא לטובה, כי פגמתו יתברך לטובה ולחסד נצחי תמיד. ועל־כן כופלין במה פעמים בברכה זאת הוקרת תחית המתים, שזהו עקר כלל הברכה שבה מתחיל ובה מסים מחיה המתים. ואם בן קושה לכאורה מה שיכות יש לשאר הפרטים של צרכי הגוף בעולם הנה שהזכיר בברכה זאת שהם פרנסה ורפואה וכו'? אך באמת על־פי הנ"ל הכל ניקא כי הכל אחד, כי עקר התכלית יזכה כל אחד לאחר התחיה. ועל־כן הזכיר בברכת התחיה כל החסדים פרטיים שה' יתברך עושה עם האדם בזה העולם וחוזר ושונה ומזכיר בכל פעם ענין התחיה לומר שכל החסדים שה' יתברך עושה עם האדם בזה העולם הכל הוא באפן שיצמח לו על־ידי זה טובה וחסד נצחי אחר התחיה שהוא התכלית

שה' יתברך יתן לו פרנסה או עשירות בזה האפן שייטיב מעשיו על־ידי זה ויתקן ולא ימלכל חס ושלום על־ידי זה, וכן בכל מה שמבקש ומתפלל וכו"ל. ועל־כן סדרו לנו חכמינו ז"ל סדר התפלה בסדר גפלא שבתחלה צריכין לסדר שבחו של מקום בשלש ראשונות. ואחר כך מתפללין על צרכיו בשלש עשרה אמצעות ואין מתחילין להתפלל מיד על צרכיו, כי תחלה צריכין לסדר שבחו של מקום ומזכירין בתפלה עצם חסדיו יתברך בברכה ראשונה ששם עקר פגנת התפלה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, הינו בחינה הנ"ל שבתחלה משבחין אותו יתברך בעצם חסדו שהוא יתברך עושה חסד תמיד וכל מה שעושה הכל לטובה, כמו שאומרים שם, גומל חסדים טובים וכו' עד מלך עוזר ומושיע ומגן, הינו שבודאי כל מה שעושה ה' יתברך הכל חסד גדול וטוב אמתי ונצחי. ואחר כך מתחילין אתה גבור שהוא כנגד מדת הגבורה דקדושה ששם עקר תקון הכלים כידוע ושם מזכירין גבורותיו ונפלאותיו שכול לתקן הכל כמו שאומרים שם, אתה גבור לעולם ה', שהוא פעין מה שפרש רש"י על פסוק, ואתה מרום לעולם ה', שפרש שם, לעולם יודך על העליונה, הינו כנ"ל, כי פגמתו תמיד לטובה נצחית. וזהו, מחיה מתים אתה. ואז עקר התכלית הנצחי וכל מה שה' יתברך מגלגל עם האדם הכל לטובתו

לקוטי הלכות

הלכות מילה ה

יורה דעה

רנה

וממילא יבין כל אחד שמנה נמשך מה ש'לפעמים נתעכב השפע אצל אהר הן בפרנסה הן בשאר הצטרבות, כי הכל למטבתו הנצחית אחר התחנה, כי הוא יתברך בודאי כל יכול ויכול לפרנס הכל ברוח ולתן לכל אחד עשירות גדול ורפואה בכל עת, כי הלא הוא יתברך מה המכלכל חיים וכו' ורופא חולים וכו', אך מה שמתעכב השפע לפעמים הוא מחמת שהוא מכלכל חיים בתוך באפן שיתקום מחיה מתים ברחמים רבים, וכן הוא יתברך סומך נופלים ורופא חולים ומתיר אסורים באפן שיקום אמינותו לישני עפר, הינו כנ"ל. ועל-כן נסמך אצל הפרנסה בפרטיות הזכרת תחית המתים לפני ולאחריו, כמו שאומרים מחיה מתים אתה וכו' מוריד הגשם או מוריד הטל, שהוא המשכת הפרנסה. וכן תקף אחר כך מכלכל חיים בתוך מחיה מתים וכו':

כי בענין הפרנסה מתעסק לב האדם ביותר וקשה לו בכל פעם על עובי הפרנסה, בפרט בימי הגלות שפרנסת ישראל, בפרט פרנסת הכשרים נתמעטה מאוד וגם כי הפרנסה מברח האדם אליו בכל יום יותר משאר הפקשות. ועל-כן הזכיר אצל הפרנסה ביותר הזכרת תחית המתים לומר שה' יתברך מכלכל ומפרנס כל האדם, אך הוא יתברך מסבות מתהפך בפרנסתו שמתפרנס ומכלכל החיים שיהיה באפן שיתיה מתים וכו',

דהינו שיזכו לתכלית הנצחי וכנ"ל. ותכף אחר כך אומרים קדשה וברכת אתה קדוש, שזהו פנינת עצם התכלית שיזכו וישראל אחר התחנה שיקדישו שמו ויתברך בכלל כל הקדושים אשר יהללך סלה, אשרי הזוכה לזה. ואחר שמסדרין שלש ראשונות שמסדרין שבחו של מקום שעל-ידי זה מודים ומודיעים שה' יתברך גומל חסדים טובים תמיד וכל מה שעושה הכל למטבה בשביל התכלית הנצחי וכנ"ל אחר כך מתחילין להתפלל על צרכיו, כי רק עתה שך להתפלל על צרכיו אחר שפבר הודינו שהכל למטבה כי הוא יתברך כל יכול כנ"ל, רק אנו מתפללין על צרכינו באשר צנונו כדי לעשות בליים לקבל השפע כנ"ל, כי גם פננתנו בתפלותינו הוא רק בשביל התכלית הנצחי רק שאנו צריכים להתפלל בפנינו כדי לעשות בליים כנ"ל. וכמו שמבאר בהתורה "ואתם תהיו לי"

וכו' על פסוק: "ויתברך אתכם באשר דבר לכם". ועל-כן בברכות האמצעיות אנו מתחילין תחלה לבקש על הדעת שיהגנו מאתו דעה וכו' ואחר כך מבקשין השיבנו לשוב אליו יתברך ואחר כך על סליחת עונות שכל אלו התפלות הם רק בשביל התכלית. ואחר כך אנו מתפללין על צרכי הגוף שהם רפאנו וברך עלינו וכו', כי באמת גם צרכי הגוף שאנו מתפללים כל פננתנו בשביל הנשמה כדי שנוכל על-ידי בריאות הגוף ועל-ידי

יורה דעה

לא וכינו לתקן פלים פראוי בשביל קבלת החסדים ועל-כן אז, אדרבא, זהו עצם החסד מה שהחסדים סתומים למעלה ואין נשפע מהם למטה כי אם מעט דמעט פידוע, כי זה לטובה גדולה, כי מאחר שעדין אין פלים לקבל זהו חסד גדול שהם סתומים ואין נמשך מהם למטה כי אם מעט מאד כדי שלא יזיק רבוי השפע חס ושלום, וכנ"ל. ועל כן על-ידי מצות מילה שעל-ידי זה סותם עיניו מחויו דהאי עלמא, שזהו בחינת העברת הערלה ונכלל באחד ואחר כך שב משם בבחינת רצוא ושוב, שזהו בחינת קריאת השם להתינוק, שהוא בחינת המשכת התורה וכנ"ל, שעל-ידי זה מתקנים הפלים לקבל שפע החסד, על-כן מופלא נמשכין ונתגלגל החסדים הסתומים מאחר שכבר נעשו פלים לקבל וכנ"ל, כי עקר תקון הפלים לקבל שפע החסד הוא על-ידי הפטול הנ"ל שעל ידי זה נמשכין תורה מדרשימו של הפטול שעל ידי זה עקר תקון הפלים וכנ"ל:

ז וזה שאיתא בזהר הקדוש: צוחין בכלבים הב לן מוזנא, הב לן חיי וכי. כי עקר התפלה על בני חיי ומוזני וכי. צריך להיות בשביל התכלית וכנ"ל. וזה שפסם שם, ולא שאלין על מוזנא דשכינתא וכי, הינו שצרכין לשאל ולהתפלל רק על תקון הנפש שהוא התכלית, שהוא עלית השכינה:

ברכת הפרנסה וכי לעסק בתורה ולקנים מצותיו ותפודה, כי עקר התפלה צריכה להיות רק בשביל התכלית הנצחי וכנ"ל. ועל-כן אנו אומרים קריאת שמע קדם התפלה, כי על-ידי קריאת שמע אנו נכללין באחד ואז ידקא יכולין להתפלל וכנ"ל:

ו וזה בחינת פגנת המילה הנ"ל שהוא לגלות החסדים הסתומים למעלה להמשיכין למטה למקום גלוי החסדים, הינו כנ"ל, כי על-ידי מצות מילה שעל-ידי זה נכללין באחד על-ידי עצם הפאב של התינוק, שעל-ידי זה מעצים עיניו מחויו דהאי עלמא לגמרי, שזהו בעצמו בחינת חתוד והעברת הערלה וכי כנ"ל, על-ידי זה ממשיכין ומגלגל החסדים למטה שאז עקר המשכת החסדים בעולם פידוע בפגנות שכל זמן שהחסדים סתומים למעלה אין החסדים נמשכין בעולם רק בשזוכין לתקנם עד שימשיכו אותם במקום הגלוי שאז מאירין ומתפשטין בעולם, ולכאורה קשה אם כן מדוע נקראים בשם חסדים כל זמן שהם סתומים, כי הלא עקר חסדו ותפודה הוא בשעושה חסד עם הברואים, שזהו מדת החסד, אבל כל זמן שהם סתומים ואינם מתגלים למטה והשפע של החסד אינה מתפשטת עדין מדוע נקראים בשם חסדים? אך על פי הנ"ל מוכן הדבר היטב, כי מה שהחסדים סתומים ואינם מתפשטים למטה הוא רק מחמת שעדין

ח וזה שאמרו רבותינו ז"ל: 'חסידים הראשונים היו שוהין שעה אחת ומתפללין כפי שכיננו לבם למקום', היינו שהיו שוהין שעה קדם התפלה כפי לבן לבם ודעתם לה' ותברך לבטל עצמן באור האין סוף כפי לכלל תפלתם באחד שנה עקר שלמות התפלה כנ"ל. וזה שאיתא שם בגמרא שהיו שוהין שעה אחת קדם התפלה ושעה אחת אחר התפלה, כי גם אחר התפלה היו שוהין שעה אחת כפי להמשיך ולקשר היטב אור הרשימו בדעתם ולבם שעל ידי זה מקררו ומבטלין כל היסורים וממלאין ומשלימין כל החסרונות, כי משם כל תקון הכלים לקבל כל ההשפעות טובות וכו"ל. וזהו שמקשו שם, וכי מאחר שהיו שוהין תשע שעות בתפלתן תורתן מתי געשית ומלאכתן מתי געשית? ותרו, מתוך שהיו חסידים תורתן משתפרת ומלאכתן מתברכת, הינו כנ"ל שמתחמת שהיו שוהין שעה קדם התפלה שעל ידי זה וכו' לבחינת בטול הנ"ל, שעל ידי זה עקר שלמות התפלה כנ"ל. וכן אחר התפלה שהיו שעה אחת כפי להמשיך ולקשר היטב אור הרשימו בלבם שמשם נמשכת כל התורה ומשם תקון כל הכלים לקבל כל הברכות וכל ההשפעות, על כן בודאי היתה תורתן משתפרת, כי משם נמשכת כל התורה כנ"ל. ועל ידי זה היתה מלאכתן מתברכת, כי משם נמשך כל ברפת השפע על ידי תקון

16

הכלים שנמשכין משם, שיהיו בחינת ויברך אתכם באשר דבר וכו' וכנ"ל. ועל כן הם נקראים חסידים על שם החסד, כי רק הם יודעים איך להמשיך החסדים ולגלותם למטה מחמת שהם יודעים לתקן הכלים כראוי על ידי הבטול שלהם ברצוא ושוב וכו':

הלכות עבדים

ט וזה בחינת מצות מילת עבדים, כי העבד הוא קנין כספו על כן מחיב למולו להעביר הערלה מקנין כספו, כי עקר מצות מילה להעביר הערלה מבשר קדש הוא כפי להעביר ולבטל אחיות והמת הנחש מהגוף כפי שיתתקן הגוף ויהיה כלי מכשר ומוכן לקבל אור הוריהו של הרשימו מהבטול הנ"ל, כי כל בריאת האדם היה בגין דישתמוצעין לה לדעת ולהפיר אותו ותברך. ועקר הידועה מקנינו ותברך נמשך על ידי הבטול הנ"ל ברצוא ושוב שעל ידי הרשימו הנ"ל מאירין להדעת כי ה' הוא האלקים וכלו טוב וכו' כנ"ל וכמבאר בסוף התורה הנ"ל על מאמר חכמינו ז"ל, עתיד הקדוש ברוך הוא לעשות מחול לצדיקים לעתיד לבא וכל אחד מראה באצבעו ואומר, זה ה' קוינו לו וכו', ומשם כל התורה נמשכת כנ"ל ועקר כלל כל התורה והמצות הוא כפי לקדש הגוף שיהיה כלי מכשר לקבל אור הרשימו הנ"ל, כי כשהגוף פגום על ידי איזה

עברה חס ושלום, אזי אינו יכול לבטל עצמו פראוי ואפלו אם לפעמים מתגבר ביותר ומבטל עצמו הוא רק ברגע קלה מאד וגם אחר כך בשחזור מהבטול אין הגוף יכול לקבל אור הרשימו מחמת פגמו ואזי חולף ועובר ממנו הרשימו מידי ושוכח בו יתברך חס ושלום, על-כן צונו ה' יתברך כל מצות התורה כדי לקדש גופנו על ידם, כדי שנוכל לקבל הרשימו הנ"ל ולקשרה בגופנו היטב ולזכור בו יתברך תמיד. ועל-כן באמת עקר שלמות השגת אלקותו יתברך וזכין רק הצדיקים הגדולים שקדשו עצמן פראוי וסתמו ועצמו עיניהם מחיוו דהאי עלמא לנגמרי והם נקיים וקדושים ופרושים ומבדלים מפל תאות עולם הזה אפלו של הטר עד תכלית קצה אחרון ורק הם זוכין להשגת אלקות על-ידי הרשימו של הבטול הנ"ל מחמת שגופם נד מאד מאד לקבל אור הרשימו בשלמות פראוי וכנ"ל. אבל השם יתברך המל עלינו ונתן לנו את התורה על-ידי משה שעל-ידי זה יכול כל אחד לזכור בהשם יתברך על-ידי שיקים מצות התורה על כל פנים שעל-ידי זה מתקדש גופו ויכול לקבל אורה התנוצצות מהזריחו של הרשימו הנ"ל. (ועין מנה בנקים אחר) כפי מדרגתו, כפי קיומו את התורה: וזה בחינת מצות מילה, שהוא מצוה ראשונה, שהוא להעביר הערלה, שהוא זהמת הנחש, כדי שיוכל לקשר בגופו אור הרשימו הנ"ל. וזהו בחינת

מצות מילה עבדים שהם קנין פספו כדי להעביר הערלה זהמת הנחש האנושי בחיוו דהאי עלמא מקנין פספו, כי עקר זהמת הנחש, שהוא חיוו דהאי עלמא, נתאחו ביותר בהממון, כי הכסף ענה את הכל, ושם כלולים כל ההבליים והתמדות של הבלי עולם הזה, כי בהממון נאחזין כל הל"ט מלאכות שנמשכו מחטא אדם הראשון על-ידי עצת הנחש, ועל-כן שם עקר העשייה והעבדות שהם כלל כל הל"ט מלאכות. שהם ההפך מהבטול הנ"ל, כי הבטול הוא לבטל הגוף לנגמרי שלא יהיה לו שום הרגשה כלל אפלו של ההכרחיות, עד שלא יגיע עפעפיו ולא יגיד בשפתיו ולא יזוז בשוב אבר, כמובא. והעשייה והעבדות של כלל הל"ט מלאכות שבלם בהמדות הממון הם ההפך ממש מהבטול. ועל-כן צריכים לקדש ביותר הל"ט מלאכות שיהיה בבחינת מלאכת המושפן, (כמבאר בנקים אחר) כדי לבטל מהם זהמת הנחש שנתאחו בהם ביותר כדי שלא ימנעוהו מלקשר הרשימו הנ"ל בלבו בעת שישב מהבטול שאז חוזר ומתגבר ביותר בחינת חיוו דהאי עלמא בדרך שני אנשים הנלחמים זה בזה וכו'. וכמו שמבאר שם לענין התנברות היסורין חס ושלום, עין שם, כי הכל אחד, כי חיוו דהאי עלמא שהם הבלי עולם הזה ותאותיו הם עקר היסורין של הנפש ומהם פאים כל היסורין של הגוף גם כן

לקוטי הלכות

הלכות מילה ה

יורה דעה

רנט

חס ושלום, עליבן צריכין למול את העבד שהוא קנן כספו כדי להעביר הערלה והמת הנחש מהעבד שהוא קנן כספו ששם עקר אחיותו כנ"ל. כדי שיוכל לקבל אור ה'רשימו ולקשרה בלבו כשחזור מהבטול שלא ימנעהו הערלה והזהמא של עבדו קנן כספו, כי עקר אחיות חייו דהאי עלמא והמת הנחש הוא בהממון ששם עקר העבדות וכנ"ל. ועליבן העבד חיב בכמה מצות וכל מצות שהאשה חיבת בהן העבד חיב בהן, כי צריך לקדש העבד שהוא קנן כספו במצות התורה ולטובלו ולמולו לשם עבדות כדי לטבול והמת הנחש מקנן כספו ששם עקר אחיותם וכנ"ל.

י ועל כן כשנמול העבד של בהן מותר לאכל בתרומה וכתוה ושוק מה שישראל בעצמו אסור בו, כי ה' יתברך קדשנו במצותיו כדי שנוכל להביר אותו על ידי זריחת הרשימו הנ"ל שבשכיל זה אנו צריכין לקדש אכילתנו שלא לאכל דברים האסורים שהם נבלות ומטרפות ומינים כמאים שנאחו בהם והמת הנחש ביותר, שעלידי אכילתם נפגם הגוף ואינו יכול לקבל אור הזריחה הנ"ל. וכשם שדברים כמאים אסורים מחמת זה, כמו כן להפך אסר עלינו גם כמה דברים קדושים שאסורים לאכל מחמת רבוי קדשותם, כגון תרומה וקדשים לזר שאסורים הוא כדי שלא יקבל החיות הנמשך על ידי האכילה בבחינת רבוי אור

שגורם שבירת פלים חס ושלום, כי עקר המשכת אור הנ"ל הוא עלידי תקון הפלים וכנ"ל, עליבן אסור הזר לאכל תרומה וקדשים מחמת רבוי אור, כי אין פח למי שאינו בהן להמשיך ולקשר האור הנמשך עלידי אכילת תרומה וקדשים, כי הוא אצל בבחינת רבוי אור, אבל העבד, שהוא קנן כספו של בהן, יכול לאכל תרומה וקדשים כמו רבו הפהן, כי הוא נכלל בו, מאחר שהוא כספו של בהן ששם עקר גמר תקון הפלים, כי עקר תקון הפלים נעשים עלידי שמקדשין הממון מאחיות והמת הנחש הנאחו בה"ט מלאכות, כי הפהנים עבודתם בבית המקדש ובמשכן ששם עקר תקון פל ה"ט מלאכות כמו שמבאר במקום אחר. ועליבן הם מכפרים כל העונות הבאים מזוהמת הנחש ועקר כפרתם עלידי הממון שמי שקטא צריך להביא מממונו וכספו קרבן כפי החטא. ועלידי זה הפהן מכפר עליו מחמת שבבית המקדש שם עקר הבטול ושם מאיר היטב אור הרשימו הנ"ל, כי קבלת זריחת אור הרשימו הנ"ל הוא כפי קדשות האדם והמקום והזמן, עליבן העבד שהוא קנן כספו של בהן יכול לאכל בתרומה וקדשים, כי עקר שלמות הפהן שיתקן הממון מזוהמת הנחש עד שכל התפצים שבעולם שפלים כלולים בממון ויכול לקבל אור הרשימו הנ"ל. שזה עקר התקון וכנ"ל:

יורה דעה

את ישראל שנקימו את התורה ויקשרו אותה היטב בלכם שלא תשכח ותעבר מהם, הינו בחינה הנ"ל שנקשרו אור וריחת הרשימו הנ"ל שמושם כל התורה ולקשרה היטב בלכם על-ידי עסק התורה והמצוות. ועל-פני חוזר ושונה את כל ההתנוצצות אלקות אשר ראו בשעת מתן תורה ובשעת קריעת ים-סוף וכו'. כמבאר בסדרים הקדומים, כמו שכתוב ב"ואתחנן", "אתה הראת לדעת כי ה' הוא האלקים וכו'". וכן חוזר ושונה שם כל מעשה ה' הגדול והנורא אשר עשה במתן תורה שדבר עמהם פנים בפנים וכו' ואחר כך אמר "שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד" שהוא מצות קריאת שמע בכל יום שמחוב כל אחד מישראל לומר קריאת שמע בכל יום במסירת נפש כדי לכלל באחד. ועל-פני סותמיו עיניהם בשעת קריאת שמע כדי לכלל בהתכלית שהוא כלו אחד שאי אפשר להכלל שם כי אם על-ידי סתימת העינים היטב וכו"ל ואחר כך אמר, ואהבת וכו' פנ"ל, וקשרתם לאות על ידך וכו' וכל הפרשיות שאחריו שפבלם מוכיחם לקיים את התורה כדי לקשר התנוצצות אלקותו יתברך בלכם וכו"ל. ולזה מקשר, "והיה עקב תשמעון וכו'". עקב בחינת רגליו, הינו כשמתקשרו את התורה בלבבכם כל כך עד שתשמעו אותה בתוך העקבים והרגליו שהוא בחינת המזון שנקרא רגל, כמו שכתוב: "ואת כל היקום אשר

יא וזהו ואהבת את ה' אלקיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאורך. שנסמך אחר פסוק שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד, שזה עקר בחינת הפפול לבל עצמו ולכלל באהדתו במסירת נפש על קדוש השם, כמו שאמרו רבותינו ו"ל. ואחר כך אומרים, ואהבת את ה' אלקיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאורך, שהוא המזון, לקשר אור הרשימו בלבו ונפשו ומאדו שהוא מזון, שקלול כל חמדת עולם הזה שיכפול הכל בשביל אהבת השם יתברך, כי עקר התקשרות אור הרשימו הוא כשמשמר ונקודש גם את מזונו מחיו דהאי עלמא ששם עקר אחיות זהמת הנחש פנ"ל. ושם עקר תקון הפלים, כי עקר התהוות בחינת הפלים הוא בחינת שמאל גבורות מצוממים פידוע, שזהו בחינת המזון, בחינת בשמאלה עשר וכו'. וזה בחינת קדשת שבת שהוא התכלית, בחינת עולם הבא שאז מתבטלין כל הל"ט מלאכות. ואז עקר שלמות הדעת לידע מזונו יתברך על-ידי אור הרשימו הנ"ל מחמת שאז מתבטלין כל הל"ט מלאכות שבמזון וכו"ל. ועל-פני מילה דוחה שבת, כי אי אפשר לקבל קדשת שבת, שהוא התכלית, כי אם על-ידי שמעבירין הערלה וכו' וכו"ל:

יב וזה: "והיה עקב תשמעון את המשפטים האלה וכו'". כי כל ספר משנה תורה הוא שמושה מוכיח

לקוטי הלכות

הלכות מילה ה

יורה דעה רסא

ברגליהם". ודרשו רבותינו ז"ל, זה ממונו של אדם שמעמידו על רגליו, אז, "ישמר ה' אלקיך לך את הברית ואת החסד וכו'". כי אז יהיה לך פלים לקבל את החסד וכו', כי עקר תקון הפלים נעשין בשמחתנין את המזון ששם כלל כל המדות חייו דהאי עלמא וכו'. ועל-כן קרא את התורה משפטים, כמו שכתוב: "ויהי עקב תשמעון את המשפטים האלה וכו'". כי משפט לשון יסורין, כמו שפרש רש"י בישעיהו שמשפט משמש שלש לשונות וכו'. כי עקר קבלת התורה הוא על-ידי יסורין שעל-ידי זה סותמין עיניו מחייו דהאי עלמא ונכלליו באחד שעל-ידי זה מקבלין משם משפטי התורה ועל-כן נקראת התורה משפט:

הנ"ל לקשרה בלבו פראוי. כי לקבל תורה מזריחת הרשימו הנ"ל ולקשרה בלבו פראוי לזה צריכין לקדש הגוף על-ידי תורה ומצוות וכפי קדשת הגוף כן זוכה לקשרה בלבו כנ"ל. וכמו כן צריכין קדשת המקום שהוא ארץ-ישראל ועל-כן הדר בארץ-ישראל דומה כמו שיש לו אלוק, כי עקר התנוצצות אלקותו שנמשך מזריחת הרשימו הנ"ל הוא בארץ-ישראל. ועל-כן כל ספר דברים מדבר הרבה בשבח ארץ-ישראל, כי עקר קיום התורה שנמשך מהזריחה הנ"ל הוא בארץ-ישראל ועל-כן צריכין לסבל יסורין קדם שבאין לארץ-ישראל, כי הבטול הנ"ל שמשם מאירה הרשימו הנ"ל בא על-ידי יסורין כנ"ל:

יג וזה שאמרו רבותינו ז"ל ששלשה דברים באים על-ידי יסורין והם, תורה וארץ-ישראל ועולם הבא. כי הכל אחד, כי עולם הבא הוא התכלית שאז יתקיים, ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד. שיהיה פלו טוב, פלו אחד כנ"ל, שזה אי אפשר לזכות בו אם על-ידי יסורין שעל-ידי זה סותמין עיניו מחייו דהאי עלמא וכו'. וזהו בחינת תורה, כי משם כל קבלת התורה מהרשימו של הבטול הנ"ל הבא על-ידי היסורין וכו'. וזהו גם כן בחינת ארץ-ישראל, כי בארץ-ישראל שם עקר המקום המקדש שבו זוכין לבטל את עצמו פראוי ולהקשיף משם אור הרשימו

יד וזה: "ישמר ה' לך את הברית ואת החסד אשר נשבע לאבותיך", 'ישמר' דיקא, הינו שישמר ה' יתברך את החסד שיהיה נמשך עלינו באפן שנוכל לקבלו שלא יזיק לנו חס ושלום רבוי החסד כנ"ל, ועל-כן אף-על-פי שכתב נשבע לאבותינו לעשות עמנו חסד, אף-על-פי-כן אי אפשר לקבלו כי אם על-ידי שקנים: "ויהי עקב תשמעון" כנ"ל, שנשמע כל משפטי התורה בתוך הרגליו, בבחינת "רגלי עמדה במישור", דהינו בתוך המזון שנקרא רגליו, דהינו שנתנה תוקים בקיום התורה והמצוות עד שתקמוץ לא יעביר אותנו חס ושלום, מקיים התורה, כי שם בחמדת המזון,

15

שם עקר החששא שלא ישבח את ה' ותפרד על-ידי רבוי המזון, כמו שכתוב וכסף וזהב ירבה לך ורם ללבך ושכחת את ה' וכו', וכתו שכתוב: ודי זהב, כמו שדרשו רבותינו ז"ל, אבל אם תזכה לשמע את משפטי התורה גם בבחינת עקבים ורגליו, דהינו בתוך המזון כנ"ל. ואז, ושמור לך ה' את החסד. שלא ישלט בו זר באפן שלא יזיק לך רבוי החסד חס ושלוש, כי הבא לטהר מסייעין לו. ומאחר שאמה מחזק עצמו לזכר את ה' ותפרד גם בתוך המזון, גם ה' ותפרד ישמר לך החסד, דהינו שישפיע לך שפע החסד בשמירה גדולה באפן שלא יזיק לך כלל. בבחינת וברך ה', במזון. וישמרך, מן המזיקין שלא יזיקו לך המזיקי עלמא שלא יתאחזו בך על-ידי רבוי המזון חס ושלוש, ואז דיקא, ואהבך וברך והרפך וברך פרי בטנך ופרי אדמתך וכו', כי ישפיע לך כל טוב, כי תוכל לקבל רבוי שפע החסד על-ידי תקון הכלים וכו"ל:

הלכות גרים

טו וזה בחינת גרים שאי אפשר להגר לכןם בקדשת ישראל כי אם על-ידי מילה ומבילה ועל-ידי בית דין של שלשה דיקא, כי הגר שהיה מתחלה מהשבעים עממין שהם ההפך מהבטול הנ"ל, כי עקר הבטול אל אור האין סוף שהוא התכלית הוא על-ידי קדשת העינים שפותחמן עיניו מחיזו דהאי עלמא

וכו' כנ"ל. ועל-יזן אחר ששכין מהבטול נמשך משם התורה כנ"ל שהיא כלולה משבעים פנים, כי כל השבעים פנים לתורה נמשכין מהבטול הנ"ל שעקרו על-ידי קדשת העינים כנ"ל. ועל-יזן כל התורה כלולה בעינים כנ"ל. והעכו"ם הם ההפך מזה, כי הם בחינת שבעים אמות שהם ההפך משבעים פנים לתורה וכמבאר במקום אחר. ועל-יזן העכו"ם כשבא להתגורר אי אפשר לו לכןם בקדשת ישראל כי אם על-ידי מילה שצריך להעביר הערלה, שהיא זהמת הנחש הנאחזו בחיזו דהאי עלמא שצריך להעבירה ממנו על-ידי צער וכאב גדול שעל-ידי זה סותם עיניו בחוקה מחיזו דהאי עלמא ונכלל באחד שהוא התכלית ומשם נמשך עליו קדשת התורה והמצות שהוא קדשת ישראל שנמשך משם מבחינת הבטול הנ"ל. ועל-יזן על-ידי זה הוא נכנס בקדשת ישראל, כי הוא יוצא מזהמת השבעים עממין שהם פנים העינים הנאחזו בחיזו דהאי עלמא ונכנס בקדשת ישראל שהוא קדשת התורה שכלולה בשבעים פנים שנמשכת מהבטול הנ"ל שזכה לזה על-ידי מצות מילה כנ"ל:

טז וזה בחינת מבילת הגר אחר המילה, כי המים ממחרין מכל הפמאות, כי המים של מקנה ישראל נמשכין מבחינת המים המבארין בהתורה הנ"ל שהם מימי התורה הנמשכין מהזריחה

של הרשימו של הפטול הנ"ל שהם מכבין צמאון הנפש, שהם היסורין הרוצים להתגבר ביותר חס ושלום, כששוכין מהפטול, כמבאר שם היטב, ענין שם. שזהו בחינת הוי כל צמא לכו למים וכו', ענין שם. וזה בחינת ושאבתם מים בפשוטו מפעניו הישועה. כי משם מבחינת הפטול הנ"ל שהוא התכלית, שהוא פלו אחד פלו טוב, משם נמשכין כל מעניו הישועה, כי שם פלו טוב, על-פני משם נמשכין כל מעינות הישועה מכל הצרות שבעולם ומאלו הפעניו הישועה מקבלין המים בששון, 'בששון' דיקא. כי הכלי לקבל המים משם שהיא בחינת התורה היא השמחה שהיא הפלי לשאב המים על ידה, כמו שמבאר בהתורה הנ"ל. וזהו, ושאבתם מים בששון, הינו עם הששון תשאבו המים, כי הששון והשמחה היא הכלי לשאב המים על ידה מפעניו הישועה שנמשכין מהזריחה של הפטול הנ"ל. וזה שתרגם על פסוק זה: 'יתקבלון אולפן חדת מבחירי צדיקיא'. כי כל החדושי תורה האמתיים שהם אולפן חדת נמשכין משם פנ"ל. וזה מבחירי צדיקיא, כי אי אפשר לבא אל התכלית הנ"ל ולשאב משם אולפן חדת בחינת חדושי תורה האמתיים כי אם על-ידי גדולי הצדיקים האמתיים, בחינת בחירי צדיקיא המבחרים שבצדיקים שהם בחינת פעלי השדה הנ"ל, שהם דיקא יכולין להביא

את כל אחד אל התכלית וכנ"ל. ואלו המים הם בחינת מימי המקנה הקדוש של ישראל שנאמר עליהם, "מקנה ישראל ה' מושיע בעת צרה", מושיע ודאי, ההוא דמקורא דמקנה בידה, כמו שאיתא בתקונים, כי הם נמשכין מפעניו הישועה הנ"ל שהם מושיעין מכל הצרות בנדיא פנ"ל, כי הם נמשכין ממקור המקנה הקדושה שהם מקור מים חיים הנמשכין מבחינת הפטול הנ"ל שישם מקור החיים בבחינת כי עמד מקור חיים וכו'. וזהו, מקנה ישראל ה', כי בהמקנה נכללין פאלקותו ותפרד בה' אחד שישם פלו טוב שמשם כל הישועות פנ"ל. ומשם כל התהרות לכל הטמאות שנמשכין מחיוו דהאי עלמא שפלן נתבטלון על-ידי שנכללון ונתעלמין בכל גופו מראש ועד עקב בתוך מימי המקנה שנמשכין מפעניו הישועה הנ"ל שנובעין מהזריחה של הפטול הנ"ל. ושם נבחר הנר מזהמת השבעים עפ"ם ונכלל בקדשת ישראל שהוא קדשת התורה והמוצות שנכללון בשבעים פנים וכנ"ל. ועל-פני שיעור מקנה ארבעים סאה פנגד ארבעים יום שבהם נתנה התורה שנמשכת מהזריחה של הפטול הנ"ל שצריכה לעבר וליחד דרך ארבעים יום עד שתצטרך באותיות ודבורים שהם בחינת כלים כרי שנוכל לקבלה בזה העולם. וזה בחינת ארבעים סאה של המקנה, כי משם נמשך המקנה פנ"ל:

יורה דעה

דעתו הקדושה לכלל באלקותו יתברך על-ידי הפטול הנ"ל פרוצא ושוב שמשם מקבלים דעת התורה לשפט צדק. ועל-פני נקראים אלקים, כי נכללין באלקותו יתברך על-ידי הפטול הנ"ל. ועל-פני אי אפשר להגיד להתגיד ולקבץ בקדשת התורה שהיא על-ידי בחינת הפטול הנ"ל פנ"ל. כי אם על-ידי השלשה דינים שמקבלין פה מהצדיקי אמת הנ"ל שהם בחינת משה שעל-ידי זה זוכין לזבא אל התכלית שעל-ידי זה מתגדלין הגרים ונקבטין בקדשת ישראל וכנ"ל:

ועל פני הם שלשה דינים, כי בשממשיכין התורה מהרשימו הנ"ל שהוא על-ידי הפלים שעושין לקבל אור היריחה הנ"ל ואלו הפלים הם בחינת העשרה תקונין, שהם בחינת עשר ספירות, שהם כלל כל הפלים הקדושים שבלם כלולים בשלש קוין שהם, חסד ודין ורחמים, שהם בחינת שלשה אבות שבהם כלולים כל העשר תקונין שהם עשר ספירות פידוע. וזה בחינת מאמר אלהו ז"ל ששם מבאר ומוכח למשפיל כל ענין הפטול הנ"ל ובחינת הפלים לקבל האור הנעשין על-ידי בחינת רצוא ושוב הנ"ל, כמו שאיתא שם, 'אנת הוא חד ולא בחוץ' אנת הוא עלאה על כל עלאין סתימא דכל סתימין, לית מחשבה תפיסא דך כלל. והו בחינת פטול הנ"ל ששם פלו אחד ושם הפל סתום ונעלם ולית מחשבה תפיסא תמן כלל. וזהו בחינת

זו ועל פני אי אפשר להגיד להתגיד כי אם על-ידי בית דין של שלשה, כי אי אפשר לצאת מההקמא דהאי עקמא ולקבץ בקדשת ישראל כי אם על-ידי צדיקי הדור הנ"ל שהם בחינת בחידי צדיקא, שהם בחינת בעלי השדה הנ"ל, שרק על ידם פאין אל התכלית הנ"ל. ועל-פני הגר שבא להתגיד ולצאת מטמאת השבעים עכו"ם ולקבץ בקדשת ישראל, בקדשת השבעים פנים לתורה שנמשך מהפטול הנ"ל, אי אפשר לו כי אם על-ידי בית דין של שלשה, כי בכל מקום שיש שלשה דינים הם מקבלים ויונקים ידיעת התורה ממושה רבנו עליו השלום, שהוא כלל התורה והוא עקר בחינת בעל השדה הנ"ל שהוא מביא את כל ישראל אל התכלית על-ידי התורה שנתן לנו על-ידי עצם גפלאות הפטול שלו שעלה למרום ושהה שם שלש פעמים ארבעים יום לחם לא אכל וכו'. עד שזכה להמשיך משם כל התורה בלה לחיותנו פהיום הזה וכל הדינים שעבולם צריכין לקבל ממנו, כי עקר הדינים הם סמוכין, שצריכין שהיו סמוכין מהרבי שלהם שפמקן שהוא נסמך מרבו ורבו מרבו עד משה רבנו עליו השלום. ועל-פני הדן נקרא אלקים, כי הוא מקבל ממושה רבנו שמביא כל ישראל אל התכלית, ובפרט הצדיקים אמתיים שהם השופטים והדינים אמתיים שבכל דור, שמשפיע עליהם

לקוטי הלכות

הלכות מילה ה

יורה דעה רסו

רצוא, שהוא בחינת בטול הנ"ל. ואחר כך מתחיל לדבר מבחינת ושוב שהוא, מה שאיתא, אנת הוא דאפיקת עשר תקונין וקרינו להון עשר ספירן וכו'. ומבאר והולך שכל העשר ספירות כלולין בשלשה, חד ארדי וחד קצר וחד פיגוני, שהם בחינת השלשה קוין, חסד, דין, רחמים, כמובא. וזה בחינת השלשה דינים הנ"ל. ועל-כן התורה משלשת בכל בחינותיה, כמו שאיתא, בריך רחמנא דיהיב לן אורון תליתאה על-ידי תליתאה לעם תליתאה וכו'. כי כל התורה נמשכת מהרשימו הנ"ל שצריכין לשאב המים משם על-ידי הכלים שבהם כלולים בשלש כנ"ל:

יח וזה בחינת בין המצרים שאין מתאבלין על הרפן בית המקדש ואחר כך מתנחמין בשבע דנחמתא שקורין מושבת נחמו עד ראש השנה, כי עקר האבלות והבכיה על הרפן בית המקדש הוא על מה שנתרחקנו מעל אבינו שבשמים כל כך ואין אנו יכולין לבטל עצמנו ולהסתפל על התכלית מוגדל הרפן, כי עקר הבטול הנ"ל בראוי זוכין בבית המקדש שהוא גאון עגנו מחמד עינינו. וכמו שכתוב: "והיו עיני ולבי שם". כי בענין הבטול הנ"ל יש כמה בחינות באדם ובזמן ובמקום, כי כל מה שגוף האדם קדוש וטהור ביותר כן יכול לבטל עצמו ביותר ולשאב מימי התורה משם, כי יש לו פלים ראויים לקבל וכן

יש זמן שמסוגל ביותר לבחינת בטול הנ"ל שהוא זמנים המקדשים שהם כל הימים טובים ובראשם שבת שהוא מעין עולם הבא ששם עקר הבטול, כמבאר בסוף התורה שהבטול הנ"ל, שהוא בחינת עולם הבא, בחינת מה שאמרו רבותינו ז"ל, עתיד הקדוש ברוך הוא לעשות מחול לצדיקים לעתיד לבא וכל אחד מראה באצבעו וכו', ענין שם והבן היטב. כי התנצצות הבטול הנ"ל אי אפשר לבאר בכתב ולא בעל פה כי אם לכל חד בפנים מה דמשער בלבה וכן יש שנייים במקום. וזהו בחינת גדל מעלת קדשת ארץ ישראל, כי שם המקום המקדש שיכולין שם לבטל עצמו באור אין סוף ולהמשיך אלקותו ותברך על עצמו על-ידי התורה שממשיכין משם בכל פעם ועל-כן אין תורה בתורת ארץ ישראל וכל הדר בארץ ישראל דומה כמו שיש לו אלוף וכו', כי שם דיקא זוכין להמשיך על עצמו אלקותו ותברך על-ידי הבטול הנ"ל. ועקר קדשת ארץ ישראל הוא הבית המקדש ששם הוא בית קדשי קדשים ששם גדרת האבן שתיה שדרד שם מתבטלין בהיחיד קדמון שברא העולם יש מאן המחלט שהתחלת בריאתו מוקדת האבן שתיה, כמו שכתוב: "מציון מכלל יפי אלקים הופיע". וכמו שאמרו רבותינו ז"ל. ובעונותינו הרבים נחרב בית מקדשנו מחמד עינינו וגלינו מארצנו וכו' ואין אנו יכולין לעלות

ע"פ

הרבה ועל ידי הבכיה דוחין הרמעות לחוץ שהם חלקי הראות, (כמוקא בדרביו ו'ל כחה פנימים). ועל ידי זה דוחין ומגרשין הראות של חיוו דהאי עלמא שהם גרמו התרפן שעל זה אנו בוכין ומתודין שאנחנו גרמנו כל זה פעונותינו שהלכנו אחר עינינו. ומאחר שאנו בוכין על זה אנו מגרשין על ידי הרמעות את חלקי הראות שנטו אחר חיוו דהאי עלמא וצריכין לבכות כל כך עד שמתודך גדל הצער והמרירות הקאב שירגיש מוגדל התרפן שגרים פעונותיו שמעכבין הבגון שגחשב כאלו החריבו, כמו שאמרו רבותינו ו'ל, עד שיבא על ידי זה לבחינת בפול הנ'ל, בבחינת "עיני נגרה ולא תדמה מאין הפגות עד ישקוף ורא ה' משמים", פי כשפותם עיניו כנ'ל ומסתכל רק על התכלית כנ'ל, כמו כן הקדוש ברוך הוא משקוף ומשגיח עליו מלמעלה בבחינת מה שאמרו רבותינו ו'ל לענין העולים לרגל פדן שהוא בא לראות פך הוא בא לראות. ועל כן על ידי האבלות והצער שעל ידי זה בא לבטול הנ'ל, על ידי זה בא לשמחה בבחינת שישו אתה מושש כל המתאבלים עליה, וכמו שאמרו רבותינו ו'ל, והשמחה הוא פלי לקבלת התורה משם שזה עקר הנחמה בבחינת זאת נחמתי בעניי וכו'. והעקר הוא על ידי צדיקי הדור האמתיים שיונקים מבעל השדה הנ'ל שיכול להביא הפל אל

ולראות ולהשתחוות בבית בחירתנו וכו' להתפטר ולהפיל שם באחרותו ותפדה, שזהו עקר מצות עליית הגלים לבית המקדש לראות ולראות את פני ה' וכו'. ועל זה צריכין לבכות ולהתאבל מאד, כי "שבת מושש לבנו נהפך לאבל מחולנו", 'מחולנו' דוקא בחינת המחול הנ'ל שעתיד הקדוש ברוך הוא לעשות לצדיקים לעתיד לבא שהוא בחינת הפול הנ'ל שמשם היינו זוכים בבית המקדש להמושש על עצמנו בחינת פטול גם כזה העולם ומשם עקר השמחה והמושש. ובעונותינו הרבים על ידי התרפן שבת מושש לבנו נהפך וכו', פי ערבה כל שמחה, כי עתה קשה מאד מאד לבטל עצמנו מחמת חקף הסמרא אחרא שהתפשטה בעולם מאד המבלבלת מאד ראות העין בחיוו דהאי עלמא ואינה מנחת להסתכל על התכלית שהוא פלו טוב שזה עקר היסורין ומרירות והצרה של הגלות (וכמו שכתב במקום אחר בספריו ר"ו). ועל כן צריכין לבכות מאד ועקר הבכיה הוא על שרפת התורה שנגמרו רוח לחיצונים ואין אנו יכולים להמושש תורה מהפול הנ'ל מחמת שהעולם מבלבל מאד מאד בתאות והכלי עולם הזה, וזה, על אלה אני בוכיה עיני עיני ידה מים כי רחם ממני מנחם וכו'. 'רחם' דוקא, פי התכלית שמשם כל הנחמות רחם ממנו מאד מחמת גדל התרפן ועל כן צריכין לבכות

לקוטי הלכות

הלכות מילה ה

יורה דעה

רסו

התכלית שהם עקר נחמות ישראל, בבחינת "זה ינחמנו ממעשינו וכו'".

יט פי יש בענין זה מלחמה גדולה ועצומה שהוא בחינת כלל המלחמה שיש להאדם בזה העולם, פי האדם לא נברא פי אם בשביל זה כדי שיכלל באחרותו ותברך ברצוא ושוב שעל-ידי זה יזכה להכיר ולדע אותו ותברך שכל הבריאה היתה בשביל זה בגין דישתמודעין לה, כמו שאיתא בזהר הקדוש. אבל חיזו דהאי עלמא משתפח כנגד עיני האדם ואינה מנחת אותו להתבטל ובשביל זה באים כל היסורין על האדם בזה העולם שהוא מלא יסורים והכל כדי שעל-ידי היסורים יכרח אל לאיזה בחינת בטול מתגברים עליו המונעים והיסורים אחר כך ביותר כנ"ל כדרך שני אנשים הנלחמים זה עם זה וכו', כמבאר שם בהתורה הנ"ל ועקר הנחמה על-ידי התורה שממשיכין משם כנ"ל, אבל לאו כל אדם זוכה לזה וכמוכין שם שמביא הפסוק אשרי הנבר וכו', אשרי ודאי, פי לאו כל אדם זוכה לזה. ועל-יבן עקר התקון על-ידי הצדיק שיכול להביא את כל אחד אל התכלית כנ"ל, פי הוא ממושיך בכל פעם תורה נפלאה בחינת אוילן חדת הנ"ל על-ידי גדל עצם היסורין שמקבל על עצמו בכל פעם בשביל ישראל עד שממשיך בכל פעם חודשי תורה נפלאים כאלה עד שמאיר

בלב כל אחד אפלו בהפחות שבפחותים איזה התנוצצות וזריחות מהרשימו של הבטול עד שיכול גם הפחות לבטל עצמו ברצוא ושוב עד שיתנוצץ ויזרח גם בדעתו התנוצצות אלקותו ותברך ותגדלת התורה והצדיקים וזה עקר הנחמה מכל הצרות. ועל-ידי זה יכול להתחזק את עצמו גם הוא כנגד כל חיזו דהאי עלמא המשתפחים לפניו בכל עת ביותר ויותר, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, כל הגדול מתברר יצרו גדול ממנו וכו' ובכל יום ויום יצרו של אדם מתגבר עליו ואלמלא הקדוש ברוך הוא עוזרו וכו'. ועקר הענין והישועה הוא על-ידי צדיקי אמת הנ"ל שהם בחינת מעיני הישועה, בחינת מעיני המתגבר ונחר שאינו פוסק שהם עוזרים בכל עת על-ידי נפלאות חודשי תורתם נגד כל הקמים ומשתפחים עליהם מכל צד בגשמיות ורוחניות:

כ וזה: "אנכי אנכי הוא מנחמכם מי את ותיראי מאנוש ימות וכו'". פי עקר הנחמה הוא אנכי אנכי שהוא ה' ותברך בעצמו ששם נכלין בעת הבטול. והצדיק בגדל כחו ממושיך התנוצצות אלקותו גם עלינו בחשכת הגלות המר הזה עד ששומעין ויברך גישין בלב געמות אמתתו כל חד בפום מה דמשער בלבה, שזהו בחינת אנכי אנכי שהוא ה' ותברך בעצמו שהוא עקר הנחמה, פי שם פלו טוב, פלו אחד והכל מתהפך לטובה שם. וזהו, מי את ותיראי מאנוש ימות וכו'. פי

11

עקר הנחמה מהיסורים והצרות הוא התורה שפומשוכין מהיריחה הנ"ל, אבל צריכין לזה התנגרות גדול, כי לאו כל אדם זוכה לזה כנ"ל, כי ברב בני אדם מתנגרין היסורין והמונעים אחר כך כל כך עד שמבלבלים אותו ביותר ויותר עד שיש שמותרקים ביותר על ידי היסורין, כמו שכתוב: וקחתה לפעלי און, כמו שפרש רש"י שם וכמו שכתוב: על מה תבו עוד תוסיפו סרה וכו'. אבל עקר הבלבול נמשך רק מבני אדם המונעים שהם מדיחים בדבריהם הרעים מן האמת ועל ידי זה אין מועילים גם היסורים לשוב על דם לה' והתברך וכמו שכתב אדוננו מורנו ורבינו ז"ל שבני אדם הם מונעים גדולים יותר מהיצר הרע בעצמו, ענין שם. וזה מה דאיתא בכל הספרים שהיסורים מהפעל בחירה שהוא האדם קשה מהכל, כי מכל היסורים יכולים לנחם את עצמם על ידי שמסתכלין על התכלית ברצוא ושוב עד שזוכין להמשך תורה משם שהיא עקר הנחמה ואפלו שאינו בר הכי הוא מתנחם על ידי רבו הצדיק ודבריו הגדולים ממנו שמאירין בו דברי אמת הנמשכין מבחינת הפטול הנ"ל שעל ידי זה יכולין הכל להתנחם ולהישע מפל הצרות, כי הצדיק הוא בחינת מעיני הישועה שיכול להשיע תמיד בכל מה שעובר על האדם וכנ"ל, אבל עקר הצרה ביותר, חס ושלום, הוא על ידי בני אדם בשהם קמים כנגד מי

שרוצה למלט על נפשו ולברח אל התכלית וקשה עומדים כנגדו בכמה מיני מניעות והסתות ופתויים וכמה וכמה מיני ליצנות ודברי חלקלקות וכו' זה קשה ביותר מן הכל, אבל בשהוא חזק בדעתו ויודע האמת לאמתו אינו מתירא גם מבני אדם כלל, כמו שכתוב: ה' לי לא אירא מה יעשה לי אדם. וזהו, אנכי אנכי מנחמכם מי את ותיראי מאנוש ימות וכו'. מי את דיקא בחינת פטול הנ"ל עד שלא תדע מעצמך כלל מי את והכו. וזהו, מי את ותיראי מאנוש ימות. כי מאחר שאמה מכון רק בשביל התכלית הנצחי איד ויכל למנעך שום אדם המוכן למיתה אשר ימיו כצל עובר, כי עקר היסורין שיש מבני אדם ביותר הוא מחמת שהם יכולים לבלבל דעת האדם לדחותו מן האמת חס ושלום, אבל מי שמכון דעתו אל התכלית באמת לאמתו וכנ"ל אזי ה' והתברך מנחם אותו בבחינת אנכי אנכי מנחמכם מי את ותיראי מאנוש ימות וכו'. כי כל המשך חציר וכו' ודבר אלתינו יקים לעולם, וכל זה אי אפשר לבאר בכתב וכנ"ל:

כא וזהו: "שמע ישראל אתם קרבים היום למלחמה על איביכם אל ירך לבבכם אל תיראו ואל תערכו מפניהם וכו'". ודרשו רבותינו ז"ל, אפלו אין בכם אלא זכות שמע ישראל וכו', הינו כנ"ל, כי עקר הפחד מפני השונא הכן אדם שהוא בעל בחירה הוא רק

מחמת שיש לו פח להטות חס ושלום, דעת האדם מן האמת ועל ידי זה יפול בידו חס ושלום, אבל מי שהוא תוק בראמת ומסתפל תמיד בכל עת על התכלית הנצחי עד שאין שום אדם יכול להטותו מן האמת לאמתו הוא אינו מתרא משום אדם שבועלם, כמו שכתוב: "ה' לי לא אירא מה יעשה לי אדם". כי באמת על פי פשוטו קשה להבין ענין זה מה שאמרו רבותינו ז"ל שמבעל בחירה קשה להנצל יותר מחיות רעות. ומכבאר בזהר הקדוש פרשת וישב פאריכות ענין זה (ברך קפה) ומביא שם, מאן אמרו יפיל בר גש גרמה לאשא או לגובא דנחשין ועקרבו ולא יתמסר בידה דשנאוי וכו'. אבל בין דיתמסר בידא דשנאוי ועירוי אנו דיקלון לאשתובא וכו' ולבאורה אינו מוכן כלל הלא לפי הדעת הפשוט נראה שאריות ונחשים הם מועדין יותר להזיק מאדם ואם האדם במוח בה' ותברך שיעשה לו גם ויצילהו מוגב אריות, מפל שפון שיבטח בה' ותברך שיעצלהו מבני אדם שאין מזיקים כל כך כמו אריות ונמרים, אך עקר הפחד מבני אדם הוא מחמת ענין הנ"ל, כי לברח מהיסורים אי אפשר כי אם על ידי שמסתכלין על התכלית וכנ"ל אבל אחר כך מתגברין היסורים ביותר ומתנחמין על ידי התורה ששואבין מושם כנ"ל אבל יש בענין זה מלחמה גדולה כנ"ל, כי לפעמים מתגברים חס ושלום, היסורים

פעם אחר פעם כמה פעמים עד שקשה לו לעמוד בנפסיון לקבל הכל באהבה כראוי ולדיע ולהאמין שהכל למטבתו הנצחית וכמו כן הוא בכל עניני המגיעות והכלבולים שיש להאדם מעבודת הבורא ותברך שנה עקר יסורי האדם וכשמתגבר עליהם לפעמים על ידי שמסתפל על התכלית, אבל אחר כך מתגברים עוד יותר ויותר וכן בכל פעם וכנ"ל. ובה נכשל איוב בשבאו עליו היסורים שאף על פי שבתחלה עמד בנפסיון בשלוקח כל עשירותו וכינו וכו', רחמנא לאלק, כמו שאמר, יהי שם ה' מברך. בכל זאת לא חטא איוב וכו' ואפלו אחר כך כשהתגבר עליו השטן ביותר וקמרג עליו כל כך עד שנתן לו רשות להכותו בגופו ביסורין קשים בשחין רע וכו' אף על פי כן בתחלה עמד בנפסיון קצת, כמו שכתוב: "בכל זאת לא חטא איוב בשפתיו", אבל אחר כך התגרה בו הפעל דבר כל כך עד שהסיתו על ידי הקף היסורים עד שהטיח דברים כלפי מעלה. וזה שכתוב, אחרי כן פתח איוב את פיהו. אחרי כן דיקא, הינו אחר שישב מהפפול כמה פעמים שבכל פעם התגברו עליו היסורים ביותר וכמו כן התגרה בו השטן המסית ביותר עד שלא עמד בנפסיון ופתח את פיו וכו' ובשביל זה היסורים שיש מבני אדם השונאים קשים ביותר משאר כל מיני יסורים כנ"ל, כי שם המלחמה תוקה ביותר, כי בשאר מיני

יורה דעה

ויכול להסתפל על התכלית באמת פראוי ועל-ידי זה יפל בידם חס ושלום, פי אי אפשר להנצל משום יסורין פי אם על-ידי הסתפלות על התכלית וכשיש יסורים משונאים קשה ביותר להסתפל על התכלית, פי דברי מרמות שלהם מונעים ביותר מן הכל ומחמת זה בעצמו הם יכולים להזיק יותר מחיות רעות, חס ושלום, כנ"ל:

כב וזה שכתוב בדניאל ו' (פסוק יח):
 "והיית אבן חרה ושמת על פם גבא וגו' די לא תשנא צבו בדניאל".
 ופרש רש"י שם: אם נגזר על הים שיקרע לבני ישראל ועל האש וכו' ועל האריות מהזיק לדניאל לא התנה על זריקת אבן וזו שלא זיק באדם, פי מן אדם קשה ביותר להנצל מחמת הנ"ל, פי שונאי דניאל עקר שנאתם היתה שרצו להפלותו מה' ותברך למגעו מהתפלה, כמו שכתוב שם. ועל פן אם היו השונאים בעצמם עושין לו יסורין פאבנים ותצים היה קשה ביותר להנצל וכנ"ל ועל-פי זאת ותפרש, די לא תשנא צבו בדניאל, הינו שלא ישנתה הרצון חס ושלום, בדניאל עצמו שלא יפוע דעתו ורצונו חס ושלום, מן האמת וישלמו בו על-ידי זה חס ושלום, וכמו שפרש רש"י על פסוק: "למען שוררי הישר לפני דרכך". ופרש רש"י, למען שוררי, עוניי המצפים שאבגד בך ותעובני וכו', עני שם, הינו כנ"ל. וגם איזב שלא עמד

יסורים ומניעות אף-על-פי שהוא מלהמה גדולה, אף-על-פי-כן יכול לחזק דעתו ולהסתפל על התכלית פעם אחר פעם עד שיוכה להמשך חדושי תורה בכל פעם לנחם עצמו עד שיכבול היסורין, פי בזה בעצמו שמנחם עצמו על היסורין על-ידי זה יוכה לחרותם ולפטרם לנמרי, פי הנמשך אחר הצער, הצער נמשך אחריו חס ושלום, ולהפך להפך. ואפלו מי שאינו בר הכי להמשך חדושי תורה בעצמו יכול לנחם עצמו על-ידי חדושי תורה שקבר קבל מרוב שיתחדשו אצלו וירגיש נעימות מתוקותם מחדש שגם זה בכלל חדושי תורה כנ"ל. אבל בשעומדים על האדם שונאים בני אדם, חס ושלום, ועושים לו יסורים ורצים להפלותו מדרך האמת אז קשה מאד להנצל מחמת שאז קשה מאד שישאר חזק בדתו להתחזק בהאמת, פי חיות רעות וכיצא בשקמים על האדם הם עושים רק את שלהם שרצים להזיק חס ושלום, אבל אינם מדברים דברי ליצינות וחלקלקות וכו' לחרותו מה' ותברך, אבל בני אדם השונאים עומדים על האדם ליסרו חס ושלום, ומדברים דברי ליצינות וכפירות, כמו שכתוב: "ברצה בעצמותי חרפוני צוררי באמרם אלי כל היום איה אלקיך וכו'". וכן בכמה פסוקים ואז קשה מאד להתחזק לשאר קים באמונתו ובאמתותו. ועל-פן קשה מאד להנצל מהם, פי הם יכולים לחרות דעתו ולהפלותו עד שלא

לקוטי הלכות

הלכות מילה ה

יורה דעה רעא

בנפיון ביסורי גופו היה גם פן העקר
 מחמת מין האדם, דהיינו אשתו שהסיתה
 אותו לזה, כמו שכתוב שם ובתחלה לא
 שמע אליה והשיב לה, כדבר אחת
 הנבלות תדברי גם את הטוב נקבל וכו'.
 והיינו מאחר שהכל מאת האלקים אנו
 מחזיבים לקבל הכל טוב ורע חס ושלום,
 פי באמת אין שום רע פלל, פי הכל
 לטובה נצחית, אבל אחר כך מגדל
 היסורים פעלו בו דברים הרעים עד
 שנסת לדרביה והטיח דברים, פי בני
 אדם הם עקר המונעים ביותר מהכל
 כנ"ל. ומחמת זה בעצמו קשה ביותר
 להציל מהם אם לא כשהוא חזק בדעתו
 מאד שלא יוכלו להטותו בשום אופן מן
 האמת אז בודאי יתגבר עליהם וכו' ל:

כג וזה "שמע ישראל אתם קרבים היום
 למלחמה על איביכם". היינו
 מאחר שיש בכם זכות שמע ישראל,
 דהיינו אמונת היחוד שהוא בחינת הפטול
 הנ"ל שוב, אל ירד לבכם אל תיראו ואל
 תערצו וכו'. פי בודאי בחינת הפשית
 ומי שהוא חזק בדעתו להסתכל תמיד על
 התכלית האמתית ולזכר באחדותו ויחבדו,
 שזהו בחינת שמע ישראל ה' אלקינו ה'
 אחד בודאי אין לו עוד להתירא משום
 אויב ושונא, פי בלם יכרעו ויפלו לפניו
 מאחר שהוא חזק בדעתו להסתכל על
 התכלית אמתית אף-על-פי שהשונא עומד
 כנגדו להטותו מזה חס ושלום, וכמו
 שאמר דוד לגלית, אתה בא אלי בחרב

ובחינת וכו' ואני בא אלך בשם ה' אלקי
 מערכת ישראל אשר חרפת וכו'. היינו
 כנ"ל. וכמו שאיתא בזהר הקדוש
 שהחמישה חלקי אבנים שלקח דוד הם
 חמש תבות שמע ישראל וכו' וכללם
 באחד עין שם וכו', היינו כנ"ל שקשר
 עצמו באמונת היחוד ונקלל באחדותו
 ויחבדו בבחינת פטול הנ"ל ועל-ידי זה
 נצח את גלית שכל מלחמתו נגד ישראל
 היה לדהותם חס ושלום, מאמונה
 הקדושה, כמו שכתוב: ויתצב ארבעים
 יום. לבטלם מקריאת שמע, כמו שאמרו
 רבותינו ז"ל. ועל-כן היה באמת קשה
 מאד להציל ממנו, פי מפעל בחירה קשה
 מאד להציל עד שאפלו שאול המלך וכל
 גבורי ישראל היו מתיראים ממנו, אבל
 דוד המלך היה גבור כל כך עד שהיה
 חזק בדעתו שאפלו אם יעמד גלית כנגדו
 בכל תקוה גבורתו הרעה ובכל מיני פלי
 זון אף-על-פירבן לא יפל בדעתו ויהיה
 חזק בענין הפטול הנ"ל על-כן חגר מתניו
 להלחם כנגדו בשם ה' עד שנצחו והפילו
 תחתיו באמת על-ידי זה וכו' ל. וזה
 שאיתא בזהר הנ"ל, אבל פינו דיתמסר
 בידא דשנאוי ועירין אנון דיקלון
 לאשתובא, עין שם. נמצא, שמבאר שם
 שנמצאים בעלי כח שיקולים להציל גם
 משונאים בני אדם רק שועירין אנון, פי
 בודאי בעל כח כמו דוד המלך יכול
 להציל גם משונא בעל בחירה וכו' ל
 מאחר שהוא חזק בדעתו כנ"ל וכן כל מי

לפ"ק

הוצאת ספרים

העולם תחתיו ולפיכך היו האריות נכנעים תחת דניאל וכו', עין שם היטב וכל מה שפכת קדם לזה באות שלפניו, עין שם היטב. פי שני הפאמרים שבשני האותיות א"ב הם קשורים ומחברים זה בזה כמבאר למבין, כי באמת אין שום טבע, כי הטבע בעצמה היא השגחה, כמו שמבאר בסוף סימן י"ז בלקוטי תנינא, פי ה' יתברך מחיה ומקום כל דבר בחקמתו שהוא החיות של כל דבר, כמו שכתוב: "החכמה תחיה". וכמו שכתוב: "ה' בחכמה יסד ארץ פונן שמים בתבונה בדתו תהומות נקעו וכו'". וזה שכתב רבנו ז"ל באות הנ"ל, כי הטבע מתנהגת בידיעה והיא תחת יד הדיעה, הינו כי עקר חיות וקיום והנהגת הטבע של כל דבר הוא על-ידי הדיעה שהוא חכמה ודעת הבורא יתברך שמנהיג כל דבר בחקמתו, כמו שכתוב: כלם בחכמה עשית. וכו'. והצדיק האמת כמו דניאל שכל דו לא אגים ליה הוא נכלל עם דעתו בדת הבורא יתברך, כי זהו שלמות הצדיקים הגדולים בני עליה שהם מבטלין עצמן בכל עת עד שנכללים בדתו יתברך ועל-ידי זה הם יודעים טבע של כל דבר, הינו שיודעים עצם חיותו של הטבע של אותו הדבר שזה הדעת מחיה ומקום ומנהיג אותו הדבר ואינו בודאי כפי דיעתו זאת פן נמסר ונשתעבד העולם תחתיו. וזה שכתוב בדניאל, אלהי שלח מלאכה וסגר פם אריותא וכו'. פי כל

שגלה ונסמך על צדיק בעל פח כזה אינו מתירא משום שונא בעולם, כי כמו שדוד הציל אז בכחו את כל ישראל, כמו כן הוא בכל דור ודור שהצדיק האמת שהוא בעל פח גדול יכול להציל את כל הנללים אליו באמת מפל שונאיהם ורודפיהם, כי אין ה' יתברך שולח על שום אדם מניעות שלא יוכל לעמוד בהם, כמבאר בדברינו כמה פעמים, וכן מפרש בירמיה סימן כ', "כי שמעתי דבת רבים וכו'. כל אגוש שלמי שמרי צלעי אולי יפתה ונוכלה לו ונקחה נקמתנו מפניו". נמצא מפרש, שעקר צעקת ירמיה על שהם מצפים עליו אולי יפתה ונוכלה לו וכו', הינו כפ"ל:

כד ולבאר הענין יותר, כי כל היסורין שיש לאדם חס ושלום, הכל הוא מחמת חסרון הדעת, דהינו על-ידי שאינו יודע בכל עת ורגע שהכל בהשגחה פרטית ותולה בטבע, כמו שכתב אדוננו מורנו ורבנו ז"ל בסימן ר"ג מאמר רבותינו ז"ל, בשעה שהקדוש ברוך הוא זכר את בניו וכו' פי מי שידע בדת שלם שהכל מאתו יתברך אין לו שום יסורים, פי יודע שבנדאי הכל למטובה וגם על-ידי זה בעצמו שידע שהכל מאתו יתברך על-ידי זה בעצמו יכול לבטל היסורין בכל עת שירצה. וזה מרמז בדבריו ז"ל מה שכתב בספר הא"ב (באות דעת ב) וזה לשונו: דע, פי לפי גדל ידעת טבעי העולם פן נמסר ונשתעבד

לקוטי הלכות

הלכות מילה ה

יורה דעה

רעג

דבר יש לו מלאך הממנה עליו, כי אפלו כל עשב ועשב אמרו רבותינו ז"ל, אין לך כל עשב ועשב שאין לו מלאך המפכה אותו ואומר לו גדל. מפל שפן כל מיני בעלי חיים שהם גבוהים יותר מצמחים בודאי כל ברירה וברירה, מפל שפן כל מין ומין של בהמה תיה ועוף יש לו מלאך ושר ממנה עליו שמשם מקבל חיותו כפי טבעו, גמא, שטבע של כל דבר מתנהג על-ידי המלאך הממנה עליו:

וזה שאיתא בספרים שאלקים בנימריא טבע, כי אלקים בחינת מלאך שנקרא אלקים במקרא. שהטבע מתנהגת על-ידי המלאך הממנה על כל דבר להנהיגו בטבע זאת שיש לאותו הדבר והמלאכים הם שקליים בידוע. וכמו שכתבנו בהתורה 'חדו רבי שמעון' סימן ס"א. והם מקבלים שכלם מנהג מעל גבה עד שמקבלים מאחדותו יתברך שישם הכל באחדות בלי הבדל, כמו שכתבנו באות הקודם שם. ועל-כן הצדיק גבה מהמלאכים, כי גם במלאכים כתיב, והחיות רצוא ושוב על שעולים ומתנשאים בכל פעם לשאב חיותם שהוא הדעת מהתחיד קדמון יתברך והם שואבים דעתם שהוא חיותם משם ברצוא ושוב ועל-ידי זה הם מחיין ומנהיגים כל דבר שהם ממנים עליו. אבל המלאכים אינם בעלי בחירה והם מכרחים לקבל ולשאב החיות בכל פעם כפי התמנות כפי מה שצריך להמשיך

חיות לאותו הדבר שנתמנה עליו ואינו יכול לשנות בעצמו כלל, אבל האדם הצדיק שהוא בעל בחירה יכול לבטל עצמו מחייו דהיא עלמא בבחירתו. ואז עולה למקום שעולה ונקלל בו יתברך ויכול לשאב משם תורה בכל פעם שהוא התכנה והדעת שמתיה ומקום ומנהיג את כל העולם, כי באוריתא ברא קדשא בריך הוא עלמא ואזו יכול להמשיך החיות לכל המלאכים ולכל הדברים המתנהגים על ידם פרצונו כפי התורה והדעת ששואב מהבטול. ועל-כן האדם גבה מהמלאכים ומושל עליהם ויכול לנהג העולם פרצונו. וזה בחינת הנש של דניאל שכתב רבנו ז"ל שהיה על-ידי שהיה יודע טבע הארזה וכו', הינו כפי' שהיה מבטל את עצמו באור האין סוף בכל פעם והמשיך משם דעת התורה שמשם כל כח וחיות והנהגת הארזה שהוא טבעו, כי גם המלאך שהוא השכל המנהיג את הארזה בטבעו. הוא יונק ומקבל מאותיות התורה שהוא הדעת וקמו שכתוב שם באות הקדום שכל הנבראים מרמזים באותיות התורה וכו'. והו בעצמו בחינת "אלהי שלח מלאכים וסגר פם אריותא וכו'", הינו כי זה המלאך בעצמו שפנהיג את הארזה בטבעו אותו שלח הקדוש בריך הוא לסגור פיהם, כי זה המלאך הוא בחינת שכל פרטי שפנהיג הארזה בטבעו, אבל דניאל בעצם צדקתו זכה לשאב דעת

יורה דעה

גבה ממנו שכל דעת המלאך שהוא שכל פדמי היה שממנה על הארץ הוא מקבל ויוצק ממנו, על-כן בודאי היה דניאל מושל עליו, ועל-כן נקנעו האריות לפניו:

כה נמצא, שכל מה שהאדם מבטל את עצמו בו ותברך שעל-ידי זה

בורח מהיסורים ושואב משם תורה שעל-ידי זה מתנחם מהיסורים אחר כך כנ"ל. על-ידי זה בעצמו הוא יכול לבטל היסורים לגמרי כנ"ל, כי הוא מושל על טבע היסורים בידיעתו שהוא התורה ששואב מהבטול וכנ"ל. אבל לפעמים מתגברים היסורים כל כך עד שמבלבלים דעתו חס ושלום, ואינו יכול לשאב התורה שהוא הדעת פראוי ואין יכולים היסורים לשלט עליו חס ושלום, ועל-כן באמת מצינו בגדולי הצדיקים שהיו קוראים את היסורים על עצמם ואחר כך משלחים אותם פרוצנים כמו שאמרו רבותינו ז"ל על רבי אלעזר בן רבי שמעון במסכת בבא מציעא. (וב שמינית מפני ז"ל וכו') עו כתיב מותרו. ועל-כן מי שיש לו יסורים או חולה בתוך ביתו צריך לבא להתכם שהוא הצדיק האמת, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, כי לאו כל אדם זוכה לזה לשלט על הטבע בידיעתו רק התכם הצדיק האמת שיכול לבטל עצמו כנ"ל. ועל-כן כל פעולות הצדיק לבטל היסורים והחולאת הוא על-ידי תפלה, כי עקר הבטול הנ"ל הוא בשעת התפלה וכנ"ל. וכן הנס של דניאל שגצל מגב אריות

על-ידי ענין הנ"ל. הכל היה על-ידי רבוי תפלותיו שהיה מרבה להתפלל עד שאפלו בעת שמסרו אותו על שמתפלל לה' ותברך לא הניח את מקומו והתפלל גם אז, כמפרש במקרא, כי ידע שאי אפשר להציל מהם כי אם על-ידי תפלה שהוא עקר הבטול כנ"ל:

דף טז

כו ועל כן משה רבנו שהיה פחו גדול ביותר מהכל, על-כן מצינו בו שגם כלי זון לא שלטה בו, כמו שאמרו רבותינו ז"ל ומובא בפרוש רש"י על פסוק, ויצלני מחרב פרהה, שנעשה צוארו כעמוד של שיש ולא שלמה בו החרב, כי אף-על-פי שאמרו רבותינו ז"ל שמכל זון שבד האדם קשה להציל כנ"ל, זהו בשאר הצדיקים, אבל משה שהיה גדול מכלם היה יכול גם אז לבטל עצמו פראוי אפלו בשעמדו עליו בני אדם להרגו עם החרב, ועל-ידי זה בטל גם הכח של החרב שבד האדם ונצל ממנו, כי בודאי מאחר שיש פח כל כך להאדם למנוע מחמת שהוא בעל בחירה, מכל שכן וכל שכן יש פח להאדם הצדיק להציל ממנו, כי מדה טובה מרבה, והלא גם האדם הנרדף מהשונא הוא גם כן בעל בחירה, רק שעקר הפחד הוא מה שהשונא המונע מתגבר כל כך עד שרוצה להחליש דעתו לרחקו מהאמת וכו' וכנ"ל, אבל כשהוא חזק בדעתו ומסתפל תמיד על התכלית לא יוכל לעמוד נגדו שום אויב ושונא וכנ"ל:

לקוטי הלכות

הלכות מילה ה

יורה דעה ערה

ויש בענין זה הרבה לדבר, כי אפילו אם הוא קטן במעלה מאד ואינו מביע לקרסלי של הצדיקים והיראים הקדמונים אף-על-פי-כן כנגד זה צריך שידע שבודאי לא ישלח עליו ה' ותברך שונא שיהיה מונע פנה שלא יוכל לעמוד נגדו, אם לא שרצונו יתברך שקמות על קדושו ה' והלא על זה מרצה כל אחד מישראל, אבל על-פי רב הוא רק נסיון אם יתחזק לעמוד בהאמת והאמונה ולא יפל ברעתו מחמת השונאים וכשהוא חזק ברעתו כנ"ל ומוסתכל תמיד על התכלית בודאי יוכל לעמוד נגדם וכנ"ל. והעקר על-ידי פח הצדיק האמת שהוא רבו שקבל ממנו חרושי תורה האמתיים שנמשכים מהפטול הנ"ל במדרגה גבה ונראה מאד ועל-ידי זה כלם יכרעו ויפלו לפניו, כי יאבדו הם ואלף פיזא בהם ודבר אחר מדברי תורתו אל יתפטר וכנ"ל:

כו וזהו, "אנכי אנכי הוא מנחמכם". שתי פעמים אנכי, הינו בחינת הפטול ברצוא ושוב, כי בשעת הפטול אז מתפטר באחדותו יתברך ששם פלו טוב ואז בודאי מתפטרין הדינים והיסורים לגמרי כנ"ל. וזהו בחינת אנכי הראשון, כי אז מתפטר יודע שאין נמצא שום דבר כי אם אנכי ה' שהוא פלו אחד פלו טוב כנ"ל, אבל אחר כך כשעשב מהפטול וחוזרים היסורים ומתגברים ביותר. ואז מתנחם על-ידי התורה ששואב מהרשימו כנ"ל. וזהו

בחינת אנכי השני לומר שאנכי אנכי הוא הכל אחד, בחינת אני אני הוא, הינו אנכי ה' שהרגשת בשעת הפטול, אנכי הוא בעצמי. וזהו נחמתך, בחינת אנכי אנכי הוא מנחמכם. כי אף-על-פי שאחר הפטול אי אפשר לידע כמו בשעת הפטול, אבל הרשימו מאירה לדעת ואז ה' יתברך, כביכול, מנחם אותו על-ידי התורה ששואב משם ומודיע ומאיר ברעתו, כי אנכי אנכי הוא מנחמכם, הינו אנכי בעצמי שהרגשת בשעת הפטול אנכי הוא בעצמי המחיה ומנהיג אותך גם אתה והוא מנחמכם, כי פונת השם יתברך בודאי לטובה ובודאי יתפטלו כל הדינים והיסורים וכנ"ל:

וזהו ששים שם: "ואנכי ה' אלקיך רנע הים וכו' ואשם דברי בפיך ובצל ידי כפיתיד לנטע שמים וליסד ארץ וכו'". הינו בחינת חרושי תורה ששואבין מהרשימו של הפטול. שעל זה נאמר, "לנטע שמים וליסד ארץ". כי בוראים בהם שמים וארץ חדשים כמו שאיתא בזהר הקדוש בהקדמה. וזהו, "ולאמר לציון עמי אתה", אל תקרי עמי' אלא עמי', כה אנא עבדי שמאי וארעא במלולא, אף אתם וכו', כמו שדרשו רבותינו ז"ל, הינו שהפסוק מנחמם ומחזקם שאין להם להתירא כלל מאנשו ימות ומפן אדם חציר וכו' כי הלא הם מתים בחייתם, כי בכל יום האדם מת, כמו שמבאר במקום אחר ומחר יבא

יֹרֵה דַעָה

אֶת הָאִמּוּנָה, בְּמִבְאֵר בְּסִפְרֵי הַקְדוּשִׁים
לְמוֹ שְׁמַעְיָן בָּהֶם בְּאֵמַת, וּבְפִרְט
בְּשִׂיחוֹתָיו הַקְדוּשׁוֹת, וְאִיךְ יַעֲלֶה עַל
הַדַּעַת לְחַשֵּׁב עָלָיו כְּזֹאת, אִךְ בְּאֵמַת לֹא
בְּדַעַת יִדְבְּרוּ הַחוֹלְקִים, וְהַכֵּל יַפְצֵה פִּיהֶם
כְּאֲשֶׁר תְּבוּן מִדְּבָרֵינוּ הַנִּזְכָּר הַנֶּאֱמָרִים
בְּאֵמַת וּבְתַמּוּם, כִּי כִּלְמַסּוֹת לְמַכּוֹן
וְיִשְׂרָאֵל לְמוֹצְאֵי דַעַת:

כִּי אִיךְ יַעֲלֶה עַל הַדַּעַת שָׂרְבֵנוּ וְלֹא בִּפְנֵי
כְּמֵה שֶׁתֵּבֵב לְפִי גִדְל יְדִיעַת טַבְעֵי
הָעוֹלָם וְכוּ' לְדִיעָה הַנְּבוּכָה שֶׁל חֲכָמֵי
הַטַּבֵּעַ שֶׁכֵּלְמַסּוֹת נְבוּכִים בְּחֲכֻמָּתָם כְּאֲשֶׁר
רָבִם מוֹדִים בְּעַצְמָם. וְאִיךְ יַעֲלֶה עַל
הַדַּעַת לְכַתֵּב זֹאת, כִּי הֲלֹא מֵעוֹלָם לֹא
נִמְצָא שׁוֹם חֲכָם לֹא מֵהֶם וְלֹא מִיִּשְׂרָאֵל
שֶׁיִּתְפָּאֵר שְׁעַל־יְדֵי חֲכָמָתוֹ שִׂידַע הַטַּבֵּעַ
שֶׁל חַיּוֹת רְעוּת. שְׁעַל־יְדֵי זֶה יִסְגֹר פִּיהֶם
כְּלֵי תַחְבּוּלוֹת וְכֵלִים. וְיִמֵּי פִתִּי יִתְהַרֵר עַל
חֲכָם עֲתִיק מִפְּרָסָם בְּעִמּוֹק חֲכָמָתוֹ
הַנִּשְׁגָּבָה כְּמוֹ אֲדוֹנָנוּ מוֹרְנוּ וְרַבְּנֵנוּ הַקְדוּשׁ
זְכָר צַדִּיק לְבָרְכָה. שְׁגַם כֵּל הַחוֹלְקִים
הַעֲצוּמִים מוֹדִים עַל כָּל פְּנִים שֶׁהִיָּה חֲכָם
נִפְלָא מְאֹד, אִיךְ יַעֲלֶה עַל הַדַּעַת שֶׁיִּכְתֵּב
דְּבָר כְּזֶה אֲשֶׁר אֵין לוֹ שִׁחַר לְפִי דַעְתָּם
הַרְעָה שְׂרוּצִים לְגִלוֹת פְּנִים בְּתוֹרָתוֹ
הַקְדוּשָׁה שֶׁלֹּא בְּהַלְכָה, אִךְ בְּאֵמַת כֵּל
כְּפִנְתוֹ כְּמֵה שֶׁתֵּבֵב לְפִי גִדְל יְדִיעַת הַטַּבֵּעַ
כֵּן נִשְׁתַּעֲבַד הַטַּבֵּעַ תַּחְתּוּיוֹ. כְּפִנְתוֹ שְׁעַל
יְדֵי יְדִיעָה אֱמִתִּית הַנִּזְכָּר שִׂידַע שְׂרֵשׁ חַיּוֹת
הַטַּבֵּעַ שֶׁל כֵּל דְּבָר בְּשִׂרְשׁוֹ שׁוּהָ עַקֵר

וְאִינְנוּ. אֲבָל אֵתָּה זֹכֵה לְשָׂאב חֲדוּשֵׁי
תוֹרָה מִכְּחִינַת כְּפוּל כְּזֶה שְׁעַל זֶה נֶאֱמַר,
וְאִשָּׁם דְּבָרֵי בְּפִיךְ וְכוּ', לְנִמְעַ שְׁמוֹם וְכוּ',
הֵנוּ שְׁעַל־יְדֵי חֲדוּשֵׁי תוֹרָה אֵלוֹ מִשְׁנֵין
הַטַּבֵּעַ, כִּי בּוֹרְאִים שְׁמוֹם וְאֶרֶץ חֲדָשִׁים
בְּתוֹרָתָם וְיִכּוּלִים לְהַנְהִיג הַטַּבֵּעַ כְּרִצּוֹנָם
עַל־יְדֵי תוֹרָתָם (וְכֵמוּ שֶׁבְּמִבְאֵר מֵהָ בְּמִקּוֹם אַחֵר),
עַל־כֵּן בְּיִדְאֵי אֵין לָךְ לְהַתְּרָא כִּלְל מִשׁוֹם
דְּבָר וּמִשׁוֹם כֵּן אָרְם שֶׁהוּא כְּמוֹ עֵשֶׂב
וְהַצִּיר מִשׁוֹ, כִּי עַל־יְדֵי הַסְתַּכְּלוֹת עַל
הַתְּכָלִית, שֶׁהוּא בְּחִינַת אֲנָכִי וְאֲנָכִי וְכוּ'
כְּנִזְכָּר, עַל־יְדֵי זֶה כֵּל אוֹיְבֵיךְ יִכְלוּ וְיִאֲבֹדוּ
עַל־יְדֵי הַתּוֹרָה שֶׁמְקוֹשִׁיכִין מִשָּׁם שְׁעַל־יְדֵי
זֶה כֵּל הַטַּבֵּעַ נִמְסָר בְּיָדֶיךָ כְּנִזְכָּר וְתוֹכַל
לְשַׁלֵּט עֲלֵיהֶם כְּרִצּוֹנֶךָ וְכוּ' ל:

כֹּחַ וְעֲתָה מִמִּילָא תְבוּן לְסַפֵּר כִּי
הַחוֹלְקִים הַחוֹתְרִים לְמִצָּא
קְשׁוּיֹת שֶׁל הַכֵּל עַל דְּבָרֵי אֲדוֹנָנוּ מוֹרְנוּ
וְרַבְּנֵנוּ זְכָר צַדִּיק לְבָרְכָה. כְּאֲשֶׁר כָּכָר
נִשְׁמַע שֶׁחֲרָקוּ שְׂנִיָּהֶם עַל מֵאֲמָר זֶה הַנִּזְכָּר
שֶׁתֵּבֵב אֲדוֹנָנוּ מוֹרְנוּ וְרַבְּנֵנוּ וְלֹא בְּסִפְר
הַנִּזְכָּר: דַּע, שְׁלִפִי גִדְל יְדִיעַת טַבְעֵי
הָעוֹלָם כֵּן נִכְנַע וְנִשְׁתַּעֲבַד הָעוֹלָם תַּחְתּוּיוֹ
וְכוּ', כִּי הַטַּבֵּעַ מִתְּנַהֲגֵת בִּידִיעָה וְכוּ', כִּי
רִצּוֹ לְהַטִּיל מוֹם בְּקִדְשֵׁים כְּאֵלוֹ רַבְּנֵנוּ וְלֹא
מִחֻזָּק אֵת כֹּחַ הַטַּבֵּעַ וּמְחַלֵּשׁ חַס
וְשְׁלוֹם, הַנֶּסֶם שֶׁל דְּגִימָל. חִלְיָה מִחֻשָּׁב
כְּזֹאת עַל מִחַ קְדוּשׁ וְנִזְרָא כְּזֶה אֲשֶׁר יַנַּע
כֵּל יָמָיו לְסַתֵּר וְלַעֲקֹר דַּעוֹת רְעוּת שֶׁל
חֲכָמֵי הַטַּבֵּעַ. וְלַחֲזוֹק בְּהַתְּחַקוּת נִפְלָא

לקוטי הלכות

הלכות עבדים א

יורה דעה

רעו

ידיעת הטבע, כי בלא זה בודאי אינו יודע
כלל את הטבע של הדבר, כי בודאי אין
זה ידיעה כשיודע שטבע האריה לבעם
ולחיותו. ובאריה דבר הוא מוזק וכו',
פאשר ידוע להחוקרים בזה, כי עדון אין
יודעין שרש טבע האריה מהיכן נמשך לו
טבע זאת. וגם כל מהות הטבע בכל
פרטיה אין יודעין. ועל-כן בודאי על-ידי
ידיעתם אי אפשר להנצל מהאריה על-כן
דעת לנבון נקל שכל פנות רבנו ז"ל היה
על-פי דרך הג"ל. וכמוכן מדבריו
הקדושים בעצמם כמה שכתב באות
הקדום. שכל הנבראים מרמזים באותיות
התורה וכו', ענין שם היטב ותבין האמת
לאמתו. וענין בדברי רבנו הקדושים ז"ל
בכמה מקומות אין מספר איד הוא מנגנה
הכמות הטבע. וקורא וצווח בכרוכיא
להתרחק ממנה. ואיד יסתר חס ושלום,
דברי עצמו, איד גרום יבין לאשורו
שדבריו הקדושים בגויים על-פי הדרך
שכתבתי. וישרים דרכי ה' צדיקים ולכו
בם וכו', וכמו שאמרו רבותינו ז"ל על כל
דברי התורה: זכה - געשה לו סם חיים,
לא זכה וכו'. ודבר אלמנו יקום לעולם:

הלכות עבדים

הלכה א

על פי התורה 'תפלה לחבוקק' (בסיון ט)
הג"ל בהלכות מילה (הלכה א):

הרב חיב למול את עבדו, ואחר כך חיב
במצות שהאשה תכת בהם, כי
העבד הוא קנין פספו והוא ממונו של
האדון וכל הנפשות שרשם בעשירות,
פמוכא בדברי רבנו גרו יאיר, (בסיון ט)
ועל-כן כשקונה עבד ונעשה ממונו.
נמצא, שהוא בחינת שרש נפשו והנפש
הוא בחינת מלכות דקדשה. והעבד הוא
ההפך ממלכות דקדשה בבחינת תחת
עבד פי ימלך. פי העבד הוא זהמת הנפש
בבחינת ארור כענין וכו', בחינת ארור
אמה וכו' פמוכא. והוא בחינת מלכות
הרשעה שהוא בחינת הנחש שהוא
ההפך ממלכות דקדשה. ועל-כן כשהעבד
בא לרשות ישראל להיות ממונו של
ישראל צריך למולו להכניע הערלה
שהיא רע הפולל שהוא זהמת הנחש
שהוא מלכות הרשעה כדי שיהיה נכנע
תחת יד ישראל להיות ממונו של ישראל,
דהינו בחינת נפשו של ישראל שהוא
בחינת מלכות דקדשה כג"ל:

ואחר כך חיב במצות שהאשה תכת
בהם, פי מאחר שנעשה בחינת
נפשו, שהוא בחינת אשה, שמושם
הממונו, פמוכא בדברי רבנו (בסיון ט) שכל
הממונו הוא מבחינת נוקבא בחינת נפש,
ענין שם. ועל-כן חיב במצות שהאשה
תכת בהם, פי הממונו הוא בחינת אשה
כג"ל. והעבד הוא ממונו כג"ל:

יורה דעה

הלכה ב

ענין מילת עבדים

א על פי המאמר 'אמר רבי עקיבא בשתיגועו לאבני שוש טהור אל

תאמרו מים מים, שנאמר, דבר שקרים לא יבון לנגד עיני', ענין בדברי רבנו ז"ל הריני פפרת משכבו כל המאמר הנה באר היטב (סקין נא):

והכלל, כי אם רוצים שיהיה אחר הבריאה כמו קדם הבריאה

שיהיו אב ובן פחדא שיהיו פלו אחד פלו טוב צריך לזהר משקרה, פי על-ידי אמת

השגחת ה' ותברך עלינו ואזי פלו אחד, פי על-ידי השגחתו ותברך נכלל אחר

הבריאה בבחינת קדם הבריאה, בחינת אב ובן פחדא, אבל על-ידי שקר מסיר

השגחתו ותברך, פי דבר שקרים לא יבון לנגד עיני וכו'. פי אמת הוא אחד, אבל

שקר הוא רחוק מאחד בחינת בקשו חשבנות רבים ועקר אחיות השקר שהוא

הרע, שהוא הטמאה, הוא מחמת רחוק מאחד, פי תקף אחר הבריאה תקף

התחיל בחינת שנים, דהיניו הבריאה וקדם הבריאה ומשם השתלשלות השקר

שהוא הרע וכו'. אבל קדם הבריאה היה פלו טוב פלו קדש אפלו שם טהרה לא

היה שדך לומר ועקר הטהרה מתחיל אחר הבריאה, פי הטהרה מרמזת שיש

טמאה והוא סמרא דלוי סמרא דשמאלא שמשם מושלשל אחיות הסמרא אחרא

שהוא השקר ועל-כן יכולין לעלות מממאה לטהרה, פי עקר השתלשלות אחיות הטמאה הוא מבחינת הטהרה בחינת וטהרת את בני לוי, ענין שם כל הענין הנה, פי עמוק מאד מאד:

ב וזה בחינת מצות מילת עבדים, פי

העקלה שהוא והמת הנחש הוא בחינת השקר שהוא הרע, שהוא הטמאה

בחינת והמת הנחש פידוע, פי פשמעבירין העקלה אזי הוא בבחינת חותם אמת,

בחינת אות אמת, שהוא בחינת הברית קדש, פשמעבירין ממנו העקלה דחפאי

על ברית שהוא בחינת שקר, בחינת משקר בחותמא דמלקא, פי עקר הצלם

אלקים צלם דמות תבניתו, פכבוכל, הוא אדם מהול שהוא חתום בחותם אמת,

אבל בשהעקלה חופה על הברית הוא בחינת שקר, פי אין זה צלם האדם כלל,

פי כל זמן שהעקלה בו הוא בעל מום גמור, כמו שפרש רש"י על פסוק,

"התהלך לפניי והיה תמים", ענין שם נמצא, שהעקלה הוא בחינת שקר ממש,

פי הוא משקרת דמות האדם, פי באמת אין העקלה מצלם האדם כלל והוא

נדבקת בהאדם בשקר גמור, פי נדמה כאלו הוא מגוף האדם ובאמת הוא שקר

גמור, פי אין זה דמות אדם, פי עקר דמות אדם צלם אלקים הוא בששתים

בברית קדש בחותם אות אמת על-ידי העברת העקלה שאז נקרא תמים פנ"ל.

וכן מבאר בכמה מקומות ששמירת

פי

פי

לקוטי הלכות

הלכות עבדים ב

יורה דעה רעט

הברית שהיא בחינת מצות מילה הוא בחינת אמת, בחינת "בלה זרע אמת" (ויקרא ב) ולהפך פגם הברית בחינת ערלה דחפאי על ברית הוא בחינת שקר שהוא זממת הנחש וזה בחינת עבד שהוא ארוה, בחינת "ארוה כנען עבד עבדים וכו'". שהוא זרע חם בחינת פגם הברית זממת הנחש, שנאמר בו "ארוה אתה" כמובא. נמצא, שהערלה, שהוא בחינת שקר זממת הנחש, הוא בחינת עבד שהוא ארוה כנ"ל, כי העבד הוא בבחינת השקר שאחיותו מהשתלשלות של אחר הבריאה. כי על-ידי השקר על-ידי זה אין אחר הבריאה נכלל בקדם הבריאה כנ"ל כי "דבר שקרים לא יבון לנגד עיני" (תהלים קא) ואזי אין אב וכן פחדא כבוכל כנ"ל. ואזי נופל לעבודות חס ושלום, כי העבד הוא הפך הכוון, כי כשהוא בבחינת בן אזי אחר הבריאה נכלל בקדם הבריאה בבחינת אב וכן פחדא אב וכן דיקא, כי הכוון והאב אחד, כי הכוון נמשך מכוון האב ועל-יכן כשהוא בבחינת בן אזי ממילא אב וכן פחדא ונכלל אחר הבריאה בקדם הבריאה, כי הכוון והאב אחד כנ"ל, אבל על-ידי שקר חס ושלום, על-ידי זה אין אב וכן פחדא ואזי הוא בבחינת עבד, כי העבד הוא רחוק מהאדון ואינו בבחינת אחד עם האדון. נמצא, שהעבד הוא בבחינת שקר בבחינת ערלה בבחינת רחוק מאחד, כי עקר בחינת פלו אחד, דתינו שיהיה אחר הבריאה כמו קדם

הבריאה הוא רק בבחינת בן, בחינת אב וכן פחדא, אב וכן דיקא כנ"ל. וכן מרמז בדברי רבנו ז"ל במקום אחר (סיון קיז) שהעבד בבחינת שקר שהוא זממת הנחש, עין שם:

ג ועל פן צוטה התורה למול את הכוון כדי להעביר הערלה שהוא השקר כדי שימשך השגחתו ותברך עלינו כדי שיהיו אחר הבריאה כמו קדם הבריאה בחינת אב וכן פחדא, בחינת פלו אחד, כי זה עקר עבודתנו וזה עקר התכלית לזכות שיהיה נכלל אחר הבריאה בקדם הבריאה, כי הערלה הוא בחינת ענין דמכפין על עיני ועל-ידי זה אין השגחתו ותברך אליו, כי הערלה הוא פגם הברית שהוא פגם העינים, כמובא, אבל כשמעבירין הערלה דחפאי על ברית על-ידי זה מעבירין ענין דמכפין על עיני ועל-ידי זה השגחתו ותברך עלינו ועל-ידי זה אב וכן פחדא, כי על-ידי זה יוצא מבחינת עבד שהוא בחינת שקר לבחינת בן ואזי פלו אחד בחינת אב וכן פחדא כנ"ל. ועל-יכן עקר החיוב על האב למול את בנו, כי קדם הבריאה ואחר הבריאה הוא גם כן בחינת אב וכן, כמובא במאמר הנ"ל, כי הוא ותברך נקרא אב. וכלל הבריאה נקרא בן תכף כשיצאה הבריאה מכוון אל הפעל גשתלשאל אחוזה להשקר שהוא הערלה ואזי צריכין להעביר הערלה כדי שיהיו אב וכן פחדא כנ"ל. ועל-ידי שהאב דיקא מל את בנו,

על־ידי זה באתערוחא דלתתא אתער לעלא, פי על־ידי זה גם הוא יתברך שהוא אבינו הוא מעביר הערלה שהוא השקר מכלל הבריאה כדי שיהיו אב וכן כחדא כנ"ל. נמצא, שעקר מצות מילה כדי לבער השקר שהוא הערלה, שהוא בחינת עבד, שהוא הרע והממאה כדי שיהיו בבחינת חותם אות אמת כדי שיהיה אחר הבריאה כמו קדם הבריאה בחינת אב וכן כחדא כנ"ל:

ד ועל פן צותה התורה למול את העבד כדי להכניע ולכפול הערלה בשרשה, שהוא בחינת עבד, שהוא הפך הבן, שהוא בחינת אחר הבריאה פשאניה נכללת חס ושלום, בקדם הבריאה על־ידי שנאחו בה השקר שאינו אין הבריאה בבחינת בן רק בבחינת עבד ושם אחיות הערלה שהוא בחינת שקר כנ"ל. ועל־פן בשמלון את העבד אינו מכניעין את הערלה במקומה ובשרשה, פי שם מקומה בבחינת העבד כנ"ל. ואינו בשמכניעין ומעבירין הערלה מהעבד אינו גם העבד יכול להפיל בבחינת בן, פי עקר העבדות הוא מחמת אחיות השקר שעל ידו גתרחק מאחד ואינו בבחינת בן רק בבחינת עבד, אבל בשמעבירין הערלה שהוא השקר אינו נכלל העבד בן ונעשה בלו אחד, כי איתא בזהר הקדוש ברעיא מהימנא פרשת בהר שכל אחד מישראל צריך לעבד את ה' ותברך בשתי בחינות בבחינת בן ובבחינת עבד. וזה

עקר השלמות פשעבודתו כלולה משתי הבחינות בן ועבד, עין שם. והענין על־פי הנ"ל, פי קדם הבריאה היה בלו אחד ותכף פשיצאה הבריאה מבח אל הפעל אוי תכף היו שני בחינות קדם הבריאה ואחר הבריאה ומשם נשתלשל אחיות הסמרא אחרא שהוא השקר וזה בחינת ימין ושמאל, בן ועבד, פי קדם הבריאה הוא בחינת בלא ימינא ולית שמאלא תמן. וכלל הבריאה פלה, כנגד קדם הבריאה הוא בבחינת שמאל, כמובן בדברי רבנו ז"ל במאמר הנ"ל. ומה נשתלשל כל הבחינות ימין ושמאל שיש בכל מקום, פי כלם נשתלשלו משתי בחינות הנ"ל וזה בחינת בן ועבד, פי בן הוא פשנכלל אחר הבריאה בקדם הבריאה בחינת אב וכן כחדא ועבד הוא כשאין נכלל חס ושלום כנ"ל. נמצא, שבן הוא בבחינת קדם הבריאה, פי מאחר שנכלל אב וכן כחדא אין חלוק בין קדם הבריאה לאחר כד ועל־פן בחינת בן הוא בבחינת קדם הבריאה, אבל עבד הוא בבחינת אחר הבריאה כנ"ל. והוא בחינת ימין ושמאל, פי ימין הוא בחינת קדם הבריאה כנ"ל ושמאל הוא בחינת אחר הבריאה כנ"ל. וכל עבודתנו היא כדי שיהיה נכלל שמאל בימין, פי כל אחד ואחד כפי מה שזוכה על־ידי עבודתו להכניע הסמרא אחרא הנאחות בסמרא דשמאלא כדי שיהיה נכלל שמאלא בימינא, כמו כן לפי בחינתו נכלל אחר

לקוטי הלכות

הלכות עבדים ב

יורה דעה רפא

הבריאה בקדם הבריאה שהוא תכלית כל עבודתנו פנ"ל. ועל-כן צריכין לעבד את ה' ותפרד בנשתי בחינות. בבחינת בן ובבחינת עבד שהם בחינת ימין ושמאל כד' שיהיה נכלל שמאל בימין כד' שיהיה נכלל אחר הבריאה בקדם הבריאה פנ"ל. וזה בחינת מילת העבדים, כי על-ידי שמולין את העבד ומעבירין ממנו הערלה שהוא השקר שעקר אחיזתו בבחינת עבד, על-ידי זה נכלל עבד בכו, שמאל בימין, כי אף-על-פי שהוא עדין עבד, אף-על-פי-כן זהו עקר העבודה שהעבד בחינת שמאל יהיה נכלל בימין בבחינת בן. ועל-כן אחר כך הוא חיב במוצות שהאשה חיבת בהן, כי היא בבחינת שמאל, בחינת אשה ועל-ידי שמעבירין ממנו הערלה, על-ידי זה יכולין שיהיה נכלל בשמאל דקדושה ואזי נכלל שמאל בימין, כי שמאל דקדושה נכלל בימין כדיוע, כי זה עקר העבודה שבכל מקום שיש שמאל וימין להכניע הרע הנאחז בשמאל ועל-ידי זה השמאל נכלל בימין ועל-ידי זה נכלל אחר הבריאה בקדם הבריאה פנ"ל:

נכלל אחר הבריאה בקדם הבריאה שהוא עקר תכלית כל עבודתנו פנ"ל:

ה וזה בחינת מה שאסור לשחרר את העבד, כמו שכתוב: "והתנתחלתם אתם לבניכם אחריכם וכו' לעולם בהם תעבדו". כי זאת העבודה והפרור להכניע ולבטל הרע הנאחז בכלל הבריאה כד' שיהיה נכלל אחר הבריאה בקדם הבריאה זה הפרור אנו צריכין לעשות כל ימינו בכל דור ודור עד הסוף. עד שיעבר רוח הטמאה מן הארץ לגמרי. ואז יתבטל הכל באמת ויחזור הכל לשרשו ואז יהיה בלוי אחד כמו קדם הבריאה, אבל עכשו כל זמן שה' ותפרד חפץ בקיום העולם אנו צריכין שיהיו כל עבודתנו בבחינת רצוא ושוב, דהינו להכלל כל הבריאה בקדם הבריאה ואף-על-פי-כן יהיה קיום הבריאה ולא תתבטל לגמרי חס ושלום, כי ה' ותפרד חפץ בקיום העולם. ועל-כן עקר העבודה לברר ולהעלות ולכלל שמאל בימין ואף-על-פי כן יהיה קיום להשמאל, כי סגרא דשמאלא הוא קיום העולם כדיוע. ועל-כן אסור לשחרר העבד שלא לבטל בחינת השמאל לגמרי רק למולו לבער הערלה הרע הנמור ממנו כד' שאחר כך על-ידי שיעבד בו איש הישראלי, על-ידי זה יוכל לברר הטוב ממנו ויהיה נכלל בשמאל בימין, עבד בכו, אבל לא לשחררו לגמרי, כי אז הוא מבטל בחינת השמאל

בם העבד הוא מקנת כספו שהוא בחינת שמאל, בחינת "בשמאלה עשר וכו'" (משל א) ועל-ידי שמכניעין הערלה הנאחזת בבחינת כספו ועשירותו שהוא, בחינת שמאל, שזהו בעצמו בחינת עבד פנ"ל, על-ידי זה נכלל שמאל בימין ועל-ידי זה

רפא

לגמרי קדם זמנו, כי אין רשאיין לבטל בחינת השמאל לגמרי עד הפקן וכו':

וזהו: "והתנחלתם אתם לבניכם וכו'".
 'לבניכם' דיקא, כי העבד צריך לעבד להבן כדי שהעבד יכלל בבן בחינת שמאל בגמין כדי שעל-ידי זה יהיה נכלל אחר הבריאה בקדם הבריאה פנ"ל כי כל מה ששמאל נכלל בגמין כמו בן נכלל אחר הבריאה בקדם הבריאה פנ"ל:

ו זהו בחינת ספירת העמר ושבעות, כי איתא שבספירה עולין מטמאה לטהרה על-ידי ספירת העמר, כי אזו מטמאין עצמנו מטמאת מצרים כדי לזכות לקבלת התורה בשבעות. ולכאורה תדבר תמותה, איד על-ידי הספירה שסופרין הימים איד מטמאין עצמם על-ידי זה? ומהו ענין הספירה של הימים לטהרה? איד על-פי הנ"ל מבאר היטב ענין הספירה, כי עקר אחיות הסטרא אחרא, שהוא השקר, שהוא הרע והטמאה, עקר אחיותו בבחינת מספר, כי קדם הבריאה היה פלו אחד פלו טוב. וישם בבחינת אחד בודאי אין שיק שום מספר כלל. וכמו שאומרים לפני אחד מה אתה סופר, ותכף בשוהצויא ותברך הבריאה מוכח אל הפעל התחיל תכף בחינת המספר, כי תכף היו שני בחינות, כמו שכתב רבנו ז"ל בפאמור הנ"ל. וכשיש שני בחינות שיק מספר ומשם נשתלשל השתלשלות עד אחיות הסטרא אחרא שהוא בחינת חשבנות

רבים, דהינו על-ידי שנתרבה המספר ונתרחק מאחד עד שגשתלשל לבחינת חשבנות רבים, שהוא בחינת אחיות הסטרא אחרא, שהוא בחינת שקר שרחוק מאחד פנ"ל. נמצא, שעקר אחיות הסטרא אחרא, שהוא השקר, שהוא הטמאה, הוא מבחינת מספר ושרש המספר בקדשה קדם שגשתלשל אל הטמאה, דהינו תכף אחר הבריאה שאני תכף נתהיה בחינת המספר פנ"ל. אבל עדיו היה המספר בקדשה, זאת הבחינה הוא בחינת הטהרה המבאר בפאמור הנ"ל, דהינו תכף אחר הבריאה שתכף נתהיה בחינת שנים, בחינת מספר. שזה רשם שישתלשל עד שיהיה נתהיה מטמאה, אבל אף-על-פי-כן קדם שמשתלשל הוא בבחינת טהרה, פמבאר שם. ועל-כן כל מי שרוצה לצאת מטמאה הוא צריך לעלות לבחינת הטהרה, כי הטהרה שהוא בחינת אחר הבריאה, בחינת מספר, הוא שרש הטמאה ועל בן על ידה דיקא עולין מטמאה לטהרה, פמבאר היטב בפאמור הנ"ל. ועל-כן אחר שזכינו לצאת ממצרים מעבדות לחרות, כי מצרים הוא מזרע חם, שהוא בחינת פגם הפרית, והמת הנחש, בחינת עבד עבדים. ועל-כן אחר שיצאנו משם מעבדות לחרות ואנו צריכין לטהרה מטמאת מצרים לצאת מטמאה לטהרה, על-כן צנינו ה' ותברך לספר ספירת העמר, כי על-ידי בחינת

מספר דיקא שהוא שרש אחיות הממאה, על-ידי זה דיקא עולין מממאה למהרה, כי המספר הוא בבחינת הטהרה שהוא ממנה מכל הממאות מחמת שמשם שרש השתלשלות הממאה כנ"ל, כמו שכתוב: "ויהרתם מכל טמאותיכם", כמבאר במאמר הנ"ל. כי המספר דקדושה שהוא בחינת אחר הבריאה תכף, דהינו מספר של אמת שאין בו שקר, הינו בחינת מספר בקדושה ובטהרה ששומרין אותו משקר, דהינו ששומרין אותו שלא יתאחו בו הסמרא אחרא שהוא השקר והממאה, זה המספר שהוא אחר

אחד. ועל-כן עשיתה התורה מספר מכל ימי הבריאה ומספרה את כל יום ויום, כמו שכתוב: "ויהי ערב וכו' יום שני יום שלישי וכו'", כדי שיהיה המספר שהוא בבחינת אחר הבריאה נכלל בקדושה כדי שעל-ידי זה יהיה כל המספר בלוי, דהינו כל הבריאה בלא נכלל בבחינת אחד, אשר על-כן התחילה התורה המספר מאחד כנ"ל, כי על-ידי שהתורה הקדושה סופרת המספר של ימי הבריאה, על-ידי זה נכלל כל הבריאה שהוא בבחינת מספר כנ"ל, בבחינת קדם הבריאה, בחינת בלוי אחד כנ"ל:

הבריאה, הוא נכלל בקדם הבריאה ונעשה מהמספר בלוי אחד כנ"ל, ועל-כן שצריכין לצאת מממאות מצרים ואזי אנו צריכין לטהרה, כי על-ידי בחינת הטהרה דיקא, על ידה עולין מהממאה כנ"ל, על-כן אנו צריכין לספר ספירת העמר שהוא בחינת מספר דקדושה שהוא בחינת הטהרה כנ"ל, אשר על-ידי זה עולין מממאה, כי המספר דקדושה נכלל בבחינת קדם הבריאה, בבחינת בלוי אחד כנ"ל. וזה שנאמר בתחלת הבריאה, "ויהי ערב ויהי בקר יום אחד" (בראשית א), ולא נאמר ראשון כדי שיהיה נכלל כל הבריאה בבחינת אחד, הינו בבחינת בלוי אחד בלוי טוב, כדי שכל המספרות הבאין אחר כך שכלם נהווו אחר הבריאה כנ"ל, שכלם יהיו נכללין ונקשרין לבחינת אחד כדי שיהיה הכל נכלל בבחינת בלוי

ו זה בחינת מה שמצינו בדברי רבותינו ו"ל שלא לספר את ישראל, כי בכל מקום שיש מספר שורה קלה חס ושלום, ועל-כן הוזהרה תורה בעת שצריכין לידע מספר בני ישראל לקח מכל אחד דקע לגלגלת כפר נפשו. גם איתא בזהר הקדוש שמקדם המספר היו מברכין את ישראל וכן אחר כך וכל זאת כדי לשמרים שלא תשלט חס ושלום, הקללה הנאמרת בהמספר והמנין כמבאר בזהר הקדוש, כי בודאי עקר אחיות הקללה, שהוא בחינת ארור, בחינת ארור כנענו, ארור הנחש, הוא משתלשל מבחינת מספר ומנין ועל-כן אסור למנות את ישראל כדי שלא תהיה שליטה חס ושלום, להקללה הנאמרת בהמספר כנ"ל. בבחינת בקשו חשבנות רבים כנ"ל, ועל-כן לקחו מהם צדקה כפר נפשם, כי על-ידי

181

צדקה נצולין מאחוזתם ואין אחיזה להשקר שהוא הטמאה שהיא הקללה כנ"ל. מבחינת אחר הבריאה ונכלל אחר הבריאה בקדם הבריאה בבחינת פלו אחר כנ"ל. וכל זאת נעשה על ידי הצדקה, כי צדקה תציל ממות. דהיינו שהיא מכנגעת סמרא דמותא שהיא הסמרא אחרא שהיא הטמאה הנאות באחר הבריאה. ואין נכלל אחר הבריאה בקדם הבריאה בבחינת פלו אחר, שזהו עקר בחינת צדקה, כי זהו עקר הצדקה לחבר שמאל בيمين, שזהו בחינת שנכלל אחר הבריאה בקדם הבריאה, בחינת פלו אחר כנ"ל, כי צדקה הוא בחינת אמת, כמובא שעקר הצדקה הוא בבחינת אמת, בחינת יעקב, בחינת משפט וצדקה ביעקב וכו', בחינת תתן אמת ליעקב, כמבאר בדברי רבנו ז"ל היינו כפרת משפבו במקום אחר. ועל כן על ידי הצדקה שהיא בחינת התחברות אמת ואמונה, על ידי זה נכלל אחר הבריאה בקדם הבריאה בבחינת פלו אחר, כי צדקה מקשר ומחבר כל העולמות ונכללין בשרשן בבחינת פלו אחר. ועל כן על ידי צדקה דיקא, דהיינו בקע לגלגלת, על ידי זה נצולין שלא תהיה אחיזה להסמרא אחרא שהיא בחינת הקללה על ידי זה המספר, כי אנו בוללין המספר בקנישה בבחינת קדם הבריאה, בבחינת פלו אחר על ידי הצדקה כנ"ל. ואין אין אחיזה להקללה והסמרא אחרא כלל, כי

עקר אחיזתם מחמת הרחוק מאחד כנ"ל. אבל בשמקשרין המספר לאחד, דהיינו שבוללין אחר הבריאה בקדם הבריאה בבחינת פלו אחר כנ"ל, אין אין להם שום אחיזה ושלטיה כלל. וכל זאת נעשה על ידי הצדקה שלוקחין בקע לגלגלת שעל ידיה מקשרין הכל בבחינת אחר כנ"ל. ובפרט אותה הצדקה של פפר נפש שהיה בשביל קרבות ועל ידי הקרבות היו מקרבין ומקשרין כל העולמות לשרשן הראשון, כמובא בזהר הקדוש סלוקא דקרבתא עד אין סוף וכו', עין שם. כי על ידי הקרבן מעלין בהמה לבחינת אדם כמובא. ואין נכלל שמאל בيمين, בהמה באדם. ונכלל אחר הבריאה בקדם הבריאה, כי אחר הבריאה פנגד קדם הבריאה הוא בבחינת בהמה לגבי אדם, כי עקר האדם, שהוא הדעת, נמשך מבחינת פלו אחר, בחינת קדם הבריאה. ועקר בחינת בהמה, דהיינו העדר הדעת, נמשך מבחינת אחר הבריאה. ועל ידי הקרבן נכלל הכל בבחינת פלו אחר פלו טוב כנ"ל. ומצא, שעל ידי הצדקה של פפר נפש שהוא בקע לגלגלת על ידי זה נצולין שלא תתאחו הקללה חס ושלום, בהמנון, כי על ידיה נעשה פלו אחר כנ"ל, כי הצדקה היא בבחינת אמת שעל ידו פלו אחר כנ"ל, כי אמת בעתיקא תליא, כמובא בזהר הקדוש וליה שמאלא בהאי עתיקא פלא ויניא, כמו שאיתא באדרא. ומצא שאמת הוא בחינת פלו ימין, שזהו

לקוטי הלכות

הלכות עבדים ב

יורה דעה רפה

בחינת פלו אחד כנ"ל. וזה בחינת בקע לגלגלת שאיתא שם באדרא קדישא, פד עאלין בחושבנא יתבין אגר וכז לעתיק יומין, הינו כשיש חשבון ומספר שאז יראין שלא יהיה אחיזה חס ושלום, לבחינת חשבנות רבים אזי נותנין בקע לגלגלת. ועל-ידי זה מקשרין עצמן לבחינת גלגלתא שהוא בחינת עתיקא, בחינת אמת, בחינת "ראש דברך אמת" (תהלים קט), שהוא פלא ימינא פלו אחד, אבל כשפלו אחד אין להם אחיזה ונתחבטלין לגמרי כנ"ל:

ח וזהו בחינת ספירת העמר כדי לעלות מטמאה לטהרה על-ידי ספירת העמר שהוא בחינת מספר דקדושה הנקבל בשרשו בבחינת פלו אחד כנ"ל. שעל ידו דיקא עולין מטמאה לטהרה כנ"ל, כי אנו סופרין את הימים לעמר והקרכת העמר היה גם כן בבחינת זו כדי שיהיה נקבל אחר הבריאה בקדם הבריאה על-ידי שנכלל שמאל בימין, בהמה באדם, כי עמר שעורים הוא מאכל בהמה, כמו שאיתא בזהר הקדוש ובמובא לעיל כמה פעמים ועל-ידי שמניפין העמר לה ומקריבין אותו על ידי זה מעלין ומניפין פלל הבריאה שתהיה נכלל בקדם הבריאה, על-ידי שמניפין עמר שעורים, שהוא בחינת בהמה, בחינת אחר הבריאה לה' וכנ"ל. ועל-כן אחר פד סופרין ספירת העמר שבע שבתות כנגד שבעת ימי בראשית

כדי לקשר פל הבריאה שנבראת בשבעת ימי בראשית שהוא בבחינת מספר, כי אחר הבריאה מתחיל המספר כנ"ל לקשר הכל אל העמר שהוא בחינת התקשרות אחר הבריאה בקדם הבריאה, שזהו בחינת הנפת עמר שעורים כנ"ל ועל-ידי המספר הזה דיקא עולין מטמאה לטהרה וכנ"ל ואזי נטהרין מזהמות העבדות שהיה במצרים ששם עקר העבדות בחינת חס כנ"ל. כי עקר זהמת בחינת העבד, שהוא הממאה, בחינת ערלה, בחינת פגם הברית, בחינת ממאת מצרים, בחינת שקר, הוא רק מחמת הרחוק מאחד ואחיותם מבחינת מספר ומגן כנ"ל. והם נמתקין בשרשן, דהינו על-ידי מספר דקדושה שנכלל בבחינת אחד, בחינת ספירת העמר, על-ידי זה נמתקין בשרשן ונתבטל אחיותם, כי נכלל פל המספר שהוא אחר הבריאה בבחינת פלו אחד ואזי אין להם שום אחיזה פלל וכנ"ל (ענין עוד פנינו זה לקטן בהלכות

סימני בהמה ונתחבטלין כבוד יד)

ט וזהו בחינת טבילת העבד כי צריכין להעלותו מטמאה לטהרה מבחינת שקר שהוא בחינת חשבנות רבים שיהיה עולה אל בחינת הטהרה שמשם אחיותם ושם נמתקין ונטהרין כנ"ל:

ועל כן כל הטבילות הם במי מקוה, כי המים הם בבחינת קדם הבריאה, כי המים קדמו לעולם, כי המים הם בחינת חסד, בחינת ימין, שזהו בחינת

קדם הבריאה ועל ידי שגכנסין בפנים ועולה שם כל הגוף ונתפטר ונתעלם שם בפנים, על ידי זה נתפטר ונכלל בבחינת קדם הבריאה ואזי הוא בחינת פלו אחד כפ"ל, ואזי נטהר מכל הטמאות ועולה מהם, כי כלל הטמאות נתפטרין שם בבחינת פלו אחד, כי עקר אחיותם מחמת הרוח מאחד כפ"ל:

ועל פן כשנתקרבו ישראל לה' ותברך נתקרבו גם פן על ידי מילה ומבילה וכפ"ל:

י וזה בחינת גר שבא להחניך שצריך גם פן מילה ומבילה להכניע הערלה שהוא הרע, שהוא טמאת העפום, כי פל הגויים ערלים, כי העפום הם בבחינת שקר וישראל הם בבחינת אמת,

כמו שכתוב: שארית ישראל וכו' וכמוכא. ועל פן פל העפום הם נקראים על שם הערלה כפ"ל וכמו שאמרו רבותינו ו"ל שאין הערלה נקראת אלא על שם העפום, כי הערלה הוא בבחינת שקר, בחינת טמאת העפום ועל פן אין הגר יכול לפגם לקדשת ישראל כי אם על ידי מילה ומבילה, כי על ידי שמעבירין הערלה שהוא השקר, על ידי זה נתפטר ממנו טמאת העפום, שהוא השקר ואזי נעשה פלו אחד פלו טוב ואז גם הוא חוזר לקדשת ישראל כפ"ל. וזהו בחינת המבילה כפ"ל:

ועל פן צריכה המילה להיות קדם המבילה, כי מתחלה צריכין

להעביר הערלה שהיא השקר ואחר כך יכול לזכות לטהרה על ידי שגכנל בפנים בבחינת קדם הבריאה, כי פל זמן שיש בו ערלה, שהוא בחינת שקר, אינו יכול להכלל בבחינת קדם הבריאה, שהוא בחינת המבילה כפ"ל. רק אחר שמעבירין ממנו והמת הערלה ואזי נכלל גם פן בבחינת אות אמת אזי יכול לקבל הטהרה על ידי המבילה בפנים על ידי שגכנל בבחינת קדם הבריאה בבחינת פלו אחד כפ"ל, כי אי אפשר שיהיה נכלל בבחינת קדם הבריאה, דהינו שיהיה אחר הבריאה כמו קדם הבריאה, בחינת אב ובן כהדא כי אם על ידי שגוהרין משקר כפ"ל, שזהו בחינת העברת הערלה שהוא בחינת שקר כפ"ל:

יא וזהו בחינת הבית דין של שלשה שצריכין למילת גר ומבילתו ולמדוהו רבותינו ו"ל מדכתוב משפט לגבי גר. מה משפט בשלשה, אף גר צריך שלשה, כי בכל משפט ודון צריכין שלשה, כי המשפט הוא להכניע השקר ולברר האמת, כי זהו עקר הדון והמשפט שדינו לפני הרגים, כי אחד, מוען אמת ואחד מוען שקר וצריכין הדינים לברר האמת ולהכניע השקר:

ועל פן צריכין בכל משפט ודון להכניע השקר בשששו, דהינו שצריכין לקשר עצמם בבחינת פלו אחד בבחינת כלליות שגכנל הבריאה בקדם הבריאה, בבחינת אב ובן כהדא שעל ידי בחינת זו

נתפטר השקר לגמרי ואין לו שום אחיזה כִּלְל מֵאַחַר שֶׁפָּלוּ אֶחָד בְּנֵ"ל. ובחינה זו של בְּלָלוּיִת אחר הבריאה בקדם הבריאה שנה נעשה על־ידי אמת על־ידי שהריגים דנים דין אמת לאמתו זאת הבחינה הוא בחינה משלשת, כי היא פְּלוּגָה מְשַׁלֵּשׁ בחינות שהם כִּלְל קיום כל העולמות, שהם בחינת ימין ושמאל ואמצע שנמצא בכל מקום ששרשם מבחינה זו, כי קדם הבריאה קדם שְׁנִינְיָה הבריאה כִּלְל מִכַּח אֵל הַפְּעֵל, והו בחינת בלא ימינא, כי לית שמואל תמן בְּנֵ"ל. ואחר הבריאה כְּשִׁנְיָה הבריאה מִכַּח אֵל הַפְּעֵל והוא בבחינת שמואל בְּנֵגֵד קדם הבריאה וכו' ל. ותכף כְּשִׁנְיָה הבריאה מִכַּח אֵל הַפְּעֵל אֲזִי נַעֲשֶׂה רִשָּׁם תַּכְּף עַל הַשְּׁתַּלְשֻׁלוֹת הַסְּטָרָא אַחְרָא שֶׁהוּא הַרְעָ, שֶׁהוּא הַשְּׁקֵר וְהַטְּמָאָה בְּנֵ"ל. וזה כל עבודתנו להכניע השקר שהוא הסטרא אחרא כְּדִי שִׁיחֹזֵר וְיִכְלַל אחר הבריאה בקדם הבריאה שְׁתִּיהִי גַם אחר הבריאה כִּלְל אֶחָד כִּלְל מוֹב כְּמוֹ קִדְּם הַבְּרִיאָה וְאֲזִי יִתְפַּטֵּל הַשְּׁקֵר לְגַמְרֵי וְכוּ"ל. וזאת הבחינה הוא בחינת שלישית, בחינת אמצע, בחינת קו המפריע, הינו בחינה זו שגם אחר הבריאה אחר שכבר יצאה הבריאה מִכַּח אֵל הַפְּעֵל וְדָוָה כִּלְל הַבְּרִיאָה נִכְלַלֵת בְּקִדְּם הַבְּרִיאָה. על־ידי שְׁמֻקְשָׁרִין כִּלְל הַבְּרִיאָה לְשָׁרְשֶׁה בְּבַחֲנִית כִּלְל אֶחָד עַל־ידי אמת בְּנֵ"ל זאת הבחינה הוא בבחינת קו המפריע שְׁמֻקְשָׁר וּמְחַבֵּר יְמִין וּשְׂמֹאל

שְׁזָהוּ בַחֲנִינָה הַתְּחַבְּרוּת וּבְלָלוּיִת אַחַר הַבְּרִיאָה בְּקִדְּם הַבְּרִיאָה בְּנֵ"ל. וזהו בחינת כִּלְל קִדְּשַׁת יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם כִּלְלוּיִם מִכַּהֲנִים, לוֹיִים וְיִשְׂרָאֵלִים שֶׁהֵם בְּנֵגֵד שְׁלֹשָׁה אֲבוֹת אַבְרָהָם, יִצְחָק, יַעֲקֹב שְׁכַל זאת הוא בחינה משלשת בְּנֵ"ל, בחינת ימין ושמאל ואמצע המפריע בְּנֵ"ל וְעַל־כֵּן כְּשִׁנְיָכִין לְדוֹן דִּין לְגַרְשׁ הַשְּׁקֵר וּלְבָרֵר אִמְתָּ אֲזִי צְרִיכִין שְׁלֹשָׁה דִּינִים שֶׁהֵם בְּנֵגֵד שְׁלֹשָׁה בַחֲנִינֹת הַבְּרִיאָה, כִּי הַבִּיַּת דִּין הֵם בְּבַחֲנִית יְמִין וּשְׂמֹאל וְאִמְצַע הַמְּפָרֵעַ, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ו"ל, אֵין בֵּית דִּין שְׁקוּל וְכוּ'. וְעַל־כֵּן עַל־ידי אֵלוּ הַשְּׁלֵשׁ שֶׁהֵם בְּנֵגֵד שְׁלֹשָׁה בַחֲנִינֹת הַבְּרִיאָה עַל יְדֵם נִכְלַל אַחַר הַבְּרִיאָה בְּקִדְּם הַבְּרִיאָה בְּבַחֲנִית כִּלְל אֶחָד וְעַל־ידי זֶה נִבְנַע הַשְּׁקֵר, כִּי עִקַּר אֲחִיזַת הַשְּׁקֵר מִחֲמַת רְחוּקוֹ מֵאַחַד, כִּי כִּבְּל מְקוֹם שֶׁנִּכְלַל שְׂמֹאל בְּיְמִין עַל־ידי אִמְצַע הַמְּפָרֵעַ לְפִי בַחֲנִינָה זֶה כֵּן נִכְלַל אַחַר הַבְּרִיאָה בְּקִדְּם הַבְּרִיאָה וְכוּ"ל וְעַל־כֵּן גַּר שָׂבָא לְהַתְּנִיר שֶׁעִקַּר בְּנִיטוֹתוֹ אֵל קִדְּשַׁת יִשְׂרָאֵל הוּא רַק עַל־ידי שְׁמַעְבִּדִין מִמֶּנּוּ הַשְּׁקֵר שֶׁהוּא הַעֲרָלָה וְכוּלְלִין אוֹתוֹ בְּבַחֲנִית קִדְּם הַבְּרִיאָה עַל־ידי הַטְּבִילָה בְּמִים שְׁעַל־ידי זֶה דִּיקָא יוֹצֵא מִטְּמָאָה לְטַהֲרָה עַל־ידי בַחֲנִינָה כִּלְל אֶחָד וְכוּ' וְכוּ"ל. עַל־כֵּן צְרִיכִין שִׁיְהִי אֲצִלוֹ שְׁלֹשָׁה בְּשַׁעַת מִלְּאָה וּטְבִילָה כְּמוֹ גְבִי מִשְׁפָּט, כִּי לְהוֹצִיא גַבֵּר מִטְּמָאָת הַעֲפוּ"ם, שֶׁהֵם בַחֲנִינֹת עֲרָלָה, בַחֲנִינֹת שְׁקֵר וְלְהַעֲלוֹתוֹ לְקִדְּשַׁת יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם בַחֲנִינֹת

104

יורה דעה

הקדוש שְׁהִיָּה מְכַרְכֵּין אֶת יִשְׂרָאֵל קָדָם
הַמִּסְפָּר וְאַחַר כֵּךְ כִּנְ"ל, כִּי הַמִּסְפָּר הוּא
בְּבַחֲנֵינָה אַחַר הַבְּרִיאָה שְׂמוּשָׁם אַחֲזִיזָתָם
כִּנְ"ל, עַל־כֵּן הָיוּ צָרִיכִין מִקֶּדָם וְאַחַר כֵּךְ
בְּרַפְת פְּהִינִים כְּדִי שִׁיְהִיו נִקְלָלִין בְּבַחֲנֵינָה
קָדָם הַבְּרִיאָה שְׂשָׁם הַבְּרַכָּה שְׁלֹא יִהְיֶה
אַחֲזִיזָה לְהַקְלִלָּה חֵם וְשְׁלֹום, שְׂאַחֲזִיזָתָם
בְּבַחֲנֵינָה מִסְפָּר שֶׁהוּא בְּבַחֲנֵינָה אַחַר
הַבְּרִיאָה כִּנְ"ל. אֲשֶׁר בְּשִׁבּוֹל זֶה הַצָּרִיכוֹ
לְהֵן בְּקַע לְגַלְגַּלֵּת וְכו' וְכִנְ"ל וְעַל־כֵּן
בְּרַפְת פְּהִינִים מִשְׁלֵשֵׁת וְכִנְ"ל:

יג וְזָהוּ בְּבַחֲנֵינָה שְׂבִיעוֹת שְׂבוּ נִתְּנָה תוֹרָה
אַחַר שְׂסִפְרוּ יְמֵי הַסְּפִירָה שְׁעַל
יָדָה נִטְהַרְוִין מִזְּהַמַּת מִצְרַיִם מִבְּחֵינָה עֶבֶד,
מִבְּחֵינָה עֶרְלָה, מִבְּחֵינָה שֶׁקָּרַב וְכו' וְכִנְ"ל
וְאַחַר כֵּךְ זִכְרִין לְקַבַּל הַתּוֹרָה בְּשְׂבִיעוֹת
שֶׁהוּא תּוֹרַת אֲמַת שְׁעַל־יְדֵי הַתּוֹרָה
מִקְשָׁרִין כָּל הָעוֹלָמוֹת וְנִקְבָּל אַחַר
הַבְּרִיאָה בְּקֶדָם הַבְּרִיאָה, כִּי עֶקֶר זֹאת
הַבְּחִינָה נַעֲשֶׂה עַל־יְדֵי תּוֹרַת אֲמַת וְעַל־כֵּן
כָּל הַתּוֹרָה הִיא בְּבַחֲנֵינָה מִשְׁלֵשֵׁת, כְּמוֹ
שְׂאַמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ וְ"ל (שְׁבַת פ"ב) בְּרִיד רַחֲמֵנָא
דִּיהִיב לָן אֲוִרִין תְּלִיתָאָה עַל־יְדֵי תְּלִיתָאִי
כְּיוֹם תְּלִיתָאִי בְּרַחֲמֵי תְּלִיתָאִי. כִּי הַתּוֹרָה
הִיא בְּחֵינָה אֲמַת, בְּחֵינָה שְׁלֹום שֶׁהִיא
כְּלוּלָה מִשְׁלֵשׁ בְּחֵינֹת הַנְ"ל שְׁעַל־יְדֵי זֶה
נִקְבָּל אַחַר הַבְּרִיאָה בְּקֶדָם הַבְּרִיאָה, שְׁזָהוּ
תְּכִלִּית הַכֹּל שְׁזָהוּ נַעֲשֶׂה עַל־יְדֵי מִצְוֹת
הַתּוֹרָה וְכִנְ"ל:

וְזָהוּ בְּבַחֲנֵינָה (אבות): עַל שְׁלֹשֶׁה דְּבָרִים
הָעוֹלָם עוֹמֵד, עַל הַדִּין וְעַל הָאֲמַת

אֲמַת הוּא בְּחֵינָה מִשְׁפָּט מִמֶּשֶׁ, שֶׁהוּא
לְגַרְשׁ הַשֶּׁקֶר וּלְבַרֵּר הָאֲמַת שְׂכַל זֹאת
נַעֲשֶׂה עַל־יְדֵי שְׁלֹשֶׁה שֶׁהֵם כְּלוּלִים
מִשְׁלֵשׁ בְּחֵינֹת הַנְ"ל שְׁעַל יָדָם נִקְבָּל אַחַר
הַבְּרִיאָה בְּקֶדָם הַבְּרִיאָה שְׁעַל־יְדֵי זֶה
דִּיקָא עוֹלִין מִטְּמֵאָה לְטַהֲרָה וְנִתְּבַטַּל
הַשֶּׁקֶר שֶׁהוּא הָרַע וְהַטְּמֵאָה לְגַמְרֵי
בְּשֶׁרֶשֶׁה עַל־יְדֵי שְׂחֻזְרוּרִים וְנִקְבָּלִים גַּם
אַחַר הַבְּרִיאָה בְּבַחֲנֵינָה כְּלוּ אַחַד כְּלוּ טוֹב,
כִּי עֶקֶר אַחֲזִיזָתָם הָיָה רַק מִחַמַּת הַרְחוֹק
מֵאַחַד, אֲבָל עַל־יְדֵי בֵּית דִּין שֶׁל שְׁלֹשֶׁה
שֶׁהֵם כְּלוּלִים מִשְׁלֵשׁ בְּחֵינֹת הַנְ"ל שְׁעַל
יָדָם נִקְבָּל הַכֹּל בְּבַחֲנֵינָה כְּלוּ אַחַד, עַל־יְדֵי
זֶה נִתְּבַטַּלִים לְגַמְרֵי וְיוֹצְאִים מִטְּמֵאָה
לְטַהֲרָה וְזָכָה גַּם הַגֵּר לְכַנֵּס עַל יָדָם
לְקַדְשֵׁת יִשְׂרָאֵל וְכִנְ"ל:

יב וְזֶה בְּבַחֲנֵינָה בְּרַפְת פְּהִינִים, כִּי הַפְּהִינִים
הֵם בְּבַחֲנֵינָה יְמִין שֶׁהוּא בְּחֵינָה
קָדָם הַבְּרִיאָה כִּנְ"ל. וּמִשָּׁם נִמְשָׁכִין כָּל
הַבְּרִכוֹת, כִּי עֶקֶר אַחֲזִיזָה הַקְּלָלָה הוּא רַק
אַחַר הַבְּרִיאָה כִּנְ"ל. וְעַל־כֵּן אֶהְרֵן הַפְּהִינִים
הָיָה מֵינַף אֶת כָּל הַלְוִיִּם, כִּי הַלְוִיִּם הֵם
בְּבַחֲנֵינָה הַטְּהַרָה בְּחֵינָה אַחַר הַבְּרִיאָה
שְׂמוּשָׁם יוֹכַל לְהַשְׁתַּלְשֵׁל אַחֲזִיזָה לְבַחֲנֵינָה
חֲשֻׁבָּת רַבִּים שֶׁהוּא בְּחֵינָה הַסְּמֵרָא
אַחֲרָא וְכו'. עַל־כֵּן הָיָה צְרִיד הַפְּהִינִים
לְהִנְיָף אֶת הַלְוִיִּם כְּדִי שִׁיְהִיָּה נִקְבָּל אַחַר
הַבְּרִיאָה בְּקֶדָם הַבְּרִיאָה. בְּבַחֲנֵינָה כְּלוּ
אַחַד כְּדִי שִׁיְתְּבַטַּל אַחֲזִיזָה הַסְּמֵרָא אַחֲרָא
שְׂאַחֲזִיזָתָה מִחַמַּת הַרְחוֹק מֵאַחַד כִּנְ"ל.
וְזָהוּ בְּחֵינָה הַבְּרַכָּה שְׂמוּבָא בְּזָהוּ

לקוטי הלכות

הלכות גרים א

יורה דעה רפט

103

ועל השלום, שנאמר, אמת ומשפט שלום שפטו בשעריכם. כי אלו השלשה הם בחינה אחת וכל אחד בלול משלש בחינות וכלם בכלל הם שלש בחינות הנ"ל שהם קיום העולם, כי עקר קיום העולם הוא פשטת הבריאה בכלל בקדם הבריאה בבחינת בלול אחד הנ"ל, שזהו תכלית כל הבריאה ובשביל זה נברא העולם בידוע וזה נעשה על-ידי שלש בחינות הנ"ל, שהוא דין ומשפט שעל-ידי דין אמת שמכניעין השקר ומבדילין האמת נכלל אחר הבריאה בקדם הבריאה הנ"ל.

ב. אמת ג. שלום, כי אמת הוא גם כן בחינה זו, כי הכל תלוי באמת שעל-ידי זה השגחתו ותברך עלינו. ועל-ידי זה נכלל הכל בבחינת בלול אחד הנ"ל, וזהו בחינת שלום שהוא בחינת המכריע שעושים שלום בין ההפכים בין גמין ושמואל, כי שלום מקשר הכל ונכלל שמואל בגמין, אחר הבריאה בקדם הבריאה. וזהו בחינת "ה' יברך את עמו בשלום" (תהלים סט), כי שלום הוא כלי מחזיק ברכה, כי עקר הברכות הנמשכין מבחינת קדם בריאה, כי שם מקור הברכה, אי אפשר שיהיה נמשכין למטה לאחר הבריאה כי אם על-ידי שלום שהוא מקשר הכל ונכלל אחר הבריאה בקדם הבריאה ואינו נמשך ברכה ממקור הברכה לכלל הבריאה בלול וזה בחינת ברפת פהנים שמסמין בשלום וברכתם הוא גם כן אצל שים שלום, כי עקר

הברכה נמשך אל הבריאה על-ידי שנכללת בקדם הבריאה, שזהו בחינת שלום הנ"ל, כי הברכה הוא להציל ולהכניע הקללה הנאותה בבחינת אחר הבריאה ועל-ידי שנכלל אחר הבריאה בבחינת קדם הבריאה, בבחינת בלול אחד בלול טוב, נתבטלון כל הקללות בשרשן הנ"ל ונמשכין כל הברכות וכל הטובות לכלל הבריאה בלול. וזהו בחינת ה' יברך את עמו בשלום הנ"ל:

הלכות עבדים הלכה ג בהלכות מילה הלכה ג פאות ט:

הלכה ד בהלכות מילה הלכה ד פאות יב:

הלכה ה בהלכות מילה הלכה ה אות טו:

הלכות גרים

הלכה א

הגר נכנס בדת ישראל על-ידי מילה וטבילה וצריך בית דין וכו':

כי מתחלה היה עבד משבועים אמות שהם נאחזים בהרע הפולל שהוא בחינת ערלה, פמוכא בדברי רבנו (בבבין טו):

ועל כן בשנכנס בדת ישראל צריכין למולו ועל-ידי מצוה זו דוקא נכנס

ברת ישראל, כי היא תקון הפללי, כי על-ידי הנבעת הערלה, על-ידי זה נכנע הרע הפולל שהיה נאחו בו בין השבועים אמות ואזי נכנס ברת ישראל, כי זה עקר קדשת ישראל, דהינו שמירת הברית, שהוא בחינת מילה שעל-ידי זה רומקנו מכל לשון, פמוכא בדברי רבנו גרו יאיר (עו), ואחר כך חיב מבילה כדי שיהיה נעשה ברירה חדשה, כי הטבילה הוא בחינת התעלמות בתוך מי המקנה שהוא בחינת עלמא דאתי ששם נתחדשים ונעשים כבריה חדשה בבחינת תשובה, בחינת השיבנו ה' וכו' חדש ימינו וכו'. וכמוכא כל זה לעיל בהלכות טבילת פלים (הלכה א) ובהלכות מנקה (הלכה א). ועל-כן חיב הגר טבילה כדי שעל-ידי זה יהיה נתחדש ממש ויתחפך מגוף של השבועים אמות לגוף ישראל כנ"ל. וצריך בית דין, ובעודו בפנים בית דין מודיעין אותו קצת מצות והוא מקבל עליו על מלכות שמים וכו'. כי עקר קדשת ישראל הוא בחינת הנקדה שיש בכל אחד מישראל, שהוא בחינת נשמתו וכל הנקדות של ישראל מקבלין מנקדה הפלליות, פמוכא בפמאמר ואתם תהיו לי וכו' (בסיון טו). וכבר מבאר לעיל בהלכות גדרים (הלכה א) שצבית דין של שלשה הם בחינת צדיק מושל, בחינת ישראל ממשלותיו, כי יש להם פח למשל ולדון פרצונם והם בחינת נקדה הפלליות, כי הם כגולים מכל ישראל

שהם שלשה פה, לוי וישראל, שהוא בחינת כלל ישראל שהיא בחינת נקדה הפלליות ועל-כן הגר צריך בית דין כדי שיאירו בו מנקדה שבהם שהוא בחינת נקדה הפלליות כדי שיקבל הגר בחינת הארת הנקדה שעל-ידי זה זוכה לקדשת ישראל שעקרה תלויה בהנקדה כנ"ל, כי בעודו בפנים מודיעין לו מצות ועל-ידי זה שהם מודיעין לו בפהם המצות הם מאירין בו הנקדה שהיא בחינת פי ודבר חכמות ועל-ידי זה מקבל הנקדה ואזי נעשה ישראל. ועל-כן דיקא בעמודו בפנים מודיעין לו, כי איתא שאי אפשר להחזיר הנשמה כי אם על-ידי טבילה ועל-כן בשהוא בפנים שאז צריך לקבל בחינת נשמה אז מודיעין לו וכו' ומאירין בו הארת הנקדה הנ"ל ומקבל שם הנשמה על-ידי הטבילה, כי הנקדה הוא הנשמה כנ"ל:

ועל כן צריך להיות מילה קדם הטבילה, כי אי אפשר לקבל הארת הנקדה כי אם על-ידי המילה, כי הנקדה שורה במקום ברית שלום, פמוכא שם בפמאמר ואתם תהיו לי וכו', עין שם. כי הערלה הוא בחינת חרפה, בבחינת פי חרפה היא לנו שהוא בחינת חרפה שברה לבי, שהנו בחינת פגם הנקדה, עין שם. ועל-כן מתחלה בשהיה עכו"ם היה ערל, כי כל הגוים ערלים וכו', כמו שמבאר במשנה, כי יניקת השבועים אמות הוא משבירת פלים שמשם אחיזת הקלפות שהוא

לקוטי הלכות

הלכות גרים ג

יורה דעה רצא

בחינת ערלה, בחינת הרפה כנ"ל, ועל-כן כשרוצה לבגס בדת ישראל צריך מילה כדי להסיר התרפה כדי להוציאו מן בחינת השכינה ונתגלה בחינת ברית שלום ששם שורה אצל ישראל אור הנקדה ואזי מקבל אור הנקדה מן הבית דין של שלשה ישראלים בעודו במים כנ"ל. ואזי נתחדש ממש כנ"ל, דהינו שיוצא מבחינת שכינה לבחינת תקוה, שזהו בחינת ברית חדשה ממש כידוע:

הלכות גרים הלכה ב בהלכות עבדים הלכה ב אות ט:

הלכה ג

א על פי המאמר המתחיל: מי שמשתדל תמיד לקרב כנ"ל אדם לעבודת ה' ותברך וכו' (ס"ז ע"ג) בלקוטי הראשון, ענין שם:

ומבאר שם שזה שמשתדל לקרב בני אדם לה' ותברך צריך לשמר את עצמו שלא יתאחזו בו הקלפות ורע של אלו בני אדם כי זה האיש המשתדל לקרב ולעשות נפשות וכו'. הוא בונה בחינת היכל הקדש וכו' והעצה על זה להציל מן הרע של אלו בני אדם שמקרבם שלא יתאחזו ביצר מחשבות לבו, העצה היא שיזמין מלאכי לבו שהוא בחינת התלהבות הלב שזה נעשה על-ידי בחינת משפט שאדם שופט את עצמו שהוא בחינת אש, בחינת באש ה' נשפט,

ואש הזה הוא שורף את הרע והקלפות שלא יתאחזו בלבו של האיש הכשר המקרב נפשות לה' ותברך ואז גם היכל הקדש דהינו הנפשות שמקרבם מקבלים פח האש ושורף את הקלפות גם מלהתאחזו בהם וכו'. ואז יוצא לאור משפט, הינו שנתלהב הלב ויושב על פסא, בבחינת "בזון למשפט פסא וכו'". וזה בחינת "קרה נאמנה מלאתי משפט". 'קרה' זה בחינת ירושלים עיר הקדש הנ"ל, הינו בחינת היכל הקדש הנ"ל מלביש את משפט הנ"ל וזהו בחינת (רמ"ה

ג) "בעת ההיא יקראו לירושלם פסא ה' ונקוו אליה כל הגוים לשם ה' ולא ילכו עוד אחרי שררות לבם הרע", הינו אף-על-פי שקרבנו גוים רבים לה' ותברך אף-על-פירבן לא יוכל הרע להטות את לבבם חס ושלום, ולא ילכו אחרי שרירות לבם הרע חס ושלום, פי אש המלאכים שבלב הנ"ל הנעשה על-ידי משפט הנ"ל. שעל-ידי זה נקראת ירושלים היכל הקדש, פסא ה', האש הזה ישרף את הרע ועל-ידי זה יוכל לקרב כל הגוים לה' ותברך ואף-על-פי כן לא ילכו אחרי שרירות לבם, הינו שלא יוכל הרע להטות את לבבם, פי אש הנ"ל ישרף כנ"ל וכו', ענין שם כל זה היטב. וזה בחינת את שבתתי תשמרו, דא עגולא ורביעא דלגו וכו'. וזה בחינת מ"ם וסמ"ך שבלוחות וכו'. וזה בחינת ונתתי להם בביתי ובחומתי יד ושם וכו'. וזה בחינת

יורה דעה

בשמלון אותו תחלה ומעבירין הערלה ממנו שהוא הרע שנאחו בו. ואחר כך יבולין לקרבו לעבודת ה' ותפדה, פי העקר צריכין להשתדל להכניע ולכבול מתחלה הרע שנאחו בו ועליפן אם הקדימו הטבילה קדם למילה אינו כלום, כי צריך תחלה להעביר הרע ממנו שהוא הערלה. ואחר כך לטהרו בטבילה ולקרבו לה' ותפדה, פי העקר להעביר ולשרף הרע שנהיה נאחו באלו הנפשות הרוצים להתקרב, פי מתחלה היה בין הגויים והקלפות, כמו שפתיב: זאת ורשלים בתוך הגויים שמתיה וכו'. עליפן צריכין תחלה להעביר הרע מן הגרים עלידי המילה ואחר כך לטהרו עלידי הטבילה ולקרבו לה' ותפדה:

ד פי מילה וטבילה הם בחינת מ"ם וסמ"ד, בחינת עגולא ורבוגא המבאר במאמר הנ"ל שהם בחינת משפט וכסא המבאר שם, פי מצות מילה שהוא בטול הרע שהוא הערלה זה בחינת בטול האסור בששים שהוא על ידי בחינת הסמ"ד, שהיא בחינת מלכות, בחינת ששים המה מלכות ומלכות היא בחינת חרב פיפות, פמואב במקום אחר בחינת חרב נקמת נקם ברית, שהיא בחינת החרב והספין של המילה החותך את הערלה ומכבול את הרע שכח החרב הזה נמשך מבחינת אש המשפט הנ"ל, בבחינת "פי באש ה' נשפט ובחרבו את כל בשר" (ישעיה ס) וזה בחינת הפסוקים

בית והון נחלת אבות וכו', עין שם כל זה היטב:

ב וזה בחינת גרים שצריכין מילה ואחר כך טבילה. וגם אי אפשר לגיר גרים כי אם בבית דין של שלשה ולמדו רבותינו ז"ל מדכתיב משפט גבי גר, כמו שפתיב: משפט אחד יהיה לכם ולגר וכו'. פי הגר מחמת שהיה רחוק מן הקדושה מאד בתקלית הרחוק ורוצה לצאת מטמאת וזהמת העכו"ם לקדשת ישראל, עליפן אי אפשר לקרבו אל הקדושה כי אם עלידי בית דין של שלשה ששם עקר המשפט ועליפן יש לבית דין דיקא פח לקרבו ולהכניסו תחת כנפי השכינה, פי מאחר שהם בית דין של שלשה שיש להם פח לעשות משפט, כי כל המשפטים הוא בבית דין של שלשה ומחמת שפח המשפט אצלם עליפן יש להם פח לקרב גרים לה' ותפדה פי לא יוכל הרע של הגרים להתאחו בלבם, כי אש המשפט שלהם ישרף את הרע שלהם כנ"ל ועליפן כתיב משפט גבי גר להורות שהגר צריך בית דין של שלשה שהם בעלי משפט, כי אי אפשר להגר שיתקרב לה' ותפדה פי אם עלידי בחינת משפט במבאר במאמר הנ"ל. כדי לעורר אש המשפט כדי לשרף את הרע שנהיה נאחו בו וכו' וכן"ל:

ג ועל פן צריך הגר תחלה מילה, פי הערלה הוא הרע וזהמת הנחש שנאחו בו שאי אפשר לקרבו כי אם

כַּל הַגּוֹיִם וְכוּ" (נְקוּוּ דִּיקָא בְּחֵינַת מְקוּנָה שֶׁל מ"ם סָאָה הַג"ל שֶׁהִיא מ"ם, בְּחֵינַת מוֹשֶׁפֶט הַג"ל שֶׁעַל־יָדָי זֶה נִתְקַרְבִּין כַּל הַגּוֹיִים וּמִתְגַּדְּרִין וְכוּ" כַּנ"ל:

ה' נִמְצָא, שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְקָרֵב בְּעַלְי תְּשׁוּבָה וְגוֹרִים לָהּ' יִתְפָּרֵד

כִּי אִם עַל־יָדָי בְּחֵינַת מוֹשֶׁפֶט כַּנ"ל. בְּשִׁבּוּל זֶה נּוֹסְעִין עַל רֹאשׁ הַשְּׁנָה לְצַדִּיקִים. עַל רֹאשׁ הַשְּׁנָה' דִּיקָא, כִּי כַּל מִי שֶׁרֹצֵה לְהִתְקַרֵּב לָהּ' יִתְפָּרֵד בְּאִמַּת וּבְדוּאֵי אֵי אֶפְשָׁר לְהִתְקַרֵּב בְּאִמַּת לָהּ' יִתְפָּרֵד כִּי אִם עַל־יָדָי הַצַּדִּיק הַדּוֹר הָאֲמִתִּי וְאִין הַצַּדִּיק יִכּוֹל לְקָרְבוּ כִּי אִם עַל־יָדָי בְּחֵינַת מוֹשֶׁפֶט כַּנ"ל. וְעַל־כֵּן נּוֹסְעִין עַל רֹאשׁ הַשְּׁנָה דִּיקָא, כִּי רֹאשׁ הַשְּׁנָה הוּא יוֹם הַמּוֹשֶׁפֶט. וְעַל־כֵּן אַז הוּא יוֹם רֹאשׁוֹן שֶׁל עֶשְׂרֵת יְמֵי תְּשׁוּבָה וְאִין נּוֹסְעִין לְצַדִּיקִים לְהִתְקַרֵּב לָהּ' יִתְפָּרֵד, כִּי אִין יוֹצֵא לְאֹר מוֹשֶׁפֶט וְשׁוֹרְף אֶת הָרַע שֶׁל הַרֹצִים לְהִתְקַרֵּב וְכוּ" כַּנ"ל.

וְאִין הַמּוֹשֶׁפֶט יוֹשֵׁב עַל כֶּסֶף בְּבְחֵינַת כּוֹנֵן לְמוֹשֶׁפֶט כֶּסֶף כַּנ"ל, כִּי כַּל זֶה נַעֲשֶׂה בְּרֹאשׁ הַשְּׁנָה דִּיקָא שֶׁהוּא יוֹם הַמּוֹשֶׁפֶט. וְעַל־כֵּן אִין הוּא עֹקֵר זְמַן הַתְּקַרְבוֹת לָהּ' יִתְפָּרֵד עַל־יָדָי צַדִּיקֵי הַדּוֹר הָאֲמִתִּים, כִּי כַּל עֲבוֹדַתְנוּ בְּרֹאשׁ הַשְּׁנָה לְגִלּוֹת אֱלֻכוֹתָו יִתְפָּרֵד לְכָל פְּאֵי עוֹלָם עַד שֶׁיִּשְׁמְעוּ רְחוּקִים וְיִבְאוּ וְיִתְגַּדְּרוּ בְּלִים וְיִתְקַרְבוּ לָהּ' יִתְפָּרֵד כִּמוֹ שְׂאֵנִי אוֹמְרִים כְּכֹל הַתְּפִלּוֹת בְּרֹאשׁ הַשְּׁנָה וְיוֹם הַכַּפּוּרִים: וְכֵן תֵּן פְּחָדֵךְ ה' אֱלֹהֵינוּ עַל כָּל מַעֲשֵׂיךְ וְאִמְתִּיד עַל כָּל מַה שֶּׁבְרַאתָ וְכוּ' וְנַעֲשֶׂה כְּלָם אֲנַחְדָּה

שְׁנוֹהֲגִין לֹמַר בְּיוֹם שֵׁשׁ בּוֹ מִילָה שֶׁהֵם רֹזְמֵנוֹת אֵל בְּגוֹרָנָם וְחָרֵב פִּיפּוֹת בְּיָדָם, הִינּוּ בְּחֵינַת מַלְכוּת הַג"ל, שֶׁהִיא בְּחֵינַת רֹזְמֵנוֹת אֵל בְּגוֹרָנָם וְכוּ', בְּחֵינַת מַלְכוּת פֶּה, שֶׁהִיא בְּחֵינַת חָרֵב פִּיפּוֹת שֶׁהוּא מְכַנִּיעַ וְחוֹתֵד וּמְכַטֵּל אֶת הָעֶרְלָה בְּגַם הַבְּרִית בְּחֵינַת רַע הַג"ל בְּבְחֵינַת חָרֵב נִקְמַת נֶקֶם בְּרִית. וְזֶהוּ שְׂפִיָם, לַעֲשׂוֹת נִקְמָה בְּגוֹיִם וְכוּ' לַעֲשׂוֹת בָּהֶם מוֹשֶׁפֶט כְּתוּב. 'מוֹשֶׁפֶט' דִּיקָא, כִּי הַחָרֵב הַג"ל עוֹשֶׂה בְּהַגּוֹיִים הַמּוֹשֶׁפֶט כְּתוּב, כִּי הַחָרֵב הִיא בְּחֵינַת כַּח הָאֵשׁ שֶׁנִּמְשָׁךְ מִבְּחֵינַת הַמּוֹשֶׁפֶט הַג"ל שֶׁהִיא חוֹתֵכַת וְשׁוֹרְפַת אֶת הָרַע שֶׁהִיא הָעֶרְלָה. בְּבְחֵינַת כִּי בְּאֵשׁ ה' נִשְׁפָּט וּבְחָרְבוּ וְכוּ' כַּנ"ל. נִמְצָא, שֶׁהַמִּילָה הִיא בְּחֵינַת כְּפוֹל הָרַע עַל־יָדָי אֵשׁ הַמּוֹשֶׁפֶט שֶׁהוּא הַחָרֵב וְהַסִּיּוֹן שֶׁל הַמִּילָה שֶׁהִיא בְּחֵינַת מַלְכוּת בְּחֵינַת כֶּסֶף מוֹשֶׁפֶט וְאִין יוֹצֵא לְאֹר מוֹשֶׁפֶט וְיוֹשֵׁב עַל הַכֶּסֶף וְאִין זוֹכֵין לְקַדְּשַׁת שְׁבַת שֶׁהִיא בְּחֵינַת עֲגוּלָא וְרַבּוּעָא דְלִגּוּ, בְּחֵינַת מ"ם וְסָמֵךְ וְכוּ', כְּמִכְבָּר בְּמִאמְרֵי הַג"ל. וְזֶה בְּחֵינַת הַמְּבִילָה שֶׁלְאַחַר הַמִּילָה, זֶה בְּחֵינַת הַמ"ם, בְּחֵינַת רַבּוּעָא הַג"ל, כִּי הַמְּבִילָה הִיא כְּמִקְוֵה שֶׁל מ"ם סָאָה, הִינּוּ בְּחֵינַת מ"ם הַג"ל וְאִין נִתְעַלַּם הַכָּא לְפָנֵי הַתּוֹךְ הַמ"ם סָאָה שֶׁל הַמְּקוּנָה וְנַעֲשֶׂה כֶּסֶף וּמְרַכְבָּה לְחַמ"ם הַג"ל שֶׁזֶה בְּחֵינַת כֶּסֶף מוֹשֶׁפֶט הַג"ל:

וְזֶהוּ בְּחֵינַת "בַּעַת הַהוּא יִקְרָאוּ לִירוּשָׁלַיִם כֶּסֶף ה' וְנִקְוּוּ אֵלָיָהּ

יורה דעה

אחת לעשות רצונך וכו'. ותמלך אתה ה' לברך על כל מעשך וכו' וידע כל פעול כי אתה פעלתו ויבין כל יצור כי אתה יצרתו. ויאמר כל אשר נשמה באפו וכו' וכיצא בזה בכל התפלות ויאיתו כל לעברך וכו'.

וזה בחינת שופר, כי קול השופר ההולך וחזק מאד הוא בחינת יראה, בבחינת (עמים ג) "היתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו". ויראה הוא בחינת אש, בחינת משפט הנ"ל, בבחינת "כי ה' אלקיך אש אכלה הוא אל גדול ונורא". ועל-כן קול השופר, שהוא בחינת גבורות, בחינת יראה בחינת משפט, על-כן על-ידי זה הקול מעוררין אש המשפט הנ"ל, בבחינת (תהלים כט) "קול ה' הוצב להבות אש":

כי שופר של ראש השנה הוא שופר של איל בחינת אילו של יצחק שהוא בחינת קול השופר של מתן תורה וכמו שאנו זוכרין את הקולות של השופר של מתן תורה בראש השנה, כמו שכתוב: אתה נגילת וכו' וקול שופר של מתן תורה הנה יצא באש ולפידים, כמו שכתוב: ויבא העם ראים את הקולות ואת הלפידים וכו'. וכן בפסוקים הרבה, כי בשעת מתן תורה היו כל ישראל בבחינת גרים, כי אז היה התחלת התקרבותם לאביהם שבשמים שיצאו מטמאת מצרים לקדשת ישראל וכמו

שפרש רש"י שם. ועל-כן קורין רות בשבועות, כי שבועות, שהוא מתן תורה, הוא בחינת התקרבות גרים ובעלי תשובה, ומחמת זה היה במתן תורה קול שופר ואש ולפידים שכל זה הוא בחינת אש המשפט הנ"ל. כדי לשרף הרע שהיה נאחו בהם מטמאת מצרים. ועל-כן נתנה התורה באש, הינו בחינת אש המשפט הנ"ל, כי התורה בעצמה נקראת משפט. ומחמת שאז בשעת מתן תורה נתעורר בשלמות אש המשפט הנ"ל, כמו שכתוב: ודבריו שמענו מתוך האש וכו'. על-כן באמת נודענו אז לגמרי מאחיזת הרע, כמו שאמרנו (ערויז טז), "חרות על הלחת" - חרות ממלאך המות וכו'. כי פ נתפסל אז והמת הנחש לגמרי, כי פסקה זממתו בשעת מתן תורה, על-ידי בחינת אש המשפט הנ"ל. שנתעורר על-ידי קול השופר שיש לו פח לעורר אש המשפט. בבחינת קול ה' הוצב להבות אש. ועקר הקול שנתקלקל אחר כך בחטא העגל היה רק על-ידי הערב רב שהם בחינת הגרים שאסור לגרם שאין פח במשפט הנ"ל להקניע הרע שלהם, כמבאר היטב בפאמר הנ"ל בסופו. וזה בחינת מ"ם וסמ"ד שבלוחות הנזכר בפאמר הנ"ל, כי הלוחות שהם התורה שעל ידם נקבע הרע שלהם ופסקה זממתו, כי נתנו מתוך האש כנ"ל, הם בעצמן בבחינת מ"ם וסמ"ד הנ"ל שהוא עגולא ורביעא הנ"ל שהוא בחינת פטול הרע כנ"ל:

וְעַל פֶּן בַּעַת הַהִתְחַלָּה שְׁנֵתְנֶלָּה ה' יתְבַרְךָ לְמַשֶּׁה לַפְּדוּת אֶת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם. נֹאמַר שֵׁם הַמִּקְרָא הַמְּזוּכָּר בַּמִּצְוָה הַזֹּאת, וְיָרָא מִלְּאֵד ה' אֵלָיו בְּלִבַּת אִשׁ מִתּוֹךְ הַסֵּנֶה, כִּי מִחֲמַת שָׁה' יתְבַרְךָ צְוֶהוּ לְהוֹצִיא בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם וּלְקַרְבָּם לַה' יתְבַרְךָ שְׁוֶהוּ בְּחֵינַת גָּרִים וּבְעַלֵּי תְשׁוּבָה, עַל־כֵּן נִתְעוֹרֵר תַּכְּף אִשׁ הַמְּלֹאכִים שָׁהם בְּחֵינַת אִשׁ הַמִּשְׁפָּט, כִּי רַק עַל־יָדֵי זֶה יוּכַל לְקַרֵּב יִשְׂרָאֵל לַה' יתְבַרְךָ כִּי ל':

ז נִמְצָא, שְׁקוּל שׁוֹפָר מְעוֹרָר אִשׁ הַמִּשְׁפָּט הַזֶּה שְׁעַל־יָדֵי זֶה נִבְנֶה הָרַע וְעַל־יָדֵי זֶה דִּיקָא וְכוּלֵין לְקַרֵּב גָּרִים וְרַחֲוִקִים לַה' יתְבַרְךָ. וְהוּוּ בְּחֵינַת (תְּהִלָּה) ^א "תִּקְעוּ בַחֲדָשׁ שׁוֹפָר בְּכֶסֶף לַיּוֹם חֲנֻנִי כִּי חֵק לְיִשְׂרָאֵל הוּא מִשְׁפָּט לְאַלְקֵי יַעֲקֹב". מִשְׁפָּט דִּיקָא, כִּי צְרִיכִין לְתַקַּע בְּשׁוֹפָר כְּדֵי לְעוֹרֵר עַל יְדוּ מִשְׁפָּט הַזֶּה לְכַלּוֹל שְׁפִתְהֵלִים, שְׁכַלּוּ מִדְּבַר מִהַתְקַרְבוּת כֹּל הַעַמִּים לַה' יתְבַרְךָ שִׁתְּנִירוּ בְּלָם וְיִשׁוּבוּ לַה' יתְבַרְךָ, כִּמוֹ שְׁכַתּוּב: כֹּל הָעַמִּים תִּקְעוּ כַף וְכו' כִּי ה' עֲלוּן נֹרָא מְלֶךְ גְּדוֹל עַל וְכו', בְּחֵינַת יְרָאָה, שְׁהוּא בְּחֵינַת מִשְׁפָּט. וְהוּוּ, מְלֶךְ גְּדוֹל עַל כֹּל הָאָרֶץ. כִּי בְּלָם יִתְנַירוּ וְיִשׁוּבוּ אֵלָיו. וְהוּוּ, "יִדְבַר עַמִּים תַּחֲתוּ וְכו'". וְהוּוּ, יַחֲבַר לָנוּ אֶת נִחְלָתֵנוּ. נִחְלָה זוּ יְרוּשָׁלַיִם, כִּי עַל־יָדֵי זֶה שְׁמַנְיִרִין גָּרִים נִבְנֶה יְרוּשָׁלַיִם עִיר הַקִּדְשׁ שְׁהוּא בְּחֵינַת הֵיכַל הַקִּדְשׁ שְׁנַעֲשֶׂה

עַל־יָדֵי הַגָּרִים, כִּמְכַבָּר בַּמִּצְוָה הַזֹּאת. וְהוּוּ, אֶת גְּאוֹן יַעֲקֹב וְכו'. יַעֲקֹב דִּיקָא, כִּי יַעֲקֹב הוּא בְּחֵינַת מִשְׁפָּט, בְּחֵינַת מִשְׁפָּט לְאַלְקֵי יַעֲקֹב וְכֹל זֶה נִתְעוֹרֵר עַל־יָדֵי הַשׁוֹפָר. וְהוּוּ, "עֲלֶה אֲלֵקִים בְּתִרְעוּהָ ה' בְּקוֹל שׁוֹפָר". שְׁעַל־יָדֵי זֶה נִתְעוֹרֵר הַמִּשְׁפָּט כִּי ל'. וְהוּוּ שְׁפִים, "דְּרִיבֵי עַמִּים נֹאסְפוּ עִם אֲלֵקֵי אַבְרָהָם", דְּהֵינּוּ גָרִים, כִּי אַבְרָהָם הָיָה רֹאשׁ לְגָרִים, כִּמוֹ שְׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ וְל' עַל פְּסוּק זֶה, כִּי עַל־יָדֵי קוֹל הַשׁוֹפָר שְׁהוּא בְּחֵינַת מִשְׁפָּט עַל־יָדֵי זֶה נִעֲשִׂין גָּרִים. בְּשִׁבִיל זֶה אוֹמְרִים כֹּל הַמְּזוּכָּר הַזֶּה הַמְּדַבֵּר מִגָּרִים קִדְּם תִּקְיַעַת שׁוֹפָר כִּי ל', כִּי שׁוֹפָר מְקַבֵּץ כֹּל הַנְּדָחִים שְׁהֵם בְּחֵינַת גָּרִים, דְּהֵינּוּ כֹל הַרְחֻקִים וְהַנְּדָחִים מִה' יתְבַרְךָ בְּלָם נִתְקַרְבִּין לַה' יתְבַרְךָ עַל־יָדֵי קוֹל הַשׁוֹפָר שְׁהוּא בְּחֵינַת מִשְׁפָּט כִּי ל'. כִּמוֹ שְׁאָנוּ אוֹמְרִים בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, תִּקְעוּ בְּשׁוֹפָר גְּדוֹל לְחִירוֹתֵנוּ וְשֹׂא גַם לְקַבֵּץ גְּלוּיֹתֵינוּ וְקַרֵּב פּוֹזִירֵינוּ מִבֵּין הַגּוֹיִם וְכו'. וְכִמוֹ שְׁכַתּוּב: "כִּיֹּם הַהוּא יִתְקַע בְּשׁוֹפָר גְּדוֹל וְכָאֵן הַאֲבָדִים בְּאָרֶץ אֲשׁוּר וְהַנְּדָחִים בְּאָרֶץ מִצְרַיִם וְהַשְׁתַּחֲוִו לַה' בְּהַר הַקִּדְשׁ בִּירוּשָׁלַיִם", כִּי הַשׁוֹפָר מְקַבֵּץ וּמְקַרֵּב הַאֲבָדִים וְהַנְּדָחִים שְׁהֵם הַרְחֻקִים מִהַקִּדְשָׁה שְׁמִתְקַרְבִּים לַה' יתְבַרְךָ עַל־יָדֵי אִשׁ הַמִּשְׁפָּט שְׁהוּא בְּחֵינַת קוֹל הַשׁוֹפָר. וְעַל־יָדֵי זֶה נִבְנֶה הֵיכַל הַקִּדְשׁ שְׁהוּא בְּחֵינַת יְרוּשָׁלַיִם. וְהוּוּ, וְהַשְׁתַּחֲוִו לַה' בְּהַר הַקִּדְשׁ בִּירוּשָׁלַיִם. בְּהַר הַקִּדְשׁ בִּירוּשָׁלַיִם דִּיקָא, הֵינּוּ בְּחֵינַת

יורה דעה

נכנע הרע לגמרי על-ידי המשפט שהיה בשלמות אצלו, ועל-כן היתה מפתו שלמה בלי שום אחיזת הרע ופסלת כלל:

ועל כן עקר השופר הוא בחינת תרועה, כמו שכתוב: יום תרועה יהיה לכם. וכמו שכתוב: עלה אלקים בתרועה ה' בקול שופר. כי תרועה משלשת בקולות והיא בחינת יעקב, כמו שכתוב (במדבר כב): "לא הביט און ביעקב ולא ראה עמל בישראל ה' אלקיו עמו ותרועת מלך בו", כי על-ידי התרועה שהוא בחינת יעקב בחינת משפט, על-ידי זה לא הביט און ביעקב ולא ראה עמל בישראל, והינו שאין בהם שום רע שהוא בחינת עמל ואון. כי נתפסל כל הרע על-ידי אש המשפט כנ"ל:

ט וזהו שאומרים ביום השלישי לבריאת עולם, שהוא בחינת יעקב בידוע, מזמור פ"ב. שמדבר ממשפט שהוא גם כן בשלש בחינות יעקב כנ"ל, כמו שכתוב: אלקים נצב וכו', וזהו שפסים, קומה אלקים שפטה הארץ כי אתה תנחל בכל הגוים. כי על-ידי המשפט על-ידי זה כל הגוים נתקרבו לה' ותברך. וזהו, "כי אתה תנחל" "תנחל" דיקא, כי נחלה זו ירושלים עיר הקדש שהוא היכל הקדש שזנבנה על-ידי הגרים כנ"ל:

י וזהו שאומרים בראש השנה, למשפטיך עמדי היום כי הכל עברך. כי על-ידי המשפט נתקרבים

היכל הקדש הנ"ל שזנבנה על-ידי האובדים והנדרחים שהם הרחוקים הבאים להשתחוות לה' ולהתקרב לעבודתו כנ"ל. וכל זה על-ידי קול השופר שהוא בחינת יראה, בחינת אש המשפט הנ"ל. ועל-כן היה אצל הבית דין שופר, כי שופר הוא בחינת משפט כנ"ל:

ח ועל כן כל הקולות של השופר הם משלשים, כמו שאמרנו, שעור תקיעה בשלש תרועות, שעור תרועה וכו'. זה בחינת משפט שהוא משלש, כי המשפט הוא בבית דין של שלשה ועל-כן עקר המשפט הוא בחינת יעקב, בחינת משפט לאלקי יעקב, כי יעקב משלש באבוקו, בחינת יעקב חבל נחלתו וכו', כמובא, בחבל הגדל בשלשה. כי יעקב כלול משלשה אבות, שהם בחינת בית דין של שלשה שמהם יצא המשפט, שעל-ידי זה מגיירין גרים בבית דין של שלשה שמקבלין פח משלשה אבות. והעקר הוא יעקב שהיתה מפתו שלמה בלי שום פסול, כי כל זמן שלא בא יעקב השלישי לאבות המכריע שעל ידו עקר המשפט לא היה אפשר לבער הרע לגמרי. ועל-כן אברהם ויצחק שהיו מגיירים גרים לא נמלטו מאחיזת הרע לגמרי. ועל-כן אברהם יצא ממנו ישמעאל ויצחק יצא ממנו עשו, כי עדן לא יצא לאור המשפט בשלמות להכניע ולכבול הרע לגמרי עד שבא יעקב השלישי שהוא עקר שלמות המשפט ואז

לקוטי הלכות

הלכות גרים ג

יורה דעה

רצו

בלם לה' יתברך ואזי הכל עבדך, כי כלם באים לעבדו יתברך:

אי וזהו בחינת מה שאומרים להגר הבא להתגיר, מה ראית שבאת להתגיר? אי אתה יודע שישאל בזה הזמן דיונים וסחופים וכו'. כי מתחלה התקרב לרחק אותו קצת. ובה שמכונן אותו ומרחקן אותו קצת ומרמזין לו שאינו פדאי להתקרב אלנו. ואזי פשהוה מרצה אף-על-פי-כן ואמר יודע אני ואני פדאי בזה נכנע הרע שלו ונפרד ממנו. בבחינת (רות א) 'ותשק ערפה לחמותה ורות דבקה בה'. ערפה הוא בחינת הרע הרוצה להתאחו בהגר צדק, בחינת רות שזה הרע נפרד על-ידי ההתרחקות שרוצין לרחק את הגר בתחלה, כי זה ההתרחקות הוא בחינת בטישא שמכבשין לה, כמובא בזהר הקדוש, אעא דלא סליק בה נהורא וכו' גופא דלא סליק בה נהורא דנשמטא מכבשין לה. כי על-ידי שרוצין לדחותו ולרחקו והוא דוחק עצמו ומכריח עצמו להתקרב אף-על-פי שמרחקן אותו בזה הוא מכבש ומכניע הרע שנאחו בו, וזה בעצמו הוא בחינת מושפט הג' שזה המקרב גרים או בעלי תשובה הוא מכלכל דבריו במשפט ומתחיל לרחקו בתחלה, שזהו בחינת דין ומשפט שהוא שופט אותו שאינו ראוי להתקרב ומדחה אותו ומראה לו ההתרחקות ואם הוא חזק בדתו ואומר אף-על-פי-כן ואני פדאי כבר קבל את

דינו ומשפטו על-ידי שעמד בנפיון הזה של ההתרחקות. ועל-ידי זה נכנע ונפרד ממנו הרע שלו ואז ראוי פנ"ל וזהו בחינת מה שצדיקי אמת נזהגין לפעמים לרחק איוה אדם בתחלה כל זה הוא בשביל נפיון לטובתו, כי ההתרחקות הוא תכלית ההתקרבות. בבחינת שלום שלום לרחוק ולקרוב, כי אי אפשר לקרב הרחוקים כי אם על-ידי שיעמדו בנפיון של ההתרחקות שעל-ידי זה נכנע הרע שלהם פנ"ל, כי ההתרחקות של הצדיק האמת זהו בחינת משפט הג' שמכלכל דבריו במשפט ויודע איך לדבר עם כל אחד ואחד לקרב את זה ולרחק את זה הכל כפי המשפט שבלבו ועל-ידי זה הוא בוחן ובודק ומנסה את אשר בלבכם אם הם באים להתקרב בלב שלם. וכשהם עומדים בנפיון ודוחקין עצמן להתקרב אף-על-פי שמרחקים אותם מאד, זהו בחינת בטישא הג' שמכבשין גופם על-ידי זה ומשברין כל המניעות שיש להם מבחוץ ומכפנים, דהינו היסורין שיש להם מהמזונעים מבחוץ שלא להתקרב להצדיק והיסורים שיש להם מכפנים מההתרחקות של הצדיק בעצמו וכשמשברים כל אלו המניעות והיסורים על-ידי זה נכנע הרע שנאחו בהם. ועל-ידי זה דיקא הם מתקרבים לה' יתברך באמת:

גם על-ידי זה שהצדיק מכלכל דבריו במשפט ומרחקים בתחלה על-ידי זה

יורה דעה

את הדין. וכמו שכתוב: ההפכים ללענה משפט וכו'. וכיצא גזה פסוקים הרבה המדברים מגלות ישראל וחרבן בית המקדש שזכר בהם קלוקל המשפט שבשביל זה חרבה ירושלים, פי ירושלים ובית המקדש הם בחינת היכל הקדש,

במבאר במאמר הנ"ל. ומחמת שעקר בגון וקיים של היכל הקדש הוא על ידי בחינת משפט כנ"ל על-כן היה מקום המשפט בבית המקדש שהוא היכל הקדש, פי שם בבית המקדש היו יושבין סנהדרין גדולה בלשפת הגזית שמשם היה יוצא המשפט לכל העולם, פי עקר קיים הבית המקדש שהוא היכל הקדש הוא על ידי המשפט כנ"ל, פי עקר ברור כל הניצוצות הקדושות מתוך הקלפות היה בבית

המקדש שישם היו מבררין כל הבוררין על ידי הקרבנות והקטרת שהיו מכפרין על כל החטאים, שהוא בחינת ברור הניצוצות הקדושות פדוע, ועל-כן היו צריכין שם בחינת משפט כדי לעורר אש המשפט לשרף את הרע שלא יתאחו בהיכל הקדש כנ"ל. ועל-כן היה שם מקום המשפט כנ"ל ועל ידי המשפט שהיה שם על ידי זה נתעורר אש הנ"ל. וזהו בחינת אש המובח שזה האש היה שורף את הרע שלא יתאחו בהיכל הקדש וכו' כנ"ל:

טו וזה שאמרו רבותינו ו': למה נקמכה פרישת משפטים לפרישת המזבח? לומר לך שמשמים דינים

יוכל להנצל מלקרב את הרשעים שאינם ראויים לקרבם, במבאר שם במאמר הנ"ל, ענין שם, פי הם בודאי לא יוכלו לעמוד בנסיון של התרחקות ויתרחקו פאמת על ידי שהוא מרחיקם ויהיה נצל מהם:

יב וזהו בחינת מאה קולות שתוקעין בראש השנה. זה בחינת מ"ם וסמ"ד הנ"ל שעולים מאה, פי על ידי קול השופר מעוררין את המשפט הנ"ל שעל ידי זה יוצא אש המשפט ושרף את הרע הנאחו בהיכל הקדש. שכל זה הוא בחינת מ"ם וסמ"ד, בחינת שבת, בחינת עגולא ורבעא כנ"ל במאמר הנ"ל. ועל-כן תוקעין מאה קולות, פי מ"ם וסמ"ד עולה מאה כנ"ל:

יג ועל כן אין תוקעין בשבת, פי בשבת אין צריכין לעורר המשפט כדי לבטל את הרע, פי בשבת ממילא נתבטל כל הרע כנ"ל. בבחינת את שבתתי תשמרו דא עגולא ורבעא וכו' כנ"ל. ועל-כן בשבת ממילא נתחנן בחינת עגולא ורבעא דלגו, בחינת מ"ם וסמ"ד ואין צריכין לעורר המאה קולות של השופר:

יד וזה בחינת קימת חצות שאז נתעוררין מהשנה ומתנגרין לעסק בתורה ולהתאבל על חרבן בית המקדש, פי עקר חרבן בית המקדש היה על קלוקל המשפט, פמבא בדברי רבותינו ו' ל שעקר חרבן ירושלים היה על שעותו בה

לקוטי הלכות

הלכות גרים ג

יורה דעה רצט

אצל המזבח, הינו כנ"ל. כי אש המזבח נמשך על ידי בחינת המשפט כנ"ל. ועל כן היו הדגים יושבים לעשות משפט אצל המזבח כנ"ל:

מצפון זהב יאתה ועל ידי כל בחינות אלו שהם שלחן ומנורה, שהם בחינת ד' ושם הנ"ל, על ידי זה עושין בעלי תשובה וגרים שהם בחינת ברור ניצוצות הקדושות מתוך הקלפות, שזהו בחינת קמרת כנ"ל, ועל כן היה המזבח מקמר קמרת עומד בין שלחן למנורה כנ"ל, (הני

כנגד האיר שבו שלחן ומנורה):

נמצא, שעקר קיום ירושלים ובית המקדש הוא על ידי בחינת משפט כנ"ל ועקר הרבן ירושלים היא על ידי קלקול המשפט כנ"ל. ולעתיד לבא עקר כנגן ירושלים יהיה על ידי המשפט, כמו שכתוב: ציון כמשפט תפדה וכו'. וזהו, ציון כמשפט תפדה ושביה וכו', כי על ידי המשפט נעשין בעלי תשובה כנ"ל:

זו נזהו בחינת קימת הצות, כי התעוררות השנה זהו בחינת החזרת המוחין, כי שנה הוא הסתלקות המחין והתעוררות השנה הוא החזרת המחין וכשחוזרין המחין נתעורר המשפט התלוי במח והכמה כנ"ל. וזה נעשה בחצות לילה, כי אז הוא זמן המשפט שהוא בחינת התעוררות השנה, בבחינת (תהלים לה) "העירה והקיצה למשפטי וכו'". וזה נעשה בחצות לילה דיקא, בבחינת (שם קט): "חצות לילה אקום להודות לך על משפטי צדקך". על משפטי דיקא כנ"ל, כי בחצות אז נתעורר המשפט, כמו שכתוב: ויהי בחצי הלילה וה' הכה כל

זו נזהו בחינת מה שהיה בתוך ההיכל הקדש שלחן בצפון ומנורה בדרום. ומזבח מקמר קמרת בין שלחן למנורה, כי קמרת זה בחינת גרים, כי עקר ברור הניצוצות הקדושות מתוך הקלפות היה על ידי אחד עשר סמני הקמרת פדוע, שזהו בחינת גרים שמוציאין אותם מתוך עמקי הקלפות ומקרבין אותן אל הקדשה ועקר הגרים נעשין על ידי בחינת ד' ושם הנ"ל שהם בחינת עגולא ורובעא, כמבאר במאמר הנ"ל. וזה בחינת שלחן בצפון ומנורה בדרום וזה בחינת ד' ושם הנ"ל, יד' הוא בחינת חכמה הנמשך מבית ה' שעל ידי זה יש לו כח לכלכל דבריו כמשפט ולהעמיד תלמידים הרבה, כמבאר שם במאמר הנ"ל. וזה בחינת מנורה בדרום, שהוא בחינת חכמה, כי מנרתא דא רישא, כי שמן המנורה הוא בחינת חכמה ודעה, בבחינת 'ושמן על ראשך אל יחסר'. וזה בחינת משפט שהוא בחינת חכמה, בבחינת (מלכים א) "כי חכמת אלקים קרבו לעשות משפט". שלחן בצפון זה בחינת שם הנ"ל שהוא בחינת עשירות, שהוא בחינת שלחן מלכים, בחינת פרנסה ועשירות, וזהו שלחן בצפון, כי משם נמשך העשירות, כי

הוא

בכור וכו', ובאלהיהם עשה שפטים. או
 וכן באברהם נאמר, ויחלץ עליהם לילה
 וכו'. וכמו שפרש רש"י שלילה הוא זמן
 פרעניות להעכו"ם והעקר בחצות לילה
 שאז נתעורר המשפט עליהם להכניע
 ולשרף הרע שהם העכו"ם. וזה בחינת
 שלהובא דאשא דבמש בגדפוי דתרנגולא
 בחצות וכדון קארי וכו'. זה בחינת אש
 המשפט שנתעורר אז שהוא בחינת
 גבורות, בחינת תרנגול שנקרא גבר:

יח פי כל אדם בא לעולם הנה רק
 בשביל זה כדי לברר ברורים,
 לברר ניצוצות הקדושים מעמקי הקלפות
 שגפלו לשם על-ידי חטא אדם הראשון
 או על-ידי חטאיו בעצמו שהטא בגלגול
 הראשון, וברור הניצוצות הוא בחינת
 גרים ובעלי תשובה פנ"ל. ועל-פני צריך
 האדם לשמר עצמו מאד ולשפט עצמו
 בכל עת כדי לעורר אש המשפט הנ"ל.
 כדי להכניע הרע הנאחו סביב אלו
 הניצוצות שהוא מכרח לבררם שלא
 יתאחו בו חס ושלום, ובשביל זה באמת
 האדם הוא בסכנה גדולה בעולם הזה
 וצריך לשפט עצמו הרבה בכל יום ויום
 ולחשב דרכיו ולעורר לבבו לה' יתברך,
 שזהו ענין ההתבודדות והשיחה בינו לבין
 קונו שהזהירנו רבנו ז"ל על זה פעמים אין
 מספר ומצד פמה פעמים בספריו
 הקדושים, כי לפי עצם הסכנה שיש על
 כל אדם בעולם הנה קטן פגול מחמת
 הרע הנ"ל הנאחו בהניצוצות שהוא

מכרח לבררם, כי אפילו האדם הפחות
 שבפחותים שבישראל הוא גם כן מברר
 ברורים לפי בחינתו ומחמת שאלו
 הניצוצות הקדושים שהוא צריך לבררם
 הם מערכים בתוך הרע על-פני יש עליו
 סכנות גדולות שלא יתאחו בו הרע חס
 ושלום, ועל-פני אמרו רבותינו ז"ל: בכל
 יום יצרו של אדם מתגבר עליו ואלמלא
 הקדוש ברוך הוא עוזרו וכו', ועל-פני אין
 חכמה ואין תבונה ואין עצה לעמד בנגדם
 כי אם על-ידי התבודדות שהוא בחינת
 משפט הנזכר במאמר הנ"ל. שהאדם
 צריך לשפט עצמו, דהינו להתבודד בינו
 לבין קונו ולהשפט בעצמו על כל דרכיו
 ולישר עצמו ולהוכיח את עצמו בכל יום
 ויום כדי לעורר אש המשפט הנ"ל. כדי
 לשרף ולהכניע את הרע שלא יתאחו
 בלבו חס ושלום, פנ"ל. ועל-פני אמרו
 רבותינו ז"ל, אל תאמן בעצמך עד יום
 מותך. וכמו שפצינו כבר במה צדיקים
 ואנשים גדולים וכמה אנשים פשרים
 וחשובים שפבר עסקו בעבודת ה' באמת
 ימים ושנים ואחר כך נלקדו בעברות
 המורות חס ושלום, רחמנא לצלן,
 וכמוכא בכתבי האר"י מזה, אך הכל הוא
 על-פי הנ"ל, כי מחמת שכל אדם עוסק
 רק בעולם הזה לברר ברורים ובפרט
 העוסקים בעבודת ה' ביותר שכל יום
 ויום הם מבררים ברורים חדשים ועל-פני
 בכל יום ויום יצרו מתגבר עליהם ביותר,
 כי יש להם יצר הרע חדש בכל יום, כי

בכל יום נתעורר עליהם הרע מחדש, דהינו הרע של אלו הניצוצות שהגיעו אליהם עקשו לבררם ועליפן לפעמים, הם באים לאיזה ניצוצות שהם מנחים בעמקי הקלפות ומחמת שהם עוסקים לבררם עליפן נתאחו בהם הרע מאד רחמנא לצלו, ועליפן יכולין להפשל פתאם חס ושלום, ועליפן צריכין להזהר מאד מאד לשפט עצמו בכל יום ויום ולחשב דרכיו כדי לעורר עלידי זה התלהבות לבו כדי שיתעורר אש המשפט כדי לשרף את הרע הנ"ל:

יט ובפרט כי כל אדם צריך ומכרח לעסק לקרב גם אחרים לה'

יתברך ולעשות בעלי תשובה גרים, כי לכה נוצרת, כי זה עקר ישוב העולם, כי "לא תהו בראה לשבת יצרה" (ישעיה טז) שיהיה העולם מושב מגני אדם, דהינו בני דעה העוסקים בעבודת ה', כי מי

שאינו עוסק בעבודת ה' הוא רק חיה בדמות אדם וכמוכא בדברי רבנו ז"ל כמה פעמים, וכמו שהזכירו רבותינו ז"ל על זה מאד וכמוכא בזהר הקדוש, זכאה מאן דאחד בידא דתיבא. והפליג שם מאד מאד בעצם שכרו שה' יתברך מתפאר עמו בכל העולמות, עין שם, וזה בחינת הערכות שכל ישראל ערכים זה בזה, כי כל אחד מישראל מחויב לדבר עם חברו ביראת שמים בכל יום ויום וכמו שאנו מבקשין בכמה תפלות שנוכח ללמוד וללמד לשמור ולעשות ולקיים וכו'

ועקר בקשנתנו הוא שנוכח ללמוד אחרים דרכים ועצות בעבודת ה' יתברך, וזהו ללמוד וללמד לשמור ולעשות ולקיים, שיהיה הלמוד רק לשמור ולעשות ולקיים כי לא המדרש הוא העקר אלא המעשה:

נמצא, שכל אדם מישראל חובה מכל עליו בזה לזכות גם אחרים בתשובה ולקרב נפשות לעבודת ה' יתברך אבל צריכין לשמור עצמו מאד מן הרע הנאחו באלו הנפשות שהוא רוצה לקרבם ולה צריכין משפט לשפט עצמו בכל יום כדי לעורר אש המשפט כדי לשרף את הרע שלא יתאחו בלבנו גם לגרש ולשרף את הרע מן היכול הקדש, דהינו מאלו הנפשות שהוא עוסק לקרבם, כמבאר היטב במאמר הנ"ל. ואז נתעורר המשפט ויצא לאור משפט, ואז המשפט יושב על כפא וכו', עין כל זאת היטב היטב במאמר הנ"ל:

כ ותינה עקר המשפט הוא ביום, כי אין דינו בלילה אלא בגמר דין או אם נתרצו הפעלי דינו וכמו שכתוב: בית דוד דינו לבקר משפט וכו'. ועליפן נקרא המשפט אור, כמו שכתוב: "ומשפטך אור יצא". כי המשפט הוא בחינת אור יום, כי המשפט הוא בחינת חכמה ומחין כנ"ל, שיהו בחינת אור יום, כי בלילה הוא הסתלקות הדעת כידוע. ועליפן עקר המשפט ביום ועליפן עקר התגלות הדעת שיוכל לכלכל דבריו במושפט העקר הוא ביום וכשמוגיג הלילה ואז

יורה דעה

ומכרר ברורים בלילה בבחינת נפש
אויחך בלילה וכו'. ועקר תאות הנפש
דקדושה הוא לבחינת השם בבחינת
לשמוך ולקודך תאות נפש:

ועל פן אף-על-פי שבלילה אין משפט,
אף-על-פירכן אנו מעוררין בלילה
כח המשפט של היום, כי גמר דין נעשה
בלילה וגם האדם יכול לשפט את עצמו
בכל עת, כי האדם נגד עצמו בודאי הוה
פקבלו עליהו:

ועל פן מתודין עצמן קדם השנה בכל
היודיים, פמוכא פרעיא מהימנא
שצדיק להתודות בכל היודיים קדם
השנה ומקבלין על עצמן ארבע מיתות
בית דין כדי לעורר כח המשפט של
היום וכל זה כדי למסור כל הפח הנה
לד בבחינת המלכות, בחינת פסא הנ"ל
וכו'. כדי שתוכל לירד ולעלות מעמקי
הקלפות, כי בלילה עקר הברור על-ידי
בחינת המלכות, שהיא בחינת שם
פנ"ל, כי יד ושם הנ"ל עגולא ורפועא
הנ"ל הם בחינת יום וליילה, יד' שהוא
בחינת חכמה, בחינת משפט הוא בחינת
אור יום פנ"ל. 'שם' שהוא בחינת נפש
הוא בחינת לילה, בחינת נפשי אויחך
בלילה פנ"ל:

כי הצדיק מכרר ברורים ועושה גרים
ובעלי תשובה על-ידי שני בחינות
הנ"ל שהם בחינת יד ושם, כי פכה
נפשות באים אליו ומתבקקין בו רק
מחמת שמו לכד ואחר כך בשבאין אליו

נתעוררין כל גרדיני גימוסין וכו' וכל
הקלפות וכו' ואז יורד בחינת המלכות
שהוא בחינת פסא כבוד בחינת פסא
המשפט הנ"ל, לעמקי הקלפות לברר
משם ברורים ומחמת שאז מתגברין
החיזונים מאד על-פן אין גנו כח לשרפם
ולהכניעם על-ידי בחינת המשפט שלנו
ועל-פן בלילה הוא זמן שנה, שהוא
הסתלקות הרעת הסתלקות המשפט,
דהינו שאנו מסלקין המשפט מאתנו, כי
אין כח במשפט להכניע רק אנו מוסרין
המשפט לה' ותברך שהוא בעצמו יעשה
בהם משפט פתוב. וזה בחינת מה שאנו
אומרים קדם השנה, בידך אפקיד רוחי
וכו'. 'בידך' דיקא שאנו מוסרין המשפט
בעצמו והמשפט הוא בחינת יד, בחינת
"ותאחו במשפט ידי", 'שה' ותברך בעצמו
יעשה בהם משפט בבחינת כי המשפט
לאלקים הוא. ואזי ה' ותברך בעצמו
ממשך כח המשפט לבחינת מלכות,
שהוא בחינת היכל הקדש הנ"ל, בחינת
פסא הנ"ל, שהוא בחינת שם הנ"ל,
בחינת עגולא ואז המלכות מקבלת כח
המשפט ויורדת בכח המשפט בכל
העולמות התחתונים ומבררת ברורים
מעמקי הקלפות כל זמן השנה עד חצות
לילה, כי מלכות היא חרב נוקמת, בחינת
חרב המשפט הנ"ל:

כי בלילה עקר הברור על-ידי בחינת
מלכות, שהיא בחינת אמונה, בחינת
שם הנ"ל, כי בחינת השם לכד הולך

לקוטי הלכות

הלכות גרים ג

יורה דעה

שג

הוא מלמד אותם חקמתו ומכלכל דבריו במשפט על-ידי כל אחד ואחד. ובחינת השם הוא בחינת שנה הסתלקות הרעת, דהיינו שאינו עוסק או לדבר עמהם ללמדם משפט להכניס בהם דעות, רק ששמו לבד הולך ומתפשט בעולם ועל-ידי זה לבד הם נהדבקים בו:

בידם לעשות נקמה בגוים תוכחות בלאמים וכו' לעשות בהם משפט כתוב. פי אז קדם השנה מעוררין פח המשפט כדי למסור לבחינת מלכות, בחינת שם, שהיא בחינת חרב פיפיות, בחינת חרב נקמת, בחינת חרב המשפט הנ"ל:

כא וזהו בחינת מה דאיתא בכתבי האר"י שבשעת השנה

נסתלקין המחין מזעיר אנפין למעלה ואז נמשכין הגבורות למלכות שלא על-ידי זעיר אנפין ועל-ידי זה ננסרת המלכות וחזרת פנים בפנים, שהו סוד פגנת ראש השנה סוד הנסירה סוד השנה והתעוררות השנה על-ידי השופר הנעשה בראש השנה, עין בפגנות, הינו כנ"ל. שמוסרין המשפט שהוא בחינת מחין מוסרין אותו לה' יתברך בבחינת פי המשפט לאלקים הוא. ואז ה' יתברך בעצמו ממשיך הגבורות שבמחין, דהיינו אש המשפט למלכות. ועל-ידי זה מבררת ברורים ונבנית בשלמות ומכנעת תקלפות על-ידי אש המשפט ואז תוכל לחזר פנים בפנים, פי אינה מתיראה עוד מהתקלפות, (עין בגנות קריאת שמע שגל המטה ובגנות ראש השנה):

כב נמצא, שבפליה שהוא הסתלקות המחין בחינת שנה אז נסתלק המשפט מהאדם ועולה המשפט לה' יתברך. וה' יתברך בעצמו ממשיך פח המשפט להמלכות שהיא בחינת שם לשמור את האדם בשעת שנה, ועל-כן באמת צריכין אז שמירה גדולה וכל זה

ותנה בפילה אז עקר הברור על-ידי בחינת שם בחינת מלכות כנ"ל.

ואז מוסרין המשפט לה' יתברך, פי אז נתעוררין כל גרדיני גימוסין ואין יודעין איך לנהוג עמהם, פי יש רע שאין מועיל לו המשפט להכניעו, כמבאר במאמר הנ"ל בסופו. ועל-כן מוסרין אז המשפט לה' יתברך, בבחינת "בדרך אפקיד רוחי כנ"ל שה' יתברך בעצמו יעשה בהם משפט וה' יתברך ממשיך אז בעצמו פח המשפט לבחינת מלכות, בחינת שם הנ"ל. כדי להצילה מהקלפות מסתרא דמותא, שהוא בחינת שנה, שהיא אחד מששים במוחה. 'אחד מששים' דיקא. ועל-כן מעוררין קדם השנה הששים גבורים בלם אחו חרב וכו', וגם אומרים ששים אותיות של ברפת כהנים כדי לשמור ולהציל את בחינת המלכות, שהיא בחינת שם, שהוא בחינת עגולא, בחינת סמ"ך, כמבאר שם במאמר הנ"ל כדי להציל את בחינת הסמ"ך. בחינת ששים הנה מלכות מהשנה שהיא אחד מששים במוחה. וזה שאומרים קדם השנה, 'רוממות אל בגרונם וחרב פיפיות

100

יורה דעה

המשפּט כנ"ל, וְכַל זֶה עוֹסְקוֹן לְעוֹרֵר
וּלְהַקְיִין הַמִּשְׁפָּט עַד אֹרֵר יוֹם. וְאִין בְּאוֹר
יוֹם אִין יוֹצֵא לְאוֹר מִשְׁפָּט וְיֹשֵׁב עַל פְּסֵא,
בְּבַחֲנִית "בֵּית דִּוֵּד דִּינֵי לְבַקֵּר מִשְׁפָּט",
בֵּית דִּוֵּד דִּיקָא, כִּי בֵּית דִּוֵּד הוּא בְּחִינַת
מַלְכוּת שֶׁהוּא בְּחִינַת פְּסֵא הַמִּשְׁפָּט הַנִּזְכָּר:

כַּג וְזֶה בְּחִינַת צִיצִית וְתַפְלִין שְׂוִמְנָם
מִשְׁהֵאִיר הַיּוֹם, כִּי צִיצִית
וְתַפְלִין הֵם בְּחִינַת עֵגוּלָא וְרַבּוּעָא הַנִּזְכָּר
יָד וְשֵׁם הַנִּזְכָּר צִיצִית הוּא בְּחִינַת עֵגוּלָא,
בְּחִינַת פְּסֵא הַנִּזְכָּר, כִּי צִיצִית הוּא בְּחִינַת
מְקוּפִים, בְּחִינַת עֵגוּלִים, כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי
רַבֵּנוּ ו"ל. וְהֵם בְּחִינַת פְּסֵא, כִּי תַכְלַת
כְּרִסְיָא דִּדְיָנָא. וְכַמּוּבָא בְּתַקּוּנִים וּבְצִיצִית
מִתְּמָן בְּרִסְיָא לְקַדְשָׁא בְּרִיד הוּא וְכו',
תַּפְלִין הֵם בְּחִינַת רַבּוּעָא, בְּחִינַת תַּפְלִין
מְרַבְּעִין בְּתַפְרֵן וְאֶלְכֶסֶסוֹן וְאַרְבַּע פְּרָשִׁיז
שְׂפָל זֶה בְּחִינַת רַבּוּעָא, בְּחִינַת מִשְׁפָּט
הַנִּזְכָּר, כִּי תַפְלִין לְשׁוֹן מִשְׁפָּט, כַּמּוּבָא
לְשׁוֹן פְּלִילָה, כִּי מִשְׁפָּט הוּא בְּחִינַת מַחִין
כַּנִּזְכָּר, שְׁזֵהוּ בְּחִינַת תַּפְלִין, שְׁהֵם בְּחִינַת
מַחִין בְּדִיּוּעַ:

וְשִׁבְתָּ שֶׁהוּא כַּמּוּבָל הִרַע כַּנִּזְכָּר, עַל־כֵּן
אִין צְרִיכִין אִין לְעוֹרֵר מִשְׁפָּט
וְעַל־כֵּן אִין דִּינֵי בְּשִׁבְתָּ וְיוֹם טוֹב. וְעַל־כֵּן
אִין מְנַחֵין תַּפְלִין בְּשִׁבְתָּ, כִּי אִין אִין צְרִיכִין
לְעוֹרֵר מִשְׁפָּט הַנִּזְכָּר לְכַמּוּל הִרַע, כִּי אִין
הַשְׂכִּינָה שׁוֹבְתָת וְכו' כַּנִּזְכָּר:

כַּד וְעַל כֵּן קָדָם שִׁבְתָּ שְׂאֵן עוֹלִין כַּל
הַנִּצְוֹצוֹת וְנִכְלָלִין בְּקַדְשָׁה
כַּכְּנִיסַת שִׁבְתָּ וּמִתְרַאֵן שְׂלֵא יִתְאַחוּ

הוּא רַק עַל־יְדֵי כַח הַמִּשְׁפָּט שְׂבִיּוֹם, כִּי
כַּפֵּי הַמַּעֲשִׂים טוֹבִים שְׁעֵשָׂה בַּיּוֹם כֵּן זֹכֶה
לְשִׁמּוּדָה בְּשַׁעַת שְׁנָה כַּמּוּבָא, וְכַל
הַמַּעֲשִׂים טוֹבִים שְׁעוֹשִׂין טוֹב וְסָרִין מִרַע
כַּל זֶה הוּא בְּחִינַת מִשְׁפָּט. בְּחִינַת
"חֲשַׁבְתִּי דְרָכִי וְאִשְׁכַּח רִגְלִי אֶל עַדְתִּיד"

(תהלים קיט)

וּבְשִׁמּוּדָה חֲצוֹת לִילָה אִין הַמַּלְכוּת
בְּתַכְלִית הַמַּעוֹט וְיִוָּרְדַת
לְמַטָּה כַּמּוּבָא וְאִין צוּעָקָת בְּקוֹל גְּדוֹל
לְהַעֲלוֹתָהּ מִשָּׁם, כִּי כַּל שְׁעָה נִתְמַעַט
כַּח הַמִּשְׁפָּט בְּשַׁעַת שְׁנָה. וְעַל־כֵּן כַּל מִי
שְׂרוּעָה לְחַיִּים עַל כַּבּוֹד קוֹנֵן וְעַל כַּבּוֹד
שְׂמוֹ וְנַפְשׁוֹ. הוּא צְרִיד לְהַתְעוֹרֵר
בְּהַתְעוֹרְרוֹת גְּדוֹל בְּחֲצוֹת לִילָה מִמַּשׁ.
וְעַל־יְדֵי זֶה שְׂמַתְעוֹרֵר אִין עַל־יְדֵי זֶה
מְעוֹרֵר הַמִּשְׁפָּט אִין בְּבַחֲנִית הַעִירָה
וְהַקְּצָה לְמִשְׁפָּטֵי וְכו', בְּחִינַת "חֲצוֹת
לִילָה אָקוּם לְהוֹדוֹת לַךְ עַל מִשְׁפָּטִי
צְרָדְךָ" כַּנִּזְכָּר. וְעַל־יְדֵי הַמִּשְׁפָּט הוּא מַעֲלָה
אֶת הַמַּלְכוּת בְּחִינַת שְׂמוֹ וְנַפְשׁוֹ וְאִין הַזְּמַן
לְכַנּוֹת הַיֵּכַל הַקָּדֵשׁ עַל־יְדֵי כַח הַמִּשְׁפָּט
וְעַל־כֵּן מִתְאַבְּלִין אִין עַל חֲרָפֵן בֵּית־
הַמִּקְדָּשׁ שֶׁנֶּחְרַב עַל־יְדֵי קַלְקוּל הַמִּשְׁפָּט
כַּנִּזְכָּר וְכַל הַמִּתְאַבְּל עַל וְיֹשְׁלִים זֹכֶה
וְרוּאָה בְּשִׂמְחָתָהּ וּבְכַבְּדָתָהּ. גַּמְצָא שְׁעַל־
יְדֵי שְׂמַתְאַבְּלִין עַל חֲרָפֵן בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ
עַל־יְדֵי זֶה עוֹסְקִים כַּכְּנִיסָה שֶׁהוּא בְּחִינַת
כַּנִּזְכָּר הַיֵּכַל הַקָּדֵשׁ הַנִּזְכָּר. וְעַל־כֵּן עוֹסְקִים
אִין בְּתוֹרָה, כִּי הַתּוֹרָה נִקְרָאת מִשְׁפָּט, כִּי
עַקֵּר קִיּוּם הַיֵּכַל הַקָּדֵשׁ הוּא עַל־יְדֵי

הקלפות הרעים גם כן על פני יורד
 שלהובא דאשוא ושורף אותם, הינו
 בחינת אש המשפט הנ"ל, והוא בחינת
 רחיצת חמין בערב שבת פדוע ואחר כך
 מובליון במקנה שהוא בחינת רבועא,
 בחינת מ"ם הנ"ל, בחינת מ"ם סאה של
 המקנה, כי פשיורד אש המשפט לשרף
 את הרע או אחר כך נשאר המשפט רק
 בבחינת רחמים וחסדים, בחינת מימי
 החסדים, בחינת ויגל כמים משפט, כי
 משפט עמוקא דאמצעיתא שבלול רחמי
 ודינא אש ומים, כי זה סוד המובא
 בפגנות הנ"ל, שבתחלה קדם הנסירה או
 הם אחור באחור ואז ועיר אנפין כלול
 מחסדים ונבורות ובשעת הנסירה
 שנעשה על-ידי השנה בכל לילה וכן
 בראש השנה על-ידי זה נמשכין כל
 הנבורות להמלכות ונשאר ועיר אנפין
 כלו חסדים לבר, הינו כנ"ל שבתחלה
 מעוררין אש המשפט כדי לשרף את הרע
 שלא יתאחו בלבו ואחר כך נמשך כל
 האש שהוא בחינת נבורות להמלכות
 שהוא בחינת היכל הקדש וכו' כנ"ל ואז
 נשאר המשפט בבחינת מימי החסדים
 לבד בבחינת רחמים, בבחינת (תהלים קט)
 "רחמיו רבים ה' וכו'". וזה בחינת
 המבילה של הגר אחר המילה שהוא
 בחינת אש המשפט חרב פיפות וכו'
 כנ"ל, בחינת כסא כנ"ל. ואחר כך
 שחזתיון הרע שהוא הערלה על-ידי חרב
 פיפות הנ"ל, אחר כך נשאר המשפט

בבחינת רחמים בחינת מימי החסדים
 כנ"ל. והוא בחינת המבילה במקנה של
 מ"ם סאה כנ"ל. והוא בחינת הרחיצה
 כמים או מבילה בכל בקר, הינו כנ"ל:
 וזה בחינת מה שכתוב בזהר הקדוש: כד
 פריש ליליא גרפאה אזי מסתמין
 תרעין דגן עדן ונימוסי גרדיני נפקין
 בעלמא ועלמא אתנהג בידא דמטרוניתא,
 הינו כנ"ל. כי בלילה נסתלקין החמין
 שהוא בחינת שערי גן עדן, כמובא. והוא
 בחינת הסתלקות המשפט למעלה לה'
 ותברך ואז גרדיני נימוסין נפקין כנ"ל. ואז
 עלמא אתנהג בידא דמטרוניתא שהוא
 בחינת מלכות, בחינת כסא הנ"ל, בחינת
 שם בחינת עגולה, בחינת סמ"ד, בחינת
 היכל הקדש הנ"ל, כי מוסרין לה פח
 המשפט לעשות נקמה בגויים וכו'. הכל
 כנ"ל והבן:

כה וזה בחינת עצם אריכת הגלות עכשו
 אשר לא היתה בואת מימי קדם,
 כי כבר עברו כל הקצין ואין הדבר תלוי
 אלא בתשובה, כי עכשו ה' ותברך רוצה
 שיתיה גאלה שלמה לעולם באין גלות
 אחריו עוד כלל ועל-כן בודאי ההכרח
 שישובו כל ישראל בתשובה ויבררו כל
 הבוררים, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (עבודה
 זרה דף ה' ע"א): אין בן דוד בא עד שיכלו כל
 הנשמות שבגוף, שהוא בחינת ברור כל
 הניצוצות פדוע ואי אפשר לעשות בעלי
 תשובה ולברר ברורים כי אם על-ידי
 בחינת משפט הנ"ל, שהוא שורף את

יורה דעה

הרע ואז נבנה היכל הקדש ברוחניות על-ידי הנפשות שמקרבם לה' ותברך ואז יבנה היכל הקדש גם בגשמיות, דהינו בגן בית-המקדש ממש וארמון על משפטו 'שב, על משפטו' דקא, כי עקר בגן בית-המקדש על-ידי בחינת המשפט כנ"ל. אך יש רשעים שהם בחינת ערב רב שאסור לקרבם, כי אין מועיל בנגדם כח המשפט בבחינת מרום משפטוד מנגוד, במבאר היטב במאמר הנ"ל. ועל-כן על-פי הרב אין יודעים לשות עצות בנפשו אוד להתנהג בענין המשפט הנ"ל, כי אוד יקרב את הרוחקים אולי הם מהרשעים שאסור לקרבם כנ"ל, כי בודאי אי אפשר לבשר ודם שידע זאת על פרו אפלו צדיקים הגדולים במעלה מאד מכל שכן הקטנים, כי אפלו משה רבנו עליו השלום, נכשל בזה שקרב את הערב רב שהם הרשעים שאסור לקרבם, עד שאמר לו ה' ותברך: לך רד כי שחת עמך וכו'. במבאר היטב הנ"ל, ואם פן מה יעשו אזובי קיר, כי משה רבנו עליו השלום בודאי זכה לבחינת המשפט בשלמות, כי נתן לנו את התורה שהוא בחינת משפט כנ"ל ובשעת מתן תורה שאז נתקרב ישראל לאביהם שבשמים, שזוהו בחינת גרים ובעלי תשובה או זכה לעורר מלאכים הנ"ל. אש המשפט הנ"ל בשלמות גדול, כמו שכתוב: "ודבריו שמענו מותך האש". וכמו שכתוב (תהלים 139): קול ה' הצב להבות אש, שכל זה

הוא בחינת אש המשפט הנ"ל כנ"ל ובאמת עלתה בידו שובה להכניע את הרע לנמר, פי ישראל שעמדו על הר סיני פסקה והמתן שכל זה הוא בחינת כטול הרע לנמר על-ידי אש המשפט הנ"ל כנ"ל. ואף-על-פי-כן אחר כך קלקלו הערב רב עד שאמר לו הקדוש ברוך הוא 'לך רד' וכו' מחמת שהם בחינת רשעים שאסור לקרבם מחמת שאין המשפט מועיל בנגדם כנ"ל, מכל שכן שאר בני אדם שבודאי אין יכולין לסמוך על המשפט שלהם בלבד, רק צריך לשפט עצמו מאד על כל דבר כדי לעורר התלהבות לבו, ואחר כך למסר המשפט לה' ותברך בבחינת "כי המשפט לאלקים הוא", שה' ותברך בעצמו יתן בו חכמה ודעת שיוכל לכלכל דבריו במשפט וזכה לידע ולבון עם מי לדבר ועם מי שלא לדבר, ואוד לדבר ומתי לדבר אוד ומה וכמה, כי אי אפשר לאדם לבון המשפט הזה היטב כנ"ל, בפרט עכשו בגלות הזה והגלות דומה ללילה שאז צריכין רק למסר המשפט לה' ותברך כנ"ל, כי עכשו בגלות הזה, בפרט בעקבא דמושיחא או מברח משה רבנו עליו השלום, להתלבש בכל ישראל ולהתנגל עמיהם כדי לתמן הפגם שפגם במשפט כמה שקרב את הערב רב, כמובא בתקונים ובזהר הקדוש בכמה מקומות. נמצא, שצריכין עכשו בכח משה רבנו עליו השלום לתמן פגם המשפט שנפגם

לבו או
139

על־ידי הערב רב. ומחמת זה המשפט הוא נפלא ונגעלם וסתום מאד ואין מי שיודע לכוון המשפט הזה מאחר שאפלו משה רבנו עליו השלום, ירד ממדרגתו על־ידי הערב רב שנקרבם פמוכא, ועל־כן נאמר על ישראל בגלות הזה, ותרד פלאים. והקוץ הוא נפלא וסתום ונגעלם מאד, כמו שפתיב: "עד מתי קוץ הפלאות". וכל זה הוא מחמת נפלאות והעלמות המשפט שצריכין לתקון הפנים של המשפט שהיה על־ידי הערב רב שהיה המשפט נפלא ונגעלם מאד פנ"ל בבחינת פי ופלא ממוך דבר למשפט וצריכין רק לשפט עצמו היטב ואחר כך למסר המשפט לה' יתברך לכוון בבחינת פי המשפט לאלקים הוא פנ"ל:

כז כי יש שני בחינות במשפט. האחד מה שהאדם צריך לשפט את עצמו בכל יום, והינו להתבודד בינו לבין קונו ולפרש שיתרו לפניו יתברך ואת כל אשר עם לבבו ישיח לפני ה' יתברך ויחשב דרכיו וישפט עצמו על כל דרכיו אם כך ראוי לו לעשות לבלות ימיו חס ושלום, בדרכים כאלה וכו'. ובחינה שניה של משפט הוא לכלכל דבריו במשפט, והינו שידע איך לדבר ועם מי לדבר ולהמשיך בהם חכמתו וכו'. וזה מרמז בדבריו רבנו ז"ל במאמר הנ"ל שנוכר שם שתי בחינות הנ"ל, כמו שמבאר שם. ואש המלאך הזה נעשה מבחינת משפט שמוכלל דבריו במשפט. שאדם שופט

את עצמו וכו' והם שני בחינות. שמוכלל דבריו וכו' הוא בחינת אחת, שאדם שופט את עצמו הוא בחינת שניה וכו"ל. ובסוף מבאר יותר, כמו שפתיב שם, כי על־ידי שמוכלל דבריו במשפט על־ידי זה יכול ללמוד לתלמידים חכמתו וכו', עין שם:

והנה לשפט את עצמו זה יכול כל אדם לקום פנ"ל, אבל בחינת שניה הנ"ל, והינו לכלכל דבריו במשפט פנ"ל. זה צריכין סיוע גדול מלעלא שזוכה לדעת הזה. וגם אחר כך אי אפשר למסר על חכמתו ומשפטו לכוון, כי יש רשעים בחינת ערב רב שמזרזים משפטו מהם שעקר אריכת הגלות על ידם פמוכא. ועל־כן צריכין למסר המשפט הזה לה' יתברך. וה' יתברך יודע מעלמות ויוליכיהו בדרך הישר באפן שזוכה לכוון המשפט היטב לידע איך לדבר וכו'. והרשעים שאסור לקרבם וזכה להכירם ולא מקרבם כלל ואז פשיתתקון המשפט יבנה הבית המקדש שהיא בחינת היכל הקדש פנ"ל. ויקים: "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות". זה בחינת תקון הפלאות המשפט, בחינת "פי ופלא ממוך דבר למשפט", שעל־ידי זה נגעלם קוץ הפלאות:

וה' יתברך ירחם עלינו ויראנו נפלאות המשפט ואז יקים, ציון במשפט תפדה ושביה בצדקה במהרה בימינו, אמן ואמן:

יורה דעה

[שקד לעיל]

וכו' מי לא נפקד כהיום הזה וכו'. ובריות
 בו יפקדו להזכירם וכו'. שזהו בחינת
 משפט שהארם צריך לחשב דרכיו וכו'
 מחמת שידע ש'ה' יתברך זוכר הכל ואין
 שבהה לפניו וכל מעשיו יהיו נזכרין לו
 ליום הדין, על-כן צריך תמיד לשפט את
 עצמו כנ"ל. 'שופרות' זה בחינת אש
 המשפט הנ"ל, בחינת קול ה' חצב
 להבות אש כנ"ל, כמו שמוכא בבבבכה זו,
 וכל העם רואים את הקולות והלפידים
 וכו', הינו כנ"ל, כי על-ידי כל בחינות אלו
 מקרבין גרים ובעלי תשובה לה' יתברך
 שזה עקר בחינת ראש השנה כנ"ל:

בו בשביל זה יתרו דוקא זכה לתן עצה
 למושה רבנו על דבר
 המשפט, כמו שכתוב: "ואתה תחזה
 וכו'". כי יתרו שהוא גר צדק שעקר
 התקרבותו לה' יתברך הוא על-ידי
 המשפט כנ"ל, על-כן זכה להוסיף בתורה
 פ'רשת המשפט שהוא ואתה תחזה
 וכו' ל'. ועל-כן נסמכה פ'רשת מתן תורה
 לפ'רשת המשפט, כי האש של מתן תורה
 היא בחינת אש המשפט הנ"ל, כי ישראל
 נתקרבו אז לה' יתברך:

כח וזה בחינת תקיעה שברים תרועה
 שהם בחינת תלת אב'הו,
 כמוכא. כי האבות היו מגזרים גרים,
 כמבאר במאמר הנ"ל. שזה נעשה על-ידי
 השופר שהוא בחינת יראה, בחינת
 משפט כנ"ל, כמו שכתוב (תהלים עו):
 "משמים השמעת דין ארץ יראה ושמחה,
 בקום וכו'". וזה בחינת מלכיות, וברונות
 ושופרות. מלכיות זה בחינת שם הנ"ל,
 בחינת היכל הקדש וכו' הנ"ל, כי שם
 הוא בחינת מלכות כנ"ל, כמו שאנו
 אומרים במלכיות, "ותיה ה' למלך על כל
 הארץ ביום ההוא ויהיה ה' אחד ושמו
 אחד". וברונות זה בחינת משפט הנ"ל
 שאדם שופט את עצמו שעל-ידי זה
 ממתיק המשפט שלמגלה, כי כל הברכה
 של אתה זוכר מדרב ממשפט. כמו
 שכתוב: אתה זוכר מעשה עולם ופוקד

כח וזה בחינת מה שהשמש מכה בבקר
 כפטיש לעזרד העולם שילכו
 לבית הננסת, כי בבקר הוא התעוררות
 המשפט, כי אז יוציא לאור משפט כנ"ל
 בבחינת דינו לבקר משפט כנ"ל. וזה
 בחינת הפאה כפטיש, כי הפאה היא
 בחינת דין ומשפט, הינו בחינת אש
 המשפט הנ"ל בבחינת (דמיה כ) "הלא כה
 דברי כאש וכו' וכפטיש וכו'", שעל-ידי
 אש המשפט בחינת הפאה, על-ידי זה
 מקרבין כל הרחוקים לעבודתו יתברך.
 ועל-כן מעוררין העולם על-ידי הפאה זו
 שילכו בלם לבית הננסת שהיא כנפאי
 דכלא, דהינו שבלם יתקרבו לה' יתברך
 וילכו לבית הננסת לעסק בעבודת ה'. כי
 על-ידי אש המשפט שהוא בחינת הפאה,
 בחינת דין שהוא שורף כל הרע מן היכל
 הקדש על-ידי זה יכולים בלם להתקרב

לקוטי הלכות

הלכות גרים א

יורה דעה שט

לה' ותברך ויליך לבית הכנסת שהיא
בחינת היכל הקדש:

גם קול ההפאה הוא קול חזק בחינת
הקול המעורר המשפט כנ"ל, כי
עקר המשפט נתעורר על ידי הקול שנהו
בחינת קול שופר כנ"ל, כי קול הוא
בחינת משפט כדיוע:

ועל פן כל המכות והמשפטים שעשה
משה במצרים היו על ידי הפאת
המטה, כי הפאה היא בחינת משפט
כנ"ל. ועל פן מבין שלש הפאות בבקר זה
בחינת משפט שהוא בשלשה כנ"ל. ועל-
פן בשבת אין מעוררין לבית הכנסת
על ידי הפאה כפטיש, כי בשבת אין
צריכין לעורר המשפט, כי בשבת הוא
בטול הרע, כי אז השכינה שובתת כנ"ל:

ל וזה שנסמך ברכת השיבה שופטינו
לברכת מקבץ גדיי וכו', כי קבוצ
זה בחינת בעלי תשובה וגרים שהיו
מתחלה גדיחים ורחוקים מן הקדשה
ועכשיו נתקבצים ונתקרבים לה' ותברך
ועולים כל הניצוצות הנדחים והמפוזרים.
ועל פן נסמך לזה השיבה שופטינו, כי
לזה צריכין משפט כנ"ל:

וזה שנסמך אחר ברכת המשפט ברכת
המינים שהוא, ולמלשינים אל תהי
תקוה וכו', זה בחינת הרשעים שאסור
לקרבם שאין המשפט מועיל נגדם כנ"ל

שאנו מבקשים שלא יהיה להם תקוה
ויאבדו ויעקרו ויתפלטו ולא יזיקו לנו
כלל. ואז יתרום קרבם של הצדיקים
והחסידים, כי מאחר שזכנו לרחק את
הרשעים שאין המשפט מועיל להם. אז
יהיה המשפט על מכונו ואז לא יוכלו
הגרים להטות חס ושלום, את לב
הצדיקים מה' ותברך. ועל פן על ידי זה
יהיה 'משען ומבטח לצדיקים', ואז
כשהצדיקים זוכין להמשפט בשלמות או
יהיה נבנה ההיכל הקדש כנ"ל שהוא
בחינת בנין ירושלים כנ"ל. ואז יהיה
צמיחת קרן דוד, שהוא בחינת פסא
המשפט הנ"ל, שהוא בחינת מלכות
כנ"ל, בחינת מלכות דוד שנאמר בו (תהלים
ס"ב, ב): "ובסאו בימי שמום", וכמו שכתוב
(ישעיה ס"ח): "והיבן בחדס כסאו וישב עליו
באמת באהל דוד שפט ודרש משפט".
וכתיב בה, ולא למראה עיניו ישפט וכו'
ושפט בצדק דלים. כי עקר צמיחת קרן
משיח הוא על ידי תקון המשפט. שעל-
ידי זה נבנה ירושלים עיר הקדש שהיא
בחינת היכל הקדש כנ"ל. ועל פן נסמכו
זה לזה כל הברכות האלו:

הלכות גרים הלכה ד בהלכות
מילה אות טז:

הלכה ה בהלכות מילה
הלכה ה אות טז:

הלכות ספר תורה

הלכה א

צריך לכתב ספר תורה על הגויל והוא נעשה מעורות בהמות וחיות וכו'.

על פי מה שכתב אדונינו מורנו ורבנו (בסימן רסו) שבחינת התורה יוצאת מבחינת ספה שהוא בחינת בינה ששם בחינת דדי אשה והוא התפרש שבין אדם לבהמה, כי הבהמות ינקין מבחינת דדי בהמה, ענין שם:

נמצא, שעקר התורה הוא לצאת מגדר בהמה לגדר אדם ועל-כן אמות העולם שלא קבלו את התורה אינם קרויים אדם, כמו שכתוב: "ואתן צאני צאן מרעיתי אדם אתם", אתם קרויים אדם וכו'. כי מאחר שלא קבלו את התורה אינם יונקים מבחינת דדי אדם שהם במקום בינה, שהיא בחינת אם לבינה שמשם התורה ועל-כן הם יונקים מבחינת דדי בהמה, על-כן הם בבחינת בהמות. ועל-כן צריך לכתב הספר תורה על עורות בהמות וכו' כדי להעלות בחינת בהמה לבחינת אדם, דהינו שמה שהיה תחלה עור בהמה נעשה עתה ממנה ספר תורה שהוא בחינת אדם כנ"ל. וכמו שכתוב: "זאת התורה אדם". נמצא, שיעלה מבחינת בהמה לבחינת אדם, שזה עקר בחינת התורה כנ"ל:

ועל פנ כל אדם חיב לכתב לעצמו ספר תורה, כי כל אדם צריך לקבל את התורה, כמו שכתוב: ולא אתכם לבדכם אנכי בורר את הברית הזאת וכו' כי אם את אשר ישנו פה וכו'. דהינו שכל אדם צריך לשפר ולצאת מבחינת בהמיות לבחינת אדם וזהו בחינת קבלת התורה שכל אחד ואחד מקבל את התורה בכל דור ודור ועל-כן צריך דווקא לכתב את התורה, כי הכתיבה על עור בהמה כנ"ל, והו בחינת קבלת התורה, דהינו שעלה בחינת בהמה לבחינת אדם כנ"ל, שזהו בחינת קבלת התורה בכל אדם ובכל זמן כנ"ל. כי גם הכתיבה בעצמה וכל בחינותיה צריכים כלם להפך להעלות בחינת בהמה לבחינת אדם, כי הכתיבה היא עשייה ועשייה הוא בחינת בהמיות, כי גם הבהמה יש לה עשייה שעושה כמה מלאכות רק שעשייתה הוא בלא שכל, אבל מעשה אדם הוא עם שכל ועקר השכל הוא התורה, כמו שכתוב: כי הוא חכמתכם וכו'. נמצא, כשכותב ספר תורה הוא מעלה את העשייה, דהינו הכתיבה אל השכל, דהינו התורה שהוא בחינת אדם שהוא השכל. נמצא, שפעלה בחינת בהמה, שהוא בחינת עשייה לבחינת אדם, דהינו השכל שהוא התורה כנ"ל וכן איתא בדברי רבנו גרו יאיר (בסימן ע"ו) שדברים הנכתבין הם בבחינת עשייה, בחינת בהמיות, כי הכתיבה היא לזכרון, והזכרון הוא בכח

לקוטי הלכות

הלכות ספר תורה א

יורה דעה שיא

עקר בחינת התורה להעלות גדר בהמה לבחינת אדם כנ"ל:

אבל דברים שבעל פה אי אתה רשאי לאמרו בכתב. על פי מה שכתוב לעיל בהלכות תערוכות (הלכה א) וענין שם היטב. והפ'לל, שבחינת תורה שבכתב הוא בחינת שלמות לשון הקדש הפא מלמעלה שהוא הפך הרע לגמרי, דהינו למשל שהתורה מזוהרת שלא לעשות דבר זה. נמצא, שיש פאן רע וטוב, דהינו פשעבר על התורה הוא רע לגמרי וכשמקנים דברי התורה הוא פלו טוב נמצא שהתורה מכנעת את הרע לגמרי ועל-כן פותבין אותה והפתיכה היא על עור בהמה כדי להעלות בחינת הפהמיות לבחינת אדם כנ"ל. ולהפך מהפוך אל הפוך, מרע לטוב, מבהמה לאדם שזה הוא בחינת התורה כנ"ל. אך מאחר שיש פאן רע וטוב יש פאן פח הבחירה שהוא ממצע בין טוב לרע ואזי נעשה ממילא בחינת עין הדעת טוב ורע שהוא מערב טוב ברע וכו' וכנגד זה הוא בחינת תורה שבעל פה שהוא כנגד קלפת עין הדעת, בחינת נגה כדי להפריש ולברר בין פשר לפסול, בין אסור למותר, כדי להפריש הטוב מן הרע ולהעלות הטוב אל הקדשה ולהכניע הרע. [וענין לעיל בהלכות תערוכות] ועל-כן אסור לכתבה כי אזי אדרבא, יתגבר חס ושלום, בחינת הפהמיות מאחר שהוא בבחינת עין הדעת וכו' כנ"ל. רק צריך לאמרה בעל

המדומה, כי גם בהמה יש לה זכרון, ענין שם, נמצא, שהפתיכה, שהוא לזכרון, הוא בחינת הפהמיות. ועל-כן נצטוינו דיקא לכתב את הספר תורה לזכרון, כמו שכתוב: כתב זאת זכרון בספר. כדי להעלות את הפתיכה והזכרון מבחינת בהמה לבחינת אדם כנ"ל. וזה שכתוב, כתב זאת זכרון בספר, 'בספר' דיקא, דהינו הקלף שגעשה מעור בהמה וכו', כי הפתיכה שהיא לזכרון צריך להיות דיקא על עור בהמה כנ"ל. כדי להעלות בחינת בהמה לבחינת אדם כנ"ל. וזה שכתוב, ועתה כתבו לכם את השירה הזאת וכו' למען תהיה בכם לעד כי לא תשכח מפי זרעו. כי אנו במוחים שלא תשכח התורה אפלו בתקף הגלות והתגברות הסטרא אחרא חס ושלום, כמו שכתוב: "ואנכי הסתר אסתיר וכו'". ואף-על-פי-כן, "וענתה וכו' כי לא תשכח וכו'". וכל זאת מחמת פתיבת התורה, כי מאחר שאנו פותבין את התורה. נמצא, שמהפכין בחינת בהמה לבחינת אדם. ועושין קיום זכרון התורה דיקא על-ידי בחינת הפהמיות ועל-כן במוחים שלא תתגבר השכחה, שהוא בחינת בהמה, כמובא בדברי רבנו (בסיון ט) שהשכחה הוא בחינת בהמה מאחר שכבר הכניעו אותה. ואדרבא, קבלו משם פח הזכרון. ועל-כן דברים שכתב אי אתה רשאי לאמרו בעל פה (כמו שאמרו רבותינו ז"ל בבין ס ע"ג), כי צריך דיקא לכתבם כנ"ל, שזה

ל"ה

ל"ה

פה, כי הדבור הוא בחינת ממצע, כי הוא עומד בין השמים והארץ, כמו שכתב רבנו (בסיון יא) על הצפרתא דקאי בין שמיא לארעא, ועל-ידי הדבור יבולין לקרר בין רע למוב להפריש ולקרר הפוב ולהכניע הרע כנ"ל:

הלכה ב

מצות עשה שיתב כל אחד מישראל ספר תורה לעצמו ועקר המצוה שיתב הספר תורה בעצמו, כמו שכתוב: "ועתה כתבו לכם את השירה הזאת וכו'":

על פי המאמר המתחיל בסיון כ"ב: פרקא חמישאה דספרא דדגיעותא בראשית פרא, בראשית מאמר ברא חצי מאמר אב וכן סתים ונלא וכו'. דע, שיש חותם וכו', עין שם כל המאמר פלו:

א ותנה הכלל, שעל-ידי נעשה ונשמע זוכין לשמחה. ונעשה ונשמע הם בחינת הפתרים שהכתירו את ישראל בחורב והם בחינת נסתר ונגלה שהם בחינת תורת ה' ותורתו, בחינת תורה ותפלה, כי הנעשה הוא בחינת נגלה, בחינת תורה, בחינת תורתו והנשמע הוא בחינת תפלה, בחינת תורת ה', בחינת נסתר וצריך כל אחד לצאת מדרגא לדרגא שישתדל לעשות מהנשמע נעשה, מהתפלה תורה, מהנסתר נגלה וכו', כי בכל עולם ועולם ובכל מדרגה ומדרגה

יש בחינת נעשה ונשמע וביחינת הנשמע שבמדרגה זאת או אצל אדם זה, הוא בחינת נעשה ונשמע נגלה אצל אדם אחר, או מדרגה אחרת הגבה ממנו. וכן מדרגא לדרגא ומעולם לעולם וכשעושה מהנשמע נעשה מהנסתר נגלה אז יש לו נשמע אחר גבה ממנו וכן מעולם לעולם עד אין סוף ועין שם כל זה היטב היטב. ועל-ידי נעשה ונשמע זוכין לשמחה ועל-ידי שמחה זוכין לעוונת בחינת קולות ועל-ידי עונת נכנסין אל הקדשה ומתקרבין להשבעה רועים שהם פלליית אמונת ישראל שהם ממשיכין האמונה לישראל ועל-ידי זה ממלאין את הידים וממשיכין להם הארה מהשבעה רועים וזוכין לחותם הדין שהוא חותם האמונה ועל-ידי זה זוכין לשני החותמות כי עקר תלוי באמונה וכו', עין שם כל זה היטב היטב:

ב וזה בחינת מצות כתיבת ספר תורה שצריך כל אחד מישראל לכתב ספר תורה לעצמו או שעל כל פנים יתה בה אות אחת ששחשב גם כן פאלו בתבה בעצמה, אבל הקונה ספר תורה בחוטף מצוה מן השוק, כי כל אחד מישראל צריך לקבל את התורה מחדש, כמו שכתוב: "אשר אנכי מצוה היום". ודרשו רבותינו ז"ל: בכל יום יהיה בענין חדשים. ועקר מקבלת התורה בכל אדם ובכל זמן הוא בבחינת נעשה ונשמע הנ"ל, כי כל אחד מישראל מקטן ועד

גדול כל אחד לפי בחינתו יש לו בחינת געשה ונשמע, דהינו מה שהוא יודע ומבין זה בחינת געשה שהוא בחינת נגלה, בחינת תורה וכו' כנ"ל ומה שנסתר ונעלם ממנו זה בחינת נשמע, בחינת תפלה כנ"ל. וצריך כל אחד להשתדל לקבל את התורה בכל עת מחדש, דהינו שזוכה בכל פעם להשיג ולהבין את הנסתר והנעלם ממנו ולעשות מהנשמע געשה מהנסתר נגלה וכו' כנ"ל. ואזי יש לו נשמע גבה יותר. ואחר כך צריך לילך להלן יותר מדרגא לדרגא ולעשות מזה הנשמע געשה. ואזי יש לו נשמע עוד גבה יותר וכן ילך תמיד מדרגא לדרגא ולצאת בכל פעם מנעשה ונשמע זה לגעשה ונשמע גבה יותר וכן לעולם. וזה בחינת כתיבת ספר תורה, כי הכתב של הספר תורה זה בחינת געשה ונשמע שממשיכו בחינת הנשמע למטה ועשיו ממנו בחינת געשה, כי צריך לכתב את הספר תורה לשמיה דקאא פי אם לא כתבה לשם קדשת ספר תורה פסולה, כי לא חל עליה הקדשה וגם צריך שיכתב כל השמות שבה לשם קדשת השם והפונה שצריך הסופר לבון לכתבה לשמיה לשם קדשת ספר תורה ולשם קדשת השם זאת הפונה היא בחינת נשמע, בחינת תפלה שהיא בחינת דבקות ובטול לאין סוף, כי מושם ממשכוין כל הקדשות וצריך הסופר קדם הכתיבה לדבק מחשבתו בה' ותפרד,

שזהו בחינת נשמע כנ"ל כדי להמשיך מושם הקדשה, דהינו שיכתבה לשם ה' ותפרד לשם קדשת ספר תורה ולשם קדשת השם ובכונה זו צריך שיכתב הספר תורה ואזי בשכותב אותיות התורה בכונה לה' ותפרד לשם קדשה אזי ממשיך בחינת הנשמע, בחינת הנסתר, בחינת אור האין סוף לתוד אותיות הנכתבים בספר תורה. שהם בחינת געשה, בחינת עשה ונשמע:

נמצא, שממשיך מנשמע לגעשה, פי באמת אותיות התורה בשרשן הם אורות רחניים ונבונים מאד וכלם משרשים בו ותפרד, כביכול, באור האין סוף ומשם צריכו להמשיכם למטה, שזהו בחינת מה שצריכו לכתב הספר תורה בכונה דקאא כנ"ל, פי על ידי הפונה שמכונים וכו' כיון לשם קדשת ספר תורה ולשם קדשת השם על ידי פונה זו מדבק הסופר מחשבתו בה' ותפרד באור האין סוף ששם הוא מקור כל הקדשות של הספר תורה ושל כל השמות הקדושים ובכונה זו פותב האותיות בספר תורה ועל ידי זה ממשיך ועושה מהנשמע געשה, מתורת ה' תורתו וכו' כנ"ל. וזה בחינת אש שחורה על גבי אש לבנה, שהוא בחינת כתיבת ספר תורה, כי הנשמע, שהוא בחינת נסתר, הוא בחינת אש שחורה, כי הנשמע נקרא שחור מחמת שאי אפשר להשיגו בבחינת "גשת חשך סתרו".

שפתרי תורה נקראים בחינת חשך
 וְשִׁחֲרוּת מַעֲמֹק הַמַּשְׁגֵּה, כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי
 רַבֵּנוּ ז"ל בַּמַּאמָר הַג' ל' מִי שֶׁרוֹצֵה לַמַּעַם
 טַעַם אֹרֶךְ הַיָּמִים וְכו' (ס"טו טו), וְצִרְיֹן
 לְהַמְשִׁיךְ הַנִּסְתָּר, שֶׁהוּא בְּחִינַת אֵשׁ
 שְׁחֹרֶה לְתוֹךְ בְּחִינַת הַנְּגִלָּה, שֶׁהוּא
 בְּחִינַת אֵשׁ לְבָנָה, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת כְּתִיבַת
 סֵפֶר תוֹרָה, בְּחִינַת אֵשׁ שְׁחֹרֶה עַל גְּבִי
 אֵשׁ לְבָנָה, דְּהֵינּוּ שְׁעוּשֵׁין מִהַנְּסֻמָּה נְגִלָּה,
 כִּי בְּשִׁנְמִשְׁךְ הָאֵשׁ שְׁחֹרֶה לְתוֹךְ הָאֵשׁ
 לְבָנָה, דְּהֵינּוּ שְׁמַמְשִׁיכִין אוֹתוֹת הַתּוֹרָה
 מִשְׁרָשָׁם לְמִפְּנֵי עַד שֶׁנִּכְתְּבִין עַל גְּבִי
 הַסֵּפֶר. אוֹי אֵנוּ יְכוּלִים לְהִכְיֵם וְלְהַשְׁיֵם
 קִצַּת וְאוֹ נַעֲשֶׂה מִהַנְּסֻמָּה נְגִלָּה, מִהַנְּשֻׁמַּע
 נַעֲשֶׂה. נִמְצָא, שֶׁכְּתִיבַת סֵפֶר תוֹרָה הוּא
 בְּחִינַת שְׁעוּשֵׁין מִהַנְּשֻׁמַּע נַעֲשֶׂה וְעַל־כֵּן
 צִרְיֹן כֹּל אֶחָד שֶׁיִּכְתֹּב דִּיקָא בְּעֵצְמוֹ סֵפֶר
 תּוֹרָה לְעֵצְמוֹ, כִּי כֹל אֶחָד יֵשׁ לוֹ נַעֲשֶׂה
 וְנִשְׁמַע בְּעֵצְמוֹ לְפִי בְּחִינַתוֹ. וְעַל־כֵּן בְּרַדְאִי
 אֵינּוּ יְכוּל לְצַאת עִם הַסֵּפֶר תּוֹרָה שֶׁכְּתִיבָהּ
 אַחֵר, כִּי הוּא צִרְיֹן לְהַשְׁיֵם וְלִקְבֹּל בְּחִינַת
 הַנְּשֻׁמַּע שְׁלוֹ דִּיקָא, כִּי חִבְרוּ יֵשׁ לוֹ נַעֲשֶׂה
 וְנִשְׁמַע אַחֵר אוֹ גְּבַהּ מִמֶּנּוּ אוֹ נִמּוּךְ מִמֶּנּוּ
 וְאֵם חִבְרוּ גְּבַהּ מִמֶּנּוּ בְּרַדְאִי לֹא יֻכַּל
 לִקְבֹּל הַנְּשֻׁמַּע שְׁלוֹ. וְאֵם הוּא נִמּוּךְ מִמֶּנּוּ
 אִם בֶּן אִיד יֵצֵא עִם כְּתִיבַת סֵפֶר תּוֹרָה
 שֶׁל חִבְרוּ שְׁעִשְׂה מִהַנְּשֻׁמַּע נַעֲשֶׂה מֵאַחֵר
 שֶׁהוּא כָּבֵד עֲבַר דְּרָגָא זֶה וְהוּא צִרְיֹן
 לְהַשְׁיֵם נִשְׁמַע גְּבַהּ יוֹתֵר, עַל־כֵּן צִרְיֹן
 שֶׁיִּכְתֹּב דִּיקָא בְּעֵצְמוֹ הַסֵּפֶר תּוֹרָה כְּדִי
 לְהַשְׁיֵם וְלִקְבֹּל בְּחִינַת נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמַע לְפִי

ג וְזֶה בְּחִינַת תּוֹרָה שֶׁבְּכַתֵּב וְתוֹרָה
 שֶׁבְּעַל פִּה, כִּי ה' יִתְבָּרֵךְ מִסֵּר
 לָנוּ תוֹרָתוֹ בְּכַתֵּב הַקְּלוּלָה מִנְּעִשְׂה
 וְנִשְׁמַע, אֲכַל הָאָדָם צִרְיֹן לִילֵךְ בְּכָל פַּעַם
 מִדְּרָגָא לְדְרָגָא וְלְהַשְׁיֵם חֲדָשׁוֹת בְּכָל פַּעַם.
 וְלְצַאת מִנְּעִשְׂה וְנִשְׁמַע זֶה לְנַעֲשֶׂה וְנִשְׁמַע
 גְּבַהּ מִמֶּנּוּ, עַל־כֵּן לֹא רָצָה לְכַתֵּב וְלִקְבֹּא
 כֹּל הַתּוֹרָה בְּכַתֵּב לְבַד וְכִּי מִסֵּר הַתּוֹרָה
 בְּכַתֵּב וּבְעַל פִּה, כִּי תוֹרָה שֶׁבְּכַתֵּב בְּכָל־ל
 הוּא בְּחִינַת נַעֲשֶׂה, כִּי הַכְּתִיב הוּא בְּחִינַת
 עֲשִׂיה וְתוֹרָה שֶׁבְּעַל פִּה שְׁהִיא בְּחִינַת
 מְלִכּוּת בְּחִינַת תְּפִלָּה הוּא בְּחִינַת נִשְׁמַע,
 כִּי עֵפֶךְ תּוֹרָה שֶׁבְּעַל פִּה הוּא מִה
 שֶׁהַחֲכָמִים אֲמַתִּיִּים מְחַדְּשִׁין בְּכָל יוֹם
 וְיוֹם שֶׁאֵנוּ מוֹהֲרִין לְשִׁמַּע לָהֶם, כְּמוֹ
 שֶׁכְּתוּב: לֹא תִסֹּר מִן הַדְּבָר וְכו'. וְכֹל
 הַחֲדוּשִׁים וְהַבְּאוּרִים שֶׁהַחֲכָמִים דוֹרְשִׁין
 וּמְחַדְּשִׁין בַּתּוֹרָה עַל־יְדֵי שְׁלֹשׁ עֲשָׂרֵה
 מִדּוֹת שֶׁהַתּוֹרָה נִדְרָשֶׁת בָּהֶם, שֶׁהֵם
 בְּחִינַת תּוֹרָה שֶׁבְּעַל פִּה, הֵם בְּחִינַת
 נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמַע, דְּהֵינּוּ שְׁעוּשֵׁין מִהַנְּשֻׁמַּע
 נַעֲשֶׂה, כִּי מִתְחַלֵּה לֹא הִבִּינוּ פְּרוּשׁ
 הַתּוֹרָה וְחֲדוּשִׁיהָ וְעָקְשׁוּ עַל־יְדֵי בְּאוּרִים
 וְחֲדוּשִׁים נְגִלָּה פְּרוּשׁ וְהַחֲדוּשׁ מִה שְׁהִיָּה
 נִסְתָּר מֵאַתְנֵי מִתְחַלֵּה. נִמְצָא, שֶׁתּוֹרָה
 שֶׁבְּעַל פִּה הוּא בְּחִינַת נִשְׁמַע וְעַל־כֵּן
 נִתְּנָה הַתּוֹרָה בְּכַתֵּב וּבְעַל פִּה וְכֹל אֶחָד
 צִרְיֹן לַעֲסֹק בַּתּוֹרָה שֶׁבְּכַתֵּב וּבַתּוֹרָה
 שֶׁבְּעַל פִּה, כִּי כֹל אֶחָד צִרְיֹן לַעֲסֹק

לקוטי הלכות

הלכות ספר תורה ב

יורה דעה שמו

בגעשה ונשמע ולעלות בכל פעם מדרגא לדרגא לחדש בתורה ולהשיג הנסתר שבתורה ולעשות מהנשמע געשה שגה עקר תורה שבגל פה כנ"ל:

הוא תחלת הבריאה, אז הוא בחינת תורה שבכתב כנ"ל ועל-פיו אומרים בתפלה או הרבה פסוקים מתורה נביאים כתובים שהוא תורה שבכתב, שהוא בחינת שעושים מתורה תפלה, כי מזכירין הרבה פסוקי תורה בתפלה אז:

ד וזה בחינת ראש השנה ויום הכפורים וסבות, כי ראש השנה ויום הכפורים הם בחינת געשה ונשמע, בחינת תורה שבכתב ותורה שבגל פה, שהם בחינת יד בוחבת ויד חותמת, כמובא בתקונים (תקון יח דף עב), 'יד בוחבת' דא אורייתא דבכתב, 'יד חותמת' דא אורייתא דבעל פה, כי ראש השנה הוא בחינת תורה שבכתב, בחינת יד בוחבת, כי בראש השנה יכתובו, ועל-כן עוסקין בראש השנה בתורה שבכתב, כי אומרים בתפלה מלכיות וזכרונות ושופרות שהם פסוקים מתורה שבכתב, כי זה היום תחלת מעשידי. כי בו נברא אדם הראשון ועקר בריאת האדם היה בשביל קבלת התורה שהוא בחינת געשה ונשמע, אבל בתחלת הבריאה אז אין משיגין רק הגעשה ונשמע הראשון שהוא בחינת תורה שבכתב שהגעשה הוא בחינת גוף התורה והנשמע הוא הפרוש והבאור של התורה, ואחר כך בשזוכין לידע איהו פרוש ובאור צריכין לילך מדרגא לדרגא להשיג פרוש וחדוש גבה יותר וכן לחלו עד ששיגי נסתרות וסתרי נסתרות שבתורה רזין ורזין דרזין, אבל בתחלה הגעשה והנשמע הוא בחינת תורה שבכתב כנ"ל. ועל-פיו בראש השנה שאו

כי איתא בדברי רבנו ז"ל, לעשות מהתורה תפלה, כאשר הזהיר אותנו על זה כמה פעמים, דהינו כל מה שאדם לומד איהו מדה טובה והנהגה טובה וק"ש מה' ותפוד שזכה לזה לקים התורה שלמד. והנה לכאורה נזכר בהמאמר הנ"ל להפך, כי שם מבאר לעשות מהתפלה תורה כנ"ל, אך באמת, אדרבה, במאמר הנ"ל מבאר היטב ענין הנ"ל לעשות מהתורות תפלות, כי שם מבאר שתורה ותפלה הם בחינת נסתר ונגלה והם בחינת תורת ה' ותורתו וכו' כנ"ל. והנה קדם שהארם זוכה לקים את דברי התורה אזי כל התורה הוא בחינת נסתר אצלו, כי עקר הוא קיום התורה, כי לא המדרש עקר אלא המעשה, ואזי כל התורה שלא זכה עדין לקים הוא בחינת נסתר אצלו בחינת תפלה ואזי צריך לעשות מהתורה תפלה, דהינו שהוא צריך להתפלל לה' ותפוד שזכה לקים את כל דברי התורה שעדין לא זכה לקימה שהוא בחינת נסתר אצלו כנ"ל. נמצא, שעושים מהתורה תפלה, כי התורה שלא זכה עדין לקים שהוא בחינת נסתר אצלו הוא בחינת תפלה

הנשמע הוא בחינת יראה, שהוא בחינת בראשית ירא בשת, כמבאר במאמר הנ"ל. ועל-כן אנו מבקשים מה' יתברך שימשך פחדו ויראתו על כל המעשים, דהינו היראה, שהוא בחינת נשמע, בחינת נסתר, תהיה נתגלה על כל המעשים, שהם בחינת נעשה שיהיו נעשה מהנשמע נעשה כנ"ל:

וזה בחינת מלכות וזכונות ושופרות. 'מלכות' הוא בחינת נשמע, שהוא בחינת תפלה, בחינת מלכות, כי הנשמע, שהוא הנסתר שאנו רוצין להשיג הוא בחינת מלכות שבמדרגה העליונה, דהינו מדרגה התחתונה שבמדרגה העליונה, כי זהו כלל שאי אפשר להשיג מדרגא לדרגא כי אם מדרגה התחתונה שבמדרגה העליונה, כמבאר במקום אחר. נמצא, שהנשמע הוא בחינת מלכות, בחינת תפלה וזה בחינת מלכות שאומרין בראש השנה. 'זכונות' הוא בחינת נעשה, דהינו שממשיכין מהנשמע לנעשה שהוא בחינת כתב כנ"ל, שזהו בחינת זכונות, בחינת כתב זאת זכרון כספר, דהינו שממשיכין ומגלילין מנשמע לנעשה עד שנכתב בספר לזכרון עד שנזכר תמיד אותו יתברך, כי באמת לית מחשבה תפיסא בה כלל, אבל אנו צריכין להאמין בו יתברך ולדבק מחשבותינו אליו יתברך תמיד, שזהו בחינת נשמע, בחינת תפלה, בחינת בטול ודבקות לאין סוף עד שנוכח שיתגלה לנו איוה השנה

כנ"ל, כי זאת התורה היא עדין אצלו בחינת תורת ה', בחינת נסתר, בחינת תפלה כנ"ל. ואחר כך בשזוכה לפעל בקשתו אצל ה' יתברך ונתקבלה תפלתו וזכה להגיע לזה לקיים את כל דברי התורה והמצוות שבקש מה' יתברך לקיים או נעשה מהנשמע נעשה, מתורת ה' תורתו, מתפלה תורה, כי עכשיו נתקבלה תפלתו וזכה לקיים את התורה שהיה מתפלל עליה ואז יש לו נשמע אחר גבה ממנו וכו', דהינו שמתפלל להשיג הסודות והפונות שיש בהמצוות וכן פיוצא בזה מדרגא לדרגא (נמצא הכל אחר, כי מה שכתוב לעשות מהתורה תפלה, הינו מהתורה שלא יזה עדין לקיים או להשיג שזהו בעצמו מה שכתוב בתורה היות לעשות מהנשמע נעשה מתפלה תורה, כי התורה שלא יזה עדין לקיים וכו' הוא בחינת תפלה וכו' והכל אחר) ועל-כן בראש השנה שהיא תחלת הבריאה אז התורה שבכתב בעצמות הוא בבחינת תפלה, כי אז אנו מתחילין להכיר את ה' יתברך ואז צריכין להתפלל שיופנו ה' יתברך לנעשה ונשמע הראשון שהוא בחינת כתיבת התורה, בחינת תורה שבכתב כנ"ל ועל-כן עושין מוסקי תורה שבכתב תפלה, כי הם עדין אצלנו בבחינת תפלה, בבחינת נסתר כנ"ל:

וזה שאנו מתפללין בראש השנה: וזכנו תן פחדך ה' אלקינו על כל מעשדך ואימתך על כל מה שבראת ויראוך כל המעשים וכו'. דהינו שאנו מתפללין שיהיה נעשה מהנשמע נעשה, כי

וידעיה בתורתו שהיא אחרותו, כי אוריתא וקדשא בריך הוא וישראל בלא חד, ועל ידי זה אנו יודעין קצת מפניו יתברך מנולו ורוממותו ותפארתו יתברך. ואנו צריכין לקשר הידיעה הזאת בלבנו לזכרה לעולם בבחינת פתיחה, בבחינת כתבם על לוח לבד, למען לא נשכח אותו לעולם. נמצא, כשעושין מהנשמע נעשה זהו בחינת זכרון, בחינת כתב זאת זכרון בספר כנ"ל. וזהו בחינת זכרונות שאומרים בראש השנה. נמצא, שמלקביות וזכרונות הם בחינת נעשה ונשמע. ועל ידי נעשה ונשמע זוכין לשמחה ועל ידי השמחה זוכין לעזות, דהינו קולות דקדושה, כמבאר במאמר הנ"ל. וזהו בחינת שופרות וזהו בחינת קול שופר שתוקעין בראש השנה אצל מלקביות וזכרונות ושופרות, כי קול שופר הוא בחינת עזות דקדושה, בחינת הן ימן בקולו קול עז, כמבאר במאמר הנ"ל שזה זוכין על ידי נעשה ונשמע כנ"ל. ועל ידי עזות דקדושה, דהינו קול השופר זוכין לכנס אל הקדושה, דהינו להתקרב לכליות השבעה רועים הממשיכין האמונה הקדושה לישראל, כי זה עקר עבודת ראש השנה לזכות לאמונה שלמה, כמונא בדברי רבנו ז"ל בכמה מקומות:

ה וזה בחינת עשרת ימי תשובה ויום הכפורים, כי אחר פד צריכין לעלות בכל פעם מדרגא לדרגא לזכות

לנשמע גבה יותר. וזה תלוי בתשובה, כי כשרוצין לעלות מנעשה ונשמע זה לנעשה ונשמע גבה יותר צריך שיהיה ירידה קדם העליה, כי הירידה תכלית העליה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, לא היה דוד ראוי לאותו מעשה ולא היו ישראל ראויים וכו' אלא כדי להורות תשובה, כמבאר כל זה במאמר הנ"ל. ואזי כשזוכין לעליה על ידי הירידה, דהינו שזוכין להשיג הנשמע והנסתר ואזי נתהפך הירידה לעליה, דהינו שכל העונות שהם בחינת ירידה נתהפכין לזכיות ונעשה מהעונות תורה וזה שנסמך שם במאמר הנ"ל. ענין מה שכתוב שם על פסוק "ביום ההוא יבקש עון ישראל ואיננו", שלעתיד יהיו נעשין מעונות ישראל תורה. ואז יחפשו ויבקשו עונות ישראל כדי למצא עוד עון. כדי שיהיה נעשה מפני תורה, כי אז יהיו נכללין כל העונות באין סוף. בחינת ואיננו שיהיו נכללין כל העונות באין וכו', ענין שם, כי כשזוכין להשיג הנשמע והנסתר, דהינו לעלות מדרגא לדרגא ואז נכללין באין סוף, כי הנשמע הוא בחינת אין סוף, כמובן במאמר הנ"ל ואז נתהפך הירידה לעליה ונתהפכין כל העונות לזכיות, כי נכללו פלם באין שהוא בחינת נשמע ונסתר כנ"ל. וכל זה זוכין על ידי התשובה, כי תשובה גבה מאד והוא למעלה מהתורה בחינת סתרי תורה, בחינת נשמע, בחינת תפלה וכו' שנפל

ויראוך כל המעשים וכו' ותמלך אתה ה' לברך על כל העולם פלו בכבודך וכו'. וידע כל פעול פי אתה פעלתו ויבין כל יצור פי אתה יצרתו ויאמר כל אשר נשמה באפו ה' אלקי ישראל מלך ומלכותו בכל משלה. וכיצא בזה הרבה, שכל פוננתו ותשוקתו ותפלותו שתתגלה אמונתו ומלכותו בכל העולם, שזהו בחינת נסירת המלכות שלא תהיה המלכות והאמונה געלות בו ותברך שאז אין יודעין ממנו ותברך כלל, פי לית מחשבה תפיסא בה כלל ואי אפשר לדעת ממנו ותברך פי אם על ידי האמונה הקדושה וכל זמן שהאמונה קשורה בו ותברך ונעלמת בעצמותו ותברך אין יודעין ממנו ותברך כלל, על-כן אנו צריכין לנסר את המלכות והאמונה ולבנות קומת האמונה. באפן שתתגלה האמונה על כל פאי עולם. עד שידע כל פעול וכו' ואי אפשר לזכות לאמונה פי אם על ידי געשה ונשמע וכו' כפ"ל. על-כן אנו עוסקין באלו הימים בתשובה פי הם עשרת ימי תשובה. ועל ידי כל תשובה ותשובה שעושים בכל יום ויום מעשרת ימי תשובה, על ידי זה זוכין לעלות מדרגא לדרגא וזוכין לנשמע גבה יותר בבחינת ירידה תכלית העליה, פי נתהפכין העונות לזכיות על ידי התשובה ולפי בחינת הגעשה ונשמע שזוכין בכל יום מעשרת ימי תשובה. פן זוכין לעזות דקדושה בחינת קולות. וכמו

איזה גפילה מעבודת ה'. ואפלו אם לפעמים גפל חס ושלום, לאיזה גפילה גדולה לעונות ממש חס ושלום, רחמנא לצלן, צריך להתחזק מאד מאד לבלי ליאש את עצמו חס ושלום, כמבאר אצלנו כמה פעמים. וכשאינו מראש את עצמו ומחזק את עצמו ושב אל ה' בכל לבו. אוי זוכה על ידי התשובה לעלות לעליה גדולה על ידי התשובה הזאת דוקא, פי הירידה הוא תכלית העליה כפ"ל, פי על ידי הירידה זכה לתשובה שעל ידה זכה להנשמע והנסתר לעלות מדרגא לדרגא מנעשה ונשמע זה לנעשה ונשמע גבה ממנו כפ"ל. ואז נכלל פאין סוף ונתהפכין כל העונות לזכיות. בבחינת ביים ההוא ובקש עון ישראל ואיננו כפ"ל:

נמצא, שעקר העליה מנעשה ונשמע זה לנעשה ונשמע גבה ממנו הוא על ידי התשובה כפ"ל. וזה בחינת עשרת ימי תשובה ויום הכפורים, פי בראש השנה הוא ההתחלה. וביום הכפורים הוא הגמר, פי כל עבודתנו באלו הימים הוא לנסר את המלכות. ומלכות היא אמונה, פי עקר היא האמונה, פי אנו צריכים לגלות את האמונה בעולם שהיא בחינת התגלות מלכותו, פי על ידי האמונה יודעין שהוא ותברך מלך על כל הארץ, שכל זה הוא עקר בקשתנו בראש השנה ויום הכפורים. כמו שאנו אומרים: וכן תן פחדך על כל מעשיך וכו'

לקוטי הלקות

הלכות ספר תורה ב

יורה דעה שיט

כן זוכין להמשיך האמונה הקדושה בעולם, כמבאר ומוכן היטב כל זה במאמר הנ"ל, ענין שם היטב. וזהו בחינת מה שבכל יום ננסר חלק מהמלכות שהיא בחינת אמונה, כי כפי התשובה שזוכין בכל יום מעשרת ימי תשובה בן זוכין לסליחת עונות, דהיינו להפך העונות לזכיות ואז נתהפך הירידה לעליה. ועליון מדרגא לדרגא זוכין לנעשה ונשמע גבה יותר ועל-ידי זה זוכין לשמחה. ועל-ידי זה זוכין לעזות דקדושה, דהיינו קולות דקדושה. ועל-ידי זה זוכין לקבל ולהמשיך האמונה הקדושה הנמשכת על-ידי השבעה רועים כנ"ל:

ו יעקב הנמר הוא ביום הכפורים. שאז עקר הסליחה והכפרה ואז זוכין לתשובה שלמה. ואז ה' יתברך מוחל עונות עמו ישראל ואז נתהפכין כל העונות לזכיות. ועל-כן עקר קבלת התורה הוא ביום הכפורים, כי אז נתרצה ה' יתברך למשה, ואמר לו 'סלחתי על חטא העגל ואז ירד משה עם הלאחות, שהם בחינת שני העדים הנעשים מנעשה ונשמע, כי הלאחות כוללים מתורה שבכתב ותורה שבעל פה, שהם בחינת שני לחות בשני דיו יד ימין ויד שמאל, שהם תורה שבכתב ותורה שבעל פה כידוע, שהם בחינת יד כותבת ויד חותמת. כי ביום הכפורים יחתמו, כי אז נגמר הדין בחינת הנעשה ונשמע בשלמות שהם בחינת תורה שבכתב

ותורה שבעל פה כנ"ל, כי ביום הכפורים זוכין לבחינת הנשמע העליון, כי אז נכללין באין סוף בתכלית הפטול כמו שיתיה לעתיד, כי יום הכפורים הוא בחינת עולם הנפא שאין בו אכילה ושתיה כידוע. ועל-כן ביום הקדוש הזה מתוודין כל החטאים והעונות והפשעים שעשו כל השנה בלה, כי עכשו נעשין מכל העונות תורה, כי בלם נעשין זכיות על-ידי התשובה שלמה שעושין אז. ועל-כן דיקא על-ידי ודי העונות זוכין לנשמע העליון שזוכין ביום הכפורים שהוא סתרי תורה עליונים בבחינת ירידה תכלית העליה כנ"ל, כי העונות נתהפכין לזכיות ונעשה מהם תורה עליונה סתרי תורה. ואז ביום הכפורים נתקנים ביום ההוא ובקש עון ישראל ואינינו. 'בקש' דיקא כנ"ל. ועל-כן אז ביום הכפורים הוא עקר שלמות התפלה, כי זוכין אז לחמש תפלות, כי אז זוכין להנשמע העליון שהוא בחינת תפלה כנ"ל. ועל-כן אז ביום הכפורים נשלם האמונה ומאירה באור גדול מאד, כי אז זוכין לנעשה ונשמע בתכלית השלמות שעל-ידי זה זוכין לאמונה שלמה כנ"ל:

וזה בחינת חמש מבילות שפובל בהן גדול בו ביום בכל פעם שמשנה מבגדי זהב לבגדי לבן ומבגדי לבן לבגדי זהב. ולכאורה קשה בשלמא בשמשנה מבגדי זהב לבגדי לבן, דהיינו מעבודת חוץ לפנים בודאי ראוי שימבל מאחר

שנכנס לקדשה גבה יותר, אבל מבגדי לכן לבגדי והב מפנים לחוץ למה לו למבל? אך באמת על פי הנ"ל נראה, כי חוץ ופנים הם בחינת געשה ונשמע, שהם בחינת נגלה ונסתר. ועל פני חקף כשנכנס הפה הגדול לפני ולפנים למקום הארון. ועשה שם עבודת פנים וזכה מיד להשיג הנשמע שהוא בחינת נסתר ונעשה מהנשמע נעשה ואז זכה לנשמע גבה יותר ואזו כשיצא לחוץ זכה לעבוד עבודת חוץ שהוא בחינת געשה בבחינת הנשמע שהיה לו בתחלה, כי זכה עכשו לנעשה ונשמע גבה יותר. ועל פני בודאי צריך מבילה אפלו מפנים לחוץ, כי בכל פעם הוא עולה למדרגה גבה יותר לבחינת געשה ונשמע גבה יותר כנ"ל:

ח וזה בחינת ספה שעושים אחר יום הכפורים, כי עקר הספה הוא הסבך שהוא בחינת אמא דמסבבא על בגני. ועקר הסבך הוא מפסלת גרן וקב. וזוהו אנו מראין גדל פחניו ועצם חסדי ה' יתברך, כי זוהו אנו רואין שמחל לנו ה' יתברך כל עונותינו ונתחפבו כל העונות לזכות ונעשו מעונות ישראל תורה כי זה אנו רואין על ידי מצות ספה שמפסלת דיקא נעשה הספה שזוהו בחינת שמעונות ישראל נעשה תורה, כי כשנתחפבין העונות לזכות ונעשה מהעונות תורה זאת התורה היא סתרי תורה דיקא בחינת נשמע כנ"ל, בחינת תשובה שהיא למעלה מהתורה. וזהו בחינת ספה, כי ספה גבה מאד והוא בחינת סתרי תורה, בחינת תשובה,

שנכנס לקדשה גבה יותר, אבל מבגדי לכן לבגדי והב מפנים לחוץ למה לו למבל? אך באמת על פי הנ"ל נראה, כי חוץ ופנים הם בחינת געשה ונשמע, שהם בחינת נגלה ונסתר. ועל פני חקף כשנכנס הפה הגדול לפני ולפנים למקום הארון. ועשה שם עבודת פנים וזכה מיד להשיג הנשמע שהוא בחינת נסתר ונעשה מהנשמע נעשה ואז זכה לנשמע גבה יותר ואזו כשיצא לחוץ זכה לעבוד עבודת חוץ שהוא בחינת געשה בבחינת הנשמע שהיה לו בתחלה, כי זכה עכשו לנעשה ונשמע גבה יותר. ועל פני בודאי צריך מבילה אפלו מפנים לחוץ, כי בכל פעם הוא עולה למדרגה גבה יותר לבחינת געשה ונשמע גבה יותר כנ"ל:

ז וזה בחינת הקולות שזוכין ביום הכפורים, כי חמשה עניים הם בחינת חמשה קולות, כמובא בפתבים, כי על ידי געשה ונשמע זוכין לקולות שהם בחינת עזות כנ"ל. ועל פני עקר הארת יום הכפורים הוא בחינת קולות כידוע, כי אז הוא עקר קבלת התורה בחינת געשה ונשמע כנ"ל. שעל ידי זה זוכין לעזות שהוא בחינת קולות כנ"ל ועל פני בכל עשרת ימי תשובה מעוררין הקולות דקדשה ואומרים בכל יום מפעמקים קראתי ה', ה' שמעה בקולי וכו'. ועל ידי זה נתספר המלכות שהיא בחינת אמונה, כי עקר האמונה מקבלין על ידי הקולות שהם בחינת עזות. שעל ידי זה

בחנינת אמא דמספכא על בנין ואם לבינה חקרא שהוא בחינת סתרי תורה. נמצא, שהספכה היא בחינת נשמע, בחינת סתרי תורה. והוא געשית דיקא מפסלת גרן וקב, שהם בחינת מין ותבן, שהם קלפה דחפאי על חטה, שהם בחינת עונות ומחם דיקא געשה הספה, כי כל זה אנו זוכין ביום הכפורים שמחל לנו ה' ותברך עונותינו עד שנתהפכו העונות לזכיות כפ"ל. ועל-כן געשין עקשו מפסלת דיקא ספה שהיא בחינת סתרי תורה וכו' כפ"ל. ובזאת הספה אנו יושבין כל שבעת הימים ואנו מקבלין השבעה רועים בפספה, כי עקשו זוכין לקבל השבעה רועים שעל ידם עקר המושבת האמונה שכל עבודתנו בראש השנה ויום הכפורים יהיה בשיביל זה כפ"ל. ובזאת הספה הקדושה אנו יושבין והספה מגנת עלינו ושומרת אותנו מפל השונאים והרודפים הרוצים להרחיק אותנו חס ושלום, כי על-ידי כח הספה אנו בטוחים בה' ותברך שנתיה סמוכים ודבקים בו ותברך תמיד לעולם ועד. ואין שום דבר שירחיקנו ממנו ותברך, כי אנו נסתרים בצל ספה העליונה שהוא קדשה גבה כל כך עד ששם נתהפכין כל העונות לזכיות ובכח החסד הנה שוב אין אנו מתיראים משום הרחקה שבעולם, כי בנדאי תמיד נשוב אליו ותברך וסוף כל סוף הנהיה נשארים דבוקים וכלולים בו ותברך, מאחר שזכינו עקשו לכנס באור הקדשה

העליונה בצל ספה הקדושה שהיא אמא דמספכא על בנין, שהיא בחינת תשובה ששם כל העונות נתהפכין לזכיות. נמצא, שאנו רואין עינים כח התשובה, על-כן אנו בטוחים ומחפים שמפל הנפילות והירידות ומפל ההרחקות שבעולם, מפלם נשוב אליו ותברך בתשובה שלמה עד שנופה לישב בספה של ליתן:

ועל כן לעתיד לבא תהיה הספה דיקא מגנת מן הגיהנם, כמו שכתוב (ישעיה ה, י): "וספה תהיה וכו' ולמחסה ולמסתור מזרם וממטר", "יקמר על רשעים פחים" וכו' (תהלים יא, י). כי אור הספה נמשכת ממקום גבה כל כך ששם כל העונות נתהפכין לזכיות. ועל-כן הספה מגנת ומצלת מן הגיהנם שהוא ענין על העברות חס ושלום, רחמנא לצלן, כי הספה מהפכת העונות לזכיות כפ"ל. ועל-כן עושין סבות אחר יום הכפורים כפ"ל:

ט וזה בחינת "יקמר ה' סלחתי כדברך". 'כדברך' דיקא, כי הנשמע שהוא סתרי תורה, הוא בחינת דברי תורה שהם הדברים שפכיבות המצוה, בחינת וידבר ה' אל משה וכו', כמבאר בפמאר הנ"ל. ובחינת הנשמע, שהוא בחינת דברי תורה, הוא בחינת דבקות לאין סוף ששם נתהפכין העונות לזכיות כשזוכין להשיג הנשמע, שהוא בחינת דברי תורה שאז נתהפך הירידה לעליה ומעונות געשין זכיות כפ"ל. והוה שאמר ה' ותברך

למשה: סלחתי בדברך, 'בדברך' דיקא. כפי הדברי תורה ש'לך פן הסליחה, פי משה זכה להשיג בחינת סתרי תורה, שהם בחינת דברי תורה בחינת נשמע שעל-ידי זה הסליחה, פי העונות נתהפכין לזכות כנ"ל. וזה בחינת אלה הדברים אשר דבר משה במדבר בערבה וכו'. ופרש רש"י שכל מקום שנאמר דברי הם דברי תוכחה, פי שם במקרא חושב כל המקומות שהקעיסו למקום במדבר בערבה וכו'. פי איתא בדברי רבנו ז"ל שאסור לומר תוכחה, דהינו להפזיר עונות ישראל ולהוכיחם עליהם פי אם מי שיכול להוכיח כמו משה רבנו עליו השלום, שעל-ידי תוכחתו נתן בהם ריח טוב, בבחינת "גרדי נתן ריחו". 'עוב' לא נאמר אלא 'נתן'. נמצא, שמושה רבנו על-ידי תוכחתו שהפזיר עונות ישראל, על-ידי זה דיקא נתן בהם ריח טוב, פי היה יכל להפך העונות לזכות, פי זכה לנגעשה ונשמע בשלמות, פי השיג בחינת דברי תורה, שהם בחינת נשמע, שעל-ידי זה העונות נתהפכין לזכות כנ"ל. וזהו שנקראת התוכחה 'דברי' דיקא. וזהו "אלה הדברים אשר דבר משה וכו'". 'דברים' דיקא, בחינת דברי דיקא, בחינת דברי תורה, דהינו בחינת נשמע, שעל-ידי זה דיקא היה יכול להוכיח את ישראל ולהפזיר עונותיהם במדבר בערבה וכו', פי על-ידי בחינת דברים, בחינת דברי תורה, בחינת נשמע, על-ידי

זה היה מהפך כל העונות לזכות. ועל-פיו הופזיר שם כל עונותיהם, פי כלם נתהפכו לזכות על-ידי בחינת הדברים אשר דבר משה, דהינו בחינת דברי תורה, בחינת נשמע שהשיג שעל-ידי זה כל העונות נתהפכין לזכות כנ"ל. שאז דיקא יכולין להוכיח את ישראל כנ"ל. וכן כל הצדיקים שהוכיחו את ישראל נקראת תוכחתם דברי. בחינת דברי קהלת וכו', כמו שפרש רש"י שם, פי כלם לא הוכיחו את ישראל פי אם בבחינת התוכחה של משה שהיא בבחינת דברי תורה, בחינת נשמע, שעל-ידי זה נתהפכין העונות לזכות שעל-ידי זה דיקא יכולין להוכיח כנ"ל:

וי זזה בחינת "ענתה השירה הזאת לפניו" לעד פי לא תשכח מפי זרעו, פי משה רבנו עליו השלום ראה עד סוף כל הדורות שעתידין ישראל באחרית הימים לירד וירדה גדולה מאד בעקבות משיחא בבחינת ותרד פלאים, כמו שכתוב שם, "כי ידעתי וכו' ואנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא וכו'". ועל-כן כתב שירת האזינו שמדברת מתוכחה, פי כל השירה היא דברי תוכחה שמוכיח את ישראל על מעשיהם, כמו שכתוב שם, "כי דר תהפכות המה וכו'" וכל הפרשה. ולכאורה קשה אם בן למה קראה שירה, מה שכתב וישרי הוא זאת, וגם איד על-ידי תוכחה זאת, דהינו שירת האזינו, וזכו ישראל שלא תשכח התורה מפייהם

לעולם, בחינת "פי לא תשכח מפי זרעו"? אף באמת משה רבנו הוכיחם בבחינת ה"ל, פי זכה לנעשה ונשמע העליון ה"ל, ששם נתהפכין כל העונות לזכיות וכל מה שמוכיחם ומזכיר מעשיהם הרעים נעשה מזה תורה בחינת מצות, בחינת "ביום ההוא יבקש עון ישראל ואינינו" כ"ל. ועל-ידי בחינה זו יש לישראל קיום אפלו בכל הירידות והגפילות שבפעולם. ועל-כן נקראת התוכחה הזאת שירה, כי העונות נתהפכין לזכיות ונעשה מהם שיר ושבח ושמחה, כי עקר בחינת השיר נעשה מברור הטוב מן הרע, כמו שפתיב רבנו ז"ל במקום אחר, שזהו בחינת עונות נתהפכין לזכיות שהרע נתהפך לטוב. ועל-כן בכת השירה הזאת, דהינו שירת האינינו שפיה הראה משה רבנו קדם מיתתו עצם פחו והשגתו שוכה לעלות לתכלית רום המדרגה העליונה עד ששם נתהפכין העונות לזכיות עד שיכול לעשות מתוכחה על מעשים רעים יכול לעשות מזה שירה. ועל-כן בכח זה הוא מבטח לישראל שלעולם לא יתרחקו מה' יתברך לגמרי אפלו אם יעשו מה שיעשו, אפלו בתקף ההסתרה שבתוך הסתרה, בחינת "ואנכי הסתר אסתיר", "ונתתה השירה הזאת לפניו לעד כי לא תשכח מפי זרעו", כי על-ידי השירה הזאת אנו רואים שאין שום איש ואין שום נפילה בעולם כי אם

זוכו יהיו נתהפכין כל העונות לזכיות, כמו שאנו רואין שוכה משה לעשות מתוכחת עונות שירה ושמחה כ"ל. ועל-כן תמיד אנו יכולין לשוב אל ה' רק שלא תיאש מלצדק אל ה' תמיד, כמו שאמר רבנו ז"ל כנדרסם בסוף ספר המעשיות, עין שם:

ועל פן בימים הללו של עשרת ימי תשובה וסבות אנו עוסקין וקורין שירת האינינו, כי אז הם ימי תשובה ואז נעשין מהעונות זכיות בחינת סלחתי כדכרד כ"ל וכל זה בחינת שירת האינינו כ"ל. ועל-כן מסמית השירה, וכפר אדמתו עמו, כי השירה הזאת הוא בחינת סליחת עונות, בחינת ביום ההוא יבקש עון ישראל ואינינו, כי נעשין מעונות ישראל תורה וכו' כ"ל:

יא וזה שקורין ספר אלה הדברים שהוא משנה תורה בסוף סבות, דהינו כליל הושענא רבא, כי בסבות אנו מראין פחנו שפעלנו ביום הכפורים שנעשין מעונות ישראל תורה עד שאנו יושבין בצלא קדישא ואנו עושין מפסלת גרן וקב סבה הקדושה שהוא בחינת עונות נתהפכין לזכיות כ"ל. ועל-כן בסוף סבות בהושענא רבה שאנו אנו צריכין לגמר החותמות חותם בתוך חותם שכל זה תלוי באמונה הנמשכת על-ידי השבעה רועים שהם אשפזין קדישין שנגבסו בפפה שזוכין להתקרב אליהם על-ידי עזות דקדושה, שהוא בחינת קולות

לחתחיל את התורה מחדש, דהינו שבכל שנה צריכין לראות להשיג נעשה ונשמע גבה יותר, פי יש שבועים פנים לתורה. ואיתא בדברי רבנו ז"ל (ספ"ו) שהם בחינת שבועים שנים, פי בכל שנה צריכים להשיג פנים חדשות לתורה מבחינת השבועים פנים, שזהו בחינת נעשה ונשמע מחדש, שהוא להשיג נסתרות שבתורה בכל פעם יותר ויותר כנ"ל. ואנו עוסקין בזה כל השנה בלא להשיג בכל יום ויום ובכל שבוע ושבוע ובכל החדש וחדש חלק מהתורה, בבחינת נעשה ונשמע, להשיג בכל פעם בחינת נשמע מהתורה, בחינת הנסתר עד שבגמר השנה ישראל בכלל הם משיגים נשמע חדש, ונעשה מהנשמע נעשה, ואז צריכין להשיג נשמע חדש גבה יותר, וזהו בחינת סיום התורה ובתחילתו מיד, פי סיום זהו בחינת שפך השינוי התורה בשנה זו נעשו מהנשמע נעשה, שזה בחינת כלליות התורה מבראשית עד לעיני כל ישראל, פי בראשית הוא בחינת מאמר השלם, בחינת נשמע, פי בהתחלת התורה אז היא עדן, בחינת תורת ה', בחינת נשמע, ואחר כך מתנגעין בה וקמיתין עצמן עליה עד שפשיגין אותה מנשמע לנעשה ואז נעשית תורתו. וזהו בחינת סיום התורה "לעיני כל ישראל", שהוא בחינת שנעשה מהנשמע נעשה עד שכל ישראל משיגין אותה עין בעין. וזה בחינת ולכל המורא הגדול אשר

שזוכין לזה העזות ודקדשה על ידי שמחה הנעשה מנעשה ונשמע שזוכין לבא לנעשה ונשמע העליון על ידי הירידה שהוא תכלית העליה, פי העונות נהפכין לזכויות כנ"ל, כמבאר כל זה היטב במאמר הנ"ל, עין שם היטב. ועל כן בסוף סבות בגמר החוקמות קורין ספר אלה הדברים אשר דבר משה שהוא בחינת דברי תורה הנ"ל, בחינת נעשה ונשמע העליון הנ"ל, שהוא בחינת עונות נהפכין לזכויות כנ"ל. ועל ידי נעשה ונשמע הזה זוכין לשמחה וכו' שעל ידי זה מתקנין החוקמות חותם בתוך חותם כנ"ל:

יב ועל כן מיד אחר סבות עושין שמחת תורה שהוא בחינת "ושמחת עולם על ראשם". פי על ידי נעשה ונשמע שזוכינו בכל הימים האלה כנ"ל שהם עקר בחינת קבלת התורה כנ"ל, על ידי זה זוכין לשמחה בחינת שמחת תורה, בחינת "ושמחת עולם על ראשם" הנאמר על שני העדוים שהם הכתרים שהכתירו את ישראל בחורב מנעשה ונשמע. פי בשמחת תורה כדן שווה עמרה בריש כל צדיק, כמו שאיתא בתקונים, עין שם, הינו הכתרים הנ"ל הנעשין מנעשה ונשמע שהם עקר השמחה של שמחת תורה, בחינת "ושמחת עולם על ראשם" כנ"ל. וזה שמשמין התורה בשמחת תורה וחוזרין ובתחילתו מיד, פי בכל שנה ושיג צריכין

לקוטי הלכות

הלכות ספר תורה ב

יורה דעה שכה

עשה משה לעיני כל ישראל. המורא הגדול זה בחינת נשמע, שהוא בחינת יראה, בחינת בראשית ירא בשת, כמבאר שם במאמר הנ"ל. וזהו, ולכל המורא הגדול אשר עשה משה דיקא, שמושה רבנו האיר עיני בני ישראל והכניס בהם בחינת הנסקר שיהיה נעשה אצלם מהנשמע נעשה ולכל המורא הגדול, הינו בחינת נשמע כנ"ל. 'אשר עשה משה' 'עשה' דיקא בחינת נעשה וזה 'לעיני בני ישראל', שגלה לעין כל בית ישראל את סתרי התורה ועשה להם מהנשמע נעשה, מהנסקר נגלה. נמצא, שסיום התורה כרמו השנת התורה מנשמע לנעשה. ועל כן תכף ומיד שמסקינן התורה צריכין לחזור ולהתחיל מיד בראשית וכו'. כי תכף כשזוכין לעשות מהנשמע נעשה שהוא עיני כל ישראל אז יש להם תכף נשמע החדש, שהוא בחינת בראשית וצריכין תכף לחזור ולהשתדל ולהתנגע לעשות מזה הנשמע החדש בחינת נעשה. ועל כן מתחילין מיד בראשית שהוא בחינת נשמע החדש שזוכין עתה שאנו צריכין להתחיל בשנה זאת להשיג הנשמע החדש מנשמע לנעשה, מנסתר לנגלה, מבראשית שהוא סתום ונעלם עד לעיני כל ישראל שיתגלה לעיני כל ישראל בבחינת נגלה כנ"ל:

יג ועל כן אנשי המעמד היו עוסקין בפרשת בראשית ופרשת

האינו, כי התקבנות מכפרין ונעשין מהעונות זכות, שזה נעשה על ידי בחינת נעשה ונשמע שהוא תורה ותפלה כנ"ל. ועל כן היה בבית המקדש תורה ותפלה, כי עקר הבית המקדש נקרא בית תפלה, כמו שכתוב: "ושמחתים בבית תפלתי", כי שם היו עולין כל התפלות וכל התקבנות הם בחינת תפלה שהוא במקום קרבן. ועל כן שם בבית המקדש היו הסנהדרין יושבין ועוסקין בתורה, כי הם היו עושין מהתפלה תורה, מהנשמע נעשה כנ"ל. ועל כן אנשי המעמד היו עוסקין בפרשת בראשית, שהוא בחינת נשמע, לעשות מהנשמע נעשה, מהתפלה תורה שעל ידי זה עקר סליחת העונות כנ"ל, שזה בחינת שירת האינו, שהוא בחינת עונות נתהפכין לזכות על ידי פחו של משה שזכה להשיג הנעשה ונשמע העליון כנ"ל. ועל כן נקראים מעמדות, כי אין עמידה אלא תפלה. וכמו שכתב רבנו ז"ל שם על מאמר רבותינו ז"ל, בימי רבן גמליאל היו לומדין תורה בעמידה, עין שם, כי אנשי המעמד היו עומדין על התקבנות ועוסקין בתורה, והיו עושין מהנשמע מבחינת תפלה, בחינת קרבנות, בחינת עמידה, כי עבודת התקבנות והתפלה היו בעמידה דיקא והיו עושין מזה תורה. שעל ידי זה עקר כחילת העונות על ידי התקבנות כנ"ל:

לפ

הלכה ג

מצות עשה על כל איש מישראל
 לכתב לו ספר תורה ואפלו
 הניחו לו אבותיו ספר תורה וכו' לקחה
 ולא הגיה בה דבר הוי כחוטף מצוה
 וכו', כי צריך לכתב בעצמו או להגיה
 בה דבר על כל פנים:

א על פי המעשה הנוראה של יום
 החמישי שהתפאר את עצמו
 הפעל חטוטרות בעצם הפלגת מעלתו
 בענין מעט מחזיק את המרבה, יותר מכל
 המעלות של כל אחד ואחד שזכה לאיזה
 בחינה בענין זה של מעט מחזיק את
 המרבה, כי הוא למעלה מכלם, כי הוא
 זכה לבחינת מעט מחזיק את המרבה
 שהוא קצה המקום לגמרי שמשם
 ולמעלה אין מקום כלל. ועליבן הוא
 דיקא וכול לגשא ולהעלות מבחינת מקום
 לבחינת למעלה מן המקום ולהביא
 להאילן הקדוש והנורא שהוא למעלה
 מהמקום שיש לו שלשה שרשים, שרש
 אחד הוא אמנה והשני ראה והשלישי
 ענה ואמת גוף האילן ומשם יוצאים
 ענפים וכו', ענין שם כל הענין הנורא
 והנשגב ההוא מתחלתו ועד סופו, ענין
 שם היטב. ובענין הפת שהקרו שיש אילן
 וכו', ענין שם:

ב וזה מצות כתיבת ספר תורה שמצוה
 על כל אחד מישראל שכתב
 לעצמו ספר תורה, כי כתיבת ספר תורה

הוא כרי לזכות לעלות מהמקום לבחינת
 למעלה מהמקום כרי לבא להאילן
 הקדוש הנ"ל ששם עקר תענוג עולם
 הקא שזוכין הצדיקים על ידי מעשיהם
 הטובים, כי האילן הנ"ל הוא בחינת עין
 חיים מוזן לכולא ב' אשר תחתיה תמלל
 כל חיות ברא ובענפיה יודון כל צפרי
 שמאי כמו שמבאר שם בהמעשה הנ"ל
 שתחת האילן שזוכים כל החיות בצלו
 ועל ענפיו שזוכים כל מיני עופות, ענין
 שם. וגדל התענוג שיש שם אין לשער
 וכו', ענין שם. ועקר קבול השכר של
 הנשמה הוא פשוטה לבא להאילן הנ"ל
 שהוא העין חיים שהוא למעלה מהמקום
 ששם עולה הנשמה דרך העין חיים
 להתענג על ה' לחיות בגנים ה' וכו',
 אשרי הזוכה לזה. וזה העין חיים הוא
 שרש התורה שנקראת עין חיים הוא
 למחזיקים בה, אבל אי אפשר להגיע
 להעין חיים שהוא האילן הקדוש הנ"ל כי
 אם על ידי שהזוכין בהדרך ההולך לעין
 החיים בחינת דרך עין החיים. והדרך הם
 כל מצות התורה הקדושה שנקראים
 דרך, כמו שכתוב: "ככל הדרך אשר
 צויתי אתכם תלכו". וכן בפסוקים הרבה.
 אבל מחמת שבירת הלוחות נתהוה
 שבהה ועל ידי זה נתרפו מחלקת
 בישראל עד שאין הלכה ברורה ומשנה
 ברורה במקום אחד. ומשם נשתלשל
 המחלקת הגמור שבכל העולם ובין
 ישראל בעצמן ובין התלמידי חכמים,

בפרט בעתים הללו שנתרבה המחלוקות בעונותינו הרבים. וכמו שאמרו רבותינו ז"ל, בעקבות משיחא חצפא יסגא וכו' אויבי איש אנשי ביתו וכו', ומגוריא בין התלמידי חכמים וכו'. וכל המחלקת והשנאות שעולם שרשו ממחלקת שבקדושה שהוא מחלקת התנאים ואמוראים דיני ודרכי התורה. וכל זאת הוא בחינת המחלקת שהיה בין הפת הנזכרת שם במעשה הנ"ל בענין הדרך אל האילן הנ"ל שקצת אמרו הדרך לבא למזרח ואחרים אמרו הדרך להפך למערב וכו', אבל כל זה נמשך מחמת שעדן לא וכו' להשרשים של האילן הנ"ל שהם בחינת שרשי התורה, שהם המדות הקדושות של האילן הנ"ל, שהם אמונה ויראה וענוה ואמת, וכן כל המחלקת שיש בעולם הכל מחמת הרחוק מאלו המדות הקדושות שאין זוכין להם בשלמות. ועל-כן באמת באשר מרחו ויגעו הפת הנ"ל עד שגבו לאלו המדות בשלמות, אזי באו בלם על דעה אחת אמתית שקד הוא הדרך באשר הוא באמת, ענין שם:

אמת. וזהו, "אשרי האיש אשר לא הלך בעצת רשעים", זה בחינת אמונה, פי עקר בנין וגדול האמונה הקדושה הוא על-ידי עצות שמקבלין מצדיקים, כמו שמבאר (בסיון י) בהתורה משפטים - אמונה, ענין שם. וכן מבאר בהתורה תקעו אמונה (בלקיש תנא בסיון ה) שעקר גדול האמונה הוא על-ידי עצות, בחינת "עצות מרחק אמונה אמון", ענין שם. ועל-כן ההולך בעצת רשעים הוא נופל לכפירות ולאמונות פזיזות. ועליהם נאמר: "עצו עצה ותפר דברו דבר ולא יקום פי עמנו אל". הינו פי אנו מאמינים בה' ותפרך שהוא ותפרך עמנו, שהו ההפך מעצת רשעים. וזהו, על עקד וערימו סוד וותיעצו על צפונך אמרו לכו וכו', פי נועצו לב יחדיו עליו ברית יברתו וכו'. הינו שכל עצתם של העבוים והרשעים הוא בנגד האמונה הקדושה, בחינת פי נועצו לב יחדיו עליו וכו' ועל זה נאמר, ה' הפיר עצת גוים, שהם הפך האמונה הקדושה. נמצא, שאמונה תלויה בעצות, דהינו בשאין הולכין בעצת רשעים רק לקבל כל העצות מצדיקים, וזהו, "אשרי האיש אשר לא הלך בעצת רשעים". ואז זוכה לאמונה, וזה בחינת שרש האחד של האילן הקדוש הנ"ל. ובדרך הטאים לא עמד, זה בחינת שרש השני שהוא יראה שהיא ההפך מחטאים, כמו שכתוב: רגזו ואל תחטאו. וכתוב, לבעבור תהיה יראתו על פניכם לבלתי

על

16

יִרְחָה דְעָה

אם בתורת ה' חפצו ובתורתו יִהְיֶה וכו'.
 זה גופא דאילנא שהוא אמת, שהוא
 התורה שנקראת תורת אמת, הינו פי זה
 שזוכה להציל ממשלש פתות רעות הנ"ל
 שהם עצת רשעים ודרך חטאים וכו' שזה
 זכה בנדאי לשלש מדות הנ"ל שהם
 השלשה שרשים של האילן, על־כן בנדאי
 זוכה לגוף האילן היצא משלשה שרשים
 הנ"ל שהוא האמת, שהוא התורה,
 בחינת פי אם בתורת ה' חפצו וכו'. וזהו,
 "וְהָיָה כַּעֲשֵׂת שְׂתוּל עַל פְּלִגֵי מַיִם." עץ
 שתול על פלגי מים זה בחינת האילן
 הקדוש הנ"ל שהוא שתול על פלגים
 העליונים בחינת פלג אלקים מלא מים.
 וזהו, אשר פרו יתן בעתו ועלהו לא יבול
 וכל אשר עשה יצליח. אשר פרו יתן
 בעתו, זה בחינת אמונה, פי אמונה הוא
 בחינת פת הגדול וכח הצומח, כמו
 שמבאר בהתורה של אריכת אפים (בסיקן
 קנה). 'ועלהו לא יבול', דרשו רבותינו ז"ל,
 אפלו שיתתן של תלמידי חכמים צריכין
 למוד וזה בחינת יראה, כמובן בהתורה
 'פתח רבי שמעון' (בבבא מציעא טו) 'שעלידי ספורי
 מעשיות של צדיקים, שזה בחינת ועלהו
 לא יבול, עלידי זה עקר היראה, ענין שם.
 ובנדאי זה הצדיק שיש לו פת לכנות
 ולגלות היראה עלידי שיחותיו וספורי
 מעשיו שלו בנדאי הוא מלא יראה וכל
 דבריו ושיחותיו הם באימה ויראה, פי
 כלי זה בנדאי לא היה לו פת לגלות
 היראה עלידי שיחותיו. וכן מבאר

תחטאו. וכן בנקרא ויכל הספרים מכה
 היראה בשם ירא חטא, פי עקר היראה
 היא יראת חטא. ובמושב לצים לא ישב
 זה בחינת ענוה שהוא הפך הליצנות, כמו
 שכתוב: "אם ללצים הוא יליץ ולענוים
 יתן חן." פי עקר הליצנות הוא מחמת
 גאות ונפשות הרוח שהוא גבה לב וגדול
 בעיני עצמו עד שכל בני העולם הם כלא
 בעיניו ומתלוצץ מכל אחד ואחד, כאשר
 נמצא הנגע הרעה הזאת בכמה בני אדם
 שמתלוצצים מכל אחד ואחד בפרט
 מיראים ובשרים שמוצאין חסרונות
 ומומין בכל אחד ואחד. מזה מתלוצץ
 מתפלתו ומזה מתלוצץ מלמדו שאינו
 טוב בעיניו ומזה מתלוצץ ממשאו ומתנו
 וכו' וכיצא בזה בשארי דברים. וכל זה
 מחמת גפנותו שדמה לו שאין חכם ממנו
 וכל העולם צריכים ללמד ממנו. ואלו
 הלצים מתנברים בליצנותם עד
 שמחלישים דעת של כמה בשרים
 שמפילים אותם מעבודתם עלידי
 ליצנותם הרעה, רחמנא ללן, וכל זה בא
 מחמת גפנותם הרעה כנ"ל. ועל־כן
 נקראת הליצנות תועבה, כמו שכתוב:
 "ותועבת לאדם לץ". שזה בחינת גאות
 ונבהות, כמו שכתוב: "תועבת ה' כל
 גבה לב":

נמצא, שכלל דוד כל השלשה שרשים
 הנ"ל במקרא זה, שהם אמונה
 ויראה וענוה, שהם ההפך מעצת רשעים
 ודרך חטאים ומושב לצים כנ"ל. וזהו, פי

בדבריו פמה פעמים שעקר הדבור הוא מיראה שהוא שלמות הדבור, כמו שמבאר בהתורה "תפלה לחבוק" (בסיון י). ועלבון, ונעלהו לא יבול, שהוא בחינת שיחת חילין של תלמידי חכמים צריכה למווד, זה נמשך משרש השני שהוא יראה כנ"ל. וכל אשר יעשה יצליח זה בחינת שרש השלישי שהוא עגוה שהוא משלים כל השרשים, פי עגוה גדולה מכלם שאז גדל האילן שהוא האמת שהוא התורה. וזה בחינת וכל אשר יעשה יצליח, בחינת והדרדך צלח רכב על דבר אמת ועגוה צדק. ונמצא, שבתחלה זכר דוד המלך עליו השלום אשריו של האיש שוכה להנצל מהמונעים מהשלישה שרשים הנ"ל שהם עצת רשעים וכו' ואחר כך זכר מה שזכה על-ידי זה, שזכה להתורה שהיא גופא דאילנא בחינת תורת אמת שהוא בחינת העין שתול על פלגי מים אשר פרו יתן בעתו ונעלהו וכו' שכל אלו המעלות הפיזיות צומחות משלישה שרשים הקדושים הנ"ל, אשרי הזוכה להם:

ד וזה בחינת "בטח בה" ויעשה טוב שכן ארץ ורעה אמונה". בטח בה" זה בחינת יראה, בחינת ירא' ה' בטחו בה', פי הירא בטוח בה' שלא יחסר לו דבר, בבחינת "כי אין מחסור ליראיו". וכן איתא בספר הא"ב (אות ב בסיון סיון ג) שיראה ובטחון תלויים זה בזה, עין שם. וזה, באלקים בטחתי לא אירא מה יעשה

בשר לי. פי כשאני זוכה לבטחון שהוא בחינת יראה מה' ותפרך, בודאי שוב איני מתירא שום יראה חיצונית מבשר ודם, פי כשאזכין ליראה דקדשה נתבטחין כל היראות הנפולות שהם מה שיראין מבשר ודם וכיוצא. וזה בחינת אבטח ולא אפחד, הינו כנ"ל. ויעשה טוב זה, בחינת אמת, בחינת לא ימנע טוב להלכים בתמים ובתיב (ישעיה לב), "טוב דבר ה' וכו' כי יהיה שלום ואמת בימי". פי אמת הוא גופא דאילנא שהוא התורה, שהיא תורת אמת שנקראת טוב, כמו שכתוב: פי לקח טוב נתתי לכם תורתו וכו'. כמו שאמרו רבותינו ז"ל, אין טוב אלא תורה. וכן איתא בהתורה אמר רבי עקיבא (בסיון טא) שאמת הוא פלו טוב וכו', עין שם. שכן ארץ זה בחינת עגוה שמישים עצמו בארץ ובעפר, בחינת ונפשי בעפר לכל תהיה. וכמו שאמרו רבותינו ז"ל, מי שנעשה שכן לעפר בחייו. ורעה אמונה, זה אמונה. נמצא, שכלל כל הארבע מדות הנ"ל כפסוק זה שהם האילן הקדוש הנ"ל וישאיו. וזה שנסמך תכף, והתענג על ה', פי האילן הקדוש הנ"ל שם עקר התענוג והשעשוע עולם הבא, פי האילן הזה הוא בחינת עין החיים ששם הקבול שבר של הצדיקים והפשרים, אשרי הזוכים לכא לשם:

ה וזה בחינת האבות אברהם, יצחק ויעקב ומשה רבנו שעל ידם נמשכה התורה לעולם, פי התחלת דרך

התורה התחיל מהאבות, ואחר כך עקר קבלתה היה על ידי משה רבנו, כמובא בדברי רבנו ז"ל, כי האבות ומושה הם בחינת האילן ושרשו הנ"ל. כי אברהם בחינת אמונה, כי הוא היה ראש למאמינים, כמו שכתוב: "והאמן בה". יצחק הוא בחינת יראה, בחינת פחד וצחוק. יעקב גופא דאילנא, בחינת אמת, כמו שכתוב: "חתן אמת לעקב", שהוא עצם התורה, שהיא תורת אמת. וכמו שכתוב: "תורה צוה לנו משה מורה קהלת יעקב". וכמוכא בכחבי האר"י ז"ל שיעקב בחינת התורה, אכל מחמת שערין לא נשלם בתכלית השלמות שרש השלישי שהוא ענוה, כי אין מי שזכה בשלמות לענוה כמו משה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל. על-כן לא נשלמה התורה בימי יעקב ולא נתנה על ידו, עד שבא משה וזכה לענוה בתכלית השלמות, כמו שכתוב: "והאיש משה ענו מאד מפל האדם". ואז נשלם האילן הקדוש על ידי שהשלים שרש השלישי שהוא ענוה שגדולה מפלם, על-כן הוא זכה לקבלת התורה ששרשה העץ חיים שהוא האילן הקדוש הנ"ל:

ו נמצא, ששרש התורה הוא בחינת העץ חיים שהוא האילן הנ"ל, שהוא למעלה מהמקום. ועל-כן באמת אמרו רבותינו ז"ל (בבבא בתרא ופגלה), מקום הארון והפרוכים אינו מן המדה, כי שם התורה, ועל-כן אינו מן המדה, כי

הוא בבחינת למעלה מהמקום וכל הסמוך לארון והלווחות ביותר הוא ביותר בבחינת מעוט מחזיק את המרבה, כי בין שני בדי הארון שם עמדו כל ישראל, כמו שאמרו רבותינו ז"ל על פסוק "ישו הנח", שצמצם את כלם בין שני בדי הארון וזה אחד מהמקומות שהחזיק מעט את המרבה. ובבית המקדש עומדים צפופים ומשתחווים רוחים שוהו גם כן בחינת מעט מחזיק את המרבה. וכן בירושלים לא אמר אדם לחברו צר לי המקום וכו' זה גם כן בחינת מעט מחזיק את המרבה. וכן כלל ארץ ישראל נקראת ארץ צבי, מה צבי אין עורו מחזיק את בשרו, אף ארץ ישראל וכו' שכל זמן שישראל ישבו עליה החזיקה את כלם. וכן לעתיד כשיבא משיח במהרה בימינו תחזיק את כל ישראל ברוח ועכשו היא קטנה מאד, כמו שאמרו רבותינו ז"ל וזה גם כן בחינת מעט מחזיק את המרבה, כי בכל מקום שיש קדשה הוא בחינת מעט מחזיק את המרבה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל. וכל שהקדשה גבה יותר שם הבחינת מעט מחזיק את המרבה בבחינת גבה יותר בהדוש נפלא יותר. וכן למעלה מעלה עד שמקום הארון אינו מהמדה כלל. זה בחינת למעלה מהמקום לגמרי כנ"ל, כי מקום הארון ששם התורה נכלל בהעץ חיים שהוא למעלה מהמקום כנ"ל:

ו ועל כן מחיב כל אחד מישראל לכתוב ספר תורה לעצמו, כי בשכותב

אותיות התורה הקדושה על ספר הוא מביא אותיות התורה ששרשם למעלה מהמקום, הוא מביא אותם למקום על הגויל והקלף שתופס מקום, אבל הוא בבחינת מעט מחזיק את המרבה הנבנה מאוד מאוד בתכלית המעלה, כי באותיות התורה נבראו כל העולמות, ועל כל אות ואות שבתורה עומדים כמה וכמה אלפים ורבבות עולמות. גם שמעתי מפיו הקדוש שבתבת אדם מצירים כל צורות של כל בני אדם שבעולם. וכן בתבת בהמה מצירים כל צורות של כל הבהמות וכן בשארי מעשה בראשית. נמצא, שהם בבחינת מעט מחזיק את המרבה ונפלא מאוד, ועל-פי על-ידי שבתבין התורה בספר ויכנסין את התורה בבחינת מקום, בזה מעלין את כל בחינת המקום לבחינת למעלה מן המקום, כי אי אפשר לצאת מבחינת מקום לבחינת למעלה מהמקום כי אם על-ידי הצדיק שהוא בבחינת בעל החטוטרות הנ"ל שזכה לבחינת מעט מחזיק את המרבה בתכלית המעלה שאין מעלה אחריו, ורק הוא יכול להגביה ולהעלות מבחינת מקום לבחינת למעלה מהמקום. וכל זה זכה על-ידי שפפ גופו וקבל עליו על תורה בתכלית השלמות שאין שלמות אחריו עד שנדמה לבעל חטוטרות, מחמת שמעולם לא פשט גופו הקדוש מפניפתו לשא עליו על תורה, כי זכה בשלמות לבחינת "ויש שכמו לסבל"

על תורה, בחינת בני קהת שגשאו את הארון עם הלוחות, שנאמר בהם, כי עבודת הקדש עליהם "בפתח י שאו". וקמו שאמרו רבותינו ז"ל: לעולם ישים האדם את עצמו פשור לעל וכחמור למשאו. ועל-ידי שגשאו עליו על תורה בשלמות על-ידי זה זכה לשא ולהרים הרבה על כתפו עד שנדמה לבעל חטוטרות, כי על-ידי התורה יכולין לשא ולהרים הכל בבחינת ארון נושא את נושאיו, כי עקר ביאת האדם לזה העולם היה בשביל זה כדי שיגביה וירם את המקום לבחינת למעלה מהמקום, כי ה' יתברך צמצם את עצמו בכיבול כדי שיהיה מקום לבריאת העולם, (כמו שכתבתי בענין חיים בתחלתו, ע"ן שם) כדי לברא את העולם בשביל ישראל שיצדו וידעו אותו בזה העולם ויקא שהוא תכלית המקום. ועקר השלמות להשיב הכל למקור שגחצבו משם להשיב המקום לשרשו לבחינת למעלה מהמקום, כי ה' יתברך המשיך וברא את העולם מאין ליש, מלמעלה מהמקום לבחינת מקום, כדי שיתנסה ויצטרף האדם על-ידי זה, על-ידי שביא בבחינת ישות בבחינת מקום ששם כל הנסיונות של האדם, דהינו בזה העולם הגשמי שהוא תכלית המקום. וכשזוכה לעמוד בנסיון ולקדש את עצמו פראוי, אזי הוא מקדש את המקום. ובכל מקום שיש קדשה מעט מחזיק את המרבה, וכל מה שהקדשה גבה יותר פן בחינת מעט

א"ר

ח גם בכתובת ספר תורה נכללין כל השלשה שרשים הנ"ל וגוף האילן הנ"ל, כי האותיות בעצמן הם בבחינת אמונה, כמו שכתב רבנו ז"ל בהתורה קרטליתא (פסיון ח). וצריכין האותיות שיהיו שלמים שלא יחסר קצו של יו"ד, וכן בכל אות ואות הקצה האחרון המושלים תמונת אות הוא בחינת יו"ד, כמו שמבאר בהתורה "קרטליתא" הנ"ל. ויו"ד היא בחינת ענוה, כי יו"ד קמנה שבאותיות, בחינת תכלית הענוה. ועל-כן הי"ד מרמזת על עולם הבא, כמו שכתב רבנו ז"ל בהתורה חיים נצחיים' (בלקוטי תנינא סימן עב), שהענוה של כל אחד יהיה נחיה בתחתית המתים ויזכה לחיי עולם הבא, ענין שם. וצריכין לכתב הספר תורה לשמה לשם קדשת ספר תורה לשם ה'. וזה בחינת יראא, כי על-ידי שמכניחין לשם ה' נמשך יראא, בבחינת יראא את השם הנקבד והנורא, בחינת ומפני שמי נחת הוא. ועל-ידי זה חל הקדשה על הספר תורה, כי יראא בחינת קדש, כמו שכתוב: וראו את ה' קדושו. וכמו שכתוב: "אל נערץ בסוד קדושים רבה וגנורא על כל סביביו":

נמצא, שעל-ידי כתיבת האותיות בשלמות לשמה על-ידי זה נשלמין כל השלשה שרשים הנ"ל, כי

מחזיק את המרבה גבוה יותר כנ"ל. עד שזכה לתכלית הקדשה לבחינת מעט מחזיק את המרבה בתכלית השלמות, עד שזכה על-ידי זה לעלות מהמקום לבחינת למעלה מהמקום, מיש לאין שאו יזכה לרב טוב הצפון. וזה זוכין על-ידי התורה אשר היא חיינו, לזכות על ידה לחיי עולם להכליל בו והפרדו. ועל-כן צריכין לכתב אותיות התורה בכתב על הספר כדי להביא את התורה לתוך בחינת המקום, ועל-ידי זה ידקא יזכה להכליל בהצדיק הגדול הנ"ל, שהוא בחינת בעל החסודות, שעל-ידי זה יזכה לבחינת מעט מחזיק את המרבה בתכלית השלמות, עד שזכה לעלות לבחינת למעלה מהמקום לגמרי, כי על-ידי שמביא את אותיות התורה לתוך המקום על-ידי שפותב אותם על הספר, על-ידי זה מקדש את המקום עד שנעשה בבחינת מעט מחזיק את המרבה בתכלית המעלה, עד שעל-ידי זה זוכה לעלות לבחינת למעלה מהמקום ששם האילן הקדוש הנ"ל, שהוא הענין חיים שהוא שרש התורה, ששם עקר הקבול שבר של כל מקומי התורה כנ"ל. וזה בחינת "עין חיים היא למחזיקים בה", שכל מי שמחזיק ואוחז את עצמו בהתורה, היא מנביה ונושאת אותו אל הענין חיים שהוא למעלה מהמקום. בבחינת ארון נושא את נושאו וכנ"ל:

על ידי פתיבת האותיות נמשך אמונה, ועל ידי שלמות האותיות נמשך ענה, ועל ידי שבותבין לשמה, נמשך יראה, ועל ידי אלו השלשה שרשים גדל ונשלם האילן הקדוש שהוא אמת, שהוא כלל הספר תורה שהוא תורת אמת שנעשית ונבנית מפתרכת האותיות בשלמות לשמה, שזה בחינת האילן בחינת העץ חיים שגדל משלשה שרשים הנ"ל פנ"ל. ועל פי על ידי פתיבת ספר תורה ממשכין על עצמו קדשת האילן הנ"ל שהוא בחינת העץ חיים, שהוא למעלה מהמקום, ועל ידי זה מקדשין את המקום עד שזוכין לעלות לבחינת למעלה מהמקום, שזה עקר השלמות שבשכל זה באנו לעולם פנ"ל. ועל פי צריך כל אחד לכתב הספר תורה בעצמו או על כל פנים להגיה בה אות אחד, כי הוא בעצמו צריך לקדש את מקומו באשר הוא שם, על ידי שמשך ויקשר אותיות התורה בעצמו בבחינת המקום, כדי שגביה את המקום לבחינת למעלה מהמקום, כדי שזיכה לעלות אל האילן הנ"ל פנ"ל:

ל"ב

ט ועל פי אין פותבין כל פתיב הקדש אלא על גבי עור בהמה ותיב ועוף המהורים, כי זה ידוע שמחמא אדם הראשון נתלבשה התורה בלבושין גשמיים בבחינת "פתגות עור", כמובא בכל הספרים, כי קדם החמא היה וכל האדם להשיג את התורה בפנימיותה

בבחינת פתגות אור באלה, אך אחר החמא פככול נתגשם דעת האדם עד שאי אפשר לו להשיג התורה, כי אם על ידי לבושין גשמיים, בחינת פתגות עור, ומשם באה השכחה, כי עקר השכחה מחמת הגשמייות, כי רוחניות אינו תופס מקום אכל גשמייות תופס מקום ואז יש שכחה, כי אין לו מקום במחו לתפס הכל, כמו שמבאר כל זה בסימן ק"י על פסוק, לא ימוש ספר התורה הנה מפדי, לשון ממשות שעקר השכחה מחמת הממשות והגשמייות שתופס מקום עין שם, ומאז נתגשמו כל המקומות עד שרחוקין מאד מבחינת מעוט מחזיק את הכרבה, מפל שפן מבחינה למעלה מהמקום לגמרי, כי בתחלה ישב האדם בגן עדן ששם עין החיים, כמו שכתוב: ועץ החיים בתוך הגן, שהוא בחינת האילן הנ"ל, שהוא בחינת פנימיות התורה שהוא למעלה מהמקום לגמרי, ואדם היה קדוש ודעתו נד ורוחני מאד וישב במקום קדוש ונד מאד, דהינו בגן עדן. על פי אם לא היה אוכל מעץ הדעת היה יכול בחיני להעלות כל המקומות ולכלל בבחינת למעלה מהמקום שהוא העץ חיים שהיה סמוך אליו שם, אך על ידי חמא נתגרש מגן עדן ויירד לגשמיית המקום, ואפלו התורה הכרחה למכתו להחליבש בלבושין גשמיים בבחינת פתגות עור כדי שיהיה לו איזה תפיסה בה, ואז נתרחק

יורה דעה

מעין החיים מבחינת למעלה מהמקום, כמו שכתוב: "ויעש ה' אלקים לאדם ולאשתו פתנות עור וילבישם", שמרמז על לבושי התורה שנתלבשה בבחינת פתנות עור, כמובא וכו'. ואחר כך תקף מתחלת התורה לדבר אוד' שנתגרש מגן-עדן כדי שלא יגע בעין החיים, כמו שכתוב שם תקף, "ויאמר ה' אלקים הן האדם וכו' וישלחהו ה' אלקים מגן-עדן לעבד את הארמה וכו' ויגרש את האדם וישכן מקדם לגן עדן את הרובים ואת להט החרב המתהפכת לשומר את דרך עין החיים". כי הא בקרא תלוי, כי נהרס מהקדשה מבחינת למעלה מהמקום, ואפלו התורה נתלבשה בבחינת פתנות עור, שהוא בחינת גשמיית בחינת מקום, ועל-כן נהרס מגן-עדן מעין החיים שהוא למעלה מהמקום. ועל-כן עתה צריכין דקא לכתב את התורה על גבי עור דקא, כדי להביא את התורה לבחינת מקום דקא, כמבאר לעיל שנה עקר בחינת פתיבת ספר תורה כו'. וצריכין לכתבה על גבי עור דקא, שהוא בחינת פתנות עור, שהוא עקר בחינת מקום כו', כי כל זה הוא בחינת אין הדין נמתק אלא בשרשו, כי דקא על-ידי שפותבין התורה על גבי העור ומביאין אותה לבחינת מקום עד שיש לנו בה תפיסה בדים ממש, אבל אנו פותבין אותה בקדשה ובטהרה בקדשת ספר תורה לשמה, על-ידי זה דקא אנו

מקדשין את המקום עד שנעשה בבחינת מעט מחוץ את החרב, ועל-ידי זה אנו זוכין לעלות מעלה מעלה עד שנופה לבחינת למעלה מהמקום ולבא אל העין חיים וכו' ל:

ק"ד ק"ד

י וזה בחינת להט החרב המתהפכת לשומר את דרך עין החיים". דרך עין החיים דקא שאין יודעין את הדרך אל העין חיים שהוא האילן הו'. כמו הכת הו' שחקרו שיש אילן פוה, אבל לא ידעו הדרך, כי נפל ביניהם מחלקת, זה אמר הדרך לבאן למזרח וזה אמר למערב וכו', ומשם נמשך כל מיני מחלקת שבעולם שיש עד עתה, כי העולם מלא מחלקת, כמו שכתב רבנו ו'ל, ושרש המחלקת הוא מחלקת שפקדשה שהוא מחלקת הצדיקים מחלקת התנאים והאמוראים שמחלקים בדרבי התורה שזה אוסר וזה מותר, זה מטמא וזה מטהר וכו', ומשם נשתלשל בכמה השתלשלות המחלקת של העולם שנתרבה המחלקת וחלוקי דעות ושנויים רבים לאין מספר בכל העולם, שעל-ידי זה נחרב הבית-המקדש, כמו שאמרו רבותינו ו'ל, שלא נחרב בית שני אלא על-ידי שגאת חנם. ועקר שרש המחלקת נמשך מבחינת להט החרב המתהפכת ששומר את דרך עין החיים, שהוא בחינת שנויים ומחלקת. ועל-כן נקרא להט החרב המתהפכת על שמתהפכת ומשתנה הדיעת בכמה וכמה שנויים

וחלוקי דעות שמשם כל המחלקת וכמוכּן
 בזהר ויחי דף רכא, עין שם על פסוק,
 אני תבצלת השרון שושנת העמקים, מה
 שכתוב שם, וכדון אשתני אדם לכמה
 גנני ומנין דינא ומנין רחמי וכי' ולא קאים
 בקיומא תדיר בחד מניה וכי' ועל דא
 אקרי חרב המתהפכת, 'המתהפכת'
 מסמרא דא לסמרא דא, מטב לביש וכי',
 משלום לקרבא, מתהפכת הוא בכלא
 וכי', עין שם, וסיים שם תא חזי לעלמא
 דאתי פתיב, כי כימי העין ימי עמי וכי',
 עין שם, נמצא, שלהט החרב המתהפכת
 הוא בחינת שני דעות ומחלקת, וזה עקר
 השמירה מלבא אל העין חיים, כי על ידי
 זה אין יודעין הדרך אל העין חיים כנ"ל.
 כי שם אצל העין חיים שם ההפך
 ממחלקת, כי שם שלום נפלא שיהיה
 לעתיד, כי כל החיות והעופות שוכנים
 שם יחד בשלום ואהבה בלי מחלקת כלל
 כמבאר שם בספור המעשה הנ"ל. וזה
 בחינת וגר זאב עם כבש ונמר עם גדי
 וכי', שהוא השלום המפלא שיתגלה
 לעתיד. ועל ידי פתיבת ספר תורה על
 גבי העור דיקא מתקנין כל זאת, כי עקר
 המחלקת בחינת להט החרב המתהפכת
 נמשך מחטא אדם הראשון, שעל ידי זה
 נתגרש מגן עדן מעין החיים ששם
 השלום המפלא שיהיה לעתיד, כי כל
 החיות והעופות שוכנים שם יחד בשלום
 נפלא בלי שום מחלקת, ושם הוא בחינת
 למעלה מהמקום שזהו גם כן הפך

המחלקת, כי עקר המחלקת נתנה
 מחמת שכחה, כי שרש המחלקת
 בקדשה הוא מחלקת התנאים
 והאמוראים, וכל מחלקת התנאים
 והאמוראים נתנה רק מחמת שכחה,
 כמו שאמרו רבותינו ז"ל, משרבו תלמידי
 שמאי והלל שלא שמשו רבן כל צרכן
 נתרבה המחלקת על ידי ששכחו כמה
 הלקות ופרושיהן. ועקר השכחה הוא
 מחמת שהתורה נתפשטה בבחינת מקום
 על ידי שנתלבשה בכתנות עור כנ"ל,
 שעל ידי זה יש שכחה כנ"ל, על כן
 צריכין לכתב התורה על גבי העור דיקא,
 ועל ידי זה ממתיקין הדיו בשרשו,
 וממתיקין בחינת פתנות עור בחינת
 המקום שנתק על ידי שפותבין התורה
 עליו בקדשה, ואזי נתנה בבחינת מעט
 מחזיק את המרבה העליון, שהוא תכלית
 וסוף המקום לגמרי שמשם ולמעלה הוא
 בחינת למעלה מהמקום לגמרי, ועל ידי
 זה עולין לבחינת למעלה מהמקום ובאין
 אל העין חיים שהוא בחינת האילן
 הקדוש הנ"ל שהוא למעלה מהמקום. כי
 על ידי שמתקין בחינת פתנות עור,
 על ידי זה נתפטר להט החרב
 המתהפכת, ונתפטר המחלקת הפא
 מבחינת פתנות עור, מבחינת להט החרב
 המתהפכת, וזוכין לידע הדרך אל העין
 החיים ונתרבה השלום עד שזוכין
 להשלום המפלא שיהיה לעתיד שהוא
 בחינת וגר זאב עם כבש וכי', שזה

השלום הוא שם אצל האילן הנ"ל שהוא
בחנית העץ חיים, ששם שוכניו כל
החיות והעופות בשלום נפלא ונעשים
כנ"ל. וזה "עץ חיים הוא למחוקים כה
וכו", וסמך לה, דרביה דרבי נעם וכל
נתיבותיה שלום כנ"ל:

יא [נשמט] גם עקר המחלקת הוא
בבחנית מקום ששם יש
גבול ומקום מיוחד לכל אחד ואחד, ואז
שך מחלקת, על ידי שאחד רוצה לנגם
בגבול חברו, שמשם כל המחלקת
שבעולם על ידי שגדמה לכל אחד באלו
חברו רוצה לנגם למקומו וגבולו. וזה
בחנית כי קצר המצע מהשתרע וכו',
בחנית צר לי המקום וכו' אבל בבחנית
מעט מחזיק את הקרבה מפל שכן
בבחנית למעלה מהמקום לגמרי שם אין
שום גבול ומצר ואין שך שם מחלקת
כלל. וכן אמרו רבותינו ז"ל: כד הוי
רחימתו עזיזא אפתיא דספסירא וכו'. כי
הא ביה תליא מחלקת וגשמיות המקום
ולחפך שלום ובטול המקום הם תלויים
זה בזה וכו"ל. ועלינו אצל האילן שהוא
למעלה מהמקום שם השלום הנפלא
כנ"ל. וכל זמן שהיו רחוקים מהאילן לא
היה השלום בשלמות, על כן היה ביניהם
מחלקת עד שלא ידעו הדרך לבה לשם,
ובשוכו להתנגע ולטרח עד שהיה להם
המדות של האילן נמשך עליהם קדשת
האילן ונמשך עליהם שלום, ותכף
הסבימו כלם לדעת אחת לכון דרך

הלכה ד

מצות כתיבת ספר תורה ולמדו מפסוק
"ועתה כתבו לכם את השירה
הזאת וכו'":

א על פי התורה "תקעו תוכחה" בלקוטי
תנינא סימן ח', עין שם היטב כל
התורה, ומבאר שם (פאות ח) שעקר
האמונה הוא על ידי ברור המדמה
שמחבר על ידי רוח נבואה, שזהו
בחנית מה שהיה כל העולם תלוי עד
שיש בסיון וכו'. כי עקר האמונה הוא
אמונת חדוש העולם, שזה אי אפשר
להבין בשום שכל כי אם על ידי אמונה
שזוכין על ידי נבואה שהוא בחנית קבלת
התורה וכו', ובשכיל זה צריכין לחפש
ולבקש מאד מאד אחר צדיק אמתי שיש
לו בחנית רוח נבואה וכו', עין שם כל
זה היטב:

ב וזה בחנית מצות כתיבת ספר תורה,
כי כתיבת התורה הוא בשכיל
ברור המדמה, כי עקר הכתיבה הוא
בשכיל הזכרון, כמו שכתוב: "כתב זאת
זכרון בפסוק וכו'", והזכרון הוא בפת
המדמה, כמו שמבאר במקום אחר. הינו
על ידי כתיבת התורה נשמר הזכרון
דקדשה שהוא בחנית ברור המדמה

כנ"ל. ועל־פּוֹן צָרִיד כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל לִכְתּוֹב לְעֵצְמוֹ סֵפֶר תּוֹרָה וְאִינוּ יוֹצֵא בְּסֵפֶר תּוֹרָה שֶׁל חֵבֵרוֹ, וְאִפְלוּ אִם הֵנִיחוּ לוֹ אֲבוֹתָיו סֵפֶר תּוֹרָה אִינוּ יוֹצֵא עַד שְׂיִכְתֹּב בְּעֵצְמוֹ אוֹ יִגִּיהַּ בָּהּ עַל כָּל פְּנִים אִפְלוּ אוֹת אַחַת, כְּמוֹ שְׁאִמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ו'ל', כִּי הִפְתִּיכָה הִיא בְּשִׁבְלֵי בְּרוּר הַמְדֻמָּה שֶׁהוּא לְכָל אֶחָד וְאֶחָד כְּפִי מִדְּרָגָתוֹ כְּפִי בְּחִינַת הַמְדֻמָּה שֶׁלוֹ, כִּי בְּרוּר הַמְדֻמָּה שֶׁהוּא בְּרוּר הָאֲמוּנָה צָרִיד כָּל אָדָם לְכַרֵּר בְּעֵצְמוֹ כְּפִי בְּחִינָתוֹ, כִּי כָּל אָדָם לֹא נִבְרָא כִּי אִם בְּשִׁבְלֵי זֶה בְּשִׁבְלֵי בְּרוּר הָאֲמוּנָה שֶׁהוּא יסוד ועקר וּכְלָל כָּל הַתּוֹרָה בְּלִיָּה. כְּמוֹ שְׁאִמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ו'ל', כִּי חִבְקוּק וְהַעֲמִידוֹן עַל אַחַת - "וְצִדִּיק בְּאֲמוּנָתוֹ יִתְהַוֶּה". וְעַל־פּוֹן צָרִיד כָּל אָדָם לְכַרֵּר בְּעֵצְמוֹ כְּפִי בְּחִינָתוֹ כְּפִי שֶׁשֶׁ נִשְׁמָתוֹ וְכִפִּי מַעֲשָׂיו, עַל־פּוֹן צָרִיד כָּל אֶחָד דִּיקָא לִכְתּוֹב לְעֵצְמוֹ סֵפֶר תּוֹרָה כְּדִי שְׂיִכְרַר הַמְדֻמָּה שֶׁהוּא בְּרוּר הָאֲמוּנָה כְּפִי בְּחִינָתוֹ וְכנ"ל:

ג וְזֶה שֶׁכָּלל מִצְוֹת פְּתִיבַת סֵפֶר תּוֹרָה בְּפְתִיבַת הַשִּׁירָה, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּבָה: "וְעַתָּה פְּתוּבוּ לָכֶם אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת וְכו'". שְׁמוּזָה לְמַדּוּ רַבּוֹתֵינוּ ו'ל' מִצְוֹת פְּתִיבַת סֵפֶר תּוֹרָה, כִּי עַל־יְדֵי בְּרוּר הָאֲמוּנָה זֹכִינ׳ לְבְּחִינַת הַשִּׁיר שֶׁיִּתְעַר לְעֵתִיד, כְּמוֹ שֶׁמְבַאֵר שָׁם, שְׁמוּשָׁם נִמְשָׁכִין כָּל הַשִּׁירוֹת שֶׁבְּעוֹלָם. וְעַל־פּוֹן קָרָא פְּתִיבַת הַתּוֹרָה בְּשֵׁם פְּתִיבַת הַשִּׁירָה, כִּי עַל־יְדֵי פְּתִיבַת הַתּוֹרָה נִתְבַּרַר הַמְדֻמָּה

ל"ב ע"ב

שֶׁהוּא בְּרוּר הָאֲמוּנָה שֶׁעַל־יְדֵי זֶה זֹכִינ׳ לְשִׁיר הַנַּ"ל שְׁמוּשָׁם כָּל הַשִּׁירוֹת וְכנ"ל:
ד וְזֶה כָּל בְּחִינַת רֵאשׁ הַשָּׁנָה וְיוֹם הַכַּפּוּרִים וְסִבּוֹת עַד שְׁמִינִי עֲצֵרַת וְשִׁמְחַת תּוֹרָה שְׁאֵוּ מְסִימִין הַתּוֹרָה וְחוֹזְרִין וּמְתַחִילִין אוֹתָהּ מְדִד. וְכָל הַפְּרָשִׁיּוֹת שֶׁקּוֹרִין בְּעֵתֵימָּה הַלְלוּ מְדַבְּרִים מִפְּטִירַת מֹשֶׁה וְצִנְאָתוֹ שֶׁקָּבַע וְהִקְהִיל כָּל יִשְׂרָאֵל וְהוֹדִיעָם מַה שְׂיַעֲבֹר עֲלֵיהֶם עַד הַסּוּף, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּבָה: "הִקְהִילוּ אֵלַי אֶת כָּל רְאִשֵׁי שְׁבִטְכֶם וְכו' וְאָעִידָה בָּם וְכו' כִּי יִדְעַתִּי אַחֲרַי מוֹתִי כִּי הִשְׁחַת תִּשְׁחַתּוּן וְכו' וְעַתָּה פְּתוּבוּ לָכֶם אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת וְכו'". כִּי מֹשֶׁה הוֹדִיעַ לָהֶם אֶת כָּל הַצְּוֹת וְהַגְּלִיּוֹת שֶׁעֲבָרוּ עֲלֵיהֶם וְהִכָּל בְּשִׁבְלֵי פְּנֵים הָאֲמוּנָה, כְּמוֹ שְׁאִמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ו'ל', לֹא גָלוּ יִשְׂרָאֵל אֲלָא עַל שֶׁפָּשְׁקוּ מִהֶם אֲנָשֵׁי אֲמוּנָה. וְכְּמוֹ שֶׁמְבַאֵר בְּדַבְּרֵי ו'ל' כְּמָה פְּעָמִים, וְכָּבַל הַיָּמִים הַלְלוּ מֵרֵאשׁ הַשָּׁנָה וְעַד שִׁמְחַת תּוֹרָה אֲנוּ עוֹסְקִים בְּתַקּוֹן הָאֲמוּנָה שֶׁהִיא בְּחִינַת מַלְכוּת שְׁאֲנוּ עוֹסְקִים לְבְּנוֹתָהּ וְלְתַקְּנָהּ בְּאֵלוּ הַיָּמִים, כְּמַבְאֵר בְּכַנּוּת הָאָר"י ו'ל'. וְעַל־פּוֹן קוֹרִין אֵו אֵלוּ הַפְּרָשִׁיּוֹת שֶׁהוֹדִירָם מֹשֶׁה וְהוֹכִיחָם בְּיוֹם מוֹתוֹ שֶׁהִעֲקַר הָיָה עַל פְּנֵים הָאֲמוּנָה, כְּמַבְאֵר שָׁם. וְרָמְזוּ לָהֶם שֶׁעֲקַר הַתַּקּוֹן עַל־יְדֵי פְּתִיבַת הַשִּׁירָה, שֶׁהִיא בְּחִינַת פְּתִיבַת סֵפֶר תּוֹרָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת בְּרוּר הַמְדֻמָּה, שֶׁהוּא תַקּוֹן הָאֲמוּנָה כְּנ"ל:

כִּי מְבַאֵר בְּהַתּוֹרָה הַנַּ"ל שֶׁכָּל הַתַּקּוּנִים שֶׁהוֹכִיר שָׁם הִכָּל נַעֲשֶׂה בְּרֵאשׁ

השנה ובכל חדש תשרי, ענין שם. ועקר התקון הוא בשביל האמונה שהוא יסוד הכל שנעשה על-ידי בחינת רוח נבואה וכו', ענין שם. שעל-ידי זה זוכין לבחינת קול השיר שיתער לעתיד וכו', כי תקון ובנין האמונה זהו בחינת תקון ובנין המלכות המבאר בכתבים, שעוסקים בזה לתקן מראש השנה עד שמיני עצרת, ענין שם. כי מראש השנה נברא העולם, כמו שכתוב: "זה היום תחלת מעשיך". כי בו נברא אדם הראשון שהוא כלל העולם שבשבילו נברא הכל, ואם לא היה חוטא אז היה מתקן הכל, אך על-ידי חטאו נדם פגמים וקלקולים גדולים, רק על-ידי רחמי ה' ותפלה סבב עמו באותו היום שיתחיל לשוב ולתקן מעט, אבל אין התקון נגמר עד פלע המות לצאת, ובכל שנה צריכין לתקן מראש השנה עד שמחת תורה, אבל גם מראש השנה עד שמחת תורה אין גומרין התקון רק שמתקנים מעט מעט בכל שנה מראש השנה עד שמחת תורה, כמבאר כל זה בכתבי האר"י:

ה ועקר התקון התחיל מאברהם שהתחיל להמשיך דרך התורה בעולם, כי זכה לרוח נבואה אמיתית שעל-ידי זה התחיל לברר המדמה להמשיך אמונה בעולם, אבל עקר התקון היה בימי משה על-ידי מתן תורה שעל-ידי זה עקר ברור האמונה, ואז תקן העולם בשלמות עד שאם לא

היו חוטאים אחר כך היה מתקן הכל, כמו שכתוב: "אני אמרתי אלקים אתם וכו'". וכמו שאמרו רבותינו ו'ל על פסוק חרות וכו', חרות ממלאך המות וכו'. אבל על-ידי חטא העגל חזרו וקלקלו והמשיכו זהמת הנחש, שהוא בלבול המדמה שמשם כל הכפירות שהם פגם האמונה. ואז כמעט נחרב העולם לולי משה בחירו עמד בפרץ לפניו וכו' ועצתו עמקה היתה ששפך את הלוואות וה' יתברך הסכים על דו, כי ראה שהסמרא אחרת מתגבר מאד ואי אפשר לתקן בפעם אחת בודע רק צריכין לתקן מעט מעט בכל שנה, ואף-על-פי שעובר על ישראל בכל שנה ושנה מה שעובר בכלל ובפרט, עד שעל-פי הרב מקלקלים בכל שנה הרבה ובשביל זה באמת מתאריך הגלות כל כך, כי לא די לנו בעונות הראשונים כי אם הוספנו עליהם חדשים, אף-על-פי-כן ה' יתברך והצדיקים יגמרו את שלהם לתקן העולם, והתקון הוא דיקא על-ידי בחינת שבירת הלוואות שגרמו שכחה בעולם, שהוא בחינת הסתלקות המחין, הינו שהמשיך זה הדרך בעולם שבכל פעם מתחיל התקון מחדש, ובכל עת שיהיה איזה פגם וקלקול, חס ושלום, יהיה נמשך שכחה לשבט בכל פעם מה שעובר ולהתחיל בכל פעם מחדש, כמו שכתב ארוננו מורנו ורבנו ו'ל שהשכחה הוא תקון גדול בבחינת זאת, ענין שם. וזה בחינת סיום

ה התקון התחיל מאברהם שהתחיל להמשיך דרך התורה בעולם, כי זכה לרוח נבואה אמיתית שעל-ידי זה התחיל לברר המדמה להמשיך אמונה בעולם, אבל עקר התקון היה בימי משה על-ידי מתן תורה שעל-ידי זה עקר ברור האמונה, ואז תקן העולם בשלמות עד שאם לא

התורה והתחלתה בכל שנה ושנה, והפסוק והתחלה הוא מראש השנה עד שמחת תורה, כי אז עוסקים בהפרשות שצוים בעת הסתלקותו עד שמסיימים בשמחת תורה כל התורה ומתחילין מיד. כי אז בשמחת תורה נגמר התקון שהתחיל בראש השנה, ועקר התקון הוא שבכל שנה צריכין לסלק המחזין שמפּבּר ולהתחיל מחדש, כי גם בכל יום ויום מתחדשין המחזין בבחינת חדשים לבקרים רבה אמונתך. מפל שכן בראש השנה שהוא תחלת השנה, שכל פקשתנו חדש עלינו שנה טובה, הינו שנובה לשנה חדשה לגמרי, כי בכל שנה מתחיל תקון חדש לגמרי, כי נמשך הארה מהשיר החדש שיתער לעתיד בבחינת מזמור ישיר לה' שיר חדש כי נפלאות עשה, כי ה' יתברך מחדש נפלאות בכל עת, ועקר ההתחדשות נמשך מראש השנה שאז מחדש השנה והחדש בחד. ואז נמשך בחינת התחדשות המחזין על כל השנה כלה שנובה להתחדש בכל פעם ולהתחיל בכל פעם מחדש, ומה שעבר יהיה נמשך עליו שכחה כדי שלא יוכל להפיל אותו שום דבר, בבחינת "גם אלה השכחנה וכו'", שדרשו רבותינו ז"ל על חמא העגל שכולל כל החטאים שבועלים. וזהו בחינת התקון של שבירי לוחות שגרמו שכחה כמו שאמרו רבותינו ז"ל:

16 d01

ששבר את הלוחות, כמו שדרשו רבותינו ז"ל, כי זה עקר התקון והגבורה הנפלאה של משה שהמשיך תקון נפלא על ידי שבירת הלוחות דיקא, כדי שיוכל כל אחד לסלק מחו ודעתו בכל פעם ולהשביח ולסלק מדעתו לגמרי כל מה שעבר כדי שיוכל להתחזק שלא יפל בשום אופן רק להתחיל בכל פעם מחדש. וכוה דיקא מסיימין את התורה וחזרין ומתחילין אותה מחדש בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ. כי זה עקר התשובה שממשיכין בכל שנה בראש השנה ועשרת ימי תשובה לחדש עצמו בכל פעם בבחינת השיבנו ה' אלך ונשובה חדש ימינו 'בקרם' בחינת תתחדש פנשר געוירכי. ועליבן בכל שנה מסיימין התורה וחזרין ומתחילין אותה בעתים הללו מראש השנה עד שמחת תורה, כי סיום התורה והתחלתה זהו בעצמו בחינת סיום וגמר השנה והתחלת השנה חדשה, וכן האדם בעצמו צריך לבחינה זאת לסיום ולהתחיל, דהינו לסיום ולגמור ולסלק הכל מה שעבר עבר ולהתחיל עתה מחדש, כי שלש קומות עולם שנה נפש הם בחינה אחת, וכלם מקבליים חיות מקומת התורה פידוע, וכלם מתחדשים בימים האלו מראש השנה עד שמחת תורה, שזהו בחינת סיום התורה והתחלתה, שזה עקר התקון וכו"ל. וזהו בחינת לוחות ושברי לוחות מנחים בארון, כי הלוחות הם בחינת

ו ועל בן מסיימין את התורה בפסוק "לעניי כל ישראל" שהוא מה

יורה דעה

המדרמה מתבלבל בכל פעם ותקונו על-ידי שנה, שהוא בחינת שכחה, שהוא בחינה שמסלקין המחשבות שעברו לגמרי. ועל-ידי זה מתחדשין המחזון בבחינת חדשים לבקרים. והוה בחינת השנה והתעוררות השנה של ראש השנה, ממבאר בפנות והכל בשביל התחדשות המחזון וכנ"ל:

ק"ל ס"ז

ח **אבל** העקר להוציא מזה כל אחד עצות לעצמו שאפלו אם הוא כמו שהוא יבין מזה עצות להתחזק על-ידי שיסלק וישפית מדעתו בכל פעם כל מה שעבר. וידע ויאמין שה' יתברך עושה חדשות בכל עת ואין יום דומה לחברו, מפל שכן שאין שנה דומה לחברתה, ובכל יום ובפרט בכל שנה ושנה מתחדש הכל לגמרי ובדאי וגמור ה' יתברך והצדיקים מה שהתחילו, ואם עובר עלינו מה שעובר בכלל ובפרט, והסמרא אחרא והבעל דבר מתפשט לארץ ולרחב בכל פעם, אף-על-פי-כן ה' יתברך עוזר לנו בכל יום ובפרט בכל שנה שאנו מקבלים קדשת ראש השנה ויום כפור עד שמחת תורה ואז מסימין התורה וחזונו ומתחילין אותה, ונגמור בכל שנה תקונים חדשים לכל אחד באופן שיוכל כל אחד להתחדש למטבה תמיד. ובכלבד שאימין בהאמת שה' יתברך מחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית, ובפרט בכל שנה ושנה, עד שסוף כל סוף יהיה נגמור התקון בשלמות

וזרון, כי הלאות הם כלל התורה שצריכין לכתבה לזרון פנ"ל, ושברי לאות הם בחינת שכחה פנ"ל, ושניהם מנחים בארון, כי אי אפשר לזכר את התורה כי אם על-ידי בחינת שכחה, על-ידי שישפח ויסלק מדעתו כל מה שעובר עליו בכל פעם באופן שלא יפיל על-ידי הזרון, כי בענין הזרון והשכחה צריכין לפלס דרכיו, כי אף-על-פי שצריכין לזכר מאד את כל דברי התורה, אף-על-פי-כן השכחה היא מטבה גדולה מאד, כי יש הרבה דברים שצריכים לשכחם ולהעבירם מדעתו דיקא, כדי שלא יתבלבל וישלא יפל, חס ושלום וכנ"ל, וכמבאר בדבריו ו"ל ואי אפשר להארץ באן בענין זה והמבין יבין מדעתו, ועין שם במקומו בספר ספורי מעשיות בסופו:

ז וזהו, "שמעי בת וראי". שמרמו על התחלת התורה בראשית, כמו שאיתא בתקוני זהר, בראשית - תמן שמעי, תמן בת תמן ראי וכו'. וזהו, ושכחי עמך ובית אביך, כי עקר התחלת התורה בכל פעם מחדש הוא על-ידי השכחה, שזוהו בחינת קשר סוף התורה לעיני כל ישראל לראשה שהוא בראשית, כי לעיני כל ישראל מרמו על שברי לאות שגרמו שכחה, על-ידי זה דיקא יכולין להתחיל בכל פעם מחדש, שהוא בחינת התחלת התורה בראשית וכנ"ל. וזה בעצמו בחינת ברור המדרמה, כי

לקוטי הלכות

הלכות ספר תורה ד

יורה דעה שמא

על ידי משיח צדקנו שיבא במהרה
בימינו, כי בא יבא לא יאחר:

בראש השנה, כמבאר בהתורה הנ"ל, עין
שם היטב:

י כי כל זה זוכין על ידי קדשת ראש
השנה ויום הכפורים שהם עשרת
ימי תשובה כנגד עשרת הדברות, שהם
עשרה מדרגות של נבואה, שעל ידי זה
זוכין לאמונת הדיוש העולם שה' יתברך
ברא את העולם בעשרה מאמרות, כמו
שמבאר שם. וכנגד זה הם עשרת ימי
תשובה, וגמר תקונם הוא ביום הכפורים
ואז נכנס הפה הגדול לפני ולפנים
למקום הארון והלוחות שהם כלל התורה
בחינת רוח נבואה שמבאר המדמה וכו'
כנ"ל ועל פי אי אפשר לנגס לשם כי אם
בקרבות הפר והשעיר, כמו שכתוב:
"בזאת יבא אהרן". כי כל הקרבות הם
בחינת ברור המדמה, כמו שמבאר
במקום אחר. ועקר הברור בבית המקדש
ששם עומד הארון והלוחות, אבל ביום
הכפורים צריך לנגס למקום הלוחות
ממש לבית קדש קדשים עם דם הפר
והשעיר מחמת שאז צריכין להמשיך
מחילה וסליחה לכל העונות שנמשכין
מזהמת הנחש שהוא בחינת בלבול
המדמה. וזה בחינת הקמרת שנכנס בהם
לפני ולפנים שהם ריח טוב, כי עקר
התקון לזכות לריח טוב, בחינת "נרדי נתן
ריחו" וכו', שזהו בחינת ריח הקמרת
שמעלין הקדשה מעמקי עמקי הקלפות
עד שכל העונות מעלין ריח טוב, שזהו
בחינת חלבנה של הקמרת שמרמז לצרף

ט וזה בחינת סבות. שיוצאין מן ביתו
ונכנסין בספה וחזרין משם
לביתו בשמיני עצרת ושמתת תורה ואז
מסמיין ומתחילין התורה מחדש, כי ביתו
של אדם נמשך קדשתו מהתורה
שמתחלת בבית דבראשית. וגם בראשית
הוא אותיות ראש בית, כמו שאיתא
בתקונים, ובכל שנה אנו צריכין לחדש
קדשת ביתנו כמו שאנו מחדשין את
התורה בכל שנה שמסמיין אותה
ומתחילין אותה מחדש כנ"ל. על פי
יוצאין מהבית ונכנסין לספה שהוא
בחינת עניי כבוד שמשם שרש התורה
כמוכן בהתורה הנ"ל, שקלל הנבואה
שהוא בחינת התורה, נמשך מהכבוד,
עין שם. על פי כלל שנה וישנה בעת
שעוסקין לסום התורה ולחזור ולהתחילה
מחדש צריכין לצאת מביתו ולנגס לספה
שהוא בחינת עניי כבוד, בחינת שרש
התורה כדי להמשיך משם התחדשות
התורה מחדש כנ"ל. ועל פי תקף אחר
סבות הוא שמיני עצרת ושמתת תורה,
שאז מתחילין התורה בבית דבראשית,
כי אחר כך נתחדש קדשת ביתו שהוא
בחינת קדשת התורה מחדש על ידי
שנכנסנו בספה, שהוא בחינת עניי כבוד
שהם שרש התורה שנמשכין מהתפלה,
בבחינת דין של הבעל פה שנמשך

פושעי ישראל בתפלותינו, כי הכל מתהפך לטובה בכח הצדיקי אמת שידועין לעשות ראש השנה ולהתפלל התפלה בבחינת דיו הנ"ל עד שממשיכין כל התקונים המבארין שם, עד שזוכין לקולו של משה שעל-ידי זה הכל מעלים ריח טוב, ענין שם:

יא וזה בחינת השיר שהיו אומרים על הקרבנות, כי על-ידי הקרבנות מתברר המדמה כנ"ל ועל-ידי זה זוכין לשיר הנ"ל שהוא עקר התקון ומשם נמשך השיר שהיו הלויים אומרים בבית-המקדש:

יב וזה בחינת פתיבת הספר תורה בקנה ובדיו שחור דיקא, כי עקר הכתיבה הוא לברר המדמה על-ידי בחינת רוח נבואה שבספר תורה הקדושה, וברוח נבואה נמשך מהתפלה בבחינת דיו של הפעל כח שהוא בחינת מטה עז שבו קרע משה את הים, בחינת אהה פורתה בעוז ים וכו', כמבאר שם היטב. וזה בחינת הקנה והקלמוס שבו פותחין את הספר תורה, כי הקנה והקלמוס הוא בבחינת מטה עז הנ"ל שעל ידו נקדע הים כנ"ל. כמו שאיתא בזהר הקדוש: ובגלותא קדמאה במטה דילך בוע ימא ובגלותא בתראה בקנה דילך דאיהי קלמסא בוע ימא דאורייתא. וזהו בחינת פתיבת כל הספרים הקדושים שהתיר עתה לכתוב בלם משום עת לעשות לה' הפרו תורתך, כמו שאמרו

רבתינו ז"ל, כי עקר הנאמרה תלויה בזה לבקע ים החכמה על-ידי הקלמוס הפותחת ספרי אמת כנ"ל. ועל-כן פותחין דיקא בדיו שחור שהוא תכלית הצמצום בחינת דיו, כי הכתיבה נמשכת ממש עז שהיא תפלה בבחינת דיו כנ"ל. כי עקר הכתיבה לברר המדמה כרי לזכות לאמונה שלמה להאמין בחדוש העולם כנ"ל. והמדמה שעל ידו האמונה הקדושה הוא בחינת תכלית הצמצום השכל, כי הוא בחינת תכלית המדרגה התחתונה של השכל פדוע ומובן שהוא בחינת שחרות, בחינת שחורה אני ונאווה, כי עקר הנזי והפאר שמפארין ומשבחין ומהדרין אותו ותברך הוא דיקא על-ידי זה השחרות והצמצום של המדמה שעל ידו האמונה הקדושה. וכל התגלות כבוד הדר מלכותו שהוא עקר הנזי והיפי של כל העולם הוא על-ידי זה, דהינעו על-ידי הצדיקי אמת שזוכין לבחינת רוח נבואה אמתית, עד שמבקרין המדמה של כל המתקרבין אליהם שעל-ידי זה זוכין לאמונה שלמה, שעל-ידי זה זוכין לגדל ולפאר ולהדר שמו הגדול ותברך, כמו שמבאר שם בסוף שכל התארים והשבחים הם בבחינת המדמה, כי בפנימיות המוח הוא ותברך מפשט מפל השבחים והתארים, ענין שם. וזה בחינת מה שאסור לגע בספר תורה ערם בלי לבוש המטפחת, להורות שעצם התורה הקדושה שפלויה בו ותברך, כי הוא

לקוטי הלכות

הלכות ספר תורה ד

יורה דעה שמו

אחרותו ותפירה, אין לנו בה שום נגיעה מששיות בדינו חס ושלום, ואין לנו בה שום תפיסה בהתורה הקדושה, כי אם דרך כמה לבושים שכל זה הוא בחינת וכיד הנביאים אדמה, שפרשו שהוא ותפירה מדמה עצמו על-ידי הנביאים בכמה דמיונות כדי שנוכח לידע ממנו ותפירה שיהו בחינת ברור המדמה הנ"ל שעל-ידי זה עקר האמונה פנ"ל. וכל הדמיונות הם בחינת לבושין, כבובל, פידוע, אבל אסור לגע בידים גשמיים בעצם התורה, כי התורה בעצמה ממשטת ממשמיותנו וכנ"ל. ואי אפשר ליגן ממנה כי אם על-ידי כמה לבושים וכנ"ל:

יג ועל פן פותבין על גבי עור בהמה ותנה דוקא, כי עור בהמה ותנה הוא בחינת תכלית צמצום המדמה. ועל-ידי הקנה עם הדיו שפותבין עליו אותיות התורה הקדושה, שהם בחינת רוח נבואה, על-ידי זה מקררין ומזככין העור שהוא המדמה, הינו בחינת ברור המדמה הנ"ל. וענן מזה הלכות תפלין הלכה ד':

הלכות מוזה

[מקור להלכות ספר תורה]

יד וזה בחינת מוזה, כי צריכין לקבע מוזה אצל פתח הבית כדי להמשיך קדשת ארץ-ישראל לתוך הבית. שעל-ידי זה עקר התהוות הבית וקיומו, כי אין הבית נקרא בשם בית אלא על-ידי

קדשת ארץ-ישראל, כי עקר הבית הוא לכנס בתוכו מחוץ לפנים. וזה רק על-ידי קדשת ארץ-ישראל, כי בחוץ-לארץ כלם בחוץ, כי נקרא חוץ-לארץ ששם הכל בחוץ. כי הבית צריך שיבנה בחכמה, כמו שכתוב: "בחכמה יבנה בית". (כמו שכתב ארינו מרנו ורבונו ז"ל במקום אחר) ועקר החכמה והדעת הוא לדעת ולהכיר אותו ותפירה, כמו שכתוב: "אל יתהלל חכם בחכמתו וכו' כי אם בזאת יתהלל המתהלל השביל וידוע אותי". ורק בשביל זה צריך שיהיה עקר בנן הבית שהוא כדי שיהיה לו מקום להיות בו ימי חיו, כי עקר חיות האדם הוא בתוך ביתו ודירתו בנראה בחוש, הינו כדי להמשיך חכמה אמיתית לתוך ביתו לדעת ולהכיר אותו ותפירה, שזה עקר החיות, כמו שכתוב: "החכמה תחיה". וזה רק על-ידי קדשת ארץ-ישראל ששם עקר הדעת והחכמה אמיתית לידע ממנו ותפירה, כי אירא דארץ-ישראל מחכים בחכמה אמיתית שהוא להכיר ולדעת אותו ותפירה. ועל-פן הדר בארץ-ישראל דומה כמו שיש לו אל"ה, אבל הדר בחוץ-לארץ דומה כמו שאין לו אל"ה. ועל-פן היישוב בחוץ-לארץ אפלו אם יישוב בבתי ספונים פאלו יישוב בחוץ ממש כי נקרא חוץ-לארץ חוץ ממש וכנ"ל. ועל-פן עקר הבית הוא רק על-ידי שממשיכין לתוכו קדשת ארץ-ישראל, כי גם בחוץ-לארץ צריכים להמשיך קדשת ארץ-ישראל. וזה

ל"ה

והתחכמה הקדושה שזוכין שם כל ישראל, זה נמשך מהבית המקדש שעומד שם. ומשם צריכין להמשיך הקדושה לכל בתי ישראל על-ידי המזוזה שקובעין בפתח הבית:

טו כי עקר מחצות הבית נמשכין מבחינת מחצות השכל שעל ידם עקר השגת החכמה אמתית לדעת ממונו ותברך. כי באמת ה' ותברך מלא כל הארץ כבודו, ואפלו בכל מקומות החיצונים נעלם שם אלקותו ותברך שעל-ידי זה כל חיותם, כמו שכתוב: ואתה מחיה את כלם. ועקר העלמה מה שאין הכל יודעין אלקותו ותברך פראוי הוא רק מחמת רבוי אור, מחמת שאין לו צמצומים וכלים לקבל הדעת, כי רבוי האור אי אפשר לקבל בידוע. ועל-כן עקר הדיעה הוא על-ידי מחצות השכל שהם בחינת מחצות וכלים לקבל על ידם הדעת דקדושה ומשם נמשכין בחינת מחצות הבית של ישראל שצריכין לבנותם בחכמה, בחינת בחכמה ויגה בית וכו', שצריכין להמשיך בחינת מחצות הבית שמישך קדושתם ממחצות השכל דקדושה, כי עקר הבית צריכין לבנות כדי שיהיה לו מקום ללמוד ולהתפלל בתוכו, ואפלו מי שאינו בר הכי צריך שיהיה פונתו כדי לגדל בו בניו לתלמוד תורה ולהכניס שם אורחים תלמידי חכמים, ואז מחצות הבית הם בחינת מחצות השכל דקדושה שעקר

על-ידי המזוזה שקובעין בפתח הבית, כי עקר קדושת ארץ-ישראל הוא בחינת אמונה, כמו שכתוב: "שכן ארץ ורעה אמונה". ובמבאר בהתורה הנ"ל שקדושת ארץ-ישראל הוא על-ידי פח מעשיו, על-ידי שיודעין שה' ותברך ברא הכל ברצונו יש מאין המחלט, ומגהיג הכל בהשגחתו בפרטיות על כל דבר וכו', וקדושה זאת ממשכין לתוך הבית על-ידי שתי פרשיות שבמזוזה שקובעין בפתח הבית שהם, שמע והיה אם שמוע, שהם עקר האמונה שהוא שמע ישראל וכו', שהוא עקר אמונת היחוד. ופרשת והיה אם שמוע וכו' הוא בחינת אמונת ההשגחה שהכל מתנהג ברצונו והשגחתו ותברך במבאר בפרשה זאת, "והיה אם שמוע תשמעו אל מצותי וכו' ונתתי מטר ארצכם בעתו וכו'". ולהפך, "השמרו לכם וכו' וסרתם וכו' ועצר את השמים וכו'". גמצא מבאר בפרשה זאת שהכל בהשגחתו ותברך. ועל-כן על-ידי שתי פרשיות אלו שבמזוזה ממשכין קדושת ארץ-ישראל לתוך הבית שזה עקר הבית וקיומו וכו"ל, כי אמונה וחכמה דקדושה שניהם אחד ותלויים זה בזה, (פאשר יבא לקונו) ועל-כן ארץ-ישראל ששם עקר האמונה פנ"ל, על-כן שם מקור החכמה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, אורא דארץ-ישראל מחכים. ואמרו, אין חכמה בחכמת ארץ-ישראל. ועקר קדושת ארץ-ישראל, שהוא האמונה

השנת החקמה על ידם כנ"ל. ועל-כן עקר הקדשה והחיות של ישראל שבהם תלויים כל העולמות הוא רק על-ידי הבית-המקדש שהוא בית חיינו, כי זה עקר בחינת קדשת הבית-המקדש כדי להמשיך השראת שכנתו לשם, דהיינו שנוכל להשיג ולהפירו על-ידי קדשת מחצות הבית-המקדש וכליו, כי מיום שברא הקדוש ברוך הוא את עולמו נתאזה להיות לו דירה בתחתונים, וזה מחמת עצם אהבתו את ישראל, כי באמת מעצם גדלתו ותברך אי אפשר להשיגו בשום עולם, כמו שכתוב: "הן השמים ושמי השמים לא יכלולוך וכו'", רק מאהבתו את ישראל צמצם לעצמו להשרות שכנתו בתוך מחצות הבית-המקדש ועל-כן משם כל חיינו, כי עקר החיות הוא לידע ממנו ותברך, כמו שכתוב: "כי הוא חידך וכו'". ומשם מקדשת הבית-המקדש נמשך החיות לכל דירות וכתים של ישראל שממשיכין לתוכם קדשת הבית-המקדש שהוא עקר קדשת ארץ-ישראל, על-ידי המוזה שקובעין אצל פתח הבית, כי הבית המקדש הוא עקר קדשת ארץ-ישראל שמקדשת בעשר קדשות ועקר הקדשה הוא הבית-המקדש, ועקר הוא בית קדשי קדשים שמקדש מפלם, ועקר קדשת בית קדשי קדשים היא ששם עומד הארון עם הלאחות שבהם עשרת הדברות, שהם בחינת עשרה מדרגות של נבואה שעל

16 411

ידם נתברר הקדמה שעל-ידי זה זוכין לאמונת הדיוש העולם להאמין שה' ותברך ברא הכל בעשרה מאמרות, כמבאר שם בהתורה הנ"ל. כי כל הנביאים ממשיכין נבואתם משם מבית קדש קדשים, כי עקר הנבואה נמשכת מבין שני הכרוכים, כמו שמבאר במקום אחר. ועל-כן הארון עם העשרת הדברות עומדים על מקום האבן שתיה שממנו השתת העולם, כמו שכתוב: "מציון מקלל יפי אלקים הופיע", להורות ולהודיע לכל באי עולם שתחלת היות קדחת העולם שמשם התחיל לברא העולם יש מאין המחלט שהוא נקדת אבן שתיה, זה אי אפשר להודיע להעולם כי אם על-ידי העשרת הדברות שהם בחינת רוח נבואה, שעל-ידי זה דוקא ממשיכין אמונת הדיוש העולם שהתחיל מהאבן שתיה, להאמין שתחלת קדחת העולם שהוא האבן שתיה ברא ה' ותברך יש מאין המחלט, דהיינו אמונת הדיוש העולם שאין זוכין כי אם על-ידי בחינת רוח נבואה, שהוא בחינת העשרת הדברות שעמדו בבית-המקדש על נקדת האבן שתיה שממנו השתת העולם כנ"ל. וזאת הקדשה ממשיכין לכל ארץ-ישראל, כי זה עקר קדשת ארץ-ישראל כנ"ל. ועל-ידי המוזה שקובעין בפתח הבית ממשיכין קדשה זאת לכל בתי בני ישראל, כי בשתי פרשיות של המוזה מבאר עקר האמונה כנ"ל. ושם כלול כל העשרת

הדברות, כמו שאמרו רבותינו ז"ל שכל העשרת הדברות כלולים בפרשת שמע, שעל-ידי זה נחברר המדמה וזכין לאמונה, שעל-ידי זה נמשך קדשת ארץ ישראל והבית המקדש שנה עקר תקון הבית וקיומו כנ"ל:

טו ועל פן קובעין המוזהה בפתח הבית, כי האמונה שהוא על-ידי ברור המדמה היא הפתח והשער שעל ידה נכנסין לדעת ולהכיר אותו ותברך, בבחינת "וארשתיד לי באמונה וידעת את ה'". כי אי אפשר לכנס אל הדעת דקדשה כי אם על-ידי אמונה פדוע, ועל-פן האמונה הוא בחינת הפתח והשער שעל ידה נכנסין לדעת אותו ותברך ולהתקרב אליו ולהכלל בו ותברך, בבחינת זה השער לה צדיקים וכו', בחינת "פתחו שערים ויבא גוי צדיק שומר אמינים", כי האמונה הוא על-ידי ברור המדמה והמדמה הוא הפתח והשער של השכל, כמו שאנו רואים גם בחכמות חיצוניות של המתקרים שמתחילין כל חקירות חכמתם על-ידי דמיונות של המדמה שמדמין ומקישין דבר לדבר עד שבאים אל חכמתם פדוע למי שבקו בהם קצת, שכל חכמתם על-ידי הקשים ודמיונות, ומחמת שהמדמה שלהם אינו מכבד על-פן הם נבוכים בכל החכמות, כי רב החכמות אינם ברורים אצלם, פדוע, ובפרט בהשגות אלקות שבוה אין יודעים

כלום, ועל-פן רבם נתעו ונבוכו מאד על-ידי בלבול המדמה עד שבאו לכמה כפירות וטעותים ואמונות פוזביות כל אחד לפי טעותו, והכל על-ידי בלבול המדמה שמשם התחלת חכמתם, כי המדמה אינו מכבד אצלם מחמת שלא זכו לקבלת התורה ולקבל בחינת רוח נבואה מצדיקי אמת, על-פן לא פסקה זהמתו וזהמת הנחש שהוא בלבול המדמה וכמו שמבאר בהתורה הנ"ל. וכן להפך בקדשה עם קדוש ישראל שזכו לקבלת התורה ולהתקרב לצדיקי אמת שיש להם בחינת רוח הקדש בכל דור שעל-ידי זה מתברר המדמה, שעל-ידי זה זכין לאמונה, על-ידי זה זכין לחכמות אמתיות של התורה הקדושה על-ידי המדמה דקדשה, על-ידי שמדמין מלתא למלתא שנמשך מבחינת שלש עשרה מדות שהתורה נדרשת בהן, שהם מקל וחמר מגורה שוה ונגנן אב, שהם הקשים דקדשה של דרכי התורה הקדושה, שעל-ידי זה נמשכין כל חדושי התורה והשגות אלקות של חכמי התורה האמתיים:

במצא, שהמדמה הוא בחינת פתח ושער של השכל, ועל-פן זכין על-ידי ברור המדמה לאמונה דקדשה שהוא עקר השער והפתח דקדשה כנ"ל, על-פן שם בפתח הבית קובעין את המוזהה, שהיא שתי פרשיות התורה שכלול בהם כל העשרת הדברות וכל

קבלת על מלכות שמים ועל מצות שפיל זה הוא בחינת רוח נבואה בחינת אמונה כפ"ל. ועל ידי זה מקדשין את פתח הבית שיהיה בבחינת פתח ושער השכל וההקמה דקדושה שהוא עקר קדושת הבית, בחינת ההקמה ופנה בית, הינו שישמשו קדושת ברור המדמה, שהוא בחינת האמונה הקדושה, שהוא בחינת קדושת הפתח והשער של ההקמה שהוא בחינת בית כפ"ל. שזו בחינת קדושת ארץ ישראל, קדושת הבית המקדש שממשיכין לתוך הבית כפ"ל:

יו ועל פן כסמיני פרשת המזוזה בקדושת ארץ ישראל, כמו שכתוב: "למען ירבו ימיכם וימי בניכם על האדמה וכו'". כי עקר המזוזה להמשיך קדושת ארץ ישראל שהוא קדושת הבית המקדש לתוך הבית כפ"ל. וזהו, למען ירבו ימיכם וכו', כי זה עקר החיות נאמרים, כי עקר החיות של האדם היא שכל יום מימי חייו תתחזק אמונתו יותר ויותר, הינו אמונת חדוש העולם שהוא עקר האמונה עד שיתחדש מחו ודעתו בכל יום בבחינת "חדשים לבקרים רבה אמונתך", כי רק זה נקרא חיים, בבחינת "וצדיק באמונתו יחיה", וכתוב, "ההקמה תחיה". כי אמונה והקמה דקדושה הם אחד, כי על ידי האמונה זוכין להקמה דקדושה וכל מה שמשיגין יותר חקמה מתחזקין יותר באמונה, כי זה עקר ההקמה דקדושה שביני ונתחכם שאינו

יודע כלל, רק יבין מרחוק כמה וכמה צריך להאמין בהאמת בה' ותברך ובצדיקי אמת, בבחינת מרחוק ה' נראה לי וכו', ובבחינת "אמרתי אהבמה והיא רחוקה ממני", כמו שכתב אדוננו מורנו ורבינו ז"ל שעקר ההקמה שישפיל שרחוק ממנו ההקמה וכו' וכמבאר כל זה במקום אחר. רק צריכין לחזור זאת פעמים אין מספר בכל יום, כי צריכין לחדש אמונתו בכל יום שזה עקר התחדשות המחזין בכל יום שזה עקר החיות כפ"ל. וזהו בחינת שתי פעמים של קריאת שמע שאומרים בכל יום ערב ובקר, שהם עקר האמונה הקדושה שמוסימין למען ירבו ימיכם וימי בניכם, כי זה עקר החיות כפ"ל. וזה צריכין לקבוע אצל פתח הבית שדרין בו, כי בהבית עקר חיות האדם כנראה בחוש פדי להמשיך אל הבית קדושת ארץ ישראל קדושת הבית המקדש שהוא בית חיינו שמשם עקר החיות כפ"ל, בחינת למען ירבו ימיכם וימי בניכם על האדמה וכו' וכפ"ל. וזה שאמר, איכא סבי בבבל תמה למען ירבו ימיכם על האדמה פתיב פינו דקחיו דמשפמי ומערכי בבית המדרש אמר וכו'. הינו שתמה איד מקבלין חיות בחינת לארץ הלא אין שום חיות כי אם בארץ ישראל וכו"ל. רק על ידי שראו שמושימין ומעריבין בבתי נבסיות ובבתי מדרשות, אמר הינו דאחינו להו. כי על ידי תורה ותפלה ועקר הוא קריאת שמע שאנו מושימין ומעריבין

בבתי כנסיות ובבתי מדרשות על-ידי זה ממשיכין קדשת ארץ-ישראל גם בחוץ-לארץ, וזה עקר חיותנו בגלות המור הזה שאנו בחוץ מבית חינו, וכמו שכתוב: "כי הפיצו אתם פגזים וכי זריתם פאצוץ ואהי להם למקדש מעט", אלו בתי כנסיות ובתי מדרשות, כמו שדרשו רבותינו ז"ל, ומשם צריכין להמשיך קדשת האמונה שהוא עקר החיות לכל בתי בני ישראל על-ידי קביעות המזוזה בבית הבית ובכ"ל:

יח וזה בחינת מה שכתוב בשלחן ערוך, אין הפתח היב במזוזה עד שיהיה לו שתי מזוזות ומשקוף, יש לרמוז שזהו בחינת השלשה דברים ששרשם בכבוד שמשם המשכת הנבואה, שהם חכם גבור ועשיר, כי אין הנבואה שורה אלא על חכם גבור ועשיר, כמבאר בהתורה הנ"ל. ואלו השלש בחינות שרשם בכבוד, כמו שמבאר שם. ומו שזוכה לכבוד דקדשה על-ידי הבחינות המבארים שם זוכה על-ידי חכמה גבורה ועשירות לרוח נבואה אמיתית דקדשה. אבל מי שפוגם בהכבוד ואינו משתדל בכל תנועותיו ומעשיו ונהגותיו בשביל כבוד ה' ותפוד רק הוא חפץ בכבוד עצמו, או הוא פוגם בחכמה גבורה ועשירות שהם השלשה דברים שדרדך האדם להתפטר ולהתגדל בהם, (כמובא בדברי יד), כמו שכתוב: "אל יתהלל חכם בחכמתו, גבור וכו', עשיר וכו'", ומשם

נמשכין הנביאי שקר שהם המנהיגים של שקר, כי כמו שעל-ידי הכבוד דקדשה, דהינו שבורחין מכבוד עצמו בתכלית ומשתדלים באמת רק להרבות בכבוד המקום ותפוד על-ידי זה זוכין לחכמה גבורה ועשירות דקדשה, דהינו שאין משתמשין עם החכמה והגבורה והעשירות בשביל כבוד עצמו כלל רק בשביל כבוד ה' ותפוד. ואז זוכין על-ידי זה לבחינת רוח נבואה שעל-ידי זה מתברר המדמה, שעל-ידי זה נמשכת האמונה הקדושה, שזה עקר מעלת התקבולות לצדיקים אמתיים כנ"ל. כמו כן לתפוד כל אחד כפי מה שפוגם בזה שפוגם בהכבוד ויש לו פניות בשביל כבוד עצמו ומקבל חכמה גבורה ועשירות בשביל כבוד עצמו, על-ידי זה נמשך עליו רוח שקר של בחינת נביאי השקר שזהו בחינת הרוח שקר של המנהיגים של שקר שעל ידם נתבלבל התדמה וכאים לאמונות פזביות והפל נמשך מחמת שהם רודפים אחר הכבוד ורוצים להרבות בכבודם בעשירות ובגבורה שיתגברו על כל מי שאינו חפץ להקניע תחת ממשלתם וכן בחכמה שיתקבלו לחכמים גדולים ועל-ידי זה הם תפוד מבחינת מנהיגי אמת שיש להם בחינת רוח התפוד. ועל-ידי זה מתבלבל המדמה ונפגם האמונה וכנ"ל. וזה מרמו בהדין הנ"ל שעקר קביעות המזוזה בשיש לתפתח שתי מזוזות

ומשקוף. כי שתי מזוזות ומשקוף שעל ידם עקר תקון פתח הבית הם בחינת שלשה דברים הנ"ל שעל ידם עקר תקון וברור המדמה שהוא בחינת הפתח כנ"ל, שהם בחינת חכמה, גבורה ועשירות. ועקר הוא החכמה שהוא למעלה מן הכל, שהוא בחינת המשקוף המנח ושוקף על שתי המזוזות, שהם בחינת גבורה ועשירות, שהם בחינת שני עמודים, בחינת תומכי ואוחזים אלהם, תומכים ואוחזים את המשקוף עליהם, שהוא החכמה שנושאים וטוענים אותה עליהם כי עקר היא החכמה האמתית, דהינו לידע אותו ותבדק, כמבאר שם בזה הפסוק בעצמו, כמו שכתוב: "אל תהלל חכם בחכמתו גבור בגבורתו עשיר בעשרו כי אם בזאת תהלל המתהלל השכל וידע אותי".

נמצא, שהתחיל בשלש, שהם, חכם, גבור ועשיר וסים בחד, שהוא מעלת החכמה והשכל שהוא השכל וידע אותי. כי בגבורה ועשירות אין בהם שום מעלה רק מה שהם תומכים ואוחזים את החכמה, כי עקר המעלה והתכלית הוא החכמה האמתית לשמו ותבדק שהוא השכל וידע אותי ואז יש מעלה גם להגבורה והעשירות כשמתנהגים עמהם לשם שמים רק בשביל כבוד ה' ותבדק ולא בשביל כבוד עצמו כלל וכל מעלתם הוא שהם אוחזים ותומכים את החכמה האמתית שעל ידי הגבורה הם מתגברים

על החלקים והמזוגים ועל ידי העשירות לפם פנוי לעסק בחכמה האמתית. ועל פן הגבורה והעשירות בבחינת שתי המזוזות שנושאים וטוענים עליהם את המשקוף שהוא בחינת החכמה שנקראת משקוף לשון השקפה ותבטוח, כי על ידי החכמה אמתית מביטין למרחוק, כי החכמה בחינת ראייה ותבטוח, כמו שכתוב: "ותפתחנה עיני שניהם", על שם החכמה נאמר. ועל פן שיש להבית שתי מזוזות ומשקוף שפרמזו על חכמה וגבורה ועשירות אז צריכין תקון המזוזה שהוא בחינת ברור המדמה, שהוא בחינת אמונה שמתברר על ידי תקון שלש בחינות אלו, שהם, חכמה, גבורה ועשירות דקדשה שמשם המשכת הרוח נבואה כשמשקבלים אותם בקדשה פראוי, כי המזוזה הקדושה, שהוא בחינת רוח נבואה, בחינת אמונה כנ"ל שנמשך מכל התקונים המבארים בהתורה הנ"ל הוא מתקנת שתי המזוזות והמשקוף והפתח הנעשה על ידם שהם החכמה והגבורה והעשירות שעל ידם נמשך בחינת נבואה ותבדק הבדמה שהוא תקון הפתח שעל ידי זה עקר האמונה הכל נתתקן על ידי שתי פרשיות שבמזוזה שהם פרשיות התורה שכל התורה כלולה בה שהוא עקר בחינת רוח נבואה של משה רבנו שנמשך מכל התקונים הנ"ל, על פן על ידה נתתקן הפתח עם כל הנ"ל ועל ידי זה נשלם האמונה וזוכין להמשיך

116

בחינת קדושת ארץ־ישראל לתוך הבית
וכו' פנ"ל:

יש וזה בחינת מה שנצטוו במצרים
”ונתנו מן הדם על שתי
המזוזות ועל המשקוף על הדלתים וכו'”.
פי מצרים מלאה גלולים ועבודה זרה
שנמשך מזהמת הנחש שהוא בלבול
המדמה, כמו שמבאר שם בהתורה הנ"ל
ובשעת יציאת מצרים שהיו צריכים
לצאת מזהמא זאת ולזכות לקבלת
התורה שהוא רוח נבואה שעל־ידי זה
פסקה זהמתו, שהוא בלבול המדמה,
כמו שמבאר שם, על־כן חמל עליהם ה'
יתרד ונתן עליהם מצות דם מילה ודם
פסח כדי שיהיה להם פח על־ידי זה
באותה שעה לצאת ממצרים לברך
מתקף זהמתו שהוא בלבול המדמה, פי
עקר אחיזת המדמה היא בהדמים ששם
חיות הגוף שמקבל על־ידי נפש החיני
שהוא הנפש הבהמיות שבאדם, שהוא
בחינת המדמה פגוע ומזון כל זה
בפסחים. ועל־כן על־ידי דם פסח ודם
מילה בררו הדמים שהוא בחינת ברור
המדמה, פי כל התרנגולות שבאים
מבהמות הם בשביל ברור המדמה שהוא
בחינת בהמיות שמשם באים כל
החמאים, חס ושלום, ועל־כן מביאין
בהמה לקרבן ושוחטין אותה ומכניעין
המדמה וזרקין הדם על גבי המזבח, פי
עקר אחיזת המדמה היא בהדמים, פי
המזבח שעמד בבית־המקדש שם ברור

המדמה, פי כל הרוח נבואה רוח הקדש
מקבלין מבית־המקדש וכנ"ל וה' יתברך
חמל עליהם שביאו הקרבן פסח
במצרים שיהיה נעשה תקון הקרבן גם
שם במצרים כדי להכניע זהמת מצרים
שהוא בלבול המדמה על־ידי זריקת דם
הפסח, על־כן צוה עליהם לתן מהדם על
המשקוף ושתי המזוזות של הבית של
ישראל שהם בחינת שלשה דברים הנ"ל,
שהם חכמה וכו' שמשם כל תקון
המדמה על־ידי רוח נבואה שנמשך
משם פנ"ל. פי דם קרבן פסח שנמשך
מתקון כל הבחינות הנ"ל, פי עקר יציאת
מצרים נמשך מבחינת והשלך לפני
פרעה והי לתנין שהוא תפלה בבחינת
דיון שמשם נמשכין התקונים הנ"ל עד
שנתברר המדמה ונכנע זהמת מצרים
וכו'. וכמו שמבאר שם ומשם נמשך
בחינת שחיטת הפסח. (וכמבאר במקום אחר
שתקון השחיטה, בפרט שחיטת הקרבנות הוא על־ידי פח
הפשה עו, שהוא התפלה בבחינת דיון, שהוא בחינת החליף
וכו' עין בהלכות שחיטה) על־כן על־ידי דם פסח
שנתנו על המשקוף ועל שתי המזוזות
תקנו הפתח והכניעו זהמת הנחש שהוא
בלבול המדמה שעל־ידי זה עקר יציאת
מצרים וכנ"ל:

כ וזה בחינת מה שכתוב במדרש פרשת
חיי שרה שזוכר עשר פעמים בני
חת בפרשה זאת בענין קניית המערת
המכפלה. ללמדך, שכל המכיר מקחו של
צדיק באלו קים כל העשרת הדברות, פי

מֵעֶרֶת הַמִּכְפֵּלָה הַיּוֹם הַנַּחֲלָה הַרְאִשׁוֹנָה
 שֶׁקִּנְיָה אֲבֵרָהּ אֲבִינוּ בְּאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, כִּי כָּל
 יָגִיעַת אֲבֵרָהּ אֲבִינוּ הָיָה כְּדִי לְזִכּוֹת
 לְאַחֲזֵת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, כִּי הוּא הַרְאִשׁוֹן
 שֶׁנִּגְלָה קִדְשָׁת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שְׂאִיתָא
 בְּזוֹהַר, תַּקַּל בְּתַקְלָא עַד דְּאִתְגַּלִּיא לֵהּ,
 כְּמוֹכָא בְּדַבְּרֵי ז"ל. אֲבָל מַחֲמַת חֲטָא
 אָדָם הַרְאִשׁוֹן אֶרֶץ־עַל־פִּי שֶׁהִבְטִיחוּ ה'
 יִתְבָּרַךְ לְמַן לִזְרֹעַ אֶת הָאֶרֶץ עֲדוֹן לֹא
 זָכָה בָּהּ בְּעַצְמוֹ וְהִצְרִיךְ לְקַנּוּת מֵעֶרֶת
 הַמִּכְפֵּלָה לְקַבּוּרַת שָׂרָה וְכוּ' וְזוֹ הָיָה גַם
 כֵּן בְּגַם נִפְלֵא מִה' יִתְבָּרַךְ שֶׁהוֹצִיא מְקוֹם
 קְדוּשׁ כְּזוֹ מִהַסְּמִיָּא אַחֲרָא, מֵעַפְרוֹן
 כְּמוֹכָא, כִּי עֶקֶר תַּקּוֹן הַקַּבּוּרָה הוּא
 בְּאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, כִּי עֶקֶר גּוֹרֵת הַמִּיתָה הוּא
 בְּשִׁבִיל תַּקּוֹן הַמְדוּמָה שֶׁנֶּאֱחָז בּוֹ זְהֻמַּת
 הַנְּחֹשׁ שֶׁהוּא בְּלִבּוֹל הַמְדוּמָה שְׂאִי אִפְשָׁר
 לְהוֹצִיבָהּ מִזֶּה בְּשִׁלְמוֹת כִּי אִם עַל־יְדֵי
 הַמִּיתָה שֶׁנִּגְזְרָה אִזּוֹ שֶׁנֶּאֱחָזוּ זְהֻמַּת הַנְּחֹשׁ
 עַל־יְדֵי חֲטָא עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרָע. כִּי
 עַל־יְדֵי הַמִּיתָה וְהַקַּבּוּרָה תִּתְבַּלֵּה הַזְּהֻמָּא
 וְיִקּוּם בְּגוֹף חַדָּשׁ בְּתַחִיבָה שְׂאִי יִהְיֶה חַדָּשׁ
 הָעוֹלָם שֶׁלְעֵתִיד וְאִזּוֹ תִּתְרַבֵּה וְתִתְגַּדֵּל
 הָאֱמוּנָה בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת בְּבַחֲיַנַּת
 חַדָּשִׁים לְבָקָרִים רַבָּה אֱמוּנָתָהּ, שֶׁנֶּאֱמַר
 הַעֲקֹר עַל עַת הַתַּחִיבָה שְׂאִי יִהְיֶה חַדָּשׁ
 הָעוֹלָם. וְעַל־כֵּן עֶקֶר תַּקּוֹן הַקַּבּוּרָה הוּא
 בְּאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, כִּי כָּל חַדָּשׁ הָעוֹלָם אַחַר
 הַתַּחִיבָה יִהְיֶה בְּבַחֲיַנַּת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ
 שֶׁמִּבְּאֵר שֵׁם, עַל־כֵּן הַמִּיתִים שֶׁבְּאֶרֶץ־
 יִשְׂרָאֵל חַיִּים תִּחְלָה, כְּמוֹ שֶׁאִמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ

ז"ל, כִּי עֶקֶר בְּרוּר וְתַקּוֹן הַמְדוּמָה שֶׁנִּעֲשֶׂה
 עַל־יְדֵי הַמִּיתָה וְהַקַּבּוּרָה הַכֹּל הוּא עַל־יְדֵי
 בַחֲיַנַּת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל שֶׁכָּל קִדְשָׁתָהּ בַּחֲיַנַּת
 תַּקּוֹן הַמְדוּמָה שֶׁהוּא שְׁלֵמוֹת הָאֱמוּנָה
 וְכַנ"ל. וְעַל־כֵּן הַשְׁתַּדְּל וְטָרַח אֲבֵרָהּ
 מְאֹד לְקַנּוּת אֶת מֵעֶרֶת הַמִּכְפֵּלָה בְּשִׁבִיל
 מְקוֹם קַבּוּרָה לְשָׂרָה וְלְכָל הָאֲבוֹת הַכֹּל
 בְּשִׁבִיל בְּרוּר הַמְדוּמָה שֶׁהוּא תַּקּוֹן
 הָאֱמוּנָה שֶׁזִּכְיָן עַל־יְדֵי קִדְשָׁת אֶרֶץ־
 יִשְׂרָאֵל בַּחֲיָיו וּבְמוֹתוֹ עַל־יְדֵי הַקַּבּוּרָה
 וְכַנ"ל וְעֶקֶר קִדְשָׁת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל הוּא
 עַל־יְדֵי כַּח מַעֲשֵׂיו עַל־יְדֵי שִׂידוּעֵין שֶׁה'
 יִתְבָּרַךְ בְּרָא אֶת הָעוֹלָם בְּעִשְׂרֵה מְאֻמְרוֹת
 וְעַל־כֵּן בְּנֵי חַת שָׂוָנוּ לְסַנֵּעַ לְאַבְרָהָם
 שֶׁקִּנְיָה מִקְחוֹ אֲחֵיזַת כֶּרֶקַע בְּאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל,
 עַל־כֵּן נִזְכְּרוּ עִשְׂרֵה פְעָמִים בְּגִנְיַת עִשְׂרֵת
 הַדְּבָרוֹת שֶׁהֵם בַּחֲיַנַּת עִשְׂרֵה מְאֻמְרוֹת, כִּי
 כָּל קִדְשָׁת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל הוּא עַל־יְדֵי
 הַעִשְׂרֵה מְאֻמְרוֹת עַל־יְדֵי שְׂמֵאֲמִינִים שֶׁה'
 יִתְבָּרַךְ בְּרָא אֶת הָעוֹלָם יֵשׁ מֵאִין בְּעִשְׂרֵה
 מְאֻמְרוֹת וְכַנ"ל שֶׁזֶּה זִכְיָן רַק עַל־יְדֵי
 עִשְׂרֵת הַדְּבָרוֹת שֶׁהֵם בַּחֲיַנַּת עִשְׂרֵה
 מְדַרְגּוֹת שֶׁל נְבוּאָה וְכוּ' וְכַנ"ל:

וְעַל כֵּן לְמַדוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל מִזֶּה לְכָל
 הַמְקוֹמִים מִקְחוֹ שֶׁל צְדִיק שֶׁהוּא
 כְּאִלוֹ קִיָּם עִשְׂרֵת הַדְּבָרוֹת, שֶׁהֵם בַּחֲיַנַּת
 רוּחַ נְבוּאָה כַּנ"ל שֶׁעַל־יְדֵי זֶה נִתְגַּלֵּה שֶׁה'
 יִתְבָּרַךְ בְּרָא אֶת הָעוֹלָם בְּעִשְׂרֵה מְאֻמְרוֹת
 עַל־יְדֵי שְׁתַּבְּרַר הַמְדוּמָה וְזִכְיָן לְאֱמוּנָה
 וְכַנ"ל, כִּי הַצְדִּיק בְּשִׁלְמוֹתָהּ מִקַּח הוּא
 מְבַרַר הַמְדוּמָה שֶׁבְּשִׁבִיל זֶה כָּל הַמִּשְׂאָ

ומתן שבעולם בשביל ברור האמונה שהוא על-ידי ברור המדמה, כמו שאמרנו, נשאת ונתת באמונה, כי כל שנוי הגננין שפכל החפצים שבעולם פלם הם ככל המדמה ששם כל הדמיונות ושם כל המשא ומתן שהוא מחמת שזה חפץ בחפץ פלוני וזה חפץ בזה ומחליפין זה עם זה או מוכרין זה לזה והפל הוא בבחינת פח המדמה ששם התשוקה והתקודה לכל החפצים כי השכל רחוק מכל זה. ועל-כן צריכין לשא ולתן באמונה כדי לברר ולפוד החפצים מזהמת הנחש שהוא בלבול המדמה שנאחזו בכל הדברים והצדיק שקונה מנחש בודאי קונה אותו וקנשה וכתהרה ומכר המדמה על-ידי זה על-כן המסוגלותו נחשב כאלו קים העשרת הדברות שהם בחינת רוח נבואה שעל-ידי זה עקר ברור המדמה, כי המקח של הצדיק הוא בבחינת ברור המדמה שנמשך מעשרת הדברות כג"ל שכל זה התחיל מהמקח של אברהם אבינו עליו השלום, שקנה אחזה ראשונה בארץ-ישראל ששם עקר ברור המדמה שעל-ידי זה עקר תקון האמונה וכג"ל, כי אברהם ראש למאמינים והוא העקר שהתחיל לזכר העולם מזהמת הנחש ולברר המדמה ולהתמיד האמונה בעולם:

וזה שנסמך אחר, וקים השדה והמערה אשר בו לאברהם וכו', פסוק ואברהם וקן בא בימים וכו'. כי עקר

הוקנה ואריכות ימים וזכין רק בארץ ישראל שהוא ארץ החיים, כמו שכתוב: "למען ירבו ימכם וכו' על האדמה" וכו' ל. ועל-כן עתה אחר שזכה אברהם לקנות אחזה נחלה בארץ-ישראל אז דיקא זכה בשלמות לוקנה ואריכות ימים דקדשה בחינת ואברהם וקן בא בימים שנסמך אחר זה, כי עקר הוקנה ואריכות ימים הוא כשזוכין לאמונה ותכמה דקדשה לחדש בכל יום כמו ודעתו בבחינת חדשים לבקרים וכו' שזה וזכין רק בארץ-ישראל כג"ל. ועל-כן נסמך, ואברהם וקן בא בימים אחר פרשת קנתי מערת המקפלה וכו' ל. וזהו שנסמך לזה, וה' ברך את אברהם בכל. כי עקר כל ההשפעות דקדשה הם בארץ-ישראל ששם ברור המדמה שעל-ידי זה יוצאין מזהמת הנחש שמשם כל עובד השפע חס ושלום, על-ידי שנתקלל או בעצבון האבלנה וכו' בזעת אפוד האכל להם, שמשם נמשך כל יגיעות ומרדות הפרנסה כמשא ומתן ול"ט מלאכות שכל היגיעות בשביל ברור המדמה מזהמת הנחש, (כמבאר לעיל כמה בענין המקור נסחו של צדיק כג"ל), אבל אברהם על-ידי שזכה לקדשת ארץ-ישראל, על-ידי שקנה נחלה בארץ-ישראל כג"ל, על-ידי זה, ואברהם וקן בא בימים, שהוא על-ידי שלמות האמונה והתכמה דקדשה שזכה על-ידי קדשת ארץ-ישראל שהם עקר החיות, כמו שכתוב: צדיק באמונתו יחיה, וכתוב,

דק קכ

התקמה תתנה. על־פני על־ידי זה, וה' בדרך את אברהם בכל, שנה לכל השפעות טובות ועשירות גדול תקדשה, כי זכה לברר הכל מזהמת הנחש שהוא לבול המדמה על־ידי קדשת ארץ ישראל וכו':

כא וזה בחינת בשבתך בביתך ובלכתך בדרך, שנאמר בקריאת שמע שהוא פרשת המזוזה שקובעין בבית, פי זה כלל גדול שעקר תקון האדם וכל העולמות התלויים בו הוא על־ידי בחינת התחדשות וכמו שהזכיר אדוננו מורנו ז"ל בקול רם בקול חזק מאד בעת שהוכיח אותנו ועורר והקיצ אותנו בדבריו הנוראים ואמר אז בזה הלשון, אלט מאר מען גיט זיין וכו', וכנדפס קצת מזה בסוף הספרי מעשיות, ענין שם, פי עקר התשובה בבחינת התחדשות, כמו שכתוב: השיבנו ה' אלקי וגשובה חדש ימינו וכו', וכתוב, תתחדש פגשר געורכי. ועקר הגלות מארץ ישראל וחרבן הבית המקדש וכל הצרות שסובלין בגלות הכל נמשך על־ידי שגפלו מבחינת התחדשות המחין לבחינת ישן בבחינת ונושנתם בארץ. ונושנתם' דיקא, דהינו שנושנו שם כאלו קדשת ארץ ישראל ישן נושן, חס ושלום, ועל־ידי זה היה כל החרבן כמבאר שם בפרשה ועל־פני מזהיר אותם שם באותה פרשה שזכרו הטוב את כל הנפלאות והנוראות שעשה עמם מיום מתן תורה שלא נשמע פזאת מיום

בריאת שמים וארץ, כמו שכתוב: פי שאל נא למים ראשונים וכו'. הנהיה בדבר הגדול הזה וכו' וכו' השמע עם קול אלקים מדבר וכו'. ומאחר שזכיתם בעצמכם לשמע קול דברי אלקים חיים, דהינו נבואה אמיתית על־ידי זה ראוי לכם להכניע ולבטל כל מיני כפירות ובלבולי אמונה שהם בחינת העבודה זרה והפסילים שגפלו אליהם, כמו שכתוב שם מקדם, והשחתם ועשיתם לכם פסל וכו'. פי על־ידי רוח נבואה זוכין לבטל כל בלבולי אמונה שנמשך מבלבול המדמה, פי זוכין לברר המדמה ולהאמין בחדוש העולם וזה צריכין להמשיך על עצמו בכל יום, פי ה' והברך מחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית. וכמו בן צריך האדם לחדש מחו בכל יום בבחינת חדשים לבקרים רבה אמונתך. וזה שפס' שם בפסוק, וידעת היום והשבות אל לבבך פי ה' הוא האלקים וכו'. וידעת היום' דיקא שצריכין לחדש הדיעה בכל יום בבחינה אשר אנכי מצוה היום הנאמר בקריאת שמע, שדרשו רבותינו ז"ל, בכל יום יתיה בעיניך בחדשים. וכן מס' שם בפרשה, ושמת את חקיו וכו' אשר אנכי מצוה היום וכו' ולמען תאריך ימים על האדמה וכו'. פי זה עקר קדשת ארץ ישראל שהנהגתה על־ידי השגחה ונפלאות שהוא בחינת חדוש העולם שלעתידי ששם יכולין לזכות לדעת הנה מי שזוכה להמשיך על עצמו בשלמות

נמצא, שעבודת איש הישראל בכל יום שהוא בשביל התכלית הנצחי הוא שימשיך על עצמו על-ידי עבודה זאת קדשת הדיש העולם שלעתיד. וכל השנויים שה' יתברך עושה בעולם בכל יום וכל הנלגולים והסבות נפלאות שמשבב בהמיו בתחבולותיו הנוראות לרמוז לנו רמזים בכל יום לקרבנו אליו יתברך, (כמו שמבאר בהתורה ויהי מקוץ וכו', ע"ש) הכל פאשר לכל כפי שיתתקן האדם וכל חלקי העולמות התלויים בו שיוכלו להתחדש לעתיד שיהיה לו חלק טוב בחדש העולם שלעתיד שהוא העולם הבא. ועל-פי ככל יום ויום נמשך התחדשות נפלא לנגמרי. וצריך האדם לשום לב לזה בכל יום, כמו שמבאר בהתורה ויהי מקוץ' על פסוק גדלת מאד וכו'. ואפלו מי שאין לו דעת להבין זאת פראוי צריך להאמין בזה על כל פנים שבכל יום נמשך חדשות לנגמרי כמו שאנו אומרים, בכל יום עושה חדשות וכו'. וזה בחינת "חדשים לבקרים רבה אמונתך", שצריכין שיהיה לו אמונה רבה להאמין בזה שה' יתברך מחדש עולמו בכל בקר, שזהו בחינת חדשים לבקרים (דבן הי"ב). ובחינת זאת, דהינו בחינת התחדשות, דהינו התחדשות המחין והאמונה הקדושה נמשך בכל יום בבחינת חדשים לבקרים. ובכל שני הזמנים שהם ראשי חדשים וימים טובים שבהם נמשך התחדשות המחין יותר

קדשת ארץ-ישראל שיופה להתחדש בכל יום ממש, מפל שפן בשני הזמנים הקדושים שהם שבתים וימים טובים וראשי חדשים (ובמקוץ כל זה משהותיו הקדושות) וזה עקר אריכות ימים בחינת יראת ה' תוסף ימים, בחינת זקן - זה קנה חכמה, בחינת למען ירבו ימיהם וימי בניכם על האדמה וכו'. וכמו שכתוב בפסוק הנ"ל, "למען תאריך ימים על האדמה וכו'". כי העקר הוא האמונה ועקר האמונה היא להאמין בחדש העולם הנ"ל. וזאת האמונה הקדושה צריכין להמשיך על עצמו בכל יום מהדש. כפי אותו יום כפי השנויים שבאותו היום בכלל ובפרט, כי אין יום דומה לחברו, כמבאר בכתבי האר"י ז"ל ומבאר בדברינו פמה פעמים, וכפי מה שתזקום באמונת הדיש העולם, כמו כן וזכים לחדש העולם שלעתיד, כמו שמבאר שם בהתורה הנ"ל. ובאמת הכל אחד, כי מי שזוכה לאמונה שלמה על-ידי התקרבות לצדיקי אמת הוא ממשך על עצמו בכל יום ובכל עת בחינת הדיש העולם של לעתיד, כי זה כל האדם שנברא רק בשביל זה, כי לא בא לזה העולם העובר כי אם לעבד את ה' ולהכיר אותו יתברך וכפי מה שיופה על-ידי מעשיו הטובים בן זכה לטוב אמתו ונצחי בעת שיהיה הדיש העולם שלעתיד שאז יהיה עקר קבול שכר עולם הבא שכל אחד מיישראל יש לו חלק שם, כי כל ישראל יש להם חלק לעולם הבא:

והעקר בראש השנה שאז יהיה חידוש העולם, כי בראש השנה נברא העולם ואז עקר בחינת ההתחדשות על כל השנה כולה כנ"ל. ועל-כן אז הוא בחינת שנה והתעוררות השנה וכן"ל. ועל-כן אז העקר שצריכין כל אחד להמשיך על עצמו בחינת חידוש העולם שלעתידי ועל-כן מוכיחין חידוש העולם שלעתידי בהשמונה עשרה, שגוהו כל ברפת זכרונות שמופזרין שם יום הדין הגדול שלעתידי שאז יהיה חידוש העולם, כמו שכתוב: צופה ומביט עד סוף כל הדורות וכו'. שאז יהיה חידוש העולם שלעתידי. ועל-כן צריכין לנסע לצדיקי אמת על ראש השנה לקבל מהם קדשה מבחינת רוח הקדש שלהם כדי לזכות בשלמות לאמונת חידוש העולם כדי שזכרה להמשיך על עצמו בחינת חידוש העולם שלעתידי בכל יום וכן"ל, דהיינו שיתחיל בכל יום מחדש ולא יפיל אותו שום דבר שגוה עקר התשובה כנ"ל, כי צריכין לידע ולהאמין שכל יום נעשה חדשות לגמרי וכן"ל. ובשביל זה עוסקין אז לגמור התורה ולחזור ולהתחילה וכן"ל. ועל-כן אז מומשיכין על עצמו מחדש קדשת ארץ-ישראל בבחינת "המיד עיני ה' אלקוד בה מראשית השנה וכו'":

כב וזה בחינת סבות שאז יוצאין מביתו לתוך הספה ואחר כך חוזרין לתוך הבית בשמיני עצרת ואז מסמין התורה וחוזרין ומתחילין אותה והכל

בחינה אחת, כי כבר מבאר שהתקון של ראש השנה נמשך עד שמיני עצרת, כמבאר בכתבי האר"י ו"ל וכל התקון הוא בחינת התחדשות כנ"ל בחינת חדש עלינו שנה טובה. 'חדש' דיקא. ועל-כן צריך כל אחד לחדש גם את קדשת ביתו שנמשך מקדשת הבית המקדש על-ידי המזוזה כנ"ל. שקדשה זאת נמשכת מכלל התורה שמתחלת ב' שהוא ב"ת דבראשית שהוא בחינת ראש בית. ועל-כן צריכין בכל שנה אחר יום פגור לצאת מביתו ולכנס לספה שהיא דירת עראי, שהוא בחינת שרש קדשת הבית, כי ספה הוא בחינת עניי כבוד, בחינת "וכבוד ה' נראה בעיניו" שנמשך מהתפלה בבחינת דין של הפעל פח שעוסק בזה בכל ראש השנה, כמו שמבאר שם, שמאלו העניי כבוד נמשכת הרוח נבואה מבין שני הפרובים שנגנס לשם הפהו הגדול ביום הפורים, כמו שכתוב: "כי בענן אראה על הכפרת". ומאלו העניי כבוד שהם שרש הנבואה, כמו שמבאר שם משם נמשך קדשת הספה, כמו שכתוב: כספות הושבתי וכו'. ופרשו רבותינו ו"ל שהם עניי כבוד. ועל-כן פשוטאין מהספה או דיקא מתחילין התורה בראשית, כי התורה, שהיא פלילית רוח נבואה, נמשכת מכבוד, כמו שמבאר שם, שהיא בחינת ספה שהיא עניי כבוד (וזה

שכתב ארזנו מודנו ורבונו ו"ל על סמוק, וצדק נסע סכתה וכן לו בית וכו', עני שם כי שדך למה):

כג נמצא, שאחר סבות ביום שמיני עצרת שאז גמר התקון של ראש השנה שיוצאין מושגה שעברה לואת השנה החדשה שעקר התקון התחדשות כג"ל. ועל-כן מתחילין אז התורה מחדש, כי עקר ההתחדשות הוא התחדשות הדעת והמוח שהוא כללית התורה הקדושה שצריכין להתחיל אותה עתה מחדש וכג"ל ועל-כן צוה אותנו ה' יתברך שגם קדשת בית שלנו נחדש או, כי אז בשמיני עצרת חזרין ונכנסין מהספה לתוך הבית שלנו. ועל-ידי זה אנו מושכינן קדשת ביתנו מחדש לגמרי על-ידי שצאנו מתוך הבית ונכנסנו לספה ששם שרש קדשת הבית שהוא קדשת התורה שמתחלת בב כג"ל ומשם אנו מושכינן קדשת הבית מחדש ואז אחר ימי הספה אנו חזרין ונכנסין לתוך הבית מחדש באותו היום שמיני עצרת שאנו מתחילין התורה בעצמה מחדש בבית דבראשית, כי הכל אהר כג"ל. ועל-ידי קדשת הספה הקדושה אנו מושכינן עלינו פח קדשה העליונה שגם בכל השנה פלה בכל עת שיוצאין מהבית לחוץ, הן לפי שעה קלה הן שיוצאין באיזה דרך ממש קרוב או רחוק שאז יגן עלינו קדשת הספה שהיא בחינת עניי כבוד שהגנו על ישראל בעת שהלכו בדרך במדבר. שעל-ידי זה יהיה הדרך והמלטול שיוצאין חוץ מהבית לפעמים יהיה הכל לטובה, כי בכל פעם צריכין

לחדש דעתו ומחו שהוא בחינת התחדשות קדשת ביתו ששם המשכת החכמה כג"ל, כי זה עקר מה שה' יתברך מסבב עם האדם כמה גליות ומלטולים לדרכים שמכרח לצאת חוץ מביתו, כי עקר קדשת האדם בתוך ביתו, כמו שכתוב: "כתפארת אדם לשבת בית". וכתוב, "אשרי יושבי ביתך וכו'". וזה כל שבח יעקב אבינו שהיה איש תם וישב אהלים הפך עשו שהיה יודע ציד איש שדה ששם בשרה בחוץ כל הקלקולים והפגמים מצויים, בחינת כי "בשרה מצאה", בחינת "נפול בשרה וכו'" (במובא זה בספרים). אבל אף-על-פי-כן אפלו איש הישראלי שהוא מסמרא דיעקב שהיה צריך לישב בביתו ואהלו תמיד ששם עקר הקדשה וכג"ל. אף-על-פי-כן בהכרח שיצא לחוץ לפעמים והכל לטובה בשביל התחדשות בחינת זבאה מאן דעיל ונפיק, שזהו בחינת כלל הירידות והעליות של כל אהר מישראל, כי הירידה בשביל העליה בבחינת ירידה תקלית העליה, אבל כל זה תלוי באמונה שלמה על-ידי התקרבות לצדיקים אמתיים שיש להם רוח נבואה שממושכינן אמונת הרוח העולם על כל אהר בשלמות בכל יום מחדש. עד שזוכין להמושף על עצמו קדשת הרוח העולם של לעתיד בכל יום וכג"ל, כי צריכין לידע ולהאמין שכל מה שעובר על האדם בכל יום ובכל עת ובכל שעה הכל

הוא חדושים נפלאים של הבורא היחיד
הקדמון והנרדף, שחדש עולמו יש מאין
המחלט בשביל האדם הפעל בחירה פרי
שזכה לרב טוב הצפון של חדוש העולם
לעתיד. ועל-כן עובר עליו מה שעובר פני
האדם וכפי היום וכפי המקום וכו', והכל
בשביל בחינת התחדשות ה"ל וכו' שאינו
נופל לידי זקנה וישן נושן חס ושלום,
כנ"ל. ויכול להתחדש בכל פעם לטובה
אפילו אם יעבר עליו מה. והעקר על-ידי
התקרבות לצדיקי אמת ולספריהם
הקדושים שזכו להתחדש בשלמות בכל
יום על-ידי קדשת ארץ-ישראל וכו"ל. וזה
בחינת בשבתך בביתך ובלכתך בדרך, פי
בהכרח שיצא האדם מן הבית שישם כל
קדשותו. וכשיצא מן הבית צריך שיניח
ידו על המזוזה. להמשיך על עצמו קדשת
המזוזה הקדושה שהיא קדשת האמונה
הקדושה להמשיכה על עצמו גם בחוץ
כל זמן היותו בחוץ הן לפי שעה הן
באווה דרך ממש. ואז בדרך שאין בו
מזוזה ממשית על עצמו קדשת האמונה
על-ידי בחינת סבה שהוא שרש קדשת
הבית שמגנה על האדם בדרך וכו"ל. ואז
זוכה על-ידי הדרך דיקא לחדש מחו
שהוא קדשת ביתו על-ידי זה דיקא, פי
זה כלל שתענוג תמיד אינו תענוג על-כן
התחדשות המחין הוא על-ידי בחינת
שנה תחלה, שהוא בחינת משא ומתן,
בחינת יציאה לדרך:

כתב

כד וזהו בחינת כלל גליות ישראל
שנתגרשו מארצנו ומבית
מקדשנו בית תינו לחוץ-לארץ שגחשב
שאנו שוכבים בחוץ ממש. בבחינת
תשתפכנה אבני קדש בראש כל חוצות,
וכמעט אבדה תקנותנו חס ושלום, לולא
ה' עזרתה לנו ששולח לנו בכל פעם
צדיקי אמת, שהם בחינת ראש בית
שמלמדים אותנו גם בחוץ, דהינו בבחינת
חוץ-לארץ, שגם שם נמשך עלינו קדשת
ארץ-ישראל, קדשת הבית-המקדש
בבחינת ואהי להם למקדש מעט. והעקר
על-ידי האמונה הקדושה שממשיכין
עלינו על-ידי רוח קדשם ועל-ידי זה הם
מכניסין אותנו בכל פעם מחוץ לפנים.
לבחינת בית שהוא קדשת הבית
המקדש, קדשת התורה שמתחלת בבית
בראשית ברא אלקים את השמים ואת
הארץ שהוא אמונת חדוש העולם, שזה
עקר קדשת הבית שעל-ידי זה נכנסין
מחוץ לפנים. וכו' שיתחזק בזה זוכה
שיתחזק כל הגלות לטובה, פי על-ידי זה
זוכה לבגון הבית לעתיד בהתחדשות
נפלא, פי אז יתיר עקר ההתחדשות
לטובה בשלמות נפלא, כמו שכתוב:
"הנני עשה תדשה עתה תצמח", וכן
הרבה. וכל זה הוא בכלליות ישראל וכן
הוא בפרטיות בכל אדם ובכל זמן שכל
העליות וירידות ובשעת הירידה הוא
בבחינת ונפיק, בחינת ובלכתך בדרך

יורה דעה

שיוצא לחוץ מבית שהוא גבול הקדשה וכשהוא מתחזק אז עלידי הקוף אמונתו שאין שום יאוש בעולם ומאמין שה' יתברך עושה נפלאות חדשות בכל יום והכל יתהפך לטובה בכה הצדיקי אמת שזכו להתחדשות נפלא בכל עת אזי זוכה שהידידה היא תכלית העליה, כי עלידי הידידה בחינת נפיק, עלידי זה דיקא יתחדש מוח ודעתו ויחזור ויכנס לביתו מחדש. ועלכן בכל פעם שחוזרין ונכנסין מחוץ לבית צריכין להניח ידו על המזוזה ולהמשיך על עצמו קדשת המזוזה שהיא קדשת הבית מחדש. כמו שבכל שנה יוצאין מבית לספה כדי לחדש קדשת ביתו כנ"ל. ומשם ממשיכין הקדשה לחדש מוחו שהוא קדשת ביתו בכל צאתו ובואו, שזהו בחינת בשבתך בביתך ולכתך בדרך שהזכיר אותנו לדרך בתורתו ואמונתו, כמו שכתוב: ודברתם עם בשבתך וכו', הינו כנ"ל:

די קוב:

בו וזה: "נגמם ויגד ויבו עשו וכו'". שקם והלך ולא נשק המזוזה, כמובא. שכל זה נסמך לפסוק, ויעקב איש תם יושב אהלים. ואיתא בגילקוט הראובני שזהו סוד מזוזות שהוא בחינת אמת, עין שם דבר נפלא, כי כל פגם עשו הוא שהיה איש שדה שהוא הפך קדשת הבית שקבוע בו מזוזה, שהוא בחינת יעקב איש תם יושב אהלים. ועקר הפגם שלא נשק המזוזה, הינו שלא המשיך על עצמו קדשת המזוזה כשיצא לחוץ לשדה, כי איש הישראלי שהוא מסמרא דיעקב איש תם אפלו כשיצא לחוץ מניח ידו על המזוזה ועלידי זה ממשיך קדשת המזוזה גם בהיותו בחוץ עלידי כח קדשת ספה שהוא גם בן בחינת יעקב, בחינת "ויעקב נסע ספתה ויבן לו בית"

שהוא גבול הקדשה וכשהוא מתחזק אז עלידי הקוף אמונתו שאין שום יאוש בעולם ומאמין שה' יתברך עושה נפלאות חדשות בכל יום והכל יתהפך לטובה בכה הצדיקי אמת שזכו להתחדשות נפלא בכל עת אזי זוכה שהידידה היא תכלית העליה, כי עלידי הידידה בחינת נפיק, עלידי זה דיקא יתחדש מוח ודעתו ויחזור ויכנס לביתו מחדש. ועלכן בכל פעם שחוזרין ונכנסין מחוץ לבית צריכין להניח ידו על המזוזה ולהמשיך על עצמו קדשת המזוזה שהיא קדשת הבית מחדש. כמו שבכל שנה יוצאין מבית לספה כדי לחדש קדשת ביתו כנ"ל. ומשם ממשיכין הקדשה לחדש מוחו שהוא קדשת ביתו בכל צאתו ובואו, שזהו בחינת בשבתך בביתך ולכתך בדרך שהזכיר אותנו לדרך בתורתו ואמונתו, כמו שכתוב: ודברתם עם בשבתך וכו', הינו כנ"ל:

כה וזהו בחינת מה שלפעמים נתגרש אחר מביתו לאוהו זמן ואחר כך חזר לביתו והכל לטובה וכו' כנ"ל:

בו וזהו בחינת מזמור שיר חננת הבית שאומרים בכל יום, כי בחינת חננת הבית, שהוא בחינת חננת הבית המקדש, שהוא בחינת התחדשות המחין צריכין להמשיך בכל יום מחדש. ועלכן מוציין שם ביותר מענגן ההתחזקות שמשבחין לה' יתברך שהיה בערו להתחזק ולכלי ללל בשום אפן כמו שכל

לקוטי הלכות

הלכות מוזה

יורה דעה שנט

וכנ"ל. אבל עשו ההפך מפל זה בשיצא לחוץ אינו מניח ידו על המוזה, כי אין לו אמונה ועל-כן הוא איש שרדה ממש, כי עשו בבחינת פגם מוזה דגופא שהוא הפך מוזה דנשמתא, שהוא בחינת הקל קול יעקב שעל-ידי זה ידו אחזת בעקב עשו וכו', במבאר כל זה בהתורה הנ"ל. שכל קדשת האמונה נמשך על-ידי בחינת הקל קול יעקב וכו', ענין שם. ועל-כן היה כל פגם עשו על-ידי אכילה שאמר, הלעיטני נא וכו' וכו'. ועל-כן מקשר ונשמך יפה כל פרשה זאת על-ידי כל הנ"ל:

ועל פן קובעין המוזה כדי להמשיך עשירות אל הבית כדי לתקן פגם החכמה שהוא בחינת חכמת המספן בזויה. ועל-ידי המוזה, שהוא בחינת עשירות, נתתקן, ועל-ידי זה נתתקן הבית שקיימו תלוי בתקון החכמה כנ"ל. וכן איתא במקומות אחרים בדברי רבנו שהחכמה תלויה בעשירות, בחינת "הון עשיר קרית עזו" (בסיון טו), ענין שם. וכן במקום אחר ועל-ידי העשירות שנמשך על-ידי המוזה נשמך הבית. כי עשירות הוא שלמות הנפש ושמירתה כדאיתא בדברי רבנו (בסיון טז) וזה בחינת "וברך ה'" - בממון. "וישמך" - מן המזיקין, היינו שעל-ידי הממון נשמך מן המזיקין, כי הממון הוא שמירת הנפש:

הלכות מוזה

הלכה א

קביעות מוזה בבית

על פי מה שכתב רבנו (בסיון רטו) שצריך לבנות הבית בחכמה בבחינת בחכמה יבנה בית, אבל בשבונה בלא חכמה מתמסכן בחינת פגם החכמה, בחינת חכמת המספן בזויה. ועל-כן על-ידי מצות סכה יכולין לבנות ולא יקו, כי סכה הוא בחינת בינה שעל ידה יכולין לבנות, ענין שם:

ועל פן סבת החג פטור מן המוזה, כי כל כח המוזה, שהוא בחינת תקון החכמה נמשך מבחינת סכה, שהוא בחינת השכל כנ"ל. ועל-כן הסכה בעצמה גוראי פטורה מן המוזה, כי משם נמשך כל תקון הבית, דהינו השכל, כמו שכתב רבנו בחינת יעקב נסע סבתה וכן לא בית, ענין שם. ועל-כן כל דיני מוזה כדון הספר תורה בכל דיניה וגם הוא כלולה מכל התורה, כי "שמע" - והיה אם שמוע" הוא כלליית כל התורה, כי בחינת מוזה הוא בחינת התורה שיצאת מבחינת סכה שעל-ידי זה מתקנין הבית בחינת בחכמה יבנה בית, שזה נמשך מבחינת סכה כנ"ל

וזה בחינת מוזה, כי איתא בדברי רבנו (בסיון טז) שהמוזה הוא בחינת עשירות, כמו שכתוב: והיה שד"י בצריך וכסף תועפות לך, ענין שם:

יורה דעה

ישראל עם קדוש מן החיצונים, כי המזוזה היא בחינת שם ה', כי עקר שם ה' היא התורה, כי אוריתא שמא דקדשא בריך הוא. והמזוזה היא שתי פרשיות התורה

שהם כלליות כל התורה, כי שמע - והיה אם שמוע הם קבלת על מלכות שמים וקבלת על מצות, שזהו כלליות כל התורה, בחינת שם ה', כי אוריתא שמא דקדשא בריך הוא כנ"ל. ובפרט פסוק שמע ישראל, שהוא שם ה' ממש,

כביכול, בחינת ה' אלקינו ה' אחד, שזה עקר שם ה' יתברך שמו, כביכול, ועל-כן מצוה עלינו לקבוע שתי פרשיות אלו, שהם בחינת שם ה' אצל פתח הבית כדי שיהיה נשמר הבית מן החיצונים. כי

המזוזה שהיא בחינת שם ה', הוא מאיר להבית בבחינת ראש בית כנ"ל. ועל-ידי זה נשמרין מן החיצונים, שהם בחינת שם הממאזה הפך שם ה' כנ"ל. וזה בחינת שם שד"י שבמזוזה, כי שם שד"י הוא

בחינת צדיק יסוד עולם בדיע. וצדיק יסוד עולם בחינת שם שד"י הוא בחינת הראש, בחינת שם ה' המאיר להבית, שזה עקר בחינת מזוזה שהיא

בחינת שם ה' כנ"ל, כי אי אפשר שיהיה נמשך שם ה' להאיר להבית כי אם על-ידי בחינת צדיק יסוד עולם שהוא הפאר והראש של כל הדורות, שהוא בבחינת שם שד"י. וכמבאר הטיב

במאמר הנ"ל. ועל-כן המזוזה שהוא בחינת שם ה', היא מאירה להבית

שמשם התורה, כמו שכתוב: "ואל תפוש תורת אמוך". בחינת אם לפניך, ענין כל זה בדברי רבנו על פסוק ויעקב נסע סבתה, ענין שם:

הלכה ב

על-פי מה שכתב רבנו ז"ל הריני פפרת משבבו במאמר המתחיל "בראשית לעיני כל ישראל", ענין שם הטיב. (בלקוטי תניא סימן טו):

והיוצא משם שהצדיק האמת הוא הראש בית והוא מאיר להבתים של ישראל והראש הזה המאיר להבית הוא בחינת שם ה', בחינת ה' אחד ושמו אחד. והוא בחינת מחין והוא בחינת מאורי אור, בחינת מאור עינים והוא מאיר להבית, הינו להבית המקדש ולכלליות הבתים של ישראל, ועל-ידי זה נצולין הבתים משרפות אש, שזה בחינת מאורי אש חס ושלום, שהם כנגד מאורי אור, שהם הפך שם ה', כי מאורי אש הם בחינת שם הממאזה של החיצונים ועל-ידי מאורי אור שהוא בחינת הראש בית הנ"ל, בחינת שם ה', על-ידי זה נצולין הבתים מבחינת מאורי אש, שהם בחינת שמות החיצונים וכו' כנ"ל, ענין שם כל המאמר הטיב:

א וזה בחינת מזוזה שמצוה לקבועה בפתח הבית ועקר המצוה היא בשביל שמירה כדי שיהיו נשמרים

לקוטי הלכות

הלכות מוזהב ב

יורה דעה שסא

ושמרת אותו משמות הממאה של החיצונים, על-ידי שם שד"י שבמוזהב שהוא בחינת צדיק יסוד עולם שהוא הראש והפאר פנ"ל. ועל-ידי זה נעשה בחינת בראשית ראש בית שהראש מאיר להבית ועל-ידי זה נשמר הבית פנ"ל:

ב וזה בחינת שמצוה לקבע המוזהב בשליש העליון של הפתח, כי איתא שם בסוף דברי המאמר הנ"ל שגם הדור האחרון נמשך מהצדיק והראש הנ"ל. וגם כל הדורות נמשכין ממנו בבחינת קרא הדורות מראש וכו', ענין שם. ועקר ההדור הם ישראל שהם השליש מבני נח בחינת שם בחינת שם ה', ענין שם היטב ותבין, כי הוא ענין עמוק נפלא ונורא מאד מאד. כדרך רבנו הקדוש זכר צדיק לברכה, הריני כפרת משכבו, שכל דבריו נפלאים ונוראים מאד עמוק עמוק מאד, אשרי הזוכה להבינם בפשיטות על כל פנים, ענין שם היטב. וזה בחינת קביעות המוזהב בשליש העליון של פתח הבית, כי המוזהב שהיא בחינת שם ה' שמאורה להבית על-ידי צדיק יסוד עולם שהוא בחינת שד"י שבמוזהב, שהוא בחינת צדיק יסוד עולם, שהוא בחינת הראש והפאר פנ"ל. שמומנו נמשך כל הדורות וכל הפאר וההדור להבית שזה הוא בחינת הדור האחרון, כי אחרון הוא בחינת הבית, בחינת מלכות, בחינת רחל היתה ופת תאר וכו' פידוע. ועל-כן

הייחוד

קביעות המוזהב היא בשליש העליון, כי שם עקר ההדור שנמשך מהראש בית, כי עקר ההדור הוא בבחינת שלישי העליון. בבחינת הדור מצוה עד שלישי כמבאר שם במאמר הנ"ל. וזה השלישי שהוא עקר ההדור הוא בודאי שלישי העליון, כי הוא עליון ומבחר מכלם, כי שם עקר ההדור פנ"ל. ועל-כן המוזהב, שהיא בחינת שם ה' שמאיר על-ידי צדיק יסוד עולם פנ"ל, מקומה בשליש העליון של פתח הבית ששם עקר ההדור, שהוא בחינת שם ה' פנ"ל, כי הדור מצוה עד שלישי שהוא השליש מבני נח, שהוא בחינת שם ה' פנ"ל, וענין שם ותבין. ועל-כן מקום קביעות המוזהב בפתח הבית, כי שם מאיר הצדיק להבית בבחינת פתח עינים. עינים זה בחינת מאורי אור, בחינת מאור עינים הם מאירין בפתח הבית בבחינת פתח עינים, כי שם עקר ההארה. והשאר נשפח ממנו כי לא נכתב בזמנו תכף):

ג נמצא, שעל-ידי מוזהב נשמר הבית משם הממאה. ועל-ידי זה נשמר הבית משרפות אש, כי השרפות נמשכין מבחינת שם הממאה, שהוא בחינת מאורי אש פנ"ל. וזה שמוכא לומר תקון חצות אצל המוזהב, כי חצות הוא תקון להציל משרפות, כמבאר שם היטב במאמר הנ"ל. ועל-כן טוב לומר חצות אצל המוזהב, כי הם בחינה אחת, כי

על־ידי אמירת חצות וזכין לשום פֿאר תחת אִפֿר שְׁהִיָּה נְמוֹשֵׁד הָאָרֶת הַצַּדִּיק בְּחֵינֵת פֿאר בְּחֵינֵת מְאוּרֵי אור, בְּחֵינֵת שֵׁם ה' תחת אִפֿר, הֵינּוּ מְאוּרֵי אֵשׁ, הֵינּוּ שְׂמֵאוּרֵי אֵשׁ יִתְבַּטְּלוּ וְיִתְגַּבְּרוּ וְיֵאָדְרוּ הַמְּאוּרֵי אור, בְּחֵינֵת פֿאר שֶׁהוּא בְּחֵינֵת שֵׁם ה', כְּמִבְּאֵר שֵׁם, עֵינַן שֵׁם. וְזֶה גַּעֲשֵׂה עַל־יְדֵי תַקוּן חֲצוֹת, כְּמוֹ שְׂמִבְּאֵר שֵׁם. וְזֶה גַם כֵּן בְּחֵינֵת מְזוּזָה, שֶׁהוּא בְּחֵינֵת שֵׁם ה', בְּחֵינֵת פֿאר, בְּחֵינֵת מְאוּרֵי אור, שֶׁהוּא מְאוּרֵה לְהַפִּיחַ שְׁעַל־יְדֵי זֶה נִבְנְעִין וְנִתְבַּטְּלוּ מְאוּרֵי אֵשׁ, שֶׁהֵם בְּחֵינֵת שֵׁם הַמְּמַאֲה, כִּי עַל־יְדֵי שֵׁם ה' בְּחֵינֵת מְזוּזָה הֵם נִבְנְעִין וְנִתְבַּטְּלוּ. נִמְצָא, שֶׁמִּצְוֹת מְזוּזָה הִיא בְּחֵינֵה אַחַת עִם תַּקוּן חֲצוֹת. וְעַל־כֵּן טוֹב לומר תַּקוּן חֲצוֹת אֲצֵל הַמְּזוּזָה כֵּן"ל:

ד וְזֶה בְּחֵינֵת שְׁבֻעוֹת שְׂאוֹ מִקְבְּלוֹן אֶת הַתּוֹרָה שֶׁהוּא בְּחֵינֵת שֵׁם ה' כֵּן"ל. וְעַל־כֵּן נוֹהֲגִין לְהִיּוֹת גְּעוּרִין כָּל הַלַּיְלָה. וְלַעֲסֵק בַּתּוֹרָה, כִּי הַשְּׁנָה הִיא בְּחֵינֵת הַסְּתַלְקוֹת מְאוּרֵי אור שֶׁהֵם בְּחֵינֵת מַחִין, בְּחֵינֵת מְאוּר עֵינַיִם, כִּי בְּשַׁעַת שְׁנָה נִסְתַּלְקִין מְאוּר עֵינַיִם וְנִסְתַּלְקִין הַמַּחִין שֶׁהֵם בְּחֵינֵת מְאוּרֵי אור הַנְּמַשְׁכִּין מִשֵּׁם ה' כֵּן"ל. וְעַל־כֵּן עָקֵר הַשְּׁנָה בַּלַּיְלָה, שֶׁהוּא בְּחֵינֵת מְאוּרֵי אֵשׁ, בְּחֵינֵת דִּינַיִם, בְּבְחֵינֵת וּבְעֶרֶב יִתְהַוֶּה כְּמֵרָאָה אֵשׁ לַיְלָה וְכו', כִּי בְעֶרֶב הוּא שְׁקִיעַת הָאור כְּמֵעֶרֶב שֶׁהוּא בְּחֵינֵת הַסְּתַלְקוֹת מְאוּרֵי אור,

כְּמִבְּאֵר בַּתְּחִלַּת מְאִמֵר הַנ"ל. וְעַל־כֵּן אֵין הוּא זְמַן שְׁנָה שֶׁהוּא בְּחֵינֵת הַסְּתַלְקוֹת מְאוּר עֵינַיִם, שֶׁהֵם בְּחֵינֵת מְאוּרֵי אור כֵּן"ל. וְעַל־כֵּן בְּשְׁבֻעוֹת שְׂאוֹ צְרִיכִין לְקַבֵּל הַתּוֹרָה, שֶׁהִיא בְּחֵינֵת שֵׁם ה', בְּחֵינֵת מְאוּרֵי אור, עַל־כֵּן גְּעוּרִין כָּל הַלַּיְלָה כְּדֵי לְהַכְנִיעַ אֶת הַשְּׁנָה שֶׁהוּא בְּבְחֵינֵת מְאוּרֵי אֵשׁ כֵּן"ל כְּדֵי לְהַפִּיחַ לַיְלָה לְיוֹם כְּדֵי שִׁיתְגַּבְּרוּ בְּחֵינֵת מְאוּרֵי אור שֶׁהֵם הַפֶּד הַשְּׁנָה, בְּחֵינֵת מְאוּר עֵינַיִם כְּדֵי שְׁנוּבְהָ לְקַבֵּל הַתּוֹרָה, שֶׁהִיא בְּחֵינֵת שֵׁם ה', בְּחֵינֵת מְאוּרֵי אור, בְּחֵינֵת מְאוּר עֵינַיִם. כִּי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה הִיא בְּבְחֵינֵת תְּלַת גִּוְגִין דְּעֵינָא וְכַת עֵינַן, בְּחֵינֵת טַעְמִים, נְקֻדּוֹת, תְּנִיּוֹת, אוֹתִיּוֹת, כְּמִבְּאֵר בְּמִקּוֹם אַחֵר, וְעַל־כֵּן בְּפֶקֶד אוֹכְלוֹן מְאִכְלוֹ חֵלֶב בְּחֵינֵת דָּם נְעָפֵר וְנַעֲשֵׂה חֵלֶב כְּמִבְּאֵר. כִּי דָם נְעָפֵר וְנַעֲשֵׂה חֵלֶב זֶה בְּחֵינֵת שְׁנוּבְנְעִין מְאוּרֵי אֵשׁ וּמִתְגַּבְּרִין מְאוּרֵי אור, כְּמִבְּאֵר הַיָּטִב בְּהַלְכוֹת בְּשֵׁר בְּחֵלֶב, עֵינַן שֵׁם. וְזֶה שְׂמוּבָא בְּמִדְרָשׁ שְׂקִבְלַת הַתּוֹרָה הִיָּה עַל־יְדֵי מִצְוֹת בְּשֵׁר בְּחֵלֶב, כִּי עַל־יְדֵי זֶה לֹא יָבִילוּ הַפּוֹלָאֲכִים לְקַמְרַג עַל קַבְלַת הַתּוֹרָה, כִּי הַשֵּׁם יִתְבַּרְךְ אָמֵר לָהֶם, וְהִלֵּא אֲבֻלְתָּם בְּשֵׁר בְּחֵלֶב בִּימֵי אֲבֻרְתָּם, עֵינַן שֵׁם. כִּי עַל־יְדֵי שִׁישְׂרָאֵל נוֹהֲרִין מִבְּשֵׁר בְּחֵלֶב, שְׁעַל־יְדֵי זֶה וְזָכִין שְׂלֵא יִתְגַּבְּרוּ מְאוּרֵי אֵשׁ וְאֵין מִתְגַּבְּרִין מְאוּרֵי אור, כְּמִבְּאֵר לְעֵיל בְּהַלְכוֹת בְּשֵׁר בְּחֵלֶב, עַל־יְדֵי זֶה וְזָכִין לְקַבֵּל הַתּוֹרָה שֶׁהוּא בְּחֵינֵת שֵׁם ה', בְּחֵינֵת מְאוּרֵי אור כֵּן"ל:

הלקה ג

א על פי המאמר "ובן ה' אלקים את הצלע" בלקוטי הראשון בסיומן ס"ז:

והכלל, כי צריכין לשמור את הנפש מאד ועקר שמירת הנפש הוא על ידי הכבוד, כי הנפש מלבשת בכבוד וכו' וצריכין לראות שיהיה פנים להכבוד וכו' וכשנפגם הכבוד ואין לו פנים אזי נזמלין כבוד העני פנים שבדור וכו' ואז המלכות בבחינת צדק וכו' וצריך להמשיך בחינת ה' שיהיה געשה מצדק צדקה וכו', עני שם כל זה היטב:

ב וזה בחינת מזוזה שהיא שמירה, הינו שמירה להנפש, כי העקר לשמור את הנפש המלבשת בהכבוד, כי הבית שם עקר השראת הכבוד, כי עקר כבודו של אדם הוא רק בביתו, כמו שכתוב (ישעיה מד י), "בתפארת אדם לשבת בית". שעקר הכבוד והתפארת של כל אדם הוא בביתו, כי הבית הוא בחינת מלכות, בחינת בית מלכות, כי חלק המלכות שיש לכל אחד הוא בביתו, בחינת (אסתר א), "שרר בביתו". ומלכות הוא בחינת כבוד, בחינת מלך הכבוד. וזה בחינת (תהלים מד): "כל בביתה בת מלך פנימה". שעקר בחינת כבוד המלכות הוא בפנים בבית. ועל פן נקראת הגדלה וההתנשאות בשם בית, כמו שכתוב: ויהי כי יראו המלודות את האלקים ויעש להם

בתיים. ודרשו רבותינו ז"ל, בתי כהנה ובתי מלכות. כי בית הוא בחינת כבוד, בחינת מלכות כנ"ל ועל פן אמרו רבותינו ז"ל, ביתו זו אשתו. כי הבית הוא בבחינת תיה אשה שהוא בחינת הכבוד, שהוא אם כל חי ששם מלבשין כל הנפשות כנ"ל במאמר הנ"ל. ועל פן קבוצ הנפשות, דהינו משפחה נקרא בשם בית, כי נקראין בית אב. וכמו שכתוב: "בית ישראל בית אהרן וכו'". כי כל הנפשות מלבשין בהבית שהוא בחינת כבוד אם כל חי כנ"ל ומחמת שהנפש מלבש בהבית, שהוא בחינת כבוד כנ"ל, על פן צריך הבית שמירה גדולה, כי צריכין לשמור מאד את הנפש המלבשת בהכבוד כנ"ל. והעקר שצריכין לראות שיהיה פנים להכבוד שלא יינקו ממנו העני פנים שהם בחינת כלבים עני נפש, שהם המנהיגים והמושלים של שקר:

ג וזה בחינת מזוזה, כי על ידי המזוזה שקובעין להבית, על ידי זה ממשיכין בחינת פנים להבית שהוא בחינת כבוד, כי המזוזה הוא שתי פרשיות של קריאת שמע. וזה ידוע שעקר המושכת המחין והרעת הוא על די קריאת שמע, כמבאר בפנינות. ועקר הפנים הוא המחן והרעת בבחינת חכמת אדם תאיר פניו וכמבאר במאמר הנ"ל. שעקר שלמות הכבוד כשהכבוד הוא אצל המכניז מדע שאז יש להכבוד פנים דקדשה, כי עקר הפנים הוא הרעת כנ"ל

16

יורה דעה

ועליבן צריך לבנות את הבית בחכמה, כמו שכתוב (משל טו): "בחכמה יבנה בית ובתבונה יתבונן ויבדעת חדרים ימלאו". כי צריך להמשיך המחון שהם חכמה בינה ודעת להבית ולכל חדריו כדי שיהיה להבית שהוא בחינת כבוד פנים כנ"ל כדי שיהיה נשמר הנפשות שבתוכו. וזה געשה עלידי המנוחה, שהיא שתי פרשיות של קריאת שמע שהם בחינת מחון כנ"ל. ועליבן המנוחה הוא שמירה, כי עלידי המושכת הפנים להכבוד, שהוא בחינת בית, עלידי זה נשמר הנפש שבתוכו וכנ"ל:

ד ועל פן אמרו רבותינו ו'ל: כל העוסק בבנין מתמסכן. ואיתא ברברי רבנו ו'ל שהוא גם לשון סנה, כי בודאו יש סנה גדולה בשבונין בית שהוא בחינת כבוד, כי אולי בא הכבוד בשביל הסתלקות הנפש חס ושלום, שמסתלקת עלידי הכבוד כנ"ל, כמבאר במאמר הנ"ל ועליבן צריכין לזהר מאד לבנות הבית בחכמה לשם ה' כדי להמשיך פנים להכבוד כדי שיהיה כבוד ה' מלא את הבית הנבנה לשם ה' ואז אדרבה, וזכין לקבל נפשות עלידי הבית, בבחינת (תהלים טח) "אשתד כנפן פריה בירכתי ביתך בניד בשתלי ויתים וכו'", כי שם כלבשיון כל הנפשות כנ"ל:

ה ועל פן קביעת המנוחה אצל הפתח, כי הפתח הוא פני הבית, כמו שפרש רש"י שהפתח נקרא פנים. וכמו

שמבאר בגמרא לענין קביעת מעשר שאינו נקבע עד שיצאה פני הבית, דהינו הפתח דיקא, כי עקר המושכת הכבוד להבית הוא עלידי הפתח בבחינת (תהלים טו) שאו שערים ראשיכם והנשאו פתחי עולם ויבא מלך הכבוד וכו'. וזה שבקש דוד המלך עליו השלום, "פתחו לי שערי צדק אבא בם אודה יה וכו'" (תהלים קיח). כי כל זמן שאין ממושיכין בחינת פנים לפתח הבית, שהוא בחינת כבוד, אני המלכות נקרא צדק, כמבאר במאמר הנ"ל. ואז יש ניקה להחיצונים, כמבאר במאמר הנ"ל. ועליבן אז השער סגור כדי שלא ינקו החיצונים העני פנים מן הכבוד, בבחינת השער הזה והיה סגור ששת ימי המעשה וביום השבת יפתח וביום החדש יפתח, כי בששת ימי המעשה שאז יש להחיצונים ניקה, אז השער סגור, בבחינת "וירחו סגרת ומסגרת וכו'", כמובא. אבל ביום השבת וראש החדש וכיוצא שאז נמושיכין מחון להמלכות בחינת פנים, בחינת ואנפאה נהירין בנהירו עלאה, אז נפתח השער, בבחינת "וביום השבת יפתח וביום החדש יפתח". ועליבן בקש דוד המלך עליו השלום, "פתחו לי שערי צדק", שיפתחו לו שערי הקדושה הנקראין שערי צדק כל זמן שלא נמושכו המחון להכבוד כנ"ל שאז הם סגורים כנ"ל. ודוד בקש שיפתחו לו השערים, כי אבא בם אודה יה, כי יה הם המחון פידיע. וזהו זה

לקוטי הלכות

הלכות מזוזה ג

יורה דעה ששה

השער לה' צדיקים יבאו בו. 'צדיקים' דיקא, כי עקר תקון המלכות הוא על-ידי צדקה שעל-ידי זה עושים מצדק צדקה, כמבאר במאמר הנ"ל. וזהו, צדיקים יבאו בו, כי צדיק נקרא מי שנותן צדקה, בחינת "צדיק חונן וגומן", והם דיקא, הינו הצדיקים הנותנין צדקה יכולים לכנס להשערים בחינת צדיקים יבאו בו, כי הם עושים מצדק צדקה שעל ידה נפתח השער כמו בשפת הנ"ל. וזה בחינת פתחו שערים ויבא גוי צדיק שמר אמונים. כי לפני הצדיק, דהינו הפעל צדקה נפתח השער הנ"ל. וזהו "שמר אמונים", כי עקר השמירה של פתח הבית הוא על-ידי

מאת ה' וצדקה מאלקי ישעו", הינו על-ידי צדקה על-ידי זה זה "דור דרשו מבקשי פניו וכו'". כי על-ידי זה זוכין לפנים הנ"ל, כי על-ידי צדקה מעלה את המלכות בחינת כבוד וממשיך פנים, דהינו מחזין להכבוד, כי צדקה הוא בחינת מחזין, כמובא במקום אחר. ועל-ידי זה דיקא "שאו שערים ראשיתכם וכו' ויבא מלך הכבוד", כי אז דיקא נפתח הפתח, כי נכנס בו כבוד דקדושה, בחינת "ויבא מלך הכבוד" הנ"ל. וזהו בחינת 'הי ביתך בית ועד לחכמים' הנ"ל, כי על-ידי החכמים נמשך פנים להכבוד. כי עקר הפנים הוא החכמה והמחזין הנ"ל:

אמונת ישראל, שהוא המזוזה, שהיא פרושית היחוד, שזה עקר השמירה, כי על-ידי זה משיכים הפנים להכבוד הנ"ל. ואז המלכות בבחינת צדקה הנ"ל. ועל-כן עקר פונת בגן הבית צריך בשביל להכניס בו עניים הגונים. ושיהיה שם קבוץ חכמים, כמו שאמרו רבותינו ו"ל: והי ביתך פתוח לרוחה ויהיו עניים בני ביתך. והי ביתך בית ועד לחכמים, כי על-ידי זה הכבוד בשלמות ואז יש פנים להכבוד ואז הבית שהוא בחינת כבוד הוא בית דקדושה, כי על-ידי שביתו פתוח לרוחה ועניים בני ביתו, דהינו צדקה, על-ידי זה מעלה את הכבוד בחינת בית מצדק לצדקה ואז דיקא יכולין לכנס לתוך הבית, כי אז הפתח דקדושה פתוח הנ"ל. וזה שנקמך יחד 'ישא ברכה

ואכל בשבונה הבית חס ושלום, בשביל גסות הרוח, בשביל כבוד עצמו כדי להראות כבודו ולהשתרר על עם דל בחנם, שזהו בחינת (משל טו) "בית גאים יסח ח", שזהו בחינת הבית והגדלה של המנהיגים של שקר הפונים חרבות למו, ועל זה נאמר, "הוי בנה ביתו בלא צדק". כי כשאין להכבוד פנים והכבוד שהוא בחינת בית הוא אצל המנהיגים של שקר ויש להם בתים גדולים בשביל כבוד עצמם אזי המלכות בבחינת צדק ואז יש להפטר אחרא יניקה חס ושלום, ואז משנמשכה היניקה להם מבחינת צדק אז נכנס גם בחינת הצדק ואז נקרא ביתם בנה ביתו בלא צדק, כי שם צדק הוא הקדושה רק שמרמו שהקדושה מצמצמת מאד ונסתלקו המחזין והפנים מן הכבוד

יורה דעה

מנות, בחינת צדקה תציל ממנות, בחינת למען ירבו ימיכם וימי בניכם הנאמר במזוזה, כי ימיו וימי בניו, הינו הנפשות התלויות בו נמשך להם היים ואריכות ימים על-ידי המזוזה, שהוא בחינת המשכת הפנים להפבור, שהוא בחינת ביות, שעל-ידי זה נשמרים הנפשות המלכשים בהפבור פנ"ל. וזהו שאמרו רבותינו ו"ל מקרא נדרש לפניו על פסוק למען ירבו וכו'. כי המשכת החיים הוא על-ידי בחינת הפנים שהוא החכמה פנ"ל. בבחינת (קולת) "החכמה תחיה וכו'":

ט וזה שנוצר במזוזה, ואכלת ושבעת. זה בחינת צדיק אכל לשבע נפשו, בחינת שבירת תאות אכילה, בחינת בשודד לכהמתך. שתשודד הפהמיות שלך, ממבאר בברי רבנו ו"ל על פסוק זה, עין שם. כי על-ידי שבירת תאות אכילה מעלין הכבוד מהעני פנים וממשיכין פנים להפבור, שזה בחינת מזוזה פנ"ל:

י וזה בחינת שמע - והיה אם שמוע הפתובין במזוזה, זה בחינת שתי הדמים וראה ואהבה שעל ידם הולדת הנפש וגדול הנפש, כי שמע בחינת אהבה, בחינת ואהבת את ה' אלקיך. והיה אם שמוע הוא בחינת וראה, כמו שכתוב שם, השמרו לכם. שהוא בחינת וראה. כי על-ידי וראה ואהבה עקר הולדה וגדול הנפש המלכשת בהפבור

עד שהם יכולים ליגן חס ושלום, ותכף כשהם יונקים בודאי אצלם גפנם גם בחינת הצדק בבחינת במקום הצדק שמה הרשע. וזה בחינת "הוי בנה ביתו בלא צדק ברעהו יעבד חנם", "ברעהו יעבד חנם", זה בחינת מנהיגים של שקר המשתתרים על עם דל בחנם. ומשתמשין בכני ישראל ועובדים בהם בחנם, כי לא קבלו מהם שום טובה נצחית. והם משתתרים על עם דל בחנם בחינת ברעהו יעבד חנם ועל-פן נקרא ביתם בחינת בנה ביתו בלא צדק, כי אצלם גפנם הפבור ואין לו פנים וכו' פנ"ל:

ז וזה בחינת שם שד"י שכותבין על המזוזה, כי שם שד"י הוא בחינת צדיק פדוע. זה בחינת צדיק חונן ונותן, בחינת בעל צדקה שממשיך הפרכה בבחינת "והיריקתי לכם ברכה עד בלי די", שזהו בחינת שד"י, בחינת ואל שדי יתן לכם רחמים. ששם שדי משפיע ברכה וחיים ורחמים עד בלי די. ועל-ידי זה, על-ידי בחינת צדקה, בחינת שד"י, על-ידי זה עקר עלית הפבור שהוא בבחינת ביות פנ"ל. ועל-ידי זה נשמר הנפש המלכש בהפבור פנ"ל:

ח וזהו בחינת "וכתבתם על מזוזות ביות וכו'". ודרשו רבותינו ו"ל, זו מנות, זה בחינת צדקה תציל ממנות, ממבאר בפאמור הנ"ל. כי המזוזה הוא בחינת מחיו, בחינת צדקה שמעלין המלכות מצדק לצדקה שעל-ידי זה זו

לקוטי הלכות

הלכות מזוזה ד

יורה דעה שם

עולמות ומעגן מעלת השלום, פי הם
בחינה אחת, פי הש"י עולמות נעשין
מהשלום וההכרעה שבין המחלקת כנ"ל:

שהוא בחינת בית שנשקמר על ידי
המזוזה כנ"ל:

הלכה ד

ג וזה בחינת מזוזה שקובעין בפתח הבית
כדי לזכר את עצמו בהעולם הבא
שלא לשכח את ה' ותברך, פי זה עקר
מצות מזוזה כדי לזכר בה' ותברך כמו
שכתוב: שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד,
שזה עקר בחינת זכרון עולם הבא, פי
עקר העולם הבא הוא שאז יכירו וידעו
את אחדותו ותברך, כמו שכתוב: ביום
ההוא יהיה ה' אחד וכו'. וכתוב, פי כולם
ידעו אותי וכו'. שזה עקר שעשוע עולם
הבא. וכמו שכתב אדוננו מורנו ורבנו ז"ל
במקום אחר (בלקוטי תניני סימן כ), וזכרון זה
לזכר בה' ותברך, שהוא זכרון העולם
הבא צריכין לזהר לשמרו ביותר כשבונים
בית, פי זה שבונה בית הוא פאלו שוכח
חס ושלום בעולם הבא, ועושה לעצמו
קביעות דירה בזה העולם הפלה ועובר,
פי גודאי אם יעמיק מחשבתו באמת
בקביעות חיי עולם הבא. ובמהירות
פריחת העולם הזה העובר בצל עובר
וכעגן פלה וכו' גודאי אין שנעון גדול
מזה בשרוצה לבנות לעצמו בית על רגע
קלה פואת אשר מוכן לעבר מפאן בלי
ספק חיש קל מהרה. ועל-כן באמת ציה
הינדב בן רכב לבניו שישבו באהלים ולא
יבנו בתים וכו'. פי מי שבונה ביתו בלא
דעת ושוכח בהעולם הבא הוא גודאי
גריע ממשגע. ועל זה נאמר, "הוי בנה

א על פי מה שמבאר בסוף ספר לקוטי
מוהר"ן הנדפס אצל המשעיות
כרך ט"ו (שחת הר"ן סימן צ"ו): 'ראוי לאדם
להרגיל את עצמו להיות בעולם הבא
וכו', עין שם מעגן הש"י עולמות שהם
שעשוע עולם הבא שהאדם צריך להזכיר
את עצמו בהם כדי להמשיך ולהשמיט
את עצמו מתאות עולם הזה והכליו,
ואלו הש"י עולמות נבנו ממחלקת, דהינו
על ידי שהצדיק דן את הכל לכף זכות
אפלו החולקים עליו ועושה שלום בין
המחלקת שהוא בחינת חלפי אננים וכו'.
ובנה מהם בתים בבחינת שלום בית.
ומהבתים נעשין עולם, עד שנעשין ש"י
עולמות, בחינת "להנחיל אורבי יש", עין
שם כל זה היטב:

ב ועתה מוכן סמיכות המשנה היטב.
אמר רבי יהושע בן לוי, עתיד
הקדוש ברוך הוא להנחיל לכל צדיק
וצדיק ש"י עולמות וכו'. אמר רבי שמעון
בן חלפתא, לא מצא הקדוש ברוך הוא
פלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום.
פי הינו הך, פי הש"י עולמות של כל
צדיק נעשין מבחינת שלום, דהינו על ידי
שמכריע דין הכל לכף זכות ועושה שלום
בין המחלקת כנ"ל. ועל-כן סמך התנא
שני המאמרים אלו זה לזה מעגן הש"י

דף קכ"ה

יורה דעה

ביתו בלא צדק ועליותיו וכו'". האומר
 אבנה לי בית מדות וכו'. וכתוב, בנה
 כעש ביתו וכו'. וכתוב, הבנים חרבות
 למו וכתים ותערתו לגלים וכו' וכן הרבה.
 על-כן בקניסת הבית צריכין לזהר מאד
 לזכר תכף בהעולם הבא ששם עקר
 הבית ושם עקר הקביעות. ומה שבונה לו
 בית בנה העולם הוא גם כן רק בשביל
 העולם הבא כדי שיוכל לעבד בביתו את
 ה' יתברך בעסק תורה ותפלה והקנסת
 אורחים וכבוד שבת וכו'. כי צריך כל
 אחד לכונן בבנין ביתו שיהיה ביתו בית
 תורה, בית תפלה, בית ועד לחכמים, בית
 פתוח לרוחה ויהיו עניים בני ביתו ואז
 ביתו בית ה'. ועל זה נאמר, "בחקמה
 יבנה בית וכו'". ואז בודאי מצוה גדולה
 שיבנה לו בית לשם ה'. ועל-כן צריכין
 לקבל מוזהר כדי לזכר תכף בקניסת הבית
 ביהוד ה' יתברך, שזהו בחינת זכרון
 העולם הבא ואז דוקא הבית ראוי
 להפנות ולהתקנים, כי אינו שוכח חס
 ושלום, בהעולם הבא ועושה לעצמו
 קביעות בית בעולם הזה העובר חס
 ושלום, רק, אדרבא, הוא בונה ביתו
 בשביל זכרון העולם הבא דוקא שהוא
 יחוד שמו יתברך וכו'". ואזו ביתו נבנה
 על-ידי הצדיקים המקימין את העולם
 שהם עוסקין לבנות בתים הרבה עד
 שנעשו מהם ש"י עולמות שהם בונין
 אלו הבתים של הש"י עולמות ממחלקת,
 הינו מהשלום שעושה בין המחלקת

בבחינת שלום בית וכו' כנ"ל. ומשם נבנה
 ביתו, כי עקר בנין הבית בשביל שלום,
 כי בחוץ הוא בחינת מחלקת, כי כל אחד
 נחלק לעצמו, כי הם מפזרים ומפזרים
 ואינם מקפצים יחד, אבל בבית שם
 הקבוץ והאספה יחד בבחינת שלום
 ואחדות, בחינת שלום בית:

ה"ה ס"ח

ד וזה בחינת שם שד"י שבמוזהר.
 אותיות ש"י, ד', ש"י, שהם
 בחינת הש"י עולמות שהם שעושה עולם
 הבא שצריכין שמשם יהיה בנין הבית
 כנ"ל. ד' היא בחינת ד' דאחד שהוא
 בחינת שלום ואחדות שנעשה מהמחלקת
 שהוא גם כן בחינת ד', בחינת ד' רוחות,
 בחינת (והיה ב') : "כי בארבע רוחות
 השמים פרשתי אתכם". ומשם בנין הש"י
 עולמות על-ידי שעושים שלום ואחדות
 בין המחלקת וכוללן ומקדין כל הד
 רוחות בבחינת ד' דאחד שמאמינן שכל
 הד רוחות העולם וכל החלוקי דעות
 שבהם כלם שבים אל מקום אחד למקור
 אחדותו יתברך שהוא בחינת ד' דאחד,
 כי המחלקת הוא בחינת ד' רוחות העולם
 שכל אחד נמשך לצדו זה לימין וזה
 לשמאל, זה למזרח וכו'. ובאמת שרש
 המחלקת הוא בלו אחדות, כי שרש כל
 המחלקת בקדושה הוא מחלקת התנאים
 והאמוראים שזה אוסר וזה מתיר וכו',
 כמו שכתב ארזנו מורנו ורבינו ז"ל
 במקום אחר. ושרש מחלקת התנאים
 והצדיקים נמשך מבחינת תחלת הצמצום

ד"ה קכ"ב

לקוטי הלכות

הלכות מיונה ד

יורה דעה שסמ

של חלל הפגיו שאי אפשר להשיגו, כמבאר פל זה היטב בהתורה 'בא אל פרעה' (בסימן סד), עין שם היטב. מבאר שם שהמחלקת שבין הצדיקים הוא בחינת חלל הפגיו, כי אור נשמתם הקדושה של הצדיקים הוא בחינת אור האין סוף ברוך הוא. וכל מה שהצדיקים מדרגים הם בוראים עולמות, כי הם שתפים להקדוש ברוך הוא במעשה בראשית, כמו שכתוב: מה אנא עבדי שמאי וארעא וכו', ואם היו כל הצדיקים אחד היה האור אין סוף ולא היה מקום לבריאת העולם, על-כן בהכרח שימשך כל אחד ואחד לצדו, שזהו בחינת מחלקת שיש ביניהם חלוקי דעות וכל אחד נמשך לצדו, שזהו בחינת המשכת האור אין סוף לצדדיו ועל-ידי זה נעשה בחינת חלל הפגיו ואז יש מקום להבריאה, והינו בריאת העולמות שבוראין הצדיקים בכל דור כנ"ל. וזה בחינת כל ימי גדלתי בין החכמים וכו', עין שם היטב. וזה המחלקת הקדוש שבין הצדיקים הוא באמת שלום ושלום בחינת אלו ואלו דברי אלקים חיים אותיות אח"ד, כמו שכתב אדוננו מורנו ורבנו ז"ל במקום אחר, כי באמת בלו אחד רק שאי אפשר להשיג זאת בשכל אנושי בשום אופן, כי בחינת חלל הפגיו אי אפשר להשיג כמו שמבאר שם, עין שם. אבל בשמשותלשל מזה המחלקת למטה נופל לפעמים ונעשה מחלקת גמור חס ושלום, והצדיק

שמטה כלפי חסד ודן את הכל לכף זכות ועושה שלום בין המחלקת ובונה מהם ש"י עולמות כנ"ל, זה הצדיק מעלה כל המחלקת שבעולם לשרשו לבחינת המחלקת של החלל הפגיו שהוא באמת בלו אחד כנ"ל. וזה שמבאר שם שהוא דן אותם לכף זכות שפונתם לשם שמים, כי לא היה העולם יכול לקבל אור של הצדיק שאורו גדול מאד להעולם לסבלו, הינו כנ"ל שבהכרח שיהיה קצת מחלקת וחלוקי דעות בין החכמים כי אם לאו לא היו יכולים לקבל אור הצדיק שגדול מאד מאד ואי אפשר להעולם לסבלו והיה בבחינת אין סוף, אבל על-ידי המחלקת נמשך האור לצדדיו ואז יש מקום לבריאה וכו' כנ"ל. ועל-ידי זה שהצדיק דן את הכל לכף זכות ומעלה כל המחלקת לשרשו לבחינת המחלקת של חלל הפגיו ויודע ומאמין שבאמת זה המחלקת בלו אחד כנ"ל. ועל-ידי זה עושה שלום בין כל המחלקת על-ידי זה הוא בונה הש"י עולמות שהם שעשוע עולם הבא:

כי עקר הש"י עולמות שהם קבול השכר של הצדיקים בעולם הבא הם בחינת השגות אלקות ששיגו אלקותו ואהדותו ובהכרח בהשגות נפלאות פאלה שמהם יהיו נבנין בחינת בתים והיכלות ברוחניות עליון שהם בחינת ש"י עולמות אשרי היוכין להם וכל ההשגות אי אפשר להשיג כי אם על-ידי הצמצום של חלל

הפנוי כי אם לא היה הצמצום היה הכל אין סוף ולא היה מקום לבריאה ולא היה שך קבול שך ולא היה שום השגה וידיעה להצדיקים ממנו ויתברך, כי שם בבחינת הצמצום הנ"ל, שם עקר שרש הבחירה, כי עקר יניקת הדינים שמהם יניקת כל היצר הרע הוא משם פידוע, וכו' שזוכה לשכר את היצר הרע וממתיק את שרש הדינים וזכה להפך הצמצום לחסד נפלא שזוכה על-ידי הצמצום הזה דיקא להשיג כל ההשגות שאי אפשר להשיגם כי אם על-ידי שיש צמצומים פידוע. ואז בונה על-ידי זה דיקא כל ההיכלות והבתים אשר עליהם נאמר: "אשרי תבחר ותתקרב לשכן חצריך וישבעה בטוב ביתך וכו'", בחינת "אחת שאלתי וכו' שבתתי בבית ה' וכו' לחזות בגלגל ה' וכו'", בחינת "מה ידירות משכנותיך ה' צבאות וכו'". והוא מרבה לכנות בתים והיכלות וחדרות ופלטין קדושים ונוראים כאלו עד שבונה הש"י עולמות כנ"ל:

ועתה מוכן היטב מה שמבאר שם שהש"י עולמות נבנין ממחלקת,

כי דיקא על-ידי שיש מחלקת שנה נמשך בשרשו מחלל הפנוי והוא מעלה כל המחלקת לשם וכולל הכל בתכלית האחדות והשלום על-ידי שהוא דן את הכל לכף זכות. על-ידי זה הוא בונה בודאי ש"י עולמות שהם קבול השכר של עולם הבא שהם ההיכלות והבתים של השגות אלקותו ויתברך כנ"ל, כי עקר

נבנים על-ידי הצמצום הנ"ל דיקא שהוא שרש המחלקת שזכה להמתיק ולהעלות הכל לשרשו וכו' ל. וכן מבאר שם בהתורה בא אל פרעה, שהשגת בחינת הצמצום של חלל הפנוי זהו בעצמו קבול השכר של הצדיקים לעתיד לבא, כמו שמבאר שם, עין שם, הינו כנ"ל. כי הצדיקים זכו לעתיד להשיג סוד הצמצום הזה. ואזי יהיה נעשה להם מהצמצום הזה כל ההיכלות והבתים שלהם בחינת ש"י עולמות שהוא קבול השכר שלהם לעתיד, אשרי להם. וכל זה מרמז בשם שד"י שמרמז על קבול השכר, כמו שפירש פאבריהם, אני אל שדי התהלך לפני ותיה תמים. ופרש רש"י, אני הוא שיש די פאלקותי לכל בריה, לפיכך התהלך לפני ואהיה לך לאלוה ולפטרוך וכו'. והוא בחינת שיש די. ד"ד דיקא, כי די הוא בחינת הצמצום, כמבאר בהתורה תקעו ב' בלקוטי תנ"א (בספין ח), עין שם. כי עקר קבול השכר הוא דיקא על-ידי שיש די וצמצום בהמח בהשגות אלקותו כל אחד כפי ערכו כנ"ל. והוא בעצמו בחינת אותיות שד"י - ש"י ד'. ש"י בחינת הש"י עולמות. ד' הוא בחינת ד' דאחד שממתיק ויחד וכולל באחד כל הארבע רוחות שהם בחינת המחלקת של תחלת הצמצום שצריכין להמתיק על-ידי אמונת היחוד שמאמינין שכל הארבע רוחות וכל הצמצומים וכל המחלקת וחלוקי דעות הנמשך מהם הכל נמשך

לקוטי הלכות

הלכות מיונה ד

יורה דעה שעא

מהאחד יחיד ומיוחד ותפרד שמו. ועל ידי זה בעצמו נבגין הש"י עולמות שהם בחינת עולם הבא כנ"ל וזה אותיות שד"י כנ"ל. ועל כן בותבין שם זה במוזוה, כי זה עקר תקון הבית על ידי המוזוה שיהיה בבחינת שלום בית שיהיה בבחינת הפתים של הש"י עולמות כנ"ל:

ה וזה בחינת שמע - והיה אם שמוע שהם קבלת על מלכות שמים וקבלת על מצות, כי משתי בחינות אלו נבגין הש"י עולמות, כי עקר בגין הש"י עולמות הם מאור השכל והצמצום שעל ידי שתי בחינות אלו דיקא בשמות יחדים יחד בתכלית האחדות על ידם כל ההשגות שהם בחינת ש"י עולמות כנ"ל. וזה בחינת שמע - והיה אם שמוע, כי שמע הוא קבלת יחודו ותפרד שפאמינין בו ותפרד שהוא אחד יחיד ומיוחד וכל הפרשה של שמע נאמרה בלשון יחיד שפרמו על עצם אור השכל האמת שהוא בלוי אחד, אבל והיה אם שמוע נאמרה בלשון רבים. זה פרמו על הצמצומים של השכל שישם מתחיל בחינת חלוקי דעות, כי כל אחד מקבל השכל של השגת אלקותו ותפרד בפנים מה דמשער בלבה. והוה והיה אם שמוע תשמעו וכו'. 'שמוע' זה בחינת עצם השכל בחינת שמע ושראל ה' אלקינו ה' אחד, שזה בחינת שרש עצם השכל. 'תשמעו' לשון רבים, הינו שתשמעו ותקבלו אור השכל האמת הנה כל אחד

כפי צמצומיו שפדעתו בפנים מה דמשער בלבה וכן הולך כל סדר הפרשה הואת בלשון רבים, לאהבה את ה' אלקיכם ולעבדו בכל לבבכם וכו'. ועל כן בפרשה זאת דיקא הוא מזהיר, השמרו לכם פן יפתה לבבכם אחר העבודה וזה שהוא בחינת מחלקת, בחינת חלק לכם. וכמו שאמרו רבותינו ז"ל, תמה אני אם לא יהיה הבית הנה עבודה וזה, מחמת שהיה שם מחלקת, פמוכא זה בדברי אדוננו מורנו ורבנו ז"ל (בספין רמא), כי כשכא השכל לתוך הצמצומים שאו בהכרח שיתחלק לארבע רוחות שישגי כל אחד בפנים מה דמשער בלבה שמונה נמשך שרש המחלקת, על כן שם צריבין לזהר מאד ממחלקת גמור חס ושלום, שהוא בחינת עבודה וזה, וזה, ושמעו את דברי אלה על לבבכם וכו', שתשימו דברי אלה שאני מזהיר אתכם על אמונת יחודו ותפרד וקבלת מצותיו, תשימו על לבבכם שכל אחד כפי השער שבלבו וקבל דברי אלה, הינו אף על פי שהשער שבלב כל אחד משנה ומחלק מחברו, אף על פי כן אל תסורו חס ושלום, על ידי זה לצד אחר חלילה לצד מחלקת גמור ועבודה וזה חס ושלום, רק תקבלו ותשימו דברי אלה על לבבכם, דהינו לחזר תמיד למקור האחדות לידע ולהאמין שכל השנוי דעות וכל המחלקת וכל הצמצומים בלם שבים אל מקום אחד, כי הכל נמשך ממנו ותפרד וכן"ל:

ה

יורה דעה

החיים. וזהו, כימי השמים על הארץ, זה בחינת הש"י עולמות שזוכין הצדיקים לעתיד לבא שהם נבגין ונעשין על-ידי השכל והצמצום שהם בחינת שמים וארץ, שמים הוא בחינת השכל וארץ בחינת הצמצום, פמוכן במקום אחר, ומשניהם יחד דיקא נבנה כל עולם ועולם מהש"י עולמות, פי מבחינה אחת לבד אי אפשר שיהיה נבנה עולם רק משניהם יחד, משמים וארץ מבחינת שכל וצמצום נבנה עולם עד שנעשין ש"י עולמות שהם קבול השכר לצדיקים לעתיד לבא וזה הפסוק הוא הפסוק של שתי הפרשיות שבמזוזה, פי עקר בחינת מזוזה הוא להמשיך ולזכר בחינת עולם הבא בחינת הש"י עולמות שהם בחינת שמים וארץ כנ"ל:

ו זה בחינת בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ, בראשית ראש בית' כמו שאיתא בתקוני זהר, ראש הוא בחינת השכל שבראש. בית הם בחינת מחצות בחינת הצמצומים ומשני בחינות אלו ברא אלקים את השמים ואת הארץ שהם כלליית כל העולמות שכלם כלולים בבחינת שמים וארץ בחינת שכל וצמצום שהם בחינת נשמה וגוף אורות וכלים, פי שמים בחינת נשמה. וארץ בחינת גוף, כמו שאמרו רבותינו ז"ל יקרא אל השמים מעל, זה הנשמה ואל הארץ וכו' זה הגוף והנשמה הוא השכל, כמו שכתוב:

ועל פן לעגון קביעות המזוזה סים בלשון יחיד, כמו שכתוב: וכתבתם על מזוזות ביתך וכו'. פי בית הוא כנפיו דכלא, פי זה עקר תקון הבית על-ידי המזוזה שעל-ידי זה הבית בבחינת שלום בית, בחינת קבוצ ואסיפת כל הדעות המחלקות יחד שכלם יכללו בבחינת אחדות ושלום וכו"ל. וזה בחינת הדין ביתך בית ועד לחכמים, בית ועד זה בחינת מה שהחכמים מתקבצין ומתאספין לאוהב בית בשביל לעון בתקון המדינה וכיצא שהדרדך שכל אחד אומר דעתו כפי שכלו ואחר כך מקריעין בין דעות כלם ומתקנים תקנות שזה עקר שם בית הועד ובבחינה זאת צריך שיהיה בית כל אחד מישראל שיהיה ביתו בית ועד לחכמים, דהינו שבביתו יהיה גמ'שך השלום בין החכמים החולקים בדעתם שהכל בשביל תקון העולם לנצח ובבחינת זאת יהיה נגון ביתו שהוא בחינת ההכרעה והשלום בין המחלקת שגמ'שך שרשו מחלל הפגני על-ידי שמאמיניו ששאמת הכל אחד וכו"ל:

ו זהו: "למען ירבו ימיכם וגו' על האדמה אשר נשבע ה' לאבותיכם לתת להם כימי השמים על הארץ". פי פסוק זה עקרו מדבר על שכר עולם הבא, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, לתת לכם אין פתיב, אלא לתת להם. מפאן לתחית הפתים מן התורה. וזה, על האדמה. הוא אדמת קדש ארץ

לקוטי הלכות

הלכות שלוח הגן א

יורה דעה שענ

וְנִשְׁמַת שְׂדֵי תְבִינִים, כְּמוֹ שֶׁכָּתַב אֲרוֹנוֹ מוֹרְנוֹ וְרַבְנּוֹ ז"ל, וְהַגּוֹף הוּא בְּחֵינַת הַצְּמֻצוֹת שֶׁמִּשָּׁם נִמְשָׁכִין כָּל הַצְּמֻצוֹת עַד שֶׁנִּגְשָׁעוּ גוֹפִים גְּשָׁמִיִּים וְאִפְלוּ כָּל הָעוֹלָמוֹת הָעֲלִיּוֹנִים וְהַגְּבוּהִים וְרוֹחַנִיִּים מְאֹד בְּלֶם בְּלוּלִים מְאֹדוֹת וְכִלִּים שֶׁהֵם בְּחֵינַת נִשְׁמָה וְגוֹף שֶׁנִּמְשָׁכִין מִבְּחֵינַת אֹרֶךְ הַשֶּׁכֶל וְצְמֻצוֹת הָעֲלִיּוֹנִים שֶׁנִּמְשָׁכִין מִתְחַלֵּת הַצְּמֻצוֹת שֶׁל בְּחֵינַת הַחֲלָל הַפְּנוּי כְּמוֹכֵן כָּל זֶה בְּכַתְבֵי הָאֲר"י ז"ל. נִמְצָא, שִׁשְׁמִים וְאֲרָץ הֵם בְּחֵינַת נִשְׁמָה וְגוֹף אֹזְרוֹת וְכִלִּים שֶׁנִּמְשָׁכִין מִבְּחֵינַת בְּרָאשִׁית רֵאשׁ בֵּית, שֶׁכֵּל וְצְמֻצוֹת שֶׁמִּהֵם נִבְּנִין כָּל הָעוֹלָמוֹת בְּרוּחַנִיּוֹת וְגְשָׁמִיּוֹת. וְזֶה בְּחֵינַת "אֵת הַשָּׁמַיִם" - לְרֵבּוֹת תּוֹלְדוֹתֵיהֶן וְ"אֵת הָאָרֶץ" - לְרֵבּוֹת תּוֹלְדוֹתֶיהָ, תּוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ הֵם בְּחֵינַת כְּלָלִיּוֹת כָּל הָעוֹלָמוֹת בְּלֶם שְׂבֻלִים בְּשָׁמַיִם וְאָרֶץ כְּ"ל שֶׁנִּמְשָׁכִין מִבְּחֵינַת בְּרָאשִׁית רֵאשׁ בֵּית כְּ"ל. וְזֶה, לְמַעַן יִרְבוּ יְמֵיכֶם וְכו', הֵינּוּ לְיוֹם שֶׁכֵּל אֲרָךְ שֶׁהוּא עוֹלָם הַבָּא, כְּמוֹ שֶׁפָּרְשׂוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל בְּכָל מְקוֹם. עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע ה', הֵינּוּ אֲדָמַת הַקֶּדֶשׁ שֶׁהִיא אֶרֶץ הַחַיִּים, שֶׁהוּא בְּחֵינַת הַשָּׁ"י עוֹלָמוֹת שִׁינְדָשׁוּ הַצְּדִיקִים בְּעוֹלָם הַבָּא. וְזֶהוּ, אֲשֶׁר נִשְׁבַּע ה' לְאַבוֹתֵיכֶם לָתֵת לָהֶם. מִכָּאן, לְתַחִיַת הַמֵּתִים וְכו', הֵינּוּ לְעוֹלָם הַבָּא שֶׁהוּא אַחַר הַתְּחִיָּה. וְזֶהוּ, כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל הָאָרֶץ, הֵינּוּ כְּפִי הַיָּמִים וְהַמַּדּוֹת שֶׁנִּכְבָּה לְהַאֲדִיר וּלְהַמְשִׁיךְ מִשָּׁמַיִם עַל הָאָרֶץ, הֵינּוּ כְּפִי מַה שֶּׁקִּדַּשׁ

דף קכ"ב

וְיִטְהַר כָּל אֶחָד אֶת עֲצָמוֹ וְזָכָה לְעַסֵּק בְּתוֹרָתוֹ וּבְעִבּוּדוֹתָיו וְתִפְרָךְ שְׁעַל־יָדָי זֶה הַמְשִׁיךְ אֹרֶךְ הַשֶּׁכֶל אֶל הַצְּמֻצוֹת עַד שֶׁהִמְתִּיק כָּל הַצְּמֻצוֹת וְהִמְחַלֵּקת וְכִלְלֵם בְּאַחֲרוֹת, שֶׁזֶהוּ בְּחֵינַת כְּלָלִיּוֹת שָׁמַיִם וְאָרֶץ שֶׁמִּהֵם נִבְּנִין כָּל הָעוֹלָמוֹת כְּ"ל וְכִמוֹ כֵּן יִזְכֶּה כָּל אֶחָד לְאֲרִיכוֹת יָמִים לְעוֹלָם שֶׁכֵּל אֲרָךְ עַל הָאֲדָמָה, הֵינּוּ שִׁינְדָשׁוּ לְעוֹלָם הַבָּא שֶׁהוּא בְּחֵינַת הַשָּׁ"י עוֹלָמוֹת שֶׁנִּבְּנִין עַל־יָדָי זֶה כְּ"ל:

ח וְעַל כֵּן כָּל הַקְּבָצִים וְהַאֲסֻפּוֹת שֶׁל בְּנֵי הָעוֹלָם נִקְרָאִים בְּשֵׁם בֵּית, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: בֵּית יַעֲקֹב, בֵּית יִשְׂרָאֵל, בֵּית אֶהֱרָן וְכו', וְכֵן הַרְפָּה, כִּי בֵּית בְּחֵינַת קְבוּץ וְאֲסֻפָּה, בְּחֵינַת אַחֲרוֹת וְשִׁלּוּם לְהַפְּדָה כָּל הַמְּחַלֵּקת לְשִׁלּוּם כְּ"ל שֶׁכֵּל כָּל זֶה צְרִיכִין לְקַבֵּעַ מִזוּזָה בְּבֵית כְּ"ל:

הלכות מוֹזוּזָה הַלְכָה ה בְּהַלְכוֹת סֵפֶר תוֹרַת הַלְכָה ד אֹת יָד:

הלכות שלוח הגן

הלכה א

"שִׁלַּח תְּשַׁלַּח אֶת הָאֵם וְאֵת הַבְּנִים תִּקַּח לָךְ" וְכו' (דברים כב, ז):

עַל פִּי מַה שֶּׁכָּתַב רַבְנּוֹ גְּרוֹ יְאִיר (בס"ן טו) שֶׁהַכְּבוֹד הוּא בְּחֵינַת אֵם כָּל חַי, כִּי הוּא שֶׁרֵשׁ הַנֶּפֶשׁ. וְעַל־כֵּן בְּשֶׁבַע כְּבוֹד לְאָדָם צְרִיךְ לְזַהֵר מְאֹד, כִּי אוֹלֵי פֶא

ולקח את הנפש המלכש בהכבוד אכל הכבוד בעצמו אסור לקח כי צריך לברוח מן הכבוד כנ"ל כי יוכל להסתלק על-ידי זה כנ"ל. וזהו, למען ייטב לך והארבת ימים, הפך הרוצה אחר הכבוד שאין יוכל להסתלק על-ידי זה כנ"ל, אכל בשבורח מן הכבוד בחינת שלח תשלח כנ"ל, אני והארבת ימים, כי מקבל נפש חדשה וחיית חדש מן הכבוד כנ"ל:

הלכה ב

על פי מה שכתב רבנו זכר צדיק לברכה הריני פקדתי משכבו, על פסוק "איה

השה לעלה", ענין שם היטב (בלקוטי תניינא

סיקור יב):

והכלל

הקלפות והסמרא אחרת הוא מבחינת מאמר סתום. וזה בחינת ירידה הוא תכלית העליה, כי בשאדם נופל למקום שנופל חס ושלום, למקומות החיצונים אין בשמסתפל בעצמו שהוא רחוק מאוד מאוד מה' יתברך ומתחיל לחפש ולבקש איה מקום פבורו אין הוא עולה בתכלית העליה בבחינת ירידה היא תכלית העליה, כי איה היא בחינת מאמר סתום הנ"ל שמשם מקבלין חיות כל הקלפות והסמרא אחרת מוגדל ההעלמה וההסתרה של זה המאמר שהוא מאמר עליון הסתום ונעלם בתכלית ההעלם ועכשו על-ידי שנפל למקומות החיצונים ומבקש ומחפש איה

הכבוד בשביל הסתלקות בבחינת פבור ה' ואספקד, כי לפעמים על-ידי הכבוד שבא לאדם שהוא שרש הנפש על-ידי זה נסתלק הנפש אל הכבוד אך על-פי הרב הכבוד פא למוכה, דהינו שבא עם נפש חדש שמלכש בהכבוד, ענין שם:

וזה בחינת כל הרוצה אחר הכבוד הכבוד בורח ממנו, כי בשרוזה ונמשך אחר הכבוד אין הכבוד בורח ממנו ועל-ידי זה יוכל להסתלק כי החיות והנפש שלו נמשך אחר הכבוד ואין הכבוד בורח, ועל-ידי זה נסתלק כנ"ל. ועל-כן צריך לזהר מאד בשבא לו פבור חדש כנ"ל, דהינו שלא יהיה רוצה אחר הכבוד פן יסתלק על-ידי זה כנ"ל רק צריך לברוח מן הכבוד ולמעט בכבוד עצמו רק להסתפל להוציא הנפש המלכש בהכבוד, אכל מן הכבוד בעצמו צריך לברוח, כי אולי פא בשביל הסתלקות כנ"ל:

וזה בחינת שלוחת הפסח כי אם על הפנים זה בחינת הכבוד שהוא אם כל חי והפנים הם בחינת הנפשות, שהם בחינת צפור, כמו שכתוב (תהלים יא), "איה תאמרו לנפשי נודי הרבם צפור". וזה בחינת "לא תקח האם וכי", שלח תשלח את האם". כי צריך לשלח בחינת הכבוד לכלי לקח פבור לעצמו רק לברוח מן הכבוד כנ"ל, כי אם להוציא הנפש מן הכבוד כנ"ל. וזהו, ואת הפנים תקח לך, דהינו הנפשות תקח לעצמך, דהינו שתראה רק לקבל

לקוטי הלכות

הלכות שלוח הפסח ב

יורה דעה שעה

מקום כבודו על-ידי זה הוא עולה בתכלית העליה לבחינת א"ה שהוא בחינת מאמר סתום הנ"ל, עין שם כל זה היטב ותבין, כי הוא ענין דק עמוק מאד מאד:

וזה בחינת מצות שלוח הפסח, כי איתא בתקונים ובכמה מקומות שקן צפור מרמז על השכינה, בבבול, ובשגדומן לו קן צפור בדרך דיקא, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, 'בדרך', פרט למזמן, זה רמז על גלות השכינה שגלה ממקומה, בבבול, ואזי נאמר, בצפור נודדת מן קנה וכו'. כי בעונותינו הרבים השכינה בגלות בבחינת כי יקרא לפגד קן צפור בדרך. 'בדרך' דיקא בבחינת מטטול וגלות, בבבול, ואזי מטל על כל אחד שגדומן לפגיו הפסח צפור הנה לראות להשתדל לתפן זה הפסח צפור פגיו להעלות, בבבול, השכינה מהגלות, ועקר התפון הוא על-ידי בחינה הנ"ל על-ידי בחינת א"ה מאמר סתום, כי עקר גלות השכינה שנתעלם מלכותו ותפגד בבבול מחמת התגברות הקלפות והפטרות אחרת בעונותינו הרבים ומו שזכה להביר אותו ותפגד עקשו בגלות המור הנה, כי זוכה להאמין ולידע, כי באמת מלכותו בכל משלה. ואף-על-פי שהעב"ם שהם הקלפות מושלים על ישראל עם קדוש אף-על-פי-כן מאמינים, כי הקלפות בעצמם הם מקבלים חיות ממנו ותפגד, כי הוא ותפגד מתיזה את כלם ומלכותו

בכל משלה, רק שהם מקבלים חיות מבחינת א"ה - מאמר סתום וכו' כנ"ל. ועל-ידי שפאמינים וידועים זאת באמת, על-ידי זה הם נכנעים ונפלים, כי עקר חיותם הוא רק מבחינת ההסתרה וההעלמה של המאמר סתום הנ"ל, אבל תפגד כשזוכין לידע ולגלות זאת שגם הם מקבלים חיות ממנו ותפגד אזי אין להם שום חיות ונכנעים ונתפלים לגמרי ואזי נתגלה מלכותו ותפגד, כי עקר ההעלמה היתה מחמת התגברות הקלפות כנ"ל, אבל כשנתפלים הקלפות אזי נתגלה מלכותו ותפגד, בבבול, וזה בחינת מצות שלוח הפסח ששלח את האם ואת הפגים וכו'. 'שלח תשלח' וכו' זה בחינת א"ה מאמר סתום, כי כשמשלח את האם אזי היא פורחת ונתעלמת מעניו ולא נודע מקומה א"ה. ועל-כן על-ידי זה שמשלח את האם על-ידי זה הוא מרמז ומראה שעקר חיות אלו הצפרים הוא מבחינת א"ה, כי האם הוא מקור חיותם כי האפרוחים צריכים לאמן וחיותם תלוי בהאם וכשמשלח את האם אזי מקשר שרש חיותם שהיא האם. בבחינת א"ה מאמר סתום כנ"ל. ואזי יכול לקח את הפגים לתקנם ולהעלותם, כי עקר הטטול של הפסח צפור הוא מחמת התגברות הקלפות כנ"ל. שמתחמת זה נתעלם מלכותו, בבבול, שזה בחינת גלות השכינה כנ"ל. אבל כשמשלח את האם ולא נודע מקומה א"ה פגה מגלין

שֶׁרִשׁ חַיִּוֹתָם שֶׁל אֵלוּ הַצִּפּוֹרִים שֶׁהוּא
הָאֵם הוּא בְּחַיִּינָה אִי"ה, כִּי מִשֵּׁם הוּא
חַיִּית כָּל הַדְּבָרִים שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי הוּא מְחַיֶּה
אֶת כֻּלָּם וְאֶפְלוּ הַקְּלָפוֹת בְּעֶצְמוֹן מִקְּבִלֵין
חַיִּית מִבְּחַיִּינָה זוֹ וְאִי כְּשֶׁמְגַלִּין זֹאת אִי
הֵם נִגְנְעִין וְנִתְבַּטְּלִין כִּנ"ל. וְאִי יוֹלִין
לִקַּח הַבָּנִים, כִּי כָּבֵד נִתְבַּטֵּל כָּל הַרַע
וְהַקְּלָפוֹת הַנֶּאֱחָזִין בָּהֶם שְׂמֻמַּת זֶה הַקֵּן
צִפּוֹר בְּחַיִּינָה גְלוּת וְטַלְטוּל, כִּי עֲכָשׁוּ
נִתְבַּטְּלוּ כֻּלָּם עַל־יְדֵי בְּחַיִּינָה שְׁלַח תְּשִׁלָּה,
שֶׁהִיא בְּחַיִּינָה אִי"ה שֶׁעַל־יְדֵי שְׂמֻמַּלִּין
בְּחַיִּינָה זוֹ נִגְנְעִין וְנִתְבַּטְּלוּ וְנִתְגַּלְּהוּ
מִלְּבוֹתוֹ יִתְבַּרַךְ, כְּבִיכּוֹל כִּנ"ל:

הַלְכָה ג

עַל־פִּי הַפּוֹאֵר "תִּקְעוּ - לְהַמְשִׁיךְ
שְׁלוֹם בְּעוֹלָם" בְּלִקוּטֵי הַרְאִשׁוֹן
בְּסִימָן "ד":

וְזֶה בְּחַיִּינָה שְׁלוּחַ הַקֵּן, כִּי קֵן צִפּוֹר זֶה
בְּחַיִּינָה נִשְׁמָתִין קוֹרֵשִׁין דְּאִתְתַּרְכֵּן
מֵאֲתָרְוֵהוּ כְּמִבְּאֵר בְּתוֹקֵינֵם. וְזֶהוּ, כִּי יִקְרָא
קֵן צִפּוֹר לְפָנָיו בְּדֶרֶךְ וְכו'. הֵינּוּ בְּחַיִּינָה
גְלוּת הַשְּׂכִינָה צִפּוֹר נוֹדְדָת מִקְּנָה, כִּי
הַשְּׂכִינָה בְּגִלוּת עִם הַנְּשֻׁמּוֹת הַקְּדוּשׁוֹת
שֶׁנֶּפְלוּ עַד שֶׁהֵם נְעִים וְנִדְרִים וְכַמְטַלְטִלִים,
שֶׁזֶהוּ בְּחַיִּינָה "קֵן צִפּוֹר בְּדֶרֶךְ כָּכָל עֵץ
וְכו'", דִּהְיִינוּ בְּגִלוּת וְכַמְטַלְטוּל, דִּהְיִינוּ
הַנְּשֻׁמּוֹת שֶׁנֶּפְלוּ עַל־יְדֵי מַעֲשֵׂיהֶם הַרְעִים
וְרַחוּקִים מִן הַקְּדוּשָׁה וְכַמְטַלְטִלִים בְּגִלוּת
כְּיֹלֵאוֹת דְּגִלּוֹתָא וְהָאֵם רַבְצַת עַל

הַאֲפָרָחִים אוֹ עַל הַפְּרִיצִים, הָאֵם זֶה בְּחַיִּינָה
הַכְּבוֹד שֶׁהוּא אֵם כָּל חַי, כְּמִבְּאֵר בְּמִקּוֹם
אַחַר, כִּי כָּל הַנְּפִשׁוֹת שֶׁרִשָּׁם בְּכְבוֹד
וְעַל־פִּנּוּן יִקְרָא הַכְּבוֹד אֵם כָּל חַי. וְעַל־פִּנּוּן
עֵקֶר הַתְּגִלוֹת כְּבוֹדוֹ יִתְבַּרַךְ הוּא עַל־יְדֵי
שְׂמֻמַּלִּין אֵלוּ הַנְּפִשׁוֹת מִן הַגְּלוּת
וּמְחַזְרִין אוֹתָם בְּתִשׁוּבָה, כְּמִבְּאֵר בְּמִאֲמַר
הַנ"ל, כִּי כְּשִׁיזְצִיאוּן אֵלוּ הַנְּפִשׁוֹת מִן
הַגְּלוּת אִי לְפִי בְּחַיִּינָתָם כֵּן יוֹצֵא הַכְּבוֹד
מִן הַגְּלוּת, כִּי שֵׁם שֶׁרִשָּׁם נִפְשָׁם, הֵינּוּ
כְּבוֹד כִּנ"ל. וְזֶהוּ, וְהָאֵם רַבְצַת עַל
הַאֲפָרָחִים וְכו'. כִּי הַכְּבוֹד רוֹבֵץ וּמְרַחֵף
עֲלֵיהֶם כָּאֵם עַל הַבָּנִים לְהִגֵּן עֲלֵיהֶם לְכָל
יִשְׁתַּקְּעוּ חֵם וְשִׁלוֹם, כְּיֹלֵאוֹת דְּגִלּוֹתָא.

וְעַל־פִּנּוּן מִזְהִיר הַפְּתוּב בְּשִׁתְּרֻצָה לִקַּח
וְלִזְכּוֹת בְּקֵן הַצִּפּוֹר הַזֶּה, דִּהְיִינוּ לְזִכּוֹת
בְּאֵלוּ הַנְּפִשׁוֹת לְהוֹצִיאֵם מִהַגְּלוּת וְלִקְרַבֵּם
לְה' יִתְבַּרַךְ, לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים
שֶׁזֶהוּ לְכָל יִקַּח הַכְּבוֹד לְעֶצְמוֹ עִם אֵלוּ
הַנְּפִשׁוֹת, כִּי אִי אֶפְשָׁר לְקַרֵב אֵלוּ
הַנְּפִשׁוֹת לְה' יִתְבַּרַךְ כִּי אֵם עַל־יְדֵי
הַתּוֹרָה שֶׁהוּא שֶׁרִשָּׁם כָּל הַנְּפִשׁוֹת וְלִתּוֹרָה
אִי אֶפְשָׁר לְזַכּוֹת כִּי אֵם עַל־יְדֵי עֲנִיָּה
וְשִׁפְלוּת בְּתַכְלִית, כְּמִבְּאֵר שֵׁם בְּמִאֲמַר
הַנ"ל, הֵינּוּ שִׁיְתִיבָה בּוֹרַח מִן הַכְּבוֹד וְלֹא
יִסְתַּבֵּל עַל כְּבוֹד עֲצָמוֹ כָּלָל, רַק יִתֵּיב עִנּוּ
וְשִׁפְלָה בְּעֵינָיו וְאִזְ דִּיקָא כְּשֶׁהוּא עִנּוּ וְאִינוּ
רוֹצֵה לְעֶצְמוֹ שׁוּם כְּבוֹד אִזְ דִּיקָא זֹכָה
לְתוֹרָה וְיִכּוֹל לְהַעֲלוֹת אֵלוּ הַנְּפִשׁוֹת
וְלְהוֹצִיאֵם מִיֹּלֵאוֹת דְּגִלּוֹתָא וְלִגְדֵל כְּבוֹד
ה' יִתְבַּרַךְ עַל־יְדֵי זֶה וְלְהַחְזִיר הַכְּבוֹד

לקוטי הלכות

הלכות שלוח הקן ג

יורה דעה שעו

לְשָׂרְשׁוֹ, בַּמְבָאָר כֹּל זֶה שֵׁם בַּמְאֵמָר הַג'":

וְזוּהוּ שֶׁהוֹדִיר הַתּוֹב, "לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים", דְּהֵינּוּ שְׂלֵא תִקַּח לְעֶמְקָד הָאֵם, שֶׁהוּא הַכְּבוֹד, 'עַם הַבָּנִים', שֶׁהֵם הַנְּפֹשׁוֹת, דְּהֵינּוּ שְׂלֵא תִרְצֶה חֵם וְשְׁלוֹם, כְּבוֹד עֶמְקָד וְלֹא תִקְרַב אֵלֶי הַנְּפֹשׁוֹת בְּשִׁבִיל לְגַדֵּל כְּבוֹדָד חֵם וְשְׁלוֹם, רַק שְׂלַח תְּשַׁלַּח אֶת הָאֵם, וְאִזּוּ וְאֵת הַבָּנִים תִּקַּח לָד, הֵינּוּ שְׂלֵא תִרְצֶה שׁוֹם כְּבוֹד עֶמְקָד כִּלְל וְלֹא תִקַּח לְעֶמְקָד שׁוֹם כְּבוֹד רַק תִּהְיֶה עִנּוּ בְּאִמָּת וּתְחִזִּיר הַכְּבוֹד לְשָׂרְשׁוֹ. וְזוּהוּ, "שְׂלַח תְּשַׁלַּח אֶת הָאֵם" שֶׁתְּשַׁלַּח אֶת הַכְּבוֹד מֵאֵתָד וּתְחִזִּירָהוּ לַה' וְתִבְרָד לְשָׂרְשׁוֹ, וְאִזּוּ וְאֵת הַבָּנִים תִּקַּח לָד, כִּי אִזּוּ דִּיקָא תּוֹכֵל לְזוֹכֵת בְּהַבָּנִים, דְּהֵינּוּ בְּהַנְּפֹשׁוֹת הַג'": לְקַרְבָּם לַה' וְתִבְרָד, כִּי עַל־יָדֵי שֶׁתְּשַׁלַּח אֶת הָאֵם, דְּהֵינּוּ הַכְּבוֹד מֵאֵתָד וְתִהְיֶה עִנּוּ וְשִׁפְלַ עַל־יָדֵי זֶה תּוֹכָה לַתּוֹרָה וְעַל־יָדֵי זֶה תּוֹכָה כֹּל הַנְּפֹשׁוֹת לַה' וְתִבְרָד. וְכַ"ל בַּמְאֵמָר הַג'": אֲכַל בְּשֶׁתִּרְצֶה, חֵם וְשְׁלוֹם, כְּבוֹד עֶמְקָד וְתִרְצֶה, לִקַּח לָד הָאֵם עִם הַבָּנִים, דְּהֵינּוּ הַכְּבוֹד עִם הַנְּפֹשׁוֹת אִזּוּ לֹא תּוֹכֵל לְקַרַב הַנְּפֹשׁוֹת כִּלְל, כִּי עִקָר תְּלוּי בְּעִנּוּהַ כַּ"ל. וְזוּהוּ, "שְׂלַח תְּשַׁלַּח". אֲפִלּוּ לְטַהַר אֶת הַמְּצַרְעַ, כִּי הַמְּצַרְע הוּא נִרְנָן מִפְּרִיד אֵלּוּף וְקָנִים מְטַהְרִים אוֹתוֹ, בַּמְבָאָר בַּמְאֵמָר הַג'": הֵינּוּ שֶׁתִּקְוֶה הַמְּצַרְע שֶׁהוּא בְּעַל הַמַּחְלָקֶת שֶׁעֲשֶׂה מְרִיבָה בֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ וּבֵין אָדָם לְחִבְרוֹ תִקְוֶה עַל־יָדֵי

קָנִים שֶׁהֵם הַנְּפֹשׁוֹת הַג'": שֶׁהֵם בְּחִינַת קַן צְפוּר כַּ"ל. שְׂעַל־יָדֵי אֵלּוּ הַקָּנִים, דְּהֵינּוּ עַל־יָדֵי שֶׁמְקַרְבִּין וּמַעֲלִין אֵלּוּ הַנְּפֹשׁוֹת לַה' וְתִבְרָד עַל־יָדֵי זֶה נִמְשָׁד שְׁלוֹם וְנִתְתַקַּן הַמַּחְלָקֶת. וְעַל־יָדֵי זֶה נִמְהַר וְנִתְתַקַּן הַמְּצַרְע מִמְּמַאָתוֹ, כִּי נִתְכַפַּל הַמַּחְלָקֶת שֶׁהוּא מְטַאֵת הַמְּצַרְע וְנִמְשָׁד שְׁלוֹם, עַל־כֵּן הוֹדִירָה תּוֹרָה לְכָל יִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים אֲפִלּוּ לְטַהַר אֶת הַמְּצַרְע, כִּי בְּשֶׁתִּרְצֶה לִקַּח גַּם הָאֵם עִם הַבָּנִים אִזּוּ לֹא יוֹכֵל לְקַרַב אֶת הַנְּפֹשׁוֹת כִּלְל מֵאֵחָר שְׁלֹקַח לְעֶמְקוֹ גַּם הָאֵם שֶׁהוּא בְּחִינַת כְּבוֹד וְאִזּוּ לֹא יוֹכֵל לְהַמְשִׁיד שְׁלוֹם וְלֹא יוֹכֵל לְטַהַר הַמְּצַרְע כִּלְל, כִּי אֲדַרְבָּה, עִקָר תִּקְוֶה הַמְּצַרְע, דְּהֵינּוּ לְהַמְשִׁיד שְׁלוֹם תְּלוּי בְּשְׁלוֹם הַקַּן דִּיקָא, דְּהֵינּוּ עַל־יָדֵי שֶׁמְשַׁלְּחִין הָאֵם, דְּהֵינּוּ הַכְּבוֹד, דְּהֵינּוּ שְׂאִינּוּ לִקַּח לְעֶמְקוֹ שׁוֹם כְּבוֹד רַק הוּא מְשַׁלַּח וּמְחִזִּיר הַכְּבוֹד לְשָׂרְשׁוֹ כַּ"ל. שְׂעַל־יָדֵי זֶה זוֹכָה לַתּוֹרָה וְעַל־יָדֵי זֶה זוֹכָה בְּהַנְּפֹשׁוֹת שֶׁהֵם בְּחִינַת קַן צְפוּר וּמְקַרְבָּם לַה' וְתִבְרָד וְעַל־יָדֵי זֶה נִמְשָׁד שְׁלוֹם וְאִזּוּ דִּיקָא נִמְהַר הַמְּצַרְע וְעַל־כֵּן אִין טְהַרְתּוּ הַמְּצַרְע דּוֹחָה שְׁלוֹם הַקַּן, כִּי עִקָר טְהַרְתּוּ עַל־יָדֵי שְׁלוֹם הַקַּן דִּיקָא כַּ"ל:

לכ"ה

וְזוּהוּ שְׂאִיתָא בְּתַקְוִינִים: אֲפֹרוּחִים - מְאָרִי מִשְׁנָה, בִּצְיִים - מְאָרִי מְקָרָא וְכו'. כִּי כִלְל אֵלּוּ הַנְּפֹשׁוֹת שְׂרָשָׁם בְּהַתּוֹרָה שְׁבִלּוּלָה מִכָּל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל כַּ"ל. וְעַל־כֵּן הֵם נִקְרָאִים מְאָרִי מִשְׁנָה, מְאָרִי מְקָרָא,

כמה בני אדם, בפרט בתפלתו שבאים עליו רעיונים ובבלבולים ודמיונות הרבה וכל מה שהוא רוצה לסלקם ולהעבירם מדעתו וזרק ראשו אנה ואנה אינו מועיל לו, אדרבא, יותר ויותר הם מתגברים, כי זה טבע של אלו היצרים רעים המזדמנים שכל מה שרוצים להתגבר על אלו הפחיתוּשבות יותר ויותר הם מתגברים וכו'. על-כן העצה הוא שצריך האדם שלא להשיג עליהם כלל ושלא אכפת לה מה שעומדים לפניו ורק יעשה את שלו כמה שהוא עוסק בתורה או תפלה או משא ומתן ולא ישיג עליהם כלל וכו'. אך זהו עצה לפי שעה כל זמן שלא נתקדש גופו עדן והעקר לקדש ולטהר עצמו וכו' עד שיזכה לטהרה ולהודפדף מבלבולים ודמיונות אלו לגמרי וכו', ענין שם כל זה היטב:

ב וזה בחינת "כי יקרא קן צפור לפניך בדרך", כי איתא בזוהר הקדוש שנה מרמז על נשמות דאתתרכבו מאתריהו וכו'. וזה ידוע שכל התורה ותפלה ומעשים טובים שהאדם עוסק בהם בכלם הוא עוסק לברר ניצוצות קדושות, דהינו נפשות שנפלו וירדו למקום שירדו על-ידי חטא אדם הראשון ועל-ידי החטאים של כל אחד ואחד שהאדם צריך להעלותם ולבררם על-ידי תורה ותפלה ומעשים טובים. וזה, כי יקרא קן צפור לפניך בדרך, שהם בחינת נפשות שנפלו בגלות וטלול בפ"ל ואתה

כי שם שרש נפשם כל אחד כפי אחיזתו בשרשו זה במקרא וזה בפשוטה:

הלכה ד

"כי יקרא קן צפור לפניך בדרך וכו' לא תקח האם על הבנים שלח תשלח את האם" וכו' (דברים כב):

אל פי מה שמבאר בסיומן ע"ב שיחות נפלאות כמה צריכו להתחזק בכל פעם כנגד היצר הרע, ענין שם היטב, כי יש כמה בחינות ביצר הרע. ובכל פעם שאדם מתעורר לה' תברך ורוצה לעשות איוה עובדא דקדושה, בפרט להתקרב לצדיקי אמת ואנשיהם או תכף הוא ממת ומבטל היצר הרע שלו שהיה לו בתחלה, אך שיש לו תכף יצר הרע אחר גדול מבתחלה, כי כל הגדול מחברו יצרו גדול ממנו. ומזה בא שלפעמים יקרא בשבא להצדיק אויבד חשקו וכו', ענין שם כל מה שמבאר שם והבן שם היטב למעשה ולעצות כמה וכמה צריכו להתחזק בכל פעם נגד היצר הרע החדש שמתחדש בהאדם בכל פעם. ומבאר שם שעקר כל היצרון רעים שרשם העליון נמשך מבחינת גבורות ודינים ואפלו צדיקים גדולים ונוראים יש להם יצר הרע, רק שהוא מלאך הקדוש ממש וכו' וכו', ענין שם מה שמבאר שם ענין מאמר הזוהר הקדוש שאפלו פתור עליון אוכמא הוא קדם עלת העלות וכו', ענין שם. ומבאר שם לענין המחשבות שמבלבלות

לקוטי הלכות

הלכות שלום הבן ד

יורה דעה שעט

רוצה לזכות בהם לקח אותם, דהנינו להעלותם ולבררם, הינו שהתורה מרמזת להאדם בעת שהוא בא לעסק באיזה דבר שבקדושה, ובפרט בעת עוסקו בדבורי תורה ותפלה שאז הוא עוסק לקח ולהעלות נפשות ממקום שנתגרשו וירדו לשם, שהוא בחינת "כי יקרא קן צפור לפניך", שהם הנפשות דאתתרכו מאתריהו, וזהו בדרך כלל עין וכו', בחינת מלמול ונלות כנ"ל ואתה רוצה לקחם, דהינו שאתה רוצה לעסק באיזה דבר שבקדושה שעל-ידי זה אתה עוסק לקח ולזכות בהן צפור שהוא בגלות, דהינו להעלות ולברר אלו הנפשות הנפלות כנ"ל. וזהו, ויהאם רבצת על האפרחים או על הביצים וכו'", כי ידוע בכתבים, שבכל דבר יש בו בחינת עשר ספירות, כי הספירות הן מודותיו ויתברך שבהם הוא מוחיה ומנהיג את כל העולם מראש ועד סוף, כי כל דבר שבועולם שיהאדם רוצה לדבר או לעשות צריך מתחלה שיהיה לו מחשבה לזה ובתחלה עולה במחשבה בהעלם. ואחר כך משתלשל מחשבתו מהעלם אל הגלוי ואחר כך מתבונן במחשבתו אם לעשות ולדבר ואיך לעשות ולדבר וכיוצא בזה. ואחר כך נגמר בדעתו הענין והוא ואחר כך מוציאו מפה אל הפעל ממחשבה לדבור ואחר כך למעשה וכל אלו הדברים עוברים על האדם בכל הדברים שבועולם אפלו בכל דבור ודבור רק

שבסתם דבורים שאין צריכין לשוב גדול עוברים כל אלו הבחינות במהירות נפלא מאד מאד עד שאין מבחינים בהם כלל, אבל בעסק גדול יכול האדם להבחין היטב איך שעוברים עליו כל אלו הבחינות קדם שגומר הדבור וכל שכן בעבדא. וכל אלו הבחינות שבמחשבתו קדם שנוגד הדבור והמעשה הם בבחינת שלש ראשונות וכו' פידוע ואחר כך משנוגד ונתגלה הדבור והמעשה זה בחינת שבועה מדות שהם בחינת שבועת ימי הבנון שכל הדברים שבועולם כלולים מהם פידוע, ועקר ההולדה וההתגלות של כל דבר הוא על-ידי בחינת בינה שנקראת אם הבנים, כי אז בשבא הדבר לבחינת התבוננות שם נגמר הדבר במחשבתו ואז יוצא הדבר ונוגד ונתגלה בעולם ואפלו אחר כך משנוגד ונתגלה הדבר עדן פרוד התבוננות השכל אחריו, כי בן הדרך בכל הדברים ששכל האדם מתבונן בהדבר גם אחר שיצא לפעל לגדלו ולהשלימו בשלמות והוא ממש כמו האם שמתחלה מתגדל הולד אצלה כל ימי ההריון. ואחר כך משמגיע הזמן הולדה והיא מולדת הולד עדן גם אחר כך היא פרוכה אחר הולד להניקו ולגדלו ולהשלימו, כמו בן הוא בכל הדברים שבועולם שבתחלה הדבר מתעלם בהתבוננות השכל בבחינת עבור עד שנגמר ויוצא ומתגלה בבחינת לדה כנ"ל ואחר כך עדן התבוננות פרוד אחריו

1b 20a

מחמת שבשרש דינים מתערין מנה ודינים אפלו דינים קדושים הם שרש כל היצרון נעים, על-כן למטה למטה בעולם העשיה הגשמי נתעורר עקר הדין וההקמא שהוא היצר הרע בבחינת התבוננות השכל שמבלבל את השכל שעוסק בהתבוננותו לדבר דבורים קדושים, הוא מבלבלו בכמה מיני בלבולים קדם הדבור ויבשעת הדבור ולאחריו פנ"ל. ואזי בשהאדם רואה שמתגברין עליו מאד המחשבות רעות והבלבולים יש לו יסורים גדולים מהם והוא רוצה להפשם וללכתם וללחם עמהם להחזירם אל הקדשה, אבל לאו כל אדם זוכה לזה, כי רב בני האדם שהיצר הרע שלחם מגשם פנ"ל. ומתגבר עליו בכלבולים גדולים הרבה מאד אזי כל מה שהוא רוצה להתגבר כנגדם וללחם עמהם מתגברים כנגדו ביותר פנ"ל. ועקר תקנתו שיניח את המחשבות ולא יעמד כנגדם כלל ולא יסתכל לאחריו כלל, רק שיעשה את שלו כמה שהוא עוסק בתורה ותפלה וכו' ויהיה חזק ואמין בדעתו מאד מאד לעמוד על עמדו להכניס מחשבתו בהדבורים שהוא מדבר ולא יסתכל לאחריו כלל על המחשבות המבלבלות כלל ואזי מפילא יסתלקו ואפלו אם יבאו אחר כך עוד הפעם גם כן לא יסתכל עליהם כלל ויבדאי יסתלקו. וכן אפלו אם יבאו עליו כמה פעמים אם יהיה חזק ועקשן גדול

עד שישלים הדבר בשלמותו. ועל-כן נקראת בחינת בינה אם הבנים פדוע. ובשרש העליון כל העשר ספירות הם כלם קדש, ובפרט שלש ראשונות שגושבים כאחד שהם בחינת פלו טוב ואין שם שום דין כלל, רק שבחינת בינה דינין מתערין מנה, כמבאר בזהר ובפתכים הענין באריכות כמה פעמים, אך למעלה עדין הכל קדש וטוב רק בשמשותלשל למטה נעשה מנה לפעמים, חס ושלום, דין גמור חלילה עד שמופגי הדינים נשתלשל למטה למטה עד שנעשה יצר הרע מגשם מאד, כי כל היצרון רעים נמשכין שרשם מדינים פנ"ל:

ובשבביל זה למטה בזה העולם קדם שהאדם רוצה לדבר דבר שבקדשה או לעשותו באים עליו במחשבתו מחשבות זרות ורעיונים רעים ובלבולים הרבה כל אחד כפי בחינתו. ועקר התגברות המחשבות והבלבולים הוא בעת שעוסק להוציא הדבור והמעשה מוכח אל הפעל בבחינת לפתח חטאת רבץ, בחינת פתחי פיד, שבעת שרוצה לפתח פיו ולהוליד הדבור דקדשה ומדבור יבא לידי מעשה אז החטאת שהוא היצר הרע וחילותיו רובץ לבלבלו ולמנעו במחשבות רעות ובלבולים הרבה, כי מחמת שעקר בחינת הולדת כל הדברים הם על-ידי בחינת בינה, שהיא בחינת אם הבנים פנ"ל.

לְבָלִי לְהַשִּׁיב לָהֶם דְּבַר וּלְבָלִי לְהַסְתַּפֵּל
 לְאַחֲרָיו כָּלֵל. וְהוּ עָקֹר עֲצָתוֹ וַיּוּכַל לְעַסֵּק
 בַּתּוֹרָה וּתְפִלָּה וְכוּ' וְהֵם יִסְתַּלְּקוּ מִמּוּלָא.
 אֲבָל אִם יִרְצֶה לְלַחֵם עִם הַמַּחְשׁוֹבוֹת
 לְלַכְדֵם וּלְתַפְשֵׁם וּתְבַלְבַּל הַתְּפִלָּתוֹ חַס
 וְשְׁלוֹם, וְהַמַּחְשׁוֹבוֹת יִתְגַּבְּרוּ יוֹתֵר חַס
 וְשְׁלוֹם, כִּי"ל:

וְזֶה מְרֻמֵּת לָנוּ הַתּוֹרָה בְּמַצְוֵה הַזֹּאת,
 "כִּי יִקְרָא קִין צְפוֹר לְפָנָיו בְּדַרְדַּךְ
 וְכוּ'", הֵינּוּ כְּשֶׁתַּרְצֶה לְעַסֵּק בְּאִיזֵה דְבַר
 שֶׁבִּקְרָשָׁה שָׂאוּ אֶתָּה עוֹסֵק בְּבַחֲנֵית קִין
 צְפוֹר, דְּהֵינּוּ לִקְחַ וּלְהַעֲלוֹת נִפְשׁוֹת
 הַנְּפוּלוֹת, שֶׁהֵם בְּבַחֲנֵית קִין צְפוֹר וְכוּ'
 כִּי"ל, וּבִפְרָט בְּעַת עוֹסְקוֹ דְּבִדְבוּרֵי תּוֹרָה
 וּתְפִלָּה שֶׁהֵם בְּחֵינֵת צַרְחָתָא דְקָאֵי עַד
 קְרַסְלָה וְכוּ'. כִּי הַדְּבוּר נִקְרָא צְפוֹר, כְּמוֹ
 שֶׁמִּבְּאֵר בְּסִימָן י"א. וְזֶה בְּחֵינֵת וּבַעַל
 כְּנִפְיִים יָגִיד דְּבַר, הֵינּוּ כִּי עוֹפוֹת וְצַפְרִים
 שֶׁהֵם בְּעֵלֵי כְּנִפְיִים הֵם בְּבַחֲנֵית דְּבוּר.
 וְהוּ, וְהָאֵם רַבְצַת עַל הָאֶפְרוּחִים וְכוּ'. הֵינּוּ
 שְׁבַחֲנֵית אִם הַכְּנִים, שֶׁהוּא הַתְּבוּנָנוֹת
 הַשֶּׁכַּל רוֹבֵץ תְּמִיד עַל הַדְּבוּרִים, שֶׁהֵם
 בְּבַחֲנֵית אֶפְרוּחִים אוּ בִּיצִים דְּלוֹת גְּדִפִין
 דְּלֵהוֹן שְׁלָמִים, הֵינּוּ הַדְּבוּרִים שֶׁאֵין לָהֶם
 עֲדוֹן שְׁלָמוֹת וְהַתְּבוּנָנוֹת הַשֶּׁכַּל רוֹבֵץ
 עֲלֵיהֶם לְהַגְדִּילֵם וּלְהַשְׁלִימֵם וּמִחֲמַת
 שְׂבוּהָ הַעוֹלָם נֶאֱחָזוּ בְּרַב הַעוֹלָם הַיִּצְרִין
 רְעִין הַמְּגַשְׁמִים הַנ"ל שֶׁמְבַלְבְּלִין אֶת
 הָאָדָם מֵאֵד כִּי"ל. וְעָקֹר הַתְּגִירוֹת הַיִּצְרִין
 הִרְעוּ וְחִילּוּתוֹ הוּא בְּהַמַּחְשָׁבָה וְהַשֶּׁכַּל,
 כִּי הוּא מִתְגַּבֵּר לְהַפְדֵּי הַדְּבַר חַס וְשְׁלוֹם,

כִּי הָאָדָם צָרִיךְ לְהַתְּבוּנָן בְּשִׂכְלוֹ בִּקְרָשָׁה
 גְּדוּלָּה שְׁעֵל־יָדָיו זֶה גּוֹלְדִים כָּל הַתְּנִשּׁוֹת
 וְהוּא בְּתַחְבוּלוֹתָיו מִתְגַּבֵּר דִּיקָא עַל
 הַתְּבוּנָנוֹת הַשֶּׁכַּל שֶׁהוּא בְּחֵינֵת אִם הַכְּנִים
 וּמִתְגַּבֵּר עַל בְּחֵינֵה זֹאת לְבַלְבַּל בְּכַמּוּה
 מִיַּי בְּלְבוּלִים בְּעַת שְׁעוֹסְקוֹן לְהוֹצִיא אֶל
 הַפֶּעַל לְהוֹלִיד הַדְּבַר שֶׁבִּקְרָשָׁה שְׂוֵה
 בְּחֵינֵת וּבְחִטָּא וְחִמְתָּנִי אִמּוּ. עַל-כֵּן
 מוֹהֲרַת הַתּוֹרָה, לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַכְּנִים
 שְׁלַח תְּשַׁלַּח אֶת הָאֵם. שְׂתִזְהַר שְׁלֹא
 תְרוֹץ אַחֵר הָאֵם שֶׁהֵם הַבְּלְבוּלִים
 שֶׁבְּהַשֶּׁכַּל וְהַמַּחְשָׁבָה לְקַחֵם וּלְתַפְשֵׁם, כִּי
 אִין זֶה וְזֶה לֹא תַעֲלֶה בְיָדְךָ, כִּי לֹא תוּכַל
 לְהַתְּפַלֵּל וְגַם הַמַּחְשׁוֹבוֹת יִתְגַּבְּרוּ יוֹתֵר
 כִּי"ל. מִחֲמַת גְּדַל תִּקְוָה הַגְּלוּת שֶׁל אֵלוֹ
 הַנְּפִשׁוֹת הַנְּפוּלוֹת שָׂאוּ כָּל מַה שְׁעוֹסְקוֹן
 לְהַתְּגַבֵּר כְּנֶגֶד הַמַּחְשׁוֹבוֹת הֵם מִתְגַּבְּרִין
 יוֹתֵר כִּי"ל, עַל-כֵּן עָקֹר הַעֲצָה, "שְׁלַח
 תְּשַׁלַּח אֶת הָאֵם וְאֵת הַכְּנִים תִּקַּח לָךְ",
 שְׁלֹא תִסְתַּכַּל וְלֹא תִבִּישׁ לְאַחֲרָיִךְ עַל
 הָאֵם כָּלֵל, שֶׁהֵם הַבְּלְבוּלִים וְהַדְּמִיוֹנוֹת
 שֶׁנִּתְאַחֲזוּ בְּהַתְּבוּנָנוֹת שֶׁכֻּלְךָ רַק תִּנְיָחִם
 שְׂיִלְכוּ לָהֶם וְלֹא תְרוֹץ אַחֲרֵיהֶם לְלָהֶם
 עִמָּהֶם כָּלֵל, וְעֵל־יָדָיו זֶה בְּעֲצֻמוֹ תְּשַׁלַּחֵם
 וְתִסְקַם מֵאִתְּךָ. בְּבַחֲנֵית שְׁלַח תְּשַׁלַּח אֶת
 הָאֵם רַק וְאֵת הַכְּנִים תִּקַּח לָךְ, הַכְּנִים הֵם
 הַנְּפִשׁוֹת הַמַּחְשְׁבוֹרוֹת עֵל־יָדָיו הַדְּבוּרִים
 הַקְּדוּשִׁים וְכוּ' הֵם לְבַד תִּקַּח לָךְ, וְתוֹנֶה
 בָּהֶם לְהַעֲלוֹתָם וּלְכַרְדֵם, אֲבָל אֶת הָאֵם,
 שֶׁהִיא בְּחֵינֵת וּבְחִטָּא וְחִמְתָּנִי אִמּוּ, שֶׁהֵם
 בְּחֵינֵת הַתְּגַבְּרוֹת הַדְּמִיוֹנוֹת וְהַבְּלְבוּלִים

את עצמן בשלמות עד שבחינת הדבורים והנפשות, שהם בחינת קו צפור ככר נכון ומזמן אצלם בבחינת תפלתו שגורה בפיו, בבחינת גם צפור מצאה בית וכו', הם מתרים לקח גם האם עם הבנים, פי אצלם אין מתגבר הזהבא בהתבוננות השכל ואין באין עליהם דמיונות ובלבולים הנ"ל ואפלו בשבאים עליהם לפעמים איזה ממשבות ורות הם באים רק בשביל שהצדיק ותקנם ויכררם והצדיק צריך דיקא לקחם ולכררם, פי הצדיק יש לו כח לזה לקחם ולכררם פראוי. ובמובא שהצדיק כשפא עליו ממשבות ורות הוא יודע מהיכן הם נמשכין ויודע להעלות כל ממשבה לשרשה ולכררה פראוי ועל-כן הוא יכול לזכות בהם עם הבנים מחמת שאצלו הן צפור בחינת הנפשות בבחינת מזמן שהוא הפך הגלות והטלטול וכנ"ל, אבל מי שאצלו עדין הן צפור בדרך בכל עין וכו' בבחינת גלות וטלטול גדול הוא אינו יכול לקח האם כנ"ל, רק צריך לקחם שלח תשלח את האם שלא יבלבל אותו כלל התבוננות שכלו שמעורב מאד בכלבולים ודמיונות רבים רק ותפלל בתמימות גדול ולא יסתפל לאחריו כלל, ואו, ואת הבנים תחן לך, שתזכה בהדבורים שהם הנפשות, פי לתתם בני אדם שהדבור שהוא הנפשות עדין בגלות גדול אצלו אסור לו להסתפל לאחריו כלל וכנ"ל. וזהו שאמרו שם שאפלו שלח

שבהתבוננות שכלך תשלח והסלק מדעתך ולא תסתפל עליהם ולא תלחם עמם לקחם ולתפסם, פי אין לך כח לזה מחמת עצם הגלות כנ"ל:

וזה שדרשו רבותינו ו"ל: "פי יקרא", פרט למזמן. ומחמת זה אמרו רבותינו ו"ל, שאם לאחר ששלח האם לקח הבנים והחזירם לקו ואחר כך חזרה האם עליהם אזי פטור מלשלח עוד, פי כבר נחשב למזמן, מאחר שכבר זכה בהם כמה שהחזירם לקו, אבל קדם שהחזירם לקו ולא זכה בהם עדין אפלו אם שלחה וחזרה שלחה וחזרה כמה פעמים חייב לשלח, שנאמר, שלח תשלח, עזב בגמרא ופוסקים. הינו פי עקר החיוב לשלח האם הוא רק כל זמן שהדבור שהם הנפשות הם בגלות, הינו כל זמן שלא זכה האדם עדין לקדש ולטהר עצמו פראוי וניצוצי נפשו הם עדין בגלות גדול או אינו יכול לקח הנפשות עם האם פי נאחו בהאם והמת הנחש ביותר כנ"ל. ואז עקר תקנתו בחינת שלח תשלח את האם שישתדל רק לקח הנפשות שהם הדבורים, דהינו שלא יביט לאחריו כלל, רק ידבר הדבורים כמו שהם ולא יתבונן בשכלו לאחריו לברר ולתקן המחשבה רק וסלק כל התבוננות שכלו וידבר הדבור באמת ותמימות גדול כאלו אין בו שום דעת ותבונה כלל וכנ"ל, אבל מי שכבר זכה בהן צפור, דהינו בחינת הצדיקים הגדולים שכבר קדשו וטהרו

לקוטי הלכות

הלכות שלום הבן ד

יורה דעה שפג

והזרה, שלחה והזרה צריך לשלח אפלו כמה פעמים כל זמן שלא זכה בהכנים כנ"ל, הינו שאפלו אם אינו מסתפל על הדמיונות והבלבולים ומשלחם מידעתו על-ידי זה ומתפלל בדרבו. על-פי רב אחר כך הם חוזרים ובאים עליו וכן כמה פעמים ועל-יכן הוזהרה התורה את האדם שצריך להיות עקשן ולקום מצות שלח תשלח פעם אחר פעם אפלו כמה פעמים, דהינו שבכל פעם שחוזרין ובאין עליו הבלבולים והדמיונות, שיתגבר בכל פעם לעמוד על עמדו ולבלי להסתפל לאחריהם כלל רק לשלחם מידעתו על-ידי הפח הדעת לכו שיעשה רק את שלו כמה שהוא עוסק וכנ"ל, כי היצר הרע פרוץ אחריו בכל פעם ובכל מיני עצות שמשותף לין כנגדו הוא מתנגד בכל פעם יותר, על-יכן צריכין להיות עקשן גדול כנגדו בלי שעור וכמבאר בדרביו הקדושים בכמה מקומות ובפרט בלקוטי תנינא בסימן מח מט נ, נא, עין שם. וזה בחינת שלח תשלח אפלו מאה פעמים וכנ"ל:

דף קל"א

שכתוב: "עיר קטנה וכו' ובא עליה מלך גדול". ודרשו רבותינו ז"ל על היצר הרע, ונתן לך הפסוק עצה שאם יעלה ויתגבר עליך רוח המושל, הינו המחשבות והדמיונות והבלבולים של המושל שהוא היצר הרע וחילותיו אזי עקר עצתך מקומך אל תנח שלא תניח את מקומך להביט אחריו חס ושלום, ללחם עם המחשבות המבלבלות רק תעמוד על עמך בתקף וגיבורה ומקומך אל תנח בשום אופן רק תעשה את שלך כמה שאתה עוסק בו ואז מוילא יסתלקו כל הבלבולים שהם בחינת חטאים גדולים, כי כלם נמשכים מהחטאים והעונות של האדם. וזהו, כי מרפא יניח חטאים גדולים, כי עצה שלא תסתפל אחריהם כלל הוא מרפא, כי על-ידי זה יניח חטאים גדולים שהם הבלבולים והדמיונות, כי על-ידי עצה זאת תתרפא ותניח ותעזב אותם מוילא, כי מאליהם יסתלקו על-ידי זה כנ"ל:

ד וזה בחינת: "לבי סחרחר עובני פחי וכו' וינקשו מבקשי נפשי ודרשי רעתי דברו הוות ומרמות כל היום והגו ואני כחרש לא אשמע וכאלם לא יפתח פיו וארוי פאיש אשר לא שמע ואין בפיו תוכחות וכו'", עין שם כל המזמור, הינו כנ"ל בשמתגברים הבלבולים מאד מאד בבחינת לבי סחרחר ואין פח בהאדם לעמוד כנגדם מעצם הגלות בבחינת עובני פחי וכו' אזי עקר עצתו הוא בחינת ואני

ג וזה בחינת אם רוח המושל תעלה עליך מקומך אל תנח כי מרפא יניח חטאים גדולים, הינו אם יעלה ויתגבר עליך רוח המושל שהוא היצר הרע וחילותיו שהוא רוצה למשל בך, חס ושלום, בבחינת מלך זקן וכסיל שבכל עת שהאדם בגלות עדין נקרא הוא בחינת מלך ומושל, רחמנא לצלן, וכמו

כח"ש לא אשמע וכו' ואהי פא"ש אָשַׁר
לא שומע וכו', דהינו שיעשה את עצמו
כאילו שומע ולא יסתפל אחריהם ולא
ישיב עליהם בדרעתו כלל כדו שלא
יתגברו חס ושלום, ביותר כמו שכתוב
שם, "כי לך ה' הוֹחֵלְתִי אִתָּה תַעֲנֶה
וְכוּ". "כי אִמְרַתִי פֶן יִשְׁמַחוּ לִי וְכוּ" כי
אני לְצַלַע נְכוֹן וְכוּ כי עוֹנֵי אֲגִיד וְכוּ".
פי מחמת רבוי העונות שעל-ידי זה
הבלבולים מתגברים ביותר אִזּו כֵּל מַה
שִׁירְצָה לְהִשִּׁיב עֲלֵיהֶם וְלַעֲמֹד כְּנֶגְדָם
על-ידי זה יתגברו חס ושלום, יותר
ויותר כּ"ל, על-פני צריכוֹן רק להיות
כח"ש לא ישמע וכו' ולא יסתפל
אחריהם כֵּל כּ"ל:

ה וזה בחינת "יוֹנְתִי בַחֲנִי הַסַּלַע בַּסֶּתֶר
הַמְדֻרְגָה וְכוּ". ופרש רש"י זה
נאמר על אותה שעה שֶׁרָדַף פְּרַעַה
אֲחֵרֵיהֶם וְהַשִּׁיגֵם חוֹנִים עַל הַיָּם וְאִין
מְקוֹם לָנוּם לַפְּנִיָּהם מִפְּנֵי הַיָּם וְלֹא
לַחֲפִזוֹת מִפְּנֵי חַיִּית רְעוּת לְמַה הָיָה דוֹמִין
בְּאוֹתָהּ שְׁעָה? לִיּוֹנָה שְׂבוֹרַחַת מִפְּנֵי הַנֶּזֶץ
וְנִכְנְסָה לְקִיּוֹ הַסַּלַּעִים וְהָיָה הַנְּחָשׁ נוֹשֵׁף
בָּה תַכְנֵם לַפְּנִים הָרִי הַנְּחָשׁ תִּצָּא לַחוּץ
הָרִי הַנֶּזֶץ אָמַר לָהּ הַקּוֹדֵשׁ בְּרָדָף הוּא,
הֲרֵאִינִי אֶת מְרֻאָדִי, אֶת כְּשֶׁרוֹן פְּעֻלְתָּדִי
לְמִי אֶת פּוֹנֶה בַעַת צְרָה? הַשְּׁמִיעֵנִי אֶת
קוֹלְךָ וַיִּצְעַקוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל ה' כּ"ל. וְכֵל
עָנָן זֶה עוֹבֵר עַל כָּל אֲדָם בַּעַת שְׂרוּצָה
לְכַנֵּם בַּעֲבוּדַת ה' שֶׁהֵצִיר הָרַע וְחִילוֹתָיו
שֶׁהֵם בְּחִינַת פְּרַעַה וּמִצְרַיִם וְרֹדְפִים

אֲחֵרָיו בְּכַמָּה מִינֵי רְדִיפוֹת וְכֵל כַּחַם
מִחֲמַת הַדִּינִים שִׁינְקִים מֵהֶם וּמִתַּקָּה
הַתְּעוֹרְרוֹת הַדִּינִים שְׂנַתְעוֹרְרִים עֲלָיו, כְּמוֹ
שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל, כֵּל הַמִּצְדִּיק אֶת
עַצְמוֹ מִלְּמַטָּה מִצְדִּיקִין עֲלָיו מִלְּמַעְלָה
וְכוּ, עַל-יְדֵי זֶה רֹדְפִין אוֹתוֹ מִכָּל הַצְּדָדִין
בְּכַמָּה מִינֵי מַנְיַעוֹת וְעַפּוּבִין וְיִסּוּרִים
וּבְלִבּוּלִים רַבִּים וְהוּא מִמּוֹשׁ כְּמוֹ שְׁהָיָה
יְצִיאַת מִצְרַיִם, שֶׁמֵּאֲחֵרֵיהֶם רָדְפוּ
הַמִּצְרַיִם אֲחֵרֵיהֶם וּמִלְּפָנֵיהֶם הָיָה הַיָּם
סוֹעֵר וּמִצְדִּדֵיהֶם חַיִּית רְעוּת עַד שֶׁלֹּא
הָיָה מְקוֹם לָנוּם בְּשׂוֹם צַד כְּמוֹ יוֹנָה
שְׂבוֹרַחַת מִפְּנֵי הַנֶּזֶץ וְכוּ וּמִמּוֹשׁ בְּחִינַת
אֵלּוֹ עוֹבְרִים עַל כָּל אֲדָם הַרוֹצֵה לְכַנֵּם
בַּעֲבוּדַת ה' יִתְבָּרַךְ, פִּי מִי שְׂרוּצָה לְכַנֵּם
לַעֲבוּדַת ה' יִתְבָּרַךְ הוּא בְּחִינַת יְצִיאַת
מִצְרַיִם מִמּוֹשׁ, כִּי עָשָׂר יְצִיאַת מִצְרַיִם הוּא
מִה שִׁיּוֹצֵאִין מִמַּטָּאָה לְמַהְרָה, מִמַּטָּאָה
וְזַחֲמַת פְּרַעַה וּמִצְרַיִם לְקִדְשַׁת וְטַהֲרַת
יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שְׂפָתוֹב: "בְּהוֹצֵאֲךָ אֶת הָעָם
מִמִּצְרַיִם תַּעֲבֹדוּן אֶת הָאֱלֹקִים וְכוּ". וְזֶה
מִכְּרַח לְעֹבֵר עַל כָּל אֲדָם בְּכָל זְמַן בְּכָל
דוֹר וְדוֹר. וְכֵמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל, בְּכָל
דוֹר וְדוֹר תֵּיב אֲדָם לְרֵאוֹת אֶת עַצְמוֹ
כְּאִלּוּ הוּא יְצָא מִמִּצְרַיִם וּכְשֶׁבְּחִינַת פְּרַעַה
וּמִצְרַיִם שֶׁהֵם הַסַּטְרָא אֲחֵרָא וְחִילוֹתָיו
רֹדְפִין אַחֵר הָאֲדָם בְּלִבּוּלִים וּמַחֲשׁוֹבוֹת
רְעוּת רַבּוֹת מְאֹד וְאִין לוֹ מְקוֹם לָנוּם לֹא
לַפְּנֵיו וְלֹא לְאֲחֵרָיו וְלֹא מִן הַצְּדָדִין, כִּי
מִכָּל צַד מִסְבִּיבִין אוֹתוֹ בְּכַמָּה מִינֵי
בְּלִבּוּלִים וּמַנְיַעוֹת וְיִסּוּרִין אִזּו אִם יִרְצָה

לקוטי הלכות

הלכות שלום הבן ד

יורה דעה שפה

להסתכל לאחוריו בנודאי ותגברו חס ושלום, יותר כנ"ל, על-פני אין תקנה פי אם שיצטק אל ה' ממקום אשר הוא שם ולא יפנה ויסתכל לאחוריו כלל וכנ"ל:

ו פי כל מה שעבר על ישראל ביציאת מצרים וקבלת התורה ואחר כך וכל המלחמות לכבש ארץ-ישראל וכל מה שעבר עלינו אחר כך הכל באשר לכל עובר על כל אדם שרוצה לזכות לחיי עולם שבהכרח שיעבר עליו כמה מיני מלחמות בלי שעור ובכל עת שרוצה להתעורר ולהתחזק בעבודת ה' מתגברים בכל פעם יותר, ובפרט בהתחלה. כמו שתייה ביציאת מצרים שתקף בשבא משה אל פרעה להוציא את ישראל התגרה בהם ביותר ואמר, תכבד העבודה וכו', כי הסמרא אחרא פשוטה שבא צדיק אמתי בחינת משה ורוצה להוציא איש הישראלי מגלות נפשו הוא מתגרה ומתגבר עליו יותר ויותר ומכבד עליו על העולם הזה והתאות והפרנסה עד שקשה עליו לזוז ממקומו לשוב לה' ותברך, אבל דרך ישראל עם קדוש שהם תופסין אמונות אבותיהם בידיהם ובכל פעם הם צועקים אל ה', ועל-ידי זה הם מכניעין בכל פעם פרעה וחילותיו שהם הסמרא אחרא וכתותיהם, אבל אף-על-פי שמכניעים הם חוזרין ומתגברין בכל פעם וכן פעם אחר פעם כמה פעמים כמו פרעה שבכל עת שבא עליו איזה מכה נכנע קצת, אבל אחר כך חזר

והתגבר, כמו שכתוב: "ויחזק לב פרעה ויכבד את לבו וכו'", ואפלו אחר שהביא ה' ותברך עליו כל העשר מכות והכרח להוציא את ישראל ממצרים חזר וקבץ כל חילותיו ודרך אחריהם וכמו בן ממש עובר על כל אדם בכל זמן וכל אחד יכול להבין בעצמו כל זה לפי בחינתו וערכו איך שעוברים עליו כמה גליות וירידות כמה וכמה פעמים שכל זה נמשך מבחינה הנ"ל בחינת גלות מצרים, פי עקר הגלות הוא גלות הנפש וכל הגליות מכינים בשם מצרים וכל זה נמשך מעגן הנאמר בהשיות הנ"ל שיש כמה בחינות ביצר הרע ומרובי הפחית והבחינות שיש בהיצר הרע משם נמשך כל זה מה שבכל פעם מתגבר מחדש ואפלו לאחר מתן תורה שכבר פסקה והמתן והיה להם חרות מפלאך המות וכו' וכו' לקדשה נפלאה ונוראה אף-על-פירבן התגרה בהם אחר כך עד שהחטיא קצתם בחטא העגל, והדרך פלא מאד מאין נמשך זאת שאחרי שפסקה והמתן וכו' לנבואת פנים בפנים יפלו אחר כך כל כך, אך כל זה נמשך מעגן הנ"ל שיש כמה בחינות ביצר הרע ואפלו צדיקים גדולים ונוראים יש להם יצר הרע שהוא מלאך הקדוש וכו' וכו' ומשם נמשך כל הנסיונות המבארים בתורה שנסו אבותינו את הקדוש ברוך הוא, כי אף-על-פי שזה היצר הרע של הצדיקים הוא בחינת מלאך הקדוש ממש והוא רק

יורה דעה

בחנינת דינים עליונים שלא זכו עדין להמתיקם וכו' אף-על-פי-כן גם הצדיקים שאינם זוכין להמתיק אלו הדינים ולשפר זה היצר הרע שהוא מלאך הקדוש יכול אחר כך להתגרה בהם כל כך עד שיפיל אותם מאד חס ושלום, ויטעה אותם מה' ויתקד ויתעה אותם מאד כמו שפיעו אז בעגל לולי משה שעמד בפרץ והוציאם מזה וכפר בעדם וכן עברו כהנה וכהנה על כמה גדולים שהיו גדולים במעלה ואחר כך נפלו מאד רחמנא לצלן וכל זאת נמשך מבחינה הנ"ל. ועל-כן אמרו רבותינו ז"ל: 'ואל תאמין בעצמך עד יום מותך', על-כן צריכין תמיד לצעק אל ה' ולסלק ולהשליך מאתו כל החכמות שמהם כל הבלבולים רק לילך באמת ובתמימות ואז לעולם לא ימש כי צעקה ותפלות ותחנונות ובקשות מועילים תמיד והנה אידך שיהנה:

ולילך בדרך שהוא עוסק בו בתורה ותפלה וכו', ולא יסתכל לאחוריו כלל כנ"ל רק יעשה את שלו כנ"ל. והנה בחנינת דבר אל בני ישראל ויפיעו, שילכו לדרךם ויקפצו לתוך הים ולא יחשבו ולא יסתכלו לאחוריהם כלל, וכן עשו שקפץ גחשון לתוך הים ואחריו כל ישראל והלכו בים עד חמסם, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, הינו שלא הסתכלו על הפנים השוטפים מים היודינים בחנינת מצולת ים שהם הבלבולים והרהורים הרעים והמחשבות רבות המבלבלות אותם בעבודתם, ובפרט בתפלתם, רק קפצו לתוך המצולת ים והלכו לבטח בדרךם ועסקו בעבודתם בתורה ותפלה וכו' בתוך התגברות שאזן גלי הים שהם המחשבות והבלבולים ולא הסתכלו לאחוריהם כלל, רק עשו את שלהם ובודאי כל מה שהתגברו לבלי להסתכל עליהם ולילך בתוכם בודאי התגברו המצולות ים כנגדם יותר ויותר כמו שני אנשים הנלחמים זה עם זה, אבל ישראל עם קדוש לא הסתכלו על כל זה וקימו עצה הנ"ל להתחזק לבלי להסתכל עליהם כלל רק לילך בדרךם הקדוש בתוכם בתוך שטיפת הים עד שפאו עד חמסם, ואז פשראה ה' ויתקד הוסיף ללבם שאינם מניחים עבודתם בשום בלבול שבעולם, אזי חמל עליהם וקבע הים מפניהם ויבואו בני ישראל בתוך הים ביבשה, כי כן הדרך כשמתחזקים

תלמוד

לקוטי הלכות

הלכות שלום הבנות

יורה דעה

שפ

בהתחזקות גדול לילך דרכו בתפלתו ועבודתו ולכלי להביט לאחוריו ואינו מסתפל אחריהם כלל, אזי פתאום הם נתפבלים לגמרי ממש כמזו היום שנתפבל לפני בני ישראל ונתהפך ליפשה וכנ"ל:

ח וזה בחינת מחלקת קרח וכל עדתו שהיו אנשים גדולים מאוד מאוד בעלי השגה ורוח הקדוש, כמו שכתוב: נשיאי עדה קראי מועד וכו', ראשי בנהדראות וכו', ובפרט קרח שהיה גדול מכל הלויים, כמבאר בכל הספרים, ומיכהו בא זאת לפל כל פך לחלק על ה' ועל משה ואהרן? אך כל זה נמשך מבחינה הנ"ל, שאפלו צדיקים גדולים ונוראים יש להם יצר הרע, רק שהוא בחינת מלאך הקדוש ממש, הינו בחינת גבורות ודינים עליונים וגבורים שהם צריכין להמתיקם וכו' כנ"ל. והם צריכים מלחמה גדולה בדתם לכבש ולשבר זה היצר הרע אף-על-פי שהוא קדוש ונד ומי שפוגם בזה ואינו ממתיק הדין פראוי וכול לפל בטעותים ומכשולות הרבה על-ידי זה, אך יש בזה אלפים ורבבות בחינות, כי יש כמה צדיקים שפגמו בזה, ואף-על-פי שהפגם שלהם היה גדול מאוד אף-על-פיכך נשארו על עמדם ומתו בצדקתם, אבל יש שפגמו בבחינת היצר הרע הגבוה הנ"ל ועל-ידי זה התגרה בהם כל פך עד שהפיל אותם מטה מטה עד שנגלו לגמרי לגמרי רחמנא לצלן, וכפרו בעקר רחמנא לצלן, כמו שפצינו

בארבעה ששכנסו לפרדם, שבנדאי כל הארבעה היו גבורים במעלה מאוד מאוד שזכו לפני לפרדם, אך לא נמלט מהם בשלמות כי אם אחד, הוא רבי עקיבא שזכנו בשלום ויצא בשלום, אבל בן עזאי וכן זמא הציץ ונפגע והציץ ומת, אך אף-על-פי-כן נשארו בצדקתם ומתו בצדקתם רק שפגמו איזה פגם ושנו מה ששגו, אבל אחר קצץ בנטיעות ויצא מעולמו לגמרי רחמנא לצלן, ועקר מעותו על-ידי בחינת המלאך, הינו על-ידי שראה מלאך מט"ט דאתיחיב לה רשותא למיכתב זכותוהו וכו', הינו שהטעות שלו היה על-ידי תקף הדין שהתלבש או בבחינת מלאך ונתן לו מקום למעות, והוא לא עמד בנפיון להשלים דעתו וחכמתו והלך אחר התבוננות שכלו עד שקצץ בנטיעות, רחמנא לצלן, ועל-כן אמרו רבותינו ז"ל באמת, שאיתוהו למט"ט ויהבו לה שתין פולסי דנורא מאי מעמא לא קם מקמה. מוכן מזה שהתלבש או איזה דין כמט"ט שרצה להתגרות בו ולנפוטו. וזה הוא בחינת היצר הרע של מעלה שהוא בחינת מלאך הקדוש, בחינת דינים וגבורות כנ"ל:

וזה בחינת מחלקת קרח ועדתו, כי קרח היה לוי והיה גדול הלויים, וזה ידוע שלוי הוא בחינת שרש הדין הקדוש והנורא, כי בהן הוא בחינת חסד ולוי הוא בחינת גבורה ודין פנידע ועל-כן נתן ה' ויחברך הלויים להפחנים שיהיה גלויים

דף קל"ב

ואליהם לעבודתם פרי שיהיה נכלל הלוי בכהן פרי להמתיק הדין בשרשו. ועל-כן עקר התקון על-ידי שהלוי שהוא בחינת דין הוא נלוה אל הבהן ומשרתו בעבודה, על-ידי זה נמתקן כל הדינים בשרשן ונתתקנון כל העולמות ונמחלין ונתכפרין כל העונות, כי כל העונות והחטאים הם על-ידי הוצרין רעין שנמשכין כלם מבחינת דינים כנ"ל ואין הדין נמתק אלא בשרשו, על-כן לא היה באפשר שתהיה הכפרה והתקון של עבודת בית-המקדש על-ידי הבהן איש החסד לבד, כי צריכין להמתיק הדין בשרשו, על-כן הכרח שיהיה נלוה הלוי אל הבהן ולהיות טפל אליו ולשמש ולשרת אותו בכל צרכי העבודה. כמו שכתוב: ונלוו עליו וישרתו, ועל-ידי שהלוי שהוא שרש הדין היה טפל אל הבהן ושרת אותו, על-ידי זה נכלל הדין שהוא הלוי בהבהן שהוא חסד ונמתק הדין של הלוי שהוא שרש הדין, שזהו בחינת המתקת הדין בשרשו שעל-ידי זה עקר התקון, ועל-ידי זה היה כל הכפרות וסליחות עונות, כי נתפטר כל הוצר הרע בשרשו שהוא הדין, כי נמתק הדין בשרשו על-ידי העבודה של הבהן שנגלה אליו הלוי לשרתו וכנ"ל. וקרח היה לוי והיה גדול הלויים ובדאי היה נאחו בשרשו ביותר בבחינת דינים ונבורות הרבה, ובאמת זה היה מצד מעלתו, כי בהשרש כל הדינים הם קדושים וזכים מאוד

והם שלמות ותקון העולמות רק שצריכים להמתיקם לכללם בחסד וזה כל עבודתנו כידוע. וקרח לפי גדל מעלתו שהיה גדול הלויים בודאי היה בו דינים גבוהים הרבה מאד וכל עבודתו היה שהיה צריך להמתיקם, ועקר המתקו שהיה צריך לכפול את עצמו בתכלית הכפול נגד אהרן הבהן שהיה תכלית החסד, אבל מחמת גסותו נתגרה בו הדין ולא עמד בגסוין ונתקנא באהרן ולא רצה לכלל בו, ותקף שהפריד את עצמו בלבד מאהרן תקף התגברו בו הדינים ביותר ונפרד יותר, וכל מה שנפרד יותר נתגרו בו הדינים יותר, כי שרשו היו דינים ונבורות הרבה כנ"ל. עד שהתגרו בו כל כך עד שהפילו אותו לגמרי עד שחלק על ה' ועל משיחו על משה ועל אהרן ועל כל התורה בלה, ומתקף רבי הדינים שהיה בו שמהם אחיות

היצרין רעים על-כן היה לו פח להטעות להסית ולהדיח את גדולי צדיקים בעלי רוח הקדש כאלו שהם מאתים וחמשים ראשי סנהדראות נשיאי עדה קראי מועד וכו', הינו כנ"ל, כי עקר הוצר הרע של הגדולים הוא בחינת גבורות ודינים שאינם זוכים להמתיקם, שזהו בחינת קרח שהיה לוי ששרשו דין שלא זכה להמתיק הדין כנ"ל. ועל-כן היה לו פח להטעות גדולי ישראל כל כך וכנ"ל:

לקוטי הלכות

הלכות שלום הבן ד

יורה דעה שפת

ט וְכָל טְעוֹתָו הִיָּה שְׂמֵחַמַת גְּסוּתוֹ נִרְמָה לוֹ שֶׁהִכַּל שְׂוִיו וְלֹא רָצָה לְהֶאֱמִין שְׁגָם הַצְדִּיקִים הַקְדוּשִׁים צְרִיכִין מִלְחָמָה גְדוֹלָה עִם הַיָּצֵר הָרַע שְׂלֵמַעֲלָה שֶׁהוּא בְּחֵינַת דִּינִים כַּנ"ל. וְאָמַר שְׂמִי שְׂוִיכָה לְמַעַלְת הַגְּדוֹלִים שׁוֹב אִין צְרִיךְ מִלְחָמָה כָּלָל. וְאִם בֶּן הַכֹּל שְׂוִין וְאִין חִלּוּק בֵּין מוֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וּבֵין שְׂאָר הַגְּדוֹלִים, וּבִפְרָט שְׂאֵז הָיָה כָּל יִשְׂרָאֵל בְּמַעֲלָה גְבוּהַ מְאֹד, כִּי זָכוּ בְּלָם לְהַשְׁגֵּת גְּבוּאָת פְּנִים בְּפָנִים. וְזוּהוּ שְׂאֵמַר, רַב לָכֶם כִּי כָל הָעֵדָה בְּלָם קְדוּשִׁים וּבְתוֹכָם ה' וּמְדוּעַ תִּתְנַשְּׂאוּ עַל קִהַל ה'. הִינּוּ כַּנ"ל שֶׁהִקְשָׁה מְדוּעַ תִּתְנַשְּׂאוּ וְכו' מֵאַחַר שֶׁבְּלָם קְדוּשִׁים וְכָלָם שְׂמָעוּ בְּסִינֵי מַפֵּי הַגְּבוּרָה, כְּמוֹ שֶׁדִּרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ ו"ל, הִינּוּ שֶׁבְּלָם בְּמַעֲלָה גְבוּהַ וְנִתְפַּטַּל מִהֶם הַיָּצֵר הָרַע, כִּי פִּסְקָה זִהְמָתוֹ וְזָכוּ לְגְבוּאָת פְּנִים בְּפָנִים לְשִׁמְעַ מַסִּינֵי מַפֵּי הַגְּבוּרָה אֲנִכִי וְלֹא יִהְיֶה לָךְ. וְאִם בֶּן מִה פִּעֲלַתְכֶם שֶׁל מוֹשֶׁה וְאַהֲרֹן גְבוּהַ יוֹתֵר מִבְּלָם, כִּי אֵיךְ שֶׁיְדַע עוֹד מַעֲלָה יִתְרָה. מֵאַחַר שֶׁכָּבֵר פִּסְקָה זִהְמָתוֹ וּבְטַל מִהֶם הַיָּצֵר הָרַע וְכָלָם קְדוּשִׁים וְכַנ"ל. אֲכַל בְּאֵמַת כָּל זֶה טְעָה מִחֲמַת גְּסוּתוֹ, כִּי בְּאֵמַת אֶרֶץ-עַלְפֵי שֶׁפִּסְקָה זִהְמָתוֹ עֲדִין הָיָה צְרִיכִין כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִלְחָמָה גְדוֹלָה עִם הַיָּצֵר הָרַע שְׂלֵמַעֲלָה שֶׁהוּא בְּחֵינַת מְלֶאךְ הַקְדוּשׁ בְּחֵינַת גְּבוּרוֹת וְדִינִים. וְעַל-כֵּן בְּאֵמַת כְּמָה נִכְשְׁלוּ אַחַר כֵּךְ בְּחֲטָא הֶעֱנַל וּמְרַגְלִים כַּנ"ל. וְאֶפְלוּ אוֹתָן שֶׁאֵל נִכְשְׁלוּ אֲכַל עֲדִין יֵשׁ עֲלֵיהֶם

ק"ט

מִלְחָמוֹת בְּכַחֲשֵׁה הַנ"ל. וּמֵאַחַר שֶׁיֵּשׁ לָהֶם עֲדִין מִלְחָמוֹת בְּוֵדָאֵי אִין בְּלָם שְׂוִים וְיֵשׁ בִּינֵיהֶם מְדֻרְגוֹת בְּלֵי שְׂעוֹר, כִּי כִּי כָל אֶחָד כְּפִי מִה שְׂזָכָה לְשִׁבֵר הַיָּצֵר הָרַע הַגְּבוּהַ שְׂלוֹ, דִּהְיָנוּ לְהַמְתִּיק הָדִין כְּמוֹ כֵּן זָכָה לְאִיזָה דְרָגָא. וְעַל-כֵּן בְּוֵדָאֵי אִין לְהַעֲרִיךְ וְלְהַדְמוֹת שְׂאָר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶרֶץ-עַל-פִּי שֶׁבְּלָם קְדוּשִׁים, כַּנֶּגֶד רַגְלֵי מוֹשֶׁה וְאַהֲרֹן, וְאֶפְלוּ גְדוֹלֵי יִשְׂרָאֵל הַאֲמַתִּים אִין לָהֶם לְהַשׁוֹת עֲצָמוֹ לְמוֹשֶׁה וְאַהֲרֹן שְׂזָכוּ לְמַה שְׂזָכוּ. וְקִרַח פָּגַם בְּזוֹה וְאָמַר, כִּי כָל הָעֵדָה בְּלָם קְדוּשִׁים וּבְתוֹכָם ה' וּמְדוּעַ תִּתְנַשְּׂאוּ עַל קִהַל ה'. וּמֵאַחַר שֶׁכָּפַר בְּמַעַלְת מוֹשֶׁה וְאַהֲרֹן, כָּפַר בְּכָל הַתּוֹרָה שֶׁנִּתְּנָה עַל יְדֵם עַד שֶׁנֶּאֱבָדוּ הוּא וְכָל עֲדָתוֹ, וְהִכַּל עַל-יַדֵּי הַתְּנָרוֹת הַדִּינִים שֶׁמִּהֶם עָקַר כָּל הַיָּצֵרִין רָעִים מֵרֵאשׁ וְעַד סוֹף וְכַנ"ל:

י וְזֶה שִׁשְׂאֵל, טְלִית שֶׁבְּלָה תְּכַלֵּת חֵיבַת בְּצִיצִית? וְכו', הַתְּחִיל מִשְׁחַק, וּמִה טְלִית וְכו', בֵּית מִלָּא סְפָרִים חֵיב בְּמוֹזוּה וְכו'. בְּהֵרַת כְּכַגְרִים טְמֵא פָּרַחָה כְּכָלוּ טְהוֹר וְכו', כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ו"ל הִינּוּ בְּחֵינַת פְּגָם הַנ"ל שֶׁרָצָה לְהִכִּין הַכֹּל בְּחֻמְתוֹ וְסָבַר שֶׁאִין דַּעַת וְשֶׁכָּל לְמַעֲלָה מִדַּעְתוֹ וְשֶׁכָּלוּ וְהִלָּךְ בְּסִבְרוֹת שֶׁל טְעוֹת שְׂלו. וְעַל-כֵּן שֶׂאֵל, טְלִית שֶׁבְּלָה תְּכַלֵּת אֵיךְ שֶׁיְדַע שֶׁתְּחַיֵּב בְּצִיצִית, כִּי הֵלֵא טְלִית שֶׁל מִין אַחַר הוּמַ אֶחָד שֶׁל תְּכַלֵּת פּוֹמְרָה וְכו'?! הִינּוּ מֵאַחַר שֶׁתְּכַלֵּת גְבוּהַ וְקְדוּשׁ כָּל כֵּךְ עַד שֶׁיֵּשׁ פֶּחַ לְחוּמַ אֶחָד שֶׁל תְּכַלֵּת לְתַקַּן אֶת הַטְּלִית שֶׁל מִין אַחַר

וְלַעֲשׂוֹת אוֹתָהּ אֹתָהּ כְּאֵלּוּ הִיא בְּלֵא בְּלֵא צִיצִית וְהַכֶּלֶת, וּבְכַמֶּת בְּוֹדָאֵי בֵּן הוּא שְׁעַל־יָדַי חוּטֵי הַצִּיצִית נַעֲשֶׂה כָּל הַטְּלִית כְּאֵלּוּ בְּלֵא צִיצִית, כִּי בְּוֹדָאֵי נִמְשָׁךְ קִדְשֵׁת הַצִּיצִית שְׁעַקְרָן תְּכֵלֶת עַל כָּל הַטְּלִית וְנַעֲשֶׂה הַטְּלִית כְּאֵלּוּ הוּא בְּלֵא תְּכֵלֶת בְּלֵא צִיצִית, וְעַל־כֵּן אֲנִי מְבָרְכִין לְהַתְּעַפֵּף בְּצִיצִית וְאִין מְבָרְכִין לְהַתְּעַפֵּף בְּטְלִית שְׁתַּלּוּיִים בּוֹ צִיצִית, כִּי עֲטִיפְתָּנוּ הוּא רַק בְּצִיצִית, כִּי עַל־יָדַי חוּטֵי הַצִּיצִית נַעֲשֶׂה הַטְּלִית קְדוֹשׁ בְּלוֹ בְּקִדְשֵׁת הַצִּיצִית וּכְאֵלּוּ הוּא בְּלוֹ צִיצִית, וְעַל־כֵּן טַעַה קִרַח וְשָׂאֵל מֵאַחַר שְׁתֵּכֵלֶת גְּבֵה וּקְדוּשָׁה כָּל כֶּךָ עַד שִׁישׁ לֵה בַח שְׁחוּט אַחַד שֶׁל תְּכֵלֶת יִפְטֹר אֶת הַטְּלִית שֶׁל מִין אַחַר וְנַעֲשֶׂה אֶת הַטְּלִית כְּאֵלּוּ הוּא תְּכֵלֶת אִם בֵּן, מִכָּל שֶׁבֶן וְקָל וְחֹמֶר כִּשְׁהַטְּלִית בַּעֲצָמָה הוּא בְּלֵא שֶׁל תְּכֵלֶת אִינוּ בְּרִין שֶׁתִּפְטֹר אֶת עֲצָמָה, וּבְוֹדָאֵי הִיא קְשִׁיָּה גְדוּלָּה לְפִי טַעוּתוֹ שְׂאֵמֵר שֶׁבִינוֹן שְׂמֹנְעִים לְמִדְרָגוֹת עֲלִיוֹנוֹת שׁוֹב אִין שְׂקָד יֵצֵר הָרַע וְאִין שְׂקָד חֲלוּק בֵּין הַגְּבוּהָ לְגְבוּהָ מֵעַל גְּבוּהָ וְעַל־כֵּן אָמַר, כִּי כָּל הָעֵדָה בְּלֵם קְדוּשִׁים וְכוּ' וּמִדּוּעַ תִּתְנַשְּׂאוּ וְכוּ' פּנ"ל. אָבֵל בְּכַמֶּת גְּבוּהָ מֵעַל גְּבוּהָ שׁוֹמֵר וּגְבוּהִים עֲלֵיהֶם עַד אִין קִזְ וְאִין סוּף וְאִין תְּכֵלֶת, וְאוֹרוֹתָא וְיִשְׂרָאֵל וְקִדְשָׁא בְּרִיד הוּא בְּלֵא חַד, וְאִין קִזְ וְאִין סוּף לְמַעַלַת מִצְוֹת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, כְּמוֹ שְׂפָתוֹב: "לְכָל תְּכֵלֶה רְאִיתִי קִזְ רַחֲבָה מִצְוֹתָהּ מְאֹד", וְכִמוֹ שְׂהַפְחוֹת שְׂבַפְחוּתִים צִרְדֵי לְקַיִם מִצְוֹת

הַתּוֹרָה לְהַתְּעַפֵּף בְּצִיצִית וְשָׂאֵרֵי הַמִּצְוֹת כְּדִי לְתַקְּנָהּ וּלְקַדְשׁוּ, כְּמוֹ כֵּן גַּם הַגְּדוּל שְׂבַנְדוּלִים הַקְּדוּשׁ מְאֹד מְאֹד צִרְדֵי גַם כֵּן לְהַתְּעַפֵּף בְּצִיצִית אֵלּוּ וְכֵן בְּשָׂאֵרֵי מִצְוֹת, רַק שְׂבַנְדוּאֵי אֵצֶל נַעֲשֶׂה הַתְּקוּן עַל־יָדַי ^{דף קל"ג:} הַמִּצְוָה כְּפִי מַה שְׂצִרְדֵי הוּא, וְכִמְבֹרָן כְּתַקְּנֵי זֶהֱר לְעֵנִין תְּפִלִּין לְרִשְׁעִים אֲנִין קְשׁוּרָא לְכָל מְקַטְרְגִין דִּילְהוֹן וְכוּ' לְבִינוּנִים וְכוּ' לְצִדִּיקָא וְכוּ', אָבֵל אֶת־עַל־פִּירְכֵּן בְּלֵם צִרְכִין לְהַנִּיחַ תְּפִלִּין בְּשׁוּהָ וְאִין חֲלוּק בַּעֲשִׂית הַתְּפִלִּין בֵּין הַתְּפִלִּין שֶׁל הָרִשְׁעִים לְהַתְּפִלִּין שֶׁל הַצְּדִיקִים הַגְּדוּלִים, רַק שְׁהַתְּקוּן הַנַּעֲשֶׂה עַל־יָדַי הַתְּפִלִּין בְּוֹדָאֵי לֹא כָּל אֶפֶסֶן שׁוּי, כִּי הֵם מְתַקְּנִין אֵצֶל כָּל אַחַד כְּפִי בְּחִיּוֹתוֹ וְכִפִּי מְדַרְגָּתוֹ, וְכֵן בְּכָל הַמִּצְוֹת, כִּי טַעַמֵי הַמִּצְוֹת אִין אֲנִי וְכוּ' לְהַשִּׁיג כִּלְכָל, כְּמוֹ שְׂפָתוֹב: "בְּלֵאוֹת עֲדוּתִיד עַל־כֵּן נִצְרַתֶּם נִפְשֵׁי", וְכִמְבָאֵר אֵצֶלְנוּ מִזֶּה כְּמַה פְּעֻמִּים. וְעַל־כֵּן אֶת־עַל־פִּי שְׁחוּט אַחַד שֶׁל תְּכֵלֶת יֵשׁ לוֹ בַח לְתַקְּן כָּל הַטְּלִית עַד שֶׁנַּעֲשֶׂה הַטְּלִית כְּאֵלּוּ הוּא בְּלוֹ צִיצִית, אֶת־עַל־פִּירְכֵּן גַּם טְלִית שְׂבֻלָּה תְּכֵלֶת הַיָּבֵט בְּצִיצִית, כִּי גַם טְלִית שְׂבֻלָּה תְּכֵלֶת צִרְכָּה תְּקוּן הַצִּיצִית אֶפֶסֶן לְפִי כְּבִרְחוֹ, שְׂפָכְרָתוֹ שְׂטִילִית שְׂבֻלָּה תְּכֵלֶת יֵשׁ לֵה מַעֲלָה וְקִדְשָׁה יִתְּרָה, אָבֵל בְּכַמֶּת אִין שׁוּם מַעֲלָה וְקִדְשָׁה לְטִילִית שְׂבֻלָּה תְּכֵלֶת עַל שָׂאֵר טְלִיתִים, כִּי עַקֵר מַעֲלַת הַתְּכֵלֶת הוּא רַק כְּשֶׁעוֹשִׂין מִהֶם חוּטֵי צִיצִית כְּדִינֵם לְשִׁמּוּהָ אוֹ כְּבִנְדֵי כְּהֵנָּה, אָבֵל שְׂלֵא בְּמִקּוּם מִצְוֹתָן אִין שׁוּם מַעֲלָה

לקוטי הלכות

הלכות שלום הבן ד

יורה דעה שצא

לתכלת על שאר מינים, והוא טעה בשתיים, שטעה וסבר שיש מעלה למלית שכלה תכלת, ואפלו לפי טעותו טעה הרבה, כי אפלו אם היה מעלה גדולה למלית שכלה תכלת אף-על-פירבן היא גם היא צריכה תקון הציצית לפי בחינתה, כמו שגם הצדיקים הגבוהים צריכין תקון המצות לפי מעלתם כנ"ל, כי גם בבחינות הגבוהות יש בחינת יצר הרע, בחינת גבורות ודינים, וצריכין גם שם תקון והמתקה, וכל התקונים והמתקות מראש ועד סוף הכל נעשה על-ידי אלו המצות שנתן לנו ה' יתברך על-ידי משה רבנו, כי כל המצות גבוהים מאוד והם כלולים מאוד מכל מיני תקונים שצריכין בכל העולמות מראש ועד סוף, למשל מי שהוא אפלו למטה מעשיה דהינו שהקלפות שלמטה מעשיה עדן נאחזים בו הוא צריך להתעטף בציצית ולהניח תפלין וכו'. והם מקדשין אותו בכל פעם שזוכה בחייו או על כל פנים לאחר מותו לגרש ולכפל אלו הקלפות ולהתקדש בקדשת המצות שזכה לקיים ולקבל חלקו לעולם הבא, וכמו כן מי שבכר בטל הקלפות שבמעשיה וזכה לכטל גם הקלפות שבציציה וזכה לגשמה דיצירה, אף-על-פירבן צריך להניח ציצית ותפלין ויש בזה לאלו הציצית לתקן ולקדש אותו בהתקון והתקדשה שהוא צריך, וכמו כן בכל המדרגות שבעולם, ואפלו הצדיקים

הגבוהים במעלה מאוד מאוד שגדמה לפי הטעמים והפגנות הנאמרים בספרי אמת על המצות שהם אינם צריכין עוד חס ושלום לקיים המצות מאחר שכבר זכו למדרגות גבוהות יותר מקפי הטעמים והפגנות של המצות, אבל באמת אינו כן, כי אף-על-פי שהם טעמים וכונות אמתיות אף-על-פירבן חלילה לומר שאין בהמצות כי אם אלו הטעמים והפגנות, כי מי שאומר כן, חס ושלום, הוא מקצץ בנטיעות מקצץ ממש שמקצץ ומפסיק חס ושלום המצות מה' יתברך, כאלו יש להם גבול וקצץ חס ושלום, כי באמת אין קץ וגבול לטעמי המצות וסודותיהם, כי הם כלולים בו יתברך שהוא יתברך אין סוף, וכמו כן אין קץ וסוף לטעמי המצות וסודותיהם. ועל-כן אף-על-פי שהוא גדול מאוד מאוד במעלה קדושה אמתית הוא צריך לקיים המצות כפשוטן, כי אצלו יעשו המצות תקונים כפי בחינתו, כי ימתיקו הדין והגבורה שהוא צריך להמתיק לפי בחינתו שהוא בחינות היצר הרע שלו וכנ"ל:

וזה ששאל גם כן, בית מלא ספרים חיב במזוזה? וכו', היינו גם כן כנ"ל לענין ציצית והוא מוכן ממילא:

יא וכן להפך טעה גם כן ושאל בהרת בנרים מטמא פרוחה בכלו טהור,

שכל טעותו שסבר שיש גבול שמי שהוא במדרגה גבוה שוב אין צריך עבודה ותקון ועליה יותר, וכן טעה להפך וסבר שמי

שהוא חס ושלום, בדיוטא התחוננה ונפל לבחינת הטמאה חס ושלום, כבר אברה תקנתו מה' חס ושלום ושוב אין לו טהרה. ובאמת הכל להפך, כי גם מי שהוא במדרגות גבוהות מאד מאד גבה מעל גבה אף-על-פי-כן עדן יש גבוהים עליהם בלי שעור עד אין סוף, וכמוכן מזה בהמעשה של השבעה בעטלירש בכל מיני התפארות של כל הפתות הקדושות והנוראות, שמספר מהם שם שהקטן שבכל פת וכת הקדוש היה גבה מאד מאד ואף-על-פי-כן לא היה לו ערך נגד הגבה ממנו, וגם הגבה ממנו לא היה לו ערך נגד הגבה עוד יותר וכן להלן

(מבאר בדברי מנה מקום אחר ואין כאן מקומו להאריך בה) וכן להפך אפלו מי שהוא בדיוטא

התחוננה בתכלית השפלות והפחיתות אפלו בהיכלין דמסאבותא גם שם אין קץ וגבול לאלקותו ותברך, וכמו שאין סוף לאלקותו במעלות עליונות, כי גבה מעל גבה וכו', כמו כן ממש אין סוף ותכלית לאלקותו ותברך במדרגות התחוננות, כי גם במדרגות התחוננות בתכלית תכלית דיוטא התחוננה חס ושלום, אין מקום ואין טמאה שלא יוכלו למצוא גם שם את ה' ותברך, כי מלכותו בכל משלה וכמבאר בדברי אדונינו מורנו ורבינו ז"ל מזה כמה פעמים, אדרבא, לפעמים בשאדם בדיוטא התחוננה מאד מאד והסגרא אחרא והטמאה מתפשטין עליו מאד ורוצין לבלעו לגמרי חס ושלום, חס

ושלום, אז דיקא הוא ותברך מרחם עליו ושולח לו טהרה וסיוע מלעלא כדי שיוכל להחיות את עצמו ולשוב אליו ותברך, או על כל פנים לא יאבד לגמרי כי לא אמר ה' למחות שם ישראל, וכמו שכתוב: "כי יראה כי אזלת יד ואפס עצור ועוזב וכו' ראו עתה כי אני אני הוא וכו'. וכתוב, ואביט ואין עוד ואשתומם כי אין סומך ותושע לי ורועי וכו'". וזה מקומו במצוה זאת של נגעים, שבהרת פגרים ממה ופרחה בכלו טהור, כי דיקא לפעמים בשבא לתכלית הירידה אז הוא תכלית העליה ונמשך עליו טהרה ותקון מקום שנמשך עליו, כי אין חקר לתבונתו ותברך ולגדלתו אין חקר ואי אפשר להשיג דרכיו ותברך, וקרח פגם וטעה בכל זה עד שקצץ במטעות, דהינו שנתן גבול וקץ למצות התורה שהם אחדות פשוט עמו ותברך וכו', על-כן שאל כל אלו הקשיות של הכל הנ"ל וכו' ל:

יב וזה בחינת "האל תמים דרבו אמרת ה' צרופה מנין הוא לכל החוסים בו", לכל החוסים בו דיקא, יהיה מי שיהיה מקטן ועד גדול ולמעלה מעלה מהגדול שבגדולים ולמטה מטה מהפחות שבפחותים, לכלם התורה שהוא אמרת ה' מנין להם לבלם. וזהו בחינת האל תמים דרבו, הינו התורה שנקראת דרך ה', כמו שכתוב: "בכל הדרך אשר צויתי אתכם תלכו וכו'". וכתוב, "ושמרו דרך

לקוטי הלכות

הלכות שלום הבן ד

יורה דעה שצנ

ה"ו. ואומר הפתוב שדרבו יתברך שהוא התורה הוא תמים בתכלית השלמות פי אמרת ה' צרופה שהיא צרופה ומזוקקת בכחמה נרצאה ועמקה כל כך עד שהוא מועילה ומנגה ומושיעה לכל פאי עולם מראש ועד סוף בחינת מגן הוא לכל החוסים בו. 'לכל החוסים' דוקא כנ"ל. והו עקר תמימותה ושלמותה של התורה שהיא תמימה ושלמה בכל מיני שלמות בבחינת תורת ה' תמימה ומועילה ומתקנת הכל פאשר לכל באייה מדרגה שהוא מרום כל דרגין עד סוף כל דרגין, פי אם הנה, חס ושלום, אינה בחינה ודרגא שבעולם למעלה או למטה שלא תועיל לו התורה, חס ושלום, מחמת עצם מעלתו או מחמת עמקות ורדתו ונפלתו חס ושלום, אם בן הנה חסרון בהתורה חלילה, אבל באמת תורת ה' תמימה בתכלית השלמות ואין דרגא בעולם שלא תגן ותשיע לו התורה בחינת האל תמים דרכו וכו' מגן הוא לכל החוסים בו, 'לכל' דוקא כנ"ל:

יג וזה שהוהירה התורה בכמה מקומות, "פאזרח פגר יהיה לפני ה'", "ככם פגר", וכן הרבה, להורות ולגלות שהתורה לא נתנה לאלו לבד או לאלו לבד רק לכלם נתנה לגדולים וקטנים ולבינונים באייה דרגא שהוא, פי האזרח כרמזו על גדולי הצדיקים שפבר נקון במעשיו הטובים, והגרים כרמזו על תכלית הפחותים שעשו עד הנה מעשה

עכו"ם וגם ערנו בודאי אינם מהורים לגמרי מזהמת הפאתם, ואף על פירכין לכלם נתנה התורה בשה ואפלו הגדולי גדולים צריכין לקים מצות התורה בפשיטות ואפלו הפחות שבפחותים מועיל להם מצות התורה והוא תייהם לנצח וכנ"ל. והו שקבין משה כל המדרגות שבישראל קדם מותו והוהיר אותם שכלם צריכין לקים את כל דברי התורה הזאת, כמו שכתוב: "אתם נצבים היום בלכם וכו' ראשיכם שבטיכם וקנטיכם ושטריכם וכו' וכו' מחטב עצידי עד שאב מימיד". ראה כמו התחיל וכמו סים; שהתחיל מראשי בני ישראל, שהם בחינת הגדולים במעלה מאד מאד, והולך וחושב כל המדרגות שבעולם שכלולים באלו העשרה שחושב, עד שפיים מחטב עצידי עד שאב מימיד, שהם הנבעונים שנתגירו שלא לשמה, רק מחמת אימה, (כמו שאמרו רבותינו ז"ל, מלמד שכאו נבענים בימי משה וכו'). והם כרמזים על תכלית דיוטא המתחננה, וקבין בלם קדם הסתלקותו ואמר, שלכלם הוא מוסר את התורה, כמו שכתוב שם, לעברך בכרית ה' וכו'. וכן הוהיר שם שלכל הדורות עד הסוף הוא מוסר את התורה, כמו שכתוב: "ולא אתכם לבדכם וכו' פי את אשר ישנו פה עמנו לפני ה' אלקיני ואת אשר איננו פה וכו'", להורות שלכלם נמסרה לכל המדרגות שכלל הדורות עד הסוף, פי בלם יצליחו לנצח עלידי

ע"פ

דף קל"ד

התורה יהיה מי שיתנה מאיזה מדרגה שהוא, פי דרך התורה הוא מגן לכל החוסים בו כפ"ל:

יד וזה שאמר להם משה: "קחו לכם מחתות קרח וכו' ושימו עליהן קמרת". ופרש רש"י, הא לכם תשמוש חביב היא הקמרת החביבה מן הכל וסם המות נתון בתוכו שבו נשרפו גרב ואביהוא וכו'. פי גם גרב ואביהוא פגמו עלידי בחינת היצר הרע של מעלה בחינת מלאך הקדוש, בחינת דינים ונבורות, פי נדמה להם שלפי גדל קדשם העצומה גם הם ראויים להקטיר קמרת, אך הם לא נכשלו רק בנקודת גדול ועברו על פן יהרסו אל ה' לעלות, שזהו בחינת בקרבתם לפני ה' וימתו וכמו שכתב אדונינו מורנו ורבנו ז"ל שם בסיומן ע"ב הנ"ל בשיחה זאת מענין היצר הרע הגבה של הצדיקים, שכתב שם וגם בענין ההתקרבות אל ה' ותברך יש יצר הרע גדול בחינת פן יהרסו וכו', ענין שם. וזהו בעצמו בחינת פגם בן עזאי וכן זומא שהציעו יותר מדאי וכו', כי קמרת גבה מאד מאד והוא מבטל מותנא, פי קמרת ממתיק כל הדינים מראש ועד סוף כי סלוקא דקמרת עד אין סוף וכמוכא בזהר הקדוש, אבל לפי עצם קדשותו של קמרת אין מי שראוי שיעסק בו כי אם הכהן הראוי לכך, אבל הזר הקרב יומת, כי אדרבא, מתגרה בו הדין יותר, פי כל הדינים יש להם שרש, וזה השרש יש לו

עוד שרש למעלה גבה ממנו, וכן למעלה מעלה וכו', וכל מה שפועל הדין שלמטה לשרש הגבה ממנו נקלש ונמתק הדין בבחינת המתקת הדין בשרשו, אבל עדיו גם שם יש איזה דין וצריכין להעלותו יותר עד תכלית השרש ששם נמתק לנמרי, אבל מי שאין ראוי לכך אינו לא די שאינו ממתיק הדין בשרשו, אדרבא, על ידו יונק יותר ויותר משרשו, מחמת שרצה זה לגע בקדושה גבה כל כך שאינו ראוי לה, ואזי חס ושלום נתעורר ביותר הדין שיש שם ויונקים הדינים שלמטה יותר ויותר, חס ושלום, וזהו בחינת גדל האסור על הזרים להתקרב לדרבנים המקדשים כגון לאכל תרומה וקדש או לשא הארון וכלי הקדש וכו' וכו', כמבאר בתורה בכמה אזהרות. ועלפן קרח ועדתו שרצו לגע במה שאינו שלהם התרה בהם משה בענין הקמרת שגבה מן הכל, ואף על פירבן גם שם צריכין לזהר מהיצר הרע והדין שיש שם, כי מי שנוגע בו שלא פראוי כגון שלא בעתו ובזמנו, מפל שכן זר, אינו אדרבא, הקמרת ממית אותו מעצם קדשותו דיקא, פי נתעורר על ידו שרש הדין שיש שם ויונקים הדינים שלמטה יותר, חס ושלום, כפ"ל. וכן היה באמת שנאבדו קרח ועדתו עלידי זה. אבל הכהן הראוי להקטיר קמרת הוא מבטל מותנא וממתיק ומבטל כל מיני דינים שבעולם עלידי הקמרת הגבה מאד

לקוטי הלכות

הלכות שלום הבן ד

יורה דעה שצה

מאד. ועל-כן אחר בליעת קרח שהתלוונו ישראל עד שהחל הנגף צוה משה את אהרן שידין וימהר להקטיר קמורת, פי קמורת ממתיק כל הדינים שבעולם כשפקטיר אותו הראוי לקד, ואז הראה להם שאין הקמורת מומית, חס ושלום, כמו שהיו מרגינים ומלזיזים אחריו כמו שפרש רש"י שם, רק ההקמא הוא המומית כשפקטיר אותה מי שאינו ראוי לקד, אבל כשפקטיר אותו הבהן הראוי לקד הוא עוצר המגפה ומכבד מותנא, כי אין קרבן שפומתיק כל הדינים כמו הקמורת:

מו וזה בחינה מה שנגמרו לאחור מחלקת קרח לקח המפוזות של כל נשיאי ישראל ומטה אהרן וכו', ויבא משה אל אהל העדות והנה פרח מטה אהרן לבית לוי וכו'. מטה הוא בחינת הבחירה שהוא בחינת מטה שפמטה לצד זה או לצד זה. והוא בחינת מטה משה שנתהפך ממטה לנחש ומנחש למטה, כמובן בתקונים, וכמובא בדברי אדוננו מורנו ורבנו ז"ל בהתורה בטוח בה' ועשה טוב בסומן ע"ט. ומשה זכה במראה הסנה להפשיט גופו לנקמתי, כמובא בתקוני זהר, ואז נאמר בו אחר קד, ומטה האלקים בדי, 'בדי' דיקא שהיתה הבחירה בידו לנקמתי, בבחינת צדיקים לבן ברשותו, כמובא בהתורה בטוח בה' עני שם. וכן אהרן בודאי זכה גם כן לזה, כי משה ואהרן שניהם שקולים זה כזה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל. וזה שצוה ה' יתברך

להראות אות ומופת נורא על-ידי המפוזות דיקא, להורות מעלת אהרן שאף-על-פי שזכה לתכלית השלמות שכתב שבר הבחירה לנקמתי וזכה שמטה שלו, דהינו הבחירה, היה בבחינת מטה משה בבחינת "ומטה האלקים בדי", דהינו שכתב לבו ברשותו לנקמתי בבחינת לא יאנה לצדיק כל און ואינו מתירא עוד מהצר הרע הנשמו של תאות עולם הזה כלל, אף-על-פ"כ עדין אינו מסתפק עצמו בזה רק עדין הוא עובד ה' יתברך במסירת נפש גפלא וזוכה בכל פעם לשפר היצר הרע שלו שהוא מלאך הקדוש בחינת דינים. ועל-ידי זה גם עתה אחר ששבר הבחירה הנשמיית והמטה בידו כפ"ל, אף-על-פ"כ עדין הוא עולה מדרגא לדרגא והוא גדל וצומח בכל פעם, בבחינת "צדיק פתמר ופרח וכו'". והוא בחינת "פי פרח מטה אהרן לבית לוי ויצא פרח ויצץ ציץ וכו'", דהינו שגם אחר ששבר הבחירה ומטה האלקים בידו כפ"ל, אף-על-פ"כ הוא פורח וצומח כי אינו עץ יבש, חס ושלום, ואינו עומד על מדרגה אחת, רק הוא ציץ ופורח בעבודתו יתברך מדרגא לדרגא, כי גם הצדיקים ששברו היצר הרע הנשמי שהיו בחינת ומטה האלקים בדי, גם הם עדין יש להם יצר הרע של מעלה הנ"ל וצריכים לשברו, וכשיש להם מלחמות עדין בודאי הם עולים עדין מדרגא לדרגא בחינת ויצא פרח ויצץ ציץ וכו'.

יורה דעה

כי הם צריכים לשמור ישראל מעונות כי צריכין לעסק להמתיק כל הדינים שבעולם שעל ידי זה מבטלין פח הניצר הרע ומצילין ישראל מעונות כנ"ל:

ו' ובבחינה זאת יש כמה חלוקים אפלו בין הצדיקים הגדולים מאוד

אבות העולם כמו שאיתא בזהר החלוק שבין נח ואברהם ומשה שמושה זכה להמתיק כל תקף הדינים יותר מכלם ומסר נפשו והציל את ישראל ועקר שלמות בחינה זאת יהיה נגמר על ידי משיח שהוא משה בעצמו שהוא מוסר נפשו עדן בשביל ישראל וסביל מרעין בעדם כל ימי הגלות עד שיגמור את שלו שימתיק כל הדינים מ' ישראל ויבטל פח הניצר הרע ויביא את הגאולה במהרה בימינו וישיב כל ישראל לה' ותברך באמת, כי זה עקר עבודת משה משיח להמתיק שרש הדין העליון למעלה למעלה עד שיחבטלו ממילא כל הדין שלמטה וכל הדין רעים שינגקום מהם, ועל ידי זה ישובו ישראל לה' ותברך ותבא הגאולה במהרה בימינו, כמו שכתוב: "ובא לציון גאל ולשבי פשע ביעקב", במהרה בימינו, אמן:

הלכה ה

א "כי יקרא קו צפור לפגוד בדרך בכל עין" (וכו' דברים כב, ט):

על פי התורה 'סוד פגנת המילה' בסיומן ס"ג על הפסוק "שרפים וכו' שש

ועל כן נתן זאת לסימן, והיה האיש אשר אבחר בו משהו יפרה, להורות שהוא פורח ועולה עדן מדרגא לדרגא והוא מעלתו על שאר נשיאי ישראל, כי גם בין הצדיקים הגדולים האמתיים בחינת נשיאי ישראל, יש חלוק גדול בינם לבין הצדיק הגדול מהם הרבה, בחינת משה ואהרן וכו' וכנ"ל, הפך דעה רעה של קרח ועדתו שפקרו בזה ואמרו, כי כל העדה בלם קדושים וכו' ומדוע תתנשאו וכו' כנ"ל:

טו וזהו בחינת שנאמר שם מיד אחר קד: אתה ובית אביך תשא את עון המקדש וכו'. כי זהו עבודת הצדיקים להמתיק הדינים מכל ישראל שעל ידי זה מוציאין אותם מעונות שפאים על ידי הניצר הרע שינקתו מהדינים כנ"ל, כי הצדיקים הגדולים משברים הניצר הרע של מעלה שהוא בחינת דינים וממתיקים ומבטלים כל הדינים, ועל ידי זה מבטלין פח הניצר הרע ומצילין ישראל מעונות, ועל כן הצדיקים מקבלים על עצמן יסורין בשביל עונות ישראל כמו שכתוב: אכן חלינו הוא נשא ועונותם הוא יסבל. כי הצדיקים הגדולים תולין כל החסרונות בעצמן שאומרים שמחמת שאינם ממתקין הדין בראוי מחמת זה באים ישראל לעונות חס ושלום. ועל כן הם סובלים עונות ישראל. וזה בחינת "אתה ובית אביך תשא את עון המקדש וכו'",

ל"ב

לקוטי הלכות

הלכות שלוח הקן ה

יורה דעה

שצו

בנפים וכו', עין שם ענין מנגלה טפח ומכסה טפח אצל הצדיק ואצל ה' ותברך, שלפעמים הצדיק אצל העולם הוא בחינת מנגלה, שמנגלה ומקרב עצמו אליהם ולפעמים הוא בחינת מכסה שנתפסה ונתעלם ונתרחק מהם מאד עד שנתעקם מוח המתקרבים וכו'. וכן אצל ה' תברך צריך להיות בבחינת מנגלה ומכסה, כי צריך לדבק ולקרב עצמו לה' תברך כאלו ה' תברך נגלה ומתקרב אליו, אבל כל מה שמתקרב ביותר לה' תברך צריך להתרחק יותר, היינו לידע כי הוא רחוק מאד מה' תברך, כי אם יחשב וידמה בדתו שיקרב לתקרב לה' תברך וידע בידעת ה' תברך, זה סימן שאינו יודע כלום וכו'. וזהו בחינת שלום שלום לרחוק ולקרוב וכו', עין שם:

ב וזה בחינת שלוח הקן, כי זה כלל גדול שצריכין לידע שאין יודעין כלל, כי אורייתא וקדשא בריך הוא וישראל כלא חד וכמו שאי אפשר להשיג אותו ותברך כי לית מחשבה תפיסא בה כלל כן אי אפשר להשיג את התורה, וכן אי אפשר להשיג גדלת נשמות ישראל אפלו של הפחות שבפחותים ומה שנגעשה עם כל אהר ועל מה אתי להאי עלמא ומה יהיה ממונו וכו'. אך אם בן מאחר שהכל סתום ונעלם מאד, אם בן לא היינו יודעין שום דבר עבודה כמה נעבד ה' תברך. אך מאהבתו ותמלתו את ישראל עמו גלה סודו לאבותינו עד אשר גברו רחמיו

ונתן לנו את התורה על ידי משה עבדו. אשר הוא האיר עינינו והודיע לנו את כל התורה והמצוות אשר הם חיינו לקיימם בזה העולם לזכות על ידם לתכלית הנצחי, אבל עדן גם עתה אף על פי שאנו יודעים את התורה והמצוות אף על פי כן אין אנו יודעים כלל, כמו שכתוב: "פלאות עדותיך וכו'", רק אנו מתקבים לקיים את התורה בפאשר צונו, אבל טעמי המצוות ופנימיות התורה סתום ונעלם מאתנו מאד. וכמו שכתוב: "אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממנו". על פן צריכין לומר הטוב את כל הנאמר לעיל בהתורה הנ"ל על ענין מנגלה טפח ומכסה וכו'. אצל ה' תברך ואצל הצדיק לידע שכל מה שמתקרבין יותר פתו וכו' כמה רחוקים עדן. וזה הן אצל ה' תברך והן אצל הצדיק פי גם הצדיק סתום ונפלא ונעלם מאתנו מאד, אך כמו שה' תברך והתורה והצדיקים הם סתומים ונעלמים מאתנו מאד מאד כמו כן הם קרובים וסמוכים ונגלים אלינו מאד. וכן להפך כמו שהם נגלים וסמוכים וקרובים אלינו מאד, כמו כן הם רחוקים ונעלמים ונשגבים מאתנו מאד וכן חזיר חלילה כי שניהם אמת. שזהו בחינת מה שמבאר בהתורה הנ"ל על שלום לרחוק ולקרוב וכו', כי קדשא בריך הוא סתום ונגליא וכן אורייתא סתום ונגליא וכן הצדיקים. וכמו שמבאר בהתורה ויסב בענין האמונה הקדושה שעקר האמונה

פי קמ"ב

את יצחק ואף-על-פי-כן לא הרהר אחר מדותיו ותפרד והלך בתמו לשחמו. וכיום השלישי כתיב, וישא אברהם את עיניו וירא את המקום מרחוק שראה בעיניו את המקום שהוא הר המורה ששם עתידין ורעו לכל הגדלות והטובות ולהפיר אותו ותפרד וראה המקום היטב היטב כל התקנה טובה שיזכו ורעו שם אבל ראה אותו מרחוק מאד, כי אף-על-פי-כן הלא עתה מוליד יצחק לשחיטה:

וכן מרים התנבאה תחלה על משה שיזשיע את ישראל ואחר כך ראתה שמשליכין אותו למים אשר באמת אמרו רבותינו ז"ל שעמד אביה ומפחה על ראשה וכו'. אבל היא הלכה ותמצב מרחוק, כי היתה מצפה מרחוק שתתקם נבואתה שראתה שיזשיע את ישראל אף-על-פי שמשליכין אותו עתה אל המים. וכן הוא בכל דור בכלליות ובפרטיות ובפרטי פרטיות אשר אי אפשר לבאר. וזו שמסתכל היטב יכול לראות בענין אברהם עצמו כי גם אחר כך שהזשיעו ה' ותפרד וצוהו אל תשלח ידך וכו' ונצל יצחק. תכף אחר כך היה מהרהר למצא זוגו, כמו שאמרו רבותינו ז"ל ואחר כך בשנתבשר שגולדה רבקה וראה גם ישועה זאת אבל עדין היא מרחוק מאד, כי היא בת יום אחד ויצחק כבר בן שלשים ושבע שנה ואחר כך בא לביתו ומצא שמתה אשתו הצדקת שרה אמנו ולא היה לו מקום לקברה. כי אם

כמה שאין יודעים ומבינים. ואף-על-פי-כן אצל המאמין הוא גלוי וידוע פאלו וראה בעיניו מחמת גדל אמונתו השלמה אי לזאת צרכים לידע שלפעמים כשה' ותפרד עוזר לו שמתנוצץ לו איזה התנוצצות וראה איזה התקרבות אף-על-פי שבאמת הוא התקרבות אמתית מאתו ותפרד והוא חסד גדול ונפלא שה' ותפרד מפליא חסדו עמו. אף-על-פי-כן אל יטעה ששכבר הוא סמוך וקרוב לה' ותפרד ולהתורה ולהצדיקים, כי צריך לידע כל הנ"ל שכל מה שהוא מקרב ביותר עדין הוא רחוק מאד מאד, כי לגדלתו אין חקר ואי אפשר להסביר זאת היטב כמבאר בהתורה הנ"ל, אבל אף-על-פי-כן צריך לידע שהישועה והחסד של כל התקרבות והתקרבות כל שהוא הוא חסד נפלא כי הוא התקרבות אמתית וישועתו לנצח. אך אף-על-פי-כן עדין רחוק ממנו מאד תכלית ישועתו וצריך עדין להיות עומד ומצפה הרבה לישועתו ותפרד עד שיזכה להישע בשלמות לצאת ממה שהוא צריך לצאת ולהתקרב למה שהוא צריך להתקרב. וזה בחינת מה שכתוב באברהם אבינו וירא את המקום מרחוק. וכן ותמצב אחתו מרחק. ואיתא שהסתכלו על הישועה מרחוק מאד, כי זה היה עקר הנסיון של אברהם שה' ותפרד הבטיח לו להרבות את זרעו ויירשו את הארץ ששם המקום הקדוש של הבית-המקדש ואחר כך צוהו לשחט

במרח גדול שְׁעוּרוֹ ה' וַתִּבְרַךְ בְּנֵם נִפְלֵא
 לְהוֹצִיא מֵעֵרַת הַמִּכְפֵּלָה מֵעֶרְוֹן הַחַתִּי
 וְאַחַר כֵּן בְּשִׁעְרוֹ ה' וַתִּבְרַךְ גַּם בְּזֶה
 הַכֶּרֶח הַלְהַשְׁתִּדֵּל וּלְכַפֵּשׁ הַרְבֵּה הַזּוּגִים שֶׁל
 יִצְחָק שֶׁתָּבֵא לְבִיתוֹ, כִּי אֲשֶׁר הֶאֱרִיכָה
 הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה בְּזֶה בְּאִרְכּוֹת לְסַפֵּר כֹּל
 אֲשֶׁר עָבַר בְּזֶה, כִּי הָיוּ צְרִיכִים נִסִּים
 גְּדוּלִים וְנוֹרָאִים מְאֹד לְזֶה לְהוֹצִיא אֶת
 רַבְקָה מִבֵּית בְּתוּאֵל וְלָבֶן לְהַבְיִיאָה לְיִצְחָק
 לְהַעֲמִיד תּוֹלְדוֹת שִׁנְאָו עֵדֶת יִשְׂרָאֵל
 בְּעוֹלָם. וְכֵן כֹּל מַה שֶׁעָבַר אַחֵר כִּדְּעַל
 יִצְחָק שֶׁהָיְתָה אִשְׁתּוֹ עֲקָרָה וְכו' וּבִפְרָט
 מַה שֶׁעָבַר עַל יְעֻקֵּב יוֹתֵר מִכֹּל וְכו' וְכו'
 וּבְכָל פַּעַם עוֹרֵם ה' וַתִּבְרַךְ הַרְבֵּה:

אך אַף-עַל-פִּי־כֵן שְׁלֵמוֹת תַּכְלִית
 הַיְשׁוּעָה עֲדִין רְחוּקָה וְגַם עֵתָהּ
 בְּדוֹר הַזֶּה שֶׁכָּבֵד עוֹר ה' וַתִּבְרַךְ לְאַבְרָהָם
 שֶׁהַעֲמִידוֹ עֵדֶת יִשְׂרָאֵל בְּעוֹלָם וְנִתְּן לָנוּ
 אֶת הַתּוֹרָה וּבָנָה לָנוּ אֶת בֵּית הַבְּחִירָה
 וְכו'. וְאִין מִסְפָּר לְכָל הַטּוֹבוֹת וְהַנִּפְלְאוֹת
 שֶׁעָשָׂה לְאַבְרָהָם וְלָנוּ עַד הַיּוֹם הַזֶּה, כְּמוֹ
 שְׁאוּמְרִים, אִלּוּ פִּינּוּ מִלֵּא שִׁירָה וְכו'.
 אַף-עַל-פִּי־כֵן עֲדִין אֲנִי רְחוּקִים מִתַּכְלִית
 הַיְשׁוּעָה מְאֹד. וְזֵי שֶׁמִּסְתַּכֵּל עַל הָאֱמֶת
 לְאַמְתּוֹ רֹאֶה יְשׁוּעַת ה' וְנִפְלְאוֹת חֲסִדּוֹ
 בְּכָל יוֹם וּבְכָל עֵת, כְּמוֹ שְׁאוּמְרִים, עַל
 נִסְיָד שֶׁבָּבֶל יוֹם עֲמִנּוּ וְעַל נִפְלְאוֹתֵי
 וְטוֹבוֹתֵי שֶׁבָּבֶל עַת עָרַב וּבְקֵר וְצָהָרִים
 וְכו'. וְאַף-עַל-פִּי־כֵן הַיְשׁוּעָה הַשְּׁלֵמָה
 רְחוּקָה מְאֹד, כִּי אֲנִי נְתוּנִים
 בְּעוֹנֵתֵינוּ הַרְבִּים בְּתַקְרָף הַגְּלוּת אֲשֶׁר

כְּמַעֲט כִּשְׁל פַּח הַסֶּכֶל, וּבִפְרָט גְּלוּת
 הַנֶּפֶשׁ שֶׁהוּא הַעֲקָר כִּי אֲחֵד יוֹדֵעַ
 בְּנַפְשׁוֹ נִגְעֵי לְבָבוֹ וּמְכַאֲבֵיו. וְאַף-עַל-פִּי
 כֵן רֹאִים יְשׁוּעַת ה' וְנִפְלְאוֹת חֲסִדּוֹ בְּכָל
 עֵת וְאַפְלוּ מִי שְׂאִין לוֹ דַּעַת לְרְאוֹת חֲסִדּוֹ
 וְיְשׁוּעוֹתָיו בְּכָל יוֹם צְרִיךְ עַל כָּל פְּנִים
 לְהֶאֱמִין, כִּי דִבְרֵי אַבְרָהָם וְרַבְרַבֵּינוּ ז"ל
 בְּנִדְרֵי אֱמֶת וְצֶדֶק וְהֵם תִּקְנֵנוּ לָנוּ לִזְמוֹר
 שְׁלֹשׁ פְּעָמִים בְּכָל יוֹם, עַל נִסְיָד שֶׁבָּבֶל
 יוֹם עֲמִנּוּ וְעַל נִפְלְאוֹתֵי וְטוֹבוֹתֵי שֶׁבָּבֶל
 עַת וְכו'. וְכֵן בְּכַפָּה פְּסוּקִים. וְכֵמו
 שֶׁתְּנוּב: בְּרֹדֶךְ ה' יוֹם יוֹם יַעֲמֵם לָנוּ הָאֵל
 וְיְשׁוּעַתֵנוּ סִלָּה. וְכֵמו שֶׁתְּנוּב: חֲסִדֵי ה' כִּי
 לֹא תִמְנֶוּ חֲדָשִׁים לְבָקָרִים רַבָּה אֱמוּנַתְךָ
 וְכו'. וּפְרָשׁ רַש"י שֶׁחֲסִדִּים מִתְחַדְּשִׁים
 בְּכָל בָּקָר וְעַן מַה שֶׁמְבַאֵר בְּמִקּוֹם אַחֵר
 עַל פְּסוּק זֶה. שְׂמִי שְׂאִין לוֹ דַּעַת לְרְאוֹת
 הַתְּחַדְּשוֹת חֲסִדִּים וְנִפְלְאוֹתָיו בְּכָל יוֹם
 צְרִיךְ לְהֶאֱמִין עַל כָּל פְּנִים שֶׁבָּבֶל יוֹם
 נַעֲשֶׂה נִפְלְאוֹת חֲדָשׁוֹת לְטוֹבָתֵנוּ הַנִּצְחִית,
 שְׁזֵהוּ מִרְמֹז בְּפִסּוּק זֶה בְּעֲצֻמוֹ חֲדָשִׁים
 רַבָּה אֱמוּנַתְךָ שְׁצָרִיכִים שִׁתְּיָה לוֹ אֱמוּנָה
 רַבָּה שֶׁבָּבֶל יוֹם נִמְשָׁכִין חֲסִדִּים נִפְלְאִים
 חֲדָשִׁים בְּחִינַת חֲדָשִׁים לְבָקָרִים וְכו':

נמצא, שֶׁבְּאֱמֶת אֲנִי רֹאִים וּמֵאֲמִינִים
 שֶׁבָּבֶל יוֹם יוֹם עוֹשֶׂה עֲמִנּוּ ה'
 וַתִּבְרַךְ חֲסִדִּים נִפְלְאִים וְיְשׁוּעוֹת נִשְׁגָּבוֹת,
 אֵד כֹּל הַיְשׁוּעוֹת הֵם בְּחִינַת וְרָא אֶת
 הַמִּקּוֹם מְרֻחָק, שְׂרֹאִין הַיְשׁוּעָה בְּכָל עֵת
 אֲבָל עֲדִין הִיא רְחוּקָה מְאֹד. וְאַף-עַל-פִּי
 כֵן אֲנִי רֹאִים הַיְשׁוּעָה בְּעוֹנֵינוּ בְּכָל עֵת

קל"ד

תורה שהיא יושעתו עדיו הוא רחוק מאד מאד, ורק זה הוא התקרבותו פי ההתרחקות תכלית ההתקרבות, פי כשיודע שהוא רחוק מאד הוא דיקא מקרב אליו יתברך בתכלית ההתקרבות ויתקף שפובר שהוא קרוב הוא רחוק מאד וכנ"ל בהתורה הנ"ל:

ג וזה בחינת כפי יקרא קן צפור לפניך בדרך ככל עין או על הארץ אפרוחים וכו". פי זה ידוע ומבאר בתקונים שהוא מרמז על גלות ומלטול השכינה וקנסת ישראל בכללות ובפרטיות שעל זה נאמר, בצפור נודדת מן קנה וכו', הינו כפאיש הישראלי נע ונד ומלטול בגלות נפשו והוא בבחינת בדרך שהוא בחינת מלטול ונלות וזהו, ככל עין, הינו שלא ברר עדיו עין הדעת טוב ורע ועל-כן נקרא כל עין שאילנא דחיי ואילנא דמותא עדיו כלולים ומערכים אצלו ולא בררם להפרידם זה מזה בבחינת ומשם יפרד, (מבאר במקום אחר בסיון ח). וזהו, או על הארץ, שהיא תכלית הנשמית ואף-על-פירכּוּן מזמין לו ה' יתברך גם שם בחסדו הנפלא שמוצא שם אפרוחים או ביצים שהם בחינת קנישת התורה והמצוות, כמו שאיתא בתקוני זהר, אפרוחים, אלו מארי משנה, או ביצים, אלו מארי מקרא, אבל עדיו הכל בקטנות ואינו בשלמות, כמו שמבאר שם בתקוני זהר דלית גרפין דלהון שלמין והאם רבצת על האפרוחים

פי הלא אנו רואים שאנו זוכים בכל יום להניח טלית ותפלין ולקיים כמה מצוות. וכמו שאמרו רבותינו ז"ל, אפלו פושעי ישראל מלאים מצוות פרמון, ובדאי הוא לנו יושעה נפלאה, פי רק זה היא התכלית מפל העולם, פי לא ישאר לנו שום דבר רק מה שאנו חוטפין מזה העולם העובר תורתו ומצותיו יתברך אשר הם חיינו לצנח, ובפרט מי שזוכה למעם איזה מעם בתורה, בפרט בחידישי תורה ועצות נפלאות של צדיקי אמת וכו' שזוכה למעם איזה מעם של הדעת האמתית הוא רואה בודאי נפלאות חסדיו וישועתו ככל יום ובכל עת, אבל צריך לידע, שאף-על-פירכּוּן הכל הוא בבחינת "וירא את המקום מרחק וכו'". ובבחינת "מרחוק ה' נראה לי". 'מרחוק' דיקא, ועל-ידי זה דיקא יכול כל אחד לפום דרגה להתחזק ולשאר על עמדו ככל עת ככל מה שיעבר עליו, בבחינת מפרחק תביא לחמה, 'לחמה' דאורייתא שאי אפשר לקבל עצות התורה והעבודה פי אם מפרחק דיקא בבחינת שלום שלום לרחוק ולקרוב הנ"ל שצריך לידע שכל נקדה ונקדה טובה שה' יתברך עורו בגשמיות וברוחניות הכל נמשך וכן מפרחק מאד מאד פי לפי גשמיותו הוא רחוק מיושעה מאד מאד, כמו שכתוב: רחוק מיושעתי דברי שאנתי. אך רחמיו יתברך רבים מאד ומביא לחמו מפרחק מאד מאד, וגם אחר שהביא לחמו של

או על הביצים. זה בחינת אפא דמסכבא על בנין, בחינת אם לבינה תקרא, שהיא בחינת שכינתא עלאה, שהיא בחינת כלליית שלש ראשונות דתמן אתמר, במפלא ממוך אל תדרש. בחינת כבוד אלקים הסתר דבר וכו', הינו שבאמת בודאי כל הטוב והחסד שה' התברך עוזר לו בעצם התרחקותו שיהטף איוה תורה ומצות אף-על-פי שאינו בשלמות, אף-על-פירכן הוא יקר מאד מאד והוא לו לישועה גדולה, ובודאי הכל נמשך ממקום גבוה ועליון ונורא ונשגב מאד מאד בבחינת מפרחק תביא לחמה כנ"ל, שזהו בחינת והאם רבצת על האפרחים וכו' שהאם בחינת בינה אפא עלאה כלליית השלש ראשונות שהוא עלמא דאתפסיא, היא רובצת על אלו האפרוחים והביצים, שהם בחינת נקודות טובות של תורה ומצות שמוזמן לרחוק כזה למטלטל בדרך בכל עין וכו' כזה, כי ה' התברך חושב מרחוק להיטיב עם כל אחד להנאותו לתחייה, כמו שכתוב: וחסב מחשבות לכל ידח ממנו נדח. אבל הזהיר, לא תקח האם על הבנים וכו', שלא תקח גם האם, שהיא התבוננות הנעלם והמסכה, עם הבנים, שהם הטובות והישועות שהקרה ה' לפניך אף-על-פי שבאמת הכל נמשך רק משם, כי האם בעצמה רבצת על האפרחים והביצים דלית גרפין דלהון שלמון שיוכלו להתקיים בגלות וטלטול כזה, אבל אף-

על-פירכן עדיו אין לך רשות לקח האם על הבנים, דהינו שתראה להתבונן מיד ולהבין ולראות תכלית הישועה, כי אף-על-פי שה' התברך עור לך הרבה שהקרה לפניך טובות פאלה שהם בחינת אפרוחים או ביצים, אבל אף-על-פירכן אין לך שום תפיסה עדיו באם הבנים שהוא בחינת התבוננות העליון שהוא תכלית הישועה, כי אפא בינה היא בחינת עלמא דאתי כידוע. ועל-כן שלח תשלח את האם, כי במפלא ממוך אל תדרש, כי צריך אתה לידע שעדיו אתה רחוק מאד מתכלית הישועה כנ"ל. רק ואת הבנים תקח לך, שהם האפרוחים והביצים, שהם בחינת נקודות התורה והמצות שהזמין לך ה' והתברך ברחמיו שצריך אתה לקחם לעסק בהם ולגדלם ממקנות לגדלות, שהוא כלל עבודת ה' והתברך אבל עצם תכלית הישועה שהיא בחינת התבוננות עליון, בחינת אם לבינה עדיו רחוק ממוך, כי עדיו אינו יודע כלל וכו' ל. ועל-כן, שלח תשלח את האם וכו':

ד וזוהו: "פי יקרא", פרט למזמון, כי בודאי עקר האזהרה הנ"ל של שלח תשלח כנ"ל הוא רק מי שהוא בבחינת פי יקרא לפניך וכו' בדרך וכו', שעדיו הוא בגלות וטלטול גדול וה' התברך הקרה לפניך בדרך וכו', אבל מי שמוזמן אצלו בחינת הבן צפור, דהינו ששכר יגע וטרח הרבה בעבודתו והתברך עד שזכה לתזמון התנשאה, כי כל דבר

יורה דעה

ו ועל בן שלמה המלך עליו השלום, אף-על-פי שהיה חכם מפל האדם הודה אחר כך על עצמו ששגה הרבה בזה מה שמעוה וכבר שכבר הוא סמוך לה' ותברך, כמו שכתוב: "לאיתא לאכל". שהתודה על שאמר אתי קל, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, כי באמת אין יודעים כלל כמו שפרש שם אחר כך, כי בער אנכי מאיש ולא בינת אדם לי ולא למדתי וכו', ענין שם הינו כנ"ל:

ז וזהו בחינת גר חנפה אסור להשתמש לאורה, לא כמו גר שבת שמצות ההדלקה היא דיקא להשתמש לאורה לקיים ענין שבת פאכילה ושתיה וכו' לאור גר שבת, כי מבאר בכונות האר"י ז"ל ומובא בדברינו שגר חנפה הוא בחינת אור גדול מאד (בחינת כליות השלשה יחידים שעולים גר וכו') שממשיכין אותו למטה מאד, דהינו למטה מעשרה טפחים ששם הוא תקף העשייה, וזהו החדוש והפלא של גר חנפה שמתקף הנס שזוכו אז על-ידי צדיקי הדור מתהירו ובניו שהתנברו על מלכות הרשעה שרצו להשיבם תורתך וכו'. וכשנבחר יד הצדיקים מלכות בית השמונאי ונצחום, וכו' לישועה נפלאה שלא די שלא נתקמה מחשבתם הרעה של הסטרא אחרא להשיבם תורתך חס ושלום, אף גם נתהפך מהפך אל הפך שזכו לנס נפלא שדלקו גרות המנוחה בגם שמונה ימים, ועל-ידי זה קבעו לנו

שפקדשה צריך זמון, כמו שאיתא בזהר הקדוש, הוא יכול בודאי לקח האם עם הבנים לפי ערכו, פי גדולי הצדיקים שאצלם בחינות הן צפור בחינות מזמן הם בודאי זוכין להשיג נסתרות התורה, שהוא בחינות אם הבנים כנ"ל:

ה וזהו, "הסבי עינד מנגדי שהם הרהיבני", ענין פרוש רש"י.

פי בודאי שענד בענד העזים וכו' שנדק בענד הקצובות וכו' כפלא הרמון רקתה, שפרש רש"י שם הפל על רבוי החביבות שה' ותברך מחבב הטוב והמצות של הקלים שבשיראל ובודאי גם אתה חביב בעיני מאד, אף אף-על-פי-כן "הסבי עינד מנגדי שהם הרהיבני" בבית ראשון שהראיתי לכם חפה יתרה יותר מדיא ועתה ההכרח שתסב עינד מנגדי לכלי להשיב לכם עתה הפכרת והארון ותפריבים עד עת קץ הפלאות וכו'. וכן הוא בכל אדם ובכל זמן, ובפרט עתה בתקף הגלות הנה בעקבות משיחא. והכן היטב להוציא מזה עצות והתחזקות אלקד בכל עת ובכל זמן, פי הוא חידק לנצח, כמו שכתוב בשלוח הנקו, "למען ייטב לך והארבת ימים", פי זה עקר החיים פשוטין להתבונן בכל יום רבוי רחמיו ותסדיו ואף-על-פי-כן עדין רחוקים מאד שזה עקר שלמות הדעת והתקמה שהוא עקר החיים ועל-ידי זה יכולין להתחדש בכל יום בבחינת חדשים לקברים רבה אמנתך וכנ"ל והכן היטב:

לדורות להדליק גר חנכה הקדוש שהוא אור נפלא מאד שמגדל עצם האור אנו יכולים להמשיכו כל אחד למטה למטה בתקף העשייה למטה מיו"ד מפחים להאיר גם שם אור הנפלא הזה שהוא אור התורה והמצוות בחינת פי גר מצוה ותורה אור. ועל־כן אסור להשתמש לאורה, פי מחמת שנה האור נמשך למטה במקום אחיזת הסטרא אחרת והקלפות על־כן אסור להשתמש שם לאור הקדוש הזה שלא יתאחזו בו החיצונים, כמבאר בפנינות. אבל גר שבת שאו עולין כל העולמות למעלה למעלה, פי עשיה עולה ליצירה ויצירה לבריאה וכו' וכו' אזי מדליקין הגר במקום גבה שאין להסטרא אחרת אחיזה שם מחמת קדשות שבת על־כן מתיר להשתמש לאורה וכל זה הוא ענין הג"ל, פי גר חנכה זה בחינה שממשיכין האור שהוא הישועה של הגם שתתקיים התורה ממישיכין זאת מפרחק מאד ממקום גבה מאד למקום גמוד מאד למטה מעשרה מפחים. ועל־כן אסור להשתמש לאורה, פי עדן אין האור שלנו ואין לנו רשות להשתמש בו לעשות בו כל צרכינו כמו בגר שבת שהוא מרמו על עולם הבא שאו יופה כל אחד לבא ולהגיע למקומו ומנוחתו כפי חלקו לעולם הבא:

ועל פן עושים לאור גר שבת כל התשמישים שהם אכילה ושתיה וכו', שהם ענג שבת, פי יש לנו כח

על־ידי האור הזה של שבת להעלות הכל לשרשו לאור באור החיים שמאיר בשבת שהוא בחינת עלמא דאמי, אבל חנכה הוא בימי החל ואין שום עליה או להעולמות רק שממשיכין האור מפרחק למטה בתקף העשייה, על־כן אין לנו רשות להשתמש בו פי אם לראותו בלבד, פי אין לנו כח עדן להעלות כל תשמישינו לשרשו העליון שהוא אור הקדוש כזה, פי זה האור של חנכה נמשך לנו רק לראותו בלבד, בבחינת "וירא את המקום מרחק", שצריכין לעמוד ולהסתכל היטב על האור הנורא הזה ולהתבונן ולשום אל לבו כל אחד את תקף הגם שעשה ה' ותברך לאבותינו ולנו, פי לא אחד בלבד עמד עלינו לבלותנו אלא שבכל דור דור עומדים עלינו לבלותנו והקדוש ברוד הוא מצילנו מידם על־ידי נפלאותיו העצומים. והכל בבחינת מפרחק תבאי לחמה הג"ל שממשיך עלינו הגם והישועה ממקום רחוק מאד מאד. ועל־ידי זה יש לנו קיום גם עתה בתקף הגלות הזה ויש לנו כח להתחזק ולעמוד על עמדתנו על־ידי שאנו רואים מרחוק עצם נפלאות האור שה' ותברך מאיר עלינו בטובו שהוא בחינת אור גר חנכה, אבל אף־על־פירכין עדן הוא מרחוק מאד. ועל־כן אסור להשתמש לאורה, פי עדן אין האור שלנו בשלמות רק זה בעצמו הוא לנו לזכות לחסד וישועה נפלאה שאנו ממשיכין אור קדוש

עליו

ונורא כזה לתוך ביתנו לכל אחד ואחד
למטה מעשרה טפחים וכנ"ל:

ח וזהו בחינת מה שאמרו רבותינו ו"ל
גר חנפה איש וביתו והמהדרין
גר לכל אחד ואחד והמהדרין מן
המהדרין וכו', כי עקר מצות גר חנפה
הוא גר איש וביתו, כי בודאי מאחר
שעקר ההדלקה הוא רק לראותו בלבד
להסתפל על תקף הגם מרחוק על-פני די
גר אחד לאיש וביתו, כי כל בני הבית
יכולין להסתפל על גר אחד ולהתבונן בו
תקף הגם כדי שיתעורר ויתחזק בעבודת
ה' ותברך על-ידי שרואה נפלאות אור
התורה שה' ותברך ממשך עלינו בכל
דור בכל שנה ושנה, אבל המהדרין
במצות מדליקין גר לכל אחד ואחד כדי
שישים כל אחד ואחד אל לבו שגם עמו
בפריטיות עושה ה' ותברך נסים ונפלאות
ומאיר לו בטיבו לתוך דעתו שיתעורר
משנתו בכל פעם על-ידי נפלאות
החסדים והישועות שעושה עמו
בפריטיות בכל עת, כי יש הרבה שטועים
כזה שאפלו אם הוא איש בשר ומשים
אל לבו להתבונן קצת בעצם החסדים
שה' ותברך עושה עמנו בכל דור שיש
לנו קיום בגלות כזה מפל הצדדים, אבל
אף-על-פי-כן הוא טועה בנפשו ואינו
מרגיש על עצמו בפריטיות תקף הגם
מחמת שידע בנפשו נגעי לבבו ומכאובי
נפשו העצומים ובכל יום יצרו מתגבר
עליו ועובר עליו מה שעובר עד אשר

יכול למעות כאלו הוא בתכלית החשך
חס ושלום ואין האור מגיע אליו חס
ושלום. ועל-כן אף-על-פי שרואה האור
ומאמין שה' ותברך מאיר לנו גם עתה
אור התורה שהוא ישועתנו ועזרתנו
סלה. אף-על-פי-כן אינו מאמין בעצמו
שהאור מגיע גם אליו בפריטיות, על-כן
המהדרין מברקקין ומדליקין גר חנפה
לכל אחד ואחד מפני הבית בפריטיות כדי
שישים אל לבו כל אחד ואחד בפריטיות
שגם אליו בפריטיות מגיע האור, כי
באמת ה' ותברך עושה עמו בפריטיות
נסים ונפלאות עצומות שזוכה גם הוא
שאייר לו אור התורה והמצות שהם
הנקודות טובות שחוטף בכל יום, בפרט
מה שזוכה להתקרב לצדיקי אמת רק
שהאור הוא עדין בבחינת ונרא את
המקום מרחק כנ"ל. אבל אף-על-פי-כן
האור מאיר לו בשלמות לו לעצמו
בפריטיות בתוך תקף החשך שנגלד בו,
בבחינת "כי אשב בחשך ה' אור לי".
שעל-ידי זה הוא זוכה גם כן בכל עת
לחטף טובה הרבה אשר זה תקורתו לנצח
ועל-ידי זה יכול להתחזק להתעורר
משנתו בכל פעם וכנ"ל:

ט והמהדרין מן המהדרין מוסיף והולך
בכל יום, כי לא די
שממשך האור לעצמו בפריטיות אף-על-
פי שהוא מרחוק מאד וכנ"ל כי, אדרבא,
זהו עקר תקונו וכנ"ל. אף גם הוא מוסיף
והולך בכל יום, כי מי שהוא חזק באמונה

לקוטי הלכות

הלכות שלום הבן ה

יורה דעה תה

ומשים אל לבו להסתכל היטב על גפלאות ה' שעושה עמנו בכל יום מחדש בבחינת חדשים לבקרים רבה אמונתך שמואמין שהחסדים מתחדשים בכל בקר כי חסדי ה' לא תמנו וכו' הוא מוסף והולך להמשיך האור על עצמו בתוספות אורה בכל יום בבחינת חדשים לבקרים הנ"ל, כי באמת ה' יתברך מאיר עלינו בכל יום בתוספות אור החסדים והישועות והנפלאות עלינו פת הצדיקים בבחינת וארח צדיקים כאור נגה הולך ואור עד נכון היום, שהאור נמשך כמו אור נגה של עלית השחר שמוסף להאיר בכל רגע עד נכון היום ואף-על-פי שאנו עקשו בתקף מרירות הגלות בגוף ונפש אף-על-פי-כן אורו הגנוז מוסף והולך בכל יום שמומש נמשך התחדשות מעשה בראשית בכל יום, כמו שאמרים, ובטובו מחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית. וזה בחינת מה שמוסמין בכרפת המאורות, אור חדש על ציון תאיר וכו', כי בודאי ה' יתברך יגמר מה שהתחיל, כי בודאי בא יבא אורנו שהוא משיח צדקנו, כי בשם קדשך נשבעת לו שלא יקבה גרו לעולם ועד. ובכל יום ממושיך עלינו ה' יתברך מאורו הגדול עד אשר תצמוח ישועתנו ועל-כן צריכים להאמין שאפלו בתקף חשכת הגלות האור מוסף והולך ויכול כל אחד במקומו להתקרב לאור הקדוש הנה שהוא אור התורה, שהוא בחינת נר הנפה שמוליקין עלינו

תה ע"ה

שזכו צדיקי הדור לחור ולהמשיך אור התורה שלא תשתפח לנצח. ועל-כן אף-על-פי שרחוקים מהאור מאד ואסור להשתמש לאורו כי אם לראותו בלבד אף-על-פי-כן צריך כל אחד להדליק האור לעצמו בפרטיות כנ"ל אף גם להיות מוסף והולך, כי באמת גם עם כל אחד ואחד ה' יתברך מוסף עליו אור חסדו וישועתו בכל יום, כמו שאנו אומרים: על נסיד ששכל יום עמנו וכו'.

י וזה בחינת "ויפגע במקום וילן שם כי בא השמש". כי באברהם כתיב: "וירא את המקום מרחק". ובעקב כתיב: "ויפגע במקום". כי הוא זכה יותר, כי זכה לפגע ממש במקום (ובמובא בזה הקדוש) אך אף-על-פי-כן דע שעדין המקום רחוק מאד עד עת קץ. ועל-כן, וילן שם, שמרמו על צרות חשכת הגלות, כמובא. כי בא השמש ששקעה שלא בעונתה. והו בחינת מה שעובר על כל אחד שלפעמים בחמלת ה' נפתח לו אור גדול ונדרמה לו שבועדי יהיה איש כשר בראוי ואחר כך פתאם נחשך לו כאלו בא השמש ממש פתאם שלא בעונתה, ואז הודיעו לו לעקב בחלום שכל זה הוא בחינת והנה סלם מצב ארצה וראשו מגיע השמימה, שזהו כל עבודת האדם שצריך לילך מדרגא לדרגא כמו שעולין בסלם והנה מלאכי אלקים, שהם הצדיקים עלים וירדים בו שצריך שיהיה להם כמה עליות וירידות, כי קדם העליה

צריך שיתנה וירדה ותורידה הוא תכלית העליה. על-כן אל ישתומם האדם ואל יפל בדעתו מכל מה שעובר עליו, על-כן אל יטעה בין בעליה בין בירידה, הינו בשהוא בבחינת איזה עליה שרואה איזה ישועה והתנוצצות אל יטעה שפכה האור שלו רק ידע שעדין הוא רחוק מאד וכנ"ל. ועל-ידי זה לא יפל בשרואה אחר כך שנחשף אצלו האור שהוא בחינת ירידה, כי באמת אף-על-פירכן האור שהאיר לו לא נכבה ולא נסתלק ממנו, כי אור חסדו יתברך מאיר עליו תמיד רק שהכל הוא בבחינת "ממרחק תבוא לחמה", ובבחינת "וירא את המקום מרחק", אבל סוף כל סוף יגבר ה' יתברך מה שהתחיל ויטיב עם כלל ישראל ועם כל אחד ואחד בפרטיות רק שצריכים להיות מצפים לישועה תמיד בבחינת וכל עין לך תצפה. וכמו שאומרים, כי לישועתך קוינו כל היום ומצפים לישועה וכנ"ל:

יא וזה בחינת החלל של חנכה, כמו שאומרים: וקבעו שמונת ימי חנכה אלו להודות ולהלל לשמך הגדול. כי זה העקר, כי הלל הוא בחינת שמחה שאומרים אותו בשמחה על כל הנסים, כי הלל כולל מכל הנסים שהיה ושהיה, כמו שפרש רש"י (תהלים טו) על פסוק, ולספר כל נפלאותיך. זה הלל שיש בו לעבר ולימות המשיח ולגוג ולעתיד לבא וכו'. כי כל מה שכתבנו לעיל העקר הוא

שיבא מזה לשמחה לא להפך, כי יש שיכולין למעות מאחר שרואה עצם רחוקו מהאור על-ידי זה יכול לכל עליו עצבות וימרה שחורה, חם ושלום, שהוא מויק מאד ביותר מן הכל בידוע. על-כן מו שחם על עצמו באמת צריך להפך הדבר, להפך הכל לשמחה שדוקא על-ידי שרואה ומבין עצם התרחקות האור ממנו על-ידי זה דוקא יגיל וישמח מאד, כי הלא אף-על-פירכן הוא רואה שהאור אצלו ממש, כי הלא אף-על-פירכן אנו מדיקין נר חנכה הקדוש בביתנו וכן בכל המצות שאנו לוקחין התפלין שהם אורות גדולים ונשגבים מאד מאד, ואנו מניחים אותם על ראשנו וזרוענו ממש, היש התקרבות יותר מזה ואם עדין אנו יודעים שאור התפלין רחוק מאתנו מאד מאד, אדרבא, זהו שמחנתנו שמרפאים אותנו ברפואות יקרים ונפלאים כאלה הנאים ממרחק גדול כל כך כל כך. וכן בשאר התורה והמצות ובשביל זה תקנו לנו כל תמים טובים ולומר בהם הלל, כמו שכתוב: "זכר עשה לנפלאותיו חנון ורחום ה'". וכמו שפרש רש"י שם שהוא רחמנות גדול מאתו יתברך מה שקבע לנו תמים טובים שהם זכר לנפלאותיו, עין שם. כי לכאורה אינו מובן זאת מה שהפליג בגודל החסד הזה שעשה זכר לנפלאותיו שהם תמים טובים ורבותינו ז"ל תקנו לנו לומר הלל בכל יום טוב הלא מה דהיה הנה שהנסים והנפלאות

בְּכַר הַיָּהּ, אֲבָל עֵתָה אֲנִי נְתוּנִים בְּתַקְרָף מְרִירוֹת הַגְּלוּת וְהִיָּה רְאוּי לָנוּ רַק לְצַעֲקָה עַל הַעֲתִיד שְׂיִרְחַם עֲלֵינוּ וְיַעֲשֶׂה עִמָּנוּ גַם עֵתָה נְסִים וּנְפִלְאוֹת וְיִוצִיאֵנוּ מִכַּל צְרוּתֵינוּ וְיַמְהַר לְגַאֲלָנוּ גְּאֻלָּה שְׁלֵמָה. וּבְאִשְׁרֵי בְּאֵמַת תַּקְנֵנוּ לָנוּ קְדַמְזִינוּ בְּמַה תְּפִלוֹת וְצַעֲקוֹת עַל זֶה. אִךְ בְּאֵמַת אֶרֶץ-עַלְיָי שֶׁצַּעֲקָה וְתַפְלָה יִקְרַ מְאֹד מְאֹד וְרַק זֶה עֵקֶר קְיוּמָנוּ בְּגִלוּת הַמֵּר הַזֶּה, כִּי אִין בְּחַנּוּ אֵלָּא בְּפֶה אֶרֶץ-עַלְיָיִכֶן עַל-יְדֵי צַעֲקָה וְתַפְלָה לְבַד קָשָׁה לְהַתְקַיֵּם וְלִשְׁאֹר עַל עַמְדוֹ, כִּי חַס וְשְׁלוֹם, וְיִכַל לִפְל מִן הַצַּעֲקָה בְּעִצְמוֹ עַל-יְדֵי שְׂרוּאָה רַבּוּי הַצְּרוֹת וְהַמְרִירוֹת שְׁעוֹבֵר עֲלֵינוּ בְּכֻלָּל וּבְכַרְט, עַל-יְכֵן הוּא חֲסֵד נִפְלֵא מִה שֶׁתִּקַּן לָנוּ בְּרַחֲמָיו אֵת כָּל הַיָּמִים טוֹבִים שֶׁהֵם יָקָר לְנַפְלְאוֹתָיו וְתַקְנֵנוּ לָנוּ לִזְמַר בְּהֵם הַלֵּל לְהַלְלוֹ וְלִשְׁבַּח וּבְשִׂמְחָה עַל תַּקְרָף הַנְּסִים, וַיֵּשׁ בּוֹ כְּלִיּוֹת כָּל הַנְּסִים מִה שֶׁהָיָה וּמִה שֶׁיִּהְיֶה עַד הַסּוֹף כְּדֵי שְׂנוּכָה עַל-יְדֵי זֶה לְהַפְדֵּי הַכֹּל לְשִׂמְחָה שְׁהוּא עֵקֶר הַהִתְחַזְּקוֹת בְּכַחֲנִית כִּי הַדּוֹת ה' הוּא מְעֻזָּב, כְּמוּבָא בְּדַרְבָּרֵינוּ כְּמַה פְּעֻמִּים. הֵינּוּ פַּנּוּ"ל שְׁהַעֲקֵר לְהַפְדֵּי הַכֹּל לְשִׂמְחָה שְׂכַל מִה שְׂמֻכִּין בְּיֹתֵר עִצְם רַחוּקוֹ מִהָאוֹר עַל-יְדֵי זֶה יִתְחַזַּק יוֹתֵר בְּשִׂמְחָה עַל עִצְם חֲסֵדוֹ וְתַבְרָךְ שְׂאֶרְעַל-פִּירְכֵן הָאוֹר אֲצִלוֹ בְּבִיתוֹ מִמֶּשׁ, שְׁהָיוּ בְּחִינַת גַּר הַנֶּגְבֶה, כִּי הִלָּא אֲנִי רֹאִים שְׂאֶרְעַל-פִּירְכֵן כְּכֵר גְּבוּרֵי מַלְכוּת בֵּית חֲשִׁמּוֹנָאֵי הַצִּדִּיקִים עַל מַלְכוּת הַרְשָׁעָה שֶׁרָצוּ לְהַשְׁפִּיחַ אֵת

הַתּוֹרָה וְכוּ' וְהַמְשִׁיבֵי קַיִים הַתּוֹרָה בְּעוֹלָם עַד שְׂנוּכֵינוּ שְׂגַם עֵתָה תְּהִלָּה לְאֵל עֲדוֹן הַתּוֹרָה בְּיַדֵּינוּ וְאֲנִי זֹכִים בְּתַקְרָף הַגְּלוּת לְקַיֵּם אֵת הַתּוֹרָה וְהַמּוֹצֵת שְׂכַל זֶה מִרְמֵנוּ גַר הַנֶּגְבֶה שֶׁהָאִירוּ לָנוּ אוֹר הַתּוֹרָה מִמְרַחֵק מְאֹד מְאֹד, כִּי כָּל מִה שֶׁהַחֲלוּהָ גְּדוּלָּה בְּיֹתֵר צָרִיד וּרְפָא גְּדוּלָּה בְּיֹתֵר וּרְפּוּאוֹת יִקְרִים בְּיֹתֵר עַל-יְכֵן מִחֲמַת שְׁה' יִתְבָּרַךְ רָאָה וְצַפָּה עִצְם חֲלִישוֹתֵנוּ בְּגִלוּת הַמֵּר הַזֶּה עַל-יְכֵן הַקְּדִים לָנוּ לַעֲשׂוֹת עִמָּנוּ נְסִים פְּאֻלָּה עַד שְׂנוּכֵינוּ לְהַדְלִיק גַּר הַנֶּגְבֶה הַקְּדוֹשׁ בְּבִיתֵנוּ שְׂמוֹרָה שְׁהַצִּדִּיקִים מְמַשִּׁיכִים עֲלֵינוּ אוֹר הַתּוֹרָה שֶׁתִּתְקַיֵּם בְּיַדֵּינוּ מִמְרַחֵק מְאֹד מְאֹד, כִּי אִי אֶפְשֶׁר לָנוּ עֵתָה לְהַתְקַיֵּם כִּי אִם עַל-יְדֵי זֶה מִחֲמַת עִצְם חֲלִישוֹתֵנוּ וְכוּ' יֵשׁ לָנוּ תַקְוָה גְּדוּלָּה, כִּי בְּנֵדָאֵי יִוצִיאֵנוּ הוּא יִתְבָּרַךְ מִכַּל צְרוּתֵינוּ וְיִקְרַבֵּנוּ אֵלָיו מֵאַחַר שְׂאֵנוּ רֹאִים בְּכָל עַת אֹרוֹת רַחוּקִים וְנִשְׁגָּבִים כְּאֵלָּה שֶׁהֵם אֲצִלָּנוּ מִמֶּשׁ וְאִם עֲדוֹן אֲנִי רַחוּקִים מֵהֵם מְאֹד, אִדְרָבָא, עִם כָּל זֶה צָרִיד לִידַע שְׂלֵא יִפְּל בְּדַעְתּוֹ כְּשֶׁרֹּאָה שְׁעוֹבֵר עֲלָיו מִה שְׁעוֹבֵר אֶרֶץ-עַלְיָי שְׂמוּנִים תְּפִלִּין וּמְדִלִיק גַּר הַנֶּגְבֶה וְכוּ' וְכוּ'. כִּי צָרִיד לִידַע שֶׁעֲדוֹן הָאוֹר רַחוּק מִמֶּנּוּ מְאֹד וְכוּ' לְאֵב אֶרֶץ-עַלְיָיִכֶן צָרִיד לְשׁוֹם אֵל לָבוֹ בְּכָל עַת וְלְהַפְדֵּי הַכֹּל לְשִׂמְחָה, כִּי הִלָּא אֶרֶץ-עַלְיָיִכֶן הָאוֹר רַחוּק הַנֶּשְׁגָּב הַזֶּה הוּא אֲצִלִּי וּבְבִיתִי מִמֶּשׁ, שְׁהָיוּ בְּחִינַת הַחֲלָל וְהַשְׂמִיחָה עַל תַּקְרָף הַנְּסִים כְּדֵי לְהַתְחַזַּק עַל-יְדֵי הַחֲלָל וְהַשְׂמִיחָה לְצַפּוֹת לִישׁוּעָה

תמיד ולהיות בטוח וזקן שקמו שגבר עלינו חסדו לעשות לנו נסים גדולים כאלה שזכינו לאורות הנפלאים כאלה הפאים ממרחק מאוד מאוד, בבחינת "ממרחק הביא לחמה" פנ"ל כדי לרפאות תחלואי נפשנו העצומים עלידי זה אנו בטוחים בכפחון זקן שבדאי יושיענו ברחמי ויסיר לעשות עמנו נסים חדשים ונפלאים עד אשר נשוב אליו באמת ונגמר מה שהתחיל כי דבר אלקינו יקום לעולם, וכמו שכתוב: "ואתה מרום עלים ה'", ופרש רש"י, לעולם ידך על העליונה:

מלכי אשור וכו', במפרש בעזרא ונתמיה. אף-על-פי-כן עדן ל"ה עינינו מיתלות שיגאלנו גאלה שלמה שאין אחריה גלות וכן הוא בכל אדם ובכל זמן, כי גם עתה ברחק מרירות הגלות הזה אנו רואים נסים וחסדים הנפלאים בכל יום כמו שאנו אומרים שלש פעמים בכל יום, ועל נסיד שבכל יום עמנו ועל הנפלאות וטובותיך שבכל עת ערב ובקר וצהרים וכו'. וצריכים להודות לו ותברך הרבה על זה, כמו שכתוב שם, וכל החיים יודוך סלה וכו'. אבל צריכים לדע שכל הישועות באים ממרחק מאוד פנ"ל. וצריכים בכל יום לצפות לישועה להלן בבחינת ל"ה אנו משתחיים ומודים ול"ה עינינו מיתלות וכפ"ל:

יב וזה שאמרו בבית שני בשמחת בית השואבה אבותינו שהיו במקום הזה אחזריהם וכו' ואנו ל"ה עינינו. והיו מופלים ואומרים אנו ול"ה ול"ה עינינו. ופרשו שם בגמרא, דאמרי הכי: אנו ל"ה משתחיים ול"ה עינינו מיתלות, הניו פנ"ל. שהיו משתחיים ומודים לה' ותברך על גדל הישועות והחסדים הנפלאים שעשה עמם לבנות להם הבית המקדש מחדש, שהיו ל"ה אנו משתחיים, כי ההשתחיה היא בחינת הודאה על העבר. אבל אף-על-פי-כן ידעו בעצמם כמה הם רחוקים עדן מהגאלה השלמה, ועל-כן אמרו פעם שני, ועינינו ל"ה, שהוא ול"ה עינינו מיתלות, כי בודאי אף-על-פי ששכר עזר לנו ה' ותברך הרבה וישועה בזאת אשר בעבודתנו לא עובנו ה' אלקינו ויט עלינו חסד לפני

וזו שהזכירו בגנות הראשונים ואמרו: אבותינו שהיו במקום הזה אחזריהם אל היכל ה' ופניהם קדמה והמה משתחיים וכו', שהיו עושים דברים מגנים ומתעבים הרבה להקעים, רחמנא לצלן, כמו שפרשו רבותינו ז"ל שם. והדבר המורה לכאורה מה להם להזכיר בשמחתם גדל גנות אבותיהם? אך כל זה היה בשביל לבא לשמחה והתחזקות בה' ותברך ותורתו הקדושה, כי הזכירו גנות הראשונים שגפלו להעובים ומטופים כאלה, רחמנא לצלן, והכל היה מתמת גאות ורום לכב שפכאי את האדם לכל הרעות והצרות, רחמנא לצלן, ומשם עקר כל הנפילות עד

לקוטי הלכות

הלכות שלום הבן ה

יורה דעה תט

שיכולין לפל מאד מאד לצאת מעולמו
 לגמרי כמו אלו שהוכירו שעשו דברי
 שטות ותעובים כאלו שהככו אחריהם
 אל ההיכל והתירוו וכו' הנשמע בזאת.
 וזאת צריכים לידע שגם הם בודאי לא
 היו שוטים וכסילים, כי בודאי היו חכמים
 גפלאים להרע, כי זה ידוע שדורות
 הראשונים היו חכמים יותר, אך כל
 גפילתם שבאו לידי רעות כאלה היה
 על ידי גאות ורום לבב, כי היה להם כל
 טוב והיצר הרע וחמימות התאות מתגבר
 בכל דור עד שהפיל אותם בכל פעם,
 ובכל עת שנפלו לא היו יכולים להתחזק
 לקרב עצמן לה' ותברך גם מקום רחוק
 כזה, כי לא היו יכולים לסבל הקטנות
 והשפלות בעיני עצמן, כי בודאי הרחוקים
 מחמת תאומיהם כשוצים אף על פירכונ
 לתור חתירות ולהתקרב לה' ותברך
 צריכים על כל פנים להרגיש שפלותם
 ורחוקם ולבטח בעצם חסדיו ותברך
 המתחדשים בכל עת שגם הם יכולים
 להתקרב אצל הם היו בעלי גסות הרוח
 ולא היו יכולים להשפיל עצמן ולהקטין
 עצמן כל כך עד שנפלו בכל פעם גפילה
 אחר גפילה עד שהתגבר עליהם הרוח
 שטות עד שנפלו לדברים תעובים כאלה.
 ועליכן זכרו בשמחתם התקד מכל זה
 ואמרו אבותינו וכו', אבל אנו לוי"ה
 ועינינו לוי"ה, שכל מה שה' ותברך
 מושיענו בחסדיו הנפלאים אנו יודעים
 שהכל בתקד נפלא ואנו לוי"ה משתחיים

ומודים על זה ועדן לוי"ה עינינו קינחות
 שיושיענו מעתה, כי עדן אנו יודעין
 רחוקנו מפניו ותברך וזה עקר שמחתנו
 שהושיע לנו ברחוק כזה לישעות
 גפלאות כאלה וכו' ל:

ע"פ

וג זה בחינת "מזמור שיר חננת הבית
 לדוד" שאומרים בכל יום קדם
 התפלה, שמדבר מכל אדם בפרטיות
 מגדל הישועה הנפלאה שהושיע לו
 ברחמיו ובתוך כך מבקש הרבה על
 להבא שמחה מדבר כל המזמור הזה, כמו
 שכתוב: "ארומקד ה' כי דליתני וכו' ה'
 אלקי שועתי אלך ותרפאני ה' העלית מן
 שאול נפשי חיתני מירד בור". כי בודאי
 מאחר שאחר כל מה שעבר על האדם
 עד אותו היום ואותו השעה עורו ה'
 ותברך שהוא מעטף בטלית ותפלין
 ועומד להתפלל לפני בוראו ותברך בודאי
 צריך חכר להודות לו ותברך ולברכו על
 כל התקד הזה ולומר בשמחה "ארומקד
 ה' כי דליתני וכו' ה' העלית מן שאול
 נפשי וכו'". כי הלא אף על פירכונ אני
 עומד עתה מעטף בטלית ותפלין,
 בלבושין ובתריין דמלבא, להתפלל לפני
 בוראי מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך
 הוא. וזהו, וזמרו לה' חסדיו וכו', הינו
 אם עם כל זה מעצם גשמיות אין לי דעת
 לומר לפניו ותברך על גדל חסדו הזה על
 זה הוא מעורר החסידים שהם הצדיקים
 אמתיים שהם וזמרו לה' ויודו לזכר קדשו
 על עצם התקד והישועה הזאת שברחמיו

ת"ת

יחברך הוא מקרב מרחקים כאלה להעלות משאול נפשם וכו', כי כל עקר התקרבות הרחוקים הוא על-ידי אלו הצדיקים על-כן מזכיר שהם זמרו לה' וכו', כי רק הם יודעים נפלאות החסד הזה שאי אפשר לשער במח וכן הולך כל המומור, כי רגע באפו חיים ברצונו וכו'. ואחר כך מדבר מכל הנ"ל שעדן אנו צריכים לישועה רבה כנ"ל. וזהו, "ואני אמרתי בשלוי כל אמוט לעולם ה' ברצונך העמדת להררי עז הסתרת פניך הייתי נבהל". הינו כל הנ"ל שחלילה למעות כאלו כבר נתקרב בשלמות והישועה בשלמות, כי עדן צריכין לצפות לישועה הרבה, שזהו כל ענין ואני אמרתי בשלוי כל וכו', כמבאר למענין ועל-כן, אלו ה' אקרא וכו' מה בצע בדמי וכו' שמע ה' ותניי וכו'. ותקף חוזר אל השמחה וההתחזקות ואומר, הפכת מספדי למחול לי פתחת שקי ותאזני שמחה. כי העקר לחזר בכל פעם אל השמחה וכו', כי תקף בשידוע רחוקו צריך לזכר רבוי רחמיו ותברך לקרב ולא לרחק, כי גם ההתרחקות הוא התקרבות, כי כל ההתרחקות הוא כדי שיתלו עיניו למרום, כי ה' יחברך חפץ ומתאוה לתפלת ישראל ורוצה שיבקשו ויתפללו לפניו ותברך בכל פעם על כל דבר. וזהו שסיים, למען זמורך כבוד ולא ידם וכו'. כי ה' יחברך משפיע הישועה בכל פעם בכל יום ויום למען זמרו לו תמיד מחדש

בכל יום בבחינת למען זמורך כבוד ולא ידם ה' אלקי לעולם אודך כדי שיתבוננו חסדיו בכל עת ובכל יום מחדש בבחינת חדשים לבקרים וכו' שעל-ידי זה לעולם אודך, כי הכל לטובה, כי אי אפשר להשפיע החסד בפעם אחת רק על-ידי שגצפה לישועה ונתפלל לפניו בכל עת עד שמשפיע לנו חסדו ובכל פעם צריכים להודות על העבר ולבקש על להבא שכל זה הוא בחינת למען זמורך כבוד ולא ידם, כי זהו כבודו ותברך בשמחה פליין אליו בכל פעם על כל מה שחסר לו. וכמו שכתוב: "וקראני ביום צרה אחלצך ותברכני". וזהו, "ה' אלקי לעולם אודך", לעולם ודאי, כי זה כל שעשוע עולם הבא להודות לו ולברכו תמיד לעולם ועד כי אז נבין עצם נפלאות החסדים שעשה עמנו בכל יום לשאר על עמנו להנצל מנפילות כאלה כמו שנפלו מי שנפלו בדורות הראשונים כמו שהזכירו שם אבותינו שהיו במקום הזה וכו' שהכל היה על-ידי נפילות, רחמנא לצלן, וכן בכל דור ודור, ובפרט בדורות אלו שגמצאו נפלים, רחמנא לצלן, שאי אפשר לבאר להיכן נפלו רחמנא לצלן, ועל זה צריך כל אחד להודות בכל יום כנ"ל. ודיקא כל מה שמרגיש רחוקו יותר צריך להודות יותר וכו' ואי אפשר לבאר הכל בכתב ותחפץ באמת יבין מדעתו ויצרף לזה כל מה שנאמר בדברינו בענין זה במקום אחר והכל יהיה

לקוטי הלכות

הלכות שלום הבן ה

יורה דעה תיא

לְקָרֵב וְלֹא לְרַחֵק בְּבַחֲנֵית שְׁלוֹם שְׁלוֹם
לְרַחוּק וְלְקָרוֹב הַגֵּ'ל:

יד וְעַל בֵּן אוֹמְרִים כֵּל זֶה בְּמִזְמוֹר שִׁיר
חֲנֻכַּת הַבַּיִת שֶׁהוּא בַּחֲנֵית
חֲנֻכָּה, כִּי עַקֵּר הַיְשׁוּעָה וְהַתְקִינָה הוּא בְּנֵן
בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ שֶׁהוּא הַמְּקוֹם שֶׁרָאוּ
אַבֹּתֵינוּ מִרְחוֹק שֶׁשָּׂם כֵּל תְּקֻנָּתוֹ, כִּי שָׂם
כֵּל הַתְּקָרְבוֹת וְיִשְׂרָאֵל לְאַבְיָהֶם שֶׁבְּשָׂמִים
וּבְעִבְדוֹתָנוּ בְּעִמּוֹק הַגְּלוּת צְרִיכִין בְּכָל יוֹם
לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ בַּחֲנֵית חֲנֻכַּת הַבַּיִת,
כִּי כֵּל מִי שֵׁשׁ בּוֹ דַּעַה כְּאֵלוֹ נִבְנְהָ
בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ בְּיָמָיו וְעַל-בֵּן כֵּל אֶחָד כִּפִּי
מְעַט הַדַּעַת וְהַמַּחֵ שֶׁה' יִתְבָּרֵךְ מֵאִיר עֲלוּי
בְּחִסְדּוֹ בְּכָל יוֹם בְּבַחֲנֵית הַדְּשִׁים לְבַקְרִים
וְכו', כְּמוֹ כֵּן נִמְשָׁךְ עֲלוּי בַּחֲנֵית קִדְשֵׁת
חֲנֻכַּת הַבַּיִת וְעַל-בֵּן אוֹמְרִים מִזְמוֹר שִׁיר
חֲנֻכַּת הַבַּיִת בְּכָל יוֹם וּמִזְכִּירִין בּוֹ כֵּל הַגֵּ'ל
שֶׁהוּא בַּחֲנֵית שְׁלוֹם לְרַחוּק וְלְקָרוֹב הַגֵּ'ל
שֶׁכֵּל זֶה בַּחֲנֵית חֲנֻכָּה וְכֵ'ל:

הלכות חֲדָשׁ

מוֹ וְזֶה בַּחֲנֵית אִסּוּר חֲדָשׁ שֶׁאִסּוּר לְאָכַל
מִן הַתְּבוּאָה הַחֲדָשָׁה עַד יוֹם ט"ז
בְּנִסָּן שֶׁהוּא מִחֲרַת הַפֶּסַח שֶׁמִּקְרִיבִין בּוֹ
עֹמֵר שְׁעוּרִים, כִּי בְּפֶסַח אִזּוֹ הוּא הַתְּחִלָּה
הַתְּקָרְבוֹת וְיִשְׂרָאֵל לְאַבְיָהֶם שֶׁבְּשָׂמִים, כִּי
אִזּוֹ הוּא יְצִיאַת מִצְרַיִם שִׁיּוּצֵאִין מִמֵּ"ט
שְׁעָרֵי טְמֵאָה וְנִכְנְסִין מִמֵּ"ט שְׁעָרֵי קִדְשָׁה
וּמִבְּאֵר בְּפִנְיֹת וּמִבְּאֵר בְּדִבְרֵינוּ שֶׁבָּיִם
רֵאשׁוֹן שֶׁל פֶּסַח נִמְשָׁכִין כֵּל הַמַּחֵיין וְאִזּוֹ
הוּא הַתְּקָרְבוֹת גְּדוּל מֵאִיר. וְאַחַר כֵּן בָּיִם

שְׁנֵי רֵאשׁוֹן לְסַפְּרָה אִזּוֹ מִסְתַּלְקִין הַמַּחֵיין
וּמִתְחִלִּין לְקַבֵּלם בְּהַדְרָגָה פֶּסַח וּבְכָר
מִבְּאֵר בְּשֵׁם הַבַּעַל שֵׁם טוֹב וְ"ל עַל זֶה
שֶׁהוּא בַּחֲנֵית "הוּא יִנְחַנְנוּ עַל מוֹת", כְּמוֹ
שֶׁמּוֹלִיכִין אֶת הַתֵּינוֹק וּמְלַמְּדִין אוֹתוֹ לִילָךְ
שֶׁבַתְחֻלָּה מוֹלִיכִין אוֹתוֹ בְּיָדִים וְאַחַר כֵּן
פְּתָאם מִסְתַּלְקִין הַיָּדִים מִמֶּנּוּ כְּדֵי שֶׁיִּלָּךְ
מֵעֲצָמוֹ, כְּמוֹ כֵּן הוּא בְּעִבְדוֹת ה'
שֶׁבַתְחֻלָּת הַתְּקָרְבוֹת מְסִיעִין לְהֵאָדָם
וּמוֹלִיכִין אוֹתוֹ בְּדֶרֶךְ הַיְשָׁר. וְעַל-בֵּן אִין
הַזֶּה בְּתַחֲלַת הַחִסְדוֹת וְאַחַר כֵּן נִפְלָה
מִהַתְּלַחֲבוֹת הַזֹּאת, כִּי מִסְתַּלְקִין מִמֶּנּוּ
הַתְּלַחֲבוֹת שֶׁבָּא עֲלוּי מִלְּמַעְלָה וּמִבַּחֲנֵין
לוֹ לִילָךְ בְּעֲצָמוֹ, שֶׁהוּא בַּחֲנֵית פֶּסַח
וּסְפִירָה כֵ'ל. וְעַנְיֵן זֶה מִתְּנַהֵג בְּכָל אָדָם
כְּמָה וְכְמָה פְּעָמִים אִין מִסְפֵּר כְּכֵמָה
וְכְמָה בַּחֲנֵית שׁוֹנוֹת וְכְמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַש"י
עַל פֶּסוּק, "אַתֶּם נֹצְבִים הַיּוֹם בְּלִבְכֶם".
וּפָרַשׁ רַש"י, כִּי שֶׁהוּא מֵאִפִּיל וּמֵאִיר,
כֵּן הוּא עֲתִיד לְהֵאָפִיל לְכֶם וּלְהֵאִיר לְכֶם.
וְכֵל זֶה כֵּלֹל בְּדִבְרֵינוּ הַגֵּ'ל הַבְּנוּיִים עַל
מֵה שֶׁכְּתִב הוּא וְ"ל עַל פֶּסוּק שְׁלוֹם
לְרַחוּק וְלְקָרוֹב וְכֵ'ל בְּאַרְיָכוֹת:

נִמְצָא, שְׁבָיִם שְׁנֵי שָׁל פֶּסַח נִמְשָׁךְ עַל
יִשְׂרָאֵל בַּחֲנֵית הַגֵּ'ל בַּחֲנֵית
שְׁלוֹם שְׁלוֹם לְרַחוּק וְלְקָרוֹב, כִּי אִזּוֹ צְרִיכִים
זֹאת, כִּי אִזּוֹ הוּא תְּחִלַּת הַתְּקָרְבוֹת
שֶׁהֵאִיר עֲלֵיהֶם הָאָרֶה גְּדוּלָה וְנִפְלָאָה
בְּשַׁעַת יְצִיאַת מִצְרַיִם בְּיוֹם רֵאשׁוֹן שֶׁל
פֶּסַח, עַל-בֵּן חֲכָף בְּיוֹם שְׁנֵי מִסְלַק מֵהֶם
גְּדָל הַתְּאָרָה הַזֹּאת וּמִרְאָה לְהֶם

בשמוע לְאָדָם אִיזָה שְׁפַע שֶׁל מְזוּנֹת וּפְרִנְסָה הֵן רַב הֵן מְעַט צָרִיךְ לִידַע שֶׁהַפֶּל בְּחֶסֶד וְאִינוּ בְּדָאֵי רַק הַכֹּל בְּרַחֲמֵי שְׂמֵכֵיאוּ לוֹ פְּרִנְסָה מִמֶּרְחָק מְאֹד בְּבַחֲנֵת מִמֶּרְחָק תְּבִיא לְחִמָּה מִמֶּשׁ, וְיִדְעָה זֹאת גְּצָרְךָ לוֹ בְּכִמָּה בְּחִינֹת הֵן שְׁלֵא יָרוּם לְכַבּוֹ בַּעֲשָׂרוֹ וְהַשְּׁפַעְתּוֹ שֵׁיִסְבֵּר שֶׁהַעֲשִׂירוֹת מִנִּיעַ לוֹ בְּמִצְוֵי בְּכִמָּה אֲנָשִׁים שֶׁתִּכְרַךְ שְׂמִינֵיעַ לוֹ אִיזָה שְׁפַע עֲשִׂירוֹת מִתְחִיל לְהִתְנַהֵג בְּגִדּוֹלוֹת עַד שֶׁעֲכָשׁוּ דְאִגְתּוֹ מְרָבָה מִקֶּדֶם מִחֲמַת שְׁחֶסֶד לוֹ הִרְבָּה כְּפִי מִה שְׂרוּצָה לְהִתְנַהֵג בְּגִדּוֹלוֹת וּכְשֶׁאֵין מְרוּיָח כְּרִצּוֹנוֹ הוּא מְלֵא כַּעַם וּמְכֻאֲבוֹת וּמְתַרְעַם עַל מִדּוֹתָיו וְתִכְרַךְ כֹּאֲלוֹ ה' יִתְכַרְךָ מִשְׁעַבְד, בְּכִיבוֹל, לִתֵּן לוֹ עֲשִׂירוֹת, אֲבָל בְּאִמַּת צָרִיךְ לִידַע שֶׁכֵּל מִה שֶׁה' יִתְכַרְךָ מִשְׁפִּיעַ לוֹ הַכֹּל בְּחֶסֶד גְּדוֹל, כִּי הַשְּׁפַע בָּהּ לוֹ מִמֶּרְחָק מְאֹד כִּי עַל-כֵּן אֵל יָרוּם לָבוֹ בַּעֲשָׂרוֹ וְאֵל יִתְרַעַם עַל מִדּוֹתָיו וְתִכְרַךְ. וְכִּי הוּא צָרִיךְ עַל הַכְּרַחֲמֵי בְּאִמַּת יִכְטֹחַ בְּשֵׁם ה' שֶׁיִּשְׁפִּיעַ לוֹ בְּחֶסֶד:

וְכִמּוֹ - כֵּן בַּעֲנִיִּים וְדִלַּת הָעַם צָרִיכִין גַּם כֵּן לִידַע זֹאת שֶׁהַפְּרִנְסָה בָּהּ מִמֶּרְחָק מְאֹד בְּחֶסֶד. וְעַל-כֵּן צָרִיךְ לְבַמַּת, כִּי הָאֱלֹקִים הַרְוֵעָה אוֹתוֹ מַעֲרֹד בְּחֶסֶדוֹ וּמִשְׁפִּיעַ לוֹ פְּרִנְסָתוֹ מִמֶּרְחָק כִּי הוּא יִרְחַם עָלָיו כֹּל יְמֵי חַיָּו וְיִתֵּן לוֹ פְּרִנְסָתוֹ הַמְּכַרְחַת וְאֵל יִצַר צַרַת מִחֶר, כִּי דִיקָא עַל-יְדֵי שִׁידַע שֶׁהַפְּרִנְסָה בָּהּ מִמֶּרְחָק מְאֹד מְאֹד, בְּפֶרֶט הַעֲנִיִּים וְדִלַּת הָעַם

הַתְּרַחֲקוֹת קֶצֶת וְהַמְצָרִיִּים שֶׁהֵם הַסְּמָרָא אַחֲרָא מִתְחִילִים מִחֶדֶשׁ לְרַדֵּף אוֹתָם וְכו'. וְכֹל זֶה הוּא בְּחִינָה הַג' ל' כִּי הַכֹּל בְּשִׁבִיל הַתְּקָרְבוֹת, כִּי הַתְּרַחֲקוֹת תְּכִלִּית הַתְּקָרְבוֹת וְכִי עַל-כֵּן אִסּוּר לֶאֱכֹל מִן הַתְּבוּאָה הַחֲדָשָׁה עַד אוֹתוֹ הַיּוֹם שֶׁהוּא מִחֲרַת הַפֶּסַח, כִּי עַנְיָן זֶה הַג' ל' שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁלוֹם לְרַחוּק וְלִקְרוֹב כִּי זֶה צָרִיכִים מְאֹד בְּכֹל הַבְּחִינֹת הֵן בַּעֲנֵן עֲבוּדַת ה', מְכַבֵּאֵר לְעִיל וְכֵן בַּעֲנֵן הַלֶּחֶם וְהַפְּרִנְסָה צָרִיכִים זֹאת גַּם כֵּן מְאֹד לִידַע שֶׁהַלֶּחֶם וְהַפְּרִנְסָה בָּהּ מִמֶּרְחָק מְאֹד מְאֹד בְּבַחֲנֵת מִמֶּרְחָק תְּבִיא לְחִמָּה שְׂמִרְמוֹ עַל הַתּוֹרָה לְחִמָּה דְאוֹרִיחָא וְגַם צָרִיכִין לְהִבִּין מִשָּׁל וּמְלִיצָה, (כִּי שְׁפַע הַשֵּׁי בַחֲמַת מִשָּׁל). כִּי גַם כְּפִשׁוּמוֹ צָרִיכִין לִידַע שֶׁהַלֶּחֶם וְהַפְּרִנְסָה מִמֶּשׁ בָּאִים מִמֶּרְחָק מְאֹד, כִּי הַמְּזוּנֹת בָּאִים מִמְּקוֹם גְּבוּה וְרַחוּק מְאֹד, כִּמוֹ שְׁאִיתָא בְּתַבִּי הָאֲר"י וְל' עַל מֵאֵמֶר רַבּוֹתֵינוּ וְל' כִּי חַיִּי וּמְזוּנֵי לֹא נִזְכָּרְתָּא תְּלִיא מְלִיתָא אֵלָא בְּמִנְלָא וְכו'. שֶׁהוּא בְּחִינַת מִנְלָה הַעֲלִיּוֹן, שֶׁהוּא בְּחִינַת תְּקוּנָה דִיקָנָא קְדִישָׁא, בְּחִינַת נִצֵּר וְנִקְיָה וְכו', שֶׁהֵם בְּחִינֹת גְּבוּהִים מְאֹד כְּיִדְעָה. וְעַל-כֵּן בְּאִמַּת אִמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ וְל' קָשִׁים מְזוּנֹתָיו שֶׁל אָדָם כְּקָרִיעַת יַם-סוּף. וְכַפְלִים כִּי לְדָה וְיִוֹתֵר מִן הַגְּאֻלָּה, וְכַפִּי עֲצֵם הַתְּרַחֲקוֹת הַמְּזוּנֹת וְהַפְּרִנְסָה מִן הָאָדָם בְּרֹדֵאי לֹא הָיָה בְּדָאֵי שֶׁיִּמְשָׁךְ לוֹ מְזוּנֹת. אִךְ ה' יִתְכַרְךָ זֵן אֶת הָעוֹלָם כֹּל כְּטוֹבוֹ בְּחֵן וּבְחֶסֶד וּבְרַחֲמִים וְכו' וְעַל-כֵּן

שְׂרוּאִים כִּמְהוּ הַפְּרָנְסָה רְחוּקָה מֵהֶם וּמַעֲמַת הַפְּרָנְסָה שֵׁשׁ לָהֶם בָּאָה לָהֶם בְּגַם בְּכָל יוֹם כְּשִׁידַע זֹאת בְּבִרְרוֹ לֹא יִמְרִיד דַּעְתּוֹ וּמַחֲשַׁבְתּוֹ עוֹד עַל הַפְּרָנְסָה רַק יִשְׁלֹךְ יָתְבוֹ עַל ה' מֵאַחַר שִׁידַע שְׂאִין שׁוֹם סִפָּה שִׁמְשִׁיד פְּרָנְסָה רַק ה' יִתְבַּרְךְ מִשְׁפִּיעַ לוֹ מִמְּרַחֵק מְאֹד בְּחֶסֶדוֹ וְהוּא בְּרַחֲמָיו יִשְׁפִיעַ לוֹ גַּם לְהַבִּיא בְּכָל יוֹם דֵּי מַחֲסוּרָו בְּחֵן וּבְחֶסֶד וּבְרַחֲמִים. וְעַל-כֵּן אֲסוּר לְאָכַל לָהֶם וּתְבוּאָה חֲדָשָׁה עַד מִחְרַת הַפֶּסַח שְׂאֵז נִמְשָׁךְ עַל יִשְׂרָאֵל בְּחִינַת זֹאת בְּחִינַת שְׁלוֹם לְרַחוּק וּלְקָרוֹב פְּנ"ל שֶׁרַק בְּבְחִינַת זֹאת צְרִיכִין לְקַבֵּל הַלֶּחֶם וְהַפְּרָנְסָה פְּנ"ל, שֶׁהוּא בְּחִינַת אֲכִילַת מֶן בְּבְחִינַת לֹא נִתְּנָה תּוֹרַת אֱלֹא לְאוֹבְלֵי הַמֶּן, הֵינּוּ שִׁידַע שֶׁהַפְּרָנְסָה נִמְשָׁכַת בְּבְחִינַת מֶן שְׂאֵל יָרֵד בַּפֶּעַם אַחַד עַל כָּל הַשְּׂבוּעַ וְהַחֲדָשׁ רַק דְּבַר יוֹם בְּיוֹמוֹ כְּמוֹ שְׂאִמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל, כְּדֵי שִׁתְּלוּ עֵינֵיהֶם לְמָרוֹם. וְכְמוֹ כֵּן נִמְשָׁכַת הַפְּרָנְסָה לְכָל אַחַד לְפִי בְּחִינַתּוֹ בְּאִפְּן שִׁתְּלָה עֵינָיו לְמָרוֹם בְּכָל עַת שִׁידַע שֶׁהַפְּרָנְסָה רַק מֵאִתּוֹ יִתְבַּרְךְ מִמְּרַחֵק מְאֹד, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב: "לֹא מִמוֹצֵא וּמִמְעַרְב וְכו' כִּי אֱלֹקִים שׁוֹפֵט וְכו'". וְצָרִיךְ לְכָלִי לְהַתְּנַהֵג בְּגִדּוּלוֹת, וְכֵּה שֶׁמִּמְכָּרֵךְ לוֹ בּוֹדֵיאִי יִשְׁפִיעַ לוֹ ה' יִתְבַּרְךְ שֶׁהוּא בְּחִינַת הַנ"ל בְּחִינַת רְחוּק וְקָרוֹב שֶׁתִּכְפֵּי כְּשִׁידַע כְּמֵהוּ רְחוּק הַיְשׁוּעָה מִמֶּנּוּ וְאַף-עַל-פִּי-כֵּן ה' יִתְבַּרְךְ מוֹשִׁיעַ לוֹ בְּכָל עַת בְּחֶסֶדוֹ הַגָּפְלָא מִמְּרַחֵק מְאֹד עַל-יְדֵי זֶה תִּכְפֵּי נִתְקַרְב, כִּי

כְּשִׁידַע שֶׁהַכֵּל בְּגִפְלָאוֹת ה' בְּחֶסֶדוֹ תִּכְפֵּי הַיְשׁוּעָה קָרוֹבָה אֵלָיו מְאֹד, כִּי אִין מִעֲצוֹר לֹה' לְהוֹשִׁיעַ וְכו', כִּי מִמֶּנּוּ לֹא יִפְלֵא כָּל דְּבַר, אֲבָל תִּכְפֵּי כְּשִׁמְעָה וְיִסְבֵּר שֶׁהוּא קָרוֹב מִמֶּשׁ תִּכְפֵּי הוּא רְחוּק מְאֹד, כִּי בְּאִמַּת הַתְּקַרְבוֹת לֹה' יִתְבַּרְךְ וְכֵן הַפְּרָנְסָה רְחוּקָה מִמֶּנּוּ מְאֹד מְאֹד וְכו'ל. וְעַל-כֵּן צְרִיכִין לְזַכֵּר כָּל הַנ"ל הַיֵּטֵב בְּכָל יוֹם הֵן בְּעֵינֵי הַתְּקַרְבוֹת לֹה' יִתְבַּרְךְ הֵן בְּעֵינֵי הַפְּרָנְסָה הֵן בְּכָל הַצְּטַרְכוֹת הָאֲדָם. וְעַל-כֵּן אֲסוּר לְאָכַל מֶן הַחֲדָשׁ עַד מִחְרַת הַפֶּסַח שְׂאֵז נִמְשָׁךְ בְּחִינַת זֹאת עַל יִשְׂרָאֵל בְּחִינַת שְׁלוֹם לְרַחוּק וּלְקָרוֹב וְכו'ל:

מִזֶּה וְזֶהוּ בְּחִינַת עֹמֵר שְׁעוֹרִים שֶׁמִּצְרִיכִים אֵז שֶׁהוּא מִתּוֹר הַחֲדָשׁ, כִּי כָּל הַיְשׁוּעוֹת וְכָל הַתְּקַרְבוֹת יִשְׂרָאֵל לְאֲבֵיהֶם שֶׁבְּשָׂמִים וְכָל הַפְּרָנְסָה וְכָל הַהִשְׁפָּעוֹת הַכֵּל נִמְשָׁךְ מֶן הַמְּקוֹם הַהוּא שֶׁהוּא מְקוֹם הַבֵּית-הַמִּקְדָּשׁ שְׁעָלָיו נִאֲמַר, וַיֵּרָא אֶת הַמְּקוֹם מִרְחָק וְכו'ל. וְאִפְלוּ בְּשַׁעֲמוֹדִים בְּבֵית-הַמִּקְדָּשׁ בּוֹמֵן הַבֵּית הָיוּ צְרִיכִים לִידַע כְּמֵהוּ וְכֵּה הֵם רְחוּקִים מִקְדָּשַׁת הַמְּקוֹם הַנּוֹרָא הַזֶּה וְכָל עֵקֶר הַחֲרָבָן נִמְשָׁךְ מִזֶּה מִחֲמַת שֶׁנִּגְמָו בְּזֶה וְסִבְרוּ שֶׁכְּבֵר כָּל טוֹבָם בְּיָדָם וַיִּמְרָדוּ בַּה' יִתְבַּרְךְ, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב: "כְּמַעֲרֵיתֶם וַיִּשְׁבְּעוּ שְׁבָעוּ וַיִּרְם לָבָם עַל-כֵּן שִׁכְחוּנִי". וְזֶהוּ שֶׁהַבְּאִתִּי לְעִיל מֵה שִׁפְרַשׁ רַש"י עַל פְּסוּק "הַסִּבִּי עֵינֶיךָ מִנְּגִידִי וְכו'", עַיִן שָׁם, כִּי מִרְבַּ הַחִבָּה שֶׁהָרָאָה לָהֶם בְּבֵית רֵאשׁוֹן מְרֻדוֹ בּוֹ פְּנ"ל, כִּי בְּעֵצָם הַהִתְקַרְבוֹת צְרִיכִים לִידַע

יורה דעה

להתרחקות הנ"ל. וזה בחינת העמר שעורים שמתייר החדש לאכל, כי עמר שעורים היא פליאה עצומה ביותר, כי שעורים מאכל בהמה וצוה ה' יתברך להביא אז במחירת הפסח עמר שעורים דיקא שהיא מאכל בהמה להורות נפלאות חסדו שיכול להעלות ולקרב בחינת התרחקות פנה שהוא בחינת שעורים מאכל בהמה. ועל-ידי זה נמשך על ישראל דעת שידעו עצם התרחקותם ואין לנו דעת כמו בהמה ממש, כמו שכתוב: "ואני בער ולא אדע בהמות הייתי עמך". וזה עקר ההתקרבות בחינת לרחוק ולקרוב הנ"ל. ועל-כן העמר שעורים דיקא מתייר החדש באכילה, כי אי אפשר לאכל לחם ולקבל הפרנסה כי אם על-ידי בחינה זאת שידעו עצם ההתרחקות, שזהו עקר ההתקרבות שבחינה זאת נמשכת במחירת הפסח וכנ"ל:

יו וזה בחינת שש השעורים שנתן בעז לרות, שהם בחינת השש כנפים המבארים בהתורה הנ"ל שכל דברינו הנ"ל בלולים בהם, עין שם. וכמבאר שם שרות בקשה זאת, "ופרשת כנפך על אמתך". על-כן נתן לה שש שעורים שמרמזו על בחינת השש כנפים הנ"ל. 'שעורים' דיקא בבחינת עמר שעורים שהיו עוסקים בתקון זה, כמו שכתוב: והמה פאו בתחלת קציר שעורים. ופרש רש"י, בקצירת העמר הכתוב מדבר. כי רות היתה גר צדק וממנה למדו רבותינו

ההתרחקות הנ"ל ואז דיקא הוא מקרב ובלבד שלא ימעה, כי צריך בכל פעם לומר רחוקו ולשמוח דיקא על-ידי זה בחסדו שהוא יתברך מקרבו מהתרחקות פנה וכנ"ל:

וזהו גם כן בחינת מה שכתוב בזהר הקדוש 'מאן דזעיר הוא רב מאן דהוא רב הוא זעיר'. וכן חזר חלילה וכמוכן שם בזהר הקדוש במקומו שיש פנה עמקות, עין שם. אף-על-פי-כן על-ידי דברינו הנ"ל יכולין להבין קצת להוציא מזה עצות והתחזקות להתקרב ולא להתרחק בכל מה שיעברו עליו הן בענין עבודת ה' הן בענין פרנסה ובנים וכו'. וזהו בחינת התקנות שהיו בבית המקדש שהיו לוקחים בהמה בשמית ומנחה ונסכים בשמים ומעלין אותם לקרבן למעלה למעלה, כי סלוקא דקרבינו למקום רחוק מאד מאד, כמו שאיתא בזהר הקדוש סלוקא דקרבינו עד אין סוף, כי שם בבית המקדש שם ראו בחינה זאת בכל יום בחינת וירא את המקום מרחק הנ"ל, כי הן השמים ושמי השמים לא יכלולוך וכו'. וה' יתברך ברחמיו צמצם השראת שכניתו בבית המקדש. וכן מעצם רחמיו צוה להעלות בהמה בשמית לריח ניחוח ועל-ידי זה נמשכו כל השפעות טובות לעולם שכל זה הוא בחינת דברים נפלאים ורחוקים מן השכל מאד. בחינת אמרתי אהבמה והיא רחוקה ממנו, בחינת ממרחק הביא

ו"ל כל דיני התקרבות הגרים, כי כל התקרבות הגרים, שהם בחינת הרחוקים מה' יתברך, הכל הוא על ידי בחינה הנ"ל בחינת שלום לרחוק ולקרוב הנ"ל, כי הגר וכן הרחוק מה' יתברך בחטאותיו כשפא להתקרב שהוא גם פן בחינת גר, קשה מאד לקרבו, כי הפעל דבר מסבב אותו וחותר עליו מאד, וכמוכא בדברי ו"ל בפנה פעמים. ועל פן עקר התקרבותו על ידי בחינה הנ"ל שידע עצם התרחקותו מצדו ועצם התקרבותו לה' יתברך מצד רחמי ה' יתברך הנפלאים מאד מאד וכשידע כל זאת בידיעה ובאמונה שלמה יוכל להתקרב בבחינת שלום לרחוק ולקרוב הנ"ל שנאמר עקרו על גרים ובעלי תשובה פדונו. ועל פן עקר התקרבות הגרים ובעלי תשובה הוא בבחינה זאת, בחינת התרחקות והתקרבות, כמו שאמרנו רבותינו ו"ל, גר שפא להתגיר אומרים לו, מה ראית שפאת להתגיר, אי אתה יודע שישראל בזמן הזה דוויים ודחופים וסחופים ויסורים באים עליהם? אם נתרצה על זה ואמר, יודע אני ואיני בדאי! מקבלין אותו. ואחר כך מודיעין אותו בפנה מצות וענשין וכל זה למדו מפרשת נעמי ורות, כמו שדרשו רבותינו ו"ל. ורות היתה צדקת גדולה ונתגירה באמת מאד ונתרצית על הכל עד שאמרה, באשר תמותי אמות ושם אקבר. שפרשו רבותינו ו"ל שאמרה לה נעמי, ארבע

מיתות נמסרו לבית דין. השיבה לה, באשר תמותי אמות. שני קברים נמסרו לבית דין אחד לנתקלין ונתגרינן ואחד לנסקלין ונשפרין ונתרצית גם על זה ואמרה, באשר תקברי אקבר. ואו, ותרא כי מתאמצת היא ללכת אתה ותחדל לדבר אליה. שלמדו מזה שאין מרבין לרחקו רק מקרבין אותו. וכן הוא בענין התקרבות הרחוקים אל האמת. והבן היטב כל זה עד היכן נתרצית רות הצדקת שנעמי התרה בה שיש ארבע מיתות בית דין ושני קברים, כאומר אולי לא תוכל לעמוד בפסיון ותעבר חס ושלום, על ארבע מיתות בית דין, והשיבה, באשר תמותי אמות ושם אקבר. שאיד שיהיה אני חפץ בהאמת בקדשת ישראל ויעבר עלי מה, כי לכאורה היה ראוי לרות להשיב לנעמי מה אתה מנדאני ארבע מיתות בית דין הלא הבחירה בידי ובדאי לא אעבר, חס ושלום, עברות גדולות כאלה שמגיע עליהם חס ושלום, ארבע מיתות בית דין מאחר שאני באה להתגיר ביסורים כאלה? אך רות הצדקת בנדאי היתה זאת במחשבתה, כי בנדאי קבלה על עצמה להתגיר ולא לעבר חס ושלום, שום עברה קלה, מפל שפן עברות של ארבע מיתות בית דין חס ושלום, אך אף על פירכין השיבה בחמימות צדקתה ואמרה, באשר תמותי אמות שאפלו אם יתגבר הפעל דבר ויביאני חס ושלום,

למה שייכל להכשיל את האדם, אף-על-פי-כן אני מקבל עלי קדשת ישראל באמת ובעבר עלי מה ובאשר תמותי אמות וכו'. ואז קרבה אותה געמי בהתקרבות גדול ונעשית צדקת גדולה עד שזכתה שיצא ממנה משיח שיחזר כל העולם למוטב. וכן הוא בכל אדם הבא להתקרב אל האמת שעקר התקרבותו על-ידי התרחקות ואפלו אחר כך בשנתקרב הרבה צריך לומר בכל פעם התרחקותו וכן חוזר חלילה בבחינת שלום שלום לרחוק ולקרוב וכו"ל:

יח ונחזור לענין חנכה, פי מבאר בהתורה הנ"ל שיש נחש ונמלה בתוך פיה וכו' שהוא סוד מה שכתוב בזהר הקדוש ומאן הוא נחש דפרח באוריא וכו', עין שם. מבאר שם שהנחש הם בחינת חכמות חיצוניות של המחקרים שמתגברים על-ידי דבורים רעים שעל-ידי זה עושים נפלים להנחש שהם המחקרים וכו', פי על-ידי דבורים קדושים עושים נפלים דקדושה וכו', עין שם כל זה היטב. כל זה הוא בחינת תקף הגם של חנכה שעקרו היה להכניע מלכות יון הרשעה שהם חכמי האפיקורסים שעקרם הם חכמי יון, כמבאר בדברי רבותינו ו"ל שכל חכמתם הם קוראים חכמת יונית, פי כל התגרותם של היונים או בישראל היה מחמת חכמתם הרעה שהתגברה או על-ידי רבם אריסטו הינו ימח שמו,

שאפיקורסית שלו ידוע ומפרסם, פי כל דעותיו הרעות הם פגגד התורה הקדושה בידוע להמסתכלים על האמת לאמתו. ומחמת שהיונים הלכו על-פי דעותיו הרעות התגרו בישראל על שהם חזקים כל כך בדרכי התורה הקדושה על-כן עמדו על ישראל להשפיעם תורתו וכו' וכל פהם היה על-ידי דבורים רעים שהם לשון הרע וכו', ועל-כן עקר הכניעתם היה על-ידי דבורים קדושים, שהם בחינת נפלים דקדושה הנ"ל, שהם בחינת תפלה ותחנונים וצעקות וזעקות שהרבו מתיתיהו

דף קמ"ב

וכניו הצדיקים שהיה או להתפלל ולצעק לה' ותברך, כמבאר בספרים, פי עקר הכניעת חכמת יון הרשעה שהוא עקר וזממת הנחש כנ"ל הוא על-ידי דבורים קדושים של התורה ותפלה וכו' יותר על-ידי תפלה שעל-ידי זה נעשים נפלים דקדושה שמכניעים נפלים של הנחש הנ"ל. פי חכמת יון הרשעה הוא ההפך מבחינת נפלים הנ"ל, שהם בחינת שלום לרחוק ולקרוב, שהוא בחינת אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני, שזהו כל חכמת ישראל הכשרים והצדיקים שאפלו מי שזכה לחכמה גדולה ודעת אמתית בידעתו ותברך הוא יודע בכל פעם התרחקותו יותר וכו"ל, פי זה עקר החכמה שישפיל שרחוק ממנו החכמה (וכמו שכתוב בלשוני תנאים בסיון סד), מפל שפן מי שדעתו קמנה עדן שהוא צריך בודאי לידע פמה הוא רחוק מן החכמה, כפרט

מי שהוא יודע שלא קדש את גופו
 עדין ועדין יש לו שמץ מאיזה תאווה
 שלא שברה בשלמות שבדאי עדין אין
 דעתו שלמה, מפל שפן וכל שפן מי
 שידע פגמו ולכלוכיו בכל התאוות
 שבדאי צריך על כל פנים לידע כמה
 הוא רחוק מדעת השלם של צדיקים
 וכשרים אמתיים:

וזה עקר קדשת ישראל שדרבם להמעט
 ולהקטין עצמן, כמו שפרש רש"י על
 פסוק, כי אתם המעט וכו', שאתם
 ממועטין עצמכם וכו', אבל החכמים
 להרע, שהם בחינת חכמי וון, דרבם
 שרוצו ויעופפו בחכמתם לחקר לידע
 כמה שאין להם רשות. והם מלבלבים
 בכל המנופים של כל התאוות וכובקשים
 לחקר ולידע בידעת אלקותו ותברך
 ועל-ידי זה באמת נבוכו ונתעו מאד מאד
 ובאו לכפירות גדולות, כי אי אפשר לידע
 באלקותו ותברך כי אם הקדושים
 והפרושים מפל התאוות ומפל מיני תאוות
 הכבוד בתכלית באמת לאמתו כמו אבות
 העולם. ושאר העולם צריכים רק להאמין
 בהם ובדבריהם הקדושים, כמבאר בפר
 כמה פעמים. נמצא, שעקר חכמות
 הרעות שהם בחינת חכמות וון הרשעה
 הוא ההפך מפל הנ"ל שהם בחינת שלום
 לרחוק ולקרוב כנ"ל, כי החכמים להרע
 דרבם לרוץ ולעוף לחקר כמה שאין לו
 רשות ורצה שיתישבו לו כל הקשיות
 והמכובות והבלבולים והעקומיות שכלו

וכל שטות דעתו הפל ויתישב לו מיד.
 ועל-ידי זה באמת מתרחק מאד מה'
 ותברך ועבודתו. ועקר הפגם והתקון הוא
 תלוי בהדבור שעל-ידי פגם הדבורים,
 בפרט על-ידי לשון הרע, מפל שפן
 בשמדברים לשון הרע על בשרים
 וצדיקים אמתיים על-ידי זה עושים כנפים
 להנחש כנ"ל, שעל-ידי זה מתגבר בו
 בחינת חכמות של שקר וכפירות
 שגומשים מחכמת וון שהוא זהמת הנחש
 כנ"ל, שעל-ידי זה באים עליו קשיות
 ועקומיות שפלב הרבה מחמת שרצה
 לישב ולתרוץ הפל ולידע כל דבר מה
 שאין שייך לו כלל וכו' כנ"ל. ועקר התקון
 על-ידי דבורים קדושים שישמור את עצמו
 מעתה מאד מדבורים רעים וירבה לדבר
 דבורים קדושים של תורה ותפלה, ובפרט
 להרבות בתפלה ותחנונים ושיחה בינו
 לבין קונו ועל-ידי זה יעשה ויתקן בחינת
 כנפים דקדושה, שהם בחינת שלום
 לרחוק ולקרוב הנ"ל שעל-ידי זה מכניעים
 כנפים של הנחש הנ"ל שהם ההפך מזה
 כנ"ל:

יש כי עקר בחינה זאת להתקרב דקא
 על-ידי התרחקות בחינת שלום
 לרחוק ולקרוב הנ"ל. אי אפשר לזכות פי
 אם על-ידי הדבור דקדושה ועקר על-ידי
 תפלה, פי ענין רחוק וקרוב הנ"ל הם
 נראים בתחלה כסותרים זה את זה הם
 ושלום, ועקר השלום וההקרעה ביניהם
 זוכים על-ידי הדבור פי הדבור בחינת

התקון

יורה דעה

לעוף בשכלם במה שאין להם רשות ולקנות להחפד מזה שהוא בחינת שלום לרחוק ולקרוב הנ"ל. לידע בכל פעם עצם התרחקותו להתקרב על-ידי זה דיקא וכנ"ל, כל זה אין זוכים פי אם על-ידי הדבור הקדוש שהוא בחינת הלל והודאה, דהינו בחינת תפלה ועל-פני תקנו לומר וקבעו שמונת ימי הנגה אלו להודות ולהלל וכו'. להודות ולהלל' דיקא, פי עקר התקון על-ידי הדבור של תפלה בבחינת "בורא נוב שפתים שלום שלום לרחוק ולקרוב וכו'" וכנ"ל:

כ ומי שנותן לב לדקדק ולהבין פרוש המלות של המקרא הנה בורא נוב שפתים וכו' יוכל להבין מזה עצות להתחזק בענין השיחה בינו לבין קונו שזה עקר התקון לענין רחוק וקרוב הנ"ל, פי בהשיחה הנ"ל יכול לפרש הכל לפני ה' יתברך לפרש בשיחתו עצם התרחקותו ואף-על-פי-כן יתקרב לה' יתברך על-ידי זה דיקא על-ידי שינוי עצם רבוי רחמיו בלי שעור באשר גלו לנו אבותינו ורבותינו ו"ל, אבל על-פי רב השיחה בעצמה קשה מאד, פי מעצם התרחקותו אין לו דבורים לדבר פידוע למי שרוצה להרגיל עצמו בזה, אבל כבר הזכיר לנו אדוננו מורנו ורבינו ו"ל, שאף-על-פי-כן יתחזק בכל מיני התחזקות לנהוג הנגה זאת בכל יום פידוע לנו בפה וכמה הזכיר על זה הרבה, פי ההכנה והרגון לבר שמכין את עצמו

צפרתא דקאי עד קרסלה במיני ורישי מיני לצית שמניא, כמבאר בהתורה אני ה' הוא שמי' (בסיון א), פי האדם צריך לידע עצם התרחקותו מה' יתברך ואף-על-פי-כן ידע ויאמין שצמד רחמיו יתברך הוא קרוב מאד לכל אחד ואחד אפלו הרחוקים מאד מאד מחמת מעשיהם הרעים. והעקר על-ידי הדבור פי על-ידי הדבור אנו יכולים לקרות אותו מרחוק מאד והוא מתקרב אלינו על-ידי זה, כמו שכתוב: קרוב ה' לכל קראיו לכל אשר יקראוהו באמת. ובתיב, ומי גוי גדול אשר לו אלקים קרובים אליו פה' אלקינו בכל קראנו אליו. וזה בחינת בורא נוב שפתים שלום שלום לרחוק ולקרוב וכו'. בורא נוב שפתים דיקא פי על ידי נוב שפתים שהוא על ידי הדבור על ידי זה דיקא זוכים לבחינת שלום לרחוק ולקרוב הנ"ל וכנ"ל:

וזה שתקנו רבותינו ו"ל לומר בתפלת הנגה: וקבעו שמונת ימי הנגה אלו להודות ולהלל לשמך הגדול, שהזכירו ביותר ההלל וההודאה שהוא תקון הדבור אף-על-פי שעקר הנגה היה בענין גרות המנוחה וכו' שעל זה תקנו לנו להדליק נר הנגה הקדוש אף-על-פי-כן הזכירו בתפלה רק ההודאה וההלל של הנגה, פי כל עקר תקן הנגה של הנגה שנעשה בכל שנה ושנה שהוא להכניע חכמות רעות של העולם שנושכין מחכמת ון הרשעה שרוצים

לקוטי הלכות

הלכות שלוח הגור

יורה דעה תיט

ורוצה לדבר רק שאינו יכול לדבר גם זה יקר מאד אצלו ותפרד ואם יהיה חזק בזה הרבה בודאי יעזרו ה' ותפרד ויברא לו דבורים בבחינת בורא גיב שפתים, בורא ממש, כי הדבורים הנאים לאדם הם בחינת בריאה חדשה ממש, כי בודאי הוא רחוק מדבורים מאד מחמת התרחקותו, אבל בשהוא חזק ומכין עצמו לדבר ולשיח בינו לבין קונו וחזק בזה איזה שעה ברצונות וכסופים חזקים אזי ה' ותפרד עוזרו ושולח לו דבורים לתוד פיו שהם בחינת בריאה חדשה ממש, שה' ותפרד ברחמי בורא לו דבורים והזמינם לתוד פיו בבחינת בורא גיב שפתים, 'בורא' דיקא כנ"ל ועל ידי זה דיקא זוכה לבחינת שלום לרחוק ולקרוב וכו' כנ"ל. וכמו שכתוב: לאדם מערכי לב ומה מענה לשון, שהאדם צריך לעוד לבו, הינו בחינת התקנה הנ"ל ואזי ה' ותפרד בורא לו דבורים לתוד פיו, בבחינת "ומה מענה לשון". וכמו שאומרים, אדני שפתי תפתח וכו'. שה' ותפרד בעצמו, בבכובל, פותח שפתיו לדבר ולשיח את אשר בלבו, כי הכל מאתו ותפרד רק האדם צריך להכין את עצמו ברצונות וכסופים וה' יעזרו לדבר ולפרש שיחתו וכנ"ל:

כא ועל בן כל ענין זה של שלום לרחוק ולקרוב מרמז בפרשת קן צפור וכו' כנ"ל, כי כל ענין זה הוא בבחינת

תקון הנפנים כנ"ל שהוא בחינת צפרים ועופות שהם בעלי נפנים:

כב וזה בחינת מה שכתוב במדרש (מדרש דבה פרשת מקץ פרק צא) וזה לשונו, וירא יעקב כי יש שבר במצרים, כי יש שבר זה הרעב, כי יש סבר זה השבע, כי יש שבר ויוסף הורד מצרימה, כי יש סבר ויוסף הוא השליט, כי יש שבר ועבדים וענו אותם, כי יש סבר ואחרי כן יצאו ברכש גדול. האמר לתרם וכו' ויעד פוכבים יחתם, אלו עשרת השבטים שהיו נכנסים ויוצאים למצרים ולא היו יודעים שיוסף קים, עד כאן לשון המדרש. נמצא, שדרש שבר לשון סבר ותקנה, הינו ענין הנ"ל ששהתרחקות הוא התקרבות והאיש הישראלי בחינת יעקב צריך להיות מצפה לישועה תמיד. ובתוד הנצרה והדחקות וגדל צרת הנפש וגלגלותה כפי שמרגיש כל אחד בנפשו צריך לראות ולהסתפל ממש דיקא תקנה וסבר לגאלת נפשו לשוב אליו ותפרד בבחינת וירא יעקב שהוא איש הישראלי, כי יש שבר במצרים, כי יש סבר ותקנה במצרים, שבמצרים דיקא שהוא בחינת תקף הגלות בכלל ובפרט, כי כל הגלגלות מכנים בשם מצרים שם דיקא בתוד השבר והצרה יש סבר ותקנה גדולה כנ"ל במדרש, כי יש שבר ועבדים וענו אותם, כי יש סבר, ואחרי כן יצאו ברכש גדול. וכן הוא בגלות של עקשו וכן הוא בכל אדם בפרטיות שכל זה הוא בחינת

דף קמ"ב

יורה דעה

שלום שלום לרחוק ולקרוב שההתרחקות הוא עקר ההתקרבות וכו"ל:

שאמרו רבותינו ז"ל וכל זה מרמז בפסוק, אנכי ארד וכו' הנ"ל:

כג וזה בחינת מה שהבטיח ה' ותברך לעקב, אנכי ארד עמך מצרימה ואנכי אעלה גם עלה. ויובן בפסוקים שבזה הפסוק מרמז כל סוד גלות ישראל, ועקר הוא גלות הנפש כל העליות והירידות העוקרים על איש הישראלי שזה עקר סוד הגלות והנאולה שהכל בבחינת אנכי ארד עמך מצרימה ואנכי אעלה גם עלה, שזהו בחינת ירידה תכלית העליה, כמובא. והעקר הוא התחזקות שצריכין להתחזק מאד מאד בתקוף התגברות מרירות הירידה עד שנדמה שבמעט כח ושלום, שדוקא משם ירחם עליו ה' ותברך ויושיעו ויקרבו אליו כי לא ימש ה' את עמו וכו'. וכמו שכתוב: אם אמתני מטה רגלי חסדך ה' יסענני וכו'. וכתוב, ואמר אבד נצחי ותחלתני מה' זאת אשיב אל לבי על-כן אוחיל חסדי ה' כי לא תמנו כי לא כלו רחמינו חדשים לבקרים וכו' וכו"ל. וכן בפסוקים רבים, ובפרט בדברי רבותינו ז"ל מבאר שדוקא כשישראל הם בתכלית הרחקות והנצרה חס ושלום, אז דוקא יש סכר ותקנה לישועה גדולה. וכמו שמבאר במדרש על פסוק ועלה מן הארץ דוקא, ענין שם. וכן הוא בפרטיות בכל אדם ובכל זמן, כי ה' ותברך מהפך המפה לרפואה, כמו

כד ולבאר הדבר יותר, כי איתא שיש שם שינוא מפסוק זה, אנכי ארד עמך מצרימה, כמובא בתפלות שבפסוק שיערי ציון ובתפלות שאומרים כליל הושענא רבה אחר תהלים שתקנו לבקש ולהתפלל להנצל מכל מיני צרות בכה השם הקדוש היוצא מפסוק זה, אנכי ארד עמך וכו' שהוא אמ" נצ"א וכו', ענין שם. וענין יציאת השם הקדוש הזה הוא כך, כי בפסוק זה יש שלשים אותיות מן אנכי עד גם עלה ומחלקים אותם לשלשה חלקים של יוד יוד אותיות, דהינו אנכי ארד עמך הוא יוד אותיות וכן מצרימה ואנכי של היוד של ואנכי הם יוד אותיות ואחר כך היוד של ואנכי ותבות שלאחריו אעלה גם עלה הם יוד אותיות ומחברין אות אחד מכל חלק וחלק משלשה חלקים הנ"ל ועל-ידי זה יוצא השם הנ"ל, דהינו האלף של אנכי והפסוק של מצרימה והיוד של ואנכי הנ"ל יוצא השם אמי וכן אחר כך הגון של אנכי והצ" של מצרימה והא' של אעלה וכן בלם והסדר הוא כך.

א נ כ י א ר ד ע מ ך
 מ צ ר י מ ה ו א נ כ
 י א ע ל ך ג ס ע ל ה

והפסוקים לב יוכל להבין מזה רמזים נפלאים לענין הנ"ל להתחזק

תמיד להיות מצפה לישועה גדולה בכל אשר יעבר עליו, כי יש פסוק הזה שלשה חלקים שהם בחינת הירידה לתוך הגלות והגלות בעצמה והעליה מתוך הגלות, שהו בחינת שלשה חלקים, שהם אנכי ארד עמו, שהוא בחינת הירידה לתוך הגלות. וצריך לידע ולהאמין שגם בעת הירידה בעצמה ה' ותברך עמו בבחינת אנכי בעצמי, כפיכח, ארד עמו. ואחר כך החלק השני הוא מצרומה ואנכי עד היוד לרמו על הגלות בעצמה שהוא בחינת מצרומה שכולל כל הגלות. ותכף בשבאים בתוך הגלות שהוא הירידה, תכף מתחיל העליה ועלפן נכתב מיד, ואנכי אעלה:

שמרמו על כל הגלות וגאלתם בכלל ובפרט כנ"ל, כי החלק השני הוא מצרומה ואנכי עד היוד האחרונה של ואנכי, כי ואנכי השני הוא בחינת התקנה לישועה בחינת ואנכי אעלה גם עלה, אך תכף בשמתחיל בתוך הגלות צמיחת קרן ישועה שנמשך מן ואנכי השני אזי הסטרא אחרא והבעל דבר מתגברין להעלים גם זאת ורוצים לתפס גם בחינה זאת לתוך הגלות בסוד גלות השכינה שהו בחינת שאותיות האמצעיים הם מצרומה ואנכי, כי גלות מצרים שכולל כל הגלות רוצה להתגבר גם על ואנכי השני להעלים הצמיחת קרן ישועה שנמשך משם. ומגדל התגבורתם מאד

נמצא, שאנכי הראשון מרמו על הירידה לתוך הגלות ואנכי השני מרמו על העליה מתוך הגלות, אך בשעת הגלות והירידה בשמתחיל צמיחת קרן ישועה שנמשך מבחינת ואנכי השני שהוא בחינת העליה בחינת ואנכי אעלה וכו', אזי הבעל דבר רוצה להתגבר ביותר בדרך שני אנשים הנלחמים זה בזה שבשואה שהאחד מתגבר כנגדו אזי הוא מתחזק כנגדו בהתגרות והתגבורות יותר, כמבא בדרךינו פקה פעמים וזה עקר תקף מרירת הגלות של עקשו מחמת שהוא עקשו בעקבות משיחא וה' ותברך מצפה בכל יום למחר לגאלנו, עלפן מתגבר ביותר בכלל ובפרט כידוע. וזה מרמו בסוד השם של הפסוק הנ"ל

מאד עד שמעלימין ומסתירין הכל היה כמעט אפס תקנה חס ושלום, לולא ה' עזרתה לנו שבשמתפשטין ביותר על הקדשה ורוצים להעלים לגמרי בבחינת צופה רשע לצדיק ומבקש להמותו, אזי דיקא ה' לא יעזבנו בידו. וכמו שמבאר בסמ"ק רח על פסוק זה, עני שם מה שכתוב, שהסטרא אחרא והחולקים רוצים להתפשט לכפות הצדיק לגמרי וכו' עד שלא יוכל להנשים חס ושלום, אכל ה' ותברך לא יעזבנו בידו. וזה סוד היוד אחרונה של ואנכי השני שהוא שיכה לחלק השלישי ומצטרפת לחבות אעלה גם עלה. לרמו שבשמתפשטין גם על ואנכי השני ורוצים להעלים הצמיחת קרן ישועה הנמשך משם כפי שישתקעו

יורה דעה

בגלות חס ושלום, אַבְל ה' יתברך לא יעזבנו בידם, כי ידו ארוכה בעקב עשו כתיב. ופרש רש"י שאינו מספיק לגמור מלכותו עד שבא יעקב ונומלה הימנו, כי הייד של יעקב, שהוא בחינת הייד אחרונה של ואנכי השני הנ"ל בשרוצים להתגבר ולהתפשט גם עליה, חס ושלום, להעלים הכל חס ושלום, אזי זאת הייד מתגברת ומצטרפת לתבת אעלך גם עלה שעל ידי זה נתהפך הכל לעליה גדולה וכנ"ל והבן הדבר היטב, כי אף על פי שמחלקים הפסוק לשלושה חלקים כנ"ל, שהם הירידה לתוך הגלות והגלות בעצמו והעליה מתוך הגלות, אַבְל באמת הכל נכלל בשתי בחינות, כי תקף בשבאים בתוך הגלות תקף מתחיל צמיחת קרן ישועה, כי מתחיל מיד העליה, שהיו בחינת מלוי פגימת הלבנה שתקף בשבאה לתכלית המעוט מתחלת להתמלאות מיד שזה מרמו על האלה מתוך תקף הגלות בידוע. וכמו שכתוב: כי יראה כי אַזְלַת יד ואַפְס עצור ועוזב וכו' ראו עתה כי אני אני הוא וכו'. וכאמת לאמתו הכל אחר, כי הירידה בעצמה היא העליה בבחינת ירידה תכלית העליה, אך עקר הגלות הוא גלות הדעת שרוצה להסתיר ולהעלים הדעת לגמרי באלו אַפְס תקוה חס ושלום, כמו שכתוב: "ברצח בעצמותי הרפוני צררי באמרים אלי כל היום איה אלקיך וכו'".

גם ואנכי השני שהוא התחלת צמיחת קרן ישועה כנ"ל, אַבְל בשרוצה להעלים ולהסתיר לגמרי ה' לא יעזבנו בידו, כי הייד אחרונה שבואנכי השני מתגברת ומצטרפת עם תבות אעלך גם עלה ונתהפך הכל לעליה גדולה כנ"ל, כי באמת הכל להפך, כי ה' יתברך עמו תמיד בין בעת הירידה בין בהגלות בעצמה בין בעת העליה כמפרש בפסוק זה בעצמו, ואנכי ארד עמו מצרימה ואנכי אעלך וכו'. וכמו שכתוב: "אתי מלבנון פלה אתי מלבנון תבואי וכו'". ועני פרוש רש"י שם שפרש מה שלא כתוב אתי ללבנון תבואי, לומר, משעת יציאתכם מכאן, עד שעת ביאתכם לכאן אני עמכם בכל אשר תצאו ותבואו, הינו כנ"ל והבן היטב:

ואם תדקדק יותר תראה נפלאות, כי הלא הייד של ואנכי הנ"ל שהיא מצטרפת לתבת אעלך גם עלה שמשם עקר העליה, כי הוא שעמדה לנו ולאבותינו בגלותנו שאינה מנחת שתתפשט הסמריא אחרא גם עליה וכו' וכנ"ל, זאת הייד בעצמה מצטרפת בהשם הראשון היוצא מפסוק זה שהוא אמ", שהוא האלף של "אנכי הראשון והמ"ם של "מצרימה והייד הזאת הנ"ל כנ"ל. נמצא, שגם בהתחלת הירידה לתוך הגלות שהוא בחינת אנכי ארד עמו ומהתחלת הגלות הראשון בעצמו שהוא בחינת המם שהיא אות ראשונה של

לקוטי הלכות

הלכות חדש א

יורה דעה תכג

אל התחלה כמו שבותבין שם הנה
באחרים י"ק וכו'. שחזור בכל פעם אל
האות הראשונה כמו בן התענית, עין
שם. כי כל התחלות קשות, כי בהתחלה
יוצאין מהפוך אל הפוך. ואחר כך בכל
פעם מקבלין פח מן ההתחלה וכו'. עין
שם היטב במאמר 'וישב אלקים':

והנה ברור המאכלים הוא לבררם מן
מאכל בהמה למאכל אדם,

כמוכא בדברי רבנו גרו' יאיר (בסימן רכג)
שיש מאכלים שעדין לא נתבררו למאכל
אדם והם מויקין מאד להאדם ועליבן
באכילת ישראל פמה מצות תלוים בהם,
הכל פדי לבררם ממאכל בהמה כנ"ל.
ובפרט בפת שתלויים בו פמה וכמה
מצות כמו שאמרו רבותינו ז"ל עשר

מצות תלוים בפת. כי כמו שבגשמיות
אנו רואין בחוש שהתבואה מתבררת
בברור אחר ברור וכל הברורין הם שתצא
ממאכל בהמה למאכל אדם כי בהתחלה
התבואה הוא רק עשב ושחת שהוא
מאכל בהמה. ואחר כך מתגדל יותר עד
שנראה פה מאכל אדם דהינו גרעיני
התבואה אך עדין הפסלת שהוא מין
ותכן שהם מאכל בהמה חופה עליהם
וצריך לבררה עלידי מריחה ודישה ואחר
כך צריך טחינה ולנפות, וכל אלו
התקונים פלם בשביל לבררה ממאכל
בהמה למאכל אדם כמו בן עשר מצות
תלויות בפת פדי לברר ברוחניות ממאכל
בהמה לבחינת מאכל אדם ועליבן אסור

מצרימה שהוא התחלת הגלות תכף ומיד
נצטרף עמו היוד הנ"ל שהיא יוד
האחרונה של ואנכי שני הנ"ל שמושם
התקנה והעליה כנ"ל ונעשה השם אמ"י
כנ"ל. כל זה להודיע ולהורות שגם
בהתחלת הירידה לתוך הגלות ובהתחלת
הגלות תכף עמדה לנו היוד הנ"ל שמושם
העליה והיא בעצמה עמדה לנו בהתחלת
הירידה והגלות בעצמה לשמרנו
ולחצילנו שלא נשתקע שם חס ושלום,
פי ה' יתברך מגיד מראשית אחרית וכמו
שמבאר בפרד"ש על פסוק: "ויהי בעת
ההיא ויגר יהודה וכו'", שעד שלא
התחיל הגלות הראשון נולד הנואל
האחרון שהוא פרץ וכו', עין שם, הינו
כנ"ל והבין:

הלכות חדש

הלכה א

אסור לאכל תבואה חדשה עד הנפת
העמר שהוא מתיר חדש:

כי איתא בדברי רבנו בסימן ס"ב
שהמאכל צריך להיות מאכל אחר
שנתברר והברור המאכלים הוא עלידי
אמונה ואמונה נשלם עלידי שמוציאין
הדבור מבחינת גלות מצרים ממצר
הגרון. וזה נעשה עלידי התענית שעל
יד מדבקין אחורי הקדשה. כי התענית
היא בחינת אחרים שחוזרין בכל פעם

יורה דעה

לְאָכַל תְּבוּאָה חֲדָשָׁה עַד הַקֶּרֶבֶת הָעֹמֵר
 כִּי צָרִיךְ לְתַקְנָהּ וּלְבָרְרָהּ מִקֶּדֶם מִמָּאֲכָל
 בְּהֵמָה כִּנּוּיָא. ל' וְהַתְּקוּן הוּא עַל-יְדֵי הָעֹמֵר
 כִּי הָעֹמֵר הוּא בָּא מִן שְׁעוּרִים שֶׁהֵם
 מִאֲכָל בְּהֵמָה וְעוֹשִׂין מֵהֶם דִּיקָא קֶרֶבֶן.
 וְזוּה יְדוּעַ שֶׁכָּל הַקֶּרֶבָנוֹת הֵם לְהַכְנִיעַ
 הַכֹּחַ הַבְּהֵמִיּוֹת וְלְהַעֲלוֹת מִבְּחִינַת
 בְּהֵמָה לְבְחִינַת אָדָם וְעַל-כֵּן עַל-יְדֵי
 הָעֹמֵר שָׂבֵא מִן שְׁעוּרִים דִּיקָא שֶׁהֵם
 מִאֲכָל בְּהֵמָה וְעוֹשִׂין מִמָּאֲכָל בְּהֵמָה קֶרֶבֶן
 שֶׁהוּא בְּחִינַת אָדָם כִּדְּרֹעַ עַל-יְדֵי זֶה
 מְכַנְיְעִין כֹּחַ הַבְּהֵמִיּוֹת וְעַל-יְדֵי זֶה נִתְבָּרְרִין
 כָּל הַתְּבוּאוֹת מִמָּאֲכָל בְּהֵמָה לְמִאֲכָל
 אָדָם כִּי נִכְנָע כֹּחַ הַבְּהֵמִיּוֹת וְנִתְבָּרַר
 וְנִתְעַלָּה לְבְחִינַת אָדָם עַל-יְדֵי הַקֶּרֶבֶת
 עֹמֵר שְׁעוּרִים שְׁעוֹשִׂין מִמָּאֲכָל בְּהֵמָה
 קֶרֶבֶן כִּנּוּיָא וְעַל-כֵּן נִקְרָא כָּל הַמִּצְוֹת שֶׁל
 הָעֹמֵר בְּשֵׁם הַנֶּפֶת הָעֹמֵר כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב
 וְעִשְׂתֶּם בְּיוֹם הַיִּנּוֹכֶם אֶת הָעֹמֵר וְכוּ'. כִּי
 הוּא בְּחִינַת הַנֶּפֶשׁ שֶׁמִּנְיַן וּמְרִימִין אוֹתוֹ
 וּמַעֲלִין אוֹתוֹ לְמַעַלָּה מִפְּדֻרְתָּו כִּנּוּיָא
 מִמָּאֲכָל בְּהֵמָה לְמִאֲכָל אָדָם שֶׁהוּא
 בְּחִינַת קֶרֶבֶן כִּנּוּיָא. וְזוּה נַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי
 הַהִנָּפֶה בְּעֲצֻמָּה כִּי הַבְּרֹר הַמִּאֲכָלִים הוּא
 עַל-יְדֵי אֲמוּנָה וְהַהִנָּפֶה הוּא בְּחִינַת
 אֲמוּנָה כִּי הַהִנָּפֶה הוּא מוֹלִיד וּמְבִיא לְמִי
 שְׁאֲרַבַּע רֻחוֹת הָעוֹלָם שְׁלוֹ מַעַלָּה וּמְרִיד
 לְמִי שֶׁשָּׂמִים וְאֶרֶץ שְׁלוֹ נִמְצָא שֶׁהַהִנָּפֶה
 הוּא בְּחִינַת אֲמוּנָה שְׂמֵאמִין שֶׁכָּלֹלוֹת כָּל
 הַשֵּׁשׁ קְצוּוֹת הָעוֹלָם הַכֹּל מֵאִתּוֹ יִתְבָּרַךְ
 וּמִשְׁעָבֵד הַכֹּל לָהּ יִתְבָּרַךְ וְעַל-יְדֵי זֶה

בְּעֲצֻמּוֹ מְבַרְרֵה וּמַעַלָּה מִבְּחִינַת בְּהֵמָה
 לְבְחִינַת מִאֲכָל אָדָם שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת הַנֶּפֶת
 עֹמֵר שְׁעוּרִים כִּנּוּיָא. וְזוּה נַעֲשֶׂה בְּיוֹם
 רֵאשׁוֹן שֶׁל הַסְּפִירָה כִּי יוֹם רֵאשׁוֹן שֶׁל
 הַסְּפִירָה הוּא בְּחִינַת הַתְּחִלָּה כִּי אִזּוֹ
 מִתְחִילִין לְצַאת מִהַפֶּךְ אֶל הַפֶּךְ, מִמ"ט
 שְׁעָרֵי מִמָּאָה לְמ"ט שְׁעָרֵי קְדֻשָּׁה שֶׁזֶה
 עֹמֵר בְּחִינַת יְצִיאַת מִצְרַיִם וְאַחַר כֵּךְ
 מִקְבָּלִים כֹּחַ מִזֹּאת הַהִתְחַלָּה כִּנּוּיָא. וְזוּה
 בְּחִינַת סְפִירַת הָעֹמֵר שְׂצָרִיכִין לְסַפֵּר
 הַיָּמִים שְׂעָבְרוּ עִם הַיּוֹם שְׁעוֹמֵד בּוֹ כְּדֵי
 לְקַבֵּל כָּכָל יוֹם כֹּחַ מִיָּמִים הָרֵאשׁוֹנִים
 לְקַבֵּל כֹּחַ מִן הַהִתְחַלָּה שֶׁהִיְתָה קִשָּׁה
 לְצִיאַת מִהַפֶּךְ אֶל הַפֶּךְ וְזוּה שְׂפּוֹרְרִין הַיּוֹם
 שְׁלֹשָׁה יָמִים, אֲרַבְּעָה יָמִים וְכוּ'. וְאִין
 אֲוִמְרִים, הַיּוֹם יוֹם רִבִּיעִי לְעֹמֵר, הַיּוֹם יוֹם
 שְׁלִישִׁי וְכוּ'. כִּי עֹמֵר מִצְוַת הַסְּפִירָה לְחֹדֶר
 לְיוֹם רֵאשׁוֹן וְלְיָמִים שְׂקָדְמוֹ כְּדֵי לְקַבֵּל כֹּחַ
 מִן הַהִתְחַלָּה. וְעַל-כֵּן כּוֹלְלִין כָּל הַיָּמִים
 שְׂעָבְרוּ יוֹם שְׁעוֹמֵד בּוֹ בְּיַחַד וְאֲוִמְרִים
 אֲרַבְּעָה יָמִים חֲמִשָּׁה יָמִים, כְּדֵי לְקַבֵּל כֹּחַ
 מִן הַהִתְחַלָּה כִּנּוּיָא. נִמְצָא שֶׁסְּפִירַת הָעֹמֵר
 הוּא בְּחִינַת הַתְּדַבְּקוֹת אַחֲרֵי הַקְּדֻשָּׁה,
 דְּהֵינּוּ שְׂחֻזְרִין כָּכָל פַּעַם אֶל הַהִתְחַלָּה
 כִּנּוּיָא, שְׁעַל-יְדֵי זֶה יוֹצֵאִין מִגְּלוֹת מִצְרַיִם
 כִּנּוּיָא, שְׁעַל-יְדֵי זֶה נִשְׁלָם הָאֲמוּנָה וְעַל-יְדֵי
 זֶה הוּא בְּרֹר הַמִּאֲכָלִים. וְעַל-כֵּן בְּיוֹם
 הָרֵאשׁוֹן מִנְיַן אֶת הָעֹמֵר שֶׁהוּא בְּחִינַת
 הַבְּרֹר כִּנּוּיָא. וְזוּה נַעֲשֶׂה בְּיוֹם רֵאשׁוֹן
 שֶׁהוּא הַהִתְחַלָּה, שֶׁהוּא הָעֹמֵר. וְאַחַר כֵּךְ
 חֻזְרִין כָּכָל פַּעַם אֶל הַהִתְחַלָּה שֶׁהוּא

לקוטי הלכות

הלכות חדש ב

יורה דעה תכה

בחינת התדבקות אחורי הקדשה שעל ידי זה נתבררין המאכלים שהוא בחינת הנפת העמר כנ"ל. ועל-כך בליל קציר העמר נפלו כמה וכמה אמות, גם מפלת הקן עמלק היה ביום זה שאז תלו אותו, כי אז עקר הכנעת הסטרא אחרא על-ידי פח ההתחלה שיוציאין מהפך אל הפך כנ"ל:

הלכה ב

א על פי המאמר 'תקעו' המתחיל מתוכחה בלקוטי תניינא סימן ח:

כי איתא שם בתחלת המאמר ומובא לעיל כמה פעמים שעל-ידי האכילה שהוא מזונא דגופא נחלש מזונא דנשמתא, כי על-ידי האכילה מגבירין חס ושלום עקב דסטרא אחרא בבחינת אוכל לחמי הגדיל עלי עקב וכו', והתקון לזה הוא בחינת קול וכו' ולבא לבחינת זה הקול הוא על-ידי תפלה. כי עקר התפלה היא רחמים ותחנונים ועקר הרחמים תלוי בדעת וכו' וכשהסטרא אחרא יונקת מהרחמנות או נפגם הרחמנות והדעת וכו' ואזי התפלה בבחינת דין ומזה בא תאות גאופי וכו'. ואזי בשיש תאות גאופי, פגם הדעת שאז התפלה בבחינת דין והסטרא אחרא בולעת אותה, כי הסטרא אחרא הוא בחינת דינים ועל-כך הוא בולעת חס ושלום את התפלה שהוא בבחינת דין. אזי צריכין בעל פח גדול

שיתפלה תפלה בבחינת דין, כי זאת התפלה של הבעל פח, שהוא בבחינת דין עומדת לו להסטרא אחרא בצוארו עד שמכרך להקיא כל מה שבלע מהקדשה בבחינת חיל בלע וקאנו וכו' ואזי מקיא ומוציא כל הדעת והתפלות והרחמנות שבלע וחוזר הפל אל הקדשה ואזי געשים גרים וכו', כמבאר שם עין שם. ועל-ידי זה נתפשט הנבואה וכו' וזכין לקול הנ"ל. שעל ידו גדלים כל הריחות שהם בחינת משיח וכו'. עין שם היטב. וזה בחינת קריעת ים-סוף ומלחמות עמלק, עין שם היטב:

ב וזה בחינת אסור חדש שאסור לאכל מחמשת מיני דגן עד ששה עשר בניסן שאז מקריבין עמר שעורים, כי עמר שעורים הוא ענין חדש שמקריבין מאכל בהמה לקרבן. אך באמת הוא בבחינת הנ"ל, כי הוא בחינת תפלה בבחינת דין של הבעל פח הנ"ל. וזה בחינת עמר שעורים, כי הקרבן הוא בבחינת תפלה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל שהתפלה במקום קרבן, וכשמקריבין מאכל בהמה לקרבן. זה בחינת תפלה בבחינת דין, כי אדם הוא בחינת דעת ורחמים, ובהמה היא העדר הדעת והרחמים. כי רחמים ודעת הם בחינה אחת, כי זה תלוי בזה כמבאר במאמר הנ"ל. ועל-כך בשמקריבין עמר שעורים שהוא מאכל בהמה, בחינת העדר הדעת והרחמים, בחינת דין, זה בחינת תפלה וקרבן בבחינת דין, ואזי

ועקר התקון והזכוד הוא לתקן פגם הדעת, כי עקר גלות מצרים היה מחמת פגם הדעת שפגם אדם הראשון באכילת עץ הדעת טוב ורע שעל-ידי זה נמשך וניקה להסמטרא אחרת מן הדעת דקדשה ועכשׂו בכו"ז בניסן שהוא ראשון לספירת ימי טהרה וזכוד אנו צריכין לתקן זאת לתקן פגם הדעת, דהינו להוציא כל להוציא בלעו מפיו ולהחזיר הכל אל הקדשה. וזה עושין על-ידי הקרבת עמר שעורים - מאכל בהמה לקרבן שזה בחינת תפלה בבחינת דין שעומד לו להסמטרא אחרת בצוארו בכו"ל. שעל-ידי זה מוציא ומקיא כל הקדשה והדעת בעל כרחו וחוזר הכל אל הקדשה ונשלים ונתתקן הדעת דקדשה בכבוכל. ועל-כן מתחילין לספר ספירת העמר שהוא לטהר עצמנו מזהמת מצרים לתקן פגם הדעת. ועקר הספירה הוא להקרבת העמר שעורים כמו שאנו אומרים, יום אחד לעמר, שני ימים לעמר. כי עקר הספירה היא להקרבת העמר שעורים, כי עקר התקון הוא על-ידי העמר שעורים בכו"ל. ועל-כן העמר מתיר תבואה חדשה לאכילה, כי קדם הקרבת העמר אנו אסורים לאכל תבואה חדשה כדי שלא יתגבר מוונא דגופא חס ושלום שעל-ידי זה יתגבר חס ושלום עקב דסמטרא אחרת בבחינת אוכל לחמי הגדיל עלי עקב וכו"ל. ועקר האסור הוא רק באכילת

הסמטרא אחרת רוצה לבלע אותו הקרבן מחמת שהוא מצודו, כי הסמטרא אחרת היא בבחינת בהמיות פגם הדעת והרחמים, בחינת דינים. ועל-כן הוא רוצה לבלע קרבן כזה שהוא מאכל בהמה, אבל מאחר שהבהנים שהם בחינת בעלי ח, כי הבהנים נקראים אנשי חיל גבורי ח, כמו שדרשו רבותינו ז"ל על פסוק, "והתעונו אנשי החיל", אלו הבהנים וכו'. ועל-כן כשהבהנים קדושים בעלי ח מוקריבין העמר שעורים בבית-המקדש על המזבח אזי כשהסמטרא אחרת רוצה לבלע זה הקרבן מחמת שהוא מאכל בהמה בחינת דין בכו"ל, אזי זה הקרבן שהוא בחינת תפלה עומד לו בצוארו בבחינת בצוארו לין עז בכו"ל לענין תפלה, ואזי הוא מוכרח לתן הקאות בבחינת חיל בלע ונקאנו וכו"ל. ואזי מוציאין מפנו בעל כרחו על-ידי זה כל הדעת והקדשה שבלע. וזה צריכין אזי ב"ו בניסן דיקא, כי אז צריכין ישראל להתחיל לעסק בתקון הדעת לתקן פגם גלות מצרים. כי בכו"ז בניסן יוצאין ישראל בכל דור ודור מזהמת מצרים. אך אז הנביא והרים אותם ה' ויתברך למעלה מפורגתם אבל עדן לא תקנו כלל ולא נודעכו עדן מזהמתם, אבל תקף אחר יום ראשון של פסח אזי חוזר הדבר בהדרגה ואזי צריכין להתחיל לתקן ולהודפד מזהמת מצרים בהדרגה מיום אל יום שזהו בחינת ספירת העמר פידוע.

לקוטי הלכות

הלכות חדש ב

יורה דעה

תכז

לחם דוקא, דהינו מחמשת מיני דגן שהם קרויים לחם, כי הדעת תלוי באכילה שפפי קדשת האכילה בן שלמות הדעת, כמבאר במקום אחר. ועקר הדעת הוא תלוי בבחינת הלחם שהוא מחמשת מיני דגן שהם בחינת דעת בחינת ה' הדעת. ועל-כן עקר הפעולה על שם הלחם, כי הוא עקר החשיבות, כי עקר הדעת הנשלים על-ידי האכילה הוא תלוי בבחינת לחם דוקא כנ"ל. ועל-כן עקר החשש שלא תתגבר עקב דסטרא אחרא על-ידי האכילה הוא באכילת לחם דוקא שהוא בחינת דעת, כי עקר וניקתם הוא מהדעת שהוא עקר החיות בפדוע, וזה בחינת אוכל לחמי הגדיל וכו', אוכל לחמו' דוקא, כי עקר התגברות עקב דסטרא אחרא הוא על-ידי עקר האכילה שהוא לחם, שהוא עקר הדעת שישם הם אורבים ומצפים תמיד לינוק משם מבחינת דעת שהוא חיות כל הדברים. ועל-כן אי אפשר לאכל לחם מחמשת מיני דגן כי אם על-ידי תקון הנ"ל, דהינו על-ידי הקרבת העמר שעורים שעל-ידי זה נתתקן הדעת כנ"ל ונתתקן האכילה על-ידי זה, כמבאר שם במאמר הנ"ל שעל-ידי בחינת תפלה בבחינת דין של הבעל פה, על-ידי זה זוכין לקול הנ"ל שעל ידו נתתקן פנים האכילה שהיא מוונת דגופא, עין שם היטב. ועל-כן אסור לאכל תבואה חדשה עד הקרבת העמר, כי התבואה שהוא הלחם שהוא העקר

תכז

האכילה בחינת דעת אי אפשר לאכלו כי אם על-ידי התקון הנעשה על-ידי הקרבת עמר שעורים שהוא בחינת תפלה בבחינת דין של הבעל פה שעל-ידי זה נתתקן פנים האכילה, כמבאר שם היטב: ג ועל כן היה מפלת ה' בנ"ו ניסן, כי אז נתלה, כי על-ידי תפלה בבחינת דין של הבעל פה, על-ידי זה נשלם הדעת ונתתקן פנים תאות נאוף שהוא בחינת פנים הדעת, פנים זרמות מצרים. וזהו בחינת מלקחת עמלק, כמבאר שם במאמר הנ"ל, עין שם. כי מפלת ה' ה' ה' עמלק שניקתו מהדעת הוא על-ידי התפלה הנ"ל שהוא בחינת עמר שעורים, עין שם היטב. ועל-כן פמה וכמה אמות שבאו על ישראל היה לחם מפלה גדולה בלילה הזה של קצירת העמר שעורים, כמבאר ברבתינו ו"ל, כי פה כל האמות, שהם בחינת מלכות הרשעה, עקר התגברותם חס ושלום הוא על-ידי שיונקת הסטרא אחרא מהדעת והרחקנות חס ושלום שעל-ידי זה נעשין המחזין בבחינת מחזין דקטנות, בחינת דינים שעל-ידי זה הם מתגברים חס ושלום. ועל-כן על-ידי עמר שעורים שהוא בחינת התקון לזה כנ"ל, על-ידי זה הם נכנעים ונפלים:

ד ועל כן זמן הקרבת העמר הוא בנ"ו בניסן, כי אחר חצי חדש שהוא ט"ו בחדש אז מתחיל מעוט הירח ומעוט הירח זה בחינת דינים בבחינת התפלה

יורה דעה

שהיא בבחינת דינים, כי התפלה היא בחינת מלכות, בחינת לבנה וצריכה להיות רק בבחינת רחמים ודעת שהוא עקר מלוי הירח, עקר שלמות המלכות בבחינת כי מרחקם ונהגם, בחינת ועשה חסד למשיחו לדור, ועל-ידי קטרוג הירח נתמעטה זה בחינת מעוט הרחמים והדעת שהוא עקר האור המאיר ללבנה שנתמעט על-ידי הקטרוג ונעשה בבחינת דינים חס ושלום שהם באים ממעוט הירח פדונו ועל-יכן בעת מעוט הירח שהוא אחר חצי חרש, דהינו כיום ט"ו שאז מתחיל בחינת מעוט ודיון או צריכון בעל כח גדול שהתפלל תפלה בבחינת דיון כפי שעל-ידי זה יוציא כל הדעת והרחמים מהסמרא אחר שניקה על-ידי מעוט הירח וכו' וכפ"ל וזה בחינת עמר שעורים כפ"ל ועל-יכן זמנו בט"ו גניסן שהוא חקף אחר חצי חרש בעת התחלת המעוט שאז צריכים זה התקון וכפ"ל ועקר הדבר הוא רק בחדש ניסן שהוא ראש חודשים כלליות כל החודשים ואז מתקנים מעוט הירח בט"ו בו על-ידי עמר שעורים כפ"ל, כי ניסן הוא ראש וכלליות כל החודשים, כמו שכתוב: החדש הזה לכם ראש חודשים ראשון וכו'.

ה וזה בחינת שעיר של ראש חרש שבא לכפרה על מעוט הירח, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (תל"ט ס) על פסוק (במדבר כה, טו): "ושעיר עזים אחד לחטאת לה'" - הביאו עלי כפרה וכו'. ואיתא

בזהר הקדוש פרשת פינחס שהשעיר הוא מסמרא דעשו איש שעיר בחינת דין והוא מקבל זה השעיר. והקשה שם, אם כן, למה נאמר 'לה'? ענין שם התרוץ. ולפי ה"ל מושב היטב על נכון כי זה השעיר של ראש חרש הוא ממש בחינת קרבן ותפלה בבחינת דין, כי השעיר הוא קרבן לה' רק שהוא בבחינת דין מסמרא דעשו איש שעיר. ועל-ידי זה עשו שהוא הסמרא אחר מקבלו ורוצה לבלעו, אבל זה השעיר עומד לו בצוארו כפ"ל עד שמקיא ומוציא כל הקדשה שבלע וחזור הכל אל הקדשה ונשלם מעוט הירח ונתתקן הכל בשלמות. נמצא שהכל נכון שהשעיר הוא קרבן לה' ואף-על-פי-כן מקבלו ויונק ממנו עשו וזה עקר התקון כפ"ל, כי על-ידי זה מקיא ומוציא כל הדעת והקדשה שבלע וכו' כפ"ל. וזה בחינת עמר שעורים שגרוב בט"ו גניסן בעת התחלת מעוט הירח בחדש הראשון שבפול מכל החודשים כפ"ל וזה בחינת עמר שעורים, לשון נופל על לשון, בחינת עשו איש שעיר, בחינת שעיר עזים ה"ל, כי עמר שעורים הוא גם כן בבחינה זו, כי הוא מאכל בתמה וכו' כפ"ל. אך זה עקר התקון כי על-ידי זה דיקא תול בלע ויקאנו, ויקאנו דיקא. בחינת הקאות ממש שמכרח לתן הקאות על-ידי זה הקרבן שהוא בבחינת דין שהוא רוצה לבלעו והוא עומד לו בצוארו עד שמכרח לתן הקאות וכו' כפ"ל, ממכר היטב

לקוטי הלכות

הלכות חדש ג

יורה דעה תכט

במאמר הנ"ל לענין תפילה, ענין שם הייטב. וזה, "חיל" בלע ו"וקאנו ראשי תבות של זה הפסוק שהוא שם קדוש כמובא הוא בגימטריא י"ו, היינו בחינת י"ו בניסן שאז מקריבין עמר שעורים שעל-ידי זה חיל בלע ו"וקאנו כנ"ל. וכן מוכן בזהר הקדוש שסוד הקרבת העמר הוא בבחינת חיל בלע ו"וקאנו כדי שיברח מאשת חיל בחינת מלכות דקדושה שנתתקון על-ידי עמר שעורים בבחינת תקון מעוט הירח כנ"ל והכו, ענין שם בזהר בפרשת אמור:

ו וזה בחינת קריעת ים-סוף ומלחמת עמלק שהכל היה בימי הספירה קדם מתן תורה, כי איתא שם במאמר הנ"ל שהתפלה בבחינת דין של הפעל בך הנ"ל היא בחינת קריעת ים-סוף ומלחמת עמלק, ענין שם ועל-ידי זה זוכין לנבואה שהוא בחינת קבלת התורה שאז זכו כל ישראל לנבואה וכל זאת נעשה בימי הספירה על-ידי הקרבת עמר שעורים שהוא בחינה הנ"ל, בחינת תפלה בבחינת דין של הפעל בך שעל-ידי זה נעשה קריעת ים-סוף ומלחמת עמלק וזוכין לקבלת התורה בסוף ימי ספירת העמר כנ"ל, ענין שם במאמר הנ"ל הייטב ותבין:

ו וזה שכתוב במגלת רות, "והמה באו בתחלת קציר שעורים." ודרשו רבותינו ז"ל: בקצירת העמר הכתוב מדבר, כי על-ידי עמר שעורים נתתקון מלכות דקדושה כנ"ל. ומלכות דקדושה

היא בחינת מלכות משיח. וכן מבאר שם בדברי המאמר הנ"ל שעל-ידי התפלה, בבחינת דין של הפעל בך, זוכין לריח שהוא בחינת משיח, כמבאר שם על פסוק "וירא מנוחה פי טוב וכו' ויהי למס עובר", בחינת משיח שיצא מעובר שגולד מרות. ועל-כן בעת שבאתה רות וגמתי לשם שעל-ידי זה גולד שלשלת מלכות דוד משיח, על-כן מגלה הפסוק שזמן ביאתם היה בעת קצירת עמר שעורים, כי תקון מלכות דקדושה, שהוא בחינת מלכות משיח, נעשה על-ידי בחינת עמר שעורים כנ"ל, גם רות היתה גר צדק וגרים נעשים על-ידי תקון התפלה בבחינת דין הנ"ל, על-כן באתה בעת קצירת העמר דיקא וכן"ל:

[שקד לעיל]

וזה שאמר הקוץ (מגלה טו): 'אתי עמר שעורים ונצח אותי.' פי עמר שעורים דיקא נצח את הקוץ עמלק כנ"ל. כי עקר מפתחו על-ידיה כנ"ל, ונתבטל מלכות הרשעה ונתעלה מלכות דקדושה בחינת מלכות משיח כנ"ל:

הלכה ג

א על פי המאמר 'דרשו ה' ועז' בספר הראשון בסיומן ל"ו, ענין שם כל המאמר בל"ו:

והכלל שכל אדם צריך להכניע הגוף לגבי הנפש, דהינו החמר

יורה דעה

הנבורות ונמשך חסד. פי על ידי הנפש עולה בבחינת מין נוקבין בבחינות חיו במאי ברא קאחינאי לנגיד. ואז נמתקין כל הנבורות מנצפ"ד וכל הדינים ונעשה מרי"ו ד"ן אדני ונמשכין חסדים ונמשך שפע גדול המכנה בשם אמ"ר ונתגלה התורה שהיא בחינת חסד וכו' עני שם כל זה היסב:

ב וזה בחינת אסור חדש. שאסור לאכל תבואה מחמשת מיני דגן עד שיקרבו עמר שעורים ממחרת השבת במו"ז בניסן. ואפלו לקצר התבואה אסור קדם קצירת העומר, פי במו"ז בניסן יצאנו ממצרים. ועקר יציאת מצרים היא בחינת התעלות הנפש על הגוף, פי זה עקר יציאת מצרים שכולל כל הגליות, פי כל הגליות מכנים בשם מצרים על שם שהם מצרים לישראל (בראשית רבה פרק טו), דהיינו גלות התאות של הגוף שבהם נאחזין העכו"ם, כמבאר בדברי רבנו ז"ל כמה פעמים וכשתאות הגוף מתגבר על נפש ישראל חס ושלום, הינו התגברות הגוף על הנפש, זה עקר הצער ונלות ישראל. וצריך כל אחד מישראל לחוס על נפשו ולעמוד בנפשו ולהגביר הנפש על הגוף לצאת מגלות התאות של הארבע מלכיות, שזהו בחינת יציאת מצרים שכולל כל הגליות של כל הארבע מלכיות, כמו שכתוב: וגם את הגוי אשר יעבדו. ודרשו רבותינו ז"ל: 'גם, לרבות ארבע מלכיות שפלים הודיעם ה' יתברך

בחינת מיתה, בחינת סבלות של הגוף של הארבע יסודות שהיא בחינת בהמה, סבלות, חשך, שכחה, חכמות חיצוניות, לגבי הנפש שהוא בחינת צורה, אדם, חכמה, אור, וכו', חכמות התורה. על כן צריכין להפריש עצמו מכל תאות הגוף כדי להגביר הנפש וכו' על הגוף וכו' וזה נעשה על ידי התענית שעל ידי התענית מחלישין הארבע יסודות ונתבטל החסר בחינת סבלות, חשך, שכחה, בהמה ונתגבר ונתעלה בחינת השכל והצורה, האור והזקוף, אדם וכו'. וזה שאמרו רבותינו ז"ל, אגרא דתעניתא צדקתא וכו'. וצריכין לתן צדקה לארץ ישראל שעל ידי זה זוכין לאוריא דבגיא בחינת הכל פה שאין בו חסא, שעל ידי זה זוכין שיהיה נזכר זכות אבות ונמתק הדין ונמשך החסד, פי חסד הוא בחינת נפש, בחינת תורה וכו'. ודיון הוא בחינת גוף, בחינת סבלות וכו'. וזה פרוש אוכלי עמי אוכלי לחם אדני לא קראו וכו'. והכלל שצריכין להעלות הנפש ולהגביר הנפש על הגוף שזה בחינת המתקת הדינים ואז ממתקין גבורת מנצפ"ד שהוא שרש הנפשות, פי חמש שמות יש לנפש בחינת חמשה דמים שהם חמש אותיות מנצפ"ד, חמש מוצאות הפה וצריך להתמתק אלו הדינים והגבורות שיהיה נמשך שפע וחסד. והעקר נעשה על ידי שמתגברין להגביר הנפש על הגוף וכו' כנ"ל. שעל ידי זה עקר המתקת כל

לקוטי הלכות

הלכות חדש ג

יורה דעה תלא

לאכררהם בשעה שהודיעו גלות מצרים, כי פלם נקראים גלות מצרים על שם שהם מצרים לישראל כנ"ל, כי זה עקר המצר בחינת צמצום וצער ודינו שנמשך על-ידי התגברות הגוף על הנפש חס ושלום. ועקר יציאת מצרים הוא שתתגבר הנפש על הגוף בחינת הוציאך את העם ממצרים תעבדון את האלקים וכו', דהינו קבלת התורה שהיא בחינת התעלות הנפש על הגוף, כי הנפש הוא בחינת תורה וכו' כנ"ל. ועל-כן כל הגליות כלולים בארבע מלכות, כי כל הגליות נמשכין מארבעה יסודות הגוף, היינו התגברות הגוף על הנפש חס ושלום שזה עקר הגליות כנ"ל. וזה בחינת ארבע לשונות של גאלה הנאמר ביציאת מצרים שכנגדם הם הארבע כוסות בפסח, כי עקר הגאלה הוא בחינת התגברות הנפש על הגוף שהוא ארבעה יסודות. ועל-כן אמרו רבותינו ז"ל, לא נתנה התורה אלא לאוכלי המן. כי מן הוא אכילה דקדשה שהוא התעלות הנפש, שהוא בחינת דעת, בחינת תורה, בחינת צדיק אכל לשבע נפשו, כי המן בחינת משה, בחינת דעת כמובא. ועל-כן על-ידי אכילת מן נתעלה הנפש שהוא בחינת תורה ועל-כן לא נתנה תורה אלא לאוכלי המן כי עקר התעלות הנפש הוא על-ידי שבירת האות אכילה, כי עקר חבור הנפש עם הגוף הוא על-ידי האכילה שהוא חיות האדם ואם לא יאכל האדם ימות

תת

ותסתלק נפשו מגופו חס ושלום. נמצא שהאכילה מחבר הנפש עם הגוף ועל-כן הכל תלוי בקדשת האכילה, כי נפש חס ושלום מתגבר תאות אכילה ואוכל להנאות בשביל מלוי כרסו ותאות גופו חס ושלום אזי מתגבר הגוף על הנפש חס ושלום. וכן להפך אם מקדש עצמו ואוכל בקדשה גדולה בשביל נפשו לבוד בחינת צדיק אכל לשבע נפשו. אזי מתגבר הנפש על הגוף והכל כפי האכילה שהוא ממצע בין הנפש והגוף. ועל-כן הכל תלוי בקדשת האכילה. ועל-כן מבאר במאמר הנ"ל שעקר הכניעת הגוף, דהינו הארבעה יסודות הוא על-ידי תענית, כי התענית הוא שבירת תאות אכילה שעל-ידי זה עקר הכניעת הגוף לגבי הנפש כנ"ל. וזה בחינת אכילת מן שהוא בחינת תענית, בחינת ויענך ויאכלך את המן, ויענך לשון תענית. גם איתא שקדם שאכלו ישראל את המן התענו מקדם, כי אכילת המן הוא אכילה דקדשה שזוכין על-ידי תענית, שהוא בחינת צדיק אכל לשבע נפשו, בחינת התעלות הדעת והתורה שהוא בחינת מן. ועל-כן גם עכשו אי אפשר לישראל לאכל שום מאכל כי אם בשמקדשין ומזכבין את המאכל שיהיה בבחינת מן. כפי שעל-ידי זה המאכל תתעלה הנפש על הגוף כמו על-ידי המן כנ"ל ובויתר צריכין לקדש את הלחם שהוא עקר חיות האדם, כי פתא סעך

תלוי בזה על-ידי הכנעת הגוף בחינת
 בהמה ומעליו ומגביריו הנפש בחינת אדם
 שהוא בחינת תורה, כמבאר במאמר
 הנ"ל. ועל-כן אי אפשר לאכל שום
 תבואה מחמשת מיני דגן עד שמקריבין
 העמר שעורים תחלה שעל-ידי זה
 נתקדש הלחם, פי נמתקו הגבורות ועליון
 מבהמה לאדם על-ידי שמעליו קרנן לה'
 מאכל בהמה, דהינו עמר שעורים, פי זהו
 העקר להכניע הגוף לגבי הנפש בהמה
 לגבי אדם לעבד את ה' בגוף ונפש שגם
 הגוף יתהפך לנפש ויעלה לה' לריח
 ניחוח כמו העמר שעורים שהוא מאכל
 בהמה שעולה לה' ואז דיקא יכולין לאכל
 לחם, כי אז נתקדש הלחם מבהמה
 לאדם, ממאכל הגוף למאכל הנפש ואז
 הלחם הוא בבחינת מן שהוא שביעת
 הנפש כנ"ל, פי עקר הלחם הוא חמישת
 מיני דגן שהם דיקא נקראים לחם שמיזן
 זיין ומיסעד סעיד, שהוא עקר חיות
 האדם ועל-כן הם חמישת מיני דגן כנגד
 חמישה דמים, חמש בחינות שיש לנפש,
 חמש אותיות מנצפ"ד. ועל-כן עקר
 קדשתם תלויה בהקרכת עמר שעורים
 שעל-ידי זה נמתקין חמש אותיות
 מנצפ"ד ונמתק הדיו ונכנע בחינת בהמה
 ועליון מבהמה לאדם, מגוף לנפש וכו'
 כנ"ל. ואז הלחם בבחינת מן כנ"ל. ועל-כן
 תכף בשפסק המן הקריבו ישראל העמר
 ואז אכלו תבואה, כמו שכתוב: ויאכלו
 בני ישראל מעבור הארץ ממחרת הפסח

דלפא ועקר החיות והשביעה הוא על-ידי
 הלחם. ועל-כן צריכין לקדש את הלחם
 ביותר כדי שיהיה בבחינת מן, בבחינת
 שביעת הנפש, בחינת צדיק אכל לשבע
 נפשו כנ"ל. וזה בחינת אסור חדש, פי
 אסור לאכל שום תבואה מחמשת מיני
 דגן עד שמקריבו העמר שעורים תחלה,
 פי על-ידי הקרכת העמר, על-ידי זה
 ממתקין הדיו וממשיכין חסד שהוא
 בחינת התעלות הנפש על הגוף, דהינו
 שמכניעין בחינת בהמה, בחינת סבלות
 ודמור וגוף וחשך ושכחה וכו' ומעליון
 בחינת נפש, בחינת אדם, בחינת חקמה,
 בחינת זכרון וכו', פי שעורים הוא מאכל
 בהמה ועל-ידי הקרכת העמר שעורים,
 על-ידי זה ממתקין ומכניעין בחינת
 בהמה שהוא בחינת גוף כנ"ל ועליון
 מבהמה לאדם, מגוף לנפש וכו'. פי
 שעור"ה בגימטריא שתי פעמים מנצפ"ד
 עם הכלליות, כמובא בפתחים. הינו
 בחינת חמישה דמים, חמישה שמות שיש
 לנפש שהם בחינת חמש אותיות מנצפ"ד
 שנתמתקין על-ידי הנפת העמר שעורים
 שעל-ידי זה נמתקין הגבורות ונמשכין
 חסדים ונתעלה הנפש ונכנע הגוף, פי
 עליון מבהמה לאדם, מגוף לנפש כנ"ל:

ג ועל פן עקר התחלת קבלת התורה
 הוא על-ידי העמר שעורים, פי
 אז מתחילין להכין עצמן לקבלת התורה,
 פי אז מתחילין לספר שבעה שבועות
 לקבלת התורה, פי עקר קבלת התורה

לקוטי הלכות

הלכות חדש ג

יורה דעה תלג

16

כי לא היה לפני ישראל מן וכו'. הינו פנ"ל, כי המן נפסק ביום העמור דיקא פדי שתקף אחר המן יאכלו ישראל מתבואה חדשה שהתיריה העמור, כי זה הלחם שהתר על-ידי העמור הוא גם פן בחינת מן, בחינת שביעת הנפש פנ"ל, כי ישראל אינם יכולים לאכל לחם כי אם בשהוא בבחינת מן, כי לא נתנה תורה אלא לאוכלי המן פנ"ל:

ד ועל פן היו צריכים להקריב קרבנות בשעת הנפת העמור, כמו שכתוב: ועשיתם ביום הניפקם את העמור וכו'. כי הקרבנות הם בחינת התעלות הנפש מבהמה לאדם, מוגף לנפש וכו' וכמוכן במאמר הנ"ל לענין שחיטה. שגם על-ידי שחיטת חלין נתעלה גם פן הנפש מחי למדבר, מבהמה לאדם, מפל שפן על-ידי קרבנות עצמן, כי זה עקר פונת כלל פל הקרבנות פדי להעלות הנפש מחי למדבר, מבהמה לאדם ועל-פן בשאדם חומא ונמשך אחר תאות הגוף, על-פן צריך להביא קרבן בהמה שעל-ידי זה חוזר ומקניע בחינת בהמה בחינת גוף ומעלה הנפש לבחינת אדם, בבחינת אדם כי יקריב מכם קרבן לה' מן הבהמה מן הקקר ומן הצאן תקריבו את קרבנכם (תקרא א) כי על-ידי הקרבן עולה מבהמה לאדם ועל-פן לא יצאו ישראל ממצרים עד שהקריבו הקרבן פסח תחלה, כי עקר הקניעת המצרים היה על-ידי הקרבת הפסח

במובא, כי על-ידי הקרבן פסח נכנע הגוף בחינת בהמה וחמור וכו' ששם נאחזין המצרים וכל העבדים ונתעלה הנפש בחינת אדם וכו' שהנה עקר יציאת ישראל ממצרים פנ"ל. ועל-פן קדם שיצאו ממצרים היה מפת חשך למצרים, כי הגוף הוא בחינת בהמה, בחינת חשך וכו' והנפש הוא בחינת אדם, בחינת אור, שהיה בחינת מיתה וחיים וכו', כמבאר שם במאמר הנ"ל. ועל-פן הפך ה' ותברך את המצרים במפת חשך ולכל בני ישראל היה אור כמושבותם להורות ההבדל וההפרש שבין ישראל למצרים, כי פל אחד קבל את שלו פראוי לו, הינו כי המצרים שהם העבדים הרודפים פל ימיהם אחר תאות הגוף לבר שהוא בחינת חשך מיתה וכו' פנ"ל, על-פן היה להם חשך גדול כפול וקפול, כי הם חשבת הגוף והחמור ונשארו במה שנתדבקו ורדפו אתריו. וישראל קדושים שקדשו עצמן והקניעו הגוף לגבי הנפש, על-פן לכל בני ישראל היה אור כמושבותם, זה מורה על התנברות הנפש על הגוף שהוא בחינת אור וחיים פנ"ל. ועל-פן בשלשת ימי אפלה מתו פל פושעי ישראל שלא רצו לצאת ממצרים, הינו כי אלו הפושעי ישראל שגשתקעו בחשבת החמור והגוף פל פד עד שלא רצו לצאת מגלות מצרים שהוא גלות הגוף פנ"ל, על-פן מתו אז בשלשת ימי אפלה, כי חשך הוא בחינת מיתה, בחינת

גוף פנ"ל, כי כל זמן שאין ממתקין ומקבירין את הנפש, דהינו כל זמן שאין נכנע לגמרי הגוף לגבי הנפש אזי מערבים יחד כחות הגוף והנפש שהוא בחינת תערוכות טוב ורע ואזי יכולין לקבל חיות גם העכו"ם שאחיותם בגוף מאחר שהנפש עדין לא נודבקה מאחיות הגוף, אבל אז בשעת יציאת מצרים שאז עשה ה' ותברך עמנו נפלאות על-ידי משה רבנו עליו השלום וכו' ישראל אז להכניע ולשבר לגמרי את בחינת הגוף לגבי הנפש, החמיר לצורה עד שזכו כל ששים רבוא ישראל לרוח נבואה לדבר עם ה' פנים בפנים בשעת מתן תורה, ועל-כן אז בשעת יציאת מצרים נתברר ונודפדף הנפש מאחיות הגוף שהיא בחינת המצריים ועל-כן נמשך כל החושך והמיתה להמצרים ולהפושעי ישראל שלא רצו לצאת שהם בחינת גוף חשך מיתה וכו' פנ"ל. ולכל בני ישראל שהם בחינת נפש אור ותיים על-כן היה להם אור במושבותם, כי כל אחד נשאר בחלקו פנ"ל. ועל-כן זכו אז, לאור גדול מאד, כי איתא שבאלו ימי אפלה האיר לישראל האור שלעתיד הינו פנ"ל, כי מחמת שהנפש שלהם נודבכה אז ונתעלה על הגוף, על-כן נתגלה האור הגדול שלעתיד בלי אחיות החושך כלל שהוא בחינת גוף, כי נפשם נודפדף מן הגוף והחושך לגמרי ונשאר כל החושך למצריים שהם בחינת גוף פנ"ל:

ה וזה בחינת מכת בכורות שהיה על-ידי הדים של הקרבן פסח שעל-ידי זה עבר ה' לנגף את מצרים ופסח על בני ישראל וכו', הינו פנ"ל, כי הקרבת הפסח הוא בחינת התעלות הנפש מבחמה לאדם, מגוף לנפש, מחשך לאור, ממייתה לחיים, משכחה לזכרון וכו' פנ"ל. ועל-כן אז נגאלו ישראל ממצרים ונתבררו ונודבכו ישראל שהם בחינת נפש מנולת מצרים והעכו"ם שהם בחינת גוף ועל-כן בכורי מצרים מתו אז, כי בהם שלטה המיתה שהוא בחינת גוף חשך. וישראל קבלו חיים ואור אז, כי הם בחינת נפש, כי אז זכו שתתעלה הנפש על הגוף. וזהו בחינת הקרבת הפסח שעל-ידי זה יצאו ממצרים בבחינת ואמר לך ב'מקד חיי וכו' ב'מקד חיי דיקא שהוא דם פסח ודם מילה שהם בחינת החמשה דמים ש'נודבכו ונתתקנו אז בשעת יציאת מצרים כמובא שהם בחינת חמשה אותיות מנצפ"ך כפולים שמשם באו עשר מכות על המצריים שהם כנגד העשרה דמים חמשה דמים טהורים וכו'. כי עקר יציאת מצרים היה על-ידי זכוד הדמים הנ"ל שהוא זכוד הנפש, הינו התעלות והתנברות הנפש על הגוף שעל-ידי זה נתפטר הגוף לגמרי וכל המצרים הנאחזין בהגוף נפלו על-ידי זה כי נתפטר וינקתם מאחר שזכנע ונתפטר הגוף לגמרי ועל-כן באו עליהם עשר מכות על-ידי זה וחשך ומיתה הבכורים שכל זה הוא

לקוטי הלכות

הלכות חדש ג

יורה דעה תלה

בחנינת גוף, וישראל זכו אז לאור גדול וחסים ותורה שכל זה הוא בחינת נפש וכו' פנ"ל. וזהו בדמיון חיי, פי דיקא על ידי הדמים קבלו חיות ואור וכו', פי זכו שגודפכו הדמים, דהינו בחינת נפש ונתעלה ונתגבר הנפש על הגוף שזהו בחינת חיים פנ"ל. וזהו בחינת זכור את היום הזה אשר יצאתם ממצרים, 'זכור' דיקא, פי הנפש הוא בחינת זכרון פנ"ל. ועל-כן צריכון לזכר יציאת מצרים כל ימי חיו, כמו שכתוב: למען תזכר את יום יצאתך מארץ מצרים כל ימי חיו. פי יציאת מצרים, שהוא בחינת התעלות הנפש, וכו' פנ"ל זהו בחינת זכרון, בחינת חיים. וזהו, למען תזכר וכו' כל ימי חיו, 'ימי חיו' דיקא פנ"ל:

ו ועל פן קצירת העמר דוחה שבת, פי בשבת אסור לעשות שום מלאכה שהוא עובדין דהל, שהיא בחינת גוף, פי ששת ימי המעשה הם בחינת גוף וחמר, בהמה סכלות כנגד שבת, שהוא בחינת נפש, בחינת אדם, בחינת דעת, פי כל המלאכות של ששת ימי המעשה הם בחינת גוף שהוא בחינת עשיה, בחינת עשיית מלאכות, בחינת חמר, בחינת סכלות, בחינת "שמו העם ולקטמו" - בשמותא, ושבת הוא בחינת נפש, בחינת "פי בו שבת ונפש". ועל-כן זוכין אז לנפש יתרה והוא בחינת דעת, כמו שכתוב בשבת, לדעת פי אני ה' מקדושיכם. ועל-כן אז הוא בטול ושבייתה

מכל המלאכות שהם בחינת גוף וחמר, פי אז הוא הארת הנפש, שהוא בחינת בטול ושבייתה, בחינת עולם הפא שאז עקר החיים הנצחיים, פי אז יהיה עולם הנשמות. פי עקר החיים הוא כשהגוף נתבטל ונקלל בנפש עד שזוכין לדעת את ה' בגוף ונפש. וזהו התכלית של ישראל שזיכו לאחר התהיה שיחיו המתים בגוף ונפש ואז יהיה הגוף זך וצח בתכלית הזכות בבחינת נפש ממש ואז יחיו חיים נצחיים ונדעה את ה' בגוף ונפש יחד ואז יתגלה האור של עתיד שהוא אור הגנוז לצדיקים, פי כשנקלל הגוף בנפש זהו בחינת אור וחסים וכו' פנ"ל. ותחלת בריאת האדם היה בשביל תכלית הזה. ועל-כן הושיבו ה' יתברך לאדם הראשון

בגן עדן, פי ה' יתברך רצה שיזכה האדם לזה התכלית מיד בתיים חיותו שיהיה הגוף והנפש אחד ויחיו חיים נצחיים ויכירו אותו לנצח בעולם בגופם אך כל זאת היה תלוי בקדשת האכילה שהוא חבור הגוף והנפש פנ"ל. ועל-כן מצוה הראשונה שנצטווה אדם הראשון היה בענין האכילה שנצטווה לכלי לאכל מעין הדעת טוב ורע, דהינו שלא יאכל אכילה שהוא בחינת מערכת טוב ורע שעל-ידי זה יכול להתגבר הגוף חס ושלום. ומחמת שאדם הראשון עבר על זה, על-כן נתגרש מגן עדן שהוא בחינת מושב הנפשות שיושבין שם אחר הסתלקותם ומחמת שאכל מעין הדעת

מלאכת המושקן, כי כל הל"ט מלאכות
 ממושקן גמרינן להו להורות של"ט
 מלאכות של ישראל עם קדוש צריכין
 להיות בקדושה גדולה, בבחינת מלאכת
 המושקן, כמוכא בדברי רבנו ז"ל במקום
 אחר, כי עקר מי שטרך בערב שבת יאכל
 בשבת, כי זה עקר העבודה בעולם הזה
 שהוא בחינת גוף להתגבר לקדוש עצמו
 לשבר הגוף להקניע הגוף לגבי הנפש
 ועל-ידי זה זוכין לעולם הבא שהוא עולם
 הנפשות. וזהו בחינת מה שצריכין לקדוש
 הל"ט מלאכות בששת ימי החל שעל-ידי
 זה זוכין לשבת בבחינת ששת ימים
 תעשה מלאכתך וכוים השביעי שבת, כי
 קדשת שבת זוכין בפי מה שזוכין לקדוש
 בימי החל, כי אז עקר העבודה והמלחמה
 להגביר הנפש על הגוף, קדשת שבת על
 ימי החל, להגביר חיי עולם על חיי שעה,
 חיי עולם הבא על חיי עולם הזה שיהיה
 כל תשוקתו ויגיעתו בכל ימי החל שהם
 בחינת ימי העולם הזה, בחינת גוף וכו'
 כנ"ל, להקניע ולבטל הגוף והחומר לגבי
 הנפש שיהיה הגוף נכלל בהנפש שזהו
 בחינת קליות ששת ימי החל, בשבת,
 קליות ימי העולם הזה בעולם הבא
 בבחינת "ואברהם זקן בא בימים", דסב
 ועאל בימיו, שזוכין לבא ולהעלות
 לעולם הבא עם כל ימי העולם הזה
 שכלם היו קדושים וטהורים עד שכלם
 עלו ונכללו למעלה למעלה בבחינת עולם
 הבא שהוא עולם הנשמות כנ"ל ואז

ונתגבר הגוף, על-יבן נתגורש מגורעין
 ונגור עליו מיתה שהוא בחינת גוף, כי
 עכשו אי אפשר לזכות לזה התכלית
 בשלמות כי אם אחר המיתה שאז יתבבלה
 הגוף ויודקד ואז יזכו להפיר את ה' בגוף
 ובנפש כל אחד ואחד כפי מה שיגיע
 עצמו בזה העולם לשבר תאות הגוף
 ולהקניע הגוף לגבי הנפש, כמו כן יזכה
 אז אחר התהיה לחיות חיים נצחיים
 להפיר את ה' בגוף ונפש, כי אז יהיה
 הגוף צח וזך בבחינת נפש ממש וכו"ל:

ועל ידי שנתגורש אדם הראשון על-ידי
 פגם אכילת עץ הדעת על-ידי זה
 נגור עליו בועת אפד תאכל לחם וכו',
 שהוא עובדין דחל שהם שלשים ותשע
 מלאכות שהם שלשים ותשע מלקיות
 כנגד שלשים ותשע קללות שנתקללו
 על-ידי חטא עץ הדעת, כי נתגבר הגוף,
 שהוא בחינת עשייה, בחינת עובדין דחל,
 דהינו שלשים ותשע מלאכות, אבל שבת
 הגן על אדם הראשון, כמו שאמרו
 רבותינו ז"ל, שבת אגין עלוהי. כי ה'
 יתברך חמל עלינו ונתן לנו את השבת
 שאז הוא מעין עולם הבא בחינת
 התעלות הנפש כנ"ל, ואז הוא בטול
 ושביחה לגמרי מכל השלשים ותשע
 מלאכות, ועל-ידי קדשת השבת אנו
 יכולין גם לתקשר קדשת שבת על ששת
 ימי החל ולקדוש את השלשים ותשע
 מלאכות של ימי החל שיהיה בבחינת
 קדשת שבת בבחינת ט"ל אורות בבחינת

לקוטי הלכות

הלכות חדש ג

יורה דעה תלו

בשזוכין שיהיה הל"ט מלאכות בבחינת מלאכת המשפן או כל הל"ט מלאכות הם בבחינת ט"ל אורות, כי ציורא דמשפנא בציורא דגן עדן, שהוא עולם הנשמות בבחינת עולם הפא שאז יהיו המתים ויהיה נכלל הגוף בהנפש ויהיו חיים נצחיים כנ"ל. וזהו בחינת ט"ל אורות, כי ט"ל אורות, הוא הפ"ל של תחיה, כמו שכתוב (ישעיה כו), "יהיו מתים נבלתי וקמוני הקיצו ורגנו שכני עפר. כי ט"ל אורות מליך וכו'". נמצא, שט"ל אורות הוא הפ"ל של תחית המתים שהוא חיים נצחיים, שהוא בחינת נפש כנ"ל. וכל זה זוכין על ידי קדשת שבת שהוא מעין עולם הפא שעל ידי ששוכתין בשבת מפל הל"ט מלאכות, מעוברין דחל על ידי זה זוכין להגביר הנפש על הגוף עד שזוכין גם להמושד קדשת שבת על ששת ימי החל, עד שגם בששת ימי החל זוכין להגביר הנפש על הגוף ונתקדשין הל"ט מלאכות שהם בחינת גוף בבחינת ט"ל אורת שהם בחינת חיים נצחיים בחינת נפש כנ"ל:

נמצא שעקר בטול מלאכה בשבת מפל הל"ט מלאכות הוא בשביל לזכות להגביר הנפש על הגוף, לזכות לט"ל אורת, לטל של תחיה, דהיינו חיים נצחיים בחינת טועמיה חיים וכו', בחינת ואין דומה לך מושענו לתחית המתים שמופירין בשבת, כי שבת מעין עולם הפא בחינת תחית המתים שאז יהיו חיים

נצחיים בגוף ונפש שהוא בחינת שבת כנ"ל. ועל פן קציר העמר שהוא בחינת התעלות נפש על הגוף, כי עקר התעלות הנפש הוא על ידי הנפת עמר שעורים שעל ידי זה יוצאין מבהמה לאדם מגוף לנפש ועקר קבלת התורה מתחיל, על ידי זה דיקא, על ידי העמר שעורים כנ"ל, על פן קציר העמר דוחה שבת, כמו שאמרו רבותינו ו"ל, בהריש ובקציר תשבת, יצא קציר העמר שהוא מצוה. כי קציר העמר שהוא מצוה על ידי זה עקר התעלות הנפש ועל ידי זה דיקא זוכין לקבלת התורה שעל ידי זה זוכין לחיי עולם הפא שהוא בחינת ט"ל אורות ועל פן קוצרין העמר אפלו בשבת שהוא בחינת נפש. כי דיקא על ידי קצירה זו זוכין להתעלות הנפש כנ"ל. וזה שתלתה התורה הנפת העמר בקדשת השבת כמו שכתוב: ממחרת השבת יניפנו הכהן, כי עקר הנפת העמר הוא בחינת שבת, בחינת עולם הפא שזוכין על ידי זה. על ידי התעלות הנפש על הגוף שהוא בחינת הנפת העמר שעורים שמיפין אותו לר' ומעלין מבהמה לאדם, מגוף לנפש, ממותה לחיים, מחכמות חיצוניות לחכמות התורה וכו' כנ"ל:

ו **ועל** פן הנפת העמר הוא ביי"ו בניסן, כי ניסן הוא ראש חדשים, כי בניסן נגאלו ממצרים ועקר הגאולה הוא גאולת הנפש מגלות התאות של הגוף כנ"ל. וזה בחינת מלוי הירח מפנימיתה,

יורה דעה

כי פגם הלבנה הוא בחינת פגם הנפש, כי הלבנה הוא בחינת נפש דוד פידוע, וכשחם ושלום העונות מתגברין, דהינו התגברות הגוף על הנפש אזי היא פגמת הלבנה פידוע. וכשהנפש מתגברת על הגוף זה בחינת מלוי הלבנה שהלבנה שהוא בחינת נפש הוא בשלמות ובמלוי, כי פגמת הלבנה היא בחינת חשך, כי נתמעט ונחשך אורה בעת מעומה. וזה בחינת גוף שהוא בחינת חשך וכשהלבנה נתמלאה זה בחינת אור, כי אז אורה בשלמות. וזה בחינת נפש שהוא בחינת אור כג"ל. ועלפן היתה גאלת מצרים כמ"ו לחדש הראשון, כי אז סהרא באשלמותא שהוא בחינת נפש, בחינת התגברות הנפש על הגוף, האור על החשך כג"ל. ועלפן היתה עקר גאלתה בלילה, דהינו בליל שמורים, כי כזה היתה תלוי עקר הגאלה שזכו לחסן מעוט החרם עד שהותה הלילה ביום יאיר, כמבאר שאותה הלילה היתה מאירה שזה בחינת מלוי הלבנה שזה עקר הגאלה כג"ל. ועלפן קדוש החדש הוא מצוה ראשונה שנצטוו ישראל ביציאתם ממצרים. כי עקר גאלת מצרים תלויה במצוה זו של קדוש החדש שהוא בחינת חסון הלבנה למלאות אותה מפנימיתה על ידי מצות קדוש החדש שהוא בחינת התעלות הנפש וכו' שזה עקר יציאת מצרים כג"ל. ועלפן כ"ו לחדש הראשון שאז מתחיל הלבנה

להתמעט, כי כמ"ו לחדש הלבנה בתכלית המלוי וכ"ו הוא היום הראשון שמתחלת הלבנה להתמעט, עלפן מקריבין אז העומר שעורים שעל ידי זה מתקנין וממלאין את הנפש שהוא בחינת לבנה, כי על ידי העומר שעורים מביניעין הגוף ומעלין מבהמה לאדם, מגוף לנפש, מחשך לאור שהוא בחינת חסון ומלוי הלבנה ועלפן עושין זאת כ"ו בעת שמתחלת להתמעט, כי זה העקר להעלות מבהמה דיקא לאדם שבשכיל זה בעצמו מקריבין עמר שעורים דיקא שהוא מאכל בהמה כג"ל כדי להמתיק הדיון בשרשו. ובשכיל זה בעצמו מקריבין העומר כ"ו דיקא בעת שמתחלת הלבנה להתמעט שזהו בחינת גוף, בחינת חשך, בחינת בהמה כדי להמתיק בחינת בהמה בחינת חשך, בחינת גוף, שזה עקר מלוי ותקון הלבנה שהוא בחינת נפש כשזוכין להפך בהמה לאדם, חשך לאור, גוף לנפש. כי זה עקר עבודת האדם בעולם הזה לשפר הגוף ותאותיו ולהפך מגוף דיקא לנפש, כי הנפש בשרשה מאירה מאד אבל ה' ותקנה הורידה בשכיל זה לזה העולם כדי שתתגבר הנפש על הגוף כדי להפך הגוף לנפש שאז נשלמה ונתמלאה נפש בשלמות ביתר שאת ויתר עז פידוע:

ח וזהו בחינת אכילת שבת שהיא מצוה גדולה מאד לאכל בשבת ולהרבות בסעודת שבת קדש, כי אז

לקוטי הלכות

הלכות חדש ג

יורה דעה תלט

בשבת הוא התעלות הנפש, ועל-כן אז האכילה בקדושה, פי על-ידי אכילת שבת מתגבר הנפש על הגוף, פי עקר חבור הנפש והגוף הוא על-ידי האכילה כנ"ל. ועל-כן צריכין לקדש האכילה מאד כנ"ל. ועל-כן אכילת שבת גדולה ויקרה יותר מתענית כמו שכתב רבנו ז"ל במקום אחר (סוף ט) כי עקר שלמות הנפש הוא בשזוכין לאכילה דקדושה דיקא, פי על-ידי האכילה מחיין הגוף ומחברין הגוף והנפש יחד. ועל-כן בשהאכילה בקדושה כראוי בחינת אכילת שבת שהוא בחינת שביעת הנפש בחינת צדיק אכל לשבע נפשו, אזי נכלל הגוף בהנפש על-ידי האכילה דיקא פי על-ידי האכילה דקדושה מתחבר הגוף עם הנפש ונתהפך הגוף לנפש מאחר שהאכילה בקדושה בבחינת שביעת הנפש וכנ"ל:

ט וזה בחינת קדוש החדש ועבור שנים שמצוה זאת הוא בחינת תקון ומלוי הלכנה כדי להשוות שנות הלכנה עם שנות החמה. וזהו בחינת מלוי הירח שיהיה אור הלכנה באור החמה, ועל-כן עקר מצוה זאת הזוהרה התורה בשביל העקר שעורים שיהיה בזמנו, כמו שכתוב: שמור את החדש האביב. ודרשו רבותינו ז"ל, שמור שיהיה האביב בזמנו, שמכאן למדו לעבר שנים בשביל שיהיה האביב שהוא הקרבת העקר בזמנו, פי הקרבת העקר שעורים הוא בבחינת מלוי הלכנה, וזהו בחינת קדוש החדש ועבור

שנים כנ"ל. וזה בחינת קדוש הלכנה שאומרים אז, ו'ללכנה אמר שתתחדש עטרת תפארת לעמוסי כמן שהם עתידים להתחדש כמותה' וכו'. פי חדוש הלכנה, דהינו מלוי הירח מפגימתה וזהו בחינת שמופקין מגוף לנפש כנ"ל. וזה בחינת חדוש העולם שיהיה לעתיד שאז עתידין ישראל להתחדש כמותה ולעמוד בתחית המתים בגוף ונפש יחד שאז יתחדש הגוף בבחינת נפש כנ"ל. וזהו בחינת הקרבת עמר שעורים שמעלין מבהמה לאדם. וזהו בחינת חדוש הלכנה, דהינו מלוי הירח מפגימתה כנ"ל. ועל-כן אומרים אז, 'דוד מלך ישראל חי וקים'. פי זהו בחינת חיים נגחיים שיהיה לעתיד אחר התחיה כנ"ל. וזהו בחינת תפל עליהם אימתה ופחד שאומרים אז, פי על-ידי זה שהגוף נתהפך לנפש וזהו בחינת קדוש החדש כנ"ל, על-ידי זה נופלים כל האמות שאחזותם בגוף וחמר הנשמי כנ"ל. וזהו, בגדל זרועד ידמו כאבן. 'כאבן' דיקא, פי ישארו בבחינת דומם כמו אבן שהוא חמר גשמי. פי כבר פסק מבחינת החמר והגוף שהם העבוי"ם כל יניקתם שיהיה להם מהנפש. מחמת שעדן לא נתקדש הגוף כראוי. אבל על-ידי בחינת קדוש החדש שהוא בחינת זכוד הגוף שיתהפך לנפש כנ"ל, על-ידי זה נתפטר יניקתם ונגשאים העבוי"ם בבחינת דומם לגמרי בבחינת ידמו כאבן כנ"ל. וזהו שאומרים אז, 'שלו"ם עליכם'

יורה דעה

שלוש כי אם כשזוכין להגביר הנפש על הגוף שיתהפך הגוף לנפש שאז הוא השלוש בשלמות באמת, כי הצדיקים זוכין לשבר הגוף לגמרי עד שנתבטל רצון הגוף לגמרי ונתהפך לנפש ממש שזהו עקר השלוש כנ"ל ועל-כן לעתיד לבא שאז יזכו הכל לזה כנ"ל, על-כן יהיה אז השלוש המפלא בעולם, כמו שכתוב: וגר זאב עם כבש וכו'. כי אז יכלו הכל כרצונו יתברך. ויהיה נכלל בהמה באדם, גוף בנפש וכו' שזהו עקר השלוש כנ"ל. ועל-כן בשעת קדוש הלכנה שמרמז על זה כנ"ל, כי הקדוש הלכנה היא בחינת התגברות הנפש על הגוף וכו' כנ"ל. על-כן אומרים אז שלום עליכם, כי זה עקר השלוש כנ"ל. וזה שנקרא שבת 'שבת שלום', וכמו שאנו אומרים אז, ופרס עלינו סבת שלומך. כי שבת היא בחינת התגברות הנפש על הגוף, בחינת עולם הבא, שזהו בחינת שלום כנ"ל:

י ועל כן הקרבת העמר שהוא עקר ההכנה לקבלת התורה לצאת מגוף לנפש וכו' כנ"ל. געשה עלי-די תבואת הארץ שהוא מין הצומח, כי עקר התחברות הארבעה יסודות הוא עלי-די הצומח, כי יש דומם, צומח, חי, מדבר שהם בחינת ארבעה יסודות אש, רוח, מים, עפר והם כנגד ארבע אותיות השם הקדוש. נמצא צומח הוא כנגד וי' שבשם והי"ו הוא מחבר כל אותיות השם ביחד כידוע. וזה בחינת הצומח

וכו', כי זהו עקר השלוש כשהגוף נכלל בנפש, כי כל זמן שאין הגוף נכלל בנפש אזי יש מחלקת גדול בחינת אין שלום בעצמי מפני תפאתי (תהלים טו), כי בודאי זה אי אפשר בשום אופן שתתהפך חס ושלום הנפש להגוף לגמרי חלילה, כי הנפש נכספת לעולם לשרשה לעשות רצון קונה ואפלו אם הוא רשע גמור חס ושלום וכבר התגבר גופו על נפשו ביותר. עם כל זה בפנימיות הנפש בודאי צועקת נפשו מאד מאד בקול מר ועצום מאד ונכספת ומתגעגעת מאד לשוב לשרשה, כי רצון הנפש הוא רצון האמת, דהינו רצון השם יתברך. ורצון ה' יתברך בודאי נשאר קים לעולם ואין מי שייכל לשנות ולבטל רצונו חס ושלום בשום אופן בעולם, כמו שכתוב (תהלים צב), "ואתה מרום לעלם ה'". ופרש רש"י, שלעולם ידך על העליונה. וכמו שכתוב (שם קח), 'מין ה' רוממה וכו'. כי בודאי ה' יתברך יגמר את שלו כרצונו. ויהיה נשלם פגרתו מה שרצה בכריאת עולמו שכל פגרתו היה כדי שהתחתונים דוקא יעבדו אותו דהינו להפך הגוף לנפש ועל-כן בודאי הנפש כספה חזק תמיד לעשות רצון קונה אפלו אם התגבר הגוף כמו שהתגבר חס ושלום. ועל-כן אי אפשר שיהיה שלום לרשעים. וזה שכתוב, אין שלום אמר אלקים לרשעים, כי תמיד יש מחלקת בין הנפש והגוף ומשם נשתלשל כל מיני מחלקת שבבעולם. ועל-כן אין

לקוטי הלכות

הלכות חדש ג

יורה דעה תמא

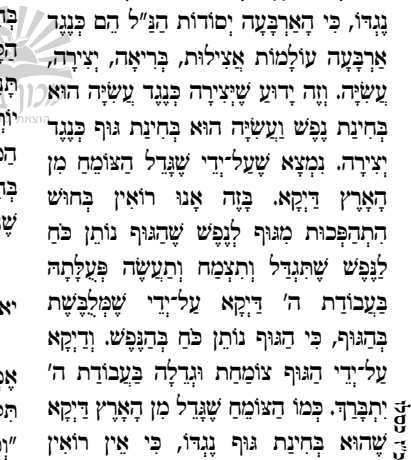
שְׁמַחְבֵּר כֹּל הָאַרְבָּעָה יְסוּדוֹת בְּיַחַד, כִּי הַצּוּמָח גְּדֹל מִן הָאָרֶץ שֶׁהוּא דוֹמֵם, וְהַחַי וְהַמְדַבֵּר אוֹכְלֵינּוּ אוֹתוֹ וּמִקְדָּם נִפְשָׁם בְּקִרְבָּם, נִמְצָא שֶׁהַצּוּמָח כּוֹלֵל וּמְחַבֵּר כֹּל הָאַרְבָּעָה יְסוּדוֹת בְּיַחַד, כִּי עַל־יְדֵי הַצּוּמָח יֵשׁ הַתְּחַבְּרוּת בֵּין הָאַרְבָּעָה יְסוּדוֹת, כִּי הַצּוּמָח מְחַבֵּר עִם הַדוֹמָם, כִּי הוּא צוּמָח מִשֶּׁם וְהוּא כְּלוּל מִחַי וּמְדַבֵּר, כִּי יֵשׁ בּוֹ כַּח לְהַחְיּוֹתָם וְלוֹגֵם. וְעַל־כֵּן עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע הוּא מִמִּין הַצּוּמָח, כִּי עֵקֶר בְּחִינַת עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע שֶׁהוּא בְּחִינַת הַבְּחִירָה וְהַמְמַצֵּעַ בֵּין הָאַרְבָּעָה יְסוּדוֹת שֶׁהוּא הַגּוֹף וּבֵין הַנֶּפֶשׁ הוּא בְּחִינַת הַצּוּמָח מִן הָאָרֶץ. כִּי עֵקֶר הַחַיּוּת שֶׁל כָּל הַנּוֹבְרִים הוּא עַל־יְדֵי הַצּוּמָח וְאִפְלוּ בְּנֵי אָדָם עֵקֶר הָאֲכִילָה הוּא הַלֶּחֶם שֶׁעָלוּ וְחַיָּה הָאָדָם, כִּי שָׂאֵר כָּל הַמְאֻכְלִים אֵינָם מִשְׁבִּיעִים אֶת הָאָדָם, וְעַל־כֵּן אֵין מְבָרְכִים עֲלֵיהֶם בְּרַפְת הַמּוֹזֵן רַק עַל הַלֶּחֶם. וְגַם אִפְלוּ אִם הָאָדָם אוֹכֵל מִמִּין הַחַי הֲלֹא גַם הַמִּין הַחַי בְּעֶצְמוֹ נִתְהַוָּה וְנִתְקַיֵּם רַק עַל־יְדֵי הַצּוּמָח שֶׁהוּא מְאֻכֵּל כָּל הַבְּהֵמוֹת וְהַעוֹפוֹת וְכֹל מִין הַחַי. נִמְצָא שֶׁבְּהַצּוּמָח מִשְׁתַּפְּיִים הָאָדָם וְהַבְּהֵמָה שֶׁהֵם בְּחִינַת גּוֹף וְנֶפֶשׁ, כִּי שְׁנֵיהֶם אוֹכְלִים הַצּוּמָח. וְהוּא עֵקֶר הַתְּחַבְּרוּת בֵּין הַגּוֹף וְהַנֶּפֶשׁ, בֵּין בְּהֵמָה לְאָדָם, כִּי עֵקֶר חַיּוּת וְשִׁבְעִית הָאָדָם שֶׁעַל־יְדֵי זֶה מִתְקַיֵּם נִפְשׁוֹ בְּקִרְבּוֹ וּמִתְחַבֵּר הַנֶּפֶשׁ עִם הַגּוֹף הוּא עַל־יְדֵי הַצּוּמָח שֶׁהוּא לֶחֶם מִן הָאָרֶץ. וְעַל־כֵּן כִּשְׂוֹכֵינּוּ לְאֻכֵּל הַצּוּמָח, דְּהֵינּוּ לֶחֶם הָאָרֶץ

בְּקִדְשָׁה גְּדוּלָה אֵין נִכְנָע הַגּוֹף וְנִכְלָף בְּנֶפֶשׁ וְנִכְלָלִין כָּל הָאַרְבָּעָה יְסוּדוֹת שֶׁהֵם כָּלֵל הַגּוֹף בְּהַנֶּפֶשׁ, כִּי הַצּוּמָח הוּא מְמַצֵּעַ בֵּין אָדָם וּבְהֵמָה, כִּי אֶף־עַל־פִּי שְׂגָדֵר הַחַי הוּא לְמַעַלָּה מִהַצּוּמָח, אֶף־עַל־פִּי־כֵן מְלַבְּשִׁים נִפְשׁוֹת יְקָרוֹת וְגִבּוּהוֹת יוֹתֵר מִהַצּוּמָח, כִּי בְּצִמּוֹח הָאָרֶץ מְלַבְּשִׁים נִפְשׁוֹת יְקָרוֹת וְגִבּוּהוֹת מְאֹד, רַק שֶׁהֵם מְלַבְּשִׁים שֵׁם בְּהַעֲלֵם גְּדוּל בְּיוֹתֵר עַד שֶׁהֵם לְמַטָּה בְּגֵדֵר הַצּוּמָח שֶׁהוּא לְמַטָּה מִגֵּדֵר הַחַי. אֲבָל בְּשֵׂרֶשׁ הֵם גִּבּוּהִים מְאֹד, בְּבְחִינַת "כִּי הָאָדָם עֵץ הַשֵּׁדָה" (דְּבָרִים ט) שֶׁבְּעֵצֵי הַשֵּׁדָה מְלַבְּשִׁים נִפְשׁוֹת הָאָדָם בְּיוֹתֵר. וְעַל־כֵּן הַצּוּמָח עוֹלָה וּמְחַבֵּר רִיחַ הַבְּהֵמָה עִם רִיחַ הָאָדָם, כִּי הוּא מְחַיֵּה שְׁנֵיהֶם, כִּי הוּא בְּחִינַת עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע כִּי לְפַעְמִים יְכוֹלִין לְזַבּוֹת עַל־יְדֵי אֲכִילַת הַצּוּמָח לְרוּחַ הָאָדָם וְלִצְאַת מִבְּהֵמָה לְאָדָם, כִּי מְלַבְּשִׁים שֵׁם נִפְשׁוֹת גִּבּוּהוֹת מְאֹד וְלְפַעְמִים לְהַפְּךָ חֵם וְשֶׁלֹּם. וְכַמְרָזוֹ בְּדַבְּרֵי רַבֵּנוּ ז"ל בְּמִקּוּם אַחֵר שֶׁבְּפִרְוֹת הָאָרֶץ מְלַבְּשִׁים נִפְשׁוֹת גִּבּוּהוֹת וְיְקָרוֹת בְּיוֹתֵר. וְעַל־כֵּן הַתְּחַבְּכוּת מִיְסוּד לְחֵבְרוֹ אֵין רוֹאִין בְּחוּשׁ כְּמוֹ שְׂרוֹאִין בְּהַצּוּמָח מִן הָאָרֶץ, כִּי כָּל הַדְּבָרִים גְּדֹלִים וְנִתְהַוּיִם מִיֵּן מִמִּינוֹ כִּנּוֹן בְּנֵי אָדָם שֶׁהוּא גֵדֵר מְדַבֵּר מוֹלִיד כֵּן אָדָם בְּדוּמָה לוֹ. וְכֵן בְּהֵמָה שֶׁהוּא גֵדֵר הַחַי גּוֹלֵד מִבְּהֵמָה בְּדוּמָה לוֹ. אֲבָל הַצּוּמָח גְּדֹל וְנִתְהַוָּה מִן הַעֵפֶר שֶׁהוּא יְסוּד אַחֵר לְגַמְרֵי, דְּהֵינּוּ דוֹמָם. וְהוּא חֲדוּשׁ שְׂמִישׁ

יורה דעה

בהצומח מה שאין פן בשום יסוד. שישוד
הצומח גדל מהדומם דיקא שהוא יסוד
אחר לגמרי. ועל-פן בהצומח שצומח מן
הארץ בזה אנו רואין בחוש שיש בכח
להפך מהמה לאדם, מוחי למדבר, מגוף
לנפש כמו שאנו רואין שנתהפך מיסוד
העפר והדומם לצומח. כי זה פלל שכל
מדרגה שהוא למעלה ממדרגה התחתונה
הוא בבחינת נפש לגבי התחתונה כגון
גדר המדבר כנגד החי הוא בחינת נפש
נגדו והחי שהוא בהמה הוא בחינת גוף
כנגד האדם כנ"ל. וכן צומח לגבי הדומם
הוא בחינת נפש והדומם הוא בחינת גוף
נגדו, כי הארבעה יסודות הנ"ל הם כנגד
ארבעה עולמות אצילות, בריאה, יצירה,
עשיה. וזה דיעו שייצירה כנגד עשיה הוא
בחינת נפש ועשיה הוא בחינת גוף כנגד
יצירה. נמצא שעל-ידי שגדל הצומח מן
הארץ דיקא. בזה אנו רואין בחוש
התהפכות מגוף לנפש שהגוף נתן כח
לנפש שתגדל ותצמח ותעשה פעולתה
בעבודת ה' דיקא על-ידי שמלפשת
בהגוף, כי הגוף נתן כח בהנפש. ודיקא
על-ידי הגוף צומחת וגדלה בעבודת ה'
יחברדי. כמו הצומח שגדל מן הארץ דיקא
שהוא בחינת גוף נגדו, כי אין רואין
בחוש התהפכות מיסוד לחברו כמו
שרואין בהצומח מן הארץ שעקר
התהוות וגדול הצומח הוא על ידי יסוד
אחר למטה מפניו, דהינו על-ידי יסוד
העפר שהוא הדומם ודיקא על ידו הוא

יא וזהו בחינת גדל מעלת הגשמים
כאשר הפליגו רבותינו ז"ל ואי
אפשר שירדו הגשמים כי אם על-ידי
תקון מעשה התחתונים, כמו שכתוב:
"וכל שיה השדה טרם יהיה בארץ, וכל
עשב השדה טרם יצמח, כי לא המטיר
ה' אלקים וגו', ואדם און לעבד את
האדמה". כי עקר המתקת הגבורות
להפך מדין לחסד שעל-ידי זה דיקא
יורדו הגשמים זה תלוי במעשה

התחתונים דיקא. כפי מה שמתגברין להכניע הגוף ולצאת מגוף לנפש, כמו כן נמתק הדין ונמשך החסד שעל-ידי זה יורדין גשמים כנ"ל. ואז גדל הצומח מן הארץ שהוא גם בן בחינת עלית הנפש כנ"ל וזהו בחינת התעניות שמתענין על הגשמים שגורו רבותינו ו"ל כמה וכמה תעניות בשביל גשמים יותר מעל שאר דברים וכל מסכת תענית עקרה מדברת מתענית גשמים והיא מתחלת: 'מאימתי מוצירין גבורות גשמים! פי על-ידי התענית הוא עקר הכניעת הגוף לגבי הנפש כמבאר הטוב בתחלת מאמר הנ"ל ועל-ידי זה דיקא יורדין הגשמים ועל-כן מוצירין גבורות גשמים בתחית המתים. פי תחית המתים הוא שזוכה לקום בתחיה בגוף ונפש ואז יהיה הגוף מוקף לגמרי ויתהפך הגוף לנפש כנ"ל. שזהו בחינת גבורות גשמים שיורדין על-ידי המתמת הדין שנתהפך לחסד שזהו בחינת התהפכות מגוף לנפש, ממייתה לחיים בחינת תחית המתים כנ"ל. וזהו בחינת עצם מעלת הגשמים עד שכל יעודי התורה הם מדברים מגשמים ושתמו הארץ וכולה וכו'. כמו שכתוב: "אם בחקתי תלכו וכו' ונתתי גשמיכם בעתם ונתנה הארץ וכולה וכו'", וכיוצא בזה הרבה, פי כשיורדין גשמים והארץ נוהגת וכולה וגדלים האמחים מן הארץ בזה רואין פעלת ישראל שפעלו על-ידי עבודתם וקיים התורה שזכו להכניע

הגוף ולהפך הגוף לנפש עד שנמתק הדין ונתהפך מדת הדין למדת הרחמים שזהו בחינת גשמים וגדול הצומח מן הארץ וכו' כנ"ל, שזהו בחינת תחית המתים שאז יתהפך הגוף לנפש כנ"ל, שזהו עקר השכר, פי עקר השכר של תורה ומצות יהיה לאחר התחיה שהוא בחינת גשמים כנ"ל שבשביל זה מוצירין גבורות גשמים בכרפת התחיה כנ"ל. וזה בחינת הסמיכות, "ויתן לך האלקים מפל השמים ומשמני הארץ ורב דגן ותירש - ועברוך עמם וכו'". פי כשה' יתברך משפיע לישראל רב דגן ותירש שזהו בחינת התעלות הנפש על הגוף שעל-ידי זה נתרבה ונתברך עלית הצומח מן הארץ ונמשך שבע וזול גדול בעולם ועל-ידי זה העמים הנאחזין בהגוף כנ"ל נכנעים ונופלים לפני ישראל שהם בחינת נפש, בחינת "עברוך עמם וכו'" כנ"ל. ועל-כן נתברך יעקב מיצחק בכרבה הזאת, פי זה עקר ברכתו של יעקב שיתגבר על עשו שהוא הסמרא אחרא בחינת גוף, בחינת תאות אכילה, בחינת הלעיטני נא מן האדם האדם הזה, בחינת התגברות הדין שהוא בחינת אדם, ויעקב נתברך מיצחק שזוכה יעקב להתגבר על עשו שהוא בחינת התגברות הנפש על הגוף, שזהו בחינת גדול הצומח על-ידי גבורות גשמים, בחינת אם בחקתי תלכו וכו' ונתנה הארץ וכולה וכו' כנ"ל. וזהו ברכתו של יעקב, ויתן לך האלקים מפל

השמים וכו' ורב דגן ותיירש, ועבדוק עמים, כי פלו חד כפ"ל:

יב ועל פן קבל יעקב הברכות מיצחק דיקא. כי יעקב זכה על ידי עבודתו להמתיק גבורות יצחק עד שקבל משם דיקא את הברכות שהם בחינת התעלות נפש על הגוף בחינת המתקת הדין שנתהפך מדת הדין למדת הרחמים שזהו בחינת ויתן לך וכו' פנ"ל. ועל פן עלה על דעתו של יצחק לברך את עשו, כי פונת יצחק היה שרצה לגיז את עשו, כי היה סבור שאפשר לגיזו שיהיה נתהפך אל התקדשה, כי עשו היה ממטה את אביו וכו' ציד בפיו, ותרגומו, ארי מצידה הוי אכיל, ועל פן אמר לו, הביאה לי ציד ועשה לי ממעמים ואכלה וכו'. כי היה סובר שפונת עשו לטובה מה שמביא לו ציד לאכל פדי שיהיה נכלל בהתקדשה על ידי שיאכל יצחק מצידו, כי באמת מו שזוכה להאכיל את הצדיק ולפרנסו בודאי יכול לזכות על ידי זה לתשובה שלמה להכניע הגוף ולהעלות הנפש והווי בחינת אגרא דתעניתא צדקתא המבאר במאמר הנ"ל. שעקר התענית שהוא התעלות הנפש, הוא הצדקה, כי עקר הכניעת והתעלות הנפש הוא על ידי קדשת האכילה פנ"ל. ועל פן בשנותו צדקה ומספר ממונו ותאות גופו, כי בזה המזון היה יכול למלאות לגופו איזה תאות והוא משבר תאות גופו ונטול המזון ונתן להתלמיד חכם העוסק

בתורה ועבודת ה' והתלמיד חכם נגד האיש פשוט הוא בבחינת נפש לגבי הגוף בחינת שבת פגנדר ששת ימי החל, פמו שאיתא ברבי שמעון בר יוחאי, אנת שבת דכלי יומי. נמצא שבזה הצדקה שהוא מאכיל ומפרנס את התלמיד חכם בזה מכניע הגוף לגבי הנפש. ועל פן עקר התעלות הנפש על ידי זה בחינת אגרא דתעניתא צדקתא פנ"ל. אבל עשו הרשע לא היה פונתו כלל בשביל זה, כי לא היה רוצה להיות נכנע אל התקדשה כלל רק כל פונתו שיהיה מביא ציד לאכיל לאכל היה רק בשביל רמאות ורשעות לכד פדי לרמות את אביו פדי שיפעל אצל אביו כל תאות גופו ומחמת שתמיד היה מרמה את יצחק על פן סבר יצחק שעל ידי שיביא לו ציד לאכל יוכל להכניע גופו הרע שיהיה נעשה מרפכה להתקדשה, כי על ידי אכילת הצדיק משל עם הארץ יכול לזכות העם הארץ לחזר בתשובה שיתהפך מגוף לנפש, מעם הארץ לתלמיד חכם על ידי זה פנ"ל. אבל רבקה שמעה כל זאת ולא היתה מרצה לזה כלל, כי היא ידעה עצם רשעתו של עשו הרשע שאינו רוצה כלל להתקרב אל התקדשה והוא רק מרמה את אביו, על פן אם יקבל הברכות חס ושלום לא די שלא יהיה נעשה מרפכה אל התקדשה על ידי זה, אף גם על ידי זה יתגבר חס ושלום ויתגבר הגוף בחינת עשו על הנפש ביותר על ידי שיהיה לו יניקה מן התקדשה חס

לקוטי הלכות

הלכות חדש ג

יורה דעה תמה

ושלום, על-כן השתדלה רבקה לקח
הברכות מעשו ושיקבל יעקב את
הברכות, פי יעקב ראוי לברכה, פי כל
השתדלותו להפך הגוף לנפש שזהו
בחינת ברכה וחסד וחיים כנ"ל. וזהו
שאמר יצחק לעשו: "שא נא בליד וכו'".
ודרשו רבותינו ז"ל: ברוך ספינד ושהט
יפה שלא תאכילני בגלה. פי על-ידי
השחיטה הנשירה מעלין את הנפש ממי
למדבר. שהוא בחינת התעלות הנפש על
הגוף, כמבאר במאמר הנ"ל באריכות
לענין השוחטים, עני שם. ועל-כן מאחר
שפגנת יצחק היה למוכה. בשביל להכניע
הגוף בחינות עשו אל הקדושה כנ"ל,
על-כן הזהירו שישחט יפה, פי על-ידי זה
עולה הנפש וכו' כנ"ל:

יג וזה בחינת מוה שנוהגין להתענות
ביום שמת בו אביו ואמו כדי
שתעלה למעלה נפשותם על-ידי התענית
של בגיהם, פי על-ידי התענית הוא
התעלות הנפש כנ"ל, פי ברא מופה אבא,
על-כן על-ידי שבגיהם מתענין ומכניעין
הגוף לגבי הנפש על-ידי זה עולה נפש
אביהם ואמם למעלה למעלה ועל-כן
לומדין תורה בשבילם, פי התורה הוא
הנפש כמבאר במאמר הנ"ל. וכל התורה
שבגיהם לומדים ומגלין בעולם על-ידי זה
עולה ונתגלה אור נפשותם ביותר ועל-
ידי זה נתעלה נפש אביהם ואמם
שהלידו אותם וכמוכן בסוף המאמר
הנ"ל על דברי רבותינו ז"ל, הנהירו בבני

עם הארץ שמהם תצא תורה. פי יש להם
נפשות יקרות מאד ואין אנו יודעים הדר
תפארתם אלא על-ידי תורתם וכו' וזה
בחינת הדר שמדליקין בשבילם, פי הנפש
הוא בחינת אור כנ"ל. וגם התורה נקראת
אור, כמו שכתוב: "נר ה' נשמת אדם
וכו' וכו'" (משל ט). "פי נר מצוה ותורה
אור", הינו בחינת התעלות הנפש מחשך
לאור וכו' כנ"ל. וזהו בחינת הקדיש
שאומרים שמגדילין כבוד ה' והקברו, פי
העקר הוא לגדל כבוד ה' והקברו, פי הכל
נברא בשביל כבודו והכבוד הוא ערש
הנפש וכמבאר במאמר הנ"ל בתחלתו, פי
עקר הבריאה היה בנין דישתמודעין לה,
כמו שכתוב: "כל הנקרא בשמי ולכבודי
בראתיו וכו'". וכן מבאר בסוף המאמר
שבשביל זה צריכין לכבד בני עם הארץ
כדי שתשתוקק הנפש לשרשה שהוא
הכבוד ועקר הכבוד היא כבוד ה' והקברו,
פי כשנפש מישראל זוכה לגדל ולכבוד
שמו הגדול והקברו זה עקר הכבוד של
הנפש בבחינת פי מכבדי אכבד, ועל-כן
אומרים הבנים קדיש ומקדישין ומגדילין
ומכבדין שמו הגדול והקברו ועל-ידי זה
נתגדל ונתקבד הנפש כנ"ל ועל-ידי זה
מתאווה הנפש להכלל בשרשה ועל-ידי
זה נתגלה הארת הנפש כנ"ל ועולה
ומתגבר הנפש והתורה על הגוף שעל-ידי
זה עולה נפש אביהם ואמם למעלה פי
על-ידי זה הנפשות עולות בבחינת מין
נוקבין בחינת חיו כמאי ברא קאמניא

יורה דעה

לנפש, ועל-כן הוא טובה גדולה לנפש
 אב ואם פשוטין שבניהם יחדשו
 חידושים בתורה כמבואר בזהר הקדוש
 כמה עטרות שמעטרין לאביו ואמו
 בשעה שבניהם דורש חדושי תורה
 אמתיים, וכמו ששמעתי מרבנו ז"ל בזה
 שבוה שמחדשין בתורה עושין טובה
 גדולה מאד מאד לאביו ולאמו, כי עקר
 התעלות הארת הנפש היא על-ידי חדושי
 תורה שמחדשין, כמובן בסוף המאמר
 הנ"ל וכו"ל:

יד ועל כן גם הקצירה בעצמה של
 העמר הוא מצוה, כמו שאמרו
 רבותינו ז"ל: יצא קציר העמר שהוא
 מצוה ואסור לקצר שום תבואה קדם
 קצירת העמר. כי קצירת התבואה של
 ישראל צריך שיהיה בקדושה גדולה, כי
 בשעת הקציר אז קוצרין ומקדילין הצומח
 מן הארץ, כי עד עכשו היו מחברין יחד
 הצומח עם הדומם שהוא העפר ועכשו
 נבדל הצומח מן העפר שזהו בחינת
 הבדלת הנפש מן הגוף כי צומח ודומם
 הם בחינת גוף ונפש כנ"ל. ועל-כן צריכין
 שתהיה הקצירה בקדושה גדולה באופן
 שיתעלו היסודות ממדרגה למדרגה,
 מדימם לצומח שהוא בחינה מנוף לנפש
 כנ"ל. וזהו בחינת כמה מצות שנצטוונו
 בשעת קצירת התבואה שהם, לקט, שכתה
 ופאה, ואחר כך תרומות
 ומעשרות ותלתה התורה בהקצירה, כמו
 שכתוב: ובקצרכם את קציר ארצכם לא

תכלה פאת שרד בקצרך ולקט קצריך
 וכו'. וכן לענין שכתה פתיב, כי תקצר
 קצריך בשדה ושכתה עמר וכו'. כי מצות
 אלו תלוים בקצירה כדי שתתקדש
 הקצירה כדי שנוכה על-ידי הקצירה
 לעלות ממדרגה למדרגה, מנוף לנפש
 וכו' כנ"ל. כי כל מצות אלו התלוים
 בקצירה, שהם, לקט, שכתה ופאה, כלם
 צוהה התורה לתנם לעניים, דהינו בחינת
 צדקה, כי עקר התעלות הנפש הוא
 על-ידי צדקה כנ"ל בחינת אנרא
 דתעניתא צדקתא. ועל-כן צוהה התורה
 להרבות בצדקה בשעת הקצירה, דהינו
 מצות לקט שכתה ופאה כדי שתהיה
 קצירת הצומח מן הארץ בבחינת
 התעלות הנפש כנ"ל וכן אחר הקצירה
 צריכין לקדש את התבואה בכמה מצות
 וכלם הם בחינת צדקה, דהינו תרומות
 ומעשרות לכהנים ולויים ועניים הכל כדי
 לברר התבואה ממיז ותכן שהם הקלפות
 הקודמת לפרי בחינת גוף בחינת עשו
 ששאל: אבי איד מעשרין את התבן.
 ועקר הברור שהוא בחינת התעלות
 הנפש הוא על-ידי צדקה, על-כן צריכין
 להרבות במתנות מהתבואה שהוא
 בחינת צדקה. ועל-כן בכל פעם שיש
 איזה ברור ועליה להתבואה נותנין בכל
 פעם איזה מתנה לפניהם או לעניים כי
 בתחלה בשצומח ונגמרת הפרי מפרישין
 כפורים, ואחר כך בשעת קצירה לקט
 שכתה ופאה ואחר כך אחר המרום

רבותינו ז"ל: יצא קציר העמר שהוא
 מצוה ואסור לקצר שום תבואה קדם
 קצירת העמר. כי קצירת התבואה של
 ישראל צריך שיהיה בקדושה גדולה, כי
 בשעת הקציר אז קוצרין ומקדילין הצומח
 מן הארץ, כי עד עכשו היו מחברין יחד
 הצומח עם הדומם שהוא העפר ועכשו
 נבדל הצומח מן העפר שזהו בחינת
 הבדלת הנפש מן הגוף כי צומח ודומם
 הם בחינת גוף ונפש כנ"ל. ועל-כן צריכין
 שתהיה הקצירה בקדושה גדולה באופן
 שיתעלו היסודות ממדרגה למדרגה,
 מדימם לצומח שהוא בחינה מנוף לנפש
 כנ"ל. וזהו בחינת כמה מצות שנצטוונו
 בשעת קצירת התבואה שהם, לקט, שכתה
 ופאה, ואחר כך תרומות
 ומעשרות ותלתה התורה בהקצירה, כמו
 שכתוב: ובקצרכם את קציר ארצכם לא

לקוטי הלכות

הלכות חדש ג

יורה דעה תמו

תרימויות ומעשרות שאין תיכים בהם כי אם לאחר המרות. ואחר כך בשעת הגמר בשנעשה קמח ונתן מים בעסה חיבת בחלה הכל בבחינה הנ"ל, כי בכל פעם מהנ"ל יש ברור, כי בתחלה כשצומחת ונגמרת הפרי והתבואה מן הארץ והי בחינת שנתברר הצומח מן הארץ עד שגמר הפרי שהיה בתחלה טמונה ונסתרת בארץ על-פני מפרשיו או בכורים לכהן שעל-ידי זה זוכין להעלות הנפש כנ"ל וכן בשעת הקצירה או היא ברור יותר, כי אז נגמר הפרי ונבדל מן העפר לגמרי וכו' כנ"ל. על-פני נותנין או מתנות עניים כנ"ל אבל אף על-פי ששכר נקצר מן הארץ לגמרי עדן מין ותכן חופין על התבואה שהם הקלפה הקודמת לפרי, על-פני צריכין למטה לברר התבואה ולקרוחה לנקותה מפיץ ותכן, דהיינו שמפרשין הפרי מהקלפה שגם זה הוא התעלות הנפש שהוא הפרי על הקלפה הנאותה בגשמיית הגוף. ועל-פני צריכין אז לתן מתנות כהנה תרימויות ומעשרות שמצותן לאחר המרות וכן בשעת גמר התקון של הפת, דהיינו כשנותנין מים בעסה שהוא עקר הגמר שאז כבר נודפכה גם מסבין ומרסן ועכשו נגמרת שתדורה ראויה למאכל אדם, כי כל זמן שלא נעשית עשה עדן היא בבחינת בהמה, כי התבואה בעצמה קדם מרוח וטחינה אינה מאכל אדם כי אם מאכל בהמה. ועל-פני בשעת הגמר צריכין

להפריש חלה, כי כל המתנות הם בחינת צדקה שהוא התעלות הנפש. ועל-פני נותנין אותם ככל עת שנתבררה התבואה ועולה ביותר מבהמה לאדם שהוא בחינת התעלות הנפש וכו' כנ"ל:

כי הנפש דקדשה שיש בכל דבר צריך להודיע ולהתברר בכמה ברורים בברור אחר ברור פדוע. וכל ברור וברור הוא בחינת התעלות מגוף לנפש, מבהמה לאדם שזה נעשה על-ידי הצדקה שהוא בחינת מתנות עניים ומתנות כהנה ולויה כנ"ל. ועל-פני נותנין רב המתנות לכהן, כי הכהן הוא איש החסד שזה עקר בחינת התעלות הנפש מדין לחסד. וזה בחינת מעשר שנותנין ללוי ותלוי נתן תריומת מעשר לכהן, כי שרש הנפשות הם חמש אותיות מנצפ"ך שהם חמש גבורות שזהו סמרא דלוי פדוע. כי הנפש שרשה בגבורות ועל-פני יש לה פת להחיות את הגוף שהוא בחינת גבורות. אבל באמת עקר שלמות הנפש הוא כשהגבורות נמתקין על-ידי החסדים פדוע. ועל-פני הנפש הוא בחינת חסד לגבי הגוף, כי הנפש עקר בסופה לעלות למעלה להיות נכלל בשרש שרשה העליון שהוא בחינת חסד, כי שרש הכל הוא חסד שעל ידו נברא העולם, כמו שכתוב: עולם חסד יבנה. אבל עקר המתקת הגבורות להפכם לחסד הוא על-ידי הכנעת הגוף לגבי הנפש כנ"ל. ועל-פני נותנין מתנות ללוי

הגוף, על-ידי זה נתבטלין העמים שהם בחינת גוף ובאים גם כן להתקרב אל הקדושה בחינת יודוך עמים כלם על-ידי ארץ נתנה ויבולה וכנ"ל. וזה בחינת 'ולא אתן אתכם חרפת רעב בגוים' (ויאל ב) כי הרעב הוא חרפה לישראל שהם בחינת גפוש, כי הרעב חס ושלום מורה על התגברות הגוף חס ושלום שעל-ידי זה האדמה לא תתן את יבולה כי מתגבר הדומם על הצומח חס ושלום כנ"ל. ועל-כן לעתיד שאנחנו נשוב לה' וה' יתברך ישוב אלינו וכמבאר שם כל התבטחות שה' יתברך מבטיח לישראל שיפירו וידעו אותו שזהו בחינת התעלות הגפוש על הגוף שאז יודעין את ה' יתברך ומפירין אותו כל אחד כפי מה שזכה להתגבר נפשו על גופו על-כן נאמר שם לעגן התבטחות התקרבות ישראל לאביהם שבשמים 'ולא אתן אתכם עוד חרפת רעב בגוים'. כי שבע וזול הוא בחינת התעלות הגפוש על הגוף שעל-ידי זה מתקרבין ישראל לאביהם שבשמים ומפירין ויודעין אותו יתברך. וכמו שמבאר בתחלת המאמר הנ"ל שעקר הבריאה היתה בגין דישתמודעין לה. ואחר כך מתחיל רבנו שם לדבר מגוף ונפש, כי על-ידי התגברות הגפוש על הגוף על-ידי זה יודעין ומפירין אותו יתברך. וזה שכתוב (ויאל ב) לעגן התבטחות השבע שיהיו נצולין מן הרעב נאמר, שם 'ואכלתם אכול ושבוע והללתם את שם

שהוא שרש הנפשות והוא נותן מהם לכהן איש חסד ועל-ידי זה נמתקין הדינים בשרשן ועל-ידי זה יש כח להנפש להתעלות על הגוף כנ"ל, כי הא בהא תליא, דהינו על-ידי שהגניע גופו ונתן מתבואתו לכהנים ולויים מתנתם על-ידי זה זכה שתתעלה הנפש ויהיו נמתקין הגבורות, שזהו בחינת מה שהלוי נותן לכהן ונכללן ונמתקין הגבורות על-ידי החסדים שהוא הכהן כנ"ל. וכן על-ידי המתקת הגבורות זוכה אחר כך שתתעלה ותתגבר הנפש ביותר על הגוף לכפלו לגמרי לגבי הנפש. ועל-כן עקר התגברות הגפוש על הגוף הוא על-ידי הצדקה כנ"ל:

ועל כן אסור להתחיל לקצר קדם קצירת העמר שהוא מצוה, כי עקר עליית הגפוש מבהמה לאדם וכו' הוא על-ידי העמר שעורים כנ"ל. ועל-כן על-ידי קצירת העמר זוכין לקדש את הקצירה של התבואה שתהיה הקצירה בקדושה בחינת עליית הגפוש וכו' כנ"ל ועל-כן אסור לקצר קדם לזה, כי קצירת התבואה של ישראל צריך שתהיה בקדושה גדולה בחינת עליית הגפוש שזה נעשה על-ידי קצירת העמר שעורים שהוא מצוה וכו' כנ"ל:

טו וזה בחינת "יודוך עמים אלקים יודוך עמים כלם ארץ נתנה ויבולה וכו'" (תהלים טו) כי על-ידי שארץ נותנת יבולה, שהוא בחינת התעלות הגפוש על

לקוטי הלכות

הלכות תדש ד

יורה דעה תמט

ה' וכו' וידעתם כי בקרב ישראל אני וכו'". כי על-ידי שזוכין לשבע, דהיינו התגברות הנפש על הגוף על-ידי זה זוכין לידע ולהכיר אותו ויתברך בגוף ונפש כמו שיהיה לעתיד בחינת ואכלתם אכול ושובע וכו' וידעתם כי בקרב ישראל אני וכו' פנ"ל. כי על-ידי אכילה דקדושה, בחינת "צדיק אכל לשבע נפשו", בחינת "ואכלתם אכול ושובע והללתם את שם ה'", שעקר האכילה הוא בשביל נפשו להלל את שם ה' על-ידי זה עקר פליליות הגוף בנפש פנ"ל. ועל-ידי זה זוכין לדעת את ה', בחינת "וידעתם כי בקרב ישראל אני ואני ה' אלוקים ואין עוד וכו'", אמן ואמן:

וזה שאמרו רבותינו ז"ל: גדול יום הגשמים כיום שנתנה בו תורה. כי הגשמים הם בבחינת התעלות הנפש, שהוא בחינת תורה וכו' פנ"ל. וכן אמרו רבותינו ז"ל שם במסכת תענית: גדול יום הגשמים בתחית המתים ולפיכך קבעוה בתחית המתים, הינו פנ"ל, כי הגשמים הם בחינת התגברות הנפש על הגוף שהגוף נכלל בנפש שהוא בחינת תחית המתים, בחינת חיים נצחיים שילעתיך פנ"ל:

הלכה ד

א על פי התורה 'תפלה לחבוק' בסיון י"ט ענן שם כל התורה היטב:

והכלל שעל-ידי שלמות לשון הקדש מכניעין תאות נאוף שהוא רע הכולל של כל השבועים אמות ושלמות לשון הקדש הוא בחינת תורה - אשה שהוא בחינת הדבור הקדוש שבו נברא העולם ועל-ידי זה רוממונו ה' ויתברך מכל הלשונות וכו' ועקר שלמות לשון הקדש הוא על-ידי לשון תרגום, בבחינת "נפל ה' אלוקים תרדמה על האדם וישן ונחח אחת מצלעותיו וכו'". ואז נבנה האשה, כמו שכתוב שם, וכן ה' אלוקים את הצלע וכו' לאשה, הינו שהאשה יראת ה' בחינת שלמות לשון הקדש עקר בנינה על-ידי תרדמ"ה שהוא במספר תרגום, כי עקר שלמות לשון הקדש הוא על-ידי לשון תרגום שהוא ממצע בין לשון הקדש ובין הלשונות של השבועים עממין, כי לשון תרגום הוא בחינת עין הרעת טוב ורע, בחינת נגה, בחינת התקלא ששם עקר הבחירה והמשקל והנסיון של האדם ומי שזוכה לשפר תאוותו ולכבוש את יצרו הוא מברר הטוב שבתרגום ואז נכלל התרגום בחינת נגה בהקדושה בבחינת לשון הקדש, ולהפך מי שאינו זוכה חס ושלום נכלל התרגום וכו' בבחינת לשונות השבועים עממין וכו', ענן שם כל זה היטב. ומי שזוכה לשלמות לשון הקדש על-ידי לשון תרגום אזי כל אכילתו ושתיתו על-ידי התנוצצות האותיות שיש באותו הדבר שאוכל ושותה, כי בכל דבר שבעולם יש בו

יורה דעה

אותיות שבהם נברא אותו הדבר ואלו האותיות הם אותיות של לשון הקדש שבהם נברא העולם ומי שזוכה להשלים את הלשון הקדש כנ"ל הוא זוכה שיתנוצצו ויאירו על ידו האותיות שיש בכל דבר ואז כל אכילתו ושתתו הוא רק מהתנוצצות האותיות שיש בהדבר שאוכל ושתה, בבחינת "ישלח עורף מקדש ומציון יסעך וכי", עני שם כל זה היטב:

ב וזה בחינת אסור חרש שאסור לאכל מתבואה חרשה שהוא עקר האכילה עד שיקריבו את העמר שהוא בא משעורים דקא, כי ישראל עם קדוש צריכין שיהיה כל אכילתם בבחינת הנ"ל שיהיו נזונים רק מהתנוצצות האותיות שיש בהדבר שאוכלים שזהו עקר שלמות תקון האכילה וקדשה. ולזה אי אפשר לזכות כי אם על ידי שלמות לשון הקדש על ידי לשון תרגום כנ"ל. וזה בחינת עמר שעורים שהוא בחינת תקון שלמות הדבור, כמובא בכונת האר"י ז"ל ששעורה הוא בחינת שתי פעמים מנצפ"ד שמשם עקר הדבור. כי חמש אותיות מנצפ"ד הם חמש מוצאות הפה, כמובא בפתיכים כמה פעמים, הינו כי שעורים הם בבחינת לשון תרגום שעל ידו עקר הבגון והשלמות של הדבור של לשון הקדש שבו נברא העולם, כי עקר הדבור שהוא בחינת עשרים ושנים אותיות של לשון הקדש הוא בחינת

חמה, שהוא בגימטריא עשרים ושנים, כמובא בהתורה הזאת שזהו בחינת עשאה באוצר של חמים וכי, עני שם. וישעורים הם בחינת לשון תרגום שהוא בחינת תרדמה ושנה שעל ידו עקר הבגון והשלמות של לשון הקדש שהוא בחינת חיה - אשה כנ"ל. כי ישעורים הם בחינת מאכל בהמה, שהוא בחינת העדר הדעת, שזהו בחינת תרדמה ושנה שהוא הסתלקות הדעת. ותרדמה ושנה הם

ביח פסול

די קוד

בחינת לשון תרגום כנ"ל [וכן איתא במקום אחר בהתורה פתח רבי שמעון] (בסיון 10) שמאכל בהמה הוא בחינת שנה שהוא הסתלקות הדעת הסתלקות הפנים, עני שם. כי עקר שלמות לשון הקדש הוא לזכות על ידי זה לפנים מאירות בחינת פנים בפנים דבר ה' עמכם. עני שם בהתורה הזאת תפלה לחכקוק וכן היטב]:

ובשביל זה צריכין להקריב עמר משעורים דקא תקף אחר יום ראשון של פסח ואז דקא התר הלחם חרש לאכל ואז מתחילין לספר ספירת העמר. כדי שיטהרו נפשות ישראל מזהמתן לצאת מזהמת מצרים ולזכות לקבלת התורה בשבעות. כי בשעת יציאת מצרים כליל ראשון של פסח אז וכינו לבחינת לשון הקדש שבו נברא העולם, כי אז בשעת יציאת מצרים רוממנו מכל לשון, כי אז היה התחלת התקרבות ישראל לאביהם שבשמים, כי

לקוטי הלכות

הלכות תדש ד

יורה דעה תנא

אז הוציאנו מגלות מצרים שכולל כל הגליות של כל השבועים אמות ששם עקר הממאה, הינו מאות נאוף שהוא רע הכולל של כל השבועים אמות שמצרים כלולים מהם, כי מצרים הם בני חם שטופי זמה, כי הם ערות הארץ פמוכא. וה' יתברך ברחמיו הוציאנו אז ממצרים ממו"ט שערי ממאה, הינו מתאות נאוף שהיא עקר הממאה של כל השבועים אמות ואז התחיל לכהור בנו מפל עם ורוממנו מפל לשון, כי אז נתגלה בחינת לשון הקדש שהוא דבר ה' שבו נברא העולם. כי ביציאת מצרים שדר הפוערות ושהה הטבע באותות ומופתים גדולים ונוראים מאד מאד שעל-ידי זה נתגלה חידוש העולם שה' יתברך ברא את העולם והוא יתברך מנהיג עולמו כרצונו והוא בוחר בעמו ישראל שבשבים ברא ומקנם הכל באשר ראו בעיניהם כל העולם בכל העשר מכות שבאו על המצרים במופתים נוראים ושנוי הטבע מאד וישראל נצולו מהם והכל היה כדי להכריח את פרעה שישלח את ישראל עמו ממצרים. ועל-כן אז נתגלה דבר ה' שהוא בחינת לשון הקדש שבו נברא העולם, כי אז נתגלה, כי בדרך ה' שמים נעשו וברוח פיו כל צבאם, כי מאחר שנתגלה אז שה' יתברך ברא העולם, על-כן בודאי נתגלה אז בחינת לשון הקדש שהוא דבר ה' שבו נברא העולם שעל-ידי זה רוממנו מפל

לשון וקרבו אליו אז. אבל אף-על-פי שזכינו אז לבחינת לשון הקדש שהוא דבר ה' שבו נברא העולם והאיר עלינו אז הארה עצומה ונפלאה מאד, אף-על-פי-כן עדן לא היה הלשון הקדש בשלמות, כי היה רק בבחינת הלשון הקדש הבא מלמעלה שעדן כחפר תקון בזה העולם ואין בו שלמות כי אם כשמשלימין אותו בזה העולם מלמטה על-ידי בחינת לשון תרגום, דהינו על-ידי שמיגעין עצמן לברר בחינת עין הערת טוב ורע שהוא בחינת נטה, שהוא בחינת תרגום שאז עקר השלמות של לשון הקדש וכו"ל. כי בשעת יציאת מצרים הכל היה עדן בבחינת אתערוטא דלעלא פמוכא. כי לא היו ישראל עדן ראויין להגאל על-ידי מעשיהם לבד פמוכא. רק ה' יתברך בכיכול הכרח להוציאם מיד כדי שלא ישתקעו שם, כמו שכתוב: ולא יכלו להחממהו וכמוכא. כי במצרים קדם קבלת התורה אי אפשר להשלים את הלשון הקדש על-ידי לשון תרגום, כי זה הברור של בחינת לשון תרגום אי אפשר כי אם על-ידי התורה שהוא כלול מבחינת שנים מקרא ואחד תרגום, שהוא בחינת שלמות לשון הקדש על-ידי לשון תרגום, כי התורה היא בחינת עין החיים תקון עין הערת, כי עקר התקון והברור הטוב מרע הוא על-ידי התורה שבכולה מתורה שבכתב ותורה שבעל פה שהוא בחינת שלמות לשון הקדש על-ידי לשון

מנאוף ומקמיין מצות התורה על-ידי זה
מבשרין הטוב שבתרגום, הטוב שבפעץ
הדעת, ומשלימין את הלשון הקדש
בבחינת שלמות לשון הקדש על-ידי לשון
תרגום. אבל במצרים שהיה קדם קבלת
התורה לא היה אפשר לברר בשלמות
הטוב מהרע ולא היה אפשר להם לברר
לשון הקדש על-ידי לשון תרגום. ועל-כן
לא היה בכחם של ישראל להכניע והמת
מצרים ולצאת מהם. רק שה' יתברך
ברחמיו חמל עלינו בחסדו ובזכות
אבותינו ודלג על הקץ והוציאנו בעצמו
בבחינת אתגרותא דלעלא. שנהו בבחינת
לשון הקדש לבר קדם שבשלם על-ידי
לשון תרגום שהוא השלמות שמשלימין
אותו מלמטה בזה העולם, רק הוא
יתברך בעצמו השלים הלשון הקדש
בהארה נפלאה מלמעלה וגלה לעין כל
שהוא יתברך ברא עולמו בבור והוא
מושל גם עתה בבורו ונותן כח לצדיקים
לשנות הטבע פרצונו. ועל-ידי זה הוציאם
ממצרים באותות נוראות וכב"ל. אבל
אף-על-פי שהאיר עלינו אז הארה נפלאה
ועצומה מאד, אף-על-פי-כן עדין אין זה
תכלית השלמות מחמת שהיה רק
בבחינת אתגרותא דלעלא ולא היה עדין
בבחינת שלמות הנשלם מלמטה על דינו
שהוא בבחינת שלמות לשון הקדש על-ידי
לשון תרגום וכב"ל. ועל-כן לא היתה
ההארה רק לפי שעה ביום הראשון.
ואחר כך תקר נסתלק ואז תקר ביום שני

תרגום, כי תורה שבכתב היא בבחינת
לשון הקדש, כי כל התורה, גביאים,
כתובים הם בלשון הקדש ותורה שבעל
פה הוא בבחינת לשון תרגום שהוא
בחינת עץ הדעת טוב ורע, בחינת גנה,
שהו בחינת ששה סדרי משנה, שהם
בחינת כשר ופסול, טמא וטהור, אסור
ומותר, הינו בחינת טוב ורע פמוכא. הינו
שעל-ידי בחינת ששה סדרי משנה שהם
כלל תורה שבעל פה מבשרין הטוב
מהרע, דהינו שבבשרין הכשר מהפסול,
הטמא מהטהור וכו' שנהו בחינת ברור
עץ הדעת טוב ורע, בחינת ברור לשון
תרגום שעל-ידי זה עקר שלמות לשון
הקדש כב"ל. ועל-כן עקר התורה שבעל
פה נכתבה בלשון תרגום שהוא הנמצא
שסדרו רבותינו ז"ל בלשון תרגום ששם
עקר ברור כל דיני התורה כשר ופסול
וכו. וגם התורה שבכתב בעצמה כלולה
מלשון הקדש ותרגום, כמו שאמרו
רבותינו ז"ל: מנין לתרגום מן התורה וכו',
כי כלל התורה הוא בבחינת דבור הקדוש
של ה' יתברך שבו ברא העולם שהוא
לשון הקדש כב"ל. כי באוריתא ברא
קדשא בריך הוא עלמא, והתורה היא
מקומת את העולם. ועקר קיום העולם
על-ידי התורה הוא על-ידי בחינת
שלמות לשון הקדש על-ידי לשון תרגום,
דהינו על-ידי שישראל עם קדוש נתנסין
ונצטרפין בזה העולם הבחירה וכושין
את יצרם ומשברין תאותם ומתרחקים

לקוטי הלכות

הלכות תדש ד

יורה דעה

תננ

צריכין אנו לחזור ולהתחיל מתדש להשלים התקשה, דהינו הלשון הקדש על ידינו להשלים בחינת הלשון הקדש על ידי לשון תרגום כנ"ל שזהו עקר השלמות כנ"ל:

וזוהו בחינת העמר שעורים שאנו צריכין להקריב ביום שני של פסח, כי שעורים הוא בחינת הברור של לשון תרגום שהוא בחינת עין הרעת טוב ורע כנ"ל, כי שעורים הוא כלול ממאכל אדם ומאכל בהמה, כי שעורים מאכילין אותו לבהמות אבל גם מכררין אותו ועושין מונו מאכלי אדם, אבל חטים כל עקר אכילתו הוא רק מאכל אדם, כי חטים הוא בחינת לשון הקדש שהוא בחינת קדשת ישראל שנקראים אדם, אבל שעורים כלול משניהם מבחינת לשון הקדש שהוא בחינת אדם ומבחינת לשון השבעים אמות שהם בחינת בהמה, כי הוא מאכל אדם ומאכל בהמה, כי הוא בבחינת לשון תרגום שהוא כמצע בין לשון הקדש ובין לשונות העמים כנ"ל. ועל-כן על ידו עקר הברור שזהו עקר הבגן והשלמות של לשון הקדש בבחינת שלמות לשון הקדש על ידי לשון תרגום כנ"ל. ועל-כן צריכין להביא העמר משעורים דיקא וכנ"ל:

ג וזה שכתוב בתקונים ובהר שהעמר שעורים הוא בחינת מנחת קנאות שהוא בחינת הקרבן של הסוטה שהיה משעורים שבו היתה נבדקת אם מעלה

מעל באישה ואם היא מהורה וכו', וכמו שכתוב שם בזהר: ואיהו דריקו דאשת חיל וכו', ענין שם, הינו כנ"ל. כי מנחת שעורים הוא בחינת הברור והצרוף של בחינות לשון תרגום שישם עקר הבדיקה והנפיון והצרוף של תקון הברית שהוא בחינת לשון הקדש, כי הוא בבחינת גנה שלפעמים נכלל בתקשה ולפעמים להפך והכל כפי מעשה האדם שאם אינו זוכה חס ושלום אינו נכלל גנה בטמאה שזהו בחינת שנכלל לשון תרגום בלשונות העמים חס ושלום. אבל בשוזה או נכלל גנה בתקשה, דהינו שנכלל לשון תרגום בלשון הקדש. ואז עקר שלמות לשון הקדש על ידי זה דיקא כנ"ל. שזהו בחינת מנחת שעורים של הסוטה שהיא נבדקת בזה אם היא בבחינת אשת חיל, בחינת אשה וראת ה', בבחינת תקון הברית בבחינת שלמות לשון הקדש או להפך חס ושלום. וכן כלל ישראל צריכים להביא מנחת שעורים ביום שני של פסח שעל ידי זה הם מכררים בחינת תרגום ומשלימין את הלשון הקדש בבחינת שלמות לשון הקדש על ידי לשון תרגום וכנ"ל. ואז דיקא התר לאכל לחם תדש שהוא עקר האכילה, כי אז כשזוכין להשלים הלשון הקדש על ידי לשון תרגום אז מביאין הארה והתנוצצות לכל האותיות שיש בכל דבר שבו נברא כנ"ל. ואז כל אכילתו ושתיתו הוא רק מהתנוצצות האותיות שיש בהדבר כנ"ל

יורה דעה

שזוהו עקר קדושת אכילת ישראל. וכל זמן שאין משלמין ישראל מאכליהם בבחינה זאת אינו ראוי למאכלם על-פני אסורים לאכל תדוש עד שיקריבו העמר שעורים שעל-ידי זה נשלם מאכליהם בבחינה זאת שיהיו כל מאכליהם מהתנוצצות האותיות לבר וכנ"ל:

ד וזה בחינת אסור חמין בפסח, כי מחמת שבפסח בשעת יציאת מצרים היה רק בבחינת אתערותא דלעלא בבחינת לשון הקדוש הבא מלמעלה קדם שנשלם מלמטה על-ידי בחינת לשון תרגום כנ"ל, על-פני אז החמין אסור באסור חמור מאד בכל יראה וכל ימצא רק שצריכין לאכל מצוה כי איתא שחמין הוא בחינת עין הדעת טוב ורע, הינו כי אי אפשר לאכל חמין כי אם בשמכררין בחינת עין הדעת טוב ורע שזוהו בחינת שלמות לשון הקדוש על-ידי לשון תרגום כנ"ל. אבל בפסח שאז היה בבחינת אתערותא דלעלא בבחינת לשון הקדוש הבא מלמעלה ועדין לא בררנו את בחינת עין הדעת בחינת לשון תרגום כנ"ל, על-פני אז צריכין לברר ולהתרחק מהחמין בתכלית הרחוק, כי אז על-ידי החמין חס ושלום יתעוררו כל הרע של כל השבועים אמין ויינקו מהקדושה דרך החמין שהוא בחינת עין הדעת שדרד שם עולין ליגן מהקדושה כל זמן שאין מכררין בחינת עין הדעת בחינת תרגום כנ"ל, על-פני צריכין אז

לזהר מאד מחמין ולאכל רק מצוה ולכער החמין לגמרי, כי מצוה בחינת לשון הקדוש וחמין בחינת תרגום, כי מצוה בה"א בחינת חמם מוצאות הפה שהוא הדבור של לשון הקדוש שהוא עקר הדבור וחמין בחינת בהמה (כמוכא בהתורה שאלי את רבי יחי' בן חסמא - פסיקין ט) בחינת העדר הדבור כי לשונות העמים הם בחינת לשון עלגים ואינם בכלל דבור אדם. ועל-פני בפסח שאז עדין אין בנו כח לברר החמין שהוא בחינת עין הדעת כנ"ל. על-פני אז החמין נכלל בלשונות העמים שהם בחינת בהמה העדר הדבור. ועל-פני אסור החמין באסור חמור מאד, רק כל אכילתנו מצוה שהוא מחין גדולים מאד, דהינו בחינת לשון הקדוש בהארה נפלאה ועצומה הבאה מלמעלה וכנ"ל. אבל תקף ביום שני של פסח אנו מקריבין העמר שעורים ואז אנו מתחילין בתקון הנ"ל להשלים הלשון הקדוש מלמטה על-ידי בחינת לשון תרגום כנ"ל ואז מתחילין לספר ספירת העמר כדי לצאת מטמאה לטהרה ועל-ידי זה אנו מכררין הקדושה בהדרגה בכל יום ויום עד שאזכין בשביעי של פסח להקניע ולבטל טמאת מצרים לגמרי, כי אז היה עקר גמר מפלת מצרים בשעת קריעת ים-סוף ואז התר החמין אחר הפסח, כי אז בשעת קריעת ים-סוף נתגלה בחינת תקון הברית בחינת יוסף, בחינת הים ראה ויגם, שהוא בחינת שלמות לשון הקדוש על-ידי לשון תרגום

לקוטי הלכות

הלכות תדש ד

יורה דעה תנה

שְׂזָכָה יוֹסֵף לְוָה עַל־יְדֵי שְׁעֵמֶד בְּנִסְיוֹן וּכְמוֹכָא שָׁם בְּהַתּוֹרָה הַג' ל'. וְעַל־כֵּן אִין רְאִיתָה שְׂפָחָה עַל הַיָּם מַה שְׂלֵא רְאָה יַחְזָקָאֵל הַנְּבִיא, כְּמוֹ שְׂאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל. כִּי אִין הָיָה בְּחֵינָת בְּרוּר עֵין הַדַּעַת שְׂהוּא בְּחֵינָת מְטָה מְטָה שְׂבִתְחִלָּה הָיָה מִתְּהַפֵּךְ מִמְטָה לְנַחֵשׁ וּמִנַּחֵשׁ לְמְטָה וְעַכְשָׁו נִכְלָל כִּלּוּ כְּטוֹב גְּמוּר וְגִלְהָ הַתְּגִלוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יַתְבַּרְךָ בְּעוֹלָם עַל־יְדֵי שְׂבָקַע הַיָּם וְהַפִּיל אֶת מִצְרַיִם רַע הַכּוֹלָל בְּמִיּוֹם הַזֵּהוּנִים, וַיִּשְׂרָאֵל עָבְרוּ בְּתוֹךְ הַיָּם בַּיַּבֵּשָׁה וְאִין נִבְנַע בְּחֵינָת שְׂפָחָה בִּישָׂא וְאִין הָאִיר הָאָרֶץ מִקְבַּלַת הַתּוֹרָה, כִּי נִצְטוּוּ תַּקְף אַחַר כֵּךְ כְּפֹה דִּינִים וּמִשְׁפָּטִים, כְּמוֹ שְׂכְּתוּב: "שָׁם שָׁם לֹא חָק וּמִשְׁפָּט וְשָׁם גִּסְהוּ". וְאִין הָאִיר עֲלֵיהֶם בְּחֵינָת הַבְּרוּר שֶׁל שִׁשָּׁה סֻדְרֵי מִשְׁנֵה שְׂמֻכְרֵר כִּשְׂר וּפְסוּל וְכו', שְׂמֻכְנִיעַ שְׂפָחָה בִּישָׂא וְאִין נִכְלָל גַּם בְּחֵינָת הַשְּׂפָחָה בְּקַדְשָׁה כְּמוֹכֵן כֹּל זֹאת בְּתַקּוּנִים, עֵין שָׁם. וְעַל־כֵּן אִין רְאִיתָה שְׂפָחָה עַל הַיָּם וְכו', וּמַחְמַת שְׂאִין הָיָה בְּחֵינָת בְּרוּר עֵין הַדַּעַת טוֹב וְרַע שְׂהוּוּ בְּחֵינָת שְׂלָמוֹת לְשׁוֹן הַקִּדְשׁ עַל־יְדֵי לְשׁוֹן תְּרַגּוּם, עַל־כֵּן אַחַר שְׂבִיעֵי שֶׁל כְּסֵחַ הַתַּר הַחֻמָּץ, כִּי אַחַר הַבְּרוּר הַג' ל' נִכְלָל הַחֻמָּץ בְּקַדְשָׁה וְאִין עֶקֶר שְׂלָמוֹת הַקִּדְשָׁה עַל דִּין בְּבְחֵינָת שְׂלָמוֹת לְשׁוֹן הַקִּדְשׁ עַל־יְדֵי לְשׁוֹן תְּרַגּוּם וְכו' ל':

ה וְעֵין בְּהַתּוֹרָה 'תְּפִלָּה לְחֻבְקוֹק' הַג' ל' כְּסוּפֹה בְּהַשְׂמָטוֹת, מְבַאֵר שָׁם עַל פְּסוּק "עֲשֵׂי דְבָרוֹ לְשִׁמּוֹעַ קוֹל דְּבָרוֹ".

שְׂהַלְשׁוֹן הַקִּדְשׁ כְּשִׂבָּא מִלְּמַעְלָה עַדוֹן אִין לֹא שְׂלָמוֹת עַד שְׂמִשְׁלִימִין אוֹתוֹ מִלְּמַטָּה בְּבְחֵינָת שְׂלָמוֹת לְשׁוֹן הַקִּדְשׁ עַל־יְדֵי לְשׁוֹן תְּרַגּוּם וְזֶה סוּד כּוֹנֵנוֹת מִצּוֹת מִילָה וְכו', כִּי כָּל הַדְּבָרִים שְׂבָרָא ה' יַתְבַּרְךָ הַכֹּל צְרִיךְ תַּקּוּן וְכו', עֵין שָׁם כֹּל זֶה הַיִּטְב. וְכֹל זֶה הוּא בְּחֵינָת מַה שְׂבַאֲרֵנוּ כְּאִין בְּעֵינֵי פְּסַח וּסְפִירַת הָעֵמֶד שְׂבִפְסַח הוּא בְּחֵינָת אַתְעֲרוּתָא דְלַעֲלָא בְּחֵינָת הַלְשׁוֹן הַקִּדְשׁ הַבָּא מִלְּמַעְלָה רַק שְׂאִין בְּשִׂבְלֵי צִדָּה הַגְּאֵלָה נִמְשָׁךְ בְּחֵינָת הַלְשׁוֹן הַקִּדְשׁ מִלְּמַעְלָה בְּהָאָרֶץ נִפְלְאָה וְעֵצוּמָה כְּדִי שְׂיִכְלוּ לְגַאֵל, כִּי אִין בְּשַׁעַת יְצִיאַת מִצְרַיִם נִתְגַּלָּה שְׂה' יַתְבַּרְךָ בְּרָא אֶת הָעוֹלָם בְּהַתְּגַלּוֹת נִפְלָא וְנִרְאָה, וְהַתְּגַלּוֹת חַדִּישׁ הָעוֹלָם זֶה בְּחֵינָת שְׂלָמוֹת לְשׁוֹן הַקִּדְשׁ שְׂבִי נִבְרָא הָעוֹלָם וְכו' ל', אֲבָל אַף־עַל־פִּי כֵּן עַדוֹן לֹא גִשְׁלַם בְּחֵינָת הַלְשׁוֹן הַקִּדְשׁ מִלְּמַטָּה בְּבְחֵינָת שְׂלָמוֹת הַלְשׁוֹן הַקִּדְשׁ עַל־יְדֵי תְּרַגּוּם וְעַל־כֵּן אִין צְרִיכִין תַּקְף בְּיוֹם שְׂנֵי לְהַתְּחִיל בְּתַקּוּן זֶה עַל־יְדֵי הַתְּרַבַּת הָעֵמֶד שְׂעוּרִים וְכו' וְכו' ל'. וְאִין מִתְחִילִין לְסַפֵּר סְפִירַת הָעֵמֶד שְׂהוּא בְּחֵינָת שְׂאִין מִטְּהַרְרִין עֲצֻמְנוּ מִיּוֹם אֵל יוֹם בְּבְחֵינָת אַתְעֲרוּתָא דְלַתְתָּא וְעַל־כֵּן סוֹפְרִין אֵל הָעֵמֶד דִּיקָא כִּי עֵמֶר שְׂעוּרִים הוּא בְּחֵינָת לְשׁוֹן תְּרַגּוּם שְׂמִשְׁלִים אֶת הַלְשׁוֹן הַקִּדְשׁ כְּכֹל שְׂהוּא בְּחֵינָת הַשְׂלָמוֹת שְׂמִשְׁלִימִין אֶת הַקִּדְשָׁה בְּחֵינָת לְשׁוֹן הַקִּדְשׁ מִלְּמַטָּה כְּכֹל ל'. עַל־כֵּן סוֹפְרִין לְהָעֵמֶר אֶת הַיָּמִים, דְּהֵינּוּ סְפִירַת הָעֵמֶר

יורה דעה

ז וזה בחינת מעשה בלעם שה' יתברך הפליא חסדו עמנו ולא אבה לשמוע אל בלעם ויהפך ה' וכו', וה' יתברך מתפאר בהחסד הגדול הזה שעשה עמנו שהצילנו מבלעם הרשע, כמו שכתוב: "עמו וכו' נא מה יעזר גלדי כלק מלך מואב ומה ענה אתו בלעם וכו'". וזה בחינת פתיחת פי האתון שה' יתברך עשה אז גם כזה שפתח פי האתון והכל בשביל הצלת ישראל. כי שלמות לשון הקדש הוא בחינת רוח הקדש בחינת יהי נא פי שנים ברוחך אלי וכו', בחינת רוח הקדש אומרת כן, פמבאר שם היטב בהתורה הזאת הנ"ל. ואי אפשר לזכות לשלמות לשון הקדש לרוח הקדש כי אם מי שזוכה לתקון הברית שאז זוכה לשלמות לשון הקדש בתכלית השלמות בבחינת שלמות לשון הקדש על-ידי לשון תרגום, כי שלמות לשון הקדש שהוא רוח הקדש ותקון הברית הם תלויים זה בזה כמו שמבאר שם, עין שם. ועל-כן אי אפשר לזכות לנבואה, לרוח הקדש דרך הקדשה כי אם מי שזוכה לתקון הברית בתכלית השלמות ועל-כן משה רבנו שהוא ארון לכל הנביאים, כמו שכתוב: "ולא קם עוד נביא בישראל כמוה". על-כן היה קדוש בקדשת הברית בתכלית הקדשה והפרישות. כמו שכתוב: "ואתה פה עמד עמדי. וכן כל הנביאים של ישראל בלם היו קדושים וטהורים מאד בקדשת

שהוא בחינת אתערוהא דלתתא שאנו ממשכין עלינו הקדשה בכל יום על-ידי מצות ספירת העמר כדי לצאת ממצ"ט שערי ממצ"ט שערי קדשה לזכות להשלים בשלמות את הלשון הקדש למטה בחינת שלמות לשון הקדש על-ידי לשון תרגום שהוא בחינת השלמות שמשלמין את הלשון הקדש למטה כנ"ל:

ו ועל כן בשביעי של פסח שכבר ספרנו ששה ימים אז נמשכין מחין

גדולים (בחינת רשימו הגדולות דאבא, כמבאר בפניות)

הינו שאנו ממשכין עלינו קדשה גבה על דינו על-ידי בחינת אתערוהא דלתתא ועל-כן אז הוא קריעת ים-סוף ואז מכניעין המצרים שהם רע הפולל כנ"ל לגמרי, כי אז נשלם הלשון הקדש בבחינת שלמות לשון הקדש על-ידי לשון תרגום על-ידי שכבר ספרנו ששה ימים ספירת העמר, כי אז נתגלה בחינת תקון הברית, בחינת יוסף, בחינת יסוד, בחינת "הים ראה ויגם" - ויצא החוצה, על-כן אז תקף אחר שביעי של פסח התר הקמין, כי אי אפשר לאכל חמין כי אם על-ידי תקון בחינת עין הדעת טוב ורע שנתחמק על-ידי בחינת לשון תרגום כשזוכין לבררו ולהשלים בו את הלשון הקדש שזה זוכין בשביעי של פסח וכו' ל"ל ועין בהתורה 'תפלה לחבקוק' הנ"ל והבן הדברים היטב:

לקוטי הלכות

הלכות תדש ד

יורה דעה

תנו

הברית. רק מחמת שלא הגיעו לקדשת משה על-כן היתה נבואתם בבחינת אספקלריא שאינה מאירה רק משה וזה לתכלית שלמות הנבואה בחינת אספקלריא המאירה, כי אי אפשר לזכות לנבואה שהוא רוח הקדש בחינת שלמות לשון הקדש כי אם על-ידי תקון הברית כנ"ל. וכפי מה שזוכה לבחינת תקון הברית בן זוכה לנבואה ורוח הקדש כנ"ל. אבל את זה לעמת זה עשה אלקים שה' והבדד נתן פח הבחירה לאדם ועקר הבחירה הוא בבחינת עין הדעת טוב ורע שהוא בחינת נגה, בחינת לשון תרגום שהוא ממצע בין סטרא דקדושה שהוא לשון הקדש ובין סטרא דמסאבא שהם לשונות השבעים עממין. ושם בבחינת תרגום, בחינת עין הדעת, בחינת נגה, שם עקר הבחירה והמתקלא, ומי שרוצה לזכות לעלות את הקדושה ולזכות ללשון הקדש בשלמות שהוא בחינת רוח הקדש אי אפשר לו כי אם בשמתגבר את עצמו בגבורה גדולה לכבש את יצרו ולשבר את כל התאות והעקר לשבר תאות נאוף וכפי מה שמשבר תאותו בן מכרר הטוב שבעין הדעת טוב ורע הטוב שבתרגום וכו' ומשלים את הלשון הקדש בחינת רוח הקדש וכל מה שמשלים את הלשון הקדש יותר יש לו פח יותר על-ידי הדבור של לשון הקדש להכניע את הרע הכולל ולבטל תאוה הנ"ל. וכן חוזרת

חלילה עד שזוכה לשלמות לשון הקדש ולתקון הברית בשלמות וכו"ל:

כי שלמות לשון הקדש ותקון הברית תלויים זה בזה כנ"ל. וכבר מבאר אצלנו במקום אחר שכל הדברים התלויים זה בזה אין יודעים מהיכן ההתחלה, כמבאר, כי גם פאן אין יודעין מהיכן ההתחלה אך האמת היא שצריכין להתחיל משניהם ומאיה בחינה מהם שמתחילין תחלה הוא טוב מאחר שפגגו לשמים לזכות לסטרא דקדושה, דהינו שיש אחד שהתחלתו משכירת תאוה הנ"ל וכפי שכירתו תאוה זאת בן זוכה לשלמות לשון הקדש וכו' כנ"ל. ויש אחד שהתחלתו משלמות לשון הקדש, דהינו שמקדש דבורו בקדושה גדולה ועוסק לדבר הרבה דבורים קדושים שהם דבורי תורה ותפלה והתבודדות שזה עקר בחינת שלמות לשון הקדש, (כמבאר הפרוש בספר לקוטי צעות) וכל מה שמרבה יותר בתורה ותפלה, שהם בחינת שלמות לשון הקדש, על-ידי זה זוכה לשבר תאוה הנ"ל וכפי מה שזוכה לשבר תאוה הנ"ל. בן זוכה יותר לשלמות לשון הקדש וכן חוזרת חלילה כנ"ל עד שזוכה למה שזוכה לבחינת תקון הברית ושלמות לשון הקדש בתכלית השלמות ואז זוכה לרוח הקדש, כי רוח הקדש הוא בחינת לשון הקדש שמתלוי בתקון הברית וכו' כנ"ל. ועל-יכן אי אפשר לקבל רוח נבואה

יורה דעה

מלמעלה דרך הקדשה כי אם בשמתקן
 ונקבר בחינת עין הדעת טוב ורע שהוא
 בחינת תרגום שאז דיקא משלים את
 הקדשה בחינת לשון הקדש ומכניע את
 הרע הכולל לנגרי ואז מקבל הרוח
 נבואה דרך הקדשה בשלמות כמו משה
 רבנו וכל הנביאים כנ"ל. כי כל זמן שיש
 בו איזה אחיזה בהרע שבגין הדעת
 שבבחינת תרגום אינו יכול לקבל רוח
 הנבואה מהקדשה מחמת שעדן בחינת
 התדקוה בחינת עין הדעת וכו' מבלבל
 ומערב אצלו ואז בשידצה לעלות אל
 הקדשה לקבל רוח נבואה ותאחו בו הרע
 שבגין הדעת ויבלבל אותו בנבואת שקר
 וכו' וכמבאר מזה בכתבים, ואפלו אם
 הוא נקי מעברות רק שלא שבר התאנה
 בהתרבראווי אי אפשר לו לזכות לנבואת
 אמת בשלמות מחמת שעדן לא ברר
 כראוי בחינת עין הדעת בחינת תרגום
 שהוא עקר שלמות הקדשה ודרך שם
 עולין ונקללין בקדשה בבחינות לשון
 הקדש, בחינת רוח הקדש כנ"ל:

ח אב"ל הרשעים המכשפים שהם בלעם
 וחבריו הם אזלים בתר אפקא
 שהם עושין בהפך ממש, כי בלעם היה
 משקע ברע הכולל בתכלית הזקא, כמו
 שאמרו רבותינו ז"ל על פסוק "החספן
 חספנותי". שהיה עושה עם האתון מעשה
 אישות וכו' ואף-על-פי-כן רצה להמשיך
 על עצמו רוח מלמעלה בחינת רוח
 נבואה דרך התרגום שהוא עין הדעת

שהוא לשון ארמי שדרך שם היה עולה
 לינק מהקדשה בבחינת מן ארם נחמי
 בלק מלך מואב, מן ארם' דיקא, הינו
 על-ידי לשון ארמי לשון תרגום שדרך
 שם עולין הקלפות לינק מהקדשה
 בבחינת ארמי אובר אבי, פמבאר כל זה
 היטב בהתורה הנ"ל. כי ה' והקדש ברא
 את העולם רק בשביל הבחירה פידיע,
 על-כן נתן להבחירה כח גדול מאד מאד
 וכמו שהצדיקים יש להם כח לברר עין
 הדעת בחינת תרגום ולהשלים את
 הלשון הקדש ולהכניע על-ידי זה רע
 הכולל לנגרי ולזכות לרוח נבואה דרך
 הקדשה כנ"ל, כמו כן להפך נתן כח
 לבלעם וחבריו שאינם חפצים לשבר
 תאונתם לשבר ולהכניע הרע שבגין
 הדעת ולא די שלא שברו הרע שלהם
 ולא בררו עין הדעת בחינת תרגום אף
 גם התגבר בהם רשעותם כל כך עד
 שהתגברו בתקף הרע שלהם לינק
 מהקדשה לעלות דרך העין הדעת, דרך
 התרגום, לינק מהקדשה להמשיך בחינת
 הלשון הקדש, בחינת רוח נבואה
 למקומות שלהם להמשיך עליהם רוח
 נבואה דרך הטמאה, דרך הרע שבגין
 הדעת וכו' כנ"ל. וכל מה שהתגבר יותר
 בתקף זקמתו לא השפיל את עצמו נגד
 הקדשה, אדרבה, רצה להמשיך הקדשה
 חס ושלום למקומו להמשיך רוח נבואה
 למקומו הטמא, להגביר הרע הכולל על
 לשון הקדש להגביר חס ושלום ממשתלת

לקוטי הלכות

הלכות תדש ד

יורה דעה תנט

עמים שהם רע הכולל על ישראל חס ושלום שהם מרממים מפל לשון שהם בבחינת לשון הקדש, הפך הצדיקים שמקבירין התרגום בחינת עין הרעת ומשלימין את הקדשה ומכניעין רע הכולל לגמרי וזכין לרוח נבואה דרך הקדשה פנ"ל. והוא התגבר מהפך אל הפך לעלות דרך התרגום לינק מהקדשה ולהמשיך רוח נבואה בחינת לשון הקדש לעצמו דרך המאמה פנ"ל:

כי ה' יתברך נתן זה הכח להבחירה שיהיה כח להאדם להמשיך הרוח דלעלא פרוצו או דרך הקדשה או להפך חס ושלום והעקר הוא הדבור שבו ברא ה' יתברך את העולם ובו עקר ההנהגה והממשלה. ועל-כן דבור לשון מנהיג ומושל כמו דבר אחד לדור, כמובא בדברי אדוננו מורנו ורבנו ז"ל (בסיון ה) כי הצדיקים מושלים בדבורם, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, מחמת שהשלימו את הדבור לשון הקדש על-ידי לשון תרגום על-ידי שבררו עין הרעת בשלמות וכפ"ל. ובלעם רצה להמשיך הדבור בגלות אצלו למשל בדבורו פרוצו על-ידי שהתגבר בתקף ממאתו לעלות דרך התרגום, דרך עין הרעת לינק מהקדשה שהוא הדבור של לשון הקדש ולהמשיך הדבור לעצמו שבו ברא ה' יתברך את העולם ומסר את הדבור לבני אדם שיהיה להם כח בדבורם לשלט פרוצו, כי עקר

תק

הממשלה של כל אחד כפי בחינתו הוא על-ידי הדבור שממשיך מלשון הקדש שהוא שרש הדבור שהוא חיות כל העולם, כי בו ברא את העולם ובו מקום את העולם פידוע. ועל-כן באמת היה לו לבלעם מממשלה וכח גדול בדבורו שהמשיך לעצמו דרך המאמה, כמו שכתוב: כי ידעתי את אשר תברך מברך ואשר תאור ויאר. והכל בכח הדבור שמשיך לעצמו פנ"ל וכמו שפרש רש"י שנטלו עצה ממודון ואמרו על משה, אין כחו אלא בפה אף אנו נבוא עליהם באדם שפחו בפה וכו'. כי משה זכה לדבור של לשון הקדש דרך הקדשה על-ידי ששבר ובטל הרע שבבעין הרעת לגמרי ובלעם להפך ממש וכפ"ל. ועל-כן סברו בלק ובלעם שגם על ישראל שהם עקר בחינת לשון הקדש פנ"ל ויכלו להתגבר חס ושלום. ובאמת היו ישראל אז בסכנה גדולה פידוע אכל השם יתברך חמל על עמו ובגפלאותיו הנוראות סבב לטובת ישראל ועשה נסים ונפלאות גדולות להוציא בלעו מפיו פרוצו ובחירתו בעצמו, כי עקר כחו היה מחמת שלא הניח את מחשבתו להכניע את עצמו ולכפול את עצמו נגד הקדשה, אדרבא, כל מה שיצד אל המאמה יותר רצה להמשיך בתקף מחשבתו הרעה לשם את הרוח הנבואה יותר ויותר והיה לו כח לזה מחמת גדל הכח שנתן ה' יתברך להבחירה וכפ"ל

(ומבבארי בדברי אבינו מרננו ורננו ויל עיל הכח שיש להחשיבה, עין שם):

ידי זה היה עקר מפלתו ונטל ממנו
 ממשלת הדבור והכרח לדרבן פרצון ה'
 יתברך ולהפך הקללה לברכה, כי כל כחו
 היה שהמשיך הדבור לתקוף הסטרא
 אחרא והטמאה ולא רצה להשיב הדבור
 למקומו לקדשותו ומחמת כח הבחירה
 היה לו כח לזה פנ"ל, אבל מאחר שהוא
 בעצמו הניח כל כחו וזוהו וחייתו לתוך
 האתון שתינו עושה עמה מעשה אישות
 דכל חילא דשיפא גופא וכו', במבאר
 בזהר הקדוש, שכל הכחות שבכל איברי
 האדם נמשכין לתוך טפת הזרע, על-כן
 הוא בתקוף טמאתו שלא רצה להניח
 להשיב הדבור הקדוש למקומו למעלה
 רק המשיך אותו בכל פעם למטה למטה
 למקום טמאתו ככה בחירתו פנ"ל, אבל
 מאחר שהוא בעצמו הניח כל בחותיו
 וחייתו לתוך האתון פנ"ל, על-כן עשה ה'
 יתברך עמו כדון וכמשפט כראוי לרשע
 רע כמותו וסבב בנפלאותיו שיתנה נמשך
 הדבור שלו שמשך למטה לתכלית
 הטמאה שהוא תאות נאוף שיתנה נמשך
 להאתון בעצמו שהאתון בעצמו ידבר כי
 כך ראוי לו, כי הוא בעצמו המשיך לה
 כח הדבור שלו על-ידי שקא עליו ומשך
 כל בחותיו לשם פנ"ל, צדיק ה' וישר
 משפטו שלא בטל כח הבחירה ואף-על-
 פי-כן לקח ממנו כח הדבור בבחירתו
 בעצמו, כי הוא בבחירתו משך כחו לשם
 שעל-ידי זה נמשך לה כח הדבור כדון.
 ועל-כן פתח ה' פי האתון והוכיחתי ולא

כי ישראל עם קדוש כל מי שמרגיש
 בעצמו שאינו קדוש כראוי הוא
 מכניע ומכטל את עצמו נגד ה' יתברך
 ואינו רוצה לילך בגדולות ונפלאות ממנו
 להמשיך על עצמו רוח נבואה בחינת רוח
 הקדוש, כי יודע שרחוק מזה, ואם רצה
 להמשיך על עצמו בחינת מראות
 וחזיונות יוכל לקלקל יותר ויותר כאשר
 נכשלו כזה רבים מאד רק הוא הולך
 בתמימות ומבקש מהשם יתברך שיערו
 לצאת מפחיתותו ויוכח לקדוש את עצמו
 כראוי ואז אם יזכה ויזהר ראוי לזה לקבל
 רוח הקדוש דרך הקדשה ה' הטוב יעשה
 עמו כרצונו, אבל בלעם ותלמידיו הם
 להפך פנ"ל שמשקעים בכל הטמאות
 ומתנגדים להמשיך על עצמם דרך
 הטמאה את הרוח ודלעלא שיש כח
 להאדם הפעל בחירה להמשיכו לעצמו
 כרצונו כפי בחירתו לטוב או להפך פנ"ל
 וכמוכן מזה בהתורה 'קרוב עלי מרעים'
 (סוף ל), על פסוק "נהה בך לקחתי וברך
 וכו'", עין שם, וה' יתברך כל זמן שחפץ
 בקיום העולם אינו רוצה לטמא כח
 הבחירה שבשביב זה נברא כל העולם רק
 בתחבולותיו הנפלאות לקח והוציא ממנו
 הדבור על-ידי בחירתו בעצמו, וזה בחינת
 פתיחת פי האתון שה' יתברך עשה גם
 כזה שפתח פי האתון שדברה עמו
 והוכיחתי ולא יכל לעמוד בתוכחתה ועל-

לקוטי הלכות

הלכות תדש ד

יורה דעה תסא

וכל לעמוד בתוכחתה ועל ידי זה היה עקר מפלתו, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, גנות גדול הוא לו הוא הולך להרג אמה שלמה בדבורו ונגנר האתון אינו יכול לעמוד, כי גודאי עתה אינו יכול לעמוד עוד, מאחר שפבר סבב ה' יתברך שיהיה גמ'שך הדבור שלו להאתון על ידי מעשיו ובחירתו בעצמו כנ"ל. על פני שוב אין לו ממשלה בדבור כי אף על פי שהדבור עתה במקום נמוך ומזהם מאד אצל האתון. אף על פי כן מאחר שהאתון אינו בעל בחירה בקל יכול ה' יתברך להוציא הדבור משם ולהעלותו לשרשו, כי עקר מה שנקשה בעיניו יתברך לשבר פח הבחירה שיש לה פח גדול כנ"ל. ומחמת זה היו ישראל בסכנה גדולה וכנ"ל, כי ה' יתברך הפך מושפט ואינו רוצה לבטל פח הבחירה שבשביביל זה ברא כל העולם וכנ"ל וכמוכא [ובשביביל זה סיבב ה' יתברך שפיעה בעצמו יתעצה להוציא את ישראל ממצרים, וכן מצוינו בכמה ענינים. ואין פאן מקום להאריך בזה] אבל עתה שה' יתברך לקח ממנו הדבור ומסרו להאתון פדין וכמשפט כנ"ל ופתח פי האתון, כבר אבד פח הדבור בבחירתו בעצמו ועל פני לא היה לו פח כנגד ישראל, אדרבא, הכרח לדבר פרצון ה' יתברך. והיה הדבור פרסן בפיו, כמו שפרש רש"י על פסוק, שוב אל בלק וכה תדבר. והכרח להפך התללה לברכה וכנ"ל. כי כבר נלקח פח ממשלת הדבור

ממנו על ידי שנמסר להאתון פדין על ידי בחירתו בעצמו כנ"ל. ומשם בררו ה' יתברך בקל מאחר שאינו בעל בחירה ואו חור ממשלת הדבור לה' יתברך והיה מכרח לדבר פרצון ה' יתברך לברך את ישראל כנ"ל:

ט וכלל הדברים היוצא מזה למעשה ולעצות שצריך האדם לידע שהוא בעל בחירה והבחירה יש לה פח גדול מאד מאד פמבאר לעיל. ובגדאי מדה טובה מרבה מההפך ואם פן ילמוד אדם קל וחמר מהם, ומה בלעם שהיה רשע וטמא כל כך והיה רחוק מהקדשה מלשון הקדש בתכלית, אף על פי כן על ידי פח בחירתו החזקה היה לו פח לעלות דרך התרגום להמשיך הלשון הקדש בחינת רוח הקדש אליו להשיג מראות הנבואה בתוך טמאתו כמו משה רבנו בקדשה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, בישראל לא קם נביא פמושה, אבל באמות העולם קם ומנו בלעם. וכל זה מחמת שהבחירה של האדם יש לה פח גדול ויש פח בהאדם להגביר מחשבתו בתקף גדול כל כך עד שיוכל להמשיך לעצמו כל מה שירצה רק שתהיה המחשבה תקיפה ותוקה מאד מאד בפנימיות וחיצוניות וכו'. וכמבאר מזה בדברי אדונינו מורנו ורבנו ז"ל ובמקום אחר. מפל שפן וכל שפן קל וחמר פן פנו של קל וחמר, כשאחד מישראל רוצה

100

להקשיך לעצמו הקדשה בחינת לשון
הקדש במקומו אשר הוא שם וכגורו
לשמים אולי יזכה עלידי זה לשוב ולחזר
לקדשתו שבודאי יש לו כח לזה תמיד
בכל עת ובכל שעה אפלו אם הוא כמו
שהוא שגפול בעונותיו למקומות מוגנים
מאד רחמנא לצלן פאשר שכח עבשו
בדורות אלו בעונותינו הרבים. ואפלו אם
עדון נלכד כמה שגלכד חס ושלום.
אף-על-פי-כן יש כח בבחירתו שיהזק את
עצמו גם במקומו הנמוך וכו' באשר הוא
שם להקשיך לעצמו בחינת שלמות לשון
הקדש, דהינו שאף-על-פי שהאדם הוא
כמו שהוא חס ושלום אף-על-פי-כן אם
יהיה חזק בדעתו תמיד לדבר דבורי
תורה ותפלה והתבודדות וכו' שכל זה
הוא בחינת שלמות לשון הקדש וכגורו
כדי שיוזכה עלידי זה להכניע ולשבר
הרע שלו כדי שישוב לה' ותברך בודאי
טוב לו כי בודאי לא יהיה נאכד שום
דבור בעלמא וברכות הימים ירחם עליו
ה' ותברך ותתקצו כל הדבורים דקדשה
שהוציא מפיו שהם בחינת לשון הקדש.
ועל-ידי זה יכניע ויכפל רע הפולל והעקר
שיהיה חזק בזה מאד מאד ימים ושנים
אף אם יעבר עליו מה, כי הבחירה
חפשית לעולם ועקר הכח עלידי הדבור,
בחינת "גבורי כח עשי דבור", כי צריכין
לדעת שאף-על-פי שנאמר בהתורה ה"ל"
ששלמות לשון הקדש ותקון הברית
תלויים זה בזה שמי שפוגם בברית אינו

זוכה לשלמות לשון הקדש. ואם כן
ישתומם כל אדם כי לפי זה נפל פתא
בבדיא ומה הזעילו חכמים בתקנתם מה
שגלה לנו עצה להכניע רע הפולל על-ידי
שלמות לשון הקדש הלא הא ביהא תליא
ומי שעדין לא יצא מרע הפולל אינו זוכה
לשלמות לשון הקדש ואם כן מאין יבא
עורו? אך באמת ישרים דרכי ה' וצדיקים
ילכו כם וכו'. כי בודאי לזכות לתכלית
השלמות אי אפשר כי אם בשזוכה
לשניהם לשלמות לשון הקדש ותקון
הברית ששניהם תלויים זה בזה אבל כל
זמן שאין זוכין לזה עדון צריך האדם
להתחיל במקום שיתחיל ומאזיה בחינה
שיתחיל באזיה נקדה טובה בעלמא טוב
לנפשו ונשמתו, כי בודאי אין שום דבור
דקדשה נאכד, ואפלו אם הוא כמו שהוא
יש לו כח להתגבר בבחירתו לדבר
דבורים קדושים שהם בחינת שלמות
לשון הקדש ואם ירבה בדבורים קדושים
של תורה ותפלה והתבודדות סוף כל
סוף יתקצו ויעזרו לו בעלמא דין
ובעלמא דאתי. וכן אין שום נקדה של
כבישת יצרו נאכד שאף-על-פי שלא זכה
עדון לתקון הברית בשלמות אף-על-פי-כן
כל מה שזוכה לפעמים להתגבר על יצרו
והשתדל למשך עצמו מן הרע אינו נאכד
בכל אפלו אם לא עלתה בידו פראוי כמו
שמבאר בדברי רבנו ז"ל על פסוק "בשוא
גליו אתה תשבחם". ובכל זה אי אפשר
לכאר בכתב הכל רק כל אחד הרוצה

לקוטי הלכות

הלכות חדש ד

יורה דעה תסג

באמת ולכלי להמעות את עצמו יבין דברים הרבה מדברינו אלה:

י וזה, "קחו עמכם דברים ושבו אל ה'".
'עמכם' דיקא במקום אשר אתם שם אפלו במקומות נמוכים ומגשמים מאוד, אף-על-פי-כן קחו עמכם דיקא דברים, ועל-ידי זה תשובו אל ה', כי כל זמן שיהיה עמכם דברים בודאי יש לכם תקנה תמיד לשוב אל ה'. וכמו שכתוב במדרש על פסוק זה, איני מבקש מכם אלא דברים. וכמוכא בדברי אדוננו מורנו ורבונו ז"ל על פסוק "מדי דברי בו זכור אזכרנו וכו'" (בסיון ע"ה), ענין שם. כי בלעם וחבריו התגברו בתקף רשעותם להמשיך הדבור דקנשה אליהם בנלות להגביר הרע על הטוב חס ושלום וכנ"ל. והיה לו פח לזה מצד חזק הבחירה וכנ"ל. לולי ה' היה בעזרנו ומחמת שפונתו היה להרע בודאי והיה אחריתו להכרית, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, אכל איש הישראלי שפונתו לטובה שמתגבר בעמק נפילתו חס ושלום לדבר אף-על-פי-כן דבורים קדושים בחינת לשון הקדש ובודאי יש לו פח לזה תמיד כנ"ל. ומאחר שפונתו לטובה כדי לזכות לשוב אל ה' בודאי יש לה' יתברך נחת רוח מזה ולא יהיה נאכד שום דבור וסוף כל סוף ישוב לה' יתברך וכנ"ל. וזה עקר בחינת שלמות לשון הקדש על-ידי לשון תרגום, כי מאחר שהוא במקום שהוא שעדנו יש בו אחיזת הרע ואף-על-פי-כן הוא מדבר דבורים

קדושים וכונתו לטובה והו עקר בחינת תרגום בחינת עין הרעת טוב ורע, ומאחר שפנימיות פונתו לטובה בשביל לשוב לה' יתברך ולעשות נחת רוח לפניו אזי הצדיק שפבר וכה לחלילית שלמות לשון הקדוש הוא מעלה ומברר דבוריו הקדושים שהם בבחינת תרגום כנ"ל ומשלים בו את הלשון הקדש בבחינת שלמות לשון הקדש על-ידי לשון תרגום. וזהו, "שוכה ישאל עד ה' אלוקיך כי כשלת בעונך", שהעונות והיה נחשבין לשגגות כמו שאמרו רבותינו ז"ל. וזהו, "קחו עמכם דברים", הינו כנ"ל. שאפלו במקומכם אשר אתם שם תדברו דבורים קדושים שהיו בחינת תרגום כנ"ל, שהוא בחינת שגגות, כמבאר בהתורה הנ"ל על פסוק "תפלה לתבקוק על שגונות" שפרש רש"י 'בתרגומו', ענין שם. ומאחר שעל-ידי הדבורים קדושים שמדברין במקום אשר הוא שם נתהפכין העונות לשגגות אחר כך בקל מעלין אותן לטוב גמור בכח הצדיק הגמור כנ"ל. וזהו, אמרו אליו כל תשא עון וקח טוב, שאחר כך מבקשין שה' יתברך ישא ויסלח לנו כל העון לגמרי. בבחינות כל תשא עון שפרש רש"י שפרשו כמו כל עון תשא, הינו שכל העון ישא ומחל לגמרי כנ"ל. וזהו, וקח טוב, שיתהפך לטוב גמור וכנ"ל:

הלכות חדש הלכה ה בהלכות
שלוח תנן הלכה ה אות מו:

הלכות ערלה

הלכה א

"שֶׁלֶשׁ שָׁנִים יִהְיֶה לָכֶם עֲרָלִים וּבִשְׁנֵה הָרְבִיעִית יִהְיֶה כֹּל פְּרִי קֹדֶשׁ הַלְלוּלִים" וכו' (ויקרא י"ג, כ"ג:)

על פי מה שמבאר רבנו גרו יאיר (פסוקי) שרע הכולל דהינו רע לנמרי הם לשונות השבעים עממין וישון תרגום הוא בחינת גנה שהוא בחינת עץ הדעת טוב ורע שהוא ממצע בין טוב לרע וכו':

והנה רע הכולל דהינו רע לנמרי הם בחינת השלש קלפות הממאות והם בחינת שלש שני ערלה ועל-כן נקראים בשם ערלה דהינו בחינת פגם הברית שהוא נקרא ערל כי הרע הכולל הוא פגם הברית במבאר שם. ועל-כן השנה הרביעית מצוים להעלות הפרות לירושלים לאכלם שם דקא. כי עקר תקון אכילת ישראל הוא על-ידי שלמות לשון הקדש כמו שמבאר שם שפשוטה לשלמות לשון הקדש אזי יכול לאכל בתקונו וכו' ענין שם ועל-כן שלש שני ערלה אסור לאכל הפרות לנמרי כי הם בחינת רע הכולל שהם בחינת לשונות העמים הפך לשון הקדש אכל השנה הרביעית שהוא נגד הקלפה הרביעית שהוא גנה שהוא מערב טוב ורע בחינת תרגום אזי יש תקון להפרות על-ידי

שמעלין לירושלים עיר הקדש שהוא בחינת שלמות לשון הקדש. כי ירושלים היא בחינת מלכות, כמו שכתוב (ישעיה כ"ג): "מלך ה' בירושלים", ומלכות פה הינו בחינת הדבור של לשון הקדש ועל-כן מעלין פרות רבעי לירושלים כדי שיהיה נכלל בחינת התרגום בלשון הקדש דהינו הפרות של שנה הרביעית שהם בחינת תרגום פנ"ל הם עולין ונכללין בירושלים עיר הקדש שהוא בחינת שלמות לשון הקדש פנ"ל. והוה בחינת "ישלח ענודך מקדש ומציון יסעודך" שפרש רבנו גרו יאיר (ע"ש) על תקון הפעדה על-ידי שלמות לשון הקדש ענין שם. והוה ומציון. מציון דקא כי על-ידי ציון וירושלים הוא תקון הפעדה כי הם בחינת שלמות לשון הקדש פנ"ל אכל כשאינו מעלין אותן לירושלים אסור לאכלם כי יוכל להתגבר הרע הנ"ל שהם בחינת שלש שני ערלה וינגק מן הקדשה על-ידי הפרות רבעי שהם בבחינת תרגום פנ"ל. כי עקר ניקת הרע הנ"ל מן הקדשה הוא על-ידי לשון תרגום במבאר שם ענין שם. על-כן אסור לאכלו כך רק להעלותו לירושלים פנ"ל. ואזי על-ידי קדשת ירושלים נגנע הרע שבהם דהינו בחינת הרע שבתרגום והטוב עולה ונכלל בלשון הקדש כמו שמבאר שם. והוה בחינת ובשנה הרביעית יתיה כל פרוי קדש הלוילים לה קדש דיקא שיהיה הפרות נכללין בקדש דהינו שלמות לשון הקדש פנ"ל. והוה קדש

לקוטי הלכות

הלכות ערלה ב

יורה דעה תסה

א על פי מה שכתב רבנו ז"ל על פסוק
"באר חפרוה שרים וכו'", ענין שם

היטב. (בלקוטי התנאים סימן עכ). והכלל שעקר
התחיה שיהיה לעתיד יהיה רק להשפלות
שהשפלות של כל אחד הוא יהיה נחיה
ויקום בתחיה פי עקר החיים נצחיים של
לעתיד יהיה רק להשפלות של כל אחד
ואחד ענין שם היטב וחיים נצחיים הנ"ל
זוכין על-ידי בוששה שהוא בחינת תשובה
שזוכין לאות הבוששה על-ידי באורי
התורה שזוכין על-ידי התנוצצות המחין
שמתנוצצים על-ידי הסתכלות שמסתכל
בו הצדיק האמת בשזוכין לראות את
עצמו עמו ענין שם כל זאת היטב.
וכשזוכין לבוששה או מתבלישין אפלו
להושיט האכל לפיו כי מאן דאכיל דלאו
דילה בהית לאסתכלי באפה וכו'. ועל-
ידי הבוששה זוכין לתשובה שהוא בחינת
חיים נצחיים ועקר החיים נצחיים הוא רק
להשפלות שהשפלות נחיה וזוכין
לשפלות של משה וכו' וכו'. ענין שם
היטב היטב:

ב ויש לזקוק בדברי רבנו ז"ל במאמר
הנ"ל. מפני מה תפס דיקא ענין
האכילה שעל-ידי הבוששה מתבלישין
בעצמן אפלו להושיט המאכל לפיו כנ"ל
מה ענין אכילה דיקא לבוששה הנ"ל. כי
באמת כל דברי רבנו ז"ל הם פלם דברי
אלקים חיים ונאמרו בדקדוק גדול מאד.
ויש ריון עלאין פמה וכמה פרושים בכל
מאמר ומאמר ובפרט בענין קשור

הלולים הינו בחינת לשון הקדש שהוא
הלולים לה':

ואם אינו יכול להעלות הפרות או
מחללים על הפסח כי איתא
בדברי רבנו גרו יאיר (בסימן סח) שכל
הנפשות שרשם בעשירות ועל-פן הכל
תאבין אל המזון ענין שם ועל-פן על-ידי
המזון קונין כל הדברים שבעולם והמזון
חשוב מן הכל כמו שכתוב והפסח יענה
את הכל כי כל הדברים יש בהם נפשות
פדויע וכל הנפשות תאבין אל המזון
שהוא שרשם כנ"ל ועל-פן תכף בשרואין
המזון נכספין אליו ותאבין לו ועל-פן
על-ידי המזון קונין תכף כל הדברים
שבעולם בלי שום מרח. כי הכל נכספין
אל המזון כנ"ל. ועל-פן יכולין לחלל
פרות רבעי ומועשר שני על הפסח כי
הפסח שהוא שרש הנפשות יש לו כח
לחלל ולהחליף עליו הפרות דהינו
שיוצאין מהם הנפשות והחיית שבהם
ונכלל בהפסח. מאחר שהוא שרש
הנפשות כנ"ל ונעשה הוא תמורת הפרות
ממש. ועל-פן צריך לחלל על המעות
דיקא דהינו מטבע שיש בו צורה וכמובן
שם בדברי רבנו גרו יאיר שעקר המזון
הם המטבעות שהם קונין כל דבר והם
שרשי הנפשות כנ"ל:

הלכה ב

ענין ערלה ונמע רבעי

יורה דעה

הדברים. כי בכל דבור יש פונה שלמה ואין להארוד פזה פאן;

ג והענין כי עקר תקון האכילה שתהיה בקדושה הוא על-ידי הבושה

שהוא בחינת תשובה שעל ידה זוכין לחיים נצחיים דהיינו שהשפלות נחיה וזוכין לשפלות כי עקר התכלית הוא השפלות כי עקר התכלית הוא להפיר הבורא ותברך ואי אפשר לדעת אותו ותברך שזהו עקר החיים הנצחיים כי אם על-ידי השפלות ועל-פן לעתיד שיחיו חיים נצחיים ויפירו וידעו אותו ותברך שזהו עקר שעשוע עולם הפא על-פן עקר החיים הנצחיים יהיה רק להשפלות ככ"ל. כי אי אפשר להשיגו ותברך ולדעת אותו ותברך כי אם בפשוטה להיות בבחינת אין ממש בתכלית השפלות באמת. והנה כשהאדם אוכל על-ידי האכילה נתגדל החכר והישות וכשנתגדל ונתרבה החכר והישות אזי יכול חס ושלום להתעלם ולהתמטט אצלו בחינת האין שהוא בחינת שפלות. וזה שחששה התורה "פן תאכל ושבעת וכו' ורם לבבך ושכחת את ה' וכו'", כי על-ידי האכילה נתגדל החכר והישות שמזה יכול לבוא לידי גאון ורום לבב, שהוא בחינת ישות הפך בחינת אין ושפלות, ועל ידי הרום לבב יכול לשכוח אותו ותברך, כי אי אפשר לדעת ממנו ותברך כי אם על-ידי שפלות בחינת אין ככ"ל. והוא "פן תאכל ושבעת ורם לבבך ושכחת וכו'" ככ"ל.

ואכילה כזו זה בחינת עין הדעת טוב ורע שפנים בו אדם הראשון שנאמר בו ביום אכלך ממנו מות תמות. כי על-ידי אכילה כזו שעל ידה בא גסות ורום לבב שעל ידה שוכחין אותו ותברך ככ"ל. זה בחינת מיתה חס ושלום הפך חיים נצחיים. כי עקר החיים נצחיים של לעתיד הוא לדעת אותו ותברך שזה החיים הוא רק להשפלות ככ"ל. אכל על-ידי גסות אי אפשר לדעת ממנו ותברך שזהו בחינת מיתה מאחר שאין יודע מתי החיים ותברך. ועל-פן צרכין לאכל בקדושה באפן שעל-ידי האכילה יזכה לשפלות שזהו עקר החיים ככ"ל. ואכילה כזו הוא על-ידי בושה על-ידי שזוכין לבושה על-ידי התורה ככ"ל. שעל-ידי זה זוכין לאכל עם בושה כי מתבטאין אפלו להושיט הפואכל לפיו וכשאוכלין בבושה שהוא בחינת תשובה שעל ידה זוכין לחיים נצחיים בחינת שפלות נמצא שנמשך על-ידי אכילה זו בחינת שפלות יותר. וזה בחינת אכילת הצדיק, בחינת "צדיק אכל לשבע נפשו". כי באמת עקר האכילה הוא כשביל החיים כי עקר החיים של האדם הוא על-ידי האכילה. אכל כשאוכל כנשמיות בלי בושה שאני נתגדל החכר והישות ובא לגסות הרוח ושוכח אותו ותברך חס ושלום ככ"ל. אזי אדרבא הוא מת חס ושלום על-ידי אכילתו, בחינת "כי ביום אכלך ממנו מות תמות" ככ"ל. (כי עקר החיים הוא רק השפלות

לקוטי הלכות

הלכות ערלה ב

יורה דעה

תמו

קרויים מתים כי עקר החיים הוא רק לדעת אותו ותברך שזהו רק על-ידי שפלות כנ"ל ועל-כן עקר תקון האכילה דקדושה הוא על-ידי בוששה שהוא בחינת השוכה בחינת חיים נצחיים של עולם הבא בחינת שפלות וכשאוכל בבחינה זו בבחינת בוששה שמתבלש בעצמו להושיט המאכל לפיו אזי על-ידי אכילה כזו נתוסף לו חיים באמת בחינת חיים נצחיים שזהו עקר החיים דהינו בחינת שפלות כנ"ל. ועקר הבוששה שבה תלוי תקון האכילה דקדושה הוא פאה על-ידי באורי התורה שזוכין על-ידי התנוצצות המחין שמקבלין מהסתכלות של הצדיק כמבאר שם וזה בא על-ידי שמירת הברית וכו' ענין שם. וזהו בחינת פגם אכילת עין הדעת טוב ורע דהינו בחינת האכילה שאינה נמשכת מבאורי התורה שאים ממחין זכים וכו' כנ"ל. שעל-ידי אכילה כזו זוכין לחיים נצחיים וכו' על-ידי הבוששה וכו' כנ"ל. אבל בחינת אכילת עין הדעת טוב ורע הוא בחינת האכילה שנמשכים ממחין מבלבלים שאים מפגם הברית שעל-ידי זה נסתלק הבוששה פי פגם הברית היא פגם הבוששה, כי אין בשת אלא במקום עריון, וכשפוגם בברית הוא מסלק הבוששה מעל פניו והאכילה שהיא חס ושלום בבחינת אכילת עין הדעת טוב ורע הוא בחינה שאוכל בלי בוששה שזאת האכילה נמשכת ממחין

מבלבלים בחינת עין הדעת טוב ורע שהם הפך באורי התורה הנ"ל וכו' כנ"ל. ועל-כן נאמר באכילה זו "כי ביום אכלך ממנו וכו'", הפך חיים אמתיים חיים נצחיים כנ"ל:

ד וזה בחינת אסור ערלה, כי שלש שני ערלה הם מחמת פגם עין הדעת פידוע, ומוכא במדרש כי יגלה עפר מעיניך וכו' והלא בנדק ממתינים שלש שנים וכו' ואז בשלש שנים הראשונים שאז שורה הרע של עין הדעת אז אסור לגמרי לאכל מהפרות ועל-כן נקראים בשם ערלה וזה בחינת גסות החמור שבא על-ידי אכילה שאינה בקדושה בחינת אכילת עין הדעת כנ"ל. כי גסות הוא בחינת תוספת ורבו ויתרון כמו שכתוב ומשלם על יתר עושה נאווה וכמוכא בפרוש רש"י. כי גסות הוא בחינת רבוי הישות וזה בחינת ערלה שעל-ידי אכילה כזה נתרבה ונתוסף חמור על החמור עד שנעשה בבחינת ערל ממש כמו הערלה ממש שהוא תוספת על בשר קדש והיא חופפת על הברית קדש ואומתת אותו כמו בן ממש על-ידי אכילה כזו נתגדל חמור על חמור עד שנתערל ונאטם ממש על-ידי הגסות שהוא בחינת ישות ורבו ותוספת שעל-ידי זה שוכח אותו ותברך כנ"ל. ועל-כן אסור לנו לאכל הפרות בשלש שני ערלה כנ"ל עד השנה הרביעית שאז מתחיל להתגלות הטוב פידוע אזי מתרים לאכל הפרות. אבל

יורה דעה

בחינת זו זוכין על-ידי באורי התורה כ"ל שהם בחינת באר וכו' שזה גם כן בחינת סלע כ"ל. כי בלא חר כי זה תלוי בזה כ"ל כי שפלות בחינת אבן שתיה נמשך על-ידי באורי התורה שהם בחינת באר וסלע כ"ל. שעקר תקון האכילה בא משם בחינת משם חפר אכל לשון וחרפה הלכנה בחינת אכילה עם בושה שזה עקר תקון האכילה כ"ל. עין שם היטב במאמר הנ"ל ודו"ק היטב היטב:

ה וזה בחינת אכילת שבת שהיא יקרה מאד כי שבת הוא בחינת בושה ותשובה ועל-כן אז האכילה הוא בקדושה גדולה מאד וזוכין על ידה לחיים נצחיים של עולם הבא כ"ל. ועל-כן עקר ענג שבת הוא האכילה של שבת כי בשבת צריכין דיקא לאכל כי על-ידי אכילת שבת דיקא זוכין לחיים נצחיים כ"ל. כי שבת היא בחינת עולם הבא בחינת טועמיה חיים וכו' כמו שמבאר שם. ועל-ידי אכילת שבת נתוסף חיים בחינות חיים אמתיים חיים נצחיים של עולם הבא בחינות שפלות כ"ל. והבן היטב:

ברוך ה' לעולם אמן ואמן:

הלכה ג

על פי המאמר 'תקעו ג' בספר לקוטי הנגינא (בסיון ה) המתחיל: אף-על-פי שתוכחה הוא דבר גדול וכו' עין שם כל המאמר בלא מראשו לסופו:

עדן צריכים תקון כדי לבררם מבחינת אכילת עין הדעת לבחינת אכילה דקדושה שהוא על-ידי בושה שזוכין על ידה לשפלות וכו' כ"ל. ועל-כן צריכין להעלות הפרות לירושלים, וירושלים הוא בחינת יראה שלם בחינת ירא בשת כי יראה הוא בושה פדיוע. ועל-כן שם בירושלים שם צריכין להעלות הפרות בתחלת תקונם כי שם זוכין לאכלם בבחינת בושה שזהו עקר התקון שלהם ושם זוכין לבחינת שפלות כי שם בירושלים שם הבית המקדש ששם האבן שתיה שהיא הנקדה של העולם וזאת הנקדה הוא בחינת און שמשם נמשך הכל פדיוע ועל-כן נקדה זו הוא בבית המקדש שהוא בחינת מחין כמבאר במאמר הנ"ל. כי על-ידי המחין שהם בחינת באורי התורה על ידם זוכין לנקדה זו שהוא בחינת און כ"ל ועל-כן שם בבית המקדש וירושלים שם עקר תקון האכילה דקדושה שעקר תקונה על-ידי בושה כדי לזכות על-ידי האכילה שאוכלין שם לבחינת חיים נצחיים בחינת שפלות בחינת און שהוא בחינת האבן שתיה שמשם השתת העולם כ"ל. וזה בחינת "סלע ישבן ויתלונן משם חפר אכל", שפרש שם רבנו ז"ל במאמר הנ"ל פסוק זה לענין באורי התורה וכו' עין שם. וזהו סלע הוא בחינת האבן שתיה כמו שפרש רש"י שם כי בחינת האבן שתיה שהוא בחינת שפלות בחינת און

לקוטי הלכות

הלכות ערלה ג

יורה דעה תסמ

א וזה בחינת שלש שני ערלה. כי הם כנגד התלת מחין שהם שלש

מחצות פרוסות בפני תאות נאוף. פי כבאר שם שיש מזונא דגופא ומזונא דנשמתא. ועל ידי מזונא דגופא נחלש מזונא דנשמתא וכן להפך על ידי שמכניעין מזונא דגופא מתגבר מזונא דנשמתא שהוא בחינת ריח ולהמשיך מזונא דנשמתא הוא על ידי הקול המפסקה את הגן שעל דו גדלים כל הריחות שהם בחינת יראה בבחינת את קלף שמעתי בגן ואירא וכו', ועל ידי זה הקול דקא יבולים להוכיח פי אי אפשר להוכיח את ישראל פי אם מי שיכול להוכיח בבחינת התוכחה של משה שעל ידי תוכחתו אותם על עונותם על ידי זה הוסיף ונתן בהם ריח טוב בבחינת גרדי נתן ריחו וכו', ועל ידי הקול הנ"ל זכה לעורר כל הריחות טובות שהם מזונא דנשמתא ועל ידי זה דקא הוא יכול להוכיחם וכו', עין שם. ולכא לזה הקול הוא על ידי התפלה של הפעל כח שמתפלל תפלה בבחינת דין וכו' עין שם כל זה היטב. שעל ידי זה הוא מוציא כל החיות והדעת מן הקלפה כל מה שבלעה מן הקדשה בבחינת "חיל בלע וקאנו", ואף גם הוא מוציא עצמות חיותה ממש. וזהו בחינת גרים וכו'. ועל ידי זה נתגדל כבוד ה' וכו' וכו'. ועל ידי זה זוכין לקול הנ"ל. שהוא מזונא דנשמתא וכו' וזה בחינת מלחמת עוג מלך הבשן פמבאר

שם בסוף המאמר שכל ענין הנאמר במאמר הנ"ל. הוא בחינת מלחמת עוג וכו'. עין שם:

ב והנה עקר תקון מזונא דנשמתא שהוא הריח העקר על ידי תקון הדעת שהם תלת מחין שהם מחצות פרוסות בפני תאות נאוף פמבאר במאמר הנ"ל. שעקר הקלקול הוא בשהסטרטא אחרא מתגברת עד שיונקת מהדעת חס ושלום בחינת והנחש היה ערום שאז מתגבר תאות נאוף שפאה על ידי קלקול המוח שהוא מוציא פרוסה בפני זאת התאווה ואז צריכים התפלה בבחינת דין של הפעל כח וכו' וכו'. ואז דקא זוכין לקול הנ"ל. שעל דו גדלים כל הריחות שהוא מזונא דנשמתא אבל כשהדעת פגום ומתגבר חס ושלום תאות נאוף אזי בודאי אין זוכין למזונא דנשמתא ועקר פגם הדעת דהינו פגם תאות נאוף שהוא פגם מזונא דנשמתא הוא על ידי התגברות מזונא דגופא שעל דו נחלש מזונא דנשמתא פמבאר שם שעל ידי מזונא דגופא נחלש מזונא דנשמתא. וזה בחינת פגם אכילת עין הדעת טוב ורע שעל ידי שאכל אדם הראשון מעץ הדעת והתגבר מזונא דגופא על ידי זה נחלש מזונא דנשמתא ועל ידי זה ינקה הסטרטא אחרא מדעת דקדשה בחינת והנחש היה ערום ועל ידי זה נפל לתאות נאוף פמוכא שאדם הראשון פגם בתאות נאוף. וכל זה בא לו

ועל־ידי הטא אכילת עין הדעת דהינו
 מוונא דגנפא שעל־ידי זה נפגם הדעת עד
 שבא לתאות נאוף ונחלש מוונא
 דנשמטא כי הא בהא תליא כמובן שם
 במאמר הנ"ל. ועל־כן היה תקונו של
 אדם הראשון על־ידי הקול הנ"ל בבחינת
 "את לקח שמעתי בגן ואירא" הנאמר
 שם. כי אדם הראשון עשה תשובה על
 חטאו ועקר התשובה והתקון על חטא
 אדם הראשון שהוא פגם הנ"ל דהינו
 שהתגבר מוונא דגנפא על מוונא
 דנשמטא. ונחלש הדעת והתגבר תאות
 נאוף וכו' פנ"ל, העקר התקון על זה הוא
 על־ידי התפלה בבחינת דין של הבעל כח
 שאוי הסטרא אחרא רוצה לבלע גם זאת
 התפלה מחמת שהוא בבחינת דין. אבל
 מחמת שזאת התפלה בבחינת דין הוא
 מבעל כח גדול. על־כן זאת התפלה היא
 עומדת להסטרא אחרא בבית הבליעה
 שלו עד שמקרח להקיא ולהוציא כל
 החיות של הקדשה שבלע וכו' כמבאר
 שם היטב במאמר הנ"ל. וזה בחינת
 (בבא ש"ס) "ויתפרו עלה תאנה ויעשו להם
 חגרת". חגורת זה בחינת תפלה בבחינת
 דין בחינת חגור חרף על ירך גבור. הינו
 שצריכין לחגור את עצמו בכח גדול
 ובגבורה גדולה להתפלל תפלה בבחינת
 דין שהוא נקראת חרב, בחינת "רוזמות
 אל בגרונם וחרב פיפיות בדם", הינו
 תפלה בחינת דין שהוא בחינת חרב,
 בחינת דין. וזהו ויתפרו עלה תאנה וכו'

ודרשו רבותינו ז"ל בדרך שקלקלו בו
 נתקנו. כי עין שאכלו תאנה היה הינו
 פנ"ל. כי עקר הקלקול והפגם של אכילת
 עין הדעת הוא שעל־ידי זה נפלו לתאות
 נאוף שהוא מחין דקטנות והתגברו
 הדינים חס ושלום שמושם וניקת הסטרא
 אחרא פנ"ל על־כן צריך לתקן בדרך
 שנתקלקל. דהינו שיתגבר עצמו להתפלל
 תפלה בבחינת דין דיקא בכח גדול עד
 שזאת התפלה תעמד להסטרא אחרא
 בבית הבליעה שלו וכו' פנ"ל. וזהו ויתפרו
 עלה תאנה הינו שלקחו הדרך שקלקלו
 בו שהוא בחינת התגברות הדינים
 שהתגברו על־ידי עוונם. וזהו בחינת
 תאנה שהוא לשון דין בבחינת (שופטים ד')
 "כי תואנה הוא מבקש", שהוא לשון
 עלייה ודין. הינו שלקחו עלה תאנה
 שהוא הדרך שקלקלו בחינת דינים. ויעשו
 להם חגרת שחגרו עצמן בכח גדול
 והתפללו תפלה בבחינת דין של הבעל
 כח. בחינת חגור חרף על ירך הנאמר
 על התפלה כמובא במקום אחר. כי
 התפלה נקראת חגורה. כמו שכתוב (ישעיה
 א) "ויהי צדק אזור מתניו ואמונה אזור
 חלציו". אמונה זה בחינת תפלה כמו
 שמבאר במקום אחר. וזה בחינת (ש"ר
 השירים ו) "הידיאים נתנו ריח". ופרש רש"י
 שהם תאנים כמו שכתוב "הראני ה' שני
 ידיאי תאנים הידוד האחד טובות מאד
 והידוד האחד רעות מאד וכו'", ולעתיד
 שניהם יתנו ריח טוב וכו', הינו על־ידי

לקוטי הלכות

הלכות ערלה ג

יורה דעה תעא

התפלה בבחינת דין שהוא בחינת עלה האנה שמתקן חטא אדם הראשון בדבר שקלקלו בו פנ"ל. על-ידי זה זוכין לקול הנ"ל שעל-ידי זה גדלים כל הריחות טובות עד שזוכין לתוכחה של משה שעל-ידי זה גם המעשים הרעים נתתקנין ומעלין ריח טוב. בבחינת נרדי נתן ריחו וכו' פנ"ל במאמר הנ"ל. וזהו "הדודאים נתנו ריח" ששני הדודאי תאנים נותנים ריח טוב אפילו התאנים רעות כי נתתקנו על-ידי התפלה בבחינת דין של הפעל כח שהוא בחינת תקון חטא אדם הראשון בחינת ויתפרו עלה האנה ויעשו להם חגרת הנאמר לענין התקון שלהם כמו שאמרו רבותינו ז"ל בדבר שקלקלו בו נתתקנו וכו' פנ"ל. וזהו בחינת (שיר השירים ג) "התאנה חנטה פניה והגפנים נתנו ריח", כי על-ידי תקון התאנה הינו תקון חטא אדם הראשון על-ידי התפלה בבחינת דין של הפעל כח על-ידי זה זוכין לריח טוב שנומשך על-ידי הקול המשקה את הגן. שזהו בחינת את קלף שמעתי בגן ואירא, הנאמר באדם הראשון וכמבאר במאמר הנ"ל. וזהו התאנה חנטה פניה והגפנים וכו' נתנו ריח, כי הריח נמשך על-ידי תקון התאנה שהוא בחינת תקון חטא אדם הראשון בחינת ויתפרו עלה האנה וכו' פנ"ל:

ג וזה בחינת שלש שני ערלה שצריכין להמתין כשנוטעין עץ מאכל

שלש שנים מלאכל הפרות כי על-ידי זה שממתינין שלש שנים ואין אוכלין הפרות על-ידי זה מחלישין מזונא דגופא שזהו תקון פנים עין הדעת טוב ורע שהתגבר מזונא דגופא וכמובא במדרש ששלש שני ערלה שממתינין הוא תקון אכילת עין הדעת כמו שאמרו שם, מי יגלה עפר מעיניך אדם הראשון שאמה לא יכלת להמתין שעה אחת וכו' והרי בניד ממתינים שלש שנים, נמצא שבוה שממתינים שלש שני ערלה בזה מתקנים חטא אדם הראשון כי מחלישין מזונא דגופא פנ"ל. ועל-ידי זה נתגבר מזונא דנשמתא שהוא תקון הדעת שהם תלת מחין שהם שלש מחצות פרוכות בפני תאות נאוף וכו' פנ"ל. ועל-כן נקראים שלש שני ערלה כי ערלה הוא פנים הכרית, הינו שבאלו השלש שני ערלה מכניעין פנים הכרית על-ידי שממתינים אלו השלש שנים. ואין אוכלין הפרות ומכניעין מזונא דגופא שעל-ידי זה מתגבר מזונא דנשמתא שהוא תקון הדעת דהינו השלש מחין פנ"ל. ועל-כן שלש שני ערלה נוהגין בפרות העץ דיקא כי שם צריכין ביותר לתקן פנים חטא של אדם הראשון שהחטא היה במין העץ שאכל מעץ הדעת. על-כן עקר אחיות השני ערלה הם במין העץ ועל-כן במין העץ דיקא צריכין להמתין שלש שני ערלה לתקן על-ידי זה חטא אדם הראשון פנ"ל:

ר וזה בחינת נטע רבעי כמו שכתוב
 "ובשנה הרביעית יהיה כל פריז
 קדש הלולים לה". כי אחר השלש שני
 ערלה שאז שולטת הסמטרא אחרא על
 הפרות ואז אסור לאכל הפרות לנמרי
 כדי שלא יתגבר מזונא דגופא חס ושלום.
 ואחר אלו השלש שנים אי אפשר לאכל
 הפרות כי אם בשמטקנין אותם מפגם
 אחרת עין הדעת עד שיתקנה הפרות
 בבחינת מזונא דנשמתא שהוא בחינת
 ריח בחינת יראה שנמשך על ידי הקול
 שהוא בחינת הנגון שיתער לעתיד שהוא
 שיר פשוט כפול משלש מרבע שהוא
 עשרה מיני נגינה כמבאר שם היטב
 במאמר הנ"ל וזה געשה על ידי שמעלין
 הפרות בשנה הרביעית לירושלים ששם
 כל הריחות והיאותות בירושלים על שם
 היראה בחינת יראה שלם כמובא. ושם
 כל הריחות טובות. כי שם הר המזורה
 שנקרא על שם ריח הקמרת בירושלים
 הם עשר קדשות שהם בחינת עשרה מיני
 נגינה שהם כלל הקדשה. ועל-כן
 בירושלים אוכלין כל הקרבנות כי
 הקרבנות הם מכפרין ואז העונות
 נתהפכין לזביות ואזי כל העונות הם
 מעלין ריח טוב בבחינת נרדי נתן ריחו
 כנ"ל, וזה בחינת ריח נוח הנאמר בכל
 הקרבנות כי על ידי הקרבנות שמכפרין
 על ידי זה נמשך בחינת ריח טוב כי גם
 העונות מעלין עכשו ריח טוב על ידי
 הקרבנות שמכפרין כנ"ל. וזהו בחינת

אכילת הקרבנות בירושלים כי משאזכין
 לריח טוב על ידי הקרבנות שמכפרין אזי
 האכילה הוא בבחינת מזונא דנשמתא
 שהוא בחינת ריח כנ"ל. ועל-כן אוכלין
 אותם בירושלים ובבית המקדש כי שם
 הם כל הריחות והיאותות כנ"ל. ועל-כן
 שם האכילה היא בבחינת מזונא
 דנשמתא שהוא בחינת ריח כנ"ל. וזהו
 בחינת אכילת נטע רבעי בירושלים. כדי
 להעלות הפרות מבחינת שלש שני ערלה
 מבחינת מזונא דגופא שהוא בחינת
 אכילת עין הדעת טוב ורע שהחטא היה
 במין העין. ועל-כן צריכין בשנה הרביעית
 לברר הפרות מפגם זה. וזה געשה על ידי
 שמעלין אותן לירושלים ואוכלין אותם
 שם כי שם האכילה היא בבחינת מזונא
 דנשמתא שהוא בחינת ריח בחינת יראה
 כנ"ל. וזהו בשנה הרביעית יהיה כל פריז
 קדש הלולים לה. הינו שאז זכין לאכל
 הפרות בירושלים ששם גדלים כל
 הריחות על ידי הקול הנ"ל שהוא עשרה
 מיני נגינה שכלולים בירושלים ובבית
 המקדש ששם עוסקים הלויים בשרים
 ובקמרים. וזהו בחינת קדש הלולים לה.
 הלולים דיקא בחינת עשרה מיני נגינה.
 שהם בחינת עשרה הלולים, בחינת ^{(תהלים}
 (117) "הללו כל קדשו הללוהו בקרעו עזו
 וכו'", שהם עשרה הלולים שהם כנגד
 עשרה מיני נגינה. שנאמר בהם ספר
 תהלים שהיו בחינת הקול הנ"ל המשקה
 את הגן שעל ידו גדלים כל הריחות

לקוטי הלכות

הלכות ערלה ג

יורה דעה תענ

מזכות שעל ידי זה נתמקנין הפרות בשנה הרביעית ויוצאין ונתפדרין מבחינת ערלה מבחינת פגם עץ הדעת מבחינת מזונא ודגופא כי אוכלין אותם בירושלים ששם כל הריחות על ידי העשרה מיני נגינה שעל ידי זה האכילה קדש בבחינת מזונא ודגשמתא. וזהו "ובשנה הרביעית יהיה כל פרוי קדש הלולים לה", הלולים דיקא פנ"ל, וזה נעשה בשנה הרביעית דיקא כי אז על ידי שמעלין הפרות לירושלים מעוררין השיר פשוט כפול משלש מרבע שזוכין שיתעורר אז. על ידי שהמתינו שלש שני ערלה ובשנה הרביעית העלו הפרות לירושלים ששם כל הריחות והקראות הגדלים על ידי קול הנגון הנ"ל. שהוא שיר פשוט כפול משלש מרבע פנ"ל:

ה ועל פן ראש השנה לאילנות הוא בחדש שבט כי שבט הוא החדש העשתי עשרה ואז הואיל משה באר את התורה כמו שכתוב (דברים א) "ויהי בארבעים שנה בעשתי עשר חדש באחד לחודש הואיל משה באר את התורה וכו'". כי משה אמר אז תוכחה לישראל כמו שכתוב שם (שם) "אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל", ופרש רש"י שהם דברי תוכחה. כי הזכיר שם כל העונות של ישראל שהם במדבר בערבה וכו' וכשמשוה הוכיח את ישראל היה מעורר את הקול המשקה את הגן. שעל ידי זה כל העונות מעלין ריח טוב

שעל ידי זה דיקא יכולין להוכיח כי זה בחינת תוכחה של משה כמבאר שם במאמר הנ"ל. ועתה מה יפה אף נעים הסמיכות שנסמך התוכחה של משה למלחמת עוג מלך הבשן כמו שכתוב שם אלה הדברים וכו' אחרי הכתו את סיחון וכו' ואת עוג מלך הבשן וכו'. כי מלחמת עוג הוא על ידי הקול הנ"ל פנ"ל. שעל ידו דיקא יכולין להוכיח את ישראל בבחינת התוכחה של משה כמבאר שם היטב במאמר הנ"ל. שכל עניני מאמר הנ"ל כלול במלחמת עוג שהכניעו משה עין שם. ועל פן לא היה משה יכל להוכיח את ישראל עד שהכניע והרג את עוג שאז זכה לקול הנ"ל המשקה את הגן. שעל ידי זה דיקא יכולין להוכיח את ישראל ולהזכיר עונות

שלהם בחינת במדבר בערבה וכו'. כי על ידי הקול הנ"ל נתמקנין כל העונות ומעלין ריח טוב בבחינת "נרדי נתן ריחו" כמבאר במאמר הנ"ל. וזהו אלה הדברים אשר דבר משה וכו' במדבר וכו' הינו תוכחה אחרי הכתו וכו' ואת עוג מלך הבשן. כי על ידי זה דיקא היה יכל להוכיחם כי על ידי מלחמת עוג זכה לקול הנ"ל שעל ידי זה אפילו כל העונות מעלין ריח טוב פנ"ל שעל ידי זה דיקא יכולין להוכיח פנ"ל. וזהו ויהי וכו' בעשתי עשר חדש וכו' דהינו בשבט שהוא ראש השנה לאילנות כי מלחמת עוג דהינו להכניע הסמרא אחרא שניקה מהדעת

שָׁהוּ בְּחֵינֵת דִּינִים כִּי הַדִּינִים שֶׁהֵם אֲחִיזוֹת הַקְּלָפוֹת יוֹגְקִים מִבְּחֵינֵת אֶחָד עֶשֶׂר. אֲבָל כַּחַךְ הַקְּטָמֶת גְּדוֹל כִּל כִּד שְׂדִיקָא עַל־יָדֵי זֶה עַל־יָדֵי אֶחָד עֶשֶׂר סְמָנֵי הַקְּטָמֶת מוֹצִיאִין מֵהֶם חַיִּיחָם בְּבְחֵינֵת הַתְּפִלָּה בְּבְחֵינֵת דִּין שֶׁעַל יְדֵי דִיקָא מוֹצִיאִין הַחַיִּיזוֹת מִהַקְּלָפוֹת פְּנ"ל. וְזֶה בְּחֵינֵת הַלְּבָנָה שְׂרִיחָה רַע שְׁהִיָּה בְּהַקְּטָמֶת כִּי הִיוּ מְכַרְחִים לְעָרֵב בְּהַקְּטָמֶת הַלְּבָנָה שְׂרִיחָה רַע וְעַל־יָדֵי זֶה הַקְּטָמֶת בְּבְחֵינֵת דִּין שְׂמֹשֶׁם אֲחִיזוֹת הַחַלְּבָנָה שְׂרִיחָה רַע וְעַל־יָדֵי זֶה דִיקָא הִיוּ הַקְּטָמֶת מְכַרְרִים כִּל הַפְּרוּרִים מִן הַקְּלָפוֹת וְנִכְלְלוּ בְּהַקְּטָמֶת עַד שְׁגָם הַחַלְּבָנָה נִכְלָל בְּהַקְּטָמֶת וְהַעֲלָה רִיחַ טוֹב שְׁהִיוּ בְּחֵינֵת עֲנוּתֹת נִתְחַפְּכִין לְקִבּוּיֹת שְׁגָם הַעֲנוּתֹת מְעַלִּין רִיחַ טוֹב בְּבְחֵינֵת נִרְדֵּי גֵתֵן רִיחֹ. שְׁהִיוּ בְּחֵינֵת הַחַלְּבָנָה שְׂבִקְטָמֶת שְׁעָמָה הִיוּ אֶחָד עֶשֶׂר סְמָנִים כִּי בְּלֹא הַחַלְּבָנָה לֹא הִיוּ רַק עֶשֶׂר סְמָנִים בְּהַקְּטָמֶת וְעַם הַחַלְּבָנָה הִיוּ אֶחָד עֶשֶׂר סְמָנִים שְׁעַל־יָדֵי זֶה דִיקָא הִיוּ הַקְּטָמֶת בְּבְחֵינֵת הַתְּפִלָּה שְׁהִיָּה בְּבְחֵינֵת דִּין שְׁהִיוּ מִסְפָּר אֶחָד עֶשֶׂר בְּחֵינֵת הַלְּבָנָה. וְעַל־כֵּן הִיוּ הַקְּטָמֶת יוֹרְדִים עַד עֲמֻקֵּי הַקְּלָפוֹת לְכַרֵּר כִּל הַפְּרוּרִים מִשֶּׁם כִּי הַסְּמָרָא אֲחָרָא הִיוּ רוֹצִים לְכַלֵּעַ וְלִינֵק מִהַקְּטָמֶת מִחֻמַּת שְׁהִיוּ בְּבְחֵינֵת דִּין פְּנ"ל. אֲבָל מִגְּדֵל עֵצִים כַּחַךְ הַקְּטָמֶת הִיוּ עוֹמְדִים בְּבֵית הַבְּלִיעָה שְׁלָהֶם עַד שְׁהִיוּ מְכַרְחִים עַל־יָדֵי הַקְּטָמֶת לְהַקְּיָא כִּל הַקְּטָמֶת שְׂבִלְעוּ עַד שֶׁעַל יָדֵם דִיקָא

וְכו'. לָזֶה צְרִיכִין תְּפִלָּה בְּבְחֵינֵת דִּין שֶׁל הַפֶּעַל כַּחַךְ שְׁעַל־יָדֵי זֶה מוֹצִיאִין כִּל הַחַיִּיזוֹת מִהַקְּלָפָה וְנַעֲשִׂין גְּרִים שְׁעַל־יָדֵי זֶה זוֹכִין לְקוֹל הַנ"ל שֶׁעַל יָדֵי גְדָלִים כִּל הַרִיחוֹת פְּנ"ל:

וְזֶה בְּחֵינֵת אֶחָד עֶשֶׂר סְמָנֵי הַקְּטָמֶת שֶׁעַל יָדֵם מְכַרְרִין כִּל הַנִּיצוּצוֹת הַקְּטָמֶת מִן הַקְּלָפוֹת כִּי פְרוּר הַקְּטָמֶת מִן הַקְּלָפוֹת עַל־יָדֵי אֶחָד עֶשֶׂר סְמָנֵי הַקְּטָמֶת זֶה בְּחֵינֵת הַנ"ל מִה שְׂמֹצִיאִין הַחַיִּיזוֹת מִן הַקְּלָפָה עַל־יָדֵי הַתְּפִלָּה בְּבְחֵינֵת דִּין שֶׁל הַפֶּעַל כַּחַךְ כִּי הַקְּטָמֶת הוּא לְעוֹלָם בְּבְחֵינֵת עֶשְׂרָה, כִּי אִין דְּכַר שְׂבִקְטָמֶת בְּפָחוֹת מִעֶשְׂרָה אֲבָל חַיִּיזוֹת הַקְּלָפוֹת הוּא בְּבְחֵינֵת עֶשְׂתֵּי עֶשְׂרָה פְּדוּעַ שְׁהִיוּ בְּחֵינֵת אֶחָד עֶשֶׂר אֲלוֹפֵי עֶשׂוֹ בְּחֵינֵת עֶשְׂתֵּי עֶשֶׂר יְרִיעוֹת עִים וְכו' כְּמוֹכָא וְזֶהוּ בְּחֵינֵת אֶחָד עֶשֶׂר סְמָנֵי הַקְּטָמֶת, הֵינּוּ כִּי מִחֻמַּת שְׁעַל־יָדֵי הַקְּטָמֶת הִיוּ צְרִיכִין לְכַרֵּר הַקְּטָמֶת מִעֲמֻקֵּי הַקְּלָפוֹת עַל־כֵּן הִיוּ בְּהַקְּטָמֶת אֶחָד עֶשֶׂר סְמָנִים דִיקָא כְּרִי לְהַכְנִיעַ וְלְהַמְתִּיק הַדִּין בְּשִׂרְשׁוֹ הֵינּוּ שְׁהַקְּלָפוֹת שֶׁהֵם בְּחֵינֵת תַּקְּף הַדִּינִים שִׁנְיָתָהֶם וְחַיִּיחָם בְּבְחֵינֵת עֶשְׂתֵּי עֶשְׂרָה הֵם נִכְנָעִים בְּשִׂרְשֵׁם דִיקָא דְהֵינּוּ עַל־יָדֵי אֶחָד עֶשֶׂר סְמָנֵי הַקְּטָמֶת שְׁהִיוּ בְּחֵינֵת תְּפִלָּה בְּבְחֵינֵת דִּין דְהֵינּוּ שְׂמֵתִפְלִין תְּפִלָּה בְּבְחֵינֵת דִּין שְׂגַדְמָה לְהֵם שְׁהִיָּה שְׁלָהֶם. כִּי הֵם בְּחֵינֵת דִּינִים וְעַל־יָדֵי זֶה דִיקָא מוֹצִיאִין מֵהֶם חַיִּיחָם וְכו'. כְּמוֹ כֵן מְכַרְרִין דִיקָא אֶחָד עֶשֶׂר סְמָנֵי הַקְּטָמֶת

לקוטי הלכות

הלכות ערלה ג

יורה דעה תעה

נתבררו כל הפרטים עד שזכו לריח טוב שהוא מוונא דנשמתא על ידי הקמרת דיקא שהוא ריח טוב, כי גם החלבנה נתהפכה לריח טוב, בבחינת גרדי נתן ריחו כנ"ל:

נמצא שאחד עשר סמני הקמרת זה בחינת תפלה בבחינת דין, שעל ידי זה זוכין לריח טוב שהוא מוונא דנשמתא שהוא תקון חטא עין הדעת טוב ורע כנ"ל, ועל-כן ראש השנה לאילנות הוא בשבט שהוא החדש האחד עשר. כי אז יכולין לברר ולתקן חטא אדם הראשון שפגם בעין הדעת שתקונו על ידי אחד עשר סמני הקמרת שהוא בחינת תפלה בבחינת דין, ועל-כן אז הוא ראש השנה לאילנות כי חטאו היה במין אילן על-כן אז בשבט החדש האחד עשר אז זמן התקון. ועל-כן אז הוא ראש השנה לאילנות לעגון ערלה ונטע רבעי כי ערלה ונטע רבעי הוא תקון עין הדעת כנ"ל ועל-כן אז בעשתי עשר חדש הואיל משה באר את התורה אחרי הכתו וכו' כי אז היא עקר התקון של מלחמת עוג שהוא על ידי התפלה בבחינת דין כנ"ל. שהוא בחינת אחד עשר סמני הקמרת ואז הסמרא אחרא מקיאה כל הקדשה וכל הדעת שבלעה. ואזי זוכה הצדיק האמת בחינת משה לדעת גדול דהינו התגלות התורה ועל ידי זה יכול להוכיח את ישראל כנ"ל. ועל-כן אז הוכיח משה את ישראל ואז

הואיל באר את התורה וכו'. כי כל זה נעשה על ידי התפלה בבחינת דין שהוא בחינת מלחמת עוג בחינת אחד עשר סמני הקמרת בחינת עשתי עשר חדש שאז ראש השנה לאילנות שהוא תקון פגם עין הדעת וכו' כנ"ל:

ו זהו בחינת מה שהתחיל משה בתוכחתו (דברים א) "אחד עשר יום מתרב דרך הר שעיר עד קדש ברנע". כי עקר התוכחה הוא על ידי בחינת אחד עשר שהוא בחינת התפלה בבחינת דין שמשם יניקת הקלפות שהם בחינת אחד עשר שעל ידי זה דיקא מכניעין אותם כי עומדת בבית הבליעה שלו וכו' כנ"ל. וזהו בחינת אחד עשר יום מתרב דרך הר שעיר עד קדש ברנע הינו כשרוצין לחרב מדור הקלפות שאז צריכין לעבר ולילך דרך הר שעיר כדי להוציא החיות משם. על-כן צריכין לזה בחינת אחד עשר יום דהינו בחינת אחד עשר סמני הקמרת שהוא בחינת תפלה בבחינת דין שהוא עומדת בבית הבליעה שלו. ואזי הסמרא אחרא היא צריד להוציא ולהקיא כל הקדשה שבלע עד שמקיא גם עצמות חיותו ממש, וזהו עד קדש ברנע שמכרח לנגע ולהוציא כל הקדשה לבר. וזהו 'ברנע' לשון הקאות שמוציא פיהו ונגיעה לבר ולחוצץ הינו שהסמרא אחרא נתן הקאות ומוציא ומקיא לחוצץ כל הקדשות שבלע שזה נעשה על ידי התפלה בבחינת דין שהוא בחינת אחד עשר יום.

בחינת אחד עשר סמני הקמרת בחינת
עשתי עשר הדש כנ"ל:

ז וזה בחינת "קמרת ישמח לב". כי
על-ידי אחד עשר סמני הקמרת
זוכין לקול הנ"ל שהוא בחינת עשרה
מיני נגינה שהם בחינת שמחה. כמו
שכתוב (תהלים צב), "עלי עשור ועלי נבל
וגו' כי שמחתני ה' בפעלך". ועל-כן
נאמר מקרא זה במזמור שיר ליום השבת
שאמרו אדם הראשון אחר התשובה כי
עשרה מיני נגינה בחינת עלי עשור ועלי
נבל וכו' הם תקון חטא עין הרעת שהוא
התגברות מזונא דגנפא. כי יו"ד מיני
נגינה הם בחינת הקול המשקה את הגן
שעל ידו גדלים כל הריחות שהם מזונא
דגשמטא כנ"ל:

ח וזה בחינת יוסף הצדיק שהוא היה
השכט העשתי עשרה כפי סדר
תולדותם. כי עקר ברור הקדשה מן
הקלפות היו על-ידי יוסף הצדיק. בבחינת
אסף אלקים את הרפתי הנאמר ביוסף
שעל ידו נאספין ונתבטלין כל התרפות
שהם הקלפות כי יוסף היה בעל כח גדול
כי כבש את יצרו ועמד בנסיון שהיה עקר
הכח והגבורה של הבעל כח הנ"ל. כי
אזוהו גבור הפוכש את יצרו (אבות פקד ד).
ועל-כן ירד יוסף למצרים קדם לישראל
כי הסטרא אחרא סברה שתכלע את
יוסף חס ושלום כי וירדתו למצרים היה
על-ידי שהתלבש בבחינת דין. כי היה
מביא את דבתם רעה אצל אביהם שהוה

בחינת דינים ועל-ידי זה נמפר למצרים
ואז גם יעקב בעצמו היה מתירא שלא
יהיה נבלע בין הסטרא אחרא חס ושלום.
כמו שאמר טרף מרף יוסף תיה רעה
אכלתהו. אכלתהו דיקא. כי היה סבור
שחס ושלום הסטרא אחרא תכלע
והאכל אותו חס ושלום מחמת שנתלבש
בבחינת דין אבל יוסף היה בעל כח גדול.
ואזי אדרבא על-ידי שירד למצרים הוציא
מהם כל הקדשות שבלעו על-ידי חטא
אדם הראשון וברר כל הניצוצות ממצרים
ועל-כן עקר הגאולה היה על-ידי יוסף
הצדיק. כמו שכתוב פקד ופקד אלקים
אחכם והעלתם את עצמתי וכו'. וכמו
שכתוב ויסק משה את עצמות יוסף עמו.
כי עקר יציאת מצרים היה על-ידי
התפלה בבחינת דין הנ"ל כמובן במאמר
הנ"ל. שהוה בחינת והשלך לפני פרעה
יהי לתנין כמבאר שם. וכל זה היה
על-ידי יוסף כי הוא היה בעל כח גדול
כנ"ל. ועל-כן קריעת ים-סוף היה בזכות
יוסף הצדיק כמו שכתוב (תהלים קד, ג):
"הים ראה וגנס", ודרשו רבותינו ז"ל
(בראשית רבה פו, ח) "הים ראה וגנס" - ויצא
החוצה" (בראשית לט, יב), כי קריעת ים-סוף
הוא בחינת אתה פוררת בעוקד ים וכו'
שהוה על-ידי התפלה בבחינת דין שהוא
מטה עז כמבאר שם במאמר הנ"ל. וזה
נעשה על-ידי יוסף כנ"ל:

ט ועל כן עקר כחו של פתחם שהתפלל
תפלה בבחינת דין בעת שקנא

על מעשה זמרי עקר כחו הנה על-ידי שהיה מזרע יוסף הצדיק. כמו שכתוב: "ואלעזר בן אהרן לקח לו מבנות פומיאל ותלד לו את פנחס." ודרשו רבותינו ז"ל: מזרע יוסף שפמפט ביצרו ומזרע יתרו שפמטם עגלים לעבודה זרה כי יתרו שיק ליוסף. ועל-כן נתחברו יחד כי על-ידי יוסף שהוא הפעל כח הנ"ל. על-ידי זה נעשין גרים שהוא בחינת יתרו על-ידי שהסמרא אחרא מברחת להוציא ולקיא גם עצם חייתה כנ"ל במאמר הנ"ל. ועל-כן מיוסף ומיתרו שהם שכימים זה לזה כנ"ל משיניהם נולד פנחס שהיה גם כן פעל כח והתפלל תפלה בבחינת דין במעשה זמרי שעל-ידי זה נעשין גרים כנ"ל:

דף קס"ג

בחינת דינים בחינת התפלה בבחינת דין של הפעל כח כנ"ל. ועל-כן אמר משה אחד עשר ארורים ואחת עשרה ברכות חוץ משבט שמעון להורות שהכנעת תקף הדין של שמעון דהינו תאות נאוף הוא על-ידי בחינת אחד עשר דהינו אחד עשר סמני הקמרת שהוא בחינת תפלה בבחינת דין של הפעל כח שהוא בחינת פינחס שקנא במעשה זמרי שהיה משבט שמעון. ועל-כן ראש השנה לאילנות שהוא תקון חטא עין הדעת שחטא במין אילן. על-כן הוא בחדש שבט שהוא החדש האחד עשר כי עקר התקון על-ידי בחינת אחד עשר בבחינת אחד עשר סמני הקמרת כנ"ל:

יא וזה בחינת (ראש השנה א): ארבעה ראשי שנים הן, כי בכל ראש השנה או התפלה בבחינת דין כנזכר במאמר הנ"ל לענין עקר הראש השנה. וכן בכל הארבעה ראשי שנים שהם ימי דין כי עקר ברור הדינים הוא על-ידי המוח שהוא הראש כי כלם במחשבה אתבררו. ועל-כן בכל הראשי שנים שהם בחינת ראשים בחינת מוח או צריכין להמתיק דינים דהינו לברר ולהוציא כל חיות הקדשה מן הקלפות. שזהו עקר המתקת הדינים בשמבטלון אחיות הקלפות שנאחזון בהם. ועקר הברור הוא על-ידי התפלה בבחינת דין של הפעל כח כנ"ל. ואז זכין לשיר פשוט כפול משלש מרבע. וזהו בחינת ארבעה ראשי שנים בחינת

י וזה בחינת אחד עשר ארורים ואחת עשרה ברכות שברך משה את השבטים חוץ משמעון. ומחמת שלא ברכו לא אמר כנגדו ארוה, כי מעשה זמרי היה בשבט שמעון כי שמעון הוא המקא דדינא כמובא ועל-כן התגבר שם ביותר תאות נאוף ולא היה אפשר להכניעם אלא על-ידי פנחס שהיה פעל כח גדול שהתפלל תפלה בבחינת דין והתפלה בבחינת דין הוא בבחינת אחד עשר בחינת אחד עשר סמני הקמרת שזהו בחינת יוסף שגולד בעשתי עשרה ופינחס היה מיוצאי חלציו כנ"ל. כי עקר הכנעת הקלפות היא בשישם דיקא דהינו בבחינת עשתי עשרה כנ"ל שזהו

קמנות החסדים הינו שהיה מתפלל
תפלתו בבחינת קמנות החסדים בבחינת
דיו, כי היה צריך להלחם עם עשו שהוא
עמלק שיצא ממנו שהוא זממת הנחש
פידיע. ועל-כן היה צריך נגדו התפלה
בבחינת דיו כדי להוציא ממנו חיותו כל
הדעת שבלע מן הקדשה כנ"ל:

יד וזה בחינת הבכורה שלקח יעקב
מעשו במרמה על-ידי
שהאכילו מן האדם האדם הזה. כי
הבכורה הוא בחינת דעת כי הבכור הוא
ראשית בחינת ראשית דעת כמובא
במקום אחר. ועל-כן על-ידי שהאכילו
מן האדם האדם הזה שהוא בחינת דינים
בחינת תפלה בבחינת דיו של הפעל כח
שעומרת בבית הכליעה שלו כנ"ל. על-
ידי זה הוציא ממנו כל הדעת שבלע מן
הקדשה שהוא בחינת הבכורה שמכר לו.
כי הבכורה היא בחינת דעת כנ"ל.
ועל-כן מסר יעקב כח התפלה זאת
בבחינת דיו ליוסף, כמו שכתוב: ואני
נתתי לך שכם אחד על אחד אשר
לקחתי מיד האמורי בחרבי ובקשתי. ופרש
רש"י שהוא הבכורה שלקח מיד עשו
בתפלתו ובקשתו הינו כנ"ל. כי הבכורה
שהוא הדעת דקדשה שבלע עשו שהוא
הנחש על-ידי הוא אדם הראשון הוציא
ממנו יעקב בתפלתו ובקשתו שנקרא חרב
וקשת שהם כלי מלחמה ודיו. הינו תפלה
בבחינת דיו כנ"ל. ועל-כן מסר זאת ליוסף
כי יוסף היה בעל כח והיה יכל להוציא

שיר פשוט כפול משלש מרבע זוכין
על-ידי התפלה בבחינת דיו של הפעל כח
שמשותפים עם זאת התפלה בארבעה
ראשי שנים כדי לברר הדעת דקדשה מן
הקלפות כדי לתקן ולהשלים הדעת
דקדשה שהוא בחינת ראש בחינת ראשי
שנים כנ"ל:

יב וזה בחינת מה שקורין שירת הים
לעולם בחדש שבט והינו סמוך
לחמשה עשר בשבט שהוא ראש השנה
לאילנות. כי חמשה עשר בשבט הוא
סמוך לעולם לשבת שירה. ולפעמים חל
שבת שירה בחמשה עשר בשבט בעצמו.
כי חמשה עשר בשבט שהוא ראש השנה
לאילנות לענין ערלה ונטע רבעי. שהוא
בחינת תקון הוא אדם הראשון על-ידי
הקול המשקה את הגן שהוא שיר פשוט
כפול משלש מרבע וכו'. שזה זוכין
על-ידי התפלה בבחינת דיו של הפעל כח
וכו' וכנ"ל. כל זה הוא בחינת קריעת
ים-סוף, בחינת "אתה פוררת בעוזך ים
וכו'", כמבאר הטוב במאמר הנ"ל. והנה
בחינת שירת הים כי על-ידי המטה עז
הנ"ל שעל ידו היה קריעת ים-סוף על-ידי
זה זוכין לשירה בחינת שיר פשוט וכו'
הנ"ל. ועל-כן קורין שירת הים בשבט
הסמוך לחמשה עשר שהוא ראש השנה
לאילנות שהוא בחינת תקון זה כנ"ל:

יג ועל כן יעקב שיצא לקראת עשו היה
מתפלל תפלה בבחינת דיו כמו
שכתוב: "קמנתי מפל החסדים". בחינת

לקוטי הלכות

הלכות ערלה ג

יורה דעה תעט

יוסף חם ושלום על-ידי תקף הדיון של שמעון. אבל יוסף היה בעל כח גדול עד שזכה להכניע ולבטל תקף הדיון של שמעון בבחינת ויגח את שמעון ויאסר אותו. כי יוסף הוציא כל התקפה מהסטרא אחרא על-ידי עצם כחו שעמד בנפיון כנ"ל. ועל-כן זכה שיצא מננו פינתם שקנא על מעשה זמרי שהיה משבט שמעון שהכניעתו היה על-ידי פינתם שהיה מצד יוסף וכו' כנ"ל:

וזה בחינת "כי שמע ה' כי שנואה אנכי ותקרא את שמו שמעון", כי תקונו והמתקתו של שמעון שהוא תקף הדיון הוא על-ידי התפלה בבחינת דין שעל-ידי זה זוכין לתוכחה שאז אפילו כל העונות מעלין ריח טוב וכו' כנ"ל. וזהו בחינת כי שמע ה' כי שנואה אנכי. הינו בחינת המוכיח את ישראל שהוא שנוא כמו שאמרו רבותינו ז"ל האי צורבא מרבנן דמרחמי לה בני מתא משום דלא מוכח להו במלי דשמיא. נמצא שהמוכיח הוא שנוא וכמוכא עגנון זה על פסוק זה בדברי רבנו ז"ל במקום אחר (סו"א). ועל-כן קראה שם שמעון על שם התוכחה שנקרא שנוא כנ"ל. כי עקר תקונו והמתקתו של בחינת שמעון הוא על-ידי התפלה של הבעל כח שעל-ידי זה זוכין לתוכחה של משה שהוסיף ונתן ריח טוב בישראל על-ידי תוכחתו. בבחינת נרדי נתן ריחו כנ"ל:

כל התקפה מן התלפות והסטרא אחרא על-ידי התפלה בבחינת דין של הבעל כח כנ"ל. וזה בחינת "ראובן בכורי אתה כחי וראשית אוני", הינו שהיה ראוי לתן לך הכבדה שהוא הדעת שהוצאתי מן עשו על-ידי כחי וראשית אוני על-ידי שהייתי בעל כח גדול וזהו ראשית אוני דהינו שהוא היה הטפה ראשונה כמו שפרש רש"י. הינו כי זהו בעצמו עצם הכח והגבורה שלו על-ידי ששמר את בריתו כנ"ל. כי עקר הכח הוא על-ידי שמירת הברית כנ"ל. ועל-כן בכחי הגדול היה הרוחתי הכבדה מעשו. והיה ראוי לתן לך הכבדה אבל פחו פמים וכו' על-כן נתנה הכבדה ליוסף שהיה בעל כח גדול על-ידי שעמד בנפיון. ועל-כן זכה לכבדה שהוא הדעת שמוציאין מהסטרא אחרא בחינת עשו על-ידי התפלה בבחינת דין של הבעל כח כנ"ל:

מו ועל בן עקר מכירת יוסף היה על-ידי שמעון. כמו שפרש רש"י על פסוק "ויגח את שמעון ויאסר אותו לעיניהם". ופרש רש"י: הוא השליכו לבור הוא אמר לאחיו לכו ונתרנהו וכו' כי שמעון שהיה תקפא דינא אשר על-כן אחר כך התגבר בשבטו ביותר תאות נאוף כי כל העשרים וארבעה אלף שגפלו במעשה זמרי כלם משבט שמעון היו כמו שפרש רש"י שם. על-כן היה רוצה להתגרות ביוסף שהוא בחינת ברית כי הבעל דבר רצה להתגבר על

יורה דעה

הלכה ד

המלאכים וכו', ואזי יכולין לעשות ראש השנה וכו'. ענין שם כל זה היטב:

ב וזה בחינת שלש שני ערלה שהוא לתפן חטא עין הדעת טוב ורע, כמקומו בדברי רבותינו ז"ל שאמרו, מי יגלה עפר מעיניו אדם הראשון וכו' שהרי בנדון ממתנינים שלש שנים וכו', כמבאר במדרש. כי אדם הראשון נברא שיהיה לו ממשלה על המלאכים וכן הו' לה שיהיה לו ממשלה על המלאכים קדם החטא כמבאר בזהר ובמדרשים מעצם הגדלה והממשלה על המלאכים שהיה לאדם הראשון קדם החטא. כמו שאמרו רבותינו ז"ל שהיו המלאכים צולין לו בשר ומסגנין לו יין וכו'. ומחמת זה בעצמו נתקנאו בו המלאכים מאד עד שנתגרה בו הס"מ וכו', כמבאר שם במקומו, כי ה' התברך ידע מזה שיתקנאו בו המלאכים על-כן רמז לו שאחזו בשרשי הנשמות שהם בחינת חנה אם כל חי שזהו בחינת ויכן ה' אלקים את הצלע וכו' הנאמר באדם הראשון כי חנה היא אם כל חי שהיתה כלולה מכל הנשמות אך היה צריך לזהר מאד שלא להתאחז בהנשמות של המפרסמים של שקר שהם רק על-ידי עזות בני"ל. כי גם אז היו במציאות שרשם, כי הם מבחינת התשע מאות ושבעים וארבע דורות שהיו קדם בריאת העולם שהן הן עניינים שבידור ואנזן ריש עמא, כמובא בזהר הקדוש. ומחמת שאדם הראשון

ענין שלש שני ערלה ובשנה הרביעית צריכין להעלות הפרות לירושלים וכו'.

א על פי התורה 'תקעו ממשלה' (בשמי' תנא סימן א) והכלל לענינו כי איש הישראלי נברא שיהיה לו ממשלה על המלאכים וכו'. אך צריכין לשמור את עצמו מאד מקנאת המלאכים שלא ידחפו אותו חס ושלום והעצה לזה להחזיק את עצמו בשרשי נשמות ישראל שהם חצובות מתחת פסא הפכוד שהוא בחינת חנה אם כל חי, שזהו בחינת ויכן ה' אלקים את הצלע וכו'. אך צריכין להפיר את המפרסמים שבהם כלולים כל הנשמות, כי יש כמה מפרסמים של שקר שעקר גדלתם רק על-ידי עזות כי עזות מלכותא בלא תנא. וזה זוכין על-ידי בנן ירושלים שהוא בחינת שלמות היראה התלויה בלב וכו', ולזה צריכין לשבר שלשה התאות שהם מפרסדין היראה שבלב שהם תאות קמוז ותאות מושגל ותאות אכילה, ולזכות לצאת מאלו התאות הוא על-ידי קבלת שלש רגלים כראוי וכו', ענין שם. ואז זוכין ליראה שהוא בחינת בנן ירושלים. ועל-ידי זה זוכין לתפלה שהיא דבר ה' וכו' וכו'. שעל-ידי זה זוכין לאחז בשרשי הנשמות ואז יהיה קיום לתממשלה שלו על

לקוטי הלכות

הלכות ערלה ד

יורה דעה תפא

היה צריך לשמור את עצמו מהם על-פני צוה עליו ה' ותברך מפל עין הגן אכל האכל ומעין הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו וכו', כי עצי הגן הם בחינת נשמות קדושות, כי כל נשמותיו מאילנה רב-רבא נפקין, כמו שאיתא בזהר הקדוש. כי כל עצי הגן עדן יונקים ומקבלים מבחינות עץ החיים אשר בתוך הגן שהוא כלל מפל הנשמות החיובות מכפא הכבוד, כי עץ החיים עומד תחת כפא הכבוד שדרך שם יורדין ועולין כל הנשמות כשצריכין לבא לזה העולם משם. וכן להפך כשצריכין לחזור ולעלות מזה העולם למקומם ושרשם שפלים צריכין לירד ולעלות דרך עץ החיים כדוע, אך יש עץ הדעת בתוך הגן שהוא בחינת שרש הנשמות של המפרסמים של שקר, שהם בחינת העיני פנים שפדור, שהם בחינת עין הדעת טוב ורע, כי הם מערבבים מטוב ורע, כי גודאי כל מפרסם של שקר בהכרח שיהיה בו איזה טוב, כי בלא זה לא היה לו כח להמשיך נפשות ישראל אחריו, כי מכובע נפשות של ישראל להמשיך את עצמן רק אל הטוב. ועל-פני גודאי אי אפשר שיהיה מפרסם של שקר כי אם בשיש בו מעט טוב בבחינת כל שקר שאין בו אמת בתחלתו אינו מתקנים וכו'. רק שהרע והשקר שבו כרבה מן הטוב שזהו בחינת עין הדעת טוב ורע ועל-ידי זה נצטווה אדם הראשון, ומעין הדעת טוב ורע לא

תאכל ממנו' כדי שלא יתאחו ויתקשר בשרשי הנשמות של המפרסמים של שקר שהם בחינת העיני פנים אשר קמטו בלא עת. אבל הפ"מ התנדה בו והסיתו לעבר על מצוה זאת בעצמה לאכל מעין הדעת ועל-ידי זה לא היה לו כח לעמוד במקמשלתו על המלאכים ורחפו והפילו אותו בחינת פי ביום אכלך ממנו מות תמות. מאן דנחית מדרגה קרי בה וימת, כמו שאיתא בזהר הקדוש (נשא דף קלה ע"ב) כי על-ידי פגם אכילת עין הדעת פגם בכל השלש תאות הנ"ל שצריכין לשברם כדי שידע להכיר את שרשי הנשמות של העיני פנים וכו' שהם, תאות ממוז ומשגל ואכילה כנ"ל בהתורה הנ"ל, והוא פגם בכלן על-ידי אכילת עין הדעת וזה שכתוב 'ותרא האשה כי טוב העין למאכל', זה תאות אכילה וכי תאנה היא לעינים' זה בחינת תאות משגל שתלויה בעינים, כמו שכתוב: ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם וכו' ונחמד העין, זה בחינת תאות ממוז שנאמר עליו לא תחמד, ומאחר שפגם באלו השלש תאות גודאי לא היה לו עוד כח לעמוד במקמשלתו וכו' וכן"ל:

ג וזה בחינת שלש שני ערלה שכתבנו מעין עין מאכל צריכין להמתין שלש שני ערלה. שלש שנים דיקא כנגד שלש תאות הנ"ל כדי לשבר ולכבול שלש תאות הנ"ל כדי לשמר את האילן שלא יינק מבחינת עין הדעת טוב

יורה דעה

וְרַע חֵם וְשָׁלוֹם מִבְּחִינֹת שְׂרָשֵׁי גִשְׁמוֹת
 שֶׁל הַמַּפְרָסְמִים שֶׁל שֶׁקֶר רַק תִּהְיֶה
 וְיִנְקָתוֹ מִבְּחִינַת עֵץ הַחַיִּים אֲשֶׁר בְּתוֹךְ הַגֵּן
 וְכוּ'. וְזוֹהוּ "וּבִשְׁנֵה הַרְבִּיעִית יִהְיֶה כָּל פְּרִי
 קֹדֶשׁ הַלְלוּיִם לַה'", שְׁצָרִיכִין לְהַעֲלוֹת
 הַפְּרוֹת לִירוּשָׁלַיִם, הֵינּוּ כַּגֹּלֶם שֶׁאֲחֵר
 שְׂזוּכִין לְהַכְנִיעַ שְׁלֹשׁ תַּאֲוֹת הַגֹּלֶם שֶׁהֵם
 בְּחִינַת שְׁלֹשׁ שְׁנֵי עֲרֵלָה כַּגֹּלֶם אַחֵר כִּד
 זוֹכִין לְבְּחִינֹת בְּגֵן יְרוּשָׁלַיִם שֶׁהוּא יִרְאֶה
 שְׁלֹם הַתְּלוּיָה בְּלַב כַּגֹּלֶם. וְעַל־כֵּן צָרִיכִין
 אַחֵר הַשְּׁלֹשׁ שְׁנֵי עֲרֵלָה לְהַעֲלוֹת הַפְּרוֹת
 לִירוּשָׁלַיִם שֶׁהוּא בְּחִינַת יִרְאֶה שְׁלֹם
 שְׂזוּכִין עַל־יְדֵי שְׂמֻכְנֵינֵין שְׁלֹשׁ תַּאֲוֹת
 הַגֹּלֶם עַל־יְדֵי שְׁנֵיהֶרֶן מִלְּאֵבֶל הַפְּרוֹת
 בְּשְׁלֹשׁ שְׁנֵי עֲרֵלָה וְכוּ'. וְעַל־יְדֵי בְּחִינַת
 בְּגֵן יְרוּשָׁלַיִם זוֹכִין לְתַפְלָה כַּגֹּלֶם בְּהַתּוֹרָה
 הַגֹּלֶם. וְזוֹהוּ וּבִשְׁנֵה הַרְבִּיעִית יִהְיֶה כָּל פְּרִי
 קֹדֶשׁ הַלְלוּיִם לַה'. 'קֹדֶשׁ הַלְלוּיִם' דִּיקָא
 בְּחִינַת תַּפְלָה שֶׁהוּא שְׂבָחִים וְהַלְלוּיִם לַה'
 שְׂזוּכִין עַל־יְדֵי בְּחִינֹת בְּגֵן יְרוּשָׁלַיִם
 שְׂזוּכִין עַל־יְדֵי שְׂמֻכְנֵינֵין שְׁלֹשֶׁה תַּאֲוֹת
 הַגֹּלֶם. שְׁנֵיהֶן בְּחִינַת אִסּוּר אֲכִילַת הַפְּרוֹת
 שְׁלֹשׁ שְׁנֵי עֲרֵלָה וְנִמְעַ וְרַבְעֵי לְהַעֲלוֹת
 הַפְּרוֹת בְּשְׁנֵה הַרְבִּיעִית לִירוּשָׁלַיִם וְכוּ' ל:

קִשְׁ"ת בְּחִינַת תְּלַת אֲבָהֶן עַל־יְדֵי זֶה
 מְעוֹרְרִין כַּח הַשְּׁלֹשׁ רְגָלִים שְׁעַל־יְדֵי זֶה
 מְכַנְיַעִין שְׁלֹשׁ תַּאֲוֹת הַגֹּלֶם. שְׁעַל־יְדֵי זֶה
 זוֹכִין לִירְאֶה. בְּחִינַת הוֹתַקַּע שׁוֹפָר בְּעִיר
 וְעַם לֹא יִחַרְדוּ, שְׁנֵיהֶן בְּחִינַת רֹאשׁ הַשְּׁנֵה
 שְׂאֵן נִמְשָׁךְ יִרְאֶה גְדוּלָה בְּחִינַת וְכַבֵּן מִן
 פַּחְדְּךָ וְכוּ' וְאִימָתֵךְ וְכוּ'. וְעַל־יְדֵי זֶה זוֹכִין
 לְתַפְלָה, כִּי עַקֵּר בְּגֵן הַתַּפְלָה הוּא בְּרֹאשׁ
 הַשְּׁנֵה כַּמּוֹכֵן בַּפְּנוּת, וְעַל־יְדֵי הַתַּפְלָה
 שֶׁהוּא דְבַר ה' בְּחִינַת בְּדַבַּר ה' שְׁמִים
 נַעֲשׂוּ, זוֹכִין שִׁפְלָה וְתַבְּטַל הַעוֹזֹת שֶׁל
 הַעוֹזֵי פְּנִים וְכוּ'. וְאֵז יָכוֹל לְהַתְקַשֵּׁר
 בְּשְׂרָשֵׁי גִשְׁמוֹת הַקְּדוּשִׁים שְׁעַל־יְדֵי זֶה
 יְכוּלִין לַעֲשׂוֹת רֹאשׁ הַשְּׁנֵה, כַּמּוֹ שְׂמֻכְאָר
 שֶׁם בְּהַתּוֹרָה הַגֹּלֶם. וְנִמְצָא שֶׁעַקֵּר בְּחִינַת
 רֹאשׁ הַשְּׁנֵה נִתְהַוָּה עַל־יְדֵי הַתְּקִיעוֹת
 שֶׁהֵם בְּחִינַת שְׁלֹשׁ רְגָלִים שֶׁהֵם מְכַנְיַעִין
 הַשְּׁלֹשׁ תַּאֲוֹת הַגֹּלֶם. שְׁעַל־יְדֵי זֶה זוֹכִין
 לְכָל הַבְּחִינֹת הַמְּבֹאֲרִין שֶׁם עַד שְׂזוּכִין
 לַעֲשׂוֹת רֹאשׁ הַשְּׁנֵה וְעַל־כֵּן נִקְרָא רֹאשׁ
 הַשְּׁנֵה יוֹם תְּרוּעָה, כִּי עַקֵּר בְּחִינַת רֹאשׁ
 הַשְּׁנֵה נִתְהַוָּה עַל־יְדֵי הַשְּׁלֹשׁ קוֹלוֹת שֶׁל
 הַשׁוֹפָר שֶׁהֵם בְּחִינַת שְׁלֹשׁ רְגָלִים וְכוּ'
 כַּגֹּלֶם. וְכָל זֶה הוּא תְּקוּן חֲטָא אֲדָם
 הַרְאִשׁוֹן שְׂנִבְרָא שִׁיְהִי לֹא מְמַשְׁלָה עַל
 הַפְּלִאָכִים וּפְנִים בְּזֶה וְכוּ' כַּגֹּלֶם. כִּי כָּל
 חֲטָאוֹ הָיָה בְּרֹאשׁ הַשְּׁנֵה שְׂאֵן נִבְרָא וְהָיָה
 צָרִיךְ אֵז לְהִמְשִׁיךְ כָּל הַתְּקוּנִים הַגֹּלֶם.
 שְׁעַל־יְדֵי זֶה הָיָה זוֹכֵה לְבְּחִינַת קֹדֶשׁת
 רֹאשׁ הַשְּׁנֵה וְאֵז הָיָה נִתְמַקְּן כָּל הַגֹּלֶם
 וְהוּא פָּנִים בְּזֶה בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם עַל־כֵּן כָּל

ד וְאֵז יְכוּלִין לַעֲשׂוֹת רֹאשׁ הַשְּׁנֵה כַּמְּבֹאֲרָא
 בְּהַתּוֹרָה הַגֹּלֶם. וְזוֹהוּ בְּחִינֹת
 הַתְּקִיעוֹת שֶׁסִּמְנָם קִשְׁ"ת שֶׁהֵם בְּחִינַת
 הָאֲבוֹת אֲבָרְהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב כַּמּוֹבָא, כִּי
 שְׁלֹשׁ אֲבוֹת הֵם בְּחִינַת שְׁלֹשֶׁה רְגָלִים, כִּי
 פֶּסַח נִגַּד אֲבָרְהָם וְכוּ', הֵינּוּ שְׁעַל־יְדֵי
 הַתְּקִיעוֹת תְּקִיעָה שְׂכָרִים תְּרוּעָה בְּחִינַת

לקוטי הלכות

הלכות ערלה ד

יורה דעה

תפג

תקונינו עתה הוא על-ידי ראש השנה שאנו צריכין להתקבץ הרבה נפשות בראש השנה אל צדיקי אמת שהם שרשי נפשות ישראל באמת שהם יכולין לעשות ראש השנה שעל-ידי זה נתתקן הכל אמן ואמן:

ה כי עקר הראש וההתחלה של כל התקונים הוא על-ידי ראש השנה ראש דיקא, כי ראש השנה הוא יום ראשון לתשובה, הינו התחלת התשובה, כי אז הוא יום ראשון לעשרת ימי התשובה. כי באמת התחלת התשובה והתקון קשה וכבד מאד, כי קשה מאד לידע ולמצא הראש וההתחלה, כי על-פי רב כל התקונים והעצות כל אחד תלוי בחברו ומחמת זה קשה למצא הראש וההתחלה למשל בהתורה הזאת מבאר שצריכין לבא להתכלית שתתקנם ממשלתו על המלאכים. ולזה צריכין לקבל שלש רגלים פראוי שעל-ידי זה משברין שלש תאות הנ"ל שעל-ידי זה זוכין ליראה שבלב שעל-ידי זה נברא מלאך שמשפיע נבואה וכו'. שעל-ידי זה זוכין לתפלה וכו' וכו' שעל-ידי זה נופל העויות של העני פנים וכו' ואז יכול להתקשר בשרשי נשמות שהם בחינת פסא הכבוד שעל-ידי זה מתקנם ממשלתו וכו' ואז יכול לעשות ראש השנה וכו', ענין שם. נמצא שכפי בגין התורה הקדושה הזאת, עקר ההתחלה מושלש רגלים, שעל-ידי זה שמקבלין

סוף

תפג

השלש רגלים פראוי זוכין לשבר השלש תאות הנ"ל עד שזוכין לכל הבחינות הנ"ל. ובאמת בודאי מי שזוכה להתגבר לילך בדרך הזה שמתגבר לקבל השלש רגלים פראוי וממשיך עליו הדעת בשלש רגלים ומשבר על-ידי זה כל השלש תאות עד שזוכה לכל הנ"ל בודאי אשרי לו, אבל בעונותינו הרבים אברה העצה מאתנו, כי גם העצה בעצמה קשה וכבד עלינו לקיים, כי אין אנו יודעין איד זוכין לקבל השלש רגלים פראוי באופן שנחדש את מחנו ונדעתנו בכל רגל ורגל עד שזוכה על-ידי קדשת השלש רגלים לשבר ולכפול כל השלש תאות הנ"ל. ועל-כן עבדו לא זכינו לשבר כל השלש תאות הנ"ל פראוי ומחמת זה אנו רחוקים מכל התקונים הנ"ל וגם מחמת זה בעצמו שרחוקים מושבירת השלש תאות הנ"ל מחמת זה רחוקים מקבלת השלש רגלים פראוי, כי הא בקא תליא, כי כפי המבאר פאן בהתורה הזאת שהשלש רגלים מושברין ומקבלין השלש תאות הנ"ל. נמצא ששלש התאות הנ"ל הם ההפך מקדשת השלש רגלים על-כן בודאי כל זמן שלא בטל השלש תאות אלו הוא רחוק מקדשת השלש רגלים כי אלו השלש תאות הם ההפך מקדשת השלש רגלים פנ"ל. ועל-כן קשה וכבד למצא הראש וההתחלה וכן הוא קרב העצות והתקונים שקשה וכבד למצא הראש וההתחלה מחמת שעל-פי רב כל

יורה דעה

אחד תלוי בחרבו ואין יודעין מהיכן הראש וההתחלה וכמבאר בדרבי אדוננו מורנו ורבנו ז"ל מנה במקום אחר. ועל-כן עקר הראש וההתחלה של כל התקונים שבעולם הוא על-ידי ראש השנה. ועל-כן נקרא ראש השנה ראש ד'קא, כי משם עקר הראש וההתחלה לנגם לעבודת ה', כי הוא יום הראשון לעשרת ימי תשובה, הינו ראשית התשובה והתקון:

ו כי מה שקשה למצא הדרך לשוב לה' ותפדה זה מחמת חטא אדם הראשון ומחמת רבוי עונותינו שעל-ידי זה נתבלבלו כל המקומות והדרכים עד שקשה למצא הדרך לשוב אליו ותפדה, כי עקר התשובה הוא לשוב הדרב למוקם שגמל משם בבחינת זקא ודאודיקת לאחר דאתגמילת מתמן (במ) שביאר בסיון לה) אבל מרבוי עונותינו קשה לנו מאד למצא מקומנו לידע איך לשוב אל המקום אשר נחצבנו משם. וזה ששאל הקדוש ברוך הוא את איוב על שהרהר אחר מדותיו ותפדה: "איפה היית ב'סדי ארץ", ודרשו רבותינו ז"ל: איפה שלף היכן הייתה באדם הראשון, כי אדם הראשון היה כלול מכל הנשמות ושאל אותו הקדוש ברוך הוא אם ידע היכן היה מקומו בקומתו של אדם הראשון וכמוכא מנה בכתבי האר"י ז"ל באריכות בספר הגלגולים, עין שם. הינו ששאל אותו הקדוש ברוך הוא אם כבר זכה לתשובה שלמה לשוב אל מקומו

שגמל משם ומאחר שעדין אינו יודע את מקומו בקומתו של אדם הראשון בודאי לא זכה עדין לתשובה שלמה לשוב למקומו שגמל משם מאחר שעדין אינו יודע את מקומו ומחמת זה עובר עליו כל מה שעובר, כי כל מה שה' ותפדה מסבב עם האדם הכל לטובתו כדי להשיבו לדרך הישר וה' ותפדה מסבב עמו בכמה סבות כפי מה שהוא ותפדה יודע את

דף קס"ה:

מקום כל אחד ואחד שגמלו בן הוא צריך לנגל עמו בגלגולים אלו בסבות אלו ומחמת שאין מי שידע מקום כל אחד ואחד מתחלה ועד סוף, על-כן אי אפשר להבין דרכיו ותפדה ומחמת זה קשה מאד למצא הראש וההתחלה לתשובה מחמת שאין מי שידע את מקומו מחמת שמתא אדם הראשון נשרו איבריו ונפלו ממנו כמה נשמות ונתבלבל מקומם מאד וכמו בן על-ידי החטאים של כל אחד ואחד, על-כן עקר תקון התשובה אי אפשר להתחיל כי אם על-ידי הצדיקים אמתיים שהם אוחזים בכפא הכבוד, דהינו בשרשי נשמות ישראל שהם יכולים לעשות ראש השנה, כי הם בבחינת מקומו של עולם ויודעים מקום כל אחד ואחד מתחלה ועד סוף והם יודעים לעשות ראש השנה שהוא יומא דדינא לדון את כל אחד לכף זכות כמבאר בהתורה הזאת שם, כי מחמת שהם יודעים שרשי כל הנשמות והם בבחינת מקומו של עולם והם יודעים

לקוטי הלכות

הלכות ערלה ד

יורה דעה תפח

מקום כל אחד ואחד מתחלה ועד סוף הם יודעים לדון הכל לכף זכות ולעשות ראש השנה שהוא יום ראשון לעשרת ימי תשובה, דהיינו התחלת התשובה, כי הם מוצאים זכות לכל אחד לפי מקומו שיודעים אפלו אם הוא הגרוע שבגורעים ומכניסים אותו לכף זכות באמת:

כי זה עקר הזכות שמוצאים עליו כדי להנמטותו לתחיה להכניסו באמת לכף זכות להחזירו בתשובה שלמה באמת, כי חוץ מזה הכל הכל ואין שום זכות ומובה בעולם כי אם בשעלידי הזכות הזה זופה לאיזה מובה אמתית ונצחית לבא לתכלית האמתית. ועל-כן בודאי מה שהצדיקים שזכורים לעשות ראש השנה דנים הכל לכף זכות לפי מקום כל אחד העקר הוא מה שעלידי זה מכניסים אותם באמת לכף זכות ומכניסים בהם הרהורי תשובה וזה שאנו רואין בחוש שבראש השנה ועשרת ימי תשובה מגיע על כל אחד מישראל איזה הרהור תשובה והכל צועקים לה' יתברך מעמק הלב, ומאין בא זאת? כל זה נמשך רק מהצדיקים האמתיים שיכולין לעשות ראש השנה עלידי שהם יודעים מקום כל אחד ואחד כפי"ל שעלידי זה דנים הכל לכף זכות ומכניסין את הכל באמת בכף זכות ומכניסים בהם הרהורי תשובה ומודיעים להם ומאירים להם בדעתם שרש העצה והראש וההתחלה לבנם בדרך התשובה שהעקר הוא לצעק אל

ה' תמיד מעמק הלב שזה עקר בחינת ראש השנה ועשרת ימי תשובה והעקר הוא ראש השנה שהוא הראש וההתחלה שאז מתחילין הכל בהתחלה האמתית שהוא לצעק אל ה' מעמק הלב, בחינת "מעמקים קראתיך ה'" - מעמקי עמקים, וכל זה נמשך על כל אחד מישראל מגדולי הצדיקים שיודעים מקום כל אחד ואחד שהם דנים הכל לכף זכות והם עושין ראש השנה כפי"ל. ומשם עקר התחלת התשובה לכל אחד מישראל ועל-כן צריכין לנסע לצדיקים אמתיים על ראש השנה, כי מהם עקר קדשת ראש השנה, כי אפלו הרחוקים מהם שאין נוסעין אליהם כלם מקבלים מהם קדשת ראש השנה שהוא התעוררות התשובה וכפי"ל אבל בודאי כל מי שמתקרבים אליהם ונוסעים אליהם על ראש השנה בודאי הם עקר המקבלים קדשת ראש השנה שנמשך רק מהצדיקים כפי"ל:

ז נמצא שעקר הראש וההתחלה הוא מראש השנה כפי"ל. ועקר ההתחלה הוא מה שבראש השנה מתחילין הכל לצעק מעמק הלב לה' יתברך בחינת מעמקים קראתיך ה', וזאת ההתחלה נמשכת על כל השנה בלה על כל מי שבא לשוב באיזה עת שהוא שעקר התחלתו מבחינת ראש השנה, הינו מבחינת מעמקים קראתיך. הינו לצעק לה' יתברך מעומק הלב ממקום שהוא ואז יאיר לו השם יתברך

יורה דעה

ש'יודעין את מקומו שעל-ידי זה דנים אותו לכף זכות ומחזירים אותו בתשובה שלמה כפי מקומו וכנ"ל:

ח **ובשביל** זה נוסעין על קברי צדיקים בראש השנה, כי במקום מנוחת הצדיקים שם פלולים כל המקומות של כל אחד ואחד, כי במקום מנוחתו שם נמשך קדשת הפסא כבוד שהוא נחלתם, כמו שפתיב: וכפא כבוד ינחילם. ועל-כן שם הוא בחינת מקומו של עולם וכול כל אחד למצא שם את מקומו ולשוב לה' יתברך. וזה בחינת 'וירא ראשית לו כי שם חלקת מחוקק ספון', הינו במקום קבורת הצדיק שהוא בחינת משה בחינת שם חלקת מחוקק ספון שם יכול כל אחד לראות הראשית שלו, הינו בחינת ההתחלה והראשית שהוא צריך להתחיל לשוב לה' יתברך. מחמת ששם כל המקומות של כל אחד שהם בחינת ההתחלה והראשית של כל אחד. והו' ויתא ראשי עם, הינו כי הצדיק בחינת משה זוכה להיות בבחינת מקומו של עולם על-ידי שהתקשר עצמו לשרשי נשמות ישראל שפלולים בה ראשי עם, כי כל הנשמות נחלקים תחת הראשים והמנהיגים, כמבאר בתחלת התורה הזאת. והו' צדקת ה' עשה ומשפטיו עם ישראל, צדקת ה', הינו שהצדיק עושה צדקת ה', הינו שהוא עוסק להצדיק את כל באי עולם ולדון את הכל לכף זכות כמו ה' יתברך בעצמו

הדרך לתשובה ויאר ענינו לידע מהיכן להתחיל לשוב אליו יתברך:

וזה בחינת "פסא פבוד מרום מראשון מקום מקד'שנו". פסא פבוד זה בחינת שרשי נשמות ישראל שזה בחינת מקומו של עולם כנ"ל ששם השרש של כל הראשית וההתחלה של כל אחד. כי שם מקום כל אחד ואחד. והו' מרום מראשון, הינו שהפסא פבוד שרשי נשמות ישראל בחינת מקומו של עולם הוא מרום מראשון שהוא מרום מראשון והתחלה של כל אחד שהוא בחינת מקום של כל אחד ואחד, כי כל התחלות והראשית של כל אחד, והינו כל המקומות של כל אחד ואחד הכל פלול שם, כי הוא בחינת מקומו של עולם ואין העולם מקומו. נמצא שהוא מרום מפל הראשית וההתחלה של כל אחד שהוא מקום כל אחד, כי כל המקומות פלולים בו והוא למעלה מפל המקומות שהם בחינת הראשית של כל אחד כנ"ל. והו' מקום מקד'שנו שעל-ידי בחינת פסא פבוד, בחינת מקומו של עולם וכנ"ל על-ידי זה יכולים לקדש מקום כל אחד ואחד על-ידי ש'יודעין מקום כל אחד ואחד מהיכן הוא נמשך שעל-ידי זה יכולים לדונו לכף זכות ולמצא לו פתח לתשובה להאיר לו המקום והדרך שישווב על ידו לה' יתברך. והו' מקום מקד'שנו שעל-ידי זה יכולין לקדש ולטהר מקום כל אחד ואחד על

לקוטי הלכות

הלכות ערלה ד

יורה דעה תפ

שהוא עושה עמנו צדקה וחסד ודן אותנו לכף זכות תמיד מחמת שהוא יתברך מקומו של עולם ויודע מקום כל אחד ואחד בנ"ל, כמו בן הצדיק שאוחז בשרשי נשמות הוא גם בן עושה צדקת ה' שמצדיק את הכל לכף זכות כמו ה' יתברך בנ"ל. וזהו ומשפטיו עם ישראל שזה הצדיק יכול לעשות ראש השנה לשפט ולדון את כל ישראל. כי הוא יודע לדון את הכל לכף זכות מחמת שהוא בבחינת מקומו של עולם ובנ"ל:

ט וזהו "תקנו בחדש שופר וכו' עדות ביהוסף שמו", ודרשו רבותינו ז"ל, בראש השנה יצא יוסף מבית האסורים ועקר יציאת מצרים היה בזכות יוסף בבחינת ויחן משה את עצמות יוסף עמו. וכל השלש רגלים כלם הם זכר ליציאת מצרים. נמצא שגם עקר קדשת השלש רגלים נמשך מבחינת ראש השנה שאז יצא יוסף מבית האסורים שעל-ידי זה יצאו ממצרים וזכינו לקדשת השלש רגלים. כי עקר בחינת קדוש החדש שהוא תקון פגמות הלבנה שעל-ידי זה קדשת כל הרגלים, כמו שכתוב: "עשה רחם למועדים". הוא על-ידי קדשת ראש השנה שהוא בראש חדש שאז אומר ה' יתברך בעצמו הביאו עלי כפרה וכו'. כמבאר בהתורה הזאת. ואז על-ידי שישראל עושין תשובה על-ידי זה בכיכול מביאין כפרה וסליחה עליו, יתברך פי באתערותא דלתתא אתער לעלא. כמו

שכתוב: באלקים נעשה חיל, כי העבודה צדק גבה והא והא פהא תליא. כמו שעקר התחלת תשובתנו בראש השנה הוא על-ידי מה שה' יתברך רחם עלינו וקבע לנו ראש השנה בראש חדש שאז הוא יתברך בעצמו מבקש כפרה שעל-ידי זה יש לנו פתחון פה לבא לפניו וכו', כמו שמבאר שם. כמו בן על-ידי זה בעצמו שאנו זוכין אז בראש השנה לתשובה, על-ידי זה בעצמו אנו מביאין עליו יתברך כפרה, כי העקר תלוי בתשובתנו. וזה עקר בקשת ה' יתברך מישראל, הביאו עלי כפרה. שאנו בני ישראל אנו דיקא צריכין להביא עליו כפרה על שמעט את הירח שמשם כל הפגמים, כי הכל תלוי בנו, כי אין חבוש מתיר את עצמו וכו', כמובא בתקונים. ועל-ידי התשובה שאנו עושין בראש השנה על-ידי זה מביאין עליו כפרה יתברך. ועל-ידי זה נתמלא פגמות הלבנה שזהו בחינת קדוש החדש שמשם כל הרגלים. נמצא שעקר בחינת קדוש החדש שהוא תקון פגמות הלבנה הוא על-ידי ראש השנה. ועל-ידי כל יציאת מצרים שהוא בחינת קדשת השלש רגלים בחינת קדוש החדש, בחינת החדש הזה לכם ראש חדשים שהיא מצוה ראשונה שנצטוו משה בעת יציאת מצרים כל תקון זה נמשך מראש השנה, הנינו כי גם אז האיר עליהם בהעלם גדול קדשת ראש השנה בזכות יוסף שיצא בראש השנה מבית האסורים

יורה דעה

בראש השנה על-ידי צעקתו לה' ותברך, כמו שכתוב שם אחר פסוקי תקעו הנ"ל, "בצרה קראת ואחלצך וכו'". הינו כנ"ל:

י והנה בראש השנה כל עסקנו לבנות ולתקן בחינת מלכות, כמבאר בפננות. הינו כי אז עוסקין להעלות ולתקן את התפלה שהיא דבר ה' לנאליה ולפדותה מן הגלות וכו', כמבאר בהתורה הנ"ל ועל-ידי זה אנו זוכין שימשך עלינו קדשת ראש השנה שהוא בחינת אל תרין את חכך עד שתגיע למקומו, שנה זוכין על-ידי תפלה בשלמות. שעל-ידי זה יכולין להתקשר לשרשי נשמות שהם בחינת פסא הכבוד וכו', בחינת מקומו של עולם שעל-ידי זה יודעין לדון את הכל לכף זכות, שנהו בחינת קדשת ראש השנה וכו', כמבאר שם היטב, עין שם. והכל נעשה על-ידי הצדיק האמת כנ"ל, כי זה הצדיק האמת שפבר שבר כל התאות וכו' עד שזכה לכל התקונים הנ"ל עד שזכה שיש לו פח לעשות ראש השנה הוא ממשיך עלינו כל אחד ממשראל המקרבים אליו קדשת ראש השנה, דהינו שהוא דן אותנו לכף זכות ומכנים אותנו באמת לכף זכות עד שפגיע על כל אחד הרהור תשובה. ומתחיל לצעק לה' ותברך מעמק הלב ומשם מתחיל לכנס בדרכי התשובה ולהמשיך כל התקונים הנ"ל עד שזוכה גם אנחנו לאחז בשרשי הנשמות ולעשות ראש השנה כנ"ל. והנה כלל התקונים

בחינת עדות ביהוסף שמו. ובשכיל זה נתקשה משה על קדוש החדש. מחמת שקדוש החדש הוא בחינת מלוי פגימת הלבנה שנה בחינת שרש התשובה בחינת הביאו עלי כפרה והתחלת התשובה קשה מאד כנ"ל. על-כן נתקשה משה בזה מאד עד שגלה לו ה' ותברך סוד קדוש החדש שהוא שרש התשובה שמתחיל מראש השנה שבו יצא יוסף שעל-ידי זה היה עקר יציאת מצרים שהוא בחינת קדוש החדש, בחינת קדשת השלש רגלים כנ"ל:

ועל כן קבע התנא דיני קדוש החדש כמסכת ראש השנה. כי עקר בחינת קדוש החדש הוא על-ידי ראש השנה שקבע אותו ה' ותברך ברחמינו העצומים בראש חדש שהוא חסד גדול ועליון מאד וכו':

ועל כן גם עקר יציאת מצרים היה על-ידי רבוי הצעקות והזעקות שצעקו בני ישראל אל ה', כמו שכתוב: "וצעק אל ה' אלקינו וירא את ענינו וכו'". וכתוב, "וואנחנו בני ישראל וכו' ויצעקו וימעל שועתם אל האלקים וכו'". הינו כי עקר יציאת מצרים הוא על-ידי בחינת ראש השנה שעקרו הוא בחינת קולות בחינת ממשקים קראתיד ה', בחינת קול שופר שהוא בחינת מן המצר קראתי י"ה וכו'. כי עקר יציאת מצרים היה על-ידי יוסף שציא בראש השנה מבית האסורים כנ"ל. כי גם יוסף יצא

לקוטי הלכות

הלכות ערלה ד

יורה דעה תפמ

הנ"ל הם לקבל שלש רגלים כדי לשפר שלש תאות הנ"ל. וזה אנו ממושיכין על-ידי השופר על-ידי התקיעות שסימנם קש"ת בחינת תלת אבהן שהם בחינת שלש רגלים כנ"ל. ועל-ידי זה זוכין לראיה שזהו בחינת שופר בחינת היתקע שופר בעיר וכו'. ועל-ידי זה זוכין לנבואה, הינו בחינת מתן תורה שנתנה בקול שופר שמופריין בראש השנה, כי עקר שלמות רוח נבואה זכינו בשעת קבלת התורה, כמו שכתוב: פנים בפנים דבר ה' עמכם. ¹⁰¹ 'דבר ה'', זו נבואה, כמו שכתב ארזנו מורנו ורבונו ז"ל במקום אחר. ועל-ידי נבואה זוכין לשלמות התפלה. וזה עקר בחינת ראש השנה לבנות התפלה שהיא בחינת מלכות פדוע. ועקר שלמות התפלה היא שכל שיח השדה יחזור ויתנו פחם לתוך התפלה. בבחינת ויצא יצחק לשוח בשדה וכו' שזהו בחינת התנוצצות משיח וכו', כמבאר שם היטב, עין שם. וזה כל עסקנו בראש השנה, כי אז עוסקין להתפלל על צמיחת קרן משיח שזהו עקר מלכות דקדושה שאנו צריכין לגלות בראש השנה. כמו שאנו מתפללין, וצמיחת קרן לדוד עבדך ועריכת גר לבן ישי משיחך וכו' ותמלך אתה ה' לבדך וכו' מלך על כל העולם בלו וכו' המלך הקדוש המלך המושפט וכו'. כי הכל אחד כי שלמות התפלה הוא בחינת מלכות דקדושה כנ"ל. ועקר מלכות דקדושה היא מלכות משיח שאנו יתגלה מלכותו יתברך

לעין כל, כי אי יתקנים, והיה ה' למלך על כל הארץ וכו'. ועקר שלמות התפלה שהיא בחינת התנוצצות משיח שהוא מלכות דקדושה היא פשהתפלה נשלמת וכלולה מכל שיח השדה כנ"ל. וזה צריכין בראש השנה שאנו נברא אדם הראשון. והיה צריך להתפלל ולהעלות ולהוציא כל שיח השדה, כמו שכתוב: "וכל שיח השדה טרם יהיה בארץ וכו' כי לא המטיר ה' אלקים וגו' ואדם אין וכו'". ופרש רש"י, עד שבא אדם והכיר בטובת הגשמים והתפלל עליהם וכו', כי עמדו על פתח קרקע עד שבא אדם וכו'. נמצא שכל שיח השדה לא יצאו בארץ עד שבא אדם ביום שנברא שהוא ראש השנה והתפלל עליהם ויורד המטר ואז יצאו ואז נתגלה שכל שיח השדה כל פחם וגדילתם ויציאתם לעולם הוא רק על-ידי תפלה. והם מחיבים להחזיר כל פחם לתוך התפלה שהיא דבר ה' שהוא שרשם, אבל אדם הראשון היה צריך להתפלל עוד להשלים תקון העולמות בשלמות. ואז היו עולים ונבילים כל שיח השדה בתוך תפלתו בתכלית השלמות בבחינת התנוצצות משיח, כי הוא היה צריך אז להמשיך התקון של משיח פדוע. אבל על-ידי שפגם בעין הרעת ולא התפלל תפלתו פראוי, על-ידי זה נפגם הכל ואנו צריכין בכל ראש השנה לתקן זאת כמובן בפגמות, על-כן עקר שלמות התפלה בראש השנה הוא

יורה דעה

בבחינה זאת בבחינת התנוצצות משיח שאו נמשך מן השמש מבחינת דבר ה' כל הפחות והחיות של כל שיח השדה לתוך אכילתו על-כן או מצוה גדולה לאכל וכנ"ל:

ואז זוכין ביום הכפורים לשלמות התפלה בתכלית השלמות, דהיינו שאו אנו נזונין מקולות התפלה לבד בלי התלבשות בשום דבר, כי בערב יום-כפור זכינו שעל-ידי התפלה יהיה נמשך כל החיות של כל שיח השדה לתוך מה שאוכל ושותה. שאו האכילה בודאי בשלמות גדול ובקדשה גדולה, אבל עכשו ביום-כפור זוכין להיות נזון מקולות התפלה לבד ואין צריכין שיתלבש פחות וחיית התפלה בשום דבר:

יא וזה בחינת ספה שעושים לאחר ראש השנה ויום הכפור, כי ראש השנה ויום כפור וסכות כלם בבחינות כפא הכבוד שהקדוש-ברוך הוא וישב עליו בימים האלו כדי לדון אותנו לכף זכות מחמת שכפא הכבוד הוא בבחינת מקומו של עולם שעל-ידי זה יודע את מקומו של כל אחד ואחד ועל-ידי זה הוא דן אותנו לכף זכות בחסד וברחמים גדולים ונפלאים מאד בבחינת אל תדין את חברך עד שתגיע למקומו, פמוכא שם בהתורה הנ"ל. כי הדין והמשפט של ראש השנה נמשך עד סוף סכות שאו ביום האחרון של סכות שהוא הושענא רבא או הוא גמר החתימה לטובה פי'דע

בבחינה הנ"ל שיעלו כל שיח השדה ויכלל כל פהם בתוך התפלה, שהיה בחינת התנוצצות משיח שאו צריכין להמשיך בראש השנה כנ"ל. ואנו עוסקין בתקון זה בכל עשרת ימי תשובה לחסן התפלה בבחינה זאת שכל שיח השדה יתנו פהם בתוך התפלה שעל-ידי זה נתבטלון כל הרפואות, כי כל הרפואות נמשכין לתוך כל מה שאוכלין ושותין. בבחינת וברך את לחמך ואת מימך והסרתי מחלה מקרבך וכו', ענין שם כל זה היטב. וזה בחינת מה שמצוה לאכל בערב יום-כפור, כי מבאר בפנות שעבר יום-כפור נשלם הנסירה, ענין שם, הינו שאו נגמר בגן המלכות שהיא בגן התפלה כנ"ל. ועקר שלמות התפלה הוא שכל שיח השדה יתנו פהם לתוך התפלה עד שיתבטלו כל הרפואות של הדאקטורים, כי נוכל להמשיך כל הפחות של הרפואות לתוך כל מה שאוכל ונשתה. ובשזוכין לזה או בודאי האכילה מצוה גדולה, כי או האכילה בשלמות גדול מאחר שנמשך לתוך אכילתו חיות משרשו העליון מבחינת דבר ה'. וכל הפחות והחיות של כל שיח השדה פלולים במה שאוכל שבחינה זאת נמשכת מהתנוצצות משיח. ואז בודאי מאיר אור גדול וקדשה גדולה באכילתו משרשו מבחינת דבר ה'. ועל-כן או בודאי אכילתו היא מצוה גדולה. ועל-כן בערב יום-כפור שאו נשלם בגן התפלה

לקוטי הלכות

הלכות ערלה ד

יורה דעה תצא

ועל-כן בכל אלו הימים נכון ומתקן פסאז
לישב עליו למשפט כדי לדון ולשפט
אותנו ברחמים על-ידי בחינות פסאז כבוד
שהוא בחינת מקומו של עולם כנ"ל. וזה
שגלה אדוננו מורנו ורבנו ז"ל בספורו
נוראות מהמעשה של הפסאז המובא
אצלנו שאמר שראה אז על הפסאז ראש
השנה. ראש השנה ממש. יום-ספור,
יום-ספור ממש. סבות, סבות ממש. הינו
ששם ראה עוצם נוראות קדושת ראש
השנה כמו שהוא ראש השנה בשרשו
העליון וכן יום-ספור סבות ואחר-כך גלה
נוראות שהיו "פרסיה שביבין די נור" וכו'
(תנאל י. ט) 'פרסיה' ראשי תבות ראש
ה'שנה יום ספור סבות. ראה והבט
גפלאות ה' נמצא שראש השנה יום-ספור
סבות בלם שרשם בבחינת פרסיה,
בחינת פסאז הכבוד בחינת נכון כסאד
מאז הנאמר על ימים אלו והכל כדי לדון
אותנו לכף זכות וכו' כנ"ל. וזהו בחינת
סבה שעושים אחר ראש השנה ויום-
ספור, בזה מראה לנו ה' ותברך עצם
חבתו ואהבתו אלינו וישראל עם קרובו
ומגלה לנו שדן אותנו בראש השנה לכף
זכות בחסד ורחמים גדולים לפי מקומו
של כל אחד כי הוא מקומו של עולם וכו'
כנ"ל. וזהו בחינת סבה שאמרה תורה
שכל אחד יצא ממקומו ודירתו ויבנם
בסבה שהוא בחינת פסאז הכבוד, בחינת
מקומו של עולם, כי סבה היא בחינת
אמא ומסבבא על בנין, בחינת אם

לבינה, בחינת אם כל חי שרשי הנשמות
שהיא בחינת פסאז הכבוד, בחינת מקומו
של עולם שעל-ידי בחינה זאת נתעורר
הרחמנות של ה' ותברך לדון אותנו
בראש השנה ברחמים גדולים ועל-כן
עכשו בחג הסבות צוה עלינו שכלנו נצא
ממקומנו ונבנם לסבה ששרשו בחינת
מקומו של עולם כנ"ל להורות לגלות
לעין כל שהוא מעלה ומכניס אותנו
לבחינת שרשנו, בחינת מקומו של עולם
שעל-ידי זה דן אותנו לכף זכות בחסד
גדול ונפלא כנ"ל. כי כבר מבאר לעיל
שעקר החסד מה שה' ותברך דן אותנו
לכף זכות לפי מקום של כל אחד הוא
מה שעל-ידי זה ה' ותברך מכניס אותנו
באמת לכף זכות ומחזיר אותנו בתשובה
שלמה שרק זה הוא עקר הטוב והחסד
אמתי שה' ותברך עושה עמנו תמיד
ובפרט ביותר באלו הימים הנוראים
ששרשן ראש השנה וכן"ל. הינו כי כל
אחד נתעה על-ידי עונותיו ותאותיו
למקום שנתעה בבחינת תעיתי פשוה אבד
וכו' עד שאינו יודע לשוב למקומו
שמחמת זה הוא רחוק מתשובה, כי עקר
התשובה לשוב למקומו שנפול משם
בבחינות ורקא וכו' כנ"ל. וה' ותברך
חומל עלינו בראש השנה ומצא לכל אחד
ואחד את מקומו ומפיה כלפי חסד לראות
זכות לכל אחד שמקומו גרם לו מה
שעשה. ועל-ידי זה מכניס אותו באמת
לכף זכות ומראה לו משרש מקומו

גם כן עין ופסלת גמור ומהם דיקא גדרל
הפרי וכל וניקתו וחייתו דרך השרכיטין
והענפים והאילן שהם עין גמור, נמצא
שכל מקום הפרי וחייתו וגדולו הוא דרך
הפסלת וכן האדם נוצר ממשפח סרוחה
וגדל במעי אמו ויונק כל חייתו דרך
הטבור שמקשר בו באמו ודיקא על ידי
מקומות אלו נמשך עליו החיות והנשמה
ממקור העליון והנורא ממקום שנחצבו
משם נשמות ישראל דלות מחשבה
תפיסא תמן כלל וזה באמת נפלאות
תמים דעים, כמו שכתוב: אודך על פי
נוראות נפילתי נפלאים מעשיך וכו'. פי
ה' ותברך ברא כל הדברים בבחינת
קלפה ופרי והקלפה קודמת לפרי כידוע
וכנראה בחוש, והקלפה היא מקום הפרי,
פי כל הפרות והתבואות מקומם
בתקלפות שלהם שהם הפסלת כנראה
בחוש וכו"ל. וזה מחמת הסניגים והפסלת
של מלכין קדמאין וכו' שנמשך מהדין של
תחלת הצמצום שהוא עקר המקום של
כל העולם, פי בשעלה כרצונו ותברך
לברא את העולם לא היה מקום לבריאה
וצמצם האור לצדדין שהוא שרש הדין
ועל ידי זה נתנהו מקום לבריאה ולשם
המשך אור האין סוף בדרך קו ועל ידי
זה נתהוו כל העולמות וכו', כמבאר כל
זה בעין חיים בתחלתו ומוכח בדברינו
במה פעמים. נמצא שקדם התהוות
הבריאה הכרח שיתיה צמצום והוא מקום
הבריאה וכמו כן בכל הדברים שבועלים

מבחינות מקומו של עולם עד שידע
הדרך לשוב למקומו ושרשו העליון שזה
עקר התשובה וכו"ל. ועל כן עכשו
בסכות ה' ותברך מראש לנו את האהבה
והחסד שעשה עמנו בראש השנה על ידי
מצות ספה הקדושה שצונו לצאת מפתינו
ומקומנו ולכלם בספה להורות שאין אנו
עכשו כלל על מקומנו הראשון שגרים לנו
מה שגרים כל אחד לפי מעשיו פי עכשו
אנו יושבין בספה שהוא בחינת כסא
הקבור, בחינת מקומו של עולם ששם
שרש מקומנו של כל אחד שזה עקר
התשובה עקר החסד של ראש השנה
שנתגלה עתה לעין כל על ידי יציאתנו
ממקומנו לכנס לספה שהיא בחינת אם
כל חי וכו' כנ"ל:

יב ועל כן מסבין בפסלת דיקא. כמו
שאמרו רבותינו ו'ל בפסלת גרן
ווקב הכתוב מדבר. בזה מראה לנו ה'
ותברך שהוא דין אותנו לבך זכות לפי
מקומו של כל אחד כנ"ל, פי הפסלת של
התבואה זה בחינת מקום התבואה למשל
חטה הגדלה מן הארץ אנו רואין שאין
החטה בעצמה יוצאה בנותיה מן הארץ.
רק בתחלה יוצא הקש והשבילת שהוא
פסלת התבואה ומן הקש יוצא החטה
וכל חיית וניקת החטה הוא דרך
השבילת והקש. וכן פרות הגדלים על
האילן שאין יוצא מן הפרקע פי אם העין
של האילן שהוא עין גמור וממנו יוצאין
ענפים ומהענפים שרכיטין ועלים שהם

לקוטי הלכות

הלכות ערלה ד

יורה דעה תצג

קדם שבאין לעולם יש בחינה זאת שההכרח שהיה איוה בחינת צמצום קדם שנמשך האור והחיית של אותו הדבר שעל ידי זה הוא נברא ויוצא לעולם ומחמת שהצמצום הוא שרש הדיון שמשם עקר אחיזת הסטרא אחרא והקלפות. ועל כן היה צריך אדם הראשון לברר הכל על ידי תפלתו והוא פגם בזה על ידי חטא עין הדעת טוב ורע מאז נתקללה האדמה ונגור עליה, ואכלת את עשב השדה בעת אפך תאכל לחם. דהינו שכל הדברים יצאו מלבושים בפסלת וקלפות והקלפה קדמה לפני תמיד וזה כל עבודתנו כל ימינו לברר כל הדברים מהקלפות והפסלת שקדמו להם ומחמת שהקלפה נתאחזה בהפרי מאד וקדמה לה, על כן באמת קשה הפרוד מאד ומחמת זה רבים נכשלים בזה העולם ונפלים למקום שנופלים רחמנא לצלן רק הצדיקים האמתיים גבורי כח שהם מתנגדים על יצרם הם מבררים הכל ולא זו אף זו שהם בתקף צדקתם מעוררים רחמי ה' יתברך עלינו שיהיו עלינו ולא ידון אותנו כמעשינו רק יסתפל על מקומנו על מקום של כל אחד ואחד דרך איוה מקומות הוא נמשך לזה העולם, כי המקום של כל אחד הוא בחינת הקלפה והפסלת שקדמה לפני כנ"ל. ועל ידי זה הוא מרחם עלינו ודן אותנו לכף זכות כנ"ל. וזה שכתוב, "ולא אסף עוד להבות את כל חי באשך

עשיתי כי יצר לב האדם רע מנעריו". ודרשו רבותינו ז"ל: משנעדר לצאת ממעי אמו, משנעדר לצאת ממעי אמו דיקא, הינו כי מקומו גרם לו לחטא מחמת שיצא ממקום מטנף בזה. וכמו שאמר דוד, הן בעון חוללתי ויחטא יחמתני אמי. וזה שמוסכנין בפסלת דיקא, כי הפסלת הוא בחינת מקום של כל אחד. שעל ידי זה הוא דן אותנו לכף זכות בתוספת גדול לפי מקומו של כל אחד, כי הוא יתברך מקומו של עולם שכל זה הוא בחינת ספה כנ"ל ואזי יתברך דן אותנו לכף זכות על ידי מקומו של כל אחד שהוא הפסלת שגרם לו לחטא. נמצא שנתהפכין העונות לזכות. וזה בחינת ירידה תכלית העליה, כי דיקא על ידי הקלפה והפסלת שקדמה לפני שמשם כל העונות רחמנא לצלן, על ידי זה דיקא הוא יתברך מרחם עלינו ודן אותנו לכף זכות כנ"ל. על כן נעשה מהפסלת דיקא כדרך קדוש שהוא עקר הספה, כי עקר הספה לזכות לדון אותנו בבחינת מקומו של עולם, בבחינת פסא הכבוד אם כל חי זה נעשה על ידי הפסלת דיקא שהוא הקלפה הקודמת לפני שהוא בחינת מקום של כל אחד על ידי שהוא יתברך מסתפל על מקום של כל אחד ודן אותנו לכף זכות ומהפך העונות לזכות כנ"ל:

יג וזה בחינת בריתו של עולם ברישא חשוכא והדר נהורא, בחינת

יורה דעה

שהצמצוע שהוא עקר כלל המקום קדם לכלל העולם. ומשם נמשך שהחושך קדם לאור והקלפה קודמת לפרי כנ"ל:

יד וזוהו, "כי בארץ תוציא צמחה וכגנה ורועיה תצמיח בן ה' אלקים יצמיח צדקה נגד כל הגוים". ועתה על פי הנ"ל מבאר הפסוק היטב. הינו בארץ תוציא צמחה וכגנה וכו' כמו הצמחים והזרעים הגדלים בארץ שכלם יוצאים דרך הפסלת שקדם להם, כי הקלפה קדמה לפרי כנ"ל שזהו הזכות שה' יתברך מוציא עלינו כנ"ל. בן ה' אלקים יצמיח צדקה וכו', 'בן' דיקא, כי דיקא על-ידי זה יצמיח צדקה וחסד עלינו מחמת שהוא יודע יצרנו ומקומו של כל אחד ואחד וכו' כנ"ל. וזהו שספסם יצמיח צדקה ותהלה נגד כל הגוים. נגד כל הגוים דיקא, כי הגוים שהיינו ביניהם בגלות במקומותם כמו שכותם הם גרמו לנו כל החטאים, כמו שכתוב: "ויתערכו בגוים וכו'". ועל-ידי זה הוא יתברך ורחם עלינו מחמת שידע מקומו של כל אחד ואחד וכו' וכנ"ל:

וזוהו: "באתי לגני אחתי בלה אריתי מזרי עם בשמי אכלתי יערי עם דכשי". ופרש רש"י שמרוב האהבה אכל העץ עם הפרי, הינו כנ"ל. שמרוב אהבתו לישראל הוא מהפך העץ והפסלת לפרי, דהינו בחינת מחילת עונות התהפכות העונות לזכיות מחמת שידע מקומו של כל אחד שהפסלת שקדם לפרי גרם לו

"והארץ היתה תהו ובהו וחושך וכו'". 'רוח אלקים', דא רוחו של משיח. 'מרחפת על פני המים' ופרש רש"י, כפא הכבוד עומד ומרחף באויר וכו', הינו כנ"ל. כי החושך שקדם לאור זה בחינת קלפה הקודמת לפרי שמושם נמשך שבתחלה הארץ היתה תהו ובהו וחושך שמושם כל הגליות והממשלה של האמות העולם שקדמו למלכות משיח שיבא במהרה בניינו (וכמו שדרשו רבותינו ויל בפדרש פסוק זה והארץ היתה תהו וכו' על הארבע מלכות) וזה בחינת רוח אלקים מרחפת וכו' שהוא בחינת כפא הכבוד בחינת רוחו של משיח שכלול מכל הנשמות, הינו שעקר התקון על-ידי רוחו של משיח שאוחז בכפא הכבוד שרשי הנשמות בחינת מקומו של עולם שעל-ידי זה הוא יתברך דן אותנו לכף זכות ומהפך חושך לאור, עונות לזכיות כנ"ל:

וזוה שאמרנו רבותינו ו"ל (שבת ע"ג): מאי טעמא עני מסגן ברישא והדר אמרי כבדיתו של עולם ברישא חשוכא והדר גהורא'. עני זה בחינת ממשלת העכו"ם שנקראים שעירים ועזים. כמו שכתוב: והצפיר והשעיר מלך יון. וכמו שכתוב: הן עשו אחי איש שעירי. אמרי זה בחינת ישראל שנמשלו לכבשים, כמו שפרש רש"י. הינו מאי טעמא ממשלת העכו"ם קודמת לממשלתנו והשיב, כבדיתו של עולם ברישא חשוכא והדר גהורא. כי כל בריאת העולם הוא בבחינה זאת

לקוטי הלכות

הלכות ערלה ד

יורה דעה תצה

מה שגורם שזהו בחינה מה שמספקין בפסלת גרן ונקב. בפסלת דקא וכנ"ל:

טו נמצא שפכה בבחינת פסא הכבוד כנ"ל. וזהו,

מאחו פני כסא. פרשו עליו עגנו. עגנו זה בחינת עגני כבוד שהם בחינת סכה שהיא בבחינת פסא הכבוד, בחינת מאחו פני כסא וכנ"ל:

טז וזהו בחינת הושענא רבה שאז הוא גמר החותם. ואז הוא גמר

התקון שהתחלנו בראש השנה. הינו שבראש השנה רחם עלינו ה' יתברך ודן אותנו לכף זכות לפי מקומנו, כי הוא יודע יצרו של כל אחד לפי מקומו, פי הוא יתברך מקומו של עולם כנ"ל.

ועל-ידי זה הכנים אותנו באמת לכף זכות והכנים בנו דרך לתשובה, דהינו לצעק לה' יתברך מעמקא דלבא בחינת 'ממעמקים קראתך ה'' שמתחילין בראש השנה וכנ"ל. ועכשו בהושענא רבה בסוף סכות אנו זוכין כל ישראל לבחינה זאת לקיים, אל תדין את חברך עד שתגיע למקומו, רק לדון את הכל לכף זכות ולקיים, אל תהי בו לכל אדם יהיה מי שיהיה, כי בסכות יבינו בלנו לישב בפכה שהוא בחינת פסא הכבוד מקומו של עולם. ועל-ידי זה האיר עלינו על כל אחד מישראל הארה מבחינת מקומו של עולם לידע לדון את הכל לכף זכות אפלו פושעי ישראל הגרוע שבגרועים עד שזנבה להכנים בלם לכף זכות ולהאיר

בהם ההארה של ראש השנה, דהינו שתמיד ימצאו פתח ודרך לתשובה בכל מקום שהם בכל עת וזמן. ועקר הפתח ודרך הוא לצעק תמיד מעמקא דלבא לה' יתברך יהיה אידך שיהיה. ולא יתיאש עצמו מן הצעקה לעולם באשר היהירנו על זה אדונינו מורנו ורבנו ו"ל פעמים אין מספר בכמה וכמה מיני לשונות. וזה בחינת מה שמרבין לצעק בהושענא רבה כמה וכמה פעמים הושענא הושענא וכו'. וכן נעורין כל הלילה וגמרין כל ספר תהלים שהוא מלא צעקות וזעקות וישועות ותחנונות ובקשות ותפלות לה' יתברך בכמה וכמה מיני לשונות ומליצות קדושות הנאמרות ברוח הקודש הפוללים כל פאי עולם עד אשר לא נמצא שום רשע ובעל עברה בעולם שלא יוכל למצא את עצמו בספר תהלים הפולל כל פאי עולם בכל הדורות ובכל הפדרגות שבעולם מראש ועד סוף עד תכלית הירידה שאין ירידה אחריו רחמנא לצלן לבלם הוא מעורר בצעקותיו ותפלותיו לשוב לה' יתברך. וכמו שמבאר אדונינו מורנו ורבנו ו"ל (בלקוטי הנקא בסיון עב) שתהלים מסגל לתשובה. ובהושענא רבה שאז הוא סוף ימי הסכות ואז הוא בחינת דוד פדוע, על-כן אנו ממשכיין תקון הנפלא הזה שיזכה כל אחד מישראל על-ידי קדשת ראש השנה ויום הכפורים ועל-ידי שקיים מצות סכה וארבעה מינים שבלם הם בבחינת פסא הכבוד מקומו

טז טז

יורה דעה

של עולם, בחינת פרסי"ה שביבין די גור וכו' פנ"ל שעל-ידי זה נזכה לדון את הכל לבף וכות ולהכניס דרכי התשובה בכל אחד מישראל, והינו לומר תהלים ולצעק לה' ותברך תמיד יהיה אף שיהיה וכו' כן צריכין לדון גם את עצמו לבף וכות אף-על-פי שהוא יודע מכאובי גפשו ורבויו פשעיו כי עצמו מספר וכו' רחמנא לצלן, אף-על-פי-כן צריך לקיים גם בעצמו אל תדין עד שתגיע למקומך כמו שצריכין לקיים בחברו אל תדין וכו' פנ"ל, כי בודאי גם מקום עצמו אינו יודע, כי בודאי אינו יודע מאיזה מקום נמשך וכל מה שעברו עליו בכל הגלגלים ומאיזה מקום נמשכין עליו הצרין רעים והפחשבות רעות שלו וכו' וכו'. על-כן אסור ליאש את עצמו לעולם בפאשר היהירנו אדונינו מורנו ורבנו ו"ל כמה פעמים בלי שעור, כי צריכין לקיים גם בעצמו אל תהי בו לכל אדם, שלא לעבר על אסור שפיכות דמים חס ושלום, כמבאר שם בהתורה הנ"ל שהאסור אל תהי בו לכל אדם הוא אסור שפיכות דמים, עין שם:

על כן גם לבזות את עצמו ביותר עד שיזכר לכל על-ידי זה חס ושלום, הוא בודאי אסור חמור, כי הוא אסור שפיכות דמים שאסור גם בעצמו, כמו שכתוב: "שופך דם האדם וכו'. ואך את דמכם לנפשותיכם". ודרשו רבותינו ו"ל ומוכא בפרוש רש"י: לרבות השופך דם עצמו, כי צריכין לדון את עצמו לבף

וכות, כמבאר בהתורה ואומרה לאלפי בעודי' (בסימן רכב) כי מי יודע את מקומו והעקר שלא יתיאש את עצמו מן הצעקה לעולם, שזהו בחינת הושענא רבה שאיכין לזה על-ידי שנגנסנו לפסה שזכינו בלנו בני ישראל לבחינת מקומו של עולם שעל-ידי זה זוכין לדון את הכל לבף וכות אפלו את עצמו וכו' ל. וזהו בחינת: בהוא יומא וישב יצחק ויחפר את בארות המים וכו', והינו שבראש השנה היה בחינת חפירות בארות מים ועכשו בהושענא רבה חוזרין וחופרין הבארות מים, כמבאר בזהר הקדוש (צו דף לב) הינו כי בארות מים זה בחינת קולות וצעקות לה' ותברך, בחינת שפכי פמים לבף נכח פני ה', בחינת שבועה קולות שאמר דוד על המים שנגמשכין ביום זה, כמובא, הינו שכל התקונים שגומרים ביום זה הוא בחינת קולות לצעק ולהתחנן לפני ה' ותברך תמיד מעמק הלב, בבחינת "שפכי פמים לבף נכח פני ה'", שזהו בחינת ספר תהלים שגומרין אז שעל-ידי זה נזכה בלנו לשוב אליו ותברך פנ"ל.

ועלינו עוסקין אז עם ערבי נחל שגומרו על פושעי ישראל כמובא לקיים, אל תהיה בו לכל אדם, כי אל תדין את חברך עד שתגיע למקומו שזה עקר התקון שהתחיל בראש השנה ונגמר בהושענא רבה פנ"ל. וזה בחינת משנה תורה שאומרים אז בליל הושענא רבה, כי כל ספר משנה תורה הם דברי

לקוטי הלכות

הלכות ערלה ד

יורה דעה

תצו

תוכחות שמוכיח משה את ישראל בתוכחה של חסד להראות להם חסדי ה' וטובו וצדקתו לעולם שבמה הכעיסו לפניו בבמה מקומות. ואף-על-פי-כן עדן חבתו ורחמיו עליהם, כמו שכתוב: "ועתה ישראל מה ה' אלקיך שאל מעמך וכו'". ופרש רש"י, אף-על-פי שעשיתם כל זאת עודנו רחמיו וחבתו עליכם מפל מה שחטאתם לפניו אינו שואל מכם כי אם ליראה וגומר, ענין שם. ואין יראה אלא תפלה, כמו שכתוב: "אשה יראת ד' היא תתהלל". כמו שמבאר אדונינו מורנו ורבנו ז"ל במה פעמים, הינו שמושה מוכיח ומזהיר את ישראל לדורות שאחרי כל מה שחוטאים לפניו חס ושלום אין הקדוש ברוך הוא שואל מהם כי אם ליראה שהוא תפלה, דהינו להתפלל ולצעק אליו ותברך תמיד. וכמו שכתוב: וקראני ביום צרה אחלצך ותכבדני. וזה שבתחלת דבריו של משה הזכיר כל המקומות שהכעיסו לפניו, כמו שכתוב: "אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל בעבר הירדן במדבר בערבה וכו'". ופרש רש"י שמנה פאן כל המקומות שהכעיסו לפניו וכו', הינו כי התוכחה של משה היה תוכחה של חסד, כמו שמבאר בהתורה 'תקעו תוכחה' (בלקוטי תנ"א סימן ח), ענין שם שאמר משה תוכחתו באפן שלא יעורר חס ושלום על-ידי תוכחתו הריח רע של המעשים רעים שעשו ויחליש אותם חס ושלום על-ידי

זה, רק אדרבא, על-ידי תוכחתו יחזק אותם ויסיף ויתן בהם ריח טוב וכו', כמו שמבאר שם. ועל-פני הזכיר כל המקומות שהכעיסו לפניו. 'כל המקומות' דיקא, כי בזה הזכיר להם זכות וחסד, כי הוא קים אל תדון את חברך עד שתגיע למקומו, כי הוא זכה לאחז בכסא הכבוד, בחינת מאחו פני כסה וכו' שעל-ידי זה היה בבחינת מקומו של עולם. ועל-פני ידע שכל אלו המקומות שהכעיסו בהם לפני המקום ברוך הוא המקומות בעצמן גרמו להם לחטא, כי עברו במדבר 'מקום נחש שרף ועקרב וצמאון' וכו' שהם מקום תקף הקלפות והספרא אחרא פידע והיו צריכים ללחם על קלפות קשות ועצמות שהיו במקומות פאלו. וזה גרם להם שבמה פעמים לא יכלו לעמוד בנסיון ונכשלו במה שנכשלו. וכמו שאמרו רבותינו ז"ל על פסוק, וישב ישראל בשמים וכו' שהמקום גרם להם לחטא, כמו שאיתא בזהר הקדוש. נמצא שבה שהזכיר את המקומות דיקא שהכעיסו לפניו בזה המציא להם זכות בחינת הזכות של ראש השנה שהוא אל תדון את חברך עד שתגיע למקומו וכו' פנ"ל. וכן סובב והולך כל ספר דברים על קטב זה להזכיר את ישראל כל מה שהכעיסו לפניו ואף-על-פי-כן לא יתאשו עצמן מן הרחמים לעולם, כי רחמיו לא פלים באשר ראו בעיניהם שאף-על-פי שעשו את העגל, אף-על-פי-כן לא מנע רחמיו

יֹרֵה דְעָה

מֵהֶם. וְכֵן אַחֵר שָׁאָר הַחֲמִיּאִים הַיְסוּיב
 עִמָּהֶם בְּחֶסְדוֹ עַד שֶׁהֵם מוֹכְנִים עִתָּה
 לְכֹנֵם לְאַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל. עַל־כֵּן יִדְעוּ לְדוֹרוֹת
 שֶׁבָּבֶל מִה שֶׁיַּעֲבֹר עֲלֵיהֶם עַד בִּיאַת
 מְשִׁיחַ בְּבִלָּל. וּבִפְרָט עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד
 יִהְיֶה אִיךָ שִׁיְהִיָּה לְעוֹלָם אֵל יִתְיַאֲשׁוּ
 עֲצָמוֹן מִן הַרְחָמִים, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ
 וְ"ל אֶפְלוּ חֶרֶב חֲדָה מִנְחַחַת עַל צְנוּאָרוֹ שֶׁל
 אָדָם אֵל יִמְנַע אֶת עֲצָמוֹן מִן הַרְחָמִים.
 וְאָמְרוּ, יִפְּה אֲעֻקָּה לְאָדָם בֵּין קֶדֶם גְּזֵר דִּין
 בֵּין לְאַחֵר גְּזֵר דִּין. וְזֶה שֶׁסִּפֵּר תַּפְלוּתוֹ
 אִיךָ הַתַּפְּלָל וְהַתְחַנֵּן לִפְנֵי ה' יִתְבַּרְךָ. כְּמוֹ
 שֶׁפָּתוּב: וְאַתְּנַפֵּל לִפְנֵי ה' וְכו' וְאָמַר וְכו'.
 הַכֵּל בְּדִי לְהוֹרוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שִׁיתְחַזְּקוּ
 בַּתְּפִלָּה וְעֻקָּה לַה' יִתְבַּרְךָ תְּמִיד, כִּי
 רַחֲמָיו אֵינֶם בָּלִים לְעוֹלָם. וְזֶה בְּחִינַת
 שִׁירַת הָאוֹזֵינוּ שֶׁבּוֹלֵל כָּל מַה שֶׁעֹבֵר עַל
 יִשְׂרָאֵל וְכָל מַה שֶׁעֲתִיד לְעֹבֵר עֲלֵיהֶם
 בְּבִלְיוּת וּבִפְרָטִיּוּת עַד הַסּוֹף וְאַחֲרָיִךְ כָּל
 אֵלֶּה סוֹף כָּל סוֹף לֹא יִמָּשׁ ה' אֶת עַמּוֹ,
 כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב בַּסּוֹף, "כִּי יִדִּין ה' עַמּוֹ כִּי
 יִרְאֶה כִּי אֹזֶלֶת יָד וְכו'". וְזֶה שֶׁהַתְּחִיל
 בַּתְּחִלַּת דְּבָרָיו "כִּי שֵׁם ה' אֶקְרָא הֵבו גְּדֹל
 לְאֻלְקֵינוּ", הֵינּוּ שֶׁאָמַר מֹשֶׁה לְיִשְׂרָאֵל,
 מִמֶּנִּי תִרְאוּ וְכֵן תַּעֲשׂוּ, כִּי דַעוּ כִּי אֲנִכִּי
 כָּל מַה שֶׁזְּכִיחִי בְּזֶה הָעוֹלָם הַכֵּל הָיָה
 עַל־יְדֵי שֶׁקְרָאתִי תְּמִיד אֵל ה' בְּחִינַת כִּי
 שֵׁם ה' אֶקְרָא. וְכֵמוֹ כֵּן מִהֲרֹו עָשׂוּ כְּמוֹנֵי
 וְהֵבו גְּדֹל לְאֻלְקֵינוּ. שֶׁתִּקְרָאוּ גַם כֵּן אֵל ה'
 יִתְבַּרְךָ תְּמִיד כְּמוֹנֵי שֶׁזָּהוּ עַקֵּר גְּדֻלָּתוֹ
 וְכַבּוֹדוֹ, כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב: וְיִקְרָאֵנִי אֲנִי בְּיוֹם

צָרָה אֲחַלְצֶךָ וְתִכְבְּדֵנִי" כַּנ"ל. וְכַעֲשֵׂה
 שֶׁדָּרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ וְ"ל עַל פְּסוּק זֶה, כִּי שֵׁם
 ה' אֶקְרָא, אַתֶּם, הֵבו גְּדֹל לְאֻלְקֵינוּ וְכו',
 שֶׁתַּעֲשׂוּ אַחֲרָיִךְ בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ
 לְעוֹלָם וָעֶד, הֵינּוּ כַּנ"ל. שֶׁכְּמוֹ שֶׁאָנִי קוֹרָא
 לַה' יִתְבַּרְךָ תְּמִיד, כְּמוֹ כֵּן תַּעֲשׂוּ לְעוֹלָם
 וָעֶד. וְזֶהוּ בְּחִינַת בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ
 לְעוֹלָם וָעֶד. שֵׁשֶׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ מְבָרָךְ
 לְעוֹלָם וָעֶד אֶפְלוּ אַחֲרָיִךְ כָּל הַחֲמִיּאִים
 וְהַכְּעָסִים שֶׁמְכַעֲסִים כָּל אֶחָד לִפְנֵינוּ בְּכָל
 דּוֹר וָדוֹר, כִּי יָמִין ה' רוֹמְמָה לְעוֹלָם, וְכֵמוֹ
 שֶׁפָּתוּב: "וְאַתָּה מְרוֹם לְעוֹלָם ה'". וְכֵמוֹ
 שֶׁפָּתוּב שֵׁם בְּהַשִּׁירָה, "שִׁחַח לֹו לֹא".
 וְתִרְגַּם אוֹנְקֵלוֹס, לֹא לַה. כִּי אֵלָיו יִתְבַּרְךָ
 אֵין מַגִּיעַ שׁוֹם פְּנֵים, כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב: "אֲנִי ה'
 לֹא שִׁנִּיתִי". וְעַל־כֵּן תְּמִיד יְכוֹלִין לְהִתְקַרֵּב
 אֵלָיו כְּמוֹ שֶׁשִּׁמְעֵתִי מִפִּי אֲדוֹנֵנוּ מוֹרְנוּ
 וְרַבְּנוּ וְ"ל שֶׁאָמַר שֶׁאֶפְלוּ בִּשְׂאוֹל תַּחֲתוּת
 יְכוֹלִין לְהִיּוֹת סְמוּכִין אֵלָיו יִתְבַּרְךָ. וְזֶהוּ
 בְּחִינַת בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם
 וָעֶד כַּנ"ל. וְעַל־כֵּן הִזְהִיר לָהֶם מֹשֶׁה עַל
 זֶה בַּתְּחִלַּת הַשִּׁירָה, כִּי זֶה עַקֵּר פְּגִימַתוֹ
 בְּהַשִּׁירָה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּאת שֶׁבּוֹלְלַת הַכֵּל
 שֶׁאָמַר עֲלֵיהָ, וְעִנְתָּה הַשִּׁירָה הַזֹּאת לִפְנֵינוּ
 לְעַד כִּי לֹא תִשְׁכַּח מִפִּי יְרַעוּ. וְכָל פְּגִימַתוֹ
 שִׁיתְחַזְּקוּ תְּמִיד בַּה' יִתְבַּרְךָ. וְיִכְתְּחוּ
 בְּרַחֲמָיו וְיַעֲשׂוּ וְיִתְפַּלְּלוּ אֵלָיו יִתְבַּרְךָ
 תְּמִיד כְּמוֹ שֶׁנֶּהְגָּה הוּא כָּל יְמֵי חַיָּו, בְּחִינַת
 "כִּי שֵׁם ה' אֶקְרָא הֵבו גְּדֹל לְאֻלְקֵינוּ"
 כַּנ"ל. וְזֶה שֶׁהַקְּדוּשָׁה תְּחִלָּה וְהוֹדִיר לָהֶם
 שִׁיְאֻזֵּנוּ דְּבָרָיו הַיְסוּב, כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב: הָאוֹזֵינוּ

לקוטי הלכות

הלכות ערלה ד

יורה דעה תצט

השמים וכו' גערף פפטר לקחי תגל פטל אמרתי וכו'. הינו שההור שדבריו יבנסו באזניהם כמו מטר וטל שיורדין טפות מים בארץ ואחר כך צומח מהם צמחים גפלאים, כמו בן דבריו יבנסו בלבם פטל וכמטר ויצמחו בלבם ויעשו פרות טובים, פי דברים אלו להתחזק בה' ותברך תמיד צריכין להתאזן היטב והיטב ולהבין דבר מתוך דבר להבין היטב רמזותיו של הצדיק עד היכן עד היכן צריכין להתחזק לעולם. וכמו שאמר דוד המלך עליו השלום, אשפילך ואורך בדרך זו תלך איעצה עליך עיני אל תהיו כסוס פפרד אין הבין וכו'. פי מתחלה ספר דוד צרותיו ואמר שמעצם צרותיו הוא מברח לשאג כל היום, כמו שכתוב: "כי החרשתי בלו עצמי בשאגתי כל היום כי יומם ולילה תכבד עלי ידך וכו' על זאת ותפלל כל חסיד אליך לעת מצא רק לשטף מים רבים אליו לא יגיעו, אתה סתר לי מצר תצרני רני פלט תסוכבני סלה". ודרשו רבותינו ז"ל (פד"ש שומר טוב תהלים קכ), אתה רגז לפני ואני אפלט אותך. גמצא שפאלו הפסקים מוכיר איד צריכין להתחזק בתפלה ובשאגה לה' ותברך תמיד כדי להנצל משטף מים רבים השוטפים בעולם הזה הרוצים לכלות את האדם חס ושלום משני העולמות רחמנא לצלן. ועל ידי זה סיס, אשפילך ואורך בדרך זו תלך איעצה עליך עיני, שאני מרמז לך בעיני שאל תסתפל על שום

דחיה שרוצין לדחות אותך יהיה מי שהיה הן המחשבות שפאין עליך בעצמך הן הדחיות הנמשכין מאחרים וכו' על כלם אל תסתפל רק תבין דברי שאני מורה לך הדרך ומרמז לך בעיני שתמיד תתחזק בצעקה ושאגה לה' ותברך וכו' ל. וזהו שאמר משה רבנו, גערף פפטר לקחי תגל וכו'. שדבורים האלה צריכים לצמח ולעשות פרות בלבד פטל וכמטר לקיים תמיד בכל מה שעובר על האדם כל ימי חייו ומה הם הדברים כי שם ה' אקרא הבן גדל לאלקינו שתקראו תמיד אל ה' ותברך לעולם ועד כמוני פנ"ל. ועל כן קורין ספר משנה תורה בליל הושענא רבה פי זה עקר בחינת הושענא רבה להמשיך דרך זה על כל אחד לצעק תמיד אל ה' פנ"ל:

[שך לעיל]

וזה (תהלים קד, ד): "תעו במדבר בישיוון דרך עיר מושב לא מצאו ויצעקו אל ה'" וכו'. שפשאדם נהרחק ממקומו ואז הוא תועה במדבר ואינו יודע הדרך לשוב למקומו בחינת 'עיר מושב לא מצאו', אז עקר העצה ויצעקו אל ה', שזהו עקר בחינות ההתחלה שגמשיך על כל אחד מישראל בראש השנה בחינת 'ממעמקים קראתיך ה' וכו' ל'.

זי נחזור לענין שלש שני גרלה ונסע רבעי הנ"ל. ובשביל זה צריכין להתחזק באילן שנומטין שלש שנים דיקא, פי על פי הנ"ל מברך שעקר התקון הוא

דף קצ

פ"א

עלינו הצדיקים הארת התשובה מן־שָׁרֵשׁ עב"ל. ועקר הארה הוא שנופה להתעורר כל אחד ממקומו אשר הוא שם לצעק ולזעק ולשאג לה' ותברך מעמק הלב שנה העקר ובלא זה אי אפשר להתחיל ולתקן שום דבר מרובי הפכדות והמניעות והבלבולים וכו' וכב"ל. אבל אי אפשר לתקן בשלמות כי אם השלש שנים שיש בהם שלש פעמים שלש רגלים מחמת שכל מדה כלולה משלש והם תלת כלולין מתלת, על־כן צריכין להמתין שלש שני ערלה, שלש שנים דיקא וכב"ל. והעקר התקון על־ידי ראש השנה וכב"ל. ועל־כן עקר השנה לעגן נטיעת ערלה נחשבת מראש השנה, כמבאר בגמרא ופוסקים, וזה בחינת התקיעות שהם משלשין בכל הבחינות, כמו שכתוב במשנה סדר תקיעות שלש של שלש שלש, כי התקיעות הם בחינת תקון הקולות שמעוררין מומצמקים, בחינת מן המוצר קראתי יה, דהינו שעל־ידי התקיעות מושכיני על ישראל הארת התשובה שזוכו תמיד לצעק לה' ותברך מעמקי עמקי לבם מכל מקום שהם שנה עקר התקון עב"ל. ועל־כן הם שלש של שלש שלש, כי על־ידי הקולות והצעקות זוכין להמשיך התקונים הנ"ל של שלש רגלים שהם מתקנים שלש תאות הנ"ל שבהם תלוי הכל עב"ל. ומחמת שגם השלש מדות הנ"ל הם שלש כלולין משלש עב"ל, על־כן התקיעות הם שלש

ראש השנה עב"ל. על־כן אי אפשר לנרש הקלפות הנאחזות באילן בעת נטיעתו שיינקתם משלש תאות הנ"ל. אי אפשר לנרשם כי אם בשלש שנים דיקא שיש בהם שלשה ראש השנה שאז עקר התקון, כי עקר התקון של השלשה רגלים עקרו נמשך גם בן בראש השנה עב"ל. ועל־כן אף־על־פי שבשנה אחת יש שלש רגלים שהם מבטלין שלש תאות הנ"ל אף־על־פ־כן צריכין שלש שנים דיקא דהינו שלשה ראשי שנים, כי זה ידוע שכל מדה כלולה מכל המדות בין פקדושה בין בהפך. ועל־כן השלש רגלים שבהם נמשכין שלשה מחין לבטל שלש מדות הנ"ל. כל רגל, דהינו כל מח כלול מכל השלש פדיוע וכן להפך כל השלש מדות רעות הנ"ל. כל אחת כלולה מכל השלש ובשביל זה גם כן קשה וכבר התקון מאד, כי אי אפשר להתחיל ולגמור התקון בפעם אחת מחמת שכל מדה כלולה מושארא למשל בעגן המבאר לעיל שתקון תאות ממון הוא על־ידי המוח והדעת הנמשך עלינו בפסח ותקון תאות המושגל על־ידי שבועות וכו' קשה לתקן בפסח בשלמות תאות ממון מחמת שתאות ממון קשורה וכלולה בתאות המושגל עב"ל וכמבאר במקום אחר ותקון תאות המושגל עדן לא נמשך הדעת של שבועות לתקנו כראוי. וכן בשאר המדות ומחמת כל זה עקר ההתחלה והתקון הוא על־ידי ראש השנה שאז מאירין

לקוטי הלכות

הלכות ערלה ד

יורה דעה תקא

ש' שלש שלש וכנ"ל ועל-כן אנו תוקעין פמה וכמה קולות פמה פעמים שלש שלש. כי כן תדבר שצריכין להרבות בצעקות ושועות לה' יתברך כל ימי חיו ולא יתנוע לעולם. כמו שהזכיר רבנו ז"ל לכל גתיאש מן הצעקה לעולם, כי התקון של כל דבר אי אפשר שיהיה נעשה בפעם אחד ובפרט מי שקלקל כמו שקלקל בודאי צריך להתמחמה הרבה בתקונו בבחינת הקא לשהר מסייעין לו אומרים לו המתין:

תקא 16

וכמו שאיתא בכתבים לענין תקון חטא אדם הראשון שמתחמת גדל חטאו אי אפשר לתקן ביום אחד כי אם מראש השנה עד שמיני עצרת וגם בכל הזמן הזה אין מתקנין בשלמות כי אם בכל שנה מעט מעט עד זמן בלע המות לנצח, עין שם. מפל שפון עתה שכל אחד הוסיף חטאין וקלקולין על חטא אדם הראשון מה שהוסיף על-כן בודאי אי אפשר לתקן בפעם אחד רק מעט מעט. וזה ידוע שהיצר הרע וחילותיו אורבים לאדם תמיד ותכף שמתחיל להתעורר לה' יתברך באיזה צעקה ושועה וכיצא אזי הוא מתעורר להתגבר ולהתגרה בו ביותר מחמת שרואה שנה האדם רוצה לברח ממנו. וכמו שאמרו רבותינו ז"ל, כל הגדול מחברו יצרו גדול ממנו. ומחמת שהאדם עדן בקטנות גדול, כי עדן לא נתעורר לה' יתברך כי אם מעט ולא התחיל תקונו כי אם פחות מחוט

השערה וגם על זה מתגרה הפעל דבר כנגדו בהתגברות גדול לקלקל חס ושלום. על-כן קשה מאד לעמוד כנגדו. ומחמת זה רבים רחוקים ממשוכה, כי באמת רב בני ישראל בכלם מתעוררים בהרהורי תשובה בכל פעם, כי אפלו פושעי ישראל מלאים חרטה, אך מנדל ההתגרות וההתגברות של הפעל דבר שמתגרה כנגדו בכל פעם כנ"ל רבים נופלים מיד וקצתם לאחר איזה זמן רחמנא לאלן. על-כן עקר התקנה רק לצעק אל ה' יתברך תמיד וזה בחינת שבכל הקולות של שופר תוקעין תקיעה בראש ויתקיעה בסוף, כי עקר הקול הנאמר בתורה הוא תרועה, אך רבותינו ז"ל קבלו שכל תרועה פשוטה לפנייה ופשוטה לאחריה, כי קול תקיעה שהוא קול פשוט זה בחינת מה שבתחלת התקון שקשה להתחלה מאד כנ"ל. צריכין רק לצעק קול פשוט לה' יתברך מעמקי הלב, כי עדן אין יודעין שום עצה ותחבולה איד לצאת ממכמתר היצר הרע ואין יודעין אפלו תדרר איד לבקש ה' יתברך. רק צריכין לצעק קול פשוט מעמקי הלב בבחינת מפעמקים קראתיד ה' ואזי על-ידי קול צעקתו הפשוטה שהוא בחינות תקיעה ה' יתברך מעורר רחמיו עליו ומתחיל להאיר בדעתו הארת התקון ומרפז לו כדר תפלה, דהינו שיצעק לה' יתברך שאור עליו הארת השלשה מחין שהם בחינת

יורה דעה

פעם כנ"ל, כי אין לנו כח לעמוד כנגדו
 כי אם לתפס אפגנות אבותינו לצעק לה'
 ותברך המיד:

יה וזה בחינת מה שנסתפקו רבותינו ז"ל
 בקול התרועה אם הוא מה שאנו

דף קע"א:

קורין שברים אם הוא מה שקורין תרועה.
 והתקינו לצאת כל הספקות לתקע בלם
 וכו', כי מבאר בהתורה הנ"ל בתחלה
 שהתקון הוא על-ידי שלש רגלים שעל-
 ידי זה מתקנין שלש תאות הנ"ל שהם
 תאות מומן ומשגל ואכילה ועל-ידי זה
 זוכין ליראה ולנבואה ולתפלה בשלמות
 וכו' ואחר כך כתב שם אכל יש שלש
 עבודות שהם מפסידין עבודת התפלה
 שהם בחינת עבודה זרה וגלוי עריות
 ושפיכות דמים וכו', ענין שם. מוכן שם
 שאי אפשר להמשיך תקון התפלה על-
 ידי השלש רגלים שמתקנים שלש תאות
 הנ"ל כי אם בשמשברים ומכילים שלש
 עבודות הנ"ל שהם עבודה זרה וכו':

והנה לכאורה קשה שתאות משגל
 חושב שתי פעמים, כי בתחלה
 מזכיר תקון תאוה זאת בשלש תאות
 הנ"ל שמתקנים על-ידי שלש רגלים שהם
 תאות מומן ומשגל ואכילה. ואחר כך
 חזר וחושב אותה בשלש עבודות רעות
 הנ"ל, שהם עבודה זרה וגלוי עריות
 ושפיכות דמים כנ"ל. אך הנראה הוא
 שיש חלוק בין שלש עבודות הנ"ל לשלש
 תאות הנ"ל, כי שלש עבודות הנ"ל שהם
 בחינת עבודה זרה וגלוי עריות ושפיכות

שלש רגלים שבהם תלוי עקר התקון
 כנ"ל. וזה בחינת קול התרועה שהוא
 קולות משלשים שהם מרמזים על התלת
 מחין שלש רגלים, הנינו שעבשו אנו
 צועקין לה' ותברך שאיר עלינו התקון
 של שלש רגלים וכו' כנ"ל וה' ותברך
 שומע קול תרועותינו וצעקתנו ברחמים.
 ותכף מתחיל להאיר עלינו איוה התחלת
 התקון משם. ואזי תכף את זה לעמת זה
 מתגרה הפעל דבר לקלקל חס ושלום,
 נקדת התחלת התקון הזה. ואזי צריכין
 תכף לתקע עוד תקיעה פשוטה לאחריה,
 כי תכף אחר התנוצצות איוה נקדה
 מהתחלת התקון צריכין תכף ומיד לחזר
 ולצעק קול חזק ופשוט מעמק הלב שהיא
 תקיעה פשוטה לאחריה כדי להסיר
 השטן שלא לקלקל חס ושלום, נקדת
 התקון שהתחלנו. וזה בחינת והסר שטן
 מלפנינו ומאחרינו, שצריכין לצעק מאד
 לה' ותברך שיסיר השטן מלפני התקון
 ומאחרי התקון וכו' וזה בחינת פשוטה
 לפניה ופשוטה לאחריה, כי אין בדינו
 להסירו ולגרשו כי אם על-ידי צעקה
 ושועה פשוטה מעמק הלב לה' ותברך
 כנ"ל. ואחר כך צריכין לחזר להתחיל
 להמשיך עוד איוה נקדה של התחלת
 התקון וצריכין לחזר ולתקע פשוטה
 לפניה ופשוטה לאחריה וכן כל פעם. כי
 בכל פעם צריכין לצעק קולות פשוטים
 לפני התחלת איוה נקדה מהתקון
 ולאחריו מגדל ההתגרות שמתגרה בכל

לקוטי הלכות

הלכות ערלה ד

יורה דעה

תקנ

דמים צריכים לשפרם ולבטלם לגמרי בתכלית, אבל שלש מדות הנ"ל שהם תאות מומן ומשגל ואכילה צריכין תקון על-ידי השלשה מחוץ, דהינו שכל מדה מאלו השלש צריכין לתקן להכניע ולבטל כל הרע שבו ולברר הטוב שבו פי' שבהם טוב ורע, פי' בקדושה צריכין כל אלו הדברים ואי אפשר להיות בלעדם כגון מומן שתאות מומן הוא בנדאי מדה רעה מאד וכמבאר בדברי ארזנו מורנו ורפנו ו"ל כמה פעמים. אבל אף-על-פי-כן בקדושה בנדאי צריכין המומן וכמבאר בדבריו ו"ל מעלת מומן דקדושה. וכן משגל בשביל קיום העולם בקדושה ובטהרה כראוי הוא בנדאי מצוה גדולה, פי' הוא מצוה ראשונה בתורה. וכן אכילה בנדאי אי אפשר להתקנם בלא אכילה. ומחייב האדם לאכל בקדושה בשביל קיום נפשו, כמו שכתוב: צדיק אכל לשבע נפשו. ובפרט בשבתות וימים טובים. נמצא שכל אלו השלש מדות צריכין ברור ותקון, דהינו להכניע הרע שבהם לגמרי ולברר רק הטוב להתנהג בהם בקדושה ובטהרה פרצונו יתברך, אבל שלש עבודות הנ"ל שהם בחינת עבודה זרה וגלוי עריות ושפיכות דמים צריכין לשפרם ולבטלם לגמרי בתכלית השבירה והבטול, פי' עבודה זרה ואפלו פגם אמונה שהיא בחינת עבודה זרה בנדאי צריכין לשפר ולבטל לגמרי שלא ישאר בנו חס ושלום שום שמץ עבודה זרה,

דהינו שלא ישאר באדם שום נדנוד פגם אמונה חס ושלום, וכן גלוי עריות בנדאי אסור לגמרי, פי' גלוי עריות נקרא באסור. וכוה אין שום טוב ובנדאי צריכין לשפר לגמרי שלא ישאר בו שום צד הרהור כלל. וכן שפיכות דמים ואפלו בזוי אנשים שנקרא שפיכות דמים, כמבאר שם, בנדאי אסור לגמרי, פי' אסור לבזות שום אדם שבעולם, כמו שאמרו, אל תהי בו לכל אדם. נמצא שאלו השלש עבודות צריכין לשפר ולבטל לגמרי ולא ישאר מהם שום זכר כלל, אבל שלש מדות הנ"ל שהם מומן ומשגל ואכילה שם מדבר מקדשות אלו התאות אפלו בהתר. אף-על-פי שצריכין התגברות גדול וקדושה גדולה לשפר כל אלו התאות בהתר, כמו שאמרו, קדש עצמך במותר לך. אף-על-פי-כן בנדאי בהכרח שישתמש באלו השלש מדות בקדושה בשביל קיום העולם כנ"ל. ועל-כן הוקיר תאות משגל שתי פעמים בין השלש עבודות ובין השלש מדות הנ"ל פי' יש חלוק ביניהם כנ"ל. ועל-כן פאן בתקון השלש מדות מדבר בתאות המשגל שצריכין לתקן גם אחיות התאוה שיש בו מהניקה וכו', ענין שם. וזה בנדאי בתכלית הקדושה שצריכין לקדש עצמו כל פך עד שיגרש ממנו גם אחיות התאוה הנאחז בו מחמת הניקה, פי' פאן באלו השלש מדות מדבר בתכלית הקדושה גם בהתר שצריכין להתקדש מאד באלו השלש

ומדות אפלו בהתר ואל ישמש בהם
 לצורך עצמו ותאותיו כלל פי אם מה
 שמכרח לעבודת הבורא ותברך בנדשה
 ובטהרה גדולה כרצונו ותברך פי"ל. ויש
 לרמוז שזהו הספק שנסתפקו רבותינו ו"ל
 על התרועה אם קול שנקרא שברים וכו',
 פי שברים הוא גם כן קול משלש. ומרמוז
 על שלש עבודות הנ"ל שצריכין לשברים
 ולבטלם לגמרי. ועל-כן נקרא שברים
 לשון שבריה פי"ל, אבל תרועה משולשת
 מרמוז על תקון שלש מדות הנ"ל שיש
 בהם טוב ורע. ועל-כן נקראת תרועה
 שהיא לשון שבריה, כמו שכתוב:
 "תרועם בשבט ברזל". וגם הוא לשון
 רעות והתחברות כמו שכתוב: "ותרועת
 מלך בו". פי באלו השלש מדות יש בהם
 בחינת שמאל דוחה ומיין מקרבת, פי יש
 בהם טוב ורע וצריכין לשבר ולגרש הרע
 מהם ולברר הטוב. להתנהג עם הטוב
 שבהם כנדשה גדולה. ועל-כן נקרא
 הקול תרועה שכולל שתי הלשונות פי"ל.
 ונסתפקו אם עקר התקון בראש השנה
 צריכין להתחיל לשבר שלש עבודות
 הנ"ל שזהו בחינת קול משלש של שברים
 או אם צריכין להמשיך התקון של שלש
 מדות הנ"ל שזהו בחינת תרועה פי"ל
 ופקסו לעשות שניהם ואחר כך כל אחד
 בפני עצמו. ובכל פעם פשוטה לפנייה
 ופשוטה לאחריה, פי גם בענין זה אין
 יודעין מהיכן להתחלה וצריכין לצעק
 בכל פעם קול פשוט מעמק הלב לפנייה

יש ובשנך כדרכך בדברי אדוננו מורנו
 ורבנו ז"ל. נמצא שגם
 השלש מדות הנ"ל ישלש עבודות הנ"ל

לקוטי הלכות

הלכות ערלה ד

יורה דעה תקה

תלויים זה בזה. כי שלש מדות הם, מאות
מזון ומשגל ואכילה, והשלש עבודות,
הם עבודה זרה, דהיגו פגם אמונה, וגלוי
עריות ושפיכות דמים, דהיגו אל תהי בו
לכל אדם. ואלו השלש תלויים באלו
השלש, כי מאות מזון ועבודה זרה הם
בחינה אחת במקבאר בסימן כ"ג בהתורה
'צוית צדק' שלל העבודות ורות תחובים
במזון וכו', ענין שם, ומשגל וגלוי עריות
בנדאי הם בחינה אחת. וכן מאות
האכילה ואל תהי בו לכל אדם הם
בחינה אחת, כי פגם מאות אכילה הוא
פגם הפבוד, כמו שכתוב בהתורה 'ויבן
ה' אלקים את הצלע וכו' (בסימן סו) וזהו
בחינת אל תהי בו לכל אדם שלא לפגם
בפבוד. כי כל אחד מישראל יש לו חלק
בכבוד דקדושה שהוא פבוד ה' ותפוד.
ועל-כן אסור לבזות אחד מהם רק לכבוד
כל אחד ואחד ואז זוכה לכבוד בחינת פי
מכבדי אכבוד, היגו בחינת תקון הפבוד
דקדושה. נמצא ששלש מדות הנ"ל ושלש
עבודות הנ"ל תלויים זה בזה ואי אפשר
לתקן אחד בלא חברו, כי אי אפשר לתקן
בשלמות מאות מזון כל זמן שלא שפר
ובטל העבודה זרה בשלמות שהוא פגם
אמונה. וכן להפך אי אפשר לזכות
לאמונה שלמה כל זמן שלא בטל מאות
מזון, כי העקר שלמות האמונה במזון.
וכן אי אפשר לקדש את עצמו בתאנות
המשגל בהתר בראוי כל זמן שיש בו
איזה נדנד של גלוי עריות, דהיגו שיש

לו עדן איזה הרהורים רעים. וכן להפך
שפודאי קשה לו להציל לגמרי מהרהורי
אסור כל זמן שלא קדש את עצמו בהתר
בראוי. וכן בתאנות אכילה כנ"ל:

כ והכלל שכל התורה והמצוות הם

בבחינת קומת אדם פדוע.
וקמו שבקומת אדם כל אבר תלוי בחברו
וכל קומת האדם הפל קשור ומהדק אחד
בחברו בכמה דרכים ונתיבות וקשרים
על-ידי הגידים והעורקים ומרצת הדמים
והנעות האויר שהוא הרוח החיני
שצריכין לקבל בכל פעם לכל האברים
וכו' וכו', כמו כן ממש הוא בכל התורה
והמצוות וכל המדות טובים ורעים שהכל
קשור ומהדק בחברו בכמה וכמה דרכים
ונתיבות בלי שעור. ואם בתקמת הניתוח
והרפואות קשה לידע התקמה על בריה.
ואפלו כל התקמים שחוקרים בזה מימות
עולם נלאו לעמד על הדבר על בריה
פדוע המבוכות שיש בהם מה
שהאחרונים סתרו דעות הראשונים ברב
הענינים. וגם הם עדן הם נבוכים בענין
מרצת הדמים ובכמה דברים, מכל שכן
וכל שכן בקומת התורה והמצוות שקשה
לדעת ולהבין היטב מהיכן היתה חלה
והתקון של כל אחד ואחד לפי מקומו
ושרשו בתורה ובקומת אדם הראשון
וכפי מה שעבר עליו בכל הגלגלים וכפי
מה שעבר בזה הגוף וכל מה שנגעשה
עמו בכל יום ויום ועל זה נאמר לכל
תכלה ראיתי קץ רחבה מצותך מאד.

יורה דעה

דבר ה', שהוא בחינת המלוה הגדול וכו' ואז נתפסלין כל הרפואות, כי כל הכחות של כל העשבים חוזרים לתוך התפלה ומשם ממשיכין הכח של כל הרפואות לתוך כל מה שאוכלין ושותין בבחינות וברך את לחמך ואת מימך וחסירתי מחלה מקרבך וכו'. וזה בחינת התנוצצות משיח וכו', דהיינו כשהתפלה בשלמות הנה שכל שיח השדה חוזרים בהם לתוך התפלה בבחינות ויצא יצחק לשוח בשדה, זה בחינות התנוצצות משיח וכו', עני שם כל זה היטב. וזה בחינת אכילת הפרות בירושלים של נטע רבעי ומעשר שני, כי ירושלים שהיא מקום התפלה, כי שם הבית המקדש שהוא בית תפלה, כי שם מקום הדראה פנ"ל. על-כן לשם צריכין להעלות הפרות ולאכלם שם. ועל-ידי זה מעלין הכח של הפרות לתוך התפלה שהוא בחינת ירושלים. ועל-ידי זה נשלמת התפלה בתכלית השלמות על-ידי שעולין שיח השדה ונקללין בתוך התפלה, שזהו בחינת התנוצצות משיח פנ"ל, כי גזה שמעלין פרות נטע רבעי לירושלים, על-ידי זה נתמקן האילן שמעמה כל פרות האילן שיגדלו גזה האילן תמיד יעלו כל כחותם לתוך התפלה שזה עקר תקון העולם כמובן בתורה הנ"ל, כי זה בחינת התנוצצות משיח וכן גזה שמעלין התבואה והפרות של מעשר שני לירושלים על-ידי זה נתמקנן כל התבואה והפרות שיהיו

ועל-כן אי אפשר להתחיל שום התחלה ותקון כי אם על-ידי הצדיק האמת שפבר עמד בנפיון ושבר כל התאוות לגמרי ונכה למה שזכה שהוא מאיר וממושיך על כל אחד הארת התשובה משרישה והעקר על-ידי ראש השנה שהיא בחינת הראש המתנה את כל הקומה פנ"ל. והעקר הוא בחינת מ'מעמקים קראתיה ה', דהיינו מה שהצדיק מוצא מקום כל אחד ואחד ודן אותו לכף זכות לפי מקומו ומכנים אותו באמת לכף זכות עד שנתעורר לתשובה, דהיינו לצעק ולזעק לה' ותברך בקול חזק מעמק הלב שזה העקר באשר רואין בחוש שבימי ראש השנה ויום הכפור כל ישראל צועקין לה' ותברך מעמק הלב וזה נמושיך מהצדיקים אמתים שהם יודעים לגשות ראש השנה פנ"ל. ועל-ידי זה זוכין להמושיך כל התקונים לכל השנה בלה שכלה תלויה בראש השנה פנ"ל:

כא וזהו בחינת נטע רבעי שצריכין להעלותו לירושלים לאכלו שם, כי אחר שעברו שלש שני ערלה, שהם בחינת השלש תאוות הנ"ל ושלש עבודות הנ"ל. ועל-ידי שהמתינו השלש שני ערלה נתבטלו מהאילן הקלפות היונקים מהם ואז צריכין להעלות הפרות לירושלים ולאכלם שם, כי על-ידי בטול השלש עבודות ותקון השלש תאוות הנ"ל, על-ידי זה זוכין לעבודת התפלה בשלמות, דהיינו שעלו כל שיח השדה ויחזרו ויתנו בהם לתוך התפלה שהוא

לקוטי הלכות

הלכות ערלה ד

יורה דעה

תקו

תקו

ועלו כל כחותם לתוך התפלה שהוא בחינת וירושלים, כי אסור לנו לאכל תבואה ופרות כי אם בשמחתנים אותם בתקון הנ"ל שתמיד יחזרו כל כחותם למקור חייתם שהוא התפלה שהיא דבר ה' שזהו בחינת שלמות התפלה בחינת התנוצצות משיח שעל-ידי זה זוכין שתתקנים הממשלה על המלאכים, שזהו תקון כל העולמות שנבראו בשביל האדם שיזכה לזה כמו שמבאר שם:

כב וזה שהתורה מבטיחה פמה פעמים שישנעבד אותו ויתברך באמת ותן לנו המזר בעתו והארץ תתן את יבולה, כמו שכתוב: "ותה אם שמעו השמעו וכו' ונתתי מטר ארצכם בעתו, ולהפך, השמרו לכם וכו' ולא יהיה מטר והארמה לא תתן את יבולה", וכן בפסוק "אם ברכתי", ובכמה מקומות, כי עקר ההבטחה על ענין הנ"ל. שיתן המטר שמגדל כל הצמחים שמושגים זה מזה במראה טעם ריח, שהוא ראשי תבות מטר, שעקר הוא הריח שכלם צריכים לחזר ולתת פהם לשרשם שהיא בתפלה שתהיה כלולה מכל שיח השדה בבחינת "ויצא יצחק לשוח בשדה" ראשי תבות יבו"ל, מביאר בהתורה הנ"ל ובסימן י"א, ענין שם וזה בודאי הבטחה גדולה שהארץ תתן יבולה שיחזרו כל פהם לתוך התפלה שהוא תקון כל העולמות בחינת התנוצצות משיח פנ"ל:

כג וזה בחינת אכילת מן, בחינת לא נתנה תורה אלא לאוכלי המן, כי אז בימי משה בשיצאו ממצרים על-ידי רבוי הצעקות שצעקו אליו ויתברך ואז זכו לקבל קדשת השלש רגלים הם כלם ובר ליציאת מצרים ואז היתה התפלה בשלמות גדול עד שזכו להמשיך כל כחות האכילה ושתיה לתוך בריאה חדשה שברא ה' ויתברך אז שהוא הבאר והמן, כי גם עתה כשזוכין לתפלה בשלמות נמשכין כל הכחות של כל הפרות והצמחים לתוך הלהם ויזם שאוכל ושותה שעל-ידי זה אין צריכין שום רפואה פנ"ל, אבל עתה הוא רק בהעלם ואין רואין זאת בעינים, אבל אז בגדל כחו של משה ודורו זכו לשלמות התפלה כזה עד שהכל ראו בעיניהם שהמשיכו כחות כל המאכלים ומשקאות לתוך מאכל ומשקה חדשה שהם, המן והבאר שהיו משתנים לכל הפעמים שבעולם, כי היה בהם כל הכחות של כל הפרות והמאכלים שבעולם על-ידי שכלם החזירו כל פהם לתפלה ומשם המשיכו כל הכחות לתוך המן והבאר וכו"ל, כי משה זכה לאחו כפסא הכבוד בבחינת כאחו פני כסה פרי להנצל מקנאת המלאכים, על-יפן בודאי זכה לשלמות התפלה הנ"ל שכל כחות המאכלים עלו לתוך דבורי התפלה שעל-ידי זה זוכין לאחו בשרשי הנשמות שהם בחינת כפסא הכבוד ומעצם

השלמות שזכו או על-יבן זכו שגלה ה' ותפרד לעין כל שזכו לזה על-ידי המון והבאר שנתן להם שהיה בהם כל המעמדים, כי היו כלולים מכל הכחות של כל המאכלים וכנ"ל:

בד וזה בחינת "מקץ שלש שנים תוציא את כל מעשר תבואתך וכו'". כי כבר מבאר לעיל בענין שלש שני ערלה שצריכין שלש שנים דוקא להכניע שלש תאות ושלש עבודות הנ"ל, כי הם תלת כלולין מתלת וכו' כנ"ל ועל-יבן אחר כל שלש שנים חבין כבעור להוציא מבייתו כל מתנות בהנה ולויה ומעשר שני וכו', כי כל המתנות שנותנין לכהן וללוי מן התבואה ומעשר שני הכל כדי לתקן את התבואה והפרות בתקון הנ"ל שייכלו להעלות ולהכניס כל כחותם והיותם לתוך התפלה כנ"ל, כי על-ידי שנותנין מתנות בהנה ולויה מן התבואה והפרות כזה מגלין שה' ותפרד ברא הכל בדבורו ואנו נותנין לו חלקו ועל-ידי זה עולין כל כחות התבואה והפרות לשרשם שהוא דבר ה' שהוא התפלה שעל-ידי זה נברא שזהו עקר שלמות התפלה כנ"ל, על-יבן חבין כבעור לאחר שלש שנים דוקא, כי דוקא אחר שלש שנים נשלמת התפלה ביותר מחמת שנתפטר השלש עבודות ונתתקנו השלש תאות בשלש השנים וכנ"ל ואז התפלה בשלמות הנ"ל שעולין כל שיח השדה ונקללין בתוך התפלה וכו' כנ"ל. ועל-יבן אז חבין כבעור, כי אז

הזמן להעלות כל הפרות של מעשר שני לירושלים ולתן כל המתנות בהנה ולויה לבעליהם. כדי שיתתקנו הפרות והתבואה להעלות כל כחותם לשרשם לתוך התפלה, כי אז הוא זמן שלמות התפלה ביותר מחמת שעברו השלש שנים וכנ"ל. וזהו בחינת מצות ודוי מעשר שצריכין להתודות בפה דיקא ולומר, בערתי הקדש וכו', כי הודוי היא בחינת תפלה, כי עקר מצות בעור כדי להעלות כל כחות הפרות והתבואה לתוך התפלה שזהו בחינות הודוי שמתפללין אז, השקיפה וכו'. וזהו השקיפה מבעון קדשך מן השמים וברך את עמך ישראל ואת האדמה וכו', הינו שאנו מתפללין עשינו מה שעלינו עשה מה שעליך, כמו שפרש רש"י שם, הינו כמו שאנחנו עשינו מה שעלינו והעלינו כל כחות התבואה לשרשם לתוך דבר ה' על-ידי שקנינו מצוות כל המתנות מן התבואה וכנ"ל, כמו כן עשה מה שעליך וברך את עמך ישראל ואת האדמה וכו', הינו שתמשיך ברכה מן השמים, דהינו שימשכו כל הכחות של כל הפרות ושל כל הרפואות לתוך כל מה שאנכל ונשתה, שזהו עקר הברכה, בבחינת "וברך את לחמך ואת מימך והסרתי וכו'" כנ"ל:

כה וזה בחינת מה שייכלין לחלל פרות נטע רבעי ומעשר שני על כסף ולהעלות הכסף לירושלים לאכלו שם

לקוטי הלכות

הלכות ערלה ד

יורה דעה תקט

בקדשת מעשר שני, כי עקר עליות פרות הנז"ל לירושלים הוא פדי להעלות כל כחות הפרות לשרשם שהוא דבר ה', שהוא התפלה פדי שנוכל להמשיך כל כחות הצמחים לתוך כל מה שנאכל ונשתה פנ"ל. ועל-כן יכולין לחלל הפרות על פסח ולהעלות הפסח לירושלים לקנות שם פרות אחרים בעד הפסח ולאכלם בקדשת אלו הפרות, כי אנו יכולים להעלות כחות הפרות לשרשם שישם פלולים כל הכחות ושם בודאי יכולין להמשיך כח וחיות וקדשת אלו הפרות לתוך פרות אחרים, כי זה עקר בחינת העלאת פרות מעשר שני ונטע רבעי לירושלים פדי להעלות כחות הפרות לתוך התפלה פדי שנוכל להמשיך כל הכחות לתוך כל מה שנאכל פנ"ל. ומחמת זה בודאי יכולין לחלל כח וקדשת אלו הפרות להמשיכן לפרות אחרים, כי בהשרש הכל אחד וכנ"ל. ועל-כן עקר החלול על-ידי פסח דיקא, כמו שכתוב: ונתת פסח וכו'. כי הפסח יענה את הכל, באשר רואין בחוש שבעד הפסח יכולין לקנות כל מיני פרות שבעולם וכל החפצים. נמצא, שהפסח כלול מפל הכחות של כל הדברים, כי הכל יכולין לקנות בעד הפסח וזה מחמת שגם בשרשו הפסח גבה מאד, כי שרש המזון בקדשה גבה מאד פדיוע בדברי אדוננו מורנו ורבנו ז"ל, כי המזון בשרשו למעלה הוא בחינת גנוני עלאין שהם

שרש כל ההשפעות, כי על-ידי התפלה שהוא דבר ה' נמשכין ונתגלין הגנוני בבחינת דבר ה' שמים נעשו. שמים, הם בחינת גנוני עלאין, פמואב במקום אחר. ומאלו הגנוני נמשכין כל ההשפעות וכל הכחות של כל הדברים, ואלו הגנוני הם בחינת המזון פנ"ל ומחמת שהמזון בשרשו כלול מפל הכחות על-כן גם למטה הוא כלול מהכל, כי יכולין לקנות בעד המזון כל מה שרוצין בבחינת הפסח יענה את הכל. ומחמת זה עקר חלול פרות מעשר שני ונטע רבעי על-ידי הפסח דיקא, כי הפסח כלול מפל הכחות, כי הוא תחלת ההשפעה הנמשכת מדבר ה' שבתחלה נתצמצם השפע בבחינת פסח שיש שם ציור להשפע, אבל עדן כלול שם כל הכחות יחד. ואחר כך נמשך השפע והכח לכל עשב ועשב ולכל דבר פראוי לו ועל-כן על-ידי הפסח דיקא יכולין לחלל הפרות להחליף הכח והקדשה של אלו הפרות להמשיכם לפרות אחרים, כי פסח דיקא יש לו כח הזה מחמת שישם פלולים כל הכחות פנ"ל. ועל-כן פשהכחות והחיות נמשך ונשתלשל מדבר ה' להמלאכים ולהכוכבים וכו' עד שנמשכין למטה נקרא בשם הלואה כמו שאיתא, כל כוכביא לוין דא מן דא סהרא לזית מן שמשא וכו' פמבאר כל זה בהתורה הנז"ל ובשביל זה נקראת התפלה שהיא דבר ה' המלוה הגדול, שזהו בחינת (נחמיה ב. י)

התבואה והצמחים לתוך התפלה מחמת שאין המטר יורד שם, כמובן בהתורה הנ"ל שעקר בחינה זאת להעלות כל פחות שיח השדה לתוך התפלה הוא מחמת שגדלים על ידי המטר וכו', עין שם. ועל פני פאמות במצרים אין שום מקום תפלה, כמו שמבאר רבנו ז"ל (בסיון ט). כמו שכתוב: "כצאתי את העיר אפרש את פני וכו'". ועל פני סבב ה' יתברך בנפלאותיו הנוראות שכל הארץ יבאו מצרימה אל יוסף לשבר תבואה ממצרים ושאסף יוסף על ידי זה כל הכסף וכו'. ואחר כך העלו ישראל כל הכסף הזה לארץ ישראל ועל ידי זה העלו כל פחות התבואה והצמחים לירושלים שהוא בחינת תפלה. ובה תקנו כל הניצוצות הקדושים שהיו בהם, כי הכל נתתקן על ידי זה, כי זה ממש בחינת חלול פרות מעשר שני על כסף והכסף אוכלין בירושלים, כמו כן הוא בחינת הכסף והעשירות שהעלו ישראל ממצרים לארץ ישראל וזה מחמת שהכסף כולל מהכל ועל פני על ידו יכולין לחלל כל פחות וקדשת הפרות ולהעלות הכל לירושלים שהוא בחינת תפלה שהוא שרש הכל וכו':

הלכות בלאים

כו וזה בחינת אסור בלאים של הצמחים כגון בלאי אילן ובלאי ירעים ובלאי הפרם, כי עקר תקון של כל

"ויצבא השמים לך מ'שתחיים" ראשי תבות 'מלכה' וכו', עין שם. כי סתם הלאה ככסף, כמו שכתוב: אם כסף תלה וכו', כי המושבת הפחות משרשם למטה הם בחינת כסף שהוא כלול מכל הפחות כנ"ל, כי למעלה כל הפחות כלולים בחד. ועל פני נתהוה מהם למעלה בחינת ההשפעה של כסף שכלול מהכל בחינת הכסף יענה את הכל. ושפע הזאת בחינת כסף לזיון ומקבלין צבא מעלה זה מזה, בבחינת כל פוכבאי לזיון דא מן דא עד שיורד למטה מטה, וכל מה שבא למטה נתחלקין הפחות לכל דבר כראוי לו:

וזה בחינת 'ילקט יוסף את כל הכסף וכו'". וזה בחינת בזה מצרים ובת הים, בחינת ואחרי כן יצאו ברכש גדול, שלא רצה הקדוש ברוך הוא להוציאם ממצרים עד שישאלו איש מאת רעהו וכו' כלי כסף וכו' הכל בשביל ברור הניצוצות הקדושים שמכררים אותם ביותר על ידי מומן ועשירות דקדשה. כשמעלין את המומן והעשירות מהמטרא אחרת אל הקדשה, כי בהמומן כלולין כל הפחות של כל הדברים כנ"ל, כי מצרים מלאה גלולים ועבודה זרה ולא היו מאמינים בהשגחת ה' יתברך רק אמר (תקאל כג. א): "לי יאורי ואני עשיתיני", כי שם לא היה יורד המטר ומחמת זה התגברו הפפירות שם ביותר, ועל פני שם קשה להעלות הפחות והחיית של כל

לקוטי הלכות

הלכות ערלה ד

יורה דעה תקיא

הצמחים הוא פשעולין כל בחותם ונכללין בתוך התפלה, בבחינת "ויצא יצחק לשויה בשדה" פנ"ל. ועל-כן אסור לזרעו או לנטעו כלאים שלא לערב הכחות למטה יחד, כי משמערב שני מיני זרעים או מרביב אילן מין בשאינו מינו או אי אפשר להם עוד לעלות ולכלל בהשרש בבחינת דבר ה' שהוא התפלה, כי אף-על-פי שלמטעלה בהשרש הכל אחד אף-על-פירכין בשגממשיכין הכחות למטה נמשך הכח של כל מין דשא ואילן למינו דיקא, כי כל מין ומין משנה מחברו במ' דאה, ט' עם, ר"י ח ראשי תבות מ'טר/, כמבאר בהתורה הנ"ל. כי זהו באמת נפלאות תמים דעים שפחות משנות גממשיכין משרש אחד שפולל כל הפחות של כל המינים בלם וכשגממשיכין למטה בהכרח שיתנה כל מין ומין בפני עצמו ושלא לערבם כלאים חס ושלום, כי למטה יש אחיות עין הדעת טוב ורע שמשם אחיות זהמת הנחש וצריך כל מין ומין ברור בפני עצמו לפי מקומו וכחו וחיותו ואי אפשר לבררו כי אם במקומו כשאין בו מערובות מין אחר כי אין לך דבר שאין לו מקום שגממשך מתחלת הצמחים שמשם שרש המקום של כל העולם כידוע ומשם המקום של כל דבר שבעולם ואי אפשר לברר שום דבר כי אם במקומו המתחד לו, אבל משמערב שני מינים יחד מתגבר אחיות ההזמא שנאחו בתערבת דיקא ואז אי אפשר

לברר ואי אפשר להעלות הכח של המינים לשרשו לדבר ה' שהוא התפלה כי נתבלבל הדרך, כי אינו יכול לעלות כל אחד בדרך שבא ונמשך לזה העולם ועכשו פשנתערב זה הצמח במין אחר נתערבב הדרך שלהם ואי אפשר להם לעלות לשרשם לדבר ה' וזה פגם גדול מאד, כי עקר התקון להעלות כל שיח השדה לשרשו לדבר ה' שנה עקר שלמות התפלה בחינת התנוצצות משיח וכו' פנ"ל:

כו וזה בחינת באחד בתשרי ראש השנה לשנים לנטיעה ולירקות לשמטין וליובלות/, כי באחד בתשרי שהוא ראש השנה או התפלה בבחינת הנ"ל, בבחינת "ויצא יצחק לשויה בשדה", שכל כחות השדה חוזרין ונותנין פתם לתוך התפלה פנ"ל שנה עקר תקונם פנ"ל. ועל-כן אז הוא ראש השנה של כל הנטיעות והירקות, כי אז עקר תקונם פנ"ל. וזהו לשמטין וליובלות, כי זה עקר קדשת שמטה ויובל שהם שבת לה' שכל קדשתם הוא בענין הצמחים, כמו שכתוב: שדך לא תזרע וכרמך לא תזמר וכו'. והכל כפי לגלות כי לה' הארץ, כי אז הוא שבת לה' שאז עלית של כל הכחות של כל שיח השדה שעולים ונכללים בשרשן כמו בשבת בראשית שאז עלית כל העולמות להכלל בשרשן כידוע. וכמו שפרש רש"י, כשם שנאמר בשבת בראשית כך נאמר בשמטה וכו'.

יורה דעה

איזהו שנה שראש השנה שלה בעשור לה'ש? הני אומר זה יובל. כי ראש השנה יובל הם בחינה אחת, הינו פנ"ל:

הלכה ה

"וכי תבאו אל הארץ ונמעתם כל עין מאכל וכו' שלש שנים יהיו לכם ערלים כו' ובשנה הרביעית יהיה כל פריו קדש הלולים לה, ובשנה החמישית וכו'"

(תקרא יט):

א על פי התורה להמשיך שלום בסיומן י"ד, עני שם כל התורה, ומבאר שם שאין אדם זוכה לתורה כי אם על-ידי שפלות וכו' שישבר גאותו מארבע בחינות שפלות, כי צריך אדם להקטין את עצמו לפני גדולים ממנו ולפני בני אדם בערכו ולפני קטנים ממנו ולפעמים שהוא בעצמו קטן שפקטנים וצריך להקטין את עצמו כנגד מדרגת עצמו וידמה בעיניו שהוא למטה מדרגתו בבחינת "שבו איש תחתיו וכו'", עני שם:

ב וזה בחינת שלש שני ערלה ונטע רבעי. כי איתא ששלש שני ערלה הם כנגד השלש קלפות המאזות לגמרי, ונטע רבעי הוא כנגד בחינת גנה שהוא מערב טוב ורע. ואלו הארבע קלפות צריך כל אדם לבטלם ולשברם, כי זה עקר הנסיון וביחודה של האדם לעמוד כנגד כל המדות רעות הנמשכין

ועליבן אז הכל הפקר, כי כל השנוי רשיות הוא למטה שכל אחד חלוק מחברו, אבל למעלה בשרש הכל אחד וזה בחינת יובל שאז עקר העליה של כל הדרגים לשרשן בחינת בשנת היובל הזאת תשובו איש אל אחזתו, כי יוב"ל ראשי תבות "ויצא יצחק לשוח בשדה, כמבאר בהתורה הנ"ל. שכל הכחות של כל שוח השדה עולין ונקללין כחם בתוך התפלה שזה עקר תקון העולמות, כי זה בחינת התנוצצות משיח וכו'. ועל-ידי זה זוכין שיתיה לו ממשלה על המלאכים ותקנים ממשלתו וכו' פנ"ל. ועל-ידי זה זוכין לבחינת ראש השנה שאי אפשר לזכות לזה כי אם על-ידי שאוחזין בכסא הכבוד שעל-ידי זה זוכין להיות בבחינת מקומו של עולם ששם יש מקום לכל אחד ועל-ידי זה דיני הכל לכה זכות וכו' פנ"ל. וכל זה זוכין על-ידי בחינת ויצא יצחק לשוח בשדה הנ"ל שהוא בחינת יוב"ל. ועליבן ביובל אז הוא חרות גדול והכל חוזר ועולה לשרשו והכל נתתקן אז על-ידי שלמות התפלה שנקללת ונשלמת אז בבחינת הנ"ל, והינו על-ידי כל שוח השדה פנ"ל. ומחמת שבראש השנה התפלה בבחינת הנ"ל עליבן אז הוא ראש השנה לשמטין וליובלות, כי כל קדשתם בבחינת שוח השדה, הינו בחינת "ויצא יצחק לשוח בשדה", שזהו בחינת ראש השנה פנ"ל. ועליבן גם יובל תקרא ראש השנה, כמו שאמרו רבותינו ו"ל,

לקוטי הלכות

הלכות ערלה ה

יורה דעה תקינ

מאלו הארבע קלפות הקודמין לפרי ועל ידי זה יזכה לפרי. וכלל כל המדות רעות כלולים בגאות שהוא עבודה זרה, שהוא ההפך מהתורה שעסקרה ענוה, בחינת אין, כי כלל כל התורה הוא לבטל עצמו בתכלית הפטול עד שיהיה נכלל באין סוף וגאות הוא ההפך מזה. כי גאות כלול מכל הארבע קלפות הנ"ל שצריכין לשברם על ידי ארבע בחינות שפלות הנ"ל, דהינו להיות שפל וקטן כנגד גדולים ובינונים וקטנים שהם שלש בחינות ועוד צריך להקטין ולבטל את עצמו עד שיהיה שפל בעיניו למטה מפרדגת עצמו בבחינת שבו איש תחתיו כנ"ל. ואלו הארבע בחינות הם כנגד הארבע קלפות הנ"ל, כי מי שיש לו איה גאות למעלה מפרדגתו שרוצה להדמות עצמו לגדולים או לבינונים או אפלו לקטנים ונאמת הוא קטן מכלם, כי הוא קטן שבקטנים. ומחמת גאותו הוא גדול בעיניו למעלה מפרדגתו. והו בחינת שלש קלפות הטמאות לגמרי שהם ענן גדול ואש מתלקחת ורוח סערה שכלם בחינת גאות ונדלות, רעש ומחלקת שרוצה להתגאות בשלש בחינות הנבזיים ממנו שהם בחינת גדולים ובינונים וקטנים והו בחינת עושה מעשה זמרי ומבקש שבר בפניהם. שבאמת הוא קטן מכל השלש בחינות הנ"ל והוא מתגאה בעיניו ומתדמה עצמו כנגדם. ועל כן הוא בחינת שלש קלפות הטמאות

לגמרי הנ"ל. אבל מי שמשבר אלו השלש בחינות באוה הנ"ל. רק שערין אינו קטן מפרדגת עצמו והו בחינת קלפות גנה שהוא מערב טוב ורע. ולפעמים נכלל בפטול ולפעמים להפך, כי לפעמים מחמת שאינו קטן נגד מדרגת עצמו הוא נופל לגאות גמור למעלה מפרדגתו שהוא בחינת שגגה נכלל ברע וכנ"ל. ולפעמים מרגיש שפלותו עד שהוא קטן בעיניו למטה מפרדגתו ואז נכלל בפטול:

ג וזה בחינת שלש שני ערלה ונטע רבעי, כי כשנזמטעין אילן אסור לאכל מפרותיו עד שישבר ויבטל ממנו הקלפות הקודמין לפרי שהם הארבע קלפות הנ"ל שבכלולים בגאות כנ"ל, כי האילן צריך ברור זה ביותר מחמת שתחלת הטא אדם הראשון היה על ידי האילן שהוא עץ הדעת טוב ורע. וכל הטאו היה על ידי גאות שהכניס בהם הנחש הקדמוני שאמר להם, והייתם כאלקים, שרצו להתגאות ולעלות ולהדמות עצמו לעליון, כי האילן בטבעו גדול ונבה בקומתו מאד, שגהו בחינת גאות ונבהות בחינת פי נבהה ארום גבהו. ועל כן צריך ברור גדול לבטל מפרותיו בחינת אחיות הגאות שהוא בחינת כלל כל המדות רעות כנ"ל. ועל כן הזוהרנו, ועלתם ערלתו את פרו שלש שנים וכו'. שלא לאכל מפרותיו שלש שנים כדי לבטל שלש קלפות הטמאות לגמרי שהם בחינת שלש

יורה דעה

הוא בחינת מעט מחזיק את המרבה. כי עננה בחינת אין ואפס הוא בבחינת בלתי גבול ויכול להחזיק הכל. ועל-כן מחמת שירושלים הוא בבחינת עננה ושפלות שנה עקר קדשונה, כי עקר הקדשה הוא עננה ושפלות, על-כן לשם צריכין להעלות הפרות בשנה הרביעית כדי לברר הפרות מקלפה הרביעית הנ"ל ולזכות לעננה אמתית בבחינת שבו איש תחתיו הנ"ל:

ד וזהו ובשנה החמישית תאכלו את פריו. כי בשזכין לבטל עצמו ולשבר גאותו בארבע בחינות הנ"ל שהוא בחינת שכירת גבול הארבע קלפות הנ"ל שבהם כלולים כל המדות רעות פדוע. אזי הוא זוכה להכלל בארבע אותיות השם שהם שרש הארבע יסודות, אש, רוח, מים, עפר, שהם בחינת דומם, צומח, חי, מדבר ששכיבם הם הארבע קלפות הנ"ל שצריכין לשברם עד שייברר כל הארבעה יסודות עד שיהיה נכלל בארבע אותיות השם ברוך הוא ואז בשהוא קטן בעיניו למטה מארבע בחינות הנ"ל אזי הוא נכלל בבחינת קצו של יו"ד שהוא למעלה מהכל פדוע ששם אין שום אחיזת הרע כלל. ואז מתר לאכל הפרות בכל מקום, כמו שכתוב: ובשנה החמישית תאכלו את פריו. שנה החמישית והו כנגד בחינות קצו של יו"ד, שהוא בחינת יסוד הפשומ, בחינת צדיק יסוד עולם שהוא

בחינות גאות הנ"ל. ובשנה הרביעית צריך להעלות הפרות לירושלים, כי ירושלים בחינת יראה שלם, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, הינו בחינת שלמות היראה ששם עקר השלמות שנה זכין על-ידי עננה, כמו שמבאר שם בהתורה הנ"ל, כי ירושלים עיר מלוכה של ישראל שהוא מלכות דקדשה ועקר הגדלה והמלכות דקדשה הוא בחינת עננה ושפלות אמת, כמו שמבאר אדוננו מורנו ורבנו ז"ל בהתורה באר חפרה שרים' (לקוטי הגניא דסימן עב) בבחינת במקום גדלתו שם אתה מוצא ענותנותו. ועל-כן על-ידי שפעולין הפרות לשם זכין לבטל ולברר קלפות ננה עד שיזכה לבחינה הרביעית של שפלות הנ"ל דהינו שיהיה שפל וענו תחת מדרגתו שנה עקר השפלות בחינת השפלות של משה רבנו עליו השלום שאמר, ונחנו מה. וזה שכתוב בירושלים לעתיד וראמה וישבה תחתיה וכו' זה בחינה הנ"ל, בחינת במקום גדלתו שם אתה מוצא ענותנותו. והו, וראמה' שפל מה שתגבה ותרום ותתנשא למעלה יותר, וישבה תחתיה'. כמו כן תשוב תחתיה שתהיה בבחינת שבו איש תחתיו, שכל היושבים שם יזכו לשפלות האמתית להקטין עצמם מדרגת עצמם. ועל-כן היה בירושלים מעט מחזיק את המרבה, כי מעולם לא אמר אדם צר לי המקום שאלין בירושלים. כל זה מחמת שפלות ובטול בחינת אין שעל-ידי זה

לקוטי הלכות

הלכות ערלה ה

יורה דעה תקמו

שרש וחיות של כל הארבעה יסודות. ואז יכולין לאכל הפרות בכל מקום, כי כבר נתבטל הרע עלידי שקימו מצות ערלה ולא אכלו מהפרות שלש שנים ואחר כך נטע רבעי שהעלו הפרות לירושלים. והוא, ובשנה החמישית האכלו את פרוי להוסיף לכם תבואתו. כי אז בשזוכין לבטל הגאות לגמרי ולבא לתכלית העגונה או נמשך עליו ברכה ותוספות שפע ורב טוב בבחינת מאן דהוא ועיר הוא רב. והוא בחינת להוסיף לכם תבואתו. 'להוסיף' זה בחינת יוסף, בחינת צדיק יסוד עולם שממנו כל ההשפעות והברכות פדוע בחינת 'יוסף הוא השליט הוא המשפיר לכל עם הארץ', שכל עם הארץ שהם כל בני אדם שבעולם בלם יונקים חייתם ומקבלים השפעתם רק מהצדיק שהוא בחינת יוסף שהוא בחינת יסוד החמשי, שהוא בבחינת קצו של יו"ד, שהוא החיות הנעלם בכל הארבעה יסודות שאין זכין לזה כי אם עלידי תכלית העגונה והשפלות בכל הארבע בחינות כנ"ל. והא בקא תליא, כי כל אחד פני מה שמכבול עצמו ומרגיש שפלותו באמת, כמו בן הוא זוכה להתקרב להצדיק האמתי שכבר זכה לתכלית העגונה בכל הבחינות בבחינות מ"ה לגמרי שזה עקר מעלת וגילת הצדיק האמתי, כי עגנה גדולה מכלם, כמו שאמרו רבותינו ו"ל. וכן כל מה שמתקרב יותר להצדיק ונכלל בו,

כמו בן הוא זוכה יותר לבחינת עגנה באמת שזה כל תקונו, כי עקר התרחקות כל אדם מה' ותברך ומצדיקו אמת ומתורה שהם כל חיותו העקר הוא מחמת גאות וכבוד שנמשך מבחינת ערלה הנ"ל וצריך כל אדם להשתדל לבטל ממנו כל הבחינות גאות כנ"ל ואז זוכה לבחינות ובשנה החמישית תאכלו את פרוי להוסיף לכם תבואתו וכו' וכנ"ל:

ה וזה בחינת קריעת ים־סוף עלידי משה משה, כי פרעה בחינת גאות שאמר מי ה' וכו' לי יאורי ואני עשיתיני. ועל־כן הגאולה היתה עלידי משה שהיה ענו מאד מפל האדם ואמר 'ונחנו מה', בחינת תכלית השפלות בכל הבחינות כנ"ל. ועל־כן עקר גמר הגאולה היה קריעת ים־סוף שהפך ים ליבשה, כי עקר העגונה הוא בבחינת עפר שישים עצמו בעפר, והמים הם למעלה מהעפר שהם כנגד הצומח שהוא למעלה מהדומם. ושם מתחיל הגאות שהוא בחינת המון ורעש גלי הים שרועשין ומתנשאים עצמם, כמו שכתוב: ותרומום גליו. שזהו בחינת גאות. וכמו שכתוב: אתה מושל בגאות הים בשוא גליו וכו'. אבל ה' ותברך שם חול גבול לים שהוא בחינת יסוד העפר שמשבר גאותם בכל פעם ואינם יכולים להתנשאות ולצאת מגבולם, כמו שכתוב: "והמו גליו וכו'". ועל־כן אז ביציאת מצרים שרדף פרעה

אחריהם שהוא בחינת גאות. על-כן היה הנס על-ידי קריעת ים-סוף שהראה להם ה' יתברך על-ידי משה שיכול להפך ים ליבשה שיהיה נעשה יבשה בחינת ארץ ועפר, בחינת ענוה ממים רבים פאלה ששם אחיות הגאות, הינו שישראל שהם בבחינת ענוה, כמו שכתוב: "כי אתם המעט מכל העמים", כמו שדרשו רבותינו ז"ל, כי הם כלולים במשה שהיה ענו מאוד, על-כן הים רבוי מימיו והמון גליו בורח ונבקע מפניהם ונתהפך ליבשה וארץ בחינת שפלות. ופרעה וחילו, שהם בבחינת גאות, נטבעו בתוכו וישוב עמלם בראשם כי תמותת רשע רעה, כי גאותם בעצמם המביע אותם. ועל-כן התחיל השירה, "אשירה לה' כי גאה גאה". וכמו שתרגם אונקלוס, ארי אתגאי על גיותגאי. כי עקר קריעת ים-סוף היה בחינת שבידת הגאות וכנ"ל. ועל-כן סיים, ה' ימלך לעולם ועד, בחינת מלכות דקדושה, בחינת ה' מלך גאות לבש שהוא מושבר ומכבול כל הגאות שבעולם, כי מלכותו וגאותו יתברך הוא תכלית הענוה בבחינת במקום גדלותו שם אתה מוצא ענותנותו וכנ"ל:

ו וזה בחינת 'חמשה עשר בשבט' שהוא ראש השנה לאילנות לענין דיני ערלה ונטע רבעי, כי שנים עשר חדשי השנה הם כנגד שנים עשר שבטי יה. ונקראים בשם שבטים, כי הם בחינת שבטים וענפים היוצאים מהאילן הקדוש

שהוא בחינת יעקב שהוא גופא דאילנא, כי כל נשמתיו מאילנא וברבא נפקין. ואלו השנים עשר שבטים כלולים בארבעה מחנות השכינה שהם בחינת ארבעה דגלים. וכנגדם הם ארבע תקופות השנה וכל אלו הארבע בחינות יוצאים מארבע אותיות השם שמשם נמשכין הארבעה מחין ומשם הארבעה יסודות שהם בחינת תלת גונון דעינא וכת עין. וכנגדם בקלפה הם בחינת ארבע קלפות שהם בחינת שלש קלפות הממאות ונגה שהם בחינת שלש שני ערלה ונטע רבעי כנ"ל. וכמו שפסקושה יש בחינת תלת גונון דעינא וכת עין ועקר הוא נקדת הבת עין שמשם כל ההסתכלות והידיעה בעיני השכל על-ידי התלת גונון המאירין לשם, כמו כן להפך את זה לעצמות זה גם בקלפה עקר אחיות כל הקלפות על-ידי בחינת נגה שהוא כנגד בחינות בת עין שמשם כל וניקתם כידוע ובכל ארבע תקופות השנה צריכים לברר הטוב מהרע ולשבר הארבע קלפות הנ"ל שהם כנגדם. והנה הארבע תקופות הם מתחילין מניסן. נמצא שתקופת טבת היא התקופה הרביעית שהוא כנגד בחינת בת עין הנ"ל. ששם עקר הברור כנ"ל והתקופה היא שלשה חדשים שהם, טבת, שבט, אדר. נמצא שחמשה עשר בשבט הוא נקדת אקזיעית התקופה. שהיו בחינת נקדת הבת עין ועל-כן אז היא ראש השנה לאילנות. ששם עקר

לקוטי הלכות

הלכות ערלה ה

יורה דעה

תק"ז

הברור מהנאות שכולל כל המדות רעות כנ"ל. כי עקר הברור בבחינת נקדת פת עין הנ"ל שהם בחינת המדרגה הרביעית של שפלות הנ"ל, שהוא שיהיה שפל וענו למטה ממדרגת עצמו עד שיהיה בבחינת מה ואז נכלל בבת עין דקדושה שהיא בחינת הנקדה האמיתית דקדושה שדרך שם נכלל במקום שנכלל למעלה למעלה, כי עקר העליה וכלליית למעלה למעלה באור האין סוף הוא על-ידי ענוה ושפלות והעקר בשמוע לבחינת שפלות הרביעית הנ"ל שהוא תכלית הענוה בבחינת שפלות של משה רבנו שהוא בחינת הצדיק האמת וכנ"ל. שנה זכין על-ידי שהעלו הפרות לירושלים ששם תכלית הענוה כנ"ל, כי שם הבית המקדש ששם נקדת האבן שתיה שמושם יוצא גידון לכל הארצות, כמו שפרש רש"י על פסוק "ונטעתו בהם עץ כל פרי", עץ שם. כי נקדת האבן שתיה היא בחינת תכלית הענוה והשפלות, כי השפלות היא בחינת עפר ועקר קדושת העקר הוא בארץ-ישראל וירושלים והעקר בבית-המקדש בנקדת האבן שתיה ששם שער השמים, כי אי אפשר לעלות לשמים שהוא למעלה מעלה כי אם על-ידי ענוה ושפלות, כי בגשמיית גודאי אי אפשר לעלות למעלה אפלו פרסה אחת מכל שכן לשמים אבל על-ידי ענוה ושפלות שהוא בחינת אין יכול לעלות לשמים ולמעלה מעלה:

תק"ז

וזהו בחינת "והנה סלם מצב ארצה וראשו מגיע השמימה", בשהוא מצב ארצה בבחינת ענוה ושפלות שהוא בחינת ארץ ועפר ממש או דוקא וראשו מגיע השמימה שיכול לעלות למעלה מעלה וכנ"ל. וזהו בחינת ירושלים הבנויה בעיר שחברה לה יחדיו ששם עלו שבטים וכו'. כי עקר עליה שבטי יה היא בירושלים דיקא ששם יכולים לעלות לירושלים של מעלה מחמת ששם זכין לבחינת שפלות אמתי הנ"ל:

זוהו בחינת פדיון פרות נטעו ובעי בכסף שיכולין לפדותם בכסף ולהעלות הכסף לירושלים פדיון מעשר שני, שנאמר בו, "ונתת הכסף בכל אשר תאנה נפשך בבקר ובצאן וכו'", כמו שדרשו רבותינו ו"ל מפסוק קדש הלולים לה'. כי עקר שבירת הנאות הוא בכסף וממון שהוא עשירות, שהוא בחינת מלכות, כי עקר הממשלה והגדלה הוא אצל העשיר, כי הכל צריכין אליו ועל-כן הוא צריך לזהר ביותר מנאות ועל-כן הזהירה התורה על הנאות אצל רבוי עשירות דיקא, כמו שכתוב: "השמור לך וכו'. ונכסף וזהב ירבה לך וכל אשר לך ירבה ורם ללבך וכו' וזכרת את ה' אלקיך וכו'". כי עקר הנאות וההתנשאות הוא בענין הממון והתפצים של אדם ובנראה בחוש שמקטן ועד גדול רבם אוכדים עולקם על-ידי תאות ממון והעקר על-ידי הנאות והכבוד על-ידי שכל אחד רוצה להתנהג

ונעור חס ושלום ועל־כן באמת עקר שכירת הגאות שהוא ככל הכל הוא על־ידי הצדיק האמת ששכר וזה לבחינת בפול בתכלית באמת בכל הארבע בחינות הנ"ל ובאמת הא ברא תליא, כי כל אחד כפי מה שמשתדל לבטל עצמו ולהרגיש שפלותו בפשיטות להרגיש כאב עונותיו ופגמיו ועצם רחוקו מה' ותקרה והתורה וכו', כמו כן זוכה לקרב עצמו לצדיק האמת, כי בודאי מי שמרגיש שפלותו ופחיתותו וירצה לחוס על נפשו להציל ממיחה עולמית ומיסורי עולם ולזכות לחיים נצחיים בודאי לא יסתכל על שום מניעה שרפם פכלם מחמת כבוד שמתיירא שילעינו עליו ויבוזהו וכו'. ואפלו שארי מיני מניעות מאשתו וחותנו ואביו וכו' פלם מתפטלים לגמרי אצל מי שמרגיש מעט משפלותו ופחיתותו ורואה ומבין בעצמו אפן מעמדו ומצבו בזה העולם ולהיכן נתעה במעשיו וכו'. ובודאי ישתדל בכל כחו לקרב עצמו למי שיוכל לעסק ברפואתו ועל־ידי זה יתקרב אל האמת, דהינו לצדיק האמת וכל מה שמתקרב יותר להצדיק האמת כמו כן מרגיש שפלותו יותר, כי עקר בפול הגאות הוא על־ידי הצדיק שזכה לבחינת מה באמת פנ"ל. וכמו שמבאר במקום אחר (בהתיירה ואלה המשפטים לקוטי א סימן י וכו'). נמצא שעקר בפול הגאות הוא כשזוכין לבחינה הרביעית הנ"ל שהוא בחינת פת עין שהוא בחינת ברור קלפת נגה פנ"ל

למעלה כמה שיש לו. הקמונים והנמוכים הם חפצים במלבושי כבוד שהם גבוהים ממוני הרבה לפי פרנסתו והבינונים חפצים עוד בגדים יקרים יותר ושאר חפצים וכלי הבית נאים והעשירים רודפים אחר כלי כסף ותכשיטין וכו', שהם דברים שאין להם שעור. כי יש דברים הרבה מרבים הכל וכל מה שיש לו כמוון וחפצים יותר מתרומם לבו יותר עד שמתנאה בעשרו פאלו כל העולם והחפצים וכו' הכל מגיע לו עד שהרבה אובדים שני עולמות על־ידי זה פידוע כל זה. ועל־כן הוזהרה התורה על המלך שלא ירבה לו כסף וזהב לבלתי רום לבבו מאחיו, כי עקר אחיות הגאות ביותר הוא כממון פנ"ל, כי עקר בפול הגאות הוא על־ידי הצדיק שזוכה לבחינת מה באמת, דהינו בחינה הרביעית הנ"ל שהוא בחינת שבו איש תחתיו. שהוא שפל וענו למטה ממדרגתו פנ"ל. כי כל זמן שאינו מגיע למדרגה זאת להתחזק עצמו למטה ממדרגתו הקמנה אף־על־פי ששכר שבר הגדלות בשלש בחינות הקודמים ואינו יוצא ממקומו פנ"ל. עדן יכול להיות חוזר ונעור הגאות בקרבו, כי עקר יניקת השלש קלפות הממאות שהם בחינת שלש מדרגות של גאות הגמור הוא מבחינת נגה שהוא בחינה הרביעית פידוע ועל־כן כל זמן שלא שבר הבחינה הרביעית הנ"ל להיות שפל למטה ממדרגתו עדן יכול להיות הגאות חוזר

לקוטי הלכות

הלכות ערלה ה

יורה דעה תקיט

ההסתכלות, דהינו על-ידי שמשבר
הנאות בכל הארבע בחינות הנ"ל וכו':

**הלכות בלאי אילן ובלאי ורעים
ובלאי הפרם ובלאי בהמה
ובלאי בנדים:**

ח וזה בחינות כל אסורי בלאים שהם
בלאי אילן וורעים ובלאי הפרם

ובלאי בהמה ובלאי בנדים שכלם סממן
התורה זה לזה, כמו שכתוב בפרשת
קדושים, את חקתי תשמרו בהמתך לא
תרביע בלאים שרך לא תורע בלאים
ובגד בלאים וכו'. וכן בפרשת פי תצא
נסקוד אסור בלאי הפרם לפרשת לא
תחרש בשור ובחמור וחדיו ואחר כך לא
חלבש שעמנו וכו' גדלים תעשה לה וכו':

**פי כל המניעות מעבודת ה' ותברך
נמשכין מהבגדים הצואים כמו
שמבאר שם בהתורה הנ"ל. על מאמר
רבה בר בר חנה רמא פותא וסברא
לירדנא' שהבגדים הצואים שנמשכו על-
ידי עונותיו שמהם כל המניעות והמסכים
וכו' הם מפסיקים כמו נהר בינו לבין
הקדושה שהיא בחינת ארץ-ישראל, עין
שם. ועקר התנברות של הבגדים הצואים
למנעו מדרך החיים האמתי הוא על-ידי
גאות וכבוד המדמה של עולם הזה, פי
בדאי מי שירגיש שפלותו באמת וישים
אל לבו אף הוא מלך בבעונותיו
ותאותיו ופגמו הרבים בנדאי ילך על דיו
ועל רגליו ויבקש בכל כחו את רופא**

ועל-פני עקר הפול הנאות הוא במקומו, פי
ממנו ועשירות הוא בבחינת פת עין הנ"ל
שבלולה מכל הגנוני, פי ממנו ועשירות
בחינת מלכות שהוא בחינת פת עין דכל
גנוני אתחזן בה פידוע ועל-פני הפסך
יענה את הכל. שכל החפצים וכל מיני
סחורות וכל הדברים שבעולם יכולין
לקנות על-ידי הפסך, פי הפסך והממון
הוא בבחינת פת עין שבלולה מכל הגנוני,
פי כל החפצים שבעולם נמשכין מהגנוני
על-אין שהם בחינת המדות וכלם פלולים
בבת עין שהוא בחינת עשירות ומלכות
ועל-פני שם בהממון עקר הנסיון של
הנאות והכבוד שכולל כל המדות פי הוא
בבחינת פת עין שהוא כנגד בחינת נגה
ששם עקר הנסיון והבחירה וכו' (ועל-פני
יכולין להחליף הפרות של נטע רבעי על
הפסך דיקא ולהוליד הפסך לירושלים, פי
קדשת הפרות גחלף על הפסך, פי שם
בפסך כל החליפין והקננים שבעולם
מחמת שהפסך כולל מהכל, פי הוא
בבחינת פת עין כנ"ל:

**פי עקר הנאות בבחינת עינים, כמו
שכתוב: רום עינים ומי שמשבר כל
הארבע בחינות גאות הנ"ל ומכמל עצמו
בתכלית הפפול וזכה להסתכל בעיניו
למעלה למעלה לחזות בנעם ה' פי אי
אפשר לעלות מדרגא לדרגא ולהסתכל
למעלה פי אם על-ידי תכלית הפפול
וכנ"ל והעקר בשזוכה לקדשת בחינת
הבת עין בשלמות שמשם עקר**

האמתי שייכל לרפא תחלואי נפשו, כי מי
 יוכל לסבל להיות מלפוש בגגדים צואים
 ומטנפים. אך הגגדים צואים בעצמן
 מבלבלין את דעתו ומעקמין את לבבו עד
 שעושה עצמו בלא ידע את טנוף מעשיו.
 והפץ עדון כבוד של העולם הזה ונזול
 בגאות ונפות הרוח. ועל ידי זה אינו יכול
 להתקרב אל האמת שלא ילעיגו עליו בני
 אדם. ויהיה נחשב בעיניהם כשוטה
 וכמשגע. כפרט עתה בעונותינו הרבים
 שנתקם ותשלק אמת ארצה וסר מרע
 משתולל והכבוד נהפך לזרים ויראי חטא
 נמאסין וכו' אבל מי שמשים אל לבו פאב
 מעשיו אשר לא טובים ומרגיש שפלותו
 באמת. בודאי יביר האמת לאמתו וישבר
 כל המניעות שבעולם ותקרב אל האמת
 במקום שהוא. ועל-כן נקראת הגאונה
 מותרות, כמו שכתוב במואב, על-כן
 יתרה עשה וכו' על שהתגאה, כמו
 שכתוב: שמענו גאון מואב גא מאד וכו'
 גאותו וגאוונו וכו'. וכתוב, ומשלם על יתר
 עשה גאונה. כי גאונה הוא בחינת מותרות
 ממש בחינת עבודה זרה, בחינת קיא
 צואה שהוא מותרות ופסלת הגוף בחינת
 בגדים צואים הנ"ל שעקר התגברותם
 למנוע מהאמת הוא על ידי גאות כנ"ל.
 וכבר מבאר בדבריו ו"ל שעקר כל
 המניעות הם מניעות המח, כמו שמבאר
 (בסיון מט לקוטי תניא) הינו על ידי שנתערב
 דעתו ונוטה מן האמת ואינו רוצה לשום
 אל לבו האמת לאמתו כי על ידי כל

עברה ופגם הוא פוגם באותיות התורה
 שמשם שרש נפשו, כי על ידי העברה
 והפגם הוא מתרחק ונפסק חס ושולם
 מהאות שפגם בו. ואז מצטרפין אצלו
 אותיות התורה בצרופים אחרים להפך
 מן האמת בבחינת לא זכה נעשית לו
 התורה סם מות, כמו שאמרו רבותינו ו"ל
 על פסוק ושמחת וכו'. ומשם נמשכין כל
 המחשבות רעות והסקרות הפוכות
 הפותעים את הרבה מדרך האמת
 לאמתו, כמו שכתוב: המהפכים ארחות
 ישר וכו'. וכתוב, הוי האמרים לרע טוב
 ולטוב רע וכו'. וכל זה בא על ידי גאות
 שגמשך על ידי הגגדים הצואים שמשם
 כל המניעות כנ"ל, כי על ידי גאות
 הכמתו מסתלק ממנו, כמו שאמרו
 רבותינו ו"ל, הינו שנסתלק ממנו חכמות
 התורה האמתיות ונוטה לספרות
 ההפוכות מן האמת, כי כבר מבאר
 בהתורה הנ"ל שאין אדם זוכה לתורה כי
 אם על ידי שפלות אמתי בכל הארבע
 בחינות הנ"ל שאז דיקא זוכה לעסק
 בתורה בתכלית השלמות עד שייכל
 להאיר בשרשי נשמות ישראל וכו'
 ולעשות בעלי תשובה וגרים וכו'. ולזכות
 לזה בשלמות אין זוכה כי אם הצדיק
 האמתי שהוא ענו באמת בבחינת מו"ה,
 בבחינת משה רבנו עליו השלום. אבל גם
 כל אלו המתעוררים להתקרב לצדיק הזה
 צריכים שירגישו על כל פנים שפלותם
 באמת, כי בלא זה אי אפשר להם

לקוטי הלכות

הלכות ערלה ה

יורה דעה תקכא

להתקרב כָּלֵל, כי הבגדים הצואים ימנעו אותם וכו"ל. ומצא שעקר כל המניעות נמשכים על-ידי שנתערבבו אצלו צרופי אותיות התורה שפגנם בהם שעל-ידי זה נתערבב דעתו בספרות הפוכות ודעות זרות שמשם כל המניעות ישעקרו מניעות המוח כו"ל. וזה בחינת כל אסורי פלאים שכל מיני פלאים אסורים לנו שלא לערבב אותיות התורה שהוא שישם, כי כל הדברים שבעולם דומים צומח חי מדבר כל דבר ודבר יש לו שרש באותיות התורה. ועל-ידי פלאים חס ושלום גורם שנתערבבין חס ושלום גם אותיות התורה שהם שרשן ומשם באים כל המניעות שבעולם כו"ל. ועל-ידי נקראים בשם פלאים שהוא לשון מניעות, כמו שכתוב ויפלא העם מהביא. אתה ה' לא תקלא רחמיו וכו'. וכן הרבה. וכתבי, ובבתי פלאים החכאוו. שהוא בית האסורים שמונעים אותו לצאת. כי כל המניעות שבעולם באים על-ידי בחינת פלאים שהוא בחינת ערובוב על-ידי שנתערבבו אותיות התורה חס ושלום על-ידי פגמיו שמשם כל בלבול הדעת וספרות ההפוכות שמהם כל המניעות כו"ל. וזה, את חקתי תשמרו. שהקדים קדם אסורי פלאים, כי זה הפך פלאים, הינו שהתורה מזהרת את חקתי תשמרו לשמר היטב חקות התורה שלא להחליף חקות התורה חס ושלום, הינו שלא לגרם לבלבל חס ושלום צרופי התורה

וחקותיה על-ידי אסור פלאים וכו"ל. ועל-כן עקר התקון על-ידי הצדיקי אמת שיכולים לעסק בתורה בקדושה כראוי עד שיאירו כל אותיות התורה בשלמות כפי מה שצריכין לעורר ולהקיץ אלו הנפשות עד שיתעוררו בתשובה בשלמות כי הצדיק צריך לצרף אותיות התורה בחדושים נפלאים בכל פעם כפי מה שצריך לתקון אלו הנפשות שנתרחקו משרשם ולהולכום ולהדריכם בדרך הישר ובעצות טובות הצריכים כפי העת והזמן וכפי שרש נפשם וכפי תקון הצריכים להפגמים שפגמו בהם ובשביל זה צריכין באמת לחפש ולבקש מאוד מאוד אחר צדיק אמתו כזה:

דף תתמ

מ וזה בחינת פורים, כי המן התנאה מאוד, כמו שאמרו רבותינו ז"ל ורדף את הצדיק האמת בחינת מרדכי עד שרצה להשמיד וכו' חס ושלום, את כל היהודים כי הוא מנרע עמלק שהוא מעולם רצועה מרדות לישראל והוא עקר זממת הנחש שמשם כל המניעות הבאים מבחינת פגם הבגדים בחינת בגדים צואים שנמשך מחטא אדם הראשון שעקר פגמו היה בהבגדים, כמו שכתוב: "מי הגיד לך כי עירם אתה המן העין וכו'". שמשם נמשך המן, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, המן מן התורה מנן וכו'. וזהו בחינת המן מן התורה. 'מן התורה' דיקא, כי כל התגברות המן הוא מן התורה, הינו מאותיות התורה שנתערבבו

יורה דעה

בלבוש מלכות תכלת". בחינת תקון הלבושים והבגדים, בחינת תכלת שבציצית שהם עקר תקון הבגדים, כי ציצית הם בחינת כלל כל חדושי תורה שמצדדין הצדיקים למוצה בשביל תקון הנפשות כנ"ל, כי הם בחינת חלוקת דרבנן וזה בחינת "גדלים תעשה לך" שנכתב אצל פרשת בלאים, כי ציצית הם תקון בחינת בלאים שהם בחינת כלל כל המניעות שנמשכין מפנים הבגדים כנ"ל:

יא וזה בחינת מה שאמרו רבותינו ז"ל על מרדכי שנקרא פתחיה שהיה פותח בדרכים ודורשן, כי זה עקר התקון ועליו זה היה תקף הגם של פורים וכן נעשה בכל שנה ושנה להכניע והמת עמלק עליו הצדיק האמת שהוא בבחינת מרדכי - פתחיה שפותח בדרכים ודורשן, שבכל פעם פותח בדברי אמתיות התורה ודורשן ומצדדין בחדושי תורה נבלאים כפי הדור וכפי האדם וכפי המקום והזמן באפן שאיר על כל אחד הארה משרש נשמתו שבאותיות התורה באפן שישבו אל ה' באמת שנהו בחינת הצדיקים שמברכין בתורה תחלה, כמו שפרש שם, עני שם. כי מבאר שם בהתורה הנ"ל שעקר התעוררות התשובה שהצדיק מעורר נפשות ישראל להשובה הוא עליו שמוסך בתורה בקדשה פזאת עד שמעורר שרשי נפשות ישראל המשרשים באותיות התורה ועליו די זה מכנים בהם התעוררות להשובה

עליו המא אדם הראשון שאכל מעץ הדעת טוב ורע ועליו החמאים של כל אחד ואחד וזה, כי יד על כס י"ה מלחמה לה בעמלק מדר דר, שנשבע הקדוש ברוך הוא שאין שמו שלם וכו', כי הנפשות שמתקרבים נקראים פלגא מחמת שעדין צריכין לשבר מניעות רבות שנמשכין מהבגדים צואים שהם והמת המן עמלק ימח שמו, ועליו נשבע הקדוש ברוך הוא שאין שמו שלם ואין כסאו שלם, והוא כפיכול בבחינת פלגא ומחצה עד שימחה זכר עמלק ויתבטלו המניעות ויתתקנו הנפשות שהם בבחינת פלגא, כי כל נפשות ישראל כלולים בשמו ותברך וכל זמן שיש והמת עמלק שמושם כל המניעות שעליו זה הנפשות בבחינת פלגא גם שמו ותברך חלוק בבחינת פלגא כי עמו אנכי בצרה כתיב, כי שמו משתף בשמו:

י ועל כן עקר התקון היה עליו מרדכי שקרע את בגדיו ולבש שק ואפר כי ידע שעקר הפנים בענין הבגדים כנ"ל. ויצא בתוך העיר ויצעק וצקה גדולה וקרה כי אין תקנה נגד רבוי המניעות הבאים מבגדים הצואים כי אם להשפיל עצמו עד עפר ולהפשיט בגדי גארתו ולצעק מאד מאד לה' ותברך וצקה גדולה וקרה כמו מרדכי עד ישקוף וירא ה' משמים כמו שזכה מרדכי אחר כך עליו תקף הגם של פורים שנתתפך הבל למוצה, כמו שכתוב: "ומרדכי יצא מולפני המלך

לקוטי הלכות

הלכות ערלה ה

יורה דעה תכב

וכו'. וזה בחינת מרדכי שנקרא פתחיה שפותח בדרךים ודורשן. 'פתח' דקא, שפותח ומתחיל ומעורר התנוצצות אותיות התורה שמשרשים בהם כל גפשות ישראל ודורשן ומצרפן בצרופים חדשים נפלאים כפי הדור וכפי העת והזמן עד שמכניסים התעוררות התשובה לגפשות ישראל ומלמדם דעת ועצות עמוקות נפלאות על ידי דרשותיו הקדושות עד שמתקן אותם. שזהו בחינת הנס של פורים שהיה על ידי מרדכי שחזרו וקבלו את התורה מחדש למקמה באמת, כמו שכתוב: "קמו וקבלו". וכמו שאמרו רבותינו ז"ל וכל זה על ידי שהיה פותח בדרךים ודורשן וכנ"ל:

יב ועל כן עשה המן עין גבה חמשים אמה לתלות את מרדכי עליו, כי כלל כל אותיות התורה שהם כלל ישראל שרשי נשמות כנ"ל כלם כלולים בחמשים שערי בינה, ועל כן נתנה התורה ביום החמשים שהוא שבועות ועקר הוא שער החמשים שהוא שרש כל אותיות התורה וכמוכן בדרך רבותינו ז"ל שדרשו על פסוק, "ותחפרהו מעט מאלקים" שמשוה השיג ארבעים ותשעה שערים חיצ משער החמשים, כי הוא שרש הכל, ואף על פי שלא נמסר למשה אף על פי כן היה יונק ומקבל משם כל הדישי תורה שהשיג ועקר תקון של כל הפונמים בעונותיהם באותיות התורה שהם שרשם ומתרחקים מהם עקר

תקונם ותשובתם הוא על ידי שער החמשים שהוא שרש התשובה שהוא בבחינת בינה בחינת יום כפור שהוא בבחינת יובל, שהוא בחינת שנת החמשים, בחינת שער החמשים של בינה. ועל כן עקר תקון של כל הצידיים תקון הוא על ידי הצידיקי אמת שזוכין על ידי עבודתם לעלות לשם ולהמשיך משם חדישי תורה שזהו עקר בחינת 'לכרך בתורה תחלה' בחינת מרדכי שהוא פותח בדרךים ודורשן, דהינו שיכולים לעלות לשער החמשים שהוא שרש התורה פתיחת והתחלת התורה ושם חוזרים וממשיכים הארת אותיות התורה עד שיגיע הרהורי תשובה לכל החומאים והגרים כי יודעים על ידי זה להאיר אותיות התורה בשרשן ולהמשיך משם חדישי תורה בצרופים נפלאים באפן שיכלו להוליד ולהרדיף את כל הרחוקים מאד בדרך האמת כראוי להם וכנ"ל. והמן ימח שמו היה נאחז בהקלפה וסבא אחרא מאד והיה כלול מכל החמשים שערי ממאה שהם כנגד שער החמשים הנ"ל שאי אפשר להכניעו כי אם הצידיקים שיכולים לעלות לשער החמשים של התקשה. ועל כן כשנפל גורלו ביום שמת משה שמו, כי סבר כי עתה אין נמצא מי שיהיה לו בוח כמשה לעלות עד שער החמשים ולהמשיך משם חדישי תורה כפי הדור וכפי העת. על כן עשה עין גבה חמשים לתלות את

יורה דעה

מֵרַדְכִי לְהַשְׁלִיכוֹ מִשָּׁם, כִּי לֹא הָאִמּוֹן שָׁיֵשׁ כַּח בְּמֵרַדְכִי לַעֲמוֹד בְּגֵגֶר קִלְפָה בְּזוֹת שֶׁהִיא בְּמִמָּאָה בְּגֵגֶר שְׁעַר הַחֲמוּשִׁים שֶׁל הַקִּדְשָׁה אֲבָל בְּאִמַּת מֵרַדְכִי הָיְתָה מַעֲלֹתָ גְבוּהַ מְאֹד מְאֹד וּכְמוֹכָא בְּכַתְבֵי הָאֲר"י מֵעֵצָם גְּדֻלַּת מֵרַדְכִי, כִּי מֵרַדְכִי הָיְתָה פּוֹתַח בְּרַבִּים וְדוֹרְשָׁן שְׁהִיָּה יָבֵל לַעֲלוֹת לְהַתְחַלֵּת וּפְתִיחַת הַתּוֹרָה שֶׁהוּא שְׂרָשׁ הַתּוֹרָה בְּחִינַת שְׁעַר הַחֲמוּשִׁים הַג' ל. וְהָיָה יָבֵל לְתַקֵּן כֹּל יִשְׂרָאֵל עַל־יְדֵי זֶה עַל־יְדֵי שֶׁהַכְּנִים בָּהֶם הִרְהוּרֵי תְּשׁוּבָה מִשָּׁם עַד שִׁזְעֻקוֹ בְּלִם לֹא יִתְבַרֵּךְ. וְעַל־יְדֵי זֶה זָכָה לְהַפְּךְ הַדְּבָר עַל רֹאשׁ הַקּוֹן וְתָלוּ אוֹתוֹ וְאֵת בְּנָיו עַל אוֹתוֹ הַעֵץ דִּקְא הַגְּבוּהַ חֲמוּשִׁים, כִּי מִשָּׁם דִּקְא הַפִּלֹי עַל־יְדֵי עֵצָם כַּח שְׁהִיָּה יוֹדַע לְהַמְשִׁיךְ הָאֲרַת אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה מִשָּׁם וְכוּ' ל:

יג וְעַל כֵּן הָיְתָה הַתְּחִלַּת מַעוֹתָם עַל־יְדֵי שֶׁלְבָשׁוּ בְּגָדֵי כְּהֵנָה בְּסַעֲדָתָם, כִּי עָקֵר הַפֶּגֶם נוֹגַע בְּהַבְּגָדִים כִּנ"ל. וְעַל־כֵּן הִכְהִין שְׁהִיָּה צָרִיךְ לְכַפֵּר עֲוֹנוֹת יִשְׂרָאֵל עַל־יְדֵי עֲבוֹדָתוֹ הָיָה צָרִיךְ לְלַבֵּשׁ בְּגָדֵי כְּהֵנָה לְכַפֵּר וּלְתַקֵּן פֶּגֶם הַבְּגָדִים הַצּוֹאִים הַג' ל. וְעָקֵר פֶּגֶם הַבְּגָדִים הַצּוֹאִים הוּא עַל־יְדֵי גְאוֹת וְכַבּוֹד כִּנ"ל. וְעַל־כֵּן נוֹגַע עָקֵר הַפֶּגֶם וְהַכַּבּוֹד בְּהַבְּגָדִים, כִּי עָקֵר הַגְּאוֹת הוּא בְּבָגָדִים שֶׁבִּשְׂרָשָׁם הֵם גְּבוּהִים מְאֹד בְּחִינַת ה' מִלְּךָ גְאוֹת לְבָשׁ, וְכִשְׂפוּמָם בְּזֶה חֵם וְשָׁלוֹם עַל־יְדֵי עֲוֹנוֹתָיו וְנֹפֵל לְגְאוֹת וְכַבּוֹד דְּסַמְרָא אֲחֵרָא שֶׁל תְּאוֹת וְתַבְלִי עוֹלָם הָיָה עָקֵר פֶּגֶם הַגְּאוֹת

דף קע"ט

לקוטי הלכות

הלכות ערלה ה

יורה דעה תקכה

ותברך בכל לב ולבשו שק ואפר ומאסו בכל בגדים יקרים של תאות עולם הזה שהם בחינת בגדים צואים ממש ועל-ידי זה נתהפך הרבר ותלו את המן על העין הנבנה חמושים ומרדכי הוציא מנמו כל העשירות אל הקדשה, כמו שכתוב: "ותשם את מרדכי על בית המן". ואז, ומרדכי יצא מלפני המלך בלבוש מלכות תכלת וכו', בחינת תכלת שבציצית שהם בחינת תקון הנגדים כנ"ל. וכן באסתר פתוב, ותלכש אסתר מלכות. כי זה עקר התקון כנ"ל עד שנקו על-ידי זה אחר כך לבנות הבית-המקדש ולהחזיר הבגדי כהנה למקומו ולקדשתו. ועל-כן נזכר ענין הנגדים הוצאים כפסוק בענין יהושע בהן גדול כי הוא היה הראשון שהיה צריך לשמש בבית שני ומחמת תקר הגלות נכשלו בניו עד שנגעו פגם הנגדים צואים גם אליו. על-כן היה כל תקון הגאולה על-ידי תפלת הצדיקים שהם אנשי כנסת הגדולה שהתפללו אז ועסקו לתקן זאת עד שפעל זכריה הנביא להסיר הנגדים הוצאים מעליו ולהלביש אותו מחלצות:

יד ועל כן לא היה הכהן הגדול נכנס לפני ולפנים בהשמונה בגדים שיש בהם זהב ואבנים טובות. רק בארבעה בגדי לבן. להורות שאר-על-פי שהכהן הגדול היה לובש אלו הנגדים יקרים בקדשה גדולה לתקן פגם תאות וחסדת העשירות שתלויים בבגדים יקרים

שהו בחינת חשן המשפט שהיו בו אבנים יקרות שששא על לבו לתקן עוות המשפט. כי כל הפגמים בזה הוא בחינת עוות המשפט, שמעותיו ופגמיו בבחינת "וכלכל דבריו במשפט", שצריך כל אדם לפי מדרגתו ולפי מעמדו להזהר מאוד לכלכל דבריו במשפט להגן את ביתו בראוי לו, כמו שפרש רש"י שם. ולא לתמוך ולהתאוות מה שאין ראוי לו ולהסתפל בכל דבר רק על התכלית שיגיע מזה כבוד לה'. ותברך ולבטל גאותו וכבודו של עצמו. וכל זה הוא בחינת 'כלכל דבריו במשפט'. ומי שפוגם בזה הוא בחינת עוות המשפט והכהן הגדול היה עוסק בבגדיו ובפרט בהחשן לתקן כל זה. אך אר-על-פירבן ביום הכפורים היה אסור לכנס בבגדים אלו לפני ולפנים כי אין קמור נעשה סגור כמו שדרשו רבותינו ז"ל, להורות שאפלו הכהן הגדול שלבש בגדים אלו שיש בהם זהב ואבנים טובות בקדשה גדולה כנ"ל. אר-על-פירבן לפני ולפנים במקום תכלית הקדשה העליונה אסור לכנס בהם, כי שם נתבטל העשירות והמדת הזהב והאבנים טובות לגמרי, כי אי אפשר לכנס לשם פי אם בבגדים לבנים לגמרי שהם עקר תכלית שלמות התקון העליון בחינת בכל עת יהיה בגדיך לבנים. וזה רמז שאפלו הצדיקים הגדולים שכולים לעבד ה' ותברך על-ידי זהב ואבנים טובות וכו'. אר-על-פירבן יש גבה מעל

יורה דעה

גבה ששם אסור לכנס בזה כי אם בבחינת בגדים לבנים ממש. ושם עקר בפרת וסליחת כל עונות ישראל בבחינת אם יאדימו כחולע בצמור יהיו וכו'. כי עקר הסליחה של יום הכפורים היה על-ידי שנכנס לבית קדש קדשים בבגדים לבנים לבד וכנ"ל והכן היטב כי אי אפשר לבאר הכל והחפץ בחיים באמת יבין מזה הרבה לטוב גאותו ולכלכל דבריו במשפט וכו' וכנ"ל:

טו וזה בחינת גדל השמחה של פורים, כי כשנתעלה כבודו ותברך על-ידי רבוי הגרים ובעלי תשובה שנעשים על-ידי בחינת מרדכי שהיה פתח בדרבים ודורשן וכו' כנ"ל. שהיה בחינת ורבים מעמי הארץ מתהדרים על-ידי זה נגדלת השמחה מאד, בבחינת 'יהי כבוד ה' לעולם ישמח ה' במעשיו'. כי עקר הגדלת הכבוד דקדושה הוא על-ידי ענוה שעל-ידי זה זוכין לתורה וכו' כנ"ל. ועל-כן זוכין על-ידי זה לשמחה בבחינת 'ויספו עניים בה' שמחה'. וכתוב, 'ישמעו עניים וישמחו':

טז וזה בחינת 'ידיה בימי אחשוורוש הוא אחשוורוש וכו''. כי כל ספור המגלה הקדושה סובב על ענין זה. שמשפרת תקופ הנס אד התגברה מלכות הרשעה שהוא בחינת גאות, שהוא בחינת עבודה זרה ורצה לכלות את ישראל חס ושלום. כי עקר כל הצרות וכל הגלויות הם על-ידי הגאות שהוא

הקד התורה שאין אדם זוכה לה כי אם על-ידי ענוה כנ"ל. וזהו, 'ידיה בימי אחשוורוש', הינו מלכות הרשעה בחינת גאות. וזהו מה שאמרו רבותינו ז"ל אחיו של ראש וכן גילו של ראש, הינו שכל אותם שפרוכים אחר מלכות הרשעה ונלפדים בגאות הם בבחינת אחיו של ראש וכן גילו של ראש. 'ראש' זה בחינת גאות והתנשאות בחינת על-כן ירים ראש, שהיה בחינת ראשית גוים עמלק שהוא זממת הנחש שמכניס גאות באדם שהוא בחינת ראש והתנשאות וכל אחד כפי שגלבר בגאות הוא בחינת אחיו של ראש וכן גילו של ראש שהוא ראש דמטרא אחרא בחינת שרש מדת הגאות דמטרא אחרא שמשם מקבל גאותו. וזהו, הוא אחשוורוש המלך מהדו ועד פוש, שפדת הגאות הרעה מתלבש בכל אדם מגדול ועד קטן, כנראה בחוש שאפלו הקטנים והנכזים יש להם גאות. וזהו, המלך מהדו ועד פוש. 'הדו' זה בחינת הגדולים והחשובים, בחינת הוד והדר והתפארת, 'פוש' זה בחינת הנכזים והמכערים במעשיהם כמו פוש שהוא שחור בתכלית השחירות, כמו שכתוב: 'התהפך פושי ערו', הינו שמלכות אחשוורוש בחינת ראשית וגאות הוא מולך ומתלבש מגדול ועד קטן בהמפארים והנכזים. ומשם באים כל הצרות והעונות והמכאובים שלהם. וזהו, ידיה בימי אחשוורוש. כל מקום שנאמר

לקוטי הלכות

הלכות ערלה ה

יורה דעה תקכו

'ויהי בימי' אינו אלא צרה, כי כל הצרות והיגונות הם על-ידי הגאות שכל אחד רוצה להתנשאות ולהנהיג ביתו למעלה ממדרגתו בדרך עשר וכבוד וכו' כאלו כל העולם שלהם וכאלו יהיה לנצח, וזהו כל מקום שנאמר 'ויהי בימי', הוא צרה. 'ויהי ביום', הוא שמחה, כמו שמבאר במדרש באריכות, כי הגאות הוא בבחינת רביו שמתגאה בעולם כאלו רבים ימיו, כמו שכתוב בקהלת בשמחה בל גדלת האדם בזה העולם אם יוליד איש מאה ורב שיתיה ימי חייו וכו'. כי באמת לאמתו ימי חייו הכל, וכמו שכתוב: ימינו כצל עובר, כי באמת אין שום זמן כלל והזמן נמשך רק בבחינת למעלה מהזמן בשביל הבחירה, וצריך האדם לידע שאין לו בעולמו כי אם אותו היום ואותו השעה לבד שנמשך לו ממקום שנמשך כדי שיוכל לקנות לו חיי נצח בזה היום והשעה כי בעוד רגע יפרח היום והשעה ומה יתרון לו בכל עמלו שיעמל לרוח. ועל-כן עקר הקדשה היא בבחינת היום אם בקלו תשמעו, כמו שנבאר אדונינו מורנו ורבינו ז"ל (בסיון ע"ב לקוטי חלק א) ועל-ידי אלו שזוכים לעבד את ה' ולקיים זאת על-ידי זה יבא משיח, כמו שאמרו, אימתי יבא מר? היום אם בקלו תשמעו, כמו שהביא שם ענין זה על מאמר רבה בר בר חנה 'אורוליא בר יומא', אבל הגאות הוא הפך מכל זה שמתגאה בדעתו ורוצה להתנהג בגדולות

כאלו ימיו רבים וכאלו יש קביעות לימיו הפורחים ומשם פאים כל הצרות רחמנא לצלן כנ"ל. ועל-כן ויהי בימי הוא צרה, שזהו בחינת גאות שהוא בחינת רביו כאלו ימיו רבים וכאלו המעשה של שטות והכל שעוסק בהם יהיה לה קיום. שעוסק לבנות ולקנות כלי כסף וזהב ותכשיטין שכל זה הוא בחינת ויהי בימי כמו שמספרין מאיזה מלך ושר וכו' שעל זה נאמר ויהי בימי. ובאמת כל המעשה הזאת שעוסק כל אדם שנמשך אחר גאות וכבוד של זה העולם הכלל הכלל ורעות רוח עמל וכעס ומכאובות בחינת כל מקום שנאמר ויהי בימי אינו אלא צרה. כי כל המעשה הנעשה תחת השמש חלופי התורה עם כל אדם הרודף אחר אילי כסף וזהב והכל מחמת גאות וכבוד. כל המעשה הזאת בחינת ויהי בימי אינו אלא צרה, כמו שכתוב: "כי כל ימיו פעם ומכאובות וכו'". אבל עקר השמחה היא בבחינת 'ויהי ביום', שכל תקנותו ושמחתו וחיותו הוא רק ביום אחד שעוסק בו בעבודת ה' ועוסק לקשר היום לבחינת ויהי יום אחד הוא יודע לה', שזה היום מתקנם לנצח ושם עקר החיות והשמחה:

זו וזה בחינת "שבע ועשרים ומאה מדינה", כי רבותינו ז"ל דרשו שהם כנגד מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים שחיתה שרה, הינו כי שרה היא בחינת מלכות דקדשה בחינת

ט"ז

כמו שדרשו רבותינו ז"ל על שבע ועשרים ומאה מדינה שיש לו גאות והתנשאות בכל החינות בבחינות גדולים ובינונים וקטנים שהם בחינת מאה ועשרים ושבע וכנ"ל. והוה בשנת שלש למלכו. פנגד שלש בחינות שמתגאים בהם. שהם, חכמה גבורה ועשירות וכו'. והוה בהראתו את עשר כבוד מלכותו ואת יקר תפארת גדולתו ימים רבים וכו'. פי עקר הגאות וההתנשאות הוא בעשירות כנ"ל. שפולכות הרשעה בחינת גאות מראית לכל אדם בימי חיי הקלו את עשר כבוד מלכותו וכו' פמה עשר וכבוד יש לו כלי כסף וכלי זהב ותכשיטין וכלים מפלים שונים. כמו שכתוב שם, חור פרפס ותכלת אחוז וכו' מטות זהב וקסף על רצפת ביהו וכו', שכל זה הוא בחינת כל מיני עשירות וכלים נפלאים ואבנים טובות ותכשיטין וזהב וקסף ומיני בגדים יקרים שראוה האדם בימי חיי הקלו שכל זה נמשך מה שהסתרא אחרת בחינת מלכות הרשעה מראה לו בכל פעם בחינת בהראתו את עשר וכו' כדי שיהיה נמשך אחריה כדי שיאבד את עולמו על-ידי זה חס ושלום. וכן כל המגלה מספרת מזה שזהו עקר חקף הנס של פורים שנעשה בכל דוד ודוד בכל שנה ושנה, פי כשמתגברים הבעלי גאון בעשירותם דסמרא אחרת ורוצים לבלות את ישראל בעצת המן הרשע יפח שמו,

ששרה על כל העולם בלו שעקרה ענוה בחינת במקום גדלתו וכו'. והוה בחינת מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים, זה בחינת גדולים וקטנים ובינונים. וכמו שדרשו בזר הקדוש פסוק זה לענון גאות, מאן דהוא רב הוא זעיר ומאן דהוא זעיר הוא רב, כמו שכתוב בפרשת שלח לד, פי בן מאה שנה זה בחינת גדולים ושבע שנים זה בחינת קטנים. ועשרים שנה זה בחינת בינונים. ושרה שזכתה לענוה אמתית שנה עקר החיות בחינת חיי שרה. היתה בת מאה בבת עשרים ובת עשרים בבת שבע. שהיתה מקטנת עצמה בכל החינות שאפלו בשתיה בת מאה היתה קטנה בעיניה בבת עשרים ובבת שבע ולא עוד אלא שהיתה קטנה בעיניה עוד יותר. שזהו בחינת "שני חיי שרה" - כלם שוים לטובה. שעקר החיים הטובים הם ענוה כנ"ל (וכמו שנבאר בהתורה 'באר חפיות שרים' סימן עב לקוטי הגמרא) הינו שארבע פעמים שנים שנאמר בשירה מרמוז על ארבע בחינות שפלות הנאמר בהתורה הנ"ל שיהיה קטן בעיניו מגדולים וקטנים ובינונים וממדרגת עצמו וכו' שנה עקר חיות הימים והשנים של האדם. והוה, "שני חיי שרה", כלם שוים לטובה, פי זכתה לחיים אמתיים וטובים שהוא על-ידי שהחזיקה עצמה למטה ממדרגתה וכנ"ל. ואחשורוש שהוא בחינת מלכות הרשעה בחינת גאות הוא ההפך מזה שפולך מעצמו,

לקוטי הלכות

הלכות ערלה ה

יורה דעה תקכט

ה' יתברך מקדים רפואה למכה ונוקם בהם על ידם בעצמם, כי מנה ובה אבא לזיל בה נרנא, כמו שכתוב: "וכתתו גוי בגוי וכו'". וכמו שכתוב: "וסכסכתו מצרים במצרים". כמו שראינו בתקף הגם של פורים שעל ידי רבוי הגאות של אחשוורוש ונשתי והמן התגרו זה בזה עד שנהרגו ונשתי שעשתה צרות רבות לישראל ונהרגה דיקא בעצת המן על ידי עצם גאותו שהיה הדיוט קופין בראש וכו' ועל ידי זה בעצמו היתה מפלתו העצומה אחר קד. כי פן דרכו של ה' יתברך, כמו שכתוב: "תמותת רשע שהגפות בעצמה עקרה אותם ואסתר הצדקת קבלה הגדלה והמלוכה כי אסתר בחינת ענוה, בחינת אם וסתר איש במסתרים שפרשו ארוננו מורנו ודבנו ו'ל, לענין ענוה, עין שם. וזה בחינת מרדכי, בחינת מר דרור, מר' לשון מרירות, דרור' לשון חרות ומלכות בחינת צדיקים תחלתן יסורים וסופן שלוה שבתחלה סובל מרירות ומקטין עצמו בתכלית השפלות באמת ועל ידי זה זוכה אחר קד לחרות והגדלה, כמו שכתוב: ומרדכי יצא מלפני המלך וכו'. כי טוב אחרית דבר מראשיתו. וכמו שכתוב (משל' כה, טו): "אל תתהדר לפני מלך כי טוב אמר לך עלה הנה" וכו'.

116

הנשמות שעל ידי זה עושין בעלי תשובה וגרים כנ"ל. וזה זוכין על ידי ענוה באמת. וזהו ושמחה' זה יום טוב שאז זוכין לענוה באמת, כמו שמבאר בסימן קל"ה לקוטי חלק א על פסוק "כי אפח מועד וכו'". ועל פני ככל הימים טובים מתחילין התפלה במתן תורה כמו שאומרים, אתה בחרתנו. כי כל הימים טובים הם זכר ליציאת מצרים שאז נתנה התורה וככל יום טוב ממשכין על עצמו קבלת התורה על ידי השפלות והענוה שזוכין אז שנה עקר בחינת שמחת יום טוב, בחינת "ישמעו ענוים ושמחו" כנ"ל ועל ידי זה עושין בעלי תשובה וגרים. וזהו ויששון, זו מילה, זהו בחינת גרים ובעלי תשובה, כי אין הגר יכול לכנס בקדשת ישראל כי אם על ידי מילה וכן בעלי תשובה צריכין למול ערלת לבבם, כמו שכתוב בפרשת תשובה, ומלתם את ערלת לבבכם וכו', ועל ידי זה נתרוםם פבוד ה' יתברך. וזהו בחינת ויקר, בחינת יקר וכבוד, בחינת "אם תוציא יקר מזולל" שנאמר על הפבוד שמעליו מזולתא דגלותא על ידי שעושין בעלי תשובה וגרים וכו', כמבאר בהתורה הנ"ל כי משהכניעו והפילו את המן שהוא הגאות וכו' לכל זה כנ"ל:

וזה שמסמימת המנגלה: "דרש טוב לעמו ודבר שלום לכל זרעו". דרש טוב לעמו זה בחינת דרשות התורה שגכה מרדכי שהיה פותח בדרברים ודורשן

יח וזה, "ליהודים היתה אורה ושמחה ויששון ויקר", אורה, זה תורה, זה בחינת עסק התורה להאיר בשרשי

שעלידי זה היה יכל לקרב נפשות לה' ויפדו ויהו, "דרש טוב לעמו", הם עם בני ישראל שכלם משרשין באותיות התורה שהיה מרדכי מאיר בהם הארה בכל פעם משרשי אותיות התורה שדרש בהם שעלידי זה עוררם לתשובה בכל פעם וכנ"ל ועלידי זה נתרום הכבוד דקנישה לשרשו ועלידי זה נמשך שלום, כמו שמבאר בהתורה הנ"ל שמותחלת להמשוך שלום בעולם, וזהו, "ורבר שלום לכל ירעו", כי עלידי זה נמשך שלום כנ"ל וזהו, 'לכל ירעו' כי זוכה שיהיה נמשך השלום לכל ירעו שהמשוך נשמות בהירות ונפוח לירעו עלידי שהאיר שרשי אותיות התורה וכנ"ל ואזי השלום הנמשך עלידי זה בודאי נמשך ביותר לירעו שנמשכו לזה העולם עלידי זה. וזהו, ורבר שלום לכל ירעו, בחינת וכל בנדך למידי ה' ורב שלום בנדך, כי בשהתלמידי חכמים זוכים לנגים תלמידי חכמים עלידי שמבכין בתורה תחלה בחינות מרדכי שהיה פותח בדברים ודורשן עלידי זה ורב שלום בנדך כי עלידי זה ממשך שלום כנ"ל:

יט וזה בחינת מה שאמר אדמו"ר ז"ל

(תו מוה"ר סימן ז') שפורים מרמז בסוד הפסוק (נבא מו, מא) "ואם מפאת פניו ימרט ראשו" וכו' שהוא ראשי תבות 'פורים', כי פסוק זה מדבר מבחינת נגעים, ונגעים באים על גפות הרוח, כמו שפרש רש"י בפרשת מצרע על פסוק,

ועץ ארו ואזוב ושני תולעת, שהיו בחינות פורים, כי כל בחינות פורים הוא להכניע קלפת הקן עמלק שהוא בחינת גאות ונסות כנ"ל. וזהו בחינת ארבעה מראות נגעים כנגד ארבע בחינות שפלות הנ"ל שהם מכניעין ומתקנין בחינות ארבעה מראות נגעים שבאים על גפות כנ"ל: וזה שפרש רש"י בתחלת פרשת תזריע, אמר רבי שמלאי, כשם שצירתו של אדם הוא אחר כל בהמה וחייה ועוף כך תורתו נתפרשה אחר כל חיה ועוף. כי יצירתו של אדם היה אחר כל יצירת בהמה וכו' הוא בשביל בחינת הנ"ל כדי שיכניע הנפשות ויזכה לתורה ועבודת ה' באמת, כי אי אפשר לזכות לתורה ועבודה ותשובה ומעשים טובים כל אחד לפי בחינתו מקטן ועד גדול כי אם עלידי שבירת הגאות ונסות הרוח כנ"ל, ובשביל זה נברא האדם באחרונה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל שהאדם נברא בסוף כדי לכהם לפעדה מיד, דבר אחר, שאם תווח דעתו עליו יאמרו לו, ותוש קדמך במעשה בראשית. הינו כי האדם נברא רק בשביל שיעסק בתורה ועבודת ה' כל ימיו ועל-כן נברא באחרונה כדי שיכהם לפעדה מיד, הינו כדי שיהיה הפל כבר מוכן לפניו כל מה שצריך לפרנסתו ולהרחיב דעתו בהם ולהפיר על ידם גדלת הבורא ותברך. ועל-כן הפל נברא אדם יום הששי והוא נברא ביום הששי סמוך לשבת אחר שפבר נברא הפל

לקוטי הלכות

הלכות ערלה ה

יורה דעה תקלא

בשבילו והובן לפניו הכל. כדו ש'יכנס
לסעדת שבת מיד ולא יצטרך להמתין
ולבלבל דעתו בשום דבר. רק יזכה
לסעדת שבת מיד. ש'יזכה מיד לעסק
בעבודת ה' ש'זהו עקר תכלית הסעדה
של שבת שהוא בחינת הסעדה שלעתידי
ש'יזכו הצדיקים ש'היה אדם הראשון ראוי
לזכות אליו מיד אם היה מקום מצותו
יתברך. וזהו שאמרו רבותינו ז"ל שם.
דבר אחר שאם תזוה דעתו עליו אומרים
לו, יתוש קדמך וכו', הינו שאי אפשר
לזכות לסעדה הקדושה הנ"ל אפלו אם
הוא פנוי מכל העסקים ויש לו כל הון
דעלמא כי אם על-ידי שפלות שעל-ידי
זה דיקא זוכין לתורה ועבודה פנ"ל, אבל
תכף בשמתגאה ותזוה דעתו עליו
אומרים לו יתוש קדמך, כי אז הוא רדוי
לפניהם לפני כל בהמה וחייה ועוף, כמו
שאמרו רבותינו ז"ל, וכה, וזדה בהם. לא
זכה, נעשה ירוד לפניהם. וכן הוא בכל
אדם גם עתה שיש ש'ה' יתברך נתן
לאדם עשירות וחפצים הרבה בהמות
ועופות ותבוואה ופרות ומלבושים וכו'
כאלו הכל נברא בשבילו. ובקמת הוא כן,
כי הכל נברא בשבילו כדו ש'יכנס לסעדה
וכו', הינו כדו ש'יעסק בעבודת ה' ועל-ידי
זה יזכה לסעדה המעטרת לצדיקים וכו'.
אבל כל אחד לפי בחינתו אי אפשר
לזכות לזה כי אם על-ידי שפלות באמת
פנ"ל. ותכף בשמתגאה ודעתו זחה עליו
מורידין אותו ואומרים לו, יתוש קדמך

וכנ"ל. נמצא שעקר בריאת האדם אחר
כל בהמה וכו' הוא בשביל שפלות כדו
ש'יזכה על-ידי זה לתורה. וזה שרמזה
התורה בפרשת תזריע שהזכירה תורת
האדם בשולד שהוא בחינת בריאת
האדם שגולד ונברא ויצא אדם חדש
לעולם והזכירה אותו בסוף אחר כל
בהמה חיה ועוף לומר כשם ש'יצירתו
אחר כל בהמה חיה ועוף שהוא בשביל
ש'יזכה שפלותו כך תורתו נתפרשה אחר
כל בהמה חיה ועוף, כי הם בחינה אחת,
כי מה שנברא בסוף זהו בעצמו גם כן
בשביל זה כדו ש'יזכה לתורה על-ידי
השפלות על-ידי שנברא באחרונה. ועל-
כן נתפרשה תורתו בסוף כמו יצירתו כי
הכל בחינה אחת, כי גם יצירתו בסוף
היה בשביל התורה, כי אי אפשר לזכות
לתורה כי אם על-ידי ענוה ושפלות
שבשביל זה נברא האדם באחרונה וכנ"ל.
וזהו שנמדד לזה הלכות נגעים שפאין על
גסות וכנ"ל:

וזהו שאמר שם אדוננו מורנו ורננו ז"ל
שפורים הוא תקון חטא קרח
שמרמו בפסוק ואם מפאת פניו הנ"ל. כי
כל פגם קרח היה מחלקת שחלק על
הצדיק האמת שהוא משה על-ידי גסות
רוחו וגאותו כמו שאמרו רבותינו ז"ל.
ועל-כן התקון בפורים שאז מבניעין קלפת
המן עמלק שהוא הגאות. ועל-ידי זה
נתבטל המחלקת ונמשך שלום. בחינת

הַלְכוֹת בְּלַאי אֵילָן

הַלְכָּה א

על פי המאמר 'אני ה' הוא שמו וכבודי לאחר לא אתן' וכו' בלקוטי הראשון בסימן י"א, עין שם כל המאמר

והקבלל פי על-ידי שמירת הברית בשתי בחינות בבחינת יחודא עלאה

16
167

ויחודא תתאה, דהינו שמירת הברית של הצדיקים שזווגן משבת לשבת ושמירת הברית של ההמונ עם שזווגן בששת ימי החול, אבל על כל פנים הם שומרים את בריתם על-פי התורה שאינו יוצא מדיני התורה ועל-ידי שמירת הברית בשלמות בשתי בחינות הנ"ל, על-ידי זה זוכין לעגונה שהוא בחינת כבוד בשלמות, דהינו למעט בכבוד עצמו ולהרבות כבוד המקום וכן להפך על-ידי עגונה זוכין לשמירת הברית, כי כל אחד תלוי בחברו ועל-ידי כבוד בשלמות זוכין לדבור המאיר בתורה ועל-ידי דבור המאיר בתורה, דהינו על-ידי שלומדין התורה ומוציאין בדברי תורה בפה בפרוש על-ידי זה מאיר לו הדבור לכל המקומות שצריך הוא לעשות תשובה עד שזוכה לתשובת המשקל ממש. ועל-ידי זה זוכה לצאת ממדרגה פחותה ושפלה ובכל פעם על-ידי כל תשובה ותשובה על-ידי זה יוצא ועולה מדרגא לדרגא. עד שזוכה לבא

זרעים ולרעם, כי באילנות אין האסור פלאים חמור כל כך, כי מחמת שהאילנות הם גדולים וחשובים אינם נתערבבים ונקבלים. ועל-כן לא צוה להם הקדוש ברוך הוא שיצאו למיניהם רק בזרעים, כי האילנות הם בבחינת אדם, כמו שכתוב: כי האדם עץ השדה. והם סמוכים אל התקדשה ביותר על-כן אין הסמרא אחרא נאחזת בהם כל כך. ועל-כן אינם נתערבבים ואינם נאסרים בכלאים כי אם בהרפכה ממש, כמו שכתוב בשלחן ערוך אף הנפן נאסר ביותר עם הזרעים מחמת שהוא בחינת עץ הדעת כנ"ל על-כן עקר האסור שיש שני מיני תבואה שהם פלאים בלא זה וגם חרצן בתוכם אזי הוא פלא הפרם שאסורו חמור מאד כי אז יזנקים הפלאים הנ"ל מן התקדשה, דהינו משלמות לשון הקדש על-ידי החרצן דהינו הנפן שהוא עץ הדעת שדרד שם יניקתם כנ"ל. ואזי נתערבים יחד ונאסרים ביותר כנ"ל:

וזה שכתוב בכלאי הפרם, פן תקדש. הפך שלמות לשון הקדש שהוא קדש ממש וכשנפגם ונפול אזי הוא גם כן בחינת תקדש בחינת נפילת ופגם לשון הקדש. וזה שאמרו רבותינו ז"ל, תוקד אש, כי מהאש יצאו והאש תאכלם, כמו שמבאר רבנו שם על פסוק ימוטו עליהם גחלים. הכל במאמר תפלה לחבוקק שמדבר משלמות לשון הקדש, עין שם:

זה היטב:

לתבנית התורה לעמקה וכו', עין שם כל

א וזה בחינת חגכה, כי גר חגכה זה
 בחינת דבור המאיר בתורה
 הנ"ל שזה בחינת האור של גר חגכה, כי
 גר מצוה ותורה אור, כי עקר גר חגכה
 הוא לחור ולהמשיך אור התורה, כי
 המלכות יון הרשעה עמדו על ישראל
 להשפיקם תורתך וכו'. על"פ אנו צריכין
 לחור ולהמשיך אור התורה בחינת דבור
 המאיר בתורה שזהו אור הנר של חגכה
 כנ"ל. ועל"פ מדליקין גר חגכה סמוך

לפתח, בחינת אור, בחינת (תהלים קט)
 "פתח דברך יאיר", ועל"י האור הזה
 של גר חגכה שהוא בחינת דבור המאיר,
 בחינת הארת הכבוד שעל"י זה זוכין
 לדבור המאיר, בחינת והארץ האירה
 מכבודו כמבאר שם במאמר הנ"ל, על-
 ידי זה זוכין לתשובה כי הדבור מאיר לו
 לכל המקומות שצריך לעשות תשובה
 ועל"י זה זוכה לצאת ממדרגה פחותה
 וכו'. וזה בחינת מה שמדליקין גר חגכה
 למטה מעשרה מפרחים. שזה בחינה
 שממשיכין האור, בחינת דבור המאיר
 שיאיר אפלו במדרגות התחתונות,
 להאיר גם לאלו שגפלו לשם למדרגות
 התחתונות, שזהו בחינת למטה מעשרה
 שאין השכינה שורה שם, כי מעולם לא
 ירדה שכינה למטה מעשרה ועכשו על-
 ידי מצות גר חגכה שהוא בחינת גר
 מצוה ותורה אור, בחינת דבור המאיר

כנ"ל, על"י זה מאיר האור אפלו
 במדרגות אלו התחתונות עד שזוכין
 לראות לצאת ממדרגה פחותה ושפלה
 ולעשות תשובה שלמה ולבא לתבונות
 התורה לעמקה כנ"ל. וזה מה שמבאר
 שם במאמר הנ"ל. על מאמר רבותינו
 ז"ל, אמרי אנשי למתא ירקא ירקא שקל.
 ירקא הוא בחינת תשובה, בחינת ירק
 את חניכיו, שאזיקון בפרשת שופטים
 שהוא בחינת תשובה, כמו שמבאר שם,
 מי האיש הירא וכו'. וזה בחינת חגכה
 שהוא בחינת תשובה שזוכין על"י
 האור של הנר חגכה שהוא בחינת דבור
 המאיר לכל המקומות שצריכין לעשות
 תשובה כנ"ל ועל"פ נקרא חגכה שהוא
 בחינת ירק את חניכיו שהוא לשון חנף
 בחינת חגכה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל
 שחנף במצות, דהינו בחינת תשובה, כי
 בשאדם מתחיל לעשות תשובה זה
 בחינת חגכה שמתחנף עצמו בעבודת ה'
 וזה זוכין על"י דבור המאיר בתורה
 שהוא בחינת גר חגכה כנ"ל:

ב ועל פן גר חגכה אסור להשתמש
 לאורה, כי עקר הדבור המאיר
 הוא על"י שלמות הכבוד, דהינו על"י
 שממעט בכבוד עצמו ויכרעה בכבוד
 המקום וכו', כמבאר שם במאמר הנ"ל.
 וזה בחינה שאסור להשתמש לאורה של
 גר חגכה, כי האור של גר חגכה הוא
 בחינת הארת הכבוד שעל"י זה מאיר
 הדבור של התורה כנ"ל ועל"פ אסור

לקוטי הלכות

הלכות בלאי אילן א

יורה דעה תקלה

להשתמש לאורה, כי אסור להשתמש באור הכבוד של התורה הקדושה, בחינת ודאשתמשו בתנא חלף, כי אסור לקח לעצמו שום הנאה ותשמיש מכבוד התורה, וכמו שאמרו רבותינו ז"ל: ולא תעשה עטרה להתגדל בה ולא קרדם לחפר בה וכו', רק צריכין להחזיר כל הארת הכבוד לה' ותברך לבר:

ג וזה בחינת ההלל של חנכה, זה בחינת כבוד בשלמות שהוא בחינת למען וזמרה כבוד ולא ידם, כמבאר במאמר הנ"ל. למען זמרה כבוד' וזהו בחינת הלל שמזמרים ומהללים ומגדלים כבוד שמו ותברך. ועל-כן זה הפסוק למען זמרה כבוד הוא הסיום של מזמור שיר חנכת הבית שהוא בחינת חנכה, שהוא חנכת הבית כמובא. שאז גזמרים את ההלל בחינת "למען זמרה כבוד ולא ידם", שזהו בחינת כבוד בשלמות. שעלידי זה מאיר הדבור בתורה, שזהו בחינת גר חנכה כנ"ל. וכבוד בשלמות וזכין על-ידי שמירת הברית בשתי בחינות כנ"ל. שהם בחינת יחודא עלאה ויחודא תתאה, שזהו בחינת שמע ישראל וברוך שם וכו' שהם יחודא עלאה ויחודא תתאה, וזהו בחינת חנכה חנו"כ"ה, דהינו כה בכסלו ואיתא בתקונים שכה בכסלו אנון עשרים וחמש אתון ד' יחודא שמיערין ישראל בכל יומא בשמע ישראל. ועל-כן אז מרליקין גר חנכה שהוא דיבור המאיר שאזכין לזה

עלידי כ"ה אתון שמע ישראל בחינת יחודא עלאה, גם שם חנכה הוא לשון חנוך מט"ט, כמו שכתב רבנו ז"ל במקום אחר. וחנוך מט"ט זה בחינת יחודא תתאה של ששת ימי החל שאז שלטנותה דחנוך מט"ט. נמצא שחנכה כלול מיחודא עלאה ויחודא תתאה, הינו שממשיכין הארה מיחודא עלאה ליחודא תתאה מהגדולים במעלה להתמון ותקטנים הינו שבה בכסלו שהוא בחינת כה אתון ד' יחודא, בחינת יחודא עלאה אז ממשיכין הארה של חנכה שהוא בחינת חנוך מט"ט כדי להאיר גם בתקנים במעלה שזכין גם בן לקדשה וטהרה לבחינת שמירת הברית בבחינת יחודא תתאה שהם מקבלים קדשה זו מהצדיקים שברוך הגדולים במעלה שהם בחינת יחודא עלאה, כי יחודא תתאה בחינת מט"ט בחינת ששת ימי החל עקר קדשתם הם מקבלים משבת מבחינת יחודא עלאה וזה ממשיכין בחנכה כנ"ל. ועלידי זה זוכין לדיבור המאיר שהוא בחינת גר חנכה כנ"ל:

ד גם עקר הארת הכבוד הוא עלידי הל' אורות שהם בחינות מלאכת המשפן שהיה בו כל הל'ט מלאכות בבחינת טל אורות, כמבאר היטב במאמר הנ"ל. וזהו בחינת חנכה שהוא חנכת הבית המקדש שכלולים בו הל'ט מלאכות בבחינת ט"ל אורות שעל-ידי זה עקר הארת הכבוד בשלמות.

דף קפ"ד

יורה דעה

ה וזה בחינת פלאי אילן שאין בהם אסור פלאים כי אם בהרפכה, אבל שאר פלאים אין נהגו בהן ומתיר לערב ורעי אילן עם שאר ירעים ולזרעו, כמבאר בשלחן ערוך, כי מבאר שם בפאמר הנ"ל מה שאמרו רבותינו ז"ל, בשעה שאמר הקדוש ברוך הוא לאילנות למיניהם גשאו דשאים קל וחמר בעצמן, ומה אילנות שהם גדולים ואינם תכופים נצטוו שיצאו למיניהם, אנו שאנו קטנים ותכופים, מכל שכן שצריכים לצאת למיניהם. ופרשו רבנו ז"ל שם שהוא בחינת הנ"ל בחינת שמירת הברית בשמי בחינות הנ"ל, הינו שהקטנים במעלה שזווגו בששת ימי החל צריכין להיות נשמרים מאד בשמירת הברית שעל כל פנים לא יהיו פוגמין בברית חס ושלוה והם צריכין ללמד קל וחמר מהגדולים במעלה. וזהו בחינת ומה אילנות שהם גדולים ואינם תכופים, הינו גדולים במעלה שהם בחינת אילנות שאינם תכופים, כי זווגו רק משבת לשבת ואפי' על-פירכין נצטוו "למיניהם", הינו שגם הם צריכים שמירה שיצאו למיניהם שהוא בחינות שמירת הברית, כמו שפתיב: ושמרו בני ישראל את השבת שהוא ראשי תבות ביאה שהוא בחינת זווג משבת לשבת, פמובא בכתבי האר"י ז"ל, הינו שגם אותם הוזהר ה' לתברך ושמרו וכו' שישמרו את עצמן מאד שלא לפגם בברית חס ושלוה אפי' על-פי שאינם

שעל-ידי זה וזכין לדבור המאיר שהוא בחינת גר חנפה כנ"ל. ועל-פן נהגין לומר ויהי נעם אחר הדלקת גר חנפה, כי ויהי נעם נאמר בעת הקמת משה את המשכן, כמו שאמרו רבותינו ז"ל שברכם משה שתישרה שכינה במעשה המשכן ובמעשה ידיהם, כמו שאמרו רבותינו ז"ל. שנהו מה שנכפל בפסוק זה "ומעשה ידינו בוננה עלינו ומעשה ידינו בוננהו", כי הכל אחד באמת, כי צריכין שיהיה מעשה ידיו של אדם, הינו כל העסקים והמלאכות והמשא ומתן שלו שכלם כוללים כל"ט מלאכות שיהיה מודדכים ויהיו נעשים בקדושה ובטהרה גדולה עד שיהיו כל עסקיו בבחינת מלאכת המשכן בבחינת ט"ל אורות כנ"ל. שהוא נעם ה' ועל-פן כללם משה יחד בהכרחה במעשה ידיהם והכרחה במעשה המשכן, כי הכל אחד כנ"ל. ועל-פן אומרים ענין ברכה זו, דהינו ויהי נעם וכו' בשעת הדלקת גר חנפה, כי גר חנפה הוא בחינת דבור המאיר בתורה שהוא בחינת ט"ל אורות, בחינת לט מלאכות וקדושה של מלאכת המשכן והפית-המקדש כנ"ל, שנהו בחינת חנפה, שהוא בחינת חנפת הבית המקדש, כי אז קורין פרשת הקמת המשכן שהוא ויהי כיום פלות משה, ועל-פן אומרים אז ויהי נעם שנאמר בעת הקמת המשכן כדי לזכות לתמן הל"ט מלאכות בבחינת ט"ל אורות בבחינת משכן בבנינה וכו' כנ"ל:

לקוטי הַלְכוֹת

הלכות פלאי אילן א

יורה דעה תקלו

ועל־כן הצדיקים שהם בבחינות אילנא
 רב־רבא שפבר זכה לתכלית
 הקדשה בשלמות לבחינת יחודא עלאה,
 בודאי אינו מתנרא עוד מהיצר הרע
 בתאוה הנשמית חס ושלום, ועקר
 שמירתו הוא רק מנאות שהוא בחינת
 גאוף כנ"ל. וזהו שנקמו בדיו הנ"ל של
 פלאי אילן, כי אין בהאילות פלאים
 בוריעה בארץ, כי בשורעין ורעים של
 האילן בארץ אין בו אסור פלאים, הינו
 כשהצדיק שהוא בחינת אילן כנ"ל,
 כשהוא בבחינת קטנות ושלמות כמו
 הזרעים שהם קטנים ונורעין בארץ
 בחינת שפלות, בחינת ונפשי בעפר לכל
 תהיר, אז אין בו אסור פלאים כלל, כי
 אז אין צריך לשמר עצמו כלל, כי בודאי
 לא יתדבק ולא יתערב עמו מין אחר כי
 לא יאנה לצדיק כל און, ומחמת זה יכול
 הצדיק להוריד עצמו למדרגות
 התחתונות לעסק עם ההמון עם
 להמשיך להם קדשה ולהחזירם
 בתשובה, כי הוא אינו מתנרא שלא
 יתאחו בו חס ושלום איזה פגם מהם, כי
 לא יאנה לצדיק כל און כנ"ל ועקר
 שמירתו הוא רק מנאות כנ"ל.

וזהו בחינת אסור הרבכה פאילן, כי
 כשהאילן יוצא וגדל מן הארץ, אז
 צריכין לשמר מלהרביכו במין אחר, הינו
 כשהצדיק נהגדל למעלה אז עקר
 שמירתו שיהיה למינהו שהוא בחינת
 שמירת הברית, כי אז צריך שמירה

הכופין בזווגן כל שפון הקטנים במעלה
 שהם קטנים והכופים שזווגם הכופין גם
 בששת ימי החל על אחת כמה וכמה
 שצריכים לשמר למיניהם, דהינו שמירת
 הברית שעל כל פנים לא יצאו מדיני
 התורה חס ושלום וכו', עין שם:

וזה בחינת מה שמבאר לעיל שיחודא
 תתאה מקבל מיחודא עלאה, הינו
 ההמון עם הקטנים מקבלין שמורתם
 וקדשתם מהגדולים במעלה כנ"ל. ועל־כן
 לא הזהיר ה' יתברך את הדשאים שהם
 בחינת הקטנים שיצאו למיניהם רק הזהיר
 להאילות שהם בחינת גדולים, והקטנים
 צריכים ללמוד קל וחמר מהגדולים, כי
 הקטנים צריכים רק ללמוד מהגדולים,
 הינו כי עקר שמירתם וקדשתם הם
 מקבלין רק על־ידי הגדולים שלומדין
 מהם ומקבלין מהם הקדשה והשמירה.
 וזה בחינת מה שבאילות אין שום אסור
 פלאים לוריעה בארץ רק כשגדל ונעשה
 אילן אז יש בו אסור פלאים דיקא דהינו
 אסור הרבכה כשאינו מינו כנ"ל, כי
 האילות הם בחינת הגדולים והצדיקים
 שהם אינם צריכים שמירה כל־כך, כי הם
 בבחינת "לא יאנה לצדיק כל און" (משלי
 ט), ועקר שמירתם מה שהם צריכים
 אף־על־פי־כן לשמר עצמן מאד כנ"ל
 שגם הגדולים צריכים לשמר עצמן
 בשמירת הברית, עקר שמורתם הוא רק
 מגדלות, כמבאר בפאמר הנ"ל שגדלות
 ונאוף תלוי זה בזה.

הדינו שעושין תשובה על כל עונותיו ומשכרין כל התאות וכל המדות רעות הנמשכין מארבעה יסודות וכו', כמו שמבאר שם, ומתוודין ודוי דברים לפני תלמיד חכם שעל-ידיה מחזירין המלכות לשרשו כנ"ל, על-ידיה אתה נכלל באין סוף.

וזה בחינת "ורקא דאודריקת לאתר דאתנמילת מתמן", שמתחזר את המלכות לאין סוף שהוא רצון שבכל הרצונות, כי המלכות שהיא בחינת אותיות הדבורים, כל אות ואות מלכש בה רצון ה' והפרד, שרצון ה' והפרד היה שואת האות והיה לה תמונה כזו ואות אחרת והיה לה תמונה אחרת. נמצא שרצונות, הינו תמונת אותיות הם התגלות מלכותו והפרד שמו, וכל אלו הרצונות, הינו התמונות, נמשכין מרצון אין סוף שאין בו תמונה, וכל הדברים והישות שבעולם הם מהאותיות, הינו ממלכות, כי ישות היא מוחמת המלכות שרצה הקדוש ברוך הוא שיתגלה מלכותו בעולם, ועל-ידיה ברא את העולם מאין לישי, וכל הרצונות, הינו התמונות, וכל הישות, הינו בחינת מלכות מקבל חייתם מרצון אין סוף, כמו שאמרו (מגלה לא): "בכל מקום שאתה מוצא גדלתו" וכו'.

וזה בחינת התפשטות הנשמיית, כי בשרוצה להכלל ברצון אין סוף צריך לבטל את הישות שלו. וזה בחינת

גדולה שלא יהיה נתפס בגדלות חס ושלוש שהוא בחינת פנים הברית, אבל בשהוא בבחינת קטנות, בבחינת זרעים הנזרעים בארץ, או אין צריך שמירה כלל כנ"ל, כי עקר שמירתו הוא פשנות גדל למעלה כמו אילן הגדל מן הארץ ועולה למעלה, שאו צריך שמירה שיהיה 'למינהו' שלא יהיה נתפס בגאות חס ושלוש שהוא פנים הברית, רק ילך ויגדל למעלה מעלה, בבחינות 'למינהו', בבחינות שמירת הברית שהוא בחינת ענוה באמת:

הלכות פלאי קרם

הלכה ב

על-פי המאמר "אגבי ה' אלהיך" וכו' בלקוטי הראשון בסימן ד', ענין שם כל המאמר בלו מראשו לסופו:

והכלל שעל-ידי ודוי דברים לפני התלמיד חכם, על-ידיה מחזירין את המלכות לשרשה, ועל-ידיה עולה המלכות שהיא בחינת אלהים, בחינת דיו, ושם לשרשו לה' והפרד לבחינת הויה, בחינת חסד, ואזי הויה אלהים שהם חסד וגבורה בלו אחד ואזי יודעין שכל מארעותיו הכל למוכתו ואת הבחינה היא מעין עולם הפא וכו'. ועל-ידיה שפחזרין המלכות לשרשו, דהינו על-ידי ודוי דברים לפני תלמיד חכם,

לקוטי הלכות

הלכות פלאי פנים ב

יורה דעה תקלט

התמלקות משה בשבת במנחה שאז התגלות רעוא דרעוין שהוא בחינת רצון אין סוף שכל הרצונות מקבלין חיותם ממנו, וזה מחמת שבפול משה כל ישותו, כמו שכתוב: "ונחננו מה" וכו'. וזה שאנו רואין שלפעמים נתלחב אדם בתוך התפלה, וכל זה בחמלת ה' עליו שנפתח לו אור האין סוף וכו' ובשעה שנתפול לגבי אין סוף אזי הוא בבחינת "ולא ידע איש" (דברים לז), שאפלו הוא בעצמו אינו יודע מעצמו. אבל זאת הבחינה צריך להיות רצוא ושוב כדי שיתקיים ישותו, כי הקדוש ברוך הוא רוצה בעבודתנו, כמו שאומרים: 'ואבות תהלה מוגשי עפר מקרובי חמר'. ובשביל זה צריך שלא ישאר בן אלא עד שיבא הקדוש ברוך הוא בעצמו ויפול נשמתו. אבל בחיים חיותו צריך שיתנה התפשטות הנשמות בבחינת רצוא ושוב. נמצא כשהוא בבחינת ושוב אזי צריך להראות גם לדעתו. כי בתהלה בשעת דבקות ה' נתפול הדעת, כמו שכתוב: 'ולא ידע איש'. וכשהוא בבחינת ושוב ששב לדעתו, לישותו, אז שב לדעתו, וכששב לדעתו אזי הוא יודע אחרות האין סוף וטובו ואזי אין חלוק בין ה' לאלהים בין מדת הדין למדת הרחמים, כי באין סוף אין שניק חס ושלום שנוי רצון, כי השנויים אינם אלא בשנוי התמונות, אבל על-ידי הדבקות של אדם באין סוף ששם אין שנוי רצון, כי שם רצון פשוט, ואחר

כך נשאר בו רשימו מאחרות הזאת, ואחר כך נעשה בבחינת ושוב, אזי הרשימו מראה לדעת שידע שבפלו טוב וכלו אחר. וזה בחינת (דברים ט) "אתה הראת לדעת כי ה' הוא האלהים" וכו', עין שם כל זה היטב:

א וזה בחינת אסור פלאים, כי עקר הבריאה היתה בשביל התכלית הנה שמתחור כל הבריאה ויתהי נבולת באין סוף שזה עקר התכלית של כל הנבראים שבעולם שיחזורו לשרשם הראשון, כי ה' יתברך המציא כל הבריאה מאין לש בשביל ישראל עם

קדוש כדי שעל-ידי עבודתם ודבקותם בו יתברך יעלו כל הנבראים ויחזירו הכל לשרשו הראשון שיחזור ויכלל הכל באין סוף, אבל כל זמן קיום העולם בהכרח שיתנה בחינה זו בבחינת רצוא ושוב כי ה' יתברך חפץ בקיים העולם כדי שיעבד אותו יתברך בעולם השפל הנה דיקא, אשר זה כל תענוגיו ושעשועיו יתברך וכו'ל. וזה בחינת (בראשית ב) "וכל שיח השדה טרם יהיה בארץ וכל עשב השדה טרם יצמח ואדם אין לעבד את האדמה", כי באמת צמיחת הגידול כל הצמחים שבעולם הוא נפלאות תמים דעים, כי כזה אנו רואים בכל עת נפלאות הבורא יתברך אשר הוא עושה נפלאות בכל עת שמגדעין אחר של זרע גדל ממנו פמה שבליים, ועקר הגידול הוא אחר שהגדעין נתפלה בארץ ונעשה באין ואפם אז חזר

יורה דעה

וצומח ממנו דבר הנצמח אילנות או תבואה וכיוצא.

ועל-כן אי אפשר שיגדל ויצמח שום דבר כי אם על-ידי הוריעה בארץ דוקא, כי עקר כח הגדול והצומח הוא על-ידי בחינת בפול אל אין סוף ותפרד, בבחינת התפשטות הגשמיות הכלל, כי הגדול והצמיחה הוא בחינת בריאה חדשה, ועל-כן אי אפשר כי אם על-ידי שזרעין הגרעין בארץ והארץ היא בחינות שפלות, בחינת אין, ושם נתפלה הגרעין עד שגעשה באין ואפס ולא נשאר ממנו כי אם משהו בעלמא ואז נכלל הדבר הנזרע באין סוף על-ידי שנתפלה ונתפשט ממשמיותו, ואז חוזר ושם משם מאין ליש וחוזר ונתחדש ביתר שאת עד שיצא וגדל וצומח ממנו אילן גדול וכיוצא. אבל אי אפשר לשים דבר שישחור ויעלה לשרשו הראשון להתבטל באור האין סוף ולהתחדש שם בבחינת רצוא ושוב כנ"ל, כי אם על-ידי האדם, כי הכל נברא בשביל האדם וה'אדם' בגימטריה 'מה' ונתן ה' ותפרד כח וחכמה בהאדם שיש לו כח בבחירתו להפשיט עצמו מכל גשמיות החומר ולדבק עצמו בה' ותפרד עד שיחבטול ויכלל באור אין סוף גרצוא ושוב כל ימי חייו. ועל-ידי-זה כל העולם בכללו נכלל עמו באין סוף. כי הכל תלוי בו כנ"ל.

ועל-כן כל שיהי השדה וכל עשב השדה לא צמח ולא יצא

לאויר העולם עד שבא אדם הראשון והתפלל על הגשמים, כמו שפרש רש"י שם, כי התפלה היא בחינת דבקות ובפול לאין סוף, ועל-ידי-זה העלה כל הורעים והחזירו לשרשו לאין סוף, ועל-ידי-זה חזר והמשיך משם הנרבה והשפע העליונה שהם מי הגשמים, ועל-ידי-זה צמחו כל הצמחים וכל העשבים. וכן עכשו, אי אפשר שיגדלו שום צמחים כי אם על-ידי האדם, ועקר היא התפלה, כי אין הגשמים יורדין אלא על-ידי תפלות ישראל, כמו שכתוב (ויקרא טו): "ויצו עליה במפגיע". כי התפלה היא בחינת דבקות ובפול לאין סוף, כי עקר שלמות התפלה לפעל על ידה להמשיך גשמים הוא רק בשמותפלותן במסירות נפש בבחינת התפשטות הגשמיות כמו החסידים הראשונים שהיו מתפללין בהתפשטות הגשמיות, ועל-כן היו תמיד נעזין בתפלתם וירדו גשמים על-ידי תפלתם מייד, כמובא במסכת תעניות הרבה מעשיות מזה. ועל-ידי-זה דוקא גדלים הצמחים, כי עקר גדולם על-ידי בחינות בפול לאין סוף גרצוא ושוב, שהן בחינות תפלה כנ"ל:

ב וכן מותרין מה שהתורה פתחה יעודי המצות ושכרם בירידת גשמים. כמו שכתוב (ויקרא לו): "אם בחקתי תלכו וכו' ונתתי גשמיכם בעתם" וכו'. וכיוצא בזה הרבה, כי ירידת גשמים שעל-ידי-זה נותנת הארץ ויבולה, זה מורה על שלמות

לקוטי הלכות

הלכות בלאי פנים ב

יורה דעה תקמא

עבודתם בתכלית שזכו להגיע לתכלית השלמות על-ידי קיום התורה והמצוות עד שזכו להתבטל באור האין סוף שעל-ידי-זה זוכים להמשיך גשמים ולגדל כל צמח הארץ שעקר גדולם על-ידי-זה פנ"ל:

ג ועל-כן פשתא אדם הראשון בעין הדעת נתקללה הארמה בעבורו, כי עקר בריאת האדם היה בשביל זה התכלית שזכה להתבטל ולהכלל באור האין סוף ואחדותו יתברך כמו שיהיה לעתיד, ואם לא היה אוכל

מעין הדעת היה זוכה האדם לתכלית הנה בשלמות פחים חיותו להתדבק ולהכלל באור האין סוף בעודו בגופו כמו שיהיה לעתיד אחר התהיה והיה יודע שכלו טוב בלו אהד כמו לעתיד שיהיה בלו טוב פנ"ל. ועל-כן הזהירו ה' יתברך:

"ומען הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו" וכו' (בראשית ב). כי הזהירו שלא יאכל מעין הדעת שעל ידו יודעין טוב ורע שיודעין הפרש בין טוב לרע, דהינו שיש חלוק בין המארעות טובות ורעות, ועל-כן הזהירו שלא יאכל אכילה זו, כי האדם נברא שזכה לדעת שלם ששם אין חלוק בין

הסוד לרין, כי בלו טוב בלו אהד שזה זוכין על-ידי בטול לאין סוף פנ"ל. ועל-כן מחמת שאדם פגם בזה, על-כן נתקללה הארמה בעבורו, כמו שכתוב (בראשית ג): "בזעת אפך תאכל לחם" וכו'. כי עקשו צריך האדם יגיעה גדולה קדם שממשיך

מוזנות ופרנסה, כי עקשו אי אפשר להתבטל לאור האין סוף ברצוא ושוב להמשיך משם פרנסה שזה בחינת גדול התבואה והלחם מן הארץ שגדלה רק על-ידי הבטול לאין סוף פנ"ל, ועקשו אי אפשר לזכות לזה כי אם ביגיעה גדולה ועצומה מחמת זהמת הנחש שנתאחה בהאדם. ועל-כן צריך האדם יגיעה גדולה לשפר כל התאות והמדות, ואז יזכה לבטול הנה שעל-ידי האדם הנה שזוכה לזה, על ידו דיקא גדלים כל הצמחים ונמשך כל הפרנסה לעולם:

ד וזה בחינת אסור בלאים, כי כל דבר נשתנה בתמונתו ודמותו, וכל אלו התמונות הם כפי האותיות שהם בחינות מלכות שמלבש באתו הדבר שהם בחינת הרצונות הנמשכין מרצון אין סוף שאין בו שום תמונה, שרצונו יתברך היה שזה האות יהיה לו תמונה זו ועל ידו יהיה נברא זה הדבר בתמונה הזאת וסדר הנה, וכן בכל פרטי הבריאה, וכמבאר לעיל במאמר הנ"ל. וכל אלו הרצונות והתמונות של כל הדברים שבעולם נמשכין מרצון אין סוף שאין בו שום תמונה וכו' פנ"ל. ואי אפשר שיכללו הדברים באין סוף כי אם על-ידי התפשטות הגשמיית ובטול הישות, ואז נכללין הרצונות המלכשין בהתמונות ברצון אין סוף הפשוט שאין בו שום תמונה שממנו נמשכין כל הרצונות וכל התמונות. ועל-כן אי אפשר שיחורו

תקמא

הוצאת ספרים

יורה דעה

משם רצון העליון שנהו עקר הפגם של כל העברות.

ועל-כן אי אפשר להפיל באין סוף כי אם על-ידי ודוי דברים כנ"ל, כי

עקר הפגם של עברה חס ושלום הוא שפוגמין במלכות באותיות הדבורים שהם הרצונות והתמונות, ומשני אותן ועוקרין אותן משרשן וממשיכין אותן להסתרא אחרא חס ושלום. ועל-כן עקר התקון על-ידי ודוי דברים, שעל-ידיה חזרין ומעלין הדבורים בחינת מלכות,

בחינת רצונות, לשרשן על-ידי שחרור ותקנו הצורפים של האותיות שהם הרצונות פסדה, כמבאר במאמר הנ"ל.

והוי בחינות האסור של פלאים שמערבבין ומשנין התמונות והרצונות, שעל-ידיה עוקרים אותן משרשן ואינם יכולין להפיל ברצון אין סוף שאין בו שום תמונה כנ"ל:

ה **ועל-כן** התמידה התורה ביותר באסור פלאי הפגם

שחמור ביותר מכל הפלאי זרעים והאיילן, כי יין יש בו שני בחינות: זכה - געשה ראש. לא זכה - געשה רש. זכה - משמחו. לא זכה - משממו". (יבמות ע"ג) כי יש יין המשמח ויש יין המשפיר, כי בשזוכה לשתות היין בקדושה בראוי אוי היין מרים דעתו ומשמח לכבו, בחינת "יין ושמח לבב אנוש" (תהלים קד) ואז נתעלה דעתו וזכה לדעת כי ה' הוא האלהים" (דברים ו) שנהו עקר שלמות

ונכללו בהאין סוף כי אם בשנהרין לכלי לשונות רצון ה' ותברך שיעמד כל דבר ודבר בצלמו ותמונתו שקבע לו הבורא ותברך שמו.

וזה בחינת אסור פלאי זרעים וכלאי הפגם, כי הנריעה והצמיחה היא

בחינת כפול באור האין סוף ברצוא ושוב כנ"ל. וזה אי אפשר כי אם בשאין משנין התמונות מרצונו ותברך המלבש בכל הרצונות שקבל התמונות, שאז כל הרצונות שקבל התמונות יכולין לחזר

ולשוב לשרשן להתבטל ברצון הפשוט שנגמשו משם תמונתם וצלמם, אבל

בשמערבבים הזרעים חס ושלום וזרעים פלאים חס ושלום נתערבבים התמונות,

ועל-ידיה כאלו עוקרין הרצונות המלבשין בהם מרצון האין סוף מאחר

שנשתנו התמונות שלא במינם, ואז אין יכולין לחזר ולהפיל ברצון הפשוט. והוי

קלקול הבריאה, כי עקר הבריאה כרי שתחזר ותפיל באין סוף כנ"ל, וזה אי

אפשר כי אם בשמשמרוין שלא לערבב את התמונות רק כל דבר יעמד בתמונתו

וצלמו, שאז הרצון הפרטי המלבש בכל תמונה ותמונה מקשר ברצון האין סוף

שאין בו תמונה, ואז יכולין להפשיט הדבר משמיותו שיהיה חזר ונכלל באין

סוף כנ"ל. אבל בשמערבבין הזרעים וזרעין פלאים נתערבבו התמונות, על-

ידיה עוקרין אותם מרצון הפשוט ואינם יכולים לחזר ולהפיל באין סוף ולהמשיך

לקוטי הלכות

הלכות פלאי פנים ב

יורה דעה תקמוג

בעבודתנו, על-פני צורך שיהיה הפטול בכחנית רצוא ושוב כנ"ל.

אבל מי שהוא משקע עדון בתאוות גשמיות בודאי אי אפשר לו לזכות לבחנית בפטול, ואפלו אם יתנצץ לו לפעמים וירצה לעלות ולהפיל פאין סוף יותר מהראוי לו לפי מדרגתו ויכל לפגם בזה חס ושלום, שהנה בחנית (שמות י"ג) "פן יהרסו לעלות אל ה'". ואפלו בצדיקים גדולים מצינו בארבעה שנגנבו לפרדם שלא יצאו בשלום כי אם רבי עקיבא שנגנב בשלום ויצא בשלום, על-פני צריכין לבקש הרבה מה' ויתברך שזכה לפטול הנה לפי מדרגתו בקדושה וטהרה שלא יזיק לו רבוי האור חס ושלום, כי רבוי השמן גורם בפוי הנר חס ושלום, מפל שפן על-ידי שתית הנון אף-על-פי שנתרומם הדעת על-ידי הנון, אבל כשאינו זוכה און נתבלבל דעתו לגמרי וקא לשכרות, כי בפטול הנ"ל אל האין סוף זה בחנית שנגפשת הדעת ויוצא מהבלים של המחין ונכלל פאין סוף, כי בודאי כלי המחין אין יכולין לקבל אור האין סוף. ואחר כך כששבו מהפטול און נשאר בו רק הרשימה ואון הרשימה מאירה לדעת כי ה' הוא האלהים וכלו טוב כנ"ל, על-פני צריכין שיהיו כלי המחין קדושים וטהורים כדי שיוכלו לקבל אור הרשימו של הפטול.

וזה בחנית יון, שעל ידו נתרומם הדעת למעלה מהבלים של המחין, ועל-פני

הדעת כנ"ל, לדעת שה' ואלהים בלו חר כנ"ל, שהנה עקר השמחה בחנית ויוון ישמח לבב, כי כשזוכין לדעת הנה ויודעין שהכל למזכה בודאי הוא בשמחה תמיד.

וזהו בחנית השמחה של לעתיד שאון תגדל השמחה, כמו שכתוב (תהלים קכ"ג): "און ימלא שחוק פיני וכו', היינו שמחים", כי און נזכה לדעת הנה שכלו טוב, ועל-פני יהיה און עולם השמחה. וזה בחנית השמחה של יון, בחנית ויוון המשמח, בחנית ויוון ושמח, כי נתרומם דעתו על-ידי הנון דקדושה עד שזוכה לדעת הנ"ל שהוא למעלה מדעת האנושי, ואון יודע שהכל למזכתו, כי בלו טוב שעל-ידיהו נתרבה השמחה מאד, וזה בחנית ויוון המשמח שזוכה לעתיד בעולם הבא שאון יהי בלו טוב וכו' כנ"ל. אבל יש ויוון המשמח חס ושלום, ומי שאינו זוכה און יוצא מדעתו לגמרי על-ידי שתית הנון, כי בחינה זו של פטול הנ"ל לאו כל אדם זוכה ולא כל הרוצה לפל את השם נטול, ואי אפשר לזכות לבחנית בפטול הנ"ל כי אם כשמשקדשין עצמו תחלה ומשברין כל המדות והתאוות הנמשכין מארבעה יסודות ושכין בתשובה שלמה ומתנדוין ודוין דברים לפני תלמיד חכם, און דוקא יכולין להפיל פאין סוף, וגם און אי אפשר להתפול לגמרי כי ה' יתברך רוצה

יורה דעה

שָׁזָה הָיָה עֵקֶר הַפֶּגֶם שֶׁלָּהֶם וְזוּהוּ בַעֲצָמוֹ
בַּחֲנִינֵת שְׁתַּוְּיָו יוֹן וְכַנֵּ"ל:

וְעַל-כֵּן צָרִיכִין לְשַׁמֵּר הַיּוֹן מְאֹד מִמְּנַע
נְכָרִים שֶׁלֹּא יִהְיֶה נִפְגָּם חֶסֶם
וְשִׁלּוּם וְלֹא יִהְיֶה נַעֲשֶׂה חֶסֶם וְשִׁלּוּם
בַּבְּחִינָת יוֹן הַמְּשֻׁפָּר. וְעַל-כֵּן הַחֲמִירָה
הַתּוֹרָה בְּיוֹתֵר בְּאִסּוּר פְּלֵאֵי הַכֶּרֶם, כִּי
הַיּוֹן צָרִיכִין לְשַׁמְרוֹ יוֹתֵר מִכִּפְּלָאִים כְּדִי
שֶׁתִּכְלַל הַנְּטִיעָה בְּשִׁרְשָׁהּ כְּדִי לְהַמְשִׁיד
הַיּוֹן מִשְׁרָשׁוֹ שֶׁבִּקְדָּשָׁה שֶׁהוּא בַּחֲנִינֵת יוֹן
הַמְּשֻׁמֵּחַ שָׁזָה בַּחֲנִינֵת בְּטוּל אֵל הָאֵין סוּף
שֶׁמִּשְׁשֵׁם צוֹמְחִים כָּל הַזְּרָעִים וְכָל הַנְּטִיעוֹת
כְּשֶׁהֵם לְמִינֵיהֶם וְכַנֵּ"ל. אֲבָל כְּשֶׁמְעַרְבִין
כִּפְּלָאִים בְּכֶרֶם חֶסֶם וְשִׁלּוּם נִפְגָּם הַיּוֹן
וְנַעֲשֶׂה יוֹן הַמְּשֻׁפָּר, כִּי אֵינּוּ יוֹכֵל לְקַבֵּל
אוֹר הָאֵין סוּף מֵאַחַר שֶׁנִּמְעַרְבֵב וְנִשְׁתַּמֵּחַ
הַתְּמוּנוֹת וְהַרְצוּנוֹת עַל-יְדֵי הַתְּעַרְבוּת שֶׁל
הַכִּפְּלָאִים בְּכֶרֶם וְכַנֵּ"ל, כִּי הַיּוֹן צָרִיד
שְׁמִירָה יוֹתֵר מִכִּפְּלָאִים, מִכִּפְּלָאִים,
מַחֲמַת שְׁתַּוְּיָו הוּא בַּחֲנִינֵת הַגְּדֵלֶת הַדַּעַת
שָׁזָה עֵקֶר בַּחֲנִינֵת הַבְּטוּל, וְעַל-כֵּן צָרִיד
שְׁמִירָה יוֹתֵר מִכִּפְּלָאִים:

ז וְעַל-כֵּן עֵקֶר שְׁתִּית הַיּוֹן הוּא רַק
כְּשֶׁבֶת יוֹם טוֹב כְּכּוּס שֶׁל
קִדּוּשׁ, כִּי כְּשֶׁבֶת יוֹם טוֹב אִם מֵאִיר בְּיוֹתֵר
אוֹר הָאֵין סוּף, כִּי זֶה עֵקֶר קִדְּשֵׁת שֶׁבֶת
יוֹם טוֹב שֶׁאֵין נִפְתָּח אוֹר הָאֵין סוּף.
וְעַל-כֵּן עַל-יְדֵי הַיּוֹן מְמַשְׁכִּין הַקִּדְּשָׁה שֶׁל
שֶׁבֶת יוֹם טוֹב עַל-יְדֵי כּוּס שֶׁל קִדּוּשׁ, כִּי
עַל-יְדֵי כּוּס יוֹן שֶׁל קִדּוּשׁ זוֹכִין לְהַתְּבַטֵּל
וּלְהַפְּלֵל בְּאוֹר הָאֵין סוּף וּלְהַמְשִׁיד

צָרִיכִין שִׁיחִיו כְּלִי הַמּוֹחִין שֶׁלּוֹ חֲזָקִים
שִׁיבְלוּ לְקַבֵּל הַגְּדֵלֶת הַדַּעַת הַבָּא עַל-יְדֵי
הַיּוֹן, וְאִם יוֹכֵל לִידַע עַל-יְדֵי-זוּהוּ וְיַדְיעָה
שֶׁלָּמָּה, בַּבְּחִינֵת 'חֲמִירָה וְרִחְנֵי פִּקְחִין' (יִסָּא
ע"ה), בַּבְּחִינֵת "וְחִפְּךָ בְּיַד הַטּוֹב הוֹלֵךְ
לְדוֹדֵי לְמִי־שְׂרִים" (שִׁיר הַשִּׁירִים ז'), דְּהִינּוּ
שֶׁהוֹלֵךְ וּמִתְדַבֵּק לְדוֹדוֹ בְּאַהֲבָה וְאַחֻזָּה
וְרַעוּת בְּאַהֲבַת הַמִּישׁוֹר בַּבְּחִינֵת בְּטוּל
לְהָאֵין סוּף אֲשֶׁר הוּא 'דוֹדֵי וְרַעִי', כְּמוֹ
שֶׁכְּתוּב: "זֶה דוֹדֵי וְזֶה רַעִי". אֲבָל כְּשֶׁלֹּא
זָכָה וְאֵין כְּלִי הַמּוֹחִין שֶׁלּוֹ חֲזָקִים, אֵין אֵין
יְכוֹלִין לְקַבֵּל הַגְּדֵלֶת הַדַּעַת הַבָּא עַל-יְדֵי
הַיּוֹן, וְאֵין רַבּוֹ הַשְּׂמֵן גוֹרֵם כְּבוֹי הַנֵּר
וְנִתְבַּלְבַּל דַּעְתוֹ וּמַחוֹ לְנִמְרֵי, שָׁזָהוּ בַּחֲנִינֵת
'יוֹן הַמְּשֻׁפָּר', בַּחֲנִינֵת 'לֹא זָכָה מִשְׁמֹמֹ', כִּי
נִשְׁתַּמֵּחַ לְנִמְרֵי מִרְבוֹי הַדַּעַת.

וְזֶה בַּחֲנִינֵת חֲטָא אֲדָם הַרְאִשׁוֹן שֶׁאֲבָל
מַעֲזַת הַדַּעַת טוֹב וְרַע שְׁהִיָּה יוֹן, כְּמוֹ
שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ וְל': "סְחָטָה עֲנָבִים
וְנִתְנָה לֵי". וְגַם נִחַ פֶּגֶם כְּזֶה כְּמוֹכָא, כְּמוֹ
שֶׁכְּתוּב (בְּרַאשִׁית ט'): "וַיִּחַל נֹחַ אִישׁ הָאֲדָמָה
וַיִּטַע כֶּרֶם וַיִּשְׁתֶּה מִן הַיַּיִן וַיִּשְׁכַּר" וְכִי וְעַקֵּר
הַפֶּגֶם שֶׁלָּהֶם הָיָה שֶׁהִסְתַּכְּלוּ לְמַעֲלָה
מִמְּדַרְגָּתָם שָׁזָהוּ בַּחֲנִינֵת יוֹן הַמְּשֻׁפָּר
וְכַמוֹכָא בְּסִפְרֵים.

וְזֶה בַּחֲנִינֵת חֲטָא גְדֵב וְאַבְיָהוּא כְּמוֹ
שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ וְל': "שְׁתַּוְּיָו יוֹן
נִכְנָסוּ לְמַקְדָּשׁ, וְזֶה שֶׁכְּתוּב (וַיִּקְרָא טו):
"בְּקִרְבָּתְךָ לְפָנַי ה' וַיִּמְחוּ". כִּי הַכֵּל אַחַד,
כִּי 'בְּקִרְבָּתְךָ לְפָנַי ה'', הֵינּוּ שֶׁהִצִּיצוּ
וְהִתְקַרְבוּ יוֹתֵר מִדְּאֵי לְמַעֲלָה מִמְּדַרְגָּתָם

לקוטי הלכות

הלכות פלאי גרם ב

יורה דעה תקמה

הקדשה משם כנ"ל. וזה בחינות כוס וין של הבדלה, כי כשיצא השבת או היום טוב או צריכין להמשיך הרשימו של הפטול שתאיר להדעת, כי שבת ויום טוב הוא בחינת פטול אל האין סוף שנתפתח אז כנ"ל, ואחר שבת ויום טוב זהו בחינת ששכין מהפטול, ואז על-ידי הכוס וין של הבדלה ממשיכין הרשימו של הפטול שתאיר להדעת גם בששת ימי החל שנוקה לדעת גם אז כי 'ה' הוא האלהים' שכלו טוב וכנ"ל. ועל-כך עושין הקדוש ונהבדלה על היין דיקא כנ"ל:

ח וזה בחינת 'הנוטע פלאים בכרם הרי זה מקדש מ"ה גפנים', מ"ה דיקא, בחינת 'מה' הנ"ל. שזהו בחינת פטול אל האין סוף שעל-ידי-זה ממשיכין מ'מה' למ'מה, במקאר שם בפאמר הנ"ל על מאמר רבותינו ז"ל (פא בתרא ע"ג) "ומלאו מחד גלגלא דעינא תלת מאה גרבא משחא", עין שם. אבל כשנוטע פלאים בכרם שאז פוגם בבחינות 'מה', בבחינות פטול הנ"ל, על-כך מקדש מ"ה גפנים, 'מה' דיקא, כי פגם בבחינות 'מה' בבחינות פטול לאין סוף כנ"ל:

ט וזה בחינת תפלה, שהיא בחינת פטול אל האין סוף כנ"ל. בפאמר הנ"ל. ועל-כך יש ארבע בחינות בתפלה, שהם כנגד ארבעה עולמות: אצילות בריאה יצירה עשיה פידוע, דהינו קרבנות ופסוקי דומרה וברכת קריאת שמע ותפלת שמונה עשרה וכו' פידוע. כי בתחלה

צריכין לתקן הארבעה יסודות שהם בשרשן בחינות ארבע אותיות השם, שזהו בחינת ארבעה עולמות: אצילות בריאה יצירה עשיה הנ"ל, כי אי אפשר לזכות לבחינת פטול הנ"ל כי אם בשמתיקנין כל המדות הנמשכין מארבעה יסודות שהם בחינת ארבעה עולמות הנ"ל פידוע.

ועל-כך צריכין בתפלה לסדר ארבע בחינות הנ"ל, דהינו קרבנות ופסוקי דומרה וכו' כדי לברר ולתקן ארבעה יסודות בחינות ארבעה עולמות הנ"ל, ואז זוכין לבחינת פטול אל האין סוף שהוא כנגד תפלת שמונה עשרה שהוא כנגד עולם האצילות ששם עקר הפטול אל האין סוף. ועקר הפטול הוא אחר שמסים השליח צבור תפלת שמונה עשרה שאז נופלים על פניהם וגומרין נפשם לה' שזהו בחינת פטול אל האין סוף. ועל-כך אומרים ודוי קדם נפילת אפים שהוא בחינת הפטול, כי אי אפשר לזכות לבחינת פטול האין סוף כי אם על-ידי ודוי דברים כנ"ל בפאמר הנ"ל.

וזהו בחינת הקדישים שאומרים בין עולם לעולם, דהינו בין קרבנות לפסוקי דומרה. וכן בין 'ישתבח' ל'יציר', כי אנו צריכין לתקן כל הארבעה עולמות שהם בחינת ארבעה יסודות, שיהיה כלם קדושים וטהורים כדי שכלם יתעלו ויכללו למעלה למעלה ויתפטלו כלם באור האין סוף, ואז גרע כי 'ה' הוא

מעולם לעולם כנ"ל. ועל-ידיה נטהרין ונתקדשין כל העולמות עד שזוכין אחר-כך לבטול גמור אל האין סוף למעלה למעלה, ואז זוכין לדעת גדול בשלמות ויודעין בידיעה שלמה שהכל לטובתו, שזוהו בחינת ה' הוא האלהים, שזוהו בחינת מה שמסימין התפלה בשלום, כי שלום הוא התחברות שני הפכים, דהיינו חסדים ונבורות, דהיינו לדעת שהכל לטובתו שזוהו בחינת הבטול שזוכין בגמור התפלה כנ"ל.

ועל-כן אין קדיש בין גאולה לתפלה, דהיינו בין בריאה לאצילות, כי שם באצילות עקר הבטול וישם נכללין כ'אין סוף בעצמו בנכסול שהוא למעלה מן הדעת, למעלה מכל הקדושות, כמובן בפאמור הנ"ל שבשעת הבטול בעצמו אין שךד לומר שהכל לטובה כי שם אינו יודע מעצמו כלל, בחינת ו'לא ידע איש, אפלו הוא עצמו לא ידע. ועל-כן אין שךד שם קדיש שהוא הגדלת הדעת לצאת ממחין דקטנות למחין דגדלות לדעת כי ה' האלהים והכל לטובה, כי כל זה צריכין בעולמות שלמטה שצריכין להמשיך עליהם ההארה מבחינת אין סוף כדי לדעת זאת שהכל לטובה, אבל שם באצילות כשזוכין להבטול בעצמו שם איך שךד המושבת הקדושה והדעת, כי נתבטלין לגמרי, בחינת אפלו הוא עצמו לא ידע כנ"ל:

ה'אלהים כנ"ל שזוהו בחינת עלמא דאתי וזוהו בחינת הקדיש שהוא הגדלת שמו הגדול ותברך, בחינת "יתגדל ויתקדש שמו רבא", כי עקר הגדלת שמו ותברך הוא בחינת ה' אלהים שהוא שם מלא בחינת שם הגדול. כמו שכתוב (תהלים קד): "ה' אלהי גדלת מאד". הינו ששם ה' אלהים הוא גדול מאד, כי זה השם כשמתיחד ונכלל יחד בחינת ה' הוא האלהים, וזהו עקר גדלתו ורוקמותו ותברך בחינת הגדלת שמו ותברך כמו שיתיה לעתיד שיתיה "ה' אחד ושמו אחד" (ברכה יד) כמבאר שם בפאמור הנ"ל.

ועל-כן עקר פנות הקדיש הוא ליחוד ולחבר שלשה שמות אלהים עם שלשה שמות ה'היה, הינו בחינת הנ"ל, בחינת ה' הוא האלהים, ועל-כן על-ידי הקדיש נכלל עולם בעולם שלמעלה ממנו וכו'. כי עקר הפליות הוא בבחינה זו בבחינת ה' הוא האלהים, בבחינת פלו טוב לדעת שכל מארעותיו הם לטובתו, כי כל מה שעולין ונכללין מדרגא לדרגא ומעולם לעולם, כל זה הוא בחינת בטול, ואז לפי העליה והפליית פן זוכין לדעת, דהיינו להגדיל דעתו בכל פעם ולהבין שהכל לטובתו בחינת ה' הוא האלהים, שזוהו בחינת הקדיש שבין עולם לעולם שעל ידו עולין מעולם לעולם. כי הקדיש שהוא הגדלת שמו ותברך, בחינת ה' הוא האלהים, וזוהו בחינת בטול שהוא בחינת עליה

לקוטי הלכות

הלכות פלאי בהמה א

יורה דעה תקמו

הארת הרצון שזוכין בשעת האכילה, כמבאר בפאמור "כי מרחמם ונהגם" וכו' (בלקוטי תנינא סיפון 1) שנהו בחינת (משלי י) "צדיק אכל לשבע נפשו", בחינת (ישעיה נח) "והשביע בצחצחות נפשך" שזוכין בשעת האכילה דקדושה לאורות הצחצחות, כמבאר בפאמור "תקעו" וכו' (בלקוטי תנינא סיפון ה), שהם למעלה מהספירות שהוא בחינת פטול אל האין סוף. ועל-כן אז אחר האכילה אז הינו הוא בבחינת יין המשמח, בבחינת (תהלים קד) "יין ישמח לבב אנוש ולחם לבב אנוש יסעד". ועל-כן יין שבתוך הסעודה אינו מושבר, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, הינו כנ"ל. וזה בחינת כוס של יין של ברכת המזון, כי ברכת המזון נאמר על השבע ואז יש פח להמשיך הינו דקדושה בחינת יין המשמח שהוא בחינת הארת הרצון הנ"ל, בחינת פטול אל האין סוף בקדושה גדולה כנ"ל:

הלכות פלאי הפנים הלכה ד
בהלכות ערלה הלכה ד:

והלכה ה בהלכות ערלה הלכה ד
ה אות ח:

הלכות פלאי בהמה

הלכה א

על-פי התורה "תפלה לחבוק" (בסיפון יח)
הנ"ל בהלכות פלאים (הלכה א):

י ואחר גפילת אפים אחר הבטול, אז חוזרין בבחינת רצוא ושוב, ואזי מאיר הרשימו אל הבטול לדעת כי 'ה' הוא האלהים, ואז יודעין בשלמות שהכל לטובה ואז נמשכין כל ההשפעות, פי עקר המשכת השפע הוא על-ידי הדעת הנה שהוא בחינת בלו טוב, בחינת "דעת קניית מזה חסרת" (גדרים מא). ועל-כן אומרים אחר כך סדר קדושה ותפלה לידו וכו' שכל זה הוא בחינת המשכת השפע מהדעת הנ"ל. ועל-כן שבור אסור להתפלל, כי קדם התפלה עדין אין העולמות מתקנים ואז הינו הוא בחינת יין המשפר כנ"ל. ועל-כן בששיתיה יין אי אפשר לו להתפטל באור האין סוף בקדושה ובטהרה פראוי, ועל-כן אסור לו להתפלל. כי מי שאינו קדוש וטהור ורוצה להרים ולעלות אל ה' למעלה ממדרגתו, פגם מאד גוה כנ"ל. ועל-כן כשהוא שבור אסור לו להתפלל שהוא בחינת פטול אל האין סוף כי יתבלבל דעתו לגמרי ולא יוכל להתפטל בריצוא ושוב בהדרגה בקדושה ובטהרה וכנ"ל:

יא וזה בחינת כוס של ברכה של ברכת המזון אחר האכילה, כי האכילה היא מגדולי הארץ, דהינו לחם מן הארץ שעליו דוקא תיבין בברכת המזון, ועקר גדולי הצמחים מן הארץ הוא בבחינת פטול אל האין סוף כנ"ל. ועל-כן על-ידי האכילה זוכין להתפטל ברצון העליון, דהינו בחינת פטול אל האין סוף שנהו

161

והאסור הוא בהרבעה כנ"ל, אבל בלא זה אין אסור כי אם בשעת מלאכה כנ"ל, כי כל המלאכות הם תקונים וברורים, פי על דם מבררים האכל מתוך הפסלת. ועל-כן צריך לשמור אז מכלאים כנ"ל:

הלכה ב

על-פי המאמר המתחיל "אני ה' הוא שמי וכבודי לא אמתן" וכו', ענין שם כל המאמר היטב (סימן א):

והנה מבאר שם שמי שזוכה לתקון הברית שהוא בחינת יחודא עלאה ויחודא תתאה, בחינת אילנות ודשאים שיצאו פלם למיניהם וכו', על-ידיה זוכה לבחינת טל אורות הכלולים בואו של פבור בשלמות שמשם שלמות הדיבור המאיר שעל-ידו זוכין להשגחה שלמה וכו', ומי שפוגם חס ושלום בברית או נופל חס ושלום לבחינת ל"ט קללות, ל"ט מלקות. אבל מי ששומר את הברית אפלו בשעושה הל"ט מלאכות הם בבחינת מלאכת המשפן בבחינת טל אורות הנ"ל וכו', ענין שם היטב:

א וזה בחינת מה שהזהירה התורה (דברים כב): "לא תחרש בשור ובחמור יחדיו". ועקר האסור שאסור לעשות שום מלאכה על-ידי שני מיני בהמה. פי עקר תקון הברית הוא בבחינת 'למיניה' וכמבאר במאמר הנ"ל. ועל-כן צריך לשמור בזה שני מיני בהמה או תיה

אסור לחרש או למשך וכיוצא בכל מיני בלאי בהמה, ועקר האסור בשעושה עמהם איהו מלאכה, אבל בלא מלאכה אין אסור כי אם בהרבעה, כמו שכתוב בשלחן ערוך, פי אסור בלאי בהמה הוא גם כן שלא יתגברו לשונות העמים, פי כל מיני בלאים הם בבחינת לשונות העמים, בבחינת (בראשית א) "כי שם כלל ה' שפת וכו'" כנ"ל (בהלכות בלאי בהמה הלכה א). ועקר האסור בשעושה עמהם מלאכה, פי כל המלאכות הם בלולים בל"ט מלאכות שנמשכין מפגם עין הדעת שעל ידו נתקללו ל"ט קללות ומשם הם בחינת ל"ט מלאכות, על-כן צריך לזהר בהם מאד לקדשם ולבררם מזהמת הנחש, על-כן אסור לעשות מלאכה בכלאים שהוא בחינת לשונות העמים, בחינת פגם עין הדעת, כי אזי המלאכה נפגמת בבחינת והמת הנחש, בחינת ל"ט קללות ומתגברין לשונות העמים חס ושלום, וכן בהרבעה בודאי אסור, פי עקר פגם עין הדעת שהוא בחינת בלאים כנ"ל הוא פגם הברית, כמו שמבאר שם.

וזה הפגם נמשך אפלו בבהמות שמעמו מעין הדעת, כמו שאמרו רבותינו ו"ל, ועל-ידיה היו נזקקין לשאינן מינן, כמו שכתוב: "כי השחית כל בשר את דרכו על הארץ", כמו שפרש רש"י. ועל-כן אסור לנו להרביע בלאים, פי בלאים הם בחינת לשונות העמים שנמשכין מפגם עין הדעת, ועקר הפגם

לקוטי הַלְכוּת

הלכות פלאי בהמה ב

יורה דעה תקמט

16 d61

לקדש הל"ט מלאכות לְבָרֵךְ הַטּוֹב מֵהֵם כַּאֲפֵן שֶׁיְהִיוּ בְּבַחֲבִינַת מְלָאכֶת הַמְּשֻׁכָּן, בְּבַחֲבִינַת ט"ל אֹרוֹת פְּנ"ל. וְכֵן זֶה תְּלוּי בְּתַקּוֹן הַבְּרִית שֶׁהוּא בְּחִינַת קִדְשַׁת שֶׁבֶת בְּדוּעַ וְכַנ"ל.

וְעַל־כֵּן צְרִיכִין לְזַהֵר בְּשְׁעוֹשֵׁין אִיזָה מְלָאכָה עַל־יְדֵי בְּהֵמוֹת שְׁלֵא יִתְחַבְּרוּ אִזְ שְׁנֵי מִינִין, שֶׁהוּא בְּחִינַת פָּנִים הַבְּרִית פְּנ"ל, כִּי צְרִיכִין לְהַעֲלוֹת הַכֹּל אֶל הַקִּדְשָׁה לְהַעֲלוֹת בְּחִינַת בְּהֵמָה לְבַחֲבִינַת אֲדָם, כִּי בְּחִינַת אֲדָם הוּא הַדְּעַת שֶׁהוּא בְּחִינַת תַּקּוֹן הַבְּרִית שְׁנֵיהֶם בְּחִינַת כְּבוֹד בְּשִׁלְמוֹת, כִּי עֵקֶר הַכְּבוֹד הוּא בְּבַחֲבִינַת אֲדָם כְּמוֹכָא בְּמִקּוֹם אַחֵר, וְהוּא בְּחִינַת דְּבוּר הַמְּאִיר, כִּי הַדְּבוּר הוּא גִּדְרַת הָאֲדָם. וְבַהֲמָה הוּא תַּקְדָּה מִכֹּל זֶה, כִּי בְּהֵמָה הוּא הַעֲדַת הַדְּעַת, בְּחִינַת פָּנִים הַבְּרִית שֶׁהוּא בְּחִינַת בְּהֵמִיּוֹת כְּמוֹכָא, וְהוּא בְּבַחֲבִינַת הַעֲדַת הַכְּבוֹד, כִּי עֵקֶר הַכְּבוֹד הוּא כְּגִדְרַת הָאֲדָם, וְאִין לָהּ דְּבוּר, וְצְרִיכִין לְהַעֲלוֹת וּלְבָרֵךְ מִבְּהֵמָה לְאָדָם, כִּי הַכֹּל נִבְרָא בְּשִׁבִיל הָאֲדָם. וְכִי שְׂזוּכָה לְתַקּוֹן הַבְּרִית וְיֵשׁ לוֹ דְּעַת, הוּא יָכוֹל לְבָרֵךְ וּלְהַעֲלוֹת הַכֹּל, וְיָכוֹל לְהַעֲלוֹת מִבְּהֵמָה לְאָדָם שְׁנֵיהֶם עֵקֶר שְׁלֵמוֹת הַקִּדְשָׁה.

וְעַל־כֵּן בְּשְׁעוֹשֵׁין אִיזָה מְלָאכָה עַל־יְדֵי בְּהֵמָה, וְהַבְּהֵמָה מִשְׁמִשְׁתָּ לְאָדָם, צְרִיכִין לְרְאוֹת שֶׁיַּעֲלֶה בְּחִינַת בְּהֵמָה לְבַחֲבִינַת אֲדָם, כִּי מִי שְׂזוּכָה לְבַחֲבִינַת תַּקּוֹן הַבְּרִית אִזְ כֹּל הַנִּמְסָפֵל אֵלָיו וְכֹל הַדְּבָרִים שֶׁמְשֻׁמְשִׁין אוֹתוֹ, הַכֹּל נִכְלָל

בְּשַׁעַת שְׁעוֹשֵׁין אִיזָה מְלָאכָה הוּא פָּנִים גְּדוֹל, כִּי כֹל הַמְּלָאכֹת פִּלְס פְּלוּלִין כַּל"ט מְלָאכֹת, וְהַל"ט מְלָאכֹת צְרִיכִין לְשַׁמְרֵם מְאֹד שְׁלֵא יְהִיוּ נִפְגְּמִין חֵם וְשִׁלּוּם בְּבַחֲבִינַת ל"ט קְלָלוֹת פְּנ"ל, וְעֵקֶר הַשְּׁמִירָה הוּא עַל־יְדֵי בְּחִינַת שְׁמִירַת הַבְּרִית. וְעַל־כֵּן בְּשַׁעַת שְׁעוֹשֵׁין הַל"ט מְלָאכֹת צְרִיכִין לְזַהֵר מְאֹד מִבְּחִינַת פָּנִים הַבְּרִית, וְעַל־כֵּן אִסְרָה הַחֹזֶרֶה שֶׁיִּתְעַרְבוּ אִזְ בְּשַׁעַת עֲשִׂית אִיזָה מְלָאכָה מַל"ט מְלָאכֹת שְׁנֵי מִינֵי בְּהֵמָה, כְּדִי שְׁלֵא יְהִיוּ נִפְגְּמִין הַל"ט מְלָאכֹת עַל־יְדֵי הַתְּעַרְבוֹת הַמִּינִים שְׁנֵיהֶם בְּחִינַת פָּנִים הַבְּרִית, כִּי עֵקֶר תַּקּוֹן הַבְּרִית הוּא בְּבַחֲבִינַת 'לְמִינֵהוּ' פְּנ"ל. וְעַל־כֵּן עֵקֶר הַקִּפְדָּה שְׁלֵא לְחַבֵּר שְׁנֵי מִינִים בְּשַׁעַת אִיזָה מְלָאכָה, כִּי אִזְ עֵקֶר הַאֲזוּהָרָה פְּנ"ל, כְּדִי שְׁלֵא יְהִיוּ נִפְגְּמִין הַל"ט מְלָאכֹת עַל־יְדֵי בְּחִינַת פָּנִים הַבְּרִית עַל־יְדֵי שְׁמִתְעַרְבִין שְׁנֵי מִינִים וְאִזְ יְהִיוּ חֵם וְשִׁלּוּם הַל"ט מְלָאכֹת בְּבַחֲבִינַת ל"ט מְלָקוֹת וְכו', כִּי אִנּוּ צְרִיכִין לַעֲשׂוֹת הַל"ט מְלָאכֹת בְּבַחֲבִינַת ט"ל אֹרוֹת שְׁנֵיהֶם תְּלוּי בְּתַקּוֹן הַבְּרִית שֶׁהוּא בְּחִינַת 'לְמִנֵּיהוּ' פְּנ"ל:

כ כִּי בְּאֵמַת כֹּל אַחַד צְרִיד לְזַהֵר אֶפְלוּ בְּשְׁעוֹשָׁה אִיזָה מְלָאכָה מַל"ט מְלָאכֹת, שְׁלֵא יִפֵּל חֵם וְשִׁלּוּם לְגַשְׁמִיּוֹת הַמְּלָאכָה שֶׁהוּא בְּחִינַת בְּהֵמִיּוֹת שְׁמוֹשֵׁם נִיחָז וְהֵמֵת הַנְּחַשׁ בְּחִינַת ל"ט מְלָקוֹת פְּנ"ל, וְכִי צְרִיכִין לְקַדֵּשׁ עֲצֻמּוֹ לְהַמְשִׁיד הַקִּדְשָׁה שֶׁל שֶׁבֶת לְשִׁשַׁת יְמֵי הַחַל

בו ועולה ונכלל בכחינת קומת אדם, וכמוכן בדרך רבנו במקום אחר. נמצא שצריכין שיהיה נכלל בחינת בהמה בכחינת אדם שהוא בחינת כבוד בשלמות, בחינת דבור המאיר, שעל ידי זה זוכין לתשובה שלמה, כי עקר התשובה הוא לעלות מבהמה לאדם, כי כל התקאים הם בחינת מעשה בהמה, ועל ידי התשובה מתקנים החטא ועולין מבהמה לאדם שזהו בחינת קרבתו שמכפרין על החטא. פי על ידי שמכריזין בהמה ומקריבין אותה לה, על ידי זה עולה בחינת בהמה לבחינת אדם, בבחינת אדם כי יקריב מכם קרבן לה' מן הבהמה" וכו' (נדרים א), ועל כן הם מכפרין על החטא שהוא מעשה בהמיית כ"ל. ועל כן אסרה תורה שלא יתערבו שני מיני בהמה בשעת שעושין אותה מלאכה, שלא יהיה נעשה המלאכה על ידי בחינת פגם הברית וכו' כ"ל, כדי שייכל להעלות מבהמה לאדם וכו' כ"ל. ועל כן הזכירה התורה חרישה, כמו שכתוב (דברים ב): "לא תחרש וכו'". כי חרישה הוא הראשונה מ"ט מלאכות, כמבאר בהמשנה: 'אבות מלאכות: הזורע והחורש, ופרשו בגמרא כי חרישה הוי לה למתני ברישא וכו'.

ג וזה שהזכירה התורה שור וחמור, אף על פי שבאמת כל שני מינים ביחד אסור לעשות בהם מלאכה, אך עקר הפגם הוא בכחינת פגם הברית

פגם הדעת כ"ל. ואיתא שחיות טהורות הם בחינת מחשבות טהורות, וחיות טמאות הם מחשבות רעות, כי יש בקדושה ארוה שור גשר שהם בחינת מחשבות קדושות, בחינת תקון הדעת, וכנגד כלב חמור גין וכו'. נמצא שחמור הוא כנגד שור. ועקר התנגדות הסטרא אחרא הוא מסטרא דשמאלא שהוא בחינת שור, כמו שכתוב (תקאל א): "ופני שור מהשמאל". ועל כן בשמתחברים שור וחמור הוא עקר התנגדות הסטרא אחרא חס ושלום, בחינת פגם הברית, פגם הדעת, על ידי שיוגק חס ושלום חמור משור, אשר על ידי זה עקר התנגדות הסטרא אחרא חס ושלום, פי עקר פגם מבחינת שמאל של הקדשה שהוא בחינת שור שבקדשה כ"ל. ועל כן אף על פי שכל שני מינים אסור, אף על פירכך הזכירה התורה שור וחמור, כי עקר הפגם הוא בחינת פגם הדעת שנעשה על ידי שמתחברים בלאים, ופגם הדעת הוא בחינת התחברות שור וחמור חס ושלום כ"ל.

ועל כן בשבת שאז הסטרא אחרא נכפית ונכנעת ואז הוא תקון הדעת, על כן נאמר בשבת קדש: "למען יגוח שורך וחמורך". פי בשבת הוא שכיתה וניתח מפל הל"ט מלאכות, ואז נכלליו הפל בקדשה והסטרא אחרא נכנעת והדעת בשלמות, על כן נאמר אז למען יגוח שורך וחמורך, כי הפל נכלל

לקוטי הלכות

הלכות פלאי בהמה ב

יורה דעה תקנא

בקדושה וגם הסטרא אחרא נכנעת ונעשית מרפבה אל הקדושה. וזה שנאמר ביעקב בעת שיצא מבית לבן: "ייהי לי שור וחמור" (בראשית לב). כי הביא הכל אל הקדושה, כי בבית לבן ברר ברורים וקשיצא משם וזה תכף לקדשת שבת, כמו שכתוב (שם לב): "ויחן פני העיר", ודרשו רבותינו ז"ל: "שקבע תחומין" וכו'. ועל-כך התפאר אז ואמר: ייהי לי שור וחמור, שהכניע הכל אל הקדושה, בבחינת 'למען ייחן שורך וחמורך' הנאמר בשבת פנ"ל.

הכהן הוא בחינת דעת, בחינת תקון הברית, כמו שכתוב (פלאי ט): "כי שפתי כהן ישמרו דעת" וכו', וכמו שכתוב: "בריתי היתה אתו", בחינת: "ברית כהנת עולם" (פסוקי חת). ועל-כך כל בכור בהמה שקד לפנה פני לבדר ולהעלות בחינת בהמה לאדם, כי על-ידי שנותנין הבכור לפנה שהוא בחינת תקון הדעת תקון הברית פנ"ל, על-ידיה מבררין ומתקנין ומעלין בחינת בהמיות לאדם שהוא בחינת דעת, בחינת כהן פנ"ל.

ועל-כך הסטרא אחרא מכה בשם 'חמור', פמוכא בדברי רבותינו ז"ל על פסוק "ויחבש את חמורו", שהכניע הסטרא אחרא. וכן איתא על פסוק: "הבקר אור והאנשים שלחו המה וחמריהם". כי עקר התגברות הסטרא אחרא חס ושלום היא על-ידי בחינת חמור שהוא כנגד שור שבקדושה, שהוא בחינת שמאל של הקדושה פנ"ל, שעקר וניקתם משם מבחינת סטרא דשמאל פנ"ל.

כי הכהן מקריב הבכור לקרבן, ועל-ידי הקרבן מעלין מבהמה לאדם פנ"ל, ועל-ידיה נתתקנין כל הולדות שגולדין אחר-כך ונתקרב בחינת הבהמיות, כי הכל נמשך אחר ההתחלה. ועל-ידי הבכור שהוא הראשון שבולדות שנתן לפנה, על-ידיה נתתקנין ממיאל כל הולדות שאחריו ויש פה ביד הישראל לבררם ולהעלותם מבחינת בהמיות לבחינת אדם. וכל זה הוא בכבוד בהמה מהורה, אבל בהמות ממואות אין פה לבררם שיהיו נכללים בבחינת אדם, ועל-כך הם אסורים לנו לאכל, בשביל זה אין בהם דין בכור רק בחמור צויתה התורה לפדות הפטר חמור בשה נתן לפנה, כי עקר וניקת הסטרא אחרא הוא על-ידי בחינת חמור פנ"ל.

וזה בחינת פטר חמור שאסור בהנאה וצריכין לפדותו בשה, לתן לפנה שיה תמורתו ואז התר הפטר חמור, כי ישראל צריכין להעלות הכל אל הקדושה להעלות מבהמה לאדם שזה בחינת תקון הברית פנ"ל. ועל-כך גם בכור בהמה נתן לפנה, כי הבכור הוא ראשית, בחינת ראשית דעת, וצריכין לתנו לפנה, כי

ועל-כך הבכור של החמור שהוא בחינת ראשית והוא כנגד ראשית דעת שבקדושה, על-כך אסרה התורה אותו

על-ידי הטלה שהוא מין בהמה שמשם
 יניקתם והוא סמוך אל הקדשה ביותר
 כנ"ל. ועל-כן רצו לינק מהקדשה על-ידי
 הטלה. ועל-כן בשיצאו ישראל משם צוה
 ה' ויתברך להביא טלה לקרבן פסח, כדי
 להעלות בחינת הטלה אל הקדשה
 ולהפסיק יניקתם שלא יהיה להם יניקה
 משם, ועל-כן נצטוו מיד (שמות ט): "הפטר
 חמור תפדה בשה" כנ"ל.

ועל-כן כל האבות היו רוצי צאן דקא,
 כי כל עבודתם היה רק לברר
 ולהעלות בהמה לאדם וכו"ל, ועקר
 בחינה זו הוא על-ידי הצאן שהם מין
 בהמה וסמוכים לקדשה ביותר כנ"ל. וזה
 שאמר יעקב: "ויהי לי שור וחמור צאן
 ועבד ושפחה", כי העלה הכל אל
 הקדשה, ואפלו הסטרא אחרא נעשית
 מרובה אל הקדשה, והכל על-ידי הצאן
 שהיה רועה צאן בבית לכן וכו"ל, שפרש
 רש"י: "מוכר צאנו ולוקח לו כל אלה". כי
 כל אלו הדברים שזכה להביאם כלם אל
 הקדשה הכל היה על-ידי הצאן כנ"ל, כי
 על-ידי שהיה רועה צאן וזכה לבררם
 ולהעלותם אל הקדשה, על-ידי-זה נכנע
 רוח הבהמיות, וכשנכנע רוח הבהמיות,
 נעשה הכל מרובה אל הקדשה אפלו
 אלו שהם מן הסטרא אחרא, בבחינת:
 'ויהי לי שור וחמור צאן ועבד' וכו"ל. כי
 כלם יניקתם מבחינת רוח הבהמיות,
 וכשנכנע רוח הבהמיות על-ידי הצאן

בהנאה, כי אין כח להכניסו אל הקדשה,
 רק תקונו על-ידי שפודין אותו בשה,
 והשה נתן לכהן, כי השה הוא גס-יבן מין
 בהמה שמשם יניקת החמור שהוא
 הסטרא אחרא שניקתה מבהמיות, אבל
 השה יכולין לברר אותו ולהעלותו אל
 הקדשה, כי הוא בהמה טהורה, כפרט
 שהיה שהוא המבחר שבבהמות שפסוד
 יותר אל הקדשה מכל שאר הבהמות,
 כמו שאמרו רבותינו ז"ל שהאיל בלו
 קדש, צמרו לתכלת, קרניו לשפרות וכו'.

ועל-כן בשפודין הפטר חמור בשה
 ולוקחין שה תמורתו ונותנין
 לכהן, אזי התר הפטר חמור בהנאה, כי
 אחר-כך מתר להשתמש בו מאחר שהוא
 בא עכשו מתמורת השה, על-ידי-זה
 נעשה הפטר חמור גס-יבן מרובה אל
 הקדשה, על-ידי שנגחלף בשה שהוא גם
 פן מין בהמה שמשם יניקתו, אבל זה
 השה נתן לכהן ונקלל בקדשה. ועל-ידי
 זה גם הפטר חמור שהוא תמורתו נעשה
 מרובה אל הקדשה, ועל-כן הוא מתר
 בהנאה. ועל-כן המצרים שהם בחינת
 חמור, כמו שכתוב (תקאל ט): "אשר בשר
 חמורים בשרם", כי הם בני חם שהוא
 בחינת עבדות, כי עקר בחינת עבדות
 הוא במצרים, כמובא במקום אחר,
 והעבדים הם עם הדיומה לחמור, כמו
 שדרשו רבותינו ז"ל על פסוק (בראשית טז):
 "שבו לכם פה עם החמור". על-כן היו
 עובדים לטלה, כי רצו לינק מהקדשה

לקוטי הלכות

הלכות פלאי בהמה ג

יורה דעה תקנג

דוד לזה על-ידי שהיה רועה צאן, כמו שפירשנו (תהלים עח): "מאחר עלות הביאו לרעות" וכו' פנ"ל והבן.

ברוך ה' לעולם אמן ואמן:

וזה שנאמר בפסוק חמור "ואם לא תפדה וערפתו" (שמות לד), כי עקר וניקת הפסוק אחרא אחרא בחינת חמור, בחינת מצרים הוא מן הערף, בחינת פרעה, ועל-כן צוה תורה וערפתו, אבל עקר המצוה לפדותו, כמו שאמרו רבותינו ז"ל: מצות פדיון קודמת וכו' כדי שיהיה הפסוק חמור גם-כן מרובה אל הקדשה על-ידי השה הנתן לכהן פנ"ל:

הלכה ג

"לא תחרש בשור ובחמור יחדיו"

(דברים כב, י)

כי איתא פדברי רבנו ז"ל במאמר "חדי רבי שמעון" (בבבא סא), שעקר המסקנת כל הצמצומים וכל הדינים הוא על-ידי השכל השני לכל צמצום וצמצום, כי כל צמצום ודין נמשך משכל פרוט, כי בלתי במחשבה אתברורו, וכל אלו השכליות אין להם פח להמתיק כי אם משמקלין משכל הכולל שכולל כל השכליות וכל הצמצומים שבעולם שהוא בחינת אבן שתיה קדשי קדשים, שעל ידו נמתקין כל צמצומים וכל הדינים שבעולם וכו', עין שם כל זה היטב:

שהיה רועה פנ"ל, על-ידי-זה נעשה הכל מרובה אל הקדשה פנ"ל.

וזה שפירשנו (תהלים עח): "ואתן צאני צאן מרעיתי אדם אתם" - 'אתם קרויים אדם', ולכאורה קשה: קרי ליה צאן וקרי ליה אדם, אך באמת זהו עקר השבח והמעלה שמשבח לישראל ששביביל זה הם דיקא קרויים אדם ולא האמות העולם, כי באמת גם האמות העולם הם בקמות אדם, אך אף-על-פי-כן אינם קרויים אדם מאחר שאינם יכולים לשפר רוח הפהמיות להעלות מבהמה לאדם, על-כן הם פרוכים אחר מעשה בהמיות אחר תאות הפהמיות שלהם, ועל-כן אינם קרויים אדם, אבל ישראל הם משפרים רוח הפהמיות ומעלים מבהמה לאדם, על-כן הם קרויים אדם. ועקר בחינה זו שפעלין מבהמה לאדם הוא על-ידי בחינת צאן פנ"ל אשר בשביל זה היו האבות רועי צאן פנ"ל. ועל-כן הפסוק מכנה את ישראל בשם 'צאן' וקורא אותם בשם 'אדם', כי על-ידי-זה דיקא הם קרויים אדם. וזהו: 'ואתן צאני צאן מרעיתי אדם אתם', 'אתם קרויים אדם' וכו' פנ"ל. ועל-כן זכה דוד המלך עליו השלום על-ידי שהיה רועה צאן להיות רועה ישראל ולהנהיג את ישראל בדרך הישר שיזכו לשפר רוח הפהמיות שיהו עקר עבודת האדם, וזה עקר המלוכה על ישראל לזכות את ישראל לזה שישפרו רוח הפהמיות. ועל-כן זכה

16

בשרשו, דהינו על-ידי השכל הפרטי השקד אליו שהוא שרשו.

וזה בחינת מה שכתוב בצלאל שהיה הראש של כל בעלי האמונות שעסקו במלאכת הקדש במעשה המושפן (שמות לא): "ואמלא אתו רוח אלהים בחכמה ובתבונה וידעת ויכל מלאכה וכו'". פי בצלאל היה יודע החכמה והתבונה והדעת השקד לכל מלאכה ומלאכה, בחינת: "לחשב מחשבות, לעשות בכל מלאכת" וכו', פי היה יודע לחשב מחשבות, דהינו המחשבה והחכמה והשכל השקד לכל מלאכה ומלאכה, שעל-ידי-הו נמתק הצמצום של אותה המלאכה, פי יודע היה בצלאל לצרף אותיות שנבראו בהם שמות וארץ, פי האותיות שבהם נברא כל דבר ודבר הם בחינת השכל השקד לכל דבר ודבר, פי "בדבר ה' שמות נעשו וברוח פיו כל צבאם" (תהלים לב), וככל דבור ודבור יש בו חכמה ושכל, פי הדבור הוא התגלות הדעת, כמו שכתוב: "מפיו דעת ותבונה", דהינו החכמה והשכל שעל ידו נתהוה הדבר, כמו שכתוב (תהלים קד): "כלם בחכמה עשית". ובצלאל היה יודע האותיות שבהם נבראו שמות וארץ, דהינו האותיות והשכל השקד לכל דבר ודבר מבריות שמות וארץ שכלם הם בחינת צמצומים שצמצם ה' ותפרד כל

א וזה בחינת אסור בלאי בהמה שאסור לעשות מלאכה בשני מיני בהמות יחד, פי כל המלאכות שבעולם כלם הם בחינת צמצומים, פי זה עקר אמנות המלאכה לצמצם הדבר בצמצום היה להוציא בלי למעשהו, וכל אלו הצמצומים של כל הל"ט מלאכות צריכין לתקנם ולהמתין, לברר מזהמת הנחש מחטא אדם הראשון שעל ידו נתקללו ל"ט קללות שמשם נשתלשל וגיעת ופרחת כל הל"ט מלאכות שהם בחינת (בראשית ג) "גזעת אפוד האכל לחם". ועל פן צריך כל אחד לקדש עצמו לעשות המשא ומתן או העסק והמלאכה בקדשה גדולה לשם ה', כדי לברר כל העסקים והמלאכות שכלם פלולים כל"ט מלאכות לברר כלם מזהמת הנחש. ועקר ההמתקה והברור של כל הל"ט מלאכות שהם בחינת צמצומים, הוא על-ידי השכל השקד לכל מלאכה וצמצום, פי בכל מלאכה ומלאכה יש אוהו שכל, שאין אמנות ומלאכה שלא יהיה בה אוהו שכל וחכמה, וזה השכל יש לו שרש למעלה בשכל דקדושה. על-פן צריכין לראות לעשות המלאכה והמשא ומתן בקדשה גדולה לקשר השכל שיש בהמלאכה לשרשו, דהינו להשכל הפרטי של מעלה השקד לאותו השכל והצמצום של אותה מלאכה, שעל-ידי-הו ממתקין אותו הצמצום פי אין הדין נמתק אלא

לקוטי הלכות

הלכות פלאי בהמה ג

יורה דעה תקנה

דבר ודבר עד שנתהוה בדמות הנה ובתמונה הזאת.

ועל-כן היה עוסק במלאכת המשפן כי שם היה כל הל"ט מלאכות, כי כל ל"ט מלאכות ממשפן גמרינו, כי המשפן היא בחינת הבית המקדש שהוא בחינת דעת, בחינת קדש, כי השכל נקרא קדש כנ"ל, הינו ששם כלולים כל התכמות וכל השכליות שכלם מקבלים מהשכל הכולל שהוא קדשי קדשים בחינת אבן שתיה כנ"ל. כי כל הצמצומים וכל המלאכות נמשכים מהאבן שתיה שממנו השתת העולם, וממנו נמשכו כל הצמצומים של כל הנבראים ושל כל המלאכות שבעולם. ועל-כן איתא בשלחן ערוך: 'הני גשי דהיגי דלא למשתי עמרא משונבנס אב מנהנא, לפי שבטל אבן שתיה, כי מהאבן שתיה נמשכין כל המלאכות שהם בחינת צמצומים, כי כל צמצום וצמצום מקבל משכלו שהוא שרשו, וכלם מקבלים מהשכל הכולל שהוא בחינת קדשי קדשים בחינת אבן שתיה שממנו השתת העולם כנ"ל:

כ וזה בחינת מה שאסור לחרש ולמשך ולעשות מלאכה בשני בהמות יחד, כי כל הצמצומים שהם בחינת דינים זה בחינת בהמה שהוא העדר הדעת, כי הרחמנות והחסד הוא בחינת דעת, והצמצום והדין הוא בחינת מעוט הדעת, כמבאר בדברי רבנו ו"ל כמה פעמים. וצריכין לברר ולהמתיק ולהעלות מבהמה

לאדם, שזה עקר עבודת האדם בעולם הזה, כי האדם הוא השכל שהוא גדר האדם והוא צריך לברר כל הצמצומים וכל הדינים שהם בחינת העדר הדעת, בחינת בהמה, לבררם מבהמה לאדם, מדיו לחסד. וצריך לברר ולהמתיק כל דין וצמצום על-ידי השכל השך לו דיקא שהוא שרשו.

וזה עקר תקון הל"ט מלאכות שהם בחינת צמצומים כנ"ל לבררם מזהמת הנחש ולהמתיקן בבחינת ל"ט מלאכות המשפן כנ"ל. ועל-כן אסור לאדם לעשות מלאכה בשני מיני בהמות יחד, כי אז נתערב שני מיני צמצומים יחד, שהם שני מיני בהמות, שהם עקר אחיות הדין והצמצום שהוא נאחו ביותר במקום שנתמעט הדעת ביותר. ועל-כן בהמה שהוא תכלית מעוט והעדר הדעת לגמרי, על-כן שם אחיות הדין והצמצום בתכלית, ועל-כן אי אפשר לבררו, כי אם בשהוא למינו דיקא וכולין להמתיקן בשרשו בצנור השך לו, דהינו בשכל השך לו, אכל פשמערכים שני מינים יחד או נתערכים הצמצומים, ואז אי אפשר להעלות כל אחד לשרשו לשכל השך לו לבדו בפרטיות, ואז אי אפשר להמתיקו, כי עקר ההמתיקה על-ידי השכל הפרטי השך לו לבדו, ואז פשאנים נמתקין מהמת שנתערכו שני מיני בהמות שהם תכלית הצמצומים יחד, אזי נאחו חס ושלוש וזהמת הנחש באותה המלאכה

מ"ט מלאכות שעושה עמהם, כי עקר אחיותם הוא מתערבת שהוה בחינת תערבת עין הדעת טוב ורע:

ג וזה בחינת מה שאיתא בזהר הקדוש על פסוק (דברים כב) "לא תחרש בשור ובחמור יחדו", כי הם שני זניי בישא וכו' ולכאורה קשה, הלא גם בשני מיני בהמות טהורות אסור גם בן לעשות עמם מלאכה ביחד, כמו שמבאר בשלחן ערוך. אך באמת על פי הנ"ל שצרכין לברר ולהמיתק כל צמצום וצמצום על ידי השכל הפרטי השיקד לו דיקא,

וכשנתערבין שני מיני בהמות יחד בשעת אוזה מלאכה נתערבין הצמצומים, ואי אפשר להמיתק כל אחד ואחד על ידי השכל השיקד לו, ואזי נאחו חס ושלום והמת הנחש מתערבת הוה שנתערב בשעת העסק בל"ט מלאכות ששם עקר אחיותם, בבחינת (בראשית ג): "בעצבון תאכלנה; בזעת אפך תאכל לחם" וכו' שהם הל"ט מלאכות וכו' ונ"ל. על-בין כג בבל עת שנתערבין שני מיני בהמות באסור, דהינו בשעת הרישה וכיצא, אפלו שני מיני בהמות טהורות, אזי תקף נתעורר חס ושלום תערבת השור והחמור שהם תרי זניי בישא, שבשמתחברים יחד חס ושלום נתגבר הדין חס ושלום ביותר, כי זה נתעורר על ידי תערבת של כל שני מיני בהמות אפלו טהורות, כי מאחר שנתערבין ואין יכולין להמיתק הצמצום של הל"ט

מלאכות אזי נתעוררין חס ושלום ל"ט מלאכות דסמרא אחרא, שהם ל"ט קללות, שהם זהמת הנחש שהוא בחינת תערובות תרי זניא בישא שהם השור והחמור, שהם עשו וישמעאל פידוע. ועל-בין בללה התורה אסור בלאי בהמה בשור וחמור, אף-על-פי שבאמת כל שני מינים אסורים אפלו שני מינים טהורים, כי התורה רמזה לנו הפנים הנעשה על ידי בלאי בהמה אפלו טהורים, כי נתערבים חס ושלום השור והחמור תרי זניא בישא וכו' כנ"ל:

ד וזה ששלח יעקב אבינו לעשו (בראשית ג): "ויהי לי שור וחמור צאן וכו'". כי יעקב היה שופרה מעין שופרה דאדם הראשון. והוא עקר התקון של הטא אדם הראשון פמוכא. ועשו הוא זהמת הנחש שעקר כחו בשמתחבר יחד עם ישמעאל שהוא בחינת תערבת השור והחמור כנ"ל. ועל-בין בשלקח יעקב את הפרכות ממנו ורצה עשו לנקם בו חס ושלום, על-בין הלך אל ישמעאל ולקח בתו, כדי להתחבר עם ישמעאל שהם התחברות השור והחמור כדי שעל ידי זה יוכל להתגבר עליו חס ושלום. ועל-בין כשיצא יעקב מבית לבן לקראת עשו שלח אליו: "ויהי לי שור וחמור" דיקא, הינו שזכיתי לברר ולתקן זהמת הנחש עד שאפלו השור והחמור נתבררו ונמתקו אצלי, כי אצלי כל עדר ועדר לבדו ואני מברר כל מין ומין לבדו על ידי

לקוטי הלכות

הלכות פלאי בהמה ג

יורה דעה תקנו

השכל השקד לו, וכל השכליות השכים לכל דבר ודבר פלם פלולים בתורה שבלוזה מפל השכליות שהיא מקבלת מחכמה עלאה משכל הפולל מתקדש קדשים, מאכן שתיה, שעל-ידי-זה עקר ההמתקה בבחינת לחות האכן, פמבאר שם פמאמר הג"ל, עז שם.

וזהו הפמכות (בראשית לב): "עם לבן גרתי ואחר עד עתה ויהי לי שור וחמור". כי אמרו רבותינו ז"ל: 'עם לבן גרתי' - 'ותרנג מצות שמרתי', הינו כי על-ידי תרנג מצות שהם פלליות התורה שכוללת כל השכליות וההמתקות של כל הצמזמים שבעולם, על-ידי-זה יהי לי שור וחמור צאן ועבד ושפחה, שזכה לברר ולהמתיק כל מין ומין לבדו על-ידי השכל הפרטי השקד לו שכלול בהתורה הקדושה פנ"ל. ועל-כן התחיל משור וחמור, כמו שכתוב: 'יהי לי שור וחמור' וכו', כי שם עקר הפרור פנ"ל. ועל-כן כששלח יעקב הדרון לעשו מפל מין ומין בהמה, נתן ביד עבדיו עדר עדר לבדו, להודיע לעשו שאינו עובר חס ושלום על אסור פלאי בהמה ואצלו כל מין ומין מבקר לבדו שעל-ידי-זה כל מין ומין בהמה נמתק על-ידי השכל השקד לו, שעל-ידי-זה נתפפל והמת הנחש שמושם אחיות עשו וישמעאל, על-כן בודאי יהיה עשו נכנע תחתיו.

וזה שכתוב בשבת (שמות כב): "למען יגיד שורך וחמורך", "שורך וחמורך"

דיקא, כי שבת הוא בחינת שכל הפולל, בחינת קדשי קדשים, בחינת אכן שתיה, כי שבת הוא רעוא דרעיון, בחינת קדשי קדשים, כמו שכתוב: "כי קדש היא לכם". כי בשבת נתנה תורה, שהיא נפקת מחכמה עלאה משכל הפולל פנ"ל, ועל-כן בשבת נתפפלו כל הל"ט מלאכות. ועל-כן בכל עת שהוהירן על מלאכת המושפן הוהירן מתחלה על שבת, כי עקר תקון וזכור הל"ט מלאכות שזה בחינת מלאכת המושפן, הוא על-ידי שבת שהוא קדשי קדשים ששם נכללין כל השכליות וכל הצמזמים, ושם נתפפלו כל המלאכות בשרשן העליון. ועל-כן הוהירה התורה על שבת בהמה בשבת וכללם פלם בשור וחמור, כי צריכו בשבת לתן ניהא להבהמה מפל מלאכה, כדי שעל-ידי-זה יהיה נמתק המלאכה והצמזום שהוא בחינת בהמה פנ"ל על-ידי פפול המלאכה של שבת, שעל-ידי-זה הם עולין ונכללין בבחינת שבת שהיא ניהא לכלא, ששם נתפפלו כל המלאכות וכל הצמזמים לגמרי ושם נמתקו פלם, עד שאיכוך להמושיה הקדשה של שבת גם על ששת ימי החל לקדש כל הל"ט מלאכות, כי על-ידי קדשת שבת בחינת קדשי קדשים וכו' פנ"ל, על-ידי-זה נמתקו פלם ונתפררים בבחינת ל"ט מלאכות המושפן וכו' ל.

ועל-כן פללה התורה כל הבהמות בשור וחמור, כי שם עקר

16

וזהו: "ולקח עשו אל וישמעאל וכו'".
 ואז: "ויצא יעקב מבאר שבע וילקח
 הרנה ויפגע במקום" – שהוא האבן
 שתיה, ויקח מאבני המקום וישם
 מראשתיו וכו'. ונקלו פלם באבן אחת,
 דהינו בהאבן שתיה, שזהו בחינת
 ההמתקה כל הצמצומים שבעולם על-
 ידי השכלים הפרטיים השייכים להם, כי
 פלם מקבלים מהשכל הפולל מהאבן
 שתיה, שעל-ידיה עקר ההמתקה בכלל
 ובפרט, כמו שמבאר שם, ועל-ידי
 ההמתקה זו על-ידי שנכללו כל
 הצמצומים באבן שתיה, על-ידיה נקנע

עשו וישמעאל, שור וחמור, שאחיותם
 מדינים בשאון נמתקין הצמצומין על-ידי
 התערובות והבלאים חס ושלום בנ"ל.

ועל-כן קדם שבא יעקב למקום ההוא,
 להאבן שתיה, עסק מתקם
 בתורה ארבע עשרה שנים בבית עבר
 כמו שלמדו רבותינו ז"ל מפסוק זה:
 "וישכב במקום ההוא" – במקום ההוא
 שכב וכו', כי דיקא על-ידי שעסק בתורה
 מתקם בבית עבר, על-ידיה דיקא
 וישכב במקום ההוא, על-ידיה דיקא
 וזה לבא למקום ההוא שהוא האבן
 שתיה שזכה לכלל כל הצמצומים בשרשן
 בהאבן שתיה שזהו בחינת כל האבנים
 שנעשו מהם אבן אחד בנ"ל, שעל-ידיה
 נמתקו כל הדינים ונתבטל אחיות עשו
 וישמעאל בנ"ל, כי לכלל בהאבן שתיה
 אי אפשר כי אם על-ידי התורה שהיא

הברור מזהמת הנחש שהם עשו
 וישמעאל שהם בחינת שור וחמור תרי
 זינא בישא. ועל-ידי קדשה של שבת
 על-ידי שנותנין נחא מ"ט מלאכות
 אפלו לבהמה בשבת, על-ידיה נתבטל
 אחיות הספרא אחרא אפלו משור
 וחמור, ואזי השור וחמור נכללין בקדשת
 שבת, בבחינת למען ינוח שורך וחמורך
 כמוך. 'ממוד' דיקא, שיהיה נכלל בהמה
 באדם, שיהיה נמתק כל צמצום וצמצום
 שהוא בהמה על-ידי השכל השקד לו
 שהוא בחינת אדם בנ"ל:

ה ועל-כן יעקב אבינו בשברח מלפני
 עשו פתיב (בראשית כח):

"ויפגע במקום וילן שם וכו' ויקח מאבני
 המקום וישם מראשתיו וכו'". ואז נכללו
 כל האבנים ונעשו אבן אחד, כי פלם
 נכללו באבן שתיה ששם שכב יעקב,
 שזהו בחינת ההמתקה של כל הצמצומים
 על-ידי שנכללין באבן שתיה בנ"ל.
 וכמבאר כל זה במאמר הנ"ל, ענן שם.
 על-כן היה זאת בעת שברח מעשו, כי
 עקר הנענת עשו על-ידיה בנ"ל. ועל-כן
 נסמך יחד ויפגע במקום וכו' להליכות
 עשו אל וישמעאל. כמו שכתוב: "ויהי
 כאשר ראה עשו כי ברח יצחק את יעקב
 וכו'". ואזי נתקמם בו ורצה להתגבר עליו
 ולנקם בו, ועל-כן הלך אל וישמעאל כדי
 שיתחברו חס ושלום תרי זינא בישא
 השור והחמור בנ"ל.

לקוטי הלכות

הלכות פלאי בהמה ג

יורה דעה תקנט

נפקת מחכמה עלאה שעל ידה דיקא יכולין לעלות ולכלל בהאבן שתיה, בבחינת קדשי קדשים שזוהו בחינת לחות האבן, כמו שמבאר שם במאמר הנ"ל, עין שם:

ו ועל-כן הביא ה' ותברך כל הבהמות והחיות לפני האדם לראות מה יקרא לו "ובל אשר יקרא לו האדם נפש חיה הוא שמו" (בראשית ב), כי השם והחיות של כל הבהמות והחיות הוא החיות שלהם שנמשך מהשרש שלהם שהוא השיך לכל מין ומין שהוא שרשו, וכלם נמשכין מהאדם שהוא הדעת שהוא כולל מפל השכליות, כי האדם נברא ממקום המקדש כרי שיהיה נכלל בהאבן שתיה, על-כן הוא יודע כל השכליות הפרטיים השייכים לכל בהמה וחייה שהוא שמים וחייתם, כי הוא צריך לבררם להעלות כל מין ומין לשרשו שיהיה נכללים בלם בהאבן שתיה, שזוהו בחינת קרבנות שהיו בבית-המקדש שעל-ידיה נכללו הבהמות בבית-המקדש בהאבן שתיה וכנ"ל:

ו ועל-כן היו כל הבהמות והחיות מברחים לכןם לתוך תבת נח, כי תבת נח הוא בחינת יום הכפורים, כמו שאיתא בתקונים, שזוהו בחינת אבן שתיה קדש קדשים, כי ביום הכפורים היה הפהו הגדול נכנס לשם. ועל-כן בשעת תקפו הדין של המבול הכרחו כל הבהמות והחיות לכןם לתוך תבת נח

שהוא בחינת קדש קדשים כרי שיהיה נמתק כל צמצום וצמצום על-ידי השכל כנ"ל. ועל-כן נכנסו למיניהם דיקא, אותן שדבקו במינים ולא עברו על אסור פלאי בהמה, כי אי אפשר לכןם לתבת נח לתוך בחינת קדש קדשים, בחינת אבן שתיה, כי אם כשגוהרין מפלאים שיהיה כל מין ומין לבדו שאז נמתק כל אחד ואחד על-ידי השכל השיך לו שמקבל מאבן שתיה כנ"ל, כי אפלו כשזוכין להמתיק הצמצומים על-ידי השכל הכולל בעצמו, כמו שמבאר שם במאמר הנ"ל, אי אפשר להפיל שם כי אם למינו, כי צריכין לפלל שם דרך הצמצום והצנור שנמשך דרך שם מהאבן שתיה. ועל-כן אסור לערב המינים, כי אז אי אפשר להפיל שם ולקבל המתקה מושם לא בכלל ולא בפרט וכנ"ל.

ועל-כן נכנסו כל הבהמות והחיות וכו' לתבת נח, אותן שדבקו במינים דיקא. ועל-ידיה נמתקו שם כל הצמצומים וכל הדינים הקשים שהיה בעולם אז, ועל-ידיה וכו' לצאת מושם למשפחתיהם, כמו שכתוב (בראשית ח): "למשפחתיהם יצאו מן התבה". כי חזר ויצא כל מין ומין מן התבה שהוא בחינת אבן שתיה שמושם נמשכין כל הצמצומים וכנ"ל. ועל-כן הקריב נח מהם קרבנות, כי הקרבנות הוא בבחינת המתקת הצמצומים על-ידי השכליים השייכים להם כנ"ל, כי נח מברר ומתקן וממתיק

ק"ט

בהמנות ומתיר עם בלן לעשות מלאכה
לחוש ולמשך, כי האדם אינו מתערב
ומתחבר עם בהמה כלל, כי הוא השכל
וההמתקה שלהם כנ"ל:

הַלְכָה ד

"לא תחוש בשור ובחמור יחדיו"

(דברים כב):

על פי התורה ימי חגכה הם ימי
הנדרה" וכו' (בלקוטי תניא בסיון ב)
עין שם כל התורה, ומה שכתוב שם
בסוף שעל ידיה זוכין להמשיך השמחה
של שבת לששת ימי החל. כי ימי החל
הם בחינת עצבות וכו', אבל שבת הוא
בחינת בן, בחינת נחמה לעלאין ותתאין,
בחינת שמחה וכו', בחינת: "זה ונחמנו
ממעשנו ומעצבון ידינו" (בראשית ה), כי
שבת מנחם ומשמח הכל מן העצבות
וכו', ועל ידיה שממשיכין הקדשה של
שבת לששת ימי החל על ידיה נתגלה
אחדות הפשוט והברך. כי בששת ימי
החל הם פעולות משתנות, שכל יום
נברא פעלה משנה, וזה כנגד שכל
האנושי שפעולות משתנות יהיה נמשכין
מאחד הפשוט והברך, כי בשכל האנושי
אי אפשר להבין זאת רק על ידי שבת
שאנו זוכין, על ידיה נתגלה האחדות
הפשוט והברך, כי שבת מורה על אמונת
היחוד שאנו מאמינים שכל הפעולות
משתנות נמשכין מאחד הפשוט והברך

כל הל"ט מלאכות מזהמת הנחש, כמו
שכתוב: "זה ונחמנו ממעשנו ומעצבון
ידינו מן האדמה וכו'". כי נח הוא בחינת
קדשת שבת כמובא, בחינת נחמה לעלאין
נחמה לתתאין וכו'. ועל פני על ידו נמתקו
כל הצמזומים שהם בחינת ל"ט
מלאכות, בחינת כל מיני בהמות
למיניהם, כי כלם נמתקו ונתבררו על ידי
חבת נח שהוא בחינת יום הכפורים,
בחינת אבן שתיה ששם נמתקין כל
הדינים וכל הצמזומים שבעולם, על ידי
השכל הכולל שהוא בחינת קדשי קדשים
שמשם כל ההמתקות וכו' ל:

ח ועל פני אותיות התורה צריכין להיות
כל אחד בפני עצמו ואם
נדבק אות לאות פסול, כי כל אות ואות
הוא בחינת שכל שמקבל משכל הכולל
דרך הצנור השקד לו, שעל ידיה יש לו
פח להמתיק הצמזום השקד לו. ועל פני
צריך כל אות שתיה בפני עצמו ואסור
שנדבקו אותיות התורה זה בזה, כדי
שלא לערב הצמזומים והשכליים שאו אי
אפשר להמתיקם וכו' ל.

ועל פני אדם מתיר עם בלן לחוש
ולמשך וכו', כי האדם הוא
השכל הכולל שהוא ממתיק כל
הצמזומים והדינים שהם בחינת בהמה
כנ"ל. ועל פני אין לו שום התחברות
ותערבת עם בהמות, אדרבא, האדם
הוא השכל שהוא ההמתקה שלהם.
ועל פני אין בהאדם דין בלאים עם

לקוטי הלכות

הלכות פלאי בהמה ד

יורה דעה תקסא

שברא פלם בששת ימי החל ושבת בשבת וזאת הבחינה לגלות אחדות הפשוט לידע ולהאמין שכל הפעולות משתנות נמשכין מאחד הפשוט ותברך, זאת הבחינה יקרה מאד אפלו אצלו ותברך וכו', כי פשנתגלה בחינת אחדות הפשוט למטה נתגלה גם למעלה אחדות הפשוט ותברך, בבחינת 'אתה אחד ושמו אחד ומי בעמך ישראל גוי אחד בארץ וכו', ענין שם:

א וזה בחינת אסור פלאי בהמה, שאסור לעשות מלאכה בשני מיני בהמה וחייה, כי כל מין ומין הוא בחינת פעולה מזנה ואנו צריכים להאמין שכל המינים המושגים זה מזה שהם בחינת פעולות משתנות, פלם נמשכין מאחד הפשוט ותברך, ואף-על-פי שבדעת אי אפשר להבין זאת במבאר לעיל שזה כנגד שכל האנושי, אף-על-פי-כן אנו צריכים להשליך שכלנו ודעתנו, ולידע האמת שאין בכח שכלנו להבין פלאי בריותיו, רק לסמוך על אמונה ולהאמין בהאמת באמונה שלמה שכל הפעולות משתנות נמשכין מאחד הפשוט ותברך. ולאמונה זאת זוכין על-ידי שבת, הינו על-ידי שממשיכין השמחה של שבת לששת ימי החל וכו' כנ"ל בהתורה הנ"ל.

ועל-כן אסור לעשות מלאכה בשני מינים בחדר כי כל הל"ט מלאכות הם עובדין דחל בחינת ששת ימי המעשה, אבל בשבת במלון כל

המלאכות, ועקר אחיות העצבות שבששת ימי החל כהל"ט מלאכות שהם בחינת "בועת אפיד תאכל לחם", בחינת "בעצבון תאכלנה" (בראשית ג), וצריכין לקדש הל"ט מלאכות בחינת ששת ימי החל על-ידי קדשת שבת, להמשיך הקדשה והשמחה של שבת על כל ששת ימי החל, הינו על כל הל"ט מלאכות לבררם מזהמת הנחש מעצבות מבחינת 'בעצבון תאכלנה', כי מי שזוכה לקדש את עצמו בראוי, אזי אפלו בשעושה איזה מלאכה מהל"ט מלאכות בחל הוא גם כן בקדשה ובטהרה בבחינת קדשת שבת, כמבאר בהתורה "מרפבת פרעה וחילו". ועקר קדשת הל"ט מלאכות בחל הוא על-ידי שממשיכין עליהם הקדשה והשמחה של שבת, שעל-ידיה נתגלה שכל הפעולות משתנות נמשכין מאחד הפשוט ותברך שזאת הבחינה יקרה מאד, כי אי אפשר להבין זאת בשכל אנושי רק על-ידי אמונה שזוכין על-ידי שממשיכין הקדשה והשמחה של שבת לששת ימי החל כנ"ל.

וזה בחינת אסור פלאים שאסור לערב שני מינים יחד כדי שלא להגביר בחינת פעולות משתנות ביותר, עד שלא יהיה באפשרי לגלות שהם נמשכין מאחד הפשוט, כי גם עתה בחינה זאת יקרה מאד, כי הוא כנגד שכל האנושי שפעולות משתנות נמשכין מאחד הפשוט כנ"ל, אבל ה' ותברך ברא כל מין ומין בחכמה

מעשה בראשית, כי אי אפשר לשום פעולה משנה שחזור וכלל באחדות הפשוט, כי אם דרך השביל והצנור שנמשך דרך שם משרשו מאחד הפשוט, ואז נתגלה על ידו דיקא בחינת אחדות הפשוט. אבל בשמשנין סדרי בראשית חס ושלום על-ידי בלאים ותערובות, נתערבב הדרך והסדר עד שאי אפשר שיעלה לשרשו לכלל באחד הפשוט, ואז חיותו רק דרך הקלפות והסמרא אחרא שהם בחינת כפירות, ואז מתנגרים השנויים ביותר עד שאי אפשר לגלות אחדות הפשוט מתוך הפעלות משתנות שזה עקר תקון כל העולמות וכנ"ל.

ועל-כן עקר אסור בלאים הוא בשעת מלאכה, כי אז בשעת מלאכה צריכין לזהר ביותר להמשיך קדשת שבת לששת ימי החל כדי לברר הל"ט מלאכות מזהמת הנחש, מעץ הדעת טוב ורע, מעצבות, מבחינת 'בעצבון תאכלנה' כנ"ל. וקדשת שבת הוא בחינת התגלות אחדות הפשוט מתוך פעלות משתנות כנ"ל. וכשמערב בלאים בשעת מלאכה הוא פוגם בבחינת התגלות אחדות הפשוט מתוך פעלות משתנות שנהו בחינת קדשת שבת. ועל-כן האסור בשעת מלאכה דיקא, כי אז צריכין להמשיך קדשת שבת כנ"ל:

ב וזה שהזכירה תורה שור וחמור דיקא, אף-על-פי שבאמת כל שני מינים אסורים. כי שור וחמור הם בחינת קלפת

נפלאה שדיקא על ידו יוכל להתגלות אחדותו הפשוט. אף-על-פי שכל מין ומין משנה מחברו, אף-על-פי-כן דיקא על-ידיה רואין גבורותיו ונפלאותיו עד אין חקר שפרא בריות משנות פאלה שכל אחד ואחד משנה מאד מחברו. וכלם נמשכין מאחדותו הפשוט יתברך ויתעלה. כי כל הברואים לא נבראו אלא כדי לידע ולהפיר אותו יתברך על-ידיה, כמו שאיתא בזהר הקדוש (בא מב): "בגין דישתמודעין לה", כי ה' יתברך המשיך כל מין ומין שפרא מאחדותו הפשוט, ונתן בכל אחד ואחד כח בזה שדיקא על-ידי המינים האלו המשנים זה מזה שהם פעלות משתנות, דיקא על גדם ביצור וידעו אחדותו הפשוט יתברך וידעו כח גבורותיו ונפלאותיו, כמו שכתוב (תהלים ד): "מה רבו מעשיך ה' וכו'".

אבל אי אפשר לידע ולהאמין שהפעלות משתנות נמשכין ממנו יתברך כי אם בששומרין סדר הברואה שיהיה כל מין ומין לבדו. אבל בשמערכין בלאים חס ושלום, משנין סדרי בראשית ומגבירין בחינת הפעלות משתנות יותר מדי על-ידי שמערכין שני מינים משנים יחד עד שנאחו בהם הסמרא אחרא והקלפות שאחיותן מתערבות וכלאים שהוא בחינת עץ הדעת טוב ורע, עד שאי אפשר לגלות אחדותו הפשוט מתוך אלו הפעלות משתנות שנתערבו ביחד שלא כסדר

לקוטי הלכות

הלכות פלאי בהמה ד

יורה דעה תקסג

הרצחה. וכן וישמעאל נאמר בו (בראשית כ"א): "ותרא שרה את בן הגר מצחק". ופרש רש"י על שפיכת דמים גם בן. ועל-כן הם הפך האמת, כי עליהם נאמר (תהלים קמ"ד): "אשר פיהם דבר שאו ומינם ימין שקר", כי הם ההפך מבחינת תורה הלכה, בחינת חסד לאברהם, כי הם בחינת חסידים והפסלות, בחינת תקפא דדינא קשיא, בחינת מזג ותבן שמשם הקשיות החופין על ההלכה שאינם מניחין לברר ההלכה, כמובן בתקונים, כי הם אינם בוחרים בעולם הפא שהוא בחינת תורה הלכה, כי בחרו לחלקם העולם הזה שמלא עצבות ויגונות, כמו שכתוב: "ולא חפץ בברכה ותרחק ממנו".

עשו וישמעאל כמובא. ועשו וישמעאל הם זהמת הנחש שהם ההפך מלשון הקדש שמקשר לשבת, שעל ידו ממשכין קדשת שבת וכו', שעל-ידיהוה נתגלה אהדות הפשוט וכו', כמבאר בהתורה הנ"ל, עין שם. פי עשו וישמעאל הם בחינת השבעים אמות שהם שבעים לשונות הפך לשון הקדש, פי כל השבעים אמות כלולין בעשו וישמעאל, כמו שמבאר בתורה "רבי יוחנן מושתע" (בספין טו) שכל העב"ם נכללים בשתי אמות שהן עשו וישמעאל. ושבעים אמות הם השבעים לשונות שהם ההפך מלשון הקדש שהוא שך רק לישראל אשר על-ידיהוה בחר בנו מכל העמים ורוממונו מכל הלשונות (כמובא במקום אחר).

תורת משה
מקום ספרים

נמצא שעשו וישמעאל הם בהפך מכל הפניות הנאמרים בהתורה הזאת שעל ידם זוכין להמשיך קדשת שבת לתוך ששת ימי החל לגלות אהדות הפשוט ותברך וכו'. ועל-כן הזכירה התורה אסור פלאי בהמה על שם תערכת שור ותמור שהם בחינת התחברות תרי זינא בישא שהם עשו וישמעאל, כמובא בזהר ובכתבים, להורות שעל-ידי פלאי בהמה שמחברין שני מיני בעלי חיים בשעת עשית איה מלאכה מל"ט מלאכות, על-ידיהוה פוזמין בבחינת התגלות אהדות הפשוט מתוך פעולת משתנות כנ"ל, פי גזמין שמתחברין חס ושלום תרי זינא בישא

נמצא שעשו וישמעאל שהם פלילות השבעים לשונות הם ההפך מלשון הקדש שמקשר לשבת, כי הם בחינת זהמת הנחש זהמת הל"ט מלאכות השולטין בימי החל כשאין מקדשין אותם על-ידי המשכת קדשת שבת לתוך ימי החל כנ"ל, פי אי אפשר להמשיך קדשת שבת לימי החל פי אם על-ידי לשון הקדש שמקשר לשבת, שזוכין אליו על-ידי האמת שמאיר בהדבור וכו'. ועשו וישמעאל הם הפך האמת לעקב, פי הם בחינת 'אנשי דמים ישנאו תם' (משל ט"ו) המזכר שם בהתורה הנ"ל, פי הם 'אנשי דמים' בודאי, פי עשו הוא אדמוני מלא דם. ונאמר בו "והוא ערף" - מן

דקדרשה, כי זכה להשתדף עם זווניו
האמתיים שהם רחל ולאה וכו' שעל ידם
העמיד מטה שלמה בלי פסלת שמהם
יצאו כל בית ישראל.

ועל-בן שמר יעקב את השבת, כמו
שאמרו רבותינו ז"ל, הינו
כנ"ל בהתורה הנ"ל. ועל-בן עקר
התנלות אחרות הפשוט מתוך פעולות
משתנות היה על-ידי יעקב שזכה
להעמיד שנים עשר שבטים, שכל אחד
ואחד היה לו דעה מיוחדת, כי כל אחד
מהשבטים היה גון מיוחד כפי גון אבנו
שבחשן, הינו בחינת פעלה משנה
מחברו, וכלם באחד נכללו בדעה אחד
ואמרו בפה אחד בשעת הסתלקות
יעקב: "שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד"
(דברים ט). שזה עקר שלמות התנלות
אחרות הפשוט כשרבים מסבכים לדעה
אחרת, כמבאר בהתורה הזאת שנהו
בחינת הלכה כרבים, ענין שם.

כי אברהם ויצחק שבימיהם לא נתפרר
בשלמות עדון קדשת ישראל, על-בן
לא זכה כל אחד להעמיד כי אם בן אחד
בקדשת ישראל, דהינו אברהם העמיד
יצחק לבדו, ויצחק את יעקב לבדו. וכן
השני שהיה לאברהם שהיה לו דעה
משנה בודאי כי אין דומה דעת אדם
אחד לחברו. ותכף שהגיע האמונה לשני
דעות נאחו זהמת הנחש בישמעאל שהיה
בחינת פעלה משנה, דעה משנה, מיצחק,
עד שלא זכה להפך דעתו המונה

שהם שור וחמור דקלפה שהם בחינת
עשו וישמעאל שהם ההפך מפל
הבחינות הנ"ל שעל ידם נתגלה אחרות
הפשוט, כי עשו וישמעאל הם ההפך
מפל זה כנ"ל, שזהו בעצמו בחינת הפגם
שגורמין על-ידי התחברות שני מינים
בשעת מלאכה כנ"ל:

ג ועל-בן נאמר בשבת (שמות כז): "למען
יגוח שורך וחמורך" וכו', שור
וחמור דיקא. אף-על-פי שלעגון דין
שכייתת בהמה מצוים על שכייתת כל
הבהמות והחיות, רק עקר המצוה פרי
להמשיך שכייתת וגיחה על בחינת שור
וחמור להכניע מהם אחיות שור וחמור
דקלפה, שהם בחינת עשו וישמעאל,
שהם עקר זהמת הנחש הנאחו בימי החל
בהל"ט מלאכות כנ"ל. ועל-בן יעקב
שזכה להכניע קלפת עשו וישמעאל, כי
היה מפתו שלמה, על-בן נאמר בו (בראשית
כז): "ויהי לי שור וחמור", פמוכא. כי
יעקב הוא עקר האמת המבאר בהתורה
הזאת, בחינת "חתן אמת ליעקב", כי
יעקב זכה לכל שלשת קני האמת שהם
תפלה ותורה ושדוכים, כי נאמר בו:
"ויפגע במקום" וכו', והוא העלה את
התפלה בשלמות לבחינת בית, כי יעקב
קראו בית' (כמבאר בהתורה "משפטים" גסימן
י) וזכה לתורה, כמו שכתוב: "תורה צוה
לנו משה מורשה קהלת יעקב" (דברים לג).
וכמו שכתוב: "עם לבן גרתי" – ו'תרו"ג
מצות שמרתי. וזכה לשדוכים אמתיים

לקוטי הלכות

הלכות פלאי בהמה ד

יורה דעה תקסה

לא
טא

להפיל באחרות הפשוט. וכן עשו שהיה משנה מעקב לא זכה להפיל עם יעקב בדיעה אחת, לענין עקר יסוד האמונה הקדושה, כי אז לא נתבררה ההקמה בשלמות עד שיתגלה בשלמות בחינת אחדות הפשוט מתוך פעולות משנות, דהינו שכל השנוי דעות וסבימו על עקר יסוד האמת והאמונה להאמין שכל הפעולות משתנות וכל השנוי דעות שבעולם בלם נמשכין מאחד הפשוט. אבל יעקב זכה לזה בשלמות, כי זכה להעמיד בנים הרבה שנים עשר שבטים שכל אחד היה לו דעה משנה, כי היה בחינת גון מיוחד בחינת פעולה משנה. ואף על-פי-כן לענין יסוד האמונה בלם הקיימו לדעה אחת ואמרו בפה אחד "שמע ישראל וכו' ה' אחד". שזהו עקר שלמות התגלות אחדות הפשוט בשרבים שמשונים בדעותיהם מסיסמים לדעה אחת כנ"ל.

ועל-כן זכה יעקב להכניע קלפת עשו וישמעאל לגמרי. ועל-כן נאמר בו: ויהי לי שור וחמור. כי זכה להכניע הקלפות הנאחזים בשור וחמור ולהכניס גם בחינת השור והחמור תחת יד הקדושה, כי יעקב נשמר מפלאים שלא לחבר שני מינים ביחד, כמו שכתוב שם בפרשה בהדרוון ששלח לעשו: ויתן ביד עבדיו עדר עדר לברו" (באשית טז) וכו', להורות שגוהר מפלאים, כמובא, הינו כנ"ל:

ד וזה בחינת חנפה, כי ימי חנפה הם ימי הודאה, בחינת שעשוע עולם הבא וכו', כמבאר בהתורה הזאת, הינו שבימי חנפה הקדושים על-ידי הקף הנפים והנפלאות והנוראות שעשה ה' ותברך עמנו בימים ההם בזמן הזה, על-ידי-יהוה אנו ממשכינ הדרך הזה של תורה הודאה בעולם, דהינו לעסק תמיד להודות ולהלל לה' ותברך על כל הנסים והנפלאות שעשה עם אבותינו ועמנו מימות עולם עד הנה בכלליות ובפרטיות, ולזכר היטב ולכלי לשפח כל המנובות הנוראות שגומל עמנו בכל עת ועת, כמו שכתוב: "ואל תשכחי כל גמוליו". כי באמת זה הדרך של הודאה ותורה הוא דרך נפלא מאד להתקרב על ידו לה' ותברך מפל מקום שהוא, כי העולם הזה מלא צרות ויסורים ויגונות, כמו שכתוב: "כל ימיו פעם ומכאובות". וכתוב: "אדם לעמל יולד, קצר ימים וישבע רגז". ואין טוב בעולם כי אם התורה כי "אין טוב אלא תורה". ומעצם הצרות והיסורין והמניעות שגוה העולם קשה וכבד על האדם להתקרב לעבודתו ותברך, ואפלו להתפלל ולהתחנן ולפרש צערו לפני ה' ותברך גם כן קשה מאד מחמת רבוי המניעות והיסורים שאוממין את לבו, עד שאינו יכול לפתח את פיו ולא להתקרב לשום עבודה תמה פאשר יודע כל אחד ואחד הכבדות שיש עליו בכל פעם ופעם בכל יום ויום וכו'.

ודעתו להסתכל ולהתבונן היטב על חסדי ה' וטובותיו שעשה עמו עד הנה. כי כל אדם כמו שהוא מאחר שהוא בכלל ישראל, ומניח טלית ותפלין בכל יום, ומיוחד שמו ותברך פעמים בכל יום ויום, ראוי לו לתן הודאה ותודה לה' ותברך בכל יום ויום על עצם חסדו וטובו ותברך עליו שזכה להיות בכלל ישראל מקבלי התורה. מפל שפן שכל אחד יודע בנפשו כמה טובות נפלאות בפרטיית שגמל ה' ותברך עמו מעודו עד אותו היום, וצריך להרגיל את עצמו להודות ולהלל לה' ותברך על כל הטובות שעשה עמו. ועל ידי זה יהיה לבו נכון בטוח שגם עתה ה' ותברך לא יסיר חסדו וטובו מאתו, ויתקן את לבו לצעק ולהתתן לה' ותברך שיצילנו גם עתה מפל הצרות והיסורין כמו שאמר דוד (תהלים קח): "מי יבליני עיר מבצר מי נחני עד אדום", הינו שמי שעזר לי עד הנה ונחני עד אדום הוא יבילנו עיר מבצר גם כן.

וזה: "מהלל אקרא ה'", שפרס שאני קורא אליו ותברך על צרותי אני מהללו ומשבחו על הטובות והחסדים שעשה עמי עד הנה, כי דיקא על ידי זה אני יכול לקרותו ב"ל. וזה: "ובח לאלהים תודה וכו' וקראני ביום צרה", הינו שגם קדם שיוצאין מהצרה של עכשו וצרכיני לקרותו ותברך, צרכיני מקדם להביא תודה על העבר ב"ל. ואז

ועל כן עצה גדולה לזה שבכל פעם יזכיר את עצמו את כל הטובות האמתיות והנצחיות שעשה ה' ותברך עם אבותינו ועמנו עם כל אחד ואחד בפרטיית, והעקר מה שזכה להיות מוצע ישראל בכלל מקבלי התורה, והבידלו מן התועים בדרכי המתקרים והפילוסופים וכו' הנהוגים עכשו בעונותינו הרבים, כי כל אחד ואחד מישראל אם יסתכל היטב על כל מה שעבר עליו מעודו, וראה ויבין חסדי ה' וטובו ונפלאותיו עליו בלי שעות. כמו שאנו אומרים שלש פעמים בכל יום בהשמונה עשרה: 'עודה לך וגספר תהלתך על חיינו וכו' ועל נסדך שבכל יום עמנו ועל נפלאותיך וטובותיך שבכל עת ערב ובקר וצהרים' וכו'. וכמו שאומרים בנשמת: 'אלו פינו מלא שירה בים וכו' אין אנו מספקין להודות לך ה' וכו' על אחת מאלף, אלף אלפי אלפים ורבי רבבות פעמים הטובות נסים ונפלאות שעשית עם אבותינו ועמנו'.

הכלל, שששהאדם רואה גדל צרותיו בגוף ונפש ומזון, שהוא רחוק מה' ותברך מאוד כמו שהוא יודע בעצמו, וגם בפרנסה ובגוף יש לו גם כן יסורין כמו ששכיח ברב העולם, ואפלו בשבא עליו איזה צרה ממש חס ושלום, הוא צריך לכל ותכלל לגמרי מחמת הצרות והיסורין חס ושלום, רק בכל עת ועת בפרט בעת צרה חס ושלום, יתן עיני לבו

לקוטי הלכות

הלכות פלאי בהמה ד

יורה דעה תקסו

16 אכ"ל

דיקא 'קראני ביום צרה' כנ"ל. וכמו שאמרו רבותינו ו"ל שצריכין להיות מודה על העבר ומבקש על להבא, כי בשאין מודים על העבר, קשה מאד לקרותו ותברך מנגד אטם הלב שנתאטם מרובי הצרות כנ"ל. בפרט עתה בארץ הגלות שכמעט אין יום שאין צרתו מרבה מחברו חס ושלום, והפרנסה דחוקה מאד, והבעל דבר מתפשט על כל אהר ואהר לארץ ולרחב, והמחלקת והקטגוריה והקנאה והשנאה מתרבה בכל פעם, וכל מה שרוצים להתחיל לצאת מפה שצריכין לצאת ולהתקרב לאיזה עבודת ה', אין מניחין אותו ומתגרין בו יותר חס ושלום, ומעצם רבוי המניעות אין יכולין לפתח פה לפרש שיחתו לפניו ותברך. על-כן צריכין לילך בדרך זה מאד, שבכל פעם בבואו לפרש שיחתו לפני ה' ותברך או להתקרב לאיזה דבר שבקדשה, וזכיר את עצמו רבוי הטובות והחסדים שעשה ה' ותברך עמו מעודו עד היום הזה, ועל-דבריהו יתחזק לבבו לבטח בה' שישמע תפלתו גם עתה, ועל-דבריהו יוכל להתקרב אליו ותברך ולפרש לפניו שיחתו כראוי כנ"ל:

וזכין להמשיך הקדשה והשמחה של שבת לששת ימי החל וכו', עין שם. הינו כי תודה מביאין בשיוצאין מהצרה, כמו שמבאר שם, והתודה היא בחינת שעשוע עולם הבא כמו שמבאר שם. כי לעתיד יהיה בלוי תודה והודאה לשמו ותברך, כי אז יתבטלו כל צרות העולם הזה ויהיה בלוי טוב ונעסוק רק בבחינת תודה להודות ולהלל לשמו ותברך, אבל צריכין להמשיך קדשת העולם הבא גם בהעולם הזה, שהיו בחינת להמשיך קדשת שבת לימי החל.

כי שבת בחינת עולם הבא שכלו טוב, וימי החל הוא בחינת העולם הזה שמלא יסורים וצרות רמקא לצל, כמו שכתוב (אי"ב ה'): "אדם לעמל וילד". וכתוב: 'גם כל ימיו פעם ומכאובות'. אבל ה' ותברך תפז בקיום העולם, וממתיק ומבטל בכל פעם יסורי וצרות העולם הזה בחסדו וטובו וישועתו שמתנהג עמנו בכל יום ויום, וצריכין להסתפל על זה היטב על כל הטובות שגמל עמנו ולהביא תודה והודאה על זה כנ"ל.

וזה בחינת שממשיכין הקדשה והשמחה של שבת לששת ימי החל, הינו הקדשה והשמחה של עולם הבא שהוא בלוי שבת, שאז עקר התודה וההודאה ימשיכו גם בעולם הזה גם בעת צרה, שאפלו בעת צרה חס ושלום יסתכלו על הטובות שעשה ה' ותברך עמנו עד הנה, וגם בהצרה בעצמה בודאי יש איזהו

ה וזה בחינת מה שצריכין להמשיך השמחה והקדשה של שבת לששת ימי החל המבאר שם בסוף התורה הנ"ל, כי מבאר שם שעל-ידי תודה-הלכה וזכין שאירוי שלשת קני האמת ברבוע הדבור וכו', שעל-דבריהו

שכתוב שם: "רבים אמרו לנפשי אין ישועתה לו באלהים סלה". ופרש רש"י: 'בשביל אותו העון, ומעצם צרתו עד הנפש, נתבלבל דעתו הקדושה עד שלא היה יכל אפילו לפרש שיתחתו ולצעק לה' יתברך בדרבו.

כי הצרות רחמנא לצלן יכולין חס ושלום לעקם הלב מאד מה' יתברך רחמנא

לצלן, עד שאמרו רבותינו ו"ל (פנדרין קי)

על דוד שאזו בברחו מאבשלום בקש לעבד עבודה זרה, כמו שדרשו על פסוק (שמואל ב טו): "ויהי דוד בא עד הראש אשר

ישתחוה שם" וכו'. כי כשאדם בצרה חס ושלום הוא בספנה גדולה גם בענין

בשרותו ויהדותו, כי לפעמים נתעקם הלב מאד על ידי הצרות והיסורין עד

שמהרהר אחר ה' יתברך, בבחינת "אגלת אדם תסלף בדרבו ועל ה' יענף לבו" (משל)

(ט), כי בזה העולם יש להאדם בחירה חמור, וכל מה ששולח ה' יתברך בין טוב ובין לחפד, הוא כממשקל, וכמו שבשה' יתברך שולח לאדם טובות בנים ועשירות

וכל טוב יש שמפיר חסדי ה' וטובו עליו ומתעורר על ידי צרותו להתקרב אליו

בצדקה ומעשים טובים וכו'. ויש חס ושלום להפך, בחינת "וישמן ישראל ויבעט" וכו'. כמו כן להפך בשה' יתברך

מנסה ומפסר את האדם ביסורין וצרות חס ושלום, בעניית ודחקות ורדיפות וכו' רחמנא לצלן, הוא גם כן נגסיון גדול, כי

ה' יתברך שלח עליו הכל לטובה כדי

הרחבה בשמסתכלין היטב, כמו שמבאר אדמו"ר ו"ל על פסוק "בצר הרחבת לי"

(פסיקין קנח), ענין שם היטב. ועל ידי זה צריכין להביא תודה להודות ולהלל

לשמו יתברך על העבר, ועל ידי זה יכולין לקרותו ולצעק אליו על להבא כנ"ל. וזה

בחינת "לך אובה ובה תודה ובשם ה' אקרא" (תהלים קנח), הינו כנ"ל:

ו וזה (שם ט): "מזמור לדוד בברחו מפני אבשלום בנו, ה' מה רבו צרי"

וכו'. ואמרו רבותינו ו"ל: "מזמור לדוד, קינה לדוד מפנה לה, אלא כיון שראה

שכנו הוא, שמה. דבר אחר שראה תכסיסו קמת" וכו'. ואפתי קשה על דוד

בעצמו מה ראה על פכה בעת צרה גדולה פזאת בעת שקרה מאבשלום

לבקש למצא בהצרה איוה הרוחה ולומר על זה לה' יתברך. וגם לכאורה התחלת

המזמור אינו מדבר מלשון זמר רק מלשון צעקה גדולה, כמו שכתוב שם: "ה' מה

רבו צרי רבים" וכו'. אך כל זה הוא ענין הנ"ל, שדוד המלך עליו השלום ראה את

עצמו אז בצרה גדולה ומרה מאד מאד שהכרח לברח מפני אבשלום בנו על ידי

מעשה רעה פזאת שנגעשה מאמנו ותמר ואבשלום בנו, ומעצם מרירת צרתו

שגדלה מאד, בפרט שהבעל דבר רעה להפילו בעיני דעתו מאד מאד, כי אמר

לו בלבו הנך רואה שכל זה בא עליך על מעשה דבת שבע ושוב אין לך תקוה חס

ושלום, וכמבאר בזה המזמור בעצמו, כמו

לקוטי הלכות

הלכות פלאי בהמה ד

יורה דעה תקס"ט

להסתכל על הטובות שה' יתברך גמל עמו מעודו, עד שחפש ומצא שגם בעצם הצרה הגדולה הזאת נמצא בה גם כן כמה הרחבות, כי הפך הדבר בדתו לטובה מה שפגנו רודף אחריו, מה שלכאורה היא צרה כפולה ומכפלת מה שהרודף הוא בנו רחמנא לצלן, אך הוא הפך הדבר לטובה ואמר: 'סתם ברא מרחם על אבא' (ברכות ו), וגם מצא הרחבה בתוך צרתו, מה שראו תכסיסו נקמת שהפנתרין וכו' אוהבים עמו וכו'.

ועל-כן אלו הטובות שחפש ומצא מה שה' יתברך גומל עמו אפלו בתוך הצרה, כמו שמבאר רבנו ז"ל על פסוק: "בצר הרחבת לי" וכו', מלבד מה שה' יתברך גמל עמו טובות מעודו על כל אלה התחיל לומר "מוזמר לדוד", ורצה לומר ולהודות לה' יתברך על כל הטובות האלה, ותכף שהתחיל לומר ולהודות לה' יתברך על הטובות, תכף נתרוב לבו ודעתו, ואז דיקא נפתח פיו והתחיל להתפלל ולצעק כראוי: "ה' מה רבו צרי רבים קמים עלי וכו'". וגם כל המוזמר הולך בדרך זה, שאף-על-פי שרבו צריו ורבים קמים עליו עד שרבים אומרים וכו', שאין לו תקנה חס ושלום מחמת עון דבת שבע, אבל אף-על-פי-כן: "ואתה ה' מגן בעדי וכו'". וכן בדרך זה הולכים רב המוזמרים שבתהלים שמודה לה' יתברך על העבר וצועק על להבא, ובתוך דברי צעקתו ותתנתו חוזר ומודה

שיזכר על-דירייה לשוב אליו, כמו שכתוב: "ויאמר כי ישכון מאן" וכו' (איזב לו).

אבל מחמת גדל כח הבחירה יש לפעמים שאדרבא על-ידי הצרות חס ושלום נתעקם לבו ביותר מה' יתברך, כמו שאמר רבותינו ז"ל לענין העניות שמעביר על דעת קונו, וכן מבאר בדברי אדמו"ר ז"ל שבבעת צרה חס ושלום צריכין להתחזק מאד מאד כנגד היצר הרע מחמת שש'שו' גמ'שך מדינים, עין שם במאמר 'להתחזק בכל פעם כנגד היצר הרע' (בסימן עב), ועל-כן נאמר ב'רשעים' (משלי כט): "ורגזו וישחק ואין נחת". אבל בצדיקים נאמר (תהלים ט): "בה' אהלל דבר באלהים אהלל דבר". כמו שפרש רש"י שם: 'בין שבא עמי במדת הרחמים בין במדת הדין' וכו', אבל על כל פנים האדם יש לו בחירה תמיד וכו"ל. ובכל דבר ובכל ענין ותהנהגה שה' יתברך מתנהג עמו ומסבב עמו בכל עת יש בו בחינת (ה'שע"ה) "צדיקים ילכו גם ופושעים יפשלו כם חס ושלום".

ועל-כן דוד בשהיה בעת צרה גדולה בזאת שנתגרש מירושלים וכו', עד שנפל למחין וקטנות פאלו, עד שיש סכרא בדברי רבותינו ז"ל שעלה על דעתו לעבד עבודה זרה, מפל שפן שלא היה וכל לפתח פיו לסדר תפלות כראוי, אבל בעצם צדקתו האיר ה' עיניו ושלח לבלו עצה הזאת הנ"ל, שהתחיל

וצועק, פוק עין ותשפח בכמה מזמורים
 ויהיו שנים על דרך זה. ועל פני נקרא ספרו
 בשם 'תהלים' שהוא לשון תהלה
 והודאה, אף על פי שרב דבריו הם
 צעקות גדולות ותחנונות ובקשות, ואף כל
 צעקותיו ותחנוניו היו דיקא בדרך מזמור
 והודאה ותהלה ושיר ונגון וכו' בכל
 העשר לשונות של זמרה, הינו כנ"ל,
 שכל הצרות נתן לבו להודות על העבר.
 ואז היה יכל לצעק להבא, בבחינת מודה
 על העבר וצועק לעתיד לבא, כמו
 שאמרו רבותינו ז"ל:

זוה בחינת מזמור 'הודו' שאומרים
 בכניסת שבת שמדבר מארבעה
 צריכין להודות, שכולל כל הצרות
 שעוברין על האדם שכלם כלולין באלו
 הארבעה, כמבאר במקום אחר. ועקר
 הוא צרות הנפש, דהינו כל העליות
 וירידות שעוברין על כל אדם מקטן ועד
 גדול לפי דעת ערכו ומדרגתו, שהכל
 כלול במזמור הזה, כמובן בספרים. ועל
 פני אלו הצרות בגשמיות ורוחניות בגוף
 ונפש, צריכין לצעק מאד מאד בכל פעם
 לה' ותברך קול גדול ולא יסף, וכמבאר
 במזמור זה 'ויצעקו' וכו'. אך קדם כל
 הצעקות מקדים ומתחיל תהלה תכף
 בהתחלת המזמור 'הודו לה' כי טוב כי
 לעולם חסדו', לידע ולהודיע ולהודות
 שפך הוא דרך הצעקה על כל הצרות
 רחמנא לצלן, שבתחלה תכף צריכין
 להודות לה' על העבר, ולהיות במוח

כי התודה שמביאין כשיצאין מהצרה,
 זה בחינת שעשוע עולם הבא כנ"ל
 בהתודה הנ"ל. והתודה והודאה שמודין
 לה' ותברך על העבר וכו' גם בעת
 הצרה, זה בחינת שממשיכין התקשה של
 שבת שהוא עולם הבא שאז בפול
 הצרות, לתוד ימי החל שהוא העולם
 הזה שהוא ימי צרה כנ"ל. כי העולם הזה
 מצד עצמו מלא צרות ויגונות רחמנא
 לצלן כנ"ל, אכל ה' ותברך מרחיב עמנו
 גם בעת צרה וגומל עמנו טובות נפלאות
 ונצחיות גם בזה העולם, ואנו מחיבים
 להודות לו גם בעת צרה כנ"ל שהיו
 בחינת המשכת קדשת שבת לימי החל
 כנ"ל. ועל ידי זה דיקא זוכין לצעק לה'
 ותברך לצאת מהצרה לגמרי ואז נזכה
 לבחינת תודה והודאה בשלמות שהיו
 בחינת עולם הבא כנ"ל.

לקוטי הלכות

הלכות פלאי בהמה ד

יורה דעה תקעא

ועל-כן אומרים זה המזמור 'הודו' בכניסת שבת, כי אז אנו צריכין להקשיף קדשת שבת לימי החל כדי שיכללו כל ששת ימי החל בקדשת שבת. על-כן אומרים זה המזמור 'הודו' שהוא ארבעה צריכין להודות, שהוא בחינה זאת בחינת המימשת קדשת שבת לימי החל לבטל העצבות והצער של ימי החל, בחינת 'בעצבון תאכלנה', להקשיף עליהם קדשת ושמחת שבת שהוא בחינת עולם הבא שהוא בחינת תורה והודאה וכו'. וכל זה אנו זוכין על-ידי ימי חגגה הקדושים שהם ימי הודאה, שאז ממשיכין הקדשה והשמחה של שבת לששת ימי החל, במבאר בהתורה הנ"ל, עני שם, הינו כנ"ל:

ח וזה גם כן בחינת "לא תחרש בשור ובחמור יחדו" (דברים כב), כי שור וחמור הם תרי זינא בישא, בחינת עשו וישמעאל שהם כלל כל העכו"ם, שהם כלל כל הגליות, כלל כל הצרות, כי עקר כל הצרות הם על-ידי הגליות שאנו בגולה בין העכו"ם שכלם כלולים בעשו וישמעאל שהם בחינת שור וחמור, והזהיר הפתוב שלא לערובם יחד על-ידי אסור תערובת פלאים, שלא לגרם חס ושלום לערב ולחבר הצרות יחד שאז אי אפשר לסבלם חס ושלום, הינו שלא יגרם לכלל דעתו חס ושלום שידמה לו כאלו כל העולם נפל עליו (כמו שהגילון העולם לומר בעת צרה חס ושלום), כאלו חס

ושלום כל הצרות באו עליו חס ושלום בלי הרחבה כלל, והא פהא תליא, שמי שאומר כך חס ושלום ועל-ידי-זה נתעסק לבו מה' יתברך ואינו יכול לצעק אליו, אזי חס ושלום פאמת נתרבין עליו הצרות רחמנא לצלן, כי כל הנמשך אחר צערו הצער נמשך אחריו חס ושלום, רק צריכין לתן רוח בדיעתו למצא הרחבות גם בתוך הצרות בעצמן ולהביא תורה והודאה בכל עת.

כי פאמת בכל צרה שבעולם יש בתוכה הרחבה, בחינת 'בצר הרחבת לי' כנ"ל, וכמו שאמרו רבותינו ז"ל על פסוק (אבות 5): "אף לא בעי ישלח יד", ובתיב (תהלים עח): "ולא יעיר כל חמתו", שזה בחינת 'ורוח תשימו בין עדר ובין עדר' הנאמר ביעקב אבינו, שדרשו רבותינו ז"ל על הצרות והגליות שפגן יעקב כמה שלא ערב פלאים לתן רוח בין הצרות. שזה בחינת 'ורוח תשימו בין עדר ובין עדר', בין צרה וצרה, בין גלות לגלות, כמו שדרשו רבותינו ז"ל, הינו כנ"ל. כי יעקב הכניע קלפת עשו וישמעאל שהם בחינת שור וחמור, בחינת יחיד לי שור וחמור, הינו שהכניע הקלפות היונקין מהדינים והצרות שהם רוצים לעקם את הלב בעת צרה כאלו אפס תקוה חס ושלום, שזה עקר הצרה הגדולה ביותר מהצרות בעצמן שזה עקר צער הגלות, מה שהעכו"ם המצרין מבזין ומחרפין אותנו ואומרים אין תקוה חס ושלום, כמו

107

שְׁפֹתוֹב (תהלים סט): "בְּרִצָּח בַּעֲצוֹמוֹתַי חֲרַפְנִי צוֹרְרֵי בְּאֶמְרָם אֵלֵי כֹל הַיּוֹם אֵיךְ אֶלְהִידֶה", וְכַתִּיב: "כֹּל הַיּוֹם כְּלַמְתִּי נִגְדִי" וְכוּ', וְכֵן הִרְבֵּה.

וְכָל זֶה בְּחִינַת הַתְּחַבְּרוֹת קִלְפַת עֲשׂוֹ וְיִשְׁמְעָאֵל בְּיַחַד שֶׁהֵם כֻּלָּל כֹּל הַצְּרוֹת וְהַגְּלוּיֹת כֻּלָּל. אֲבָל יַעֲקֹב אָבִינוּ הִכְנִיעַ אוֹתָם מִיִּשְׂרָאֵל, וְצִוָּה לְשׂוֹמֵר שְׂתִיקָה כֹּל עֵדֶר וְעֵדֶר לְבָדוֹ, שְׁלֵא לְעֵרֵב כְּלָאִים שֶׁהֵם בְּחִינַת תַּעֲרוּבוֹת שׁוֹר וְחִמּוֹר כֻּלָּל, רַק לַתַּת רוּחַ בֵּין עֵדֶר וּבֵין עֵדֶר, לַתַּן רוּחַ בֵּין הַצְּרוֹת, שְׁאֵפְלוּ בַּעַת הַצָּרָה חֶסֶם וְשְׁלוֹם יִסְתַּכְּלוּ עַל הַרוּחַ וְהַהֲרַחֲקָה שֶׁהָ יִתְבַּרֵךְ הַרְחִיב עִמּוֹ וְגַמַּל לוֹ טוֹבוֹת מַעֲדוֹ, וְגַם בְּהַצָּרָה בַּעֲצָמָה מֵרְחִיב לוֹ כֻּלָּל. וְעַל-יְדֵיֶיהָ יוֹכֵל לַצַּעֲקָה לַה' וְיִתְבַּרֵךְ וַיְהִי נֹצֵל לְגַמְרֵי מִכָּל הַצְּרוֹת בַּחֲסִדוֹ הַגְּדוֹל וְנִפְלְאוֹתָיו כֻּלָּל:

ט וְכָל זֶה הוּא בְּחִינַת חֲנֻכָּה כֻּלָּל. כִּי הַנֶּסֶם שֶׁל חֲנֻכָּה הָיָה בְּיָמֵי בֵית שְׁנֵי כְּשֶׁעֲמַדָּה מַלְכוּת יוֹן הִרְשָׁעָה לְהַשְׁפִּיחֵם תּוֹרְתָדוֹס וְכוּ', וְרָצוּ לְכַפֵּל עֲבוֹדַת הַבַּיִת הַמְּקֻדָּשׁ. וְהָ יִתְבַּרֵךְ בְּרַחֲמָיו הַמְּרַבִּים עֲמֵד לָנוּ בַּעַת צְרוּתֵינוּ וְעֵשָׂה עִמָּנוּ נִסִּים נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים עַל-יְדֵי מַתְתֵיהֶם וּבְגִיּוֹ הַבְּהִינִים, עַד שֶׁנִּצְחָחוּ הַיּוֹנִים וְהַחֲזִירוּ עֲבוֹדַת בֵּית-הַמְּקֻדָּשׁ לְמִקוֹמוֹ בְּנֶסֶם נִפְלֵא וְנוֹרָא שֶׁהָיָה בְּנוֹת הַמְּנוּרָה שְׂדֵלֶק הַשְּׂמֵן הַמַּעֲט שְׂמוֹנֶה יָמִים, כִּמּוֹ שְׁאֶמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל, הֵינּוּ כִּי כָּל יָמֵי הַבַּיִת שְׁנֵי לֹא הָיְתָה גְּאֻלָּה שְׁלֵמָה, כִּמּוֹ שְׁאֶמְרוּ

רַבּוֹתֵינוּ ז"ל, הֵינּוּ כִּי עֵקֶר יָמֵי הַבַּיִת שְׁנֵי לֹא הָיָה רַק בְּחִינַת 'רוּחַ תְּשׁוּבָה בֵּין עֵדֶר וּבֵין עֵדֶר', שֶׁפָּעַל יַעֲקֹב אָבִינוּ שְׂתִיקָה תָּמִיד רוּחַ וְהִרְחִיבָה בֵּין צָרָה לְצָרָה, בֵּין גְּלוּת לְגְלוּת, כְּדֵי שְׂתִיקָה פֶּחַ הַתְּחִינּוֹק וְלִסְבֵּל מִרִירוֹת הַגְּלוּת כֻּלָּל. וְהַקְּלָפָה שֶׁל מַלְכוּת יוֹן הִרְשָׁעָה רָאֵתָה וְהַכִּינָה זֹאת שֶׁהַבַּיִת הָיָה לֹא יִתְקַים וְיִחַרֵב בְּנוֹדָא, רַק שְׁהוּא הִרְחִיבָה וְרוּחַ בֵּין גְּלוּת לְגְלוּת כְּדֵי שְׂיִיכְלוּ יִשְׂרָאֵל לְהִתְקַים כֻּלָּל, עַל-יָפֶן רָצָתָה לְהַתְּנַבֵּר עַל יִשְׂרָאֵל וְלְהַרְחִיב תְּכַף עֲבוֹדַת בֵּית-הַמְּקֻדָּשׁ וְלִכְבֹּשׁ יִשְׂרָאֵל תַּחַת דָּם חֶסֶם וְשְׁלוֹם, כְּדֵי שְׂתִיקָה הַגְּלוּת וְהַצְּרוֹת תְּכּוּפּוֹת וּמְחַבְּרוֹת יַחַד חֶסֶם וְשְׁלוֹם, כְּדֵי שְׁלֵא יִכְלוּ יִשְׂרָאֵל לְהִתְקַים חֶסֶם וְשְׁלוֹם.

וְעַל-כֵּן נִקְרָאת 'מַלְכוּת יוֹן', לְשׁוֹן טִיט תֵּינִן, בְּחִינַת: "בֵּינוֹן מְצִילָה וְאִין מְעֻמָּד" (תהלים סט), שֶׁהוּא בְּחִינַת צָרָה אֲרִכָּה וְתַכּוּפָה כִּמּוֹ הַגְּלוּת הָיָה הָאָרֶץ וְהַמַּר מְאֹד, שֶׁעַל זֶה צָעַק דָּוִד הַמֶּלֶךְ עָלָיו הַשְּׁלוֹם: "מִכְּעֵתִי בֵּינוֹן מְצִילָה וְאִין מְעֻמָּד", לְגַדֵּל אֲרִיכַת מְרִירוֹת הַגְּלוּת. וּמַלְכוּת יוֹן הִרְשָׁעָה רָצוּ לְהַתְּנַבֵּר עַל יִשְׂרָאֵל לְכַבֵּשׁם תְּכַף חֶסֶם וְשְׁלוֹם שְׂתִיחִיל הַגְּלוּת אִין חֶסֶם וְשְׁלוֹם כְּדֵי שְׁלֵא יִכְלוּ יִשְׂרָאֵל לְהִתְקַים. וּבְאֵמַת בְּנוֹדָא אִם הָיָה נִחְרַב עֲבוֹדַת בֵּית-הַמְּקֻדָּשׁ אִין, וְהָיָה מִתְּחִיל הַגְּלוּת, אִין בְּנוֹדָא הָיָה קִשָּׁה לְהִתְקַים, כִּי עֲקִשׁוּ עֵקֶר קִיּוֹם שְׁלָנוּ בְּאֲרִיכַת הַגְּלוּת הָיָה הוּא רַק עַל-יְדֵי

לקוטי הלכות

הלכות פלאי בהמה ד

יורה דעה תקענ

ההרחבות שְעֵשָׂה ה' יתברך עמנו עד הנה פנ"ל. על-כן חמל ה' יתברך על עמו והפר מחשבות שונאינו והפך הדבר מהפך אל הפך, כי לא די שנפלו היונים מפלה גדולה ובית חשמונאי פכשו המלוכה ונתקמו ישראל בגדלתם ובעבודת בית-המקדש כמה שנים, אף גם עשה לנו גם גדול ונורא פנה בנרות המגורה שעל-ידיה קבעו שמונת ימי חגכה אלו, ועשו לנו יום טוב חדש, והמשיכו אור ותקון נורא פנה בעולם, שעל-ידי ימי חגכה הקדושים יהיה לנו כח תמיד להמשיך עלינו הדרך הקדוש הזה של תורה והוראה, שפכל הצרות שאנו סובלים בגלות הארץ הזה בכלל ובפרט, נוכל להחיות את עצמנו על-ידי שגבור נפלאותיו עד הנה ונודה ונשבח אותו תמיד, בבחינת מודה על העבר וכו' שזהו בחינת חגכה פנ"ל, שזאת הבחינה אנו זוכים על-ידי ימי חגכה שנקבעו אן על-ידי גדל הנס של נרות המגורה פנ"ל.

גדל הנסים שְעֵשָׂה עמנו עד הנה שהיה לנו כח להתקים עד הנה, ואנו במוחים על-ידיה פאשר עד הנה עזרנו רחמיו, פן ישמע תפלותינו וצעקתנו תמיד עד אשר יגאלנו וגאלה שלמה ויבנה בית מקדשנו, על-ידיה פצעמו אנו ממושיכין בחינת בגנן בית-המקדש, כי עקר הגאלה ובגנן בית-המקדש יהיה על-ידיה, על-ידי תפלותינו וצעקתנו פידוע (וכמו שכתב רבנו ז"ל (בספר ג) על מאמר רבה בר בר חנה "כד חם גבה אתהפך" וכו'). וכל צעקותינו ותפלותנו שאנו מתחנקים עדן לצעק ולהתפלל לה' יתברך הוא רק על-ידי בחינת חגכה, על-ידי בחינת תודה פנ"ל, על-ידי שאנו מודים על העבר וכו' פנ"ל. נמצא שגם עכשו אנו מוחכים את הבית-המקדש בחגכה, כי עקר בגנן בית-המקדש במהרה בימינו יהיה על-ידיה על-ידי שזכינו לבחינת תודה והוראה גם עתה בתקף הגלות שזהו בחינת חגכה פנ"ל.

ועל-כן נקרא חגכה, לשון חגוד, בחינת חגבת הבית-המקדש, כי לא די שלא החריבו עבודת בית המקדש, אף גם זכינו על-ידי תקף הנסים להמשיך תקון פנה לעשות חגכה בכל שנה ושנה, דהינו שאנו זוכין בתוך תקף הגלות הזה להתחיל גם עתה לתקן הבית-המקדש, כי פנה שאנו עושין בימי הגלות חגכה שהם ימי הוראה, דהינו שאנו מודים ומשפחים אותו יתברך על

ובכמו כן הוא בכל אדם ובכל זמן, שעקר החגוד לעבודת הבורא יתברך הוא על-ידי בחינה זאת, בחינת תודה והוראה שהיא בחינת חגכה, כי לפי מה שעובר על כל אחד ואחד כפי מה שידוע בגופו רבוי היסורים והצרות מתאות היצר הרע ומהפונסה וכו' וכו', רחמנא לצלן מעתה, בודאי היה קשה להתקים עד שיפנה לגאלה שלמה, דהינו שיהיה איש כשר פראוי שזהו בחינת גאלה

שְׁלֵמָה, וְעַל־כֵּן בְּאֵמַת כְּמֹה וְכַמֶּה
הַתְּחִלָּה וְנִפְלוּ, וַיֵּשׁ שְׁהֲאֵרִיכוּ בַּעֲבוּדָתָם
יָמִים וְשָׁנִים אֲבָל אַחֲרֵי־כֵן לֹא יָבִילוּ
לְסֵבֶל מְרִירוֹת הַכְּבֻדוֹת שֶׁל הַבַּעַל דְּבַר,
וְנִפְלוּ כֹל אֶחָד כְּמוֹ שֶׁנִּפְלוּ רַחֲמָנָא לְעָלְוִן.
אֲבָל מִי שֶׁחָפֵץ בְּאֵמַת לְאֵמָתוֹ לְחוּם עַל
תְּיֹו, עָקֵר קִיּוּמוֹ עַל־יְדֵי בְּחִינַת הַנ"ל,
שֶׁבְּכֵל מִה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו, יִהְיֶה אִיד
שְׂיִדְיָה, אֲפֹלוּ אִם רוֹאֶה שֶׁהוּא בְּעַצְמוֹ
הַחֲבִיב מְאֹד כְּמוֹעֲשׂוֹ שְׂאֵינִים טוֹבִים וְכו',
אֲרֵי־עַל־פִּי־כֵן אֵין אָדָם אֲפֹלוּ הַגְּרוּעַ
שֶׁבְּגִרְעִים שְׂאֵין הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא גּוֹמֵל
עִמּוֹ חֲסִדִים גְּפֵלָאִים בְּכָל יוֹם, כְּמוֹ
שֶׁתְּקַנּוּ לָנוּ לֹמַר בְּכָל יוֹם: 'נֹדְדָה לְךָ
וְכו' עַל נֶסֶד שֶׁבְּכָל יוֹם וְכו' וְעַל
נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עַת וְכו',
וְנִדְרָא דְּבַרְי רְבוּתֵינוּ וְל' פְּנִים וְאִמְתִּיִּים,
וְצִרְכֵינוּ אֲנַחְנוּ בְּלָנוּ לְהֶאֱמִין בְּזֶה מְאֹד
שֶׁנִּדְרָא ה' יִתְבָּרַךְ עוֹשֶׂה עִם כָּל אֶחָד
וְאֶחָד נִסִּים וְנִפְלְאוֹת וְטוֹבוֹת בְּכָל יוֹם
וּבְכָל עַת וְשַׁעֲרָה, וְאִם יִרְצֶה לְהַסְתַּפֵּל
יִרְאֶה הַרְבֵּה בְּעִינָיו וַיִּזְכֹּר אֶת עַצְמוֹ
הַיֵּטֵב כְּמֹה מַעֲלוֹת טוֹבוֹת לְמִקּוֹם עָלָיו.

וְעַל־כֵּן נִקְרָא חֲנֻכָּה, כִּי עַל־יְדֵי בְּחִינַת
זֹאת דִּיקָא מִתְחַנְכֵּין בַּעֲבוּדַת ה'
כַּנ"ל, כִּי כָל הַטּוֹב שֶׁהָאָדָם עוֹשֶׂה בְּיָמֵי
קַמְנוּתוֹ, דְּהֵינּוּ כָּל זְמַן שְׂאֵינֵנו זֹכֵר לְדַעַת
שְׁלֵם לַעֲבוּדַת ה' יִתְבָּרַךְ פְּרָאוּי שְׂאֵו אֲפֹלו
אִם הוּא גְּדוֹל בְּשָׁנִים נִקְרָא קָטָן מִחֲמַת
קַמְנוּת הַדַּעַת. וְכָל הַעֲבוּדָה שֶׁבְּיָמִים אֵלוֹ
אֲרֵי־עַל־פִּי שְׂאֵין לָהּ שְׁלֵמוֹת גְּמוּר, אֲרֵי־
עַל־פִּי־כֵן הִיא טוֹבָה וְיִקְרָה מְאֹד אֲצֵל ה'
יִתְבָּרַךְ, כִּי כָּל הַעֲבוּדָה הַזֹּאת הִיא בְּחִינַת
חֲנוּךְ מִמֶּשׁ כְּמוֹ שֶׁמִּתְחַנְכֵּין אֶת הַקָּטָן
שִׂיאֵמֵר אֵיזָה פְּרָכָה וְיִהְיֶה לְבוֹשׁ בְּצִיצִית
וְכו' וְכָל שְׂאֵר עֲנִינֵי חֲנוּךְ הַקָּטָנִים שֶׁהוּא
מַצוּה גְּדוֹלָה מְאֹד. אֲרֵי־עַל־פִּי שֶׁתְּקַנּוּ
עוֹשֶׂה אַחַר כֵּן מַעֲשֶׂה נַעֲרוֹת וְקַטְנוּת,
אֲרֵי־עַל־פִּי־כֵן כָּל תְּנוּעָה וְתַנּוּעָה שֶׁהוּא
צִיַּת אֶת אֲבִיו יִקֵּר מְאֹד בְּעִינָיו אֲבִיו וּבְעִינֵי
ה' יִתְבָּרַךְ, מִחֲמַת שֶׁעַל־יְדֵיֶיהָ הוּא
מִתְחַנֵּךְ בַּעֲבוּדַת ה' יִתְבָּרַךְ. כְּמוֹ כֵּן הוּא
מִמֶּשׁ אֲפֹלוּ בְּאָדָם גְּדוֹל, כִּי זְמַן שְׂאֵינֵנו
זֹכֵר לְשְׁלֵמוֹת הַרְאִו, אֲפֹלוּ אִם הוּא
רְחוּק כְּמוֹ שֶׁהוּא רְחוּק, אֲרֵי־עַל־פִּי־כֵן כָּל

לקוטי הלכות

הלכות פלאי בהמה ד

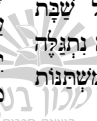
יורה דעה תקעה

חלקי הדבור, שנהו בחינת "אל אלהים ה' דבר" (תהלים ו), זה בחינת שלשה אבות אברהם ויחזק יעקב, שהם בחינת שלשה קני האמות, בחינת "אל אלהים ה' פידוע, שכלם כלולים ביעקב. כי יעקב כלול מכל השלשה אבות פידוע, כי ביעקב נשלם האמת בשלמות בבחינת 'יתן אמת ליעקב'. כי אברהם איש חסד זה בחינת תפלה שהוא בחינת חסד, כי עקר התפלה רחמים ותחנונים שיתן לנו ה' ותברך נדבת חסד, כי אברהם הוא הראשון שהתחיל להאיר דרך התפלה בעולם, כי כל התחלת עבודתו היה על ידי תפלה, כמובן בדברי רבנו ז"ל. יחזק הוא בחינת תורה, בחינת תורה מפי הגבורה נתנה, בחינת גבורת יחזק, בחינת קול השופר של מתן תורה שהוא שופר של אילו של יחזק, כמו שאמרו רבותינו ז"ל. יעקב הוא בחינת תקון האמת של שדוכים, כי עקר תקון השדוד והזיווג שהוא תקון הברית שבו תלוי הכל וזה יעקב בשלמות. כי אברהם ויחזק אף על פי שזכו לזווג האמתי להתחבר עם האמהות הקדושות, אף על פי כן עדן לא נשלם ונמשך תקון האמת של השדוכים מחמת שאברהם הכרח לשא הגר ויצא ממנו ישמעאל, ויחזק אף על פי שלא נשא שפחה, אף על פי כן נצא ממנו עשו על כן עדן לא נשלם תקון השדוד והזיווג בשלמות. אבל יעקב היתה מסתו שלמה בלי פסול, על כן הוא וזה

נקדה ותנועה של הקדשה יקרה מאד, כי הוא בחינת חנוך. ועקר החנוך על ידי ההודאה על העבר שעל ידי זה מתחזק לצעק להבא פנ"ל. ועל כן נקרא חנכה וכו'":

י וזה בחינת שמונת ימי חנכה, כי מבאר שם בהתורה הנ"ל שגר חנכה הוא בחינת אור האמת שמאיר ברבוע הדבור, הינו שעל ידי תורה והודאה בחינת הלכות, זוכין שיאירו שלשת קני האמת בארבעה חלקי הדבור שנהו בחינת לשון הקדש שפגוש לשפת, שעל ידי זה מומשיכין הקדשה והשמחה של שבת לששת ימי החל וכו', שעל ידי זה נתגלה אהדות הפשוט מתוך פעלות מישתנות וכו', עני שם היטב.

וזה בחינת שמונת ימי חנכה, כי שבועה ימים הם כנגד שלשה קני האמת שמאירין בארבעה חלקי הדבור, ואז זוכין להמשיך השמחה של שבת לימי החל שזה עקר בחינת חנכה כמבאר שם בהתורה הנ"ל. וזה בחינת יום השמיני שנקרא 'את חנכה', כי אז דיקא ביום השמיני נשלם התקון של חנכה על ידי שהמשכנו הארת שלשה קני האמת בארבעה חלקי הדבור בשבועה ימים הראשונים, שעל ידי זה זכינו להמשיך השמחה של שבת לימי החל, שנהו בחינת יום השמיני, בחינת 'את חנכה'. כי שלשת קני האמת שמאירין בארבעה

ש'ה' יתברך רצה לברא את הבריאה, התחיל תכף ביום ראשון להמשיך הארת קו אחד של אמת. וכפי קו האמת שנמשך באותו היום כמו כן נשלם והאיר הדבור. וכמו כן היתה הבריאה של אותו היום, וכן ביום שני ושלישי וכו'.

נמצא שבשלושה ימים הראשונים נשלמו שלשת קווי האמת שהם בחינת שלושה אבות, וכן מובן בתקוני זהר. ובשלושה ימים השניים שהם ד' ה' ו' נמשכו שלשת חלקי הדבור, ושבת היא בחינת תכלית שלמות הדבור, בחינת מלכות פה, בחינת שבת מלכתא. והנה ראוי שיהיה נשלם כל הבריאה ביום השביעי שאז נשלם הדבור שעל דיו עקר הבריאה, אך ה' יתברך ברוך וקדוש את יום השביעי שיהיה יום שבתא וניחא, "כי בו שבת מפל מלאכתו אשר ברא אלהים לעשות". הנינו בשבת לא ברא שום בריאה רק כל מה שהיה צריך לברא בשבת כפל ועשאה בשישי, כמו שדרשו רבותינו ז"ל על פסוק זה: 'אשר ברא אלהים לעשות', פמובא בפרוש רש"י. הנינו שביום השישי המשיך שני תקונים של הדבור, התקון של שלשת השרונים, והתקון של מלכות פה.

ועל-כן אז ביום השישי נשלם הדבור, ועל-כן בו נברא אדם שהוא עקר שלמות הדבור, כי גדר האדם הוא מדבר ואז נשלם לשון הקדש שמקשר לשבת. ועל-כן נברא האדם בשישי כדי

להמשיך תקון האמת של השדוכים בשלמות.

נמצא ששלושה אבות הם בחינת שלשת קווי האמת, והם מאירים בארבעה חלקי הדבור, שהם בחינת ארבע אמהות: שרה רבקה רחל לאה, שהם בחינת שלמות הדבור, כי אשה יראת ה' הוא בחינת הדבור של לשון הקדש בחינת חוה-אשה, כמו שמבאר בהתורה "תפלה לחבוק" (פסקין ט), ענן שם. כי זה ידוע שקל האמהות היה התקון של חוה, הנינו תקון הדבור של לשון הקדש שפגמה חוה. והשלושה אבות וארבע אמהות תקנו זאת, כי וכו' להאיר שלושה קווי האמת בארבעה חלקי הדבור שעל-יד-יה נחתקן הדבור של לשון הקדש בשלמות כנ"ל:

יא **ובל** זה הוא בחינת שבעה קני המנורה. וזה בחינת שבעת ימי השבת, שבהם נבראו כל הברואים בששת ימי המעשה ושבת בשבת, כי עקר הבריאה היתה על-ידי הדבור של לשון הקדש, כמו שכתוב (תהלים ט): "בדבר ה' שמים נעשו" וכו'. וכמו שפרש רש"י על פסוק (בראשית א): "לאזת יקרא אשה כי מאיש וכו' - 'מפאן שנברא העולם בלשון הקדש'. אבל עקר קיום ושרש הבריאה היה על-ידי אמת שבו נחתמו שמים וארץ, כמו שאמרו רבותינו ז"ל על פסוק: "בראשית ברא אלהים את", שהיא סופי תבות 'אמת'. ויתכף

לקוטי הלכות

הלכות פלאי בהמה ד

יורה דעה תקעו

שיפגם לשבת מיד, כמו שאמרו רבותינו ו"ל, הינו שהאדם שהוא הדבור בשלמות נברא בששי שסמוך לשבת כדי שיפגם לשבת מיד, כי שלמות הדבור שהוא לשון הקדש מקשר לשבת כנ"ל. ועל ידי האדם שהוא שלמות הדבור שנברא בששי סמוך לשבת, על ידי זה ממשכין הקדשה והשמחה של שבת לששת ימי החל, כדי לגלות אחדות הפשוט מתוך הפעולות משתנות, שבשביל זה היתה עקר כל הבריאה שהכל נברא בשביל האדם, כדי שיגלה על ידי הדבור הקדוש שכל הפעולות משתנות שנבראו בכל ששת ימי הפעשה, בלם נמשכין מאחד הפשוט ותברך ותעלה. שזה וזכין על ידי קדשת שבת דקא שפממשכין לימי החל על ידי שלמות הדבור שהוא לשון הקדש שנקשר לשבת כנ"ל. ואם היה זוכה אדם הראשון לבלי לאכל מעץ הדעת טוב ורע שהוא בחינת החקירות של הפעולות משתנות שמערכין טוב ורע, היה זוכה לזה מיד בשבת הראשון בתכלית השלמות והיה כל העולם מתקן תכף, כי היו הכל יודעין האמת כמו שהוא כמו שיתגלה לעתיד שכלם ידעו את ה'. אבל על ידי פגם עץ הדעת טוב ורע שגרים שנפגם אמונתו ורצה לבגס בחקירות לתכין פדעתו איד הטוב והרע שהוא עקר השנויים, עקר בחינת פעולות משתנות, איד נמשך כל זה מאחד הפשוט, על ידי זה נפגם כל העולם, כי

באמת אי אפשר לתכין זאת בשכל, כי אם באמונה שזכין על ידי קדשת שבת כנ"ל.

אך אף על פירכין ה' ותברך מלא רחמים וחמל עליו ועל כל העולם התלויים בו, והאיר עליו קדשת שבת עד שזכה לתשובה, כמו שאמרו רבותינו ו"ל ששבת אגין עלוהי. רק עתה צריכין פמה וכמה תקונים בכל דור ודור בכל שנה ושנה, כדי שזכה להמשיך קדשת שבת לימי החל לתקן העולם מקולתו, מבחינת בעצבון תאכלנה, מבחינת עצבות, על ידי שמחת שבת שפממשכין הצדיקים לימי החל. וצריכין לתקן בכל פעם מעט מעט, כמוכא בכתיבם, עד שיגמר התקון בימי משיח צדקנו שזכא במהרה בימינו.

ועל כן תכף בשזכה אדם הראשון להתעורר לתשובה על ידי קדשת שבת, פתח ואמר (תהלים צ): "מזמור שיר ליום השבת טוב להודות לה'", כמו שאמרו רבותינו ו"ל שנה המזמור אמר אדם הראשון או, הינו שהשיג והבין תכף שאפלו בעצם קלקולו ופגמיו הגדולים שקלקל כל יפך לדורות, אף על פירכין כבר גמל ה' ותברך עמו חסדים נפלאים ונוצרים גם באותו היום בעצמו, כמובן בפרשה. וצריכין להודות לה' על זה תכף, ועל ידי זה יתחזק לצעק על להבא. ועל כן אמר מיד: "טוב להודות לה'" וכו', להודיע לדורות שזה עקר הדרך להתקרב לה' ותברך על ידי תודה

111

תדע מה יהיה רעה על הארץ, אויל
 יעבר עליך מה שיעבר חס ושלום,
 שידמה לך שאי אפשר להתקנים בזה
 כלל, אבל על-ידי בחינת חגבה, בחינת
 תודה והודאה שתזכר בכל פעם חסרי ה'
 ונפלאותיו עליך כנ"ל, על-ידיה תתחזק
 בכל פעם, בבחינת מודה על העבר
 ויצעק לעתיד לבא. ועל-ידיה תזכה
 לישועות נפלאות בכל פעם עד שתזכה
 לגאולה שלמה מהרה, אמן ואמן:

יג וזה בחינת מה שאיחא בפגנות שעקר
 המשכת האור של גר חגבה
 נמשך מבחינת השם הקדוש 'נחל'
 שנמשך מבינה, שהוא ראשי תבות
 ל'הרליק גר ח'גבה, עין שם. הינו פי
 איתא בכגונות התפלה שזה השם 'נחל'
 הוא ראשי תבות 'נ'פשונו ח'פתה ל'ה"
 (תהלים ל). וזה עקר קדשת חגבה
 שממשיכין בחינת תודה הודאה בעולם,
 שהוא שעשוע עולם הבא שהוא בחינת
 בינה שהיא בחינת עולם הבא פידוע.
 ומשם ממשיכין בחינת הארת השם
 הקדוש 'נחל' שהוא ראשי תבות 'נ'פשונו
 ח'פתה ל'ה", הינו שגובה תמיד לחכות
 ולצפות לישועת ה', על-ידי שאנו רואין
 רבוי הישועות והנפלאות שעשה עמנו
 עד הנה שזהו בחינת תודה הודאה הנ"ל,
 שמשם נמשך הארת שלשה קני האמת
 ברבוע הדבור שזהו בחינת הרלקת גר
 חגבה, כמבאר בדברי אדמו"ר בהתורה
 הנ"ל. נמצא שהרלקת גר חגבה הוא

והודאה כנ"ל. וזהו: טוב להודות לה",
 'טוב ודאי, כי אפלו להפחות שבפחותים
 הוא דרך טוב ונפלא מאד כנ"ל. אשרי
 הזוכה לה:

יב וזהו (תהלים יא): "מן חלק לשבעה וגם
 לשמונה כי לא תדע מה יהיה
 רעה על הארץ", הינו שצריכין להמשיך
 שבעה תקונים הנ"ל, שהם שלשה קני
 האמת שמאירין בארבעת חלקי הדבור,
 שהם בחינת שבעה קני המגורה שבעת
 ימי השבת, שכל אלו השבעה בחינות
 מאירין בחגבה, הינו כי על-ידי אלו שבע
 בחינות, ממשיכין קדשת שבת לימי החל
 שזה עקר בחינת חגבה. וזהו 'וגם
 לשמונה' בחינת שמונת ימי חגבה וכנ"ל.
 וזהו: 'כי לא תדע מה יהיה רעה על
 הארץ', הינו שהגלות מתארך מאד ומו
 יודע מה ילך יום, על-כן אנו צריכין
 להמשיך על עצמנו בכל פעם בחינת
 הארת ימי חגבה שהוא בחינת תודה
 והודאה כנ"ל. להיות מודה על העבר גם
 בעת הצרה חס ושלום גם בעת שאין
 זוכין לעבודת ה' כראוי אפלו אם הוא
 קמו שהוא וכנ"ל, כי דיקא על-ידיה
 עקר קיום ישראל בגלות בכלל, ובפרטיות
 כל אחד ואחד.

ועתה ממשר הפסוק מאד: 'מן חלק
 לשבעה וגם לשמונה', שזהו
 בחינת חגבה, בחינת תודה והודאה
 שעל-ידיה עקר הקיום בכל הרעות
 והצרות חס ושלום כנ"ל. וזהו: 'כי לא

לקוטי הלכות

הלכות פלאי בהמה ד

יורה דעה תקעט

מבחינת תורה הודאה שהוא שעשוע עולם הפא בחינת בינה, שמשם השם 'נחל הנז' שהוא בחינת 'נפשנו ח'פתה ל'ה', דהינו לחכות ולצפות לה' תמיד, שנהו בחינת תורה הנז' להיות מורה על העבר ומבקש להפא שנהו עקר בחינת חנפה כנז'.

ענין בהתורה הנז' ובפגנות ותבין היטב. ובהסדי ה' וישועתו אקנה לבאר כל פגנות חנפה עלפי התורה הנז' באשר רחש לבי ומתנוצץ בדעתי ולה' הישועה: יד ונהה מבאר שם בפגנות, שהשם 'נחל הנז' עם הכולל

גימטריה דם אדם, ענין שם. והוא גם כן גימטריה 'חגופה', הינו מה שפגות בהתורה הנז' שעקר בחינת חנפה נמשך מבחינת תורה והודאה שהוא שעשוע עולם הפא. ומבאר שם שהתורה נקראת הלכה על שם תהלוכת הדמים שהולכין פסדר פשיזצאין מהצרה, פי בעת הצרה חס ושלום הדמים שוטפין על הלב וכו'. ואחר כך פשיזצאין מהצרה הולכין הדמים פסדר וכו'. וזהו בחינת הלכות, בחינת חסד וכו'. ועל-ידיה מאיר האמת ברבוע הדבור וכו'. כי בתחלה היה בבחינת (משל כס) "אנשי דמים ישנאו תם וכו'", ענין שם, הינו בחינת פגנות הנז', שצריכין לכונן בחנפה להכליע הדם והחיית באיברים שילכו הדמים פסדר שנהו עקר תקון הצרה, שהוא בחינת תורה הלכה שעל-ידיה מאיר האמת

וכו' כנז'. והארת האמת ברבוע הדבור זה בחינת הדלקת נר חנפה אצל פתח הבית כמו שמבאר שם, שנהו נמשך מבחינת תורה-הלכה מבחינת תהלוכות הדמים פסדר שנמשך משם 'נחל הנז' שזכינו על-ידי בחינת 'נפשנו ח'פתה ל'ה', מה שקוינו תמיד לה' וצעקנו והתפללנו אליו שעל-ידיה נצלנו מכל הצרות כנז'. והארת האמת הוא בשלשה קוין שהם בחינת "אל אלהים ה'" (תהלים ג), שהם בחינת תורה ותפלה ושרוכים. וזה עקר פגנת ההדלקה של נר חנפה להאיר האמת וכו' כנז'.

וזה בחינת מה שמבאר בפגנות שצריכין לכונן בכל יום למלואי אחד של 'איהו' ולכונן 'איהו' פעמים 'איהו' בגימטריה 'אמת', ובכל יום ממושכין מלואי אחד של 'איהו' פעמים 'איהו' שהוא בגימטריה 'אמת', ענין שם. והם שמונה תקונים הראשונים של תליסר מכילן דרחמו, ענין שם. הינו כנז', שעקר האור המאיר ומדליק נר חנפה הוא אור האמת בחינת 'איהו' פעמים 'איהו' בגימטריה 'אמת' שצריכין לכונן בכל יום משמונת ימי חנפה (וזה הענין של שמונה פעמים אמת שמענו מפיו הקדוש בעצמו אחר שאמר התורה הנז', שדבר מנה לענין התורה הנז', ואלו השמונה פעמים 'אמת' המאירים בשמונת ימי חנפה שהם שמונה מלואים של 'איהו', פמבאר שם בפגנות השמונה מלואים בבאור אלו השמונה מלואים

16

עקרים ושרשם הם שלשה מלואי 'אהיה' פדוע. שהם קס"א קנ"א קמ"ג, שהם 'אהיה' בידיו, בפהיו, באלפיו, פדוע שעקר מלואי 'אהיה' הם שלשה הנ"ל, ושאר המלואים הם מצרפים מהם, כמבאר למען שם. ואלו השלשה מלואי 'אהיה' שהם שרש הכל הם בחינת שלשת קני האמת הנ"ל, כי 'אמת' הוא 'אהיה' פעמים 'אהיה' פנ"ל, הינו כי השלשה מלואים הם: מלוי א בידיו שהוא בבחינת חסד, זה בחינת תפלה שהיא בבחינת חסד פנ"ל, כי תפלה בחינת יוד, כי עקר שלמות התפלה הוא במנין עשרה. מלוי ב בפהיו שהוא בחינת גבורה, זה בחינת תורה שנתנה מפי הגבורה פנ"ל, כי התורה בחינת ה' בחינת חמשה חמשי תורה. מלוי ג באלפיו, זה בחינת רחמים, בחינת יעקב, בחינת שדוכים וזווגים, כי אלף הוא בחינת אדם, כי 'לית אדם בלא אלף' (כמו שאמרו בחסדיו יזר בהקדמה דף טו). (שנהו בחינת שם מ', שהוא הניה במלוי אלפיו בגימטריה 'אדם'), שנהו בחינת תקון השדוכים והזווגים דקנ"שה. כי עקר החבור דקנ"שה כרי להשלים צלם אלהים שהוא בחינת אדם, שאינו נשלם כי אם על-ידי חבור איש ואשה בקנ"שה ובמקרה פראוי, כמו שפיתוי (בראשית ה'): "זכר ונקבה בראם ויקרא שםם אדם", וכתוב: "ויקרא אלהים את האדם בצלמו בצלם אלהים ברא אתו זכר ונקבה ברא אתם".

ועל-כן מכרכין בשעת החפה: 'אשר יצר את האדם בצלמו'. וחומיו: 'יצר האדם', כי כל זמן שאין חבור אין נשלם קומת האדם שהוא צלם אלהים. ועל-כן יעקב שזכה למטה שלמה לתכלית קדשת תקון השדוכים פנ"ל, על-כן הוא עקר בחינת אדם שפמורכבה שהוא צורתו של יעקב פדוע. ועל-כן המלוי באלפיו שהוא בחינת אדם, הוא בחינת תקון השדוכים והזווגים דקנ"שה פנ"ל. וכל התקונים נמשכין מתליסר מכילין דרחמי, כמו שמבאר שם, הינו כי עקר בחינת חנפה על-ידי בחינת תורה הודאה על-ידי שצצנו מן הצרות פנ"ל, שנה נמשך מתליסר מכילין דרחמי שמשם עקר הושועה מכל הצרות על-ידי שהוא יתברך מעורר רחמי המרכים שהם בחינת תליסר מכילין דרחמי, שעל-ידי זה מושיע לנו בכל צרותינו שאז מביאין תורה שנהו בחינת חנפה פנ"ל. ושליש עשרה מכילין דרחמי, הם בחינת שלש עשרה מדות שהתורה נדרשת בהן שמשם כל ההלכות מתבררין. הינו פנ"ל, שתורה היא בחינת הלכה, בחינת חסד, הינו שעל-ידי למוד הלכות שנגמשיכין משלש עשרה מדות וכו', מעוררין שלש עשרה מדות של רחמים, שעל-ידי זה יתברך מרחם עלינו ומושיע לנו מכל צרותינו, שעל-ידי זה מביאין תורה.

ועל-כן תורה היא בחינת הלכה שנהו בחינת חנפה פנ"ל. ומחמת זה

תורה

לקוטי הלכות

הלכות פלאי בהמה ד

יורה דעה תקפא

לחצי

בעצמו נקראין ההלכות חסד, מחמת שעל ידם מעוררין שלש עשרה מכילין דרחמי שמשם עקר החסד והרחמים, ומשם כל הישועות והנסוים והנפלאות שעשה עמנו בימים ההם בזמן הזה ואשר הוא עושה גם עתה עמנו בכל שנה ושנה בכל דור ודור ובכל יום ובכל עת ובכל שעה, שכל זה הוא בחינת תורה והודאה, בחינת חנפה כנ"ל.

ועקר כלל פונות הדלקת גר חנפה הוא להמשיך האור הגדול והנורא מפל השלשה יחודים שהם: יחוד ה'יהוה אהיה', ה'יהוה אלהים', ה'יהוה אדני', שהם בגימטריה ג'ר', ששורשם ועקרם נמשך מהיחוד העליון שהוא ה'יהוה אהיה', שהוא בבחינת בינה, עלמא דאתי, להמשיך כל האורות האלו גם למטה לבחינת מלכות כשהיא למטה במקומה, שאפלו כשיורדת בעולמות התחתונים כבריאה יצירה עשיה לתת טרף לביתה, יהיה נמשך עליה גם בן הארה מאורות הגדולים האלו. כי בשבת קדש שמדליקין גר שבת בכניסת שבת אז המלכות עולה בעליות גדולות למעלה למעלה ואז מקבלת אורות אלו למעלה. אבל זהו החדיש של הגם של חנפה שאנו זוכין בחנפה להמשיך אורות הנוראים האלו למלכות למטה במקומה בבחינת נצח הוד יסוד, בחינת רגליו, עין שם בפונות היטב היטב, ותבין שזהו קטב כלל הפונות, הינו שכל פונות של חנפה הוא

להדליק ולהאיר האור עלידי כל בחינות התקונים המבארין בהתורה הנ"ל, שהם בחינת כל הפונות האר"י ו"ל, והכל כפי לזכות להמשיך הקדשה והאור והשמחה של שבת גם בימי החל, שזהו בחינת שהמלכות גם למטה במקומה, דהינו בימי החל שאינו עולה כמו בשבת ויום טוב, גם אז תקבל כל ההארות הגדולות הנ"ל, שהם בחינת השלשה יחודים הנ"ל שהם בגימטריה ג'ר', שהם בחינת קדשת ואור של שבת וכנ"ל. והעקר כפי לגלות אחדות הפשוט, לידע ולהודיע ולהודיע שהוא היצור, הוא הבורא והפרד שמו, שכל הפעולות משתנות נמשכין מאחד הפשוט והפרד שמו שזהו בחינת ה' הוא האלהים", כמו שמבאר בהתורה הנ"ל, עין שם.

וזה בחינת שלשה יחודים הנ"ל שהם בגימטריה ג'ר' שהם יחוד ה'יהוה אהיה' ו'היהוה אלהים' ו'היהוה אדני' שאלו השלשה יחודים הם עלידי ע"ב ס"ג מ"ה שהוא גימטריה להדליק עם הכולל כמבאר בפונות, עין שם. והעקר נמשך מיחוד העליון שהוא היהוה דע"ב ואתיה דקס"א שהם גימטריה רגל' וכו', עין שם בפונות. הינו כי עלידי תורה והודאה שזוכין בחנפה עלידי גדל הגם שעשה ה' והפרד עמנו אז שהוא בחינת שעשוע עולם הפא, בחינת הלכות, בחינת חסד, עלידייהוה מאיר האמת וכו'. וזה בחינת יחוד העליון ה'יהוה אהיה', כי אהיה'

בחנינת אמת שהוא גימטריה 'אהיה' פעמים 'אהיה' פנ"ל. וזה האמת מאיר משם הויה שהוא שם העצם שכל המושבת של כל התקונים נמשכון מזה השם, שכולל הכל מראש ועד סוף פידוע. וזה בחנינת הויה דע"ב שהוא גבה מהכל שהוא בבחינת פתר שמשם כל החסד והרחמים להציל מכל הצרות.

ועל-כן ע"ב גימטריה 'חסד', כי שם כל השלש עשרה מכוילין דרחמי, ועל-כן שם עקר התורה וההודאה, כי משם כל הישועות. נמצא ששם ע"ב שהוא גימטריה 'חסד' הוא בבחינת תורה והודאה שמשם מאיר האמת שהוא בחנינת 'אהיה' פנ"ל. וזהו בחנינת יחוד 'הויה אהיה' שהוא יחוד הראשון הנ"ל, והאמת מאיר ברבוע הדבור. וזה בחנינת יחוד 'הויה אלהים' הנ"ל, פמבאר בהתורה הנ"ל שזהו בחנינת (תהלים ס): "דעו כי יהוה הוא האלהים" פנ"ל. ועל-כן זה היחוד בבחינת חסד גבורה תפארת שהוא בחנינת ידים, שהוא כלי המעשה של כל הפעולות שפרא ה' יתברך בישות ימי פראשית, כמו שפתיב (ישעיה מח): "אף ידי יסדה ארץ וכימי וכי". ועל-כן שם צריכין לגלות כי ה' הוא האלהים, שכל הפעולות משתנות נמשכון מאחד הפשוט יתברך, שזהו בחנינת יחוד 'ה' אלהים' פנ"ל:

וזהו בחנינת יחוד 'הויה אלהים' הנ"ל, פמבאר בהתורה הנ"ל שזהו בחנינת (תהלים ס): "דעו כי יהוה הוא האלהים" פנ"ל. ועל-כן זה היחוד בבחינת חסד גבורה תפארת שהוא בחנינת ידים, שהוא כלי המעשה של כל הפעולות שפרא ה' יתברך בישות ימי פראשית, כמו שפתיב (ישעיה מח): "אף ידי יסדה ארץ וכימי וכי". ועל-כן שם צריכין לגלות כי ה' הוא האלהים, שכל הפעולות משתנות נמשכון מאחד הפשוט יתברך, שזהו בחנינת יחוד 'ה' אלהים' פנ"ל:

טו ועל-כן קורין בחגבה פרשת הגשיאים שהיו שנים עשר, שהם כלליות השנים עשר שבטמים

ועל-כן ע"ב גימטריה 'חסד', כי שם כל השלש עשרה מכוילין דרחמי, ועל-כן שם עקר התורה וההודאה, כי משם כל הישועות. נמצא ששם ע"ב שהוא גימטריה 'חסד' הוא בבחינת תורה והודאה שמשם מאיר האמת שהוא בחנינת 'אהיה' פנ"ל. וזהו בחנינת יחוד 'הויה אהיה' שהוא יחוד הראשון הנ"ל, והאמת מאיר ברבוע הדבור. וזה בחנינת יחוד 'הויה אלהים' הנ"ל, פמבאר בהתורה הנ"ל שזהו בחנינת (תהלים ס): "דעו כי יהוה הוא האלהים" פנ"ל. ועל-כן זה היחוד בבחינת חסד גבורה תפארת שהוא בחנינת ידים, שהוא כלי המעשה של כל הפעולות שפרא ה' יתברך בישות ימי פראשית, כמו שפתיב (ישעיה מח): "אף ידי יסדה ארץ וכימי וכי". ועל-כן שם צריכין לגלות כי ה' הוא האלהים, שכל הפעולות משתנות נמשכון מאחד הפשוט יתברך, שזהו בחנינת יחוד 'ה' אלהים' פנ"ל:

לקוטי הלכות

הלכות פלאי בהמה ד

יורה דעה תקפג

שְׁהוּ אַרְבַּעַה דְגָלִים, וְכַל אֶחָד מִשְׁלֹשָׁה שְׂבָטִים, שָׁזָהוּ בְּחֵינֵת אַרְבַּע מַחְנוֹת הַשְּׂכֵנִיָּה, בְּחֵינֵת רְבֹעַ הַדְּבֹר שְׂמֹאֵר מִשְׁלֹשֶׁת קְוֵי הָאָמֶת, וְעַל־כֵּן כָּל דְגָל כָּלֵל מִשְׁלֹשָׁה, כִּי שְׁלֹשֶׁת קְוֵי הָאָמֶת מְאִירִין בְּכָל חֶלֶק וְחֶלֶק מֵאַרְבַּעַת חֻלְקֵי הַדְּבֹר שֶׁהֵם בְּחֵינֵת אַרְבַּעַה דְגָלִים כְּנ"ל. וְאֵלּוּ הַמְזוּשְׁפָן וְהָאֲרוֹן שֵׁשֶׁם הַלְּחֹחוֹת שֶׁהֵם מְגִלִין יַחְדָּו וְאֶחָדוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב שָׁם (שְׁמוֹת ט): "אֲנֹכִי ה' אֱלֹהֶיךָ" וְכו', הֵינּוּ לְהַזְרוֹת שֶׁכָּל הַשָּׂנִים עֹשֵׂר שְׂבָטִים שְׂפָלוּלִים מֵאַרְבַּעַה דְגָלִים שְׁנַחֲלָקִים לְשֵׁנֵי דְעוֹת הַרְבֵּה, כִּי הֵם שְׂשִׁים רְבֹא נְפִשׁוֹת שֶׁכָּל אֶחָד יֵשׁ לוֹ דְעָה מִשְׁנֵה מַחְבְּרוֹ, וְאַף־עַל־פִּירְכּוֹן כָּל אֵלּוּ הַשָּׁנֵי דְעוֹת שֶׁהֵם בְּחֵינֵת פְּעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת, כְּלָם כָּלוּלִים בְּדְעָה אַחַת כָּאֵלּוּ הִיוּ נֶפֶשׁ אַחַת מִפֶּשֶׁ, כִּי כְּלָם מְאִמִּינִים בְּכָל אֶחָד בַּה' אֶחָד שֶׁכָּל הַפְּעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת נִמְשָׁכִין מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ כְּנ"ל. וְכֵלָם הוֹלְכִים סָבִיב הָאֲרוֹן וְהַלְּחֹחוֹת וְכָל מַחְשַׁבְתָּם קְשׁוּרָה וְתַקְוָה שָׁם, דְּכָל רְעוּתוֹן תַּמּוֹן לְהַפְּלֵל בְּיַחְדָּו וְאֶחָדוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, שֶׁכָּל זֶה הוּא בְּחֵינֵת הַתְּגֻלוֹת אֶחָדוֹת הַפֶּשׁוּט מִתּוֹךְ פְּעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת עַל־יְדֵי שְׂרָבִים מִסְפִּימִים לְדְעָה אַחַת כְּנ"ל, שָׁזָה יִקָּר מְאֹד בְּעֵינֵי ה' יִתְבָּרֵךְ כְּנ"ל.

הַעֲבוּ"ם וְהַסְמָרָא אַחֲרָא שְׂרוּצִים לְפָתוֹת אֶת בְּנֵסֶת יִשְׂרָאֵל וְאוֹמְרִים אֵלֶיהָ 'שׁוּבֵי שׁוּבֵי'. 'שׁוּבֵי' מֵאַחַר הַמְּקוֹם, 'הַשׁוּלְמִית' הַשְּׁלֵמָה בְּאִמּוּנַתָּךְ עִמּוֹ וְכו'. וְהִיא אוֹמְרָת: 'מָה תַּחֲזוּ בְּשׁוּלְמִית', מָה גִדְּלָה אַתֶּם יְכוּלִין לְפַסֵּק שְׁתֵּהָא שְׁוָה אִפְלוּ לְגִדְּלַת הַדְּגָלִים וְכו', עֵינֵי שָׂם. וְלִכְאוּרָה תְּמוּיָה לְמָה תַּפֵּס דְּיוֹקָא הַגִּדְּלָה שֶׁל הַדְּגָלִים? אֵךְ עַל־פִּי הַנ"ל מְבֹאֵר הֵיטֵב שָׁזָהוּ הַשׁוּבָה עַל שְׂאֵלְתָם שְׂמִיסִיתִין אוֹתָם לְשׁוּב מֵאַחֲרֵי הַמְּקוֹם חֲלִילָה, וְהֵם מְשִׁיבִין לָהֶם אֵךְ אַתֶּם יְכוּלִין לְהִסִּיתִי אוֹתְנִי חֵם וְשָׁלוֹם אַחֲרֵי שְׂזָכִינוּ לְגִדְּלַת מַחְלַת הַמַּחְנִינִים' שֶׁהוּא גִדְּלַת הַמְּאִרְבַּע מַחְנוֹת שֶׁל הַדְּגָלִים, שֶׁכָּל דְגָל הִיָּה מִשְׁנֵה מַחְבְּרוֹ, כִּי עַל כָּל דְגָל הִיָּה מִצִּיָּד הַשְּׁלֹשָׁה גִּנּוּן שֶׁבְּשְׁלֹשָׁה אֲבָנֵי הַחֹשֶׁן שֶׁל שְׁלֹשֶׁת שְׂבָטָיו, שֶׁכָּל זֶה הוּא בְּחֵינֵת שְׁנֵי הַגִּנּוּן, שְׁנֵי דְעוֹת, שְׁנֵי פְּעֻלוֹת, וְאַף־עַל־פִּירְכּוֹן לְעֵינֵי אִמּוּנַתְנִי הַקְּדוּשָׁה כְּלָם הַסְפִּימוֹ לְדַעַת אַחַת כְּנ"ל, שְׁעַל־יְדֵי־זֶה נִתְגַּלָּה אֶחָדוֹתוֹ הַפֶּשׁוּט יִתְבָּרֵךְ כְּנ"ל, וְכַוְדָאֵי שׁוּב אִין בְּכֶם כַּח לְפָתוֹת אוֹתִי חֲלִילָה כִּי כְּבָר נִתְחַזְּקָה אִמּוּנַתִּי עַל־יְדֵי אַרְבַּע מַחְנוֹת הַדְּגָלִים שֶׁנִּכְלְלוּ הַרְבֵּה דְעוֹת בְּדְעָה אַחַת הָאִמְתִּית כְּנ"ל.

וְעַל־כֵּן קוֹרִין פְּרִשְׁת הַנְּשִׂאִים בְּחִנְפָה, כִּי כָּל זֶה הוּא בְּחֵינֵת חִנְפָה כְּנ"ל. וְזֶה בְּחֵינֵת (תְּהִלִּים קכב): "שְׂבָטֵי יְהוָה עֲדוֹת לְיִשְׂרָאֵל לְהַדוֹת וְכו'", כִּי שְׂנִיִּים עֹשֵׂר שְׂבָטֵי יְהוָה שֶׁנִּכְלְלוּ בְּדְעָה אַחַת

תקפג

בשעת הסתלקות יעקב ואמרו בלם פה אחד: "שמע ישראל וכו'", 'בשם שאין בלבד אלא אחד, כך אין בלבנו אלא אחד', זהו עדות לישראל שהם חזקים באמונתם לנצח. וזהו: "להרות לשם ה'", כי כל זה היא בחינת תורה והודאה שהיא בחינת חנכה, שעל-ידי זה נתגלה אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות, שזהו בחינת 'שכמי יה עדות לישראל' כנ"ל:

טז כי הא בהא תליא. וזהו בחינת נר חנכה מוסיף והולך, הינו כי התורה נעוצה תחלתה בסופה וסופה בתחלתה, כי על-ידי הנם הגדול שעשה ה' יתברך עמנו בימים ההם בזמן הזה, על זה קבעו שמונת ימי חנכה אלו להודות ולהלל לשמו הגדול יתברך, ועל-ידי התורה והודאה שמשבחין על הנם, על-ידיה מאיר אור האמת וכו', שזהו בחינת אור נר חנכה כנ"ל. ותכף בשמך ליקון נר הראשון של חנכה, וממשיכין אור האמת ברבוע הדבור ונשלם הדבור שהוא לשון הקדש שמקשר לשבת, על-ידיה ממשיכין הקדשה והשמחה של שבת לימי החל, ואז נתגלה כי ה' הוא האלהים, דהינו שכל הפעולות משתנות שהם בבחינת שם 'אלהים' נמשכין מאחד הפשוט, כי הכל אחד, כי ה' הוא האלהים'.

וזהו תכלית התקון הנאמר בהתורה והוא שזוכין על-ידי מצות חנכה,

ותכף בשזוכין לזה להמשיך השמחה של שבת לימי החל לגלות אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות, תכף חוזר ונתחזק ביותר בחינת התורה וההודאה, כי זוכין שגם עכשו בימי הגלות והצרות שעוברין על ישראל בכלל, ובפרטיות מה שעובר על כל אחד ואחד בגוף ונפש, שגם בעת הצרה והבלבול והמניעות והרחקות העצום כנ"ל, יתנו תמיד שבח והודיה לשמו יתברך על גדל הטובות שעשה עמנו עד הנה ולהסתכל על ההרחבות שמרחיב לנו גם בעת הצרה כנ"ל. שזהו בחינת המשכת קדשת שבת לימי החל, כמבאר לעיל היטב שזהו גם פן בחינת התגלות אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות, כי בשזוכין לזה, אזי בודאי אינו מתבלבל משום צרה חס ושלום, מאחר שיודע שהכל מאתו יתברך, וכמבאר במקום אחר כמה פעמים.

כי עקר כל הצרות והיסורין חס ושלום הם מבחינת פעולות משתנות שנמשכין מבחינת שם 'אלהים', מבחינת דינים, כי הצרות והיסורים והדינים חס ושלום הם עקר בחינת הפעולות משתנות, כי הם משנים מדעת האדם שזהו עקר הצרה והרעה חס ושלום מה שאינו מתנהג לו כדעתו ורצונו, כי מה שהוא נגד רצון האדם הוא רע בעיניו וצר לו לקבלו, אבל כשיודע ומאמין שהכל נמשך מלפניו יתברך שהוא אחד הפשוט בתכלית הפשוטות, שכל פונתו יתברך

לקוטי הלכות

הלכות פלאי בהמה ד

יורה דעה תקפה

וכן חוזר חלילה. על-כן בכל פעם מוסיף והולך' עד שאוכין לשמונת ימי הנגפה שאז נתתקן ההוד בשלמות שהיא מדה שמינית שזהו עקר התקון שהמשיכו מתתיהו ובניו שתקנו מדת ההוד, כפובא, הינו שתקנו מדה זאת בעולם שנופה תמיד להודות ולהלל לשמו ותברך יהיה איד שיהיה, אפלו בתקף הגלות הארץ המור הזה בכלל ובפרט. כי נזכה תמיד להפיר חסדיו ונפלאותיו בלי שעור עלינו בכל עת ובכל יום ובכל שעה, ועל-ידיה נודה לשמו ותברך תמיד, בבחינת: "ה' אלתי לעולם אודך" (תהלים 6), 'לעולם' דיקא, יהיה איד שיהיה.

ועל-כן מסימין "מומזר שיר חננת הפיר" כפסוק זה: "ה' אלתי לעולם אודך", כי זהו עקר התקון שממשיכין בכל שמונת ימי הנגפה שהם בחינת חננת הפיר, שבכל פעם מוסיפין אור הגזרות בכל ילך יותר ויותר שעל-ידיה נגדלת ההודאה בכל יום יותר, עד שאוכין ביום השמיני לתקן ההודאה בשלמות, עד שנופה להודות לו ותברך תמיד בכל עת וזמן כל אדם ואדם בכל מה שעובר עליו, בבחינת "ה' אלתי לעולם אודך", 'לעולם' דיקא כנ"ל:

וי וזה בחינת (פסוקי ח): "זה מעשה המנרה מקשה זהב עד ירכה עד פרחיה מקשה היא", ופרש רש"י שצריכה להיות נעשית מעשת אחר. הינו שעקר מצות מעשה המנרה הוא כדי

למנרה תמיד, בודאי ימצא בתוך כל הצרות הרחבות גדולות לנחם ולשמח את עצמו להיות מודה על העבר וצועק להבא, ועל-ידיהו יתבטלו כל הצרות לגמרי כנ"ל.

נמצא, שעל-ידי גר הנגפה שהדלקנו בלילה הראשונה, על-ידי בחינת תודה והודאה שהמשיכו מתתיהו ובניו בעולם, שעל-ידיהו תקנו מדת ההוד כפובא, שזהו בחינת 'על הנסים' שמוסיפין בכרפת מודים', הינו שהמשיכו תקון זה בעולם להודות ולהלל אותו ותברך תמיד, שעל-ידיהו מאירין ודולקין הגר הנגפה שהוא אור האמת וכו' כנ"ל, על-ידיהו נמשך קדשת שבת לימי החל וכו', שעל-ידיהו נגדלת ונתחזקת ונתוספת ההודאה יותר ויותר כנ"ל, ואז גם אור האמת שבא על-ידי ההודאה נגדל גם כן יותר שזהו בחינת גר הנגפה כנ"ל. ועל-כן בליל שני מוסיף והולך, כי נגדל אור הגר החננה על-ידי תוספת ההודאה שזכינו על-ידי המשכת קדשת שבת וכו' שהמשיכנו על-ידי הדלקת הגר בליל הראשון וכו' כנ"ל, וכן על-ידי תוספת אור האמת וכו' בליל ב', שהוא בחינת תוספת המשכת קדשת שבת וכו', על-ידיהו נתוספת ונגדלת ההודאה עוד יותר ויותר, ועל-ידיהו נתוסף להאיר אור האמת עוד יותר ויותר.

ועל-כן בליל ג' מוסיף עוד, ואז נגדל ההודאה עוד יותר ויותר וכו',

17

להאיר אור האמת וכו', כדי לגלות שכל הפעולות משתנות נמשכין מאחד הפשוט יתברך. ועל זה מרמז מה שצוה לעשותה מקשה מתחילה אחת דיקא, להורות שכל הגביעים והכפתורים והפרחים והציורים שהיו בשבעה קני המנורה שהם בחינת שבעת ימי בראשית, שהם שרש כל הפעולות משנות שנבראו בהם על ידי שלמות הדבור שנשלם על ידי האמת וכו', כל זה נמשך מאחד הפשוט יתברך, בבחינת 'עד ירכה עד פרוח מקשה היא', כי הכל נעשה מעשה אחד, כי כל השנויים נמשכין מאחד הפשוט יתברך שמו ויתעלה לנצח כפ"ל:

פנימת הלכנה, בחינת 'ויהי אור הלכנה כאור החמה' (שענה ב), כמו שמבאר שם בהתורה הנ"ל, ועל-כן יורה לו השמש אפלו בעת שהיה זמן הלילה שאו מאירה הלכנה, כי אז נהארך היום, כמו שאמרו רבותינו ו"ל, כי זכה להמשיך אור שלעתיד שיתקום: 'ויהי אור הלכנה כאור החמה' וכו'.

יט ועל-כן מסימת התורה פרשת הנשיאים שהיא פרשת הנפת המזבח בפסוק (במדבר י): "ובא משה אל אהל מועד לדבר אתו וישמע את הקול מדבר אליו" וכו'. כי זה הפסוק הוא כתוב השלישי המקריע בין שני כתובים המכחישין זה את זה, כמו שפרש רש"י שם. והיא מדה האחרונה משלש עשרה מדות שהתורה נדרשת בהן. כי שלש עשרה מדות הם בחינת שלש עשרה מדות של רחמים שמשם עקר הישועה מכל הצרות, ושם עקר התורה והודאה כנ"ל. ועל-כן מסימין השלש עשרה מדות במדה זאת של שני כתובין המכחישין זה את זה וכו', כי זה עקר התקון של שלש עשרה מדות התורה, שהם בחינת הלכות, שהם בחינת שלש עשרה מדות של רחמים, שהם בחינת תורה, להמשיך כל התקונים הנאמרים בתורה הנ"ל עד שזוכה לגלות אהדות הפשוט מתוך פעולות משתנות, שהיו בחינת שני כתובים המכחישין זה את זה עד שיבא הכתוב השלישי ויכריע

יח וזה בחינת מה שאיתא בפנינות, שפחנפה שמתקנים ההוד וזאת מתקנים בחינת (בראשית ב) "ותקע כף ירך יעקב בהאבקו עמו" שר של עשו. כי 'ותקע כף ירך יעקב' הוא בחינת פגם תמכי אורתא, כמובא בזהר שנגע בתמכי אורתא שהם בחינת רגליו, שהיו בחינת פגם ההלכות שהם בחינת תורה כמובן בהתורה הנ"ל, ובחננה ממשכין בחינת תורה הלכה שהם בחינת תקון הרגליו, בחינת תקון תמכי אורתא שעל ידם נולדו ההלכות, כמו שמבאר שם. וזה שכתוב שם בפרשה (בראשית ב): "ויורח לו השמש" - 'לרפאות את צלעתו' כמו שאמרו רבותינו ו"ל. כי תקון הרגליו שהוא בחינת רפאות צלעתו, בחינת תקון התורה, כי אורתא זה בחינת תקון

ק"י ט"ז

לקוטי הלכות

הלכות פלאי בהמה ד

יורה דעה תקפו

ביניהם, כי כל הקשיות והשנויים שיש בתורה, וכל המחלוקת דקדושה שיש בין תנאים ואמוראים ובין צדיקים וכשרים אמתיים, הכל כפי לגלות שכל הפעולות משתנות נמשכין מאחד הפשוט ותפרד.

כי כל הפעולות משנות שכלל הבריאה כלם נמשכין מאותיות התורה כידוע, וכמו שכל אות יש לו תמונה משנה מחברו, וכן צרופי התבות משנין כל אחד מחברו, כמו כן נמשכין כל הברואים משנין כל אחד ואחד מחברו, אבל באמת כל אותיות ותבות ופרשיות וכו' שבתורה שמשנים כל אחד מחברו, דיקא על ידם מפירין ויודעין אותו ותפרד, כי בשביל זה נתנה התורה כדי להפיר את מי שאמר וזהו העולם, כי 'אוריתא שמא דקדשא בריך הוא', ואי אפשר לדעת מאהדותו הפשוט ותפרד, כי אם על ידי התורה הזאת דיקא שנתלבשה באותיות ודבורים אלו.

ומחמת שגוה העולם אי אפשר להבין בשלמות דרכי התורה, על-כן נדמה כל פעם שיש איזה שנויים וקשיות בתורה. כגון 'שני פתובים המכחישין זה את זה', שקדם שגבא הפתוב השלישי המפרע נדמה לנו פאלו היה חס ושלום איזה שנוי בתורה. וכן פתוב אחד אומר "שבעת ימים תאכל מצת" (שמות י), וכתוב אחד אומר "ששת ימים" וכו' (דברים טו), וכן הרבה. וכל זה מחמת מעוט שכלנו שאין אנו מבינים דרכי התורה על ברוך, על-כן

חמל עלינו ה' ותפרד ומסר לנו דרכי התורה על ידי החכמים לדקדושה בשלש עשרה מדות, שעל ידיהם הם ממשכין כל השנויים ומכריעין בין הפתובים המכחישין זה את זה, ועל ידיהם נמשך עלינו דעת לידע ולהאמין כמו שהתורה בלא אחד, אף על פי שלפי קמנות שכלנו היה לנו כמה קשיות ושנויים בתורה, כמו כן כל השנויים שבעולם שהם כל הפעולות משתנות, כלם אחד בשרשן, כי כלם נמשכין מאחד הפשוט ותפרד, רק שאי אפשר להבין זאת בשכלנו.

וזהו בחינת המחלוקת דקדושה, כי הכל בשביל להמתיק הדין בשרשו, כמוכא בהתורה "בנקמים עלי מרעים" (בסוף רש). כי על ידי שיש מחלוקת בקדושה בין צדיקים, נמצא שדעתם משנה מאד זה מזה, ואף על פי כן בענין יסוד האמונה כלם נכללין בדעה אחת, כי כלם מתפנים לשמו ואהדותו ותפרד כדי לברר כל ההלכה על בריה, כמו שאמר רבותינו ז"ל: 'הרבה מחלוקת בבית המדרש וכו''. ועל-כן על ידי זה המחלוקת דקדושה, על ידיה דיקא נתגלה אהדות הפשוט מתוך פעולות משתנות על ידיה שדעות חלקות ומשנות באלה כלם נכללים בדעה אחת בענין יסוד האמונה. כי כלם מאמינים בדעה אחת בה' ובמשה עבדו, וכל פנותם במחלוקתם הכל כפי לגלות אהדותו הפשוט בעולם, כי דעה של זה נוטה שההלכה כד והדרך

יורה דעה

הישר הוא כד אשר על ידו יתגלה אחדותו ותברך, ודעה של זה נזכה לדרך והלכה אחרת. ובאמת אלו ואלו דברי אלהים חיים, כי כלם נתנו מרועה אחד, כי על דיהם דיקא יתגלה אחדותו הפשוט מתוך פעולות משתנות על-ידי שדעות חלקות כאלו נכללין בתכלית פגנתם בדעה אחת להכלל באחדותו ותברך כנ"ל. וזה שמבאר שם בהתורה הנ"ל, שעל-ידי הלכות שהם בחינת תורה, על-ידי-זה נמשך כל הבחינות המבארים שם עד שזוכין לגלות אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות. הינו כנ"ל, כי ההלכות היא פסק ההלכה שמתבררת משנוי דעות שזה אוסר וזה מתיר וכו' עד שמבררין ההלכה על-פי דרכי התורה, ואז דיקא נתגלה אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות כנ"ל:

וזה בחינת: "ובגדה יאמר שובה ה' רבבות אלפי ישראל", ודרשו רבותינו ו"ל (בבבא סד): 'מלמד שאין השכינה שורה בפחות משתי רבבות וכו' הרי שהיו ישראל וכו' נמצא זה גורם וכו'. כי כל מה שישראל רבים ביותר נמשכת ונתגלה הקדושה ביותר, על-ידי שרבי דעות כאלו שהם משנים כל-כך, כי כל מה שהם רבים ביותר יש בהם שנוי דעות ביותר, וכל מה שנתרבו השנויים ביותר ומתחברין ביחד לעבד אותו ותברך נתגלה אחדותו הפשוט ביותר, על-ידי שרבי דעות כאלו שהם פעולות משתנות כל-כך מתחברין יחד בדעה אחת להתקרב אליו ותברך כנ"ל:

הלכות בלאי בהמה הלכה ה בהלכות ערלה הלכה ה אות ה:

הלכות בלאי בגדים

הלכה א

על-פי מה שכתוב במאמר "האי מאן וכו' (בבבא סד) שצריך לשמור הבגדים מאד, כי הם בחינת מלכות, עין שם:

ועקר תקון הבגדים הוא על-ידי תקון כלליות הגידין שהוא תקון הכרית שעל ידו נתרומם הדעת. ומשם נמשך לבניית לתקן הבגדים, עין שם:

כ וזה בחינת (משלי יד): "כרב עם הדרת מלך". שכל מה שמתרבין ומתחברין ביותר הרבה ישראל יחד, נתרבה קדושתו וכבודו ותברך ביותר, וכמו שאמרו רבותינו ו"ל: אינו דומה מעטין העושים את המצוה למרבין וכו', הינו כנ"ל, שכל מה שהרבה מיישראל ביותר מתחברין ביחד לדרך שבקדושה לעשות רצונו ותברך, נתגלה אחדותו הפשוט ביותר על-ידי שרבים ביותר שהם דעות משנות ביותר מתחברין לדעה אחת לעשות רצונו ותברך.

לקוטי הלכות

הלכות פלאי בגדים א

יורה דעה תקפמ

ושעמנו הוא פנים הרעת, כי הוא בחינת דעת דסטרא אחרא, כי צמר ופשתים הם שני הפכים, בחינת קון והבל, כי הבל הביא מבכורות צאנו שהוא בחינת צמר, כמו שאמרו רבותינו ו"ל: 'האיל הזה בלו קדוש, צמרה לתכלת וכו'". וקון הביא פשתים, כמו שאמרו רבותינו ו"ל, כי צמר הוא בחינת חסדים, בחינת לשון של זהירות המלכין עונות, כמו שמבאר שם, כמו שכתוב: "אם יהיו חטאיכם וכו' בצמר יהיו", ופשתים הוא בחינת גבורות, כמו שכתוב (תקפא ט): "ונבראל לבוש בדים", ועל-כן אי אפשר לצמר ופשתים להתחבר יחדו כי אם על-ידי האדם, אבל בלא זה אין להם שום חבור, כי האדם הוא בחינת דעת שהוא מחבר שני הפכים יחד, כמבאר בדברי רבנו גרו ואיר כמה פעמים. ועל-כן אין אסור של פלאים כי אם בלבישה, אבל מותר לעשותן ולקיימן, כי אף שתופרם ביהד ומחברן, אין להם שום חבור גדון ואין להם כח ליגק מהקדשה כי אם כשלוכשן האדם שאזי הם יונקים מהקדשה ונתחברים על-ידי האדם שהוא בחינת דעת שהוא מחבר שני הפכים יחד כנ"ל. וכל הדברים שבעולם הם מעורבים טוב ורע ויש בהם אחיזת הסטרא אחרא, ובפרט בהבגדים שישם הם נאחזין ביותר בידוע.

ועל-כן בשמתחברין פלאי בגדים, דהינו צמר ופשתים שלא במקום

מצוה, אזי אדרבא, נעשה מזה דעת דסטרא אחרא, כי הסטרא אחרא נאחזת שם כנ"ל. וזה עקר פנים הבגדים מהפך אל הפך, כי תקון הבגדים על-ידי הרעת דקדשה, וכלאי בגדים הם ההפך ממש, דהינו בחינת דעת דסטרא אחרא כנ"ל. ועל-כן במקום מצוה, דהינו פלאים בציצית מותר, ואדרבא, עקר מצות ציצית היה על-פי הרב על-ידי פלאים בזמן שהיה תכלת כדמשמע בפוסקים. כי כשנתחברין שני הפכים, דהינו צמר ופשתים במקום מצוה, אזי נעשה מזה דעת דקדשה שהוא תקון הבגדים כנ"ל. ועקר על-ידי התכלת כמבאר הטוב לעיל בהלכות ציצית (הלכה א), עין שם.

ועל-כן נקרא אסור פלאי בגדים ושעמנו, כי פנים הבגדים הוא פנים הדבור, כמבאר הטוב במאמר הנ"ל, עין שם. ושעמנו הוא בחינת פנים הדבור, כי הם בחינת האותיות שנפלו ונשברו. ועל-כן צריכין תקון בידוע. והוא בחינת דבור שאינו נשמע המבאר שם בתחלת המאמר, כי זה הוא בחינת האותיות הנפולין הנ"ל שהם שעמנו וכו' כנ"ל, כי עקר השכיבה היתה על-ידי שלא קבלו אור האזן כמו שאיתא בעין חיים. והוא בחינת דבור שאינו נשמע, דהינו שלא קבל אור האזן שאינו נקרא דבור כלל, כי הוא בחינת אותיות שבורין כנ"ל, וזה בחינת שעמנו כנ"ל שזהו בחינת פנים הבגדים כנ"ל. וזה שכתוב בספרים שמו

לפ"ל טו

גאונה לישראל, כי אמרו רבותינו ז"ל (תנינא ה): "במסותרים חבכה נפשי מפני גדר" – 'מפני גאותן של ישראל שנתנה לאמות' וכו', ענין שם. ועל-ידי הגאונה שמכניסין הגרים, מזה באה התאנה של גאוף חס ושלום, כמו שאמרו רבותינו ז"ל. ועל-יבן אנו צריכין שנגנו עלינו הפגנים שפדור שהם מגנים עלינו ומצילין אותנו מתאנה זו. ואזי מעלין מחותם דסמרא אחרא, בחינת "החתים בשרו", שהוא פגם תאנת גאוף, ונעשה חותם דקדשה, בחינת תפילין שהם חותם דקדשה. פי עקר תקון המחין, בחינת תפילין, הוא על-ידי שמכניעין תאנת גאוף וכו', ענין שם כל זה היטב:

א' וזה בחינת תקון הבגדים, שצריכין לזהר מאד לתקן הבגדים, פי הבגדים והמלבישים שם אחיות הגאונה. פי שרש הבגדים הוא בחינת גאונה, בחינת (תהלים צ): "ה' מלך גאות לבש", פי רבי יוחנן קרא למאנה מכבודתא, נמצא שהבגדים הם בחינת כבוד והתפארות, בחינת גאות, ועל-יבן צריכין לשמור מאד את הבגדים שלא יתאחו בהם הגאונה דסמרא אחרא חס ושלום, שעל-ידיה בא חס ושלום תאנת גאוף בחינת חותם דסמרא אחרא כנ"ל.

וזה שאמרו רבותינו ז"ל: 'הני מאני דרבנן דכלו מנהו', פי הם פאים מונגעי בני אדם שבאין מבחינת 'החתים בשרו' שבא על-ידי גאות כנ"ל, ועל-יבן

שלבוש שעמנו אין תפלתו עולה, פי הוא בחינת דבור שאינו נשמע כנ"ל. וענין כל זה בהלכות ציצית, ענין שם היטב.

ועל-יבן גם בציצית, כלי קפסא פטורין מן הציצית, ואין הבגדים חבין בציצית פי אם כשלוכשן האדם, פי הבגדים בעצמן כל זמן שאין האדם לוכשן אין בהם שום חיות וחשיבות, פי הם בחינת מלכות דלית לה מגרמא כלום. פי אם כשלוכשן האדם שהוא בחינת הדעת שמואר בהן ואז נשלמין, ואזי שרף בהם מנהו ועברה שצריך לשמרון מן בלאים כנ"ל. וצריך לעשות בהם ציצית כדי לשמרון כנ"ל בהלכות ציצית. וזה בחינת 'מלתא אלבישיהו מקרא', פי עקר ופי וחשיבות הבגדים הוא כשלוכשן אותם כנ"ל. ועל-יבן קרא הבגדים בלשון 'מלתא' שהוא לשון דבור, פי הבגדים הם בבחינת דבור כנ"ל:

הלכות שעמנו

הלכה ב

"לא תלבש שעמנו צמר ופשתים וחדיו גדלים תעשה לה" (דברים כב):

על-פי מה שמבאר רבנו ז"ל במאמר "תקעו" המדבר מאמונה (בלקוטי

הגאון סימן ה). ואיתא שם שבשמעלין ומתקנין האמונה הנפולה, על-ידיה נעשו גרים וכו', ואלו הגרים מכניסין

לקוטי הלכות

הלכות פלאי בגדים ב

יורה דעה תקצא

ב וזה בחינת אסור שעמנו צמר ופשתים יחדיו, כי הבגדים צריכין לשמרון מבחינות גאות וכו' פנ"ל. ועקר הגאות וההתפארות הוא בחינת פלילות הגנוני, שזה עקר ההתפארות, בחינת גאות, פמוכא בדכרי רבנו ז"ל כמה פעמים שעקר ההתפארות הוא בחינת פלילות הגנוני (וגאות והתפארות הם בחינה אחת), וצמר ופשתים זה בחינת כלל הגנוני פלם. כי כל הגנוני פלם נכלליו בבחינת שני גנוני, שהם חסד ודין, שבהם נכלליו כל הגנוני פדוע. וזה בחינת צמר ופשתים, כי צמר בחינת חסדים, כמו שכתוב (ישעיה א, מ): "אם יהיו חטאיכם וכו' בצמר יהיו", וקמו שכתוב (דניאל י): "ושער ראשה פערמ נקא", ופשתים הוא בחינת גבורות, כמו שכתוב (חזקאל ט): "והאיש גבריאל לבש בדים". שהוא פשתן, כמו שאמרו רבותינו ז"ל. נמצא שצמר ופשתים הם שני הפכים, בחינת חסדים וגבורות שהם כלל הגנוני, שזה בחינת גאות וההתפארות, ועל-כן אסור לנו להתלבש במלבושים פאלו שהם מתעורבות צמר ופשתים שהם פלילות הגנוני שהם בחינת לבושי גאון והתפארות פנ"ל, כי מלבושים פאלו, לבושי גאון והתפארות, בחינת פלילות הגנוני, אינם ראויים כי אם לו לבדו ותרדך פכבוכל, בחינת: 'ה' מלך גאות לבש', אבל אנו אסורים להתלבש במלבושי גאון, כי למטה יכולים להתאחו מזה חס ושלום בחינת גאות

נאחזין בבגדים כי שם אחיזת הגאות פנ"ל. כי הגדים שהם מכניסין הגאון בישראל פנ"ל, אחיזתו בבחינת בגדים, כי אחיזת הגדים בבחינת פנפי הקדשה, פמוכא, שהוא בחינת פנפי הבגדים. נמצא שהבגדים צריכין תקון ושמירה שלא יתאחו בהם הגאון דסטרא אחרא שמשמש בא תאות נאוף חס ושלום פנ"ל. וזה בחינת ציצית שהם תקון הבגדים, כי ציצית הם בחינת מגנים המבאר בפמאר הנ"ל, שמגנים עלינו מתאון הנ"ל, כי ציצית הם שמירה מנאוף פמוכא, כי הם בחינת מגנים בחינת פנפים המגנים ומצילין מתאון הנ"ל, בחינת 'ותחת פנפיו תחסה' (תהלים צא).

וזה בחינת מה שמבאר רבנו שם על פסוק "כי ל'אלהים מ'גני ארץ" שהוא ראשי תבות 'מלאך'. וזה בחינת ציצית שהם בחינת פנפים, בחינת מלאך פעל פנפים, כי הציצית הם בחינת מגני ארץ המבארין שם, כי הם פנפי הקדשה המגנים עלינו ומצילין אותנו מתאות נאוף, כי ציצית שמירה לנאוף פנ"ל. ועל-כן תולין הציצית בהבגדים, כי שם צריכין עקר התקון של המגנים פנ"ל. ועל-כן אחר לבישת הציצית מניחין תפלין שהם חותם הקדשה פנ"ל שנעשה ונתתקן על-ידי המגנים שהם בחינת ציצית פנ"ל, כי עקר התפלין נעשין על-ידי המגנים שמצילין מתאות נאוף, כמו שמבאר שם, ענין שם היטב:

אח

ממש, בחינת תאות נאוף חס ושלום, רק במקום מצות ציצית מתר מדינא להתלבש בכלאים של צמר ופשתים, כי ציצית הם בחינת תקון הדעת, תקון הברית, תקון הפחיתון כנ"ל, וכשהדעת נתתקן, אזי נעשה מצמר ופשתים בחינת אחרות ממש.

כי זה עקר תקון הדעת בשנתחברים ונתאחדים החסדים וגבורות באחרות ממש, כי עקר הדעת מחבור חסד וגבורה כדוע, ועלכן כשהדעת בשלמות אוי נעשה מצמר ופשתים אחרות ממש כנ"ל. ועל-כן במקום מצות ציצית מתר מדינא כלאים כנ"ל, כי במקום מצוה יכולים להתלבש בבחינת לבושי כביכול, בחינת לבושי גאווה כלליות הגנוני, כי אז אין יכלת לגאווה דסמרא אחרא להתאחו שם, כי הציצית מגנים עלינו כנ"ל, כי הציצית הם תקון הדעת שעל-ידיה נעשה אחרות בין החסד וגבורה כנ"ל, ואזי נעשה אחרות ושלום בין צמר ופשתים ואין אחיזה להסמרא אחרא והגאווה משם כלל.

וזוה בחינת בגדי כהנה שהיו נעשין מכלאים, כי הם בחינת בגדי ה' ותפרד כביכול, כי הוא ותפרד נקרא כהן כביכול, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, ובגדיו הם בחינת בגדי כהנה. ועל-כן גם הפהן של משה מתר להתדמות אליו ותפרד להתלבש במלבושי כלאים שהם בחינת כלליות הגנוני, כי כל העבודה ותקרבנות

הם תקון הדעת, תקון הברית, ואז מתר כלאים כנ"ל. אבל שלא במקום מצות ציצית ובגדי כהנה, אז אסור כלאים של צמר ופשתים, כי שלא במקום מצוה אי אפשר לנו לחברם וחדו שיהיה שלום ביניהם שיהיה בחינת אחרות ממש, כי הם שני הפכים כנ"ל. ועל-כן על-ידי שמתחברים צמר ופשתים שהם שני הפכים, מצוה חס ושלום יניקת הסמרא אחרא בחינת עין הדעת טוב ורע. כי עקר יניקתו מפגם הדעת מערפוב הדעת שהוא בחינת מחלקות, בחינת צמר ופשתים בשאין ביניהם הכרעה על-ידי תקון הדעת. ועל-כן על-ידי לבישת כלאים של צמר ופשתים חס ושלום ממש יניקת הסמרא אחרא חס ושלום, ואזי נתקלקלון הבגדים ונעשה בבחינת גאווה ממש, גאווה דסמרא אחרא, שמוה נעשה תאות נאוף פגם הדעת כנ"ל, כי עקר הגאווה נשתלשלה מבחינות גאות לבש, בחינות כלליות הגנוני כנ"ל, ולמטה בשאין תקון הדעת בחינות הכרעה כנ"ל, אזי נפגם חס ושלום ונעשה גאווה ממש וכו' כנ"ל:

דף קא:

ג כי פגם הגאווה הוא פגם הדעת פגם נאוף, שהיה בעצמו פגם כלאים של צמר ופשתים מחמת שאין ביניהם הכרעה כנ"ל, כי עקר הגאווה וההתפארות אין ראוי פי אם לו לבדו ותפרד, ואצלו ותפרד כביכול הגאווה והענוה הם אחרות ממש, כי "במקום

לקוטי הלכות

הלכות פלאי בגדים ב

יורה דעה תקצג

כנ"ל. אבל למטה פשאין הכרעה
פשוטים צמר ופשתים נעשה מחלקת,
ואזי נעשה גאווה ממש חס ושלום, כי
עקר הגאווה פשאין נכלל חס ושלום היש
באין ונדמה לו להאדם על עצמו שהוא
יש ממש חס ושלום, שזה עקר הגאווה
פשאין ככפול האדם כל ישותו שיהיה
נכלל באין שעל-ידיה לפי בחינתו נכלל
אחר הבריאה שהוא בחינת יש, בקדם
הבריאה שהוא בחינת אין. אבל בשיש לו
גאווה חס ושלום הוא מפריד חס ושלום
היש מאין ואזי אין שלום חס ושלום בין
חסד ודין כנ"ל. שזה בחינת צמר ופשתים
כנ"ל.

נמצא שצמר ופשתים, שהם בחינת
חסד ודין, פשאין ביניהם
הכרעה ושלום על-ידי פגם לבישת
כלאים שלא במקום מצות ציצית, והו
בעצמו בחינת פגם הגאווה, שעקר הפגם
הוא שפריד חס ושלום היש מהאין
כביכול. והו בעצמו פגם הדעת פגם
הברית והבן היטב, כי כל זה ברור למבין.
רק במקום מצות ציצית שהם תקון
הברית, תקון הדעת, אז מתר בלאים. כי
אז על-ידי תקון הדעת נעשה אחרות בין
צמר ופשתים ונתפטר הגאווה דסמרא
אחרת ונכללת הגאווה דקדשה בעגוה,
שזהו בחינת תקון הדעת, תקון הברית,
ונכללין כל הגנוין יחד בבחינות אחרות,
בחינות 'ה' אחד ושמו אחד:

ברוך ה' לעולם אמן ואמן:

גדלתו שם אתה מוצא ענותנותו. וזה
בחינת פלליית הגנוין, שכל הגנוין נכללין
יחד ונעשה משוני הגנוין בחינת אחרות,
כי הבריאה היא בחינת יש מאין. וזה
בחינת גאווה ועגוה, כי גאווה הוא בחינת
ישות שנחשב בעצמו ליש שזה עקר
הגאווה, אבל עגוה הוא בחינת אין ממש,
וה' ותברך בשעת הבריאה נתלבש
בגאות כביכול שזה בחינת בריאת
העולם כנ"ל.

וזה בחינת 'ה' מלך גאות לבשי, כי
הבריאה ככלל היא בחינת לבושו
ותברך והוהו בחינת גאות בחינת יש כנ"ל.
אבל אצלו ותברך אחר הבריאה וקדם
הבריאה כלא חד, בחינת 'ה' אחד ושמו
אחד" (ברית ד'). ועל-כן הגאווה והעגוה כלא
חד בחינת 'במקום גדלתו שם אתה מוצא
ענותנותו' כנ"ל. והו בעצמו בחינת
פלליית הגנוין, ששוני הגנוין כביכול
נכללין באחרות פשוט, כי הגנוין ככללם
הם בחינת חסד ודין שהם נמשכין
מבחינת קדם הבריאה ואחר הבריאה, כי
קדם הבריאה כלו טוב וחסד, ואחר
הבריאה משם אחיות הדין, וכשנכלל יחד
אחר הבריאה בקדם הבריאה שזה בחינת
פלליית גאווה דקדשה בעגוה, זה בחינת
פלליית הדין בתקון ואזי כל הגנוין הם
אחרות פשוט כביכול. וזה בחינת לבושי
גאווה והתפארות של ה' ותברך כביכול
שהם כלולים מכל הגנוין כביכול שכל
הגנוין נכללים ביחד בבחינת אחרות ממש

הקלפה ג

"לא תלבש שעמנו צמר
ופשתים יחדו גדלים תעשה לה"
וכו' (דברים כב):

א על-פי המאמר "בא אל פרעה" מענין
חלל הפנוי בספר לקוטי
הראשון (בסימן ס"ד) ענין שם כל המאמר:

והקלל, כי יש אפיקורסית וחקירות
הנמשכין מחלל הפנוי אשר
על זה נאמר (משל כ): "כל באיה לא
ישכון ולא ישנו ארחות חיים". ואסור
לקנם לחקירות וקשיות אלו, כי אי אפשר
לקצא עליהם תרוץ עקשו בעולם הזה
בשום אופן, כי הם נמשכין מבחינת חלל
הפנוי אשר משם צמצם ופנה אלהותו
בכובל כדי שיהיה מקום להבריאה, כי
בלא זה הצמצום של החלל הפנוי, היה
הכל אין סוף ולא היה מקום להבריאה.
ועל-כן אלו הקשיות וחקירות הנמשכין
משם מבחינת חלל הפנוי, בודאי אי
אפשר לקצא שם אלהותו והבדל, דהינו
לקצא עליהם תרוץ ושכל לישבם, כי אם
כן יחזר הכל אין סוף ולא יהיה מקום
לבריאה כלל, על-כן אי אפשר לישב עם
השכל אלו הקשיות בשום אופן, אף-על-
פי שבאמת אינם חכמות כלל רק שאין
בנו כח לישבם עקשו, כי הם נמשכין
מחלל הפנוי אשר משם צמצם ופנה

חכמתו ואלהותו יתברך, כי כל הבריאה
היתה בחכמה, אבל בהחלל הפנוי שם
פנה בכובל חכמתו, כדי שיהיה מקום
להבריאה כנ"ל. על-כן אי אפשר לקצא
שם באלו הקשיות הנמשכין משם מחלל
הפנוי, אי אפשר לקצא בהם חכמה ושכל
לתרוץ הקשיות, כי אם בן יהיה הכל אין
סוף וכו', ענין שם. על-כן אסור לקנם כלל
באלו הקשיות הנמשכין מחלל הפנוי רק
למקד על אמונה לבד, כי על-ידי אמונה
עוברין והולכין על כל החכמות וכו'. כי
אלו המבוכות והקשיות, דהינו החקירות
של האפיקורסים הנמשכין מבחינת חלל
הפנוי, אי אפשר לתרצם עקשו עד
לעתיד לבא שאז יתגלה זה הסוד של
החלל הפנוי שאי אפשר להבינו עקשו
בשום אופן, כי באמת בודאי גם בהחלל
הפנוי יש אלהותו וחקמתו יתברך
בהעלם, כי אין שום דבר בלעדי חיותו,
ואם בן בשיש שם גם בן אלהותו יתברך
אם בן אינו פנוי. ועל-כן צריכים לומר בו
שני הפכים, יש ואין, שבאמת לאמתו יש
בו אלהותו בהעלם גדול, ואף-על-פירבן
הוא פנוי. וזה אי אפשר להשיג כי אם
לעתיד שאז יתגלה זה הסוד של החלל
הפנוי שהוא 'בההוא קמצא דלברשה מנה
ובה', כי הצמצום של החלל הפנוי זה
בחינת לבושי, ואז לעתיד לבא יתגלה
סוד זה הלבוש של החלל הפנוי שהוא
'בההוא קמצא דלברשה מנה ובה' וכו',
ענין שם כל זה היטב היטב:

לקוטי הלכות

הלכות פלאי בגדים ג

יורה דעה תקצה

ב וזה בחינת אסור שעמנו, כי כל
הלבושין נמשכין מבחינת חלל
הפנוי שהוא בחינת לבושין פנ"ל, ועל-כן
אסור שיהיה תערובת שעמנו בהלבושין,
דהינו שאסור לערב בהלבושין צמר
ופשתים יחדו, כי פשתים הוא בחינת
תכלית הצמצום שהוא בחינת חלל
הפנוי, בחינת גבורות, כמו שכתוב (הקמ"א
ט): "והאיש גבריא"ל לבוש בדים". וצמר
הוא בחינת החכמה והדעת הנמשך
בתוך החלל הפנוי שהוא בחינת חסד
ודחמים, כי צמר הוא בחינת תקון דיקנא,
בחינת (תהלים קי"ח): "מן המצר קראתי יה"
שהוא אותיות 'צמר', כמובא בפתכים.
וזה בחינת (דניאל י): "לבושי פתלג חור
ישער ראשה פעמר גקא". שהוא בחינת
חסדים ודעת, בחינת זקן - זה קנה
חכמה. כי עקר המשכת הדעת שהוא
כליזות הבריאה שנברא בחכמה הוא
בבחינת תקוני דיקנא שעל-ידי-זה עקר
התקון וקיום העולם בידוע.

ועל-כן אסור לערב בהלבושים צמר
ופשתים יחדו כדי שלא יעורר
התקירות של חלל הפנוי שהוא בחינת
לבושין פנ"ל, דהינו שירצה חס ושלום
לכנס באלו התקירות, וירצה לתרצם
ולישבם למצא שם אלהותו. שזה אי
אפשר להשיג בזה העולם שזהו בחינת
צמר ופשתים יחדו, בחינת יש ואין,
בחינת צמצום של החלל הפנוי שהוא
בחינת פשתים. ואף-על-פי-כן יש שם

אלהותו וחכמה שהוא בחינת צמר פנ"ל,
ואף-על-פי שבאמת הוא פן, אבל אי
אפשר להשיג זאת עכשו ואסור לכנס
בחקירה זו. והוה בחינה שאסור לערב
בהלבושין צמר ופשתים יחדו, כי שם
בבחינת לבושין בבחינת חלל הפנוי אסור
לחבר שם צמר ופשתים יחדו, דהינו
שאסור לחקר שם, אך באמת יש שם
אלהות ואף-על-פי-כן הוא פנוי פנ"ל.
וכשלושב שעמנו חס ושלום צמר
ופשתים יחדו, אזי יוכל להמשיך על
עצמו קלפה זו הנמשכת מהחלל הפנוי,
דהינו התקירות של החלל הפנוי שאי
אפשר ליטבן אשר עליהם נאמר: 'כל
באיה לא ישובו' וכו', כי הלבושין הם
בבחינת חלל הפנוי פנ"ל:

ג ועל-כן במקום מצוה מתר פלאים
בבגדים, כגון פלאים בציצית
ובגדי כהנה, כי לבושי מצוה הם בבחינת
עלמא דאמי. כי כל המצות הם בבחינת
עלמא דאמי, לזכות בהם לחיי עולם
הבא, כמו שכתוב (דברים טז): "למען ייטב
לך" וכו' - לעולם שפלו טוב וכלו אדך.
ואז בעלמא דאמי אז יתגלה זה הסוד של
החלל הפנוי, איד מתחברים צמר
ופשתים יחדו דהינו יש ואין וכו' פנ"ל.
ועל-כן בלבושי מצוה שהם בחינת עולם
הבא מתר פלאים, כי אז יתגלה זה הסוד
של חלל הפנוי איד נכללים בו שני
הפכים פנ"ל שהם בחינת צמר ופשתים,
אבל עכשו אי אפשר להשיג זאת ואסור

ט"ז
ד"ה

את כנ"ל, ועל זה נאמר: "במפלא ממך
אל תדרש" וכו', בחינת (משל מה): "כבוד
אלהים הסתר דבר", כי חיות אלהותו
יתברך הוא שם בהעלם ובהסתר גדול.

ועל-כן צריכין רק לסמוך על אמונה לבד
כנ"ל. ועל-כן "ואל קון ואל מנחתו לא
שעה" (בראשית ד), כי בכניול פנה משם
אלהותו מבחינת חלל הפנוי שהוא בחינת
קרנן קון כנ"ל. ועל-כן גודאי ואל קון
ואל מנחתו לא שעה, לא שעה ודאי
לשם כי פנה אלהותו משם בכניול כנ"ל.

אבל הכל הביא "מבכרות צאנו
ומחלבהן", שהם בחינת התגלות
אלהות שבתוך הבריאה ששם עקר
התקבנות והתגלות אלהותו, בבחינת צמר
בבשים וכו"ל. ועל-כן "וישע ה' אל הכל
ואל מנחתו", כי שם עקר התגלות
אלהותו כנ"ל.

וזה בחינת: "ויהי בהיותם בשדה וקם
קון אל הכל אחיו ויברכהו", דהיינו
שכפר בעקר ותרג את הכל והמיתו, כי
המיתה היא בחינת הסתלקות, דהיינו
שסלק השכינה בכניול, דהיינו שסלק
האלהות הנמשך בתוך החלל הפנוי,
שעל-ידיה היה כל הבריאה שגברא
בתקמה שהוא בחינת קרנן הכל בחינת
צמר בבשים כנ"ל, וקון מחמת שזכנס
בהחקירה של החלל הפנוי שהוא בחינת
פשתן, על-כן נתעה שם עד שהרג את
הכל וסלקו מן העולם, כי רצה לסלק
האלהות שנתגלה בתוך החלל הפנוי כי

לכנס בזה כלל, ועל-כן בלבושי חל שהם
בחינת עולם הוה אסור לחבר צמר
ופשתים יחדו, כי עכשו אי אפשר להשיג
זאת כלל ואסור לכנס בזה כנ"ל:

ד ועל-כן עכשו אחר החרבן אין לנו
שום הטר ללבש בלאים, כי
אין לנו בגדי כהנה ולא תכלת בציצית,
כי בזמן שבית-המקדש היה קים היו
יכולים בשעת המצוה להשיג בחינת
עלמא דאתי שאז יתגלה זאת כנ"ל,
אבל עכשו אי אפשר לנו להשיג זאת
בשום פעם ואסור לכנס בזה כלל, כי
עקר שלמות הדעת הוא בזמן שבית-
המקדש קים שהוא בחינת דעת פמוכא
במקום אחר:

ה וקון פגם בזה, והביא מפסקת שהוא
פשתן, כמו שכתוב (בראשית ד):
"ויבא קון מפרי האדמה מנחה לה",
ודרשו רבותינו ז"ל שהביא מפסקת שהוא
זרע פשתן, כי רצה לכנס בתקירה זו של
חלל הפנוי שהוא בחינת פשתן כנ"ל, איד
לקמצא שם גם כן ה' ויתברך. ועל-כן הביא
קרנן מפשתן דיקא, כי הקרנן הוא בחינת
התגלות אלהות שמקריבין ומעלין הדבר
לשרשו שעל-ידיה נתגלה ועולה
הניצוצות והאלהות שיש באותו הדבר.
וקון רצה לגלות האלהות שיש בפשתן
שהוא בחינת חלל הפנוי, ועל-כן הביא
קרנן משם ועל-כן פגם בזה מאד, כי
אסור לכנס לשם כלל ולגלות האלהות
שיש שם, כי אי אפשר להשיג ולגלות

לקוטי הלקות

הלקות פלאי בגדים ד

יורה דעה תקצו

ומטה עיניו קצת מן העולם, תכף יוכל להאיר לו אור הנפלא של התורה והצדיקים ויראה שכל העולם כאפס ואין כנגד אור הנפלא הזה, כי אין פת בהעולם הקטן הזה לחצץ בפני האור הגדול והנורא הזה כי אם מחמת שעומד בסמוך לפני העינים כנ"ל:

ב וזה בחינת אסור שעמנו, שאסור ללבש צמר ופשתים יחדו. וכל אחד בפני עצמו שרי ללבש, רק צמר ופשתים בחד אסור, כי הלבושין הם דברים גבוהים ויקרים מאד, כמובן בספרים, בפרט בדברי אדמו"ר ז"ל כי כל האורות הגבוהים העליונים אי אפשר לקבל כי אם דרך פמה לבושין שהם עקר תקון העולמות פדוע, ויש פמה וכמה בחינות בלבושין. כי יש לבושין, ולבושין על לבושין וכו' וכו', כי גם האורות העליונים הם בחינת לבושין כנגד האור הגבה מהם, וכן לעלא ולעלא עד אין סוף, כי עקר עצם האור הוא אור האין סוף דלית מהשבה תפיסא בה פלל, כי אם על-ידי שברחמו מצמצם את עצמו והלביש את עצמו בכמה תקונים ולבושין, ולבושין על לבושין כדי שנוכל פלגו לידע מפינו ותפרד.

ועל-כן אפלו הנשמות הקדושות שהם עצם האור בערכנו, הם גם כן בחינת לבושין לגבי האורות הגבוהים מהם, כמו שאיתא "לבושין תקינת להון דמניהו פרחין נשמתין לבני נשא" וכו'.

כא לכפירות גדולות על-ידי החקירות של החלל הפנוי, כי על-ידי-זה נאמר: "כל באיה לא ישובו וכו'". וזה בחינת: "לא ידעתי השמר אחי אנכי". כי ה' יתברך שאלו: "אי הכל אחיד", והינו היכן היא המושכת האלהות שהוא בחינת הכל כנ"ל, והשיב: "לא ידעתי וכו'", כי נתעה על-ידי החקירות והכפירות של החלל הפנוי כנ"ל, כי אסור לבגס לשם רק לסמוך על אמונה לבד כנ"ל. וכן איתא במדרש שקון בחמאו רצה להתחזיר כל העולם בלו לתהו ובהו, הינו כנ"ל:

הלקה ד

"לא תלבש שעמנו צמר ופשתים יחדו גדלים תעשה לך" וכו' הרמב"ם

כב. י"ח:

א על-פי מה שכתב אדמו"ר ז"ל על פסוק "וארח צדיקים כאור ננה וכו'" (בסיון קלג), ענין לשם:

ותפלל, כי אור הצדיק והתורה גדול מאד אלפי אלפים ורפי רבבות פעמים כנגד העולם, ומהראוי היה שלא תוכל העולם להעלים ולהסתיר אור הגדול הזה מאחר שהעולם קטן מאד מאד כנגד האור הגדול הזה, אך מחמת שהעולם עומד בסמוך לפני העינים, על-ידי-זה העולם חוצץ וכותם בפני העינים מלראות אור הגדול של התורה והצדיקים. אבל מי שהוא חכם מעט

ג. 111

יורה דעה

ומודיעים לכל שיש לבלם תקנה להתקרב אליו ותברך פי עדון רחמיו וטובו עליהם, כי חסדי ה' לא תמנו ולא כלו רחמיו לעולם. וזה בחינת תלסר תקוני דיקנא, שהם בחינת שלש עשרה מדות של רחמים פדוע.

וזה בחינת צמר שהם בחינת תקוני דיקנא כנ"ל, הינו שהצדיקים ממשיכין אור הגבה מאד שהוא בחינת שלש עשרה מדות של רחמים שבהם כלל כל דרכי רחמיו וטובו לעולם על הכל, ומעצם השגתם הם יודעין להלביש זה האור הנפלא והנורא מאד בבחינת לבושין כפי להכניס הדעת גם בהרחוקים

דף ק"ג

מאד כפי לקרב פלם לה' ותברך כנ"ל. ואלו הלבושין הם בחינת לבושי צמר שנומשכין ממש כנ"ל. וזה בחינת לשון של זהרית שהיה מלבין העונות ביום הכפורים, כמו שכתוב (שעה א): "אם יהיו חטאיכם וכו' ואם יאדימו בתולע בצמר יהיו". כמו שאמרו רבותינו ז"ל (יב"ט סו), כי צמר נמשך מאור העליון הנ"ל שמומשיכין הצדיקים ששם כל רחמים, וכל העונות נתהפכין שם לזכיות כנ"ל.

וזה בחינת "כבשים ללבושך", שהוא בחינת סודות התורה, אורות עליונים, שמומשיכין אותם על ידי הלבושין, בבחינת צמר כבשים. וכמו שדרשו רבותינו ז"ל: "דברים שהם כבשונו של עולם יהיה תחת לבושך" בבחינת "ולמכסה עתיק וכו'" (שעה ב),

וכל הלבושין שהם תקון העולמות פלם נתתקנו ונמשכין רק על ידי הצדיקים האמתיים שהם עקר קיום ויסוד כל העולמות, שזה כל עסקם ועבודתם לתקן לבושין דמלפא, להמשיך תקונים להלביש האור העליון בכמה צמצומים ולבושין באפן שנוכה פלנו לקבל האורות העליונים, כפי שדע ונאמין בו ותברך, כי זה כל עבודתם להכניס בעולם ידיעת אמתת אלהותו ותברך "למען דעת כל עמי הארץ כי ה' הוא האלהים אין עוד" (מלבי"ם ח) שזה אי אפשר כי אם על ידי שמומשיכין האור העליון ומלבישין אותו בכמה לבושין כנ"ל:

ג וזה בחינת בגדי צמר ופשתים שהם עקר כלל הלבושין, כי כל מקום שנאמר בהתורה בגד סתם אינו אלא צמר ופשתים, כדתנא דבי רבי ישמעאל, כי לבושי צמר זה בחינת אור הצדיק שמומשיך אותו דרך לבושין כפי לגלות רחמנותו וטובו ותברך בעולם, שזהו בחינת צמר ששרשו נמשך מבחינת תקוני דיקנא פדוע, בחינת (תהלים קיח) "מן המצר קראתי", אהיות 'צמר', כמבאר בפתיבים, הינו כי הצדיקים כל עסקם לקרב כל העולם אפלו הרחוקים מאד לקרב פלם לה' ותברך, כי זה עקר גדלותו ויכבודו ותברך, וכל פתם לקרב רחוקים מאד הוא על ידי שהם זוכים להכיר גדל טובו ורחמיו ותברך על הכל והם מומשיכין דרכי רחמיו וטובו ותברך לכל,

לקוטי הלכות

הלכות פלאי בגדים ד

יורה דעה תקצט

כמו שדרשו רבותינו ז"ל (פסחים קטז) ומי שזוכה להתקרב לצדיקים פאלו שיש להם זה הפח הנ"ל, בודאי זוכה לכל טוב לנצח, אשרי לו. ואפלו אם קלקל מאד מאד, אף-על-פי-כן הכל יתתקן בודאי על-ידי צדיקים האלו שיש להם פח לתקן כל מיני קלקולים וחטאים ועונות ופושעים שעוולם, כי הצדיקים יכולים לכפר עונות, כמו שכתוב (משלי יט): "ואיש חכם וכפרנה", פמוכא בדרכי אדמו"ר ז"ל פמה פעמים, כי הם ממושיכים אורות עליונים כאלה דרך לבושין נפלאים כאלה שעל-ידיהם נתתקן הכל וכנ"ל. אבל גם אור הצדיק הזה אי אפשר לקבל בעצמו, כי אף-על-פי שהוא מכסה ומלביש אורו הגדול בכמה לבושין נפלאים פנ"ל, אף-על-פי-כן עדן אין העולם פדאי לקבל אורו. ומתמת זה נמצאים מונעים ומעכבים ומסכים המבדילים מלקבל אור הצדיק הזה, והם פל עסקי העולם הזה והמתחלקת שהם מונעים מלהתקרב להצדיק, כי אם מי שמתגבר לשבר פל המניעות המעכבים. וזה טובה גדולה. כי אם לא היו אלו המסכים והמניעות לא היה העולם יכול לסבל אורו פלל פנ"ל. אבל עתה שהעולם הזה חוצץ ומפסיק מלהתקרב להצדיק האמת, אי מי שזוכה לשבר המניעות ולהתקרב אליו נעשה על-ידיהם לבושין וכלים, ועל-ידיהם דיקא יכול לקבל אורו הגדול, פמוכא במקום אחר, שעל-ידי שבידת המניעות

נעשים פלים ולבושים לקבל האור. וכל מי שמשבר מניעות רבות ביותר יש לו פלים ולבושין רבים יותר לקבל האור. ומי שאינו מתגבר לשבר המניעות של העולם הזה אי העולם הזה עומד בפני עיניו וחוצץ מלראות אור הצדיק. וגם זה טובה, כי על-ידיהם אין הכל רואין אור הצדיק, כי בודאי מי שאינו פדאי, דהינו שלא שבר מניעות העולם הזה, בודאי אין צריך לראות אור הצדיק, כי הנה מסמא עיניו, כי רבוי האור אין יכולין לקבל, וכמו שמבאר רבנו ז"ל על פסוק (תהלים קטז): "המכסה שמים בעבים" וכו' שהוא טובה להצדיק מה שחולקין עליו וכו'. וכן על פסוק: "צופה רשע לצדיק" וכו' (פסוק רח), כי מעט המתחלקת היא טובה שלא יתפרסם יותר מהצורך וכו', עין שם.

"כי ישרים דרכי ה' וצדיקים ילכו בהם ופשעים וכו'" (חושע ד). כי אלו המתקרבין להצדיק טובה לפנייהם מה שהיה מניעות מזה העולם, כי דיקא על-ידיהם היו יכולים לקבל אור הצדיק. ואלו שאין מתגברין לשבר המניעות ואין יכולין לקבל אורו, כי העולם חוצץ בפניהם, גם זה לטובה פדי שלא יתפרסם הצדיק יותר מדאי. נמצא פי דרכי ה' ישרים, כי הכל לטובה, רק שהפושעים נכשלים בעצמן, כי לעצמן מגיע מכשול שאינם זוכין להתקרב להצדיק, אבל להעולם הוא טוב פנ"ל. ובאמת גם

בחינת דינים וגבורות, כמו שפתיב (יחזקאל ט): "והאיש גבראאל לבוש בדים". ומבחינת דינים וגבורות משם נמשכין כל המונעים והמעכבים שבאים מחמת השמייות הארץ וכל אשר עליה. כי כל השמייות נמשכין מבחינת דינים שהם בחינת צמצומים שמשם כל השמייות שמהם כל המעכבים והמונעים.

אבל באמת גם זה צריכין מאד, כי הכל לטובה בנ"ל. ועל-כן אסור לחבר צמר ופשתים יחד בהמלבושים, כי כל זמן שהפשתים שהוא בחינת השמייות המעכב וכו' הוא רחוק מהצמר שהוא בחינת אור הצדיק, אינו יכול להסתיר ולהעלים אור הצדיק בל-בד, אבל בשמקורבים ומחברים הפשתים להצמר אז עומד השמייות בפני העינים ומעכב ביותר מלראות אור הצדיק עד שנתעלם ממנו לגמרי חס ושלום, וכמבאר לעיל שעקר העלמת אור הצדיק הוא מחמת שגשמייות העולם הזה עומד בפני העינים בסמוך וחוצץ מלראות אור הצדיק וכו' בנ"ל.

ועל-כן צריכין לתרחיק הפשתים מהצמר בהמלבושים, כדי שלא יתפשטו המונעים שהם בחינת פשתים בפני אור הצדיק שהוא אור העינים שמשם בחינת צמר בנ"ל, כי עקר אור העינים נמשך מאור הצדיק שהוא עקר האור המאיר בכל העולמות וממנו מקבלין העינים וכל בעלי האור להאיר.

בהרחוקים יש חלוקים רבים, כי יש שאינו יכול לקבל אור הצדיק מחמת שאינו מתגבר לשבר המניעות, אבל אר-על-פיר כן אינו חולק עליו. אבל יש שמחמת השמייות העולם שעומד בפניהם הם חולקים על הצדיק, וגם זה בחינת צדיקים ילכו ופושעים יפשו, כי אלו החולקים הם בחינת פושעים יפשו, כי רק הם נכשלים על-ידי חציצת העולם הזה שהתגבר בנגדם בל-בד עד שנכשלו לגמרי וחלקו עליו, אבל אלו שאינם חולקים על כל פנים נחשבים צדיקים נגדם והם בחינת צדיקים ילכו, כי אצלם טובה מה שיעלם מהם אור הצדיק, כי מאחר שאינם זוכים לשבר המניעות ואין להם בליים לקבל האור, אין צריכין לדע ממנו, כי יכול להיות שאם יראו אור הצדיק יסמא את עיניהם מרובי האור, והיו נעשים מתנגדים וחולקים לגמרי:

ד וזה בחינת בגדי צמר ובגדי פשתים. כי בגדי צמר זה בחינת אור הצדיק, והינו מה שהצדיק ממשך אור גדול בעולם ממקום שממשך דרך לבושין נפלאים שזהו בחינת בגדי צמר בנ"ל, שהם נמשכין מבחינת תקוני דיקנא שזהו בחינת אור הצדיק בנ"ל. ובגדי פשתים זה בחינת הארץ המפסקת מלראות אור הצדיק שהם בחינת כלל כל המניעות והמפסיקים והמפסיקים והמעכבים מלהתקרב ומלראות אור הצדיק, שזהו בחינת פשתים שהוא

לקוטי הלכות

הלכות פלאי בגדים ד

יורה דעה תרא

וכמוכן במקום אחר בהתורה "בראשית
— לעיני כל ישראל" (לקוטי תנאא סימן טו)
שעקר אור העינים הוא מהצדיק וכו',
ענין שם.

ועל-כן נקראים הצדיקים 'עני העדה',
כי הם עקר אור העינים כנ"ל.
ועקר האור הוא הדעת, כמו שכתוב
(קהלת ט): "כי יש יתרון להכמה מן
הסכלות ביתרון האור מן החשך". וכמו
שכתוב (בראשית א): "ותפקנה עיני
שניהם", ופרש רש"י: 'על שם החכמה
נאמר'. ועקר אור העינים והדעת לא נתן
באדם כי אם שיראה ויסתכל בעיניו
ובדעתו לה' ותברך ולהצדיקים ובהתורה
ומצות שמקם נמשך עקר אור העינים
והדעת שלו, כדי שיוכל לראות אורם
הנפלא, כמו שכתוב (משלי ד): "עיניך לנכח
יביטו וכו'". אבל ה' ותברך נתן בחירה
לאדם, ועקר הבחירה תלוי בעינים, כמו
שכתוב (במדבר טו): "ולא תתורו אחרי
לבבכם ואחרי עיניכם" וכו', ודרשו
רבתינו ז"ל: 'העין רואה והלב חומד'. כי
גם תמיד הלב הוא בחינת עינים, דהינו
עיני הדעת והמחשבה שבלב שרואה
הדבר בלבד וחומד אותו חס ושלום.
ובשביל הבחירה העמיד ה' ותברך לפני
העינים גשמיית העולם שהם כל עסקי
העולם הזה, ואז יש בחירה להאדם, אם
רוצה מטה עיניו מגשמיית העולם הזה
ואז רואה בעיניו אור הגדול והנפלא
והנענעב של הצדיקים והתורה שמקם כל

האור כנ"ל. אבל אם אינו רוצה להפנות
עיניו ודעתו ומחשבתו מגשמיית העולם
הזה, אזי גשמיית העולם הזה עומד בפני
עיניו וחוצץ בפניו מלראות אור הגדול
של הצדיק והתורה כנ"ל.

וזה בחינת אסור שעמנו, שלא לחבר
בהמלבושים צמר ופשתים יחד
שלא תפשט גשמיית העולם שהם כלל
כל המונעים, שהם בחינת פשתן כנ"ל,
שלא תפשטו בפני אור העינים חס
ושלום, שנמשכין מאור הצדיק שממשך
בעולם שהוא בחינת צמר כנ"ל:

ה **ועל-כן** בציצית ובגדי פהנה מתר
פלאים, כי מגדל קדשת
אלו הבגדים של ציצית ובגדי פהנה, אין
בם להפשתים להסתיר ולהעלים אור
הצדיק, אדרבא, הפשתים נודבד בזבד
גדול עד שנגששים ממנו דיקא בלים
נפלאים לקבל על דם אור הגדול של
הצדיק, וכמבאר לעיל, שמי שזוכה אזי
המניעות הם טובה גדולה לפניו, כי
דיקא על-ידיה יש לו בלים לקבל האור
הנפלא שלא היה אפשר לקבלו בלא זה
כנ"ל, כי ציצית הם בחינת אור הצדיק
שהוא עקר אור העינים, בחינת (במדבר טו):
"וראייתם אתו וזכרתם וכו'". כי ציצית
לשון ראיה והסתכלות, בחינת: "מצוין
מן החרפים".

וזה שאומרים קדם עטיפת ציצית (תהלים
ט): "ה' אלהי גדלת מאד וכו' עטפה
אור בשלמה". כי עקר אור העליון שהוא

אתה ממשיך האור בהדרגה ובמדה כפי ערך הלבושין כדי שלא יהיה האור גדול ומרבה מבח הלבושין והכלים שגורם שבירה חס ושלום פדיוע. וזהו: 'עטה אור בשלמה', 'בשלמה' דיקא, הינו כפי השלמה שהוא הלבוש, כן הוא ממשיך האור. וזהו: 'נוטה שמים פריעה'.

'שמים' הוא בחינת אור הצדיק שנקרא 'שמים' על שם שאיכה ליראה ואהבה בשלמות שנקראים שמים - אש ומים,

כמוכא במקום אחר, וזהו: 'נוטה שמים פריעה', הינו גם כן כנ"ל. שהוא נוטה וממשיך אור הצדיק בעולם פריעה, הינו כמו הנריעה שהוא בחינת מחצות המפסיקות שעל ידם עקר הכלים לקבל אור הצדיק, וכפי הנריעות ומחצות שהם בחינת לבושין, כן הוא נוטה ומותח אור הצדיק שנקרא שמים כנ"ל.

ובזה תלוי עקר הבחירה של האדם, כי "צדיק ה' בכל דרכיו" (תהלים סח), ו"כל ארחות ה' חסד ואמת", וברא הכל בהכמה באפן שיהיה להאדם בחירה, שמי שרוצה יכול על-ידי אלו המחצות והמפסיקים לקבל על ידם דיקא אור הצדיק בבחינת לבושין וכנ"ל. אבל אם אינו רוצה אין המחצות חוצצים בפני עיניו, ואינו רואה כלל אור הצדיק וכנ"ל, וגם זה לטובה וכנ"ל:

(הלכה ה נכללת בהלכות ערלה
הלכה ב אות ח):

אור ה' יתברך והצדיקים והתורה, נמשך על-ידי לבושין דיקא, בחינת 'עטה אור בשלמה', שזהו בחינת מצות ציצית שהיא מצוה ראשונה שמקומין באור היום, כי ציצית תלויה בבגדים והם חסון כל הבגדים, הינו שהם מתקנין ומזככין את הבגדים והלבושין שלא יעלימו את האור, אדרבא על-ידי הלבושין דיקא יקבלו את האור בהדרגה ובמדה כראוי וכנ"ל.

וכן איתא במדרש שעקר האור של שבעת ימי בראשית נמשך מבחינת לבושיו ויתברך, כמוכא במדרש רבה ששאל רבי שמעון בן יהוצדק את רבי שמואל בר נחמני: מהיכן נבראת האורה? אמר לו: מלמד שנתעטרף בה הקדוש ברוך הוא בשלמה והבריק זיו הדרו מסוף העולם ועד סופו. אמר לו בלחשה. אמר לו: מקרא מלא הוא, 'עטה אור בשלמה' וכו', הינו כנ"ל, שעקר האור נמשך על-ידי בחינת לבושין כנ"ל.

וזה שאנו אומרים קדם עטיפת ציצית: "ה' אלהי גדלת מאד", הינו כי אתה ה' גדלת מאד ומעצם גדלתך לא היה לנו פח לקבל אורך הגדול והנורא מאד, אך ברחמיך הרבים צמצמת והלבשת האור כדי שנוכל לקבלו. וזהו: "הוד והדר לבשת", שהלבשת בלבושין וכסויים את הוד והדרת אור העליון כדי שנוכל לקבלו כנ"ל, וברחמיך הנפלאים

הלכות פדיון בכור

הלכה א

כי איתא בכתבים מעלת הבכור, בסוד (פנינין כב:) "אין אשה פורתת ברית וכו'; אין האשה מתעברת" וכו', כי בפעם ראשונה עושה בה בחינת כלי שבתוכה היא מקבלת אחר-כך הפנו נוקבין שמהם נצטרין הולדות. וכל הננים שמולדת, פלם מבחינת זאת הכלי, והבכור שהוא הראשון מקבל העקר מבחינת זאת הכלי והוא כלול מכלם, על-כן תיבים בכבודו, עין שם:

שלמות נפשה, אך הוא רק הארה בעלמא, ואחר-כך אינה נשלמת ונקנית לו לגמרי כי אם על-ידי התפה, ועקר התפה הוא היחוד, כדאיתא בפוסקים. ואזי בפעם האחד נותן לה כל אשר לו ומאיר בה החמש גבורות שהם בחינת עשירות, בבחינת "מצפון זהב יאתה" (איוב 18), כמו שמבאר שם במאמר הנ"ל. כי אז עקר שלמותה שהוא על-ידי עשירות. ועל-כן אז נתייב בכתבה, כי ארוסה אין לה כתבה ועקר חיוב הכתבה, בשביל הוויג האחד כדאיתא בפוסקים, עין שם. כי אז משלים נפשה על-ידי בחינת עשירות כנ"ל. וזהו בחינת הכתבה שהוא כמזון כנ"ל.

והנראה לעניות דעתי שזה בחינת מה שאיתא במאמר "גולה" (בסימן סי' טו.) והכלל, שכל הנפשות שרשם בעשירות, והאשה שבלה בחינת נפש כל שלמותה הוא על-ידי עשירות, וזה בחינת כסף קדושין שעל ידו משלים אותה. ועל-כן על-ידיה נקנית לו, ואחר-כך נותן לה כתבה שהיא שלמות נפשה, ותמיד משתדל הבעל להשלים אותה על-ידי עשירות ופרנסה שנותן לה, עין שם. וזה העשירות הוא שרש נפש הננים וכלם תלוים בהמזון שמשלים אותה על ידו, עין שם היטב:

ועל-כן הכתבה מאתים זו, בבחינת "מי שיש לו מאתים וזו לא יפל מן הצדקה". נמצא שעל-ידי הכתבה של מאתים זו הוא מעלה אותה מבחינת עניות ודלות שהיתה מקדם פדיוע, ומשלים אותה בבחינת עשירות, כי מי שיש לו מאתים זו אינו עני כנ"ל. ועל-כן עקר הכתבה דאורייתא היא רק לכתולה כנ"ל. ועל-כן גם האונם והמפתח חבי חמשים שקלים קנם. ומשם למדו הכתבה, כי המזון של הכתבה הוא בחינת עשירות הכלי הנ"ל:

וזה בחינת חמשים שקלים של הכתבה, כי בתחלה קדם שנשלמת על-ידי בעלה והיא בעניות ודלות אזי היא בבחינת צדק פדיוע. ואיתא בדברי רבנו

תרנ

שאותיות 'צדק' הם מורים על זה, כי הצ' הוא יוד נוּן, והיוד בהחזרת פנים מן הנון שהיא בחינת מלכות, בחינת "לפני שמש וגון שמו" (תהלים עב) והד' הינו שהיא גדלות ועניות, והק' - וכו'. ואחר כך בשמשלים אותה כפ"ל ומאיר בה החסד וגבורה שהם בחינת ה', אזי געשית מר' ה' וגעשית מצדק צדקה.

וזה בחינת הנון שקלים שמקבלת עתה, כי עתה נשלמת והיא בחינת נוּן כפ"ל. ובתחלה לא היה לה שלמות, כי היה היוד בהחזרת פנים מן הנון, ועתה נחזרין פנים בפנים והיא מקבלת ה' חסדים וגבורות שכל אחד כולל מידת ה"ל. וזה בחינת נוּן, ועתה היא נשלמת בכל בחינותיה, כי נשלמת בבחינת נוּן שהיא בחינת מלכות כפ"ל. וזהו בחינת חמשים שקלים שהם מאתים וזו שהם הפך מן עניות כפ"ל, ואזי בשיש לה שלמות הנ"ל אזי היא ראויה להוליד, כי כבר קבלה שרש הנפשות של הננים שהיא העשירות כפ"ל, ואזי יכולה לקבל נפשות הננים ולהוליד אותם, ואחר כך כל הננים הנוצרים בלם מקבלים מבחינת זאת הכלי, הינו בחינת העשירות שהוא שרש נפשם כפ"ל, והבכור נוטל חלק בראש כנגד בלם. נמצא, שמעלת הבכור הוא שיש לו חלק גדול בהעשירות יותר מאחיו כפ"ל. וענן שם במאמר הנ"ל, בחינת ירשה, ענן שם:

והכלל שחשיבות הבכור הוא על ידי בחינת עשירות שיש לו ביותר, על-כן פדיונו בקסף, כי אחר כך על ידי חטא העגל שנפגמו הבכורות, והפגם היה בבחינת עשירות, בבחינת: "וזהב הרביתי להם וכו'", בחינת "ודי זהב", כמו שפרש רש"י, והפגמים שלא חטאו או נבחרו תחתיהם. נמצא שהפגמים קבלו וכוו במעלות וחשיבות הבכורים, ועל-כן וכו בעבודתה תמורתם, כי העבודה מעשרת כמו קמרת. נמצא שחיות הבכור הוא אצל הכהן, והבכור שאבד מעלתו על ידי הפגם, יש בו אחיות הסטרא אחרא, בפרט כי שם נאחזין ביותר, הינו בבחינת מלכות שהוא בחינת הבכור כפ"ל, בחינת "אף אני בכור אתנהו".

וזהו בחינת עשירות שהיא בחינת מלכות. על-כן צריך לפדותו על ידי הצדקה שנותן לפהו, בבחינת: "וצדקה תציל ממות" (משלי י). כדאיתא שם במאמר הנ"ל שתקון המלכות והעשירות הוא על ידי הצדקה, ענן שם. והצדקה נותן לפהו דיקא, ובתורת פדיון מן הכהן, כי צריך לחזור הבכור אל הכהן ששם שרש נפשו וחיותו כי הכהנים וכו בהם כפ"ל. ועל ידי זה הוא מעלהו ומוציאו מן הסטרא אחרא שלא תהיה נאחזת בו חס ושלום, כי אין להם אחיזה אלא בדבר שנפגם ובסתלק חיותו פדיונו, וכדאיתא במאמר הנ"ל. אך בשמקדש הבכור ומחזירו ומשעבדו לפהו ששם

לקוטי הלכות

הלכות פדיון בכור ב

יורה דעה תרה

בכרי ישראל, או זכו בני ישראל בכל העשירות של מצרים, פי העשירות היא בבחינת בכורים פנ"ל. וזה בחינת אלו הרג את בכוריהם ולא נתן לנו את ממונם - דינו, פי הם בחינה אחת פנ"ל. על-כן סמכן זה לזה פנ"ל:

הלכה ב

א על-פי המאמר המתחיל "מישראל דספינא במאי קמלי לה" וכו', עין שם היטב (סימן ט):

ואיתא שם, שלפעמים נופל בחינת הדלת שהוא בחינת חכמה תפאה, בחינת מלכות, ואזי יש להם וניקה משם ונעשה מזה ארבע מלכות שהיא מלכות הרשעה, מלכות עמלק, שבלול מפלם בחינת "ראשית גוים עמלק" (בפדר כח). וצריכין לראות לחתך ולהבדיל את בחינת הר' מהם שלא יהיה להם וניקה משם. וזה נעשה על-ידי חסד בחינת אברהם, שעל-ידיה חותכין את בחינות הארבע בחינות מלכות מהם. בבחינת (הושע ט): "קצרו לפי חסד" וכו', עין שם:

ב וזה בחינת מצות בכור ששיקד לכהן, פי הבכור הוא בחינת מלכות, בחינת "אף אני בכור אתנהו" (תהלים עב), פי הבכור הוא הולדה ראשונה וכל ההולדות הם בחינת התגלות מלכותו ויתברך, פי עקר התגלות מלכותו ויתברך

חיותו פנ"ל, נמצא שחוזר לשרשו וחיותו, אזי אין להם שום אחיזה בו ואחר-כך כשרוצים לפדותו מן הכהן צריך לפדותו בכסף דיקא, פי הכסף שנותן לכהן הוא תמורת הבכור ממש, פי מעלת הבכור הוא בחינת עשירות פנ"ל. ועל-כן נותן לכהן חמשה שקלים כנגד החמשה חסדים של בחינת הצדקה, כדאיתא בדברי רבנו גרו' יאיר, שעל-ידיה פודה אותו ומצילו, בבחינת וצדקה תציל' וכו'. וכל שקל ארבעה זווים. נמצא, שבחמשה שקלים מרמז בחינת המלכות שהיא בחינת עשירות, שהוא בחינת הבכור, פי בתולה הוות ד' ותורה ונעשית ה' כשפודין אותו ומשלימין אותו:

ועל-כן צריך לפדותו לאחר חדש ימים, פי בכל חדש נשלמת ונתתקנת הלכנה שהיא בחינת מלכות, ועל-כן אז נשלם הבכור שהוא בחינת מלכות פנ"ל, וקדם שלשים עדין הוא בספק נפל, פי מארת - חסר ואו משם אספרה לרביי חס ושלום, ובכל חדש נתמלאה ונתתקנת אורה, וכדאיתא בדברי רבנו שאמורת (בפדר כח) "ובראשי חדשיכם" סגלה לבנים, עין שם. ועל-כן אחר חדש, אז יוצא מחשש נפל ונעשה בר קמא. ואז ראוי לפדיון שעל-ידיה הוא נתתקן ונשלם פנ"ל. ועל-כן לא זכו בני ישראל לעשירות במצרים פי אם אחר מפת בכורות, פי כשנגעו בכורי מצרים וישראל זכו לבכורה בבחינת (שמות ט) "בני

שהוא בחינת מלכות כנ"ל, אזי צריכין לראות להפריש ולחתך אותו מבחינת מלכות הרשעה בכור דסמטרא אחרא כנ"ל. וזה נעשה על ידי הפהן איש החסד, כי על ידי החסד, על ידי זה חותכין בחינת מלכות דקדושה ממלכות הרשעה, כמבאר היטב בפמאר הנ"ל. ועל כן על ידי שנותנין את הבכור לפהן, על ידי זה חותכין ומפרישין את המלכות דקדושה, בחינת בכור דקדושה, ממלכות הרשעה על ידי הפהן איש החסד, בבחינת 'קצרו לפי חסד כנ"ל'. כי הפהן הוא בחינת חסד, בחינת אברהם שנאמר בו "אתה כהן לעולם" (תהלים ק).

וזה בחינת מה שמוכא שהבכור קדם שפודין אותו יש שליטה להסמטרא אחרא, ועל ידי הפדיון מוציאין אותו מרשותם. הינו כנ"ל, כי הם פרוכים לינק מבחינת בכור דיקא שהיה בחינת מלכות שמשם יניקתם כנ"ל, ועל ידי הפהן איש החסד חותכין ומפרישין אותו מהם כנ"ל:

ג וזה בחינת הפדיון שפודין אותו בחמשה שקלים שנותנין לפהן, כי איתא שם בפמאר הנ"ל שעקר הדבר לזכות לבחינת חכמה תמאה בחינת מלכות הנ"ל, הוא על ידי שונא בצע, שצריכין לשנא את הממוז בתכלית השנאה וכו', עין שם. כי עקר יניקת מלכות הרשעה הוא על ידי תאות ממוז, כי משם עקר יניקתם מבחינת עשירות שאינה בקדושה וכמבאר מזה גם במקום

הוא על ידי בריאת העולם פדיוע. ועל כן כל מה שפודין ובאין לעולם בריות ביותר נתגלה מלכותו ותברך ביותר. ועל כן הבכור שהוא הולדה ראשונה הוא בחינת התגלות המלכות כנ"ל, כי ההולדה היא בחינת צמצום הדעת מחכמה עלאה לחכמה תמאה שעל ידי זה ההולדה. נמצא שההולדה היא בחינת חכמה תמאה, בחינת מלכות, ועקר הוא ההולדה ראשונה שהוא הבכור שהיא בחינת תחלת ההתגלות, כי הכל הולך אחר ההתחלה.

ועל כן מבנה בחינת המלכות בשם בכור בחינת אף אני בכור אתניהו הנאמר במלך המשיח כנ"ל. ועל כן בשולד הבכור שהוא בחינת התגלות המלכות, ואזי בשמתחיל בחינת התגלות מלכות דקדושה אזי את זה לעפות זה, כי אזי רוצה להתגבר ולינק חס ושלום מלכות הרשעה שהוא כנגד מלכות דקדושה, ומלכות הרשעה הוא גם כן בחינת בכור, בחינת מלכות עשיר עמלק שהיא בכור. ובשביל זה השתדל יעקב מאוד לקנות הבכורה מעשו, כדי להכניע מלכות הרשעה תחת מלכות דקדושה, כי עקר המלכות הוא בחינת בכור כנ"ל. ובשקנה ממנו בכורתו, על ידי זה נתפסל מלכותו של עשו הרשע שהוא מלכות הרשעה.

ועל כן בשולד בכור בירשאל צריכין לתנו לפהן, כי בשולד בכור

לקוטי הלכות

הלכות פדיון בכור ב

יורה דעה תרו

אחר. ועל-כך פשוטין לפדות את הבכור מהכהן או צריכין לתמן את המזון והעשירות שלו שהוא בחינת מלכות, כדי שלא יהיה יניקה להסטרטא אחרת מבחינת מלכות על-ידי המזון, כי עקר וניקתם משם, ועל-כך צריכין לתן מזון להכהן, ובה משבר תאות מזון על-ידי שלוקח מזונו ונותנו לכהן. וגם בזה בעצמו מתמן המזון והעשירות שהוא בחינת מלכות על-ידי שנותן המזון להכהן, כי הבהן מתמן המזון והעשירות כי הוא איש חסד שהוא חותך על-ידי החסד את המלכות דקדושה מהסטרטא אחרת. ועל-כך זה המזון והעשירות הבא לידו מיד הישראל, דהינו החמשה שקלים שלוקח הבהן תכף בשבא לידו המזון, הוא נחתך ונבדל מהסטרטא אחרת ממלכות הרשעה על-ידי החסד כנ"ל, וכשנתמן המזון והעשירות שהוא בחינת מלכות שעקר וניקת מלכות הרשעה הוא משם מעשירות שאינו בקדושה כנ"ל, או תכף בשנתמן העשירות או חוזר הבכור לישראל, כי עכשו כבר מתר שיהיה הבכור ברשות הישראל, כי שוב אין להם וניקה מבחינת בכור מלכות על-ידי החמשה שקלים שנותן לכהן שעל-ידי נתמן המזון והעשירות ונחתך ונבדל מהסטרטא אחרת ממלכות הרשעה, ועכשו שוב אין להם וניקה ממלכות דקדושה בחינת בכור, כי עקר וניקתם על-ידי העשירות כנ"ל:

ד ועל-כך צריכין לתן החמשה שקלים דיקא, כי המלכות הוא בחינת ה' פדונו, וכשהמלכות בגלות חס ושלום והם יונקים ממנה, או היא בחינת דלת, בחינת דלות ועניות, כי נפגם העשירות חס ושלום והם יונקים משם חס ושלום, ונמשך חס ושלום העשירות להם חס ושלום. ואזי המלכות דקדושה בבחינת דלות ועניות בחינת דלת. אבל בשמיעון העשירות והמלכות אל הקדושה, או הוא בחינת ה', כי חוזר כל העשירות וכל ההשפעות אל הקדושה, וכשהמלכות בבחינת עשירות או היא בחינת ה'. וזה בחינת החמשה שקלים שנותנין לכהן, כי על-ידיה חוזרין העשירות אל הקדושה על-ידי הבהן איש החסד שהוא חותך הד' ממלכות הרשעה, ואזי המלכות בבחינת ה', בבחינת עשירות, בבחינת: "והריקתי לכם ברכה עד בלי די" (מלאכי ג).

וזה בחינת עשרים כסף, כי החמשה שקלים שנותנין לכהן הם עשרים כסף זה בחינת תקון מלכות דקדושה, בחינת חכמה תתאה שעולה מן מלכות הרשעה על-ידי הבהן איש החסד, ואזי מתחבר חכמה תתאה בבחמה עלאה שמשם עקר קיום חכמה תתאה כמבאר ומובן במאמר הנ"ל. וכשמתחבר חכמה תתאה וחכמה עלאה זה בחינת עשרים כסף, כי הם שני יודין, בחינת "עשרה עשרה הפך" פדונו:

ז"ל שכל ישראל היו עוסקין בבזה ומשה
 עסק בעצמות יוסף, כי באמת בלו חד.
 וזה תלוי בזה, כי מה שלקח משה עצמות
 יוסף שהוא בכור דקדשה שחור והוציאו
 ממלכות הרשעה, ומה שלקחו ישראל
 רכוש מצרים וכל העשירות שלהם, הכל
 בחינת אחת, וכל עקר הגאולה היה תלוי
 בזה, כי עקר הגאולה על-ידי שמכניעין
 מלכות הרשעה בכור דסטרא אחרא,
 ומעלין משם מלכות דקדשה שהוא
 בחינת בכור דקדשה בחינת יוסף, ואז
 צריכין להוציא כל העשירות מהסטרא
 אחרא להכניסו אל הקדשה וכנ"ל.

ועל-בן היתה אז מצוה גדולה לקח בנת
מצרים, וחי' ותברך הזוהרים
 מאד על זה, כמבאר בפסוק שם, כי הוא
 בחינת תקון מלכות דקדשה שבזה תלוי
 עקר הגאולה וכנ"ל. ועל-בן כשיצאו
 ממצרים נצטוו תכף על מצות בכור
 לפדותו בעשרים כסף כמו שהיה מכירת
 יוסף, שעל-ידי-זה ירדו בגלות מצרים
 הרשעה, כמו בן להפך בכל עת שנולד
 בכור שצריכין לראות שלא יהיה יגיעה
 משם למלכות הרשעה חס ושלום, צריכין
 לתן עשרים כסף לכהן איש החסד,
 ועל-ידי-זה חותכין מלכות דקדשה מהם,
 בבחינת 'קצרו לפי חסד' כנ"ל:

ו גם זה בחינת מה שמבאר רבנו שם
 בענין הנ"ל במקום אחר (סימן קמ"ח)
 שעל-ידי-זה נפתח רחמיה של המקשה
 לילד, בחינת 'דלתי בטני'. וזה בחינת

ה וזה שפרש רש"י (בפדיון) בטעם
 החמשה שקלים של פדיון
 בכור: 'כך היתה מכירתו של יוסף
 בעשרים כסף שהיה בכור לרחל וכו', כי
 מצות בכור נצטוו בני ישראל תכף
 ביציאתן ממצרים, כי עקר יציאת מצרים
 תלוי בזה להכניע בכור דסטרא אחרא
 ולהוציא משם בכור דקדשה, כי עקר
 גלות מצרים התחיל על-ידי מכירת יוסף
 שהיה בכור. ועל-ידי-זה הכניסו בבבול
 בכור דקדשה שהוא בחינת מלכות
 דקדשה לגלות מצרים, ובפרט שמכרהו
 בעשרים כסף ופגמו בעשירות וכנ"ל.
 ועל-בן על-ידי-זה דיקא נתגלגל הדבר
 וירדו למצרים, כי נתנו כח למלכות
 מצרים מלכות הרשעה על-ידי שמכרו
 להם בכור דקדשה שהוא יוסף כנ"ל.
 ועל-בן לא היה אפשר להם לצאת משם,
 עד אשר הבה ה' כל בכורי מצרים כדי
 להכניע בכור דסטרא אחרא שינק מבכור
 דקדשה, שמונה היה עקר פתח כנ"ל.
 ועל-בן כשיצאו לקח משה עצמות יוסף
 עמו, כי בזה היה תלוי עקר הגאולה
 על-ידי שחורו והוציאו בכור דקדשה
 בחינת יוסף משם, וחורו ותקנו הקלוקל
 הנ"ל. ועל-בן כשיצאו ממצרים וכו'
 לרכוש גדול של בנות מצרים כי חור
 העשירות אל הקדשה, כי זה היה עקר
 התקון כנ"ל.

וזה שכתוב (שמות י'): "ויקח משה את
 עצמות יוסף וכו', ואמרו רבותינו

לקוטי הלכות

הלכות פדיון בכור ג

יורה דעה תרט

מקשר בחינת מלכות לה' יתברך לבחינת
 'מה' ואזי נחזר בחינת חנה לבחינת אדם
 לבחינת 'מה' ונעשה פסדר וכו', ובחינת
 פסדר נקרא יוד, שמלכות הנקרא דלת,
 לית לה מגרמה פלום. והקדוש ברוך הוא
 ממשיך לה חיות החכמה הנקרא יוד, וזה
 יוד ואו דלת. וזהו 'אחזר וקדם צרתני
 ות'שת עלי פפכה' (תהלים קלט), אל תקרי
 'פפיד' אלא 'פפיד', הינו יוד גימטריא קף
 וכו', עני שם:

'חתכו לארבע' עני שם והכו, וזה בחינת
 בכור פטר כל רחם שנותנין אותו לכהן
 איש החסד, פי על-ידי החסד נעשה
 בחינת 'חתכו לארבע', שעל-ידי זה נעשה
 ההולדה. ועקר הוא הולדה הראשונה, פי
 עקר הוא ההתחלה והכו היטב:

ברוך ה' לעולם אמן ואמן:

הלכה ג

א על-פי המאמר "פי תצא למלחמה"
 בלקוטי תננא בסימן פ"ב,
 עני שם כל המאמר:

והכלל, פי יש בחינת פסדר ובחינת
 שלא פסדר, שהם בחינת א"ב
 ותשר"ק, בחינת אדם ותוה. אדם הוא
 בחינת הויה במלוי אלפין גימטריה 'מה',
 ותוה הוא בחינת מלכות פה, וצריך כל
 אחד לראות לקשר בחינת שלא פסדר
 בחינת חנה, לבחינת אדם 'מה' לבחינת
 פסדר, ואז נתבטל בחינת שלא פסדר
 ונעשה הכל פסדר, פי "באתר דאית דכר
 נקבה לא אופר תמן", אבל מי שמחלק
 בחינת חנה-מלכות לעצמו, דהינו שיש לו
 גדלות ואומר אנה אמה, נמצא שמחלק
 בחינת מלכות לעצמו ואינו מקשרה לה'
 יתברך לבחינת פסדר, אזי הולך לו שלא
 פסדר, פי הוא בתוך בחינת שלא פסדר,
 הינו מלכות חנה תשר"ק וצריך לעשות
 תשובה ולהשפיל את עצמו ויהיה בחינת
 'מה', כמו שכתוב: "ונחנו מה". ואזי

ב וזה בחינת פדיון בכור מן הפהן
 בעשרים פספ, שהם חמשה
 סלעים, פי הבריאה בכלל היא בחינת
 מלכות, פי עקר הבריאה היתה בשביל
 התגלות מלכותו יתברך, פי אין מלך בלא
 עם פדוע, ועל-כן הבריאה בכלל היא
 בבחינת שלא פסדר בבחינת חנה-מלכות
 תשר"ק פנ"ל, בחינת בתשרי נקרא
 העולם. 'תשרי' היא בחינת תשר"ק, שלא
 פסדר, בחינת דין, ועקר שלמות ותקון
 הבריאה בשהיא מקשרת לה' יתברך
 שהוא בחינת פסדר, בחינת 'הויה' במלוי
 אלפין, בחינת א"ב פסדר. פי עקר
 הבריאה בשביל החכמה, דהינו לדעת
 אותו יתברך, כמו שאיתא (זר בא כג):
 "בגין דישתמודעין לה", פי זה עקר
 החכמה לדעת ולהכיר אותו יתברך
 ולהיות מקשר ודבוק בו תמיד, ואז
 כלליות הבריאה בשלמות ומתנהג הכל
 פסדר. פי כלליות הבריאה בחינת מלכות
 שהוא בחינת שלא פסדר, נתבטל

לכחינת אדם, 'מה, פסדר, כנ"ל במאמר הנ"ל. וכשנולד בן בכור זה בחינת בריאה חדשה, כי האדם הוא תכלית כל הנבראים, והכל נברא בשביל האדם והוא קלליית כל הבריאה, כי בהאדם כלולים ותלויים כל הנבראים פלם פידוע.

ועל-כן משנולד אדם בעולם הוא בחינת בריאה חדשה. ועקר הוא הבכור שהוא הולדה ראשונה, בחינת בריאה חדשה, ועל-כן צריכין להחזירו לבחינת פסדר. כי הבריאה בכלל שזהו בחינת זה הבכור שנולד, הוא בבחינת שלא פסדר, בחינת מלכות קלליית הבריאה, וצריכין להחזירו לכפדר, כי הבכור הוא ראשית, בחינת מלכות, כמו שכתוב (תהלים עב): "אף אני בכור אתנהו". על-כן צריכין לתן הבכור בחינת קלליית הבריאה, בחינת מלכות, להכהן שהוא איש החסד, שהוא בחינת פסדר, בחינת הויה כמלוי אלפין שהוא בחינת חסד, ועל-ידיה נעשה הכל פסדר כי נחזור קלליית הבריאה בחינת מלכות שהוא בחינת הבכור להכהן איש חסד שהוא בחינת דעת, כמו שכתוב: "כי שפתי כהן ישמרו דעת". כי דעת והסדר הם בחינה אחת כמבאר במקומות אחרים כמה פעמים. ועל-ידיה מתקנין ההולדה הראשונה שהוא בחינת בריאה חדשה, ונעשה הכל פסדר כנ"ל. ובחינת פסדר הוא בחינת יוד גימטריא כף כנ"ל. ועל-כן נוהגין כף דיגרים לכהן בעד

פדיון כף כנ"ל, ועל-כן פודין אותו בכסף, כי העשירות והממון הוא בשמאל, כמו שכתוב (משל א): "בשמאלה עשר וכבוד". ושמאל הוא בחינת דין, בחינת שלא פסדר פידוע, ועל-ידיה שנותנין עשרים כסף לכהן איש חסד, על-ידיה מחזירין בחינת שלא פסדר שהוא הכסף והממון בחינת שמאל, לכפדר שהוא הכהן איש החסד שהוא בחינת פסדר כנ"ל:

ג ועל-כן עקר וציאת מצרים היה על-ידי מפת בכורות, ואז נתקדשו בכורי ישראל ונצטוו תהפ על קדוש בכורות, כמו שכתוב: "קדש לי כל בכור וכו'". כי עקר גלות מצרים היה בשביל לתקן חטא אדם הראשון שפגם בבריית והפריד בחינת חוה-מלכות לעצמו והפרידה מה' והכפרד. כי זה היה עקר הפגם שלהם שנעשה פריד בין בחינת חוה לאדם, כי זה היה עקר עצת הנחש כדי לסלק בחינת אדם, כמו שפרש רש"י, כדי שימית אדם וישא את חוה, הינו שרצה להפריד בחינת חוה מאדם, שאז נעשה בחינת חוה בבחינת שלא פסדר, ואזי אין בה חיות ואז שולט בה אחיזת הסמרא אחרא שהוא והמת הנחש, כי עקר וניקתם מבחינת שלא פסדר כשנפטר מבחינת פסדר חס ושלום, בבחינת (א"ב ט) 'צלמות ולא סדרים'. שעקר וניקת סמרא דמותא, בחינת 'צלמות', הוא מבחינת 'ולא סדרים', מבחינת שלא פסדר כנ"ל.

ועל-כן עקר עצתו היתה "והייתם באלהים" (בראשית ג), תהיו בוראי עולמות כמותו, כמו שפרש רש"י שם, הינו בחינת אגא אמלד, שרצה להפריד בחינת הוה-מלכות מה' ותברך שימשיכו המלכות שהוא בחינת אלהים לעצמו, בחינת 'והייתם באלהים'. ועקר הפגם שלהם היה פגם הברית, פי על-ידי פגם הברית עושו פרוז בין קדשא ברין הוא ושכינתה כבכול, בין אדם ותוה, בין בחינת פסדר לבחינת שלא פסדר, פי צריכין לשפר תאותו ולכפף את יצרו ולצאת מתאנה הגשמיות רק לבן בשביל ה' ותברך לבד כדי לקיים מצותו לכד. ואזי מקשרין בחינת הוה-אשה לה' ותברך ואזי הכל פסדר. אבל בשפוגמין בברית חס ושלום, ונמשכין אחר תאות הבהמיות, אזי הוא מפריד בחינת הוה אשה מן הרעת ומפריד פלליות הבריאה מה' ותברך, פי רוצה למלאות תאותו וממשיך בחינת הוה לעצמו, בחינת אגא אמלד, ואינו מעלה אותה לה' ותברך. ואזי נעשה הכל שלא פסדר פי הוא בבחינת שלא פסדר עד שזיכה לשוב אל ה' ויחזיר הכל פסדר כנ"ל.

ועל-כן מחמת חטא אדם הראשון נעשו כל הדברים בבחינת שלא פסדר, פי אין שום דבר מתנהג פסדר רק הכל בניעות ומרחות גדולות, בחינת "בעצבוז האכלנה" (בראשית ג), שנהו בחינת שלא פסדר, בחינת: "וקוץ ודרדר

תצמיח קד", כמו שפרש רש"י, כשתורענה תבואה וקטניות היא מעלה קד קוץ ודרדר וכו'. שנהו בחינת שלא פסדר שגשתנה הסדר שעולים מן התבואה קוץ ודרדר חס ושלום, וכל אחד לפי תשובתו ומעשיו הטובים ולפי שפלותו וענותנותו פן הוא מחזיר בחינת שלא פסדר לבחינת פסדר, וממקן חטא אדם הראשון לפי בחינתו. וזה בחינת גלות מצרים, פי כל הגליות וכל הצרות חס ושלום כלם הם בחינת שלא פסדר שאין מתנהג כרצון האדם פסדר, פי באמת עקר סדר הבריאה היתה שיהיו ישראל למעלה מכלם ומושלים בכל העולם, פי "כל ישראל בני מלכים הם", והמלכות מניע רק להם, פי הם בבחינת פן בכור שהוא בחינת מלכות, כמו שכתוב (שמות ט): "בני בכרי ישראל".

ובשישראל נתונים בגלות חס ושלום, והעכו"ם מושלים עליהם, זה בחינת שלא פסדר, וכל זה נמשך מחטא אדם הראשון כנ"ל. ועל-כן נגזר הגלות על-ידי שפגם אברהם אבינו ואמר: "במה אדע" (בראשית טו), פי על-ידי זה פגם בהרעת שהוא בחינת מה' על-ידי שאמר במה אדע, ועל-ידי-זה נעשה בחינת שלא פסדר שהוא בחינת גלות כנ"ל. ועל-כן נתגלגל הגלות מצרים על-ידי שמכרו את יוסף שהיה בכור לאמו בעשרים כסף ופגמו בבחינת בכור, בחינת מלכות, פי עקר קנאתם בו היתה

כמו שכתוב (בראשית מא): "אין חכם ונבון כמוד". ועל-כן עקר הגאולה היתה על ידו, כמו שכתוב: "ויקח משה את עצמות יוסף עמו". פי על-ידי יוסף זכו לצאת מהגלות להחזיר שלא פסד לבחינת פסדו כנ"ל. ועל-כן היתה עקר הגאולה על-ידי קדשת בכור, כמו שכתוב: 'בני בכרי ישראל'. ונצטוו תכף על קדשת בכור, פי קדשת בכור והו בחינת שמתחזרין בחינת שלא פסדו בחינת מלכות לבחינת אדם, לבחינת פסדו, שבוה תלוי עקר הגאולה מפל הגלות ומפל הצרות כנ"ל:

ד וזה בחינת: "ואמרתם זבח פסח הוא לה' אשר פסח על פתי בני ישראל בנגפו את מצרים ואת פתינו הציל". פי אין הדין נמתק אלא בשרשו, ועל-כן פשוטין להחזיר בחינת שלא פסדו לבחינת פסדו, אזי נעשה הפל פסדו, ואז עקר הגאולה מן הצרות והגלות הוא על-ידי בחינת שלא פסדו שנקלל בפסדו. והו בחינת: 'אשר פסח ה' על פתי בני ישראל', שזהו בחינת שלא פסדו, בחינת דלוג וקפיצה שלא פסדו שזאת הבחינה בעצמה הצילה את בכורי ישראל והרעה את בכורי מצרים, כמו שכתוב (תהלים עח): "יפלם נתיב לאפו", ופרש רש"י: אותה המדה עצמה שהכה את מצרים היא הצילה את ישראל, פי בחינת שלא פסדו היא בחינת דיו, וכשהיא מקשרת לחייתה לבחינת

על בחינת המלכות שראו בו, כמו שכתוב (שם עב): "המלך תמלך עלינו" וכו'. והם לא רצו לקשר המלכות לשרשו והפרידו את המלכות, דהינו יוסף שהיה בכור, הפרידו אותו מאביו ועקב שהוא בחינת חכמה פדוע, פי עקב מסר כל חכמתו ליוסף הבכור, כמו שכתוב: "פי בן זקנים הוא לו" – 'ארי בר חכים הוא לה' כל מה שלמד משם ועבר מסר לו, פי עקב היה מקשר את הבכור בחינת מלכות לשרש חייתו שהוא החכמה כנ"ל, והם הפרידו אותו מאביו ומקרוהו לעבד למצרים ופגמו בבחינת בכור, בבחינת מלכות, והפרידו אותו מהחכמה מאביו משרש חייתו ורצו להמשיכו להסמרא אחרא למכרו למצרים, פי רצו להמשיך המלכות לעצמם, כמו שכתוב: 'המלך תמלך עלינו' וכו'. ומחמת זה נתגלגל הדבר וורדו למצרים לגלות, לבחינת שלא פסדו, כמו שכתוב (שמות א): "וימרו את חיהם בעבדה קשה וכו' את כל עבודתם אשר עבדו בהם כפדו". ואיתא במדרש שהחליפו הסדר ונתנו עבודת איש לאשה, וכן להפך, פי כל עבודתם בהם היה בבחינת שלא פסדו וכו'.

אבל יוסף על-ידי שזכה לעמוד שם בנפיון של תאות נאוף ושמר את הברית ולא נמשך אחר תאוותו על-ידי זה החזיר בחינת חנה לאדם, בחינת שלא פסדו לכסדר וכו' כנ"ל. ועל-כן זכה לחכמה,

לקוטי הלכות

הלכות פדיון בכור ג

יורה דעה תריג

כסדר, או נעשה הכל כסדר בחינת רחמים. ועל-כן נצלו ישראל על-ידיה, כי זאת הבחירה שלא כסדר הוציאה אותם מן הגלות מבחינת דין, מבחינת שלא כסדר, וקשרה אותם לשרש חייתם לבחינת כסדר, כי עכשו בגאולה נכלל שלא כסדר בבחינת כסדר כנ"ל, שעל-ידיה היתה עקר הגאולה כנ"ל.

אבל המצרים שהם הפרידו בחינת שלא כסדר מכסדר, כי פרעה אמר: "מי ה' אשר אשמע בקלו". והפריד ועקר עצמו מה' יתברך, הינו משם הווה ברוך הוא. כי אמר: "לי יארי ואני עשיתני" (תקאל כט), הינו גפות הרוח שהיה בו, בחינת 'אנא אמלך', ולא רצה להתחורר מהלכות לה' יתברך. ועל-כן איתא, 'שאחיות פרעה ה' רק בשם 'אלהים' ולא בשם 'הוה', כי רצה להפריד חס ושלוה בחינת אלהים שהוא בחינת מלכות, בחינת דין, בחינת שלא כסדר, מבחינת הוה כסדר, על-כן אהב קללה ותבואהו כי נהפך עליו כל בחינת שלא כסדר, כי בחינת שלא כסדר נקם בו והרג את בכורי מצרים על-ידי פסחה ודליגה בחינת שלא כסדר, כי לא קשר בחינת שלא כסדר מלכות לשרש חייתה שהוא בחינת 'מה'. ועל-כן נשארו בלא חיות ונפלו פגרים מתים. ועל-כן היתה עקר המכה בכוריהם, כי הבכור הוא בחינת מלכות וכו' כנ"ל.

וזה בחינת: 'ואמרתם זבח פסח'. 'ואמרתם' דיקא, בחינת דבור, בחינת 'פסח - פה סח'. שהוא בחינת חנה-מלכות שהוא לשון דבור, כי עקר הגאולה ה'ה על-ידיה שהחזירו בחינת הדבור, בחינת חנה-מלכות שלא כסדר, לבחינת כסדר בחינת 'מה' כנ"ל. וזה שאמר משה: "ואמרו לי מה שמנו מה אמר אלהם". 'מה' דיקא, כי עקר הגאולה על-ידי בחינת 'מה', שהוא בחינת כסדר כנ"ל. וזה בחינת 'סדר של פסח' שנקרא העבודה שעושים בליל פסח נקרא בשם 'סדר', כי עקר הגאולה של פסח ה'ה על-ידי בחינת סדר הינו על-ידי שנגכלל שלא כסדר בכסדר כנ"ל. ועל-כן כפסח נכנסין המחין שלא כסדר, כי מחין דגדלות קודמין למחין דקטנות, כי על-ידיה נמתק בחינת שלא כסדר ונגכלל בכסדר שהוא הדעת והמה, כי אין הדין נמתק אלא בשרשו. ועל-כן הכרחו המחין לבנם שלא כסדר כדי לתקן ולהמתיק בחינת שלא כסדר ולקשרו לבחינת המח והדעת, ואז נחזור הכל כסדר, כי בשנתקשר בחינת שלא כסדר להדעת, נחזור שלא כסדר ונעשה הכל כסדר כנ"ל:

ה וזה בחינת מלוי הלכנה מפגומתה, כי חמה ולכנה הם בחינת כסדר ושלא כסדר, אדם וחוה פדונו. ועל-כן ^ע ^ה "שמש ידע מבואו" (תהלים קד), אבל 'ירח לא ידע מבואו', כי 'פעמים בא בארפה

ופעמים בא בקצרה, כמו שאמרו רבותינו ו"ל. נמצא שהלוקד הלכנה הוא שלא פסדר, פי פעמים בא בארפה וכו', אבל 'שמש ידע מבוואו' והלוקד תמיד בדרך אחר בחינת פסדר, וצריכין למלאות הלכנה מפגימתה ליחד חמה ולכנה, ואז נעשה הכל פסדר שהוא בחינת (ישעה ב) 'והיה אור הלכנה פאור החמה' וכו'.

ועל-כן נצטוו ישראל על קדוש החדש בראשונה בעת יציאת מצרים, ושם בפרשה זו נזכר מפת בכורות והצלת בכורי ישראל. פי קדוש החדש זה בחינת תקון פגימת הלכנה שהוא 'והיה אור הלכנה פאור החמה' שהוא התחברות ויחוד שלא פסדר לבחינת פסדר שהוא בחינת יציאת מצרים וקדוש בכורות וכו'. וזה בחינת (פסדרי יח) 'ופדיון מכן חדש תפדה', 'מכן חדש' דיקא, פי פדיון בכור הוא בבחינת חדש, פי בכל החדש וחדש נתמלא הלכנה מפגימתה על-ידי מצות קדוש חדשים, ועל-כן אין פדיון בכורות עד שיעבר עליו חדש שהוא בחינת תקון פגימת הלכנה שעל-ידי-ה נחזר שלא פסדר לבחינת פסדר, בחינת 'והיה אור הלכנה פאור החמה' שהוא בחינת פדיון בכור כנ"ל:

וזה בחינת פדיון בכסף שעושין על כל מיני יסורין ודינים שבאין על האדם חס ושלום, פי כל היסורין והדינים חס ושלום הם נמשכין מבחינת שלא פסדר כנ"ל. ועל-כן נותנין קמון לחכמי

הדור האמתיים, והקמון הוא בחינת שמאל שלא פסדר, והחכם הוא פסדר שהוא בחינת חכמה כנ"ל. פי החכם והרב הוא בחינת כהן איש חסד, כמו שכתוב (מלאכי ב): "פי שפתי כהן ישמרו דעת ותורה" וכו'. ודרשו רבותינו ו"ל: "אם הרב דומה למלאך ה' צבאות" וכו'. ועל-כן על-ידי שנותנין הקמון להחכם והצדיק האמת, על-ידי-ה נחזר שלא פסדר ונעשה הכל פסדר ונמתקין ונתפסלון כל הדינים שהם בחינת שלא פסדר פי נעשה הכל פסדר כנ"ל. ומחמת שעל-ידי חטא אדם הראשון נעשה הכל שלא פסדר כנ"ל, על-כן נתבלבל הפסדר של הבכורה ויצא עשו קדם יעקב ורצה לקח הבכורה לעצמו, פי בכורה שהוא בחינת מלכות-חיה נפגמה ונעשית בבחינת שלא פסדר. ועל-כן הכרח יעקב להתנגע ביגיעות גדולות עד שזכה אחר קד על-ידי מעשיו הטובים לחזר ולקח הבכורה מעשו, פי יעקב זכה לתפן חטא אדם הראשון, והחזיר שלא פסדר לבחינת פסדר ונעשה הכל פסדר ותורה הבכורה אליו שהוא הפסדר האמתי, כמו שכתוב: 'בני בכרי ישראל'.

ועל-כן נתן יעקב הבכורה ליוסף על-ידי שראובן בלבל יצועי אביו והפריד בין איש לאשתו, שעל-ידי-ה הפריד שלא פסדר מבחינת פסדר, ועל-כן מנעלה עליו הפתוב פאלו שכב, פי הכלבול יצועי אביו שעל-ידי-ה הפריד

בין איש ואשה, זה ממש בחינת פגם
הכרית שמפריד גם פן בחינת חוהי
מלכות לעצמו כנ"ל, ועל-ידיה פגם
בבכורה שהיא בחינת מלכות. ועל-כן
גטלה הבכורה ממנו ונתנה ליוסף שעמד
בנפיון ושומר את הכרית, שעל-ידיה
החזיר בחינת שלא פסדר לבחינת
פסדר, ועל-ידיה זכה בבכורה בבחינת
מלכות כנ"ל:

ו ועל-כן עקר גאלת מצרים היה על-ידי
משה. כי משה הוא בחינת
'מֹה', כמו שכתוב: 'ונחנו מֹה'. שעל-ידי
זה זוכין לתחזיר בחינת שלא פסדר
לבחינת פסדר, שעל-ידיה עקר הגאלה
כנ"ל. ועל-כן נתן משה את התורה
לישראל, כי עקר החכמה היא התורה,
כי אין חכמה פחממת התורה, כמו
שכתוב (דברים ט): 'ושמרתם ועשיתם כי
היא חממתכם ובינתכם' וכו', כי התורה
היא בחינת 'מֹה', כמו שכתוב (שם ט): 'מֹה
העדרת' וכו'. ועל-ידי שזוכין לתורה,
על-ידיה מקשרין כל הכרית לשרש
חיותה שהיא התורה ונעשה הכל פסדר.
וזה בחינת הסדרים שיש בהתורה בחינת
ג"ן סדרים דאורייתא וששה סדרי משנה,
כי התורה היא בבחינת 'מֹה' חכמה
פסדר, כי על-ידי קיום התורה נעשה הכל
פסדר כנ"ל:

ח וזה בחינת תפלין - מחזין שפרשה
ראשונה היא "קדש לי כל
בכור" (שמות ט), כי קדשת בכור היא

בחינת שמחזירין ומקשרין כל הכרית
להמח והחכמה, שהיא בחינת קשירת
תפלין שמקשרין עצמן להמח והחכמה
שהוא בחינת תפלין. וזה בחינת תפלין
של ראש ותפלין של יד ברוזע שמאל,
שמקשרין יחד שלא פסדר בחינת שמאל
לבחינת פסדר לבחינת ראש ומחזין כנ"ל.
וזה בחינת מה שיש בשל ראש ארבעה
פתים ובשל יד בית אחד, כי איתא שם
במאמר הנ"ל שהדרדך שזוכין לקשר שלא
פסדר לפסדר, הוא על-ידי בחינת הדרדך
שעשה משה, דהינו 'אם אפק שמום שם
אתה ואציעה שאול הנגד' (תהלים קלג),
שימצאו תמיד את ה' ותברך בין בירידה
בין בעליה.

כי לפעמים כשאדם עולה למעלה שוכח
בה' ותברך וכו', והוא מחמת רבוי אור
וכו', ועל-כן צריכין לצמצם האור, בחינת
'ושפתי כפי' (שמות לב) הנאמר במשה וכו'.
ועל-כן השל ראש שהוא מרמז לבחינת
אם אפק שמום, על-כן שם הם ארבעה
פתים, כי שם מגדל רבוי האור צריכין
צמצומים הרבה ביותר בחינת ארבעה
פתים, אבל בשל יד אין שם רק בית
אחד, כי השל יד נקשר ברוזע שמאל ביד
פה, זה בחינת 'ואציעה שאול הנגד'
שאפלו בסמרא דשמלא בבחינת יד פה,
גם שם יכולין למצא ה' ותברך בבחינת
'ואציעה שאול הנגד', על-כן אין שם רק
בית אחד, כי שם אין צריכין לצמצם
האור כל-כך מחמת ששם אור מעט,

לראות להחזיר בחינת תורה שלא בפסדר, לבחינת פסדר. ועל־פני עקר פדיון בכור הוא בכבוד לאם כדי להחזיר בחינת תורה־אם כל חי, בחינת תורה שלא בפסדר, לבחינת פסדר, לבחינת חכמה, שנהו בחינת פדיון בכור שנותנין להפכה כנ"ל:

הלכה ד

א על-פי התורה ואת הערכים צויתי לבלקלך" (בלקוטי הנגזא סימן ד), ענין שם כל התורה הטוב:

והכלל לעניינינו, שהמים טובים הם קוראין ומגליין את הרצון שהפל מתנהג ברצונו ותפרד לכד ואין שום חיוב הטבע כלל, כי בכל הימים טובים עשה ה' ותפרד עמנו אותות נוראות וכו'. אך יש חיות רעות הדורסים וטורפים שהם חכמי הטבע שמתגברים בקול שאנתם כנגד קול הקריאה של יום טוב, שרוצים להראות בחכמתם המטעית שהכל על-פי הטבע חס ושלום וכופרים ברצון וכו', והכנעתם של אלו החיות רעות חכמי הטבע הוא על-ידי חכם גדול שבקדשה שיכול לקשר כל הרצונות לשרש הרצון שישם היא בחינת הסתלקות משה פדויע, והוא בחינת מצח הרצון, בחינת (שמות כח) ויהיה על מצחו לרצון" וכו'.

אך כנגד זה יש בחינת מצח הנחיש שהוא שרש חכמת הטבע וכו'. וזה המצח הנחיש וניקתו מוקני הדור

אדרבא, צריכין לגלותו שם בבחינת 'ואציעה שאול הגד' על־פני אין שם רק בית אחר כנ"ל.

וזה בחינת 'אם אסק שמים שם אמה', שם אמה' דיקא. שהוא לשון הסתרה והעלמה, הינו כי שם בשמים 'אם אסק' לשם 'שם אמה', הינו שאמה מתעלם ממני כי שם אמה ברחוק מקום ממני. אבל 'ואציעה שאול הגד' בחינת "מלא כל הארץ כבודו" (ישעיהו ט), כי דיקא למטה וכולין למצא אלהותו בהתגלות יותר אם ידרשוהו שם בבחינת 'הגד'. וכמוכן בדברי רבנו ז"ל במאמר "כי מרחמם ונהגם" (בלקוטי הנגזא סימן ט), כי למעלה שואלין "איה מקום כבודו" ולמטה אומרים "מלא כל הארץ כבודו" וכו', ענין שם:

ט ועל-בין עקר פדיון בכור הוא דיקא בכבוד לאם, כי האם היא בחינת תורה אם כל חי שהוא בחינת תורה שלא בפסדר, אשר משם נמשכין כל החטאים חס ושלום בשאין זוכין להחזיר בחינת תורה שלא בפסדר לבחינת אדם בפסדר, בבחינת (תהלים כח): "הן בעוון חוללתיו וכתבטא יחמתני אמו". וזה בחינת (משלי י) "בן חכם ישמח אב" דיקא "ובן כסיל תוגת אמו" דיקא, כי מבחינת אב שהוא בחינת אדם בפסדר נמשך החכמה בחינת 'בן חכם', ומבחינת אם תורה שלא בפסדר משם אחיות הפסילות שאחיותם רק בבחינת תורה שלא בפסדר. ועל-פני צריכין

לקוטי הלכות

הלכות פדיון בכור ד

יורה דעה תרוי

ולא רצה לשלח את ישראל בכל האותות נוראות שעשה משה במכות הראשונות, עד שהביא עליו מפת בכורות, וכל זה מחמת התגברות החיות רעות הנ"ל, שהם בחינת חכמי הטבע שבופרים ברצון, ואפלו בשרואין גם זאת נפלא ונורא הם חוזרים להכחישו. וזה בחינת חרממי מצרים שהיו חכמים גדולים להרע, כי כל יסודות החכמה של המחקרים כלם נמשכים מחכמת בני קדם שמשם היו חכמת חרממי מצרים, רק שאז היו יודעים גם חכמת הפשוט ושמות הטמאה, ועכשו נשפח חכמה זאת ולא נשאר כי אם חכמת הטבע של המחקרים שירשו היסודות שלהם מחכמת בני קדם כנ"ל.

ואלו החכמים להרע, בחינת חרממי מצרים, התגברו בכל פעם בחכמתם הרעה להכחיש האותות נוראות שעשה משה במכות הראשונות, כי הם בחינת החיות רעות הנ"ל שמתגברים תמיד לכפר ברצון ולהגביר חכמת הטבע חס ושלום כנ"ל. ועל-ידי זה היה כבוד לב פרעה ומאן לשלח את העם עד שהביא עליו ה' ותברך מפת בכורות, ואז הכרח להודות על האמת שה' ותברך מנהיג עולמו ברצונו ושלה את ישראל, כי בכור הוא בחינת ראשית, בחינת דעת (כמו שמבאר במקום אחר).

ועל-בן נקראים ישראל בכורים, כמו שכתוב (שמות ד':) "בני בכורי

ממאריכי ימים בשאין בהם שלמות, כי "זמן - זה קנה חכמה", וצריך האדם כל מה שמוקין כל מה שנתוסף ובא לו מימי חיו, להוסיף בכל יום או קדשה ודעת וכו', אבל פשהקנים המאריכי ימים שבדור פוגמין את ימיהן וכו', מזה יונק מצח הנחש וכו'. וזה בחינת (אי"ב ט'): "קצר ימים שבע רגו". והתקון לזה צדקה, שעל-ידי צדקה מתקנין ומעלין פגם נפילת הימים והרעת של הזקנים שאינם פראוי וכו' שמשם היה יניקת מצח הנחש. ואזי נבדע ונפול מצח הנחש ויכולין לקשר כל הרצונות לשרש הרצון ובכנעים החיות רעות חכמי הטבע, ואז נשמע קול הקריאה של יום טוב שהכל ברצון הבורא ותברך, ואז נמשך ראה וכו', ועל-ידי היראה שופע חסד, בבחינת (במדבר יז') "כי פרח מטה אהרן לבית לוי" וכו'. ועל-ידי החסד נתקנים העולם בחסדו לכד וכו' בבחינת (שענה סא) "ועמדו זרים ורעו צאנכם וכו' ואתם פנהו ה' תקראו" וכו'. וזהו גדל מעלת הצדקה שהוא קשה מאוד בהתחלה וכו', ענין שם כל זה היטב:

כ וזה בחינת קדשת בכורים, כי עקר התגלות הרצון היה בשעת יציאת מצרים, כי כל הימים טובים שמגלים את הרצון כלם הם זכר ליציאת מצרים, כי אז בשעת יציאת מצרים עשה ה' ותברך עמנו נסים ואותות נוראות, ועקר יציאת מצרים היה על-ידי מפת בכורות, כי פרעה הכביר את לבו

10 La

חית קנה, בחינת עשו, בחינת חכמי
הטבע פנ"ל. כי שר של עשו הוא שר של
מצרים פמוכא.

דף ד

ועל-כן לא יצאו ממצרים עד שהביא
עליהם מפת בכורות שאז נכנע
ונפל שר של עשו בחינת בכור דסטרא
אחרא, בחינת דעת דסטרא אחרא של
חכמי הטבע, והתגבר בכור דקדושה
בחינת דעת של ישראל שהם מקשרים
כל הרצונות לשרש הרצון שהוא בחינת
משה שנסתלק לשם, ואז נכנעו החיות
רעות הנ"ל ונשמע קול הקריאה של
הרצון על-ידי כל האותות נוראות שעשה
עמו ה' יתברך, ואז הכרח פרעה להודות
על האמת שהכל ברצון הבורא יתברך
שמו ולהוציא את ישראל, כי לא היה
עוד פח להחיות רעות לשאג פגנד
התגלות הרצון שנתגלה אז על-ידי
האותות נוראות שעשה אז, מחמת
שכבר נפל דעתם ונתגבר ונתעלה דעת
דקדושה שהוא בחינת בכורי ישראל
שנצלו ונמלטו מבין בכורי מצרים, שעל-
ידיהו נתגלה שעקר הדעת בחינת בכורה
הוא רק אצל ישראל. כי בכור דסטרא
אחרא בחינת בכורי מצרים נפלו ומתו
בלם, ואז התגבר דעת דקדושה עד
שקשרו והעלו כל הרצונות לשרש הרצון,
שעל-ידיהו נפלו כל החיות רעות חכמי
הטבע, ואז הכרח פרעה להודות ברצון,
ואז שלח את בני ישראל פנ"ל:

ישראל". כי כל ישראל כלולים במשה
שהוא הדעת פדיוע, ועל-כן נקראו
ישראל שבאותו הדור - דור דעה, הינו
שישראל הם בחינת בכור, בחינת דעת
שהם יכולים לקשר כל הרצונות לשרש
הרצון לבחינת מצח הרצון, שעל-ידיהו
נכנעו החיות רעות שהם חכמי הטבע
הפופרים ברצון, וכמבאר לעיל שעל-ידי
חכמה ודעת דקדושה מקשרים כל
הרצונות לשרש הרצון לבחינת מצח
הרצון, שעל-ידיהו נכנעו החיות רעות
פנ"ל. ועל-כן היה עקר יציאת מצרים
על-ידי מפת בכורות, כי אז הכניע והפיל
בכור דסטרא אחרא שהיא דעת דסטרא
אחרא, דעת וחכמה של החיות רעות
חכמי הטבע, והגביר וחזק דעת וחכמה
של הקדושה שהוא בחינת בכור ישראל,
כי בכור בחינת דעת פנ"ל.

ועל-כן השתדל מאד יעקב אבינו לקח
הבכורה מעשו, כי עשו הוא
חזיר היצר, בחינת חית קנה, בחינת חיות
רעות הנ"ל שהם חכמי הטבע פנ"ל.
ועל-כן לקח ממונו הבכורה כדי להכניע
ולהפיל דעתו שלא יזק מבחינת בכור
שהוא הדעת דקדושה, רק לקח הבכורה
לעצמו לזכות בה לזרעו שהיו ישראל
נקראים בכורים, כי עקר הדעת בשלמות
בחינת בכורה שיקד לישראל, שהם
בשלמות דעתם הם מקשרים כל
הרצונות לשרש הרצון שעל-ידיהו
מכניעים ומפילים החיות רעות בחינת

לקוטי הלכות

הלכות פדיון בכור ד

יורה דעה תריט

מהגנבים' שהם הזקנים הפגומים הנ"ל. וזהו: 'בעת אפך' דיקא, כי הם בבחינת אף ורגז הפך הרצון בחינת קצור ימים שבע רגז' כנ"ל. על-כן צריכין לבקש מאוד מה' יתברך שיצפה שתיגע הצדקה שלו להזקנים דקדושה שהם מוספין דעת וקדושה בכל יום ויום, ואז דיקא נכנע מצח הנחש, מאחר שמגביר הקנן דקדושה על הזקנים דסמרא אחרא ואז מעלה כל החיות והימים הנפולים של הזקנים הפגומים שממם היה וניקת מצח הנחש כנ"ל, ואז נכנע מצח הנחש ומאיר מצח הרצון ונתגלה שהכל מתנהג ברצון הבורא יתברך שמו כנ"ל.

וזה בחינת הפדיון בכור שצריכין לתן לפנה דיקא, כי הפנה הוא בחינת זמן דקדושה כנ"ל, שאלי דיקא צריכין לתן הפדיון שהוא בחינת צדקה, כדי להכניע מצח הנחש כדי לגלות הרצון כנ"ל, ועל-כן נקרא פדיון, כי הוא פדיון ממש שהוא המתקת הדינים, כי ממתקין ומבטלין תקפו הדין והרגז בחינת מצח הנחש שהוא בחינת קצור ימים שבע רגז, ומאירין וממשיכין הארת הרצון שהוא רחמים וחסדים גדולים, כי על-ידיה מתנהג העולם בחסדו בבחינת (תהלים סט) "עולם חסד יבנה", בחינת (ישעיה סא) "ואתם פהני ה' תקראו" כנ"ל:

ד ועל-כן נפדה הבכור מן חדש, כמז' שפתינו (בפסוק יח): "ופדיו מן חדש תפדה" וכו'. כי עקר פדיון בכור

ג ועל-כן אז נמקדשו בכורות לתנם לפנה, כי הפנה הוא בחינת מצח הרצון, כי כל הפגמים קדושים בקדושתו של אהרן שנאמר בו (שמות כה): "ויהי על מצחו לרצון". ועל-כן הבכור שהוא בחינת הדעת צריכין לתנו ולקשרו להפנה כדי שיהיה הדעת מקשר וכלול תמיד בבחינת מצח הרצון שהוא בחינת פנה, כדי לקשר על-ידיה כל הרצונות בשרש הרצון וכו' כנ"ל.

וזה בחינת פדיון בכור שצריכין לפדותו בכסף, כי הכסף שנותניו בעד הבכור לפנה, זה בחינת צדקה שהוא עקר התקון, כי עקר התקון על-ידי צדקה שמתקן פגם גפילת הימים של הזקנים שאינם פראו וכו' כנ"ל. ועל-כן צריכין לתן הפדיון שהוא הצדקה להפנה, כי הפנה הוא בחינת זמן דקדושה, בחינת (תהלים קלז): "בשמן הטוב על הראש ירד על הקנן זמן אהרן", בחינת דיקא דפהנא רבא. והקנן דקדושה הוא דיקא צריך לקבל כל הצדקות של ישראל, ועל-ידי זה עקר התקון, דהינו להכניע מצח הנחש שיוגק מהזקנים הפגומים וכו'. כי בשנותניו חס ושלום הצדקה להזקנים הפגומים הנ"ל, אזי נתגדל חס ושלום הפגם יותר, כי מתגבר יותר מצח הנחש חס ושלום, מאחר שנתן פה וחיות להזקנים הפגומים הנ"ל.

וזה בחינת "בעת אפך עשה בהם" (ירמיה יח) - 'הכשילים בעניים שאינם

הוא לתמן פנים נפילת הנימים של הזקנים שאינם פראוי, שנתחמקו על-ידי הפדיון מכהן שהוא בחינת צדקה לזקנים דקדושה פנ"ל. ואזי ממשיכין קדשת הזקנה דקדושה שהיא הקדושה של הצדיקים אמתיים וזקנים דקדושה שרק הם נקראים זקנים, בחינת זקן – זה קנה חכמה, כי הם מוספים קדושה וחכמה ודעת בכל יום ויום, כמו שמבאר שם בהתורה הנ"ל.

וזה בחינת קדשת הבכור, כי בכור הוא ראשית לשון התחלה וראשית שנה עקר הקדושה של איש הישראלי, שצריך להתגבר להתחדש בכל יום להתחיל בכל יום מחדש ממש, ולא יפל לעולם לדי זקנה ושיבה דסמרא אחרא, והיגו שלא יהיה נוקן חס ושלום בעבודתו ובמעשיו, הן טובים הן רעים חס ושלום, רק צריך להתחדש בכל יום כאלו היום נולד, כמו שאמר רבנו ז"ל בעת שגלה התורה הזאת, שאסור לאדם להיות זקן אפלו צדיק וחסיד אסור להיות זקן בעבודתו, רק להתחיל בכל פעם מחדש, מפל שכן הקטנים במעלה, מפל שכן הגרועים ממש שבדאי אסור להם באסור חמור להיות בעיניהם פזונים כאלו הם כבר זקנים במעשיהם הרעים חס ושלום ואי אפשר להם לשוב עוד חס ושלום, רק צריכין להתגבר בכל יום מחדש ולשכח כל העבר רק כאלו נולדו היום מחדש.

וזה עקר זקנה דקדושה בשמותחילין בכל יום מחדש ומוסיפים בכל יום קדושה

ודעת ועל-כן נקראין כל ישראל בכורים, כמו שכתוב: 'בני בכרי ישראל'. כי זה עקר קדשת ישראל שלא יהיו זקנים דסמרא אחרא חס ושלום שגומשכין מפלד זקן וכסיל שהם בחינת קצר ימים שבע רגז, רק יתחדשו בכל יום כאלו נולדו היום שזהו בחינת בכור, בחינת ראשית והתחלה בכל פעם שזהו עקר הזקנה דקדושה פנ"ל. ועל-כן נפדה הבכור מכן חדש, כי בכל חדש מתחדשת הלכנה וישראל מניין ללכנה, כי זה עקר קדשת ישראל שהם מתחדשים בכל פעם כמו הלכנה, ועל-כן הם עתידים להתחדש כמותה, כי כל אחד כמו שהתגבר לחדש עצמו בכל פעם, כמו כן יזכה לעתיד לחדש נפשו לטובה בבחינת "תתחדש פגשך געורכי". (תהלים סו)

ועל-כן עקר קדשת ראש החדש הוא על-ידי הזקנים דקדושה שיודעים סוד העבור שהם קובעין החדשים, כי זקנים דקדושה בחינת זקן – זה קנה חכמה הם בבחינת התחדשות בכל פעם בקדושתו ועבודתו ותפלה, שזהו בחינת קדשת ראש החדש שהיא הדיש הלכנה שהוא סוד העבור שלא נמסר אלא לזקנים הנ"ל, בחינת זקן – זה קנה חכמה, בחינת דברים ט: "כי הוא חכמתכם ובינתכם" וכו'. ועל-כן נפדה הבכור מכן חדש, כי זה עקר הפדיון עקר קדשת הבכור, בבחינת חדש, להתחדש בכל פעם שזהו בחינת קדשת הזקן

לקוטי הלכות

הלכות פדיון בכור ד

יורה דעה תרכא

דקדושה שבשביל זה בא הפדיון שהוא בחינת צדקה פדי להעלות הימים הנפולים של הזקנים שאינם פראוי שנפלו לבחינת זקנה דסמרא אחרא שאינם מוספים קדושה בכל יום, ולתקשר קדושת הזקן דקדושה שמתחדש בכל יום שזהו בחינת בכור, בחינת ראשית והתחלה, בחינת 'בני בכורי ישראל' פנ"ל, שעל-ידיה נקבע מצח הנחש ונתגלה מצח הרצון שעל-ידיה נשמע קול הקריאה של הרצון וכו' פנ"ל.

וזה בחינת תפלין שהם במצח פדי לגלות מצח הרצון, לקשר התגלות הרצון שנתגלה ביציאת מצרים לקשרו לבחינת מצח הרצון, כי הפרשיות של תפלין מדברים מיציאת מצרים ושהכל ברצונו ותברך, ועל-כן פרשה ראשונה היא "קדש לי כל בכור" (שמות י), כי זה עקר בחינת תפלין שהם בחינת התחדשות המוחין בכל יום כאלו גולד היום, שזהו בחינת בכור בחינת ראשית וכו"ל וענין בהלכות תפלין על-פי התורה של אריכת אפים (סיון טז), ועל-פי המעשה של העור וכו', שם מבאר כל ענין זה באריכות נפלא, עין שם:

ה וענין החמושה שקלים של הפדיון, יש לרמוז שהם כנגד החמושה תקונים המבארים בהתורה הזאת, כי מבאר שם שעל-ידי הצדקה מעלין ומתקנין פנים נפילת הימים של הזקנים שאינם פראוי, ואזי נקבע ונפול מצח

הנחש שיוגק משם, וזה בחינת תקון אחד. ואז מתבאר ומאיר האור של הזקנים דקדושה שהם בחינת מצח הרצון, וזה בחינת תקון שני. ואז יכולים החכמים לקשר כל הרצונות לשרש הרצון ונתגלה הרצון בעולם שהכל מתנהג ברצונו ותברך לכבוד, וזה בחינת תקון שלישי. ועל-ידי הרצון נמשך יראה, וזהו בחינת תקון רביעי. ועל-ידי היראה נעשה פלי לקבל החסד ואז מתקנים כל מלאכת מעשה בראשית בחסדו ותברך לכבוד, וזהו בחינת תקון חמשי. וכל אלו החמושה תקונים נמשכים ונתתקנים על-ידי הצדקה שמתקנת את הזקנים שאינם פראוי וכו', שעל-ידיה נתתקן כל אלו התקונים, כמבאר בהתורה הנ"ל. ועל-כן הצדקה בחינת ה' (כמבאר בסוף אהרן) וזהו בחינת החמושה שקלים של פדיון בכור וכו"ל.

נמצא, שעקר קדושת בכור לכהן פדי לגלות מצח הרצון, פדי לקשר כל הרצונות לשם, פדי לגלות הארת הרצון להודיע בעולם שאין שום חיוב הטובעי כלל רק הכל מתנהג ברצונו ותברך לכבוד פנ"ל. וזה שאיתא בשלחן ערוך (יורה דעה סיון טז) שמשניצא הפדחת הרי הוא פילוד, כי עקר הפדחה תלוי בהפדחת שהוא המצח, כי עקר כל ההולדות שבועולם הם בשביל לגלות הרצון בעולם, כי בשביל זה ה' ותברך מקים העולם ומחדש בכל יום מעשה

55
P R

יורה דעה

החכמה שנמשך עלידי בן ותלמיד וכו',
ענן שם כל זה היטב:

ב וזה בחינת מצות קדשת בכור לתנו
לכהן ולפדותו ממנו בכסף, כי
כשנולד בן לאדם, צריכין להשתדל
שיהיה נמשך עליו הארת הדעת הקדוש
הנ"ל שהוא הדעת של הרב דקדשה
המאיר בבו ותלמיד, כי זה עקר מצות
הולדת הבן כנ"ל. ועקר הוא הבן בכור
שהוא הולדה ראשונה שכל ההולדות
נמשכין אחריה פמובא. ועל-כן צריך האב
להמשיך קדשת הדעת הנ"ל על הבן

דף ת"א

הבכור, על-כן צריך לתנו ולפדותו
ממנו, כי הבהן הוא בחינת הרב הנ"ל
שמאיר בבו ותלמיד, כמו שמבאר שם,
ועל-כן על-ידי הבהן נמשך על הבן
קדשת הדעת הנ"ל שזה עקר חיות הבן
וקיומו, כי בלא זה אינו נקרא בשם אדם
כלל, כמו שמבאר שם:

ג ועל-כן צריכין לפדותו מן הבהן
בכסף, כי מבאר שם שעקר
הפרנסה נמשך מהדעת של בן ותלמיד.
ועל-כן יכולין לקבל בעת האכילה הארת
הרצון וכו'. ועל-כן חכמים כל ישראל לתן
להכהן מתנות כהנה מכל אכילתם, וקדם
שמפרישין המתנות אסור לאכל
מהתבואה וכו', כי כל האכילה והפרנסה
נמשך מהכהן שכלול מהארת בן ותלמיד
כנ"ל. ועל-כן נצטוו הכהנים לברך את
ישראל להשפיע להם פרנסה ועשירות,
כמו שכתוב (במדבר י): "ברכך ה', ודרשו

בראשית, ונתת בח וחיות להוליד מדור
לדור הכל כפי לגלות אלהותו בעולם,
כמו שכתוב (תהלים קמ"ט): "דור לדור ישבח
מעשיו וגבורותיו וידו". שידעו וידעו זה
לזה מעשי ה' וגבורותיו שברא הכל
ברצונו ומנהיג ומקדם הכל ברצונו. ועל-כן
צריכין לקדש הבכור שהוא הולדה
הראשונה וכל ההולדות נמשכין אחריו,
כפי שעל-ידיה ותכלה שהכל ברצון
הבורא ותברך כנ"ל. ועל-כן עקר ההולדה
תלויה במצח, כי שרש הרצון במצח
בחינת מצח הרצון וכו' כנ"ל:

הלכה ה

א על-פי התורה "כי מרחמם
ינהגם" בלקוטי התניינא
סימן ז, עין שם:

מבאר שם, שעקר החיוב מה שהאדם
מחויב להשאיר אחריו בנים
בשביל קיום העולם, העקר הוא
להשתדל להעמיד בנים בעלי דעה שידעו
את ה' ותברך וכו', עין שם מענין בן
ותלמיד, שעל ידם נשאר דעתו בעולם
שזה עקר השארתו, כי אין נשאר
מהאדם אחר מותו שום דבר כי אם
הדעת שהאיר בנים ותלמידים וכו', עין
שם כל זה היטב. ומבאר שם שעל-ידי
כליות בן ותלמיד, על-ידיהו מו שהוא
איש חיל יכול לקבל בעת האכילה הארת
הרצון וכו', כי עקר הפרנסה נמשך מים

לקוטי הלכות

הלכות פדיון בכור ה

יורה דעה תרכג

רבוחינו ז"ל: 'במזון'. כי כל המזון והפרנסה נמשך מהבהן. וזה שנסמך לזה: "יאר ה' פניו אליך ויחנך". שהוא בחינת הארת פנים שהם המקופים המאירים בים החכמה שמשם נמשך הארת הרצון בשעת האכילה, כמבאר שם בהתורה הנ"ל, כי כל המזון והעשירות נמשך משם וכנ"ל. ועל ידי שנותנין להבהן המתנות כהנה ממה שאוכלין, על ידי זה נמשך קדשת הדעת של הבהן שהוא בחינת הדעת של בן ותלמיד, ועל ידי זה נתקדש האכילה ויכולין לזכות בשעת האכילה להארת הרצון הנ"ל:

16 LXX

בחינת הארת הדעת הנ"ל, על ידי זה נמשך הארת הרצון בשעת האכילה, ועל ידי הארת הרצון נמשך כל טוב וחסד ורחמים וכל הישועות שבעולם, כי כלם נמשכין מהארת הרצון העליון, וכל אחד כפי מה שפוגם חס ושלום בהדעת הנ"ל ואינו משתדל לחזר אחר רב אמתי כזה לקבל ממנו הדעת הנ"ל, כמו כן נפגם חס ושלום הארת הרצון, ומפגם הרצון משם נמשכין כל החסרונות וכל היסורים חס ושלום, כי כל היסורים נמשכין מהארת הרצון וכנ"ל.

ובשביל זה בשפגם אדם הראשון בהדעת על ידי אכילת עין הדעת, עקר קוללתו היה בענין הפרנסה, כמו שכתוב: "בעצבו תאכלנה; בועת אפך תאכל לחם" וכו'. אף על פי שבאמת כל הצרות והיסורים וכל החולאת חס ושלום הכל נמשך מקללה זאת, כי עקר הפגם של אדם הראשון שפגם בהדעת הגיע אל האכילה והפרנסה שלא זכה להארת הרצון בשעת האכילה, ומשם נמשך כל היסורין חס ושלום כנ"ל. ועל כן בזה שנתקלל בענין האכילה והפרנסה בועת אפך תאכל לחם' שהוא בחינת חרון אף הפך הרצון, בזה כלול כל היסורים חס ושלום, כי כלם נמשכין מפגם הרצון בשעת האכילה שנמשך מפגם הדעת כנ"ל.

ד וזה בחינת מעלת הפדיון שנותנים מזון לצדיקי אמת כדי לפדות נפש או נפש יוצאי חלציו מכל מיני צער וחולאת ויסורים חס ושלום, על ידי המזון דיקא שנותן להצדיק שהוא הרב האמת המאיר בבן ותלמיד. כי כל מיני צער ויסורים חס ושלום נמשכין רק מפגם הדעת חס ושלום, דהינו על ידי שמשפח דעתו חס ושלום מלוכר את ה' ותברך בכל עת ורגע בבחינת (דברים לא): "הלא פי אין אלהי בקרבי מצאוני כל הרעות האלה", חס ושלום, כי אין יסורין בלא עון, וכל העונות נמשכין על ידי הרוח שמות שהוא פגם הדעת הנ"ל, כמו שמבאר שם בתחלת התורה הנ"ל. ועקר הצער והיסורין חס ושלום נמשכין על ידי שפגם בחינת הארת הרצון על ידי פגם הדעת, כי בשזוכה למשך מהרב

וזה בחינת (סנהדרין): "כל עמל האדם לפיהו", שכל העמל והיסורים

יורה דעה

פגם הדעת עד שאינו זוכה להארת
הרצון וכנ"ל.

ועל-כן נוהגין מעות על פדיון
להצדיק שממשך הארת
הדעת הנ"ל, כי על-ידי המעות שנותן
לו נתתן כל ממונו ונמשך על ממונו
ופרנסתו הארת הרצון הנ"ל שהוא
עקר התקון הנמשך על-ידי הארת
הדעת, וכשמאיר הרצון נתתן ונתמלא
כל החסרונות, כי כל הישועות
והטובות על-ידי הארת הרצון כנ"ל:

ה **ובשביל** זה אנו מבקשין אחר
האכילה דיקא על כל
הישועות בכרפת המזון שאומרים אז
בפה 'הרחמן' ומבקשין על כל הרברים,
כי עקר הרחמנות שהוא הארת הדעת
שמאיר הרב האמת בבו ותלמיד, שזה
עקר הרחמנות בחינת "כי מרחמם
ינהגם" (ישעיה טו) עקר זה הרחמנות נמשך
ומאיר בעת האכילה שאז נתגלה זה
הרחמנות על-ידי הארת הרצון שמאיר
אז. ועל-כן אומרים אז 'הרחמן' בפה
פעמים ומבקשים על כל הישועות, כי כל
הישועות נמשכין מהארת הרצון שמאיר
בשעת האכילה דיקא וכנ"ל:

ו **וזה** בחינת פדיון בכור בכסף, כי
על-ידי הכסף שנותנין לכהן
שהוא כלול מהדעת של בן ותלמיד
שמשים כל הכסף והפרנסה כנ"ל, על-
ידיה נתתן כל ממונו ונמשך עליו

והצרות של האדם הכל מחמת פיהו,
מחמת פגם האכילה שאינו זוכה לקבל
אז הארת הרצון כנ"ל, וזה מחמת שפגם
בהדעת כנ"ל. וזה שפגם שם: "וגם הנפש
לא תמלא", הינו בחינת פגם הדעת, כי
עקר שביעת ומלוי הנפש הוא על-ידי
הדעת שהוא עקר חיית הנפש, כמו
שכתוב: "החכמה תחיה" ואזי נאמר
(תהלים ט): "ונפש רעבה מלא טוב", שהוא
הדעת הפך פגם הדעת שנקאמר עליו
(משלי ט): "וגם בלא דעת נפש לא טוב".
כי עקר החיות בשלמות ובמלוי הוא
על-ידי הדעת, כמו שכתוב: "יבדעת
חדרים ומלאו". כי בשאין בו דעת הוא
חסר לעולם בבחינת "דעת חסרת מה
קניית" וכו' (פרים טא). וזה בחינת "יהושע
בן נון מלא רוח חכמה", 'מלא' דיקא
(בחינת 'מלאו את הארץ' וכו', בחינת 'מלא כל
הארץ כבודו', שכל זה הוא על-ידי הדעת
הקדוש, עז שם היטב בסוף התורה הנ"ל איד
מדקדק שם הרבה בחבת מלא ומחבר יחד 'מלא
רוח חכמה' עם 'מלאו את הארץ', 'מלא כל
הארץ כבודו' וכו', עז שם והבן היטב). נמצא
שעקר מלוי הנפש הוא הדעת. וזהו 'וגם
הנפש לא תמלא' שהוא פגם הדעת,
על-ידיה 'כל עמל האדם לפיהו', שיש
לו עמל וספורין חס ושלום על-ידי פיהו
על-ידי שאינו זוכה להארת הרצון בשעת
האכילה, שמשים כל היסורים והחסרונות
על-ידי שנפגם המזון והפרנסה על-ידי

לקוטי הלכות

הלכות פדיון בכור ה

יורה דעה תרכה

הארת הרצון שהוא הארת הדעת, ועל ידיה נמשך הדעת על בן הבכור שזה עקר התקון, כי חכף בשולד בן כפי הדעת שנמשך על ידו שזה עקר ההולדה שיהיה נקרא בשם הולדת אדם כנ"ל, כמו בן נמשך איזה שפע של מומן ופרנסה על ידו וכנ"ל. אבל הכל צריך תקון לבררו ולתקנו ולהוציאו מפגם החטא של אדם הראשון ומפגם הדעת שלו, והתקון על ידי הבהן שהוא בחינת הרב שמאיר בבן ותלמיד, ועקר ההתקשרות אל הבהן הוא על ידי הכסף שנותן לו שעל ידיה נתמקן כל ממונו ונמשך על ממונו ופרנסתו הארת הרצון שנמשך מהארת הדעת הנ"ל ועל ידיה נתמקנת ההולדה הראשונה שהוא הולדת הבכור שתהיה בבחינת קדשת הדעת שהוא עקר מלוי הנפש וחייתה, והכל על ידי הארת הרצון שמקבל על ידי הבהן וכנ"ל:

זוהו בחינת גדל המעלה בשואבין לתן מומן להחזיק הרב האמת והגלויים אליו העוסקים להמשיך הדעת הקדוש בגנים ותלמידים, שעל זה נאמר (דברים ט): "שמח וזבול בצאתך ויששכר באהליך" כמו שאמרו רבותינו ז"ל, כי בשנותן מומן ופרנסה להרב האמת הנ"ל, וזה הרב בודאי זוכה בעת האכילה להארת הרצון הנ"ל, ואז עקר גמר שלמות תקון הדעת הנ"ל בשואכה על ידו להארת הרצון, ואז זוכה זה

הנותן שישמשך עליו גם כן הארת הדעת והרצון הזה, כי עקר הארת הדעת בשלמות נתגלה ונשלם על ידי הארת הרצון שזוכה בשעת האכילה. ועל כן בודאי זה שזכה להאכיל את הצדיק ולפרנסו, נמשך עליו הארת הדעת והרצון הזה, ועל ידיה זוכין לכל הישועות ולכל טוב כנ"ל:

ח וזה בחינת המשה שקלים שצריכין לתן לבהן, שהם מאה מעה, כאשר דקדקה התורה ופרשה החשבון של השקל בפרוש, כמו שכתוב (במדבר יח): "ופדיו ממן חדש תפדה בערךך כסף חמישת שקלים בשקל הקדש עשרים גרה הוא", וגרה היא מעה. ואמרו רבותינו ז"ל שהחמישה שקלים של הבכור הם פגגד מכירת יוסף שהיה בכורה של רחל, שמכרוהו בעשרים כסף. ולכאורה אינו מובן, וכי בשביל שמכרו השבטים את יוסף למשמעאלים יצטרכו ישראל לפדות את הבכור מן הבהן, וגם זרע יוסף בעצמם מחיבים לפדות את הבכור. אך פאמת עקר קדשת הבכור הוא בבחינה הנ"ל, שצריכין לקדש את ההולדה הראשונה שיהיה נמשך הדעת הקדוש על ידה כנ"ל, כי עקר ההולדה פאמת הוא רק הולדת הדעת פמוגן בכתבי האר"י ז"ל, שזה סוד יציאת מצרים. כי במצרים היה הדעת בגלות עד שאמר פרעה שהוא מלכות דסטרא אחרא "מי ה" וכי" (שמות ה), וכשיצאו ממצרים אז

שִׁשְׁרֹשׁוּ בַדְעַת הָעֵלְיוֹן שְׁדָרְדָּה שֵׁם כֵּל
הַמְשַׁכֵּת הַדְעַת מְדוּר לְדוּר. וְעַל־כֵּן
צָרִיכִין לְמוֹל הָעֵרְלָה וּלְגִלוֹת הַעַמְטָרָה וְכו',
כַּמּוּבָן כֵּל זֶה בַּכּוּנָת.

הַכֶּלֶל, שֶׁבְּכֵל הַהוֹלָדוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל
נִמְשָׁךְ דְּעַת, רַק שְׁצָרִיכִין בְּמָה
תְּקוּנִים לְהוֹצִיאוֹ מִהַעֲלָם אֶל הַגְּלוּי,
וְאַחֲרֵיכֵן לְגַדְלוֹ מִמְּקוּמָתוֹ לְגִדְלוֹת וְכו'.
וְעַקֵּר הוּא הוֹלְדָה הָרֵאשׁוֹנָה שֶׁהוּא
הַבְּכוֹר כִּנ"ל. וְעַל־כֵּן צָרִיכִין לְקַדְּשׁוֹ
וְלַפְדוּתוֹ מִהַכֵּהֶן שֶׁעַל יְדוֹ עִקֵּר הַמְשַׁכֵּת
הַדְעַת הַנ"ל, כִּי הַכֵּהֶן הוּא הַעוֹבֵד בְּבֵית
הַמִּקְדָּשׁ שִׁשִּׁים עֶקֶר הָאֵרֶת הַדְעַת שֶׁל בֵּן
וְתַלְמִיד כַּמְבָּאָר בְּהַתוֹרָה הַנ"ל. וְעַל־כֵּן
"מִי שִׁישׁ בּוֹ דְּעָה כְּאֵלוֹ נִבְנָה בֵּית
הַמִּקְדָּשׁ בְּיָמָיו", כַּמּוֹ שְׂאֵמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל,
הֵינּוּ כִּנ"ל. וְעַל־כֵּן עִקֵּר קְדֻשַׁת הַתְּפִלִּין
שֶׁהֵם בְּחֵינַת קְדֻשַׁת הַמַּחֲוִין שְׁצָרִיכִין כֵּל
אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל לְהַמְשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ כְּכֵל
יוֹם לְהַפִּיר וְלְדַעַת אֶת הַבּוֹרָא וְתַפְרֵדוֹ,
עִקֵּר קְדֻשָׁתָם הוּא בְּחֵינַת קְדֻשַׁת הַבְּכוֹר,
כִּי מִשֵּׁם מַתְחִילִין הַפְּרָשׁוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת
שֶׁל הַתְּפִלִּין, כַּמּוֹ שֶׁתְּחִיב (שְׁמ״ט ז'): "קְדָשׁ
לִי כָּל בְּכוֹר" וְכו'.

וְעַל־כֵּן הַקְּשָׁה כֵּל הַתּוֹרָה בְּלֶה לְתַפְלִין,
כַּמּוֹ שֶׁתְּחִיב: "לְמַעַן תִּהְיֶה
תּוֹרַת ה' בְּפִיךָ" וְכו', כַּמּוֹ שְׁדָרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ
ז"ל, כִּי הַתּוֹרָה שֶׁהִיא עִקֵּר הַתְּנַגְּלוֹת
הַדְעַת הַקְּדוֹשׁ הַנ"ל לִידַע מִמֶּנּוּ וְתַפְרֵדוֹ,
כַּמּוֹ שֶׁתְּחִיב (דְּבָרִים ט'): "אַתָּה הָרֵאֶת לְדַעַת
כִּי ה' הוּא הָאֱלֹהִים", הוּא בְּכֵינַת תְּפִלִּין

נולד ונתגלה הדעת, ומשם נמשך כל
ההולדות של ישראל, כי כל אחד
מישראל מגדול ועד קטן יש לו איזה חלק
בהדעת הקדוש, כי כל אחד מישראל
הוא חלק אלוה ממעל, ויש לו שרש
במחשבה דקדשא בריד הוא שהוא שרש
הדעת הקדוש.

וְעַל־כֵּן בְּשִׁנּוּלְד אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, אִין כְּפִי
בְּחֵינַתוֹ נִמְשָׁךְ אִיזָה הַתְּנַגְּלוֹת
הַדְעַת בְּעוֹלָם שְׁעַל־יְדֵי שִׁנּוּלְד וְנִתְּסַף
אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, עַל־יְדֵי־זֶה יִתְּסַף וְיִגְדַל
וְיִתְרַבֵּה הַדְעַת בְּעוֹלָם לְדַעַת אֶת ה'
הַבּוֹרָא הַכֵּל הַיְחִיד הַמְשֻׁנָּה וּמוֹשֵׁל
וְתַפְרֵדוֹ. רַק מִתְּקַף הַתְּנַגְּבוֹת הַסְּמָרָא
אֶחָרָא מִתְּמָא אֲדָם הָרֵאשׁוֹן וּמִתְּמָא
הַדְיוֹת שְׂאֲחֵרִיו, בְּפִרְט בְּעַת הַגְּלוּת,
מִתְּנַפֵּר הַהַעֲלָמָה וְהַסְּתֵרָה מְאֹד מְאֹד.
כִּי זֶה יְדוּעַ שֶׁהַקְּלָפָה קְדָמָה לְפָרִי, וְרַב
הַהוֹלָדוֹת נִמְשָׁכִין עַל־יְדֵי הַתְּנַגְּבוֹת
הַתְּאֵוָה, כַּמּוֹ שֶׁתְּחִיב (תְּהִלִּים נא): "הֵן בְּעוֹן
חוֹלְלֵתִי". עַל־כֵּן הַדְעַת הַנִּמְשָׁךְ עַל־יְדֵי
הַהוֹלְדָה הוּא בְּהַעֲלָם וּבְקַטְנוֹת גְּדוּל.
וְעַל־כֵּן אִמּוֹ טְמֵאָה לְדָה מִחַמַּת גְּדַל
הַתְּנַגְּבוֹת הַטְּמֵאָה שֶׁמִּתְּנַגֵּה אוֹ מִחַמַּת
שְׂרֹאָה שֶׁנִּמְשָׁךְ אוֹ אִיזָה דְּעַת בְּעוֹלָם, כִּי
הַטְּמֵאָה בְּרוּבָה תְּמִיד אַחַר הַתְּקֻשָׁה
בְּיָדוּעַ. וְעַל־כֵּן צִוְּתָה הַתּוֹרָה "וּבַיּוֹם
הַשְּׁמִינִי יִמּוֹל בְּשׂוֹר עֲרֻלְתּוֹ" (וַקְרָא יב),
וְנִסְמָךְ לְפָרֶשֶׁת טְמֵאָת לְדָה, כִּי גַם
הָעֵרְלָה נִמְשָׁךְ מִשֵּׁם שֶׁהָעֵרְלָה שֶׁהוּא
מִסְּמָרָא דִּמְסַבָּא חוּפָה עַל הַבְּרִית קְדָשׁ

לקוטי הלכות

הלכות פדיון בכור ה

יורה דעה תרכו

מחין, שזהו בחינת קדשת הולדת הבכור שהוא בחינת הולדת המחין הקדושים כנ"ל. וכל זה התחיל מאברהם אבינו עליו השלום שהוא הראשון שזכה לגלות אלהות בעולם, ועלין וכה לכהנה, כמו שכתוב (תהלים ק): "אתה כהן לעולם", כמו שאמרו רבותינו ז"ל (גרים לב), כי בודאי מגיע לו הנהגה שהוא בחינת הארת הדעת של בן ותלמיד, כי הוא הראשון שהתחיל לעסק בזה להאיר זה הדעת בעולם. ועלין צריכין לתן חמשה שקלים להכהן בשביל פדיון הבכורה כנגד ה' דאברהם שמשם עקר ההולדה דקדשה בבחינת אברהם אינו מוליד אברהם מוליד, כי אברהם היה הראשון שהיה צריך להוליד הולדה הקדושה של ישראל, עלין לא היה יכול להוליד בלא ה' הזאת שהוא בחינת ה' הדעת שזכה עלידי שהאיר הדעת בעולם עלידי הגרים שעשה כמו שמבאר (בסיון ג).

הולדה ראשונה שהוא הולדת הבכור כדי להמשיך עלידי זה הדעת בעולם. ועלין צריכין לפדותו בחמשה שקלים דקא כנגד ה' הזאת של אברהם שהוא ה' הדעת שמשם עקר ההולדה דקדשה כנ"ל. ואלו החמשה שקלים הם מאה מעה כאשר דקדקה התורה לחשב שכל שקל עשרים גרה שעולים יחד מאה, כי עקר הכסף והמזון נמשך מהארת הרצון שמאיר ביום החכמה כנ"ל. שהוא בחינת מ'ה' כנ"ל וצריכין להמשיכו ממה למאה כמובן בדבריו ז"ל במקום אחר (בסיון ד), ומשם כל ברפת העשירות בבחינת (בראשית כו) "וירע יצחק וכו' וימצא מאה שערים" וכו'.

כי יצחק בחינת יראה, בחינת פחד יצחק, שכל תקון הדעת הקדוש הנ"ל והארת הרצון בהפגנה והעשירות הנ"ל הכל עלידי היראה, כמבאר היטב בהתורה הנ"ל, ועלין יצחק שהוא בחינת יראה, וכה להמשיך מ'ה' ל'מאה' ברפת העשירות שזהו בחינת המאה שערים כנ"ל. וזהו בחינת המאה מעה שהם החמשה שקלים שנותנין לפתן לפדיון בכור כדי להמשיך הדעת עלידי הנהן שזוכה להארת הרצון בהכסף שמקבל שממשיך ממה למאה כנ"ל. וכן יעקב קנה חלקת השדה במאה קשיטה, שהם מאה מעה, ועלידי זה גלה אלהותו בעולם, כמו שכתוב שם (ישעיהו): "ויצב שם מזבח ויקרא לו אל אלהי

כי בודאי אמות העולם מולידים אף על פי שאין בהם ה' הזאת, ואפלו אברהם בעצמו הוליד את ישמעאל קדם שזכה לה' הזאת, רק הולדת יצחק שהוא הראשון שנולד בקדשת ישראל לא היה אפשר להולידו בלא ה' הזאת שהוא בחינת ה' הדעת שעלידי זה נולד הולדה קדושה בזאת שהוא הולדת יצחק שממנו יצא יעקב וכל ישראל אחריו שעל ידם נמשך הדעת בעולם לידע מה' יתברך. וקדשת זאת ה' צריכין להמשיך בכל

ישראל דיקא כנ"ל, והעקר הוא בשעת הסתלקות הצדיק אמת שעסקו בזה להאיר הדעת בעולם, בפרט אברהם שהיה הראשון שעסק בזה.

ישראל, הינו כנ"ל, כי כל האבות היה על עסקם בזה כל ימי חייהם להמשיך זה הדעת הקדוש בעולם וכל מעשיהם ועסקיהם היה רק בשביל זה, להודיע כי ה' הוא האלהים:

ועל-כן עסק יעקב לבשל המאכלים להאכיל את אביו להמשיך השארת הדעת של אברהם על-ידי אכילת סעדת הכראה, וזה שאמרו רבותינו ז"ל, שמבשלין ערשים וביצים להורות שגלגל הוא החזור בעולם, הינו בחינת: "דור הולך ודור בא", שהדור שהולך הוא הדור שבא בחינת גלגולא דגשמתין, כמובא, הינו להורות שחם ושלום לא נסתלק הנפטר לגמרי רק קרשה דעתו נשאר בודאי בעולם, כי הוא בגלגל החזור שאף-על-פי שקצה הגלגל יורד למטה אינו נסתלק לגמרי, כי תכף עולה הקצה השני של הגלגל פנראה בחוש. כמו כן כשנסתלק הצדיק ונרמה שנסתלק אבל באמת לא נסתלק כלל, כי תכף עולה קצה התחתון ומאיר בעולם שהוא ההשארה שהשאר בעולם על-ידי ספריו ותלמידיו, כי באנשים פשוטים שלא תקנו מעשיהם כראוי, מרמז זה הגלגל על גלגולים, שמכרח לבא בגלגול כדי לחזור ולהמשיך הדעת להאיר בעולם הרשימו שנשאר מדעתו אחר הסתלקותו, אבל הצדיק האמת תכף באותו הרגע שנסתלק מאיר הדעת הקדוש שלו בבחינת גלגל החזור הנ"ל.

ט ועל-כן השתדל יעקב להוציא הכבורה מעשו, והוציאה ממנו בעת האכילה דיקא, כמו שכתוב: "ויד יעקב נזיד וכו' ויאמר הלעיטני נא וכו' ויאמר מכרה כיום את בכורתך לי" וכו'. ואמרו רבותינו ז"ל שאותו היום מת אברהם אבינו ובשל יעקב ערשים להברות את אביו וכו'. כי מבאר בהתורה הנ"ל, שכל אדם צריך לעסק בזה להמשיך הדעת הקדוש הזה בעולם, וזה עקר השארתו אחר מיתתו בחינת חליפות וכו', ואברהם שעסק בזה כל ימיו, והשאר זה הדעת הקדושה לדורות אחריו עד היום הזה, ועל-כן ביום שנסתלק עסק יעקב להברות ולהאכיל את אביו כדי להמשיך על-ידי האכילה דיקא השארת הדעת הנ"ל של אברהם על-ידי הארת הרצון שפאר בעת אכילה. וזה סוד הבראת האבל שמתחמין אותו על-ידי אכילת סעדת הכראה, כי בשמת קרובו חם ושלום ונסתלק הדעת כפי ערך הנפש שנסתלק, וזה עקר האבלות על הדעת שנסתלק, אזי מתחמין אותו על-ידי סעדת הכראה להורות שבודאי לא נסתלק לגמרי ובודאי נשאר הארה מדעתו ומקבלין אותה על-ידי אכילת

לקוטי הלכות

הלכות פדיון בכור ה

יורה דעה תרכט

נמצא, שעסק אז יעקב להמשיך הארת השארת הדעת של זקנו אברהם אבינו, ואז בא עשו מן השדה והוא ענף מן הרציחה והנאוף, כמו שאמרו רבותינו ו"ל שהוא הפך הדעת הנ"ל, ואמר 'הלעיטי נא' וכו' שאכל אכילה גסה אכילה דסמרא אחרא, כי לא האמין שבאכילה יבלין להמשיך הארת הרצון שהוא הארת הדעת שהוא ההשארה של אברהם, על-כן אמר לו יעקב פדיו וכשורה במועדו ובזמנו אם פן 'מכרה כיום בכורתך לי', כי לפיה לך בכורה שהוא הארת הדעת הנ"ל מאחר שאמה כופר כל זה, ואז תכף בתרצה עשו והורה לו ואמר: "הנה אנכי הולך למות ולמה זה לי בכורה", הינו מאחר שהוא הולך למות ממש מיתה עולמית ולא ישאר ממונו שום השארה בזה העולם, על-כן לפיה זה לו בכורה שהוא הארת הדעת, כי הוא אינו מאמין בכל זה. נמצא שמקשר ומקדקק היטב המקרא הנה שהסמך מיתתו לבזוי הבכורה וכו"ל. וכן כל הפרשה בעזרת ה' יתברך נדרשת ופה במין חמור על-פי כל הנ"ל:

י ועל-כן באמת זכה יעקב על-ידיהוה לקבל גם הבכרה של עשירות ממצחק, כי הא ביהא תליא כנ"ל, כי יצחק טעה בעשו כמו שאמרו רבותינו ו"ל, ועל-כן רצה לברכו קדם מותו על-ידי האכילה דיקא, כי סבור שעל-ידי שאכילהו עשו וכוונתו יהיה לקבל

השארת הדעת ממנו קדם מותו אז יוכל להאיר בו הדעת בשעת האכילה דיקא כנ"ל. ועל-כן דקדק יצחק ואמר (בראשית ט:): "ואברככה לפני ה' לפני מותי", לפני מותי דיקא כי כל רצונו וכוונתו היה להשאיר דעתו אחריו אחר מותו כנ"ל, ועל-כן רצה לברכו בעשירות קדם מותו בעת האכילה דיקא וכו"ל. אבל רבקה דעה רשעתו של עשו שאינו חפץ בבכרה שהוא הדעת הקדוש, רק בתאות גשמיות בעולם הזה לבד, על-כן מרה וקראה את יעקב ורזה אותו שיכין ויביא מאכלים לאביו כאשר אהב, כדי לקבל ממנו השארה הקדושה של דעתו הקדוש לפני מותו בעת האכילה דיקא וכו"ל, כי זה היה כל מנמת רבקה אמנו ויעקב אבינו וכתסדי ה' עלתה בידם וקבל אז ברבת העשירות כדי לזכות על-ידיהוה להארת הרצון שהוא הארת הדעת כנ"ל.

ועל-כן בשעה שברכו בעשירות ופרנסה נתן לו ממשלה ומלכות, כמו שכתוב שם (שם כח:): "ותן לך האלהים מפל השמים וכו'", שהוא פרנסה ועשירות, "ועבדוך עמים וכו'", הינו מלוכה וממשלה, כי צריכון ממשלה ומלכות להיות איש חיל כדי לקבל העשירות עם הארת הרצון כמבאר היטב בהתורה הנ"ל. וזה שאמר יצחק בעת שנגנב יעקב עם המאכלים (שם ט:): "ואה ריח בני פריח שדה אשר ברכו ה'", זה בחינת הארת הרצון הנ"ל שהוא בחינת

100

מ'ה, בחינת מה חמית שהוא סוד ריח, כי לית מחשבה תפיסא תמן כלל רק הוא כמאן דארח ריחני, בבחינת (שיר השירים ה) "ברח דודי ודמה לך לצבוי וכו' על הרי בשמים" (כמבאר מעט מזה בדברינו בהלכות ברפת הריח, ענין שם והכו). ועל-פני צעק עשוי: "את בכרתי לקח והנה עתה לקח ברכתי", כי הא ברא תליא, כי הברכה לקח על-ידי הבכורה פנ"ל:

יא וזה: "אם בחקתי תלכו ואת מצותי תשמורו וכו' ונתתי גשמים בעתם וכו' ואכלתם לחמכם לשבע" וכו' (דקרא טו), ותמהו הרבה על שלא הזכיר כי אם שכר עולם הנה פרנסה ושבע, כמובא קצתא זאת בכמה מפרשים, אך על-פי הנ"ל מיישב היטב, כי עקר הבטחה שמבטיחם על פרנסה ושבע, העקר הוא מה שיזכו על-ידי הפרנסה והשביעה להארת הרצון שמאיר בעת האכילה דיקא וכנ"ל, שזהו בודאי הבטחה גדולה, כי זה עקר התכלית בעולם הנה ובעולם הבא לצנח, כי זהו בחינת (כמבאר בנ) "בעת יאמר ליעקב וישראל מה פעל אל", מ'ה' דיקא שנהו בחינת (תהלים לא): "מה רב טובך אשר צפנת ליראוך" וכו' שהוא שכר עולם הבא שזוכין לקבל הארה משם בחינת הארת הרצון בעת האכילה. ועל-פני מבטיחם הפתוי בכרפת האכילה והשביעה בשכר התורה והמצוות שהם עקר קדשת הדעת הנ"ל, כי בשעת האכילה דיקא זוכין להארת הרצון

שלעתיד כשזוכין לדעת הנ"ל שהוא שמירת התורה והמצוות פנ"ל. וכן מבאר בפרשה זאת למסכתא בתורה באמת, כי בשמבטיחם שם בכל הברכות של הפרנסה והשביעה ומאריך בזה עד "ואכלתם ישן גושן וכו'", בתוך זה הולך ומבטיחם בעצם התקרבותם אליו והברך שיזכו על-ידי-זה, כמו שכתוב שם תכף: "ונתתי משפני בתוכם וכו' והתהלכתי בתוכם והייתי לכם לאלהים ואתם תהיו לי לעם וכו'", ופרש רש"י: "אמיל עמכם בגן-עדן, הינו שעשוע עולם הבא, וזה שפס' שם רש"י: "כול, לא תיראו ממני? תלמוד לומר: והייתי לכם לאלהים".

כי עקר שעשוע עולם הבא הוא בחינת הארת הרצון הנ"ל, בחינת 'בעת' וכו' פנ"ל שיזכו או לכלל שני השנות יחד 'מלא' ו'מה' שזה עקר ההתקרבות אליו. והברך בחינת אמיל עמכם בגן-עדן, וכל זה אי אפשר לזכות בו אם על-ידי היראה כמו שמבאר שם, על-פני דקדק רש"י וסיים: "כול, לא תיראו ממני? תלמוד לומר' וכו', כי אי אפשר לזכות לכל הנ"ל כי אם על-ידי היראה, בחינת מ'ה רב טובך אשר צפנת ליראוך' דיקא, וכל זה יזכו ישראל לקבל הארה גדולה מזה גם בעולם הנה בעת האכילה, ומחמת זה ברכם בכל מקום בכרפת האכילה דיקא מחמת שאז זוכין להארת הרצון שהוא עקר התכלית.

לקוטי הלכות

הלכות פדיון בכור ה

יורה דעה תרלא

ובקאמת לא דעתי מעקרא מאי קא
 קשיא להו להמפרשים מה
 שהזכירה התורה יעודים גשמיים, הלא
 מפרש בפרשה הזאת יעודים רוחניים
 שהם עקר התכלית בעולם הזה ובעולם
 הבא לנצח, כמו שמבאר והולך בפרשה
 זאת מן ונתתי משפני בתוכם, דהינו
 הבית המקדש ששם עקר השגת הדעת
 הנ"ל, והתהלכתי בתוכם וכו', עד סוף
 הפרשה. רק שיש להקשות מה סמיכות
 יש לברכת האכילה והפרנסה להבטחת
 והתהלכתי בתוכם וכו'? אף על פי
 ההקדמה הנוראה הנ"ל שגלה ארמו"ר
 ו"ל בתורה הנ"ל שעל ידי הארת הדעת
 הנ"ל שהוא בחינת שמירת התורה
 והמצות זוכין להארת הרצון בשעת
 האכילה דיקא כנ"ל, על ידי זה מושב
 שפיר ומקשר המקרא היטב. וכן בכל
 מקום שמבטיח אותם על ברכת האכילה
 והפרנסה אפילו במקום שסתם שם ולא
 פירש כמו כאן, ילמד סתום מן המפרש
 שעקר הפונת בברכת הפרנסה והאכילה
 בשבב התורה, מחמת שבהאכילה שזוכין
 על ידי התורה שהוא הדעת, בהאכילה
 הזאת מאיר הארת הרצון שהוא עקר
 התכלית בעולם הזה ועולם הבא כנ"ל.

בחינת (משל"ג) "צדיק אכל לשבע נפשו",
 כי עקר השביעה הוא על ידי הארת
 הרצון, כמו שאיתא בזהר הקדוש:
 "רעותא דשבעא שווי עליו", ענין שם:
 יב וזה שפנים (קרא טו): "אני ה' אלהיכם
 אשר הוצאתי וכו' ואולף אתכם
 קוממיות", פירש רש"י: 'בקומה וקופה',
 זה בחינת מה שמבאר שם בהתורה
 הנ"ל, שלופות להארת הרצון בעת
 האכילה צריכין להיות איש חיל, שיהיה
 לו חלק בהממשלה והמלכות דקדושה.
 ועל כן מזכיר להם ה' יתברך שעשה
 החסד להם שהוציאם ממצרים מהיות
 להם עבדים, דהינו שהוציאם מהגלות
 שלא תשלט עליהם מלכות הרשעה,
 ומבאר והולך 'אשפור מוטות עלכם
 ואולף אתכם קוממיות' בקומה וקופה,
 הינו בחינת אנשי חיל וכו' הפך העבדות,
 אדרבא, והיה להם לכל אחד מישראל
 חלק במלכות דקדושה שעל ידי זה דיקא
 זוכו להארת הרצון כנ"ל:

(ענין כל זה בהתורה הנ"ל והבין דברנו היטב):
 יג וזה: 'ורדפתם את אויביכם ונפלו
 לפניכם לחרב ורדפו מפני
 חמשה מאה' וכו'. כי צריך שיתחזק בכל
 פה להיות איש חיל וכו' שיהיה לו חלק
 במלכות וממשלה דקדושה, וענין לקמן על
 פסוק (תהלים קמח) "מלכותך מלכות כל
 עולמים וכו'", שעקר המלכות והממשלה
 הוא ממשלה דקדושה, דהינו בשמתגברים
 להאיר הדעת בחברו וכו'. וזהו: 'ורדפתם

וזה בחינת 'אבלתם לחמכם לשבע', וכן
 בפרשת 'והיה אם שמוע' כתיב
 "ואכלת ושבעת", הינו בחינת הארת
 הרצון הנ"ל שהוא עקר השביעה בחינת
 (תהלים קמח) "ומשביע לכל חי רצון" שזהו

בפסוקים הרבה. וזהו כל המלחמות מצוה
שנצטוו ישראל, הכל הוא כדי להשיבם
אל האמת להודיעם כי ה' הוא האלהים
שזהו התכלית האמתי.

וזה עקר הבטחת 'ורדפתם את איביכם
וכו', בחינת (תהלים טו): "בקש שלום
ורדפהו", בחינת מה שאיתא בזהר
הקדוש: "זכאה מאן דאחיד בידא דחניבא
ובעי למרדרף אבתרה". פי זאת הדרפה
היא עקר השלום האמתי, פי כל זמן
שאין זוכין לדעת הנ"ל ואין עושין רצונו
חס ושלום, ואין יוצאין מעונות ופגמים
חס ושלום, אפלו נדמה שיש לו שלום
גדול אין זה שלום כלל, פי אין שלום
אמר ה' לרשעים" (ישעיה טו), פי כל זמן
שאין מעשיו עולים יפה ברצונו ותברך,
אך אפשר שיהיה לו שלום אמתי פי
הלא גם בעצמו אין שלום, כמו שקתוב
(תהלים טו): "אין שלום בעצמי מפני
חטאתי" (וען במקום אחר פתח).

וזהו בחינת 'ורדפתם את איביכם',
שפשעו רצונו ותברך מצוה
עליהם לרדף את אויביהם כדי להתוודע
למוטב לקרבם אל האמת שזהו עקר
השלום, בחינת (ברית ח) "האמת והשלום
אהבו", שזהו בחינת 'בקש שלום
ורדפהו', בחינת בעי למרדרף אבתרה.
וזהו: 'ונפלו איביכם לפניכם לתרב', הינו
על ידי תפלות ובקשות שהם נקראים
תרב, בחינת "בתרבי ובקשתי" (בראשית טו),
כמו שמבאר בתחלת התורה (סיון ט)

את איביכם' וכו'. פי לכאורה תמוה, מהו
הבטחת הברכה הזאת שירדפו את
אויביהם וכו', וכי זהו התכלית האמתי
של ישראל עם קדוש שירדפו את
אויביהם ופילו אותם בחרב וכו' לנקם
ולשפך דם חס ושלום, הלא ה' ותברך
חפץ בשלום ומברך את עמו ישראל
בשלום, והנה די בהבטחת 'ונתתי שלום
בארץ' ולמה לנו לרדף אחר האויבים.

אך באמת זה ידוע שכל העולמות לא
נבראו כי אם בשביל להכיר ולידע
אותו ותברך כמו שאיתא בזהר (פא מב):
"נגנו דישתמודעין לה". ועל-כן הכל
נברא בשביל ישראל שיקבלו תורתו
שהוא הדעת הקדוש שעל ידיה מביאין
וידועין אותו ותברך. ועל-כן כל הגדלה
והמלוכה שיקבא רק לישראל שעושים
רצונו שזוכים לזה הדעת שבשביל זה
נברא הכל, ועל-כן רק הם קרויים אדם,
כמו שאמרו רבותינו ז"ל, פי מי שאין בו
זה הדעת הוא חיה בדמות אדם, כמו
שמבאר בתחלת התורה הנ"ל. ובשביל
זה מחיב כל אחד לעסק ביישוב העולם,
דהינו להכניס הדעת האמתי באחרים
שזה עקר עוסק ביישוב העולם, כמו
שמבאר שם וכו' ז"ל. ובששאל יוכי
לעשות רצונו הם מחיבים להשתדל בכל
כחם להכניס זה הדעת גם באמות
העולם, כמו שכתוב (דברי הימים א טו): "ספרו
בגוים את גבורו" וכו', וכתוב (ישע ח):
"הודיעו בעמים עלילותיו" וכו' וכן

לקוטי הלכות

הלכות פדיון בכור ה

יורה דעה תרלג

לקוטי חלק א, שעקר הכלי זון דקדשה הם תפלות ובקשות, עין שם. והו: 'וירדפו מכם חמשה מאה ומאה מכם רבבה ירדפו' וכו', ופרש רש"י: "שיפלו לפניכם שלא בדרך הטבע, כי צריכים להיות איש תול וכו' שיהיה לו חלק בהממשלה דקדשה ויהיה חזק בדתו בהאמת מאה, כי סוף כל סוף ותגלה האמת לאמתו, כי קושטא קאי, ואמת מארץ הצמח וכו', ועל-כן בודאי יש כח לתמושה האוחזים בהאמת לאמתו לרדף מאה לרדף אחריהם בדיבורי אמת ובתחנות ובקשות לה' ותברך שהם בחינת חרב וכלי זון של ישראל עד שיבכשו אותם ויכניסו בהם הדעת האמתי, ואחר כך 'ומאה מכם רבבה ירדפו' הכל כנ"ל. ואז: "ופנית עליכם וכו' והקמתי את בריתי אתכם". ופרש רש"י: "לא כברית הראשונה שהפרתם אותה אלא ברית חדשה שלא תופר וכו'." "והתהלכתי בתוכם": 'אטיל עמכם בגן עדן' וכו'.

שיזכה על-ידי האכילה דיקא להארת הרצון שהוא בחינת 'מה רב טובך' וכו' וכו"ל. על-כן התחילה הפרשה: "אם בחקתי תלכו" מהבטחות ברפת האכילה, כי על-ידיה זכו להארת הרצון שהוא עקר התכלית וכו"ל:

יד ויעקב מסר הבכורה לבנו לוסף כי בן זקנים הוא לו. זקן - זה קנה חכמה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל ומוכא בפרוש רש"י, שכל מה שלמד משם ועבר מסר לו. ועל-כן מחמת שמסר לו חכמתו ודעתו הקדושה, על-כן מסר לו הבכורה שהיא בחינת קדשת הדעת שהצדיק צריך להשאיר לבניו ולתלמידיו כנ"ל, כי הבכורה היתה מגיע לראובן, אך בחללו יציעו אביו וכוה פגם בהדעת, על-ידיה נתנה בכורתו לוסף שזכה לשמר הדעת בשלמות, כי עמד בנסיון של תאוה זאת שזה עקר שמירת הדעת, והשכמים התקנאו בו על שהוציא דבה עליהם, על-כן חשדו אותו על כל הדברים שדבר עליהם, כמו שאמרו רבותינו ז"ל: "כל הפוסל במומו פוסל". גם הסתכלו ברוח הקדש שיצאו ממנו ורבעם ואחאב שיעבדו עבודה זרה, על-כן חשדו אותו שמשעה את אביו כמו עשו עד שהתירו את דמו.

וזה בחינת החלום שספר להם (בראשית ה): "והנה אנהנו מאלמים אלמים וכו' והנה קמה אלמתי וגם נצבה וכו'. ויאמרו לו אחיו המלוך תמלך עלינו אם וכו'", כי

טו
סח

באמת טעו אחיו ביוסף, כי באמת היה צדיק גדול וזכה לקבל עקר הדעת מאביו. ועל-כן הראו לו בחלום שימלך וימשל, והראו לו דיקא על-ידי תבואות השדה שהיו מאלמים אלמים, הינו ענין הנ"ל שעל-ידי הדעת זוכין לקבל הארת הרצון על-ידי המלוכה והממשלה, על-כן הראו לו שזכה לזה ורמזו לו דיקא באלמות השדה שהוא בחינת שפע הפרנסה, להורות שהוא זכה לממשלה ומלוכה שעל-ידי-זה גדלים אלמות השדה, דהינו שפע הפרנסה וכו', כי זכה לזה על-ידי גדל הדעת הנ"ל שקבל מאביו כנ"ל. ואחיו הבינו דעתו שפותר החלום בענין זה, על-כן התקנאו בו ואמרו לו: "המלך תמלך עלינו וכו'". כי אמרו שהוא בהפך שמשטעה את אביו ורוצה למשל ולמלך במלוכה דסמרא אחרא כמו ירבעם שיצא ממנו שמלך על ישראל והחטיא אותם מאד על-ידי שני ענלי וזב שעשה להם. כי בהמזון והעשירות יש שתי בחינות, כי שרש המזון והעשירות בקדושה גבה מאד מאד, כי נמשך מהידים שיש בים החכמה וכו', ועל-כן מאיר שם הארת הרצון כנ"ל, אבל זה אין וזכה כי אם הצדיק האמת והגלוי אליו באמת שמקבלים דעתו הנ"ל שמאיר בבו ותלמיד כנ"ל. אבל להפך חס ושלום מי שאין מקבל הדעת הנ"ל, מפל שכן מי שחולק על הצדיק הזה שמאיר הדעת הנ"ל, כל נפילתו הוא על-ידי המזון

והעשירות, כי למטה נאחזים כל העולם הזה בהמזון, כמו שמבאר במקום אחר, וכמו שכתוב (וישע ב): "ויכסף הרביתי להם וזבב עשו לבעל" (ענין מה במקום אחר). ועל-כן טעו השכטים ואמרו שיוסף רוצה למלך עליהם במלכות דסמרא אחרא הנ"ל עד שהתירו את דמו.

וזה שאמר להם יהודה (בראשית ו): "מה בצע פי נהרג את אחינו וכו' לכו ונמכרנו לימשעאלים" וכו'. והדבר תמוה מאד, וכי עלה על דעת יהודה שרוצים להרג את יוסף בשביל בצע ומזון עד שאמר להם 'מה בצע פי נהרג' וכו', הלא ידע האמת שפונתם לשמים לפי מעותם שרוצים להרגו שלא יטעה אותם או אחרים מהאמונה האמתית שקבלו מאביהם, אבל על כל פנים חס ושלום אין פונתם כלל בשביל איוה ממון וצצע. רק יהודה רמו להם ענין הנ"ל, מחמת שלפי דעתכם רצונכם לבערו פדי שלא יקלקל את הדעת הקדוש שהתחילו האבות להמשיך בעולם, ואינו תוכלו אתם להמשיך זה הדעת הקדוש, על-כן אמר להם: 'מה בצע וכו' לכו ונמכרנו' וכו', הינו שלפי זה טוב למכרו ולקבל בעדו ממון, ואתם השכטים שפולכם קדושים בשתקבלו ממון בעדו תקבלו על-ידי-זה הארת הרצון שמאיר בהמזון לשמקבלים אותו כראוי ואינו תתקנו הדבר כראוי, כי מה שלפי דעתכם רצה יוסף לפגם בהדעת הנ"ל שהוא פגם הרצון המאיר

לקוטי הלכות

הלכות פדיון בכור ה

יורה דעה תרלה

בהמזמון שהוא פגם המלכות והממשלה, על-כן טוב שתמקרו אותו ויבנה תפילו אותו מהממשלה, ושוב לא יכול למלך עליכם במלכות דסטרא אחרא חס ושלום ולקלקל את הדעת על-ידי רבוי העשירות כמו ירכעם וכו', אדרבא, תקבלו דמי מכירתו ואז תזכו לקבל ולהעלות הארת הרצון שגפול אצל יוסף לפי טעותם ואתם תעלו אותו ותקבלו הארת הרצון על-ידי המזמון שתקבלו בדמי מכירתו.

נמצא, שלפי טעותם אמר להם יהודה פהגן, כי באמת בודאי גם השבטים היה להם דעת גדול מאד שקבלו מאביהם, רק שטעו ביוסף שקבל הדעת יותר מהם והם סברו להפך כנ"ל. ועל-כן מכרו אותו בעשרים כסף שהוא מאה מעה שהם בחינת מאה שערים הנ"ל, כי טעו ואמרו שעל-ידיה ימשכו הארת הרצון שמאיר על-ידי שפומשיכין העשירות בקדושה מ'מה' ל'מאה' כנ"ל, אבל טעו בזה מאד כמבאר בתורה שפגמו בזה מאד, כי גם צדיקים גדולים יכולין לטעות בהצדיק הגדול מהם עד שרצו להרגו או למכרו בכסף וכו'. ועל-כן התקון על-ידי חמשה שקלים שהם עשרים כסף מאה מעה שנותנין בעד פדיון בכור, שעל-ידיה המושבת קדשת הדעת שהוא בחינת המושבת הרצון שמאיר בהכסף והמזמון כנ"ל:

טו ועקר מצות פדיון בכור מהבהן נצטוו ישראל אחר מעשה העגל בעת הקמת המשכן, שאז נתקדשו הכהנים תחת הכבורות ונצטוו לפדות כל הבכורים בחמשה שקל כסף, כמו שכתוב בפרשת 'במדבר', כי כל מעשה העגל היה על-ידי פגם הנ"ל שפגמו בהעשירות בהכסף וההיב עד שעשו מננו עבודה זרה של העגל, כמו שכתוב (דברים א): "ודי והב", כמו שאמרו רבותינו ז"ל. וכל זה מחמת שפגמו בכבוד משה רבם שהוא עקר הארת הדעת שהאיר בנו לדורות לידע מננו והתבדל, ונתן לנו את התורה באותות נוראות פאלו. ומגדל קנאת הערב רב הטעו את ישראל, עד שאמרו (שמות לב): "כי זה משה האיש לא ידענו מה היה לו", שאמרו שמות ונסתלק, ועל-כן: "קום עשה לנו אלהים וכו'". ועקר פגמם היה שלא האמינו בגדל כחו של משה, שאפלו לפי טעותם שקבר מת ונסתלק, בודאי נשאר דעתו אצל תלמידיו אהרן וחור ויהושע וכו', והם כפרו בזה עד שאמרו: 'קום עשה לנו אלהים'.

כי הכופר בהצדיק האמת בא לדין בפירות בה' והתבדל, וכשפגמו במשה, שהוא הדעת, על-כן בודאי נפל העשירות אצלם אל הסטרא אחרא, ועל-כן עשו מהעשירות דיקא עבודה זרה, שהוא העגל שעשו מרבוי ההיב כנ"ל, ומעשה שמן הצליח על-ידי

16

גדולה, כי ה' והכבוד הזהירם על זה מאד, כמו שכתוב (שמות ט): "דבר נא וכו' וישאלו" וכו'. אך באמת עקר המצוה להעלות העשירות ממצרים כמו שהבטיח לאברהם אבינו: "ואחרי כן יצאו ברכש גדול", עקר ההבטחה ועקר המצוה היה בבחינה הג'ל, מחמת שעלידי הרכוש והעשירות זוכין להארת הרצון שהוא עקר התכלית, אבל לזה אי אפשר לזכות כי אם עלידי הצדיק האמת שהוא יוסף הצדיק שמאיר הארה זאת אחר הסתלקותו ביותר.

ועל-כן עסק משה בעצמות יוסף אז דיקא בעת שעסקו ישראל בבזות מצרים לקבל ולהעלות העשירות מהסמרא אחרא אל הקדשה, כדי לקבל על-ידי-זה הארת הרצון שנמשך מהארת הדעת על-ידי עצמות יוסף הצדיק וכו'ל. אבל את זה לעמת זה, כמו שיש פה להקדשה, כמו כן נתן ה' והכבוד פה להסמרא אחרא הפא לטמא חס ושלום. והכל בשביל הבחירה שיש לה פה גדול (כמו שכתב במקום אחר), ועל-כן בזה השם בעצמו שהעלה משה את עצמות יוסף עלה העגל מרובי ההרב שלהם, כי כשפוזמין בהעשירות יכולה הסמרא אחרא להפך מהפך אל הפך חס ושלום עד שיעשה עבודה זרה מהעשירות, מחמת שבשרשו יש בו קדשה גבה כל-כך בחינת הארת הרצון ככו'ל.

שהשליכו את הפס שהיה פתוב עליו 'עלה שור' שבו העלה משה את עצמות יוסף ממצרים, כי ישראל לא יכלו לצאת ממצרים עד שיעלו עצמות יוסף עמהם כמו שהשביעם (בראשית ט): "ואלהים פקד ופקד אתכם" וכו', כי כל הגאולה היתה תלויה בזה, כי יוסף היה הצדיק האמת שהוא אחר מהשבועה רועים שהמשיכו הדעת הקדוש בעולם. וכל המושבת הדעת של הצדיק האמת אינו רק בחיני לכו, כי אם אדרבא, שאחר מוחו והסתלקותו מאיר דעתו יותר ויותר בעולם, כי גדולים צדיקים במיתתם יותר מבחייתם". וכמו שאיתא בזה הקדוש דבחר דאסתלקו צדיקאי שביחי יתיר וכו'. ועל זה נאמר (קהלת ה): "ישבח אני את המתים שכתב מתי מן החיים וכו'". כמו שאמר רבותינו ו"ל, שהרי כבר מתי וגזרתם ותפוגיהם מתקמים עדין.

ועל-כן עקר יציאת מצרים היה על-ידי שהעלה משה עצמות יוסף, שעל-ידי-זה המשיך הארת הדעת שלו שהוא בחינת הארת הרצון שזכה יוסף על-ידי הממשלה הקדשה שלו, ועל-ידי זה יצאו ישראל ממצרים מתחת ממשלת וכלכות דסמרא אחרא. ועל-כן עסק משה בעצמות יוסף דיקא בעת שעסקו ישראל בבזות מצרים, כמו שכתוב (משלי ט): "חכם לב ירח מצות", כמו שדרשו רבותינו ו"ל. ולכאורה קשה, הלא גם הרכוש שהעלו ממצרים היה מצוה

לקוטי הלכות

הלכות פדיון בכור ה

יורה דעה תרלו

כי זה ידוע שבכל מקום שיש קדשה גבה ביותר כשפוגמין שם חס ושלום הפגם גדול מאד, כי את זה לעמת זה רע לעמת טוב וכו'. ובשביל זה הכרח אהרן לעסק בזה בעצמו, כי ראה שאי אפשר לנצחם להפך דעתם אל האמת, על-כן סבר אולי יוכל להגביר הקדשה הנעלם בהנהיג שנתנו להעלותה בתקופה כחו עד שיתבטל דעתם הרעה, אבל מעשה שטן הגלית. אך אף-על-פי-כן על-ידי שעסק אהרן ועשה בתחבולות ורחק אותם עד שבתוך כך בא משה כמו שפרש רש"י שם, על-ידי-יהוה סוף כל סוף התגברו משה ואהרן עד ששרפו את העגל ותקנו החטא על-ידי מעשה המשכן שנעשה מעשירות של ישראל מזהב וכסף וכו', ושם נתגלה אלהותו ותברך והאיר שם הארת הדעת הארת הרצון, ואז נתקדש אהרן ורעו אחריו לכהנים וכן כל שבט לוי על שלא טעו בעגל ולא פגמו בהעשירות כנ"ל. ואז נצטוו לפדות הבכור מהבהן בכסף, כי הבכורים טעו בעגל ונדחו מהעבודה שהיתה בידם תולה ונצטוו לפדותם מהבהן בכסף שהוא תקון העשירות כנ"ל שזהו תקון חטא העגל כנ"ל, שזהו בחינת תקון מכירת יוסף בעשרים כסף שכל זה היה פגם הארת הדעת פגם הארת הרצון שמאיר בהכסף והעשירות. ועל-ידי פדיון הבכור בכסף חוזרים ומעלים העשירות

אל הקדשה וממשיכים הארת הדעת הארת הרצון ומתקנים כל זה וכנ"ל: מו על-כן מצוה גדולה לאכל בשבת, כי עקר הארת הדעת הנ"ל הוא בשבת קדש כמו שמבאר במקום אחר. ועל-כן נתנה התורה בשבת, כי התורה היא הדעת כנ"ל, ועל-כן אז מאיר בשעת אכילה הארת הרצון, ועל-כן אז מצוה גדולה לאכל ולשתות כדי לקבל בשעת האכילה הארת הרצון, שעל-ידי-יהוה עקר המשכת הדעת הנ"ל כנ"ל. ועל-כן עקר התגלות התורה שמגליו הצדיקים לתלמידיהם הוא בשבת, והעקר בשעת סעדת שבת, כי בשעת סעדת שבת מאיר הרצון הנ"ל שעל-ידי-יהוה עקר המשכת הדעת מהרב לתלמיד וכנ"ל. ועל-כן ביותר עוסקין לגלות תורה בסעדה שלישית, כי אז נסתלק משה רבנו שנסתלק בשעתא דמנחה של שבת שאז מאיר רעוא דרעון רצון שברצונות, כי עקר הדעת האמתי הנ"ל נמשך על-ידי משה רבנו עליו השלום שהוא פתח לנו אור הדעת לידע כי ה' הוא האלהים כנ"ל.

ועל-כן נסתלק בשבת במנחה ברצון שברצונות, כי עקר השארת הדעת מדור לדור לצצה הוא על-ידי הארת הרצון הנ"ל, כי תבעל דבר והסמרא אחרא מתגברים מאד מאד בכל דור ודור כנגד אלו הבאים לקבל את

הדעת הקדוש הזה, על-כן עקר התקון על-ידי הארת הרצון שמכנים בהם שאיך שיהיה על כל פנים יהיה רצונם וכסופם ונגעוּגם וחסקם חזק תמיד לה' והפרד, ועל-ידיה מחזקים ומקנים על עמדם לכל יפלו לעולם. ועל-כן בשעת הפעדה שלישית שאו הוא הארת הרצון בשעת הפעדה דיקא כנ"ל, על-כן אז עוסקין ביותר לנלות התורה ולהמשיך הדעת לתלמידים, כי עקר השארת הדעת הוא על-ידי הארת הרצון כנ"ל, שזהו בחינת הסתלקות משה בשבת במנחה, ברצון שברצונות, כדי שישאר דעתו אחריו אחר הסתלקותו לנצח על-ידי הארת הרצון שממשיך אז, שעל-ידיה עקר המושבת הדעת של הצדיק גם אחר הסתלקותו מדור לדור לנצח נצחים וכנ"ל:

וזהו בחינת ל"ג בעומר. שעקר השמחה אז היא שנסתלק רבי שמעון בר יוחאי שהשאיר השארת דעת קדוש כזה בעולם שהוא ספר הזהר הקדוש, שעל-ידיה יפקון מן גלותא. כמו שדרש על הפסוק (דברים א'): "כי לא תשכח מפי זרעו" וכי, ועל-כן סוד זה מרמז בפסוק (בראשית א'): "ויאכלו שם על הגל", בחינת "גל עד", כמוכא בכתבי האר"י ז"ל. וזהו: 'ויאכלו שם' דיקא, כי על-ידי האכילה של יעקב ובניו הצדיקים, על-ידיה המשיכו הארת הרצון שהוא בחינת הארת השארת הדעת של הצדיק, שזהו

בחינת הסתלקות רבן שמעון בר יוחאי כנ"ל בעומר, שהשאיר דעת כזה בעולם שעקרן נמשך על-ידי הארת הרצון בשעת האכילה דיקא.

ועל-כן ויאכלו שם על הגל, ויאכלו דיקא כנ"ל, כי תלמידי רבי עקיבא נסתלקו בין פסח לעצרת והיה העולם שמום וכי, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, כי בין פסח לעצרת שהם ימי הספירה, אז עוסקים להמשיך זה הדעת הקדוש שתחלת המושבתו הוא בפסח שאו הוציאנו על-ידי משה רבנו ממצרים, ואז נולד ונתגלה הדעת הקדוש על-ידי האותות והמופתים הנוראים שעשה לעין כל, שעל-ידיה פתח אור הדעת בעולם והודיע כי ה' הוא האלהים שליט ומושל בעולמו לעשות בו פרצונו. אבל אז בפסח נמשך הדעת בהארה נפלאה שלא בהדרגה, ואחר-כך ביום שני מסתלק זה הדעת הגדול ומתחילין להמשיך הדעת בהדרגה כפסדר על-ידי הנפת העמר ועל-ידי מצות ספירה (ועני משה במקום אחר בהלכות פסח המור), ועקר המושבת הדעת הקדוש הזה הוא להמשיכו מדור לדור לנצח, ובימי רבי עקיבא היה צריך להמשיך דעתו הקדושה לתלמידיו כדי שישאר דעתו לנצח, והתגרה הפעל דבר והכנים ביניהם מחלקת עד שנסתלקו בלם בימי הספירה דיקא מחמת שאו צריכין להמשיך הדעת כנ"ל. על-כן התגרה אז דיקא בדרבנן תמיד שבעת ובמקום שרואה שעוסקים

השם

לקוטי הלכות

הלכות פדיון בכור ה

יורה דעה תרלט

16 L01

הארת הרצון בשעת האכילה והפרנסה שמקבלין או, כי אז גדלה התבואה וכנ"ל. וכן המון שהוא בחינת פרנסת ישראל, נמשך בימי הספירה בחמשה עשר באדר, כי המון בחינת הארת הרצון שנמשך על-ידי הדעת של משה בחינת (שמות טו) "כי לא ידעו מה הוא", בחינת 'מה', בחינת תכלית הידיעה אשר לא גרע שהוא בחינת הארת הרצון, כמבאר שם בהתורה הנ"ל.

ועל-כן לא נתנה תורה אלא לאוכלי המון, כי מחמת שבימי הספירה נמשך הדעת הנ"ל, על-כן אז נמשך הפרנסה בחינת מון, בחינת ארץ נתנה 'ובולה' שעל-ידיה מקבלין הארת הרצון שעל-ידיה עקר קיום המשכת הדעת מדור לדור לנצח כנ"ל. וזה (דברים טו): "שבעה שבעות תספור לך מהחל חרמש בקמה וכו' ועשית חג שבעות לה' אלהיך מסת נדבת ירך אשר תתן" וכו'. כי בשבעות שהוא קבלת התורה שאז עקר המשכת הדעת הנ"ל, אזי עקר התקון על-ידי הצדקה וממון שנותנין לצדיקי אמת, בחינת 'מסת נדבת ירך אשר תתן', כי על-ידיה נתמסן כל ממונו ופרנסתו וזוכה להארת הרצון בשעת האכילה שעל-ידיה עקר קיום המשכת הדעת הנ"ל:

יט וזה: "מלכותך מלכות כל עלמים וממלכתך בכל דור ודור" שנמשך לפסוק "סומך ה' לכל הנפלים שנמשך לפסוק "סומך ה' לכל הנפלים

לתמן או דיקא מתגרה בכל כחו לקלקל חס ושלום. אבל אתה מרום לעולם ה', כי התקון היה על-ידי רבי שמעון בר יוחאי ותלמידיו שהיה מתלמידי רבי עקיבא, כי רבי שמעון בר יוחאי קבל הדעת מרבו רבי עקיבא והאירו בתלמידי לנצח. ועל-כן עושין שמחה ביום הסתלקותו דיקא שהוא ל"ג בעמר כי זה עקר השמחה, כי אחר הסתלקות הצדיק האמתי מאיר הדעת ביותר. וזה עקר גדלת הצדיק שהמשך דעת גדול וקדוש כזה בעולם והאירו בתלמידי עד שנשאר הדעת לדורות עולם לנצח:

יח ועל-כן סופרין ימי הספירה בעת שגדלה התבואה, ומבקשין אז בכל יום (תהלים ט): "ארץ נתנה יבולה ויברכנו אלהים וכו'". וכל מספר ימי הספירה הוא מהבאת העמר שעורים עד שבעות שמביאין שתי הלחם מחטים, כי העמר התיר אכילת ישראל, כי אסור לאכל קדם הנפת העמר, כי על-ידי הדעת שממשיכין על-ידי הנפת העמר, על-ידיה זוכין להמשך הארת הרצון בשעת האכילה שזה עקר תקון אכילת ישראל כנ"ל. ועל-כן אז מבקשין על זה שיתן הארץ יבולה ויברכנו אלהים, כי עקר הברכה הוא הארת הרצון שהוא מקור הברכה, בחינת (במדבר י): "יברכה ה' וישמרה יאר ה' פניו ויברכה כנ"ל. שנהו בחינת מה שמבקשין בספירה: "אלהים יחננו ויברכנו יאר פניו אתנו סלה", והיגו

שְׁעָדֵינוּ ה' אִתְּם וְאַצְלָם וְכו', כִּי "מֵלֵא כֹל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ" וְכֹל אֶחָד כִּפִּי שְׁנַמְשֵׁד אַחַר אֲמַתַּת הַדַּעַת הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה, בֵּן זוֹכֵה לְהִיּוֹת אִישׁ חֵיל וְזָרִי וְזוֹכֵה לְקַבֵּל לַעֲצוּמוֹ בְּחִינַת מַלְכוּת וּמְשֻׁלָּה, וְאִזְ דִּיקָא יָכוֹל לְתַן פְּרִנְסָה לְאִשְׁתּוֹ וּבְנָיו וְכֹל הַתְּלוּיִים בּוֹ, וְיִכּוֹל לְזַכּוֹת לְעִשְׂרֵי תְּדוּלָּה וְדַקְדָּשָׁה עַל-יְדֵי-זֶה, וְלְקַבֵּל בְּהַאֲכִילָה וְהַפְּרִנְסָה וְהַעֲשִׂירוֹת הָאֵרֶת הַרְצוֹן שֶׁהוּא עֹקֵר קַיּוּם הַמְּשַׁכֵּת הַדַּעַת הַנְּ"ל.

וְעַקֵּר הוּא הָאֲמוּנָה, כְּאֲשֶׁר הִבְנִיתִי מִשִּׁחוּתֵינוּ הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁפָּח עֲמָנוּ אַחַר הַתּוֹרָה הַנְּ"ל שְׁעַל-יְדֵי הָאֲמוּנָה זֹכֵינ׳ לְהָאֵרֶת הַרְצוֹן הַמְּפֻלָּג עַד שֶׁלֹּא יֵדַע כֹּל מִה הוּא רֹצֵה וְיִצְעַק וְכו', בְּנִדְפָס בְּסוֹף הַסְּפָרִי מַעֲשִׂיּוֹת, עֵינֵי שָׂם. וְהוּא שֵׁד לְהַתּוֹרָה הַנְּ"ל, כִּי הִכַּל אֶחָד, כִּי מִי שֶׁמֵּתַחֲזֵק בְּאֲמוּנָה שְׁלֵמָה בַּה' יִתְפַּרֵּד וּמֵאֲמִין שֶׁה' יִתְפַּרֵּד כֹּלֵא כֹל הַעוֹלָם כְּבוֹדוֹ וְאִם הוּא כְּמוֹ שֶׁהוּא עֲדִין ה' יִתְפַּרֵּד אֲצִלּוֹ וְעַמּוֹ וְקָרֹב אֵלָיו תְּמִיד, אִנִּי בּוֹדֵאי הוּא אִישׁ חֵיל וְיֵשׁ לוֹ חֵלֶק בְּבְחִינַת מַלְכוּת וּמְשֻׁלָּה, כִּי אֲמוּנָה הִיא עֹקֵר הַהַתְּחַזְּקוֹת בְּבְחִינַת (תְּהִלָּים צג): "לִבְשׁ ה' עוֹ הַתְּאֹרֶר", בְּחִינַת (שְׁעָרֵי א'): "וְהָיָה צֶדֶק אֹזֹר וְגו' וְאֲמוּנָה אֹזֹר חֲלָצִיו", שֶׁהָא צִרִיד כֹּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל לְהַמְשִׁיד עָלָיו מַחֲדָשׁ כְּכֹל יוֹם לְאֹזֹר אֹזֹר בְּמִתְנֵינוּ לְחַגֵּר עֲצָמוֹ בְּאֲמוּנָה שְׁלֵמָה בַּה' יִתְפַּרֵּד וּבְצִדִיקֵי אֲמַת לְהִיּוֹת כְּגִבּוֹר עֹרֵד מִלְחָמָה לְלַחֵם מִלְחָמַת ה' בְּכֹל יוֹם, וְעַל זֶה אָנוּ מְכַרְכְּבִין

וְכו' עֵינֵי כֹל וְכו'" (תְּהִלָּים קמח). כִּי מְבֹאֵר בְּהַתּוֹרָה הַנְּ"ל, בְּעֵינֵי הַדַּעַת הַנְּ"ל שֶׁל בֵּן וְתַלְמִיד, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה מְמוֹשִׁיכִין הָאֵרֶת הַרְצוֹן בְּעַת הַאֲכִילָה, שְׁלֹזְבוֹת לֹזֵה צְרִיכִין לְהִיּוֹת אִישׁ חֵיל וְלֹא הַהֲפָךְ שֶׁהוּא עֵינֵי חֲלִישׁוֹת וְרַפְיוֹן יָדַיִם שְׁקוֹרִין שְׁלִימוֹלְנִיק וְכו', וְאִזְ דִּיקָא יָכוֹל לְזַכּוֹת לְהָאֵרֶת הַרְצוֹן הַמְּפֻלָּג בְּעַת הַאֲכִילָה וְכו', עֵינֵי שָׂם כֹּל זֶה הַיֵּטֵב, וְאִידֵי הוֹלֵךְ וּמְבֹאֵר שָׂם, כִּי הַמְּלָכוֹת מְקַבְּצִין כֹּל בְּהַמְּחֻנּוֹת שֶׁהִכַּל מְסַתְּפָלִין עַל פְּרִנְסָה, וְעוֹלָה עִמָּהֶם וּמְקַבֵּל הַפְּרִנְסָה מִיָּם הַחֲכֵמָה שֶׁהוּא הַדַּעַת שֶׁל בֵּן וְתַלְמִיד הַנְּ"ל, הֵינּוּ מֵהַיָּדַיִם שֶׁהֵם הַרְמוּיִם שֵׁישׁ בְּיָם הַחֲכֵמָה, בְּבְחִינַת: "זֶה הַיָּם גְּדוֹל וְרַחֵב יָדַיִם וְכו'", כִּי הַרְמוּיִם נִקְרָאִים יָדַיִם, בְּחִינַת (מִשְׁלֵי א'): "בְּיָמֵי יָדִי" וְכו'.

וְעַל-בֵּן מִי שְׂרֹצֵה לְחַגֵּר מִתְנֵינוּ לְתַת פְּרִנְסָה לְאִשְׁתּוֹ וּבְנָיו וְכֹל הַתְּלוּיִים בּוֹ צְרִיד שְׂתֵיהֶּה אִישׁ חֵיל וְכו', שְׂתֵיהֶּה לוֹ בְּחִינַת מְמוֹשֻׁלָּה וּמַלְכוּת כְּדִי שְׂתֵיהֶּה לוֹ חֵלֶק בְּהַמְּלָכוֹת וְדַקְדָּשָׁה, כְּדִי שְׂיִיכַל לְקַבֵּל פְּרִנְסָה מֵהַיָּדַיִם הַנְּ"ל שֶׁשָּׂם מֵאִיר הָאֵרֶת הַרְצוֹן וְכו' כְּנֵ"ל. וְעַל-בֵּן אִזְ דִּיקָא זוֹכֵה לְהָאֵרֶת הַרְצוֹן הַמְּפֻלָּג בְּשַׁעַת הַאֲכִילָה שֶׁהִיא הַפְּרִנְסָה כְּנֵ"ל. וּבֵאִוֵר הַדְּבָרִים לְפִי עֵינֵי דַּעַתְנוּ הוּא, כִּי עֹקֵר הָאֵרֶת הַדַּעַת הַנְּ"ל הוּא הַתְּחַזְּקוֹת גְּדוֹל וְעֲצוּם מְאֹד מְאֹד לְכֹל אֶחָד וְאֶחָד כְּכֹל מְקוּם שֶׁהוּא שְׂוָהוּ עֹקֵר הָאֵרֶת דְּרִי מִטָּה לְחַזְּקֵם וְלֵאמָצֵם לְעוֹרְרֵם וְלְהוֹדִיעֵם

לקוטי הלכות

הלכות פדיון בכור ה

יורה דעה תרמא

בכל יום: 'אזור ישראל בנבירה', שזוהו בחינת: "הפון לקראת אלהיך ישראל" (עמ"ס ד, ו) ועקר המלחמה להתחזק עצמו לבלי לפל בשום אפן, והעקר ההתחזקות הוא על-ידי ים החכמה של הצדיק האמת שמאיר בן ותלמיד פנ"ל והעקר על-ידי הרמזים, כי אי אפשר לבאר הפל בפה וצריכין להבין הרמזים שמרמז לנו בכל עת על-ידי הירידים שיש בים החכמה, ואז בשמאמין באמת שעדן ה' אתו אז בודאי מקבל עז וממשלה ומלכות וקדושה שזוה עקר המלכות באמת, בבחינת 'פל ישראל בני מלכים הם'.

אחד לפי בחינתו, וזה עקר המלכות והממשלה האמתית הנקמת לעד ולנצח, כי מלכותו בכל משלה, וכמו שאמרו רבותינו ז"ל (פס"ב): 'מאן מלכי רבנן, שנאמר (משל"ה): 'כי מלכים ימלכו', כי פ"ה בשמאיר איהו דבור מהרעת הקדוש הנ"ל בחברו, נעשה חברו תלמיד אצלו והוא בחינת רב, שזוה עקר המלכות, בחינת 'מאן מלכי רבנן', הינו המאירים הדעת האמתית של התורה הקדושה בעולם, בחינת 'כי מלכים ימלכו'.

כי זה ידוע וברור לכל משביל שאין שום ממשלה ומלוכה אמיתית בעולם כי אם מלכות דקדושה, דהינו פשיש לו איהו מלכות וממשלה בשביל להגדיל כבודו ותפוד שהוא בחינת מלכות הנקמת לנצח, בחינת (תהלים כב): "כי לה' המלוכה". אבל פל בחינת מלכות וממשלה והתנשאות שאינו לשם שמים הכל הכל נדרף אין בו ממש, כמו שאומרים: 'ואנשי השם בלא היו' וכו'. כי היום בקאן ומוחר פנקר ואין מלכותו מלכות עולם ואם יעלה לשמים שיאו וכו' פגלו לנצח יאבד וכו'. ועל-בן עקר המלוכה והממשלה הוא בשזוכה לחזק עצמו ולדע כי עדן ה' אתו, ועל-ידיה לא די שמחזק עצמו אף גם הוא יכול לעזור ולחזק לב אחרים להמשיך הארת הדעת הנ"ל בבנים ותלמידים רבים פל

ועל-בן מי שהוא הפז בחיים אמתיים ומשתדל להמשיך על עצמו הדעת הקדוש הנ"ל, אסור להיות חלש ורפה ידים (שקורו שליוולקין), רק צריך לחזק דיוו בה' ולהשתדל שיהיה לו חלק בבחינת מלכות וממשלה על-ידי שמאיר הדעת בחברו שעל-ידיהו הוא מושל עליהם בממשלה אמיתית בבחינת צדיק מושל וכו' פמוכן במקום אחר, וכמבאר בתחלת התורה הנ"ל, שפל אדם צריך לקים זאת לעסק בישוב העולם לדבר עם חברו מהתכלית האמתית והנצחי להאיר בהם יראת שמים וכו', כי "לא לתהו בראה לשבת יצרה וכו'" (ישעיה מה), עין שם. 'לשבת' דיקא בחינת מלכות שמקראת ישיבה, בחינת (אסתר ה) 'והמלך יושב על כסא וכו', בחינת 'אין ישיבה בעורה אלא למלכי בית דוד בלבד', כי פל אחד מישראל צריך שיהיה לו חלק במלכות דקדושה על-ידי שמאיר הדעת

בכבריו וכו' פנ"ל. ואז דיקא יכול לקבל פרנסה ונעשירות ולזכות על-ידי-זה להארת הרצון המפלא פנ"ל.

וזה בחינת "מלכותך מלכות כל עולמים", שמלכותו והפרד מולכת ומושלת בכל העולמות כלם מראש כל דרגין עד סוף כל דרגין ואפילו בשאול תחתיות ומתחתיו, כי לית אתר פגוי מנה. וקמו שפתוב (תהלים ap): "ומלכותו בכל משלה". אך לידע להודיע זאת לכל פאי עולם הוא רק על-ידי הצדיקי אמת שעוסקין בזה להמשיך הדעת הקדוש פנ"ל, שעל-ידי-זה מודיעים כחו וממשלתו והפרד מדור לדור שמונה מדבר כל המזמור הקדוש הזה, שהוא תהלה לדוד, שעליו אמרו רבותינו ז"ל (ברכות ד): 'כל האומר תהלה לדוד שלש פעמים בכל יום מבטח לו שהוא בן עולם הבא', כמו שפתוב שם: "דור לדור ישבח מעשיך וכו' וקר רב טובך וביעו" וכו', כמו שפרש רש"י שם, ענין שם. "יודוך ה' כל מעשיך וחסידיך וברוכה, פבוד מלכותך ואמרו וכו', להודיע לבני האדם גבורתו וקבוד הדר מלכותו, מלכותך וכו". הינו שהחסידים שהם הצדיקי אמת, מודיעים לבני האדם גבורתו וקבוד הדר מלכותו, כי מודיעים שמלכותך מלכות כל עולמים וכו' פנ"ל. והעקר על-ידי שממשיכין מלכותו וממשלתו מדור לדור לנצח, בבחינת וממשלתך בכל דור ודר', כי זה עקר

הארת הדעת פנ"ל שיתקיים מלכותו וממשלתו והפרד מדור לדור לנצח פנ"ל. וזה על-ידי: "סומך ה' לכל הנפלים וזוקף לכל הכפופים", הינו בחינת המשכת הדעת פנ"ל פדרי מטה, שעקרו לסמוך ולזקף את כל הנפלים והכפופים, לחזקם ולאמצם, לסעדם ולהקימם שלא יפלו, על-ידי שמודיעים להם כי ה' אתם עדין, כי מלא כל הארץ כבודו' וכו' פנ"ל. ועל-ידי-זה עולה המלכות ומקבלת הפרנסה על-ידי הבטחונות של כל העולם שעניניהם מסתכלות על פרנסה, שעל-ידי-זה מקבלת הפרנסה מהעדים שבים החכמה שעל-ידי-זה מאירה הארת הרצון בשעת האכילה, שכל זה הוא בחינת "עני כל אלוך ושרו ואתה נתן להם את אכלם בעתו" דיקא, פותח את ידך ומשביע לכל חי רצון וכו', כמבאר שם בתורה פנ"ל, ענין שם. ועל-ידי נסמכו זה לזה וכו' פנ"ל:

כ וזה בחינת לחם הפנים, שנגמטונו שיהיה מנח לחם תמיד לפני ה' בבית-המקדש, וכיום השבת אכלו אותם הפנים, כי עקר הארת הרצון הוא בשבת, שזהו בחינת גדל המצוה של אכילת שבת, כי אז בשעת האכילה עקר הארת הרצון פנ"ל. ועל-ידי תיה מברח שיהיה בבית-המקדש לחם תמיד בלי הפסק, כי עקר הדעת הוא בבית-המקדש שכלול מבחינת בן ותלמיד וכו', כמו שמבאר בתורה פנ"ל באר היטב. ועקר

לקוטי הלכות

הלכות פדיון בכור ה

יורה דעה תרמו

קיום הדעת הוא על-ידי הרצון המאיר בשעת האכילה דיקא פנ"ל. ועל-פני הנה ההכרח שבבית-המקדש, שהוא בחינת הדעת של בן ותלמיד, יהיה מנח שם לחם הפנים תמיד בלי הפסק רגע, כמו שאמרו רבותינו ו'ל, פדי שיהיה נמשך שם הארת הרצון שמאיר בהלחם והפנמה דיקא פנ"ל. ועל-פני נקרא להם הפנים על שם הארת הרצון, שהיא בחינת הארת פנים, בחינת "אור ה' פניו אליך ויחנך וכו'", כמו שמבאר שם. ועל-פני נסמך בפרשת אמור פרשת לחם הפנים לפרשה של מצות נרות המנוחה, זה בחינת (תהלים טד): "להצהיל פנים משמן", הינו בחינת הארת פנים, הארת הרצון שמאיר בהלחם, בחינת "ולחם לבב אנוש יסעד", כמו שמבאר שם בהתורה הנ"ל:

16

היה זוכה להארת הרצון בשעת האכילה, על-פני נסמך ענין חרב גלות שנתן לו לענין מה שהאכילו לחם הפנים, פי דוד היה צריך לאכל לחם הפנים שהוא עקר האכילה דקדשה שאוכלים הפהנים, פדי לקבל הארת הרצון על כל ישראל, פי מחמת שהיה איש חיל כזה שהרג גלות והיה צריך לכבש הפלוגה על כל ישראל, בודאי מוגיע לו לאכל לחם הפנים שהוא הארת הרצון בשעת האכילה וכנ"ל. ועל-פני נסמך זה לזה וכנ"ל:

כב ועל-פני גם הפהנים היו אנשי חיל, כמו שדרשו רבותינו ו'ל על פסוק (תהלים ט): "והתענותו אנשי החיל", פי הפהנים אכלו כל אכילות דקדשה, שהם הקרבנות ותרומה ובכורים וכו', הכל פדי לכפר על ישראל על-ידי אכילתם, בבחינת 'פהנים אוכלים ובעלים מתפפרים'. והכל על-ידי הארת הרצון שזכו על-ידי אכילות קדושות כאלו, שזכו לקבל בהם הארת הרצון, שעל-ידי זה עקר הכפרה והפליחה על כל העונות, פי על-ידי הארת הרצון ה' ותברך מתרצה לישראל ומוחל להם כל עונותיהם. ועל-פני היו הפהנים אנשי חיל, פי אי אפשר לזכות להארת הרצון בשעת אכילה כי אם מי שהוא איש חיל וכנ"ל:

כא וזהו שנמסך בשמואל בענין דוד שברח אל אחימלך הכהן, שנתן לו לחם הפנים לאכל וחרב גלות הפלשתי, כי ה' יתברך סבב בנפלאותיו שדוד המלך אכל לחם הפנים על-ידי שזכה להיות איש חיל כזה לנצח מלחמות ה' להרג את גלות הפלשתי, פי מי שהוא איש חיל וכו' זוכה להארת הרצון בשעת האכילה על-ידי שיש לו חלק בהמלכות והממשלה. ועל-פני דוד המלך שזכה לעקר מלכות דקדשה, פי היה איש חיל נפלא ונורא עד שהרג גלות ולחם כל המלחמות ה', על-פני בודאי

כג וזה בחינת שלחן מלכים, שהמלוכה והממשלה נקראת על שם השלחן, כמו שכתוב בדרוש שהוא עקר המלכות דקדשה: "תעוד לפני שלחן נגד

צ'ריו" (תהלים טו), כי המלך דקדשה זוכה לשלחן אשר לפני ה', דהיינו, לקבל הארת הרצון על-ידי אכילת השלחן פנ"ל, שזהו בחינות "דשנת בשמן ראשי", בחינת "להצחיל פנים משמן ולחם לכב אגוש יסעד" וכנ"ל, ענין בהתורה 'כי מרחמם ונהגם' תנ"ל ותבין:

הלכות בכור בהמה טהורה

כד וזה גם כן בחינת מצות בכור בהמה טהורה לכהן, והכהן מקריבו בבית המקדש, דהיינו החלב והדם, והבשר נאכל לפניהם. פי ישראל צריכין לקדש גם את ההולדה של הבהמה, ועקר הוא ההולדה הראשונה שיהיה נמשך קדשת הדעת על ידה, פי גם הולדת הבהמה צריכין לקדש מאחר שיששראל אוכלין אותה, ועקר חיית האדם שהוא הדעת והחכמה, כמו שכתוב (תהלים טו): "החכמה תחיה", נמשך על-ידי האכילה, על-פני צריכין לקדש אכילת ישראל. ועל-פני כשנולד בהמה טהורה צריכין לקדש ההולדה הראשונה שיהיה נמשך הדעת על ידה, וזה על-ידי שנותנין הבכור לכהן, והכהן שהוא בחינות הדעת של בן ותלמיד מקריב ממנו בבית המקדש שהוא עקר הדעת של בן ותלמיד, כמו שמבאר בהתורה הנ"ל.

ועל-פני שם בבית המקדש מאיר הארת הרצון על-ידי הקרבת

דף ק"ח

שפרישו לענין הקרבתו, פי הקרבתו שמביאין על המזבח בבית המקדש הם בבחינת אכילה שמאיר על-ידיה הארת הרצון, כמו שכתוב (תהלים טו): "לרצונכם תזבחהו", וכתוב (ישעיה טו): "עלו על מזבחי לרצון", וכן הרבה. פי הארת הדעת הנ"ל שעקר קיומו על-ידי הארת הרצון מאיר בבית המקדש ביותר פנ"ל. ועל-פני שם מעלין מבהמה לאדם, שזהו בחינת כלל כל הקרבתו שמכפרין על כל החטאים, פי בשאדם חוטא הוא נופל מהדעת שהוא גדר האדם ואזי הוא בבחינת בהמה פנ"ל, ואזי צריך להביא בהמה לקרבן בבית המקדש והכהן מקריבה שם, ועל-ידיה מעלה הבהמה מבהמה לאדם, ועל-ידיה מתקן מה ששקלל מה שנפל בחטאו מאדם לבהמה, פי עכשו על-ידי הקרבן מעלה מבהמה לאדם.

וזה כלל עבודת ישראל שצריכין לברר ולהעלות כל המדרגות התחתונות למעלה, שבשכיל זה נברא האדם, כדי להודיע אלהותו ותברך בכל המדרגות התחתונות מאד, שזהו בחינת הארת דרי מטה שהוא העקר, בחינת ואביתא

לקוטי הלכות

הלכות פדיון בכור ה

יורה דעה תרמה

הלכות חלה

כו וזה בחינת חלה שצריכין לתן לפנהו, כי כבר מבאר שישאל צריכין לקדש אכילתם כדי שיוכלו לקבל הארת הרצון בשעת האכילה, שבשכיל זה צריכין לתן כל מתנות בהנה מפל מה שאוכלין, כמו שמבאר לעיל בתחלת הדרוש הזה. וזה בחינת חלה לפנהו, כי אף-על-פי שפבר נתנו מהתבואה תרומות ומעשרות בעת הנדו, עדן צריכין לתן חלה לפנהו בעת שנותנין מים בהקמח ומתחילין לגלגל העסה לעשות ממנה לחם, כי עקר הרצון הוא בשעת האכילה ביותר, כמבאר שם בהתורה הנ"ל שבשעת האכילה דקא מקבלין הארת הרצון. ועל-כן בשעוסקין לעשות לחם מהקמח שזה עקר האכילה, אז צריכין ביותר לקדש הלחם כדי שנוכל לקבל על דו הארת הרצון. ועל-כן נותנין חלה בשמתחילין לעשות לחם שהוא סמוך להאכילה ביותר, כי אז סמוך ביותר להארת הרצון. ועל-כן אז צריך לקדשה עוד הפעם על-ידי שנותנין חלה להבהן שכלול מהדעת של בן ותלמיד שעל-ידי זה מאיר הארת הרצון בשעת האכילה וכנ"ל. ועל-כן חלה לשון תחלת וקווי שהוא בחינת רצון ונגועים, בחינת (אכה) : "טוב ויחיל ודומם לתשועת ה'", וכתוב (תהלים עה) : "ואני תמיד אֶחַל", וכמו שכתוב (מטות א) : "כי חלה לטוב וכו'", כי

תהלה מנשי עפר וכו'. ועל-כן צריכין לתן הבכור לפנהו כדי שהבהן יקריב ממנו בבית-המקדש ויאכל הנשך בקדשת קרבן, שעל-ידיה נמשך הארת הרצון שזה עקר התקון כנ"ל, כי ישראל צריכין לקדש אכילתם בכמה קדשות, והעקר על-ידי הבהן שהוא בחינת הרב והצדיק האמת, שעל-ידיה נמשך הדעת, שעקר קיומו על-ידי הארת הרצון בשעת אכילה כנ"ל:

כה ועל-כן בשעת הקמת המשכן הקריבו הנשיאים דקא לחנכת המזבח, כי הנשיאים שיש להם התנשאות, בחינת מלכות דקדשה, הם זוכים ביותר בשעת האכילה להארת הרצון כנ"ל. ועל-כן הם דקא הביאו את קרבנם לחנכתו, כי על דם עקר התקון, כמבאר לעיל שכל מי שיש לו חלק יותר במלכות דקדשה זוכה ביותר להארת הרצון בשעת אכילה שזהו בחינת קרבנות שזהו עקר התקון כנ"ל, כי כל המשכן, שהוא בחינת הבית המקדש, נבנה בשכיל זה, לתקן הפגם שפגמו על-ידי העשירות שעשו ממנו עבודה זרה, לתקן כל זה על-ידי שעשו את המשכן מההרב והכסף שלהם, שישם במשכן נמשך הדעת, עד שזכו להארת הרצון וכו', שעל-ידיה מחילת כל העונות וכנ"ל. ועל-כן הנשיאים שהם בבחינת מלכות הם דקא חנכו אותו כנ"ל:

יורה דעה

שְׁתַּחֲפִיז, כי לא תועילו כלום בכל מיני הסתות ופתוים ומניעות וכו' שאתם מונעים אותנו מתורתו ועבודתו יתברך. כי אף-על-פי שגדמה לכם שפעלתם הרבה מאחר שפבלתם אותנו מפמה קדשות בכלליות ובפרטיות, כי החרבתם בית מקדשנו והגליתנו מארצנו ועדין אתם מרקדים ומשתרדים עלינו הנם בכמה מיני מניעות והסתות, ומכפילים ישראל הרבה מתורה ותפלה וכו', אף-על-פי-כן לא תועילו כלום, כי "מה תעירו ומה תעזרו את האהבה", כי לא תוכלו לקלקל את האהבה שבינינו למקום, כמו שפרש רש"י שם: "עד שתחפץ" - 'בעוד שתחפץ'. כי עוד החפץ והרצון והכסופין שלנו חזקים ותקיפים מאד מאד אליו יתברך, ומאחר שהרצון חזק גוראי לא תועילו כלל ברעש המניעות והבלבולים שלכם, כי הרצון עולה על הכל כמו שמבאר בדברינו כמה פעמים עצם מעלת הרצון עד אין סוף, (ועני מנה בהלכות ערב הלכה ג'). ועל-כן תקנו רבותינו ז"ל גם עתה בזה הזמן בחוץ-לארץ שלא תתבטל תורת חלה, כי חלה בחינת הארת הרצון בשעת האכילה כנ"ל, שזה גשאר לנו גם אתה בגלותנו הארץ כנ"ל.

וזה בחינת (ויקרא טו): "ואף גם זאת בהיותם בארץ איביהם לא מאסתם ולא געלתם לכלתם וכו'", ואימא בזה: "לכלתם" חסר, לשון כלה

התחלת והתקנה הוא בחינת רצון, שמיחלים ומקוים שימלא ה' יתברך רצוננו הטובים להתקרב אליו ולתורתו הקדושה. ועל שם זה נקרא חלה, כי על-דרייה שנתנין לכהן החלה זוכין להארת הרצון שהוא בחינת תחלת ותקנה כנ"ל:

ועל-כן מצות חלה תקנו רבותינו ז"ל גם בזמן הזה בחוץ-לארץ, כי רק זה גשאר לנו בגלותנו הארץ הבר, שרצוננו וכספנו ותקנתנו ותוחלתנו חזקים עדין לשוב אליו יתברך ולארצו ולתורתו וכו', כי אף-על-פי שעובר עלינו מה שעובר בכלליות על כל ישראל, ובפרטיות על כל אחד ואחד אשר כמעט אפס תקנה חס ושלום, כי צרות מצרות שונות מתחדשות בכל עת בגוף ונפש ומזון, וכמו שאמרו רבותינו ז"ל שאין יום שאין קלתו מרבה מחברו וכו', ואין לנו שום חיות כי אם התקנה והתחלת והרצון החזק שהוא בחינת הארת הרצון הנ"ל, כמו שכתוב (איכה ג): "ואמר אבד נצחתי וכו' זאת אשיב אל לבי על-כן אוחיל וכו'". וזה בחינת (שיר השירים ה) "השבנתי אתכם בנות ירושלים", שהם האמות העולם, כמו שפרש רש"י שם, "מה תעירו ומה תעזרו את האהבה עד שתחפץ", הינו שישאל אומרים לכל המונעים מן הקדשה שהם בחינת עפוסם וכסרא אחרא, "מה תעירו ומה תעזרו את האהבה" שביני למקום "עד

לקוטי הלכות

הלכות פדיון בכור ה

יורה דעה תרמו

וכו', ענין שם. וזכה נוכל לפרש לענינינו כי פלה לשון רצון וכסופין, כמו שכתוב (תהלים ע): "פלה שארי ולבבי וכו'". הינו שבעצם גלותנו בארץ אויבנו מבטיח ה' ותברך את ישראל ואומר: "ואף גם זאת וכו' לא מאסתים ולא געלתים לכלתם", "לכלתם" דיקא, בשביל בחינת הכליון עינים והתקנה והרצון והכסופין החוקים שיש להם לשוב אלי וכו'ל. וזה אנו ממשויכן עלינו על-ידי מצות חלה כו"ל שהוא בחינת ג' את', כי שעור עפה לחלה הוא מ"ג ביצים וכמוכא בדבריו ז"ל, הינו על-ידי מצות חלה שהוא בחינת ג' את' שעל-ידיה נתקדש הלהם שהוא עקר האכילה עד שזוכין על ידו להארת הרצון כו"ל, על-ידיה "לא מאסתים וכו' לכלתם", מחמת הגדל הכליון עינים שיש להם לישועה האמתית לשוב אליו ותברך שהוא בחינת הארת הרצון וכו"ל.

פגם המרגלים היה שעל ידם נחרב הבית המקדש, שזהו בחינת פגם הארת בן ותלמיד כמבאר היטב בהתורה הנ"ל. ועל-כן נסמך לזה פרשת חלה שהוא בחינת הארת הרצון בשעת האכילה שזהו בחינת ההפך מפגם הנ"ל, כי משה רבנו על-ידי תפלתו שהתפלל 'סלח נא וכו'', שתמן פגם המרגלים והמשך בחינת הארת חנכה, הנפת הבית המקדש, שהוא בחינת הארת הדעת של בן ותלמיד, על-ידיה נמשך הארת הרצון בשעת האכילה שהוא בחינת מצות חלה וכו"ל.

ועל-כן נסמך שם מיד אחר פרשת מרגלים פרשת מנחות ונסכים, כי מנחות ונסכים הם בחינת (בראשית ד): "וימלכי צדק מלך שלם הוציא להם ויון וכו'" המבאר שם בתורה הנ"ל לענין הארת הרצון בשעת האכילה על-ידי הבהן, בחינת: "והוא בהן וכו'" כמו שמבאר שם. ואיתא בדברי רבותינו ז"ל על פסוק זה "וימלכי צדק וכו' הוציא להם ויון", שרמו לו על המנחות והנסכים. נמצא שמנחות ונסכים הם בחינת הארת הרצון בשעת האכילה. ועל-כן נסמך אחר פרשת המרגלים, כי הוא תקון לחטא המרגלים כו"ל, כי כבר מבאר שכל קרבנות שבבית המקדש הם בבחינת אכילה שעל ידם מאיר הארת הרצון. ועל-כן צותה התורה להביא עם כל קרבן מנחות ונסכים שהם להם ויון,

ועל-כן דקדקה התורה במצות חלה וכתבה (במדבר טו): "והיה באכלכם מלחם הארץ תרימו וכו'", שהוכירה התורה האכילה בפרוש. להורות שעקר מצות חלה היא בשעת העסק לעשות להם לאכילה, שאז צריכין ביותר להמשך הארת הרצון שפאיר בשעת האכילה ביותר, בחינת "והיה באכלכם" דיקא וכו"ל:

כח ועל-כן נסמכה פרשת חלה לפרשת מרגלים, כי

10

10

ל ועל-כן לחם לשון מלחמה, כמו שכתוב: "לחם את לחמי", כי עקר התחזקות המלחמה של האדם בזה העולם הוא בענין הרצון, בפרט עבשו בתקף הגלות, כי הסמרא אחרא וכל הבאים מצדה מתנגדים מאד עד שקשה לעמוד בנגדם ולא נשאר לנו כי אם הרצון בנ"ל, שצריך להתחזק בזה מאד מאד שלא יפל מן הרצון בשום אופן אף אם יעבר עליו מה, כי הבעל דבר מתנגב על האדם להפילו גם מהרצון, אבל על-ידי הרבי האמת המאיר הארת בן ותלמיד לבלי ליאש את עצמו בשום אופן, כל מי שחוק בזה ואינו שלימולניק הוא זוכה להארת הרצון בנ"ל, שעל-ידי זה עקר התגברות המלחמה וכו"ל. וענין במקום אחר (בהלכות פירת השוין הלכה ד) שעקר העקשנות ברצון, ענין שם:

לא ועל-כן מצות חלה בשנותנין מים בקפה ומתחילין לגלגלה, כי מים נמשכין מבחינת "זה הים גדול ורחב ידים" המבאר בהתורה הנ"ל שעל-ידי זה עקר הארת הרצון כמו שמבאר בהתורה הנ"ל, ענין שם. ועל-כן מים בחינת רצון, כמו שכתוב (שמיאל א-ו): "וישפכו מים וכו'", כמו שפרש רש"י ששפכו לכם וכו', בחינת רצון, וכמו שכתוב (ישעיה ב): "ונהרו אליו כל הגוים", שהוא גם בן לשון רצון וכו"ל:

לב ועל-כן חלה אין לה שעור מדאוריתא, כי הארת

שהם עקר האכילה ששם עקר הארת הרצון, כי לחם ויין הם עקר אכילת ושתית האדם, ועל-כן מרמז הארת הרצון בשעת האכילה בפסוק (תהלים ד): "ולחם ללב אנוש יסעד ויין ישמח ללב וכו'", כמובא שם בהתורה הנ"ל. כי לחם ויין הם עקר האכילה ששם מאיר הארת הרצון, שזהו בחינת לחם ויין שהוציא מלבי צדק נגד אברהם, שזהו בחינת מנחות ונסכים. ועל-כן נסמכו לפרשת מרגלים ואחר כך מיד פרשת חלה, כי הכל אחד וכו"ל:

כט וזה שהוציא מלבי צדק לחם ויין לאברהם בעת ששב ממלחמת הארבעה מלכים, כי אז ראה מלבי צדק עצם גבורתו ותקפו של אברהם שהוא איש חיל ביותר. ועל-כן הוציא נגדו לחם ויין וכו' שמרמז על הארת הרצון בשעת האכילה, כי צריכין להיות איש חיל, וכמו שמבאר שם וכו"ל, בפרט שאברהם הציל אז את לוט שפל המלחמה הזאת היתה בשביל זה, מחמת שצפה שממנו ישתלשל לדת משיח, כמו שאמרו רבותינו ז"ל על פסוק: "מצאתי דוד עבדי וכו'". ועקר המלוכה דקדשה יזכה דוד משיח שאצלו כל העו והממשלה דקדשה, ועל ידו עקר הארת הרצון שזוכה כל אחד מישראל בשעת האכילה כפי התחזקותו להיות איש חיל וכו' וכו"ל, ועל-כן אז דיקא הוציא בנגדו לחם ויין וכו"ל:

לקוטי הלכות

הלכות פדיון בכור ה

יורה דעה תרמט

הרצון הוא בבחינת אין שעור, כי הוא בחינת 'מה' (כמו שבאר שם) שהוא בחינת בלי שעור. ועל-כן על-ידי הרצון והכסופין דקדושה יכולין להתחזק תמיד כנ"ל, וזה נשאר קיים לעולם אפלו בתקף הגלות בכלליות ובפרטיות כנ"ל, כי הוא בחינת בלי שעור, וכל אחד כפי מה שהוא יכול לילך עם זה תמיד בכל מה שעובר עליו, כי אף-על-פי-כן רצוני חזק אליו ותבדק, כמו שמבאר לעיל על פסוק "מה תעירו ומה תעוררו את האהבה עד שתחפץ" וכו"ל:

לג כי איתא במדרש על פסוק (דברים א) "וצו את יהושע וחנוקה ואמצהו וכו'", וזה לשונו: 'לפי דרכנו למדנו שאין מחזקין אלא למחזקין, ואין מורוין אלא למורוין', ולכאורה הוא פליאה כי אם בן מהיכן ההתחלה. אך כבר דברנו בזה במקום אחר, שיש במה דברים שהם תלויים זה בזה ואין יודעין מהיכן ההתחלה (כמו שבאר בסיון יש לקושי א), ובאמת הוא נפלאות המים העים והוא מסתרי נפלאות הבחירה שהוא הפלא הגדול שבכל פלאות הנורא ותבדק שמו, ואי אפשר להשיג זאת, כי באמת אין יודעין מהיכן ההתחלה, אך באמת כל ההתחלה והסוף והאמצע והתכלית שלנו הכל הוא על-ידי הצדיק האמת שבכל דור, שהוא בחינת משה רבנו שהוא הרבי הראשון של כל ישראל וממנו ההתחלה ואצלו כל תכליתו ותקנתו, כי 'מה ש'היה ה'וא

ש'היה", כמו שאמרו רבותינו ז"ל. וההתחלה של הצדיק האמת בחינת משה בעצמו אי אפשר לנו להשיג כלל ואין לנו להרהר בזה כלל איד וזה ילוד אשה להשגה בזאת וכו', אך אחר שבכר וכינו לקבלת התורה ממשוה רבנו ולהמשיך דעתו הקדושה בכל דור ודור על-ידי צדיקי אמת שבכל דור שהוא בחינת הדעת של בן ותלמיד הנ"ל, על-ידי-זה הדות לאל יש לנו מהיכן להתחיל, כי מעורונו מגדלין אותנו בקדשת ישראל, כי התינוק בשגולד מלין אותו ביום השמיני מיד, ואחר-כך בשמתחיל לדבר מתחילין לדבר עמו בלשון הקדש וללמדו תורה ותכרף מלבישין אותו בציצית וכו', על-כן בודאי יש לנו במה להתחזק בעזרת ה' ותבדק.

ועל-כן דקדק אדמו"ר ז"ל בהתורה הנ"ל ואמר שעל-ידי הדעת של בן ותלמיד, כל מי שהוא איש חיל ואינו שלמוזלניק יכול לקבל הארת הרצון בשעת האכילה, כי צריך שיהיה חזק בעצמו ואז יחזקו אותו יותר עד שישגה להארת הרצון, כי הא בזה תלוי, כל מה שתזק יותר יכול לקבל הארת הרצון יותר, וכל מה שהרצון מתפשט ומתגדל יותר הוא חזק ביותר וכו' וההתחלה אי אפשר לידע. אך באמת עקר ההתחלה שלנו הוא ממשוה רבנו עליו השלום ומצדיקי אמת שבכל דור וכו"ל, כי אין מחזקין אלא למחזקין וכו', ואף-על-פי-כן

צריך האדם להתחזק בעצמו הרבה ולא יהיה שלמונליטי, כי אף-על-פירכּו יש לו בודאי בחירה בכל דור ובכל יום כפי האדם וכפי הזמן וכפי ההתפתחות והמאורעות שעוברים עליו, כי בהכרח יששאר לו בחירה, כי לא נברא בזה העולם כי אם בשביל הבחירה. אך מי שחזק באמת יכול להתחזק ברצון, כי הרצון חפשי לעולם, וזה אי אפשר לסתור בשום אופן בשום מניעה שבעולם, כי אף-על-פירכּו אני חפץ ומשתוקק ברצון חזק אל האמת לאמתו.

וזה שאמר משה לישׂאל (דברים ט):
 "ועתה ישׂאל מה ה' אלהיך שאל מעמך כי אם ליראה וכו'", והקשו רבותינו ז"ל (ברכות לז): "וכי יראה מלתא וזמרתא היא? אין, לגבי משה מלתא וזמרתא. והענין תמוה, כי מה הועילו בתרוצם שתרצו: לגבי משה מלתא וזמרתא, עדין קשה על שאמר: "מה ה' שאל מעמך וכו'", הלא יראה לאו מלתא וזמרתא היא אצלנו, ומה יועיל לנו מה שאצלנו היא מלתא וזמרתא, הלא אצלנו לאו מלתא וזמרתא היא. אך בפסוק זה מרמז הארת הרצון שהוא בחינת 'מה' בחינת 'מה ה' אלהיך שאל מעמך', ועל-ידיה זוכין ליראה, כמו שמבאר בהתורה הנ"ל על פסוק זה, ענין שם. וכבר כתבנו שהארת הרצון, שהוא בחינת יראה (כמו שמבאר במקום אחר) יכול כל אדם ליכות בקל, כי הרצון חפשי לעולם,

רק שצריך שיהיה חזק, בחינת איש חיל וכו', וזה תלוי בזה כי אין מחזקין וכו'. אך מהיכן ההתחלה זה אי אפשר להשיג, אך העקר מה שאי אפשר להשיג הוא הצדיק אמת שהם בחינת משה כנ"ל. אך לא אנו כבר יש לנו יסוד חזק מהיכן להתחיל, מאחר שכבר יגע משה רבנו וכל הצדיקים אמת ביגיעות עצומות כאלה עד שהמשיכו הדעת הנ"ל, שעל-ידיה כל ההתחזקות, שעל-ידיה נמשך הארת הרצון, וזה תלוי בזה וכו'. ועל-פני כל מי שרוצה יכול להתחזק בקל על-ידי הדעת הנ"ל שהאירו לנו כי 'מלא כל הארץ כבודו', 'הקיצו ורננו שכני עפר וכו' וכו' (ישעיה טו), ועל-ידיה זוכים להארת הרצון, וכל מה שהרצון מתגדל יותר על-ידיה מתחזק יותר כנ"ל. על-פני משה שפיר קאמר: "ועתה ישׂאל מה ה' אלהיך שאל מעמך וכו'", 'ועתה' דיקא, פרוש אחר שכבר יגעתו אנכי ביגיעות כאלה בשבילכם, כמו שדבר הרבה בפרשיות הקודמים מתחלת 'אלה הדברים', מעצם היגיעות והתלאות שפסל בשבילם, שהוציאם ממצרים, ונתן להם את התורה באותות נוראות כאלה והאיר עליהם דעת קדוש בזה, כמו שפיתוב (דברים ט): "אמה הראת לדעת וכו'", ואף-על-פירכּו עד שהמלך במסבבו וכו' המאו בעגל והתפלל עליהם עד שנתרצה להם ה' יתברך וכו' וכו', ומאחר שאנכי מרחימי

לקוטי הלכות

הלכות בכור בהמה א

יורה דעה תרנא

כי כל הדברים המתירים, כגון בהמות מהורות ושאר דברים המתירים, הם מבחינת 'עין הדעת טוב ורע' שהוא בחינת לשון תרגום. ועל-כן צריכין תקון וברור על-ידי אכילת ישראל, שעל-ידי-זה מעלים אותם אל הקדשה לבחינת לשון קדש. ועל-כן עקר תקונם וברורם הוא על-ידי הדבור הקדש של הבכרה שצריכין לכרד על כל דבר קדש שנהנין ממנו, כי על-ידי הבכרה שהוא בחינת לשון קדש שמבכרין על הדבר המתיר שהוא בחינת לשון תרגום פ"ל, על-ידי-זה עולה ונתברר הטוב שבדבר הנאכל שהוא בחינת טוב שפתרגום ועולה בשלמות לשון הקדש וזהו תקונו.

ונגמתי בשבילכם כל פד', ועתה ישראל, ועתה דיקא, מאחר שפבר אנכי פעולם, עתה ישראל מה ה' אלהיך שאל מעמד כי אם ליראה" שהיא מלתא וזמרתו לנבי, ואם אצלכם אינה מלתא וזמרתו מצד גשמויותכם, אבל מאחר שאצלי היא מלתא וזמרתו, ואני כבד התחלתי בשבילכם, כבד יש לכם יסוד חזק והתחלה טובה ותוכלו להתחזק על ידי, ומאחר שתהיו חזקים תוכו לרצון שהוא בחינת 'מה', בחינת יראה, ועל-כן בודאי היראה מלתא וזמרתו גם אצלכם מאחר שאצלי היא מלתא וזמרתו, כי על ידי תוכלו הכל לזכות ליראה שלמה על-ידי הרצון שבא על-ידי התחזקות וכו' שתלויים זה בזה, כי כבד יש לכם יסוד חזק להתחיל, מאחר שפבר זכותי למה שזכותי שאי אפשר לכם להשיג כלל מהיכן היה התחלתי, אבל אתם כבד יש לכם התחלה חזקה ועל-כן בקל תוכלו לזכות לכל טוב על ידי וכו"ל:

הלכות בכור בהמה מהורה

הלכה א

על-פי התורה "תפלה לחבוק" בסימן י"ט הנ"ל בהלכות סימני בהמה ותיה מהורה (הלכה א):

ועל-כן יש פח בישראל על-ידי דבורו לעשות מהתר קדש, כגון להקדיש בהמה לקרבן, ואזי נתקדשה קדשת הגוף, כי הדבור הקדוש של איש הישראלי שהוא בחינת לשון הקדש, כי ישראל זכו ללשון הקדש, יכול להעלות בהמה מוחל לקדש, דהינו להעלות הלשון תרגום שהוא בחינת הדבר המתיר לבחינת לשון הקדש על-ידי דבורו שאומר 'קדש', ואזי נתקדשה בהמה או פיוצא קדשת הגוף ואסורה בהנאה לאדם רק להעלותה לנבטה. כי בהמה בעצמה נעשה קדש, בבחינת לשון הקדש שהוא בחינת קדשת ישראל, ועל-כן אין בה שום תערובת הנאה ואכילה, כי עקר האכילה היא כדי לתקן ולכבד החי

הנאכל, אבל בלא זה לא התר להרג נפש מפני נפש. ועל־כן קדם חטא אדם הראשון לא התר לו להרג בהמה ולאכלה, כי לא היו צריכין תקון אז, רק אחר־כך על־ידי חטא עין הדעת, אזי אחר־כך בשהתחיל התקון בימי נח אחר המבול, אז התר לו להרג בהמה ולאכלה כדרי לתקנה. ועל־כן כשנעשית הבהמה קדש, בבחינת שלמות לשון הקדש, אין בה התר כי אם להעלותה לגבה, כמו נשמות ישראל שעולים בבחינת קרבן לה' יתברך, ואפלו מה שהבהנים והבעלים אוכלים מקצת קרבנות הוא רק מה שזכו משלחן גבה, כי הקרבן שהוא קדש אין ראוי כי אם לגבה כנ"ל. והבהנים שהם יותר קדושים מישׂראל בבחינת שלמות לשון הקדש, כי הם בבחינת שמירת הברית יותר, כמו שכתוב (דברים לו): "כי שִׁמְרוּ אִמְרַתְךָ וּבְרִיתְךָ יִבְרְאוּ", ועל־כן זוכים לברכת בהנים שהוא דוקא בלשון הקדש, וכמו שמבאר לעיל בהלכות נשיאת כפים (הלכות א), על־כן זוכים משלחן גבה לאכל קדש.

לשון הקדש כנ"ל, כי הוא ראשון לכל הכולדים אחר־כך וכולול מפלם שהוא בחינת מלכות בחינת לשון הקדש שכלול מפלם הלשונות, כי כלם מקבלים ויונקים ממנו. כי העולם נברא על־ידי לשון הקדש, וכמו שכתוב (בראשית א): "וַיְהִי כֹל הָאָרֶץ שָׁפָה אֶחָת" - 'בלשון הקדש' כמו שפרש רש"י. ואחר כך כלל ה' שפת וכו' ומשם הפיצם, נמצא שלשון הקדש הוא בכור וראשון לכלם וכולול מפלם. ועל־כן הבכור מעצמו קדוש בבחינת לשון הקדש כנ"ל ושך לה' יתברך לבדו כנ"ל, כמו שכתוב (שמות לו): "קֹדֶשׁ לִי כֹל בְּכוֹר", וה' יתברך זכה אותו לכהן, כי הכהן זוכה לקדש כנ"ל, ובפרט בכבוד, כי הם זכו לקדשת הבכורה תחת הבכורים של ישראל כנ"ל בהלכות פדיון בכור הלכה א'.

הלכה ב

א ענין קדשת בכור שצריכין לתנו לכהן, על־פי המאמר 'ויהי מקצן' הפותחיל: 'כי צריך לשמור את הזכרון וכו'', ענין שם (ספון טו), ועקר הזכרון הוא לזכר תמיד בעלמא דאתי, בחינת הגדלת הדעת שזהו בחינת תפלין וכו', ענין שם היטב, ובסוף המאמר מבאר שם שצריך לשמור המוח והזכרון מכל המדמה שהוא כח הפהמיות. ועל־ידי לשון הרע שהוא "מוציא דבה הוא כסיל", הוא נופל מדעת ואחכה דקדשה לאהבת הפהמיות

ועל־כן הבכור שהוא בעצמו בבחינת לשון הקדש, כי הבכור הוא בחינת מלכות, כמו שכתוב (תהלים עט): "אף אני בכור אֶתְנֶהוּ", ומלכות פה, שהוא בחינת לשון הקדש שהיא בחינת שנים מקרא, כמו שמבאר בדברי רבנו גרו יאיר. ועל־כן הבכור קדוש קדשת הגוף מקצן, כי הוא בעצמו בבחינת

לקוטי הלכות

הלכות בכור בהמה ב

יורה דעה תרנב

שהם אהבת המדמיונות וכו'. ועקר תקונו
 על ידי בחינת ד', בחינת שמחה, שהוא
 מברר הרוח טובה מן הרוח רעה,
 מבחינת עצבות רוח, על ידי בחינת נגון
 וכו', כי הקלי היא התאספות הרוח וכו'.
 ועל-כן פשיש איזה נקב בפלי אינו יכול
 לנגן, כי אזי הוא בבחינת (משלי כט): "כל
 רוחו יוציא כסיל וכו'", ואזי "תצא רוחו
 ישוב לאדמתו וכו'", ענין שם היטב:

ב וזה בחינת מצות בכור שצריכין לתנו
 לכהן, כי הבכור הוא ראשית,
 בחינת דעת, שזה בחינת זכרון הנ"ל
 שהוא הגדלת הדעת כנ"ל, בחינת תפלין
 כנ"ל, כי פרישה ראשונה של תפלין היא
 קדשת בכור. ועל-כן ישראל שהם
 מדבקים ממשבתם תמיד בעלמא דאתי,
 כי זה עקר עבודת ישראל לזכר תמיד
 בעלמא דאתי, על-כן הם נקראים בחינת
 בכור, כמו שכתוב (שמות ד): "בני בכרי
 ישראל". כי בכור זה בחינת דעת, בחינת
 תפלין, בחינת זכרון הנ"ל שהוא לאדבקה
 ממשבתא בעלמא דאתי כנ"ל, כי עלמא
 דאתי הוא בבחינת בכור שהוא ראשית,
 כי עולם הקא קדם לעולם. נמצא
 שהבכור הוא בבחינת דעת וזכרון הנ"ל.
 ועל-כן צריכין לשמרו מנח המדמה, כח
 הבהמיות, כי צריכין לשמור את הזכרון
 והדעת הנ"ל מנח המדמה כנ"ל. ועל-כן
 צריכין לתן את הבכור לכהן שהוא
 בחינת אהבה וקדשה, בחינת "קמין
 לכהן" המבאר במאמר הנ"ל, שהוא הפך

אהבת המדמיונות, אהבת הבהמיות,
 ממבאר שם היטב במאמר הנ"ל, ענין שם.
 נמצא שעל ידי שנותנין הבכור לכהן,
 על ידי זה שומרין את הזכרון והדעת
 מנח המדמה מנח הבהמיות, כי הכהן
 הוא בחינת אהבה וקדשה כנ"ל.

ועל-כן הכהן צריך להקריב הבכור
 לקרבן, כי עקר תקונו וברור

101

המדמה הוא על ידי בחינת קרבן שעל
 ידו מעלין ומבררין רוח האדם מן רוח
 הבהמה, בבחינת "אדם פי יקריב מקם
 קרבן לח' מן הבהמה". שזה בחינת נגון
 שמתקן את המדמה על ידי שמברר
 הרוח טובה מן הרוח רעה, הינו רוח
 האדם מן רוח הבהמה. ובמבאר בדברי
 רבנו זצ"ל במקום אחר, שברור רוח
 האדם מרוח הבהמה בבחינת (קהלת ג) "מי
 יודע רוח בני האדם העלה וכו' ורוח
 הבהמה וכו'", הוא על ידי בחינת נגון,
 ענין שם. ועל-כן בשעת הקרבת הקרבן
 היו הלויים מנגנים בשיר על הדוכן, נמצא
 שהקרבן הוא בבחינת ד', בחינת שמחה,
 בחינת נגון המבאר במאמר הנ"ל שעל
 ידו מבררין הרוח הטובה וכו' ומבניעין
 את המדמה, כי המקרא "ושמחתם בכל
 משלח ידכם" (דברים יב) המבאר במאמר
 הנ"ל, הוא קאי על קרבנות שמביאין
 ברגל שהם עקר השמחה, כמו שאמרו
 רבותינו ז"ל: 'אין שמחה אלא בבשר
 שלמים'. כי הקרבנות הם בחינת שמחה,
 בחינת "ושמחתם בכל משלח ידכם",

בבחינת 'כל רוחו יוציא כסיל', שלא ישוב ויתגבר המדמה חס ושלום, בבחינת "תצא רוחו ישוב לאדמתו", כמבאר שם במאמר הנ"ל, ענין שם היטב.

וזהו מה שכתב רבנו ז"ל שם שמוציא דבה הוא כסיל ונזיל מאהבות קדושות לאהבת הבהמיות, כי מוציא דבה הוא בעל מום, כי 'כל הפוסל במומו פוסל'. ועל-כן מאחר שהוא בעל מום אינו יכול לברר הרוח טובה וכו', בבחינת 'כל רוחו יוציא כסיל' הנ"ל, ועל-כן מוציא דבה שהוא בעל מום הוא כסיל כנ"ל והבן. גם זה המקרא "כל רוחו יוציא כסיל" על-פי פשוטו נאמר על בעל לשון הרע שמדבר הרבה ומגלה מום חברו, ועל-דבריה נתגלה מומו. ועל-כן הוא כסיל, כי הוא בבחינת כלי שבור ופגום שאי אפשר לגנון עליו ואין יכולין לברר הטוב מן הרע על-ידי כלי פגום, כמו שמבאר שם, ענין שם:

ד ועל-כן הבכור אסור בגזיה ועבודה, כי גזיה ועבודה הוא עבדו דחל, בבחינת עבדות, ועבודת זה בבחינת עצבות רוח, כמבאר במקום אחר. ועקר תקון הבכור ותקורבן הוא לברר הרוח טובה מעצבות רוח שהוא רוח נבאה רוח רעה, כמבאר שם במאמר הנ"ל וכנ"ל. ועל-כן הבכור ותקורבן אסור בכל מיני עבדות שהם בבחינת עצבות רוח, כי צריכין לבררו ולהעלותו מבחינת עצבות רוח לבחינת רוח טובה כדי להכניע

בחינת גנון, שעל ידם מכריזין הרוח טובה, רוח האדם, בבחינת דעת, מרוח הבהמה, מופת הבהמיות, כח המדמה. על-כן נותנין אותו לכהן שהוא אהבה דקדושה והוא מתקנו על-ידי שמקריבו לקרבן, שעל-ידיה נתברר ונתתקן כח המדמה בבחינת התקון הנעשה על-ידי גנון כנ"ל.

ועל-כן גם כל התקנות הם על-ידי הכהן שהוא אהבה דקדושה, כי כל התקנות באין בשביל זה, לתקן כח המדמה, כח הבהמיות, לבררו ולהתקנו, להעלותו לבחינת אהבה דקדושה, בבחינת כהן, וזה בבחינת סמיכה ביד על התקנות, 'ביד' דיקא, ששם פקדונות הרוחות. ועקר הברור על-ידי היד, בבחינת (שמואל א' טו): "וגנון בידו וכו'", ענין שם היטב כמאמר הנ"ל ותבין כל זה: ג ועל-כן: "כל אשר בו מום לא תקריבו" (ויקרא כב), כי

המום הוא חסרון, וכשיש חסרון ונקב בפלי אוי אי אפשר לברר הרוח טובה מן הרוח רעה, כי אוי הוא בבחינת "כל רוחו יוציא כסיל", בבחינת "תצא רוחו ישוב לאדמתו", כי צריך שיהיה הפלי בשלמות, ענין שם היטב היטב. ועל-כן הבכור או שאר קרבן שצריכין, על-ידי שמקריבין אותו לברר הרוח טובה מן הרוח רעה, שזהו עקר בבחינת התקורבן, על-כן צריכין שיהיה שלם כלי שום מום וחסרון כדי שיוכלו לבררו, שלא יהיה

לקוטי הלכות

הלכות בכור בהמה ב

יורה דעה תרנה

ניצוצות קדושות, וגם שם במזון עקר אחיות העצבות רוח שעקר אחיותו במזון, בחינת "בעצבון תאכלנה" (בראשית) (א) שהוא עצבות המזון והפרנסה, ועל ידי שנותן מזונו לכהן שהוא אהבה דקדושה, על ידי זה נתתפון ונתפרר המזון ואזי נתתפון המדמה כנ"ל. ועל ידי זה נפרה הבכור ונתתפון, כי עקר פדיון ותקון הבכור הוא על ידי תקון המדמה, כי הבכור, שהוא בחינת זכרון, צריכין לשמרו מפח המדמה כנ"ל.

ועל כן נותנין חמושה שקלים כנגד ה' הדעת, בחינת תקון הדעת הפך המדמה כנ"ל. וזה חמושה שקלים כסף, כי 'מסמרא דימינא מהא חורא ככספא', הינו תקון הדעת על ידי בחינת כהן ימין. וזהו שקלים בחינת נגון, בחינת משקל השיר, כי צריכין לנגן במשקל לעלות ולירד בנגינה כפי המשקל שזהו עקר הפרוה, ענין שם והבן. ועל כן הבכור נוהג בזכרים לבד, בחינת זכרון הנ"ל שהוא בחינת בן זכר, כמבאר שם, ענין שם:

[שך לעיל]

תקון המזון הוא בחינת נגון כנ"ל, בחינת יד הנ"ל, בחינת יגיע פשו, בחינת "ושמחתם בכל משלח ידכם", שפרושו כפי העשירות והמזון אשר חננו ה' שמשם בא השמחה פשוטה לברור ולתקנו על ידי התקנות שמביא ברגל מייגיע פשו, והבן היטב:

המדמה, להעלותו לבחינת אהבה קדושה, בחינת כהן כנ"ל.

גם הבכור הוא בבחינת זכרון הנ"ל, שהוא לאדבקא מחשבתא בעלמא דאחי כנ"ל, שהוא יום שכלו שבת, ועל כן אסור בעבדיו דהל:

ה וגם זהו בחינת חמושה שקלים כסף שפדיון בהם בכור אדם, כי אצל האדם בעצמו עקר ברור ותקון המדמה הוא על ידי שמתקן את המזון שלו, וכמבאר בדברי רבנו ז"ל במאמר 'אשרי

העם - להמשיך השגחה' (סידור י) שתקון המזון, דהינו מישא ומתן באמונה ושמח בתלוקה, הוא בחינת נגונא דלואי, בחינת:

"שאו ומרה ותנו תף", שהוא בחינת מישא ומתן, ענין שם, וזה נעשה על ידי צדקה. נמצא שתקון המזון הוא בחינת נגון, ועל ידי נגון נתפרר המדמה כנ"ל, ועל כן הבכור שהוא בחינת הזכרון שצריכין לשמרו מפח המדמה כנ"ל, ועל כן צריכין לתנו לכהן שהוא אהבה דקדושה, הפך המדמה כנ"ל, על כן פדיונו על ידי מזון, כי על ידי שנותן מזונו לכהן שזהו בחינת צדקה, על ידי זה מתקן מזונו, ותקון המזון זה בחינת נגון כנ"ל, ועל ידי נגון נתפרר המדמה וזוכין לאהבות קדושות שהם בחינת כהן. וזה נעשה על ידי המזון שנותן לכהן דיקא, כי על ידי זה המזון הוא מברר הרוח טובה מן הרוח רעה המערב בתוך המזון, כי שם במזון מולבשין כמה וכמה

16

16

הלכה ג

"כל הבכור אשר יולד בבקרד ובצאנד
הזכר תקדיש לה' אלהיך לא
תעבד בבכור שורך ולא תגז' וכו"
(דברים טו):

א על-פי המאמר 'תקעו ב' בלקוטי
תנינא בס'מן ה', עין שם
פל המאמר:

והפ'לל, כי העקר הוא האמונה, וצריך
פל אהד לחפש את עצמו
ולחזק את עצמו באמונה שלמה תמיד,
ולזכות לאמונה צריכין לחתר ולמצא
המים שמשם גדלה האמונה, דהינו
שצריכין לצעק מעמק הלב, בחינת
"מעמקים קראתך ה'", בחינת "צעק
לבם אל ה'". ועל-ידיה נהגלין עצות,
בחינת (משל ב): "מים עמקים עצה בלב
איש", ועל-ידיה גדלה האמונה וכו' וכו'.
וזה בחינת בריאת העולם: 'ברישא
השוכא וחדר נהורא וכו', ולדלות ולגלות
המים הנ"ל, לזה צריכין איש תבונות,
ואיש תבונות הוא כשמצחצח הנשמה
על-ידי שמושיד רוחניות אלהות לתוך
צמצומים, שעל-ידיה משיד פרנסה
שהיא בחינת (שעה נח) "והשביע בצחצחות
נפשך וכו'". ועל-ידי שמעלין אמונה
הנפולה על-ידיה נעשין גרים. ומחמת
שאלו הגרים נעשו מלקיטת גפילת
האמונה, על-פ'ן הם מוזקין לישראל וכו',
כי הם מכניסין גאולה בישראל. ועל-ידיה

נוטלין חרב הגאולה המנהיגים של שקר
וכו', ועל-ידיה מתגבר חס ושלום תאות
נאוף וכו', ולהצ'ל מזה הוא על-ידי מגני
הדור שהם מננים עלינו ומצילין אותנו
מתאות נאוף, כי הם מכניעין החותם
דסטרא אחרא שנעשה על-ידי הגאולה
שהוא בחינת (נקרא טו) "החתים בשרו",
דהינו שמכניעין ומבטלין תאות נאוף,
ומעלין ומקריין מבחינת 'החתים בשרו'
לכחינת חותם דקדשה, שהוא בחינת
תפלין, בחינת "שימני בחותם על לבך
וכו'", בחינת "פתחי חותם קדש לה'",
וכו' וכו', עין שם פל זה היטב:

כ וזה בחינת קדשת בכור בהמה טהורה
שנתקדשו בעת יציאת מצרים
שעל-ידיה נעשין תפלין, כמו שקתוב
בפרשת בא (שמות י): "קדש לי כל בכור"
וכו', וזאת הפרשה היא פרשה ראשונה
של תפלין, כי קדשת בכורים זה בחינת
שמעלין ומקריין האמונה הקדושה,
ומעלין מבחינת 'החתים בשרו' לבחינת
חותם דקדשה, בחינת תפלין. כי עקר
האמונה היא בבחינת בהמה, כי עקר
שלמות האמונה הוא שייסלק דעתו
והתקמו לגמרי וישים עצמו בבהמה
ואמין בה' והפרך ובצדיקים אמתיים
באמונה שלמה לבה, כי עקר האמונה
הוא כמה שאין השכל מכין, כי כמה
שמכינים בשכל אין שדך אמונה וכמבאר
במקום אחר. על-פ'ן עקר האמונה היא
בבחינת: "ואני בער ולא אדע בהמות

לקוטי הלכות

הלכות בכור בהמה ג

יורה דעה תרנו

ואמונות פזיכות הם פחינת בהמות
 ממאות, ובשכיל זה היו אבות העולם
 רועי מקנה, ונקראים שכעה רועים,
 'רועים' דקא, כי האבות הראשונים כל
 עבודתם היה לגלות אמונה הקדושה
 בעולם. ועל־כן אברהם אבינו עליו
 השלום שהיה ראש למאמינים, והוא
 הראשון שהתחיל לגלות ולהמשיך
 האמונה הקדושה בעולם, על־כן חפר
 בארות מים, שהיו פחינת שחפר וחתר
 וגלה עמקא דבירא שהוא פחינת אמונה
 הקדושה שעקר גדילתה מעמקא דבירא,
 מבחינת המים הנ"ל שהם פחינת מים
 עמקים וכו', פחינת "ממעמקים קראתוך
 ה'" כנ"ל, כי על־ידי חפירת הארות מים
 שחפר אברהם על־ידיה גלה המים
 שמשם גדלה האמונה כנ"ל.

ועל־כן התגברו תמיד העכו"ם והספרא
 אחרא לסתם הבארות של
 אברהם, כמו שכתוב (בראשית ט): "וכל
 הבארות אשר חפרו בימי אברהם אביו
 סתמום פלשתים וכו'". ויצחק חזר וחקרן,
 כמו שכתוב: "וישב יצחק ויחפר את
 בארות המים וכו'". וכן בעקב פתיב:
 "ויגל את האבן מעל פי הבאר", וכן
 במשה פתיב (שמות ט): "וישב על הבאר".
 כי בלם עסקו וטרחו בזה לגלות ולחזר
 הבאר מים חיים שהוא פחינת אמונה
 הקדושה שגדילתה משם, מבחינת מים
 עמקים וכו' כנ"ל.

הייתי עמך", פחינת: "אדם ובהמה
 תושע ה'", ודרשו רבותינו ז"ל: 'בני אדם
 שערומים בדת פאדם הראשון ומשימים
 עצמן בבהמה'. וכמו שאמר שלמה המלך
 עליו השלום שהיה חכם מפל אדם,
 ואף־על־פירכן אמר (משלי ב): "כי בער אנכי
 מאיש ולא בית אדם לי", וכמו שכתוב
 (קהלת ז): "אמרתיו אחכמה והיא רחוקה
 מפני". על־כן מי שרצה לזכות לחיי
 עולם, לחיים נצחיים, לחיים אמתיים,
 צריך לסקל דעתו ושכלו והכמתו לנגרי
 ולסמך רק על אמונה לבד. וזה עקר
 החכמה הגדולה שבכל החכמות, כמבאר
 בדברינו במקום אחר, כי פשיהיה חזק
 באמונתו לבד ימים ושנים בלי שכל
 וחקמות וחקירות כלל כמחז, אזי בנדאי
 וזה ברבות הימים להשיג ולהבין השגות
 וחקמות אלהות אמתיות מה שאי אפשר
 בשכל אנושי להשיג. ובלבד שלא עמיד
 זאת לנסיון רק יתהלך בחמימות
 ובפשיטות באמונה ישרה פאמת. ועל־כן
 עקר האמונה היא בבחינת בהמה, שישים
 עצמו בבהמה שאין לה שום דעת, אך
 צריכין לשמור עצמו מאד מאמונות
 פזיכות שלא יהיה פתי יאמין לכל דבר.
 וזה פחינת בהמות מהורות ובהמות
 ממאות, שהוהיניו ה' יתברך
 להכדיל בין הטמא ובין הטהור, כי
 האמונה היא בבחינת בהמה כנ"ל, אך
 אמונה ישרה דקדשה שהיא אמונת
 ישראל היא פחינת בהמות מהורות,

ועל-כן מחמת שהאבות זכו להוציא ולגלות האמונה הקדושה שנקראת 'באר מים חיים' כנ"ל, על-כן כלם היו רועי בהמות, כי היו עוסקים לרעות בהמות, כי על-ידיהוה היו מקברים ומזככים את האמונה שהיא בבחינת בהמה, העדר הרעת כנ"ל, כדי שתהיה האמונה ברורה, לברר האמונה הקדושה מאמונות פוביות, מאמונות של שטות והבל. ועל-כן נודמן להם וזוגם על הבאר, כי 'אשה וראת ה' היא בחינת אמונה פידוע, על-כן מצאו וזוגם על הבאר מים שמשם גדלה האמונה כנ"ל שהיא בחינת וזוגם, בחינת 'אשה וראת ה' כנ"ל.

ועל-כן אי אפשר שתתחבר אשה לבעלה כי אם על-ידי טבילה במים, כי בנות ישראל ששרשן מבחינת אמונה שנקראת 'אשה וראת ה' כנ"ל, צריכין למבל במים, כדי שתגדל האמונה הקדושה שגדלתה מזשם, מבחינת 'מים עמקים', ואז נטהרין בנות ישראל מדם גדות שהם זהמת הנחש, בחינת אמונות פוביות וכפירות, כי עקר גדול האמונה הוא מבחינת באר מים חיים שזהו בחינת טבילת מקוה מים של בנות ישראל שהם בחינת אמונה כנ"ל.

ועל-כן מקוה מים מטהר את ישראל מכל מיני טמאות שבעולם, כי כל מיני טמאות פלן נמשכין מבפירות ואמונות פוביות, שזה עקר הטמאה והזקמא, בחינת זהמת הנחש שהכנים

כפירות בעולם, כי כל הטמאות באים על-ידי היצר הרע שנקרא אל אחר-כפירות. ועל-כן על-ידי המקוה מים שמשם גדלה האמונה כנ"ל, על-ידיהוה זוכין לחזר ולהוציא ולגלות האמונה הקדושה, ועל-ידיהוה מכתלין כל הטמאות שהם בחינת כפירות ואמונות פוביות ונטהרין מהם, כמו שפיתוב (תפאל 6): "וורקתי עליכם מים טהורים וטהרתם מכל טמאותיכם". כי 'מים טהורים' הם בבחינת מי המקוה של ישראל שהם נמשכין מעמקא דבירא, מבחינת באר מים חיים, מבחינת 'מים עמקים' הנ"ל, שעל-ידיהוה גדלה האמונה הקדושה, ואז כשזה קם זה נופל, ונתבטלין כל הכפירות וכל האמונות פוביות, ונטהרין מכל טמאות הנמשכין מהם כנ"ל:

ג וזה בחינת קדשת בכור בהמה טהורה, שצריכין לתן הבכור בהמה טהורה לפהו, כי צריכין לברר את האמונה הקדושה שהוא בחינת בהמה טהורה, מבחינת 'החתים בשרו' שנתאחו בה בעת נפילתה, לבררה משם ולהעלותה לבחינת חותם הקדושה, כמבאר בפאמר הנ"ל. ועל-כן צריכין לתן הבכור בהמה לפהו שהוא קדוש לאלהיו, כי על-ידיהוה מבררין ההולדה הראשונה מבחינת 'החתים בשרו' שנתאחו בכל ההולדות מחמא אדם הראשון שפגם בזה פידוע, ועל-כן צריכין לקדש ההולדה ראשונה, דהינו הבכור, לתנו לפהו, שעל-ידיהוה

לקוטי הלכות

הלכות בכור בהמה ג

יורה דעה תרנט

מעלין אותו לבחינת חותם דקדושה, בחינת 'פתוחי חותם קדש לה', שהוא הבהן שנקרא קדוש, כמו שכתוב (תקרא כט): "קדוש הוא לאלהיו", והוא מקריב את הבכור על המזבח לקרבן, ועל-ידיה מעלין ומקריבין הבהמה שהוא בחינת אמונה, מבחינת 'החתים בשור' לבחינת 'פתוחי חותם קדש לה'. והעקר הוא הבכור שהוא הולדה הראשונה, כי הכל הולך אחר ההתחלה.

ובל זה זכו ישראל בעת יציאת מצרים שאז נצטוו תקף על קדשת בכורות, כמו שכתוב שם: 'קדש לי כל בכור וכו'. כי עקר יציאת מצרים היה שאז נתגלה האמונה הקדושה לעין כל על-ידי המופתים הנראים שעשה אז ה' יתברך כדי לגלות אמונת אלהותו יתברך, כמו שכתוב (שמות ו): "וידעתם כי אני ה'", וכמו שכתוב שם בכל מכה ומכה: "למען תדע כי לה' הארץ וכו'", וכיצא בזה הרבה. ועל-כן אז נתקדשו בכורות שהיו בחינת ברור האמונה להעלותה לבחינת חותם דקדושה כנ"ל. כי עקר כל ההולדות הם על-ידי בחינת אמונה שהוא בחינת אשה כנ"ל, כי הדעת והאמונה הם בחינת איש ואשה, וכמו שבגשמיזם או אפשר להוליד שום הולדה בלי חבור זכר ונקבה, כמו כן אי אפשר להדעת והשכל להוליד שום הולדה מוכה לתקון העולם כי אם על-ידי האמונה, דהינו בשמחבר הדעת עם

האמונה, שעל-ידיה מיתרין קדשא ברוד הוא ושכינתה. ומו שפירד חס ושלום הדעת מן האמונה הוא "נגזן מפירד אלוף", שפירד אלופו של עולם, והו ממש בחינת נאוף, בחינת 'החתים בשור מזוב', בחינת מוציא זרע לבטלה, שמוציא מפי המז והשכל בלי חבור בת זוגו שהוא בחינת האמונה הקדושה, שמוזה נולדו מניקי עלמא חס ושלום כידוע. כמו כן בשמגלה ומוליד איזה שכל מדעתו בלי התחברות האמונה, זה השכל הוא בחינת מניקי עלמא שהוא מניק מאד להעולם, כי על-ידיה נמשכין כפירות ואמונות כפוזות שפחריבין העולם חס ושלום. ועל-כן כשיצאו ממצרים שאז נתגלה האמונה הקדושה בעולם, על-כן אז נתקדשו בחינת ההולדה, שהו בחינת קדשת בכורות שהם הולדה הראשונה של האמונה, כי כל ההולדות הם על-ידי אמונה כנ"ל.

ועל-כן אז מתו בכורי מצרים, ובכורי ישראל נתקדשו לה, כי בכורי מצרים זה בחינת ההולדה הנמשכת מאמונות כפוזות, כי את זה לעמת זה עשה האלהים, ובכורי ישראל זה בחינת ההולדה הנמשכת מאמונה דקדושה, ואז ביציאת מצרים נתגלה ונתחזקה האמונה הקדושה, ואז נתקדשו ההולדה הנמשכת מן האמונה, שהו בחינת קדשת בכורות פטר כל רחם כבני ישראל, כי עקר ההתחלה, דהינו ההולדה הראשונה

שנתפתחה ונתגלה האמונה עד שמולידה ומוציאה הולדות דקדשה, ועל-כן צריכין לקדש הבכורות לתנם לה, כדי לבררם מבחינת 'החתים בשרו' שהוא בחינת פגם האמונה שאנחו בכל ההולדות מחטא אדם הראשון, שזהו בחינת (תהלים טו) "הן בעון הוללתי ובחטא יחמטני אמי", לבררם מזה ולהעלותם לבחינת חותם דקדשה, בחינת 'פתוחי חותם קדש לה' ואזי בשנה קם זה נופל, ועל-כן נופלין אז בכורי מצרים שהם נמשכין מאמונות פזביות כנ"ל.

ועל-כן קדשות בכורות נעשין תפלין, כי זאת הפרשה קדש לי כל בכור' הוא פרשה הראשונה של תפלין, כי קדשת בכורות היא תפלין ממש, דהינו שמעלין ומזכבין ההולדה הראשונה של האמונה דקדשה ומכריזין אותה מבחינת 'החתים בשרו' לבחינת חותם דקדשה שהוא בחינת תפלין. נמצא שקדשות בכורות הוא בעצמו בחינת תפלין. ועל-כן אלו השתי פרשיות של קדשות בכורות שהם 'קדש' ו'היה כי כיאד' הם הפרשיות ראשונות של תפלין, כי זה עקר התפלין כנ"ל:

ד ועל-כן נותנין הבכור לפהו, כי הפהנים הם בני אהרן, ואהרן זכה לפהנה בשכר ו'ראד ושמח בלבו', כמו שכתוב (שמות ד): "הנה אהרן אחיך הלוי הנה הוא יצא לקראתך ו'ראד ושמח בלבו", ודרשו רבותינו ז"ל שעל

יד-יה זכה אהרן לפהנה. כי כל עבודות הפהו בקרבנות הוא בחינת הנ"ל, שמעלה ומכרר מבחינת 'החתים בשרו' לבחינת חותם דקדשה, שזהו עקר כלל כל הקרבנות שכלם באים מבהמות, שעל-ידי שמקריבין הפהמה לקרבן, על-ידיה מכריזין האמונה הקדושה שהוא בחינת בהמה מבחינת אמונות פזביות, מבחינת 'החתים בשרו' שמשם באין כל החטאים שבעולם, ומעלין אותה לבחינת חותם דקדשה כנ"ל. כי כל ברור הניצוצות הקדושים מן הקלפות הנעשין על-ידי הקרבנות פידוע, כל זה היא בחינת ברור הנ"ל מבחינת 'החתים בשרו' לבחינת חותם דקדשה. וזה נעשה על-ידי הפהנים בני אהרן, כי אהרן זכה לזה על-ידי שיצא לקראת משה בשמחה ולא נתקנא על גדלת אחיו אף-על-פי שהיה גדול ממנו, וזוה שבר את הנאווה של מנהיגים של שקר, שהם מתנאים על עם דל בתנם ורודפים אחר הכבוד ונוטלין גדלה לעצמן, ורודפים את המנהיגים אמתיים ומתקנאים בגדלת הפשרים האמתיים, כי אהרן היה ההפך מזה ממש, כי הוא היה מנהיג אמתי של ישראל או, כמו שכתוב (תהלים טו): "ואודע להם בארץ מצרים", ודרשו רבותינו ז"ל: 'אזכה נבואה על-ידי אהרן נאמרה', ואף-על-פי-כן לא היה מתנאה נגד אחיו הקטן, אדרבא, השפיל עצמו נגדו ובטל עצמו וישבר הנאווה ושמח בלבו באמת

ועל-כן קדשות בכורות נעשין תפלין, כי זאת הפרשה קדש לי כל בכור' הוא פרשה הראשונה של תפלין, כי קדשת בכורות היא תפלין ממש, דהינו שמעלין ומזכבין ההולדה הראשונה של האמונה דקדשה ומכריזין אותה מבחינת 'החתים בשרו' לבחינת חותם דקדשה שהוא בחינת תפלין. נמצא שקדשות בכורות הוא בעצמו בחינת תפלין. ועל-כן אלו השתי פרשיות של קדשות בכורות שהם 'קדש' ו'היה כי כיאד' הם הפרשיות ראשונות של תפלין, כי זה עקר התפלין כנ"ל:

ד ועל-כן נותנין הבכור לפהו, כי הפהנים הם בני אהרן, ואהרן זכה לפהנה בשכר ו'ראד ושמח בלבו', כמו שכתוב (שמות ד): "הנה אהרן אחיך הלוי הנה הוא יצא לקראתך ו'ראד ושמח בלבו", ודרשו רבותינו ז"ל שעל

לקוטי הלכות

הלכות בכור בהמה ג

יורה דעה תרסא

על גדלת אחיו משה. נמצא שאהרן שבר את הגאווה שמשם נמשך בחינת 'החתים בשרו' פנ"ל, ועל-כן זכה אהרן על-ידי-זה לכהנה, שזכה שתהיה עבודתו תמיד לשבר ולכבול מישראל בחינת 'החתים בשרו', בחינת תאות נאוף, ולהעלות לבחינת 'פתוחי חותם קדש לה', שזה נאמר על הציץ שהיה במצח אהרן. פי אהרן זכה לזה על-ידי ששבר את הגאווה שעל-ידי-זה בפל בחינת 'החתים בשרו' שנגמשך מגאווה פנ"ל, והעלה הכל לבחינת חותם דקדשה, בחינת 'פתוחי חותם' וכו' פנ"ל, פי אהרן היה מגיד גרים, כמו שכתוב (מלאכי ב): "ורבים השיב מעזון". וכמו שאמרו רבותינו ז"ל (אבות א): "היו מתלמדיו של אהרן וכו' אוהב את הבריות ומקרבן לתורה". אבל הגרים שנקרבין יכולין להזיק, פי הם מכניסין גאווה שעל-ידי-זה נמשך תאות נאוף חס ושלום, אבל אהרן שבר את הגאווה פנ"ל ולא התגאה כנגד הצדיק האמת, כנגד אחיו משה, ואז מסר כל הגרים והבעלי תשובה שלו בלם מסרם למשה, ואהרן היה אז מנהיג ישראל ובטל עצמו ומסר כל הגדלה לאחיו. נמצא שתעלה את הגרים והבעלי תשובה שלו למשה שהוא הרעת הקדוש בחינת תפלין, בחינת חותם דקדשה, בחינת (שמות ג) "ומשה היה רעה", כמבאר במאמר הנ"ל. נמצא שגובה בעצמו שצא אהרן לקראת משה ובטל הגאווה ושמח בלבו ומסר כל הגדלה

ת"ת

לאחיו, בזה בפל בחינת 'החתים בשרו' שהוא בחינת גאווה, והעלה הכל לבחינת משה, שהוא בחינת תפלין חותם דקדשה, פי מסר כל הגדלה וההתנשאות וכל האנשים שלו שהחזירם בתשובה והיה מנהיג שלהם מסר הכל למשה, פי אז געשה משה עקר המנהיג. נמצא שעל-ידי-זה היה מעלה מבחינת 'החתים בשרו' לבחינת חותם דקדשה, על-כן בשכר זה זכה לכהנה שעבודתו תמיד בקרבנות שמקדשין לה', שזהו גם כן בחינת ברור הנ"ל מבחינת 'החתים בשרו' לבחינת חותם דקדשה, שזהו עקר הברור של הקרבנות פנ"ל, ועל-כן נותנין הבכור להן, פי קדשת הבכור שהוא הולדה הראשונה הוא בבחינה זו שמעלין מבחינת 'החתים בשרו' לבחינת קדש, בחינת 'קדש לי כל בכור' וכו', פי עולה אל הקדשה, לבחינת 'פתוחי חותם קדש לה' וכו' פנ"ל.

ועל-כן זכה אהרן לקדשת הברית ביותר מכל ישראל, פי הבהנים נצטוו מצות בקדשת הברית יותר מישראל, כמו שכתוב (ויקרא כא): "אשה ונה וגרושה וחללה לא יקחו פי קדוש הוא וכו'". פי הוא בטול תאות נאוף על-ידי ששבר הגאווה שהוא בחינת 'החתים בשרו' וכו' פנ"ל:

ה ועל-כן אהרן מכבול מישראל תאות נאוף שהוא טמאת עמלק, פי העננים היו בזכות אהרן, והענני כבוד

היה מבטליו קלפת עמלק, כי עמלק לא היה יכול לשלט ב'ישראל' שהיו בתוך העגן, כי אם בהנחשלים שהיה העגן פולטן. ועל-כן אחר מיתת אהרן ונסתלקו העגני בכור, אז בא עמלק עליהם, כמו שכתוב (במדבר כא): "וַיִּשְׁמַע הַכֹּהֵן מֶלֶךְ עַרֵב וְכוּ'". ודרשו רבותינו ז"ל שזה היה עמלק ששמע שמות אהרן ונסתלקו העגני בכור וכו', כי אהרן הפך מבוטל תאות נאוף שהיא בחינת עמלק כנ"ל, וממשיך שבעה עגנים שהם בחינת שבעה רועים שהוא בחינת תפילין כנ"ל במאמר הנ"ל.

ובן מבאר במאמר הנ"ל, שהברור והעליה שמעליו מבחינת 'החתים' בשרו' לבחינת חותם ודקדשה לבחינת תפילין על-ידי 'שמשברין הנאנה', זאת הבחינה היא בחינת עגן, כמו שמבאר שם על מאמר רבותינו ז"ל (ברכות קי): 'כד הוּו קמו רבנן מתיבתא דרב הונא הוּו נפצי גלימיהו', דהינו ששברו הנאנה, 'וסליק עגני', בחינת 'והיתה תקשת בעגן', בחינת תקון הברית שמעליו מבחינת נאנה, מבחינת 'החתים בשרו' לבחינת תפילין, וזהו 'וכסי לשמשא', הינו תפילין וכו', עין שם. וזהו בחינת שבעה עגנים של אהרן הפך שמכניעין קלפת עמלק שהוא תאות נאוף, כי אהרן זכה לזה על-ידי ששבר הנאנה כנגד משה כנ"ל:

ו כי עקר גאלת מצרים היה תלויה בזה שהכניע עצמו אהרן נגד משה, כי

משה רבנו היה מעלתו גבה מאד מאד, ומעצם הפלגת מעלתו שהיה מרומם ומגשא לנמרי מן בני העולם לא היה יכול לגלות עצמו כלל להעולם. וזה בחינת (שמות ד): "כי כבוד פה וכבוד לשון אנכי", כי משה רבנו הוא בחינת כבוד פה וכבוד לשון, שקשה וכבוד לו לדבר כלל עם בני העולם, כי היה מרומם ומגשא ורחוק מאד מכל העולם, ועל-כן לא היה באפשר שיתגלה מעלתו וקדשותו כי אם על-ידי אהרן הפך שהיה אז המנהיג של ישראל קדם שנתגלה משה רבנו, כמו שכתוב: "אתה תהיה לו לאלהים והוא יהיה לך לפה". כי אהרן לגדל מעלתו וזה להשיג מעלת משה והוא גלה מעלתו לכל ישראל, כי הכל היה תלוי בו, כי פלם סמכו עליו, כי הוא היה המנהיג שלהם מקדם. ועל-כן לולא שפלות אהרן ששבר הנאנה ובוטל עצמו נגד משה לא היה אפשר לצאת מצרים על-ידי משה בעצמו כנ"ל, וציאת מצרים זהו בעצמו בחינת הברור הנ"ל שמוציאין ומבררין כל הניצוצות הקדושים מבחינת 'החתים בשרו' לבחינת תפילין, שהוא בחינת יציאת מצרים שאו יצאו כל צבאות ה' כל הניצוצות הקדושות מגלות מצרים, מערות הארץ, מפנים הברית. כי עקר יציאת מצרים הוא בחינת תקון הברית, כי הגלות מצרים היה לתקן פגם טפי קרי של אדם הראשון, שהוא בחינת 'החתים בשרו', פמוכא שם בדברי רבנו

לקוטי הלכות

הלכות בכור בהמה ג

יורה דעה תרסג

ז"ל במאמר הנ"ל. ועל-כן אז נתקדשו הכבורות לפניה שהוא בחינת אהרן, כי אהרן זכה לזה כנ"ל:

ז ועל-כן הפרור שמבררין האמונה מבחינת 'החתים בשרו' לבחינת מחין תפלין שהם בחינת שבעה רועים, הוא בחינת שבעה עננים של אהרן הפהן כנ"ל, כי נקראים עננים, כי עקר האמונה הוא בחינת חשך ועגנו, בבחינת (תהלים צב) 'ואמונתך בלילות', כי עקר האמונה הוא שצריכין להחשיך עיניו לגמרי ולסלק דעתו לגמרי, שזהו בחינת חשך, ועל-ידי-זה דיקא זוכה להכיר את ה' יתברך בשמחשיך עיני דעתו לגמרי וסומך על אמונה לבד, בבחינת "ישת חשך סתרו". וזה בחינת (ספלות ב): "כִּיתְרוֹן הָאֵזֶר מִן הַחֶשֶׁךְ", כי אי אפשר לזכות לאור הדעת כי אם מתוך החשך שהוא בחינת אמונה, שמחשיך עיניו לגמרי וסומך על אמונה לבד, אז זוכה ליתרון האור מן החשך. 'מן החשך' דיקא, כמובא בזהר הקדוש.

וזו בחינת שחרות של תפלין, כי שחרות הוא בחינת חשך, כי עקר התגלות התפלין מחין הוא רק על-ידי חזק האמונה לבד, בחינת (שיר השירים א) "שחורה אני ונאווה", כשאני משחיר עצמי, דהינו שאני מחשיך עיני לגמרי לבלי לחקר בשכלי כלל שום חקירות בדרך-כיד הקדושים ואני סומך על אמונה לבד, אזי

ונאווה', כי אני זוכה לגוי פאר התפלין והמחין, כי אי אפשר לזכות למחין דקדושה כי אם על-ידי אמונה, כי על-ידי אמונה שלמה באמת ימים ושנים, זוכין אחר-כך להכיר את ה' יתברך בידיעה שלמה, בבחינת (חושע ב): "וְאֵרֶשְׁתִּיד לִי בְאֵמוּנָה וְיָדַעְתָּ אֵת ה'", שעל-ידי אמונה זוכין לדעת, בחינת תפלין. ועל-כן תפלין של יד קודמין לתפלין של ראש, כי תפלין של יד הם בחינת מלכות אמונה שנקראת יד בזה, לשון חשך, בחינת 'ואמונתך בלילות' כנ"ל, כי עקר התחלת השגת התפלין והמחין הוא על-ידי אמונה כנ"ל:

ח וזה בחינת בכור תם, כי אסור להקריבו כי אם כשהוא תם, כי "כל אשר בו מום לא יקרב" (ויקרא כא), כי האמונה הקדושה היא בחינת תמימות ושלמות, כי איתא בדרברי רבנו ז"ל במקום אחר ששלמות כל הדברים היא האמונה, ובלעדי האמונה כל הדברים חסרים, ואפלו התורה והדעת דקדושה אין להם שלמות בלא אמונה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (ספלות ב-ד): 'בא בחקוק והעמידן על אחת' - 'וצדיק באמונתו יחיה וכו'', ענין שם. כי באמת עקר השלמות הוא רק האמונה הקדושה, כי אין שלמות רק בבחינת אמונה, ובלתי האמונה כל הדברים חסרים, כי באמת אי אפשר להשיג ולדעת שום דבר בשלמות גמור. ועל-כן הדעת בעצמו הוא

תת

חסר בודאי, כמו שכתוב (קהלת ו'): "אמרתיו אהפמה והיא רחוקה ממני".

ועל-כן אפלו מי שזוכה להשיג איזה השגה וידעיה, כגון שזוכה להשיג איזה פגנה באיזה מצוה, אפלו השיג פגנה אמיתית, כשירצה לעשות המצוה באותה הפגנה לכד בודאי אין זה שלמות, כי "כפלים לתושיה" (איוב יא), כי גם זאת הפגנה בודאי אינו יכול להשיגה עד תכליתה בשלמות. מפל שכן וכל שכן כי יש שבעים פנים לתורה, וכל פנים ופנים כלול מאלפים ורובות פרושים עד אין קץ, ובודאי אין שום צדיק בארץ שיוכל להשיג מצוה אחת בשלמות, כי "ארכה מארץ מדה ורחבה מני ים", וכמו שכתוב (תהלים קט): "לכל תכלה ראיתי קץ רחבה מצותך מאד", ועל-כן אם ירצה לקום המצוה רק עם זאת הפגנה לכד בודאי חסר הרבה, כי פגנת המצוה הוא עד אין קץ.

על-כן לעולם צריך לאמונה, כי אמונה הוא שלמות, כי כשמונים את המצוה באמונה שמאמין שה' יתברך צוה לנו לעשות המצוה הזאת מצד רצונו וטעמו, כי הוא יתברך רוצה בזה מה שרוצה, נמצא כשמונים המצוה בפגנה זו מחמת שזה רצונו יתברך ששעשה זאת המצוה, בזאת הפגנה כלולים כל הפגנות שבעולם בשלמות, כי כרצונו יתברך שרצה ששעשה זאת המצוה בזה כלולים כל הפגנות שבעולם

בשלמות, והוא עושה המצוה על דעת זה ואז המצוה בשלמות, כי בזה כלולים כל הפגנות בשלמות עד אין סוף פנ"ל. ועל-כן אפלו מי שזוכה להשיג פגנה אמיתית מה שראוי לכונה, לעולם צריך לצרף לזה האמונה ואז יש שלמות לכוננו ולמצותו, אבל כשיסמוך על פגנתו וחקמתו לכד אין לו שלמות ומחסר הרבה:

ט ומחמת זה אסור ללמד שום דין מפגנות, דהינו שיצא לו איזה דין והנהגה על-פי הפגנות, כי זה אסור גדול, וכמו ששמעתי מרבינו ז"ל שמי שרוצה לחדש הדושים בתורה מתר לו לחדש כל מה שירצה אם הוא ראוי לקד, ובלבד שלא יוציא שום דין על-פי הדושים ודושו שמחדש בתורה. כי דיני התורה צריכין לבררם רק על-פי דברי רבותינו ז"ל בגמרא ופוסקים, אבל חלילה להוציא שום דין על-פי סברות שמחדש ודרש בתורה בדרך דרש וסודות ומקלה:

[פאן חסר]

הכלל, שאי אפשר לנו להוציא שום דין והנהגה על-פי סברתנו בפגנת וסודות המקלה אפלו לחכרא. ועל זה נאמר (דברים ו'): "לא תסור מן הדבר וכו' ימין ושמאל", כי אפלו לימין, דהינו להחמיר ולהוסיף, אסור, כי אנו צריכין להתנהג רק כמו שצוה אותנו ה' יתברך ורבותינו ז"ל. ואלו הדברים נכוחים למבין וישרים למוציא דעת, כי באמת יכולין

לקוטי הלכות

הלכות בכור בהמה ג

יורה דעה תרסה

להכשיל על-ידי-יהוה יותר ויותר אם ירצה לילך על-פי חקמתו. וכמו שרמז רבנו ז"ל בכמה מקומות שאסור לסמך על חקמתו כלל רק על אמונה לכד כמו שפסרו לנו רבותינו ז"ל:

י נחזר לענייננו, שעקר השלמות היא רק אמונה לכד כנ"ל. ועל-כן נקראת האמונה 'תמימות' בחינת "תמים תהיה עם ה' אלהיך", כי האמונה היא תמימה ושלמה בתכלית השלמות, כי "כל הדברים יגיעים לא יוכל איש לדבר לא תשבע עין לראות ולא תמלא און משמוע וכו'", ו"גם אם יאמר החכם לדעת לא יוכל למצא". ועל-כן אין שלמות להדעת והתורה כי אם על-ידי אמונה, כי אי אפשר להשיג בהדעת שום דבר בשלמות כי אם על-ידי האמונה, כי מאחר שהוא מאמין בה' יתברך ובצדיקו ובמצותיו ויתברך באמונה שלמה הוא שלם בתכלית השלמות, כי האמונה היא בלתי גבול, כי הוא מאמין בהאמת שהוא עד אין סוף אף-על-פי שאי אפשר להשיגו בדעת בשום אופן, אבל האמונה מקפפת הכל עד אין סוף ותכלית.

ועל-כן צריכין שתהיה האמונה בשלמות בלי שום מום ופגם כלל, בבחינת (שד השרים ד) "בלד יפה רעיתי ומום אין בך", ואז זוכה להשיג על-ידי-יהוה דעת גדול כנ"ל, כי על-ידי שלמות אמונה זוכין לדעת כנ"ל. וזהו: "בלד יפה וכו' אתי מלבנון פלה אתי

מלבנון תבואי תשורי וכו'", 'לבנון' היא בית-המקדש שהוא בחינת המחון, כמו שאמרו רבותינו ז"ל: "כל מי שיש בו דעה כאלו נבנה בית-המקדש ב'מיו", כי לבנון הוא בחינת לבונא דמוחא, כמובא בזהר הקדוש. וזהו: "אתי מלבנון פלה וכו'", כמו שפרש רש"י: 'מעט שתצא מבית-המקדש עד שתחזר ותבא לשם תהיה תמיד אתי וכו'', ענן שם. הינו כשזוכה לאמונה שלמה בתכלית השלמות, והאמונה מתפשטת בכל האברים, שכל רמ"ח איבריו מלאים אמונה שלמה. וכמו שבבאר רבנו ז"ל על פסוק (שמות יז) "ויהי ידיו אמונה עד בא השמש", שצריך שתהיה האמונה בכל האברים, ואז זוכה להשיג השכל אחר כך. וזהו: "בלד יפה רעיתי ומום אין בך", הינו שהאמונה שהיא בחינת פלה שבלולה מכל השלמות כנ"ל, היא בבחינת 'בלד יפה רעיתי ומום אין בך' שהאמונה היא בשלמות בכל האברים ואין מום בשום איבר, כי האמונה היא בחינת קומה שלמה, וכשיש איזה חסרון ופגם בהאמונה אז יש איזה חסרון ומום באיזה איבר כפי הפגם שבאמונה, ואז אי אפשר להשיג הדעת על-ידי האמונה הזאת שאין לה שלמות בכל הרמ"ח איברים. אבל כשהאמונה בתכלית השלמות בבחינת "בלד יפה רעיתי ומום אין בך", אז: "אתי מלבנון פלה אתי מלבנון תבואי", שתזכה תמיד לדעת

ת"ת

(בראשית טז) ויַעֲקֹב אִישׁ תָּם. וְהוּוּ בְחֵינִת
בְּכוֹר תָּם וְכַ"ל, כִּי קָדְשָׁת הַבְּכוֹר הִיא
בְּחֵינִת בְּרוּר הָאֲמוּנָה שְׁעוּלָה לְבְחֵינִת
תְּפִלִּין מַחֲזִין וְכו' וְכַ"ל.

וְזוֹה בְּחֵינִת כָּל הַמוּמִין הַפּוֹסְלִין בְּפִהֶינִים
פּוֹסְלִין בְּנָשִׁים, כִּי הִכְהֵן צָרִיד
שִׁיחָה שְׁלֵם מִכָּל מוּם שֶׁהוּוּ בְּחֵינִת
אֲמוּנָה בְּשִׁלְמוֹת וְאֵז יָכוֹל לְהַקְרִיב קִרְבָּנוֹת
לְכַרֵּר הָאֲמוּנָה לְבְחֵינִת מַחֲזִין תְּפִלִּין כַּ"ל.
וְעַל־כֵּן הַמוּמִין הַפּוֹסְלִין בְּפִהֶינִים, כִּי אֵלֹו
הַמוּמִין מְרַמְזִין שְׂאִין הָאֲמוּנָה בְּשִׁלְמוֹת,
עַל־כֵּן בּוֹדֵאֵי אֵלֹו הַמוּמִין פּוֹסְלִין בְּנָשִׁים,
כִּי אִשָּׁה יִרְאֵת ה' הִיא בְּחֵינִת אֲמוּנָה
וְצָרִיכָה שְׁתִּהְיֶה בְּלִי שׁוּם מוּם, בְּבְחֵינִת
כַּ"ל יִפְה' וְכו' כַּ"ל, וְהוּוּ בְּעֲצֻמוֹ בְּחֵינִת
מוּמֵי הַמְּקַרְבִּים קִרְבָּנוֹת, וְעַל־כֵּן דִּין אֶחָד
לָהֶם כַּ"ל:

שְׁלֵם שֶׁהוּוּ בְּחֵינִת לְבָנוֹן כַּ"ל, כִּי עַל־יְדֵי
הָאֲמוּנָה בְּשִׁלְמוֹת זוֹכֵה לְדַעַת כַּ"ל. וְהוּוּ:
אִתִּי מִלְּבָנוֹן בְּלָה אִתִּי מִלְּבָנוֹן תְּבוּאֵי,
דִּהְיֵנוּ שְׁה' יִתְבָּרַךְ אוֹמֵר לְכַנְסֵת יִשְׂרָאֵל
שְׁהֶם מֵאֲמִינִים, וְעַל־כֵּן נִקְרָאִים 'בְּלָה'
שֶׁהִיא מִדַּת הָאֲמוּנָה כַּ"ל, שְׁאִפְלוּ בַּעַת
שִׁיתְּרַחֲקוּ מִהַדַּעַת שֶׁהוּוּ בְּחֵינִת לְבָנוֹן
לְבוּנָה דְּמַחָא כַּ"ל, עִם כָּל זֶה עַל־יְדֵי
הָאֲמוּנָה הַשְּׁלֵמָה יִהְיֶה תְּמוּד אִתּוֹ מַעַת
שִׁינְאוֹ וְיִתְרַחֲקוּ מִהַדַּעַת עַד שִׁיחְזוּרוּ
וְיִשׁוּבוּ לְהַדַּעַת שֶׁהוּוּ בְּחֵינִת לְבָנוֹן. וְהוּוּ:
אִתִּי מִלְּבָנוֹן תְּבוּאֵי, כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַש"י
שָׁם: 'מַעַת שֶׁתִּצָּאוּ עַד שֶׁתָּבֹאֵי תִהְיֶה
אִתִּי, וְהֵבֵן, וְהוּוּ שְׁפִיטִים: 'תְּשׁוּרֵי מְרֵאֵשׁ
אֲמָנָה', כִּי אַחֲרַי כִּד תְּשׁוּרֵי שִׁירוֹת
וְתִשְׁבַּחְתּוּ לָהּ' יִתְבָּרַךְ שִׁזְכָּה אוֹתָהּ
הַדַּעַת הַזֶּה.

וְזוֹה בְּחֵינִת הַבְּכוֹר שֶׁצָּרִיד שִׁיחָה תָּם בְּלִי
שׁוּם מוּם אִפְלוּ בְּרַקִּין שְׁבַעִין, וְאֵז
הוּוּ רֵאזִי לַעֲלוֹת עַל הַמִּזְבֵּחַ לְהִיֵּת עוֹלָה
אֶל הַקִּדְשָׁה, שִׁיתְּבָרַךְ וְיַעֲלֶה לְבְחֵינִת
מַחֲזִין, בְּחֵינִת קָדֵשׁ כַּ"ל, שֶׁהוּוּ בְּחֵינִת
הַקִּרְבָּנוֹת כַּ"ל, כִּי אִי אֶפְשָׁר שִׁיַּעֲלֶה
הַקִּרְבָּן לְבְחֵינִת קָדֵשׁ לְבְחֵינִת מַחֲזִין כִּי אִם
בְּשֶׁהוּוּ שְׁלֵם מִכָּל מוּם, כִּי עַקֵּר הַעֲלִיָּה
הוּוּ עַל־יְדֵי שְׁלְמוֹת הָאֲמוּנָה שְׁעַל־יְדֵיָּהּ
זוֹכִין לְדַעַת שֶׁהוּוּ בְּחֵינִת תְּפִלִּין וְכו'
כַּ"ל, וְאִי אֶפְשָׁר לְזַכּוֹת לָזֶה כִּי אִם
בְּשֶׁהַקִּרְבָּן שְׁלֵם בְּלִי שׁוּם מוּם, שֶׁהוּוּ
בְּחֵינִת אֲמוּנָה בְּשִׁלְמוֹת בְּלִי שׁוּם חֶסְרוֹן,
בְּחֵינִת 'תְּמִים תִּהְיֶה עִם ה'', בְּחֵינִת

יֵא וְזוֹה שְׁפָתוֹב בְּכֵהן בַּעַל מוּם (וְקָרָא טא):
"לָחֶם אֱלֹהֵי מִקְדָּשֵׁי הַקִּדְשִׁים
וּמִן הַקִּדְשִׁים יֵאבֵל אֶךְ אֵל הַמִּקְדָּשׁ לֹא
יָבֵא". כִּי אִיתָא שָׁם בַּמִּאֲמָר הַזֶּה,
שֶׁהַצָּדִיק עַל־יְדֵי אֲכִילָתוֹ, בְּחֵינִת (מִשְׁלֵי יג)
צָדִיק אֲכַל לְשֶׁבַע נִפְשׁוֹ, עַל־יְדֵיָּהּ
מִצְחָצַח נִשְׁמָתוֹ, בְּבְחֵינִת 'וְהַשְּׁבִיעַ
בְּצִחְצֻחוֹת נִפְשָׁד', וְעַל־יְדֵיָּהּ הוּוּ
בְּבְחֵינִת אִישׁ תְּבוּנוֹת, וְעַל־יְדֵיָּהּ הוּוּ
יָכוֹל לְגַלוֹת הַמּוּם עִמָּקוּם שֶׁהָאֲמוּנָה
גְּדֹלָה עַל יְדֵם וְכו' עִין שָׁם. וְעַל־כֵּן הִכְהֵן
שֶׁהוּוּ בַּעַל מוּם שֶׁהוּוּ סִימָן שְׂאִין
הָאֲמוּנָה בְּשִׁלְמוֹת, עַל־כֵּן הוּוּ צָרִיד

לקוטי הלכות

הלכות בכור בהמה ג

יורה דעה תרסו

ת"ת

של הפתנים שהוא אכילה וקדשה שעל-
דידה זוכין לאמונה כנ"ל:

יב וזה בחינת "לא תעבד בכבוד שורך".
כי עבדות הוא עצבות, בחינת
'בעצבון תאכלנה', ואכילת הבכור צריך
שתהיה בשמחה, כמו שכתוב: "ואכלת
שם וכו' וזכרת בקרב וצאנך, ושמחת
לפני ה' אלהיך וכו'". כי עקר התקון הוא
על-ידי אכילה בשמחה שעל-ידיה
מתקין פח המלאך ומבניעין בחינת
'החתים בשרו' שזה עקר קדשת הבכור
כנ"ל, וזה עקר בחינת הציאת מצרים,
מבאר שם כל זה במאמר הנ"ל. ועל-כן
אסור עבודה בכבוד כפי שלא יתאחו בו
בחינת עצבות חס ושלום שהוא בחינת
עבדות כנ"ל, וכמבאר במקום אחר. כי
עקר התקון שהוא להכניע בחינות
'החתים בשרו' וכו', זה געשה על-ידי
שמחה כנ"ל, שזהו בחינת השמחה של
תפלין מכוון שם, עין שם.

וזהו אסור גזל, כמו שכתוב "ולא תגזו
בכור צאנך". כי עקר הקדשה
בהשערות שהם בחינת התנוצצות המחין
בחינת תפלין, מכוון שם במאמר הנ"ל,
בחינת (היאל 1): "ושער ראשה פעמר
נקא", עין שם:

יג ועל-כן יעקב אבינו ובניו עסקו מאד
במראה צאן, כי עקר ברור
האמונה היה על-ידי יעקב, כי אברהם
ויצחק התחילו לגלות האמונה וקפדו
בארות כנ"ל, אבל אז לא היה עדין

להשתדל לאכל בקדשה כדי שיזכה לתקן
על-ידיה את האמונה כנ"ל.

וזה: "לחם אלהיו מקדשי הקדשים וכו'
יאכל וכו'". כי עקר תקון הפעל
מום שהוא פגם האמונה הוא על-ידי
אכילת הקדשים, הינו אכילה בקדשה,
בחינת 'צדיק אכל לשבע נפשו', שעל-
ידיה נתמקנה האמונה כנ"ל. ועל-כן
הפתנים על-ידי אכילתם את הקדשים
הם מכפרים, כמו שאמרו רבותינו ז"ל:
'פתנים אוכלים ובעלים מתכפרים'. כי
עקר פפרת ותקון כל העונות היא על-ידי
תקון האמונה, כי פגם כל העונות הם
בבחינת אמונה, כמו שכתוב (דברים יא):
"ויתתם ועבדתם אלהים אחרים", שתקף
בשפרים מה' והברך ועובדים אזה עברה
חס ושלום, תקף עובדים אלהים אחרים
חס ושלום, כי כל החטאים נמשכין
מהיצר הרע שנקרא אל אחר-כפירות
כנ"ל. ועל-כן התקון והפפרה על-ידי
אכילת הפתנים, בחינת 'פתנים אוכלים
ובעלים מתכפרים', כי על-ידי אכילת
הקדשים מוצחצחין גשמתם כנ"ל, שעל-
ידיה חוזרת וגדלה האמונה ומעלין
האמונה הנפולה שזהו תקון כל החטאים
שבעולם כנ"ל.

וזהו בחינת: 'מאימתי קורין את שמע
בערבית, מושעה שהפתנים נכנסים
לאכל בתרומתן'. כי קריאת שמע הוא
אמונת היחוד זה זוכין על-ידי אכילת
הצדיקים שהוא בחינת אכילת תרומה

באפשר לברר ולגלות האמונה בשלמות, להעלותה לבחינת מחין תפלין כנ"ל, כי בימיהם לא נהגו עדין טפת עשו וישמעאל שהוא בחינת תפלין כנ"ל בגלות עד יעקב שאו יצאו לחוץ טפת עשו וישמעאל, ואז זכה לתפלין בשלמות כנ"ל, ואז נמשך הבכורה אל הקדשה, כי הבכורה הוא בבחינת תפלין שפרשה ראשונה הוא 'קדש לי כל בכור' וכו' ל.

ועל-כן עסק יעקב במרעה צאן שהוא בחינת ברור האמונה כנ"ל, ואז בשעת מרעה הצאן עסק בעבודת התפלין, כמובא שיעקב עסק בעבודת התפלין בהמקלות אשר פצל ברהמים בשקתות הפנים. 'ברהמים', זה בחינת ריטי מחין, בחינת 'מלך אסור ברהמים' שהיו בחינת תפלין, כי התפלין נעשין על-ידי ברור האמונה שזכה לזה על-ידי מרעה הצאן כנ"ל. וזהו בחינת (בראשית ט): "ויצג יעקב את המקלות אשר פצל ברהמים בשקתות הפנים וכו'", כי יעקב הכשיף את התפלין ברור האמונה משקתות הפנים, הינו מבחינת עמקא דבריא, מבחינת מים עמוקים שמושם גדלה האמונה כנ"ל.

באפשר לברר ולגלות האמונה בשלמות, להעלותה לבחינת מחין תפלין כנ"ל, כי בימיהם לא נהגו עדין טפת עשו וישמעאל שהוא בחינת תפלין כנ"ל בגלות עד יעקב שאו יצאו לחוץ טפת עשו וישמעאל, ואז זכה לתפלין בשלמות כנ"ל, ואז נמשך הבכורה אל הקדשה, כי הבכורה הוא בבחינת תפלין שפרשה ראשונה הוא 'קדש לי כל בכור' וכו' ל.

ועל-כן עסק יעקב במרעה צאן שהוא בחינת ברור האמונה כנ"ל, ואז בשעת מרעה הצאן עסק בעבודת התפלין, כמובא שיעקב עסק בעבודת התפלין בהמקלות אשר פצל ברהמים בשקתות הפנים. 'ברהמים', זה בחינת ריטי מחין, בחינת 'מלך אסור ברהמים' שהיו בחינת תפלין, כי התפלין נעשין על-ידי ברור האמונה שזכה לזה על-ידי מרעה הצאן כנ"ל. וזהו בחינת (בראשית ט): "ויצג יעקב את המקלות אשר פצל ברהמים בשקתות הפנים וכו'", כי יעקב הכשיף את התפלין ברור האמונה משקתות הפנים, הינו מבחינת עמקא דבריא, מבחינת מים עמוקים שמושם גדלה האמונה כנ"ל.

ועל-כן יעקב באשר ראה את רחל שהיא בחינת שלמות האמונה או ייגל את האבן מעל פי הבאר, כמעבור פקק מעל פי צלוחית, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, כי מקדם היה האבן גדולה על-פי הבאר שמושם גדלה האמונה, כי לא היה אפשר לגלות את

יעקב לנמרא מפא קרמאא לכת זונה, כמו שאותא בזהר הקדוש, כמו שכתוב (בראשית מט): "בתי וראשית אוני". כי הוא זכה אל הברור בשלמות, להכניע ולבטל בחינת 'החתים בשרו' ולזכות לתפלין כנ"ל. ועל-כן הוליד בן בכור בקדשה שהוא בחינת ברור ועלית האמונה לבחינת קדש כנ"ל. אבל בימי אברהם ויצחק היה ההכרח שתקדים הקלפה לפרי, שיצאו עשו וישמעאל קדם יצחק ויעקב, והכרח יעקב להתנוע הרבה עד שהוציא הבכורה

לקוטי הלכות

הלכות בכור בהמה ג

יורה דעה תרסמ

1610

האמונה בקל שגדילתה מן הבאר מים חיים פנ"ל, מחמת טפת עשו וישמעאל המעקבים ופוגמים את האמונה פנ"ל, אבל בימי יעקב ורחל או כבר נדחו טפת עשו וישמעאל לחוץ, ואז זכה יעקב לגלות האמונה בשלמות שהוא בחינת רחל יפת תאר ויפת מראה, בחינת בלדך יפה רעיתו, בחינת אמונה בתכלית השלמות, ואז יניגל את האבן מעל פי הבאר, כמו שמעביר הפקק מעל פי צלוחית, כי עכשו נתגלה האמונה בשלמות פנ"ל.

האמונה הקדושה מאמונות פנויות שהם בחינת צאן לכן שהיה עובד עבודה זרה ומאמין בהתפרים שהם אמונות פנויות. ועל-כן הכרח יעקב להתנגע מאד בזה ועשה כפיה עבודת והיה לו כפיה סיעמות דלעלא לזה לזכות שילדו הצאן עקדים נקדים וכו', כל זה בשביל ברור הנ"ל, כי על-ידי-זה זכה להמשיך אמונת ישראל, אמונה הקדושה וכו' פנ"ל. וזה בחינת: "ואשא עיני וגו' בחלום וכו', ויאמר אלי מלאך האלהים בחלום וכו' שא נא עיניך וראה כל העתדים העלים על הצאן עקדים נקדים וברדים וכו'", כי יעקב זכה אז לחלום על-ידי מלאך שזה זוכין על-ידי ברור הנ"ל מבחינת 'החתים' לבחינת חותם התפלין שעל-ידי-זה זוכין לחלום על-ידי מלאך, כמבאר שם במאמר הנ"ל שם:

וזה בחינת עקדים נקדים וברדים שזכה יעקב שהיו נולדים בצאנו, כי זכה לברר האמונה בלדך במרעה הצאן עד שהעלה האמונה לבחינת פתוחי חותם קדש לה', לבחינת תפלין פאר, פלליות הגנוני, בחינת עקדים נקדים וברדים שהם בחינת פלליות הגנוני, כי כל המחין שהם בחינת תפלין, הינו כל מיני דעת ומחין והשגות וצמצומים קדושים להשיג על ידם השגות אלהותו יתברך, בלם פלולים בבחינת עקדים נקדים וברדים שהם פלליות כל האצילות, כמובן בכתבי האר"י ז"ל. וזה המשיך יעקב במרעה צאנו דיקא, כי זכה לכל זה על-ידי שלמות האמונה לברר במרעה צאנו עד שזכה על-ידי-זה לדעת שלם, לבחינת מחין תפלין שהם פלליות כל הגנוני הקדושה בחינת עקדים נקדים וברדים פנ"ל. וזה ברר מצאן לכן, הינו שברר

יד ועל-כן גם באהרן הפהן כתיב (מלאכי) ה: "כי שפתי כהן ישמרו דעת וכו' כי מלאך ה' צבאות הוא", כי אהרן הוא בבחינת המנוגי ארץ שמבררין מבחינות 'החתים וכו' לבחינת תפלין, שזהו בחינות מלאך ה' צבאות, כמבאר שם ש'מלאך' ראשי תבות "כי לאלהים מנוגי ארץ וכו'" (תהלים טו), ענין שם: טו וזהו: "נדיבי עמים נאספו עם אלהי אברהם", הינו גרים, כמו שפרש רש"י שם, "כי לאלהים מנוגי ארץ וכו'", כי המנוגי ארץ מבררין ומתקנני את הגרים, כי הם מעלין מבחינת 'החתים

וכו" שגורמין הגרים ומעלין לבחינת חותם התפלין, בחינת "מאד נעלה". 'מאד' הוא סמרא דמותא שהוא בחינת 'החתים בשור', 'נעלה' למעלה למעלה על-ידי המגני ארץ שפעלין מבחינת 'החתים' לבחינת תפלין, לבחינת 'פתוחי חותם קדש לה':

טו ועל-בין הפהנים אסורים לנכנס לבית-המקדש ולנשט אל המזבח עד שיקדשו ידיהם ורגליהם במים קדושים שנתקדשו בכיור, כי עקר המשכת הקדשה על-ידי המים שמשם גדלה האמונה, כי עקר עבודתם היה תקון האמונה כנ"ל. והוה בחינת נטילת ידים במים קדם האכילה, כי צריכין שתהיה האכילה בבחינת "צדיק אכל לשבע נפשו", שעל-ידיהו מצחצח הנשמה וזכה לזלות המים שעל ידם גדלה האמונה כנ"ל. ועל-בין צריכין מתחלה לטל ידיו, כדי לחתור ולהמשיך המים האלו שמהם גדלה האמונה שהיא בחינת ידים, בחינת 'יהי ידיו אמונה', ואז זכה אחר-כך באכילתו להמשיך ולגלות המים האלו, בבחינת 'ואיש תבונות ידלגה', שדולין המים האלו ומגלין האמונה בשלמות:

יו וזה בחינת בדיקת הסוטה על-ידי המים קדושים, כי הסוטה שהיא אישה מנאפת שהוה בחינת עבודה זרה, פגם אמונה, כמו שנאמר בעבודה זרה (תקאל ט): "האשה המנאפת תחת

אישה תסח זרים", והיא בחינת פגם הכרית, בחינת חותם דסמרא אחרא. ועל-בין בדיקתה על-ידי המים שצריכין לחתור ולגלות המים קדושים, שהם בחינת המים שמשם גדלה האמונה, ומשליכין לשם עפר מןקרקע המושכן, כי עפר מאנא דבלהו, בחינת אמונה, כמו שכתבאר שם בפאמור הנ"ל. ועל-ידיהו נבדקת אם היא טהורה שהוה בחינת אמונה בשלמות, אז "ונקתה ונזרעה זרע" (במדבר ה). והוה בחינת הולדה דקדשה שהוא בחינה שפעלין ומגריין מבחינת 'החתים בשור', מבחינת פגם הכרית, לבחינת חותם דקדשה, בחינת תפלין, בחינת יציאת מצרים שהוא בחינת הולדה דקדשה, בחינת "קדש לי כל בכור פטר כל רחם וכו'", כנ"ל. ואם לאו ופגמה באמונה, אזי "וצבתה כמנה ונפלה ירכה", זה בחינת מפות מפלאות הכאים על פגם אמונה כמו שכתבאר בפאמור הנ"ל. ועל-בין עקר הפרור והתקון הזה הוא על-ידי המים קדושים שמשם גדלה האמונה כנ"ל:

יח ומחמת שאהרן הכהן עסק תמיד לכרר מבחינת 'החתים' לבחינת 'חותם', בחינת משה, בחינת תפלין, שזכה לוה על-ידי שפסר גדלתו למשה וכו' כנ"ל, על-ידיהו סבר שיוכל להכניע מחשבתם הרעה של הערב רב שרצו לעבד עבודה זרה ולהמשיך אמונות כזביות. ועל-בין לקח מידם "וציר

לקוטי הלכות

הלכות בכור בהמה ד

יורה דעה תרעה

(עין היטב היטב בהתורה הנ"ל בפרט בסוף בענין תקון המשפט שהוא על-ידי שדוחין בחינת טפת עשו וישמעאל וכו', עין שם כל זה היטב ואז יערבו לך דברינו בעזרת ה' ותברך):

הלכה ד

א על-פי מה שכתב רבנו ז"ל שיעקר השלמות הוא היראה, כמו שכתוב (דברים י): "מה ה' אלהיך שאול מעמך כי אם ליראה וכו'", וכמו שכתוב (קהל יב): "סוף דבר הכל נשמע את האלהים ירא", פי היא שלמות כל הדברים. ויש שני מיני יראות, יש מי שהוא ירא מה' מגדלתו ורוממותו בגין דאיהו רב ושלט ותברך שמו, ויש יראה למטה ממנה הינו שבא ליראה על-ידי יראות תחתונות על-ידי שירא מתיא או משר וכו' על-ידיה הוא נזכר וכן ליראת ה'. ויראה הראשונה שהיא על-ידי התבוננות השכל בגדלתו ורוממותו ותברך הוא בחינת א', פי היראה היא בחינת מלכות, כמו שכתוב (אבות יג): "אלמלא מוראה של מלכות וכו'".

והיראה השניה שהיא באה מדברים תחתונים היא בחינת אד', ועל-ידי היראה הזאת נמשך השפעות בעולם וכו', וכשנמשך השפע צריך לעשות פלי וכו'. וזה אותיות 'אדם' וכו'. וזה 'אדם' וכו'. ויראה לעינים" (שמואל א-א טו), על-ידי יראה לעינים, הינו היראה התחתונה וכו', על-ידיה נעשה בחינת 'אדם', אבל על-ידי

אתו בחרטו", פי היה סוכר שיוכל להכניעם ולבררם מאמונת פזביות, שהם בחינת 'החתים בשרו', פי לא עברו את העגל אלא כדי להתיר להם עריות וכו', והיה סבור שיוכל להכניע ולברר זאת בדרך חסיד, אבל טעה בזה, פי הערב רב היה בחינת טפת עשו וישמעאל שאי אפשר לבררם, אשר על ידם יוצא משפט מעקל, בחינת (הבית א): "על-כן יצא משפט מעקל", על-כן: "ויצא העגל הזה" (שמות לב).

ועל-כן בשינד משה בדרך על-ידי המים בסמות, כמו שכתוב: "ויר על פני המים". פי משה חזר והמשיך את האמונה הקדושה על-ידי המים שהאמונה גדלה משם בנ"ל, פי צעק מאד לה' ותברך מעמקא דלכא שעל-ידיה נתגלו המים עמוקים הנ"ל. ועל-ידיה בדרך פסוטים, ועל-ידיה נתבררו המאמינים באמונה דקדושה, מן המאמינים באמונות פזביות וכו' ל. ועל-כן אחר מעשה העגל דיקא נתקדש אהרן בפהנה, פי אז דיקא פשנתגלה רשעת הערב רב, כמו שכתוב: "פי פרעה אהרן לשמצה בקמיהם", ואז נדחו ונתרחקו מן הקדושה ואז נדחה לחוץ בחינת טפת עשו וישמעאל שהם הערב רב, ועל-כן אז דיקא נתקדש אהרן בפהנה וזכה להתחיל לעסק בעבודת הקדושות, שעל-ידיה היה מברר מבחינת 'החתים' לבחינת חותם דקדושה וכו' ל:

תת

יראה העליונה וכו' על ידה אשתלים
שקמא דקדשא ברוך הוא, וזה 'וה' יראה
ללכב וכו'', ענין שם:

ב וְחַנּוּה הַכֹּלֵל, שְׁעַקַר הַשְּׁלֵמוֹת הוּא
יְרָאָה פְּנֵ"ל, כִּי כָּל עַקַר
הַשְּׁנוּת אֱלֹהוֹת וְיָדִיעַת הַבּוֹרָא יִתְבַּרְךְ
אִינוּ נִתְפָּס בְּמוֹחַ וְלֵב כִּי אִם עַל-יְדֵי
הַיְרָאָה שֶׁהוּא עַקַר הַהִשְׁאָרָה וְהַקְּיוּם שֶׁל
הַדַּעַת וְהַחֲכִמָּה הַקְּדוּשָׁה, בְּבַחֲנֵית (בבות ג)
"כָּל שִׁירָאת חֲמָאוּ קוֹדֶמֶת לְחֲכִמָתוֹ
חֲכִמָתוֹ מִתְקַנְמַת וְכו'". כִּי זֶה יָדוּעַ שֶׁה'
יִתְבַּרְךְ מְרֻמָּם וּמְגֻשָׁא לְמַעְלָה מִכָּל
הַחֲכִמּוֹת וְהַמְחֻשְׁבוֹת עַד שְׂאֵי אֲפֻשָׁר
לְתַפְסוֹ בְּשׂוּם מַחֲשֶׁבָה וְיָדִיעָה כֹּלֵל, כִּמוֹ
שֶׁכְּתִיב אֵלֵינוּ: 'לִית מַחֲשֶׁבָה תִּפְסֵא בְךָ
כֹּלֵל', רַק בְּחֶסֶדוֹ הַגְּדוֹל חִמַּל עֲלֵינוּ וְנָתַן
בְּנוּ בַח לְקַבֵּל פַּחַדוֹ וּמִרְאוֹ וְאִימָתוֹ עֲלֵינוּ,
וְרַק עַל-יְדֵי-זֶה אֵנוּ יוֹדְעִין מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךְ.

וְזֶה בַחֲנֵית (תהלים קיא) "רֵאשִׁית חֲכִמָּה
יְרָאת ה'", וְכְתִיב (משל א): "יְרָאת ד'
רֵאשִׁית דַּעַת", כִּי עַקַר הַדַּעַת וְהַחֲכִמָּה
שֶׁהִיא לִידַע מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךְ שָׂרָק זֶה נִקְרָא
דַּעַת וְחֲכִמָּה, כִּמוֹ שֶׁכְּתִיב (דברים ט): "אֵל
יִתְהַלֵּל חֲכָם בְּחֲכִמָתוֹ וְכו' כִּי אִם בִּזְאת
יִתְהַלֵּל הַמִּתְהַלֵּל הַשֶּׁכֶל וְיָדַע אוֹתִי",
וְכְתִיב (דברים ו) "וְיָדַעְתָּ הַיּוֹם וְהִשְׁבַּתְתָּ אֶל
לְבָבְךָ כִּי ה' הוּא הָאֱלֹהִים וְכו'". וְעַקַר זֶה
הַדַּעַת וְהַחֲכִמָּה לִידַע מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךְ אִי
אֲפֻשָׁר לְקַבֵּל כִּי אִם עַל-יְדֵי הַיְרָאָה.

כִּי יָדַעַת וְהַשְּׁנוּת אֱלֹהוֹתוֹ יִתְבַּרְךְ אִין
נִמְשָׁךְ עַל הָאָדָם כִּי אִם בְּבַחֲנֵית

(תהלים א) "וְחַנּוּחֵית רְצוּא וְשׁוֹב", דְּהֵינּוּ
עַל-יְדֵי הַרְשִׁימוֹ שֶׁנִּשְׁאָר מִהַבְּפוּל אֶל
הָאִין סוֹף, כִּי בְפוּל הוּא לְמַעְלָה
מִהַמְחֻשְׁבָה, אֵךְ אַחֲרֵי-כֵן בְּשִׁשְׁב מִהַבְּפוּל
נִשְׁאָר רְשִׁימוֹ מְזַרְיַחַת הַתְּנוּצָצוֹת אוֹרוֹ
יִתְבַּרְךְ, וְעַל-יְדֵי הַזְרִיחָה שֶׁל הַרְשִׁימוֹ
הוּאֵת נוֹפֵל פַּחַד וְיָרָאָה וְאִימָה גְדוֹלָה עַל
הָאָדָם. וְזֹאת הַיְרָאָה הוּא עַקַר הַהִשְׁאָרָה
וְהַקְּיוּם שֶׁנִּשְׁאָר וְנִתְפָּס בְּלֵב הָאָדָם
מְזַרְיַחַת הַתְּנוּצָצוֹת אוֹרוֹ הַקְּדוּשׁ יִתְבַּרְךְ,
כִּמוֹ מְלַךְ גְּדוֹל וְאִדִיר שְׁעוֹבֵר בְּמִדְּוִיָה
שֶׁנוֹפֵל יְרָאָה וַפַּחַד וְאִימָה גְדוֹלָה עַל כָּל
כִּי שְׁעוֹבֵר לִפְנֵי אֶף-עַל-פִּי שְׂאִינוּ רוֹאָה
אוֹתוֹ, בַּחֲנֵית אִימַת מְלָכוּת, כִּי עַקַר
הַמְּלָכוּת הִיא בַּחֲנֵית יְרָאָה וְאִימָה שְׂאִי-
עַל-פִּי שֶׁהַמְּלַךְ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא מְלָכוּתוֹ
בְּחֲדָרָי חֲדָרִים רְחוֹק מְאֹד מְאֹד מִבְּנֵי
מִדְּוִיָתוֹ, אֶף-עַל-פִּי-כֵן פַּחַדוֹ וְאִימָתוֹ עַל
כָּל בְּנֵי מִדְּוִיָתוֹ בַּחֲנֵית 'מוֹרְאָה שֶׁל
מְלָכוּת'. כִּמוֹ כֵּן לְהַבְדִּיל אֶלְף אֶלְפֵי וְרַבֵּי
רַבְבוֹת הַבְּדִלּוֹת ה' יִתְבַּרְךְ בְּרוּךְ הוּא,
הוּא מְרֻמָּם וּמְגֻשָׁא וְרְחוֹק מְאֹד מִכָּל
הַמְחֻשְׁבוֹת וְהַיָּדִיעוֹת שֶׁבְּעוֹלָם, וְאִין נִתְפָּס
בְּמוֹחַ כִּי אִם פַּחַדוֹ וְיָרָאתוֹ וְאִימָתוֹ
הַגְּדוֹלָה שֶׁהִיא בַּחֲנֵית מְלָכוּת, כִּי כָּל
יָדַעְתֵנוּ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךְ הוּא רַק בְּבַחֲנֵית
מְלָכוּת, שְׂאֵנוּ יוֹדְעִין וּמִאֲמִינִים שֶׁהוּא
יִתְבַּרְךְ מְלַךְ מְנַהֵג וּמוֹשֵׁל שְׂזֵהוּ בַּחֲנֵית
יְרָאָה, בַּחֲנֵית 'מוֹרְאָה שֶׁל מְלָכוּת' פְּנֵ"ל.

וְזֶהוּ בַּחֲנֵית: "פַּחַד קָרָאנִי וְיָעֲדָה וְרַב
עֲצַמִּי הַפְּחִיד, וְרוּחַ עַל פְּנֵי יַחֲלָף,

לקוטי הַלְכוֹת

הַלְכוֹת בְּכוֹר בַּמִּקְוֶה ד

יְרֵאָה דַּעָה תִרְעַנּוּ

תְּכַמְר שְׁעֵרַת בְּשָׂרֵי וְכוּ", שֶׁנֶּאֱמַר עַל רוּחַ נְבוּאָה מִה' יִתְבָּרַךְ שְׁעוֹבֶרֶת עַל פְּנֵי, דְהִינּוּ בְּחִינַת הַתְּנוּצְצוֹת הַרְשִׁימוּ מְזִרְיַחַת אֹרֹז יִתְבָּרַךְ שֶׁמִּשְׁשׁ כָּל הַנְּבוּאָה (מְכַבֵּר בְּמִקוֹם אַחֵר בְּהַלְכוֹת רֵאשׁ הַשָּׁנָה עַל־פִּי הַתּוֹרָה וְיֵאֱמַר בְּעוֹ אֵל רַחֵם), וְעַל־יְדִיָּוָה "פֶּחַד קָרְאֵנִי וְרַעְדָה וְכוּ", כִּי מִשְׁשׁ עֵקֶר הַפֶּחַד וְהִירָאָה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ שֶׁהוּא עֵקֶר הַקִּיּוּם וְהַהֲשָׂאָה שֶׁל זְרִיחַת אֹרֹז יִתְבָּרַךְ כֵּן"ל.

מִהֲרִשְׁמֵי שֶׁל הַבְּפוּל נּוֹפֵל יִרְאָה גְדוּלָה וְהוּא עֵקֶר הַהֲשָׂאָה מִהַבְּפוּל וְכוּ"ל. וְהוּוּ בְּחִינַת (שְׁעֵרַת אֵל): "וְרֵאֵת ה' הִיא אֹצְרוֹ", כִּי הִירָאָה הִיא בְּחִינַת אֹצֵר מִמִּשְׁ שְׂאוּצְרַת וְכוּנְסַת פְּתוּכָה כֵּל טוֹב אֲמַתִּי וְנִצְחִי כֵּל גְּנוּיָא דְמִלְכָא שְׁהִם יְדִיעַת וְהַשְׁגָּוֹת אֱלֹהוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי אִין נִתְפָּס שׁוּם הַשָּׁנָה בְּלֵב הָאָדָם כִּי אִם עַל־יְדֵי הִירָאָה כֵּן"ל:

וְעַל־כֵּן עֵקֶר הַשְּׁלֵמוֹת הִיא הִירָאָה וְכֵל מִה שֶׁמִּמּוֹשֵׁד עַל עֲצָמוֹ יִרְאָה יוֹתֵר יָכוֹל לְתַפֵּס בְּרַעְיוֹנוֹ יוֹתֵר וְרִיחַת הַתְּנוּצְצוֹת אֹרֹז יִתְבָּרַךְ. וְעַל־כֵּן בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה שְׂאֵנוּ מִבְּקִשֵׁין לְגַלּוֹת מַלְכוּתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּעוֹלָם, עַל־כֵּן אֵנוּ מִתְחַלְּלִין: וְכֵן תֵּן פֶּחַדְךָ ה' אֱלֹהֵינוּ וְכוּ' וְאֵימַתְךָ עַל כָּל מִה שֶׁבְּרֵאֵת וְיִירָאֵךְ כָּל הַמַּעֲשִׂים וְכוּ'. כִּי עֵקֶר הַמַּלְכוּת הִיא הִירָאָה שֶׁהִיא עֵקֶר הַשְּׁלֵמוֹת וְהִיא עֵקֶר הַקִּיּוּם וְהַהֲשָׂאָה שֶׁנִּשְׂאָר וְנִתְפָּס בְּלֵב הָאָדָם מְזִרְיַחַת אֹרֹז יִתְבָּרַךְ שֶׁנִּשְׂאָר מִהֲרִשְׁמֵי שֶׁל הַבְּפוּל כֵּן"ל. וְהֵבֵן הַיָּטִב, כִּי דָבָר זֶה אִי אֶפְשֵׁר לְכַאֵר בְּקֵתָב וְלֹא בְּעַל פֶּה כִּי אִם לְכָל חַד כְּפֹהֵם מִה דִּמְשַׁעֵר בְּלִבָּהּ.

ג וְכֵל עֵקֶר בְּרִיאַת הָעוֹלָם הִיָּה בְּשִׁבּוּל לְגַלּוֹת יְרֵאָתוֹ וּמַלְכוּתוֹ, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (בְּרֵאשִׁית א): "בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים וְכוּ'". 'בְּרֵאשִׁית' בְּחִינַת יְרֵאָה כְּמוֹ שְׂאִיתָא בְּתַקּוּנִים: 'בְּרֵאשִׁית' - יֵרֵא בְּשֵׁת'. כִּי הִירָאָה הִיא בְּחִינַת מַלְכוּת שֶׁבְּשִׁבּוּל זֶה הִיָּה כֵּל הַבְּרִיאָה כְּדִי לְגַלּוֹת מַלְכוּתוֹ בְּעוֹלָם. וְכֵל הַנְּפִסִּים וְהַנְּפִלְאוֹת וְהָאוֹתוֹת נוֹרְאוֹת שֶׁעָשָׂה ה' יִתְבָּרַךְ בְּמִצְרַיִם וְעַל הַיָּם וְכוּ' הַכֵּל הִיָּה כְּדִי לְגַלּוֹת יְרֵאָתוֹ וּמַלְכוּתוֹ, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (שְׁמוֹת ט): "לְמַעַן תִּדְעַ כִּי לֹא הָאֲרִיץ", וְכַתִּיב: "לְמַעַן סַפֵּר שְׁמִי בְּכָל הָאָרֶץ". וְשֵׁם הִיא בְּחִינַת יְרֵאָה, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (דְּבָרִים כח): "לִירְאָה אֵת ה' הַנִּכְבֵּד וְהַנּוֹרָא הַזֶּה וְכוּ'", וְכַתִּיב (תְּהִלִּים צד): "וַיִּירָאוּ גוֹיִם אֵת שֵׁם ה' וְכוּ'", וְכַתִּיב: "וַיִּרְאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שֵׁם ה' נִקְרָא עֲלֵיךְ וַיִּרְאוּ מִפְּנֵי". וּפְרַעַת כְּשֵׁלֵא רָצָה לְהַכְנִיעַ אֶת עֲצָמוֹ וְלִקְבֵּל עַל יְרֵאָתוֹ עַל־יְדֵי הָאוֹתוֹת וְהַמּוֹפְתִים, כְּתִיב בַּה (שְׁמוֹת ט): "וְאִמְתָּה וְעַבְדֶּיךָ יְדַעְתִּי כִּי מָרַם תִּירָאוּן אֵת ה'". וְכִיִּשְׂרָאֵל כְּתִיב (שֵׁם יד):

וְזֶה בְּחִינַת (תְּהִלִּים צד) "הֵאִירוּ בְּרָקִיו תַּכֵּל רְאִתָּהּ וַתַּחַל הָאֲרִיץ". "הֵאִירוּ בְּרָקִיו" זֶה הַתְּנוּצְצוֹת זְרִיחַת הַרְשִׁימוֹ הַקְּדוּשָׁה מִהַבְּפוּל אֵל הָאִין סוֹף שֶׁהִיא מְאִירָה בְּבְרָקִים, בְּבְּחִינַת (בְּרַחָה ט): "וְה' עֲלֵיהֶם יִרְאָה וַיִּצַּא בְּבְרַק חֲצוֹ", עַל־יְדִיָּוָה: "רְאִתָּהּ וַתַּחַל הָאֲרִיץ", דְהִינּוּ יְרֵאָה, כִּי

הכרחו להודות בעל פרחם על האמת שהכל מאתו ותברך, כי עקר ההולדה על-ידי היראה, כמו שכתוב (תהלים מח): "רעדה אחזתם שם חיל ביולדה", כמו שמבאר רבנו ז"ל במקום אחר. ועקר היא הולדה הראשונה שאז עקר המשכת היראה ומושם עקר החכמי הולדה, כפרט בלדה ראשונה, בחינת "צרה כמבכירה", כי גזה העולם מחמת חטא אדם הראשון על-פי רב מתלבשת היראה בדינים ויסורים רחמנא לצלן, ועל-כן על-ידי מכות בכורות שראו שה' ותברך מבחין ויודע כל ההולדות עד שמבחין בין טפה של בכור לטפה שאינה של בכור, או נפל עליהם פחדו ואימתו בעל פרחם והכרחו לשלח את ישראל. וכל זה מחמת ששל-די מפת בכורות נמשך עליהם היראה בעל פרחם, מחמת שעקר היראה נתגלה על-ידי הולדה וכנ"ל.

ועל-כן אז נתקדשו בכורות שהם זכר ליציאת מצרים, כמו שכתוב (שמות יג, יד-טו): "ויהי כי ישאלך בנך וכו' ואמרת אליו בהזקק די הוציאנו ה' ממצרים וכו', ויהי כי הקשה פרעה לשלחנו ויהרג ה' כל בכור וכו', על-כן אני זוכת לה' כל פטר רחם הזכרים וכו'". וזה בחינת בכור בהמה טהורה שצריכין לתן הבכור לפתן לקרבן, כי צריכין להעלות כל היראות הנפולות לשרשן ליראה מלפניו ותברך לכו כנ"ל. וזה בחינה שמעלין מבהמה לאדם, כי עקר עלית היראות הנפולות

"וירא ישראל את ה' ה' גדולה אשר עשה ה' במצרים וייראו העם את ה'". כי כל המכות והיסורין שהביא הקדוש ברוך הוא על המצרים, הכל היה מבחינת יראות הנפולות, שמושם כל הצרות והדינים רחמנא לצלן, וה' ותברך שולח על האדם פחדים של יסורים ומכות וכיבא, כדי שיתבונן על-ידיהן אליו ותברך, כדי שיעלה כל היראות הנפולות לשרשן, ויהיגו ליראה אותו ותברך, כמו שכתוב (שפתי חג): "הכרתי גוים נשמו פנותם; אכרתי אף תיראו אותי תקחו מוסר וכו'". והמצריים שהיו קשי ערף ולא רצו להכניע עצמן ליראתו ותברך, על-כן הביא עליהם ה' ותברך בכל פעם מכות משנות כדי לעוררם בכל פעם שידעו מי המכה אותם וייראו ממנו וישלחו את ישראל, והם הקשו ערפם והכבירו לבם ולא רצו להודות על האמת והביא עליהם על-ידיהן בכל פעם עוד מכות רבות וגדולות. אבל לישראל הנה טובה גדולה כל זה, כי על-ידי כל מכה ומכה שהביא ה' ותברך על המצרים וישראל נצולו ממנה, הכירו בכל פעם אותו ותברך ביותר וקבלו עליהם על יראתו ומלכותו, כמו שכתוב: "וירא ישראל וכו' וייראו העם את ה'".

ד ועל-כן בכל המכות שהביא על פרעה ומצרים לא נכנעו אליו ולא רצו לשלח את ישראל עד שהביא עליהם מכות בכורות, כי אז

לקוטי הלכות

הלכות בכור בהמה ד

יורה דעה תרעה

על־ידי הדעת כנ"ל, על־פן צריכין לתנו לפהו להקריבו לקרבן כדי להעלותו מבחינת בהמה לאדם שהוא הדעת, דהינו להעלות כל היראות הנפולות שהם בחינת בהמה, להעלותו אל הדעת שהוא בחינת אדם כנ"ל.

ועל־פן צריכין לתנו לפהו, פי הפהו בבחינת דעת, כמו שכתוב (פלאי ב, ו): "כי שפתי כהן ישמרו דעת". ועל־פן זוכה הפהו לשלמות היראה, כמו שכתוב שם (שם ה): "ברתי היתה אתו החיים והשלוש ואתכם לו מורא ויראני וכו'". ועל־פן צריכין להביא הבכור וכן כל הקרבנות לבית־המקדש, פי שם מקום היראה והדעת, כמו שכתוב (בראשית כח): "מה נורא המקום הזה", וגם בית־המקדש בחינת דעת, כמו שאמרו רבותינו ז"ל: "כל מי שיש בו דעה כאלו נבנה בית־המקדש ביקומו", פי שם עקר עליית היראה אל הדעת שזהו בחינת כל הקרבנות כנ"ל. וזה שמבאר שם בהתורה הנ"ל שעל־ידי שמעלה היראות התחתונות נעשה בחינת אדם, הינו כנ"ל, פי עולה מבחינת בהמה לאדם כנ"ל, פי אף־על־פי שעקר השלמות היא היראה העליונה שהיא על־ידי התבוננות הלב בגדלתו ורוממותו ותרבה אף־על־פירכין בודאי אי אפשר בתחלה לכא תקף ליראה עלאה הזאת, וצריכין לראות על כל פנים שלא יהיה לו יראות נפולות, וכל דבר שמפחידו ידע ויבין שהכל מאתו

הוא על־ידי הדעת שידע שהכל ממנו ותרבה שלא יהיה שום דבר בטבע ובמקרה חס ושלום, רק כל מה שיעבר עליו יאמין וידע כי הכל ממנו ותרבה לבר וישוב אליו ליראה מלפניו ותרבה. וכמו שמבאר רבנו ז"ל במקום אחר, בהתורה 'אור הגנוי' (פסקין טו) שעקר עליית היראה אל הדעת, והדעת הוא גדר האדם, פי כל זמן שאינו מעלה היראה לשרשה ויש לו יראות הנפולות, דהינו שמתירא מגוף הדבר בעצמו שמפחידו כגון מחנה רעה ולקטים ומכות וסוריו, רחמנא לצלן, הוא כמו בהמה ממש, פי גם בהמה יש לה כל אלו היראות והפחדים פיודע בחוש שגם בהמה מתיראת ומפחדת מחיות רעות והנפאות וכיוצא. ואם פן מה יתרון לאדם מן הבהמה, ועקר ההבדל בין אדם לבהמה הוא שהאדם יש לו דעת לידע ולהבחין שיש אדון מנהיג מושל ומשגיח ותרבה שמו שמאיתו הכל והוא שלח על האדם כל אלו הפחדים כדי שישוב אליו ותרבה כמו שכתוב (איוב ו): "ויגל אונם למוסר ויאמר פי וישובו מאון וכו'". ועל־פן צריכין להביא הבכור בהמה לקרבן, כדי להעלות היראה לשרשה, להעלותה מבחינת בהמה לבחינת אדם, שזה עקר בחינת הקרבן שמבאר במקומות אחרים. פי בבחינת בכור שם עקר בחינת היראה כנ"ל, ושם עקר בחינת הדעת, פי נקרא בכור וראשית שהיא בחינת דעת, פי עקר עליית היראה

התורה

יְתַבְרַךְ וַיִּשׁוּב אֵלָיו וַיְתַבְרַךְ וַיַּעֲלֶה כֹל הַיְרֵאוֹת לְשִׁרְשֵׁן לִירְאָה מִלִּפְנֵי וַיְתַבְרַךְ, וְאַחֲרַיְכֶם יִזְכֶּה לֵילֵךְ מִדְּרָגָא לְדְרָגָא וְלִהְתַּחַזֵּק בְּכָל פַּעַם בְּיִרְאָה גְדוֹלָה יוֹתֵר עַד שְׂזִיבָה לִירְאָה עֲלֵאָה, דְּהֵינּוּ שְׂלֵא יַצְטַרֵּךְ עוֹד לְהִתְעוֹרֵר לִירְאָה עַל־יְדֵי דְכָרִים תַּחְתּוֹנִים שְׂנֵאתְלַבְשָׁה וְנִפְלָה בְּהֵם הַיְרֵאָה מִלְּמַעְלָה, רַק וַיְתַעוֹרֵר לִירְאָתוֹ הַגְּדוֹלָה מִהַשְּׂכֵלֶת לְפָנָי לְבַד בְּרוֹמְמוֹתוֹ וַיְגַדְלָתוֹ וַיְתַבְרַךְ:

גְּדוֹלָה וַעֲצוּמָה עַל־יְדֵי הַשּׁוֹפֵר, בַּחֲנִינָה (עמ"ס ז): "אם יתקע שופר בעיר ועם לא יתדרו", כי אז הוא פחד וצחק, ועל־פִּנּוּ מִתַּחֲלִינּוּ אִזּוֹ: 'יִבְכּוּ תַן פַּחַדְךָ וְאִמְתַּךְ וַיִּירָאוּךָ וכו'". כי עקר התקון על־יְדֵי הַיְרֵאָה, הֵינּוּ שִׁבְרָאשׁ הַשְּׂנֵה הוּא הַתְּנוּצָצוֹת מְשִׁיחַ שֶׁהוּא עֶקֶר מַלְכוּת הַקִּדְשָׁה שִׁמְמוּשִׁיכִין וּמְמַלְכִין בְּרֵאשׁ הַשְּׂנֵה, בַּחֲנִינָה יַצְמִיחַת קַרְן לְדוֹד עֲבָדְךָ וכו', וּמְשִׁיחַ הוּא עֵצֶם הַיְרֵאָה עֲלֵאָה מֵאֵד מֵאֵד, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (ישעיהו יא): "וַתִּרְיֹחוּ בְּיִרְאָת ה'", כִּי יִמְשִׁיךְ יִרְאָה עֲלֵאָה וְנִפְלָאָה מֵאֵד בְּעוֹלָם עַד שְׂפֵלָם יִקְוּמוּ, אֵת הַתּוֹרָה וְלֹא יִפְרוּ אֵת בְּרִיתוֹ לְעוֹלָם, כְּמִבְּאֵר בְּכֶמֶה פְּסוּקִים. וְאִזּוֹ יִתְקַיֵּם בְּשִׁלְמוֹת: "וַיַּעֲבֹד תַּהֲרִיחַ יִרְאָתוֹ עַל פְּנֵיכֶם לְבַלְתִּי תַחֲמָאוּ". וְעַתָּה אֲנִי מְמַשִּׁיכִין עֲלֵינוּ הָאֵרָה מִיִּרְאָה עֲלֵאָה זֹאת בְּרֵאשׁ הַשְּׂנֵה עַל־יְדֵי פֶחַ הַצְּדִיקִים שְׂאֲנֵי נוֹסְעִין אֲלֵיהֶם, וּבִפְרֹט עַל־יְדֵי הַצְּדִיקִים שׁוֹכְנֵי עִיר שְׂאֲנֵי מְשַׁתְּפָחִין עַל קַבְרֵם בְּעֶרְבַּ רֵאשׁ הַשְּׂנֵה, כִּי כָּל צְדִיק אֲמִתִּי בַּחֲנִינָה מְשַׁחֲמְשִׁיחַ, וְהוּא מְמַשִּׁיךְ עֲלֵינוּ עֲתָה בְּכָל דּוֹר יִרְאָה עֲלֵאָה וְנִפְלָאָה כְּזֹאת שְׂנֵהָ מַעֲתָה כְּלַנּוּ לְהִתְחַזֵּק בְּה' וַיְתַבְרַךְ וְלִבְלִי לְפָרֵד מִמֶּנּוּ חַס וְשְׁלוֹם כְּשׁוֹם אֲפִן בְּעוֹלָם. וְדָרְךָ זֶה הַתְּחִיל מְשַׁח רַבְּנֵי עַלְיוֹ הַשְּׁלוֹם לְהַמְשִׁיךְ בְּאַרְבָּעִים יָמִים הָאֲחֵרוֹנִים, וְהַעֲקֹר מֵרֵאשׁ הַשְּׂנֵה עַד יוֹם הַפְּפוּרִים שֶׁהֵם גְּמֹר הָאֲרָבָעִים יוֹם הָאֲחֵרוֹנִים.

ה כִּי עֶקֶר הַשְּׁלֵמוֹת הִיא הַיְרֵאָה. וְזֶה עֶקֶר מִתּוֹן תּוֹרָה שְׂנֵהָהּ בְּקוֹלוֹת וּבְרָקִים וְקוֹל שֹׁפֵר חֹזֵק מֵאֵד וַיְחַדֵּד כֹּל הָעָם וכו', שְׂנֵפֵל אִזּוֹ עֲלֵיהֶם אִימָה וַיִּרְאָה עֲצוּמָה, וְכְמוֹ שֶׁכְּתוּב (שמות ב): "וַיַּעֲבֹד תַּהֲרִיחַ יִרְאָתוֹ עַל פְּנֵיכֶם לְבַלְתִּי תַחֲמָאוּ". אִךְ אַף־עַל־פִּיֶּיבֶן הַתְּנַגְּהָ בְּהֵם הַבַּעַל דְּבַר אַחֲרַיְכֶם עַד שֶׁהִתְמַיֵּאֵם בְּעַגְלָה שְׂרָצָה לְמִשְׁךְ עֲלֵיהֶם יִרְאָה רָעָה מֵאֵד יִרְאָה דְסַטְרָא אַחֲרָא, כִּי הַעֲבֹדָה יִרְאָה נִקְרָאת יִרְאָה, כְּמוֹ שְׂאֲמָרוֹ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (פסחדרין סו): 'יִרְאָה יֵשׁ בְּמִקּוֹם פְּלוֹנִי, וְכֵן הַרְבֵּה. וְהַתְּקוּן הֵינּוּ בְּאַרְבָּעִים יָמִים הָאֲחֵרוֹנִים שֶׁהֵיוּ יְמֵי רִצּוֹן שֶׁהֵם מֵאֲלוּל עַד יוֹם הַפְּפוּרִים, שֶׁהֵם יְמֵי יִרְאָה, כִּי נִקְרָאִים 'יָמִים הַנּוֹרָאִים'.

וְעַקֵּר הַתְּקוּן בְּרֵאשׁ הַשְּׂנֵה, שֶׁהוּא רֵאשׁוֹן לְעֶשְׂרֵה יָמִים הָאֲחֵרוֹנִים שֶׁל הָאֲרָבָעִים יוֹם שֶׁהֵם עֶשְׂרֵת יְמֵי תְּשׁוּבָה, כִּי בְּרֵאשׁ הַשְּׂנֵה מְמַשִּׁיכִין יִרְאָה

לקוטי הלכות

הלכות בכור בהמה ד

יורה דעה תרעו

בְּרֻכּוֹת כְּמוֹכָא, בְּחֵינֵי כָּל הַתְּפִלוֹת
וְהַבְּרֻכּוֹת שְׂכֻלִילִים בְּמֵאָה בְּרֻכּוֹת שֶׁהֵם
בְּחֵינֵי יְרָאָה, בְּחֵינֵי (מִשְׁלֵל לֹא, 6): "יְרָאֵת ה'
הִיא תַתְּהַלֵּל". וְעַל־כֵּן לָמְדוּ אוֹתָם
רְבוּתֵינוּ וְ"ל מִפְּסוּק מֵה ה' אֱלֹהֶיךָ שֶׁאֵל
מֵעַמְּךָ כִּי אִם לְיְרָאָה" - אֵל תִּקְרֵי מֵה
אֱלֹא מֵאָה' (כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ רַבּוּתֵנוּ וְ"ל מִנְחוֹת מַנּוּ).
וּפְרֻשֵׁת זְכוֹר הוּא מִחֵי ת עֲמֹלֵךְ שֶׁהוּא
בּוֹפֵר וְאֵינוֹ מֵאֲמִין שֶׁהֵכֵל מֵה' יִתְבַּרְךָ,
וְרוֹצֵה לְסַלֵּק הִירָאָה חֵם וְשְׁלוֹם וְלִהְיֵשׁוּב
הִירָאוֹת הַנְּפֹלוֹת חֵם וְשְׁלוֹם שְׂמֻשֵׁם כֹּל
הַגְּלוּיֹת, כִּי עֲמֹלֵךְ מֵעוֹלָם רְצוּעָה מֵרְדוֹת
לְיִשְׂרָאֵל, וְהוּא מוֹרָאִים וּמִפְּחִידִים תְּמִיד
בִּירָאוֹת הַנְּפֹלוֹת, וְכֹל הַתְּנַבְּרוֹתוֹ חֵם
וְשְׁלוֹם בְּשִׂרְוֹאָה שִׁיִּשְׂרָאֵל נוֹפְלִים חֵם
וְשְׁלוֹם מוֹרָאָה דִּקְדֻשָּׁה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב:
"וַיִּזְבֵּךְ כָּךְ כָּל הַנְּחֻשְׁלִים אַחֲרֶיךָ וְאִתָּה עֵרָפ
וַיִּגַע וְלֹא יָרָא אֱלֹהִים". וְצִרְכִּין אֲנִי לְזַכֵּר
מֵעֲשֵׂה עֲמֹלֵךְ כְּדִי לְהַשְׁמֵר מִמֶּנּוּ כְּדִי
לְהַכְרִית זְכוֹר כְּכֹל דוֹר, וְלִהְיֵשׁוּב עַל־יְנוּ
יְרָאָה עֲלֵאָה זְכוֹר הַנְּ"ל, בְּחֵינֵי (שְׁמוֹת ט) "כִּי
יָד עַל כֶּסֶף יֵה מִלְחָמָה לְה' בְּעֲמֹלֵךְ זְכוֹר".
כִּי שֵׁם כְּכֶסֶף הַכְּבוֹד שֶׁם מְקוֹר הִירָאָה,
בְּחֵינֵי מוֹרָא מְלָכוֹת, שֶׁהֵכֵל מִתְּפַחְדִּין
וּמִתְּיָרָאִין מִפְּנֵי כְּסֵף מְלָכוֹת, וְכֵמוֹ שֶׁכְּתוּב
(תְּהִלִּים יז): "צִדְקָה וּמִשְׁפָּט מִכּוֹן כְּסֵף אִשׁ
לְפָנָיו זְכוֹר". וְה' יִתְבַּרְךָ הַרִים יָדוֹ כְּכֶסֶף
שֶׁלֹא יִהְיֶה שְׂמוֹ וְכֶסֶף שְׁלֵם עַד שִׁימְחָה
זְכוֹר עֲמֹלֵךְ, וְהוֹדִיעַ שֶׁאֵין הִירָאָה בְּשִׁלְמוֹת
עַד שִׁימְחָה זְכוֹר שֶׁל עֲמֹלֵךְ. כִּי עֲקָר
שְׁלֵמוֹת הַשֵּׁם וְהַכְּסֵף הוּא עַל־יְדֵי הִירָאָה,

וְעַל־כֵּן בְּסִפְר דְּכָרִים בְּפְרֻשֵׁת עֲקֵב אַחַר
שֶׁסִּפֵּר מֵעֵינֵן הָאֲרָבָעִים יָמִים
הָאֲחֵרוֹנִים, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּפְרֻשֵׁת (דְּכָרִים י)
"בַּעַת הַהוּא אָמַר ה' אֵלַי פֶּסֶל לָךְ זְכוֹר/
וְאָנֹכִי עֲמֵדְתִי בְּהָר כְּיָמִים הָרִאשׁוֹנִים
אֲרָבָעִים יוֹם זְכוֹר", תִּכְרַף אַחַר פְּרֻשָּׁה זֹאת
אָמַר: "וְעַתָּה יִשְׂרָאֵל מֵה ה' אֱלֹהֶיךָ שֶׁאֵל
מֵעַמְּךָ כִּי אִם לְיְרָאָה זְכוֹר". כִּי בְּאֲרָבָעִים
יָמִים הָאֲחֵרוֹנִים פָּעַל זֹאת שֶׁהִמְשִׁיךְ יְרָאָה
נִפְלְאוֹה וְהִעֲקָר בְּרִאשׁ הַשָּׁנָה וַיּוֹם
הַכְּפוּרִים שְׂאוֹמְרִים אֹז: "וּבְכֵן תֵּן פְּחָדְךָ'
זְכוֹר, וְיְרָאָה עֲלֵאָה וְנִפְלְאוֹה הוּאֵת
מִמְשִׁיכֵיךָ הַצְּדִיקִים עַל־יְנוּ כְּכֹל דוֹר. וְעֲקָר
הַתְּקוּן בְּשִׁלְמוֹת יִהְיֶה עַל־יְדֵי מְשִׁיחַ
שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ: "וְהִרְיָחוּ בִירָאֵת ה'" כְּנִ"ל:
וְאֲנִי מִקְדִּימִין עִתָּה לְהִמְשִׁיךְ עַל־יְנוּ
יְרָאָה עֲלֵאָה דִּעֲלֵאָה זְכוֹר הוּאֵת
בְּאֲרָבַע פְּרֻשִׁוֹת וּפְוִרִים שֶׁמִּקְדִּימִין אוֹתָם
כְּדָם פֶּסֶח, כִּי פְוִרִים וְאֲרָבַע פְּרֻשִׁוֹת הֵם
הַכְּנֵה לְפֶסֶח שֶׁהוּא יְצִיאַת מְצָרִים שֶׁעֲקָרוֹ
יִהְיֶה בְּשִׁבִיל לְקַבֵּל אֵת הַתּוֹרָה, כְּמוֹ
שֶׁכְּתוּב (שְׁמוֹת ג): "בְּהוֹצִיאֲךָ אֵת הָעָם
מִמְצָרִים תַּעֲבֹדוּן אֵת הָאֱלֹהִים" זְכוֹר. כִּי
פְרֻשֵׁת שְׂקִלִים הֵם בְּשִׁבִיל קִרְבָּנוֹת
וְהַקְּמַת הַמִּשְׁפָּחָה, שֶׁכָּל זֶה בְּחֵינֵי יְרָאָה,
כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: "מֵה נִזְרָא הַמְּקוֹם הַזֶּה/
וְכִמְבֹאֵר לְעִיל שֶׁכָּל הַקְּרָבָנוֹת כְּדִי לְעֵלוֹת
מִבְּהֵמָה לְאָדָם שֶׁהוּא בְּחֵינֵי דַעַת, בְּחֵינֵי
יְרָאָה, עֵינֵן שֵׁם.

וְזֶה בְּחֵינֵי מֵאָה אֲדָנִים שֶׁנַּעֲשׂוּ
מִהַשְׂקָלִים שֶׁהֵם בְּחֵינֵי מֵאָה

יתברך חמל על עמו, ושלח לפניהם את מִרְדְּכֵי וְאַסְתֵּר וְשָׂבוּ לִירָאָה עֲלֵאָה מְאֹד מְאֹד, עַד שֶׁהָיָה לָהֶם כַּח לְהַמְשִׁיד בְּצַעֲקָתָם וְתַעֲנִיתָם הִירָאָה עֲלֵאָה דְעֲלֵאָה שְׂמִי שִׁיד מְשִׁיחַ בְּעוֹלָם, שֶׁהָיָה בְּחֵינֵת רִיחַ, בְּחֵינֵת "וְהִרִיחוּ בִּירְאָת ה'", שֶׁהָיָה בְּחֵינֵת מִרְדְּכֵי וְאַסְתֵּר שְׂנֵקְרָאִים עַל שֵׁם הַרִיחַ הַנִּפְלָא מְאֹד מְאֹד, בְּחֵינֵת "מִרְדְּכֵי בְּשֵׁמוֹת רֵאשׁ" (שמות ל), שֶׁהוּא רֵאשׁ לְכָל הַרִיחֹת וְהַבְּשָׁמִים שֶׁל שְׁמֵן הַמִּשְׁחָה. וְעַקֵּר הַרִיחַ הַטּוֹב הוּא בְּחֵינֵת יִרְאָה, בְּחֵינֵת "וְהִרִיחוּ בִּירְאָת ה'". וְכַמּוֹכֵן בְּהַתוֹרָה 'תִּקְעוּ תוֹכַחְתוּ' (בלקושי תנא סימן ח), וְכֵן אֶסְתֵּר נִקְרְאָת הַדְּפָסָה עַל שֵׁם הַרִיחַ הַטּוֹב, בְּחֵינֵת אִשָּׁה יִרְאָת ה'. וְעַל־כֵּן בְּשְׁמֵן הַמִּשְׁחָה נִקְרְדְּשׁוּ כָּל מַעֲשֵׂה הַמִּזְבֵּחַ וְכִלְיֵי וְהַפְּתָנִים וּמִלְכִּים וּבְגָדֵי כֹהֲנֵי, כִּי כָּל הַקְּדוֹשׁוֹת הֵם בְּחֵינֵת יִרְאָה, בְּחֵינֵת: "יִרְאוּ אֶת ה' קְדוֹשׁ", כִּי כָּל מַעֲשֵׂה הַמִּזְבֵּחַ הַכֵּל הָיָה בְּשִׁבְלֵי לְהַמְשִׁיד יִרְאָה גְדוֹלָה הַגָּדוֹל, וּמַגְדֵּל עֲצָם הִירָאָה עֲלֵאָה וּנְפִלְאָה שְׂבוּכָה מִרְדְּכֵי הָיָה לֹא כַּח לְכַמֵּל וּלְשַׁבֵּר וְלַעֲקֹר קִלְפַת הַמְּוֹדֵעֵמֶלֶק בְּכָל דוֹר וְדוֹר, דְּהֵינּוּ לְכַמֵּל בְּכָל דוֹר בְּכָל אָדָם וּבְכָל זְמַן תִּקַּף הִירָאוֹת הַנִּפְּלוֹת, וּלְהַמְשִׁיד עַל כָּל אַחַד מִיִּשְׂרָאֵל הָאָרֶז וּנְפִלְאָה מִהִירָאָה עֲלֵאָה דְעֲלֵאָה הַגָּדוֹל, שְׁעַל־יְדֵי הִירָאָה הוּאֵת יָבֵא מְשִׁיחַ וְהַכֵּל יָשׁוּבוּ לַה' מִכָּל מְקוֹם שֶׁהֵם, כִּי יִרְאָה זֹאת נִמְשַׁכֵּת בְּשִׁבְלֵי עֲלִיּוֹן כִּי מִמְּקוֹם קְדוֹשׁ וְעֲלִיּוֹן וְנִשְׁבָּב כִּי עַד שְׂאֵי

כַּמּוֹכֵן בְּהַתוֹרָה הַגָּדוֹל שְׂדִיקָא עַל־יְדֵי הִירָאָה אִשְׁתָּלִים שְׂמָא דְמִדְּשָׂא בְּרִיד הוּא:

ז וְזֶה בְּחֵינֵת פּוֹרִים, שְׂרָצָה הֵמֶן לְהַגְבִּיר יִרְאוֹת הַנִּפְּלוֹת מְאֹד, וְצִוָּה לְכַרַע וּלְהַשְׁתַּחֲוֹת לִפְנֵי בָּאֵלוֹ אֵין שׁוּם יִרְאָה עֲלֵאָה חֵם וְשָׁלוֹם, רַק רָצָה שְׂיִתְרָאוּ כַּמּוֹ שִׁישׁ לֹא גְדוֹלָה וְהַתְּנַשְׂאוֹת בְּזוֹת הַעוֹלָם, "וּמִרְדְּכֵי לֹא יִכְרַע וְלֹא יִשְׁתַּחֲוֶה" (אסתר ג), כִּי אָמַר שֶׁהוּא מִזְרַע בְּנִימִין שֶׁלֹּא הִשְׁתַּחֲוֶה לַעֲשׂוֹ, וְעַל־כֵּן אֵין לֹא כַּח לְהַפְחִידוֹ בִּירְאוֹת הַנִּפְּלוֹת, וְעַקֵּר כַּח הֵמֶן הָיָה עַל־יְדֵי שֶׁהִשְׁתַּחֲוֶה לְצִלָּם שֶׁהָיָה עַקֵּר הִירָאָה הַרְעָה וְהַנִּפְּלוֹת מְאֹד. כִּי עַבְדָּה יִרְאָה נִקְרְאָת בְּלִשׁוֹן רַבּוֹתֵינוּ וְ"ל יִרְאָה כַּגָּדוֹל הֵינּוּ יִרְאָה דְסִמְרָא אֲחֵרָא. וְכֵן מִפְּנֵי שְׂהָרְנוּ מִפְּעֻדָה שֶׁל אוֹתוֹ רָשַׁע שֶׁהוּא גַם כֵּן פָּנָם הִירָאָה, כַּמּוֹכֵר בְּהַתוֹרָה 'רְצוּעָה הָיְתָה יוֹצֵאָה מִחֻלְקוֹ שֶׁל יְהוּדָה וְכוּ'" (בלקושי תנא סימן ט), עַיֵן שָׁם, שְׁעַקֵּר הִירָאָה נִמְשַׁכֵּת בְּשַׁעַת הָאֲכִילָה דְקִדְשָׁה. וְלַהֲפֹךְ עַל־יְדֵי אֲכִילַת אֶסוּר בּוֹדָאי נִפְּנָם הִירָאָה מְאֹד חֵם וְשָׁלוֹם. וְסָבַר הֵמֶן שֶׁהִירָאָה נִפְּלָה כָּל־כֶּף עַד שִׁישׁ לֹא כַּח לְהַגְבִּיר הִירָאוֹת הַנִּפְּלוֹת מְאֹד שְׂמִישׁ תִּקַּף כָּל הַדֵּינִים רַחֲמָנָא לְצִלָּן בְּדוּעָה. וְעַל־כֵּן רָצָה לְהַשְׁמִיד לְהַרְגוֹ וּלְאַבֵּד מַגְדֵּל תִּקַּף הַדֵּינִים עַל־יְדֵי הַתְּנַבְּרוֹת הִירָאוֹת הַנִּפְּלוֹת אֵין כַּגָּדוֹל, וְסָבַר שְׂאֵין מִי שְׂיִיבֵל לְהַעֲלוֹת יִרְאוֹת נִפְּלוֹת כְּאֵלָה וּלְהַמְתִּיק וּלְכַמֵּל דֵּינִים חֲזָקִים וְקָשִׁים כְּאֵלָה. אָבֵל ה'

לקוטי הלכות

הלכות בכור בהמה ד

יורה דעה תרעט

קריאת המגלה שהיא פרוסומי נפא, שפרסום שאין להתירא משום אדם ומשום דבר שבעולם כי אם מה' יתברך לבדו, כמו שראינו בחוש בתקף הנס הנורא הזה על ידי מפלת הקן והגדלת מרדכי. וזה בחינת (אסתר ח): "ורבים מעמי הארץ מתנהדים כי נפל פחד מרדכי עליהם", "פחד מרדכי" דיקא, בחינת יראה עלאה הנ"ל:

אפשר לקלקלה חס ושלום בשום אפן בעולם. וזהו נפלאות התורה העצומה שמאירה בפורים מה שאין פן בשום זמן, כמבאר בכוננות פורים, עין שם בפרי עין חיים, עין שם. הינו שנמשך או הארת חכמה ושכל עליון כזה עד שהיראה בשלמות עליון ונפלא כזה, עד שהיא מאירה בכל אדם שבעולם בכל דרגא, פי היראה תלויה בדת פנ"ל.

ח ועל-כן מלכה אסתר על מאה עשרים ושבע מדינות כנגד מאה עשרים ושבע שנה של שרה אמנו. כי שרה בחינת מלכות, "ששרה על כל העולם כל" (כמו שאמרו רבותינו ז"ל בברכות יג), בחינת מוראה של מלכות, כי ממנה נולד יצחק שהוא פחד יצחק שקורין לדתו בראש השנה כדי להמשיך יראה גדולה הנ"ל, כמו שכתוב (בראשית כא): "וזה פחד את שרה" וכו'. ועל-כן חזתה מאה עשרים ושבע שנה, מאה שנה כנגד מאה ברכות הנ"ל שהם מאה ארנים הנ"ל שהם בחינת מאה שערים של יצחק פדוע, וכל המאה ברכות שהם כלליות כל התפלות נמשכין מהדבור, פי עקר הברכות והתפלות בדבור דיקא, פי הדבור בחינת יראה כמו שמבאר במקום אחר, והדבור כלול מעשרים ושבע אותיות. ועל-כן חזתה מאה עשרים ושבע שנה, בחינת מאה ברכות שנמשכין מהדבור, שהוא בחינת עשרים ושבע אותיות שמהם כל הדבורים. וזהו בחינת

וזהו הכנה לפסח שהוא ראש לרגלים שהם ימי יראה, כמו שמבאר במקום אחר, הינו לקבלת התורה שזהו עקר יציאת מצרים, כי הדר קבלה בימי אחשוורוש (שבת פח), כמו שכתוב (אסתר ט): "קמו וקבלו וכו'". והכל על ידי תקף היראה העליונה מאד שנמשכת מבחינת מזיח, שהיא בחינת הארת מרדכי שנמשך בפורים, שעל ידיה עקר קיום התורה שלא יפרו עוד את התורה לעולם, בחינת "ובעבור תהיה יראתו על פניכם לבלתי תחטאו" פנ"ל. וזה גדל עצם השמחה של פורים, בחינת "וגילו ברעדה", כי כל מה שהיראה גדולה יותר ונמשכת מדעת עליון יותר השמחה גדולה ביותר.

וזה בחינת קריאת המגלה, שהיא בחינת קריאת התורה, שהיא בחינת יראה, כי צריכין לעמוד בשעת הקריאה באימה ויראה ורתת וזע כמו בשעת מתן תורה כמובא בכל הספרים. ועכשו ממשכין היראה בשכל עליון מאד מאד על ידי

יורה דעה

היה, ואנו מעלין הכל לה' ותברך. ועלין מצוה עלינו לספר בגדלת מלכות אחשוורוש שהיא מלכות הרשעה, לידע ולהבחין מזה אף אלפי ורבי רבבות קל וחמר גדלת מלכותו של יוצר בראשית יתברך, שהוא מלכות משיח שיבא במהרה בימינו, וכמו שאמרו רבותינו ז"ל (ברכות ב): 'לעולם ירוץ אדם אפלו לקראת מלכי עכו"ם שאם יזכה יבחין וכו'.' וזה בחינת (משלי כד): 'ורא את ה' בני ומלך ועם שונים אל תתערב', שהפחיתו מזהיר שצריכין לירא את ה', וגם את המלך צריכין לירא, כי ה' יתברך נתן לו גדלה ואסור למרד במלכותו ובדאי צריכין להתירא ממנו, כי מלבש בו יראה מלמעלה שנפלה אצלו, אבל צריכין לידע שמה שמתיראין מלפניו, אין אנו מתיראין כי אם מה' יתברך שפסר לו זה הפח והתראה. וזהו: 'ועם שונים אל תתערב', שאותם שמשנים האמת ואוקרים להתירא ממנו בעצמו "אל תתערב", כי זה כפירה גדולה, כי צריכין לירא רק מה' יתברך שנתן לו זאת הממשלה כנ"ל:

י וזה בחינת פרישת פרה אדמה שהוא תקף התראה והדינים, הינו עלידי הפרה אדמה המימה נמתקין הדינים שהם סטרא דמותא, ונמשך יראה עלאה שהיא בחינת חיים, בחינת: "יראת ה' תוסיף ימים". ועלין צריכה להיות אדמה המימה, כי באמת דתשפח יראה תשפח שלמותא, כמה דאת אמר כי אין

מאה עשרים ושבע מדינות שמלכה אסתר שהיא הדסה שהיא "אשה וראת ה' היא תהלהל" וכנ"ל:

ט ועלין מ ספירת המגלה בתחלה מגדל עצם העשירות והגדלה של מלכות אחשוורוש, כמו שכתוב (אסתר א): "בהראתו את עשר כבוד מלכותו ואת יקר תפארת גדולתו וכו'". כי הם רצו להנביר יראות הנפולות שהוא לירא ממלכות הרשעה חס ושלום שמראית עצם תקף גדלתם כדי להתירא מפניהם לבר ולשפח ביראת ה' חס ושלום, אבל ישראלעם קדוש לא די שאינם נופלים עלידייה מיראת ה', אדרבא, עלידייה דיקא מתחזקים יותר ויותר ביראת ה' מאד מאד, כי בכח הצדיקים הגדולים יש להם כח להעלות כל התראות הנפולות מפל המקומות שנפלו לשם, אפלו אם נפלו וורדו כמו שירדו, כמו עכשו בתקף הגלות הזה שכל הממשלה והגדלה להעכו"ם והרשעים, והכל מתיראים מפני גדלתם וישראל גבוים ושפלים ונתונים למרמס, אף עליפירכן אין אנו נופלים בדתנו מחמת זה כלל, אדרבא, אנו מתחזקים עלידייה ביראה עלאה ליראה מפני ה' יתברך, מפני הדר כבוד מלכותו יתברך, כי אנו יודעין שכל כבודם וגדלתם ופחדם ומוראם הכל נשתלשל ממנו יתברך, ואנו צריכין לירא ולפחד רק מפני שנתן להם כל הגדלה והיראה והפחד

לקוטי הלכות

הלכות בכור בהמה ד

יורה דעה תרפא

יב ועל-כן הם ד' פְּרָשִׁיּוֹת פְּנֵנֵד
 בחינת היראה שנקראת
 ד' פנ"ל, וזה בחינת ד' פְּרָשִׁיּוֹת של
 תפלין, בחינת יראה, כמו שכתוב (דברים
 כח): "ויראו כל עמי הארץ כי שם ה'
 נקרא עליך ויראו מפניך".

יג יאין לו להקדוש ברוך הוא בעולמו
 אלא אוצר של יראת שמים'
 (פרכות ל:), הם הצדיקים הגדולים שהם
 יראי ה' באמת שהם האוצר של יראת
 שמים, וכל מי שנמפל להם ולתלמידיהם
 ולתלמידי תלמידיהוון וכו', על כלם
 נמשך יראה אמיתית הנמשכת מיראה
 גבה מאד הנ"ל:

מחסור ליראיו' (כמו שכתוב בזהר הקדוש ותרן דף
 ע"ב), ועל-כן מעשיה פחויז פדי להעלות
 כל היראות הנפולות שבעולם שנפלו
 למקום שנפלו שהם בחינות סמרא
 דמותא, וכלם מעלים וממתקים
 ומבטלים ומטהרים ממות מת על-ידי
 מצות פרה ארמה שמעשיה פחויז דיקא,
 פי פרה ארמה הוא שכל נפלא ועליון
 מאד מאד הנ"ל שמשם היראה עלאה
 דעלאה הנ"ל, שעליה נאמר (ספלות י):
 "אמרתיו אחקמה והיא רחוקה מפני". פי
 זה השכל שמשם היראה הגבוהה הנ"ל
 לא ישוג פי אם משיח וכנ"ל:

יא וזה בחינת פְּרִשְׁת הַחֹדֶשׁ, פי היראה
 בחינת מלכות, שהיא בחינת
 לבנה ונקראת ד' על שם דלית לה
 מגרמה בלום, רק מה שמקבלת מהשכל
 שהוא יוד וכו' ונעשה א', פמבאר
 בתחלת התורה הנ"ל, והיוד שהיא השכל
 היא בחינת חמה שמאורה ללבנה שהיא
 בחינת ד', בחינת מלכות, בחינת יראה.
 וכשהיראה חס ושלום נופלת ומתגברין
 חס ושלום יראות הנפולות זה בחינת
 פגימת הלבנה, ועל-ידי מצות קדוש
 החדש כמלאין פגימת הלבנה, ואז נתקים
 (שעה ב): "וזה אור הלבנה באור החמה"
 וכו'. ועל-כן לא נמסר פי אם לגדולים,
 "פי היא חכמתכם ובינתכם", פי צריכין
 לזה צדיק ותכם גדול להמשיך השכל
 העליון הנ"ל שמשם היראה עלאה
 דעלאה הנ"ל:

(העמק מהראשי פרכים ועל-כן אינו מסדר יפה):
 יד אדר סוף החדשים, בחינת יראה
 שנקראת 'סוף דבר', פי יראה
 מלכות היא בסוף ובראש, בחינת 'סוף
 מעשה במחשבה תחלה', פי מתחלה ועד
 סוף עקר השלמות על-ידי היראה. ואפלו
 מי שנפל מאד חס ושלום, אפלו אם נפל
 לעברות חס ושלום, צריך לו גם פן
 שיהיה לו יראה גדולה מה' יתברך
 להתחזק את עצמו בכל נקדה ונקדה
 שייכל למלט נפשו מרע ולמשיך את
 עצמו לאיקה טוב, ואל יפטר את עצמו
 מאחר שכבר נפל כל-כך אם פן התר לו
 הפל חס ושלום, חלילה לא תהא בואת
 בישראל, פי אין חשך ואין צלמות
 להפטר שם כל פועלי און, פי גם בשאול

ל
 ט

תחתיות ומתחתיו צריכין לירא את ה' מאד מאד, כי בכל מקומות ממשלתו.

וזה בחינת (תקלה ט): "אל תהי צדיק הרבה

ואל תתחבם יותר וכו', אל תרשע

הרבה וכו', טוב אשר תאחז בזה וכו', כי

ירא אלהים יצא את כלם", הינו שעל ידי

היראה כל אחד יצא ידי חובתו הן צדיק

גדול הן אפלו מי שעשה מה שעשה, כי

הכל צריכין לירא את ה'. ועל ידי זה

ישובו אל ה', כי עקר היא היראה, בחינת

'כי ירא אלהים יצא את כלם' כנ"ל. ועקר

היראה היא יראת העניש כמו שמבאר

רפנו ו"ל, כי יראת העניש היא עקר עלית

יראות הנפולות, מאחר שידע ומאמין

שכל הענישים שהוא מתפחד מהם הם

ממנו ותבדיל לכו ומתירא ממנו ותבדיל,

נמצא שמעלה היראות הנפולות שמהם

כל הענישין לשרשן, מאחר שמאמין

שהכל ממנו ותבדיל לכו, וזה מתקין

הכל וזוכין לשוב אל ה', עד שיוכה

ליראה עלאה הנ"ל שבאה על ידי

התבוננות הלב בגדלתו ורומוותו ותבדיל.

וזה גדל השמחה של פורים, בחינת

(תהלים סח): "סלו לרכב בערכות ביה

קדש שמו ועלו ל לפניו". כי יראת ה' אפלו

יראת העניש הוא שמחה ומוספת ימים,

כמובן בדברי רפנו ו"ל בשיחה ההיא של

יראת העניש שהיא העקר:

טו וזה: "האותי לא תיראו אם מפני לא

תחילוף אשר שמתי חול גבול

לכם חק עולם ולא יעברנהו, ויתגעשו ולא

יוכלו, והמו גליו ולא יעברנהו, ולעם הזה

היה לב סורר ומורה סרו וילכו, ולא

אמרו בלבכם יירא נא את ה' אלהינו

וכו" (תקנה ט). הינו שהפסוק מוכיח את

בני ישראל הנופלים מאד, ומחמת

נפילתם הם סרים וממרים יותר, כמו

שפתוב שם: "סרו וילכו", וכל זה מחמת

שנדמה להם שכבר נתרחקו כל כך עד

שאפם תקנה וקאלו כבר התר להם חס

ושלום חס ושלום, כאלו במקומם אין שם

עוד יראה מדה ותבדיל, על פני מוכיח

אותם ואומר להם: "האותי לא תיראו

אם וכו' אשר שמתי חול גבול לים והמו

גליו וכו'". הינו שאפלו לשאון המית

הגלים שהם בחינת התנברות תקף

הסמרא אחרא ותקלפות הוא ותבדיל גיתן

גבול שאינם יכולים לעבר גבול, כמו כן

יש גבול אצל כל אדם בכל מקום שהוא.

וכמו שאמר רפנו ו"ל שבכל מקום יש

ישר, כי אפלו בתקף הסמרא אחרא יש

ימין ושמאל וכו', עין שם והבן היטב:

טז כי המן הפיל פור מיום ליום ומחדש

לחדש שנים עשר וכו', שרצה

להפילם מיום ליום ומחדש לחדש עד

שיפלו לגמרי חס ושלום, עד להשמיד

להרג ולאבד חס ושלום, כי כך דרשו של

יצר הרע היום אומר לו עשה מעט וכו',

בחינת (אבות ד) 'עברה גוררת עברה',

בחינת (ישעיה ט): "משכי העון בחבלי

השווא וכו'", ובאמת לפי דרשו של יצר

הרע עם אנשים כאלה שאינם מתגברים

לקוטי הלכות

הלכות בכור בהמה ד

יורה דעה תרפו

יודע בעצמי שעל-פי דת של תורה בודאי איני ראוי לבא לפני המקדש להחפיל לפני כפי מה שאני יודע חמאתי ועונותי, אך אף-על-פי-כן אבא לפניו שלא בדת "וכאשר אבדתי אבדתי", הינו אם חס ושלום אינו לרצון תפלותי והתבודדותי עתה לפניו מרבוי חלקולי 'כאשר אבדתי' על-ידי מעשי הרעים 'אבדתי' ונעשה ה' ותברך עמי מה שירצה, אני תמיד אוחל ואצעק לה' ותברך אוילי ירחם. ואז חמל ה' ותברך על מרדכי ועמו, "וישם המקדש לאסתר את שרכיט הזקב". זה סוד ההארה וההתקרבות מה' ותברך שמיגע לפעמים להאדם הנמוך מאד, שאף-על-פי-כן ה' ותברך שולח לו התקרבות מרחוק בסוד הושטת שרכיט הזקב שגמשך בנם אמות הרבה כמו שדרשו רבותינו ו"ל ועל-ידיה נפל הכון מפלה גדולה בלי שעור ומרדכי נתעלה ונתגדל בתכלית הגדלה וזכה להמשיך הארה הזאת בכל שנה ושנה שאפלו בתקופת הגלות הזה, אף-על-פי שפמלכות העכו"ם מושלים עלינו שהם מבחינת ראות הנפולות מאד, אף-על-פי-כן יהיה נמשך עלינו הארת מרדכי שהוא הארת היראה עלאה מאד שגודע כל אחד שאין להתירא כי אם ממנו ותברך לבד.

בגדוד בנעוריהם בודאי היה אפס תקנה חס ושלום לרב העולם, כמו שכתוב (משל) (סו): "מפנינו מוגער עבדו וכו'". אבל ה' ותברך חומל על עמו ישראל בכל דור ודור וחושב מהשבות לכל ירח ממנו נדה, וכמו שכתוב (תהלים סו): "מוחשבות לבו לדר ודר", והוא שולח סיוע מלעלא בדרכים ובלאים על-ידי צדיקי הדור הגדולים האמתיים.

וזו בחינת מרדכי שהרגיש תקף פונת הסמרא אחרא שהוא בחינת הקון, בחינת (אסתר ד): "ומרדכי דע את כל אשר נעשה", שדע פונתם עד הסוף והוא מתחיל תקף לעוררם לתשובה, "ויצא בתוך העיר ויועק ועקה גדולה ומרה" ונערך צעקתו שהוא מודיע לאסתר שהיא בחינת כלל ישראל שענדן לא תתיאש מן הרחמים ותבא לפני המקדש איד שהיא רחוקה ממנו שלא נקראת אליו זה שלשים יום שהם כלל החדש שצריבין ישראל להקביל פני אביהם שבשמים על-כל-פנים פעם אחת בחדש, אבל לפעמים נתרסקין כל-כך עד שאין זוכין לבא לפניו אפלו פעם אחת בחדש, בחינת: "ואני לא נקראתי וכו'", אף-על-פי-כן צריבין לתקיש על דלתי רחמים אוילי יהים אוילי ירחם.

וכמו שאחר-כך הודה אסתר למרדכי ואמרה (שם סו): "ובכן אבוא אל המקדש אשר לא בדת", ודרשו רבותינו ו"ל (מגלה סו): "שלא בדת של תורה, כי אני

וזהו עקר הנס של פורים שהוא גדול ביותר מכל הנסים אפלו של יציאת מצרים וכו', כמובא, כי אז ביציאת מצרים נכנע פרעה שהוא מלכות

מלכות, שהוא בחינת דינים, בחינת מורא מלכות, אבל הוא שרביט של זהב, כי ידוע שזהב הוא שרש הדינים שהם גבוהים מאוד והם יקרים מכסף שהוא חסד גדול, הינו שבהשרש עליון הדין יקר מחסד, כי הדין והיורה הוא חסד נפלא, ועל דו דיקא גמתקין כל הדינים, בבחינת המתקת הדינים בשושן, שזהו בחינת שלש עשרה מדות של רחמים שהם בחינת שערות דדיקנא דאגון קשון לאפפאי דינון פידוע בזהר ובכתבים. וזה בחינת סוד הושטת שרביט הזהב שהוא התקרבות נפלא שממושד דעת והארה נפלאה על האדם הרחוק מאד, כי מאיר עליו מדעת עליון מאוד שהוא בחינת יראה עלאה דעלאה הנ"ל, עד שזוכה זה הרחוק מאד גם כן ליראה עם דעת, דהינו שעל ידי היראה יתקרב לה' יתברך ולא יתרחק חס ושלום על ידי זה יותר.

כי יש בני אדם הרבה בשמענים בספרי מוסר שמדברים מעצם מירדת הענינים של גיהנם וכו' הם מתפחדים מאד, אבל הפעל דבר מתגרה בהם ומפילים על ידי זה לעצבות גדול יותר מבתחלה עד שלפעמים נופלים על ידי זה יותר חס ושלום, ויש שנופלים חס ושלום כל כך עד שבאים לכפירות חס ושלום, וכל זה מחמת שאין להם דעת מצדיקי אמת להחיות את עצמן ונרמה להם שכבר נשקעו בדרכיהם כל כך חס ושלום עד שאי אפשר להם לשוב עוד,

הרשעה, דהינו שבמלו אז יראה הנפלה שניקן ממנה פרעה וכו', אבל בימי אחשוורוש שהיתה מלכות הרשעה קנמת, ואף על פירכונ וכו' ליראה נפלאה פזאת ולגם פנה, זהו חדיש נפלא ונורא ביותר. ועל ידי תקף הנס הזה אנו קמים עתה בנלות המר הזה, שגם בתקף ממשלתם ופחדם בגשמיות וברוחניות מה שהיצר הרע וחילולתיו תופסין פמה בני אדם בנלות כמו שתופסין, רחמנא לללו, ואף על פירכונ גם שם אנו יודעין שאין להתירא משום פחד בעולם כי אם ממנו יתברך לבר עד שאנו באים לשמחה גדולה ועצומה על ידי זה, בחינת שמחת פורים, וכל זה רק על ידי כח מרדכי ואסתר שהוא בחינת התנוצצות משיח שממושד גם עתה יראה נפלאה פזאת שייכל כל אחד גם במקומו וכו' לומר את ה' ולהתירא מלפניו יתברך לבר.

וזה בחינת (תהלים טו): "גם כי אלך בגיא צלמות לא אירא רע כי אתה עמדי, שבטך ומשענתך הוה ונחמוני", שאיני מתירא משום רע אפלו בגיא צלמות כי אם ממך לבר, וזהו נחמתי ושמחתי כי "שבטך וכו' הוה ונחמוני", כי גם יראת העניש מה' יתברך, שהוא בחינת "שבטך" הוא שמחה, מאחר שידע שהכל ממנו יתברך ובודאי ירחם עלי' ויתהפך הכל לטובה:

יו וזה בחינת סוד הושטת שרביט הזהב, כי שרביט הוא בחינת שבט

לקוטי הלקות

הלקות בכור בהמה ד

יורה דעה תרפה

ועל-כן כל מה שראוין יראות עגשים ונפלים בעיני עצמן יותר ויותר, וזה בחינת מלחמת עמלק באשר יבאר לקמן.

אבל ה' יתברך חומל על עמו ושולח עלינו הארה על-ידי צדיקי הדור מבחינת היראה של משיח שימשיך היראה בשכל עליון בל-כך עד שתגיע היראה לטובה אפילו להגרוע שבגרועים, שאפילו הרחוק מאד מאד יהיה לו דעת אמתי להבחין האמת שגם הוא יש לו תקנה כי רחמיו יתברך רבים מאד מאד. ועל-כן בודאי לא יפל על-ידי יראת העגש, אדרבא, מיראת העגש יחזק את עצמו לקצא בעצמו נקודות טובות ולשמה את עצמו כמה שהוא מורע ישראל על כל פנים ולהמשיך על עצמו חיות ושמחה על-פי כל הדרכים והעצות שהזהירנו רבנו ז"ל, כמבאר בספריו הקדושים, נמצא שדוקא על-ידי יראת העגש יבא לשמחה גדולה, כי יראת העגש תכריחהו לקיים דברי הצדיקים אמתיים שמהזירים מאד מאד את הגרוע שבגרועים שיחזק את עצמו בשמחה תמיד על-פי דרכי עצותיהם הקדושות. והווי תקף השמחה של פורים מחמת שאז נמשך היראה משכל עליון הנ"ל כנ"ל. והווי בחינת הושטת שרביט הזהב, שהיא בחינת התקרבות על-ידי היראה עלאה מאד שהיא בחינת שרביט הזהב כנ"ל:

יח וזה בחינת מלחמת עמלק, כי עמלק עקר התגברותו בעת שישראל נזפלים מהיראה חס ושלום, בחינת "ואתה עוף ונגע ולא ירא אלהים", ואז רוצה להפחיד את ישראל ביראה רעה חס ושלום ומלחמתו הוא למעלה ולמטה כמו שאיתא בזהר הקדוש, דהינו שבא במלחמה על ישראל בגשמיות, וגם מכנים כפירות בלב כדי שלא יוכלו להעלות היראות הנפולות לשרשן, כי יראות הנפולות הם בחינת דינים שמהם משתלשל אחיזת הקלפות והסמרא אחרא, ומי שזוכה להבחין האמת שכל היראות הנפולות הכל מה' יתברך, ומעלה הכל לשרשו להתנרא רק מה' יתברך שממנו הכל, אזי אדרבא, מביע לו טובה גדולה על-ידי אלו היראות הנפולות, כי על-ידיה חוזר לה' יתברך, אבל מחמת שאלו היראות הנפולות הם בחינת דינים שמהם אחיזת הסמרא אחרא, לפעמים מתגברת הסמרא אחרא עד שמעקמת לב האדם ונופל רק לעצבות על-ידי היראות הנפולות ואינו חוזר לה' יתברך, ולפעמים מתגבר עליו בלי-כך עד שבא לידי כפירות חס ושלום. וזה עקר מלחמת עמלק שמפחיד את האדם בחילותיו בהקף ממשלתו של מלכותו הרשעה, אבל על-ידיה היה יכל להגיע טובה, כי על-ידיה ישוכנו אל ה', בחינת (תהלים ט): "בצר לי אקרא ה'",

רבים בשיושבין על ספרי מוסר שמדברין מעצם הענינים הם באין לעצבות חס ושלום וכו' ונזכרים יותר חס ושלום וכו'. וזה היה פגנת המון להפיל את ישראל חס ושלום, אבל מרדכי הוא פחינת שכל עליון ונזרא כל-כך שכול להכניס יראת העניש עד שיבאו לידי שמחה עצומה על-ידי גדל העצות שנותן לכל אחד בעמק נפילתו שיוכל למצא את ה' יתברך עד שיהיה בשמחה וזה עקר תקנתו.

ועל-בן בסוף התוכחה שהיא יראת העניש פתיב (דברים כח): "תחת אשר לא עבדת את ה' בשמחה וכו'". והבן היטב, כי זה העקר שלא יפיל על-ידי יראת העניש רק מפחד העניש יתחזק לקום דברי הצדיקים אמתיים שמוהירין את הרוע שפגורעים להיות בשמחה בהנקדות טובות שמוצא בעצמו עדיו, כמבאר על פסוק "אומרה" וכו' (בסיון רפ"ב).

וזה פחינת תקף השמחה של פורים שנמשך משכל עליון ונזרא שמתגלה בפורים שמשם באה יראה נפלאה שעל-ידיה בא שמחה גדולה, פי ככל הימים קדושים נמשך יראה גדולה כפי קדשת היום, פי שבת שקדוש מפל הימים או מאירה תראה מאד, בפחינת ירא שבת, הינו שאז היראה עם דעת, פי בימי החל לפעמים היראה עם כסילות, בפחינת (א"ב ד): "הלא יראתך פסלתך", כמבאר בלקוטי תנאן סימן י"ו. וכן כל

אבל הוא מתגבר להכניס כפירות בלב לתלות הכל פטבע חס ושלום פדי שלא ישובו לה' חס ושלום, ועל-ידיה מתגבר יותר ויותר, וכן חזרת חלילה חס ושלום.

וזה פחינת: "ויוצב בך כל הנחשלים וכו' ולא ירא אלהים", שעקר התגברותו על אותן שאינם יראים אלהים, דהינו שאינם מעלים היראות הנפולות לה' יתברך, וזה גם כן ממנו בעצמו מחמת הפירות שהכניס בלבם, ועל-בן הכנעתו על-ידי משה שהוא הרעת, פחינת (שמות ט'): "והיה כאשר ירים משה ידו", בזמן שישיראל מסתפלין כלפי מעלה ומעלין היראות לשרשן וכו'.

יש וזה פחינת עצם השמחה של פורים, פחינת (תהלים ב): "וגילו ברעד", פחינת (שם פס'): "בזה שמו ועלו לפניו", פחינת: "גם כי אלך בגיא צלמות לא אירא רע כי אתה עמדי וכו', תעוד לפני שחן וכו' פוסי רונה", פחינת השכרות של פורים עד דלא ידע בין ארור המון לברך מרדכי, בין העבודה מחמת יראת העניש שהוא פחינת ארור המון שמתירא מהארורים שבתורה רחמנא לצלן, בין העבודה מחמת אהבה ודבקות שהוא פחינת ברוך מרדכי, פי גם מיראת העניש הוא שמח וטוב לב מאחר שפאמין שהכל מוה' יתברך לכד והכל לטובה:

כ פי יש שמחמת יראת העניש נפיל לעצבות חס ושלום ולפעמים לכפירות חס ושלום, כמצוי באנשים

לקוטי הלכות

הלכות בכור בהמה ד

יורה דעה תרפו

הנימים טובים הם ימי יראה, כמבאר בסיומן קל"ה, הינו פי בשבת יום טוב או מאזיזין מחין גדולים מאד, ואזיז היראה עם דעת גדול שזהו עקר השלמות כנ"ל. וזהו בחינת שמחת שבת יום טוב, פי כשהיראה עם דעת נמשך על ידה שמחה רבה, בחינת 'ונגילו ברעדה', וכן להפך על-ידי השמחה נמשך החרות של שבת יום טוב שעל-ידיה עולה היראה, כמבאר בסיומן י"ז הנ"ל. ובפורים או נמשך דעת גדול ונפלא כליכך שפאר למטה בבחינת מלכות ומתפשט אור הגדול והנורא הזה, בחינת חכמה עלאה, עד תכלית העשייה, כמבאר בפתחים. ועל-ידיה היראה, שהיא בחינת מלכות, מאירה בדת עליון ונפלא מאד, שהיא בחינת היראה של משיח, בחינת (שעה יא): "והריחו ביראת ה'". שזהו בחינת מרדכי, בחינת "בשמים ראש מר דרור" כנ"ל, שהיראה מאירה ומריחה בריח נפלא ונורא מאד עד שפוגע ריח הטוב של היראה עלאה מאד הנ"ל אפלו להרחוקים מאד מאד להחיותם ולהשיבם לה' ותפדה. פי כל מה שהחולה גדול ביותר צריך רופא גדול ורפואות יקרים ביותר, כמו עקשו בסוף הגלות שאין לנו שום חיות ותקנה פי אם על-ידי היראה עלאה מצדיקים גבוהים ונשגבים מאד מאד שמושימים לכל הרחוקים הארה וריח טוב מיראה עלאה דעלאה הנ"ל,

בבחינת "לריח שמנך טובים שמן תורק שמך על-פני גלמות אהבה", שהם בחינת הרחוקים מאד, בחינת גרים ובעלי תשובה, כמו שפרש רש"י שם: בא יתרו ונתגיר, באה רחב ונתגירה, עין שם. וזה בחינת: "סמכוני באשישות רפוני בתפוחים פי חולת אהבה אני", ופרש רש"י: 'רפוד רפודתי סביבותי התפוחים לריח טוב כדרך החולים, פי חולה אני לאהבתו'. הינו כנ"ל, שבצעם חלישותנו בגלות המור הזה עקר חיותנו על-ידי הריח הטוב שהוא בחינת הארת היראה עלאה מאד הנ"ל, שבמשך מצדיקים גבוהים מאד כנ"ל שזהו בחינת מרדכי כנ"ל:

כא וזה בחינת תפלין שהם מחין גבוהים מאד והם בחינת יראה, כמו שכתוב (דברים כח): "וראו כל עמי הארץ וכו'". הינו כנ"ל, בחינת יראה עם דעת שזהו עקר השלמות. וזהו בחינת השמחה של תפלין כנ"ל. וזהו (אסתר ח): "להודים היתה אורה ושמחה ויששון ויקר" - 'אלו תפלין', כמו שאמרו רבותינו ז"ל (גיטות טו), שכל האורה והשמחה והיששון של פורים הוא בבחינת 'יקר', בבחינת תפלין, שהוא יראה עם דעת גדול מאד, שזהו בחינת עצם השמחה של פורים כנ"ל:

כב וזה בחינת: "משלוח מנות איש לרעהו ומתנות לאביונים" (אסתר טו). ומובן בפניות ש'איש' הוא בחינה גבוהה ורעהו' הוא בחינה נמוכה מאד

ממנו. אך כשיורד הבחינה גבה שנקראת 'איש בעולם למדרגה התחתונה, או נקרא גם הבחינה ומדרגה תחתונה 'רעה' של האיש הג"ל שהוא הבחינה הגבוהה, שזהו בחינת (ריה ד) "שילף איש נעלו ונתן לרעהו", ענן שם, הינו שפפורים נמשך הארה נפלאה וחסד נפלא מאד עד שכל המדרגות הגבוהות מאירין במדרגות הנמוכות מאד פאלו הם שוין בבחינת איש ורעהו, שזהו בחינת (שמות יח) "וישאלו איש לרעהו לשלום" הנאמר במשה ויתרו, ואמרו רבותינו ז"ל (רש"י פ"ט): 'מי הקרוי איש, זה משה'. וכמה היה רחוקים זה מזה. משה קבל התורה מפי הגבורה, ויתרו נתגבר ממקום רחוק וממאד מאד, כי לא הניח עבודה זרה שלא עבדה, בפרט בעת שבא למשה שענדן לא נתגבר רק שרצה להתגבר, ואף-על-פי כן קוראם איש ורעהו, כי קד דרבו של הצדיק הגבוה מאד שהוא בחינת משה שהוא מוריד את עצמו ומקרב את עצמו כל-כך למי שיש לו איזה רצון להתקרב אל האמת הוא מקרב את עצמו אליו כל-כך פאלו היה חברו ממש פאלו הם איש ורעהו. וזה סוד "משלוח מנות איש לרעהו", כי המנות של פורים שהם מיני מאכל וסעדה של פורים הם בבחינת יראה, כי עקר היראה מתגלה בעת האכילה כנ"ל. שזהו גדל מעלת סעדת פורים שנקרה מאד מוחמת שאז מאירה יראה נפלאה מאד. ועקר המושכת היראה

היא בעת האכילה והסעדה, בבחינת (ריה ב) : "לעת האכל גשי הלם", כפונבא בלקוטי תנינא (סיקן ע"ו). ואלו המאכלים של פורים הקדוש שהם בבחינת יראה ודעת נפלא, ועל-פין נקראים מנות, בחינת מן שאכלו ישראל במדבר שהיה דעת נפלא, בחינת יראה קדושה, בחינת לא נתנה תורה אלא לאוכלי הפן, ועל-פין הנהרו כפון מאד שיהיה להם כפוחון ואל יתירו ממנו עד בקר, כי חסרון הכפוחון הוא כגם היראה, בחינת יראה נפולה, שדואג ומתירא מה יאכל למחר, אכל הירא מה' בוטח בו ויברך ויאנו דואג כלל על יום הפחיתות. בבחינת: "ראו את ה' קדשו כי אין מחסור ליראיו". וכן כתוב בספר הא"ב שיראה ובכפוחון הם בחינה אחת, ענן שם. נמצא שאכילת הפן, שהוא בחינת כפוחון, הוא בחינת יראה, וזהו בחינת מאכלים של פורים שנקראו מנות בחינת מן, בחינת יראה כפוחון כנ"ל. ואלו המנות צריכין לשלח איש לרעהו כדי להמשיך ולהאיר על-ידיה הארת פורים, שכל המדרגות הגבוהות מאד ישלחו הארת היראה עלאה הג"ל של פורים לכל המדרגות הנמוכות מאד, כי עתה מגדל השמחה פאלו הכל שוין ונקראים איש ורעהו כנ"ל.

וזה בחינת "ומנות לאביונים", וכל הפושט יד ללל נותנין לו ואין מדרקדקין כלל, הינו פי יש בחינות שהם נמוכין כל-כך כל-כך, שאפלו כפפורים אי

אֲפֶשֶׁר לְקִרְוַתָּם בְּשֵׁם רַעוּוּ מַעֲצֵם רַחֲוּקִים וְיִרְדִּיתֶם בְּיֹתֵר מְאֹד מְאֹד. גַּם עֲלֵיהֶם צְרִיכִין לְרַחֵם וּלְהַשְׁפִּיעַ עֲלֵיהֶם הִירָאָה עֲלֵאָה הַנ"ל, בְּבַחֲנֵינָהּ וּמְתֻנּוֹת לְאַבְיוֹנִים, שְׂאֵן כֹּל הַפּוֹשֵׁט יָד לַמַּל גּוֹתֵינִי, כֹּל מִי שְׂרֹצֶה לְקַבֵּל יְרָאָה מְאִירִין עֲלָיו מִהֶאֱרַת פּוֹרִים שֶׁהוּא הֶאֱרַת הִירָאָה עֲלֵאָה מְאֹד שְׂמֵאִירָה בְּרִיחַ טוֹב וְנִפְלֵא לְכָל הַמְדַרְגּוֹת הַנְּמוּכּוֹת מְאֹד מְאֹד כִּנ"ל, כִּי עֵקֶר הָעֲנִיּוּת הוּא מִהֲרַעַת, כִּמּוֹ שְׂאֲמָרוֹ רַבּוֹתֵינוּ ו"ל (תְּרַם מ.א.): 'אִין עֲנִי אֵלֵא מִן הֲרַעַת', וְעַל־כֵּן הָעֲנִי הוּא בְּבַחֲנֵינָהּ יְרֵאוֹת הַנְּפֹלוֹת בְּיֹתֵר, כִּי הַכֹּל מוֹשְׁלִין עֲלָיו וְהוּא מִתְּרַא מִן הַכֹּל, כִּי הַעֲשִׂיר הוּא בְּבַחֲנֵינָהּ מַלְכוּת נְגִדוֹ. וְעַל־כֵּן הַכְּתוּב מִזְהִיר: 'אֵל תִּירָא כִּי עֲשִׂיר אִישׁ'. כִּי מִטְּבַע הָעוֹלָם לְהַתְּרִיאֹת מִן הַעֲשִׂיר, שֶׁהוּא בְּבַחֲנֵינָהּ מַלְכוּת, בְּחֵינָהּ מוֹרָא מַלְכוּת, וְהָעֲנִי הוּא נִרְדָּף וּמִתְּרַא מִהַכֹּל. וְזֶה עֵקֶר מִצְוַת צְדָקָה וּגְמִילוּת חֶסֶדִים שְׂצָרִיכִין לְרַחֵם מְאֹד עַל הָעֲנִי לְתַן לוֹ צְדָקָה בְּסֵפֶר פְּנִים יְפוֹת, וְלִבְלִי לְהַפְחִידוֹ וְשֵׁלֵא לַעֲקֹק עֲלָיו וְשֵׁלֵא לְנַגְשׁוֹ וְכו', כִּמּוֹבָר בַּתּוֹרָה וּבְדַבְרֵי רַבּוֹתֵינוּ ו"ל. הֵינּוּ כְּדִי שֵׁלֵא לְהַנְּבִיר עֲלָיו חֶסֶד וְשֵׁלוֹם הִירָאוֹת הַנְּפֹלוֹת שְׂמֵתְנַבְּרִין עֲלָיו חֶסֶד וְשֵׁלוֹם, רַק אֲדַרְבָּא, צְרִיכִין לְרַחֵם עֲלָיו וּלְהַעֲלוֹתוֹ וּלְהוֹצִיאֹו מִשֶּׁם עַל־יְדֵי הַצְּדָקָה שְׂנוֹתֵנִי לוֹ בְּפָנִים יְפוֹת, אֲכַל תְּמִיד צְרִיכִין לְרֵאוֹת לְמִי לְתַן, כִּי יֵשׁ רְשָׁעִים שְׂאֲסוֹר לְרַחֵם עֲלֵיהֶם, אֲכַל בְּפוֹרִים מִגְּדֵל

הֶהָאָרָה שֶׁל יְרָאָה עֲלֵאָה מְאֹד הַנ"ל כֹּל הַפּוֹשֵׁט יָד לַמַּל גּוֹתֵינִי לוֹ, כִּי אִין יְכוֹלִין לְהֵאִיר עַל הַכֹּל יְרָאָה עֲלֵאָה הַנ"ל.

וְזֶהוּ בְּחֵינָהּ הַשְּׂכָרוֹת שֶׁל פּוֹרִים, כִּי אִין צְרִיכִין שְׂתַתִּיָּה הַשְּׂתִיָּה מְרַבָּה מְאֻכִּלָּה כִּמּוֹבָא בְּפִנּוֹת, כִּי יִין בְּחֵינָהּ גְבוּרוֹת קְדוּשׁוֹת, בְּחֵינָהּ יְרָאָה עֲלֵאָה הַנ"ל שֶׁהוּא עֵקֶר הַשִּׁיר וְהַשְּׂמֻחָה, בְּחֵינָהּ 'אִין אוֹמְרִים שִׁיר אֵלֵא עַל הַיִּין - הַמְשַׁמֵּחַ אֱלֹהִים וְאֲנָשִׁים, כִּי יִין יֵשׁ בּוֹ שְׂמֵי בְּחֵינָהּ 'זָכָה - נַעֲשֶׂה רֵאשׁ, לֹא זָכָה - נַעֲשֶׂה רֵשׁ" (יִסָּא ע.ו.). רֵשׁ, הֵינּוּ עֲנִיּוֹת וְאַבְיוֹנוֹת, בְּחֵינָהּ עֲנִי מִן הֲרַעַת, בְּחֵינָהּ יְרֵאוֹת הַנְּפֹלוֹת כִּנ"ל, אֲכַל 'זָכָה - נַעֲשֶׂה רֵאשׁ', בְּחֵינָהּ מִחוּץ וְרַעַת גְּדוֹל שֶׁהוּא בְּחֵינָהּ יְרָאָה עֲלֵאָה הַנ"ל שֶׁהוּא עֵקֶר בְּחֵינָהּ יִין, בְּחֵינָהּ כּוֹס שֶׁל בְּרָכָה, שֶׁהוּא בְּחֵינָהּ מַלְכוּת, בְּחֵינָהּ מוֹרָא מַלְכוּת. וְעַל־כֵּן בְּפוֹרִים שְׂמֵאִירָה יְרָאָה נִפְלֵאָה מְאֹד כִּנ"ל מִצְוָה לְהַרְבּוֹת בְּשִׂתֵינִי יִין הַמְשַׁמֵּחַ שֶׁהוּא בְּחֵינָהּ יְרָאָה עֲלֵאָה הַנ"ל.

וְזֶהוּ: 'עַד דִּלֵא יַדַּע בֵּין אַרְוִיר הַמֵּן לְכַרְוִיד מְרַדְכִי, וְאִיתָא בְּפִנּוֹת כְּדִי שְׂיֻכַל לְהַשְׁפִּיעַ אִיזָה הָאָרָה גַּם לְהַנְּצִיחַן שְׂבֻקְלָפוֹת וְכו', עֵין שָׁם. הֵינּוּ כִנ"ל, כִּי בְּפוֹרִים מְאִירִין הִירָאָה נִפְלֵאָה לְכָל הַנְּצִיחוֹת הַרְחֻקִים מְאֹד מְאֹד אֲפִלוּ הַמְּנַחֵם בְּעַמְקֵי עַמְקֵי הַקְּלָפוֹת, גַּם לְהֵם שׂוֹלְחִין רִיחַ הַטּוֹב וְהַנְּפֵלֵא שֶׁל הִירָאָה עֲלֵאָה הַנ"ל כְּדִי לְהַחִיֹּת וּלְהַשִּׁיב אוֹתָם

גם כן, כי הוא יתברך חושב מחשבות
לכל ידח ממנו נדח פדיועו:

כג וזה בחינת שקלים שעל ידם עקר
הגם של פורים, כמו שאמרו
רבותינו ז"ל (בבבא ז'): 'רשע, כבר קדמו
שקליהם לשקליך'. כי שקלים בחינת
צדקה שבהם נאמר (שמות ז'): "העשיר לא
ירבה והרל לא ימעט", בחינת 'ורש לא
שמע גערה' (משל ז'): הנאמר על השקלים,
כמו שכתב רש"י שם, הינו הפך היראות
הנפולות שהעשיר מתנאה על העני
ומפחידו וגוער בו, אבל על-ידי מצות
שקלים מעלין ומתקנין בחינת העניות,
בחינת היראות הנפולות, בבחינת 'ורש
לא שמע גערה', כי שקלים הם לצדק
המשכן וקרבנות צבור שעל ידם עקר
עלית היראה לשרשה, כי במשכן ובית
המקדש עקר היראה כנ"ל:

כד וזה שאמרו רבותינו ז"ל שמרדכי
שאל לינוקא: פסק לי פסוקה,
אמר לו (משל ז'): "אל תירא מפחד פתאם
וכו". הינו כנ"ל, כי עקר הגם של פורים
בחינת הארת מרדכי הוא לכבול היראה
רעה להעלות כל היראות הנפולות
לשרשן כנ"ל, שנהו בחינת "אל תירא
מפחד פתאם", שאין צריכין להתירא
משום פחד כי אם מה' יתברך לבד
כנ"ל. בבחינת (ישעיה ז'): "הנה אל ישועתי
אבטח ולא אפחד כי עזי וזמרת יהי ה'",
ותרגמו 'דחילו'. 'ינהי לי לישועה', הינו
כי יראת ה' היא ישועתי, כי על-ידי

יראת ה' נתבטלין כל הפחדים שהם
יראות הנפולין כי מעלין כל היראות
לשרשן וכנ"ל:

ק"ג

כה וזה שאמרו רבותינו ז"ל: 'מפני מה
אין קורין הלל בפורים וכו'?
אפתי עבדי אחשורוש אגן, דבר אחר:
קריאתה והו היללא'. שני המעמים אחד
וזה תלוי בזה, כי זה עקר הגם הנפלא של
פורים שאף-על-פי שעדין לא נתבטל
מלכות הרשעה, שהוא בחינת מלכות
אחשורוש ואפתי עבדי אחשורוש אגן
אף-על-פי-כן חמל עלינו ה' יתברך בעצם
נוראותיו ועשה לנו גם נורא כזה שגדול
מכל הנסים שבוה אנו רואין עצם חסדו
והמלתו עדין עלינו ככל דוד אפלו בגלות
הארץ הנה שאף-על-פי שמלכי עבוי"ם
מושלים עלינו אף-על-פי-כן מלכותו ככל
משלה והוא יתברך מושל בכל וגם עתה
ישועתו וחסדו עלינו וממשיך ומאיר
עלינו יראה נפלאה על-ידי הצדיקים
הגדולים וכנ"ל. שנהו בחינת ההבטחה
'ואף גם זאת בהיותם בארץ איביהם לא
מאסתים וכו'". ועל-כן אין קורין הלל
בפורים, כי הלל הוא בחינת בטול מלכות
הרשעה, בחינת: "הללו עבדי ה'" ולא
עבדי פרעה. וזה אין שיק בפורים, כי
אפתי עבדי אחשורוש אגן, כי מלכות
הרשעה שהיא מלכות אחשורוש לא
נתבטל אז, אבל באמת זהו עקר תקף
הגם וכנ"ל ועל-ידי זה עקר קיום שלנו
בגלות הנה בבחינת ואף גם זאת בהיותם

לקוטי הלכות

הלכות בכור בהמה ד

יורה דעה תרצא

ונקרא מאד, אבל גאלה האחרונה תהיה גדולה מיציאת מצרים כפלי כפלים אלפים ורבבות פעמים עד שתהיה יציאת מצרים מופלה לה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל. ועל-כן "לא יאמר עוד חי ה' אשר העלה את ישראל וכו'". וכמו שאמרו רבותינו ז"ל: לא שתעקר יציאת מצרים וכו', אלא וכו'. אבל הנס של פורים הוא בבחינת גאלה האחרונה שאנו זוכין להמשיך עלינו וראתו הגדולה גם בתקף הגלות הזה שזה אי אפשר להמשיך כי אם על-ידי בחינת הארה גדולה מגאלה אחרונה מבחינת משיח וכנ"ל ועל-כן כל קדשת התורה והמצוות שקבלנו ביציאת מצרים שזהו בחינת פסח ושלש רגלים לא היה אפשר לנו להמשיך עלינו עתה כי אם על-ידי תקף הנס של פורים וכנ"ל ועל-כן באמת קמו וקבלו אז את התורה מתדוש, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, הדר קבלוה בימי אחשורוש כדי שנופה לקום את התורה גם עתה בימי הגלות שכל הקיים הוא רק על-ידי הנס של פורים וכנ"ל וזהו קריאתה, זהו הלילא שכל ההלל שבעולם, שהוא בחינת קדשת הרגלים, הכל על-ידי קריאת המגלה שמפרסם תקף הנס של פורים וכנ"ל:

כו ועתה יש לפרש המדרש פליאה והוא מכילתא הובא בספר מאמר מרדכי, וזה לשונו: 'בשעה שאמר הקדוש ברוך הוא בגפו יבא בגפו יצא אמרו לפניו מלאכי השרת, רבונו של

וכנ"ל. וכל הקדשות של פסח ושלש רגלים שהם בחינת פסול מלכות הרשעה, בחינת עבדי ה' ולא עבדי פרעה, כל קדשה זאת לא היינו יכולים להמשיך עלינו עתה בגלות הזה שמלכי העכו"ם מושלים עלינו כי אם היקא על-ידי תקף הנס של פורים שמגלה לנו שגם עתה בגלות הזה מלכותו בכל מושלה ועל-כן אנו יכולים להמשיך עלינו קדשת פסח שהוא יציאת מצרים וכן קדשת שאר הרגלים שבלם הם זכר ליציאת מצרים. ועל-כן פורים הכנה לפסח, כמו שמבאר בסימן ע"ד בלקוטי תנינא. וזהו: 'דבר אחר, קריאתה והו הלילא'. הינו כי קריאת המגלה הוא עקר ההלל, כי כל ההלל שאנו אומרים בכל הימים טובים לא היה לנו כח להמשיך קדשת ההארה והמחיון של הימים טובים שזהו בחינת הלל שהוא מחוץ גמורים פדוע כי אם על-ידי קריאת המגלה שמפרסם שגם בעבודתנו לא עזבונו אלקינו וגם עתה מלכותו בכל מושלה ועל-כן מתר בעשית מלאכה, כי אז ממשכין הקדשה שהיא היראה אפלו בעת העבודת שזהו עקר התקון וזה עקר הנס של פורים. ועל-ידי זה תהיה עקר הגאלה שלמה של משיח במהרה בימינו על-ידי שאנו ממשכין מלכותו ויראתו עלינו אפלו בעבודתנו אפלו בעצם גלותנו בגשמיות ורוחניות ועל-כן כל המועדים הם זכר ליציאת מצרים שהיה גם נפלא

עולם, אם פן למה צוית למחות את זכר
 עמלק ואם תאמר פדיון הוא למה אדם
 הראשון בא על כל בהמה וחייה ועוף?
 ואם תאמר פדיון הוא למה צוית להביא
 את הכפורים? עד כאן לשון המדרש
 והוא פליאה עצומה ונשגבה מאד מאד:

אך עלינו הנ"ל נוכל לבארו על גבול
 בחסדי ה', כי זה כלל גדול ומבאר
 לעיל, כי ה' ותברך חושב מחשבות לכל
 ידה ממונה גרה. ואפילו הניצוצות שבעמקי
 עמקי הקלפות שגפלו לשם עלינו
 מעשיהם הרעים ה' ותברך חושב
 מחשבות עליהם להאיר עליהם הארה
 וריח טוב מיראה עלאה הנ"ל ברי
 להשיבם אל תקדשה שזהו בחינת הארת
 מרדכי וכו' פנ"ל. ועמלק הוא זהמת
 הנחש שגמשד עלינו חטא אדם הראשון
 שהוא בחינת עבדות, בחינת שלשים
 וחמש קללות שנתמללו אז, שהם בחינת
 "איררה האדמה וכו' בעצבון תאכלנה,
 גועת אפך תאכל להם וכו'", שזהו
 בחינת יגיעת וטרחת וטרדת הפרנסה
 שהוא בחינת עבדות שזהו מחמת חסרון
 בסוף, שזהו בחינת יראה נפולה
 שמתירא ודואג מה יאכל למחר וכו'
 פנ"ל. שזהו בחינת עמלק שהוא עקר
 העבדות, כי הוא מזרע עשו שנאמר, ורב
 יעבד וכו' ואת אחיד תעבד וכו'. נמצא
 שעבדות הוא יראה נפולה בחינת זהמת
 הנחש, בחינת עמלק. וזה ששאלו
 המלאכים: 'בשעה שאמר הקדוש ברוך

הוא בגפו יבא בגפו יצא, אם פן למה
 צוית למחות זכר עמלק?', הינו כי בזה
 הפסוק "בגפו יבא וכו'" אנו רואין עצם
 רבוי רחמנותו ותברך אפילו על הנופלים
 לעבדות גמור, כי זה שמכר את עצמו
 לעבד גמור פגם מאד מאד ונמשך מאד
 אחר וזהמת הנחש שהוא בחינת עבדות
 פנ"ל, כי מכר את עצמו לעבד גמור
 וכמבאר בדברי רבותינו ז"ל מגדל הפגם
 של העבד, כמו שאמרו רבותינו ז"ל: 'אין
 ששמעה על הר סיני' כי לי בני ישראל
 עבדים וכו'" והלך וקנה אדון לעצמו
 וכו'. כי עקר יציאת מצרים לתקן חטא
 אדם הראשון פידוע לצאת מבחינת
 עבדות, שהוא זהמת הנחש, לבחינת
 חרות, שהוא בחינת קבלת על תורה,
 שהוא עקר החרות, כמו שדרשו רבותינו
 ז"ל על פסוק "חרות על החרת": 'אל
 תקרי חרות אלא חרות וכו'. כי כל אדם
 כל מה שמקבל עליו ביותר על הפרנסה
 הוא נמשך ביותר אחר אחריות זהמת
 הנחש חס ושלום. והכל כפי נפילתו
 ליגיעות ועבדות וטרחת העולם הזה.
 ועלינו הנהירו רבותינו ז"ל, היו ממעט
 בעסק ועסק בתורה, עשה תורתך קבע
 ומלאכתך עראי שאין לך בן חורין אלא
 מי שעוסק בתורה. ועלינו זה שמכר את
 עצמו לעבד גמור רחמנא לצלן. הוא
 נמשך מאד לתקף זהמת הנחש ממש
 מאחר שמכר את עצמו לעבד גמור. ופגם
 בכל התורה בלה שתלויה ביציאת מצרים

לקוטי הלכות

הלכות גמור בהמה ד

יורה דעה תרצו

שִׁצְאוּנוּ מֵעֲבֹדוֹת לַחֲרוֹת, כִּמוֹ שֶׁתּוֹב: "אֲנֹכִי ה' אֵלֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ וְכוּ'". וְזֶה מִזְכָּר אֶת עֲצֻמוֹ לְעֶבֶד גָּמור וּמִגְדֹל יְרִידָתוֹ שֶׁיֵּרֵד מֵאֵד הַתִּירְהָ הַתּוֹרָה לְאֲדוֹנוֹ שִׁמְסֹר לוֹ שֶׁפָּחָה בְּנִעְנִיּוֹת לְהוֹלִיד מִמֶּנָּה עֲבָדִים. וְהוּא לְכַאוֹרָה תְּמוּהָ נִשְׁגָּבָה אִיךָ הֵתֵר בֶּן יִשְׂרָאֵל בְּשִׁפְחָה שֶׁהוּא עוֹן חֲמוּר מְאֹד מְאֹד. כִּמוֹ שֶׁהָאֲרִיכוֹ רְבוּתֵינוּ וְ"לְבַעֲצֵם הָעוֹן כָּלִי שְׁעוֹר רַחֲמָנָא לְצִלָּן וְאִמְרוּ שֶׁאֲבָרְהֶם אֲבִינוּ מוֹצִיא כָּל יִשְׂרָאֵל מִהַגְיָהוֹנִם חוּץ מִחֶבֶד עַל הַנְּבִרִית וְכוּ' רַחֲמָנָא לְצִלָּן. אִיךָ בְּזוּה אֲנוּ רוֹאִין עֲצֵם יְרִידָתוֹ וּנְפִילָתוֹ שֶׁל זֶה הַנְּמַכֵּר לְעֶבֶד. שִׁירֵד כָּל כֶּךָ לְעֲבָדוֹת גָּמור עַד שֶׁהוֹתֵר בְּשִׁפְחָה לְהוֹלִיד עֲבָדִים כְּנִעְנֵים לְאֲדוֹנָיו כִּמוֹ שֶׁתּוֹב: "כִּי מִשְׁנֵה שִׁכְרֵי שְׂכִיר עֲבָדֶיךָ", כִּמוֹ שֶׁאִמְרוּ רְבוּתֵינוּ וְ"לֹא וְאִם כֵּן שִׁירֵד כָּל כֶּךָ לְעֲבָדוֹת שֶׁהוּא זְהֵמַת הַחֵשׁ יִרְאֶה נְפִילָה וְרָעָה מְאֹד עַד שֶׁהוֹתֵר בְּשִׁפְחָה שֶׁהִיא עֵקֶר בְּחִינַת הִירְאָה רָעָה וּנְפִילָה מְאֹד, כִּי שְׁמִירַת הַבְּרִית הִיא יִרְאֶה קְדוּשָׁה, כִּי שֵׁם עֵקֶר הִירְאֶה וְהַבּוּשָׁה שֶׁצָּרִיכוֹ לְהַתִּירָא וְלְהַתְּבַשֵּׁשׁ מְאֹדוֹן כָּל הָאָרֶץ שֶׁלֹּא לְפָנֵם אֶפְלוּ בְּהֵתֵר חֵם וְשָׁלוֹם, מִכָּל שֶׁפֶן וְכָל שֶׁפֶן בְּאִיזָה נִדְנָד אֶסוּר חֵם וְשָׁלוֹם. וְזוֹהוּ בְּחִינַת 'בְּרָאשֵׁי"ת בְּרִית אֵשׁ', 'בְּרָאשֵׁי"ת יִרְאֵ בִשְׁת', כִּי שֵׁם עֵקֶר הִירְאֶה, כִּמְבָאֵר בְּדִבְרֵי אֲדוֹנֵנוּ מוֹרְנוּ וְרַבֵּנוּ וְ"ל כִּכְמָה מְקוֹמוֹת. וְזֶה בְּחִינַת יוֹסֵף שֶׁהָיָה שׁוֹמֵר הַבְּרִית, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ: "אֵת הָאֱלֹקִים אֲנִי

ת"ת

יִרְאֵ וְכוּ'". וְכִי שִׁזְכַּח לְוִוּנוֹ בְּקִרְשָׁה וּבְמִהְרָה עַל־יְדֵי זֶה עֵקֶר הִירְאֶה, כִּי בֵּת יִשְׂרָאֵל הַכְּשֵׁרָה נִקְרָאת אִשָּׁה יִרְאֵת ה' שֶׁעַל־יְדֵי זֶה עֵקֶר הִירְאֶה וְלִהְפֵךְ רַחֲמָנָא לְצִלָּן. כִּפְרֵט פָּנֵם נִדָּה שֶׁפָּחָה גִּוְיָה זִוְנָה שֶׁהֵם עֵקֶר הַחֲצִיפוֹת הַהֶפֶךְ מִמֶּשׁ מֵאִשָּׁה יִרְאֵת ה' בְּנִדְאֵי נוֹפֵל לְתַקְּףָה הִירְאֶה רָעָה מְאֹד שֶׁהִיא סִטְרָא דְמוֹתָא, בְּחִינַת אִימַת מוֹת, בְּחִינַת "רְגֵלֶיךָ יְרִידוֹת מוֹת" רַחֲמָנָא לְצִלָּן וְאִיךָ עַל־פִּי שִׁירֵד כָּל כֶּךָ זֶה הַעֲבָד אִם כֵּן יֵאֱמַר הָאוֹמֵר שֶׁהוּא כִּכְרֵ הַפֶּקֶר גָּמור וְאִין לוֹ שׁוֹם תְּקוּהָ עוֹד לֹא כֵּן הוּא, כִּי אֲנוּ רוֹאִין רַחֲמָנָתוֹ וְתִפְרָד הַעֲצוּם וְהַמְרַבָּה כָּלִי שְׁעוֹר שֶׁנֶּם בְּהַעֲבָד יֵשׁ כְּמָה וּכְמָה דֵּינִים וְאוֹהֲרוֹת שֶׁהוֹתִירָה הַתּוֹרָה לְרַחֵם עָלָיו הַרְבֵּה וְשֶׁלֹּא לְהַפְקִירוֹ לְנִמְרֵי חֵם וְשָׁלוֹם. וְזֶה אֲנוּ רוֹאִין בְּמָה שֶׁהוֹתִירָה הַתּוֹרָה "אִם בְּנֶפֶס יָבֵא בְּנֶפֶס יֵצֵא". וְאִמְרוּ רְבוּתֵינוּ וְ"ל וּמוֹכָא כְּפִירוֹשׁ רִשִׁ"י שֶׁאִם אִין לוֹ אִשָּׁה אֶסוּר לְמִסֵּר לוֹ שֶׁפָּחָה כְּנִעְנִיּוֹת. רַק אִם בַּעַל אִשָּׁה הוּא עָלָיו נֶאֱמָר, אִם אֲדוֹנָיו יִתֵּן לוֹ אִשָּׁה שֶׁהָאֲדוֹן מִתֵּר לְמִסֵּר לוֹ שֶׁפָּחָה כְּנִעְנִיּוֹת. וְלְכַאוֹרָה הַדְּבָר תְּמוּהָ מְאֹד וְאֶפְכָא מִסְתַּבְּרָא. אִיךָ בְּאִמַת דְּרִכְוֵי וְתִפְרָד נִשְׁגָּבִים מְאֹד. וְמָה שֶׁנוֹכַח לְמִצַּא כְּהֵם אִיזָה דְבָרֵי טַעַם עַל־פִּי דְבָרֵי רְבוּתֵינוּ וְ"ל אֲנוּ מְתוּכִים לְהַתְּנַעַע וּלְמִצַּא אִיךָ עַל־פִּי שֶׁאִי אֶפְשָׁר לְבֵא עַד תְּכַנְתֵּם, הֵינּוּ כִּי אִיךָ עַל־פִּי שֶׁנֶּפֶל לְעֲבָדוֹת גָּמור עַד שֶׁהוֹתֵר לוֹ שֶׁפָּחָה, אִיךָ עַל־פִּי כֵּן ה' וְתִפְרָד חוֹשֵׁב גַּם עָלָיו לְכָל יְהִיָה נִדְחָה

לגמרי חס ושלום. על-כן לא התר לו שפחה כי אם כשיש לו אשה בשנה בת ישראל. שאז אפלו אם ישא שפחה יש לו תקנה להתתקן מאחר שכבר נתחבר בקדשה על-ידי בת זוגו הכשרה שהיא מסמרא דאשה יראת ה', כי זה ידוע שעקר התקון של הרהוקים הוא על-ידי הבנים שמולידים בכשרות מבת ישראל. ועל-כן אף-על-פי שישא שפחה יש לו תקנה, כי כבר יש לו קשר וחבור ביראת ה' על-ידי זוגו בת ישראל שהיא מבחינת אשה יראת ה' כנ"ל, אבל "אם גנפו יבא גנפו יצא", דהינו שאם אין לו אשה בת ישראל גנפו יצא אסור למסר לו שפחה, כי היה נאבד לגמרי. מאחר שעדין לא זכה לבחינת אשה יראת ה' שהיא בת ישראל אם היה נושא שפחה שהיא ההפך ממש היה נאבד לגמרי, על-כן "אם גנפו יבא גנפו יצא", ואסור למסר לו שפחה אף-על-פי שנפל לעבדות שהוא זממת הנחש בחינת עמלק וכו':

ועל כן שאלו המלאכים בשעה שאמר הקדוש ברוך הוא "אם גנפו יבא גנפו יצא": אם כן למה צוית למחות את זכר עמלק, כי הלא אנו רואין רחמנותך אפלו על הנפול לעבדות גמור שהוא זממת הנחש בחינת עמלק ואף-על-פי-כן גם שם מגיעין רחמנותך. ואתה חושב מחשבות לבל יהיה נדחה גם הוא וכו'. ל. אם כן למה צוית למחות זכר עמלק. למחות זכר לגמרי היה לך למצוא לו תקון

גם כן ואם תאמר כדן הוא פי עמלק גרוע יותר מהעבד, פי עמלק הוא זממת הנחש ביותר עקר תאות הבהמיות ממש, כי העמלקים היה מדמיון עצמן לבהמה, כמו שפרש רש"י בשמואל על פסוק "משור עד שה", עין שם, כי הם בחינת בהמה ממש שהם פגם הדעת, בחינת יראה רעה כנ"ל. אם כן למה בא אדם הראשון על כל בהמה וחיה ועוף? וזכה אנו רואין שגם הניצוצות שבבהמות חיה ועוף יהיה להם תקון ועל-כן סבב הוא יתברך שקדם שגמון דעת באדם הראשון יבא על כל בהמה וחיה ועוף כדי להעלות הניצוצות גם משם. ואם כן אנו רואין שגם הניצוצות שבבהמה חיה ועוף ממש חושב ה' יתברך עליהם מחשבות שיתבררו והדרא קשיא לדוכתא למה צוית למחות זכר עמלק היה לך לתקנו גם כן וכו'. ואם תאמר כדן הוא, כי זה שבא אדם הראשון על כל בהמה וכו' זה היה קדם שאכל מעין הדעת קדם שנמשך זממת הנחש בעולם, כי זה היה קדם שגודגנה לו חוה, ומכל שכן שהיה קדם אכילת עין הדעת טוב ורע, אבל עמלק הוא מזממת הנחש ממש שנמשך אחר החטא ואי אפשר לו להתתקן, אם כן למה צוית להביא את הכפורים? כי הכפורים מביאין מפרי האדמה לתקון חטא אדם הראשון שפגם בעין הדעת טוב ורע והכפורים הם הדיש נפלא, כי כתיב, "כי כל שאר וכל דבש לא תקטירו

לקוטי הלכות

הלכות גבור בהמה ד

יורה דעה תרצה

כמננו אשה לה, קרבן ראשית מקריבו אתם". ופרש רש"י, מה יש לך להביא מן השאור ומן הדבש וכו' ובפורים מן הדבש וכו'. כי דבש מרמז על תאות העולם הזה שגדמה למתיקות הדבש בתחלה ואחריתה מרה פלענה וכו' ועקר כל התאות הם תאות המשגל שהוא רע הכולל, כי 'דבש' גימטריה 'אשה', כמובא, ושם צריכין להתגבר ביותר לשבר התאוה להסתפל על הסוף, כי אחריתה מרה פלענה רחמנא לצלן. ועל-כן שמשון כשהלך לשא אשה מבנות פלשתים מצא דבש בגות הארזה ושאל החידה מעו יצא מתוך מה עו מארי ומה מתוך מדבש. כי היה צריך לברר ולתקן מתיקות הדבש שנמשך מחקר הגבורות בכחינת מה עו מארי ומה מתוך מדבש ושם עקר המלחמה להיות גבור כובש את יצרו. ועל-כן צותה התורה שלא להקריב דבש על המזבח, כי המתיקות של בחינת דבש אינו ראוי לקרבן כי משם כל התאות רחמנא לצלן שהם בחינת זהמת הנחש. ואף-על-פי-כן קרבן ראשית שהוא פפורים מביאין מן הדבש כנ"ל, כי פפורים הם תקון גדול כל כך לחטא אדם הראשון עד שיכולין לתקן גם במתיקות הדבש ששם עקר אחיזת זהמת הנחש כנ"ל, כי פפורים מביאין בשבועות שהוא זמן מתן תורתנו שנקרא ויכיום הפפורים. ובשעת מתן תורה פסקה זהמת הנחש, כי וכו' אז לידאה עלאה והעלו כל

הוא

הראות הנפולות שהם בחינת דינים שמשם אחיזת זהמת הנחש כנ"ל. ועל-כן אז יכולין לברר ולהעלות ולתקן גם מתיקות הדבש שמשם עקר חטא אדם הראשון עקר זהמת הנחש שהיא בחינת עמלק. וזה שמקשה: אם תאמר פדין הוא שאי אפשר לתקן בחינת עמלק שהוא עקר זהמת הנחש שנמשך אחר החטא אם כן למה צוית להביא את הפפורים שבוה אנו רואין שגם עקר אחיזת זהמת הנחש יכולין לתקן עד שיעלה גם הדבש לבית המקדש. ואם כן גם עמלק היה לך לתקנו ולמה צוית למחות זכרו? נמצא שמבאר קשר המדרש היטב, אכל בודאי 'שרים דרכי ה' רק שאי אפשר לנו להבינם, כי זה עקר דרכי ה' שאי אפשר להבינם:

כו ועל כן כשמיאין את הפפורים צריכין להתנדות ולהזכיר חסדי ה' ונפלאותיו עלינו עם סגולה שפחר בנו מכל העמים וכו'. וזה שאומרים בודוי פפורים "ארמי אבד אבי וירד מצרימה". ודרשו רבותינו ז"ל: 'לכן בקש לעקר את הכל, לכן הוא בלעם שהוא בחינת עמלק פידוע שהם עקר זהמת הנחש. שרצים לעקר את ישראל לגמרי הם ושלום להתגבר על כל אחד בתאות רעות מאד הנמשכין מזהמת הנחש ולעקר לגמרי הם ושלום הם ושלום, אבל ה' לא יעזבנו בידו והקדים לרחם עלינו על-ידי שנתן לנו את התורה

שמתקנת הכל. וזהו בחינת בכורים שהם תקון לחטא אדם הראשון לגרש ולבער והמות הנחש בחינת לבן ועמלק מישראל שאחזקתם בבחינת מתיקות הדבש כנ"ל, פי על-ידי בכורים האין מהדבש מתקנין זאת כנ"ל ועל-כן צריכין להזכיר בודוי בכורים "ארמי אבד אבי" שהוא לבן בחינת עמלק שהם עקר והמות הנחש. פי על-ידי בכורים מתקנים כל זה וזכין לעקר ולמחות וזכר עמלק בחינת לבן הארמי ולזכות לקדשת ישראל קדשת התורה שקבלנו בשבועות שהוא יום הבכורים וכן"ל:

[שך לעיל]

לענין מה שכתוב שם שצריכין לזכר מאד שקבל ה'ראש לחיים ולא למות וכו', פי לפעמים על-ידי שהאדם רואה דברי מוסר בספרי יראים או ששומע תוכחה ומוסר מאיזה איש חשוב הוא נופל בדעתו יותר ויותר מחמת ששומע גדל עניש החטא ועד כמה וכמה מגיע הפגם של נגוד עברה ואפלו של תאוות שאינם אסור גמור וכו' והוא יודע בנפשו שפגם הרבה מאד, מפל שבן מי יודע בנפשו שפגם וחטא בעברות ממש רחמנא לצלן, ובפרט שיש אנשים שחטאו הרבה מאד רחמנא לצלן ואזי יכול להיות שכל מה שרואים או שומעים מוסר יותר יפלו בדעתם יותר וכן"ל. וזהו בחינת יראה רעה שצריכין לברת מפניה מאד, פי צריכין לקבל יראת ה' רק לחיים ולא

למות חס ושלום, דהינו לקרב את עצמו לה' ויתברך על-ידי היראה והמוסר ולא להתרחק חס ושלום. ועתה האיר ה' עיני ומצאתי מפגש בפסוק ענין זה במשלי י"ט, וזה לשון הפסוק: "חדל בני לשמע מוסר לשונות מאמרי דעת". והמקרא תמוה לכאורה. ועל-כן באמת רש"י ז"ל נדחק בפרשו וכתב מקרא קצר הוא וכו', אבל עתה מבאר היטב פרוש המקרא בפשוטו שהפסוק מזהיר את האדם שימנע ויחדל את עצמו מלשמע מוסר ותוכחה המזיקים לו הגורמים לו לשונות מאמרי דעת, דהינו כנ"ל שעל-ידי המוסר והתוכחה יפל בדעתו יותר עד שחס ושלום ישנה מאמרי דעת על-ידי זה. צריך לחדל ולמנע עצמו מזה, פי צריכין לקבל תורה ומוסר רק לחיים ולא למות וכן"ל אחר כך מצאתי בספר מצודות דוד שפגש המקרא מעין זה, ענין שם:

וכבר אמרתי בזה דברי צחות לכמה בני הנעורים הרוצים להתקרב לה' יתברך ועל-פי רב נופלים בדעתם על-ידי ענין הנ"ל מחמת ששומעים או רואים בספרים קדושים כמה הם מחמירים מאד על פגם כל שהוא ואמרתם להם תדעו שכל מה שכתוב בספר ראשית חכמה הקדוש ובשאר ספרי מוסר עניני קדשה וטהרה גדולה אין הפגנה שאתם לא תהיו אנשים פשרים רק הפגנה פדי שתהיו אנשים פשרים, הינו שפגמתם לקרב ולא לרחק שמהירים את ישראל

לקוטי הלקות

הלקות בכור בהמה ד

יורה דעה תרצו

שיתרחקו אפלו מפגם כל שהוא, כי בודאי כך ראי שיתנהג איש הישראלי לפי עצם קדשתו משרשו, אבל אף על פירכין אין בנותם חס ושלום שמי שלא עמד בזה ופגם מה שפגם חס ושלום שיתרחק ויפול ברעתו עוד יותר חס ושלום, כי כבר הזהירנו שלמה המלך עליו השלום: "אל תרשע הרבה", כמו שאמרו רבותינו ז"ל: 'מי שאכל שום וריחו גודף יחור ויאכל שום וכו', וכבר מבאר בדברי אדונינו מורנו ורבנו ז"ל בפה תורות ונפיה שיחות וקרות גדולות ונראות על זה, איך צריך האדם להחיות את עצמו ולחזק את עצמו בכל עת תמיד ויהיה איך שיהיה, והכלל שבכל דברי תורה בכל דבור ודבור ובכל ענין וענין יש בו בחינת 'צדיקים ילכו בם ופושעים יבשלו בם', בחינת 'זכה נעשה לו סם חיים לא זכה נעשה לו סם מות', ועל פני צריכין לזהר מאוד שלא לקבל היראה והמוסר לרעה חס ושלום רק לטובה שמעצם היראה ויחזק את עצמו לקיים דברי רבנו ז"ל שהזהירנו להאמין בקסדו וטובו והתבדד שאינו נפסק לעולם ולחזק את עצמו בכל עת מחדש בכל מה שיוכל, ממבאר בדברינו בפה שיחות קדושות ונראות בענין זה, פוק ענין, ותשפח, אשריך אם תאחז בהם:

כט וזה שאיתא בזהר הקדוש שפורים הוא בבחינת יום פפורים, ענין שם, הינו ככ"ל, כי בחינת פורים

שממשיכין יראה עלאה מאד הנ"ל שהתחיל משה להמשיך בארבעים ימים האחרונים שגשלומו ביום פפורים, כי עקר גמר התקון של ארבעים ימים האחרונים היה בעשרת ימי תשובה מראש השנה עד יום פפורים שהם ימים הנוראים שאז ממשיכין היראה עלאה מאד הנ"ל שהוא בחינת משיח, בחינת "הירחו ביראת ה'", בחינת מרדכי "בשמים ראש מר דרור" וכו', שמגדל עצם הריח הקדוש של היראה עלאה הזאת מגיע ריח היראה הקדושה אפלו על כל הרחוקים מאד מאד, כי הריח יכול להגיע למרחוק מאד ולהחיות ולהשיב נפשות חלושות מאד מאד שאי אפשר להחיותם בשום מאכל ומשקה כי אם בריחות נפלאים יכולים להחיות ולהשיב גם נפשות כאלו ועקר הריח הקדושה היא היראה עלאה מאד הנ"ל. וזהו שאנו מבקשין בראש השנה ויום הפפורים: 'ויבן תן פחדך ה' על כל מעשך ואימתך על כל מה שבראתי' וכו', 'על כל מעשך דיקא, על כל מה שבראתי דיקא, הינו שיהיה נמשך פחדו ואימתו ויראתו על כל המעשים והברואים שלבלים יגיע ריח היראה עד שכלם יראו את ה', בבחינת (תהלים לג ח) 'יראו מתי' כל הארץ ממנו יגורו כל יושבי תבל', ויראה נפלאה זאת של ראש השנה ויום הפפורים אנו מתחילין להמשיך עלינו קדם פסח שהוא ראש לרגלים התחלת קבלת התורה בשבועות

לחשיבה יהיו נזרחין מאד מאד מעצבות בחינת ואל תעצבו שלא יבאו עלידי היראה והפחד לעצבות חס ושלום, כי ה' תברך ה' ה' היא מעונכם, כי ה' ותברך מחזק אותנו בשמחה וחרוה בכל מקום שאנחנו שם וכמו שאמר רבנו ז"ל שאפלו אם האדם הוא כמו שהוא תכף שמתעורר לשוב לה' ותברך תכף הוא עברה גדולה בשיש לו עצבות חס ושלום. ועלינו גם בראש השנה ויום הכפורים צריכין להתחזק להיות בשמחה כנ"ל. וכן בפורים שאז עקר ההתגלות היא השמחה הנפלאה ועצומה של היראה, בחינת "וגילו ברגעה", בחינת "בית שמו ועלו לפניו", אבל בודאי גם בפורים צריכין יראה גדולה שהיא עקר הארת מרדכי בשמים ראש וכו' כנ"ל.

רק שעקר ההתגלות בפורים היא עצם השמחה שזה עקר הנס הנפלא והנורא וההארה עצומה של פורים שאינה נמצאת בשום זמן אפלו בשבת ויום טוב, הינו מה שנומשך עלידי היראה הנפלאה שמחה רבה ועצומה עד שכל אחד במקומו ישמח בה' וברחמיו המרבים מאד מאד שזה נמשך מתכונה ושכל עליון מאד מאד שמאיר בפורים למטה בבחינת רגליו עד תכלית העשיה פידוע:

(שך לעיל להלכות בכור בהמה טהורה)

ל וזה בחינת בכור תם וכבוד בעל מום. קדשת בכור בעל מום זה בחינת יראה תמאה הנ"ל, בחינת אדם יראה

שהיה ביראה ואימה גדולה ועכשו אנו מקדימין להמשיך יראה הנפלאה מאד בפורים וארבע פרשיות שקדם פסח, אבל זאת היראה הנפלאה של פורים נמשכת עלינו בשכל הנפלא מאד מהצדיקים הגבוהים מאד מאד עד שהיראה נעלמת מאד ואין נכר ונראה כי אם עצם הפלגת השמחה של היראה, כי זה עקר שלמות התקון של היראה בשנזרחין שלא לבא עלידי היראה והפחד לעצבות חס ושלום שלא יפל עלידי זה יותר חס ושלום. רק עלידי היראה ותחזק בשמחה גדולה בה' להיות בטוח בהסדיו המרבים שהכל יתחנן ויתהפך לטובה וכו' ל:

נמצא שבאמת פורים וראש השנה ויום הכפורים הם בחינה אחת להמשיך יראה עלאה מאד הנ"ל שהיא עצם השמחה כנ"ל רק שבראש השנה עקר ההתגלות הוא היראה ונס אז צריכין לשמח, כמו שכתוב בראש השנה: "אכלו משמנים ושתו ממתקים ושלחו מנות", בחינת מושלח מנות, בחינת שמחת פורים, ואל תעצבו כי חרות ה' היא מעונכם, כי זה עקר האזהרה שהזהיר אתם אז נחמיה בשראה שגבל עליהם יראה ופחד גדול בשראו לפנייהם את התורה מחמת שראו בעצמן שעברו מאד אז כמעט על פל התורה, כי נכשלו אז בגושים נכריות עלינו אמר להם שאף-על-פי שעשו מה שעשו ועכשו נפל עליהם יראה ונתעוררו

לקוטי הלכות

הלכות פדיון פטר חמור א

יורה דעה תרצט

כמו שכתוב: "מצפון זהב יאתה", כמו שמבאר רבנו גרו' איר בסימן נ"ט, ועל-כן עקר העשירות על-ידי שמירת הברית כמו שמבאר רבנו גרו' איר כמה פעמים, כי אתערותא דזווגא מסטרא דשמאלא. ועל-כן יש שם אחזת הסטרא אחרא ביותר מאד, כי אחזתם שם בסטרא דשמאלא ובשאין שומר בריתו חס ושלום אזי הסטרא אחרא הנ"ל מקטרנת בנגדו ואינה מנחת לו לקבל עשירות ואפלו אם יש לו ממוז הרבה אין ממונו ממוז, כי אדרבה, הוא מכלה חיוו כי מקבל

השפעתו דרך הסטרא אחרא על-ידי שלא הכניע אותה וענין כל זה במקום אחר, אבל השומר בריתו וכובש את יצרו ומכניע סטרא אחרא ונקבל שמאל ב'מין שזה בחינת קדשת הברית. אזי מקבל שפע גדול מן הקדשה משרש ההשפעה שבקדשה. ועל-כן בש'צאו ישראל ממצרים וכו' להכניע זחמת מצרים, דהינו פגם הברית. וכו' לקדשת הברית שזה עקר יציאת מצרים פדוע. על-כן וכו' אז לעשירות מפלג ויצאו ברכוש גדול. ופגם הברית שהוא בחינת מצרים הוא בחינת חמור, כמו שכתוב: ובשר חמורים בשרם, על שם שהם שמופי זמה. ועל-כן צריך להכניע את בחינת החמור ואז זוכין לעשירות כנ"ל. וזה שפרש רש"י שישראל הוציאו רכושם על חמורים דיקא, כי משם קבלו אותו הרכוש על-ידי הכנעת בחינת חמור שהוא בחינת מצרים

לעניים, וקדשת התם זה בחינת וה' יראה ללכב. כי יראה זאת עקר השלמות בחינת תם כלי מום. וזה, "לא תעבד בככר שורף ולא תגז". עבודה בחינת פסילות - "שטו העם", בחינת יראות נפולות שבששת ימי החל, כי שבת בחינת ירא בשת שאז עולין היראות ואז גיחא וכו', וכן שערות תקף הדינים שצריכין לגזון ולעשות מהם מלבושים ויציאת וכו' אבל בכבוד הכל קדוש, כי כבר עלה לבחינת יראה דקדשה. ועל-כן אסור בגזה ועבודה, (הסר):

(הלכות בכור בהמה טהורה הלכה ה מחבר להלכות פדיון בכור הלכה ה אות כד)

הלכות פטר חמור מחבר להלכות פסח (הלכה ט) בסופו:

הלכות פדיון פטר חמור

הלכה א

"ויבל פטר חמור תפדה בשו" וכו' (שמות י"ג) ופרש רש"י: לפי שאין לך אחד מישראל שלא הוציא ממצרים עשרה חמורים מרכוש מצרים:

כי החמורים הם בבחינת עשירות, כמו שכתוב: "יששכר חמור גרם", ותרוממו: 'עתיר בנכסין'. כי שרש העשירות מסטרא דשמאלא בחינת צפון,

כ"ל. ועל־פיו רב עבודות קשות עושים
 בחמורים כדי להכניעם לאכנעא עבדא
 תחות רבנותה. ועל־פיו הוציאו ממצרים
 המשאות של עשירותם על חמורים
 דיקא, כי זה שיקד לזה כי החמור ראוי
 לשאת משאוי כדי לעבד בו להכניעו.
 ומזה בעצמו זוכין להעשירות שהוא
 המשאוי שעל החמור כ"ל. וכן כתוב
 באברהם, ויחבש את חמורו. שהכניע
 בחינת החמור שהוא סטרא דשמאלא
 כמובא. ועל־פיו זכה לעשירות גדול, כמו
 שכתוב: "וזה ברך את אברהם בכל".
 ועל־פיו משקרה ראשונה של לילה חמור
 גוער, כי בתחלת הלילה אז התגברות
 הסטרא אחרא ביותר, כי אז נפקין וכו',
 כמובא בזהר הקדוש (פ"ק דף טו). נמצא
 שבהינת חמור הוא בחינת התגברות
 הסטרא אחרא, על־פיו צריך להכניעו
 ביותר ועל־ידי זה זוכין לעשירות כ"ל, כי
 עשירות מסטרא דשמאלא כ"ל ששם
 אחיות הסטרא אחרא שהוא בחינת
 חמור כ"ל וכשאין מכניע אותה נמצא
 שנמשך העשירות לשם חס ושלום
 לבחינת חמור שהוא בחינת הסטרא
 אחרא הנאותה בשמאל כ"ל, אבל
 כשמכניע בחינת חמור כ"ל אזי ממשך
 לעצמו העשירות כ"ל. וזה שכתוב
 "יששכר חמור גרם". ותרוממו: עתיד
 בנכסין ורבותינו ז"ל פרשו שהכניע גופו
 לסבל ולשאת על תורה בחמור למשאוי.
 ושני הפרושים אחד ואלו ואלו דברי

אלקים חיים, כי ידוע שעביות וגשמיות
 הגוף הוא מסטרא אחרא. ועל־פיו מכנה
 בשם חמור שהוא בחינת חמור הגוף, כמו
 שכתוב באברהם, ויחבש את חמורו כ"ל,
 כמובא. וצריך להכניע את הגוף ולעבד
 בו ולעמוס עליו על תורה כמו שמכניעין
 החמור על־ידי המשאוי שנושאין עליו
 כ"ל. כמו שאמרו רבותינו ז"ל על זה
 הפסוק ה"ל "יששכר חמור גרם"
 שהכניע שכמו לסבל על תורה בחמור
 למשאוי, בחמור דיקא כ"ל. ועל־ידי זה
 בעצמו זוכין לעשירות כ"ל. וזה שתרגם,
 עתיד בנכסין כ"ל. נמצא ששני הפרושים
 אחד וזה תלוי בזה, כי העשירות זוכין
 על־ידי הכנעת החמור, דהינו גשמיות
 הגוף על־ידי על תורה כ"ל. נמצא
 שחמור הוא בחינת עשירות והינו על־ידי
 הכנעתו כ"ל. והפטר חמור, שהוא
 הבכור, שם הוא בחינת עשירות ביותר,
 כי בכל מקום הבכור גדול וכלול מכלם
 כ"ל בהלכות פדיון בכור הלכה א',
 ובפרט בבחינת עשירות שהוא בחינת
 בכור כ"ל והעקר על־ידי הכנעתם כ"ל.
 והעקר צריך להכניע את הבכור של
 החמור שהוא גדול וכלול מכלם כ"ל.
 ומאחר שאחיות חיות יותר גדולה אין
 פח ביד ישראל להכניעו, ובפרט שהם
 אבדו מעלת הבכורה ועל־פיו אין בהם פח
 להכניע הבכור דסטרא אחרא. ועל־פיו
 צריכים לשעבדו לכהן שהם קדושים
 ביותר והם זכו במעלת הבכורה. ועל־פיו

לקוטי הַלְכוּת פְּדִיּוֹן פֶּטֶר הַמּוֹר א יִרְרָה דַּעָה תשא

יש בָּהֶם כַּח לְהַכְנִיעַ וּלְשַׁבֵּר כַּח בְּחִינַת הַבְּכוֹר דְּפֶטֶר הַמּוֹר. וּמְחַמֵּת שֶׁכָּל בְּחִינַת הַפֶּטֶר הַמּוֹר הוּא בְּחִינַת מָמוֹן, בְּחִינַת עֲשִׂירוֹת פֶּנ"ל, עַל־כֵּן צָרִיד פְּדִיּוֹן לְפָדוּתוֹ עַל־יְדֵי מָמוֹן אַחַר וְהַפְדִּיּוֹן הוּא בְּשֵׁה דִיקָא, כִּי בְּחִינַת הַשֵּׁה הוּא הַפֶּד בְּחִינַת הַחֲמוֹר מִמֶּשׁ, כִּי יִשְׂרָאֵל נִמְשָׁלוּ לְשֵׁה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "שֵׁה פֹדְרָה יִשְׂרָאֵל". וְהוּא בְּבְחִינַת אָדָם. כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "וְאַתְנָה צֹאנֵי צֹאן מְרֻעִיתֵי אָדָם אֲתֵם". נִמְצָא שֶׁהוּא בְּבְחִינַת שְׂמִירַת הַבְּרִית שֶׁהוּא בְּחִינַת אָדָם, בְּחִינַת יִשְׂרָאֵל הַפֶּד בְּחִינַת הַחֲמוֹר שֶׁהוּא בְּחִינַת מִצְרַיִם שֶׁהֵם שְׂטוּפֵי זְמָה, בְּחִינַת פֶּגַם הַבְּרִית. וְעַל־כֵּן צָרִיד לְתַנּוֹת תְּמוּרַת הַחֲמוֹר שֶׁהִיא פְּדִי לְהַחֲלִיף בְּחִינַת הַחֲמוֹר בְּבְחִינַת שֵׁה. וְעַל־יְדֵי זֶה שִׁינְיָא הַחֲמוֹר מְרֻשּׁוֹת כֵּהֵן עַל־יְדֵי פְּדִיּוֹן הַשֵּׁה. אֲזִי נִבְנָע וְרָאוּי לְכַנֵּס לְרֻשׁוֹת יִשְׂרָאֵל לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ. וְעַל־כֵּן אִם אֵינּוּ פֹדְדוּ אֲזִי וְעַרְפְּתוּ, כִּי כִשְׂאִינוּ נִבְנָע בְּחִינַת הַחֲמוֹר מֵאַחַר שֶׁאֵינּוּ פֹדְדוּ אֲזִי הוּא בְּבְחִינַת עַרְף שֶׁהוּא בְּחִינַת מִצְרַיִם, בְּחִינַת פְּרַעַה שֶׁהוּא אוֹתִיּוֹת הָעַרְף כְּמוֹכָא. עַל־כֵּן צָרִיד לְחַתֵּךְ עַרְפוֹ דִּיקָא לְשַׁבֵּר וּלְכַמֵּל מִמָּאֵת מִצְרַיִם. וְזֶה שֶׁאִמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל: הוּא הַפְסִיד מָמוֹנוֹ שֶׁל כֵּהֵן, לְפִיכָד יוֹפְסֵד מָמוֹנוֹ. יוֹפְסֵד מָמוֹנוֹ דִּיקָא, דִּהְיֵנוּ הַפְסֵד הָעֲשִׂירוֹת שֶׁהוּא בְּבְחִינַת חֲמוֹר פֶּנ"ל, כִּי עַקֵּר הַמְצִיָּה הוּא לְפָדוּת, כְּמוֹ שֶׁאִמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל: מִצּוֹת פְּדִיָּה

קוֹדֶמֶת וְכו'. כִּי זֶה כָּלֵל שֶׁעַקֵּר הַכְנַעַת הַפֶּטֶרָא אַחֲרָא הוּא לְהַכְנִיעָה וּלְכַרְרָה וּלְהַמְתִּיק הַטּוֹב שָׁבָה וּלְהַפְכוֹ אֶל הַקְדָּשָׁה. וְזֶה עַקֵּר שְׁלֵמוֹת הָעֲבוּדָה. וְעַל־כֵּן הָעַקֵּר לְפָדוּתָהּ מֵהַכְּהֵן שְׁעַל־יְדֵי זֶה נִבְנָעַת פֶּנ"ל. וְאֲזִי רָאוּיָה לְבָא בְּרֻשׁוֹת יִשְׂרָאֵל וּלְעַבֵּד בּוֹ. וְאֲזִי, אַדְרָבָּא, זוֹכָה לְעֲשִׂירוֹת עַל דָּה פֶּנ"ל. מֵאַחַר שֶׁהַכְנִיעַ סִטְרָא דִּשְׂמַאלָא וְהַפְּכָה אֶל הַקְדָּשָׁה אֲזִי מִקְבֵּל מִשֵּׁם הָעֲשִׂירוֹת פֶּנ"ל, אֲבָל עַל־יְדֵי הָעַרְפָּה אֵף שֶׁמְשַׁבֵּר עַרְפָּה, עִם כָּל זֶה אֵינּוּ מֵהַפְּכָה אֶל הַקְדָּשָׁה וְעַל־כֵּן אֵינּוּ זוֹכָה לְעֲשִׂירוֹת שְׂבָא דִּיקָא מִסִּטְרָא דִּשְׂמַאלָא כִּשְׂמֻכְנִיעֵין הִרַע הַנְּאֻחֵי בָּהּ וּמְמַשְׁכִּינֵין אוֹתָהּ אֶל הַקְדָּשָׁה פֶּנ"ל. וְזֶה בְּחִינַת יוֹפְסֵד מָמוֹנוֹ פֶּנ"ל:

וְעַל כֵּן פֶּהֲנִים וְלוּיִים פְּטוּרִים מִבְּכוֹר בְּהֵמָה טְמֵאָה, כִּי בְּבָכוֹר בְּהֵמָה טְמֵאָה אֵין בָּהּ שׁוֹם קְדָשָׁה רַק שְׂצָרִיכִין לְהַכְנִיעוֹ פֶּנ"ל וְעַל־כֵּן הַפֶּהֲנִים וְלוּיִים מֵאַחַר שֶׁיְכֻלִּין לְהַכְנִיעַ אֶפְלוּ פֶטְרֵי חֲמוּרִים שֶׁל יִשְׂרָאֵל, מִכָּל שֶׁכֵּן שֶׁפֶטְרֵי חֲמוּרֵיהֶם שֶׁל עֲצָמָן אֵינֶם צְרִיכִים פְּדִיּוֹן. וְזֶה שֶׁאִמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל: אִם פֶּטְרוֹ שֶׁל יִשְׂרָאֵל וְכו'. אֲבָל בְּכוֹר בְּהֵמָה טְהוֹרָה שֵׁישׁ בְּגוֹפָה קְדָשָׁה פֶּנ"ל גַּם הַכְּהֵן חֵיב בּוֹ, דִּהְיֵנוּ לְהַחֲזִיקוֹ בְּקְדָשָׁה מֵאַחַר שֵׁישׁ בּוֹ קְדָשָׁה מִכָּמֵן לְקַרְנֵן פֶּנ"ל בְּהַלְכוֹת בְּכוֹר בְּהֵמָה טְהוֹרָה הִלְכָה א':

הלכה ב

"וכל פטר חמור תפדה בשה ואם

לא תפדה וערפתו" (שמות י"ג):

א כי איתא במאמר 'פתח רבי שמעון ואמר עת לעשות לה' בלקוטי

הראשון בסיומן ס' שיש התבוננות בתורה שאי אפשר לבא לזה ההתבוננות

פי אם על-ידי עשירות גדול וכו'. וזה העשירות אי אפשר לקבל פי אם על-ידי

בחינת תקוני עתיק, בחינת זקן, בחינת אריכות ימים וכו'. ובחינת זקן אריכות

ימים וזכין על-ידי יראה בחינת יראת ה' תוסף ימים. ועל-ידי זה וזכין לעשירות

הנ"ל שבאין על דו להתבוננות הנ"ל, פי על-ידי יראה נצולין משקר החן והכל

הפי שהוא בחינת הפסק הנשימה ואז וזכין לעשירות שהוא בחינת אריכות

הנשימה. ועל-ידי זה וזכין להתבוננות הבא על-ידי אריכות הנשימה דיקא, פי

אלמלא בנפי יראה וכו' ויראה הוא בחינת שלשה קוין, בחינת מורא הרב

ומורא התלמיד ומורא אב ואם וכו'. ולזכות ליראה הוא על-ידי מה

שמעוררין בני אדם מהשנה שלא יהיו ישנים את ימיהם חס ושלום בהבלי

העולם הזה. והתעוררות השנה הוא על-ידי ספורי מעשיות שמלבישין בהם

השבעים פנים של תורה. ויש ספורי מעשיות שהם בחינת בקרב שנים

שנמשכין מהשבעים פנים שהם בחינת

שבעים שנים וכו' ויש ספורי מעשיות שהם בחינת שנים קדמוניות, שהם

בחינת הדרת פנים, בחינת "ורב חסד", שכל השבעים פנים נמשכין מהם ועל-

ידי התעוררות השנה מתחילין לדבר, בחינת: "להתיר פה אלמים ולהתיר פה

עקרות", ועל-ידי פקידות עקרות וזכין ליראה שעל-ידי זה וזכין לאריכות ימים

שעל-ידי זה וזכין לעשירות הנ"ל שעל-ידי זה וזכין להתבוננות הנ"ל. ענן שם

כל זה היטב היטב:

ב וזה בחינת פדיון פטר חמור על-ידי ששה שנותנין לבקו, פי חמור זה

בחינת עשירות. כמו שמבאר רבנו ז"ל שם במאמר הנ"ל בחינת 'יששכר חמור

גרים'. ותרגומו: עתיר בנכסין. ועל-פן צריכין לפדותו בשה כדי להמשיך

העשירות דקדשה הנ"ל שעל דו וזכין להתבוננות הנ"ל, פי שיה נמשך מבחינת

עשירות דקדשה שנמשך על-ידי תקוני עתיק על-ידי בחינת זקן, פי צמר כבשים

הוא בחינת זקן כמובא בחינת "מן המצר קראתי יד" שהוא בחינת תקונא דיקנא

שהוא אותיות צמר, פי 'מצר' אותיות 'צמר' כמובא. נמצא ששה וכבש הוא

נמשך מבחינת תקונא דיקנא שעל-ידי זה וזכין לעשירות דקדשה. וזה שנאמר

בברכה: "וברך פרי בטנך וכו' ועשתרת צאנך", ודרשו רבותינו ז"ל: שמעשיות

את בעליהן, פי הם עקר העשירות דקדשה שנמשך על-ידי תקוני דיקנא

לקוטי הלכות

הלכות פדיון פטר המור ב

יורה דעה תשנ

שהוא קצור מלמעלה ורחב מלמטה, שזהו בחינת מן המצר קראתי זה שהוא אותיות צמר כנ"ל. ועל-כן בשגולת פטר המור אצל ישראל שזהו בחינת עשירות כנ"ל. צרכין לראות להמשיך העשירות אל הקדשה שיהיה עשירות דקדשה שזכין על ידו להתבוננות הנ"ל. שזהו בחינת "יששכר המור גרם" עתיר בנכסין שעל-ידי זה וכו' לבחינת התבוננות הנ"ל, בחינת "ומכני יששכר יודעי בינה לעתים וכו'". אבל לזה אי אפשר לזכות כי אם על-ידי בחינת תקוני דיקנא, שהוא בחינת "מן המצר וכו'", בחינת צמר קבשים. ועל-כן צרכין ליתן שיהיה לכהן זה מעורר וממשיך בחינת תקוני דיקנא, בחינת אריכות ימים. ועל-ידי זה זוכין להמשיך לתוך בחינת האריכות ימים הנמשך על-ידי השה שנותן לכהן להמשיך לתוכו העשירות דקדשה שהוא בחינת המור, בחינת "יששכר המור גרם" וכו' כנ"ל. שעל-ידי העשירות הזו זוכין להתבוננות הנ"ל. והתבוננות הנ"ל הוא בחינת תפלין מחין. ועל-כן נכתב פסוק זה "ופטר חמור תפדה בשה" בפרשת תפלין, כי מזה נעשה תפלין מחין, בחינת התבוננות הנ"ל:

ג ועל כן צריך ליתן השה לכהן דיקנא, כי הכהן הוא בחינת "ורב חסד", בחינת הדרת פנים, בחינת דיקנא דכהנא רבא שהוא זוכה להמשיך הארת פנים על ישראל שהוא בחינת התעוררות

השנה כנ"ל שעל-ידי זה נמשך עשירות הנ"ל שעל-ידי זה זוכין להתבוננות כנ"ל. וזה בחינת ברפת פהנים, בחינת "וברכך ה'", במקוון, הינו עשירות הנ"ל. "יאר ה' פניו אליך", בחינת הארת פנים הדרת פנים, שזהו בחינת ספורי מעשיות של שנים קדמוניות, שהם בחינת ורב חסד, בחינת הדרת פנים שעל-ידי זה חזרין וממשיכין הפנים דקדשה על ישראל שהוא הארת פני ה', בחינת "יאר ה' פניו אליך", כי הכהן הוא בחינת הרב דקדשה שעוסק לעורר בני ישראל משנתם לעוררם לה' ותברך והוא ממשיך כל השבעים פנים של תורה לישראל, כמו שפתיב (דברים טו): "ורו משפטך לגעב ותורתך לישראל וכו'. וכמו שפתיב (מלאכי ג): "כי שפתי כהן ישמרו דעת ותורה ובקשו מפיהו וכו'". ועל-כן הכהן יכול לפקד עקרות, כמו שפתיב: "ונקתה ונזרעה זרע וכו'". וכמו שפתיב געלי הבהן: "ואלקי ישראל יתן את שלתך". ועל-כן עקר המלכות היראה והאריכות ימים לישראל היה על-ידי הכהן שהיה עוסק בעבודת הקרבנות בבית המקדש שהוא בחינת יראה. כמו שפתיב: "ויקרא שם המקום ההוא ה' יראה". כי כל

הקרבנות הם בחינת זריקת דמים שהם בחינת יראה. ועל-כן פתיב בהכהן: "ואתנם לו מורא ומפני שמי נחת הוא", כי עקר עבודת הכהן להמשיך יראה לישראל על-ידי זריקת דמים של

הקרבנות בבית המקדש שכל זה הוא בחינת יראה פנ"ל. ועל ידי זה נמשך חיים ואריכות ימים, כי עקר החיים והאריכות ימים הוא מבית המקדש, כי הוא בית חינוך וכמו שאמרו רבותינו ז"ל: המזבח נבדק להאריך ימים של אדם. וזה שאנו אומרים: וְשָׁם נִעְבְּדְךָ בְּרָאָה. 'בְּרָאָה' דיקא, כי שם עקר היראה פנ"ל. וזהו: כימי עולם ויבשנים קדמוניות". בחינת 'וערכה לה' מנחת יהודה וירושלים כימי עולם ויבשנים קדמוניות. 'ויבשנים קדמוניות' דיקא בחינת הדרת פנים בחינת ספורי מעשיות של שנים קדמוניות שעל ידי זה מעוררין מהשנה שעל ידי זה זוכין ליראה שהוא בחינת עבודת הבית המקדש. ועל פני זה הכתוב גדול לעשירות גדול. כמו שכתוב: "והכהן הגדול מאחיו". ודרשו רבותינו ז"ל: גדלוהו משל אחיו, כי זכה לעשירות דקדשה הנ"ל על ידי היראה הנמשכת על ידי הדרת פנים על ידי ספורי מעשיות של שנים קדמוניות שהוא בחינת ורב חסד, בחינת כהן פנ"ל. ועל ידי עשירות הזה זוכין להתבוננות הנ"ל. וזהו בחינת והכהן הגדול מאחיו אשר יצק על ראשו שמן המשחה. זה בחינת התבוננות המחין הנ"ל שהוא בחינת שמן משחת קדש, פמבוק ששמן משחת קדש זה בחינת מחין, התבוננות, הינו התבוננות הנ"ל. וזהו שהתורה נותנת טעם לדבריה שהתורה להגדיל

ולהעשיר את הכהן הגדול, כמו שכתוב: "והכהן הגדול מאחיו" - גדלוהו משל אחיו. והפעם, "אשר יצק על ראשו שמן המשחה", כי הוא נמשח על ראשו בשמן משחת קדש שהוא בחינת התבוננות הנ"ל והוא צריך להמשיך תמיד ולהאיר על ראשו שמן המשחה הנ"ל בחינת התבוננות הנ"ל, בבחינת (קהל ט): "ושמן על ראשך אל יחסר". על פני הוא זכה לעשירות גדול, כי על ידי זה זוכין להתבוננות הנ"ל. וזה בחינת (תהלים קכ"ג) "בשמך הטוב על הראש ירד על הגוף וכן אהרן וכו'". הינו בחינת שמן משחת קדש, התבוננות הנ"ל שזוכין על ידי תקוני עתיק על ידי בחינת זמן שהיו בחינת "היורד על הגוף וכן אהרן", כי זה התבוננות מקבלין על ידי עשירות שנמשך על ידי בחינת זמן פנ"ל. וזהו "כטל חרמון שירד על הררי ציון כי שם ציה ה' את הכרבה חיים וכו'". הינו שפע וברכה גדולה בחינת עשירות גדול הנ"ל שזאת הכרבה והשפע של עשירות מקבלין על ידי בחינת חיים ואריכות ימים שהוא בחינת זמן פנ"ל. וזהו "כטל חרמון", הינו המשכת השפע שמכנה בשם טל של ברכה, הינו עשירות גדול שירד על הררי ציון, הינו בחינת הבית המקדש שהוא בחינת יראה פנ"ל. וכמו שכתוב: "מה נורא המקום הזה", כי שם ציה ה' את הכרבה חיים, כי עקר הכרבה ושפע של עשירות ציה ה' שם

לקוטי הלכות

הלכות פדיון פטר חמור ב

יורה דעה תשה

דיקא, כי אי אפשר לקבל שפע עשירות דקדושה הואת פי אם על ידי בחינת "יראת ה' תוסף ימים", שהוא בחינת חיים ואריכות ימים, בחינת "כי שם צוה ה' את הברכה חיים וכו'" פנ"ל:

וכל הפהנים נכללין בהפקן הגדול שהוא כלול מהם ועל פני גם שאר הפהנים רבם ככלם וכו' לעשירות גדול דקדושה, פי קמרת מעשרת ומעולם לא שנה בה אדם כדי שיתעשרו כל הפהנים, פי כלם וכו' לעשירות הנ"ל הנמשך על ידי היראה שהוא בחינת עבודת הפהנים בבית המקדש שעל ידי זה זוכין להתבוננות הנ"ל, בחינת שמן מושחת קדש פנ"ל. ועל פני הפהנים נתקדשו בקדשת הברית יותר מכל ישראל, פי נצטוו מצות יתרות בקדשת הברית יותר משאר ישראל, כמו שכתוב: "קדשים יהיו וכו'. אשה גרושה ונה וחללה לא יקחו וכו'". וקמו שכתוב (דברים 5): "כי שמרו אמרתך ובריתך ונצרו". פי הם זוכין ליראה פנ"ל שעל ידי זה זוכין לשמירת הברית, פמבאר במאמר הנ"ל שעל ידי זה זוכין לעשירות הנ"ל, פמבאר שם במאמר הנ"ל, ענין שם:

הבית המקדש הוא בחינת התבוננות הנ"ל שנקרא קדש, פי כל מי שיש בו דעה כאלו נבנה בית המקדש בימיו (פרכות 6). ועל פני הכרח שיהיה שם עשירות מכלל מאד כל הון דעלמא כדי להמשיך לשם התבוננות הנ"ל. והעשירות של הבית המקדש נמשך על ידי היראה העצומה שיהיה שם, כמו שכתוב: "מה נורא המקום הזה וכו'" פנ"ל. ועל פני היו יושבין שם שבועים סנהדרין שהיו מגלין כל השבועים פנים של תורה, פי כל דבר הקשה יביאון אליהם, פי שם היו מאירין כל השבועים פנים של תורה שעל ידי זה זוכין להתבוננות הנ"ל:

ה נמצא שהפקן הוא בבחינת כל התקונים הנ"ל שעל ידם זוכין לעשירות דקדושה הנ"ל שעל ידי זה זוכין להתבוננות פנ"ל ועל פני פטר חמור, דהינו הולדה הראשונה של חמור שנה בחינת עשירות, בחינת יולדה לה רמבי רמבי הנאמר שם בסוף המאמר, בחינת "יששכר חמור גרם" עתור בנכסין וכו' פנ"ל, על פני צריכין לפדותו בשה שנותנין לפה. שעל ידי זה ממשיכין מהפקן על ידי השה עשירות דקדושה פנ"ל. וזה שפרש רש"י על פסוק זה "ופטר חמור תפדה בשה" לפי שנמשלו בכורי מצרים לחמורים. ועוד שפיעו את ישראל ביציאתן שאין לה אהר מיישראל שלא נטל הרבה חמורים ממצרים טעונים מכספם וזקבם של מצרים. ושני הפעמים

ד ועל פני הבית המקדש שהוא מקום היראה, על פני היה שם עשירות גדול מאד מאד כל הון דעלמא שהיו באוצרות בית ה', שקפי' דוד המלך עליו השלום ושאר המלכים הון עתק מכל המלכים ונתנו הכל באוצרות בית ה', פי

לר"ת

הם אחד, כי חרא באידיך תליא, כי פדיון פטר חמור הוא בשביל לתקן המומן והעשירות שיהיה עשירות דקדושה, וזהו שפרש רש"י שהפדיון הוא בשביל העשירות שהוציאו ממצרים על החמורים, כי חמור הוא בכחית עשירות כנ"ל, אבל עקר תקון העשירות שיהיה עשירות דקדושה זה תלוי רק בשמירת הברית וכמבאר בפמ"ק הנ"ל. וזה בחינת יציאת מצרים שנפדו מגלות מאות מצרים שהם ערות הארץ פגם הברית. בחינת "אשר בשר החמורים בשרם", שזה נאמר על פגם הברית, ועל שם זה נקרא העשירות בשם חמור, כי אי אפשר לזכות לעשירות דקדושה כי אם בשמירתו ומשפדיון בחינת חמור בחינת טמאת מצרים אשר בשר החמורים בשרם, היינו שמבטליו פגם הברית ואז זוכין לעשירות דקדושה בחינת יששכר חמור גרם. וזה בחינת פדיון פטר חמור לפי שהמצרים נמשלו לחמורים. ועוד שכל אחד מישראל הוציא עשירות ממצרים על ידי החמורים, כמו שפרש רש"י, הינו כנ"ל שישיראל זכו לעשירות גדול להוציא ממצרים על החמורים דקא מחמת שהיו גדרים מן העריות וזכו לשמירת הברית לבטל טמאת מצרים אשר בשר החמורים וכו'. ועל פני אנו צריכין לפדות הפטר חמור על ידי השה שנתנין לכהן כדי להמשיך על ידי זה בחינת תקוני עתיק שמקבלין מהכהן

שזהו בחינת שמירת הברית שעל ידי זה זוכין לעשירות דקדושה, כמבאר שם, כי ישראל ביציאתן ממצרים זכו לעשירות גדול הנ"ל. כמו שכתוב: "ואחר כך יצאו ברכש גדול". וכל זה היה בשביל התבוננות הנ"ל, כי היו צריכין לקבל את התורה הקדושה ששם הוא בחינת התבוננות הנ"ל, על פני היו צריכין לרכוש גדול כנ"ל. וזה העשירות הוציאו על החמורים דקא בחינת חמור גרם כנ"ל. ועל פני נתקדש הפטר חמור לפדותו בשה לכהן וכו' כנ"ל:

ויעקר רבוי העשירות זכו בשעת קריעת ים סוף, כי גדולה היתה בזה הים מכות מצרים, כי שם זכו להתבוננות גדול, כי נבקע גם ברוחניות ים החכמה אז עד שראתה שפחה על הים מה שלא ראה יחזקאל הנביא, ועוללים ויונקים אמרו זה קלי ואגוהו, על פני זכו אז לעשירות גדול מאד, כי אי אפשר לקבל התבוננות גדול בזה כי אם על ידי עשירות דקדושה כנ"ל. ועל פני עקר קריעת ים סוף היה על ידי יוסף, כמו שכתוב (תהלים טז): "הים ראה וינס". ויצא החצה, הינו בזכות שעמד יוסף בנסיון ושמר את הברית על ידי זה זכו לעשירות גדול ולהתבוננות הנ"ל, כי זה זוכין על ידי שמירת הברית שזוכין על ידי יראה כנ"ל. וזה שכתוב אצל יוסף: "את האלקים אני ירא". וכמו שכתוב: "ואידך אעשה תרעה הגדולה הזאת

לקוטי הלכות

הלכות פדיון פטר המור ב

יורה דעה תשו

וחטאתי לאלקים". שְׁהִיָּה לוֹ יִרְאָה וְעָמַד בְּגִשּׁוֹן וְלֹא נִמְשָׁךְ אַחֵר הַכֵּל יָפִי הַנְּשִׂים וְעַל-יָדֵי זֶה זָכָה לְעִשְׂרוֹת גְּדוֹל מְאֹד, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב: "וַיִּלְקַט יוֹסֵף אֶת כָּל הַכֶּסֶף וְכוּ'". כִּי זָכָה לְכָל הוֹן דְּעָלְמָא וְעַל-יָדֵי זֶה זָכָה לְהַתְּבַנְּנוֹת הַגּוֹל. כְּמוֹ שְׁכַתּוּב: "אִין חֲכָם וְנָבוֹן כְּמוֹד" וְכוּ'. וְזֶה שְׁכַתּוּב בְּקִרְיַעַת יַסְסוּף: "וַיִּירָאוּ הָעָם אֶת ה'". כִּי עָקֵר בְּחִינַת קְרִיַעַת יַסְסוּף, דְּהִינּוּ עִשְׂרוֹת וְהַתְּבַנְּנוֹת הַגּוֹל שְׂזוּכִין עַל-יָדֵי בְּחִינַת יוֹסֵף, בְּחִינַת שְׁמִירַת הַבְּרִיָּה, זֶה זוֹכִין עַל-יָדֵי יִרְאָה כְּגוֹל:

ז וְזֶהוּ: "וְאִם לֹא תִפְדֶּה וְעִרְפְּתוּ". וְעִרְפְּתוּ' דִּיקָא, כִּי הוּא הַפְּסִיד מְמוֹנָה שֶׁל כֹּהֵן לְפִיכָד וְפְסִיד מְמוֹנָה, הֵינּוּ כְּשֹׂאֵינוּ רוֹצֵה לְתַן שֶׁהַ לְכַהֵן וְאֵין אֵינוּ זוֹכָה לְהַמְשִׁיךְ הַעֲשִׂרוֹת דְּקִדְשָׁה, לְפִיכָד וְפְסִיד מְמוֹנָה, כִּי עִשְׂרוֹת שְׂאֵינוּ נִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת הַכֹּהֵן הוּא "עִשָּׂר שְׂמור לְכַעֲלֵיו לְרַעְתּוֹ" (סְפָרָה ו) וְצָרִיכִין לְהַפְּסִידוֹ וְלֵאבְדּוֹ. וְעַל-כֵּן וְעִרְפְּתוּ' דִּיקָא כְּדִי לְהַכְּנִיעַ הָעֵרֶף שֶׁהוּא הַפֶּד הַפְּנִים, כִּי עִשְׂרוֹת דְּקִדְשָׁה הַגּוֹל שְׁמִיטָה עַל-יָדֵי הִשָּׁה שְׁנוֹתֵינִן לְכַהֵן הוּא נִמְשָׁךְ מִסְּפָרֵי מַעֲשִׂוֹת שֶׁל שְׁנַיִם קְדָמוֹנִיּוֹת שֶׁהוּא בְּחִינַת הָאָרֶת פְּנִים הַדְּרַת פְּנִים בְּחִינַת שְׂבָעִים פְּנִים שֶׁל תוֹרַת כְּנ"ל. אֲבָל כְּשֹׂאִין גּוֹתֵן הִשָּׁה לְכַהֵן אֵינוּ זוֹכָה לְהָאָרֶת פְּנִים הַדְּרַת פְּנִים הַמְשָׁךְ עַל-יָדֵי הַכֹּהֵן כְּנ"ל וְאֵין צָרִיכִין לְהַשְׁתַּדֵּל לְשַׁבֵּר הָעֵרֶף שֶׁהוּא הַפֶּד הַפְּנִים. וְזֶהוּ וְעִרְפְּתוּ' לְהַכְּנִיעַ הָעֵרֶף

שֶׁלֹּא יִתְגַבֵּר חַס וְשְׁלוֹם עַל-יָדֵי שֶׁלֹּא הַמְשָׁךְ בְּחִינַת הָאָרֶת פְּנִים עַל-יָדֵי הַכֹּהֵן הַגּוֹל. וְזֶהוּ הָעֵרֶף אוֹתִיּוֹת פְּרַע"ה וְאוֹתִיּוֹת פְּעוּ"ר שֶׁהוּא גַם כֵּן אוֹתִיּוֹת עוֹר"ף, כְּמוֹכָא, כִּי כְּמוֹ שְׁעִשְׂרוֹת דְּקִדְשָׁה שְׁנִמְשָׁךְ עַל-יָדֵי יִרְאָה עַל-יָדֵי שְׁמִירַת הַבְּרִיָּה עַל-יָדֵי זֶה זוֹכִין לְהַתְּבַנְּנוֹת הַגּוֹל שֶׁהוּא הַשְּׁנַת אֲלָפוֹת, כְּמוֹ כֵּן אֵת זֶה לְעַמַּת זֶה כְּשֹׂאִין מִמְשִׁיכֵין הָאָרֶת פְּנִים חַס וְשְׁלוֹם וְאִין זוֹכִין לְיִרְאָה וְאֵין הוּא פְּנֵי הַבְּרִיָּה הַפְּסִק הַנְּשִׂמָה וְאֵין כְּשִׂישׁ לוֹ עִשְׂרוֹת זֶה הַמְמוֹן הוּא בְּחִינַת עֲבוּדָה יִרְה, כְּמוֹ שְׁמִכְבָּר רַבְּנּוּ וְלֹא בְּמִקּוֹם אַחֵר (סְפָרָה ב), שֶׁכָּל הַעֲבוּדוֹת זְרוֹת תְּחוּבִים בְּמִמּוֹן וְעַל זֶה הַמְמוֹן נֵאמַר וְכֶסֶף הַרְבִּיתִי לָהֶם וְזָהָב עָשׂוּ לְכַעֲלֵי הֵינּוּ שֶׁה' יִתְבַּרְךְ גּוֹתֵן לָהֶם כֶּסֶף וְזָהָב וְעִשְׂרוֹת גְּדוֹל כְּדִי שְׂיִזְכּוּ עַל-יָדֵי זֶה לְהַתְּבַנְּנוֹת בְּגִדְלַת וְהַשְּׁנַת ה' יִתְבַּרְךְ וְהֵם הִכְבוּ מִהַפֶּד אֵל הַפֶּד וְנִפְלוּ לְעֲבוּדָה יִרְה עַל-יָדֵי זֶה וְעָשׂוּ לָהֶם אֵלֹהֵי גִבּוֹר עֲבוּדָה יִרְה שֶׁהֵם בְּחִינַת הַפְּסִק הַנְּשִׂמָה כְּמוֹ שְׁכַתּוּב בְּעֲבוּדָה יִרְה (תְּהִלִּים קל"ח): "אֵף אִין יֵשׁ רוּחַ בְּפִיָּהִם". כִּי

אִין שֵׁם הַרוּחַ הַחַיִּים בְּחִינַת אֲרִיכַת הַנְּשִׂמָה, כִּי הֵם בְּחִינַת הַפְּסִק הַנְּשִׂמָה. וְעַל-כֵּן בְּאֵמַת זֶה הַעֲשִׂרוֹת אֵינוּ עִשְׂרוֹת כְּלָל כְּמוֹ שְׁמִכְבָּר רַבְּנּוּ וְלֹא בְּמִקּוֹם אַחֵר, כִּי עָקֵר הַעֲשִׂרוֹת הָאֵמַתִּי הוּא כְּשֹׂאִין נִמְשָׁךְ עַל-יָדֵי אֲרִיכַת הַנְּשִׂמָה, דְּהִינּוּ עַל-יָדֵי שְׁמִירַת הַבְּרִיָּה, כְּמוֹכָא שֵׁם כְּמוֹכָא הַגּוֹל. וְזֶה בְּחִינַת "וְדִי וְזָכָב".

ויפרש רש"י: בשביל זהב שהשפעת להם, הנינו כנ"ל, כי הם פגמו בהעשירות על-ידי תאונת נאוף, כי לא עבדו ישראל עבודה זרה אלא כדי להתיר להם עריות וכו' ואז נתהפך מההבוננות שזוכין על-ידי העשירות כנ"ל, נתהפך להפך ממש כי נפלו לעבודה זרה על-ידי זה. וכל הפהגים ולויים לא עבדו את העגל ועל-כן אז נתקדשו הפהגים והלויים וזכו לעבודת בית-המקדש שהוא בחינת יראה, עשירות דקדושה התבוננות הנ"ל:

ח ועל כן בהמת הלויים פדו אז בהמת ישראל ואמרו רבותינו ז"ל שלא

פדו כי אם פטרי חמור שלהם ושה אחד של לוי פדה וכו'. כי העקר היה לתקן ולפדות הפטרי חמור על-ידי הלויים והפהגים שהם בחינת יראה, שהם תקון העשירות דקדושה שהוא בחינת פדיון פטר חמור כנ"ל, על-כן בהגים ולויים פטורים מכבוד בהמה ממאה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל: אם פדו של ישראל במדבר אינו דין שיפטרו את עצמן, כי בהגים ולויים עבודתם בבית-המקדש והם בבחינת יראה שעל-ידי זה זוכין לעשירות דקדושה שהוא בחינת חמור. ועל-כן אין צריכין לפדותו ולתקנו כי הם בעצמן בבחינת תקון עשירות דקדושה, אדרבה, הם יכולין לפדות ולתקן פטרי חמור של ישראל, דהנינו לתקן העשירות שלהם לתקנו מחטא העגל מחטא עבודה זרה שהוא עשירות דסמרא אחרא הנמשך

על-ידי פגם הכרית והם מתקנים זאת וממשיכין עשירות דקדושה כנ"ל. ועל-כן זה שאינו פודה הפטר חמור ואז יוכל להתגבר חס ושלום העשירות דסמרא אחרא שהוא עבודה זרה, שהוא בחינת ערף הפך הפגים הנ"ל, כמו שכתוב בעבודה זרה: "כי פגו אלי ערף ולא פנים", שהוא בחינת פעור שבאו לזה על-ידי תאונת נאוף, שהוא בחינת פרעה שאמר מי ה' על-ידי גדל העשירות והשפע דסמרא אחרא שהיה לו ועל-ידי הגילום שקיו עובדין אליו שמשם היה עשירות שלהם וכל זה הוא בחינת ערף הפך הפגים הנ"ל שמשם נמשך העשירות דקדושה. ועל-כן ואם לא תפדה וערפתו כדי לשבר ולהכניע הערף בחינת פרעה, בחינת פעור, כדי שלא יתגבר חס ושלום העשירות דסמרא אחרא שהוא בחינת עבודה זרה כנ"ל. ועל-כן מצות פדיה קודמת למצות עריפה, כי במצות פדיה הוא מתקן העשירות וזוכה לעשירות דקדושה כנ"ל, אבל במצות עריפה אינו זוכה לתקן עשירות דקדושה רק שמכניע ומשבר הערף שעל כל פנים לא יתגבר העשירות דסמרא אחרא כנ"ל. וכמו שאמרו רבותינו ז"ל, הוא הפסיד כמונו של פהו כנ"ל ולפיכך יפסיד כמונו, כי מאחר שאינו זוכה לעשירות דקדושה צריכין לשבר הערף ולהפסיד בידים כמונו ועשירות פוה, כי לא באלה חלק יעקב, כי ישראל צריכין רק עשירות דקדושה

לקוטי הלכות

הלכות פדיון פטר המור ב

יורה דעה תשמ

בשכיל התבוננות ולא ממון ועשירות כזה חס ושלום וכנ"ל:

ט ועל בן עקר עשירות של יעקב היה על-ידי הצאן, כי יעקב זכה לעשירות דקדושה שזוכין על ידו להתבוננות, כמובא במאמר הנ"ל. על פסוק "ועתה כל אשר אמר אליך אלקים עשה", ענין שם. וזה בחינת: "ויהי כאשר ילדה רחל את יוסף ויאמר יעקב וכו' שלחני וכו' ומתי אעשה גם אנכי לביתי".

כי יעקב לא התחיל לעסק בעשירות הנ"ל עד אשר ילדה רחל את יוסף, כי רחל היתה עקרה וכשנפקדה וילדה את יוסף, דהינו פקידת עקרות שעל-ידי זה נמשך וראה שעל-ידי זה זוכין לעשירות דקדושה על-בן או דוקא אמר יעקב ללבן: "ומתי אעשה גם אנכי לביתי", דהינו שהוא צריך להמשיך שפע ועשירות. וכל עקר פונת יעקב היה בשכיל התבוננות שזוכין על-ידי עשירות דקדושה כנ"ל. וכן היה שאז התחיל לקבל לעצמו כל הצאן העקדים נקדים וברדים. ועל-ידי זה זכה לעשירות גדול מאוד, כמו שפתיב שם, ויגדל האיש וכו'. כי העקר העשירות דקדושה הוא בבחינת צאן, בחינת "ועשתרת צאנך" וכנ"ל:

וזו שאמר יעקב ללבן לענין העשירות של הצאן שלו שבדין הרויח ממנו, "כי הייתי ביום וכו'. ותדד שנתי מעיני", ותדד שנתו דוקא, כי עקר העשירות דקדושה נמשך על-ידי התעוררות השנה

בחינת ותדד שנתו מעיני כנ"ל. ועל-בן לא הלך יעקב ללבן עד שישב תולה ארבע עשרה שנים בבית עבר ולא ישן בלילה ועסק בתורה, שזהו בחינת התעוררות השנה. ועסק בתורה, הינו שקבל שם השבעים פנים של תורה שהם הפך השנה ואז פגע במקום שהוא שהוא בחינת יראה, כמו שפתיב שם: "מה נורא המקום ההוא". ושם הכניחו ה' ותקדד על הפרנסה ועשירות, כמו שפתיב שם: "כי לא אעזבך וכו'". וכמו שפרש רש"י שם.

וזו בחינת מה שראה שם בלום סלם מצב ארצה וראשו מגיע השממקה". 'סלם' בגימטריה 'ממון' כמובא, הינו ששם השיג שיש ממון ועשירות דקדושה בזה העולם שזוכין על ידו להתבוננות גדול בחינת 'וראשו מגיע השממקה'. ועל-בן אז נודעו לו רחל ולא היה בחינת 'אשה וראת ה' שעל ידם זכה לעשירות גדול דקדושה על-ידי הצאן כנ"ל. ועל-בן עסק אז במקרה הצאן בסוד התפלין כמובא. כי תפלין הם בחינת מחין והתבוננות שגמשיך על-ידי העשירות שקבל אז בעת שרעה הצאן כנ"ל:

י ועל בן עקר התפלין זוכין לקבל באור הבקר על-ידי התעוררות השנה, כי איתא בכתבי האר"י ז"ל שעקר המושכת המחין של התפלין זוכין על-ידי שקמים בנחות ועסקים בתורה וכו', ענין שם. קימת חיות זה בחינת התעוררות

השנה שעל-ידי זה זוכין להתבוננות שנמשך על-ידי עשירות כנ"ל, כי תפלין הם בחינת אור הפנים, הינו הדרת פנים שזוכין על-ידי התעוררות השנה, הינו על-ידי קימת חצות כנ"ל שעל-ידי זה זוכין "להתיר פה אלמים, להתיר פה עקרות". ועל-כן תפלין הם לשון דבור, כמו שפרש רש"י על פסוק "ולטוטפת בין עיניך" שהוא לשון דבור. וזה בחינת ושבגתם לבניך הנאמר בתפלין. ועל-כן נזכר בשורת הנגים בכל הארבע פרשיות של תפלין, כי בפרשת קדש נאמר, והגדת לבניך וכו'. וכן בפרשה שניה והיה פי ישאף בגד וכו'. וכן בפרשת שמע והיה אם שמוע, נאמר, "ושבגתם לבניך ולמדתם אתם את בניכם וכו' למען ירבו ימיהם וימי בניכם וכו'". כי בתוך דברי האזהרה והמצוה שנאמר בפרשיות האלו מבשר להם על הנגים שיהיו להם, כמו שפרש רש"י בפרשת בא על פסוק "והיה פי יאמרו אליכם בניכם וכו'", שנאמר אחריו: "ונקדו וישתחוו". ופרש רש"י שם: על בשורת הזרע וכו'. כמו כן באלו הארבע פרשיות מוזכר מצות התלויות בנגים כנ"ל וכו' מבשר להם בשורת הזרע שזהו בחינת הולדת ופקידת עקרות. ועל-ידי זה זוכין ליראה כנ"ל. וזהו גם כן בחינת תפלין שהם בחינת יראה, כמו שכתוב: "וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליו ויראו מפחד". ואמרו רבותינו ז"ל: אלו תפלין שבראש. ועל-ידי

היראה זוכין לאריכות ימים. שזהו בחינת תפלין, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (קנאות מד): 'הפניח תפלין זוכה לחיים וכו'. ועל-כן כגמר הארבע פרשיות, דהינו בסוף ויהי אם שמוע נאמר למען ירבו ימיהם וימי בניכם, הינו אריכות ימים שזוכין על-ידי התפלין בחינת יראה בבחינת יראת ה' תוסיף ימים ועל-כן תפלין של יד קודמין לתפלין של ראש, כי תפלין של יד הם בשמאל זה בחינת עשירות הנ"ל בחינת (משלי יג) "בשמאלה עשר וכבוד", שעל-ידי זה העשירות זוכין להתבוננות הנ"ל שהם בחינת תפלין של ראש כנ"ל:

ועל כן התפלין מלבשים בבתיים של עזר, ורצועות של עזר. כי הבתיים ורצועות של עזר זה בחינת "ויעש ה' אלקים לאדם ולאשתו פתנות עזר וילבישם". שהם בחינת ספורי מעשיות שנתעלם ונתלבש בהם אור התורה, כי בקדמיתא פתנות אור ולבתר דחבו וכו' פתנות עזר, הינו שלאחר החטא שעל-ידי זה נפלו לבחינת שנה הסתלקות הפנים והמחזין אז הכרחו שילבישו להם פני התורה בפתנות עזר שהוא בחינת ספורי מעשיות שהם מעלימין ומלבישין פני התורה כנ"ל, וזהו בחינת הבתיים והרצועות של עזר של התפלין, כי עקר התפלין על-ידי התעוררות השנה שנמשך על-ידי ספורי מעשיות של שנים קדמוניות שהם בחינת הדרת פנים כנ"ל. ועל-כן רצועה בגימטריא ש"ע שהוא

לקוטי הלכות

הלכות פדיון פטר המור ב

יורה דעה תשיא

בחנית ש"ע גהורין של אור הפנים, פמוכא, כי אור הפנים, הינו בחנית שבועים פנים של תורה נעלמין ונסתרין ברצועות של עור שהם בחנית פתנות עור, שנהו בחנית התלבשות פני התורה בספורי מעשיות שעל ידי זה זוכין לתפלין כנ"ל. ועל כן על ידי הרצועות מקשרין התפלין, כי אי אפשר לקבל ולהמשיך ולקשר התפלין והתבוננות אל האדם כי אם על ידי בחנית רצועות של עור שהם בחנית ספורי מעשיות שעל ידם התעוררות השנה כנ"ל. שעל ידי זה זוכין ליראה שהוא בחנית רצועה פדיוע:

השבעים פנים של תורה. וזהו בחנית ספורי מעשיות של שנים קדמוניות שאפי על פי שאין מבינים בהם דבר, אבל באמת נעלמין בהם כל השבעים פנים של תורה. ועל כן על ידי הנגון שהוא בחנית ספורי מעשיות על ידי זה נתעוררין מהשנה פחצות ועל ידי קימת חצות זוכין לתפלין כנ"ל:

ועל כן עקר יציאת מצרים התחיל פחצות הלילה שהוא בחנית התעוררות השנה. שעל ידי זה זכו לצאת ברכוש גדול, הינו עשירות הנ"ל שנמשך על ידי התעוררות השנה כנ"ל. שעל ידי זה זוכין להתבוננות שהם בחנית תפלין שזוכר בהם יציאת מצרים. וזה שהזכיר שם רבנו ז"ל ענין 'מן המתיר לפיד' הנאמר לענין תפלין הזכירו שם לענין ספורי מעשיות, עין שם. כי כל הבחינות הנאמרים בפאמר הנ"ל בלם הם בחנית תפלין, שהם בחנית מחין, דהינו התבוננות הנ"ל כנ"ל:

יא כי כגור היה תלוי למעלה ממשותו של דוד וכיון שהגיע חצות לילה היה כנגן מאליו ואז דוד קם מהשנה ועסק בתורה. נגון זה בחנית הדרת פנים שמשם נמשכין כל השבעים פנים של תורה, כי נגון הוא בחנית הטעמים של התורה, דהינו טעמי הנגינה שהם הבחינה הגבה ביותר מפל הארבע בחינות טעמים, נקודות, תנים, אותיות. כי טעמים, דהינו הנגינה גבה מן הכל והם בבחינת אור הפנים ושם נעלמין ונסתרין כל השבעים פנים של תורה (וענין פחינות בענין טעמים נקודות תנים אותיות וזכין שטעמים שהם בחנית נגון ומשכין מבינות דעת עליון ובהם מאד שהוא בחנית אור הפנים). כי באמת בהנגון אין מבינים שום פנים של תורה ואפלו תמונת אותיות אין מבינים שם. ואפי על פירכין באמת הוא גבה מן הכל ושם נעלמין ונשרשין כל

וזהו שפסמכו רבותינו ז"ל ענין פרנסה לכגור של דוד, כמו שאמרו שם: זכיון שהאיר השחר באו כל ישראל אל דוד ואמרו לו, עמד ישראל צריכין פרנסה וכו'. כי על ידי כגור של דוד, שהוא בחנית התעוררות השנה, נמשך פרנסה ועשירות גדול כנ"ל. וזה בחנית (תהלים טו): "עורה כבודי עורה וכו'". כבוד זה בחנית עשירות שנקרא כבוד כמו שפתיב בעקב: "ומאשר לאבינו עשה את כל

סג

הפבד הזה". וכמו שפתיב: עשר וכבוד, פי על-ידי התעוררות השנה על-ידי פנור של דוד נמשך פבד ועשירות גדול פנ"ל:

יב וזה בחינת שירת הים, פי שם זכו לכל זה לעשירות גדול ולהתבוננות הפ"ל, על-פני זכו אז לשירה, פי כל בחינות הפ"ל נמשכין מבחינת שירה, מנגנון מבחינת פנור של דוד פנ"ל. וזהו בחינת יהי באשמרת הבקר דא בקר דאברהם, פי בזכות אברהם היה קריעת ים-סוף, פי אברהם הוא איש החסד, בחינת "ורב חסד" הפ"ל. בחינת פהן, כמו שפתיב (תהלים ק): "אתה כהן לעולם".

ועל-פני זכה לתקוני עתים הפ"ל ולעשירות הפ"ל, כמו שפתיב "ואברהם זון בא פמים וה' ברך את אברהם בכל זכו".

כמו שמבאר שם בפמאר הפ"ל בתחלתו. ועל-פני בזכותו היה קריעת ים-סוף שהוא התבוננות הפ"ל שזוכין על-ידי עשירות פנ"ל, שזהו הבטיח ה' יתברך לאברהם שיזון ישראל לזה, כמו שפתיב: "ואחרי כן יצאו ברכש גדול", הינו עשירות פנ"ל.

שזוכין על ידו להתבוננות גדול לקבלת התורה פנ"ל. וזה שאמר אברהם למלך סדום: "אם מחוט ועד שרוף געל, ולא

תאמר אני העשרתי את אברהם". פי רבותינו ז"ל דרשו שבזכות זה זכו פניו לרצועה של תפלין, בזכות שאמר ועד שרוף געל. וזהו: "ועד שרוף געל ולא תאמר אני העשרתי זכו". ופרש רש"י, שפטר הבטיח לי ה' יתברך לעשרני, הינו

שאברהם אמר שפטר הבטיחני ה' יתברך שאזכה לעשירות דקדשה שהוא בחינת תפלין, בחינת שרוף געל, על-פני אני רוצה עשירות שלדי. וזהו, ועד שרוף געל ולא תאמר אני העשרתי, פי פטר הבטיחני ה' יתברך עשירות דקדשה שהוא בחינת שרוף געל, בחינת רצועה של תפלין שזוכין על ידו להתבוננות גדול פנ"ל, אמן אמן:

[שדך לעיל]

יג יעקב זכה בשעת מרעה צאנו לעשירות גדול ולהתבוננות,

בחינת תפלין, פי יעקב הוא בחינת יראה, כמו שאמרו: 'והנורא', זה יעקב. כמו שאמרו רבותינו ז"ל: 'ב'יראתך' בזכות

יעקב שאמר מה נורא זכו'. ויש לרמוז שזהו בחינת עקדים נקדים כרדים, זה בחינת שלשה פני היראה שעל ידם זוכין לעשירות ולהתבוננות הפ"ל פמבאר שם במאמר הפ"ל. שהם יראת הרב שמתירא מה' יתברך מנצל התבוננותו בגדלת הבורא יתברך ויראת התלמיד שמתירא מתרב. ויראת הפנ שהוא יראת אב ואם:

כרדים זה בחינת יראת הרב. פי כרדים תלכנונית מפלש מעבר אל עבר,

כמו שפרש רש"י. זה בחינת "מחשף הלכין" שהוא בחינת לכין העליון, שהוא בחינת התגלות גדלת הבורא יתברך שזוכה הרב והצדיק האמת על-ידי גדל חכמתו ובינתו ודעתו שעל-ידי זה זוכה ליראה פנ"ל. והתגלות הוא בחינת לכין

לקוטי הלכות

הלכות פדיון פטר חמור ג

יורה דעה תשיג

העליון, בחינת מחשוף הלבן. בחינת פדיון שלבנונית המחין שלו, בחינת לבונא דמחא, מפלש מעבר אל עבר, כי מחו פתוח בחכמה ויש לו הפרה גדולה בגדלת הבורא ותפרך ורוממותו שעל-ידי זה זוכה ליראת הרוממות כנ"ל:

נקדים זה בחינת יראת התלמיד שמקבל מהרב. והתלמיד כנגד הרב הוא בחינת נקדה לבר, כמו שכתוב (אבות פרק ו'): 'כל ימי גדולתי בין החכמים ולא חסרתי מרבתי אלא כמפה מן הים', כי המדרגה התחתונה בחינת תלמיד נגד הרב שהוא בחינת מדרגה העליונה הוא רק בחינת נקדה קטנה לבר. וזהו בחינת נקדים:

עקדים שמסמינים ברגליהם כמו שפרש רש"י, זה בחינת יראת הבן, כי ברא פראא דאבותה. בחינת רגליו בחינת עקדים ועל-ידי שלשה חלקי היראה שיהיו אצלו בשלמות, שנהו בחינת עקדים נקדים וברדים, על-ידי זה זכה לעשירות גדול כי עקר העשירות של יעקב היה על-ידי שילדו הצאן עקדים נקדים וברדים שהם בחינת יראה שעל-ידי זה זוכין לעשירות ולהתבוננות בחינת תפליון בחינת מחשוף הלבן אשר על המקלות. מקלות זה בחינת יראה שמושם גשמתלשל בחינת מקל ורצועה לרדות בהם. שעל-ידי זה עקר היראה, כי עקר היראה זוכין על יראת העניש שהוא בחינת מקל ורצועה. שעל-ידי זה באים

ליראה עלאה, שעל-ידי זה זוכין לעשירות והתבוננות כנ"ל. שהם בחינת תפליון שגרמזיון בבחינת המקלות שעסק בהם יעקב פדיוע, בחינת ורצג יעקב את המקלות אשר פצל ברהמים, ברהיטי מחין, בחינת תפליון, בחינת מלך אסור ברהמים. כי היראה והעשירות והתבוננות הנ"ל שזכה יעקב אז במרעה הצאן כנ"ל, כל זה הוא בחינת תפליון כנ"ל:

(הלכות פדיון פטר חמור הלכה ג בהלכות פסח הלכה ט אות ה על-פי התורה "כי מרחמם ונהגם"):

הלכה ג

"וכל פטר חמור תפדה בשה" וכו' (שמות י"ג, ט), על-פי התורה 'עתיקא וכו' בסימן כ"א:

א כי עקר הבחירה על-ידי שינש קשיות וסתירות שאי אפשר להבינם בשכל אנשי בשום אופן כמו הדיעה והבחירה וכו', כמו שמבאר שם שעקר הבחירה על-ידי שאין יודעין השכל של הדיעה והבחירה וכו', כי זה השכל הוא בבחינת המקיפין שאי אפשר להשיגם בזה העולם כי אם ישיגו אלו המקיפין ויתרצו כל הקשיות וידעו השכל של הדיעה והבחירה תתבטל הבחירה לגמרי. ואם תהיה מתבטל הבחירה תהיה

וכו' נמשך ונולד גם כן איזה דעת כפי ההולדה. כי כל הבהמות והחיות מהורות וממאות כלם אינם נולדים בעולם כי אם בשביל האדם הבעל דעה הבעל בחירה שכל העולם נברא ונתקנם רק בשבילו פדוע. ועל-כן בכל הולדות של הבהמות נמשך ונולד איזה דעת להאדם שבשבילו נולד ומתקנם הכל כדי שעל-ידי ההולדה זאת יהיה נוסף לו איזה דעת להביא על ידו פלאי מעשי הבורא והתורה, מפל שכן בהולדות האדם עצמו שהוא בעצמו בחינת הדעת. ועל-כן צריכין לקדש כל הולדות הראשונות פאדם ובבהמה שהוא בחינת מצות קדשת בכור שהוא הולדה הראשונה שהוא העקר והכל נמשך אחריו. וזאת המצוה נצטוו תכף ביציאתם ממצרים כמו שכתוב: "קדש לי כל בכור וכו'". וכל יציאת מצרים היה על-ידי הכנעת בכור דסמרא אחרא שהוא הריגת בכורי מצרים. ובכורי ישראל נצלו, כי אז ביציאת מצרים היה עקר הולדת הדעת, כי אז נולד ונתגלה על-ידי משה רבנו כי ה' הוא האלקים. ועל-כן אז נתקדשו הבכורים שהוא הולדה ראשונה כדי שיגהרו ישראל לקדש ההולדה הראשונה כדי שיהיה נמשך על ידה דעת דתקשה שזה העקר, כי בכל הולדה שהוא בחינת הולדת הדעת יש בה אחיות טוב ורע, כי "לפתח הטאת רביע", כי מחמת שעל-ידי הולדה זאת צריך שיהיה נמשך דעת להכיר את

מתפטר העולם, כי עקר קיום העולם בשביל הבחירה ועל-כן לעתיד שיתפטר הבחירה, כי באמת ותפטר זה העולם ויהיה חדוש העולם אז באמת ישיגו זה השכל של הדיעה והבחירה. וכן יתרוצו אז כל הקשיות והסתירות, כי אז ישיגו המקיפין העליונים כל אחד כפי עבודתו ויגיעו ויגרוחו בעבודת ה' והתורה שזה יהיה שבר עולם הפא בחינת 'לעתיד לבא צדיקים וישיבים' דוקא, 'ועטרותיים', בחינת המקיפין, 'בראשיהם' שיכנסו המקיפין בפנים וכו'. כמבאר שם כל זה היטב, עני שם היטב:

ולחשיג המקיפין צריכין לקדש שבעת הנרות וכו'. ולפעמים המחין בהעלם בחינת עבור וצריכין לזה צעקה בין בתורה בין בתפלה ועל-ידי זה מולידין המחין, בבחינת "צור ולך תשי וכו'", עני שם כל זה היטב:

ב ותנה כל ההולדות כלם הם בחינת הולדת המחין, כי רק בשביל זה ברא ה' והתורה את העולם ובשביל זה הוא והתורה מקנים את העולם הכל בשביל שיתגלה המוח והדעת שדעו הכל כי ה' הוא האלקים כי כלם בהכמה עשית. וכמו שאיתא בזהר הקדוש שכל הבריאה בגין דישתמודעין לה. ועל-כן כל ההולדות שבעולם מדור לדור שגהו קיום העולם הכל רק בשביל זה. ועל-כן בכל הולדה שבעולם נמשך ונתגלה איזה דעת כפי ההולדה, ואפלו בהולדות הבהמות

לקוטי הלקות

הלקות פדיון פטר חמור ג

יורה דעה תשמו

הבורא ותברך על ידי פלאות ההולדה הזאת, על פני חכמה מתעורר את זה לעצמות זה שהוא הרע שבנגד הטוב ורוצה להתאחז בההולדה להעלים הדעת הטוב ולהמשיך דעת הפטרא אחרת הנמשך מעין הדעת טוב ורע, דהיינו הדעת של הקשיות והסתירות שהם מעלמיון הדעת וקדושה ומשם נמשך חבלי לדה של כל הפעלי חיים, (במיון במקום אחר) ובאמת זה לטובה גדולה, כי עקר ההולדה בשביל הבחירה שהיא עקר קיום העולם, ועקר הבחירה נמשך על ידי העלמה הזאת שהם הקשיות וכו' וכנ"ל, על פני מצויו ישראל לקדש ההולדה הראשונה לתנו לבנה כדי שעל ידי זה יתגבר הטוב על הרע כדי שיצו להמשיך קדשת המחין להבין כי צדיק וישר ה' רק שאי אפשר להבין דרכו ולהתחזק באמונה שלמה ואז יזכין לדעת גדול ויקא על ידי הקשיות והעלמות, כי זה עקר מעלת הצדיקים והפשרים שזוכין למה שזוכין שהעקר בחמת שהיה להם בחירה שנמשך מהקשיות הנ"ל. והם שברו הכל על ידי יגיעתם באמת פעבודתו ותברך, ועל פני ההעלם הוא תכלית הגלוי וכו' פדיוע:

ג וזה בחינת "וכל פטר חמור תפדה בשה", כי אפלו בהולדה של מינים טהורים נאחו הפטרא אחרת בהולדה וצריכין ברור ותקון על ידי קדשת הכבוד שנותנין לבנה פנ"ל, מפל

שפן בהולדות חמור שהוא מין טמא ונקרא חמור על שם תקף הפטרא אחרת הנאחז בו שכל התגברותם על ידי קשיות וסתירות ובלבולים שמכניסין בהמה. שזהו בחינת חמור לשון חמרא דשמעתתא שהוא על ידי הקשיות שבהלכה. כמו שאיתא בזר הקדוש וימררו את חיהם בחמור וכו', בחמרא דשמעתתא, הינו בחינת הקשיות שמכניסין במוח כי אפלו חמרא דשמעתתא שהם הקשיות, שבהלכה גם כן קשה מאד לבררם וצריכין לסבל מרירות גדול לבררם, כמו שכתוב: "וימררו את חיהם בחמור וכו' וכנ"ל. וגם הם נמשכין מהסתרת הדיעה הפא על ידי הפטרא אחרת פמוכא בכתבים, מפל שפן הקשיות שמכניסין בעקר האמונה ובעקר דרכי עבודתו ותברך שזה העקר, כי לא הפדרש הוא העקר אלא הפעשה, שאילו הקשיות הם עקר בחינת חמרא דשמעתתא שנמשך מבחינת חמור. ועל פני חמור לשון חמר, כי עקר התגברות החמר שרוצה להתגבר על הצורה חס ושלום נמשך משם, כי עקר הבחירה משם פנ"ל. ובאמת הכל לטובה, כי הפטרא אחרת לטובת העולם כדי שיהיה בחירה שעל ידי זה יקא זכיו ישראל הפשרים והצדיקים למה שזוכין וכנ"ל. וזה בחינת "יששכר חמור גרים", "יששכר" בחינת הצדיק האמת בבחינת יש שכר לפעלתו, בחינת "להנחיל אהבי

תת

יש'. 'חמור גרם'. שהחמור דיקא גרם לו
 כל השכר הטוב הצפון שזכה, כי דיקא
 על-ידי שיתגבר עליו חמור כזה שנמשך
 מבחינת חמור מבחינת חמרות הקשיות
 והסתירות וכו'. והוא התגבר עליו עד
 שבטלו זוכה לגלות הדעת האמתי כי ה'
 הוא האלקים וגלה דעת התורה בעולם
 על-ידי זה דיקא זוכה למה שזכה וכו"ל.
 וזה בחינת מה שתרגם חמור גרם, עתיר
 בנכסין, כי על-ידי זה זוכין לעשירות
 גדול דקדשה, כי כל העשירות נמשך
 מהקשיות הנ"ל, כמובא בדבריו ז"ל
 במקום אחר שכל העשירות נמשך
 מקשיות וכו', כי העשירות משמאל, כמו
 שכתוב: בשמאלה עשר וכבוד ושמאל
 סמך דדינא בחינת הסתרת הידיעה
 שמשם כל הקשיות ומי שזכה להתגבר
 על כל הקשיות שקשה לו על ה' והכבוד
 ועל צדיקו אמת וכו' ומסתכל על האמת
 והולך בדרכי התורה הקדושה הוא זוכה
 על-ידי הקשיות דיקא לעשירות גדול, כי
 מהקשיות ששבר והפכם אל הקדשה
 התגבר שמאל דקדשה שמשם כל
 העשירות כנ"ל, וזה בחינת מצפון זהב
 יאתה, צפון לשון הצפנה והסתרה
 שדיקא על-ידי הקשיות שרצין להצפין
 ולהסתיר האמת על-ידי זה דיקא זהב
 יאתה, כי משם כל העשירות כנ"ל. וזה
 בחינת מה שכתוב בהתורה פתח רבי
 שמעון בסמין ס' שהעשירות הוא בחינת
 פסלת הלוחות שהם ההקדמות

והסבוכין שנגסרין ונפסלין סביב החדוש
 שמתדשין בתורה וכו' ומשם נתעשר
 משה בחינת העשירות הגדול שדיקא על
 ידו באים להתבוננות נפלא ונורא מאד
 שאי אפשר להשיגו כי אם על-ידי
 העשירות גדול שיהיה לו כל הון
 דעלמא וכו' כמו שמבאר שם, עין שם,
 כי כל הקשיות והסתירות כשזוכין
 לתרצם ולשברם לתרץ מה שזיכל לתרץ
 ולהתחזק באמונה כמה שאי אפשר
 לתרץ וכו' או נעשה מהקשיות בחינת
 פסלת הלוחות שהוא בחינת הדברים
 שנגסרין סביב החדוש שהוא בחינת
 עשירות, כי דיקא על-ידי הקשיות
 והסתירות נתהוה החדוש כמו שרואין
 בחדושים בנקרא פרוש רש"י תוספות
 שדיקא על-ידי שהיו קשים לו קשיות
 הרבה בהלכה ותרצם וישכם על-ידי זה
 דיקא נתהוה החדוש. נמצא שהקשיות
 הם בחינת פסלת הלוחות, בחינת
 עשירות וכל הקשיות נמשכין מבחינת
 חמור כנ"ל. ועל-יכן הצדיק שהוא בחינת
 יששכר שזכה לשבר הקשיות וזוכה
 להתבוננות נפלא, בחינת "ומכני יששכר
 יודעי בינה לעתים לדעת וכו'", הוא
 זוכה לעשירות גדול על-ידי הקשיות
 דיקא שהם בחינת חמור כנ"ל. והו'
 "יששכר חמור גרם", שתרגומו, עתיר
 בנכסין, כי העשירות נמשך על-ידי
 החמור דיקא. ועל-ידי זה בעצמו זוכה
 להתבוננות הנפלא וכו"ל:

לקוטי הלכות

הלכות פדיון פטר חמור ג

יורה דעה תש"ו

ועל פן עקר בריאת החמור בגשמיות הוא בשביל שישא עליו כל ממונו ועשירותו של אדם, כי החמור מיוחד למשאוי, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, פחמור למשאוי, כי כל ממונו ועשירותו של האדם נושא עליו החמור, כי משם כל עשירותו כנ"ל והכל כפי מה שזוכה האדם, כי הצדיק מקבל העשירות בקדשה ואזי זוכה על-ידי החמור דיקא שהוא בחינת עשירות להתבוננות גדול להפיר את הבורא והפרך ולהודיע מבטו בעולם וכן"ל, אבל הרשע מתגבר עליו החומר והרע ביותר על-ידי העשירות שהוא בחינת חמור, בחינת "עושר שחור" לבעליו לרעתו", כי על-ידי העשירות הוא מתגאה ונדמה לו שהוא חכם ונוטה אחר עקמומיות הקשיות שבלבו ומפריד עצמו מהאמת וכו'.

ד ועל פן נצטוינו ישראל לקדש ההולדה הראשונה של החמור לפדותו בשה לפהו, כי עקר המשכת קדשת הרעת על-ידי הפהו שהם בני אהרן שזכה לפהו על-ידי שלא נתקנא במשה רבנו, כמו שאמרו רבותינו ז"ל: בשכר "וראך ושמת בלבבו" וכו'. כי עקר קדשת הרעת הוא בחינת משה, שהוא בחינת משיח שזכה לקדשת שבעת הנרות בתכלית השלמות למעלה למעלה, אבל מהצדיק בעצמו אי אפשר לקבל, כי הוא סתום ונעלם מאד מהעולם כי אם על-ידי בחינת אהרן הפהו שהוא ממשיך

בעבודתו קדשת שבעת הנרות ממשה ועל-פן המצוה הראשונה שנוצטה אהרן אחר חגבת המזבח היה בהעלתך את הנרת וכו'.

ה ועל פן נותנין לאהרן הפהו השה בשביל פטר חמור, כי ישראל נמשלו לשה, כי השה בחינת עשירות דקדשה של יעקב שזכה על-ידי הצאן בחינת "ועשתרת צאנך" שמעשרות את בעליהו, כי השה פלו קדש, כמו שפרש רש"י בשיר השירים, כי צמרו לתכלת, עורו לתף וכו'. כי צמר כבשים הוא בחינת תקוני דיקנא שהם בחינת מול העליון שמשם שרש העשירות דקדשה בבחינת מזוני במזולא תלא, כמובא בכתבים. וזה שאמרו רבותינו ז"ל, זהו שאמרו, בשהוא חי קולו אהרן וכשמת קולו שבעה. עורו לתף וכו' כי בחינת שבעה קולות דקדשה נמשכין מן השה שהם כנגד שבעה קולות הנ"ל. שעקר הולדות המחין על ידם ועל-פן מקריבין שה ככל יום לקרבן תמיד, כי על ידו עקר הולדת הרעת שצריכין להמשיך ככל יום שבשביל זה באים התמידים ככל יום ועל-פן על-ידי השה דיקא שנותנין לפהו פדיון את הפטר חמור שיהיה נמשך על ידו עשירות דקדשה שעל-ידי זה נמשך דעת והתבוננות דקדשה כנ"ל:

ו וזהו שפרש רש"י שקדשת פטר חמור הוא בשביל שסיעו את ישראל בבנות מצרים שאין להן אהרן מישראל

דף רמ"ב

יורה דעה

חמשה מינים חייבים בחלה, כי עקר חיוב החלה הוא משיתן מים בקמח, כי אז מתחיל גמר תקון התבואה על-ידי נתינת המים שעל-ידי זה געשה מן התבואה לחם שהוא עקר המאכל שהוא בחינת דעת, פדאיתא בדברי רבנו גרו יאיר שלחם הוא בחינת דעת, ועקר הדעת על-ידי החסדים פדאיתא שם:

ועל פן משעת נתינת המים, שהם בחינת מימי החסדים, אזי געשה בבחינת דעת שהוא בחינת לחם ועל-פן צריך תקון, דהיגו להפריש חלה שהוא ראשית מן העסה, כי כל הדברים נפלו בתוך הקלפות על-ידי חטא עין הדעת פדוע ועל-פן כל הדברים צריכין ברור ותקון, ובפרט הפת ותלחם, כי הלחם הוא בבחינת דעת ועקר אחיזתם שם,

בבחינת עין הדעת טוב ורע שהוא פרוק אחר הדעת שבקדשה, כי הם כרוכים ביותר במקום שיש שם קדשה יתרה פדוע ועקר הקדשה הוא הדעת ועל-פן אף שצבר תקנו התבואה על-ידי תרומות ומעשרות שהם בחינת ראשית, עם כל זה אחר כך בשנותן מים בעסה שאז עקר גמר תקונו שגעשה בבחינת דעת על-ידי המים, על-פן אז צריך לשמור ביותר לגרש הרע ולהעלות הטוב, כי אז צריך שמירה יתרה מן השאור שבבעסה הנאחו בעסה דיקא, ועל-פן צריך להפריש חלה שהוא ראשית שהוא בחינת שלמות לשון הקדש, שהוא גם פן ראשית כנ"ל (בהקטות

שלא מען געשרה חמורים וכו', היגו כנ"ל שעקר העשירות והרכוש גדול שהוציאו ממצרים היה על-ידי בחינת חמור, כי פרעה ומצרים הם בחינת הקשיות הנ"ל, בחינת הסתרת הדעת, בחינת פרעה"ה אותיות הער"ף שהוא כנגד הדעת, כי במצרים היה הדעת בגלות על-ידי הקשיות והסתרות הידיעה שהתגברו על-ידי פרעה ומצרים, ועקר יציאת מצרים היה שניצא הדעת וגולד על-ידי משה שהוא הדעת פדוע. ועל-פן הכרחו ליצאת ברכוש גדול, כי הדעת וההתבוננות זוכין על-ידי העשירות וכו"ל. ועל-פן הוציאו הרכוש והעשירות על-ידי החמורים דיקא וכו"ל, כי ישראל זכו בצעקתם ובקדשתם בכח משה רבנו להפדו החמור אל הקדשה שמושם כל העשירות וכו"ל:

ז וזהו: "ואם לא תפדה וערפתו", להרגו מהערף דיקא, כי הערף בחינת פרעה בדי להכניע בחינת פרעה שהוא הרע שבחמור שהם הקשיות וההסתרות שעל-ידי זה אמר מי ה' וכו'. אבל עקר המצוה לפדות החמור בשה בדי להפדו הכל אל הקדשה וכו"ל:

הלכות חלה

הלכה א

על-פי התורה "תפלה לחבוק" (בסיקון

לקוטי הלכות

הלכות חלה א

יורה דעה תשיט

בבב (במהלך סוחרת הלכה א) כי בלשון הקדש נברא העולם שעל ידי זה נבנה הרע הנאחו שם מבחינת עין הדעת כנ"ל. כי עקר הכניעת הרע הנ"ל הוא על ידי שלמות לשון הקדש וצריך לתן החלה לכהן, כי עקר שלמות לשון הקדש הוא בשהדבור מקשר אל הדעת ונמשך משם. וזה בחינת לשון קדש, כי קדש הוא חכמה שהוא המוחין. והלשון הוא הדבור, כשמשקשר אל המוח אזי הוא בחינת שלמות לשון הקדש שהוא בחינת תקון הברית, כמובא שם בדברי רבנו גרו יאר ששלמות לשון הקדש ותקון הברית תלוי זה בזה, כי עקר תקון הברית תלוי בדעת והוא הקד עין הדעת טוב ורע, כי איתא בתקונים שעין הדעת טוב ורע דא ערבוביא דטוב ורע והוא אחד בפה ואחד בלב, הינו שהדבור רחוק מן החכמה שבלב שהוא פנים וקלוקל לשון הקדש כנ"ל ועל כן צריך לתן החלה וכל מתנות כהנה לכהן, כי הכהן הוא בבחינת חכמה, בחינת קדש כמובא ועל ידי שמעלין ומוציאין ראשית העסה וכיוצא בו ונותנין לכהן על ידי זה מקשרין הדבור, דהינו האותיות המולבשין שם אל החכמה שהוא הכהן ואזי נעשה בבחינת שלמות לשון הקדש ואזי נבנה הרע הנאחו שם כנ"ל ואזי יכולין לאכל אחר כך המאכל ולבררו ולתקנו, כי כל זה נעשה על ידי בחינת שלמות לשון הקדש שהוא בחינת ראשית שתורמין ומפרישין

מן התבואה ומן הפת כנ"ל. ועל כן האוכל מכלים חייב מיתה, כי הוא בחינת פנים עין הדעת שנאמר בו: "כיום אכלך ממנו וכו'". וזה שאמרו רבותינו ז"ל שחלה נהנה לנשים כי היא קלקלה חלתו של עולם וכו', הינו כי על ידי פנים עין הדעת פגמה הלשון הקדש ועל כן צריכה להפריש חלה שהיא בבחינת לשון הקדש, שהוא בחינת הנה אשה כנ"ל ועל כן נקרא בשם חלה לשון תפלה, לשון "ותחל משה", כי התפלה היא בחינת מלכות שהוא בחינת לשון הקדש והוא החיות של כל הדברים. כי התפלה היא חיי שעה, דהינו החיות של כל הדברים שעבולם הזה, כמובא בדברי רבנו גרו יאר ועל כן היה העולם חסר תקון עד שבא אדם הראשון והתפלל ונרדו גשמים:

נמצא שעקר תקון העולם היה על ידי תפלה שעל ידה יקשר הדבור חיות וישפע לעולם ועל כן אמרו רבותינו ז"ל: אדם הראשון חלתו של עולם היה, הינו בחינת חלה ראשית, בחינת שלמות לשון הקדש בחינת תפלה שעל ידה נמשך החיות והשפע כנ"ל, כי עקר החיות של כל העולם הוא על ידי בחינת לשון הקדש שהוא בחינת תפלה שעל ידה נברא העולם כנ"ל ועל כן נהגין להתפלל בשעת הפרשת חלה, כי החלה היא בבחינת תפלה, בחינת לשון הקדש

יורה דעה

כמוכא בדברי רבנו גרו יאיר שם בפמאר
'תפלה לחבוקוק/ עני שם:

ועל בן חמשה מיניו חבינו בחלה,
בכחית ה' הדעת, כמוכא בדברי
רבנו גרו יאיר, כי עקר הדעת הוא על-ידי
בחינת חסד ויגבורה. וזה בחינת העסה
שהיא גלושה מקמח וימים, כי הקמח
שהוא עקר המזון נמשך מגבורות בבחינת
שלחן בצפון, בחינת גבורות גשמים
והמים הם בחינת מימי החסדים
ויקשנות חברים יחד המים והקמח אוי
נעשה בבחינת דעת שהוא על-ידי חבור
חסדים ויגבורות כנ"ל. ואזי חבי בחלה
שהיא בחינת ראשית דעת וכנ"ל:

הלכה ב

א על פי המאמר המתחיל "ואתם תהיו
לי ממלכת כהנים וגוי קדוש
אלה הדברים אשר תדבר וכו'" (ויקרא טו, א)
עני שם

והכלל כי הנקדה הקדושה היא בחינת
צדיק יסוד עולם, בחינת ברית
שלום, ושם שורה אהבה דקדושה, בחינת
כהן, ועל-פני על-ידי שהצדיק שהוא
בחינת הנקדה ששם שורה האהבה
דקדושה מאיר בלב ישראל, על-ידי זה
נתבטל התרפות השורין על הלב שהם
שכירת לב וכל אחד צריך לקבל מהנקדה
ששם בעצמו ומנקדת חברו וכל הנקדות
בלם מקבלין מנקדה הכללית שהוא

כנ"ל ועל-פני שעור חלה הוא עמר
בבחינת והעמר עשרית האיפה, הינו
בחינת הדבור שהוא בחינת עמר ומדה,
כי הדבור הוא המדה והגבול של כל
הדברים והוא נמשך מן החכמה בבחינת
השתלשלות עשר מדרגות עד שנעשה
דבור והוא בחינת והעמר עשרית האיפה
בחינת השכל שהוא בחינת איפה שהוא
ראשית המחשבה שהוא עדן למעלה מן
הדבור שבפה והעמר שהוא המדה
בחינת הדבור כנ"ל הוא מדרגה עשרית
מן החכמה שהוא בחינת איפה כנ"ל. והוא
בחינת לשון הקדש, דהינו הדבור הנמשך
מן החכמה שהוא קדש כנ"ל. ואזי חבי
בחלה שהוא בחינת שלמות לשון הקדש
כנ"ל. ועל-פני עקר החלה היא בארץ
ישראל, כי ארץ-ישראל היא בחינת לשון
הקדש כנ"ל, אבל חוץ-לארץ שהם ארץ
העמים, שהוא בחינת לשונות העמים.
ועל-פני אין החלה ראוי לכהן, כי נטמאת
מיד באויר ארץ העמים, כי שם הוא
בחינת לשונות העמים שהוא בחינת פגם
הדבור, הינו בחינת הדבור בלא דעת
כנ"ל שנמשך מפגם עין הדעת כנ"ל.
על-פני אין נותניו החלה לכהן, כי שם אין
יכולין לקשר אותיות הדבור אל החכמה
שהוא בחינת הכהן כנ"ל. ועל-פני חלת
חוץ-לארץ גשופת, בבחינת "מהאש יצאו
והאש תאכלם", כי בחינת לשונות
העמים צריך להכניעם ולשרפם באש
בבחינת "ימוטו עליהם גחלים וכו'",

לקוטי הלכות

הלכות חלה ב

יורה דעה תשכא

בחנינת הצדיק ועל ידי הארת הנקדה שמאירה בלב על ידי זה נתבטלון התרפות השורין על הלב שהם שבירת לב וכו', ענין שם כל זה היטב:

כ וזה בחנינת חלה שצריכין להפריש מן הלחם, כמו שכתוב: "והיה באכלכם מלחם הארץ תרימו תרוכה וכו', ראשית ערסתיכם וכו'". כי חלה היא נקראת ראשית ונקראת קדש שהוא בחנינת נקדה הקדושה, כי הנקדה הקדושה היא בחנינת ראשית, בחנינת קדש, כמבאר שם במאמר הנ"ל שהנקדה היא בחנינת קדש, ענין שם. וזהו בחנינת ראשית כמובא בתקונים: בראשית נקדה בתיכלה, וזה בחנינת חלה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, בוכות חלה שנקראת ראשית נבא העולם. כי עקר קיום ותקון העולם הוא על ידי הנקדה שהיא בחנינת חלה ראשית, בבחינת "בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ". ראשית היא הנקדה כנ"ל, כי "לחם לבב אנוש יסעד", כמו שפרש רש"י בחמישי: פתא סעדא דלבא. ועקר התרפות שורין על הלב בבחינת שבירת לב, בחנינת "חרפה שכרה לבי", כמו שמבאר שם. ועל כן הלחם שהוא סעדא דלבא צריך תקון שלא ילקל את בחנינת הלב, כי כל הדברים נגמרו ונתמלקלו על ידי בחנינת השבירה כדוע. ועל כן הכל צריך תקון, כפרט הפת והלחם שהוא סעדא דלבא ששם צריכין עקר התקון שלא יהיה מזה

ת"ת

חס ושלום בחנינת תרפות ושבירת לב כנ"ל. והתקון הוא על ידי שמאירה הנקדה הקדושה ששם שורה אהבה דקדושה כנ"ל. שעל ידי זה נתבטלון התרפות והשבירות לב כמבאר היטב במאמר הנ"ל, ענין שם. וזה בחנינת חלה שמפרישין מן הלחם, כי חלה היא ראשית קדש בחנינת נקדה כנ"ל. ועל ידי שנתגלה הנקדה הקדושה שיש בתוך הלחם על ידי זה נתבטלון כל השבירות והתרפות שחופין שם ועל ידי זה נתתקן הלחם והתר וחתר לאכילת ישראל, כי כבר יצא מבחינת אהבות גפולות מבחינת תרפות ושבירות לב על ידי שנתגלה שם הנקדה הקדושה שהיא בחנינת חלה ששם אצל הנקדה שורה האהבה דקדושה. שעל ידי זה נתבטלון התרפות וכו' כנ"ל. וכמבאר במאמר הנ"ל, ענין שם. ועל כן נותנין החלה לכהן שהוא בחנינת אהבה דקדושה ששורה אצל הכהן שלום, בבחינת "ברית קהנת עולם", כי עקר הנהגה שהיא בחנינת אהבה דקדושה תלויה בשמירת הברית. ועל כן הכהן מצוה בקדושה יתרה בשמירת הברית ומוזהר בכמה אסורי אישות יותר מישראל. ועקר קדושת כהנתו תלויה בזה. כמו שכתוב בפרשת אמור: "וקדשתו ולא יחלל זרעו". וכמו שפרש רש"י שם, כי עקר קדושת הכהנה שהיא בחנינת אהבה דקדושה תלויה בשמירת הברית, כי שם שורה האהבה דקדושה אצל בחנינת

ת"ת

הברית שלום ששם בחינת הנקדה הקדושה כנ"ל. ועל-כן נוהגין החלה לכהן, כי החלה שהיא בחינת נקדה צריכה להרמוז אל הכהן שהיא בחינת נקדה הפלליות של ישראל, כי הכהן הוא בחינת הצדיק והרב שבדור שהוא הנקדה הפלליות, כמבאר במאמר הנ"ל, כמו שכתוב: "כי שפתי כהן ישמרו דעת", ודרשו רבותינו ז"ל: אם הרב דומה וכו'. נמצא שהרב והכהן הם בחינה אחת, כי הם בחינת נקדה הפלליות של ישראל שכל הנקודות צריכה לקבל משם ועל-כן נוהגין החלה לכהן, כי החלה, שהיא בחינת נקדה נקנת לכהן. שהיא נקדה הפלליות שמאירה בכל הנקודות ועל-ידי שמאירה הנקדה בחינת חלה בתוך הלחם, על-ידי זה נתפטר כל התרפות והשכירות, כי אצל הנקדה שורה האהבה דקדושה בחינת כהן שעל-ידי זה נתמסן הכל כנ"ל:

שנתגלה האהבה דקדושה ונתפטרין האהבות הנפולות, כי הששת ימי החל הם בחינת ששה בחינות, בחינת לב הנ"ל ששורין שם האהבות נפולות, בחינת שכירת לב וכשבת עולין הששת ימי חל ונמשך עליהם קדשת שבת שהיא בחינת נקדה בחינת יו"ד. ועל-ידי זה נתפטרין התרפות והשכירות שהיו נאחזין בששת ימי החל ועין במאמר הנ"ל ענין יו"ד וא"ו הנ"ל. ועל-כן מפרשים חלה בחינת נקדה לכבוד שבת כנ"ל:

ד ועל כן נוהגין נשים להפריש חלה, כי בחינת חלה הנתנה לכהן כדי לתמן הלחם שהוא סעוד דלפא כנ"ל. זה בחינת הנקדה של הרב שמאירה בהתלמד כנ"ל. ורב ותלמיד הם משפיע ומקבל בחינת איש ואשה, בחינת "פי ודבר חכמות והגות לפי תבונות", וצריך אתערותא דלתתא תחלה פידוע ועל-כן צריך תחלה התלמיד להתעורר לכא להרב לקבל הארה מהנקדה של הרב ועל-כן צריכה האשה בחינת מקבל, בחינת תלמיד, בחינת לב להפריש חלה הנתנה לכהן כדי לקבל הארת הנקדה כדי לתמן שכירת לב. וכמו שאמרו רבותינו ז"ל, היא קלקלה חלתו של עולם וכו', דהינו על-ידי חטא עין הדעת שהיה על ידה, כי על-ידי פגם עין הדעת נתחדש בחינת השכירה פידוע, ותסון השכירה הוא על-ידי הנקדה כנ"ל שהוא בחינת חלה לפיכך היא צריכה להפריש

ג ועל כן איתא בשלחן ערוך שהמנהג להתיר להפריש חלה לכבוד שבת, כמבאר באורח חיים בתחלת הלכות שבת, (והני כי באשכנזי אומנין בחל פת עכ"ם וכשבת מתקדו לעשות עשת ישראל כדי להפריש חלה לכבוד שבת) כי שבת קדש היא בחינת הנקדה הקדושה, בחינת ברית עולם ביני וביני בני ישראל, ושם שורה האהבה דקדושה שהוא בחינת ענג שבת, בחינת אהבה בתענוגים ועל-כן אכילת שבת קדש נקרה מאד, כי אז האכילה מן הקדושה מאחר

לקוטי הלכות

הלכות חלה ג

יורה דעה תשכג

שבוכותה נברא העולם ועלינו עקר החלה בארץ-ישראל:

החלה ג

על פי המאמר 'בחצרות' בלקוטי הראשון בסיומן ה', ענין שם כל המאמר

א ותהלה לענגנו שצרכין לראות שיזכה לעשות המצוה

בשמחה גדולה כל כך עד שלא ירצה שום שבר עולם הבא אלא ירצה שיזכה ה' ותפרך לעשות מצוה אחרת בשכר מצוה זאת, כמו שאמרו ששכר מצוה וכו'. וזהו בחינת 'ביומו תתן שכרו וכו'.

וזהו שאמרו חכמינו ו'ל בשבת: יכרהו מאחד בשבת, הינו שמחת ותענגו עולם הבא. שהוא בחינת שבת ירגיש בששת ימי המעשה שהן בחינת מעשה המצוות שבהם נבראו עולם שנה נפש וכו' ועקר השמחה הוא בלב וכו'. ואי אפשר ללב לשמח אלא עד שיסיר עקמימיות שבלבו שיהיה לו ישרות לב ואז יזכה לשמחה, כמו שכתוב: "ולישרי לב שמחה".

ועקמימיות שבלב מפשיטין עלידי רעמים וכו'. ורעמים הם בחינת תפלה בכת וכו', אבל אי אפשר לזכות לבחינת רעמים, שהוא תפלה בכת להפשיט על-די זה עקמימיות שבלב כי אם בשמפנין המחזין מחמץ שלא יחמין את מחשבתו בחכמות חיצוניות ובתאות ובהרהורים וכו'. וצרכין לשתף הנבירות בחסדים

חלה וכו'.ל. ועלינו עלידי חלה נמשך ברכה והפרכה מצויה בעסה כמו שמצינו בהאמהות וכמו שאיתא בדברי רבותינו ו"ל אצל אליהו שצוה להצרפית, והוצאת לי משם עגה, שהיא חלה. ועלידי זה באה ברכה בהקמח והשמן, כי בשנתכפול בחינת התרפות והשכירות עלידי החלה שהוא בחינת נקדה כו'.ל. אזי נתפסלין כל הקללות שבאין מן השכירות מחטא אדם הראשון ואזי נמשך ברכה על האהבה וקדושה שהוא בחינת כהן שממנו נמשכין כל התרבות:

ברוך ה' לעולם אמן ואמן:

ה ועל פן שעור עסה שמפרישין ממנה חלה הוא עמור, כי העמור עשירית האיפה הוא בחינת יו"ד בחינת נקדה. כמבאר במאמר הנ"ל שהנקדה היא בחינת יו"ד ועלינו פשיט בעסה שעור עמור אזי יש שם בחינת הארת הנקדה שהיא בחינת יו"ד. ועלינו מפרישין ממנה חלה כו'.ל. ועלינו החלה אין לה שעור, כי נקדה בעצמה אין לה שעור כידוע ועלינו עקר חלה מדאורייתא הוא בארץ-ישראל ובזמן שכל ישראל יושבין שם, כמו שכתוב: "בבאכם אל הארץ וכו'". כי בארץ-ישראל שם מאירה בחינת הנקדה, כי יש שם עשר קדושות והקדושה העליונה שבקאן היא קדוש קדשים אכן שתיה שהיא הנקדה שממנה השתת העולם, שזה בחינת חלה ראשית

100

יורה דעה

שְׂמָאֵלָא בִּימִינָא, כִּי מְסַמְרָא דִּימִינָא
מִחָא חֲרָא כְּכַפָּא, שְׁעָקָר זְכוּדָא מִחוּמִין
שְׂיִתְהִי הַמּוֹחַ צֶחַ כְּכַסְפָּא הַטְּהוּר הוּא
מְסַמְרָא דִּימִינָא. וְהוּוּ: "וַיָּשֶׁב הַיָּם לַפְּנוֹת
בְּקָר לְאִיתָנוּ וְכוּ'". כִּי עָקָר הַתְּגִלּוֹת
עַל-יְדֵי הַחֲסָדִים, כְּמוֹ שְׂפָתוֹב: שֶׁב לִימִינִי
וְכוּ, עַנֵּן שָׁם כֹּל זֶה הַיִּטִּב:

ב וְזֶה בְּחֵינֵת חֲלָה שְׂצָרִיכִין לְתַן לְפָנֶיהָ מִן
הַעֲשָׂה, כִּי צָרִיכִין לְשַׁמֵּר הַמּוֹחַ
מְאֹד מִחֲמִין שְׂלֵא יִחְמִין אֶת דַּעְתּוֹ חֵם
וְשְׁלוֹם בְּמַחְשְׁבוֹת רַעוּת כְּנ"ל, שְׂהוּוּ
בְּחֵינֵת חֲמִין שְׂהוּוּ סְמִרָא דְמוֹתָא וְאֵז
בְּשִׁנְשִׁמְרִין מִחֲמִין, דְּהִינּוּ מִמַּחְשְׁבוֹת
רַעוּת שְׂהֵם מְטַמְּמִין אֶת הַמּוֹחַ חֵם
וְשְׁלוֹם וְכִשְׁנִשְׁמְרִין מִהֵם אֵז זֹכִינַן לְבְּחֵינֵת
רַעֲמִים וּמִפְּשִׁטִּין עֲקֻמִּימוּת שְׂפֻלְבַּן וְזֹכִינַן
לְשִׁמְחָה וְכוּ' כְּנ"ל. וְעַל-כֵּן בְּתַחֲלַת
הַתְּקַרְבוֹת יִשְׂרָאֵל לְאַבְיֵהֶם שְׂבִשְׂמִימִים,
דְּהִינּוּ כְּפִסַּח צָרִיכִין לְזַהַר מְאֹד מִמּוֹשְׁהוּ
חֲמִין וְעָקָר אֲסוּר חֲמִין הוּא בְּלָתֵם שְׂהֵם
חֲמִשֶׁת מִינֵי דְגֵן, כִּי הַלֶּחֶם סוֹעֵד הַלֵּב,
כְּמוֹ שְׂאֵמְרוּ רְבוּתֵינוּ ז"ל: פִּתָּא סַעֲדָא
דְּלֵבָא, כְּמוֹ שְׂפָתוֹב (תְּהִלִּים קי): "וְלָחֶם לֵבָב
אֲנוּשׁ יִסְעֵד". כִּי עַל הַלֶּחֶם יִחִיהַ הָאָדָם,
וְעָקָר הַחַיִּית הִיא הַחֲכֻמָּה וְהַשְׂכָּל וְהַמּוֹחַ,
כְּמוֹ שְׂפָתוֹב (סְפָרַי י): "הַחֲכֻמָּה תַחֲיֶיהָ
בְּעֵלֶיהָ". וְעַל-כֵּן עָקָר חַיִּית הָאָדָם
שְׂמֻקְבֵּל - עַל-יְדֵי אֲכִילָתוֹ, וְעָקָר עַל-יְדֵי
הַלָּחֶם שְׂהוּוּ עָקָר הָאֲכִילָה, וְעָקָר הַחַיִּית
הוּא הַמּוֹחִין וְהַדַּעַת שְׂנִמְשָׁכִין עַל-יְדֵי
הָאֲכִילָה בְּבְחֵינֵת אֲכָלוּ רַעִים. שְׂהֵם תְּרִין

רַעִין דְּלָא מִתְּפָרְשִׁין שְׂהֵם הַמּוֹחִין
שְׂנִמְשָׁכִין עַל-יְדֵי הָאֲכִילָה שְׂהֵם עָקָר
הַחַיִּית שְׂמֻקְבֵּלִין עַל-יְדֵי הָאֲכִילָה. וְהוּוּ
עָקָר סְעִידַת הַלֵּב שְׂמֻקְבֵּלִין עַל-יְדֵי
הָאֲכִילָה, כִּי בְּשִׁתְּמוּחִין בְּשִׁלְמוֹת, דְּהִינּוּ
עַל-יְדֵי אֲכִילָה דְקַדְשָׁה כְּנ"ל. עַל-יְדֵי זֶה
זֹכִינַן שְׂנַפְשֵׁט עֲקֻמִּימוּת שְׂפֻלְבַּן וְזֹכִינַן
לְיִשְׁרַת לֵב. וְהוּוּ עָקָר הַחַיִּית וְהַתְּעַנּוּג שֶׁל
הַלֵּב בְּשִׁנְשִׁמְט מְעַקְמִימוּתוֹ וְזֹכֵה
לְשִׁמְחָה בְּבְחֵינֵת "וְלִישְׂרֵי לֵב שְׂמַחָה".
וְהוּוּ בְּחֵינֵת אֲכִילָה דְקַדְשָׁה, בְּבְחֵינֵת (סְפָרַי
ח) "אֵין טוֹב בְּאָדָם כִּי אִם לְאֲכֹל וְלִשְׂתוֹת
וְלִשְׂמַח וְלִרְאוֹת טוֹב וְכוּ'". כִּי כִשְׂזֹכִינַן
לְאֲכִילָה דְקַדְשָׁה בְּחֵינֵת אֲכִילַת מִצְהָ אֵז
זֹכִינַן עַל-יְדֵי אֲכִילָה כִּזוֹ לְשִׁמְחָה, בְּחֵינֵת
"לְאֲכֹל וְלִשְׂתוֹת וְלִשְׂמַח", כִּי עַל-יְדֵי מִצְהָ
זֹכִינַן לְבְּחֵינֵת רַעֲמִים שְׂעַל-יְדֵי זֶה נִפְשֵׁט
עֲקֻמִּימוּת שְׂפֻלְבַּן שְׂעַל-יְדֵי זֶה זֹכִינַן
לְשִׁמְחָה כְּנ"ל וְעַל-כֵּן יִשְׂרָאֵל עִם קְדוּשָׁה
צָרִיכִין שְׂיִתְיָה אֲכִילָתָם תְּמִיד בְּכָל הַשָּׁנָה
בְּבְחֵינֵת מִצְהָ שְׂהוּוּ אֲכִילָה דְקַדְשָׁה. וְכְמוֹ
שְׂאֵמְרוּ רְבוּתֵינוּ ז"ל: לֹא נִתְּנָה תּוֹרָה אֲלָא
לְאֹהֲלֵי הַפָּנוּ. וְכֵן הוּא בְּחֵינֵת מִצְהָ, כְּמוֹ
שְׂאֵמְרוּ רְבוּתֵינוּ ז"ל (דְּרוֹשִׁין חג), עֲנָה, דְּהִינּוּ
מִצְהָ שְׂהוּוּ צִיּוּרֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם מְעַמּוּ בְּהָ
מַעַם מִן, כִּי יִשְׂרָאֵל צָרִיכִין לְקַנֵּס אֶת
הַתּוֹרָה וְעָקָר קִיּוּם הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת
בְּשִׁלְמוֹת הִיא הַשְׂמֻחָה שֶׁל הַמִּצְוָה,
כְּמוֹכָא בְּכַתְבֵי הָאֲר"י ז"ל שְׂעָקָר
הַשְׂלְמוֹת הִיא הַשְׂמֻחָה שֶׁל הַמִּצְוָה. וְכְמוֹ
שְׂפָתוֹב: "תַּחַת אֲשֶׁר לֹא עֲבַדְתָּ אֶת ה'

לקוטי הלכות

הלכות חלה ג

יורה דעה תשכה

אֶלְקוּד בְּשִׁמְחָה וּבְטוֹב לֵבָב וְכוּ".
וּכְמִבְּאֵר בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ וְ"ל בְּהַתּוֹרָה הַנִּזְכָּר
וּבְכַמְּהַ מְקוֹמוֹת. וְעַקֵּר הַשִּׁמְחָה שֶׁל מִצְוָה
הוּא כְּשׁוֹכֵין לַשִּׁמְחָה הַנִּזְכָּר הַמְּבֹאֲרֵת
בְּמֵאמֶר הַנִּזְכָּר שֶׁהִיא לֹא שְׂהִיָּה לֹא שְׂמִיָּה מִהַמִּצְוָה
בְּעֵצְמָה וְכוּ' כַּנִּזְכָּר. וְזֶה הַשִּׁמְחָה אִי אֶפְשָׁר
לְזַכֵּת כִּי אִם עַל־יְדֵי מִצְוָה שֶׁהוּא בְּחִינַת
מִן שְׂעֵל־יְדֵי זֶה זֹכֵין לְרַעְמִים וּמַפְשִׁיטִין
עַקְמוּמִיּוֹת הַלֵּב וְזֹכֵין לְיִשְׁרֵת לֵב וְאֵז זֹכֵין
לַשִּׁמְחָה שֶׁל מִצְוָה הַנִּזְכָּר. וְעַל־כֵּן לֹא
נִתְּנָה הַתּוֹרָה כִּי אִם לְאוֹכְלֵי הַמֶּן שֶׁהוּא
בְּחִינַת מִצְוָה, שֶׁהוּא תַּקֵּן הַמַּחֲזִין בְּקַדְשָׁה
גְּדוּלָּה שְׂעֵל־יְדֵי זֶה דִּיקָא זֹכֵין לַשִּׁמְחָה
כַּנִּזְכָּר, דְּהֵינּוּ לְקַנְסֵי הַמִּצְוֹת בְּשִׁמְחָה שֶׁהִיא
עַקֵּר קְבֵלַת הַתּוֹרָה כַּנִּזְכָּר, שֶׁהִיא בְּחִינַת
הַשִּׁמְחָה שֶׁל שְׁבוּעוֹת כְּמוֹ שֶׁמִּצִּינוּ שֶׁהִיא
הַצְּדִיקִים הַרְּאִשׁוֹנִים שֶׁמַּחֲזִין מֵאֲדָם
בְּשְׁבוּעוֹת שֶׁהוּא קְבֵלַת הַתּוֹרָה, כִּי עַקֵּר
קְבֵלַת הַתּוֹרָה הִיא הַשִּׁמְחָה שֶׁל מִצְוָה.
כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "וְשִׂמְחַת עוֹלָם עַל רֵאשִׁים",
שֶׁהִיא נֶאֱמָר עַל שְׁנֵי הַכְּתָרִים שֶׁכֻּנּוּ
יִשְׂרָאֵל בְּשַׁעַת קְבֵלַת הַתּוֹרָה כְּשֶׁאֶמְרוּ
נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע (שְׁבַת פ"ח) וְעַל־כֵּן צְרִיכִין
יִשְׂרָאֵל שֶׁתְּהִיָּה אֲכִילַתָּם תְּמִיד בְּבְחִינַת
מִצְוָה בְּבְחִינַת מִן כַּנִּזְכָּר, דְּהֵינּוּ לְקַדֵּשׁ אֵת
אֲכִילַתָּם מֵאֲדָם. בְּאֶפֶן שֶׁזֹּכֵה עַל־יְדֵי
הָאֲכִילָה לְמַחֲזִין קְדוּשִׁים וְנִפְיִים. שֶׁהִיא
בְּחִינַת מִצְוָה כִּי אִנּוּ אוֹכְלִים מִצְוָה מִמֶּשׁ
שְׂבַעַת יְמֵי הַפֶּסַח שֶׁהוּא אֶסְתָּא שְׂעֵל־יְדֵי
זֶה אִנּוּ מְקַדְּשִׁין אֵת מַחֲזֵנוּ וְדַעַתְנוּ שֶׁהִיא
עַקֵּר הַקְּדוּשָׁה, וְאֵז כְּשֶׁכָּבֵר קַבְּלָנוּ הַרְּפּוּאָה

שֶׁל הַמַּחֲזִין בְּפֶסַח אֵז אִנּוּ יִכּוֹלִין לְאַכֵּל
אַחַר כֵּן גַּם חֲמִץ, כְּמוֹ שֶׁאִתָּא בְּזֵהר,
הֵינּוּ שְׂעֵל־יְדֵי הַרְּפּוּאָה שֶׁל מִצְוָה שֶׁאוֹכְלִין
בְּפֶסַח זֹכֵין לְקַדֵּשׁ אֵת הַמַּחֲזִין כֹּל כֵּן. עַד
שֶׁאַחַר כֵּן אֶפְלוּ כְּשֶׁאוֹכְלִין חֲמִץ הוּא גַּם
כֵּן בְּקַדְשָׁה גְּדוּלָּה עַד שֶׁאִנּוּ יִכּוֹלִין לְזַכֵּת
לְמַחֲזִין זְכִין גַּם עַל־יְדֵי אֲכִילַת חֲמִץ
שֶׁאוֹכְלִין בְּכָל הַשָּׁנָה בְּלֵה, כִּי אִנּוּ יִכּוֹלִין
לְהַפֵּךְ מַחֲזִין לְמִצְוָה, מַחֲזִית לְהָא וְכוּ'. וְהוּא
בְּחִינַת כֹּל הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁיֵּשׁ בְּפֶת, שֶׁיֵּשׁ בָּהֶם
עֵשֶׂר קְדוּשׁוֹת כְּמוֹ שֶׁאֶמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ וְ"ל, כִּי
צְרִיכִין לְקַדֵּשׁ אֵת הַלֶּחֶם מֵאֲדָם כְּדֵי שְׂהִיָּה
בְּבְחִינַת מִצְוָה, בְּבְחִינַת מַחֲזִין דְּקַדְשָׁה כְּדֵי
שֶׁיִּסְעֵד הַלֵּב, דְּהֵינּוּ שֶׁיִּפְּנוּ עַל־יְדֵי זֶה
לְטוֹב לֵב לְיִשְׁרֵת לֵב, בְּבְחִינַת "וַיֵּאכַל
וַיִּשְׂתֵּי וַיִּטֵּב לְבוֹ", כִּי עֵשֶׂר קְדוּשׁוֹת שֶׁבִּפֶת
זֶה בְּחִינַת קְדוּשַׁת הַמַּחֲזִין שֶׁהִם נִקְרָאִין
קְדֵשׁ כְּדוּעָה, כִּי שֵׁם עַקֵּר הַקְּדוּשָׁה.
וְהַקְּדוּשָׁה הוּא בְּחִינַת יו"ד כְּדוּעָה, כִּי אִין
קְדוּשָׁה בְּפָחוֹת מֵעֵשֶׂרָה וְזֶה בְּחִינַת מַה
שֶׁהוּזְהִירוּ רַבּוֹתֵינוּ וְ"ל לְהַטְעִים ה'
דְּהַמּוֹצִיא כְּדֵי לְהוֹצִיא הַלֶּחֶם מִבְּחִינַת
חֲמִץ לְבְחִינַת מִצְוָה מַחֲזִית לְה' כִּי אִנּוּ
צְרִיכִין תְּמִיד שֶׁתְּהִיָּה אֲכִילַתְנוּ בְּבְחִינַת
מִצְוָה כַּנִּזְכָּר. כְּדֵי שֶׁנִּזְכָּה עַל־יְדֵי זֶה לְבְחִינַת
רַעְמִים שֶׁהִם מַפְשִׁיטִין עַקְמוּמִיּוֹת שֶׁכָּל
שְׂעֵל־יְדֵי זֶה זֹכֵין לַשִּׁמְחָה שֶׁל מִצְוָה
כַּנִּזְכָּר. וְהוּא בְּחִינַת (וַיֵּאכַל) "וַיֵּאכַלְתֶּם אֶכּוֹל
וְשֶׁבּוּעַ וְהִלַּלְתֶּם אֵת שֵׁם ה' אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר
עָשָׂה עִמָּכֶם לְהַפְּלִיא". לְהַפְּלִיא" הוּא
בְּחִינַת רַעְמִים שֶׁהִם נִפְלְאוֹת תְּמִים דַּעִים

יורה דעה

כמו שכתוב (אי"ב טו) "ירעם אל בקולו ונפלאות". וזהו "ואכלתם אכול ושבוע והללתם וכו'", היינו שתהיה אכילתכם בקדשה, בבחינת "צדיק אכל לשבע ונפשו". וזהו, אכול ושבוע, ואו, והללתם וכו', היינו שתזכו על-ידי זה להלל את ה', היינו לתפלה בכונה שהיא בחינת רעמים. וזהו להפליא, כי רעמים הם בחינת נפלאות וכו', כי בשהאכילה בקדשה בבחינת מצה וזכין על-ידי זה לתפלה בכונה שהיא בחינת רעמים, כי עקר הרעמים הם על-ידי בחינת מצה פנ"ל:

ד ועל כן נוהגין לדקדק לאפות לחם על שבת פרי להפריש חלה, וכמו שכתוב בשלחן ערוך שאפלו האוכלין פת עכ"ם אופן לחם לשבת פרי להפריש חלה, כמו שכתוב באר"ח חיים סימן רמ"ב, וכן כל הלחם של שבת קורין אותו חלה, כי עקר הפרשת החלה הוא פרי לזבות לקדשת שבת שהוא שמחת המצוה הנ"ל שמרגישין העולם הבא שהוא שבת בהמצוה בעצמה, שזהו בחינת שבת, בחינת זכרהו מאחד בשבת וכו' ושמחה זו זוכין על-ידי בחינת מצה על-ידי בחינת רעמים פנ"ל. שזה זוכין על-ידי בחינת זמן שהוא בחינת החלה שנותנין לכהן פנ"ל. ועל-כן צריכין לדקדק ביותר לקיים מצות חלה בלחם של שבת פנ"ל. וזה בחינת אכילה של שבת שהוא מצוה גדולה, כי אכילת שבת היא אכילה דקדשה בחינת מן, כמו שכתוב בשלחן ערוך. שעושין באכילת שבת זכר למן שהיה מנחם בקפסא שזהו בחינת שתי הפפות שהלחם של שבת נתון ביניהם וכו', כי בשבת שהוא בחינת עולם הבא שמרגישין בעולם הזה בשזוכין לקבל

ג ועל כן בשנותנין מים בעסה צריכין לתן חלה לכהן, כי עקר קדשת המחין בחינת מצה, בחינת רעמים זוכין על-ידי החסד שהוא בחינת כהן, בחינת זמן בבחינת שב לימיני, כי עקר התגלות על-ידי החסד פנ"ל. בבחינת מסטרא דימינא מחא תורא כפסא פנ"ל. ועל-כן על-ידי החלה שנותנין לכהן מן העסה על-ידי זה ממשוכין בחינת חסדים בחינת זמן שהוא בחינת כהן לעולם, הינו אברהם איש החסד שהוא זמן, הוא בחינת כהן ועליו נאמר שב לימיני הנ"ל שעל-ידי זה עקר ההתהוות בחינת הרעמים פנ"ל. ועל-ידי זה מתגברים ומוציאין את העסה מסטרא דמותא מבחינת חסד וזוכין שתהיה בבחינת מצה בבחינת רעמים שמשם עקר גדול הלחם, כמו שכתוב (תהלים קד): "מקול רעמך

ג ועל כן בשנותנין מים בעסה צריכין לתן חלה לכהן, כי עקר קדשת המחין בחינת מצה, בחינת רעמים זוכין על-ידי החסד שהוא בחינת כהן, בחינת זמן בבחינת שב לימיני, כי עקר התגלות על-ידי החסד פנ"ל. בבחינת מסטרא דימינא מחא תורא כפסא פנ"ל. ועל-כן על-ידי החלה שנותנין לכהן מן העסה על-ידי זה ממשוכין בחינת חסדים בחינת זמן שהוא בחינת כהן לעולם, הינו אברהם איש החסד שהוא זמן, הוא בחינת כהן ועליו נאמר שב לימיני הנ"ל שעל-ידי זה עקר ההתהוות בחינת הרעמים פנ"ל. ועל-ידי זה מתגברים ומוציאין את העסה מסטרא דמותא מבחינת חסד וזוכין שתהיה בבחינת מצה בבחינת רעמים שמשם עקר גדול הלחם, כמו שכתוב (תהלים קד): "מקול רעמך

1b
1b

שבת פראוי. ואז מצוה גדולה לאכל, כי אז האכילה בקדושה בבחינת מן בבחינת מצוה, בחינת "למען תמצאו והתענגתם", בחינת ענג שבת. כמו שמבאר רבנו ז"ל במקום אחר (בסיקון טו) ועל-ידי אכילה כזו זוכין לשמחה של מצוה. שנהו עקר ענג שבת שמרגישים תענוג ושמחת העולם הבא שהוא בחינת שבת בעולם הזה כנ"ל. והוא "לאכל ולשתות ולשמח", שנהו נאמר על שבתות וימים טובים, פמוכא במודרש, כי אז האכילה בקדושה שעל-ידי זה זוכין לשמחה, הינו לשמחה של מצוה להרגיש העולם הבא בהמצוה בעצמה שנהו בחינת שבת כנ"ל:

ה וזהו בחינת לחם משנה שאוכלין בשבת והו בחינת משנה תורה, שהוא בחינת "לכן פארצם משנה וירשו". שנהו בחינת "לא תירא לביתה משלג כי כל ביתה לבש שנים". ודרשו רבותינו ז"ל: "לבוש שנים", שהתורה כופלת דבריה בכל המצוות. כמו שכתוב: "השב תשוב, העניק תעניק, נתון תתן, פתח תפתח וכו'", הינו שהתורה כופלת דבריה ברב המצוות ללמוד שעקר קיום המצוות יהיה בשביל לעשות מצוה אחרת בשכר מצוה זאת כמו שאמרנו ששכר מצוה מצוה. שנהו עקר שלמות קיום המצוות בשמחה כנ"ל. והו בחינת לבש שנים בחינת פתח תפתח וכו', הינו שעקר מצוות הצדקה יהיה כרי שזכה לתן עוד צדקה וקמו בן בכל המצוות. והו

בחינת משנה תורה, בחינת לבש שנים הנ"ל. והו לכן פארצם, הינו גם כזה העולם פארץ היאת 'משנה וירשו' שנופה גם כזה העולם לשכר עולם הבא שהוא בחינת משנה, בחינת משנה תורה, דהינו שנופה לעשות כל המצוות בשביל המשנה בחינת לבש שנים הנ"ל, הינו כרי שנופה לשנות ולכפל עוד לקום מצוה שניה בשכר מצוה זאת בבחינת ששכר מצוה מצוה כנ"ל. והו בחינת לחם משנה של שבת שמקמין על-ידי האכילה של שבת דיקא, כי על-ידי האכילה של שבת זוכין לישראל לב כנ"ל. שעל-ידי זה זוכין לשמחה, בבחינת "לאכל ולשתות ולשמח". ועקר השמחה הוא בבחינת לחם משנה, בחינת משנה תורה, בחינת לבש שנים הנ"ל. שהוא בחינת ששכר מצוה מצוה כנ"ל:

וזהו בחינת אכילת מן שהוא בחינת מצוה כנ"ל. שעל-ידי זה זוכין לעשות המצוה בשמחה בשביל לעשות מצוה אחרת ומרגישים העולם הבא בהמצוה בעצמה עד שאין מבקשין שום שכר עולם הבא בשכר המצוה כנ"ל והו בחינת מן, בחינת כי לא ידעו מה הוא, שהוא בחינת תכלית הידיעה אשר לא נדע, כי שמחה זאת אי אפשר לזכות כי אם בשמחה בלין עצמו מכל וכל עד שאין יודעין מעצמו כלל ומגיעין לבחינת תכלית הידיעה אשר לא נדע שנהו

בחנית פי לא ידעו מה הוא. ואז אין רוצין שום שִׁכְר עוֹלָם הַבּא פְּלֵל:

וְזוּהוּ בַחֲנִינֵת מִצְוֵה שְׁהוֹצִיאֵוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם שֶׁהוּא בַחֲנִינֵת מִן פְּנֵי ל. וְהוּ: "וַיֹּאפֵו אֶת הַבְּצֵק אֲשֶׁר הוֹצִיאֵו מִמִּצְרַיִם עִגְת מִצּוֹת פִּי לֹא חֲמִץ פִּי גִרְשׁוּ מִמִּצְרַיִם וְכו' וְגַם צִדָּה לֹא עָשׂוּ לָהֶם". מִצּוֹת זֶה בַחֲנִינֵת מִצּוֹת כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ו"ל עַל פְּסוּק "וַיִּשְׁמְרֶתֶם אֶת הַמִּצּוֹת", אֵל תִּקְרִי הַמִּצּוֹת אֵלֶּא הַמִּצּוֹת, כִּדְרָךְ שְׁאִין מִחֲמִיזִין אֶת הַמִּצְוֵה כִּךְ אִין מִחֲמִיזִין אֶת הַמִּצְוֵה וְכו'. וְזוּהוּ, "וְגַם צִדָּה לֹא עָשׂוּ לָהֶם", שְׁזָכוּ לִקְנֵם הַמִּצּוֹת בְּשִׁמְחָה וְלֹא בְּשִׁבּוּל שִׁכְר עוֹלָם הַבּא שֶׁהוּא בַחֲנִינֵת צִדָּה שְׁמִיכִינִין לַעֲצֹמֵן עַל-יְדֵי הַמִּצּוֹת צִדָּה לְדַרְךְ כֵּל הָאֵרֶץ, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ו"ל אֲרַחֵא רַחִיקָא וְוּוּדָא קָלִילָא. וְאַף-עַל-פִּי שֶׁהוּא טוֹב מֵאֵר. וְאַשְׁרֵי מִי שְׁזָכָה לָזוּה לְהִכִּין לַעֲצֹמוּ צִדָּה לְדַרְךְ רַחוּק מֵאֵד מֵאֵד פְּוֵה. אֲבָל אִין זֶה תַּכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת, פִּי עֵפֶר הַשְּׁלֵמוֹת הוּא בְּשׁוֹזִיכִין לְשִׁמּוֹר אֶת הַמִּצּוֹת בַּחֲנִינֵת מִצְוֵה, בַּחֲנִינֵת וְגַם צִדָּה לֹא עָשׂוּ לָהֶם, שְׁאִין מִכִּין לַעֲצֹמוּ שׁוּם צִדָּה בְּשַׁעֲה שְׁעוֹסֵק בַּמִּצּוֹת, פִּי אִינוּ מִכִּין לְשׁוּם שִׁכְר עוֹלָם הַבּא בְּשַׁעֲת קִיּוּם הַמִּצּוֹת רַךְ עֵפֶר שְׁמַחְתוֹ וְחַעֲנוּגוֹ הוּא הַמִּצְוֵה בַעֲצֻמָּה כְּפֵ"ל. וְעַל-כֵּן לְמַדוּ רַבּוֹתֵינוּ ו"ל זְרִיוֹת שֶׁל הַמִּצּוֹת מִמִּצּוֹת כְּפֵ"ל. כִּדְרָךְ שְׁאִין מִחֲמִיזִין אֶת הַמִּצְוֵה כִּךְ אִין מִחֲמִיזִין אֶת הַמִּצְוֵה וּמִצְוֵה הַבָּא לְיָדוֹ אֵל תַּחֲמִיזְנָה

רַךְ עָשׂה אוֹתָהּ מִיָּד. פִּי זְרִיוֹת הַמִּצְוֵה בְּשְׁלֵמוֹת הוּא רַךְ בְּשׁוֹזִיכִין לְבַחֲנִינֵת מִצְוֵה בְּשְׁלֵמוֹת, דִּהְיֵנוּ לְקַדְשֵׁת הַמַּחֲזִין שְׁעַל-יְדֵי זֶה זִכִּין לְשִׁמְחָה כְּפֵ"ל שְׁאִין רוֹצִין שׁוּם שִׁכְר עוֹלָם הַבּא רַךְ שְׁמַחְתוֹ מִהַמִּצְוֵה בַעֲצֻמָּה וְאֵז בְּוֵדָא אִין מִחֲמִיזִין אֶת הַמִּצְוֵה רַךְ עוֹשִׂין אוֹתָהּ בְּזְרִיוֹת גְּדוֹל מֵאֵד מֵאֵד מֵאַחַר שֶׁכָּל שְׁמַחְתוֹ וְחַעֲנוּגוֹ הוּא רַךְ מִהַמִּצְוֵה בַעֲצֻמָּה וְהוּא מִצְפָּה תְּמִיד שְׁיִזְכּוּהוּ ה' יִתְבָּרַךְ לַעֲשׂוֹת מִצְוֵה. וְעַל-כֵּן בְּשִׁבְבָא לְיָדוֹ בְּוֵדָא הוּא עוֹשֶׂה אוֹתָהּ בְּזְרִיוֹת גְּדוֹל מֵאֵד וְזוּהוּ שְׁפִסְפִּד הַתְּנָא שְׁשִׁכְר מִצְוֵה מִצְוֵה לְאַהֲרַת הַזְּרִיוֹת שֶׁל הַמִּצְוֵה, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ שָׁם: וְהוּ רִין לְמִצְוֵה קְלָה בְּכַחֲמוּרָה וּבִרְחֵ מִן הַעֲבָרָה שְׁמִצְוֵה גּוֹרֶרֶת מִצְוֵה וְכו' שְׁשִׁכְר מִצְוֵה מִצְוֵה וְכו'. פִּי עֵפֶר הַזְּרִיוֹת הוּא עַל-יְדֵי זֶה שְׁזִיכִין לְשִׁמְחָה כְּפֵ"ל שֶׁהוּא בַחֲנִינֵת שְׁשִׁכְר מִצְוֵה מִצְוֵה. שְׁעַל-יְדֵי זֶה זִיכִין לִקְנֵם הַמִּצְוֵה בְּזְרִיוֹת גְּדוֹל בַּחֲנִינֵת "הוּ רִין לְמִצְוֵה קְלָה" כְּפֵ"ל. וְכַמְבָּאֵר כִּדְבָרֵי רַבֵּנוּ ו"ל בְּמִקּוּם אַחַר, פִּי הַזְּרִיוֹת הוּא בַחֲנִינֵת שְׁמַחְתָּה הַכֵּךְ הַעֲצֻלוֹת וְהַעֲצֻבוֹת שְׁהֵם גַּם כֵּן בַּחֲנִינָה אַחַת. וְזוּהוּ: "וַיֹּאפֵו אֶת הַבְּצֵק עִגְת מִצּוֹת". מִצּוֹת זֶה בַחֲנִינֵת זְרִיוֹת הַמִּצְוֵה, בַּחֲנִינֵת הוּי רִין לְמִצְוֵה קְלָה וְכו' כְּפֵ"ל כִּדְרָךְ שְׁאִין מִחֲמִיזִין אֶת הַמִּצְוֵה וְכו' כְּפֵ"ל. פִּי גִרְשׁוּ מִמִּצְרַיִם זֶהוּ בַחֲנִינֵת וּבִרְחֵ מִן הַעֲבָרָה, פִּי מִצְרַיִם הוּא בַחֲנִינֵת מְדוּר הַקְּלָפוֹת, בַּחֲנִינֵת עֲבָרוֹת שְׁמִשְׁם צְרִיכִין לְבָרֵךְ וּלְהַתְּגַרְשׁ

לקוטי הלכות

הלכות חלה ד

יורה דעה תשכט

המצות בבחינת געשה ונשמע שיעשה מצוה זאת כדי לעשות מצוה אחרת בבחינת ששכר מצוה מצוה פנ"ל. שזהו עקר קבלת התורה פנ"ל:

הלכות חלה ותרומות ומעשרות

הלכה ד

ענין חלה שמשנה מתרומות ומעשרות שנתנת אפלו בזה הזמן בחוץ לארץ ארץ-על-פי שבלנו טמאי מתים כדי שלא תשתבח תורת חלה מישראל:

א על-פי התורה ישראל געשים אדונים לבעליהם וכו' בלקוטי תנינא בסימן ע"ו, עין שם. והכלל, שבכל מקום שישראל פאים לשם בגלות בתחלה הם שם כבונים בגולה ויש להם יסורים גדולים בגשמיית ורוחניות כל אחד לפי בחינתו וכו', כי הם געים ונדים ומטלטלים שם ובזויים שם בעיני הרב כמעט בלו וכו' וכו', אבל אחר-כך הם כובשים גם זה המקום בעצמו וקרימין ומנשאין גם המקום ההוא עם כל מה שבתוכו לה' ותברך בבחינת ו'נשאר ג'ם הוא לאלהינו" (בבב"א טו) ראשי תבות גולה, בחינת (פנ"ל ט): 'עתידין בתי תרמאות וכו' שילמדו בהן תורה ברכים, שנאמר: ונשאר גם הוא לאלהינו, כמו שאמרו רבותינו ו"ל וכו', עין שם:

ב וזה בחינת חלה וכל מתנות בהנה שנתנין מודברי מאכל ודקא

בזריות גדול בבחינת פי גרשו ממצרים, בחינת וברח מן העברה פנ"ל. וזהו, ולא יכלו להתמקמה, הינו זריות גדול שזכו לברח מן העברה ולרוץ למצוה שהוא בחינת מצוה בזריות גדול. וכל זה מחמת שזכו לשמחה הנ"ל שהוא בחינת וגם צדה לא עשו להם, שזהו בחינת ששכר מצוה מצוה וכו', כי לא הכינו להם שום צדה לדרך, דהינו שכר עולם הבא, פי עקר העולם הבא שלהם היא המצוה בעצמה, בבחינת 'ששכר מצוה מצוה' פנ"ל. נמצא שכל המשנה הנ"ל 'הוי רין וכו' מפרשת בפסוק הנ"ל:

ו זהו בחינת געשה ונשמע שזכו ישראל בשעת קבלת התורה שזכו לקבל קיום עשית המצות בשביל לשמע עוד מצוה אחרת בבחינת 'געשה ונשמע' שנעשה מצוה זו כדי לזכות לשמע ולעשות עוד מצוה אחרת בשכר מצוה זאת, כי המצוה השניה שמצפין לקומה הוא בבחינת נשמע, פי נשמע הוא השוקה ודבקות, כמבאר בדברי רבנו ז"ל במקום אחר, הינו המצוה השניה שעדין לא וכו' לקומה שמצפין לקומה בשכר מצוה זאת, הוא בחינת נשמע. וזהו געשה ונשמע בחינת ששכר מצוה מצוה שזהו עקר השמחה פנ"ל. ועל-פנ געשה ונשמע נקרא שמחה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל על פסוק ושמחת עולם על ראשם, שהוא בחינת התרים של געשה ונשמע, פי עקר השמחה הוא כשזוכין לקים

תורתנו

יורה דעה

וביותר מגדולי הארץ שהם תרומה ובבורים ומעשרות וחלה הפאה באחרונה וכו', כי מה שישראל הם כבשים בגולה בתחלה בכל מקום שהם מטלטלים שם, זה מחמת שבכל מקום יש ניצוצות ונפשות קדושות הרבה שנדרו ונפצו ונתפזרו לשם על-ידי הטא אדם הראשון ועל-ידי הטאי כל הדורות עד היום הזה ואלו הניצוצות והנפשות מצפים ומחכים תמיד שיבא לשם איש הישראלי. ותקף שבא לשם איש הישראלי הם נופלים עליו ומסבבים אותו ונתאחזים בו כדי שיתקנם ומחמת שאלו הניצוצות מנחים בין הגויים ובין הקלפות שהם נאחזים ומתקדים בהם מאד. על-ידי זה יש יסורים גדולים לאיש הישראלי שבא לשם, כי גם הקלפות וכו' וכל המחשבות רעות וזרות וכלבולים וכו' הפאים מהם נאחזין בו מחמת שרואים שהניצוצות רוצים להתתקן ועקר התאחזם והתגרותם הוא בעת שזה האיש עוסק באיזה דבר שבקדשה שאז הוא זמן תקנים ונאלתם של הניצוצות מבין העבום והקלפות פידוע ומוכן כל זה בספרי רבנו ז"ל בכמה מקומות ומוכן ברמז גם בספרי הזהר וכל פתחי הארץ ז"ל שהם אחד מהיסודות הגדולות שספרי הארץ ז"ל והזהר מוסדים עליהם פידוע למבינים במקומות אין מספר. וזהו בחינת "תכבד העבדה על האנשים וכו'", בחינת "ומאז באתי אל פרעה לדבר בשמך הרע לעם

הזה וכו'". וזהו תקף אריכת הגלות, בפרט עכשו, כי כל מה שסמוך יותר ויותר אל הקץ מתגברים ומתגרים יותר כל המתנגדים אל הקדשה והקלפות והתאות והנסיונות והבלבולים וכו', כמבאר במקום אחר וצריכין התחזקות גדול מאד מאד כנגדם ולצפות ולחכות לשיעור ה' בכל עת בכל מקום שבאים לשם בגלות וטלטול עד שיקוף וירא ה' משמים, ואז יזכה שלא די שיצא ויעלה משם לחרות בעצמו אף גם יברר ויעלה משם פמה וכמה ניצוצות השיכים לחלק שרש נשמתו בבחינת "ונשאר גם הוא לאלקינו", עד שבם המקום בעצמו יתקדש בקדשה גדולה שלמדו בו תורה ברבים, בבחינת עתידין פתי תרמיאות וכו'. וזהו בחינת "ואחרי כן יצאו ברכש גדול" הנאמר גם על הגלות הזה פידוע. כמו שאמרו רבותינו ז"ל, וגם את הגוי, לרבות גלות כל הארבע מלכיות:

ג וזה בחינת חלה וכו', כי עקר הניצוצות הקדושות נפלו ביותר לדברי מאכל מחמת שתחלת נפילתם היה על-ידי הטא אדם הראשון שחטא באכילה שהוא אכילת עין הרעת טוב ורע. ועל-כן צריכין וגיעות גדולות קדם שבקדוה המאכל מפסלת בגשמיות ורוחניות. והעקר ביותר בצומח מן הארץ, בפרט בחטים וחמישת מיני דגן שהם נקראים לחם שהם עקר המאכל המשיבי, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, ועל-כן יש פמה

לקוטי הלכות

הלכות חלה ד

יורה דעה תשלא

הברורים עד שמעלה אותם אל הרצון עד שאוכין להארת הרצון בשעת האכילה דיקא, כי עקר האכילה והשביעה מהרצון, בבחינת "ומשביע לכל חי רצון". וכמו שכתוב: "נפתלי שבע רצון וימלא ברפת ה'" שנאמר על שבח פרות ארצו. וכן "הי רצוי אחיו וטבל בשמן רגלו וכו'", וכמו שפרש רש"י שם:

ועקר הפעם והתענוג של הדבר מאכל נמשך מרצון העליון וצריך כל אחד להתגבר בשעת אכילתו שיעלה הכל לשרשו. שיזכה על-ידי האכילה להארת הרצון כנ"ל שהוא עקר שלמות הברור והעליה של כל הניצוצות שבמאכל כשעולין לרצון העליון שהוא שרשם העליון פידוע וזה יכול כל אדם לזכות על-ידי פח הצדיק האמת שמאור בו הארת בן ותלמיד כנ"ל. שעל-ידי זה זוכין בשעת האכילה להארת הרצון כנ"ל, כי עקר תקון וברור הניצוצות על-ידי הארת בן ותלמיד הנ"ל, דהיינו על-ידי שמאירין בכל מקומות הנמוכים והגפולים, כי עדן ה' עינים וכו' בחינת מלא כל הארץ כבודו, בחינת הקיצו ורננו שכני עפר וכו'. כי הניצוצות שנפלו למקום שנפלו הם בבחינת שכני עפר, כי מנחים בדיקא התחתונה מאד. ועקר ברוךם ועליהם על-ידי בחינה הזאת של הארת דרי משה, בחינת הקיצו ורננו שכני עפר וכו' כנ"ל. ועל-פני על-ידי זה זוכין להארת הרצון בשעת האכילה וכו'.

מלאכות בפת קדם שמכרין אותם מהפסלת שהם חרישה וזריעה וכו' וקצירה ורישה ומריחה ובריחה וטחינה והרקדה ולישה ואפיה קדם שמועמין מעם הלחם. וכן יש כמה מצות בפת שהם עשר מצות, כמו שאמרו רבותינו ז"ל כדי לברר החטה והקמח והלחם וכו' מוצין ותכן וכו' ברוחניות, כי עקר התקון על-ידי קדשת המצות הנוהגות בהם ועקר הברור על-ידי האמונה פידוע. וצריכין להיות חזק באמונה עד שיזכה להארת הרצון בשעת האכילה שישתוקק ויכסף לה' ותברך ברצון מפלג וכו' כמבאר בהתורה 'כי מרחמם ונהגם וכו'.

(לקוטי תנאים סימן י)
ענין שם וכאשר שמעתי והבנתי אז משיחתו הקדושה שהשית אז בעת ההיא ונדפס אצל המעשיות, ענין שם. שצריך האדם לחזק את עצמו רק באמונה שלמה בלי שום חקירות ואז זכה על-ידי האמונה לעלות לרצון עד שישתוקק ויכסף לה' ותברך ברצון מפלג בלי שעור וכו' והארת הרצון זוכין בשעת האכילה דיקא על-ידי כלליות העולמות על-ידי הארת בן ותלמיד וכו' שמודיעים להם הדיעת האמת כי ה' הוא האלקים שמשם עקר האמונה הקדושה ועל-פני צריכין לתן הראשית לכהן מהמאכלים, כי הכהן הוא בחינת כלליות בן ותלמיד כמבאר בהתורה הנ"ל, כי על-ידי שנותנין המתנות להכהן שכלול מבן ותלמיד על-ידי זה נשלם האמונה ומבשרת כל

יורה דעה

שאינו אוכל דבר האסור חס ושלום רק הכל על-פי התורה, כמו שכתוב: "ותורתך בתוך מעי", כמו שפרש רש"י שם: 'כל מאכלי על פד', וגם מברך על כל דבר תחלה וסוף, ועל-ידי זה כל אדם מישראל מברך ברורים הרבה באכילתו ויש לו לאכל בשמחה ובהתחזקות גדול בה' ותברך ולידע כי מלא כל הארץ כבודו וה' עמו וכו' פנ"ל עד שיזכה בשעת אכילתו דיקא להארת הרצון שישתוקק או דיקא לה' ותברך הרצון מפניו מאד ואז הוא תכלית שלמות הברור של כל הניצוצות שעולים לשרשם העליון פנ"ל:

ועל כן כל מה שהמאכל סמוך לגמרו יותר, דהינו שיתהנו ממנו וירגישו בו מעמו צריך ברור יותר ועל-כך בעת גמר התבואה והפרות צריכין להפריש מהם בפורים ותרומות ומעשרות ואחר כך משעושים קמח מהתבואה ומגבלין אותו עם מים לעשות עפה שאז עקר הגמור של התבואה שיתיה נעשה ממנה לחם שהוא עקר מאכל האדם או עקר הברור מחמת שאז סמוך לגמור ואז צריכין להפריש חלה לכהן, כי בעת גמור הלחם שאז נרגש בו הטעם והשביעה שגמשה מרצון העליון פנ"ל על-כך אז עקר התקון והברור על-ידי מצנת חלה לכהן שכלול מהארת בן ותלמיד. כדי שזוכה בשעת אכילת הלחם להארת הרצון שמשם עקר הטעם והשביעה שה

וכל אדם צריך להתחזק לילך עם התורה הנ"ל לחזק את עצמו תמיד בה' ותברך ולכלי לראש את עצמו בשום אופן רק לידע תמיד כי מלא כל הארץ כבודו ועדין ה' עמו ואצלו וכו' עד שיזכה להתחזק בשעת האכילה שגוע להארת הרצון שדיקא בעת האכילה יגיע עליו רצון והשתוקקות חזק ונמרץ מאד מאד לה' ותברך וכו' כמו שמבאר שם, וזהו ההפך ממש מהנפילות של רב העולם שעל-פי רב נפלים בדתיהם מחמת מעשיהם שאינם בהגן ורבים מאשים את עצמם פדוע רעה חולה הואת תחת השמש ורב הנפילות הם על-ידי האכילה,

כמבאר בדברי רבנו ז"ל במקום אחר, בנדאי כל זמן שאין זוכה לקדשה פראו בנדאי אינו אוכל בקדשה וטהרה פראו. ומחמת זה דרך הרבה לפל בדעתם בכל פעם מחמת האכילה ובאמת כל זה מעשה בעל דבר, כי אסור לפל בדעתו משום דבר, כמבאר בדברינו פעמים אין מספר, אדרבא, צריכין לחזק את עצמו בכל פעם בכל יום פנ"ל, ובפרט בשעת האכילה שאסור להיות או איש עצל (שקורין שליוולק) כמו שמבאר שם, רק להיות איש חיל עד שיזכה להארת הרצון בשעת האכילה דיקא, הינו כי לא די שאסור לפל בדעתו על-ידי אכילתו, אדרבא, צריכין לידע ולהאמין שאכילת איש הישראלי יקרה מאד מאחר שאכילתו על-פי התורה על כל פנים

לקוטי הלכות

הלכות חלה ד

יורה דעה תשלג

שלא תשתכח תורת חלה מישראל מה שאין פן תרומות ומעשרות שאין נוהגין בחוץ-לארץ כלל, כי חלה מחמת שהיא בסוף גמר הלחם שאז עקר התגלות הרצון שמאיר בשעת האכילה כנ"ל שנה עקר תקון כל הניצוצות שנה עקר תקון הגלות כנ"ל על-פני נזהגת גם עתה בחוץ-לארץ כדי שלא תשתכח תורת חלה מישראל כדי שנוכח גם עתה במצות חלה, דהינו שאף-על-פי שאנו כבושים בגולה כל כך אף-על-פי-כן צריכין אנו לחזק את עצמנו באמונה בה' ותברך ולידע כי עדן ה' ותברך אתנו ועמנו וכו' ועדן הרצון חפשי ואנו יכולין להתחזק עד שנוכח להארת הרצון שעל-ידי זה נברר כל הפרורין ותבא הגאולה בכלל ובפרט, ויתקיים "ונשאר גם הוא לאלקינו" כנ"ל, שכל זה זוכין על-ידי מצות חלה שמפרישין הראשית לכהן שפולז מכן ותלמיד שעל-ידי זה זוכין להארת הרצון וכו' כנ"ל:

ו על-פני מצות חלה שעורה מ"ג ביצים שזוהו בחינת ג'ם' זאת בחינת (תקרא בו, טו) "ואף גם זאת בהיותם בארץ אויבתם לא מאסתים" וכו', דהינו שאף-על-פי שישאל בארץ אויבתם במקומות הרחוקים מהקדושה מאד, והם כבושים שם בגולה בגלות גדול מאד, אף-על-פי כן "לא מאסתים ולא געלתים לכלותם" חס ושלום, "כי אני ה' אלהיכם", כי אני מגלה להם כי עדן ה' אתם וכו', ועל-

עקר העליה והברור של כל הניצוצות פשעולין לרצון העליון, דהינו בשארם משתוקק על ידם לה' ותברך ברצון מפלג וכו' כנ"ל:

ד וזה עקר קיום שלנו בתקופ הגלות הארץ המר הזה שאין לנו להחיות את עצמנו וכל מה שאנו רוצים לעשות הן תורה ותפלה וכו' אין מניחים אותנו לעשות בשלמות מגדל עצם גלות הנפש והגוף שמתגבר על כל אחד ואחד כפי מה שידע בנפשו ועקר חייתו על-ידי הרצון על-ידי שמאירין בנו הצדיקים השלמים הארת בן ותלמיד הנ"ל שעל-ידי זה כל אדם יכול לזכות להארת הרצון בשעת האכילה, דהינו להשתוקק לה' ותברך ברצון חזק וכו' כנ"ל. ועל-ידי זה יש לנו תקנה לצאת מהגלות בגשמיית ורוחניית, כי עקר הוא הרצון, כמובא בדברינו בכמה מקומות וכמו שאומרים פנסת ישראל להעבדו"ם וסמרון אחרני המתגברים בנגדם בכל עת למנעם בכל מיני מניעות חס ושלום שאומרים ישראל להם מה תעירו ומה תעוררו את האהבה עד שתחפין, דהינו מה אתם רוצים לקלקל חס ושלום אהבתנו עם ה' ותברך מאחר שעדן אני חפצים ומשתוקקים לה' ותברך ברצון חזק ומפלג וכו'. וכמבאר מזה במקום אחר (הלכות ערב חלה ג, עין שם:

ה ועל פני נזהגת מצות חלה גם גוה הזמן אפלו בחוץ-לארץ כדי

יורה דעה

ל'ה' יתברך בבחינת וְנִשְׂאָר גַם הוּא
 לֹאֲלֵכֵינוּ כְּמוֹ שִׁיהִיָּה לְעֵתִיד, אֲבָל כֵּל זְמַן
 שְׂאִין מִפְּרִישֵׁי הָרֵאשִׁית וְאֵין יוֹדְעִין מִי
 הָרֵאשִׁית וּמִי הַשִּׁירוּם, מִכָּל שֶׁנֶּן בְּשֶׁחַם
 וְשֵׁלוּם מִהַפְּכִין הָאֵמֶת וְהַזָּבֵב לְרֹאשׁ וְכוּ'
 אֵין כֵּל הַעוֹלָם מִקְלָקֵל חֵם וְשֵׁלוּם וְהוּו
 בְּחִינַת וְהָאֶרֶץ הִיְתָה וְכוּ', כִּי בְּתַחֲלַת
 הַבְּרִיאָה שֶׁהִיְתָה בְּשִׁבְלֵי הָרֵאשִׁית כְּדִי
 שְׁעַל־יָדֵי זֶה יִתְמַקְּנוּ הַשִּׁירוּם בְּנִל, אֲבָל
 אִזּו בְּתַחֲלָה עֲדוּן לֹא נִתְגַּלָּה וְלֹא נִבְרַח מִי
 הָרֵאשִׁית, כִּי אִזּו עֲדוּן לֹא נִתְגַּלָּה קִדְשַׁת
 יִשְׂרָאֵל וְהַתּוֹרָה שֶׁחֵם הָרֵאשִׁית עַל־כֵּן
 נֶאֱמָר אִזּו וְהָאֶרֶץ הִיְתָה תְּהוֹ וְבָהוּ וְחֻשְׁד
 וְכוּ', כִּי כֵּל זְמַן שְׁלֹא נִתְגַּלָּה הָרֵאשִׁית כֵּל
 הַעוֹלָם מִקְלָקֵל בְּבְחִינַת תְּהוֹ וְבָהוּ וְחֻשְׁד
 וְכוּ' כְּמוֹ עֲכָשׁוּ בְּגִלּוֹת שִׁישְׁיִשְׂרָאֵל שֶׁחֵם
 הָרֵאשִׁית כְּבוּשִׁים בְּגִלָּה וְחֵם לְרֹאשׁ וְכוּ'.
 וְהוּו שְׁדָרְשׁוּ בַּפְּדָרֶשׁ תְּהוֹ וְבָהוּ וְחֻשְׁד עַל
 הַגְּלִיּוֹת שֶׁל הָאֶרֶבַע מַלְכּוּת, כְּמוֹ שְׂאֵמְרוּ
 שָׁם, תְּהוֹ, זֶה מַלְכּוּת כָּכֵל וְכוּ'. וְבָהוּ וְכוּ',
 הִיְנֵנו כִּי תְּהוֹ וְבָהוּ וְכוּ' כִּרְמֵנוּ עַל זְמַן
 הַגְּלִיּוֹת שִׁישְׁיִשְׂרָאֵל כְּבוּשִׁים בְּגִלָּה וְאֵין נִבְרַח
 הָרֵאשִׁית שְׁבִשְׁבִילוֹ נִבְרָא הַכֵּל, אֵד עֵקֶר
 הַקִּיּוּם בְּגִלּוֹת הוּא עַל־יָדֵי בְּחִינַת "רוּחַ
 אֱלֹקִים" דָּא רוּחֹ שֶׁל מִשִׁיחַ. "מִרְחַפֶּת עַל
 פְּנֵי הַמַּיִם", דָּא אוֹרִיתָא, כִּי מִשִׁיחַ עֲתִיד
 לְגַאֲלֵנוּ מִהֶרָה וְהוּא גַם הוּא מְחִיָּה מִקִּיּוּם
 אוֹתְנֵנו כֵּל זְמַן הַגְּלִיּוֹת עַל־יָדֵי הַתּוֹרָה
 שְׂמֵאִיר בְּנֵנו וּמוֹדִיעַ לְנוּ כִּי עֲדוּן ה' אֲתֵנֵנו
 וְשֵׁלֹא נִתְיָאֵשׁ עֲצַמְנוּ מִמֶּנֶּה וְיִתְבַּרְךְ, כִּי
 עֲדוּן יֵשׁ לְנוּ תַקְנָה לְכָל אֶחָד וְאֶחָד בְּכָלֵל

יְדִירָה חֵם מַעֲלִים כֵּל הַמְקוּמוֹת הַרְחוּקִים
 אֵל הַקְּדוּשָׁה בְּבְחִינַת וְנִשְׂאָר גַם הוּא
 לֹאֲלֵכֵינוּ, וְהוּו בְּחִינַת חִלָּה שְׁשִׁעוּרָה מ"ג
 בְּיָצִים, בְּחִינַת גַּם הַנִּל, בְּחִינַת וְאֵף גַם
 זֹאת' וְכוּ', בְּחִינַת וְנִשְׂאָר גַם הוּא
 לֹאֲלֵכֵינוּ וְכוּ' ל':

ז וְעַל כֵּן הַעוֹשֶׂה כֵּל עֶסְתוֹ חִלָּה לֹא
 עֹשֶׂה כְּלוּם, שְׂאֵמְרוּ, "רֵאשִׁית",
 שִׁיהִיָּה שִׁירָיָה נִבְרָו, כְּמֵבֵאֵר בְּשִׁלְחַן
 עֲרוּךְ. כִּי זֶה עֵקֶר הַתַּקְּוִן שְׁעַל־יָדֵי
 הָרֵאשִׁית שְׂמִפְּרִישֵׁי יִתְמַקְּנוּ גַם הַשִּׁירוּם
 וְנַעֲלוּ אֵל הַקְּדוּשָׁה בְּבְחִינַת וְנִשְׂאָר גַם
 הוּא לֹאֲלֵכֵינוּ. וְנִשְׂאָר' דִּיקָא, דְּהִיְנֵנו
 שְׂבִחִינַת הַשִּׁירוּם בְּחִינַת וְנִשְׂאָר גַם הוּא
 לֹאֲלֵכֵינוּ גַם הוּא יַעֲלֶה ל'ה' יִתְבַּרְךְ
 לְשִׁרְשׁוֹ הַעֲלוּן וְזֶה עֵקֶר שְׁלֵמוֹת הַבְּרִיאָה
 שְׁנִבְרָא בְּשִׁבְלֵי זֶה שִׁעֲלוּ גַם הַשִּׁירוּם אֵל
 הַקְּדוּשָׁה עַל־יָדֵי הָרֵאשִׁית שֶׁהוּא הַעֵקֶר
 שְׁבִשְׁבִילוֹ נִבְרָא הַכֵּל, כְּמוֹ שְׂכַתּוּב:
 "בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹקִים וְכוּ'", וְדָרְשׁוּ
 רַבּוֹתֵינוּ ז"ל: בְּשִׁבְלֵי יִשְׂרָאֵל שְׂנִקְרָאוּ
 רֵאשִׁית הַבּוֹאֲתוֹ וּבְשִׁבְלֵי הַתּוֹרָה שְׂנִקְרָאוּ
 רֵאשִׁית דְּרַבּוּ וְכוּ'. נִמְצָא שִׁישְׁיִשְׂרָאֵל
 וְהַתּוֹרָה חֵם הַעֵקֶר הָרֵאשִׁית שְׁבִשְׁבִילֵם
 נִבְרָא הַכֵּל הַשְּׂמִיּוֹם וְהָאֶרֶץ וְכֵל אִשֶּׁר בְּחֵם
 וְעַל־כֵּן בְּוִדָּי הַשְּׂמִיּוֹם וְהָאֶרֶץ וְכוּ' כֵּלֵם
 נִקְרָאוּ שִׁירוּם לְכַפֵּי הַתּוֹרָה וְהַיִּשְׂרָאֵל
 שֶׁחֵם הָרֵאשִׁית וְעֵקֶר הַתַּקְּוִן כְּשִׁינְדְעִין מִי
 הָרֵאשִׁית וְהַעֵקֶר, וְכֵל הַעוֹלָם וְקוֹלָאוּ שֶׁחֵם
 הַשִּׁירוּם, מוֹרְחִין בְּשִׁבְלֵם אִזּו גַם הַשִּׁירוּם
 נִתְמַקְּנִין עַל־יָדֵי הָרֵאשִׁית וְאִזּו חוֹזֵר הַכֵּל

לקוטי הלכות

הלכות חלה ד

יורה דעה תשלה

ובכפרט ועל-ידי זה: "ויאמר אלקים יהי אור ויהי אור". כי על-ידי זה ה' יתברך מאיר לנו בכל עת עד שאנו זוכין להבחין מי הראשית ומי השניום. וזה בחינת ויבדל אלקים בין האור ובין החשך שהם בחינת ראשית ושניום, כי האור פמורח שנקרא קדם בחינת ראשית, והחשך שהוא שקיעת האור הוא פמערב שנקרא אחר וסוף בחינת שניום ואו פשיש הבדלה בין האור והחשך, בין הראשית והשניום או עקר תקון העולם שנתמקנין גם השניום על-ידי הראשית בבחינת ונשאר גם הוא לאלקינו פנ"ל. וזהו: "ויהי ערב ויהי בקר יום ראשון". שנקללן הערב והבקר יחד שהם הראשית והשניום ושניהם נכללן ביחדו של עולם בבחינת נשאר גם הוא וכו', שזהו בחינת יום אחד שנאמר על שם שהיה ה' יתברך יחיד בעולמו, כי דיקא על-ידי שהבדיל ה' יתברך בין האור והחשך, דהינו בין הראשית והשניום ויודעין מי הראשית ומי השניום או דיקא נתמקנין גם השניום ונכללן גם פן בה' יתברך בבחינת ונשאר גם הוא לאלקינו בחינת ויהי ערב ויהי בקר יום אחד פנ"ל:

ח וזהו סוד הבדלה שדיקא על-ידי שמבדילין ואומרים המבדיל בין קדש לחל דיקא על-ידי זה נתקדשין גם ימי החל וממשיכין עליהם קדשת שבת ולגרש אחיות זהמת הנחש מימי החל פדיעע שזה עקר סוד ההבדלה.

ולכאורה הוא להפד? כי הלא, אדרבא, הרי אנו מבדילין בין קדשת שבת לימי החל ואיך נתקדשין ימי החל על-ידי זה? אך הוא פנ"ל, כי דיקא על-ידי ההבדלה שמבדילין בין קדש לחל, בין יום השביעי לקדשת ימי הפועשה ויודעין ומגליון שעקר הקדשה ועקר קיום העולם הוא שבת וכל ימי החל הם בחינת שניום שנבראו פלם רק בשביל השבת על-ידי זה דיקא נתקדשין גם ימי החל בקדשת שבת על-ידי שפוחתין עצמן כל ימי החל בשביל השבת שזה עקר עלייתם ותקונם. כמו שכתוב: "וכור את יום השבת", וברוה מאחד בשבת וכו'. ועל-ידי זה נכללן ששת ימי החל בקדשת שבת ונתקדשין מזהמת הנחש, כי כל זמן שאין מבדילין בין קדשת שבת לימי החל ואין מגליון ההבדל נדמה שחם ושלום שכל אפין שוין ואין יודעין מי הראשית ומי השניום או העולם בבחינת תהו ובהו וחשך וכו', רק דיקא על-ידי ההבדלה שמגליון מעלת קדשת שבת שהוא העקר והראשית בחינת תחלה למקראי קדש' על-ידי זה דיקא נתקדשין גם השניום שהם ימי החל, כי זה עקר תקון העולם ומלאו שנברא בשביל זה בשביל הראשית בחינת ברא אלקים וכו' פנ"ל בשביל הראשית וכו' פנ"ל, הינו שכל העולם נברא בשביל ישראל והתורה שיהיו הכל מורחים ויגיעים בשביל ישראל והתורה שהם העקר והראשית וכן בין

יורה דעה

ישראל בעצמן ההמון ועמי הארץ צריכין לתרה ולהתנגע להתחזק התלמידי חכמים והראים העוסקים בעבודתו יתברך שהם עקר הראשית וכן בכל ימי החל צריכין לתרה בשביל קדושת שבת כנ"ל. ואז דיקא פשידעין מי הראשית ומי השירים. והשירים מותרין עמין בשביל הראשית או נהקדשין גם השירים ונגללין בהראשית, בבחינת "ונשאר גם הוא לאלגיננו" וכן כנ"ל. ועל-כן צריכין במצות חלה שיהיה דיקא ראשית ושירים, כמו שכתוב ראשית, שיהיו שניה נפרו, כי זה עקר השלמות והתקון שיתקנו השירים על-ידי הראשית וכן כנ"ל. וזה שדרשו רבותינו ז"ל פסוק "בראשית" על בכורים ותרומה וחלה שנגרצין ראשית שבשבילם נברא העולם כי הכל אחד, כי כל מצות חלה ותרומה ובכורים הכל בבחינת הנ"ל לקדש ולהפריש הראשית כדי שעל-ידי זה יתבררו ויתקנו גם השירים שהיו בעצמו ללא בריאת העולם שנגברא כל העולם ומלאו שהוא בחינת שירים בשביל הראשית שהם ישראל והתורה כנ"ל. כי הכל אחד וכן כנ"ל:

לנהמא דאורייתא בחינת לנו לחמו בלחמי. וזהו בעצמו ברור הקמח שצריכין למחן החטה לקמח כדי שיתחלקו הניצוצות מאד מאד בבחינת קמרת שנאמר בו ושחקת ממנה הדק וכשהוא שוחק אומר הדק היטב היטב הדק וכו' והכפורים שאז צריכין לברר ולהעלות מעמקי עמקי הקלפות יותר ויותר כי אז מכפרין כל העונות, על-כן אז צריכין שתהיה הקמרת דקה מן הדקה, כי זה כלל שכל מה שצריכין הניצוצות תקון וברור יותר הם צריכין להתחלק לחלקים רבים יותר ויותר כמבאר בספר הגלגולים וזה בחינת קמח שאז אפשר לעשות לחם כי אם כשמוחנים החטה תחלה לקמח שהוא נמחן ונחלק לחלקים דקים מאד מאד כדי שיתחלקו הניצוצות לחלקים רבים מאד כדי שנוכל או דיקא ללקטם ולבררם ולעשות מהם עסה ולחם שאז נכללין בקומת אדם על-ידי שהאדם אוכל אותם והם עקר החיות והשביעה של האדם, דהינו הניצוצות שהם החיות אלקות שבהם שמהם עקר השביעה והחיות. וזה שפרש רש"י בענין בריאת אדם הראשון כנה שלש את העסה, כי הכל אחד, כי אדם הראשון נצבר עפרו מכל חלקי העולם, כי היו כלולים בו כל הניצוצות וכל הנשמות פידעו וזה בחינת עסה שעושין מן הקמח וכן כנ"ל שיהיו בחינת התורה בחינת אם אין קמח אין תורה וזה שנמשלו ברור ההלכות של

ט וזה, אם אין קמח אין תורה. דברי תורה נמשלו לרחים, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, מה רחים אינן בטלות וכו'. כי ברור של הקמח שעושין ממנה לחם הוא כמו ברור התורה שצריכין לרקוד בה ולמוחנה הדק היטב עד שמבררין ההלכה על בריה ואז זוכין

לקוטי הלכות

הלכות חלה ד

יורה דעה תשלו

התלמידי חכמים לברור המאכלים. כמו שאמרו במשנה: 'ארבע מדות בתלמידים, ספוג, משפך, משמרת ונפה'. ועל-פני עקר גמר הברור על-ידי החלה שנותנין מהעסה שנגעשית מקמח ומים שממשיכין מימי הדעת והתורה על הקמח ועל-ידי זה מקבצין ומלקטין אותו ומגבלין אותו ועושין עסה ואז חִיֶּבֶת בתלה לתן הראשית לכהן שכלול מכן ותלמיד שעל-ידי זה נכללת כל העסה בבחינה הנ"ל, בבחינת תורה ודעת שעל-ידי זה עולין כל הניצוצות וכו' וכנ"ל ועל-פני נזהגת חלה גם בזמן הזה בחיוב לארצן מחמת שעל-ידי חלה עקר הברור וכנ"ל:

שנמצאים גם עתה צדיקים שמחזקין אותנו להאמין בה' ותברך שיכבש לפנינו הכל והכל תעלה לה' ותברך בבחינת ו'גשאר גם הוא לאלקינו', ועל-ידי זה אנו מתקנין חטא המרגלים שפגמו בזה ועל-ידי זה יבא משיח צדקנו ויגאלנו מהרה וישוב הכל לה' ותברך בנ"ל. וזהו בחינת חלה לכהן שהוא בחינת ו'גשאר גם הוא לאלקינו. ועל-פני נסמך פֶּרֶשֶׁת חלה בסדר שלח לך בנ"ל:

וזה גם בן בחינת פֶּרֶשֶׁת מנחת נסכים שנסמך לפֶּרֶשֶׁת מרגלים מיד ואחר כך תקר פֶּרֶשֶׁת חלה פי מנחות מביאין מקמח ששם עקר הברור שהיו בחינת חלה בנ"ל. ועל-פני עקר התקרבות ישראל לה' ותברך ביציאת מצרים וקבלת התורה היא על-ידי מנחת העמר בפסח ושתי הלחם בשבועות. פי מנחות וחלה שבאין מקמח שהם תקון הלחם שהוא עקר האכילה שם הארת הרצון שהוא עקר התקון שנמשך על-ידי הארת בן ותלמיד. שהוא עקר הדעת לדעת את ה' שממשיכין בפסח ושבועות ועל-פני נסמך לפֶּרֶשֶׁת מרגלים שפגמו בכל זה. פי על-ידי מנחות וחלה שהם תקון הלחם שעל-ידי זה זוכין להארת הרצון וכו' על-ידי זה נתתקן פגם המרגלים פי על-ידי זה נזכה לצאת מהגלות ויתבררו ויעלו כל הניצוצות ויתקום מהרה ו'גשאר גם הוא לאלקינו וכו' וכנ"ל. במהרה בימינו אמן:

י וזה שנסמך פֶּרֶשֶׁת חלה לפֶּרֶשֶׁת מרגלים בסדר שלח לך, פי המרגלים פגמו בארץ-ישראל ופגמו בבחינת הארת בן ותלמיד פמוכן בהתורה הנ"ל, פי הם עקרו בארץ-ישראל בעת שהיתה פבושה בגולה עדיו תחת יד השבעה עממין וכשבאו לשם היה להם פחדים והיו מנחמים שם בקטנות ושלמות, בבחינת גלות כמו שכתוב: 'ויהי בעינינו פחגבים וכו'". אבל היו צריכין לחזק את עצמם להאמין בה' ובמושה עבדו שפכחו הגדול יכבש לפנייהם הכל ויחזרו הכל לה' ותברך ולישראל כמו שהיה אחר כך באמת אבל הם פפרו בזה. ועל-פני נגזר עליהם בקייה לדורות שצריכין ישראל להתמחמו בגלות כל כך ועל-ידי

פי לוח

לוח 15

יוֹרֵה דְעָה

ולכאורה הדבר תמוה מאחר שמצוה להפריש עוד תרומה שנייה, דהינו מעשר מן המעשר הנה ראוי להפריש הכל בבת אחת, כי הלא אין שום הפרש וחלוק בין התרומה ראשונה לאחרונה, כי שניהם לכהן ושניהם קדושים בקדשה אחת כדון תרומה, אך על פי מה דאיתא בדרבי רבנו גרש' יאיר במאמר 'ויהי נא פי שנים' (בס"ט טו) שיש שתי רוחות רוח לעלא ורוח לתמא ובתחלה שניהם אחד ואז הוא בחינת קדם הבריאה ואחר כך צריך להוציא מכה אל הפעל ואז נתחלקים לבחינת שתי הרוחות הנ"ל. ולהוציא מכה אל הפעל הוא על ידי הדבור וכו', עין שם, וזה בחינת תרומה לכהן ומעשר ללווי. ומעשר מן המעשר שהוא תרומה שנייה גם כן לכהן, כי תרומה הראשונה אין לה שעור, כי היא בבחינת רוח דלעלא שהוא בבחינת חכמה, כי כלם בחכמה עשית, כי הוא בחינת יו"ד ראשונה שהוא בחינת מחשבה שבמה, הנינו בחינת חכמה שהוא נקרא קדש. ועל כן אין לה שעור, כי שם בתחלת המחשבה שהוא בחינת כח, בחינת רוח דלעלא הנ"ל עדן אין שם שעור ומדה כלל, רק היא נפלת מאמרו ומחשבה, כי היא בבחינת מחשבה שבמה בחינת כח כנ"ל, כי כל המדות והשעורים הם רק אחר הבריאה והרוח דלעלא הוא בבחינת קדם הבריאה כנ"ל. והתרומה שנייה שהיא מעשר מן המעשר היא בחינת רוח

הלכות חלה הלכה ה נבדלת בהלכות פדיון בכור הלכה ה אות כו:

הלכות תרומות

ומעשרות

הלכה א

על פי התורה "תפלה לחבוק" בס"ט י"ט:

כי כל הדברים קדם שאוכלם ונהנה מהם צריך להנביחם ולהעלותן למעלה אל הקדשה כדי להמשיך להם חיות מן הקדשה ואז המאכל ראוי לאכילת ישראל, כי מקדם הנה לו חיות מבחינת עין הדעת שעל ידו נפלו כל הדברים בין הקלפות. ועל כן צריך לברך קדם כל דבר שרוצים להנות ממנו, כי על ידי הברכה שמברכין ומודים לה' יתברך שברא אותו הדבר, על ידי זה מעלין אותו הדבר ומרימין אותו למעלה לשרשו ונמשך לו חיות מן הקדשה ונמצא זה כאלו נברא הדבר מחדש, כי עתה נתחנן ונמשך לו חיות מן הקדשה ונמצא שבוראו עתה מחדש ממש. וכמוכא לעיל בהלכות נדרים (הלכה א):

וזה בחינת תרומה ומעשר, ומעשר מן המעשר שהוא גם כן תרומה.

לקוטי הלכות

הלכות תרומות א

יורה דעה תשלט

ומלמטה, כי הוא מוציא מפת אל הפעל שזה עקר הבריאה כמו שמבאר שם:

ועל כן נקרא הדבור הקדוש של בחינת לשון הקדש פי שנים. כמו שמבאר רבנו (בסיון יב), בבחינת "יהי נא פי שנים ברוחך", כמו שמבאר שם, כי הוא פי שנים ממש, כי כלול משני הרוחות הנ"ל כנ"ל. ועל כן נתנו חכמים שעור לתרומה ראשונה תרי ממאה, כי הרוח דלעלא כלול משתי הרוחות, כי זה כלל שהעליון כלול מהתחתון, כי ההשתלשלות מראשית המחשבה שהוא בחינת רוח דלעלא עד סוף המעשה שהוא הרוח דלתתא הוא עד בחינת מאה בבחינת אל האמר מה אלא מאה שזה בחינת מאה ברכות כנ"ל שזה בחינת מעשר מן המעשר שהוא חלק ממאה כנ"ל. ועל כן הרוח דלעלא שהוא כלול משתי הרוחות הוא פי שנים פתחתון, הינו תרי ממאה, כי הוא כלול משניהם כנ"ל. ובאמת מעקר הדיון מדאורייתא אין לתרומה ראשונה שום שעור, כי שם למעלה מן השעור והמדה כנ"ל. רק חכמים נתנו לו שעור על שם סופו. כי סופו להשתלשל עד למטה עד סוף המעשה, כי סוף מעשה במחשבה תחלה. ועל כן שעורו תרי ממאה, כי הוא כלול משניהם בבחינת סוף מעשה במחשבה תחלה, כמובא שם במאמר "יהי נא פי שנים" הנ"ל, ענין שם. ועל כן שני התרומות

דלתתא שהוא בחינת פעל ששם המדות והשעורין. ועל כן היא מעשר מן המעשר, כי החיות דלתתא הוא רק חלק ממאה בחינת מעשר מן המעשר. בסוד 'חייב אדם לברך מאה ברכות בכל יום' כמובא. ועל כן צריכין להפריש מקדם המעשר. כי המעשר הוא בחינת מלכות פה, בחינת הדבור, שהוא בחינת מעשר מן המחשבה מבחינת רוח דלעלא והוא נתן ללוי שהוא בבחינת הדבור בבחינת ויבורתך ודברו שהוא סמרא דלוי כידוע. שהלויים הם בבחינת גבורות ועל ידי הדבור מוציאין מפת אל הפעל, דהינו על ידי המעשר ללוי שהוא בחינת דבור על ידי זה מוציאין מפת אל הפעל ואין נמשך הרוח דלתתא שהוא בבחינת פעל. וזה בחינת מעשר מן המעשר שהוא גם כן תרומה שהוא בחינת רוח דלתתא כנ"ל. וכן מרמז גם כן בדברי רבנו במקום אחר (בסיון טז) שהלוי היא בחינת הממצע בין קדם הבריאה לאחר הבריאה כמובא במאמר 'אמר רבי עקיבא בשתיגע לאבני שיש טהור וכו', ענין שם. ועל כן נקרא בשם לוי לשון התחברות, כמו שכתוב: "הפעם ילוה אישי אלי", הינו שהיא בחינת הדבור המתבר רוח דלעלא ורוח דלתתא, כי הוא ממצע בין שניהם וכלול משניהם וכמובא בדברי רבנו גרו יאיר (בסיון יא) שהדבור נקרא צפרתא דקאי וכו' דרישה מטי עד צית שמאי וקרבלה כמאי למטה, כי הדבור כלול מלמעלה

הלכה ב

על-פי המאמר "יבום הבכורים" המתחיל "ואת הערבים צויתי לכללך" וכו' המדבר מצדקה בלוקוטי תנינא סימן ד' ענין שם היטב, שעל-ידי צדקה מעלין ומתקנין פנים הדעת של זקני הדור שאין להם שלמות, ועל-ידי זה מכניעין מצח הנחש ומתגבר מצח הרצון ואזי נשמע קול הקריאה של יום טוב וכו' ואזי נתגלה הרצון ועל-ידי התגלות הרצון געשה יראה ועל-ידי היראה געשה כלי לקבל את החסד ואזי פשוט החסד אין צריכין לעשות שום מלאכה ומשא ומתן. כי נתקיים העולם בחסדו ואזי נתקם, ועמדו זרים ורעו צאנכם ובני נכר אכריכם וכרמיכם ואתם כהני ה' תקראו, כהני ה' דיקא בחינת חסד וכו' וכל זה געשה על-ידי הצדקה נמצא שתועלת הצדקה גדול מאד, כי על ידיה אין צריכין לעשות שום עסק ומלאכה כנ"ל, כי העסקים והמלאכות שהם בשביל צרכי הגוף הם מבטלין מאד מעבודתו ותברך ואף-על-פי שהם גם כן עבודת הבורא וכו' וכו' אף-על-פי-כן פשוט החסד ותברך אין צריכין לשום עסק ומלאכה וכו' כנ"ל, ענין שם כל זה היטב:

והנה אנו צריכין לתמויד עלינו תמיד ההנהגה זו של לעתיד לבא שאין

לפתו, כי הפתו הוא בבחינת חכמה כמובא שמשם הוא בחינת שתי הרוחות בבחינת כלם בחכמה עשית. ועל-ידי אלו המתנות הנ"ל. על-ידי זה מרימין ומעלין התבואה ומתקנין אותה כאלו בוראין אותה מחדש, כי ממשכין לה החיות מן הקדשה מתחלת המחשבה עד סוף המעשה כנ"ל. ואזי התבואה נתקדשה בקדשת שלמות לשון הקדש שהוא בחינת פי שנים שעל ידו נברא העולם וכל אשר בה. ועל-כן מפרשין אחר כך מעשר שני זה בחינת שלמות לשון הקדש על-ידי תרגום, כי המעשר שני הוא בבחינת תרגום שהוא סמוך אל הקדשה ונאכל לזרים והוא ממצע בין מתנות כהנה, שהם קדש לגמרי, ובין שאר התבואה הנאכלת לזרים. ועקר מצותו הוא רק להעלותו לירושלים עיר הקדש. שהיא בחינת מלכות פה, בחינת לשון הקדש ולאכלו שם. שעל-ידי זה עולה המוב שבתרגום ללשון הקדש וזה נקבע ואזי התרה התבואה באכילה לישראל, כי נקבע הרע על-ידי בחינת שלמות לשון הקדש על-ידי התרגום כנ"ל, ענין לעיל בהלכות ערלה (הלכה א) שם מבאר קצת יותר בחינת מעשר שני, כי הוא בחינת גמע רבוע שהוא בחינת לשון תרגום המשלים לשון הקדש על-ידי שנאכל בירושלים כנ"ל:

לקוטי הלכות

הלכות תרומות ג

יורה דעה תשמה

יתקנים העולם בחסדו ולא יצטרכו לעשות שום עסק ומלאכה, פי הל"ט מלאכות ארץ-עלפי שהם גם כן עבודת הבורא כמבאר שם במאמר הנ"ל, אף-על-פי-כן הם סכנה גדולה וצריכים ברור גדול מאוד שיהיה בקדושה, כי עקר זהמת הנחש הוא נאחו מל"ט מלאכות פדוע וכמבאר בדברי רבנו ז"ל בכמה מקומות ואפשר שזה גם כן בכלל דברי רבנו ז"ל שפאר שם במאמר הנ"ל בעצם מעלת הצדקה שעל ידה זוכין להנהגה של לעתיד שיתקנם העולם בחסדו ולא יצטרכו לשום עסק ומלאכה מל"ט מלאכות ובאר שם בתחלת המאמר אף-על-פי שהם גם כן עבודת הבורא, פי ל"ט מלאכות הם בחינת מלאכת המשכן וכו' ארץ-על-פי-כן אם היה שופע עלינו חסדו לא היינו צריכים לכל זה וכו', עין שם היטב. ולכאורה קשה קצת בדבריו מה תרין על הקשיא שהקשה בעצמו על דבריו ארץ-על-פי שהם גם כן עבודת הבורא ואם כן מה אכפת לו שאנו צריכין לעסק במלאכות ומשא ומתן מאחר שהם גם כן עבודת הבורא ותפודה, ומה זה התרוץ על קשיא זו מה שפנים ארץ-על-פי-כן אם היה שופע חסדו לא היינו צריכים לכל זה וכו', עין שם, פי עדין קשה: ומה אכפת לו אם אנו צריכים לזה לעסק במלאכות ומשא ומתן מאחר שהם גם כן עבודת הבורא? אך באמת פגנתו כי בודאי ארץ-עלפי שהעסקים הם גם כן

עבודת הבורא, ארץ-על-פי-כן בודאי העבודה של תורה ותפלה ודבקות הבורא ותפודה כמו שיהיה לעתיד הוא בודאי גבוה ביותר מהעבודה של קיום העולם, דהינו העבודה שיש בעסק הל"ט מלאכות, ובפרט על-פי הנ"ל שהל"ט מלאכות הם סכנה גדולה מחמת שנאחו שם זהמת הנחש. על-כן צריכין להשתדל לזכות להנהגה של לעתיד שיתקנם העולם בחסדו ואז יתבטלו הל"ט מלאכות לגמרי מישראל, כמו שכתוב: ועמדו ירים וכו'. ואז יתבטל זהמת הנחש לגמרי ובשביל זה אנו צריכים לברר כל הדברים מבחינת הל"ט מלאכות שהוא בחינת ההנהגה של עכשו:

הלכה ג

על פי המאמר 'יותן עז למלכו וכו' בלקוטי הראשון בסיומן ע"ח, עין שם

והיוצא משם לענינו, כי על-ידי הדבור הקדושה בתורה הקדושה על-די זה מקררין חמימות הלב שלא ישרף את האדם חם ושלום, בבחינת מה שאיתא בזהר הקדוש: 'אלמלא כנפי ראה דנשבי על לבא הוי לבא אוקיד כל גופא'. כנפי ראה זה בחינת התורה ששם רוח אלקים מרחפת לקרר חמימות הלב דלא יוקיד כל גופא חם ושלום, בבחינת 'ורוח אלקים מרחפת על פני המים', כי ראה דא מיא דאיהו אוריתא, פי בשהאיש

יורה דעה

האדם לה' ותברך מאד מאד וכך הוא
 מבע כל האדם בשרשם שמצד היקודה
 שבלבכם כל אחד בוער מאד מאד לה'
 ותברך בלי שעור וערך אבל אף-על-פי-כן
 צריכין לזהר מאד לצמצם ההתלהבות
 והתבערה הזאת שלא יהיה חוץ מהמדה
 חס ושלום דלא יוקיד הלב כל גופא חס
 ושלום מרבוי ההתלהבות לה' ותברך, פי
 ה' ותברך רוצה בקיום העולם, כמו
 שכתוב: ואביתה תהלה מגושי עפר
 מקרוצי חמור וכו', על-כן צריכין לצמצם
 ההתלהבות שיהיה בהדרגה ובמדה
 בכחיות והחיות רצוא ושוב, שלא יצא
 חוץ מהמדה חס ושלום, פי רבים נכשלו
 על-ידי זה ונפלו לגמרי על-ידי רבוי
 התבערה חוץ מהמדה, על-כן צריכין
 לעסק בהתורה, פי רק על-ידי התורה
 הקדושה יכולין לקרר את הלב משני
 החמימות הנ"ל, דהינו מתבערת התאות
 חס ושלום ומתבערת הלב לה' ותברך
 חוץ מהמדה ולעבד את ה' ותברך
 בהדרגה ובמדה בסדר פרצונו הטוב.
 ועל-כן צריכין לקדש את אכילתו מאד.
 וזה בחינת עשר קדשות שיש בלחם
 ובמבאר בטור ארץ חיים שיש עשר
 מצות בפת, עין שם, פי הלחם סוער את
 הלב, פי פתא סענא דלקא. ועל-כן
 על-ידי האכילה נחמק הלב, הינו
 שמתגבר תבערת הלב בנראה בחוש
 שעקר חזק תבערת הלב הוא על-ידי
 האכילה שמביא חמימות וחזק להלב.

הישראל בוער בלבו לה' ותברך היה כל
 לאוקיד כל גופא, פי תבערת הלב של
 איש הישראלי לה' ותברך הוא בלי שעור
 עד שמגדל ההתלהבות היה אפשר
 לאוקיד כל גופא, אבל כשיתלבש
 באותיות התורה על-ידי זה מקרר לבו
 על-ידי דבורי התורה שהוא פנפי ראה
 דנשכא על לבא וכו' כנ"ל וכן חס ושלום
 להפך כשפוער חס ושלום אל תאות
 עולם היה היה גם כן אוקיד כל גופא חס
 ושלום, אבל על-ידי דבורי התורה
 הקדושה נצל מתבערת הלב, פי התורה
 היא בכחיות פנפי ראה דנשכי על לבא
 דלא יוקיד כל גופא חס ושלום הן על-ידי
 רבוי התלהבות ותבערת הלב לה' ותברך
 חוץ מהשעור, הן על-ידי רבוי תבערת
 הלב אל התאות, פי התורה מרחף על
 הלב ומציל משניהם וכו' כנ"ל:

ב וזה בחינת תרומה ומעשר לכהן ולוי,
 פי באמת צריכין לזהר מזה מאד
 משני מיני תבערת הלב הנ"ל, פי גם
 כשפוער הלב לה' ותברך חוץ מהמדה
 גם זה אינו טוב, פי על-ידי זה יכול לפל
 לגמרי חס ושלום על-כן צריכין תמיד
 להרבות בעסק התורה, פי התורה היא
 בחינת עמודא דאמצעיתא שמצלת משתי
 התבערות של הלב כנ"ל, דהינו שמצלת
 מתבערת הלב אל התאות חס ושלום
 וגם מקררת הלב שלא יבער חוץ מהמדה
 לה' ותברך רק ילך בהדרגה ובמדה
 בסדר פי אף-על-פי שפודאי ראוי שיבער

ועליפן פשאין האכילה בקדשה עליפי התורה או מתגבר חס ושלום תבערת הלב עלידי האכילה ויכול לבא חס ושלום לשני הפגמים הנ"ל, פי לפעמים באין לתבערת הלב לתאות הגוף עלידי האכילה חס ושלום, כמו שכתוב: "וישמן ישרון ויבעט וכו'". ולפעמים יכול לבער ביותר חוץ מהמדה לה' ותפרד עלידי אכילה ושתיה שזהו בחינת ואל אצילי בני ישראל לא שלח ידו. מפלל שהיו ראויים להשתלח בהם יה, כמו שפרש רש"י שם, פי ויחוו את האלקים ויאכלו וישתו, שהסתכלו בו בלב גם מתוך אכילה ושתיה ונתלהבו לה' ותפרד חוץ מהמדה והסתכלו והציצו חוץ מהגבול בזה שאין להם רשות שזהו בחינת פגם נדב ואביהוא, בחינת שתינו וון נכנסו למקדש שהפגם שלהם היה שנתלהבו חוץ מהשעור, כמו שכתוב: "בקרבתם לפני ה' וימתו". וזהו בחינת "פן תאכל ושבעת רם לבדך ושכחת את ה' אלקיך". פי זה שנתלהבו ובערין לה' ותפרד חוץ מהמדה, זה בחינת רום לבב וגסות שעלידי זה יכולין להפשיל לנגרי חס ושלום ולהתרחק מה' ותפרד בחינת ורם לבדך ושכחת את ה' אלקיך ורב בני אדם נקשלין בזה, פי באמת עליפי רב העקר מה שאין האדם מתקרב לה' ותפרד ואינו חוזר בתשובה לה' ותפרד. אף-על-פי שהמניעה מחמת התגברות תאות הגוף, אבל גם זה הוא מניעה גדולה מלהתקרב

לה' ותפרד, הינו רבוי תבערת הלב לה' ותפרד שבויער חוץ מהמדה, פי בודאי אם נתפס איזה אדם שהוא בכלל ישראל שלא נזקק בו אפיקורסות ומינות אם נשאל אותו אם הוא חפץ בתשובה לחור לה' ותפרד בודאי הכל ישיבו פה אחד שרוצים מאוד מאוד לשוב לה' ותפרד ומתגעגעים לזה מאוד מאוד ימים ושנים. וגם אם נשאל אותו אם רוצה לעשות איזה דבר בשביל ה' ותפרד כדי לשוב אליו ותפרד כגון ללמוד דף גמרא או לתן פרוטה לצדקה או לילך לטבל במקנה וכיצא בזה מדברים המקדשין את האדם בודאי ישיב פה מלא הן, פי בודאי אני מרצה לעשות ככפלים מהנ"ל. ובלבד שיועיל לי פי אני יודע שכל זה אינו מועיל לי לפי עצם רבוי הפגמים והחטאים שפגמתי נגדו ותפרד ומחמת זה שגדמה לו שכל זה לא יועיל לו, עליפן אינו עושה כלל:

נמצא שמחמת רבוי תבערת לבבו מחמת שלפי מה שמושער בלבה גדלתו ותפרד ואיך פגם נגדו ותפרד אשר לפי זה הוא צריך להתקדש בקדשה יתרה מאוד מאוד. ולסלק עצמו לנגרי מהעולם הזה ולהשליך כל תאות עולם הזה אחרי גוו ולהתקדש בכל הקדשות ולהתענות הרבה ולסגף עצמו בכל הסגופים שבועלים וגם כל זה אינו מספיק לו לפי עצם חטאיו ומחמת שאינו יכול להתגבר על גופו לעשות כל

אלה. מחמת זה אינו עושה כלל אפלו מה שיכול ויש שגפלו כל כך בדתם עד שאינם יכולים אפלו ללמוד דף גמרא או פרק משניות, מחמת שידעים שאצריכים לעשות הרבה מאד. ומחמת זה אינם עושים כלל. ועל זה כבר הזהיר אותנו מאד שלמה המלך עליו השלום, "אל תצדק הרבה ואל תרשע הרבה". כי מחמת שרוצה להיות צדיק הרבה כנ"ל. על-כן הוא רשע הרבה חס ושלום כנ"ל, כי באמת בודאי היה ראוי שיהיה כך כמו שבער בלבו כנ"ל. ולקדש עצמו בכל הקדשות ולהפך פניו מהעולם הזה לגמרי וכו' וכו' ויותר ויותר, אבל אף-על-פי-כן וכי מאן דלא יכול למעבד כלא מצוה פלגא מצוה גמי לא לעבד. וכי מפני שאינו יכול להרויח כל מה שיכולין להרויח בזה העולם אם פן לא ירויח כלל וגם יפסיד חס ושלום מה שיפסיד רחמנא לצלן רחמנא לצלן, כי בודאי כל מה שיעשה איזה דבר שבקדשה בשביל ה' יתברך אפלו נקדה קטנה בעלמא בודאי לא יאבד לעתיד שום דבר אפלו דבור אחד בתורה או תפלה או פרוטה אחת לצדקה וכיוצא בזה ולא די שזה לא יאבד בודאי בשום אופן אפלו יהיה מי שיהיה אפלו אם חס ושלום עבר על כל התורה בלא כפיה פעמים אף-על-פי-כן אין הקדוש ברוך הוא מקפח שכר כל בריה. וכל מה שפעל ועשה בשביל ה' יתברך דבר גדול ודבר קטן לא יאבד דבר

לעתיד, כי אף-על-פי שכתוב בספרים שמי שהוא רשע הוא מוסר פח בקלפה חס ושלום על-ידי מעשיו הטובים כבר יש על זה כמה תרומים. כי אם היה פן בפשיטות כבר אבדה התקנה של כל בעלי תשובה, כי בודאי אי אפשר שישוב בפעם אחר לה' יתברך. ואם פן מהיכן יתחיל לעשות תשובה כי הלא בהתחלה עדין אינו צדיק ואם פן מהיכן יזכה לשוב ואין להאריך בזה. וגם אם היה חס ושלום כך, כמו שמוכח שם בפשיטות אם פן היו צריכים כל הרשעים להמיר דתם לגמרי חס ושלום. ואם פן חס ושלום יהיה המומר חסוד יותר מן הרשע שהוא עדין בכלל ישראל ובודאי לא כן הדבר, כי אדרבא, אפלו פושעי ישראל כל זמן ששם ישראל נקרא עליו כל זמן שיש בו איזה נקדה טובה עדין ואינו פורק על לגמרי ועושה לפעמים איזה דבר שבקדשה בודאי הוא יקר מאד בעיני ה' יתברך. ואי אפשר להאריך בזה שלא לצאת חוץ מן הענין. והכלל, כי כל מי שרוצה לחוס על עצמו שלא יאבד את עולמו לגמרי ומתגעגע לשוב לה' יתברך אף-על-פי שאינו זוכה לשוב כראוי לו, אף-על-פי-כן כל מה שיעשה איזה דבר שבקדשה יהיה איד שיהיה בודאי לא יהיה נאבד דבר אפלו אם לא יזכה לתשובה שלמה באמת על כל פנים הדבר שבקדשה שיעשה לא יהיה נאבד כלל חס ושלום, מפל שפן שעל-פי הרב

לקוטי הלכות

הלכות תרומות ג

יורה דעה תשמה

כשיהיה חזק ברעתו וירגיל עצמו מעט מעט בתוך דרכי התקשה סוף כל סוף יזכה לשוב בתשובה שלמה לה' ותברך בראוי כי אין שום יאוש בעולם כלל, במבאר אצלנו כמה פעמים:

ג **נמצא** שהעקר מה שאין האדם מתקרב לה' ותברך הוא מחמת רבוי תבערת הלב חוץ מהמדה כנ"ל. וזה בחינת עושה מעשה זמרי ומבקש שכר כפינתם, דהינו שהוא עושה מה שעושה ובשמן זכרין אותו לשוב לה' ותברך הוא רוצה רק שיהיה נעשה תכף ומיד צדיק גמור כפינתם ואם לאו אינו רוצה כלל. ועל ידי זה נמרד ורבעם בן נבט פי ה' ותברך תפסו כנגדו ואמר לו חזר בך ואני ואמתה ובן ישי נטיל בגד ערן ושאל, מי בראש? השיב ה' ותברך, בן ישי בראש! ומחמת זה לא רצה לשוב, כמו שאמרו רבותינו ז"ל. ולכאורה הדבר תמוה, כי הלא ירבעם היה חכם גדול. ואיך יעלה על דעתו לשאל את ה' ותברך מי בראש, וכי יהיה חזמא נשפר הנעלה על הרעת שאחר שהרשיע כל כך יהיה גדול יותר מדוד המלך עליו השלום, שעבד את ה' ותברך בניגעה גדולה מאד מאד כל ימיו? אך על פי הנ"ל מבאר הענין היטב, כי תכף כשהזכירו ה' ותברך לשוב נתלהב ורבעם מאד מאד לה' ותברך בהתלהבות גדול ועצום מאד עד שלפי עצם ההתלהבות או היה יכול לעלות למדרגה

יד

עד שיהיה גדול מאד אפלו יותר מדוד המלך עליו השלום והיה רוצה לשוב רק באפן שיבטיחו ה' ותברך שיזכה לתשובה גדולה כל כך עד שיעלה למדרגה גבה יותר מדוד המלך עליו השלום נמצא שלא דבר שטות גמור כי לא עלה על דעתו שיהיה בתנם גבה מדוד רק ששאלתו היה שהיה רוצה לעבד את ה' ותברך כל כך עד שיעלה במדרגה יותר מדוד והיו בנדאי אפשר ואפשר, כי כל אדם אפלו פושעי ישראל יכול לעלות למדרגות גבוהות מאד, כי במקום שבעלי תשובה עומדין אין צדיקים גמורים יכולין לעמוד, אבל אף-על-פי-כן הספיל מאד כמה שתלה תשובתו בזה דיקא, הינו שהשיב לה' ותברך שאינו רוצה לשוב כי אם בזה האפן שיהיה גדול מדוד ועל-פי-כן השיב לו ה' ותברך להפך שכן ישי בראש, כי הוא מחיב להיות מרצה לשוב אפלו אם לא יזכה רק למדרגה קטנה מאד, כי עקר התשובה הוא לב נשבר ומאחר שאדם יודע שפגם כל כך הוא מחיב להיות מרצה שיעשה מה שיעשה בשביל ה' ותברך ואף-על-פי-כן לא יזכה כי אם למדרגה הפחותה מאד ואם לא יזכה על-ידי כל עבודתו כי אם למעט עגשו פניהם קצת גם בן פדאי לבלות כל ימיו בעבודת ה' בשביל זה לבר, כי צער אחד בפניהם רגע אחת עולה יותר מכל העולם הזה כל ימי חייו ואם יהיה מרצה לבד בנדאי ה' ותברך ירחם עליו כי הפן

ע"י

יורה דעה

חסד הוא ורוצה בתשובתן של רשעים והבא לטהר מסיעין לו, ובכרות הימים אם יהיה חוק בדתו לכל יצח את מקומו אפלו אם יעבר עליו מה, יוכל לזכות לעלות מדרגא לדרגא ולקנות חיי עולם ויופה למה שיזכה, אשרי לו. נמצא שמה שהאדם בוער לה' ותברך חוץ מהמדה מחמת זה נכשל לגמרי חס ושלום. וזה בחינת גפות ורום לבב, כי מחמת הגאות שבלבבו אינו רוצה לעבד את ה' ותברך פי אם בשזיכה לעבד את ה' ותברך בעבודה גבה מאד וכו' כנ"ל, כי באמת ארע-עלפי שבודאי ראוי להאדם לעבד את ה' ותברך בכל מיני עבודות ולסלק עצמו מהעולם הזה לגמרי, כי לךד נוצר ארע-עלפי-כן יקר בעיני ה' ותברך כל תנועה ותנועה שעושים בשבילו ותברך, על-כן כל אשר תמצא ידך לעשות בכחך עשה ואם אין אתה זוכה להתגבר לעשות פראוי לך על כל פנים עשה מה שתוכל הן מעט הן הרבה ועל כל פנים לא תאבד עולמך לגמרי חס ושלום:

ד ועל פי צריכין לקדש את האכילה של ישראל בכמה קדשות כדי שלא יכער הלב על-ידי האכילה חוץ מהמדה לזמין או לשמאל, כי שניהם אינם טובים כנ"ל. וזה בחינת פגם אכילת עץ הדעת טוב ורע, כי הוא מערב טוב ורע ושניהם פגומים, כי גם הטוב הוא פגום, כי הוא חוץ מהמדה. והרע בודאי הוא רע ועל-כן הוזהר ה' ותברך שלא יאכל אכילה

זאת שמערב טוב ורע כנ"ל, כי צריכין להתדבק בעץ החיים שהוא התורה שמקרת הלב שיהיה בהדרגה ובמדה כנ"ל, כי אדם הראשון פגם בשני הבחינות הנ"ל כמובא שאדם הראשון הסתפל במה דלא הו' לה רשו, שזהו בחינת תבערת הלב לה' ותברך חוץ מהשעור. וגם מבאר בתורה שפגם על-ידי רבוי תאוה, כמו שכתוב: "וכי תאוה הוא לעינים וכו'", הינו שני הבחינות הנ"ל שהם תבערת הלב לה' ותברך חוץ מהמדה ותבערת הלב אל התאוה שזהו בחינת עין הדעת טוב ורע שנקרא טוב ורע ושניהם לגנאי, כי גם הטוב הוא פגום מחמת שהוא חוץ מהמדה כנ"ל, כי הא ברא תליא מחמת שהאדם בוער חוץ מהמדה כשאינו זוכה לקדר המומותו על-ידי התורה הקדושה אזי יכול חס ושלום לפל על-ידי זה לתאות רעות ולהכשל מאד כנ"ל. שזהו בחינת "יעלו שמנים ירדו תרומות", שמחמת שהעליה הוא שלא כפדר עד לשמנים גם הירידה חס ושלום עד התהום חס ושלום. בחינת "מפני זעמך וקצףך פי נשאתני ותשליכני", כי זהו בחינת הריסה, בחינת "פן יהרסו לעלות אל ה'" וכמבאר במקום אחר. ועלין עקר מה שנקבלה חנה ה'ה על-ידי שהוסיפה על הצווי, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, דחפה עד שנגעה בו וכו'. כי מה שהוסיפה על הצווי ואמרה שגם הנגיעה אסורה, זה בחינת חוץ

מהמדה ועל-ידי זה נכשלה לגמרי ואכלה מעין הדעת. ועל-כן גם בתחלה עקר התחלת הסתת הנחש היה על-ידי הוספה שאמר, "אף כי אמר אלקים לא תאכלו מפל עין הגן וכו'". וזהו בחינת מה שהיה שואל עשו את אביו, אבא, איך מעשרין את התבן ואת המלח? וזהו מה שהזהירה התורה: "לא תוסיפו על הדבר ולא תגרעו ממנו". וכמו שכתב שלמה המלך עליו השלום: "לא תוסיף על דבריו", כי כל זה הוא בחינת רבוי אור חוץ מהמדה שעל-ידי זה יוכל להכשל לגמרי חס ושלום כנ"ל:

ה וזה בחינת תרומה לכהן שצריכין לתן מן הלחם תרומה לכהן, כי הבהן ממשד רוח אלקים המרחף על פני המים שהוא התורה שהוא הרוח של כנפי ראה המנשב על הלב לקרר חמומות הלב כנ"ל, כי זה בחינת ברפת כהנים, בחינת "וישא אהרן את ידו אל העם ויברכם". ועקר ברפת כהנים הוא שלום, כמו שפסוקינו, "וישם לך שלום". ועל-כן ברפת כהנים הוא אצל שים שלום ושלום זה בחינת שעושים שלום בין המדות על-ידי התורה שמרחפת על הלב ומקנתת התאות וגם מצמצמת את התלהבות הלב שלא יהיה מתלהב חוץ מהמדה. וזהו בחינת שלום שמחבר שני הפכים הנפש והגוף, כי הנפש בוערת לה' ותברך בלי שעור וכן הגוף להתאות חס ושלום וצריכין לקרר הלב על-ידי

התורה ולהמשיך בחינות שלום שיהיה שלום בעצמיו לעבד ה' ותברך בהדרגה ובמדה ועל-כן ברכות כהנים הוא על-ידי נשיאת הדים, כי הדים הם בחינת כנפי ראה כמו שכתב רבנו ז"ל במקום אחר, כי כשנשאין הדים נתנשאין הכנפי ראה שפסוקין אליהם, כמבאר בפוסקים שבשביל זה נשפר הגף מרפה, כי בודאי נקבה הראה. וידים הם במקום הכפופים שבעוף, נמצא כשנשאין הדים נתנשאין כנפי ראה אשר בהם הרוח המנשב על לב שמקרר חמומות הלב כנ"ל. וזה בחינת ברפת כהנים שהוא שלום שמברכין בנשיאת פנים דיקא כרי להמשיך הרוח שבכנפי ראה שנושב על הלב וקרר חמומות הלב ולכות לעבד ה' ותברך בהדרגה ובמדה שזהו בחינת שלום כנ"ל, כי עקר התורה הוא אצל הבהן, כמו שכתוב: ורו מושפטד לעקב ותורתך לישראל וכו'. כמו שכתוב: כי שפתי כהן ישמרו דעת ותורה יבקשו מפיהו. כי הבהנים ממשכין התורה לישראל שהוא בחינת רוח חיים שבכנפי ראה שממשיכין בנשיאת פנים על-ידי ברפת כהנים שהוא בחינת שלום כנ"ל. ועל-כן גם התורה נקראת שלום, כמו שכתוב: ה' עו לעמו יתן וכו'. ועל-כן צריכין לתן תרומה לכהן שעל-ידי זה מקדשין את הלחם הפועד את הלב שלא יבא חמומות אל הלב חוץ מהמדה כנ"ל, כי על-ידי הבהן נמשך הרוח שבכנפי

יורה דעה

החכמים שהם בחינת תורה שבגל פה נתנו שעור ומדה גם לתרומה הבתנה לכהן, אבל עקר השעור והמדה הוא בבחינת לוי. ועל-כן צריכין לתן מעשר ללוי כדי לצמצם הלב שיהיה בהדרגה ובמדה פראוי ועל-כן בכל העבודות של הבית-המקדש היה הלוי מסייע לכהן, כמו שכתוב: וילוו עליו וישרתוהו. כי הלוי עושה גבול ומדה להקדשה הנמשכת על-ידי הכהן שיהיה בהדרגה ומדה שיהיו בחינת מה שהיו הלויים מנצחים בשיר על הדוכן, כי שיר הוא מסמךא דגבורה, כמובא ועקר השיר הוא בחינת מדות וצמצומים שנתצמצם הרוח שבכנפי הראה שמשם יוצא הקול מהגרון ועל-ידי שיודעו לצמצם הרוח שבכנפי ראה במדות ומשקל השיר פראוי על-ידי זה עקר השיר פדוע בחוש, נמצא שהשיר הוא בחינת צמצום הרוח שבכנפי ראה שנישב כסדר על הלב, כי גם הרוח שבכנפי ראה צריכין לצמצם שנישב בהדרגה ובמדה. שזהו בחינת עבודת הלוי שמסייע את הכהן בשעת הקרבתו ועקר עבודת הלוי היא השיר שעולה ויורד בנגינה כפי משקל השיר. בבחינת לעשות לרוח משקל, הינו לרוח שבכנפי ראה:

ו זהו בחינה מה שהלוי יוצק מים על-ידי הכהן קדם ברכות כהנים, כי המים שם רוח אלקים מרחפת ועל-כן עקר הקדשה על ידם, כי על-ידי תבערת הלב

ראה המקרה המימות הלב הנמשך על-ידי האכילה כנ"ל. ועל-כן צריכין ישראל לקדש אכילתם על-פי התורה. כמו שכתוב: "ותורתך בתוך מעי". כדי לקרר על-ידי התורה המימות הלב שנמשך על-ידי האכילה כנ"ל. וזה בחינת נטילת ידים במים קדם האכילה, כי צריכין לקדש את הידים במים ששם רוח אלקים מרחפת, בבחינת "ורוח אלקים מרחפת על פני המים" כנ"ל. ועל-כן על-ידי המים מקדשין את הידים שיהיו בהם רוח אלקים שהוא הרוח שבכנפי ראה שהם כנגד הידים ואז יכולין לשאת הידים בקדשה גדולה. בבחינת שאו ידיכם קדש בבחינת נשיאת כפים ועל-ידי זה נתנשאון הכנפי ראה ומרחפין על הלב שלא יזיק האכילה חס ושלום שלא תביא האכילה רבוי מימות בלב שלא יבער הלב חס ושלום חוץ מהמדה ולא יוקדו כל גופא כנ"ל. וזה בחינת תרומה לכהן ומעשר ללוי, כי עקר הצמצום הוא על-ידי הלוי שהוא בחינת צמצום פדוע, כי הכהן ממושך רוח חיים לקרר הלב, אבל עקר הצמצום שיהיו בהדרגה ובמדה הוא על-ידי הלוי. ועל-כן תרומה לכהן אין לה שעור, כי שם בבחינת כהן הוא עדין בבחינת בלתי שעור רק החכמים שהם בחינת תורה שבגל פה הם נתנו שעור, כי עקר השעור וצמצום הוא על-ידי הדבור שהוא בחינת מלכות פה ותורה שבגל פה קריגן לה. ועל-כן

חויז מהמדה משם באין חס ושלום כל הפגמים שהם כל הממאות חס ושלום ועקר הטהרה והקדשה להטהר מזה הוא על-ידי הרוח שבכנפי ראה שהוא בחינת התורה שמקרת הלב ומקרת הלב מכל החמימות ומכל הפגמים ועל-כן עקר הטהרה מכל הממאות שבפועלם הוא על-ידי המים כי שם רוח אלקים מרחפת, כמו שכתוב: "רוח אלקים וכו'", ועל-ידי זה נחפזין כל הממאות הבאין על-ידי חמימות הלב ועל-כן פשם שצריכין להטהר במים מממאה לטהרה או מקדשה קלה לקדשה חמורה בן צריכין לטבל מקדשה חמורה לקלה. שהוא בחינת חמש טבילות ועשרה קדושים שהיה הבהן הגדול טובל ומקדש ביום הכפורים. בכל עת שהיה משנה בין מקדשה קלה לחמורה ובין מחמורה לקלה כי אפלו בשיוצאין מקדשה חמורה לקלה צריכין להטהר במים כדי להמשיך רוח אלקים המרחף על פני המים שלא יזיק לרביי הקדשה חס ושלום שלא יתלהב הלב על-ידי זה לצאת חויז מהגבול כנ"ל. ועל-כן הלוי יוצק מים על-ידי הבהן קדם גשיאת פנים, כי עקר הצמצום והמדה הוא על-ידי סגרא דלוי שעל-ידי זה יכול הבהן להמשיך רוח אלקים בגשיאת פנים לקרר הלב ולצמצמו בהדרגה ובמדה כנ"ל:

וזה בחינת תרומה שדרשו רבותינו ו"ל תרי ממאה, כי התרומה לבהן כדי

לקרר חמימות הלב משני החמימות הנ"ל כנ"ל, דהינו מחמימות של הקדשה יותר מדאי ומחמימות של התאות חס ושלום וכן"ל. ועל-כן איתא שתרומה הוא בחינת התורה, כי תרומה הוא אותיות תורה מ"ם, הינו התורה שנתנה למ"ם יום פמוכא, כי בחינת הנ"ל הנעשה על-ידי התרומה, דהינו לקרר חמימות הלב כנ"ל. וזה בחינת התורה, כי עקר רוח אלקים המרחף על הלב לקרר החמימות הנ"ל הוא בהתורה וכן"ל, כי על-ידי דבורי התורה - והדבור הוא רוח אלקים רוח ממולא רוח החיים, כמו שכתוב: "ויהי האדם לנפש חיה", ותרגמו, לרוח ממולא. כמו שמבאר רבנו ז"ל במקום אחר על-ידי זה ממשיכין רוח החיים שבכנפי ראה ומקריין חמימות הלב דלא יוקד את גופא משני החמימות הנ"ל. וזהו בחינת תרומה תרי ממאה. מאה זה בחינת הדבור שנקרא מאה בחינת מאה ברכות שצריכין לברך בכל יום כדי לקדש את הדבור ולהמשיך רוח חיים וברכה על ידו שהם בחינת מאה אדנים של המשכן. שכל זה הוא בחינת מלכות אדני שהוא בחינת הדבור שכלול מעשר ועשר מעשר בחינת מאה פדונו. ועל-ידי שנותנין להבהן תרומה תרי ממאה על-ידי זה ממשיכין רוח החיים הנ"ל שבכנפי ראה הנמשך על-ידי דבורי התורה כנ"ל. שהם מקריין שני החמימות הנ"ל חמימות של הקדשה יותר מדאי וחמימות של התאות

כ"ל. ועל-כן נותנין תרי ממאה פרי לקרר שני החמימות הנ"ל, כי יש חמשים שערי קדשה ונגנדם חמשים שערי ממאה. וזה ידוע שהעקר הוא שער החמשים שמשם מקבלין כל השערים פמובא. וצריכין לראות לכף את יצרו על-ידי עסק התורה הקדושה ואז יוצאין מחמשים שערי ממאה לחמשים שערי קדשה שהוא עקר בחינת התורה שנתנה לחמשים יום כמו שאנו אומרים בשבועות והבדלתנו מחמשים שערי ממאה והכנסתנו בחמשים שערי קדשה, כי על-ידי התורה זוכין לצאת מחמשים שערי ממאה לחמשים שערי קדשה. ועקר התקון הנעשה על-ידי התורה שעל-ידי זה זוכין לצאת מחמשים שערי ממאה לחמשים שערי קדשה הוא בחינת הנ"ל, דהינו מה שעל-ידי עסק התורה משיכין רוח אלקים לרחף על הלב דלא יוקד כל גופא בשתי החמימות הנ"ל. ועקר התקון הוא בבחינת שער החמשים שהוא בחינת יום החמשים שהוא שבועות שבו נתנה תורה, כי בקדשה צריכין לצמצם חמימות הלב שלא יצא חוץ מהמדה. שהוא בחינת שער החמשים שאי אפשר להשיגו שאפלו משה רבנו לא השיגו, כמו שכתוב: "ותחפרוהו מעט מאלקים", כמו שדרשו רבותינו ז"ל. ועל-כן אסור לרדף ולצאת חוץ מהמדה שהוא בחינת שער החמשים שאי אפשר להשיגו, כי על-ידי התורה מצמצמין האור של שער

החמשים וממשיכין משם הארה למ"ט שערי קדשה שהוא בחינת מזקק שבועות הנאמר בתורה, אבל שער החמשים אי אפשר להשיג ואסור להרם לעלות לשם, כי זהו בחינת חוץ מהמדה הנ"ל ולהפך בפמאה חס ושלום צריכין על-ידי התורה לשבר שער החמשים של הממאה ואז מפילא במלין כל הארבעים ותשעה שערי ממאה, כי עקר שרשם וחייתם משם משער החמשים כנ"ל. נמצא שעל-ידי התורה מתקנין שער החמשים של הקדשה, דהינו שמצמצמין אורו פרי שנוכל לקבל משם על-ידי ארבעים ותשעה שערי קדשה שכלם מקבלין משער החמשים כנ"ל. וכן זוכין על-ידי התורה לשבר ולבטל שער החמשים של הממאה שעל-ידי זה נתבטלין כל שערי הממאה שניקתם משער החמשים כנ"ל. וזה בחינת תרומה שהוא בחינת התורה כנ"ל. שהוא תרי ממאה, דהינו אחד אחד מחמשים, כי צריכין לתקן ולברר התבואה שהוא הלחם הפועל את הלב צריכין לבררו ולתקנו משני החמימות הנ"ל מחמימות של הקדשה יותר מדיא ומחמימות של הסמרא אחר כנ"ל. וכל החמימות אלו נמתקין ונתתקנין על-ידי התרומה לכהן שהוא תרי ממאה, דהינו אחד אחד מחמשים שנותנין לכהן שממנו מקבלין הרוח חיים לקרר חמימות הלב לתקן שער החמשים של הקדשה שרר האור בהדרגה ובמדה פפדר. וכן לשבר

ולכפול שער החמשים של הממאה שהוא
 המומות הלב מאד להתאות, פי
 בשנתכפול ונפול שער החמשים של
 הממאה נתבטלון כל הממאות שניקתון
 משם כנ"ל ואז יוצאין מחמשים שערי
 ממאה לחמשים שערי קדשה ונתפררין
 כל ניצוצות הקדשה מחמשים שערי
 ממאה ונקללון בחמשים שערי קדשה
 ונתהפכין החמשים שערי ממאה ונקללון
 בחמשים שערי קדשה, פי העונות
 נתהפכין לזכיות ואז נעשין מהם מאה
 ברכות שהוא שתי פעמים חמשים וכן"ל.
 וזה זוכין על ידי התרומה שהיא תרי
 ממאה. שעל ידי זה נשתלח ברכה
 בהתבואה על ידי הכהן בחינת מאה
 ברכות וכן"ל:

16 LL

ונכנסו חוץ מהמדה. שעל ידי זה יצאה
 אש מאת ה' ותאכל אותם בחינת אש
 הנ"ל של הלב שהיה מוקיד כל גופא אם
 אין מצמצמין אותו חס ושלום. וכשזוכין
 להמשיך על עצמו קדשת הפרכת
 המבדלת הנ"ל שהוא פרוכתא פריסא
 בחינת צמצום הנ"ל, על ידי זה עקר
 התקון. ואז זוכין לצאת מחמשים שערי
 ממאה לחמשים שערי קדשה, פי עקר
 יניקת הממאה הוא מבחינת רבוי אור
 שגורם שבירת פלים חס ושלום פידוע,
 שזהו בחינת אל תצדק הרבה ואל תרשע
 הרבה כנ"ל. נמצא שעל ידי הפרכת
 המבדלת שהוא בחינת צמצום הנ"ל
 שלא יכנס לפנים מן הגבול שלו. על ידי
 זה עקר התקון ואז מכניעין חמשים שערי
 ממאה ומעלין הפוכו שהיה פבוש שם
 ואזי נכפלין השערים של הקדשה בבחינת
 מאה שערים בחינת מאה ברכות הנ"ל.
 בבחינת וזרע יצחק בארץ שהוא וימצא
 בשנה שהוא מאה שערים ויברכוהו ה' פי
 וזה להפך מרע לטוב ונעשה מאה
 שערים וכן"ל. וזה בחינת חמשים חמשים
 לולאות שביריעות המשפן שהם מכניין
 על הפרכת המבדלת הנ"ל, פי על ידי
 הפרכת המבדלת בין הקדש ובין קדש
 הקדשים, הינו צמצום הנ"ל על ידי זה
 נכללון חמשים לולאות שביריעות
 החיצונות שמהם היה יניקה לחמשים
 שערי ממאה. בשלא היו יכולין להתחבר
 לחמשים שערי קדשה מחמת רבוי אור

ח וזה בחינת חמשים חמשים לולאות
 שהיו ביריעות המשפן. והפרכת
 המבדלת בין הקדש ובין קדש הקדשים
 היתה נתונה תחת הקרסים המהפכים
 חמשים לולאות הנ"ל פי עקר תקון
 הקדשה הוא על ידי הפרכת המבדלת בין
 הקדש ובין קדש הקדשים שהוא בחינת
 צמצום הנ"ל לצמצום התלהבות הלב
 שלא יתלהב יותר מדאי דלא יוקיד כל
 גופא. שזהו בחינת האזהרה שהזהיר ה'
 ותברך אפלו את הכהן גדול: "ואל יבא
 בכל עת אל הקדש אל מבית לפרכת
 אשר על הארץ ולא ימות וכו'". ופרש
 רש"י, ולא ימות כמו שמתו גדב ואביהוא
 בקרבנות לפני ה' וימתו, פי נתלהבו

F
110

ונתצמצם האור כראוי אז הוא עקר השלמות ואז נותנין מעשר מן המעשר לכהן אחד ממאה, כי חוזר המאה ויכלל באחד שהיה עקר התקון שיחזור הכל ל'שרשו', שהיה בחינת א"ק בכ"ר, שהיה עקר התקון של המאה ברכות שיחזור מאה שהוא התפשטות כל העולמות שכלולין מעשר ועשר מעשר שיחזור הכל ויכלל ב'שרשו' באחד בבחינת ויהיה המושבן אחד כנ"ל:

[שדך לעיל]

י. לענין שאריבין לצמצם רבוי ההתלהבות, כי מחמת רבוי ההתלהבות אין יכול לעשות כלל כנ"ל. וזהו: "לא בשמים הוא לאמר מי יעלה לנו השממיה ויסקחנה לנו וכו'". ופרש רש"י: שאלו היתה בשמים הית צריך לעלות אחריה, "ולא מעבר לים וכו'", הינו כנ"ל, כי לפי רבוי ההתלהבות של הלב שבוער מאד לה' ויתברך עד לשמים אין מספיק לו שום עבודה שבעולם שאפשר לו לעשות, כי נדמה לו שעדין אינו יוצא כלל ומחמת זה אינו עושה כלל חס ושלום כנ"ל:

ועל זה הזהירה התורה הקדושה המורה לנו דרך החיים "לא בשמים הוא", כי אין הקדוש ברוך הוא בא בטרונגיא עם בריותיו ולא נתנה תורה למלאכי השרת, כלומר שאין הדבר כמו שגדמה לך שאין אתה יכול לעבד ה' ויתברך פי אם בשתעלה לשמים שתעשה עבודות שאין

וכנ"ל, אבל עלידי הפרכת המבדלת שהוא התקון, כי צמצום האור הוא עקר התקון בידוע. ואז יכולין לקבל ולהתחבר חמשים לולאות שביריעות החיצונות בחמשים לולאות שביריעות הפנימיות המכסות את קדש הקדשים ואז נעשה המושבן אחד בבחינת ויהי המושבן אחד, כי נתפטר וינקת הממאה ונעשה בחינת מאה שערים של הקדשה שהם לולאות שבשני החוצרות וכנ"ל וכל זה נתתקן דיקא עלידי הצמצום האור בהדרגה ובמדה שהוא בחינת פרכת המבדלת בחינת ואל יבא בכל עת אל הקדש אל מבית לפרכת כנ"ל:

ט וזה בחינת מעשר ללווי, כי עקר התקון והצמצום הוא עלידי סמרא דלווי שהוא בחינת צמצום בידוע. ועל-כן אף על-פי שנתנו תרומה לכהן עדין לא נתצמצם האור בשלמות. ועל-כן מן התורה אין לתרומה שעור, כי שם בבחינת כהן איש החסד עדין לא נתצמצם האור רק חכמים נתנו שעור גם לתרומה, כי החכמים הם בחינת תורה שבעל פה שהוא בחינת הדבור שהוא צמצום האור וכנ"ל, אבל העקר הצמצום הוא עלידי הלוי וזה בחינת מעשר ללווי, כי גם הרוח חיים הנמשך עלידי הכהן צריכין לצמצמו ולקבלו עלידי כלים. וזה בחינת מעשר ללווי, כי הלוי הוא בחינת צמצום שמוצאם האור בהדרגה ובמדה כנ"ל ואז בשמקבל הלוי המעשר

כל אחיות הסמרא אהרא והיצר הרע הוא מדינים פידוע שהם נאחזים מסמרא דשמאלא וכל התורה והמצוות הם לכפול אחיות הדינים להמתיק הדין הנאחז בשמאל ולאכילא שמאלא בימינא פידוע. וזה בחינת תרומות ומעשרות שצריכין תחלה לתן תרומה לכהן, ואחר כך מעשר ללוי ואחר כך חזורים ונותנים תרומות מעשר לפהן כי הנותנה היא בידים בחינת צדקה בחינת פתח תפתח את דרך לו ועל ידי שנותנים אלו השלש מתנות תרומה, ומעשר, ותרומות מעשר. על ידי זה מתקנין בחינת ידים הנ"ל, כי תרומה לפהן זהו בחינת יד ימין שהוא חסד בחינת כהן איש החסד. ואחר כך מעשר ללוי זהו בחינת יד שמאל שהוא סמרא דלואי שהוא בחינת שמאל דקדשה פידוע ואחר כך צריכין הלויים לחזר ולתן תרומות מעשר לפהן כדי שהשמאל יהיה גמול בימין, שזהו עקר תקון ההמתיקה בחינת התחברות הידים נמצא שנעשים ונתתקנים על ידי שלש מתנות אלו בחינת שלש הידים הנ"ל והם ממתיקין שלש אלקים שבגרון הנ"ל שמהם כל הדינים שזה אנו צריכין להמתיק מהתבואה להוציאה מקללת אדם הראשון שנתקלה הארמה בעבורו וכל אחיות הקללות הוא מהדינים שבגרון הנ"ל. ועל פי עקר הקללה היה בענין האכילה, כמו שכתוב: "בעצבון תאכלנה, בזעת אפך תאכל לחם וכו'". כי האכילה

ולעשות את כל דברי התורה הזאת כנ"ל. אמן ואמן:

הלכה ד

א על פסוק "נפשי ככפי תמיד ותורתך לא שכחתי" (תהלים קט), מענין מחאת פנים, עין שם (בסיון טו לקפי א):

כי יש שלש ידים, יד הגדולה שהוא יד ימין, ויד החזקה שהוא יד שמאל, וכשמחברים הידים נעשה בחינת יד תרומה, וכל יד הוא בחינת שם הנו"ה ברוך הוא יוד אותיות וד' אותיות וכו', ואלו השלש היות ממתיקין שלש אלקים שבגרון וכו', ועל פי כפי שפסוק כפ אל כף בשעת התפלה על ידי זה נעשה תקון גדול בחינת המתקת הדינים, כי הדבור יוצא מהגרון שהוא בחינת שלש אלקים בחינת דינים ועל ידי שנתעוררין בידים ומפין כפ אל כף על ידי זה נתעוררין בחינת השלש ידים הנ"ל שהם בחינת שלש היות והם ממתיקין השלש אלקים שבגרון שמשם הדבור יוצא כנ"ל. וזהו: "נפשי ככפי תמיד וכו' ותורתך לא שכחתי" ראשי תבות "שלו" שהוא גימטריה שלש היות ושלש אלהים, כמובא בכתבים על פסוק "שלו הייתי וכו'" (איוב טו), עין שם כל זה היטב:

ב וכל התורה תלויה בזה, כי כלל מצות התורה הוא להמתיק דינים, כי

לקוטי הלכות

הלכות תרומות ד

יורה דעה תשנה

וזה שדקדקה התורה בפרשת תרומות:

"כִּדְבַר מִן הַגֶּרֶן וּכְמִלֵּאָה מִן הַקֶּבֶב"

(בפרשת יח, גרן וקבב מרמז על תקון הג"ל

שנמסקין אלהים שבגרזן על ידי שם הווה

ברוך הוא הג"ל. 'גרן' בחינת 'גרון' הג"ל

שנמסק על ידי שם הווה הג"ל, שזהו

בחינת 'קב' שהיא אותיות שם 'בק'

המוכב בפתכים, שהוא בנימקריא 'הווה

אלהים' כידוע, הנו שם 'הווה' ממתק

הדינים של שם 'אלהים', שזהו בחינת

'שלו' הג"ל שהוא 'שלוש פעמים 'בק'

דהינו 'שלוש פעמים 'הווה' ו'שלוש פעמים

'אלהים', ושרש הממקקה הוא שם 'בק'

שהוא 'הווה אלהים' בחינת 'קב'

שנמסקין בחינת 'גרן' וכנ"ל:

וזה גרל מעלת מצות העדקה

ששקולה ככל התורה בלה

ועקר העדקה לתן לעני הגון, פי המזון

בחינת שמאל, כמו שכתוב: "בשמואלה

עשר וכבוד". וכשנותן כמונו, שהוא

בחינת שמאל להצדיק העובר ה' באמת

שהוא פלו ימין בחינת ארץ ימים בימינה

על ידי זה נכלל שמאל בימין שהוא כלל

כל התקונים וכנ"ל, על-כן העקר לתן

צדקה בכונה זו כדי להתקרב ולהתקשר

להצדיקי אמת שהם בבחינת פלא ימינא,

פי כל מה שהצדיק גדול ביותר הוא נכלל

בימין יותר. עד שיש צדיקים בני עליה

שהם משיגים אוריתא דעתיקא סתימאה

ונכללים שם ששם פלא ימינא ולית תפון

שמאל, כמו שאיתא בזהר הקדוש,

היא שביעת הגרון וצריכין ישראל קדם

אכילת הלחם הפא מהתבואה להמתיק

הדינים שבגרזן ששם האכילה והשביעה

על ידי השלש דים הג"ל, על-כן צריכין

לתן שלש מתנות הג"ל שעל ידי זה

ממשיכין השלש דים הג"ל להמתיק

מהתבואה הדינים שבגרזן ששם השביעה

והאכילה כנ"ל:

ג ועל כן נסקוד פרשה זאת של נתינת

תרומה ומעשר וכל מתנות כהנה

לפרשת קרח, כי זה היה עקר פגם קרח

שחלק על אהרן הכהן ובעא לאחלפא

שמאלא לימינא, כמו שאיתא בזהר

הקדוש, כי אהרן היה כהן איש החדר

בחינת ימין וקרח היה לוי בחינת שמאל

וכל תקונו היה שיהיה נכלל באהרן הכהן

בחינת ימין, שזהו בחינת כלל כל

התקונים שכל תקון העולמות תלוי בזה

כנ"ל. וקרח מחמת גסותו רצה להתגבר

על אהרן להגביר שמאל על ימין חס

ושלום ועל-כן היה פופר בכל התורה

בלה, כי כל התורה תלויה בזה לאכללא

שמאלא בימינא והוא רצה להפך חס

ושלום על-כן אחר פרשת קרח נאמרו

פרשת הג"ל של תרומה וכו', כי על ידי

זה מתקנים בחינת שלש הדינים הג"ל

שעל ידי זה נמתקים כל הדינים ונכלל

שמאל בימין שזהו בחינת תקון כל

העולמות כלל כל התורה בלה שזהו

ההפך מפגם קרח וכנ"ל.

דף רתי

יורה דעה

על ידי זה יזכה לשוב אל התכלית שהוא
כלא ימינא וכב"ל:

ו ועל כן עדת קרח בשקמאו נגד משה
ואהרן שהם בחינת הצדיקי אמת
שככל דור אמרו לא נעלה ופרש רש"י,
פיהם הכשילם. כי אין להם אלא ירידה,
כי רום ותחת שהם שמנים וארץ הם
בחינת ימין ושמאל, כמו שכתוב: "אף די
יסדה ארץ וימיני טפחה שמנים", וכל
עבודת האדם בארץ הזאת הוא להגביה
הארץ וכל אשר בה למעלה למעלה
שהו בחינת עלית העולמות שנעשה
על ידי עבודת האדם פדוע. שהו בחינת
מעלת משה שכתוב בו, מי עלה שמנים
וכו' מי הקים כל אפסי ארץ. שמושה היה
יכל לעלות לשמים וכו' עד אשר הקים
והרים והגביה כל אפסי ארץ, כי הקים
והרים הארץ לשמים, כי כלל עולם
התחתון בעליון שהו בחינת כלליות
שמאל בימין כב"ל, אבל קרח ועדתו
שרצו להגביר השמאל על הימין חס
ושלום על כן אמרו "לא נעלה", כי לא
רצו להעלות התחתון לכללו בעליון
וכב"ל. ועל כן היה ענין מדה במדה
שידרו לתחתית הארץ שבלעה הארץ
אותם ונרדו חיים שאולה לתחתית
תחתית הארץ, כי מאחר שלא רצו
בעליה להעלות הארץ לשמים שהוא
בחינת כלליות שמאל בימין על כן ירדו
מטה מטה במדתם וכב"ל:

ובשנותן צדקה לצדיקים פאלו ולהגלוים
אלהם וכל פנותו באמת בשביל קיום
התורה כדי להכלל בימין על ידי זה
עושה תקון גדול ונחשב פאלו קים כל
התורה בלה, כי נכלל בממונו שהוא
בחינת שמאל נכלל עמו בחינת ימין,
שהו כלל כל התקונים כב"ל:

ה וזה בחינת שמתתי אליך כפי בחינת
פרשתי די אלקי וכו', בחינת
נשא לכבנו אל כפים אל קל בשמים.
שמי שהוא במקום שהוא כשאינו יודע
שום עצה ותחבולה אך להתקרב לה'
ותברך ממקום כזה אזי צריך להרים דיו
לה' ותברך בבחינת "פרשתי די וכו'"
שמראה על עצם ההשתוקקות אליו
ותברך בכלות הנפש, כי על ידי שמרים
דיו לה' ותברך שיש בהם ימין ושמאל
על ידי זה פולל הכל בימין על ידי עצם
השתוקקותו בכלות הנפש בהרמת דיו
לה' ותברך וכוסף אל התכלית האמתי
ששם כלא ימינא שהו עקר התכלית
בבחינת ותעמד לנרדך לקח הימין. ועל
כן על ידי זה יכול להכלל בימין מפל
מקום שהוא, כי כלל כל מעשי האדם
לטוב ולהפך תלויים בהידים שהם כלי
העשייה וכשמרים אותם לה' ותברך
בתשוקה גדולה כב"ל הוא פולל כל עולם
העשייה שהוא בחינת דים למעלה
למעלה, כי הרצון והתשוקה בהרמת
ונישאות הידים הוא עד אין סוף. ועל כן

לקוטי הלכות

הלכות ראשית ה'א

יורה דעה תשנו

חמשים שערי בינה וכו'. ועל-כן נתינת התרומה שעל-ידי זה נכללין הידים שמואל בימין כנ"ל על-כן היא אחד מחמשים וכו'.ל. וזה בחינת מעשר כנגד עשר אצבעות שבשתי ידים שפגגו זה הם עשר מצות בפת וכו' פמוכא:

הלכות ראשית ה'ג

הלכה א

על-פי התורה תפלה לחבוק" (בסיון ע):

כי הלבושין שנעשין מנות צמר הם בבחינת הלכות פמוכא במאמר 'תהלה' על פסוק "וכרחל לפני גזויה", שגוזזין ממנה הלכות, בבחינת "כבשים ללבושך" (בסיון יב) וזה בחינת חלוקת דרבנן ועל-כן המלבושין הם תקון ושמירה מן הקלפות, פמוכא בדברי רבנו גר' יאיר והם בבחינת תקון הברית, דהינו כשהבגדים נקיים פראוי בבחינת בגדים לבנים הם בבחינת תקון הברית פמוכא במאמר האי מאן וכו' (בסיון עב) וכמו שכתוב: "ויעש ה' אלקים לאדם ולאשתו פתנות עור וילבישים". ותרגומו: וכתר דחבו עבד להון וכו'. נמצא שהם בבחינת תקון שנעשה אחר התשובה, כי עקר אחיות הספרא אחרא הוא מן המחלקת, כי הם בבחינת מחלקת, פמוכא במאמר ויפב אלקים (בסיון עב) וכל זה נעשה

ז ועל פן תקון קרח על-ידי שמואל הרמתי שיצא מאלקנה שנאמר בו, ועלה האיש ההוא וכו'. וכן שמואל נקרא על שם רמה, כמו שכתוב: "והשבתו הרמתה", כי שמואל וזה להעלות מארץ לשמים כנ"ל, כי היה לוי שהוא בחינת שמואל ועבד עבודתו בשלמות עד שנכלל בבחינת פלו ימין שהוא בחינת עליה מארץ לשמים וכו'.ל. ועל-כן על ידו יתמקנו עדת קרח בבחינת ה' כמות ומחנה מוריד שאול ויעל שאמרה חנה בשזכתה שגולד שמואל וכמוכא מזה וכו'ל:

ח ועל פן נקראת בשם תרומה, וכן כל העשרים וארבע מתנות כהנה נקראים בשם תרומה, כמו שכתוב בתחלת הפרשה על עשרים וארבע מתנות כהנה: "ואני הנה נתתי לך את משמרת תרומתי לכל קדשי בני ישראל וכו'", הרי שקרא כל המתנות בשם תרומה, כי כל המתנות כהנה הם בחינת תרומה שעל-ידי זה מרימין כל העולם למעלה על-ידי שנכלל שמואל בימין על-ידי הנתינה לכהן שהוא בחינת ימין וכו'ל:

ט ועל פן שעור תרומה אחד מחמשים, כי מבאר בענין מנחת פפים (בסיון מה לקוטי א) שעל-ידי מנחת פפים נכללים הידים זה בזה חמשת אצבעות ימין בשמואל ושמואל בימין ועל-ידי זה נתעוררים בחינת

על-ידי פגם עין הדעת שהוא בחינת פגם
הברית שעל-ידי זה נתערב טוב ורע
ונתערבב הדעת ומונה נעשה מחלקת
שהוא מעורב הדעת ומשם וניקתם כנ"ל.
ועל-כן הפסקי הלכות הם תקון לזה, כי
על-ידי שמבקרין ההלכה האסור והמתיר
ומכריעין בין המחלקת שבקדשה ונעשה
שלוש, על-ידי זה נכנס מחלקת הסטרא
אחרא שנייקתם ממחלקת. ועל-כן
הבגדים שהם בבחינת פסקי הלכות,
בבחינת חלוקא דרבנן כנ"ל, על-כן הם
שמירה מן הקלות, והם בבחינת תקון
הברית, כי הם בחינת תקון המחלקת

כנ"ל, ועל-כן צריך לתן ראשית הגז לפהו,
כי הפהו הוא בחינת ברית שלום ועל-ידי
ראשית הגז שנותן לפהו על-ידי זה נעשין
הבגדים בבחינת שלום שהוא בחינת פסק
הלכה שנושה שלום בין המחלקת כנ"ל.
ועל-כן ההוראה נתנה לפהנים, כמו
שכתוב: "יורו משפטוד ליעקב". כי על-
ידי שהם בבחינת שלום הם יכולים
להכריע הפסק הלכה ולהורות כי זה
בחינת שלום כנ"ל. ואזי הבגדים בבחינת
שמירה ותקון על-ידי בחינת שלום שהוא
בחינת פסקי הלכות כנ"ל:

גם צריך לשמור הבגדים מפתמים
ולתקןשיד להם לבגונות מן המוח
שהיו בבחינת בגדים לבגים כמוכא כל
זה במאמר 'האי מאן', וזהו בחינת תקון
הברית כמו שמבאר שם, עין שם. וזה
בחינת ראשית הגז הנתן לפהו כי הפהו
הוא בחינת חכמה, בחינת קדש ועל-ידי
הראשית שנותן לו על-ידי זה ממשיך
לבגונות מן המוח שהוא בחינת ראשית
חכמה. ומשם נמשך לבגונות אל הבגדים
הנעשין מגזות צמר ונעשין בבחינת בגדים
לבגים כנ"ל. וזה בחינת ככל עת יהיו
בגדי לבגים ושמן על ראשך אל יחסר
שעל-ידי שמן על ראשך וכו', שהוא
בחינת הדעת, בחינת שמן משחת קדש,
בחינת הפהו הנמשח בשמן בבחינת
בשמן הטוב על הראש ירד על הנקן וכן
אחרן, על-ידי זה יהיה בגדי לבגים כנ"ל:

וזה בחינת אסור שעטנז, כי צריך לשמור
הבגדים ממחלקת, דהינו צמר
ופשתים שהם בחינת מחלקת, כי הם שני
הפכים. כנ"ל בהלכות פלאי בגדים (הלכה
א) והבגדים צריכין להיות בבחינת שלום.
ועל-כן הפהו בשעת עבודה שאז הוא

לקוטי הלכות

הלכות ראשית ה' א

יורה דעה תשנ"ט

הלכות גדוה וחקם

על עשרים וארבעה דברים מגדוה, ועקר הגדוה הוא על פנים כבוד תלמידי חכמים או על שפנים בדבריהם, כי התלמידי חכמים מרבים שלום בעולם, כי הם פוסקין ההלכות שעל-ידי זה נעשה שלום ועל-כן בשפנים בהם חייב גדוה, בבחינת ומתבל ונדוהו, דהינו שמגדוהו וחקקין אותו מן העדה כי פנים בבחינת השלום, וכמוכא במאמר החותמות בתחלתו (בסיון כב) שכשנפנים השלום שנעשה על-ידי תלמידי חכמים או נעשה גרוש ומחלקת בחינת ומתבל ונדוהו וזה בחינת גדוה פנ"ל, ועל-כן אסור לדבר כי אין לו פה, כי עקר הדבור מבחינת שלום, כמו שכתוב: אדברה נא שלום, כמו שמבאר רבנו גר"א י"א (בסיון רט) כי מלכות פה, ועקר קיום המלכות על-ידי בחינת שלום בבחינת הו מתפללים בשלומה של מלכות ועל-כן הדבור שהוא בבחינת מלכות פה עקרו על-ידי השלום פנ"ל והוא פנים בבחינת תלמידי חכמים המרביין שלום פנ"ל ופנים במלכות, כי מאן מלכי רבנו, כי על-ידי ההלכות שפוסקין התלמידי חכמים שעל-ידי זה עושין שלום על-ידי זה מתקנין בחינת המלכות שהוא בחינת הלכה שתקונה על-ידי השלום, וזה שפנים בתלמידי חכמים על-כן אסור בדבור פנ"ל, ועל-כן אסור בארבע אמות שלו, כי כל אדם יש לו ארבע אמות ואלו הארבע אמות הם

בבחינת מלכות, בבחינת ארבע אמות של הלכה, בחינת אין לו להקדוש ברוך הוא אלא ארבע אמות וכו', כי הארבע אמות של כל אדם הם זוכין לו והם רשותו, נמצא שהוא בבחינת מלכות עליהם, וכשאינו נחלק ממלכי רבנו או זכה בארבע אמותיו על-ידי התלמידי חכמים שהם בבחינת מלכות, בחינת ארבע אמות של הלכה, אבל בשפנים בהם ונחלק מהם או נפגמין ארבע אמותיו פנ"ל:

ד ועל פן חייב בחליצת מנגעל, כי מנגעל דא אתתא והוא בבחינת פתנות עור, בחינת מט"ט שהוא בחינת משנה שהוא פשר ופסול וכו'. ועל-כן אמרו רבותינו ו"ל: לעולם יזכר אדם כל מה שיש לו ויחזק מנגעלים לדגלו, כי המנגעלים הם בחינת שמירה יתרה, כי הם כנגדו ששם צריכין שמירה יתרה מהם, כי הם בבחינת הלכות בחינת מט"ט פנ"ל, בחינת מנגעל של תלמידי חכמים. ועל-כן תלמיד חכם אסור לו לילך יחף, ועל-כן זה שפנים בתלמידי חכמים שהם פוסקין ההלכות, על-כן חייב בחליצת מנגעל, ועל-כן על עשרים וארבעה דברים מגדוה, כי המלכות הוא בבחינת עשרים וארבעה ספרים, בבחינת (שעה ט) "ישמתי כרדך שמשתיך" כמוכא.

הלכות אבילות

ועל פן חייב לקרע על מת, כי סמרא דמותא הוא על-ידי פנים עין הדעת

על־ידי פגם הכרית שעל־ידי זה הוא פגם הכרית פג"ל. ועל־כן קורעין הכריתים, כי פגם הכריתים הוא על־ידי בחינת מחלקת שמשם סמרא דמותא פג"ל. וזהו בחינת כריתים קרועים שנקרעו לשני חלקים זה בחינת מחלקת פג"ל. וזה שכתב רבנו גרו יאיר שהכרית צריכה להיות שלמים תמיד ולא קרועים, כי הם שמירה, עין שם (בסיון קכו). כי כשהם שלמים ואינם נקרעים לחלקים אזי הם בבחינת שלום. ואזי הם בבחינת שמירה פג"ל:

ועל כן האבל צריך לישוב בדרך ומחלק מן העולם בבחינת מחלקת פג"ל, כי הוא רחוק עתה מן השלום פג"ל. ועל־כן אין לו פה פג"ל, כי פגם עין הדעת שמשם סמרא דמותא הוא בחינת פגם הדבור בחינת לשונות העממין שהם אינם נקראין דבור כָּלָל, כי עקר הדבור הוא בחינת לשון התקדש כמובא לעיל. ועל־כן צריך לישוב לארץ בבחינת יתן בעפר פיהו, בבחינת ומעפר תשח אמתך. שזהו בחינת פגם הדבור כמו שמבאר רבנו גרו יאיר. וכל זה על־ידי זהמת הנחש, בבחינת "ונחש עפר לחמו". ומשם בחינת האבלות, דהינו עצבות הנמשך מיסוד העפר הנ"ל כמובא. וזה שכתב רבנו שעקר גשיבת הנחש הוא עצבות ועצלות, עין שם. ועל־כן חוב בחליצת מנגל שהוא בחינת פתגות עור, שהוא בחינת תקון פגם עין הדעת וכפ"ל. ועל־כן אסור בזווג על־ידי ששילט בחינת

גרנן מקריר אלוף. ועל־כן חוב בכפיית המטה, כי המטה היא בבחינת מלכות, בחינת הנה מפתו שלשלומו. בחינת תקון הכרית, בבחינת וישתחו ישראל על ראש המטה על שהיתה מפתו שלמה ועכשו הוא רחוק משם פג"ל. ועל־כן חוב בכפיית המטה ועל־כן מקרין אותו סעדה הראשונה כדי שיהיה נחשב כעני להחליף המיתה חס ושלום בענייתו. כמו שכתוב: ביום אכלך וכו', דא ענייתא ועל־כן אסור ברחיצה, כי עקר רחיצה היא בחינת ועל־ידי זה מגרשין הרע של שבועים לשונות שלא יתאווזו בבחינת לשון התקדש, בבחינת ומטו עליהם גחלים בסוד רחיצת חמין בערב שבת, ועכשו הוא רחוק מזה פג"ל. ועל־כן אסור בסיכה שהיא בחינת מחוץ, בחינת ושמן על ראשך וכו', בחינת שמן משחת קדש שמשם תקון הכריתים, בחינת ככל עת וכו' פג"ל. ועכשו הדעת נפגם על־ידי פגם עין הדעת ועל־ידי זה הכריתים נפגמין פג"ל ועל־כן אסור בסיכה. ועל־כן אסור לכבס פסותו, כי אינו זוכה עתה לכריתים לכנים פג"ל:

וכל זה אסור כל שבועה, כי המלכות כוללה משבעת ימים ושם אחזתם בבחינת שבועה ימים ולצאת מהאבלות לגמרי הוא עד שלשים, דהינו חדש ימים, כי בכל החדש נתתקנת ונתמלאת הלבנה שהיא בחינת מלכות ואזי נתתקן האבל, כי כל האבלות היא על־ידי בחינת פגם

לקוטי הלכות

הלכות ראשית הגז ב

יורה דעה תשסא

המלכות שהוא בחינת לשון הקדש שפגם על ידי עין הדעת שמושם סמרא דמותא כנ"ל. ועל-כן שלשים לנהוין ולתספרת, דהינו שאינו זוכה לבגדים לבגדים לנגרי עד אחר שלשים שאז נמר המלוי והתקון של המלכות שהוא בחינת בגדים כנ"ל ועל-כן כל שלשים אסור לאחות הקרע כנ"ל, כי אינו יכול לתקן בחינת פגם בגדים קרועים כנ"ל עד אחר שלשים כנ"ל. וזהו אסור תספרת, כי השערות משם ניקת השונאים, דהינו המחלקת, כמו שמבאר רבנו גרו יאיר (בסיון קלח) ועל-כן קתם תספרת שלשים יום, כי בכל שלשים שהמלכות נתמלאת ונתתקנת, על-כן צריך לגלח השערות שלא ינקו השונאים מבחינת מלכות על-ידי גדל השערות בותר. ועל-כן האבל אינו יכול להתתקן ולהשליך השערות מעליו עד אחר שלשים. שאז הוא תקונו כנ"ל:

אחרא, מן הארבע מלכות. נמצא שביים טוב יש הכנעה גדולה אל הסמרא אחרא ועליה אל המלכות, כי יום טוב תלוי במעשה התחתונים, כמו שכתוב: "אשר תקראו אתם". אל תקרי אתם אלא אתם, כמוכא בדברי רבנו גרו יאיר (בסיון קלח) אבל שבת קביעא וקומא והיא קדושה מעצמה ואינה מבררת שום ברור וכלם שלים ושקמים ואין שום מלחמה כלל. ועל-כן שבת אינה מכבול האבלות, כי שבת למעלה למעלה מאד ואינה מכנעת הסמרא אחרא רק שאין להסמרא אחרא אחיה אז, כי אז אין שום ברור ועשיה אז, כי היום לעשותם פתיב ושבת היא בחינת עלמא דאתי, אבל ביום טוב שאז היא בחינת מלחמת עמלק ואז מכניעים אותם ומעלין המלכות, על-כן הוא מכבול האבלות, כי אז נלחמין ומכבלין ומכניעין הסמרא אחרא שמושם האבלות ומעלין המלכות כנ"ל. ועל-כן חיב אדם לגלח ערב הרגל שהוא בחינת תקון המלכות כנ"ל, כי עקר עליות המלכות ברגלים:

חוק

הלכה ב

על פי המבאר בסוף מאמר יורה דעה תשס"א המדבר מזבדון, עין שם סימן נ"ד, שאפילו בשגשגור מבחינת רע עין צריך עוד לשמור עצמו מבחינת המדמה שהוא רוח הבהמיות. וזה המדמה מחזר תמיד

ועל כן הרגל מכבול אבלות, אבל השבת אף שאין אבלות נוהג בו, אף-על-פיינו אינו מכבול. כי עקר עליות המלכות ברגלים, כמו שמבאר רבנו גרו יאיר באר היטב במאמר 'מישרא דסיניא' (בסיון ט), עין שם, כי שבת היא שביחה לנגרי ואז אין שום ברור כמוכא. ועל-כן כל המלאכות אסורין בו, אבל ביום טוב יש קצת מלאכות המתירין בו, כגון אכל נפש ואז יש קצת ברור. ומחמת קדשת יום טוב מעלין את המלכות מן הסמרא

לשכן על-פי שונה הלכות וכו', ענין שם. ובשביל זה פשטתדישין אוזה דבר הוא ענין נאה ונפה וכו'. וצריך להקניע המדמה ולקפות לבחינת אהבה דקדשה בחינת כהן בחינת קמץ הפהן וכו', ענין שם כל זה היטב:

וזה בחינת ראשית הגז שצריכין לתן לפהן, כי גזת הצאן הוא קמץ על בחינת הלכות, כמו שדרשו רבותינו ו"ל על פסוק "וכרחל לפני גזויה", שגזוין ממנה הלכות, בבחינת "כבשים לבושדי". כי גזת הצאן נעשה ממנה לבושים שהם קמזוין על בחינת חלוקא דרבנן הנעשין מחדושי תורה בחינת כבשים לבושדי, כמו שדרשו רבותינו ו"ל. ועל-כן צריכין לשמור את הגז שהיא בחינת הלכות, בחינת חדושין כנ"ל מבחינת כח המדמה שהוא שורה תמיד על-פי שונה הלכות. ועל-כן צריכין לתן ראשית הגז לפהן איש החסד שהוא בחינת אהבה דקדשה שהוא הפך המדמה כנ"ל. כדי להקניע המדמה ולקפות שיהיה הגז קדש כדי לזכות שיהיו הלבושין הנעשין מן הגז שהם קמזוין על בחינת חדושין דאורייתא חלוקא דרבנן, שיהיו נעשין מבחינת דעת דקדשה תבא על-ידי הפהן שהוא הפך המדמה שהוא בחינת דעת דקדשה ואהבה דקדשה, כמבאר שם במאמר הנ"ל:

וזה בחינת ענין גזת הצאן המזכר בתורתנו הקדושה ובנביאים כמה פעמים, כמו שכתוב בעת שברח יעקב מלבן, נאמר שם, "ולבן הלך לגזו את צאנו". ואז דיקא ברח יעקב ממנו. וכן במעשה יהודה ותמר שמשם נולד שלשלת היחוס של משיח. נאמר שם: "ויצל יהודה על גזו צאנו וכו'", כי שמירת הזכרון שהוא לאדקקא מחשבתא בעלמא דאתי, דהינו להגדיל הדעת בכל הדברים שבעולם לידע הרמזים שיש שם, דהינו החיות אלקות המלבש שם בכל דבר ודבר של זה העולם. ובחינה זאת הוא בחינת התגלות מלכות דקדשה, כי כשידעין אלקותו ויתברך, כביכול, המלבש בכל דבר של העולם הזה, או נתגלה מלכותו ויתברך וידעין כי מלכותו בכל משלה והוא יתברך מתזה את כלם. וכשתגלה מלכות דקדשה או נתגלה מלכות משיח, כי עקר מלכות משיח שיבוא במהרה בימינו הוא רק לגלות מלכותו ויתברך, כביכול, ואז תמלא הארץ דעה את ה' וכו' ואז יוכל כל אחד להגדיל דעתו לידע ולהשיג אלקותו ויתברך, כביכול, המלבש בכל הדברים שבעולם. ואז יתקיים, וידע כל פעול כי אתה פעלתו ויבין כל יצור וכו. נמצא שבחינת הזכרון, דהינו הגדלת הדעת הוא בחינת התגלות מלכותו ויתברך שהוא בחינת מלכות משיח מלכות דקדשה כנ"ל. ועל-כן בשנפגם חס ושלום

לקוטי הלקות

הלקות ראשית הג' ב

יורה דעה תשסג

בחנינת הזכרון הנ"ל, דהיינו הגדלת הדעת הנ"ל. הוא פגם מלקות משיח חס ושלום. ועל-יכן אפשר לומר שבשבייל זה הזכיר רבנו הקדוש זכר צדיק לברכה במאמר הנ"ל מלקות משיח, כי בשבאר שם ענין רע עין שעל ידו נפגם הזכרון. ובאר שם שצריכין לתקן הרע עין וכו', עין שם והתקון על-ידי השרש וכו'. ותפס שם ענין רע עין של התנשאות שתקונו על-ידי שרש ההתנשאות שהוא בחינת מלקות משיח וכו' ואבשלום שפגם ברע עין ועל-יכן ברח דוד ממנו וכו', עין שם. והנה לכאורה אין לזה קשר שם במאמר הנ"ל. ולמה תפס דיקא ענין רע עין של התנשאות שתקונו על-ידי מלקות משיח. אך על-פי הנ"ל יש לזה שיבות שם היטב, כי עקר הזכרון שהוא הגדלת הדעת הוא בחינת התגלות מלקות משיח וכשנפגם הזכרון חס ושלום, נפגם בחינת מלקות משיח כנ"ל. ופגם הזכרון הוא על-ידי רע עין, כמו שמבאר שם. ועל-יכן תפס שם דיקא רע עין של התנשאות, כי מי שפגם בהתנשאות, שהוא בחינת מלקות, הוא פוגם בבחינת מלקות משיח, שהוא שרש המלקות וההתנשאות. ובשבייל זה עקר תקונו על-ידי זה, על-ידי מלקות משיח שעל-ידי זה מתקנין פגם רע עין של התנשאות, כמו שמבאר שם. נמצא שפגם רע עין של התנשאות שעל ידו נפגם הזכרון כנ"ל הוא פגם מלקות משיח כנ"ל. ועל-יכן תפס דיקא פגם רע

עין של התנשאות, כי פגם ההתנשאות ופגם הזכרון הם בחינה אחת, היינו בחינת פגם מלקות משיח. ועל-יכן צריכין לתקן פגם הרע עין של התנשאות על-ידי השרש שהוא מלקות משיח. ועל-ידי זה שנתתקון פגם הרע עין נתתקון הזכרון ואזי נתגדל הדעת הנ"ל. ואזי נתגלה מלקות דקדושה בעולם בחינת מלקות משיח כנ"ל. נמצא שהם בחינה אחת כנ"ל ותבין:

נחזור לענין, נמצא ששמירת הזכרון, שהוא הגדלת הדעת כנ"ל, הוא בחינת מלקות משיח, מלקות דקדושה. ושמירת הזכרון הוא על-ידי הכנעת המדמה, כמו שמבאר שם וכן כנ"ל. והכנעת המדמה צריכין לטהר מאד בעת גזת הצאן, כי עקר הגזיה הוא לעשות לבושין מהצמר שיהיה נעשה מגזת הצאן לבושי אדם שהם בחינת דעת, בחינת מקיפין וצריכין להעלות ולתקן הגזיה מבחינת המדמה כנ"ל, כי הם היו גדלים על בהמה שהוא בחינת מדמה וצריכין לגז הצמר ולהעלותה מבחינת בהמיות לבחינת לבושי אדם, שהם בחינת חלוקא דרבנן, כי עקר התקון והברור של המדמה הוא על-ידי שמכניעין רוח הבהמיות ומעלין מבחינת בהמה לאדם, כמבאר לעיל כמה פעמים. ובשבייל זה היו האבות רועי צאן כדי לברר הדעת מהמדמה כדי לגלות מלקות דקדושה שנתגלה רק על-ידי הגדלת הדעת בחינת

יורה דעה

זכרון שזוכין על-ידי ברור ותקון המדמה. ועל-כן נאמר בדרוך (תהלים ע"ח, ע"א) "מאחר עלות הביאו לרעות בעקב עמו וכו'". פי מלכות דוד הוא מלכות משיח שנתגלה על-ידי הנגעת המדמה כנ"ל. שזכה דוד לזה על-ידי שהיה רועה צאן. וזכה להכניע המדמה ולברר הדעת כנ"ל. ועל-כן בעקב שהיה רועה צאן בבית לכן פמה שנים הפל כרי לברר הדעת מהמדמה שהוא בחינת לכן הארמי, שהוא בחינת המדמה, כי המדמה הוא בחינת חלום ושנה, שהוא בחינת לשון תרגום, שהוא בגימטריה תרדמה, כמבאר במקום אחר (סימן ע"ו) ולשון תרגום הוא לשון ארמי שעל ידו היה התגברות לכן הארמי על-ידי בחינת המדמה בחינת תרדמה, כמו שמבאר במקום אחר. וזה שאמר יעקב בשתייה בבית לכן: "ותדר שנתו מעיני", זה בחינת הנגעת המדמה שהוא בחינת שנה ותרדמה. ועל-כן כשהגיע העת שיצא יעקב מבית לכן נאמר שם, "ולכן הלך לגזו צאנו". ואז דיקא ברח יעקב, כי אז בעת הגזה אז יכול להתגבר המדמה כנ"ל. ומאחר שפבר לא רצה יעקב לברר עוד בבית לכן, כי לכל עת וזמן, על-כן הכרח לברר בעת שעלה לכן לגזו צאנו כדי שלא יתגבר המדמה חס ושלום, על-ידי גזיות לכן כנ"ל. ועל-כן להפך על-ידי גזיות הצאן של יהודה, על-ידי זה נתגלה מלכות משיח, כמו שפתיב: "ועל יהודה

על גזיו צאנו". ואז נולד שלשלת משיח, כי על-ידי גזיות יהודה הכניע המדמה וברר הדעת כנ"ל. ועל-ידי הגדלת הדעת נתגלה מלכות משיח כנ"ל. ועל-כן כשמרד נבל בדרוך היה גם פן המעשה בעת שגזו צאנו, כמבאר שם במקרא. וכן כשמרד אבשלום באביו נשתלשל המעשה גם פן על-ידי גזיות צאנו. כמו שפתיב שם, הנה גזוים לעבדך וכו'. פי הם רצו למרד במלכות דוד שהוא מלכות משיח. ורצו להתגבר על-ידי בחינת המדמה שמתגבר בעת גזת הצאן כנ"ל, כי אז דיקא בעת הגזה צריכין לברר המדמה כנ"ל. ופי שאינו מברר אז, אזי אדרבא, יוכל להתגבר אז המדמה חס ושלום כנ"ל. וזה בחינת פל המעשיות הנ"ל שהיו בעת גזת הצאן דיקא. וזה בחינת ראשית הגז שצריכין לתן לפהו כדי להכניע המדמה על-ידי פהו איש התסד וכו' כנ"ל. וכמבאר כמאמר הנ"ל. ע"ן שם היטב:

הלכה ג**הלכות ראשית הגז**

"וראשית גז צאנד תקנו לו פי בו בחר ה' אללקוד מפל שבטקוד לעמוד לשרת בשם ה' הוא ובניו פל תימיום".
א על פי המאמר 'פי מרחמם ונהגם' כסימן ו' וכו', ע"ן שם פל המאמר וכבר הובא זה המאמר פמה פעמים.

לקוטי הלכות

הלכות ראשית הגז ג

יורה דעה תשסה

והתפלל לענגנו שהצדיק הדור צריך להשאיר השארה אחריו להאיר בכנים ותלמידים, כי העקר הרחמנות הוא להמשיך הרעת בעולם לדעת כי ה' שליט בארץ ולהוציא את ישראל מעונות שהם רוח שטות הפך הרעת וכל אדם צריך לעסוק בזה וכו' ועל-ידי זה שעוסקין להאיר הרעת בכנים ותלמידים. על-ידי זה זוכין לאורות המקיפים וכו', ענין שם.

גם זה החכם הנ"ל שזוכה להמשיך המקיפים צריך לידע איזה מקיפים שהוא צריך להמשיכם ואיזה מקיפים שאין צריך להמשיכם שזהו בחינת סיג לחכמה שתיקוה שצריך לעשות סיג לדבריו ולשתוק לפעמים כדי שלא יכנס בהמקיפים שהם למעלה מהזמן שאין הזמן מספיק לבאר הקשיות והתרוצים שיש שם, כי הם למעלה מהזמן וכו'. וזה בחינת חגבה וכו', בחינת "להצהיל פנים משמן ולחם וכו'", ענין שם כל זה היטב היטב:

ב וזה בחינת ראשית הגז שצריכין לתן לבחן, כי גזת הצאן, דהיינו הצמר, הוא לבושי, כי עושין מהצמר לבושי וכל הלבושי הם נמשכין מבחינת מקיפים בסוד החשמ"ל. ועל-כן פשגוזוין הצאן, שזה בחינת לבושי, שהם בחינת המקיפים שזוכין להשיג שמחה נעשין לבושיין להנשמה בבחינת כבשים

ללבושי, כמו שדרשו רבותינו ז"ל: דברים שהם כבשוננו של עולם וכו'. כי כל המקיפים שמשגיגין, דהיינו שזוכין להבין ולהשיג הרושי אורחא מה שלא היו מבינים מתחלה מזה נעשין לבושים בחינת חלוקא דרפנו. וזה בחינת גזת הצאן שעושין מהם לבושי כנ"ל, בחינת "וכרחל לפני גזויה", ודרשו רבותינו ז"ל על התורה שבעל פה שגוזוין ממנה הלכות, הינו הרושי תורה בחינת השגת המקיפין הנ"ל שהם בחינת לבושי הנעשין מגזת צמר כנ"ל, כי צמר הוא בחינת תקווא דיקנא, בחינת "הנתת שלג בצמר", בחינת "מן הצמר" איתיות 'צמר' וכו', כמובא פבר. וכל המקיפין הנ"ל נמשכין מבחינת זמן שבקדשה שהוא זקנה אריכות ימים ושנים שהוא ערש כל המקיפין שכלם נמשכין משם שהוא בחינת עולם הבא שהוא עולם שכלו ארץ וכו', כמבאר שם בפאמר הנ"ל. אבל אי אפשר להמשיך אלו הלבושיין והמקיפין הנ"ל שהם בחינת גזת הצאן כנ"ל כי אם על-ידי הצדיק והרב שבדור.

שהוא מאיר הרעת בכנים ותלמידים שהוא זוכה להמקיפים העליונים הנ"ל בחינת אריכות ימים ושנים וכו' כנ"ל. ורק הוא יכול להמשיך המקיפים הנ"ל וגם הוא יודע איזה מקיפים להמשיך ואיזה מקיפים שלא להמשיך כי יש דברים שאסור לגלותם וצריכין לשתק וכו' בחינת סיג לחכמה שתיקוה וכו' כנ"ל:

הדעת בישראל העקר הוא להוציא ישראל מהעונות, כי זה עקר הרכמות וזה עקר הדעת, כמו שמבאר שם, כי כל זמן שאינו נקי מהעונות בודאי אין דעתו שלמה כפי מה שלא נקה עצמו מהעונות ומתאות עדן וכמו שכתוב ראשית חכמה יראת ה', וכתוב, הנה בדבר ה' מאסו וחקמת מוה להם. נמצא שעקר הדעת הוא להציל ישראל מעבירות שהם רוח שטות, וזה ידוע שקל העונות נמשכין מבחינת רבוי אור שגורם שכירת פלים, מיתת המלכים, שמשם נמשך היצר הרע וכל הספרין אחריו וכל העונות חס ושלום, פדוע, ועל-כן עקר התקון על-ידי צמצום האור לתקן פלים הרבה לקבל האור בהדרגה ובמדה כראוי. נמצא, שעקר תקון הדעת הנ"ל שמציל מהעונות, שהוא בחינת המשכת המקיפים הנ"ל, עקר התקון על-ידי השתיקה שהוא הצמצום שצמצומין ומעכבין שלא לגלות יותר כי אם יגלה יותר יהיה חס ושלום, בחינת רבוי אור וכו', שזהו בעצמו בחינת הנ"ל מה שמבאר שם שאם יגלה גם התרוץ תחוד הקשיא למקומה עד שיוכל לפגם בקשיות ותרוצים שהם למעלה מהזמן שאין הזמן מספיק לבאר התרוצים שיש שם וכו', כי זהו בחינת רבוי אור הנ"ל שאי אפשר לקבל ואז לא די שלא יציל מעונות, אדרבא, על-ידי זה נמשכין חס ושלום, העונות חס ושלום, כי הם נמשכין

וזה מה שצונתה תורה לתן ראשית הגז לכהן, כי הכהן הוא כלול מכל ותלמיד, כמו שכתוב: "להורות את בני ישראל וכו'", במבאר שם במאמר הנ"ל כי הכהן הוא בחינת הצדיק והרב שבדור שמאיר בלב ותלמיד, כמו שכתוב: "כי שפתי כהן ישמרו דעת ותורה יבקשו מפיהו וכו'". ודרשו רבותינו ז"ל: אם הרב דומה למלאך ה' צבאות וכו'. ועל-כן מי שרוצה לגז צאנו ורוצה להמשיך לבושין דקדושה שהם בחינת מקיפים הנ"ל צריך לתן ראשית הגז לכהן, כי אי אפשר להמשיך הלבושין בחינת מקיפים הנ"ל. שהם בחינת גזת הצאן כי אם על-ידי הכהן שהוא בחינת הצדיק שבדור שקלול מכל ותלמיד, כי רק הוא יכול להמשיך המקיפין לבושין הנ"ל כנ"ל:

ג ונ"ם עקר התקון של המשכת המקיפין הנ"ל הוא על-ידי השתיקה שהוא בחינת סגת לחכמה שתיקה, כי אין מי שיוכל להמשיך המקיפין הנ"ל כראוי ולהקנים דעת בישראל לדעת כי ה' הוא האלקים כי אם מי שהוא בבחינת שתיקה שהוא בחינת משה רבנו עליו השלום, כי עקר התקון על-ידי השתיקה על-ידי שידוע לבנו ולתן סגת לדבריו לשתק בשמנוע למקום שצריכין לשתק כי אם לא ישתק יגלה יותר ותקלקל הדעת לגמרי כי יחזר הקשיא למקומה בותר עז, במבאר שם היטב במאמר הנ"ל, ענין שם. כי עקר המשכת המקיפין, דהינו להאיר

מבחינת רבוי אור וכו' כנ"ל. על-יכן עקר התקון על-ידי השתיקה והצמצום כנ"ל וזה אין מי שיבדע איד להמשיך אלו המקופים ולצמצם ולשתק במקום שצריכין לשתק כי אם צדיק הדור שהוא בחינת כהן. על-יכן צריכין לתן ראשית הגז לכהן שעל-ידי זה מתקשרין לכהן וזוכין לקבל ממונו דעת ולהמשיך המקופים שהם בחינת לבושין כראוי ושלא לצאת חוץ מהמדה שלא לכהן בהמקופים שאסור להמשיכם, כי במפלא מן אל תדרש. ועל-יכן צריך לתן בתחלה מהגזה שהוא בחינת לבושין הנ"ל הראשית לכהן והשאר גשאר לו שזהו בחינת צמצום של השתיקה הנ"ל שאין רודפין לחקר כמה שאין לו רשות רק ממשכיבין לבושין ומקפין השכיבין לו וראשית הדעת שהוא שרש הדעת, שהוא בחינת ראשית הגז, שזהו בחינת המקופים שהם בחינת אריכות ימים ושנים למעלה מהזמן זה נתן לכהן שהוא צדיק הדור, שהוא בחינת זון דקדושה, בחינת "בשמן הטוב על הראש ירד על הנקן זון אהרן שירד על-פי מדותיו", כי אלו המקופים אין אנו יכולין לקבל והם שכיבים רק להכהן שהוא בחינת הצדיק שבדור שרק הוא זוכה להם, כי הוא נגדנו בבחינת למעלה מהזמן ורק הוא מקבל אלו המקופים והוא ממשיך לנו מקופים, הינו שמכנים בנו דעת להוציאנו מעונות ולגלות לנו גדלת הבורא יתברך

Lu Lu

בהדרגה ובמדה כראוי. נמצא שעל-ידי שנותנין ראשית הגז לכהן נתקדשה כל הגזה שהוא בחינת לבושין, בחינת מקפין וזוכין לדעת דקדושה כראוי ולכלי לכהן למה שהוא למעלה ממדרגתו. בחינת במפלא מן אל תדרש. כי ראשית הגז, דהינו ראשית הדעת נתן לכהן. כי אי אפשר לקבל ולהשיג כל הדעת בשלמות שלא יתקלקל הדעת לממרי חס ושלום כנ"ל, כי הראשית והעקר שרש הדעת שייך רק לכהן שהוא בחינת הרב והנקן שבקדושה וכו' כנ"ל:

ד וזה בחינת: "וראשית גז צאנך תתן לו כי בו פחר ה' אלוקיך לעמוד לשרת בשם ה' הוא ובניו כל הימים", כי הכהן זוכה לשרת בבית-המקדש שכלול מכל ותלמיד, כמבאר במאמר הנ"ל. ועל-יכן שם בבית-המקדש נתפפרין כל העונות על-ידי הכהן שעוסק בקרבנות שמכפרין, כי הבית-המקדש והכהן הוא בחינת הדעת שממשיכין בהן ותלמיד שהוא בחינת המקפין הנ"ל שהם ההפך מהעונות שהם רוח שטות כנ"ל. ובשכיל זה נותנין ראשית הגז לכהן כדי לזכות להמשיך הלבושין שהם גזת הצאן בחינת מקפין הנ"ל להמשיכין בקדושה כראוי כנ"ל וזה לעמוד לשרת בשם ה' הוא ובניו כל הימים, הוא ובניו זה בחינת המושכת הדעת בהן ותלמיד שהם בחינת בנים, כי גם התלמידים נקראים בנים, כמו שדרשו רבותינו ז"ל, כמו שכתוב: "וכל בניך

יורה דעה

למודי ה"ו. וזהו, הוא ובניו כל תמיים, כל תמיים' דיקא, כי הפהו על ידי עבודתו בבית המקדש, על ידי זה ממשיך הדעת שהוא בחינת המושכת המקיפין בן ותלמיד בהדרגה ובמדה שלא לעלות למעלה מהזמן. רק לעלות מה שאפשר להשיג בימים ובמדות. וזה "כי בו בחר ה' אלוקיך לעמוד לשרת ב'שם ה' הוא ובניו כל תמיים". כי הוא ממשיך המקיפין לבן ותלמיד כל תמיים דיקא, הינו מה שאפשר להשיג בימים ובזמן. ועושה סיג לרביו שלא לעלות למה שאי אפשר להשיג כל תמיים כי אין הזמן מספיק לבאר הדעת הזה וכו' פנ"ל, על בן צריבין לתן לו ראשית הגז פנ"ל:

ה וזה בחינת בגדי פהנה שהיה בהם צמר שהם מכפרין עונות, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, כי הבגדים של הפהו הם בחינת המקיפין הנ"ל. שהם ההפך מעונות והם מכפרין כל העונות, כי עקר פפרת כל העונות הוא על ידי הדעת העליון מאד שהוא המקיפין של הצדיק הדור. שהוא בחינת פהו שהם בחינת אריכות ימים ושנים, בחינת עולם הבא, שהוא בחינת תשובה, בחינת יום הכפורים, בחינת פהו ששם נתכפרין כל העונות ונתהפכין שם כל העונות לזכות כידוע. וזהו בחינת חוט של צמר שהיה תולה ביום הכפורים שהיה מלבין העונות של כל השנה. בחינת "אם יאדימו כתולע בצמר יהיו", כמו שאמרו רבותינו ז"ל, כי

צמר כבשים הוא בחינת זמן דקדושה, בחינת "ועתיד יומין יתב לבושה פתלג חור ושער ראשה בעמר נקא", לנקות ישראל מעונות, כי עקר פפרת כל העונות הוא על ידי המקיפין הנ"ל שהם בחינת צמר פנ"ל וזה בחינת שני כבשים של התמידין שהיו מכפרין כל העונות, כמו שמבאר שם רבנו ז"ל, כי עקר הפפרה על ידי כבשים שהם כבשי דרחמנא בחינת מקיפין הנ"ל, שהיו בחינת צמר כבשים, בחינת כבשים ללבושך פנ"ל:

וזהו שנסמך פרישת בגדי פהנה למצות שמן המנורה, כמו שכתוב בתחלת פרישת תצנה, כי שמן המנורה זה בחינת המקיפין הנ"ל. בחינת להצהיל פנים משמן וכו', שהיו בחינת חנפה שזוכין על ידי יום הכפורים, כמו שמבאר שם, עין שם. וזהו בחינת בגדי פהנה שהיה בהם צמר, בחינת לבושין הנ"ל שהם נמשכין מהמקיפין הנ"ל מבחינת שמן המנורה פנ"ל. ועל בן הם שמונה ימי חנפה כנגד שמונה בגדי פהו גדול. שעקר פפרת העונות תלוי בו וכל עבודות יום כפור תלוי בו, כי חנפה נעשה על ידי יום כפור, דהינו על ידי פפרת העונות פנ"ל:

וזה בחינת מה שהיו נוהגין לעשות משתה בגזו הצאן, כמו שפרש רש"י אצל נבל ואבשלום, כי גזת הצאן הוא בחינת המושכת המקיפין שהם

בחנינת השנת בן ותלמיד שעל-ידי זה זוכין להארת הרצון בשעת האכילה דיקא, פי מכלליית בן ותלמיד משם מקבל המלכות הפרנסה וכו', עני שם. ועל-פן היו עושין סעדה אז, פי אז זוכין להארת הרצון בשעת האכילה כ"ל. וזה בחנינת וברחל לפני גזויה נאלמה דיקא, פי רחל לפני גזויה זה המשכת המסופין בחנינת שגזוין ממנה הלכות ואזי צריכין לתת סגן לרבריו, בחנינת סגן לחכמה שתיקה. וזהו נאלמה בחנינת שתיקה כ"ל. וזהו בחנינת העשירות שזוכין על-ידי הצאן בחנינת "עשירות צאנך" ודרשו רבותינו ז"ל: שמשעירות את בעליהן, פי עקר העשירות והפרנסה מקבלין על-ידי המסופין כ"ל שהם בחנינת צמר כבשים כ"ל שמשם מקבלת המלכות הפרנסה כ"ל:

ו זה בחנינת: "ויגד לתמר לאמר הנה חמוך עלה תמנתה לגז צאנו", לגז צאנו דיקא, פי יהודה ותמר היו צריכין לתקן גשמת ער ואונן שהיו משחיתים דרכם שהיו העון הגדול בתורה והוא כלל כל העונות, פי עקר כל העונות הם פגם הברית, כמו שאיתא בזהר הקדוש, עקרא דיצרא בישא על עריין וכו'. ועקר התקון הוא על-ידי בחנינת גזת הצאן שהוא בחנינת המשכת המסופין כ"ל שעל-ידי זה נתכפרין כל העונות כ"ל בבחינת ואם יאדימו כחולע בצמר יהיו. ועל-פן אז דיקא בשעלה

יהודה לגז צאנו סבב ה' ותפרך שיתתקן על-ידי זה כ"ל. פי ער ואונן היו משחיתים דרכם על הארץ, ולא רצו להוליד בנים להשאיר שארית בארץ, שהיו בחנינת בן ותלמיד שצריכין להשאיר אחריו כדי שישאר דעתו בעולם הנה גם אחר מיתתו והם פגמו בזה נמצא שפגמו בהדעת ה"ל בבחינת בן ותלמיד ה"ל. ועל-פן היה תקונם על-ידי גזת הצאן דיקא כ"ל. ואז נולד פרץ וזרח שמהם יצא משיח בן דוד, פי עקר התגלות הדעת ה"ל יהיה רק בימי המשיח שיבא במהרה בימינו. שאז ידעו הכל פי ה' הוא האלקים ואין שום תכלית בעולם פי אם לעסק בעבודתו ותפרך ולשוב בתשובה ולבקש מחילה על עונותיו, פי משיח נקרא על שם שגמחש בשמן המשחה שהוא בחנינת שמן משחת קדש, שהוא בחנינת הדעת ה"ל. בחנינת שמן של חנכה. ועל-פן קבל דוד מלכותו על-ידי שהיה רועה צאן, כמו שכתוב מאחר עלות הביאו לרעות ביעקב עמו. פי מלכות דוד הוא מלכות משיח שגמחש על-ידי גזת הצאן כ"ל. על-ידי המשכת הדעת בהדרגה ובמדה בחנינת סגן לחכמה שתיקה, בחנינת וברחל לפני גזויה נאלמה כ"ל. ובשביל זה נקרא דוד יונת אלים' כמו שכתוב: "למנצח על יונת אלים' רחוקים לדוד מכתם וכו'". וכמו שכתוב: "נאלמתי לא אפתח פי וכו'", פי עקר התקון על-ידי השתיקה כ"ל:

שהכנים בזה העולם בכנים ותלמידים ויהי הוא חי ונקים לעולמי עד וכמו שאמרו רבותינו ז"ל: צדיקים במיתתן קרויים חיים, ועל־כן אמרו רבותינו ז"ל: דוד שהניח בן ממלא מקומו לא נאמרה בו מיתה כי אם שכיבה. וזה בחינת "דוד מלך ישראל חי וקים", כי דוד זכה להאיר הדעת בן ותלמיד, כי היה יושב בשבת תחכמוני ולמד תורה לישראל, ועל־כן זכה לעסק בבנין בית־המקדש ונקרא על שמו, כמו שכתוב: "ראה ביתך דויד", כמו שאמרו רבותינו ז"ל, כי הוא זכה למצא מקום הבית־המקדש וכו'. ובית־המקדש הוא פליליות בן ותלמיד שעל־ידי זה חיים ונקמים לעולם כנ"ל, ועל־כן דוד מלך ישראל חי וקים, אכל מי שפוגם חס ושלום בדעת הנ"ל של בן ותלמיד. משם נמשך סמרא דמותא חס ושלום, שהוא הפך החיים, שהוא הדעת כנ"ל, כי עקר המיתה חס ושלום הוא רק בשאין זוכה להשאיר הדעת דקדשה אחריו וכו' כנ"ל. ועל־כן שלח דוד לנבל בנזו צאנו, "ואמרתם בה לחי", כי רצה לתקנו ולברכו שתהיה הגוה בבחינת חיים, בבחינת דעת, שהוא בחינת לבושין, שהם בחינת גזת הצאן, בחינת מקיפין הנ"ל שהוא הדעת של בן ותלמיד שזה עקר החיים כנ"ל, כי נבל היה גלגול לבן, כמובא בפתכים, ולכן פגם בהצאן שגזל מעקב ונשנה והחליף עמו עשרת מנים, כי יעקב זכה להוליד בניו בקדשה שהם

ח ועל בן בעת שגזו נבל צאנו ועשה סעודה, כי אז בעת גזת הצאן, דהינו שגזוין הלכות וממשיכין המקיפין הנ"ל אז עולה המלכות לקבל פרנסה וזוכין באכילה להארת הרצון הנ"ל כנ"ל. ועל־כן אז שלח דוד אליו שיתן לו מסעדתו, כי באמת עקר הסעודה שיכה אליו לדוד המלך, כי עקר הפרנסה על־ידי המלך שהוא בחינת מלכות שעולה לקבל הפרנסה מים החכמה ששם המקיפין שהם בחינת גזת הצאן כנ"ל. אשר על־כן עקר מלכות דוד נמשך על־ידי גזת הצאן של יהודה כנ"ל. ועל־כן שלח דוד אליו ואמרתם בה לחי וכו', כי זה העקר לראות שתהיה הגוה בקדשה כדי לזכות על־ידי זה לחיים הנמשכין מהמקיפין הנ"ל שנמשכין מבחינת אריכות ימים ושנים, כי מי שאינו זוכה לגז צאנו בקדשה, דהינו שפוגם בראשית הגז לכהן אזי אינו זוכה ללבושין דקדשה הנ"ל להלביש האור בהדרגה ובמדה כנ"ל. ואז הוא חס ושלום רבוי אור וכו' שמשם עקר המיתה כידוע, כי עקר סמרא דמותא הוא כשפוגמין בהדעת של בחינת בן ותלמיד הנ"ל, כי עקר החיים הוא הדעת, כמו שכתוב: "החכמה תחיה". ומי שזוכה להמשיך הדעת דקדשה בכנים ותלמידים אינו מת, כי הוא חי לעולם, כי אפלו לאחר הסתלקותו נשאר דעתו אחריו שהוא עקר החיים ונשמחו מתלבשת בזה הדעת

לקוטי הלכות

הלכות ראשית הגז ג

יורה דעה תשעה

בחינת בן ותלמיד בעת שעסק בהצאן. כי על-ידי זה נמשך בחינת הדעת הנ"ל שהוא בחינת בן ותלמיד כנ"ל. ועל-פני זכה אז לעשירות גדולה, כי עקר העשירות והפרנסה נמשך משם כנ"ל. ולכן פגם בכל זה, כי החליף עמו עשרת מזנים ודרך את יעקב ורצה לעקר את הכל חס ושלום. ועל-פני דוד רצה לתקן זאת ושלח לנבל בעת גזת הצאן ואמרתם בה לחי וכו' שזיכה שחיה הגזה בבחינת חיים וכו' וכן"ל. ונבל לא חפץ בכרחה ועמד ברשעו וקדר במלכות דוד על-פני מת על-ידי זה, כי בשאין ממשכין הגזה, דהינו המקופין בקדשה אוי בא מיתה על-ידי זה חס ושלום שנמשך מרבויו אור וכו' שהוא פגם הלבושין כנ"ל. ועל-פני המתין לו הקדוש ברוך הוא עד אחר יום הכפורים אולי ישוה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, "ידי בעשרת ימים ויגף ה' את נבל", ודרשו רבותינו ז"ל שהמתין לו הקדוש ברוך הוא עשרת ימי תשובה, כי ביום הכפורים אז נמחלין העונות. ואז עקר השנת הדעת של בן ותלמיד שהוא בחינת בן ובית-המקדש, כי אז עקר העבודה בבית-המקדש יותר מכל השנה, כי אז נכנסין בבית-המקדש לפני ולפנים. ועל-פני עד יום הכפורים היה נבל יכל לתקן פגם הנ"ל. שפגם במלכות דוד בעת גזת הצאן, שעל-ידי זה פגם בבן ותלמיד שמשם עקר חיות וקיום מלכות בית דוד כנ"ל:

101

ט ועל פני גם אבשלום קדר באביו בעת גזת הצאן, כמו שכתוב: "ידי גזים לאבשלום וכו'". כי הוא רצה לקדר באביו ולהמשיך המלכות לעצמו הנמשך על-ידי בחינת גזת הצאן כנ"ל. אבל באמת אין המלוכה שזכה כי אם לדוד ולזרעו עד עולם. ועל-פני לא היה כח לאבשלום להמשיך המלוכה על-ידי גזת הצאן כי לא זכה להמשיך המקופים בקדשה ואוי, אדרבה, מת על-ידי זה כנ"ל, כי עקר המיתה הוא כשמודרין בבחינת מלכות דוד, דהינו כשפוגמין כנגד הצדיקים אמתים שהם עוקמין להכניס הדעת בבן ותלמיד שמשם מקבל מלכות בית דוד, כי המלכות מקבל משם כנ"ל, כי צריכין לתקן הגדלה והמקושלה והכבוד להצדיקים אמתים שהם יודעים להכניס הדעת בנו בהדרגה ובמדה ולשתק בעת שצריכין לשתק בבחינת עת לחשות ועת לדבר. שזהו בחינת חשמל עתים חשות עתים ממלכות, וחשמל הוא בחינת לבושין כנ"ל שזהו בחינת ראשית הגז שנותנין לכהן כנ"ל. כי עקר הדעת הוא אצלם ואז זוכין לחיים, כי עקר החיים הוא משם מהמקופין הנ"ל שנמשכין מבחינת אריכת ימים ושנים, אמון:

הלכות גרוי וכו' וישאר ההלכות

עד הסוף

י וזה בחינת גרוי על מי שמזלזל על דברי חכמים, כי "פורץ גדר

ישכנו נחש". כי כל דברי רבנן הם בחינת גדרים וסוגים בחינת משמרת למשמרת שלא יתקרב זר אל הקדושה, כי עקר הוא לדעת את ה' ולהכיר גדלתו ורוממותו יתברך, כמו שאיתא בזהר הקדוש בגין דישתמודעין לה. אבל אי אפשר לזכות לזה הדעת כי אם על ידי התורה הקדושה והתורה הוא הדעת כי על ידי התורה זוכין לדעת אותו יתברך וכהנהדעת נמשך לבני אדם צריכין לעשות משמרת שלא יגע זר. ולא יהיה להסמרא אחרא שום יניקה חס ושלום מזה הדעת. וזה בחינת הגדרים והסוגים של כל דברי חכמים שעל ידי זה נשמר הדעת שלא יתקרב זר. ועליבן כל דברי חכמים הם בחינת חלוקא ודבנן, כי הם בחינת לבושין בסוד החשמל ששומר את המחין והאמונה הקדושה שלא יקרב זר. וזה החשמל נמשך מבחינת הפקפון הנ"ל שנמשכין מבחינת שתיקה, שהוא תכלית הפקפון העליונים שאי אפשר להשיגם שהם בחינת שתיקה, בחינת שתק כד עלה במחשבה, ומשם נמשכין כל הפקפון. ומשם נמשכין כל הלבושין שהם בחינת חשמל ששומר את האדם, הינו את המחין שהם עקר האדם שלא יהיו יניקה להסמרא אחרא מהם. כי חשמל הוא עתים חשות עתים ממולות, כי יש מקפין שצריכים להמשיכם שהם בבחינת דבור, כי מדברים ומגלים אותם ויש שהם בבחינת ח"ש בחינת שתיקה.

וכל זה נעשה על ידי החכמים צדיקי הדור שמאירין הדעת בבגנים ותלמידים שהם זוכים להפקפון הנ"ל ומהם נמשכין כל הלבושין הנ"ל. וביותר צריכין לשמר את הרגלון כי שם נאחזין הקלפות יותר. ועליבן צריכין לשמר את הרגלון מאד שלא ינקו יותר מדאי חס ושלום, כי כל העונות חס ושלום נמשכין על ידי זה, בבחינת "עון עקבי יסובג". וזה בחינת מנגלים שהם שמירה להרגלון שצריכין לזהר בהם מאד. כמו שאמרו רבותינו ז"ל, לעולם ימכר אדם כל מה שיש לו ויפח מנגלים לרגליו, כי המנגלים נמשכין גם כן מפקפון הנ"ל מחשמל הנ"ל. כי למטה ברגלון נעשה לבוש המנגלים מבחינת חשמל הנ"ל, כמבאר בכתבים. וזהו נע"ל לשון געילה וסגירה. כמו שאמרו, וסגר ונעל וכו', הינו בחינת שתיקה שהוא נמשך מבחינת שתיקה העליונה ומשם נשתלשל למטה וזוכה למנגלים דקדושה, בחינת "מה יפו פעמיו בנגלים". כי כמו שלמעה זה החכם שמנגלה הדעת ומכניס הפקפון לתלמידיו ובניו לכל אחד לפי מדרגתו. והוא נוהר בדבריו לעשות סוג לדבריו ושותק במקום שצריכין לשתק שזהו עקר התקון שלא יצא חוץ לגבול חס ושלום. שהוא בחינת רבוי אור חס ושלום, שמשם סמרא דמותא חס ושלום וכו' הנ"ל, כמו כן זה האדם המקבל אלו המחין ועקר הקבלה בשביל להשפיע לאחרים ללמד

16 cm

שנחרב הבית ונסתלק הדעת וכן אכל ומנדה שנאחו או סמרא דמותרת חס ושלום ונסתלק הדעת שהוא החיים כנ"ל, על-כן או צריכין גם כן לחלוץ המנעלים, כי מאחר שאין דעת ומחין אין לו מנעלים שהם נמשכין ממקופין הנ"ל. וגם אין צריך ואין מועיל לו מנעלים, אדרבא, יהיה נפגם יותר חס ושלום על-ידי המנעלים. כי אז התגברות הדינים חס ושלום ומתגבר הסמרא אחרא או חס ושלום ויוכלו לינק גם מהמנעלים גם כן, אכל ממנו בעצמו וינקתם מעוטה מאד. כי המחין גסתלקו ממנו ואין להם ממה לינק ועל-כן אסור בדברי תורה ואפלו בשאלת שלום אסור, כי הוא צריך לסלק או המחין ולכלי להמשיכן לכל אפלו מה שמותר להמשיך תמיד עכשו צריך לסלק הכל שלא יינקו הם מהמחין חס ושלום, כי תמיד שאין מתגברין כל כך או המנעלים מנגים עלינו בסוד החשמ"ל, אכל אז אין לו מנעלים כנ"ל. ועל-כן אסור לעסק בדברי תורה לכל. ואפלו בשאלת שלום שהוא שמו של הקדוש ברוך הוא אסור. וכן אסור לדבר לכלל, כי אכל אין לו פה, כי הדבור הוא התגלות הדעת ואז אסור לגלות שום דעת לכל אפלו דבור בעלמא, מכל שכן שאלת שלום כדי שלא יינקו מזה חס ושלום. ואז צריך לשחק לגמרי והשתקיה לבד שומרת אותו ומצלת אותו. וזה בחינת וידם אהרן אחר מיתת נדב

וללמוד וכו', אכל צריך לזהר בדבריו מאד. ולשחק במקום שצריכין לשחק שלא יהיה הולך רכיל מגלה סוד שלא יגלה הדעת בעת ובמקום שאין צריכין לגלות כדי שלא ינקו החיצונים חס ושלום מזה הדעת. וזה בחינת מנעלים שנמשכין מבחינת שתיקה הנ"ל כנ"ל. שהוא שמירה למדרגה התחתונה לבחינת רגלון ששם אורבים החיצונים לינק חס ושלום בבחינת הגי בירכא דרבנן דשליה מנהיגו. וצריכין לשמור מאד מהם. וזה בחינת המנעלים שהם סוגרין ונועלין את הרגל ונועלין בפניהם שלא יינקו חס ושלום:

ועל כן ביום הכפורים שאז אין להשטן והסמרא אחרא שום שליטה, כמו שאמרו רבותינו ו"ל ואז נתבטלין ונתפפרין כל העונות שהם נאחזין בבחינת רגלון, בבחינת "עון עקבי יסובג" כנ"ל. על-כן אז ביום הכפורים חולצין המנעלים וכן בבית-המקדש ששם עקר הדעת הנ"ל ושם נתפפרין כל העונות על-ידי התמידין וכו'. על-כן שם גם כן חולצין המנעלים. כמו שאמרו רבותינו ו"ל, לא יכנס אדם בבהר הבית במקלו ולא במנעלו וכו'. וזה בחינת "של געליך מעל רגליך כי המקום אשר אתה עומד עליו אדמת קדש הוא". כי שם אין צריכין שמירת המנעלים שלא יינקו החיצונים, כי הכל קדש וכן יום הכפורים ובית-המקדש וכו"ל. וכן להפך בתשעה באב

ונמשכין הלבושין בחינת לבוש מלכות וכו'. ועלפן על ידי שקרע שמואל בגד שאול קרע מלכותו, כמו שכתוב שם, קרע ה' את ממלכות ישראל ונתנה וכו'.

הלכות בקור חולים

יא וזה בחינת בקור חולים. כי עד יעקב לא היה חלשה, כמו שאמרו רבותינו ו"ל (בבא מציעא פו.) כי באמת הוא מוכה גדולה מה שאדם חולה קדם מותו, כמו שאמרו רבותינו ו"ל שם. כי אם לאו לא יתן אל לבו לצוות לביתו. ומצא שהחולאת קדם מותו הוא מוכה גדולה כדי שיצוה אל ביתו. ועקר הצנאה הוא שיצוה את בניו ואת אחריו שישמרו דרך ה' כמו שעשו כל הצדיקים שהוכיחו את ישראל סמוך למיתתם. ומצא שהצנאה הוא בחינת הארת בן ותלמיד שפאירין בהם הדעת שידעו את ה' וישמרו עצמם מעברות חס ושלום וילכו בדרך ה', שגוה עקר הארת בן ותלמיד. וזה ממשכין ביותר בעת חלים של הצדיקים אמתיים, כי אז הם עוסקים ביותר בזה כדי שישאר דעתם אחריהם לעולם ועד וכמו שמיצינו בכמה צדיקים שהיו מגילין דברים עליונים ודעת גדול מאוד בעת חלים סמוך למיתתם. כמו רבי אליעזר הגדול לרבי עקיבא שאולף שלש מאות הלכות בבהרת עזה וכו' ורפנו הקדוש ורבי שמעון בר יוחאי וכיצא בזה הרבה. כי אז השכינה שורה עליו, כמו

ואביהוא, כי פגם נדב ואביהוא היה שהסתכלו והציצו למעלה מהגבול, כמו שכתוב: בקרבנתם לפני ה' וימתו, שגוה בחינת פגם השתיקה הנ"ל. שעל ידי זה יכולין לפגם למקום שאין צריכין לכנס שהוא בחינת רבוי אור שמשמש נאחו חס ושלוש סמרא דמוקא. ועלפן מתו נדב ואביהוא על ידי זה. ועלפן התקון היה על ידי השתיקה של אהרן בחינת וידם אהרן. ועל ידי זה זכה להמשיך מקיפין כי בוכות זה נתיחד הדבור אליו ונאמרה לו פרשת שתוינו וי, כמו שפרש רש"י שם, כי כל המקיפין שהם השגת הדעת שהוא התורה נמשכין מבחינת שתיקה כנ"ל. שהוא בחינת משה שהיה בבחינת שתיקה בחינת כבוד פה. שעל ידי זה זכה לקבל כל התורה וכנ"ל:

וזהו גם בן בחינת קריעה על המת חס ושלום, כי נפגם הלבושין שהם בחינת חשמ"ל, כי נסתלק גשמה מישראל שהוא בחינת דעת, כמו שכתוב: ונשמת שדי תבינם. וכפי הסתלקות הדעת בן נסתלק החשמ"ל שהוא בחינת לבושין. ועלפן רמו שמואל לשאול על ידי קריעת בגדו שתפסק מלכותו, כי הנגדים הם בבחינת מלכות, כמו שמבאר במקום אחר, כי המלכות מקבלת מהמקיפין הנ"ל כנ"ל. וזה בחינת בגדי מלכות בחינת ותלבש אסתר מלכות וכו' שלבשתה רוח הקדש, הינו השגת המקיפין שהם רוח הקדש שמשמש

שְׁאָמְרוּ רבוּתֵינוּ ז"ל, שְׂכִינָה לְמַעְלָה מִרְאשׁוֹתָיו שֶׁל חוֹלֵה, כִּי בָעֵת חָלוּ נִתְּסַף לוֹ אוֹר גָּדוֹל עַל-יְדֵי רוּחַ דְּלֻעָא שְׂמַתְחִיל לִירֵד לְמִטָּה כְּדִי שִׁימְלֶק הַנֶּפֶשׁ עַל-יְדֵי זֶה, כְּמִבְאֵר בְּמִאמֵר וַיְהִי גַא פִּי שְׁנַיִם בְּרוּחָד וְכוּ'. וְעַל-כֵּן יַעֲבֹד דִּיקָא זָכָה לְפַעַל אֶצֶל ה' וַתְּבָרַךְ שְׂהִיָּה הָאָדָם חוֹלֵה כְּדָם מוֹתוֹ כְּדִי שְׂצֻזָּה אֵת בְּנָיו וְשִׁמְרוּ דְרָד ה', שְׁזֵהוּ בַחֲנִינָת הָאָרֶת בֶּן וְתַלְמִיד, כִּי יַעֲבֹד הִיְתֵה מִפְּתוֹ שְׂלָמָה שְׁלֵא הִיָּה בָּה שׁוּם פְּסוּל רַק זָכָה לְבָנִים בְּלָם צְדִיקִים שִׁיִּקְבְּלוּ מִמֶּנּוּ דַעְתּוֹ וְהוֹרִישׁוּ דַעְתָּם לְדוֹרוֹת לְדַעַת אֵת ה' שְׁזֵהוּ בַחֲנִינָת הָאָרֶת בֶּן וְתַלְמִיד, כִּי הַתְּלָמִיד כְּלוּל בְּבֶן כְּנ"ל גַּם יַעֲבֹד הִיָּה לוֹ תַלְמִידִים הַרְבֵּה, כִּי הִיָּה מְגִיד גֵּרִים, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ רבוּתֵינוּ ז"ל. גִּמְצָא שְׂיַעֲבֹד זָכָה בְּיוֹתֵר לְהָאָרֶת בֶּן וְתַלְמִיד, כִּי הִיְתֵה מִפְּתוֹ שְׂלָמָה. וְעַל-כֵּן הִיָּה הָרִאשׁוֹן שְׂהִיָּה חוֹלֵה כְּמוֹד לְמִיתָתוֹ כְּדִי שִׁימְשִׁיד אוֹ בְּיוֹתֵר הָאָרֶת בֶּן וְתַלְמִיד שְׁזֵהוּ עֵקֶר הַצְּוֹאָה. וְזֵהוּ עֵקֶר בְּקוֹר חוֹלִים כְּדִי לְדַבֵּר עִמּוֹ שִׁיִּפְקַח עַל עֵסְקוֹ, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ רבוּתֵינוּ ז"ל וַיִּצְוֶה לְבִיתוֹ, הֵינּוּ כְּנ"ל. שְׁזֵהוּר אֵת בְּנֵי בֵיתוֹ שִׁיִּלְכוּ בְּדַרְכֵי ה' וְגַם מְסַדֵּר לָהֶם חֻלְקַת נְכֵסָיו כְּדִי שְׁלֵא יָבֵאוּ לְיְדֵי מַחְלָקַת וְגוֹלָה חֵם וְשְׁלוֹם וְעֵבְרוּ עַל דְּבָרֵי ה'. עַל-כֵּן מְסַדֵּר לָהֶם וּמְוָהִיָּם לְקַיִם דְּכָרְיוֹ וְלֵאמֹר בְּדַרְכֵי ה' וּמְצֻתָיו. וְזֵה בַחֲנִינָת וַיִּגֵּד לְיוֹסֵף לְאִמֵּר הִנֵּה אֲבִיךָ חָלָה וַיִּסַּח אֵת שְׁנֵי בְנָיו עִמּוֹ וְכוּ'. כִּי הִלֵּךְ לְבָקְרוֹ וַיִּלְחַץ בְּנָיו עִמּוֹ כְּדִי

שִׁיִּכְרַם כְּדָם מוֹתוֹ, הֵינּוּ שִׁיִּכְנִים בְּהֶם דַּעַת ה' כְּדָם מוֹתוֹ שְׁזֵה עֵקֶר הַבְּרָכָה וְאוֹ וַיִּשְׁתַּחוּ יִשְׂרָאֵל עַל רֹאשׁ הַמִּטָּה עַל שְׂהִיְתָה מִפְּתוֹ שְׂלָמָה בְּלוֹ פְּסוּל. וְגַם כִּי שְׂכִינָה לְמַעְלָה מִרְאשׁוֹתָיו וְכוּ', כְּמוֹ שְׂפָרַשׁ רַש"י שָׁם, כִּי זָכָה לְשַׁנְיָהֶם שְׂתִהְיֶה שְׂכִינָה מִרְאשׁוֹתָיו שְׁעַל-יְדֵי זֶה זָכָה לְהַשְׁנֵת הַמְּקִיפִים שְׂמִמְשִׁיד מוֹת וַתְּבָרַךְ. וְגַם זָכָה לְהַכְנִים הַמְּקִיפִים וְהַדַּעַת בְּבָנָיו הַקְּדוֹשִׁים שְׁזֵהוּ בַחֲנִינָת מִפְּתוֹ שְׂלָמָה, שְׁזֵהוּ עֵקֶר שְׂלָמוֹת הַנֶּפֶשׁ כְּשִׁזְזָה לְהַשְׁאִיר דַּעְתּוֹ אַחֲרָיו עַל-יְדֵי בְנִים וְתַלְמִידִים צְדִיקִים וְכַשְׂרִים כְּנ"ל. וְאוֹ אֵינוֹ מוֹת כְּלָל, כִּי כְּשִׁנְשָׂאֵר דַּעְתּוֹ אַחֲרָיו נִשְׂאָר הוּא בְּעַצְמוֹ, כִּי עֵקֶר הָאָדָם הוּא הַדַּעַת וְכְנ"ל. וְעַל-כֵּן אָמְרוּ רבוּתֵינוּ ז"ל: יַעֲבֹד אֲבִינוּ לֹא מוֹת, כִּי מֵאַחַר שְׁזָכָה לְמִטָּה שְׂלָמָה, הֵינּוּ בְנִים צְדִיקִים שִׁיִּקְבְּלוּ מִמֶּנּוּ דַּעְתּוֹ לְדוֹרוֹת לְדַעַת אֵת ה' מְדוֹר לְדוֹר לְעוֹלָם וְעַד הִרִי הוּא חֵי וְקַיִם לְעַד וְלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים כְּנ"ל, שְׁזֵהוּ בַחֲנִינָת דְּוֹד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל חֵי וְקַיִם כְּנ"ל:

הַלְבוֹת אֲבָלוֹת

יב ועל בן סתם נדוי הוא שלשים יום. וכן עקר אבילות הוא שלשים יום, כי שלשים יום הוא חדש ויבוא חדש מתמלאת הלכנה מפנימיתה ומלוי הלכנה מפנימיתה שהוא בחינת והיה אור הלכנה פאור החמה, והו בחינת כלליות בן ויתלמיד יחד, כי בן ויתלמיד הם בחינת

הלבנה, כי בכל שלשים יום נתמקן פגם הלבנה, כי הלבנה סוכבת והולכת בכל חדש ומתמעטת ומתמלאת והוא מתבררת ומתמקנת בכל פעם בכל חדש וחדש עד שתחזור ותתמלא לנגרי כמו שהיתה קדם מעוטה. ועל-כן לאחר שלשים חזור ונתחדד חמה ולבנה, בן ותלמיד. וחזור לקבל הדעת שהוא החיים כנ"ל:

יג ועל בן נתגדה רבי אליעזר הגדול על שלא רצה להורות להחכמים בתורה של עכנאי. כי רבי אליעזר השנתו היתה גבה מאד מאד, פמואב בדברי רבנו ז"ל. וכמו שמבאר רבנו ז"ל במאמר הנ"ל שרבי אליעזר הוא בחינת בן, בחינת (שעה סד): "עין לא ראתה אלהים זולתך ויעשה" וכו', ראשי תבות 'אליעזר' וכו', עין שם ועל-כן לא היה אפשר לקבל דעתו והשנתו, כי השנתו היתה בבחינת שתיקה ועל-כן הוא היה מודיע לרבי עקיבא תלמידו שימות על קדושה ה', כמו שאמרו רבותינו ז"ל שאמר לרבי עקיבא קדם הסתלקותו, תמה אני אם תמות מיתת עצמך, כי מיתת רבי עקיבא הוא בחינת שתיקה, בחינת שתק כד עלה במחשבה, כמו שכתב שם במאמר הנ"ל, עין שם. ועל-כן לא רצו חכמים לקבל דברי רבי אליעזר הגדול אף שהראה להם מופתים נוראים מן השמים שהוא כדבריו כי לא בשמים הוא, הינו כי אין התורה בשמים שהוא השנת דרי מעלה,

אספקלריא המאירה ואספקלריא שאינה מאירה, כמו שמבאר שם במאמר הנ"ל. ואספקלריא המאירה זה בחינת חמה. ושאינה מאירה זה בחינת לבנה פירוע, שהיה בחינת משה ויהושע, בחינת פני משה כפני חמה פני יהושע כפני לבנה, שהם בחינת השנת בן ותלמיד כנ"ל במאמר הנ"ל, עין שם. ועל-כן השעור שלשים שהוא חדש שאז חזור ונתקבץ ונקבל חמה ולבנה יחד בבתחלה שהוא בחינת פלליות בן ותלמיד יחד, שהיה עקר התקון למגדה ואבל שנסתלק מהם הדעת ומחין כנ"ל. ועקר הסתלקות הדעת הוא בחינת פרוד חס ושלום בין בן ותלמיד, בין חמה ללבנה, כי בן הוא בחינת דרי מעלה ותלמיד הוא בחינת דרי מטה כנ"ל במאמר הנ"ל. ודרי מעלה ודרי מטה הם בחינת גשמה וגוף, כמו שכתוב: "קרא אל השמים מעל" - זה הגשמה וכו' וכנסתלק הדעת שהוא החיות, שהוא הגשמה, זה פרוד בין הגשמה והגוף, שהוא בחינת פרוד בין בן ותלמיד, שעל-ידי זה עקר הסתלקות הדעת, כי עקר הדעת הוא התחברות שני הפכים חסדים וגבורות, דרי מעלה ודרי מטה, גשמה וגוף, בחינת בן ותלמיד, פמואב במקום אחר. שעקר הדעת שמחבר שני הפכים יחד וכו' ועל-כן תקון של המגדה והאבל, דהינו שיחזרו להם המוחין הוא לאחר שלשים שהוא חדש שאז חזור ונתמקן פגם

שהוא בחינת שמים, כי השנת דרי מעלה
 אי אפשר לנו להשיג, כי עקר דיני התורה
 הוא רק על-ידי בחינת השנת התלמיד
 שהוא בחינת דרי מטה. כי התורה נתנה
 בארץ ולא בשמים. ועל-כן צריכין לברר
 דיני התורה על-פי השנת הדעת של
 בחינת דרי מטה, שהוא בחינת התלמיד,
 שהוא בחינת יהושע שקבל התורה
 ממושה ועל-כן מסר משה התורה
 ליהושע תלמידו דוקא ולא לבנו אליעזר,
 שהוא בחינת רבי אליעזר הגדול, כמו
 שבמאור שם במאמר הנ"ל. כי לא בשמים
 היא כנ"ל, כי השנת רבי אליעזר, שהוא
 בחינת בן בחינת עין לא ראתה וכו' אי
 אפשר לנו להשיג בזה העולם ובנ"ל:

ועל כן לא רצו חכמים לקבע ההלכה
 בדרי אליעזר. ועל-כן נדוהו, כי
 הנדוי הוא בחינת שתיקה, כי מתרחקין
 מלדבר עמו, כי כמו מי שמוזל בדברי
 חכמים צריכין לנדוהו ולהרחיקו מלדבר
 עמו, כי שלטה בו סטרא דמותא, כי
 נסתלק ממנו הדעת והחיים מאחר שפגם
 בנגד החכמים שמהם נמשך הדעת
 ובנ"ל. ועל-כן הוא צריך לשחק שלא
 התאחז הסטרא אחרא בדבוריו, כמו כן
 למעלה למעלה בקנ"שה עליונה רבי
 אליעזר הגדול שהיה בבחינת בן, שהוא
 בחינת שתיקה, כי אי אפשר לקבל
 השנתו כנ"ל, על-כן הכרחו לנדוהו
 ולהתרחק ממנו, כי אי אפשר לקבל
 השנתו, כי הוא בבחינת שתיקה כנ"ל

וכל זה עשו בשביל שעמד על דברו ולא
 רצה להודות להם ורצה דוקא שיתקום
 דעתו הגדולה. ובאמת דעתו אי אפשר
 להשיג וזהו צריך לצמצם דעתו ולהודות
 לדברי חכמים ולהקשיב דעת שאפשר
 להשיג לתלמידים ועל-כן לא קבעו הלכה
 כמותו, כי לא בשמים הוא כנ"ל. והו
 בחינת מה שאמרו רבותינו ז"ל על פסוק
 לך רד וכו', באותה שעה נתנה משה
 מפי בית דין של מעלה, כי מאחר
 שחטאו כל כך אי אפשר לדבר עמו כלל
 ולהכניס בהם דעת וצריך לשחק שזהו
 בחינת נדוי של משה ורבי אליעזר הגדול,
 כי הם בבחינת שתיקה כנ"ל, כי תמיד
 בעת שיש רשות להקשיב הדעת
 והקשיבין או ממשכין אותם מבחינת
 שתיקה כנ"ל, אבל כשישראל חטאו
 צריכין לשחק לגמרי או באותו העת
 כנ"ל. ועל-כן כל אותן השלשים ושמונה
 שנה לא ניתחד הדבור אליו בלשון חבה
 עד אשר תמו כל אותו הדור ואז כתב,
 וידבר אלי לאמור. אלי היה הדבור, אבל
 כל אותן שנים וכו', כמו שפרש רש"י
 שם. כי משה זכה לתקן זאת, כי משה
 אף-על-פי שהיה בבחינת שתיקה אף-על-
 פירכ היה כלול משניהם מבחינת הדעת
 שצריכין להאיר בן ומבחינת הדעת
 שצריכין להאיר בתלמיד וזכה להאיר
 בשניהם בן ותלמיד שזהו בחינת בן
 אליעזר ותלמידו יהושע שעל ידו מסר כל
 התורה לישראל, כמו שאמרו, משה קבל

ג
 ע

תורה מסיני ומקרה ליהושע וכו', ליהושע דיקא שהוא השנת התלמוד כנ"ל, כי זה עקר שלמות הצדיק אף-על-פי שהוא למעלה למעלה, אף-על-פי-כן ומשך הארתו גם למטה למטה וישאיר הארתו גם בעולם הזה אחר הסתלקותו על-ידי בן ותלמיד כנ"ל. ועקר המשכת הדעת הוא על-ידי התלמוד, כי אין אנו יכולין לקבל השנת הצדיק שהוא בחינת משה כי אם על ידו בחינת משה קבל תורה מסיני ומקרה ליהושע וכו', ליהושע דיקא, שהוא בחינת תלמיד כנ"ל:

יד וזהו מה שאמרו רבותינו ו"ל על פסוק "האמנם אלם". מה יעשה אדם בעולם הזה יעשה עצמו כאלם יכול אף בדברי תורה תלמוד לומר, "צדק תדברון". יכול אף אם הגים דעתו? תלמוד לומר, "מישרים תשפטו בני אדם", הינו כנ"ל, כי עקר התקון על-ידי השתיקה שהוא בחינת לבישת מנעלים כדי לנעל ולסגור הרגל שהוא בחינת דבור, כמו שמבאר במקום אחר שלא לדבר מה שאין צריכין כי כל הדברים יגיעים לא ויכל איש לדבר, כי הדבור הוא הדעת וצריכין לשמרו מאד. וזהו: יכול אף בדברי תורה? תלמוד לומר, צדק תדברון. כי כל דבורי תורה בודאי צריכין לדבר כל אחד עם חברו ותלמידיו, כי זהו עקר הארת בן ותלמיד שהוא הארת הדעת, שהוא התורה. וזהו:

יכול אפלו אם הגים דעתו, דהינו שפנים דעתו ויוצא חוץ ממדרגתו חס ושלום, ומרבה דברים יותר מדאי ומגלה מה שאין צריכין לגלות חס ושלום תלמוד לומר, מישרים תשפטו בני אדם. כי צריכין לשקל דבריו במשפט שלא לגלות, אפלו בדברי תורה והארת הדעת מה שאין צריכין לגלות שהוא בחינת סג לחכמה שתיקה כנ"ל ואז כשזוכה לשתיקה, שהוא בחינת פתח או הוא יכול להאיר בבו ותלמיד להאיר לכל אחד לפי מדרגתו לגלות להבין בחינת דרי מעלה שרחוק מה' תהרהר בחינת איה וכו' ולהפך להתלמיד, בחינת מלא כל הארץ כבודו וכו' כנ"ל במאמר הנ"ל. שהוא בחינת הו מתונים בדין וכו', בחינת כי אלקים שפט זה ישפיל וזה ירים וכו', כמו שמבאר שם, עני שם. וזהו שלמדו רבותינו ו"ל שלא יגים דעתו, דהינו שלא יגלה יותר מדאי וישתק במקום שצריכין לשתק מפסיק מישרים תשפטו בני אדם כי הארת בן ותלמיד הוא בחינת "כי אלקים שפט וכו'", בחינת "מישרים תשפטו וכו'", כי אי אפשר להאיר הדעת בבו ותלמיד ללמד דעת ותורת ה'. כי אם כשזוכה לבחינת שתיקה שהוא בחינת פתח פידוע. שהוא בחינת הפוקים העליונים בחינת אריכות ימים ושנים בחינות ראשית הגז שנתן לכהן וכו', כמבאר שם שדיקא זה החכם שזוכה לשפע הפתח שהם מקופים

העליונים שהם בבחינת שתיקה הוא דיקא יכול להאיר בבו ותלמיד שהוא בחינת פי אלקים שפט, בחינת "מישורים תושפטו" הנ"ל. וכן מרמז בסוף דברי רבנו ז"ל שם. שהכל תלוי בענה, פי ענה גדולה מכלם, פי ענה הוא בחינת שתיקה, בחינת כתר, בחינת מקופים עליונים הנ"ל. ועל-כן למדו רבותינו ז"ל האסור להגים דעתו חס ושלום בדברי תורה, שהוא המדבר יותר מדיא ומגלה מה שאין צריכין לגלות חס ושלום שזהו בחינת גפות הרוח הפך ענה שהוא בחינת שתיקה כנ"ל ולמדו זאת מפסוק "מישורים תושפטו בני אדם", פי אי אפשר לשפט במישור, דהינו לכל אחד כפי מה שצריך, שזהו בחינת הארת בן ותלמיד, בחינת פי אלקים שפט וכו' כנ"ל. פי אם על-ידי ענה שהוא בחינת שתיקה, בחינת סג לחכמה שתיקה כנ"ל:

ועל בן נקראים החכמים ויחכם חרשים ויבון לחש" בישעיה ג'. וכן בירמיה נקראים "החרש והמסגר" שהם חכמי ישראל, פי עקר חכמתם הגדולה הוא על-ידי השתיקה הנ"ל כנ"ל. וזהו בחינת "החרש ואאלףך חכמה":

מו וזה בחינת חליצה, פי זה הנפטר בלא בנים חס ושלום פגם בבחינת הארת בן ותלמיד הנ"ל, פי בן ותלמיד הוא החליפות שצריכין להשאיר אחריו ברכה ששארו ממנו בנים ותלמידים הגונים כדי שימשיכו הדעת הקדוש

בעולם הזה גם אחר הסתלקותו, כמבאר היטב במאמר הנ"ל. וזה הנפטר בלא בנים לא זכה להשאיר שארית בארץ ופגם בבחינת הדעת שהוא הארת בן ותלמיד כנ"ל ועקר הפגם נמשך מפגם השתיקה הנ"ל. שהוא עקר התקון אשר על-ידי זה לא זכה לאפשא בעלמא, פי כשאינו משתדל להשאיר דעתו אחריו על-ידי בנים ותלמידים. נמצא, שהוא רוצה להסתלק חס ושלום מן העולם לגמרי שיעלה רק למעלה ולא יהיה נשאר ממנו למטה כלל חס ושלום, שזהו בחינת רבוי אור שאינו מצמצם האור בהדרגה ובמדה להמשיכו למטה כראוי שזהו עקר קיום העולם, שזהו בחינת לא תהו בראה לשבת יצרה שכל אחד לפי בחינתו צריך להשתדל לעשות בלים שיקבלו אור הדעת שיהיה העולם ממלא מבני אדם, שזהו בחינת ומלאו את הארץ וכו', כמו שמבאר שם שזהו בחינת בנים ותלמידים שצריכין להשאיר אחריו, שזהו עקר שלמות הנשמה, פי אין שלמות לנשמה אפלו אם הוא צדיק גדול מאוד מאוד וזוכה לעלות למעלה למעלה פי אם כשנשאיר דעתו גם למטה על-ידי בנים ותלמידים כמו שמבאר שם. וזה שלא זכה לזה. נמצא שרוצה להסתלק רק למעלה שזהו בחינת רבוי אור חס ושלום מאחר שאין לו בלים לקבל, פי כל הבלים נעשין על-ידי השתיקה שהוא בחינת צמצום האור שעל-ידי זה עושין בלים

מנעל היבם על-ידי זה מתלבשת נשמת הפות בזה המנעל, כי נשמת הפות היתה קשורה ברגל אחיו, כמו שאיתא בזהר הקדוש, כי עקר תקון הפות על-ידי צמצום האור שצריכין עכשו לצמצמו בתכלית הצמצום שהוא בחינת מנעל שהוא תכלית הצמצום כי הוא לבוש עב לבוש הרגלון ופרשו נמשך מסוד השתיקה העליונה כנ"ל. ועל-פני תקונו על-ידי מנעל של חליצה כנ"ל:

ועל פני היבם יורש נחלת אביו ועקר תקונו היבום הוא להקים שם הפות על נחלתו על נחלתו דיקא, כי הנחלה היא העשירות והפרנסה להאדם ומי שזוכה להיות איש חיל על-ידי בליות בן ותלמיד הוא זוכה להארת הרצון על-ידי הפרנסה דיקא, בחינת "ואתה נתן להם את אכלם בעתו", כמו שמבאר שם בפאמר הנ"ל ועל-פני צריך היבם לתקן הנחלה ששם הארת הרצון שהוא בחינת שתיקה, שהוא עקר הארת בן ותלמיד, שזהו עקר תקונו היבום כנ"ל:

מזו וזה בחינת: "ויהי בימי שפט השפטים ויהי רעב בארץ וילך איש מבית לחם יהודה וכו'", ואז פגמו מחלון וכליון ומתו בלא בנים, כי הפגם היה בעת שהיה רעב בארץ דיקא שאז אין זוכין להארת הרצון שגמשיך בשעת האכילה כנ"ל. ועל-פני גפנם אז הארת בן ותלמיד שזהו בחינת פגם מחלון וכליון שמתו בלא בנים כנ"ל. ועל-פני תקונום היה בעת

בנים ותלמידים לקבל אור הדעת בהדרגה ובמדה ועל-פני זה הנפטר בלא בנים חס ושלום הוא מדה פגגד מדה, כי מאחר דלא זכה לאפשא בעלמא להשאיר שארית פארץ וכבר שייסתלק רק למעלה כנ"ל על-פני עגשו שאינו יכול לעלות כלל ואינו זוכה ליעול לפרגודא דמלקא כי אי אפשר לעלות למעלה כי אם בשנשא ממונו השארה למטה כנ"ל ועל-פני הוא צריך להתתקן על-ידי אחיו שמניבם אשתו ואז תקונו ונתצמצם אור נשמתו ביותר, כי אתתא אמה נמצא שיורד ונתצמצם ביותר בצמצום גדול מאד. וזהו עקר תקונו ועליתו, כי עקר תקונו על-ידי צמצום האור כנ"ל. נמצא שאחיו היבם מתקן נשמת הפות ומקים שמו על נחלתו וממשיך השארתו למטה כנ"ל:

ועל פני אם אינו תפין ליבם ואינו יכול להמשיך הארת הדעת של בן ותלמיד שהוא בחינת התקון הנעשה על-ידי יבום כנ"ל, על-פני וחליצה געלו מעל רגלו וכו', ואמרו רבותינו ז"ל, פאבל וכמנדה, כי מאחר שאין בו דעת לתקן נשמת הפות לחזור ולהמשיך הארת בן ותלמיד בעולם על-פני אין לו מנעלים, כי עקר המנעלים נעשין על-ידי השתיקה המצמצמת ומתקנת את הדבור והדעת וכו' כנ"ל. ומי שנסתלק ממונו הדעת כמו אכל ומנדה חס ושלום, תיב החליצת מנעלים כנ"ל ועל-ידי זה שחולצת אשתו

כי שְׁמָעָה כִּי פָקַד ה' אֶת עַמּוֹ לְמַת לָחֶם
 לָחֶם שְׁשָׁם הָאָרֶת הַרְצוֹן שֶׁהוּא בְּחֵינַת
 הָאָרֶת בֶּן וְתַלְמִיד פֶּנ"ל. וְאִזּוּ נִתְמַקְּנוּ בְּסוּד
 הַיּוֹבּוֹם עַל־יְדֵי בַעַז וְרוֹת שֶׁהִקְיִמוּ שְׁמָם
 עַל הַחֲלָתָם, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב שָׁם, וְגַם אֶת
 רוֹת וְכו' קִנִּיתִי לִי לְאִשָּׁה לְהַקִּים שָׁם
 הַמֵּת עַל הַחֲלָתוֹ וְלֹא יָבִירַת שָׁם הַמֵּת וְכו'.
 וְכָל הַמַּעֲשֵׂה הַזֶּה בְּעַת קִצְרֵי הַחַבּוּאָה
 וּבִשְׁעַת הַגֵּרָוּ, כִּי עֵקֶר הַתַּקּוּן שֶׁל הַיּוֹבּוֹם,
 שֶׁהוּא בְּחֵינַת הָאָרֶת בֶּן וְתַלְמִיד, שֶׁהוּא
 בְּחֵינַת הָאָרֶת הַרְצוֹן, וְזוֹכֵן בְּעַת הָאֲכִילָה
 דְּיֻקָּא. בְּחֵינַת "וְאִתָּה גוֹתֵן לָחֶם אֶת אֲכָלֶם
 בַּעֲתוֹ" פֶּנ"ל. וְזֶה שֶׁכְּתוּב שָׁם: "אֵל תִּדְרְעִי
 לְאִישׁ עַד פְּלִתוֹ לְאָכַל וְלִשְׁתּוֹת וְכו'".
 וְכַתִּיב: "וַיֹּאכֵל וַיִּשְׂתֶּה וַיִּיטֵב לָבוֹ וְכו'". וְכֵן
 רוֹת עֲסָקָה שָׁם בְּכָל פַּעַם לְלַקֵּט הַחַבּוּאָה
 שָׁם וּבַעֲזוֹ נִתֵּן לָהּ בְּכָל פַּעַם מִן הַחַבּוּאָה
 וְהוֹדִיר אֶת נִגְרֵיו עַל זֶה לִתֵּן לָהּ לְאָכַל
 לִשְׁתּוֹת וְלִקַּח לְבֵיתָהּ כָּל מַה שֶׁתִּרְצֶה,
 כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: "וְגַם שֶׁל תִּשְׁלַח לָהּ מִן
 הַצִּבְתִּים וְכו'". וְכֵמוֹ שֶׁמְדַבֵּר שָׁם כָּל
 הַעֲגִנָּן כִּי הָיוּ צְרִיכִין לְהַמְשִׁיד הָאָרֶת בֶּן
 וְתַלְמִיד פֶּנ"ל שֶׁהוּא הָאָרֶת הַרְצוֹן
 שֶׁנִּתְגַּלָּה בְּעַת הָאֲכִילָה דְּיֻקָּא. וְזֶה בְּחֵינַת
 וַיִּצְבֹּט לָהּ קָלִי וַתֹּאכַל וַתִּשְׁבַּע וַתִּתֵּר. הֵינּוּ
 פֶּנ"ל. וְזֶה שֶׁדְּרָשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל, 'וְתֹאכַל',
 בְּעוֹלָם הַזֶּה 'וַתִּשְׁבַּע', לִימּוֹת הַמַּשִּׁיחַ.
 'וַתִּתֵּר', לְתַחֲנִית הַמַּתִּים. כִּי אֲכִילָתָהּ
 הַיְתָה בְּקִדְשָׁה גְדוּלָה כָּל כֶּךָ עַד שֶׁזָּכְרָתָהּ
 לְהָאָרֶת הַרְצוֹן בְּשַׁעַת אֲכִילָתָהּ שֶׁהוּא
 בְּחֵינַת תַּחֲנִית הַמַּתִּים שִׁיְהִיָּה לְעֵתִיד לְבֹא

שָׂאֵז וַיְהִי עֵקֶר הַתְּגִלּוֹת הַרְצוֹן. בְּחֵינַת
 כְּעַת יֹאמֵר לַיְעֻקֵּב וּלְיִשְׂרָאֵל מַה פָּעַל אֵל.
 וְהָיָא זְכָתָה לְהִתְרָה זֹאת בְּעַת הָאֲכִילָה כִּי
 אִזּוּ זוֹכֵין לָזֶה פֶּנ"ל. וְזֶה שֶׁכְּתוּב שָׁם:
 "וַתֵּרָא חֲמוּטָה אֶת אִשָּׁר לְקַטָּה וַתּוֹצֵא
 וַתִּתֵּן לָהּ אֶת אִשָּׁר הוֹתֵרָה מִשְׁבַּעָה". אֶת
 אִשָּׁר הוֹתֵרָה דְּיֻקָּא, שֶׁהוּא בְּחֵינַת
 'וַתִּתֵּר', לְעוֹלָם הַבָּא הַזֶּה, כִּי עֵקֶר הוּא
 בְּחֵינַת וַתִּתֵּר לְעוֹלָם הַבָּא שֶׁהוּא בְּחֵינַת
 הָאָרֶת הַרְצוֹן שֶׁמִּתְגַּלָּה בְּעַת הָאֲכִילָה
 שֶׁעַל־יְדֵי זֶה עֵקֶר הַתַּקּוּן כִּי הוּא בְּחֵינַת
 הָאָרֶת בֶּן וְתַלְמִיד פֶּנ"ל. וְעַל־כֵּן גַּם שָׁם
 הַמְּקוֹם שֶׁנַּעֲשֶׂה בּוֹ הַתַּקּוּן הַזֶּה הָיָה נִקְרָא
 'בֵּית לָחֶם' עַל שֵׁם הָאֲכִילָה דְּקִנְדְּשָׁה
 הַזֶּה. וְזֶהוּ, וַיְהִי בַיּוֹם שֶׁפָּטַת הַשֶּׁפְטִים.
 וְדָרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל שֶׁהָיוּ שׁוֹפְטִים אֶת
 שׁוֹפְטֵיהֶם וְכו'. הֵינּוּ פָּנִים הַמְּשַׁפֵּט הַזֶּה,
 כִּי הַמְּשַׁפֵּט הוּא בְּחֵינַת הָאָרֶת בֶּן
 וְתַלְמִיד, בְּחֵינַת הוּוּ מְתוּנִים בְּדִין, בְּחֵינַת
 כִּי אֱלֹקִים שׁוֹפֵט וְכו' פֶּנ"ל. וְאִזּוּ נִפְגַּם
 הַמְּשַׁפֵּט הַזֶּה פֶּנ"ל, עַל־כֵּן, וַיְהִי רָעַב
 בְּאֶרֶץ, שְׁלֹא זָכוּ אִזּוּ לְשִׁבְעָה שָׂאֵז מִתְגַּלָּה
 הָאָרֶת הַרְצוֹן וְכו' פֶּנ"ל. שֶׁהוּא נִמְשָׁד
 מִהָאָרֶת בֶּן וְתַלְמִיד שֶׁמִּשְׁשֵׁם מְקַבְּלַת
 הַמְּלָכוֹת הַפְּרוּסָה פֶּנ"ל. וְעַל־כֵּן הָיָה פָּנִים
 מִחֲלוֹן וְכַלּוּין שְׁלֹא זָכוּ לְהִשְׁאִיר שְׁאִירֵי
 בְּאֶרֶץ, שֶׁהוּא בְּחֵינַת הָאָרֶת בֶּן וְתַלְמִיד
 פֶּנ"ל, וְנִתְמַקְּנוּ עַל־יְדֵי בַעַז וְרוֹת בְּסוּד
 הַיּוֹבּוֹם פֶּנ"ל. וְעַל־כֵּן נִקְרָא שָׁם הַבֵּן הַבּוֹלֵד
 לָחֶם עוֹבֵד שֶׁהוּא בְּחֵינַת "עוֹבֵד אֲדָמָתוֹ
 יִשְׁבַּע לָחֶם", כְּמוֹכָא, הֵינּוּ כִּי זֶה עֵקֶר

התקון שגולד להם בן שעל ידו נמשך הארת בן ותלמיד שהוא בחינת הארת הרצון שמתגלה בעת האכילה, שזהו בחינת "עבר אדמתו ישבע להם" וכנ"ל:

וזה בחינת וזאת לפנים ב' ישראל על הגאולה ועל התמורה שלף איש געלו ונתן לרעהו וכו'. כי כשהיה צריך אחד למפר הונו ונחלתו לחברו ששם געלם ומלבש הארת הרצון ש'מלבש בתוך העשירות והפרנסה דקדושה בנ"ל. על-כן היה תקון המכירה על-ידי המנגלים שהם נמשכים מבחינת שתיקה שהוא בחינת הארת הרצון בנ"ל. וכן עשה בעז עם הגואל וישלף געלו, כי על-ידי זה נמשך הארת הרצון שהוא בחינת שתיקה שמושם נמשכים המנגלים שזהו בחינת חליצה בנ"ל ועל-ידי תקונים הנ"ל שזכו לתקן בעז ורות. שהם בחינת המשכת הארת בן ותלמיד הארת הרצון הנ"ל. על-ידי זה נולד משיח מהם שהוא דוד המלך עליו השלום, ש'ממנו יצא משיח שיבא במהרה ב'מינו. כי משיח יבנה הבית המקדש, שיהיה קים לעד שהוא בחינת הארת בן ותלמיד שפלוס בבית המקדש כי נמשח בשמן המשחה ועל שם זה נקרא משיח שהוא בחינת שמן משחת קדש שהוא בחינת המקיפים הנ"ל, שהם בחינת שתיקה, בחינת הארת הרצון הנ"ל. כי משיח הוא בחינת שתיקה, כי תקן סתום וחתום, כמו שכתוב סתם הדברים וחתם וכו'.

ולבד לפומה לא גלי, שזהו בחינת שתיקה העליונה שאפלו למעלה למעלה הוא בבחינת שתיקה, כי לבד לפומה לא גלי. ועל-כן כל המשכת נשמת משיח היה בהעלם ובסוד ובתחבולות שהוא מעשה לזוט ובגזותיו שגם לזוט בעצמו לא ידע בשכבה ובקומה. וכן מעשה יהודה ותמר ומעשה בעז ורות, כי הכל היה בסוד ובהעלם גדול כדי להמשיך נשמתו בסוד וכו', פ'מובא. כי משיח הוא בבחינת סוד, בבחינת שתיקה, כי משיח הוא למעלה מהזמן, בחינת אריכות ימים ושנים, בחינת "חיים שאל מקד נתתה לו ארך ימים עולם ועד", שהוא בחינת מקיפים העליונים שהם בחינת שתיקה. ועל-כן אסור להרהר חס ושלום על אריכות הגלות כל קד, כי אי אפשר להשיג זאת, כי הוא בחינת מקיפים העליונים שאי אפשר להשיגם כי הם בבחינת שתיקה. ועל-כן תקן סתום וחתום והמאמין לא יחש כי בו יבוא לא יאחר במהרה ב'מינו, אמן:

ועל בן מברכין על המנגלים העושה לי כל צרכי, כי כל צרכי האדם שהוא כלל הפרנסה נמשך מכלליות בן ותלמיד וכו', כמו ש'מבאר שם שמושם הם בחינת המנגלים וכנ"ל:

יו וזה שאמרו רבותינו ו"ל: ב'שכר שאמר אברהם אבינו אם מחוט ועד שרוך געל זכו בניו לחוט של תבלת ולרצועה של תפלין. כי יציית ותפלין הם

כְּלִיּוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה כְּלֵה, שֶׁהוּא כְּלִיּוֹת בֵּן וְתַלְמוּד, כִּי צִיצִית הוּא בְּחֵינֵת לְבוּשֵׁי, בְּחֵינֵת מִקְפִּינֵי שְׂמֹכֵינִיסִין בְּהַתְלַמְּדוֹ שֶׁהוּא בְּחֵינֵת מַלְכוּת, בְּחֵינֵת מֵלֵךְ כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, כִּי קִדְשֵׁת הַצִּיצִית הֵם בְּאַתְנַלְיָא וְהַכֵּל רוֹאֵין אוֹתָן שְׁזֵהוּ בְּחֵינֵת תְּלַמִּיד שֶׁהִשְׁתַּנוּ בְּחֵינֵת מֵלֵךְ כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, בְּחֵינֵת וְאַרְאָה אֶת ה', אֲבָל תְּפִלִּין עֵקֶר קִדְשָׁתָם שֶׁהוּא הַפְּרָשִׁיּוֹת הֵם גְּנוּזִים וְתוֹפְרִים בְּתוֹךְ הַבְּתִים שְׁזֵהוּ בְּחֵינֵת הַשְּׁנֵת הַבֵּן, בְּחֵינֵת מִה חֲמוּת וְכו', בְּחֵינֵת אֵיךְ מָקוֹם כְּבוֹדוֹ, כִּי קִדְשָׁתָם גְּנוּז מְאֹד, כִּי תְּפִלִּין הֵם מְחוּז עֲלוּיִים מְאֹד בְּחֵינֵת בֵּן, בְּחֵינֵת אֵיךְ וְכו' כִּי שְׁזֵהוּ בְּחֵינֵת שְׂתִיקָה. וְעַל־כֵּן מִשֶּׁם נִמְשָׁכִין בְּחֵינֵת מְנַעְעִים שְׂפוּגְרִין הָאוֹר שֶׁלֹּא יֵצֵא לַחוּץ שְׁזֵה נִמְשָׁד מִבְּחֵינֵת שְׂתִיקָה הַעֲלוּנָה כִּי שֶׁהוּא בְּחֵינֵת תְּפִלִּין וְעַל־כֵּן בְּזוֹת שְׂרוּף נַעַל וְכו' בְּנוֹי לַתְּפִלִּין. וְהוּוּ שְׂאֵמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל: כִּתְּפִלִּין כִּד מְנַעְעִים, כִּי הַמְנַעְעִים נִמְשָׁכִין מִבְּחֵינֵת תְּפִלִּין שֶׁהֵם בְּחֵינֵת מִקְפִּינֵי הַעֲלוּיִים, בְּחֵינֵת שְׂתִיקָה כִּי שֶׁל. וְהוּוּ שְׂאֵמֵר אֲבָרְהָם: הִרְמִיתִי יָדִי אֶל ה' וְכו' אִם מִחוּט וְעַד שְׂרוּף נַעַל וְכו'. וְלֹא תֵאמֵר אֲנִי הִעֲשֵׂרְתִי אֶת אֲבָרְם כִּי אֲנִי רֹצֵחַ עֲשִׂירוֹת שְׂלֵד, כִּי כִּכֵּר הַבְּמִיתִי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְעֲשֵׂרְנִי, כִּמוֹ שֶׁפִּרְשׁ רַש"י שֵׁם, הֵינּוּ כִּי אֲנִי זֹכֵה לְעֲשִׂירוֹת וּפְרֻנְסָה דִקְדָּשָׁה שְׂנִמְשָׁד מִכְּלִיּוֹת בֵּן וְתַלְמוּד, שֶׁהֵם בְּחֵינֵת חוּט וְשְׂרוּף נַעַל, שֶׁהֵם צִיצִית וְתְּפִלִּין שְׂמוֹשֵׁם

הַמְּלָכוֹת מִקְבֵּלַת הַפְּרֻנְסָה מִהַיָּדִים שֵׁשׁ בְּיָם הַחֲכֵמָה שֵׁשֶׁם הָאֵרֶת הַרְצוֹן הַמְּפֻלָּג דִּיקָא, לֵה' יַחְבְּרָה. וְהוּוּ: "הִרְמִיתִי יָדִי." יָדִי דִיקָא, הֵינּוּ הַיָּדִים שֵׁשׁ בְּיָם הַחֲכֵמָה שְׂמוֹשֵׁם כֵּל הַפְּרֻנְסָה וְהַעֲשִׂירוֹת שֵׁשֶׁם הָאֵרֶת הַרְצוֹן וְהַשְׂתוֹקְקוֹת לֵה' יַחְבְּרָה. וְהוּוּ, הִרְמִיתִי יָדִי אֶל ה' אֶל עֲלוּיֵן כְּנֵה שְׂמִים וְאַרְצִי, שְׂאֲנִי מְרִים יָדִי לֵה' יַחְבְּרָה, הֵינּוּ שְׂאֲנִי רַק נִכְסָף וּמִשְׁתוֹקֵק לֵה' יַחְבְּרָה, כִּי הִרְמִית הַיָּדִים לְמַעֲלָה זֶה בְּחֵינֵת הַשְׂתוֹקְקוֹת נִמְרָץ לֵה' יַחְבְּרָה, בְּחֵינֵת שְׂפִיחֵי אֱלֹהִים כִּפִּי. בְּחֵינֵת נִשְׂא לְכַבְּדוֹ אֶל כְּפִים אֶל אֶל בְּשָׂמִים. הֵינּוּ שְׂאֲנִי זֹכֵה לְפְרֻנְסָה דִקְדָּשָׁה שֵׁשֶׁם הָאֵרֶת הַרְצוֹן שְׂנִמְשָׁד מִהַיָּדִים שֵׁשׁ בְּיָם הַחֲכֵמָה שֶׁהוּא הַדַּעַת שֶׁל בֵּן וְתַלְמוּד שֶׁהוּא בְּחֵינֵת צִיצִית וְתְּפִלִּין. וְעַל־כֵּן אֲנִי רֹצֵחַ עֲשִׂירוֹת שְׂלֵד. כִּי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַבְּמִיתִנִי לְעֲשֵׂרְנִי עֲשִׂירוֹת דִקְדָּשָׁה הַגִּז"ל כִּי:

[שְׂדֵד לְעִיל]

יח לְעֵנֵן שְׂעָקֵר הַחֲקוּן הַנַּעֲשֵׂה עַל־יָדֵי בַעַז וְרוֹת הָיָה בַּעַז הָאֲכִילָה דִיקָא שְׂאֵו מִתְּנַגֵּלָה הָאֵרֶת הַרְצוֹן וְכו'ל. וְהוּוּ בְּחֵינֵה שְׂאֵמֵר בַּעַז לְרוֹת לְעַת הָאֲכִיל גִּשֵׁי הַלוֹם. לְעַת הָאֲכִיל דִיקָא שְׂאֵו מִתְּנַגֵּלָה הָאֵרֶת הַרְצוֹן וְכו'ל. וְגַם רַבֵּנוּ ז"ל הִבִּיא מִקְרָא זֶה לְעַת הָאֲכִיל וְכו' לְעֵנֵן מִאֲמֵר הַגִּז"ל שְׂאֵו בַּשְּׂעַת הָאֲכִילָה בְּאֵה הַיָּרְאָה עַל הָאָדָם. מִחֲמַת שְׂאֵו מִתְּנַגֵּלָה הָאֵרֶת הַרְצוֹן שְׂמֵאִיר בְּיָם הַחֲכֵמָה שְׂמוֹשֵׁם

יורה דעה

שהוא בחינת רצון העליון פדויע וכמבאר
בזהר הקדוש:

וזהו בחינת בני חיי ומזוני, כי כלם הם
בבחינת הארת הרצון העליון. 'בני'
זה בחינת הארת בן ותלמיד הנ"ל, כי גם
התלמיד נקרא בן, בחינת "וכל בנך
למודי ה'" פנ"ל. "חיי" זה בחינת חיים
ארכים חיים טובים חיים נצחיים שהם
בחינת המקופים העליונים הנ"ל שמתגלגל
על-ידי הארת בן ותלמיד שהם בחינת
חיים, בחינת אריכת ימים ושנים וכו'
וכנ"ל. 'מזוני' זה בחינת פרנסה ששם
מתגלה הארת הרצון פנ"ל ועל-פן כל
אלו השלשה תלויים במזלל שהוא
בחינת מזל העליון שהוא בחינת הארת
הרצון וכנ"ל. וזה בחינה שאומרים שלשה
הטובות ושלוש גמולות בברפת המזון, כי
כל זה הוא בחינת הארת הרצון שמיטיב
עמנו ברחמיו ובטובו לבד וגומל לנו
טובות ברצונו לבד בלי שום חיוב כלל.
כי "מי הקדימיני ואשלם", כמו שאמרו
רבתינו ז"ל, רק בטובו לבד נותן לנו
פרנסה בני חיי ומזוני שזהו בחינת הארת
הרצון שהוא עקר הטוב העליון, בחינת
"מה רב טובך אשר צפנת ליראיך וכו'",
ש"כ הטוב הזה הוא הארת הרצון כמו
שמבאר שם רבנו ז"ל במאמר הנ"ל. וזה
בחינת 'הרחמן הוא' שאומרים כל פעם
בברפת המזון ומפזירים וקוראים או ה'
יתברך בשם הרחמן כמה וכמה פעמים
מה שלא מצינו בן בשאר התפלות. כי אז

מקבלת הפרנסה. ועל-פן אז בעת
האכילה דיקא באה היראה על האדם
בחינת לעת האכל גשי הלום וכו', וענן
במאמר, רצועה היתה יוצאה מחלקו
של בנימין וכו', בלקוטי תנ"א. כי הוא
ש"ך למאמר 'ויהי מזון פי כרחמם
ונהגם הנ"ל:

ותתר לעולם הבא. זה בחינת הארת
הרצון שיתגלה לעתיד שמאיר
בעת האכילה וכו' פנ"ל. וזה בחינת מה
שצריכין להשאיר מאכילתו בשביל לברך
ברפת המזון שתחול הברכה עליו, כי
ברפת המזון שמברכין אחר האכילה זה
בחינת הארת הרצון שמאיר בשעת
האכילה דיקא וכמו שמבאר במקום
אחר. וזהו בחינת "פותח את ידך
ומשביע לכל חיי רצון" שאומרים בברפת
המזון שזהו בחינת הארת הרצון. וזהו
בחינת: ובטובו הגדול תמיד לא חסר לנו
וכו. תזן את העולם פלו בטובו בזה
בחסד וברחמים וכו', כי עקר הפרנסה
הוא בחסדו ובכצונו הטוב לבד, שזהו
בחינת רצון העליון. ועל-פן מתגלה
הארת הרצון בשעת האכילה, כי
הפרנסה נמשכת רק מרצונו הטוב לבד
בחינת נותן לחם לכל בשר כי לעולם
חסדו, בחינת בני חיי ומזוני לאו בזכותא
תליא מלתא כי אם במזלל תליא מלתא
שהוא בחינת מזל העליון, שהוא בחינת
עתיקא קדישא שמושם נמשכת הפרנסה

לקוטי הלכות

הלכות ראשית הגז ד

יורה דעה תשפה

במאמר הג"ל שעקר הברכה והפרנסה כא משם, בחינת "להצהיל פנים משמן ולחם לבב אנוש יסעד" וכמבאר שם במאמר הג"ל. ועל-כן המשיכו הברכה והשפע של פרנסה על-ידי השמן ודיקא שהוא בחינת הארת הרצון שמשם נמשך הפרנסה והברכה, בחינת "כד הקמח לא תכלה וצפחת השמן לא תחמר וכו'", בחינת "ואת ובנדך תחיי בנותר", דהיינו הנותר מן השמן, שהוא בחינת הארת הרצון בחינת ותתר לעולם הבא וכו"ל:

בשעת ברכת המזון עקר התגלות הרחמים שהוא הארת הרצון שהוא עקר הרחמים והחסד. שזהו בחינת פי מרחמים ונגמם שמשם זוכין להארת הרצון על-ידי המנהיג האמתי שצריך להיות רחמן גדול כג"ל במאמר הג"ל, עין שם בתחלתו. נמצא שברכת המזון הוא בחינת הארת הרצון ועל-כן צריכין להותיר באכילתו בשביל שתחול הברכה עליו על-ידי ברכת המזון כי מה שמותרין מאכילתו זהו בחינת ותתר לעולם הבא שהוא הארת הרצון כג"ל. וכמו שכתוב: "ואת ובנדך תחיי בנותר". ודרשו רבותינו ז"ל

הלכות ראשית הגז

הלכה ד

"ראשית גז צאנדך תתן לו כי בו פתח ה'" וכו' (דברים יח, דה):

א כי איתא בדברי אדונינו מורנו ורבינו ז"ל שאפלו בשאדם מושך את עצמו מחרע אל הפוטק רק פחוט השערה הוא יקר מאוד מאוד בעיני ה' ויתברך, כי מחמת שאדם בגוף מגשם כל כך בזה העולם הגשמי כל כך אשר רבו כמו רבו המונעים והמקפכים והמסיתים והבלבולים וכו'. על-כן כל העתקה והעתקה שהאדם ממשך עצמו מגשמייתו לה' ויתברך ולתורתו אפלו הוא רק פחוט השערה הוא יקר מאוד מאוד בעיני ה' ויתברך. ובהו ראוי להאדם להחיות את עצמו ולשמח את עצמו

(שבת ק"ג) עד תחית המתים שאז יהיה הארת הרצון כג"ל. וזהו ואת ובנדך ובנדך דיקא, בחינת בן ותלמיד הג"ל, 'תחיי' בחינת חיים הג"ל, בחינת אריכות ימים ושנים שכל זה הוא בחינת הארת הרצון בחינת בנותר לעולם הבא שהוא הארת הרצון כג"ל. ועל-כן מותרין מאכילתו כדי לזכות להארת הרצון על-ידי ברכת המזון בבחינת ותתר לעולם הבא, שהוא בחינת הארת הרצון כג"ל:

ועל כן עקר הברכה והשפע שנמשכה על-ידי אלהו ואלישע בפעשה דצרפית על-ידי אלהו ומעשה דאשה אחת מנשי בני הנביאים על-ידי אלישע. המשיכו עקר הברכה על-ידי השמן, כי שמן הוא בחינת הארת הרצון, בחינת "להצהיל פנים משמן וכו'", שזהו בחינת השמן של חנפה וכמו שמבאר שם

אפלו אם הוא פמו שהוא. והביא שם מעשה על זה מהפדיק שנפל עליו עצבות וכבודות גדול מאד מאד וכו' שלא היה יכל לשמח את עצמו בשום דבר וכו' כי אם כמה שלא עשני גוי וכו' וכו' ואז הראו לו שאינו פדאי אלפים ורבות עולמות כנגד חוט השערה אחת שהאדם נעתיק בזה העולם להקרב לה' והפךד וכו'. עני שם כל זה היטב בסוף ספר ספורי מעשיות

ב וזה ששבח ה' והפךד את פנסת ישראל "שערך פערך העזים שגלשו וכו'". ופרש רש"י: אף הריקים שפךד חביבין עלי וכו'. וכן פרש לקמן בקפיתל וא"ו על פסוק שערך פערך העזים, בקטנים, ורקים ורקים שבכם יש שבח הרבה. ששערך מרמז על הגרועים ופחותים שבאשראל שגם הם יקרים מאד בעיני ה' והפךד. כי מוצא גם בהם שבח הרבה על-ידי הנקודות טובות שמוצא בכל אחד ואחד מהם. ועל-כן נקראים בשם שערות, כי זה עקר שבחם מה שמוצא בכל אחד מהם בחינת שערות קדושות הרבה, דהינו מה שכל אחד מהם מנתק עצמו בכל פעם בחוט השערה לה' והפךד או לדברים הנזעמים לעבודתו והפךד שגה יקר מאד אצל ה' והפךד כנ"ל. וזה בחינת ציצית, שהם בחינת שערות, כמובא בחינת וקחני בציצת ראשי. הינו כי ציצית הם בחינת חוט של חסד שגה' והפךד ממשד עלינו

בכל יום שאלו החומי חסד בחינת ציצית נקלעים ונשזרים מהשערות הנ"ל מה שגה' והפךד מטה כלפי חסד. ומוצא בכל אחד מישראל נקודות טובות שהם בחינת שערות כנ"ל. ואלו השערות מתקבצין יחד ונקלעים ונשזרים ונעשין בחינת חומי הציצית הקדושים שמאירין על ישראל בכל יום. כי ידוע בפגנות שבחינת ציצית נמשכין מנימין ושערות עליונים מבחינת שערות דעתיק ואבא ואמא שמקם יוצא אור הציצית הקדושים, כמבאר בפגנות ציצית, עני שם, הינו כנ"ל. כי עתיק הוא בחינת חסד עליון ונורא מאד, בחינת ורב חסד, כי שם כלו טוב וחסד ושם שרש כל השלש עשרה מדות של רחמים שהם תליסר תקוני דיקנא ששם נמחלין כל העונות ונתהפכין לזכות. וכל האורות הקדושות הנמשכין משם הכל בבחינת נימין ושערות, כדוע בכתבי האר"י ו"ל הינו כנ"ל כי מעצם החסד והטוב הנפלא שיש שם. על-ידי זה מסתפל ה' והפךד רק על הטוב שבאשראל אפלו בפושעי ישראל הוא מסתפל רק על בחינת השערות שנמצא בכל אחד ואחד מה שכל אחד מנתק עצמו לפעמים בחוט השערה מנשמייתו אליו והפךד. ועל-ידי זה מאירין שם אורות גדולים ונוראים שנקראים בחינת נימין ושערות, בחינת "ועתיק יומין יתיב לבישה פתלג חור ושער ראשה פעמר נקא". ועל-ידי בחינות אלו השערות נמתקין כל הדינים

לקוטי הלכות

הלכות ראשית הגז ד

יורה דעה תשפו

ונמחלין כל העונות ונמשכין כל החסדים והטובות על ישראל הכל על ידי בחינת שערות עליונים שנמשכין על ידי השערות טובות שמוציא ה' ותברך בכל אחד מישראל אפלו בהגרוע שבגרועים ומהם יוצא אור הציצית וכנ"ל:

וזה בחינת (תהלים קיח, ה) "מן המצר קראתי יה", ומבאר בפגנות ש'מצר' אותיות 'צמר', בחינת שערות שהם בחינת תקוני דיקנא, עין שם, הנינו כנ"ל ששערות הדיקנא קדישא שהם כל המדות של רחמים נמשכין על ידי בחינת מן המצר קראתי יה, והנינו על ידי שהאדם מנתק עצמו מחוט השערה מנשמייתו לה' ותברך, והנינו כשהוא במצר גדול והתאות והסמרא אחרא מתגברים עליו כמו שמתגברים עד שאין לו דרך לנטות ימין ושמאל בבחינת כל רדפיה השיגוה בין המצרים עד שגדמה שאפס תקוה חס ושלום, והוא בעצם דחקו ומצרי נפשו פונה לה' ותברך וצועק אליו ותברך מן המצר בחינת מן המצר קראתי יה. אף על פי שמה שפונה עצמו לה' ותברך הוא רק מחוט השערה הוא יקר בעיני ה' ותברך ונעשה מ'מצר' - 'צמר', שהם בחינת שערות דיקנא קדישא ששם פלו רחמים וטוב ששם נתהפך הכל לטובה וזכות פידוע:

וזה בחינת חוט של צמר ביום הכפורים שהיה מלבין העונות של כל השנה, כמו שכתוב: "ואם יאדימו בתולע בצמר

יהיו". כי עקר סליחת העונות ביום הכפורים נמשך על ידי בחינת זאת על ידי שה' ותברך מוציא מישראל אפלו בהחוטאים רחמנא לצלן כמה וכמה שערות טובות כנ"ל. שעל ידי זה מאירין השערות העליונות שהם בחינת תקוני דיקנא בחינת צמר כנ"ל שעל ידי זה מחילת כל העונות כנ"ל:

ג וזה בחינת ראשית הגז שצריכין לתן להכהן. כי הכהן הוא איש חסד בחינת מיכאל פהנא רבא שמלמד תמיד זכות על ישראל. וכל הזכויות שמוציאין בישראל הוא על ידי בחינת שערות הנ"ל. שעל ידי זה יכולין למצא זכות אפלו בהגרוע שבגרועים. כי בכלם נמצאין כמה שערות טובות מה שממשכין עצמן כמה פעמים מרע לטוב מחוט השערה שזהו בחינת שערך בעדר העזים, שנאמר על פושעי ישראל כנ"ל. ועל כן צריכין לתן להכהן ראשית הגז מהצמר כדי לתקן בחינת הצמר בשרשו שהוא בחינת שערות עליונות כנ"ל. הנינו כדי להמשיך חסדים על ישראל על ידי השערות טובות שנמצא בהם מה שכל אחד מושך את עצמו בכל פעם מחוט השערה אליו ותברך כנ"ל. וזהו: "וראשית גז צאנך תתן לו כי בו בחר ה' לעמד לשרת וכו'", כי עקר השרות של הכהן הוא בקרבנות לכפר על ישראל שזה נעשה על ידי בחינת השערות הנ"ל. שעל ידי זה ה' ותברך מתרצה

תתן לו

יורה דעה

לישראל ומוחל ועונותיהם בבחינת חוט
ש'ל צמר שמלפין העונות ביום הפפורים
כנ"ל. והבהן איש החסד עוסק בזה.
ועל-פז מגיע לו ראשית הגז וכנ"ל:

ד וזה: "הלא כבני כשנים אתם לי בני
ישראל וכי". והוא פליאה
נשגבה מאד וכל הוזה השתומם על זה
אך יעלה על הדעת שה' יתברך דמה
את ישראל חס ושלום, לבני פשיים הלא
קבר בחר בנו מפל עם והבטיחנו שלא
יעזב אותנו לעולם ולא יחליף אותנו
באמה אחרת לעולם, כמבאר במקומות
אין מספר ואיך יאמר הוא יתברך
בדברים האלה על ישראל עם קרובו. וגם
בפשוטה זאת גופא הוא חוזר ומסיים תוך
כדי דבור למוצה, כמו שכתוב שם, אפס
פי לא השמיד אשמיד את בית יעקב וכי'
פי הנה אנכי מצוה והנעוטי וכי' ביום
ההוא אקים את סבת דוד הנפלת וכי'
הנה ימים פאים וכי' ונגש חורש בקצר
וכי'. ואך התחיל לגנות את ישראל כל
כך להשוותם לשאר העכו"ם חס
ושלום? אך באמת כל התוכחות שה'
יתברך מוכיח את ישראל וכל הביונות
שמבנה אותם לפעמים בדרך ביון הכל
למוצה גדולה כדי ללמד עליהם זכות
וחסד כדי שישבו אליו באמת, פי
לפעמים שישראל מקלקלון מעשיהם
מאד מאד עד שכמעט אין נפר מעט
דמעט הטוב שבהם מעצם רבוי הפשעים

והקלקולים רחמנא לצלן, ואם ירצה ה'
יתברך ללמד עליהם זכות על-ידי מעט
הטוב שבהם יתעוררו המקטרגים חס
ושלום וימצאו כנגד זה אלפים פעמים
להפך חס ושלום, אבל ה' יתברך חפץ
חסד הוא ואף-על-פי-כן הוא רוצה בעמו
וחפץ להטות עליהם פלפי חסד אז בטובו
וחכמתו הנפלאה הוא בעצמו מבנה את
ישראל בתכלית הביון ואמר עליהם
שקבר הם אצלו חס ושלום כמו כל
האמות, מאחר שקבר קלקלו כל כך
ותכף שה' יתברך מהפך הרבר ואמר על
ישראל שהם כמו האמות ממש אי תכף
נתראה אמתת הנקודות טובות שבהם פי
בנדאי בתחלה לא היה נחשב הטוב
שבהם כלל עד שבמעט לא היה נראה
כלל פי בנדאי לפי קדשת ישראל בשרשם
אפלו אם פוגמין כל ימיו כחוט השערה
אחת חס ושלום, הוא גם כן פגם גדול
ונורא מאד, פי ישראל רחוקים לגמרי
מעון חס ושלום ומכל מיני פגמים חס
ושלום, מפל שכן בשפוגמים חס ושלום
יותר מחוט השערה, מפל שכן וכל שכן
כשפוגמים וחוטאים ועוברים חס ושלום
עברות ממש רחמנא לצלן, בפרט
כשעוברים הרבה חס ושלום רחמנא
לצלן עד שהעונות רבו מספר עד שמעט
הטוב כמעט אינו נפר כלל, בפרט פי גם
מעט הטוב מערב בפסלת הרבה, בנדאי
כשירצה להסתפל על עצם רבוי הפגמים
שלחם לפי קדשת ישראל כמעט אפס

לקוטי הלכות

הלכות ראשית הגז ד

יורה דעה תשפת

התקנה חס ושלום, כי כפי עצם קדושת ישראל כפי מה שראוי להם להיות בודאי כמעט אי אפשר לסבל הפגמים שלהם חס ושלום ואין נכד כלל הטוב שבהם חס ושלום, אבל ה' יתברך רב חסד ואמת וחסן בקיים העולם, כי הוא ידע יצרנו מהיכן האדם נלקח והיכן הוא כבוש בזה העולם וכו'. על-כן ברחמיו העצומים הוא בעצמו מהפך הדבר ומתחיל להשוות ישראל לכל האמות. וזהו: "הלא כבני כשנים אתם לי בני ישראל וכו' הלא את ישראל העליתי ממצרים ופלטתיים ממצור וכו'". ותכף בשמדמה ומשנה אותם לשאר העכו"ם בודאי הכל יודו ויאמרו בפה מלא שעדין יש חלוק רב ונפלא ברוח מורה ממערב בין ישראל לבין העכו"ם, כי כנגד העכו"ם נמצא תמיד בישראל כמה שערות ונקודות טובות לאלפים ורבבות, כי אפלו כשישראל חס ושלום, בדיוקא התחתונה מאוד עדין אפלו הגרוע שבהם מלא מצות פרמון, כמו שאמרו רבותינו ו"ל (סנהדרין טו) על פסוק כפלה הרמון רקתך, אפלו ריקנים שפך וכו', נמצא שדיקא על-ידי שמדמה את ישראל לבני כושיים ולשאר העכו"ם על-ידי זה דיקא מלמד עליהם זכות כי על-ידי זה נתגלה ומאיר לעין כל הזכות והטוב שבהם, כי כנגד העכו"ם עמד ישראל כלם צדיקים, כי כלנו מניחים מלית ותפלין בכל יום ומתענים ביום הפפורים וכו' וכו':

נמצא שפונת ה' יתברך לטובה ושבת גדול לישראל מה שדמה אותם לבני כושיים וכו"ל. והו' שפים שם: "אפס כי לא השמיד אשמיד את בית יעקב וכו'", כי הנה אנכי מצוה והגיעותי בכל הגוים את בית ישראל פאשר יגיע בכברה ולא יפול צרור ארץ, הינו שח' יתברך אומר שבודאי לא ישמיד את ישראל חס ושלום כשאר העכו"ם החוטאים שישמיד אותם מעל פני האדמה, פנאמר שם מקדם הנה עיני ה' בממלכה החפאה והשמדתי אתה וכו', אבל בית יעקב לא ישמיד חס ושלום, כי הנה אנכי מצוה והגיעותי בכל הגוים את בית ישראל וכו', הינו שח' יתברך יצוה להגיע בכברה את ישראל כנגד העכו"ם לברר ולנפות אותם היטב, כמו שמקורין ומנפין בנפה ובכרה אשר לא יפול צרור ארץ ואז הכל יראו לעין כל גדל עצם החלוק שבין ישראל לעכו"ם, כי אפלו אם ישראל כמו שהם עדין יש בהם כמה נקודות טובות כמה חוטי שערות טובות מה שהם מושכין את עצמם בכל פעם לה' יתברך שזה יקר מאוד בעיני ה' יתברך כנ"ל. ועל-ידי זה ירחם עלינו ויביא לנו הגאולה שלמה על-ידי משיח צדקנו שהוא בחינת עתיק, כמו שאיתא ועד עתיק יומיא משה. שהוא יודע ללמד זכות על ישראל למצא כל השערות טובות שבישראל, שזהו בחינת החסד הרב של בחינת עתיק כנ"ל. ועל-כן סים

יורה דעה

שם: "ביום ההוא אקים את סבת דוד הנפלת ונגרתי את פרציהו והריסתיו אקים וכו'", כי דיקא על ידי זה יקים את סבת דוד על ידי שמהפך הדבר ומדמה את ישראל לגמרי לגוים כנ"ל שעל ידי זה דיקא נתגלה ונראה במה וכמה נקדות טובות שבהם כנגד העכו"ם כנ"ל. ועל ידי זה יבוא משיח ויקים את סבת דוד הנפלת כנ"ל:

ו וְכָל זֶה קִבַּלְתִּי וְהִכַּנְתִּי מִשִּׁחוֹתָיו וְהַקְדוּשׁוֹת שֶׁל רַבְּנֵינוּ ז"ל

וּמִהַתּוֹרָה 'אֲזַמְרָה לֵאלֹהֵי בְעוֹדִי' (בס"ק)

(כ"ב), ע"ן שם היטב, ומכמה תורות, ובפרט ממה שספר לי שדבר עם אחד שהיה קובל לפניו מאד על רבני מעשיו הרעים המכבדים כי זה האיש היה חפץ מאד

להתקרב לה' ויתברך ולצאת ממעשיו הרעים, אך ככל פעם התגברו עליו יותר

עד ששקרו עליו ימים ושנים הרבה ולא זכה לצאת ממה שהיה צריך לצאת אך

אף על פי כן התחזק את עצמו ביותר וחתר בכל פעם להתקרב לה' ויתברך

והיה קובל מאד מאד לפניו ז"ל על עבירת מעשיו רחמנא לצלן, והשיב לו

רבנו ז"ל בהקמתו בתמימות ובפשיטות, 'אין לי עם מי לדבר', כי כבר פלו רע.

ותקף נתעורר האיש הנ"ל וענה ואמר לרבנו ז"ל, הלא עם כל זה אני מתגבר

לפעמים להמשיך את עצמי לקדשת ישראל וכו'. ענה רבנו ז"ל ואמר לו, הוא

מעט דמעט, ותקף אמר לו שיהגיל את עצמו לילך עם התורה ואמרה לאלהי

בעודי וכו', כל זה ספר לי רבנו ז"ל והבנתי פנתו הקדושה שדיקא על ידי זה

התיה את האיש, כי כבר נפל בעיני עצמו כל כך עד שלא היה אפשר לו להתיותו

בשום דבר רק בשאמר לו שהוא פלו רע אזי נתעורר בעצמו והתחיל להרגיש מעט

ה וזהו בעצמו בחינת: "קרא שמו לא עמי כי אתם לא עמי וכו', והיה מספר בני ישראל כחול הים וכו', והיה במקום אשר יאמר להם לא עמי אתם יאמר להם בני אל חי". והקשו רבותינו ז"ל מה ענין פרעניות ונחמה סמוכין בדבור אחד, כמובא בפרוש רש"י. אך על פי הנ"ל מוכן הדבר היטב, כי דיקא על ידי זה שה' ויתברך אומר להם לישראל לא עמי אתם רק הם כמו שאר העכו"ם, על ידי זה נתגלה גדל עצם מעלתם ותפארתם, כי כנגדם כל ישראל קדושים כנ"ל. ועל כן הם סמוכים זה לזה, כי דיקא על ידי שאמר להם לא עמי אתם על ידי זה ירחם עליהם ויושיעם וירבה אותם כחול הים וכו' מחמת שהכל רואין שנגד העכו"ם פלם צדיקים וכו' ז"ל. וזהו והיה במקום אשר יאמר להם לא עמי אתם יאמר להם לא עמי אתם, על ידי זה דיקא יאמר להם בני אל חי,

לקוטי הלכות

הלכות ראשית הגז ד

יורה דעה תשצא

והדבר תמוה לכאורה, כי מהראוי היה לנהוג איזה ימים אכלות אחר גמור החרבן שהיה בתשעה באב להתאבל על עצם צרותינו ומידוע תקנו חכמינו ז"ל להפך?:

אך הענין מבאר על-פי הנ"ל, כי בין המצרים בהם הדינין היו מתגברין חס ושלום כמובא, כי אז נתעוררו קטרוגים הרבה על ישראל בעונותיהם עד שגרמו שיהיה נחרב הבית-המקדש משבעה עשר בתמוז עד תשעה באב ובתשעה באב התגבר הדין ביותר עד שהיה אז עקר החרבן לגמרי, אבל תכף שהדליק אש בבית-המקדש להחריבו תכף התחיל הדין להתמתק, כמו שאמרו רבותינו ז"ל ששפך חמתו באש שהצית אש בציון וכו', הינו כנ"ל. כי הבית-המקדש הוא תפארת ישראל, כמו שכתוב: "גאון עזם מהמד תפארתם", וכתוב: "בית קדשנו ותפארתנו". הינו ששם היו מאירין כל הגוין הקדושים של מעשים טובים של ישראל, כי הבית-המקדש הוא פליליות הקדשה של כלל ישראל וכל המצות ומעשים טובים שהיו ישראל עושים הכל היה עולה להבית-המקדש ושם היו נצטור וזה היה בחינת הגוין והציון הנפלאים שהיו בבית-המקדש, כי הבית-המקדש היה פליליות התורה והתפלה של ישראל, כמו שכתוב: "נקמת ועלית אל המקום וכו'". וכתוב: "את אשר תפלו אל הבית הזה". וכן בבית-המקדש היו מתגברין כל

קדשת הנקדות טובות הנמצאים בו עדין ואז אמר לו רבנו שלף עם התורה 'אומרה לאלקי בעודי וכו' כנ"ל. כי כל ענין הנ"ל מבאר היטב בהתורה 'אומרה' הנ"ל שמבאר שם שאפלו רשע גמור צריכין לדון לכף זכות, כי איד אפטר שלא ימצא בו איזה נקדה טובה וכו', וכן האדם אצל עצמו וכו', עין שם היטב, הינו כנ"ל. שבהאדם רואה שמעשיו אינם עולים ופה כלל רחמנא לצלו, צריך להפך הדבר ויסתכל על עצמו מעבר השני, הינו פאלו חס ושלום כבר הוא גרוע לגמרי ויגנר הגרוע ורע לגמרי בודאי ימצא גם בעצמו בעמק גרועותו כמה וכמה נקדות טובות ועל-ידי זה יהיה את עצמו, כמבאר שם היטב בהתורה הנ"ל, והבן היטב כל זה בעין האמת לאמתו באפן שתוכל להחיות את עצמו על-ידי זה תמיד:

ז וזה בחינת שפת נחמו אחר תשעה באב, כי לכאורה תמוה שקדם תשעה באב שהוא קדם עקר הרבן בית-המקדש מתאבלין הרבה על הגלות ועל החרבן כל הימים שבין המצרים. ובתשעה באב מתאבלין מאד ואין מניחין תפלין ותכף אחר תשעה באב פוסקין מלהתאבל ואין נוהגין כל הדינין שבין המצרים אף גם מתנחמין הרבה הרבה, כי מתחילין תכף בשבת הראשון אחר תשעה באב להפטור נחמו נחמו עמי וכו' וכל שבע דנחמתא עד ראש השנה.

כנ"ל, כי על־ידי זה דיקא שהחריב את הבית־המקדש כאלו אין עוד שום התפארות מישראל חס ושלום והם ככל הגוים חס ושלום, תקף נתגלה ונראה עצם החלוק שביניהם, על־ידי זה נכמרו רחמיו ותברך ולא פלה אותם וכנ"ל:

ח וזה בחינת תשעה באב שאז נחרב הבית־המקדש שהוא תפארת ישראל כנ"ל ועל־כן אין מניחין או תפלין שנקראין פאר, כי אז הוא בחינת כפול ההתפארות, שזהו בחינת חרפן בית־המקדש כנ"ל ואנו יושבין לארץ ודומין על עצם רבוי עונותינו שגרמו להחריב בית קדשנו ותפארתנו כאלו אין אנו יכולין להגביה ולהרים עצמנו חס ושלום, כי אין לנו במה להחיות עצמנו חס ושלום מעצם רבוי עונותינו עד שאין אנו יכולין להניח תפלין, כי אין לנו במה להתפאר אשר במעט אפס תקנה חס ושלום. כאלו חס ושלום כל אפין שוין, כאלו ככל הגוים בית יהודה חס ושלום. ועל־כן אז תקף בתשעה באב לעת מנחה מתחיל ההמתקה, כי אז הוא בחינת הולדת משיח, כמובא, הינו כנ"ל, כי זהו בחינת ירידה תכלית העליה, כי תקף שמגיעים לבחינת הנ"ל שנסתלקו התפלין ונחרב הבית־המקדש כאלו אין עוד במה להתפאר בישראל כאלו ככל הגוים וכו' חס ושלום, אזי תקף מתחיל להתגלות ולהתראות רבוי ההתפארות שיש לישראל כנגד הגוים וכנ"ל. ועל־כן תקף

עונות ישראל. ועל־כן אז היו ישראל מפארים ומהדרים על־ידי הבית־המקדש, אבל בעונותינו הרבים כשנבדו עונות ישראל נחשך אור הבית־המקדש וכל מה שנבדו העונות יותר ונתמעטו הוביות ונתמעטו ונחשך אור קדשת הבית־המקדש עד שנבדו העונות עד שנחרב למורי ואז נאמר, השליך משמים ארץ תפארת ישראל. כאלו חס ושלום נתכפול ההתפארות שהיה מתפאר בישראל על־ידי מעשיהם הטובים כי נבדו העונות עד שלא נראו מעט דמעט מעשיהם הטובים. ועל־ידי זה נחרב הבית־המקדש ונפלה עטרת ראשנו וכו'. אבל תקף שנחרב הבית־המקדש שהוא ההתפארות של ישראל כאלו אין לה' ותברך עוד שום התפארות מישראל כאלו הם ככל הגוים חס ושלום. וכמו שפברו השונאים באמת שאמרו אז, הנה ככל הגוים בית יהודה. וזה הנה טובה גדולה, כי תקף שנחרב הבית־המקדש שהוא ההתפארות של ישראל והתחילו לומר הנה ככל הגוים בית יהודה תקף ומיד נתגלה ונתראה גדל עצם החלוק שבין הגוים לבית יהודה, כי אידך שהוא עדין נמצאים בישראל כמה נקודות טובות וכמה מעלות רבות כנגד הגוים על־כן אז דיקא נמתק הדין תקף וכנ"ל. וכמו שאמרו רבותינו ז"ל, מומור לאסף, קינה לאסף, מבטאי לה, אלא ששפך חמתו על הבית־המקדש ולא פלה את ישראל חס ושלום, הינו

לקוטי הלכות

הלכות ראשית הגז ד

יורה דעה תשצג

אין נראה יפוי עד שאני נדמה לשחורה
כאחלי קדר, אבל אף-על-פי-כן אתם "אל
תראוני שאני שחחררת", כי כנגדכם עדון
אני נאווה מאד כפ"ל:

ועל כן תקף אחר תשעה באב פוסקין
דיני האבלות של בין המצרים
ומנחמין אותנו הרבה בשבע דנהמתא. כי
תקף שנחרב הבית המקדש כאלו אין עוד
התפארות בישראל כלל חס ושלום. תקף
נתגלה ונתראה כמה מעלות טובות
לישראל כנגד כל העכו"ם ועל-ידי זה
נמתקין כל הדינים וה' יתברך מנחם
אותנו בכל הנחמות כי על-ידי זה יבוא
משיח צדקנו שהשגתו מגיע עד עתיד
וכו' פ"ל וינאלנו מהרה, אמן:

י וזה בחינת "ולא אבה ה' אלקיך לשמוע
אל בלעם ויהפך ה' אלקיך לך את
הקללה לברכה וכו'". כי בלעם רצה
להסתכל על עונות ישראל כדי שיוכל
לקללם חס ושלום, וכל זה היה עקר
בונתו הרעה כשהלך לקללם, כי אף-על-
פי שידע שהוא ביד ה' יתברך פהמר ביד
היוצר כמו שאמר כמה פעמים, לא אוכל
לעשות קמנה או גדולה מלבי את אשר
ישים ה' כפי וכו', והוא היה רואה ויבין
בעצמו שאין רצון ה' יתברך לקללם
ואף-על-פי-כן הלך כי בונתו הרעה היה
שעל-ידי שיעורר עונות ישראל והיה
כביכול ה' יתברך מקבץ להסכים עמו
לקללם חס ושלום, כי ה' יתברך אוהב

במנחה של תשעה באב שאו היה עקר
החרבן של הבית המקדש, כמו שאמרו
רבותינו ו"ל, לעת ערב היציתו אש בבית
המקדש. אז דיקא מתחיל המתקה גדולה,
כמובא, ואז דיקא מניחין מלית ותפליו, כי
תקף שהתחיל חרבן בית המקדש שהוא
התפארת ישראל וכו' פ"ל תקף נתגלה
התפארתם כנגד העכו"ם ועל-ידי זה הוא
בחינת לדת משיח, והינו שמתחיל
להתנוצץ אור של משיח, כי עקר הנאלה
של משיח יהיה על-ידי זה על-ידי שהוא
ישגי בחינת רבוי החסדים הנפלאים של
בחינת עתיד להסתכל רק על השערות
טובות שמוצאין בישראל וכו' ל:

ט וזה שאומרת פנסת ישראל כנגד
העכו"ם: "שחחרת אני ונאווה
בנות ירושלים וכו' אל תראוני שאני
שחחררת" וכו' (שיר השירים א, הו). הינו
שישראל אומרים להאמות האמת שאני
שחורה מאד כמעשי. אבל עדון ונאווה
אני נגדכם, כי בודאי כנגד קדשת ישראל
כפי מה שראוי לי להיות בודאי אני
שחורה מאד, אבל אתם אין לכם
להתנאות ולהשתרר עלי על-ידי זה כי
עדון אני נאווה מאד נגדכם בנות ירושלים
שהם כלל האמות, כמו שפרש רש"י.
וזהו "כאחלי קדר פיריעות שלמה", הינו
מה שאני נראית שחורה מאד כאחלי
קדר, זהו מצד מעלתי כי אני מחויב להיות
יפה פיריעות שלמה ומרבו עונותי ופגמי

[שקד לעיל]

יא גם יתפרש הפסוק שחורה אני ונאווה בסגנון זה: "שחורה אני", שכל מה שאתם העפום אומרים שאני שחורה עלידי זה דיקא "ונאווה". פאהלי קדר פשאתם משימים אותי פאהלי קדר חס ושלום, עלידי זה דיקא אני נאה פיריעות שלמה, פי תקף שאתם משימים אותי לשחרות גמור פאהלי קדר תקף נראה יפי וגוי שלי פי פנגד שחרות גמור אני נאווה מאד עלידי כל הנקדות טובות שהם בחינת שערות שנמצאים פי פנ"ל:

וזה בחינת המשל שהביא במדרש על פסוק "אל תראני שאני שחררת וכו'" מהשפחה שאמרה להכרתה למחר אדוני מגרש את אשתו ונוטלני לאשה בשביל שראה ידיה של גבירתה מפחמת אמרה לה וכו': ומה וכו' את שפליד מפחמת וכו', הינו פנ"ל:

הלכה ה

ראשית הגז לפהו, עלפי התורה "תהלה ליהוה" (בלש"א א) סימן י"ב, עז שם כל התורה היטב:

א וזה בחינת מצות ראשית הגז לתן לפהו, פי גזת הצאן הם בחינת הלכות של התורה כמבאר בהתורה הזאת בבחינת כפשים ללבושך בבחינת פרחל לפני גזייה שגוזזין ממנה הלכות. וזה בחינת פרנסה ועשירות, פי כל

משפט פדיוע. וזה שכתוב: "וישת אל המזכר פניו" כהרגומו וכמו שפרש רש"י שהסתפל על חטא העגל וסבר שלגדל עצם החטא שוב אי אפשר לגלות ולעורר הטוב והזכות שבש"ישראל, אבל איש בער לא ידע וקסיל לא יבין את זאת עד היכן עד היכן מגיעין רחמיו העצומים על ישראל וברחמיו הנפלאים הפך הקללה דיקא לברכה, פי דיקא עלידי עצם שנאתו שרצה לעקר את ישראל לנמרי חס ושלום עלידי גדל הקטרוג שרצה לעורר עליהם, עלידי זה דיקא התהפך לברכה, פי הוא רצה שהאמות שהם בלק והמואבים יתגברו על ישראל, פי בשביל זה קראו בלק ורצה למקרוג עליהם כדי לגרש ישראל מפניהם, אבל חכפ נראה טפשותו וסכלותו הגדולה, פי תקף שרצה להכניע ישראל חס ושלום פנגד המואבים מחמת עונותיהם תקף נראה ונתגלה גדל רבוי הפעלות טובות שיש עדין לישראל פנגד המואבים וכנגד כל האומות וכפ"ל ואזי הפך ה' הקללה לברכה, כמו שכתוב: "ויהפך ה' אלקיך לך את הקללה לברכה וכו'". ויהפך דיקא, פי דיקא עלידי הקללה שרצה לקללם שיש"ישראל יתגרשו חס ושלום מפני שאר האמות, תקף נראה ונתגלה הטוב שבש"ישראל פנגד האמות פנ"ל ואז נתעורר זכות גדול על ישראל עלידי שראו הכל שפנגד האמות הם צדיקים גדולים ועל פני עלידי זה דיקא נתהפך לברכה וכפ"ל:

לקוטי הַלְכוֹת

הלכות ראשית הגז ה

יורה דעה תשצה

העשירות נמשך מהצאן בבחינת "ועשתרת צאנך" שמעשרות את בעליהן, כמו שאמרו רבותינו ו"ל. פי העשירות נמשך מההלכות שגוזזין מבחינת הצאן בבחינת בשמאלה עשר וכבוד, כמו שמבאר בהתורה הנ"ל ומחמת שהעשירות נמשך מבחינת שמאל הנ"ל, על-כן מקרח התנא לפל בלמודו לאיהו בחינה דקה של בחינה שלא לשמה שהיא בחינת שמאל כדו להמשיך פרנסה ועשירות. ועל-ידי זה נמשך שהלמךן שלומד תורה שבעל פה שהם אלו ההלכות הוא מתנגד על הצדיקי אמת, פי לא זכה געשית התורה אצלו סם מנת, פי הלמךן המתנגד אינו רואה בהתורה פי אם בחינת שלא לשמה שהוא בחינת לכן ונעשה אצלו פה לדבר על הצדיק עתק וכו', כמבאר שם בהתורה הנ"ל באר היטב:

וזו בחינת ראשית הגז שצותה התורה לתנו לפהן איש החסד שהוא בחינת ימין כדו לברר ולזכר ולהעלות את גזת הצאן שהוא בחינת ההלכות הנ"ל שיעלו ויכללו פלם בבחינת ימין בחינת לשמה שהוא בחינת הפהן איש החסד שהוא בחינת ימין שנוכלת כל הגזה בהפכה על-ידי הראשית שנותנין לו שעל-ידי זה מעלין אותו לבחינת ימין כנ"ל. ועל-כן נצטוונו לשמע ההלכות מהפכה, כמו שכתוב: "וזרו משפטך לעקב וכו'". וכתוב: "נקמת ועלית אל המקום וכו'".

ועשית ככל אשר יורו אתכם הפהנים הלויים וכו'". פי הפהן בבחינת ימין וזוכה לברר כל ההלכות לבחינת ימין בחינת לשמה שזה עקר ברור ההלכה לאמתתה, פי כל הפהנים הם בני אהרן הפהן הראש שזכה לפהנה על-ידי שלא נתקנא באחיו משה הקמן ממנו בשנים, אדרבא, קבלו עליו לרב, כמו שכתוב: "וראך ושמוח בלבו", שעל-ידי זה זכה לפהנה, כמו שאמרו רבותינו ו"ל. ועל-כן זכה אהרן שהוא היה התלמיד הראשון המבחר אצל משה רבנו, כמו שאמרו רבותינו ו"ל, כיצד סדר משנה נכנס אהרן ושנה לו משה פרקו וכו'. נמצא שאהרן קבל בראשונה כל ההלכות ברורות מפי משה רבנו. וכן זכה לדורות שבניו הפהנים יורו המשפטים וההלכות לישראל, פי הם בבחינת ימין כנ"ל, פי אביהם אהרן לא היה שום מתנגד וחולק על הצדיק האמת שהוא משה וכו'". ועל-כן נותנין להם ראשית הגזה שהוא בחינת ההלכות כדו לבררם ולזכרם על-ידי זה להעלותם לבחינת ימין שהוא בחינת הפהן וכו'":

ב ועל כן נכל שהוא בחינת לכן הארמי כמובא בחינת הלמךן שאינו כשר שהוא מתנגד וחולק על הצדיק על-ידי שנוטה רק לשמאל שהוא בחינת שלא לשמה שמשם העשירות וכו' כמו שמבאר שם, על-כן מרד נכל וחלק על דוד המלך בעת גזת הצאן דיקא, כמו שכתוב שם: "ויהי גזוים לנכל וכו'". ואז

נגעשה בכל מתנגד על דוד והורה בתורה שלא פהלקה ואמר מי דוד וכו' היום רבו העבדים המתפרצים על אדוניהם וכו'. שאמר שדוד אינו ראוי לכא פקהל, כמו שאמרו רבותינו ז"ל. וכל זה היה בעת גזת הצאן דיקא, כי לא זכה לברר הגזה שהיא בחינת העשירות להעלותה לימין ועל-ידי זה נטה רק לשמאל ונלה פנים בתורה שלא פהלקה ונגעשה מתנגד ומורד על דוד שהוא התלמיד חכם האמתי שלומד לשמה שמברר כל ההלקות לאמתו, כמו שאמרו רבותינו ז"ל על פסוק "פה תאר וכו'" - שמראה פנים פהלקה. "וה' עמו" - שהלקה כמותו:

ג ועל בן יעקב ברח מלכן בעת שהלך לכן לגז צאנו דיקא, כמו שכתוב: "ולכן הלך לגז את צאנו ותגב רחל את התרפים אשר לאביה וכו' ותגב יעקב את לב לכן הארמי על בלי הגיד לו כי ברח הוא". כי שרי להו לצדיקאי לסוגאי ברמאותא עם רמאי, כי כל העסק של יעקב עם לכן הארמי מתחלה ועד סוף הכל היה בענין ברור ההלקות הצ"ל לבטל ההתנגדות של המתנגדים והחולקים שמשם כל קלקול הדורות ותרבן בית-המקדש ואריכות הגלות בעונותינו הרבים שהכל על-ידי מחלקת ושנאת חנם שעל-ידי זה נחרב הבית-המקדש ועדין מתארך הגלות בעונותינו הרבים. וכל המחלקת נמשך מההתנגדות

שנמשך על-ידי שלומדים שלא לשמה רק בשביל כמון וכבוד עד שרואים בהתורה רק בחינת השמאל וכו' עד שנגעשה להם פה לדבר עתק בנאותה על הצדיק אמת וכשרי הדור, כמו שמבאר שם שבאר כל זה על הפרשה של וישק יעקב לרחל וכו' ויגד יעקב לרחל וכו'. ומזה נובל להבין רמזים שכל שאר הפרשה נאמרה על זה ועל-יבן מרח יעקב לברר כל העשירות מלכן דיקא, כי כל גפולתו של החולק והמתנגד בחינת לכן הוא מחמת העשירות שנמשך משמאל של התורה כנ"ל. ובעונותינו הרבים בכל דור ודור הסבא אחרת מתגברת עד שהחולקים בחינת לכן משיכים העשירות אצלם ורב העשירים פרוכים אצלם. מחמת שהם בבחינת שמאל שמשם העשירות ובאמת כל העשירות והפרנסה של כל העולם נמשך רק מבחינת יעקב שהוא איש אמת, בחינת יעקב איש תם שהוא בחינת הצדיק האמת שלומד תורה לשמה ותורתו זכה בלי פסלת כלל, רק למזכות העולם נוטה לאיזה בחינה דקה של שלא לשמה פדי להמשיך פרנסה ועשירות לעולם ושם בשרש שפע העשירות שמשך הצדיק האמת שם העשירות וד ונקי מאחיות הסבא אחרת, אבל בשתלמדן שאינו בשר לומד תורת התנא ונטטה רק לבחינת שמאל שלא לשמה הגשמי והפגום מאד להתהדר ולקנטר ולהקרא בשם רבי ורב

לקוטי הלכות

הלכות ראשית הגז ה

יורה דעה תשצו

בשכיל עשירות וממון לכד ועושה מהתורה קרדם ועמרה וכו', אזי יורד העשירות חס ושלום ונפל להפטרם אחרא ומגיע העשירות על-פי רב לאותם שהם בחוץ בבחינת שמאל שהוא הפטרם אחרא שהם העכו"ם והרשעים וכו':

בגשמיית נמשך רק משם שהיו בחינת זיוג יעקב ורחל והנשיקין בחינת נישק יעקב לרחל וכו', אבל מי שאינו צדיק ונוטה לתאות הגשמיית כפי נטיותו אל תאוה הגשמיית פן נופל לבחינת שמאל ועל-ידי זה גם כל למודו בבחינת שמאל וכו', על-כן כל תקונו רק על-ידי צדיק האמת הגדול במעלה שהוא בחינת יעקב שהוא קדוש וטהור בתכלית התקדשה מתאנה זאת וכן בזווגו בין בלמודו התורה כל פונתו רק לשמים לכד לעורר זיוגין ונשיקין העליונים בחינת נישק יעקב לרחל וכו', אבל הנחש הסית את הנה עד שהסיתה את האדם עד שנטה מנה ונפל לבחינת שמאל, לבחינת תאוה הגשמיית, כמו שאמרו רבותינו ז"ל שאדם הראשון פגם בפרית ועל-ידי זה גלה פנים בתורה שלא בהלכה שהוא בחינת אכילת עץ הדעת טוב ורע. ועל-כן נתקלל דיקא בענין הפרנסה, כמו שכתוב: "בעצבון תאכלנה וכו'. כי עקר הפגם מניע אל הפרנסה שנמשך מבחינת שמאל וכו'":

ובל זה נמשך מחטא אדם הראשון שחטא בזה על-ידי הנה אשתו בעצת הנחש התרמוני שהיה ערום מכל חית השדה, ערום מכל בערמוניות בחינת לבן הארמי שהסית את הנה התולה שהיא בחינת תורה שבעל פה, שהיא בחינת רחל, בחינת אשה וראת ה', שהיו בחינת הנה שהוא בחינת הדבור, שהיא בחינת תורה שבעל פה, בחינת ולילה ללילה ויהי וכו' והרמאי הנחש הסית אותה שתגלה פנים בתורה שלא בהלכה להתיר אכילת עץ הדעת טוב ורע, כמו שכתוב: "לא מות תמתון". דחפה עד שנגעה בו ולמד קל וחמר של עקר בשם שאין מיתה בנגיעה וכו', כי כבר מבאר אצלנו שכל העשירות נמשך מהאשה, כי האשה בבחינת שמאל לגבי בעלה שהוא בחינת ימין ומשם העשירות וצריך לאכללא שמאלא בימינא ואז נתתפן הכל פדוע, ואז הצדיק מברר ומעלה כל ההלכות שהם תורה שבעל פה לבחינת חבוק ונשוק וזווג, כמו שמבאר שם בסוף התורה הנ"ל. וכל היחודים של הצדיקי אמת וזווגיהם

ד וכל האבות, בפרט יעקב, עסקו לתפן חטא אדם הראשון לברר כל זה וזה היה כל עסקו של יעקב עם לבן כנ"ל. ועל-כן אז בשפרר והעלה יעקב את רחל מבית לבן הארמי אז ברר ממנו את העשירות הגדול שלו על-ידי הצאן דיקא שמשם כל העשירות. ועל-כן דיקא בעת גזת הצאן שאז בחינת ברור ההלכות,

משה רבנו נצלונו מפיו הרע, כי משה היה כחו גדול מאוד עד שהיה יכל לברר ולהעלות כל הדבורים שמדברים החולקים ולעשות מהם הלכות להעלות השכינה בבחינת חבוק ונשוק וזוג וכו', כמבאר באר היטב בהתורה הנ"ל, ענין שם, ועל ידי זה "ולא אבה ה' אלקוד לשמוע אל בלעם ויהפך ה' את הקללה לברכה", כי נתהפכו כל דבוריהם הרעים לבחינת הלכות התורה שמשם כל הפרכות והפרנסה והעשירות שנחור הפל לישראל הכשרים הנלוים ונכללים במשה רבם וכנ"ל:

ו יורה בחינת פתיחת פי האתון שהיא פליאה נשגבה שעשה או ה' יתברך גם נפלא ונורא כזה, כמו שכתוב במדרש שפתיחת פי האתון היה גם שלא היה כמוהו מעולם, כי דיקא על ידי גם הנפלא והנורא הזה עקם הקדוש ברוך הוא את פיו של בלעם הרשע להפך מקללה לברכה, כי כזה דיקא הראה ה' יתברך גדל כחו של משה שהוא בחינת הצדיק האמת שיכול להעלות כל הדבורים שמדברים החולקים בביונות וחרופים כאלה להפך הכל לברכה לעשות מהם הלכות כנ"ל. כי כבר מבאר שפני קדשת האדם בתאוה הפליוות בן זוכה לברר ההלכות של תורה שבעל פה שהם בחינת רחל, בחינת אשה יראת ה', אבל בודאי לאו כל אדם זוכה לזה בשלמות, על כן התקון של כל בני אדם

בחינת ברור העשירות כנ"ל, או דיקא השתדל יעקב לברח מבית לון הארמי שלא יתגבר עליו במחלקת גדול בעת הגז דיקא כמו מחלקת נבל על דוד שהוא בחינת לון שהיה בעת הגז דיקא וכנ"ל:

ה יורה בחינת כל פרשת בלעם ששברו בלק, כי אמר, אין כחו של משה אלא בפיו, אף אנו נעמד עליו באדם שפחו בפיו, כי איתא בספרי קבלה שלון ונבל ובלעם הם בחינה אחת בסוד הגלגול, הינו בחינת הלמך שאינו כשר שאין כחו אלא מהצדיק האמת בחינת משה שכל כחו בפיו בחינת תורה שבעל פה שכל העולם ומלאו וכל חיותו ופרנסתו נמשך משם. ועל ידי שהוא לומד תורה שבעל פה לשמה באמת לאמתו על ידי זה כל הנהגת העולם על דו וכול להנהיג העולם פרצונו ולעשות מופתים נוראים בעולם, אבל את זה לעמת זה עשה האלקים וכו', על כן נמצא בכל דור בחינת חולקים ומתנגדים שכל פחם מהלומדים תורה שבעל פה שלא לשמה וכו' כנ"ל. שהם בחינת לון ונבל ובלעם שכל כחו בפיו. בפיו דיקא, כי כל כחו רק מהתורה שבעל פה שעל ידי זה נעשה לו פה לדבר כנ"ל:

ו באמת היו או ישראל בסכנה גדולה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (מכה

6: "עמי זכר נא מה יעני עליך בלק וכו') מן השמים וכו'", אבל בגדל כחו של

לקוטי הלכות

הלכות ראשית הגז ה

יורה דעה תשצט

הוא רק על-ידי הצדיק האמת שזוכה לזה בתכלית השלמות כמו משה ויעקב ודוד וכו' עד שכל זיווגיהם היה בבחינת חבוק ונשוק וזיווג המבאר בכתיבי האר"י ז"ל ובהר הקדוש שבאר רבנו ז"ל שזה געשה על-ידי שמכבר הצדיק הדבורים שמדברים עליו החולקים ועשה מהם הלכות וכו' ומי שנקלל ומחבר להצדיק הנה הוא מתקן ומעלה גם אותו עד שזוכה להלכה ברורה מאחר שכל תורתו וכל הנהגותיו וכל חייתו וקיומו הכל ממנו, אבל בלעם היה ההפך ממש מזה שפגם בתארתו כל כך עד שנפל לתאוה הזאת כל כך עד שעשה מעשה אישות עם בהמה ורצה להמשיך בחינת הנשוק והזיווג למטה למטה לא בלבד לתאוה הנשמית שאפלו הכשרים שנופלים לתאוה הנשמית בהתר צריכין תקון גדול על-ידי הצדיק הגדול הנ"ל עד שיעלה הכל לשמשו לבחינת זיווג ונשוק העליון הנ"ל, מכל שכן וכל שכן הרשעים שנגפלו לעברות חס ושלום רחמנא לצלן שתקונם קשה מאד בידוע בכל הספרים רק אם זוכה להתקרב בחייו לצדיק פנה שיש לו פח הנ"ל יכול לתקן גם אותו פנ"ל, אבל בלעם הרשע נפל לתאוה הרעה הזאת כל כך עד שעשה מעשה אישות עם בהמה וחלק מאד על משה בחינת הצדיק האמת ובטמאתו הרעה התגבר כל כך שרצה להמשיך הדבור הקדוש של תורה שבעל פה לשם עד שהיה לו פח בפיו

לדבר סרה על הצדיק האמת בחינת משה ולחרף ולגדף, כי רצה להפך כל דבורי התורה שבעל פה לדרבו הרעה חס ושלום שהיה געשה אצלו מהתורה שבעל פה, פה לדבר עתק שהוא בחינת קללה על הצדיק האמת ואנשיו שהם בחינת משה וכלל ישראל שרצה לעקרום לגמרי בפיו הרע והטמא והכל בבחינות הנ"ל וכנ"ל. ועל-כן עשה ה' ותברך גם נפלא והראה גדל פחו של משה על-ידי שעשה אז דבר גם שלא היה פמזהו מעולם שהאטון פתח את פיו ודבר עם בלעם והוכיח אותו, הינו שבגדל פחו של משה היה יכל להעלות גם כל דבורי ההלכות שנגפלו עד מקום מאום פנה לבחמיות ממש להעלותם גם משם ולבררם ולזכרם להפכם להלכות להשיכם למקומם הראשון שעל-ידי זה געשה חבוק ונשוק וכו' פקדשה העליונה פנ"ל עד שעשה גם נפלא שהאטון בעצמו פתחה פיה ודברה עם בלעם, כי משה בגדל פחו העלה הדבור משם מתכלית הירידה והנפילה עד שהאטון בעצמה דברה והוכיחה אותו וכזה הראה לדורות גדל פחו של הצדיק האמת שיכול להעלות הדבור מתכלית הנפילה והירידה שאין ירידה אחריו, כי באמת גם בכל הדורות כל הדבורים רעים שדוכרים החולקים על הצדיק האמת ואנשיו הכל נמשך מבחינה זאת מחמת שתחלה טמאו בריתם כל אחד בפיו פגמו הרעים,

את ישראל כי משה בחינת הצדיק האמת יכול להוציא הדבורים ממקום שהם ולהפכם לברכה שהם בחינת הלכות כנ"ל ועל ידי זה בעצמו היתה כל מפלתו בבחינת השמע מלכותא וקטלה וכו' עין שם היטב בהתורה הנ"ל ותבין:

וזה 'אתון' אותיות 'תנא', כי רצה להפך חס ושלום למוד התנא אל האתון וכו'. וזה כי הכיתתי זה שלש רגלים ודרשו רבותינו ו"ל אתה מבקש לעקר אמה החוננת שלש רגלים כי בשלש רגלים עולים אל הבית המקדש ששם ברור ההלכות על ידי הכהן כמו שכתוב וקמתי ועליתי וכו' ועל ידי זה ולא יחמד איש וכו' ועל פניו הם שלש רגלים כנגד שלש בחינות חבוק נשוק וזווג, כי בשלשה רגלים כלליות כל היחודים כמובא. הינו שיש צדיקים בחינות משה שממשיכין קדשת השלשה רגלים שעושין מכל הדבורים רעים הנ"ל הלכות שעל ידי זה געשה בחינות חבוק וכו' וקדשה שהם בחינות שלשה רגלים וכו':

ו עין בהתורה הנ"ל איך מבאר בחינת חבוק נשוק וזווג וכו', שהחבוק געשה על ידי שהצדיק מקבל היסורין באהבה ושמוח בתיסורין שיש לו מהחולקים וכו' וזה בחינת חבוק, בחינת "וימינו תחבקני", שעל ידי זה מעלה השכינה לבחינת אני חבצלת בחינת בינה לבא בחינת וירק את חניכיו וכו' ועל פי

על פניו הם פרוכים אחר החולקים העוסקים בתורה, אבל למודם שלא לשמה כנ"ל וגם הם אינם נקיים בתאוה הזאת ומחמת זה געשה אצלם פה לדבר כנ"ל שמושם כל קלקולי הדורות וכו' כנ"ל, אבל ה' יתברך הראה או גדל כח של הצדיק האמת בחינת משה שיכול להעלות ולברר הדבור שגמ'שך מתורה שבעל פה להעלותו גם מתבליית הירידה והמאוס שזוהו בחינת פתיחת פי האתון וכו' ל:

ועל כן אמרה: "ההספן הספנתי", ותרגמו: המילף אוליפנא, לשון למוד, כי הוכיחה אותו והודיעה לו קלקולו הרע, כמו שאמרו רבותינו ו"ל על פסוק זה ההספן שגמרנו על ממארתו שטמא עצמו עם האתון, כמו שכתוב: "ותהי לו סכנת". וזהו בעצמו בחינת למודו הרע שרצה להפך האמת בחינת המילף אוליפנא, הינו שהוכיחה ואמרה לו: "הלא אנכי אתנדך אשר רכבת עלי מעודך וכו'". שפעולם רכבת עלי ועשית עמי מה שעשית, "ההספן וכו'", המילף אוליפנא כי לעשות לך פה להטות אותך מדרךך הרע כי התגברת כל כך בממארתך עד שהנהגת עם הדבור שהמשכת לממארה בזאת פרצונך וכו' ל. אבל עתה הגיע קצף כי המלאך עמד לנגדך בכחו של משה שיש לו כח להוציא הדבור ממקום שהורדת אותו עד שאמה מברך להודות על האמת ולברך

לקוטי הלכות

הלכות ראשית הגז ה

יורה דעה תתא

זה נויכל לכאר בפרימיות שהשלים רגלים שהם פסח שבועות סכות הם כנגד בחינה הג'ל שהם חבוק וכו' כי פסח כנגד בחינת חבוק שהוא בבחינת ימין וכו' שנהו בחינת פסח שהיא בבחינת ימין בבחינת אברהם פמוכא, וזהו בחינת "וירק את הנכיו וכו'" שנה היה על-ידי אברהם כליל פסח שאז ודף את המלכים כמו שאמרו רבותינו ז"ל ושם נאמר מקרא זה וירק וכו'ל. ואז עולה השכינה בבחינת אני חבצלת, ורקה פחבצלת מחמת שעדון אין לישראל מעשים טובים, כי היה קדם קבלת התורה, וכל הגאולה היתה מבחינת בינה, שהוא בחינת יובל, כמו שאיתא בזהר הקדוש שנה ובחינת וירק הג'ל, כמו שמבאר שם בהתורה הג'ל וכו'ל:

נשמתו בנשיקה באחד שאז עקר מסירת נפש על קדוש ה'.

ובסבות אז עקר הזיווג הנמור בשמיני עצרת שאז הנוקבא עוצרת הטפה וכו', כי אז עקר הזיווג הנמור, שנהו בחינת יעקב, בחינת ויעקב נסע סבתה. ועל-כן יעקב היתה מטתו שלמה בלי פסול, כי אברהם ויצחק אף-על-פי שזכו ליחד יחודים גבוהים מאד בבחינת חבוק ונשוק, אבל בשבא ונמשך היחוד למטה לא היה עדון בחכמית השלמות ועל-כן עדון למטה היה איזה פסלת בחינת ישמעאל ועשו, אבל יעקב היה כמו גדול כל פד עד שגם הזיווג הנמור למטה לא היה שום צד אחיזה להסמרא אחרא. ועל-כן היתה מטתו שלמה, כמו שכתוב: "וישתחו ישראל על ראש המטה". שהיתה השכינה שם, כי המושך הזיווג הנמור כקדשה העליונה בלי שום אחיות פסלת כלל ועל-כן כשהפך בלעם לברך את ישראל אמר, מה אקב וכו'. כמו שכתוב במדרש, אלו לאמה אחרת בקש שאקלל, כגון בני אברהם ויצחק הייתי יכול, אלא יעקב מלך שבזר לעצמו כנה וכו', כי חלק ה' עמו יעקב חבל נחלתו וכו'. וכן כתוב שם במדרש בפרשת האתון, מה ראה לקדמו שלש פעמים וכו'? סימנין של אבות הראה לו וכו' שאזו בקש לקלל בניו של אברהם היה מוצא מקאן ומקאן בני ישמעאל ובני קטורה בקש לקלל בני יצחק היה מוצא

ובשבועות אז הוא בחינת נשוק, בבחינת "ישקני מנשיקות פיהו" שנאמר על קבלת התורה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל. ועל-כן שבועות הוא בבחינת יצחק פמוכא שנהו בחינת קבלת התורה מפי הגבורה על-ידי קול שופר של אילו של יצחק, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, כי יחוד הנשיקין הוא גם בן בחינת זיווג נמור רק שהוא בחינת יחוד עליון גבה מאד שנהו היחוד אי אפשר ליחד פי אם על-ידי מסירת נפש על קדוש ה', פמוכן ככתבי האר"י ז"ל שנהו בחינת יצחק שמסר נפשו על קדוש ה' בשעת העקדה, וזהו בחינת רבי עקיבא שניצתה

חוצות סס"ב

ט"ו

בהן צד אחר בני עשו וכו' בניו של יעקב לא מצא בהן פסלת לגע בהן וכו', הנינו כנ"ל:

ח וזה בחינת "וחרבו" שלפה בידו". ומבאר במדרש: 'כך אמר לו: הנה נתן ליעקב שצאמר הקל קול יעקב וכו' ואתה תחליף אמונתך ותבא עליהן בשלחה? אף אני אבא עליך בשלף וכו':

פי כל הגלילות והצרות שעוברין על ישראל וכל הנאולות והתשועות הכל

תלוי בענין זה המבאר בהתורה הנ"ל, פי זה ידוע שכל העולם מתקיים ומתנהג רק על-ידי התורה הקדושה ואם היו הכל לזמרים תורה לשמה לכד בלי שום פניות כלל בודאי כבר היה העולם מתקן לגמרי והיו כל ההשפעות והברכות בעולם ועקר כל הקלקולים הוא מחמת המחלקת, פי רב הזמרים אינם לזמרים לשמה ואפלו הזמרים לשמה קצת, אינו יד וברור בתכלית הזכות פראוי וכל תקונם הוא על-ידי הצדיק האמת בחינת משה שלימד תורה לשמה בתכלית הזכות בלי שום צד פסלת כלל. ואם היה כל העולם מתבטלים אצלו היה הכל מתקן לגמרי, אבל בעוונותינו הרבים לא די שאינם מתבטלים אצלו אף גם הם חולקים ומתנגדים עליו וכל המחלקת וההתנגדות נמשך מבחינת הנ"ל המבאר בהתורה הנ"ל. מחמת שהצדיק הגדול מכרח לרלג בעל כרחו לאיזה בחינה דקה של שלא לשמה בחינת שמאל פרי

להמשיך עשר וכבוד וכו' ועל-ידי זה הלמדן שאינו פשר פראוי אינו רואה בהתורה פי אם בחינת שלא לשמה, פי 'לא זכה - געשית לו סם מות'. ועל-ידי זה מתגרה בו הספק מם עד שנעשה לו פה מהתורה שבעל פה לדבר על הצדיק עתק וכו' ומשם כל החרבנות רחמנא לצלן כנ"ל. וזה היו כל מלחמות יעקב עם עשו וכל התחבולות שהכרח לעשות נגדו לקבל הברכות מיצחק, פי יצחק טעה בעשו, 'פי ציד פפיו', שצד אביו באמרי פיו דוקא, פי שאל לו, אבא, איד מעשרו את התבן וכו' פאלו הוא צדיק ומתנהג רק על-פי התורה בחמרות יתרות והכל היה בשקר ומרמה, פי עשו הלך רק אחר תאוותיו הרעות ועקר אחר התאוה הפלילית שהיה צד נשים וכו', כמו שאמרו רבותינו ז"ל. ואף-על-פי-כן בודאי עסק גם בתורה שהיו עוסקים בו אבותינו שקבלו משם ועבר, אבל כל למודו היה רק שלא לשמה הנשמי, פי לא חפץ בברכה רק כל למודו היה רק לרמות את אביו בחינת פי ציד פפיו, כמו שאמרו רבותינו ז"ל וכו'. עד שטעה בו יצחק אבינו מעצם רפאותיו, פי זה הקלקול התחיל מחטא אדם הראשון כנ"ל. והאבות התחילו לעסק בתקוננו ולבררו, אבל לא נגמר התקון עד שבא משה רבנו וברר והעלה כל ההלכות התורה עד שזכה לקבל כל התורה וכל הלכותיה בפרטיות ואז היה ראוי שיתקון

לקוטי הלכות

הלכות ראשית הגז ה

יורה דעה תתנ

העולם לגמרי, אבל בעונותינו הרבים קלקלו על-ידי חטא העגל שבא גם בן על-ידי למודים רעים של הערב רב שעסקו בתורה שלא לשמה בשקר ומרמה עד שהמנו את ישראל ונעשה להם פה לדבר סרה על משה עד שעשו את העגל. והעקר על-ידי רבוי הזהב והעשירות שיהיה להם אז שפל העשירות נמשך ממושה שהוא החכם האמתי על-ידי שנוטה מעט דמעט לשמאל בשביל עשר וכבוד כנ"ל. והם נעשה להם סם מות עד שהמנו את ישראל על-ידי זה, כמו שכתוב: "וכסף הרביתי להם וזהב עשו לבעל". וכמו שאמרו רבותינו ז"ל על פסוק "ודי זהב" וכו'. וכל זה נמשך מתאנה הפלליות שהוא תאנה נאוף, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, לא עבדו ישראל את העגל אלא להתיר להם וכו' וכמבאר לעיל מזה:

מלחמה עצומה, ובפרט בתאנה הפלליות פידוע, וכפי מה שנוטה בתאנה הוואת להנאת עצמו, כמו בן אינו זוכה שיהיה למורו בצחות וזכות פראוי, וכל תקונו הוא רק על-ידי הצדיק הגדול הנ"ל שיכול להרים הכל וכנ"ל, אבל כשמתגבר בו תאות עולם הזה עד שנוטה לשמאל לגמרי עד שנעשה לו פה לדבר על הצדיק הגדול וחולק ומתנגד עליו וממנו לומדים שאר התמון המגשמים יותר ויותר עד שיש שהם מזהמים מאד בעברות ואסורים גמורים רחמנא לצלן, בפרט פמזוי עקשו המקום יכפר, על-ידי זה נעשים כל הקלקולים רחמנא לצלן ועל-ידי זה כל ארבת הגלות בעונותינו הרבים:

כי זה תלוי בזה, כי הצדיק עוסק רק ליחד קדשא בריך הוא ושכינתה בכל מעשיו ותנועותיו, בלמודו בתורה ובכל עסקיו ובפרט בוונו שהוא בקדשה נפלאה בכחינת יחודים העליונים בחינת וישק יעקב לרחל וכו' וכנ"ל, כי הכל אהר אצלו עבודתו בעסק התורה ועבודתו באכילה ושתייה וזווג הכל רק לה' לכד ליחד יחודים קדושים לגלות אלקותו ומלכותו בעולם, אבל רב העולם אינם זוכים לזה ואפלו פשרים וצדיקים אינם זוכים לזה בשלמות, כי הוא

ט וזה כל ענין הפרכות שהכרח יעקב לקבלם בתקנה מיצחק אביו, פי מעה בעשו כנ"ל. וכל זה היה על-ידי שהלך עשו אחר תאותיו, בפרט תאנה הנ"ל, כמו שכתוב: "יהי עשו בן ארבעים שנה וינח וכו' ותהיון מרת רוח ליצחק ולרבקה". וכמו שפרש רש"י שם שנמשל לחיור שפושט מלפיו וכו'. וזה ותהיון עיניו מראת, שמרב רשעת עשו שעסק במרמה פואת עד שגם יצחק הצדיק האמת פהו עיניו מראות האמת עד שרצה לברך חס ושלום את עשו הרשע. ואמר לו, "הביאה לי ציד וכו'", כי סבר שעשו חפץ באמת להאכילו ולפרנסו בחינת פי ציד בפיו, כי בודאי הבין יצחק

שיעקב עוסק בתורה ועבודה יותר מעשו
 שהיה איש שדה ועקב היה איש תם
 וישב אהלים, רק סבר שעשו מרצה
 לפרנס את יעקב כמו שהיה רגיל להביא
 ציד ליצחק, על-כן רצה לברכו בעשירות
 כדי שיוכל לפרנס את יעקב, כי יעקב,
 שהוא הצדיק בעצמו שעוסק בתורה
 בתכלית הקדשה לשמה בשלמות גמור
 אף-על-פי שגוטה מעט לשמאל בשביל
 פרנסה ועשירות, אף-על-פי-כן אין לו
 פנאי ליצר את העשירות לגמרי ובהכרח
 שיהיה מלאכתו געשית על-ידי אחרים
 ובשביל זה ההכרח שזבולון יחזיק את
 יששכר, בחינת "שמח וזולן בצאתך
 ויששכר באהליך וכו'", ועל-כן סבר יצחק
 לברך את עשו בפרנסה בשביל זה כדי
 שיחזיק את יעקב הצדיק שעל-ידי זה
 בודאי היה מתתקן עשו והיה שב
 בתשובה. ועל-כן דקדק יצחק ואמר לו:
 "ועשה לי מטעמים כבאשר אהבתי,
 ודרשו רבותינו ז"ל, כבאשר אהבתי,
 מפקודין דעשה. ולא כבאשר שנאתי
 מפקודין דלא תעשה, הינו שהזויר אותו
 שיהיו המטעמים רק לימין שהוא בחינת
 מצות עשה ולא לשמאל שהוא בחינת
 לא תעשה, הינו שכל פגנתו בהמטעמים
 יהיו רק בשביל בחינת ימין בשביל הצדיק
 להחזיקו כדי שעל-ידי זה יחזר וישוב גם
 הוא משמאל לימין וכו"ל. ורבקה שמעת
 בדבר יצחק וכו' והיא ידעה האמת שכל
 פגנת עשו רק להרע וכו"ל, על-כן

הזהירה את יעקב לחמף את הנרכות
 בהכמה מאביו. וזה שהלבישה אותו
 בכנדי עשו וכו' וכן הלבישה על ידיו ועל
 חלקת צואריו את עורות גווי העזים וכו'
 ועל-ידי זה ולא הפירו כי היו ידיו בידי
 עשו אחיו שעירות, ויברכהו, זה רמז
 שהצדיק בחינת יעקב שעוסק בתורה רק
 לשמה מכרח להלביש את עצמו בבחינת
 שעירות, בבחינת כנדי עשו שהם בחינת
 שלא לשמה בחינת שמאל בשביל לקבל
 את ברפת הפרנסה והעשירות שנמשך
 משמאל וכו"ל. וזה שאמר יצחק, הקל
 קול יעקב והימים ידי עשו וכו' ועל-ידי זה
 דיקא ויברכהו, כי אמר שהקול קול יעקב
 בקדשה ובצחצוח וזכות נפלא. ואף-על-פי-
 כן, והימים שהם פלי המעשה הממשיכין
 העשירות, הם בבחינת ידי עשו באיזה
 בחינה של שמאל, על-ידי זה דיקא
 ויברכהו בעשירות, כי דיקא על-ידי
 בחינה זאת ממשיכין עשר וכבוד כו"ל.
 והוה גם כן בחינת הקל קול יעקב שני
 קולות וקול ראשון מלא והשני חסר רמז
 על שתי בחינות הנ"ל של הצדיק
 כשעוסק בתורה שבהכרח שיהיה קול
 הקדוש כלול משני קולות ימין ושמאל
 כדי להמשיך גם עשר וכבוד. ועל-כן קול
 שני חסר ו', כי בשמאל בחינת צפון שם
 החסרון, כי צפון חסר ומשם דיקא נמשך
 הזהב בחינת עשירות, כמו שכתוב:
 "מצפון זהב יאתה". וזה שכתוב: "ויבא
 לו יין וישת", בחינת יין המשמח, המבאר

לקוטי הלכות

הלכות ראשית הגז ה

יורה דעה תתה

בהתורה הנ"ל שהוא בחינת חבוק. ואחר כך כתיב, גִּשְׁה נָא וּשְׁקָה לִי בְּנֵי וַיִּגַּשׁ וַיִּשְׁק לֹא וכו', בחינת נשיקין הנ"ל, דהיינו שיעקב דבק את עצמו באמת לתורת אביו יצחק בבחינת חבוק ונשיקין וכו' והעלה כל הדבורים רעים של בחינת עשו ועשה מהם הלכות וכו' וכנ"ל. ואן ברכו בעשירות מפלג, כמו שכתוב: "ויתן לך האלקים מפלג השמים ומשמני הארץ וכו' יעקבד עמים וכו'", שכל העמים שהם מבחינן מבחינת סמרא דשמאלא כלם יהיו נכנעים ובמלים אליו וכל השפע והעשירות שגמשה משמאל הכל יהיה גמשה אליו, כי הכל ממנו לבד עלידי עסק תורתו בבחינה הנ"ל כנ"ל. ואחר כך כשנכנס עשו עם המטעמים או, ויחדר יצחק חרה גדלה עד מאד שנכנס עמו גיהנם ואן הסכים יצחק מודעתו על הכרעות שברך את יעקב ואמר, גם ברוך יהיה. כי אז נודע לו הרשעות והשקר של עשו שכל למודו היה רק שלא לשמה לבד בשקר גמור, על-כן בודאי מגיעים כל ברפת העשירות ליעקב, אבל עשו בכה וצעק הרבה עד שפעל שברכו, ועל חרף תהיה ואת אחיד תעבד וכו', כי עשו הרשע בחינת הס"ם (שמתלבש בכל בני אדם שאינם נתינים ובפרט בהלוקמים והמלמדי חכמים שאינם בראי ששם ברוך ביותר, כמו שאמרו רבותינו ז"ל) יהיה לו אז עדין כח לצעק ולקמרג, כי אז עדין לא נתברר פגמים הנ"ל, כי לא יתברר עד שיבא משיח. ועל פן אין הלכה ברוחה

ומשנה ברורה במקום אחד, כמו שאמרו רבותינו ז"ל. ועל-כן, ויצעק וצעקה גדלה ומרה וכו', עד שפעל שברכו ועל חרף תהיה וכו', כי חרב בחינת גבורות, בחינת דין הקשה שבשמאל שכל זמן שאין מתברר למוד התורה בראוי והלוקמים חולקים על צדיקי אמת יש פח חס ושלום לחרבו של עשו להתגבר. אבל אף-על-פירכן אמר לו, ואת אחיד תעבד, כי כל זמן שאין הפגם גדול ביותר עדין מתברר עשו להיות נכנע ליעקב בחינת ואת אחיד תעבד רק שיש לו כח להיות בחרבו נגד שאר האמות, אבל לא נגד ישראל שהם בני יעקב, כי יעקב בודאי יש לו שני הכחות הן בפיו הן בחרב שהוא בחינת שמאל, כי גם הכח של השמאל בחינת חרב הכל גמשה ממנו כנ"ל. רק, והיה פאשר תריד, אז ופרקת עלו מעל צנאך, שנה מרמו על הגלות הפור האחרון הנה שהוא בחינת גלות עשו הוא הוא אדום, הינו פאשר תריד, בשתתגבר עד שתחד לעמק הידיה שגפול לשם העשירות של ישראל שגמשה משמאל עלידי עץ הפגמים של החולקים הנ"ל, עלידיה "ותרד פלאים" (אזכא א), שהוא בחינת מה שהאלפים שהם בחינת העשירות, ירדו פלאים, כמו שכתוב בשוחותיו הקדושים, ועלידיה ובעצמו יהיה לך רדיה ומקשלה, אז ופרקת עלו מעל צנאך וכו', שתוכל למשל גם נגדם.

תתה

ועל־בן בכל הגליות הראשונות שהיו מאמות אחרות, לא היה הגלות מתאריך כל־כך, כי התגברו ישראל נגדם בשתי הבחינות, בפה ובחרב, כי אף־על־פי שאין פהנו אלא בפה, אף־על־פי־בן בכל מקום התחתון נכלל בעליון, ובודאי החרב שהוא בחינת שמאל נכלל במין על־ידי הצדיקים שעוקים בתורה בשתי הבחינות כנ"ל, וכמו שמצינו בכמה מלחמות שעשו ישראל בחרב נגד האמות ונצחום, בפרט דוד המלך עליו השלום וכו', וכן מלכי בית השמונאי בימי בית שני. כי אף־על־פי שעסקו העקר בתפלה ובתחנונים, אבל עסקו גם בחרב ומלחמה. כי משאין הלמוד מוזך לגמרי בתכלית השלמות, רק שאין הפנים גדול כל־כך, והצדיקים מעלים ההלכות שנפלו בפי החולקים המדברים עתק, אבל אין להם כח להעלותם ולגרום בתכלית השלמות, ואזי אף־על־פי שהעבוי"ם מתגברים על־ידיה ורוצים למשל על ישראל, אזי יש כח לישראל להתגבר נגדם בפה בתפלה ותורה, אבל צריכים להשתמש גם בחרב, מחמת שעדין אין הפרור בשלמות, ויש כח לישראל להתגבר בחרב נגד העבוי"ם בצרוף התפלה בפה שהוא העקר, כי ישראל שקבלו התורה, יש להם שני הכחות כנ"ל.

ועל־בן כל הפלפול בתורה שבגלגלה נקרא בשם מלחמה וחרב, כמו

שכתוב (תהלים מה): "חגור חרבך על ירך גבור וכו'", וכתיב (שיר השירים ג): "איש חרבך על ירכו וכו'", שזה נאמר על מלחמתה של תורה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, כי כל המלחמות שגלחמים העוסקים בתורה זה עם זה מרבוי המחלקת, שזה אוסר וזה מתיר, זה מממאן וזה כמטהר וכו', הכל נמשך רק מבחינה הנ"ל, מחמת שכל דור נפל הלמוד ביותר, ואינו מוזך כל־כך, ועל־ידיה נתרבה המחלקת, כמו שאמרו רבותינו ז"ל שעד שמאי והלל לא היה מחלקת וכו', ומשרבו תלמידיהם שלא שמשו כל צרכו, נתרבה המחלקת, ונעשית התורה בשתי תורות וכו', אבל אף־על־פי־כן מחמת שפונתם היתה לשמים, הם עושים תקונים גדולים במלחמתם בתורה, כמו שכתוב (תהלים קמ): "לא יבשו כי ידברו את אויבים בשער", כמו שאמרו רבותינו ז"ל, מאחר שקל פונתם לברר ההלכה לאמתה, ואזי על־ידי שחוגרים חרנם במלחמתה של תורה לשם שמים, על־ידיה יש להם כח לחגור חרבם גם נגד העבוי"ם.

וזה שכתוב בדרוש בענין נבל (שמואל א כח): "וחגור חרבך וכו', ויחגרו גם הם וכו'", ודרשו רבותינו ז"ל, שדנו בסנהדרין, וחגר בדינו שזה נקרא חגירת חרב, ואין מקרא יוצא מידי פשוטו, כי גם בגשמיות חגר חרבו להלחם בנבל, פמזן שם בפרשה, כי שניהם אמת ושניהם אחד וכו' ז"ל, כי על־ידי שחגר חרבו

לקוטי הלכות

הלכות ראשית הגז ה

יורה דעה תתו

בתורה לברר ההלכה לאמתתה, על-ידי זה היה לו פח לחגור בגשמיית נגד החולקים הקמים עליו, שהם בחינת נבל ולכן וכיוצא בכ"ל:

י וזה שיצא המלאך נגד בלעם הרשע וחרבו שלופה בידו, כי הראה לו שישראל יש להם גם פח החרב שבשמואל, כי השמואל נכלל בימיו, ועל-כן אמר לו: אתה רוצה להחליף אמנותך וכו', כי הלא ישראל יש להם כ' הכחות כנ"ל. ועל-כן שחקו ממנו בלם בשאמר (פסוק כב) "לו יש חרב בידו וכו'" ואמרו: אתה הולך לעקר אמה שלמה בפיך וכו', הינו ששחקו ממנו ואמרו הלא אם היה לבלק פח נגד ישראל בחרב, בודאי לא היה שולח אתרף ההדיוט, כי יש לו חיל הרבה אחוזי חרב, אך כבר ראה בלק והבין שפגג משה ויהושע אין פח לשום אמה ולשון, באשר ראו במלחמת סיחון ועוג, רק חשב לעמוד נגדם באדם שפחו בפיו, דהינו שמתגבר רק על-ידי הפה שפוקרים על הצדיק, אבל עכשו שאין לך פח אפלו נגד האתון בפיך הפומא, מחמת שיש פח למשה להעלות הדבור אפלו מהאתון שהמשכתו אותו לשם וכנ"ל, עד שאמה מבקש חרב נגדה, איך הוכל נגד ישראל שפחם גדול בשני הבחינות כנ"ל:

שאמרו רבותינו ז"ל, וכן על-ידי המחלוקת שעל הצדיקי אמת בכל דור עד שנשקף האמת ארצה, וכל השקרנים והרשעים מתגברים על-ידי התלמידי חכמים הרחוקים מנקדת האמת ולמודם שלא לשמה וכו' כנ"ל, על הגלות הזה נאמר (א"ה א): "ותרד פלאים" כנ"ל, בחינת 'היה פאשר תרוד' וכו'. ועתה כל תקנתנו, שיתתקן הכל בשלמות על-ידי משיח צדקנו שיבוא במהרה בימינו, שיוכל לירד לעמק הירידה והנפילה של הדבור של הלכות התורה שנפלו עתה למטה למטה מאד, עד שפוקרים חרופים וגדופים ולצנות על צדיקי וכשרי אמת שלא היה פואת מעולם, והוא יכל לירד גם לשם ולהעלות הדבורים משם ולבררם בחכמתו הנפלאה ולעשות מהם הלכות, וליחד יחודים נפלאים על-ידי-זה כנ"ל, ועל-ידי-זה יתתקן הכל.

וזה שאמר בלעם בשהתנבא על הקץ האחרון (פסוק כד): "וישראל עשה חיל", ותרגמו: "וישראל יצח בנכסיו", הינו עצם העשירות שהיה לישראל על-ידי "ורד מעקב והאביד שריד מעיר וכו'" (שם יט), "ורד" דיקא, שמשוח יהיה רודה ומושל בכל, על-ידי בחינת 'ורד' דיקא, שיוכל לירד לעמק הירידה, להעלות משם ההלכות שזוהו בחינת "ורד מים עד ים וכו'" (תהלים עב) שיוכל לירד לעמקי ימים ותהומות להעלות משם כל ההלכות וכל הניצוצות שנפלו

יא אבל עתה בעונותינו הרבים בגלות האחרון הזה שנמשך משנאת הנם ומחלקת שהיה בבית שני כמו

למקום שנפלו עלידי פגם הברית, כי זה תלוי בזה כנ"ל והוא יעלה ויכרך הכל. ועל-בין משיח לא יעסק בשום מלקמה בתרב כי אם בפה לבד, כמו שכתוב בסומן ב' שכל כלי זינא של משיח וכל המלקמות שייבש הכל בתפלה לבד, וכמו שכתוב (ישעיה ב) "לא ישאו גוי אל גוי תרב ולא ילמדו עוד מלקמה", שייבטל המלקמות ותתרב אפלו מבין האמות, וכל זה על-ידי שיעלה כל ההלכות ממקום שנפלו וכו' כנ"ל, כמו שכתוב שם באותו ענין שמתחיל: "ויהי באחרית הימים נכון יהיה הר בית ה' וכו' וירנו מדרכיו וכו' כי מציון תצא תורה וכו' ושפט בין הגוים וכו' וכתתו חרבותם לאתים וכו'", הינו שכל התקון על-ידי הבית המקדש שמשם תצא תורה ודבר ה' זו הלכה ברורה, שיעלה ויכרך כל ההלכות ממקום שנפלו בתכלית הזפקד והשלמות, ולא יהיה עוד מחלקת והתנגדות כלל ויהיה שלום מפלא בעולם, ועל-ידי-זה יתתקן הכל וכנ"ל:

תאמר אסורה וכו', אוי לו אוי לנפשו ולכל מי שהולך בדרך פגום, שלא די לך שנפלת למקום שנפלת, למאוס טנוף תאונה רעה כזאת באסור גמור, עוד אתה רוצה להתנאות ולפקד נגד משה רבך, כאלו הוא מפלפל עמו בהלכה, ורוצה להוכיח על-פי דרכי הלומדים כאלו היא מתרת. וכל זה הוא ענין הנ"ל, שעל-ידי שעוסק בתורה שלא לשמה עד שנעשית לו סם מות, על-ידי-זה נעשה לו פה לדבר נגד כבוד הצדיק האמת בחינת משה, וכל זה בא לו מחמת שפגם ביהוד של נאוף קאד עד שבא לאסורים גמורים רחמנא לצלל, כי זה תלוי בזה כנ"ל.

פי בודאי אין אדם נופל בבת אחת, בפרט גדול בישראל שהיה נשיא בית אב וכו', ובודאי נפל בכל פעם לתאונה זאת כאשר ידע בנפשו, וזה הסיתו ונכנס מינא בלבז נגד משה רבנו, וכמו שפגם על-ידי תאוות הרעה בן פגם ביותר על-ידי גסותו הרע, כי אם היה על-כל-פנים שובר גסותו והכמתו הרעה והיה מבטל דעתו נגד משה רבו, בודאי לא היה בא לנפילה וימרידה כזאת לתפס מדינית ולהביאה לפני משה ולפלפל עמו בהלכה, אך זה תלוי בזה, וזמרי מתקף תאוותו מרד נגד משה עד שנעשה לו מהתורה שבעל-פה פה לדבר ולמרו נגד משה ולהפך דברי אלהים חיים ולומר זו אסורה או מתרת וכו' (וכן הוא בכל דור

יב וזה בחינת כל מעשה פיגמם עם זמרי, כי זמרי חטא ונפל לפגם הברית מאד, וחטא ברבים באסור גמור וחמור מאד כנשג"ו (עדה, שפחה, ויזה, וזרה) ולא די לו בזה, כי אם הוסיף רשעה על רשעתו, ורצה להכשיל את ישראל למרד במשה רבנו ולהעז פנים כל-כך נגדו, עד שהביא את המדינית אליו והתחיל לפלפל עמו זו אסורה או מתרת, אם

לקוטי הלכות

הלכות ראשית הגז ה

יורה דעה תתמ

(דור). והצרה היתה אז גדולה כל־כך עד שמושה בעצמו נתעלמה ממנו ההלכה, כמו שאמרו רבותינו ו'ל על פסוק: "והמה בכים פתח אהל מועד" שנתעלמה ממנו ההלכה, הינו פנ"ל, כי כל תוקף המרידה וההפקרותיו של זמרי נגד משה היה מנפילת ההלכות של תורה שבעל־פה, עד שנעשה לו פה לזמרי שהיה בודאי למדן ותלמיד חכם גדול, שידבר נגד משה בהפקרות כל־כך, ומחמת זה בעצמו נתעלמה ממושה ההלכה מעצם נפילת ההלכות של תורה שבעל־פה פנ"ל עד שנתרשלו ידיו לברר ההלכה מנפילה, בבחינה הנ"ל. והשם יתברך נתן פה בפניהם שיבוא ויפיל את שלו, וראה מעשה ונזכר הלכה, "ויקח רמח בידו וכו", כי ראה שנפילת ההלכה עצומה מאד ואי אפשר לתקן בשלמות מיד בבחינת התקון הנ"ל, על־כן לקח כלי זין גשמיים בידו, דהינו רמח שהוא בחינת הרב הנ"ל, ונקם בו, בבחינת "הרב נקמת נקם ברית" (ויקרא כו), כי ישראל יש להם שני הכחות פנ"ל, בפרט אז, שהיה כחו של משה גדול מאד, רק שלפי שעה נתרשלו ידיו, על־כן נקם בו ברמח, בחינת הרב הנ"ל וכנ"ל, בבחינת: "רוממות אל בגרונם והרב פיפיות בידם לעשות נקמה וכו'" (תהלים קמט), שישאל יש להם שני הכחות וכנ"ל.

הלכות ומשפטי התורה, לברר ההלכות והמושפט ולעשות בהם כראוי, כמו שעשה פינחס בזמרי שהתפלל לה' יתברך, כמו שכתוב: "ויעמד פינחס ויפול", ויקח רמח בידו והרגם וכנ"ל. על־כן הכתיבו השם יתברך מיד (בפרקי כה): "הנני נתן לזאת בריתי שלום", ברית שלום דיקא, הפך המחלקת שנמשך על־ידי המתנגדים שנעשה להם פה לדבר מהתורה שבעל־פה פנ"ל, כי הוא תקן זאת פנ"ל. על־כן הוא ראוי לברכת שלום, שזהו בחינת הבהנה שנתן לו, שהוא בחינת ימין פנ"ל, כי זכה להגביה הכל ולכללו במין על־ידי שבער רע כזה מישראל שהוא זמרי שעשה מעשה רע ומגנה כזה, ורצה עוד להזכיר על־פי התורה למרד נגד משה שזה גרוע מן הכל, כי על־ידיה רצה להחטיא את כל ישראל. על־כן זכה פינחס לברית כהנת עולם לדורות, והוא בעצמו אליהו, כמו שאמרו רבותינו ו'ל שיבוא ויבשר הגאולה לישראל, שעקר גמר התקון היתה אז על־ידי משיח פנ"ל.

ועל־כן אין אליהו בא לטמא ולטהר וכו' כי אם לעשות שלום בעולם, כי עקר התקון הוא השלום, הפך המחלקת הנ"ל, ועל־ידיה ממילא תתברר ההלכה, מאחר שיהיה הלמוד רק לשמה פאמת בשלמות. וזהו: אין אליהו בא לטמא ולטהר, דהינו שידיע בפיו אמתת ההלכה, איזהו הטמא ואיזהו

וזהו: "לעשות בהם משפט כתיב וכו'", "משפט כתיב" דיקא, בחינת

הטהור, כי אם לעשות שלום בעולם ולקבל המחלקת והקנטור, ועל-ידי-זה ממיילא תתברר ההלכה לאמתתה, כי ברור ההלכה אי אפשר להודיע מן השמים בדרך הנבואה, כי לא בשמים היא, ואין נביא ראשי לחדש דבר מעתה, ועל-כן אי אפשר שיגלה אליהו דיני ההלכות, וההכרח לברר ההלכות על-פי דרכי התורה המקבל גדינו עתה, רק שיעשה שלום גדול בעולם שעל-ידי-זה ממיילא ותבררו ההלכות לאמתתן, שעל-ידי-זה יתמקן הכל וכנ"ל:

יג וזה בחינת מעשה יהודה ותמר שהיה בעת הגזה, כמו שכתוב (בראשית 44: 18): "ועל על גזו צאנו" וכו', כי יהודה בחינת מלכות דוד משיח שיצא ממנו על-ידי מעשה זאת, על-כן היה בעת הגזה שהוא בחינת ברור ההלכות, שהוא בחינת יחוד וזווג דקדושה וכנ"ל, שעקר גמר זה התקון יהיה על-ידי משיח כנ"ל, על-כן היה כל זה בעת הגזה וכנ"ל:

יד וזה בחינת המעשה של המלאך שבא ליהושע "ויאמר לו הלנו אתה אם לצרינו, ויאמר לו לא וכו' עתה באתי", ואמרו רבותינו ז"ל שאמר לו: אתמול בפולתם התמיד, ועתה בפולתם עסק התורה, ושאל לו: על מה באת? והשיב לו: "עתה באתי", על בטול תורה וכו', מיד: "וילן יהושע פליטה בתוך העמק וכו'". כי יהושע הלך לבש ארץ ישראל ששם מקום הבית-המקדש ששם

ברור ההלכות של התורה שזה עקר התקון כנ"ל, על-כן אמר לו המלאך שבא על בטול תורה, כי עקר התקון עסק התורה לשמה, לברר כל ההלכות לאמתתן שעל-ידי-זה יכולין לבבש כל המחממות שנמשכין מהתנגדות ומחלקת וכו' וכנ"ל. ועל-כן מיד: "וילן יהושע בתוך העמק, ואמרו רבותינו ז"ל: 'שלו בעמקה של הלכה', 'בעמקה של הלכה' דיקא, שלו וירד לתוך העמק שירדה ההלכה לשם, שמשם ינקים הפותגדים והחולקים שמשם נמשך גם כל כח העכו"ם שהם כנגד ישראל, ויהושע שקבל כל התורה ממושה ירד לשם להעלות ולברר ההלכה מעמקה, שעל-ידי-זה דיקא יש לו כח להלחם כנגד המלכים שהיה צריך לבבש, בבחינת 'ושמע מלכותא וקטליה' וכו', ענן שם, שעל-ידי שמבררין ומעלין ההלכה מנפילתה, על-ידי-זה נופל השד יהודי וכו' שהוא בחינת מלכות הרשעה וכו' ענן שם.

יזה שאחז המלאך חרב שלופה בידו ויהושע היה מספק ושאל לו: "הלנו אתה וכו'", כי המלאך רמו לו זאת שיש חרב שלופה שהיא בחינת גבורות בחינת שמאל שמשם התגברות החולקים, על-כן צריכין לעסק בתורה ולירד לעמקה של הלכה, לבררה ולעלותה כנ"ל, שעל-ידי זה עקר כח המחמה כנ"ל, רק שיש בזה שתי בחינות, כי בשזוכין לברר בשלמות

לקוטי הלכות

הלכות ראשית הגז ה

יורה דעה תתיא

אין צריכין שום חרב כולל וכנ"ל, וכשנכבדו ואין הפרור בשלמות, או מועיל הפרור, שעל-ידי-זה יכולין לתפס החרב ולהלחם וכנ"ל, אבל העקר הוא עסק התורה לירד לעמקה של הלכה כנ"ל. ועל-כן עשה יהושע כן, ומיד "וַיֵּלֶן בְּלִילָה הַהוּא בְּתוֹךְ הַעֲמֹק וְכוּ" כנ"ל, וזכה אז על-ידי-זה שבכש ירחו פנים בלא מלחמה וחרב, רק על-ידי קול שופר, שעל-ידי-זה נתעקם פי בלעם והכרח לברכם, כי ראה גם גדל כחו של יהושע כמו שכתוב במדרש על פסוק (במדבר כג) "ה' אֱלֹהָיו עִמּוֹ וְתִרְעַת מִלֶּךְ בּוֹ", שאמר לו בלק: הוֹאִיל וַאֲיֹנֵד יְכוֹל מִפְּנֵי מִשָּׁה וכו', ראה זה שעומד אחריו מה יהיה, אמר לו: אף הוא קשה כמותו, ו'תרועת מלך בו', תוקע ומריע ומפיל חומה וכו'. כי תקיעת שופר זה בחינת ברור הלכות התורה שנתנה בקול שופר, בבחינת "תקעו כחדש שופר בכנסא ליום חגנו כי חק לישראל הוא משפטם לאלהי יעקב" (תהלים פא), 'שהשופר מברר המשפטים והדינים וההלכות, שפמנו כן יוצא המשפט בראש השנה על כל פאי עולם. כי הכל על-פי דין ומשפט והלכות של התורה הקדושה, כמו שכתב רבנו ז"ל (ספרו כג) שהדין צריך שיהיה דין תורה, כי ראש השנה שהוא סוף ארבעים יום האחרונים שבהם תקן משה חטא העגל שהיה על-ידי פגם נפילת התורה שבעל-פה להמתנגדים והחולקים כנ"ל עד

דבר

שהכרח משה ביגיעה גדולה לרצות את השם ותברך ולקבל לוחות שניות, שהוא בחינת שחור וברר והעלה את הלכות התורה, ובראש השנה ויום הכפורים שהם עשרת ימי תשובה, אז גמור תקון זה, על-כן תוקעין בשופר בראש השנה, לחזור להעלות ולברר ההלכות מחדש, וככה זה היה יהושע תוקע ומריע ומפיל חומות, וכמו שכתוב (במדבר י): "וְכִי תבֹאוּ מִלְחָמָה וְכוּ' וְתִרְעַתֶּם בַּחֲצוֹצְרוֹת וְכוּ'". וזה בחינת: "ויהי ביום ההוא ותקע בשופר גדול וכאו האבדים והנדחים והשתחוו לה' בהר הקדש בירושלים" (ישעיה כו), ששם הבית המקדש ששם ברור כל התורה כנ"ל, שלשם ותקבצו כל האבדים והנדחים על-ידי קול שופר שמקבץ נדחים, שעקר כל הנדחים שהוא על-ידי פגם הברית פדיע, הכל נתמקן על-ידי עלית וברור ההלכות בגדל כחו של הצדיק, שעושה על-ידי-זה יחוד גדול כנ"ל, כי זה תלוי בזה וכנ"ל: טו וזה בחינת (במדבר י): "ואלה מסעי בני ישראל וכו'". כי כל המלטולים והנסיעות של בני ישראל הם בשביל ברור ההלכות הנ"ל, כי ההלכות הם בחינת רגלי הקדשה, בחינת הלכות עולם, כמו שאמרו רבותינו ז"ל: 'אל תקרי הלכות אלא הלכות'. כי עקר ההלוח דקדשה לילך ולהתקרב להשם ותברך הוא על-ידי ההלכות הקדושות של התורה. ועל-כן נאמר על התלמיד

יוֹרֵה דְעָה

היו מעט דמעט ורב העולם חלקו עליהם
מחמת שהפכו דברי אלקים חיים עד
שנעשה להם פה לדבר על הצדיקים:

פי זה ידוע שהרשעים שבדורות
הקודמים היו גדולים בַּחֲכָמָה
ובלמוד השמות וכו' שהיה להם אז רק
שעל-ידי מאותיהם הרעות נכשלו בהם
בבחינת ופשעים יכשלו בם עד שנעשה
להם פה לדבר בַּנֶּלֶל ויבטיל זה הלכו
ישראל במדבר ארבעים שנה ונסעו
ברגליהם ממקום למקום לָכֵרֶד ולהעלות
ההלכות מנפילתם בגדל פחו של משה
רבנו ועל-כן קבלו בכל פעם הלכות
התורה בהליכתם במדבר כפי מה שזכו
לָכֵרֶד בכל פעם וכו'. וזה בחינת "ויכתב
משה את מוצאייהם למסעיהם על-פי ה'
וכו'", "ויכתב" דיקא, פי כְּשֹׁזְכִין לָכֵרֶד
ההלכות של תורה שבעל פה שִׁנְפְּלוּ
ומעלין אותם וחזרין ועושין מהם הלכות
אוי צריכין לחזור ולהקניסם בתוך תורה
שבכתב כמו שאנו רואין בכל חכמי
התלמוד ז"ל שהם פָּרוּ לָנו פֶּל הַהֲלָכוֹת
ודיני התורה שבעל פה והם מְיַנְעִים בְּכֹל
הלכה למצא אותה בתוך תורה שבכתב
פי ליבא מלתא דלא רמזא באורחא/
ועל-כן כל מה שנקבלו בעל פה וכל מה
שחדשו בתורה הפל מכרחים למצא
אותו בתוך תורה שבכתב ברמז או בדרך
דרש פשוט וכו' ועל-כן הם מקשין בכל
דין והלכה מנלן. פי אף-על-פי שנקבלו
ההלכה בעל פה אף-על-פיכּוּ בְּהִכָּרַח

חכמים: "והם תכו לרגליך וכו'" (דברים לו)
וידשו רבותינו ז"ל: 'אלו תלמידי חכמים
שמתתין רגליהם מעיר לעיר וכו'. ועל-
כן היו הולכין לשיבות רחוקות ללמוד
תורה, פי ברור ההלכות הם בבחינת
רגליו פנ"ל. פי כבר מבאר שעקר הדבור
הוא מהלכות שהם תורה שבעל פה,
והדבור נקרא רגל, כמו שכתוב "צדק
נקראהו לרגלו", וכתוב "צדק תדברון",
וכמו שִׁמְבָאָר במקום אחר ויכשלו לומר
שלא לשמה להתנהר ולקנטר עד שנעשה
אצלו מהתורה שבעל פה פה לדבר על
הצדיק עתק בגאווה וכו' זהו בחינת פגם
הרגליו פי הדבור הפגום נקרא רגל כמו
שכתוב לא רגל על לישונו ועל-כן כתיב
רכילות ולשונו הרע בלשונו הלוך, כמו
שכתוב "לא תלך רכיל בעמך", וכמו
שפרש רש"י שם. ועל-כן הִזְכִּירוּ יִשְׂרָאֵל
למלמל עצמן ולנעם במדבר כל המפשות
בשביל להגביה ולהרים ולכָּרֶד כל
ההלכות שִׁנְפְּלוּ על-ידי חטא אדם
הראשון ודורות הראשונים שִׁנְפְּמוּ
בהלכות פנ"ל, פי הקלוקל התחיל
מחטא אדם הראשון פנ"ל. וגם כל
הדורות שקדם מתן תורה פָּגְמוּ בָּהּ עַל
שחלקו על הצדיקים שהיו בדורות האלו
כמו נח ומתושלח. פי אז פֹּאֲתֵן הַדּוֹרוֹת
היה כל הלמוד רק בעל פה שהיו עוסקין
בבית מדרשו של שם ועבר וכל מי שנע
יראת ה' בלבו היה מקבל מהם גם אז
דרכים ישרים להתקרב אליו ויחפדו. אבל

הַלְכוֹת גְּדוּי וְחָרֵם

לְמַצָּא אוֹתָהּ בַּתּוֹרָה שֶׁבְּקִתְבָּה כִּנ"ל. וְזוֹ בְּחִינַת וַיִּכְתֹּב מֹשֶׁה אֶת מוֹצְאֵיהֶם לְמִסְעֵיהֶם וְכו' שְׂמוֹצְאֵיהֶם וּמִסְעֵיהֶם שְׁעַל־יְדֵי זֶה הֶעֱלוּ וּבִרְרוּ כֹּל הַהֲלָכוֹת שֶׁל תּוֹרָה שֶׁבְּעַל פֶּה כָּתַב אוֹתָם מֹשֶׁה בַּתּוֹרָה שֶׁבְּקִתְבַּת הַחוּרֹת שֶׁהִיָּה לוֹ כַּח לְהַכְנִים כֹּל הַנְּסִיעוֹת שֶׁהֵם בְּחִינַת בְּרוּר הַלְכוֹת שֶׁל תּוֹרָה שֶׁבְּעַל פֶּה לְתוֹךְ תּוֹרָה שֶׁבְּקִתְבַּת שֶׁזָּהוּ עֵקֶר הַשְּׁלֵמוֹת לְיַחַד וּלְקַשֵּׁר תּוֹרָה שֶׁבְּעַל פֶּה עִם תּוֹרָה שֶׁבְּקִתְבַּת:

מִזֵּה בְּחִינַת כֹּל הַנְּגִלוֹת שֶׁעוֹבְרִים עַל יִשְׂרָאֵל שֶׁהוֹלְכִין בְּגוֹלָה נַע וְנָד וְכָל הַנְּסִיעוֹת וְהַטְּלָאוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל בְּכָלל וּבִפְרָט שֶׁהַכֹּל בְּשִׁבְלֵי בְּרוּר הַלְכוֹת שֶׁנִּפְלוּ עַל־יְדֵי מַחְלַקַּת שְׁעַל־יְדֵי זֶה בֵּא גְרוּשׁ וְטְלָאוֹת חֵם וְשָׁלוֹם כְּמוֹ שֶׁמִּבְּאֵר בְּמָקוֹם אַחֵר. וְעַל־כֵּן צִרְדָּה לְכוֹן בְּנִסְיעוֹתוֹ וְהוֹכֹחַ וְטְלָאוֹת שֶׁנִּפְגְּתוּ לְבָרַר עַל־יְדֵי זֶה הַהֲלָכוֹת שֶׁנִּפְלוּ שֶׁהֵם בְּחִינַת הַלִּיכּוֹת עוֹלָם כִּנ"ל. וְאִפְלוּ מִי שֶׁאִינוּ בֵּר הַכִּי וְאִין בּוֹ כַּח לָזֶה וְנִסְיעוֹתוֹ בְּשִׁבְלֵי מִמּוֹן וּפְרָנְסָה צִרְדָּה לְכוֹן שֶׁכֵּל הַלוֹכֵי וְנִסְיעוֹתוֹ כְּדִי שְׁרוּיָח מִמּוֹן שִׁיכָּל לְהַחְזִיק תַּלְמִידֵי חֲכָמִים הָאֲמִתִּיִּים הַעוֹסְקִים בַּתּוֹרָה לְשִׂמְחָה שֶׁהֵם מְבַרְרִים הַהֲלָכוֹת וְחַדוּשֵׁי תּוֹרָה הָאֲמִתִּיִּים, כִּי כֹּל הַמּוֹמֵן וְהַעֲשִׂירוֹת וְהַפְּרָנְסָה נִמְשָׁךְ מֵהֶם כִּנ"ל וְצִרְדָּה כֹּל אֶחָד לְהַשְׁתַּדֵּל לְהַעֲלוֹת וּלְהַחְזִיר הַעֲשִׂירוֹת וְהַפְּרָנְסָה לְמִרְאָה קַמָּא שְׁנָה עֵקֶר תַּקוֹן כֹּל הַעוֹלָמוֹת וְכוּ"ל:

זוֹ וְעַל כֵּן הַמְּגִידָה וְהַמְּהַרֵּם אִסוּר בְּנִיעוּלַת הַסַּנְדֵּל וְצִרְדָּה לְמַעַט בְּדַבּוּר, כִּי הַגְּדוּי וְהַחֲרָם עַל שֶׁעֵבֶר דִּינֵי הַתּוֹרָה וְהַעֲקָר עַל שֶׁמִּבְּזָה תַּלְמִידֵי חֲכָמִים שֶׁהוּא הַרְאֵשׁוֹן שֶׁל עֲשָׂרִים וְאַרְבָּעָה דְּבָרִים שְׁעַלִּיהֶם מְנַדִּין, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּשִׁלְחוֹן עֲרוּךְ סִימָן שְׁלִ"ד סְעִיף מ"ג: עַל עֲשָׂרִים וְאַרְבָּעָה דְּבָרִים מְנַדִּין אֶת הָאָדָם וְאִלּוּ הֵן, אֶחָד הַמִּבְּזָה אֶת הַחֲכָם אִפְלוּ לְאַחֵר מוֹתוֹ, כִּי עֵקֶר הַכֹּחַ שֶׁיֵּשׁ לוֹ לְבָזוֹת אֶת הַחֲכָם הָאֲמִתִּי הוּא עַל־יְדֵי שְׁלֵמוֹת תּוֹרָה שֶׁבְּעַל פֶּה שֶׁלֹּא לְשִׂמְחָה אוֹ שֶׁמִּקְרֵב לְלַמְדוֹן כְּזֶה וּמִשָּׁם נַעֲשֶׂה לוֹ פֶּה לְדַבֵּר כִּנ"ל כִּי נִפְלוּ אֲצִלוֹ הַהֲלָכוֹת עַד שֶׁנַּעֲשֶׂה לוֹ פֶּה לְדַבֵּר. עַל־כֵּן הַיָּב בְּחִלְצֵת הַסַּנְדֵּל, כִּי הַמְּנַעֲלִים נִמְשָׁכִין מִבְּחִינַת פְּתוּחוֹת עוֹר שֶׁהֵם שְׂמִירָה לְרַגְלָן שֶׁנַּעֲשׂוּ אַחֵר חֲטָא אָדָם הַרְאֵשׁוֹן שֶׁפָּגַם בְּהַהֲלָכוֹת כִּנ"ל. כְּמוֹ שֶׁמִּבְּאֵר שֵׁם בְּפִרְשֵׁה וַעֲשֵׂה ה' אֱלֹקִים לְאָדָם וְלֹאֲשֶׁתּוֹ פְּתוּחוֹת עוֹר וַיִּלְבָּשֵׁם. וְאִיתָא בַּזְהַר בְּקַדְמִיתָא פְּתוּחוֹת אוֹר בְּאֶלְף בְּתַר דְּחָאבּוּ אֲתַעְבִּידוּ פְּתוּחוֹת עוֹר. כִּי עֲתִיה אִי אִפְשָׁר לְקַבֵּל הָאוֹר שֶׁל הַתּוֹרָה אֶלָּא דְּרָךְ כְּפֹה לְבוּשִׁים שֶׁהֵם בְּחִינַת פְּתוּחוֹת עוֹר. וְזוֹ הוּא טוֹבָה גְּדוּלָּה, כִּי עַל־יְדֵי זֶה דִּיקָא יוֹלוּן לְבָרַר וְלְהַעֲלוֹת הַהֲלָכוֹת מִנְּפִילְתָּם עַל־יְדֵי שִׁיבּוּלִים לְהַלְבִּישׁ וּלְכַסּוֹת אוֹתָם בְּכַפָּה כְּפוּיִים וּלְבוּשִׁים וּמִשָּׁם נִמְשָׁכִים בְּחִינַת הַמְּנַעֲלִים

דף תתיג

שהם שמירה לרגלון שהם עקר שלמות
 כל המלבושים. וכמו שאמרו רבותינו ז"ל:
 'לעולם ימכרו אדם כל מה שיש לו ויפח
 מנגעלים לרגליו'. פי שם בבחינת רגלון
 צריכים השמירה ביותר, פי ההלכות הם
 בחינת רגלון כנ"ל ונפלו בבחינת רגליה
 ירדות מות על ידי אלו שלא זכו שנעשית
 להם התורה עם הפנות והמנגעלים הם
 שמירה לזה שלא יינקו הקלפות ביותר
 מהרגלון שהם בחינת הלכות כנ"ל. וכל
 זה הפח מקבלין מהחכם האמתי שהוא
 הצדיק האמת שיש לו פח לברר
 ולהעלות ההלכות ממקום שנפלו ולחזור
 ולעשות מהם הלכות בדרכים נפלאים
 שעליו נאמר מה יפו פעמיו בנגעלים וכו'
 שזהו בחינת עליות ישראל לרגל
 שעליהם נאמר מקרא זה, כמו שאמרו
 רבותינו ז"ל, פי כל עלייתם לבית המקדש
 בשלש רגלים היה בשביל זה, פי שם
 בבית המקדש כל ברור ההלכות כמו
 שמבאר לעיל על פסוק "פי הפיתני זה
 שלש רגלים". ועליהם נקראים 'רגלים'.
 'רגלים' דיקא כנ"ל, אכל זה שבזה חכם
 האמתי בודאי חזב נדוי וחרם וצריך
 לחלץ מנגעליו, פי אין לו מנגעלים בחינת
 פתנות עור וכנ"ל. ועליהם אסור להרבות
 עמו בדרים, פי עקר פגמו בהדבור
 שנעשה אצלו מהתורה שבעל פה, פה
 לדבר על הצדיק עתה וכנ"ל:

יח פי עקר בחינת החרם בקדשה מבאר
 בפסוק (תקנא יז): "כל חרם לה",

הינו מי שרואה שיש לו איזה מומן
 ועשירות ומתירא שלא יתאחו בו הפטרא
 אחרא שפורק אחר העשירות ביותר
 מחמת שנמשך משמאל הנ"ל, על-כן
 הוא מקדיש ומחרים הכל לה' לברק
 הבית או לפנהיגים שעל ידם ברור כל
 ההלכות כנ"ל וכשחזור העשירות והממון
 להם הוא חוזר לשרש קדשתו שזה עקר
 התקון וכנ"ל. וזהו בחינת חרם בקדשה
 שמחרים ומגרש כל אחיות הפטרא
 אחרא מהפנץ הזה ומחזירו ומעלהו פלו
 אל הקדשה כנ"ל. וכן להפך מי שמבזה
 חכם האמתי מחרימין אותו ומגרשין
 ומגדין אותו שלא יהיה לו עוד שום חלק
 ואחיות בהדבור דקדשה שנמשך
 מהלכות של תורה שבעל פה כנ"ל.
 ועל-ידי זה מוציאין ממונו כל חיותו
 שנמשך משם כנ"ל פי עקר החיות
 מהדבור שנמשך מתורה שבעל פה, כמו
 שכתוב: "ויהי האדם לנפש חיה",
 ותרגומו: לרוח ממקלא (כמו שמבאר בבבא מציעא אהר)
 ועליהם על-ידי הנדוי והחרם יכולין לעקרו
 מחיותו ועשירותו שנמשך הכל מדבור
 תורה שבעל פה שעוקרין אותו משם
 על-ידי הנדוי וכנ"ל. אם לא שישב
 באמת ויחזור בתשובה שלמה על דבוריו
 הרעים אז יוכל להתתקן על-ידי החכם
 האמת שבזה אותו פי הוא יכול לחזור
 ולברר כל ההלכות כנ"ל ועל-ידי זה יכול
 להתתקן גם הוא אם ישוב באמת, פי
 יחזור ויעלה לשרש קדשת ההלכות ששם

לקוטי הַלְכוּת

הלכות ראשית הגז ה

יְרֵה דָעָה תתמו

הוא לְמַעַלָּה בְּכַחֲנֵת פְּתוּת אור, כי הצדיק האמת וְכֵה עַל־יְדֵי עֵצֶם קִדְשָׁתוֹ לְבַחֲנֵת פְּתוּת אור בְּאֶלֶף שֶׁהוּא שֶׁרֶשׁ הַתּוֹרָה שֶׁשֵׁם מִתְּבַטֵּל הַשְּׂמֵאל וְנִכְלָל בְּיָמִין כִּי שֵׁם כֹּלָּא יְמִינָא שְׁזֵהוּ בְּחֵינֵת חֲלִיצַת הַמַּנְעֵלִים לְשִׁנְכַסֵּין לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ, לֹא יִכְנַס אָדָם לְהֵר הַבַּיִת בְּמַקְלוֹ וּבְמַנְעֵלוֹ וְכוּ', כִּי שֵׁם מֵאִיר שֶׁרֶשׁ הַתּוֹרָה וְהַהֲלָכוֹת זֶהוּ מֵה שֶׁאָמַר לְמֹשֶׁה בְּשִׂרְאָה מֵרָאה הַסֵּפֶה שֶׁהוּא בְּשִׁבִיל קְבַלַת הַתּוֹרָה אָמַר לוֹ, שֶׁל נְעֻלְדִי מַעַל רִגְלִידִי כִּי הַמְּקוֹם וְכוּ' כִּי מֹשֶׁה רָאָה אֶבְלָה וְהִתְפַּלָּא וְתַמָּה מֵאֵד וְאָמַר: "אִסְרָה נָא וְאֶרְאֶה אֶת הַמֵּרְאָה הַגָּדֹל הַזֶּה מִדֹּעַ לֹא יִבְעַר הַסֵּפֶה", כִּי ה' יִתְפָּרֵד תַּנְגֵּלָה אֵלָיו מִתּוֹךְ הַסֵּפֶה, מִשּׁוּם עַמּוֹ אֲנִי בְּצַרַת הַגְּלוּת כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל וְעַקֵּר הַגְּלוּת הוּא עַל־יְדֵי נְפִילַת הַהֲלָכוֹת כִּנ"ל עַל־כֵּן רָאָה מֹשֶׁה שֶׁהַסֵּפֶה בְּעַר בָּאֵשׁ וְכוּ', כִּי הַסֵּפֶה הוּא בְּחֵינֵת הַקּוֹצִים וְהַחֹחוּמִים הַסּוֹכְכִים אֶת הַשׁוֹשְׁנָה, שֶׁהוּא בְּחֵינֵת הַתּוֹרָה שֶׁבַעֵל פֶּה שֶׁנִּפְלָה לְהַלּוּמִדִּים שֶׁאֵינָם הַגּוֹנִים שֶׁעַל־יְדֵי זֶה הוּא בְּעֵינֵיהֶם בְּגִלוּת כְּשׁוֹשְׁנָה בֵּין הַחֹחוּמִים וְאֶרְפֵּעַל־פִּי שֶׁהֵם עוֹסְקִים בַּתּוֹרָה שֶׁהִיא בְּחֵינֵת אֵשׁ, בְּחֵינֵת הַלּוֹא כִּה דְרָבִי בָּאֵשׁ אֶרְפֵּעַל־פִּי־כֵן אֵין כֹּחַ בָּאֵשׁ הַתּוֹרָה לְבַעַר וְלִשְׂרֹף אֶת הַסֵּפֶה שֶׁהֵם בְּחֵינֵת הַחֹחוּמִים וְהַקּוֹצִים כִּנ"ל. וְעַל־כֵּן הִתְפַּלָּא מֹשֶׁה מֵאֵד עַל זֶה מִדֹּעַ לֹא יִבְעַר הַסֵּפֶה בָּאֵשׁ הַתּוֹרָה כִּנ"ל

ל"ב

וְהַשִּׁיבוּ ה' יִתְפָּרֵד, אֵל תִּקְרַב הַלֵּם שֶׁל נְעֻלְדִי מַעַל רִגְלִידִי. כִּי לְהַשִּׁיב סוּד זֶה צְרִיכִין חֲלִיצַת הַמַּנְעֵלִים עַד שֶׁיַּעֲלֶה לְבַחֲנֵת מְקוֹם הַבַּיִת־הַמִּקְדָּשׁ הַעֲלִיּוֹן שֶׁהוּא בְּחֵינֵת שֶׁרֶשׁ הַתּוֹרָה שֶׁשֵׁם בְּחֵינֵת פְּתוּת אור בְּאֶלֶף שְׁזֵהוּ בְּחֵינֵת מֵה שֶׁאִיתָא בְּתַקּוּנֵי זְהַר שֶׁל נְעֻלְדִי דָא אַתְתָּא. שֶׁצְרִיכִין לְהַפְרִישׁ עֲצֻמוֹ בְּתַכְלִית הַפְּרִיָּשׁוֹת מִזְּוִיג הַתַּחֲתוֹן רַק לְיַחַד וְלִזְוִיג וְזוּגִים הַעֲלִיּוֹנִים שֶׁעוֹשִׂים עַל־יְדֵי בְּרוּר הַהֲלָכוֹת בְּכַחֲנֵת הַנ"ל הַמְּבֹאֵר בַּתּוֹרָה הַנ"ל וְאֵן יְבִין שֶׁכַּל יְמֵי הַגְּלוּת אֵי אֶפְשָׁר לְבַעַר הַסֵּפֶה לְגַמְרֵי, כִּי בְּהִכָּרַח שִׁדְוֵיהּ לְהַצְדִּיק בְּלַמּוּדוֹ בְּחֵינֵת שְׂמֵאל בְּשִׁבִיל פְּרִנְסָה שֶׁהוּא חַיִּית וְקִיּוּם הַעוֹלָם וְיִמְשֵׁם נִמְשָׁךְ כֹּחַ הַסֵּפֶה, כִּי זֶה הַתַּחֲתוֹן וְהַבְּרוּר לֹא יִגְמַר בְּשִׁלְמוֹת עַד שֶׁיָּבֵא מְשִׁיחַ שְׂאֵן יִהְיֶה הַלְכָה בְּרוּרָה. וְאֵן יִהְיֶה עַקֵּר עֲלִית הַרְגֵּלִין בְּכַחֲנֵת וְעַמְדוֹ רִגְלָיו בַּיּוֹם הַהוּא עַל הַר הַצִּיּוֹנִים וּבְכַחֲנֵת עַד דְּמִטּוֹ רִגְלָין בְּרִגְלָין הַמְּבֹאֵר בְּזֵהר וּבְכַתְבֵי הָאֲר"י ז"ל. אֲבָל כָּל יְמֵי הַגְּלוּת הַצְדִּיקִים מְבַרְרִין וּמַעֲלִין הַהֲלָכוֹת בְּכָל פַּעַם כְּפִי מֵה שֶׁצְרִיכִין לְתַשְׁן אֵן, וְעַל־כֵּן בְּאֵמַת מֵאֵן מֹשֶׁה בְּשִׁלְחוֹתוֹ. וְאָמַר, שְׁלַח נָא בְּיַד תִּשְׁלַח. כִּי יֵדַע שֶׁלֹּא יִגְמַר הַבְּרוּר עַל יְדוֹ אֵד ה' יִתְפָּרֵד הַכְרִיחוֹ לִילֵךְ בְּדֵי שִׁיתָן אֶת כָּל הַתּוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל וְיֹצִיא אֶת יִשְׂרָאֵל מִגְּלוּת מִצְרַיִם כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְבַרֵּר הַכָּל בְּפַעַם אֶחָד וְכָל חַיִּיתֵינוּ וְקִיּוּמֵנו בְּכָל דּוֹר עַד שֶׁיָּבֵא מְשִׁיחַ, הַכָּל בְּכַח שֶׁל מֹשֶׁה

שְׂזֵבָה לְקַבֵּל אֶת כָּל הַתּוֹרָה עַל-יְדֵי שְׂבָר
כָּל הַהֲלָכוֹת וְאֶף-עַל-פִּי שְׂקָלְקְלוּ אַחֵר כִּד
כְּמוֹ שְׂקָלְקְלוּ עַד שְׁאִין הִלְכָה בְּרוּרָה
וּמִזְנֵה בְּרוּרָה בְּמִקוֹם אֶחָד כִּכָּר יֵשׁ לָנוּ
כַּח עַל-יְדֵי הַצְדִּיקִים שֶׁבְּכָל דוֹר לְהַתְקִים
עַל-יְדֵי הַתּוֹרָה שֶׁקִּבְּלֵנוּ. כִּי, אֲדַרְבָּא,
דִּיקָא עַל-יְדֵי שְׁאִין יוֹדְעִין הַהֲלָכָה כִּי אִם
עַל-יְדֵי יְגִיעוֹת גְּדוּלוֹת עַל-יְדֵי זֶה זֹכִין
הַצְדִּיקִים וְהַכְּשָׁרִים לְמַעֲלוֹת גְּדוּלוֹת עַל-
יְדֵי שְׂמִינְעִין עֲצֻמֹן בְּאַמַּת וְעוֹסְקִין בַּתּוֹרָה
לְשִׁמְיָהּ בִּיְגִיעוֹת גְּעוּמוֹת עַד שֶׁמְבָרְרִין
הַהֲלָכוֹת וְחֹדְשֵׁי הַתּוֹרָה בְּכָל דוֹר שְׁעַל-
יְדֵי זֶה אֲנוּ מִתְקַיְּמִין בְּכָל דוֹר עַד שְׂבִיבָא
מְשִׁית. וְלֹאִי הַתּוֹרָה שְׂתַּנּוּ לָנוּ מִשָּׁה רַבְּנֵי
לֹא הָיָה לָנוּ שׁוּם קוּיִם וְחִיּוּת כָּלָל וְעַקֵּר
הַתְקוּן בְּכָל דוֹר הוּא עַל-יְדֵי צְדִיקֵי אֲמַת
וְהַגְּלוּיִם אֲלֵיהֶם הַעוֹסְקִים בַּתּוֹרָה לְשִׁמְיָהּ
שֶׁהֵם מַעֲלִים כָּל הַהֲלָכוֹת שֶׁנִּפְּלוּ לְשִׁרְשׁוֹן
עַד שְׂבִיבָא מִשִׁיחַ צְדָקָנוּ בְּמַתְרָה כִּימִינוּ
וְיִגְמְרוּ הַתְקוּן בְּשִׁלְמוֹת וְכַ"ל, אֲמַן וְאֲמֵן:

יט וְזֶה בְּחִינַת "אִם תְּשִׁיב מִשְׁבֶּת רִגְלֶךָ",
כִּי עַקֵּר הַגְּלוּת וְהַטְּלִמּוּל הוּא
בְּשִׁשֶּׁת יְמֵי הַחֹל, כִּי שִׁשֶּׁת יְמֵי הַחֹל הֵם
בְּבְחִינַת שִׁשָּׁה סְדְרֵי מִשְׁנֵה שְׁהֵם בְּחִינַת
כֶּשֶׁר וּפְסוּל, טָמֵא וְטָהוֹר, אֲסוּר וּמְתוּר
שְׁשֵׁם עַקֵּר הַיְגִיעָה לְבָרֵךְ הַהֲלָכָה לְבָרֵךְ
הַמְתָּר מִהָאֲסוּר, הַכֶּשֶׁר מִהַפְּסוּל וְכוּ'
שְׂמֹשֶׁם נִמְשָׁכִין כָּל הַנְּסִיעוֹת שֶׁהֵם בְּחִינַת
גְּלוּת וְטְלִמּוּל כַּ"ל, שְׁנֵהוּ בְּחִינַת וְיִמְרָרוּ
אֶת חַיֵּיהֶם וְכוּ' שְׁנֵאמַר בַּעַת הַגְּלוּת, כְּמוֹ
שְׂאִיתָא בְּתַקּוּנֵי זְהַר: "וְיִמְרָרוּ אֶת חַיֵּיהֶם

בְּעַבְדָּה קָשָׁה", בְּקִשְׂיָא. 'בְּחַמְרֵי, הַלְכָתָא,
'וּבְלִבְנִים', דָּא לְבוֹן שְׂמַעְתָּתָא וְכוּ', הִינּוּ
שְׂעָקֵר מְרִירַת הַגְּלוּת נִמְשָׁךְ מִחִמַּת
שְׂפָנָמוּ בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה עַד
שְׂצָרִיכִים מְרִירוֹת וְיְגִיעוֹת גְּדוּלוֹת לְבָרֵךְ
וּלְלַבֵּן הַהֲלָכָה שְׂמֹשֶׁם הַגְּלוּת וְהַטְּלִמּוּל
כַּ"ל, אֲבָל בְּשִׁבְתָּהּ הוּא נִיחָא וְחֵרוּת
וְעַל-כֵּן אִזְ אִין שֵׁם גְּלוּת וְטְלִמּוּל, כִּי אֲסוּר
לְצַאת חוּץ לְחַחוּם בְּשִׁבְתָּהּ, כִּי שִׁבְתָּהּ מַעֲיִן
עוֹלָם הֵבֵא שְׂעָקֵר שְׁלֵמוֹת בְּרוּר הַהֲלָכָה
יְהִיָּה אִזְ וְגַם כָּל הַכַּח לְבָרֵךְ וּלְלַבֵּן
הַהֲלָכָה בְּשִׁשֶּׁת יְמֵי הַחֹל, שְׁהֵם בְּחִינַת
יְמֵי הַגְּלוּת הַכַּח בְּכַח קְדוּשַׁת שִׁבְתָּהּ
שְׂבִיבָא עַל יְמֵי הַחֹל, כִּי שִׁבְתָּהּ הוּא
שְׁלֵמוֹת הַדַּעַת שְׂחִינְגָלָה לְעִתֵּי שְׁאֵן וְשִׁינּוּ
כָּל הַלְכוֹת הַתּוֹרָה בְּתַקְלִית הַבְּרוּר
לְאַמְתָּתָן וְגַם יְבִיגוּ אִזְ כָּל פְּנִימִיּוֹת סוּדוֹת
שֶׁל כָּל הַהֲלָכָה וְהִלְכָה אִיד לְדַבֵּק אֶת
עֲצֻמוֹ וְלְכַלֵּל בּוֹ יַתְבָּרֵךְ עַל-יְדֵי כָּל דִּין וְדִין
שֶׁל כָּל הִלְכָה וְהִלְכָה בְּבְחִינַת כָּל הַשְּׂנֵה
הֲלָכוֹת בְּכָל יוֹם מְבַטֵּחַ לוֹ שֶׁהוּא בֵּן
הָעוֹלָם הַבָּא. כִּי כְּפִי הַיְגִיעָה שְׁהִיָּה לוֹ
בְּעוֹלָם הַזֶּה לְלַמּוּד וְלִשְׁנוֹת הֲלָכוֹת בֵּן
יְזָבָה לְעוֹלָם הַבָּא שֶׁהוּא הַשְּׂנֵה דַּעַת
פְּנִימִיּוֹת וְסוּדוֹת הַהֲלָכוֹת שְׁנֵה עַקֵּר
בְּחִינַת עֲנַג שִׁבְתָּהּ שֶׁהוּא תַּעֲנוּג וְשִׁעֲשׂוּע
עוֹלָם הַבָּא. וְעַל-כֵּן אִזְ בְּשִׁבְתָּהּ עוֹלִין
הַרְגֵּלִין בְּחִינַת אִם תְּשִׁיב מִשְׁבֶּת רִגְלֶךָ כִּי
בְּרוּר וְזָכוּךְ הַהֲלָכוֹת בְּשִׁלְמוֹת הוּא בְּחִינַת
עֲלִית הַרְגֵּלִין כַּ"ל וְעַל-כֵּן עַקֵּר וְזִיגֵן שֶׁל
תְּלַמְדֵי חֲכָמִים בְּשִׁבְתָּהּ, שְׁאֵן הַזּוּג

לקוטי הלכות

הלכות ראשית הגז ה

יורה דעה תתי

בקדשה בכחינת ברור ההלכות פמבאר למעלה וכל זה בכח הצדיק שהוא בחינות שבת דכלהי זמא:

כ וזה בחינת בין המצרים, שמתאבלין אז על הגלות וחרבן בית המקדש שנמשך מפילת ההלכות על ידי שולמדן שלא לשמה להתנהר וכו' עד שנפגם אצלם הלכות כל כך עד שנעשה להם פה לדבר על הצדיק האמת פנ"ל שמשם כל החרבנות פנ"ל. ועל-כן נוהגין שאין אוכלין בשר פאלו הימים להורות שנתעלמו מאתנו ההלכות מעצם החרבן שהיה בימים ההם שעל-כן אין אוכלין בשר בכחינת עם הארץ לא יאכל בשר, כי הדבור הוא הנפש, בכחינת "ויהי האדם לנפש תיה" - לרוח ממלא פנ"ל. וזה שידע להעלות כל הדבורים שגפלו למטה ולחזר ולעשות מהם הלכות הוא יכול לאכל בשר לבדר ולהעלות הנפש המגלגל פחי להתחזרו למדבר, אבל עתה בימים הסמוכים לתשעה באב שאז היה תקף החרבן אין לנו כח לבדר ההלכה על-כן אסור לאכל בשר בכחינת עם הארץ לא יאכל בשר פנ"ל. ועל-כן לא יבו התלמידים בימים ההם, כי מה שמכין התלמידים נמשך גם כן מקרירת הגלות שפוחת זה קשה לעמוד על ברור ההלכה והשמעתתא על-כן מקריתן להכותן וזה נמשך מהפאת משה בצור שנמשך על-ידי שחלקו עליו שמשם כל הפרח שצריכין למרח בשמעתתא, פמו

שאיאתא בזהר הקדוש ומוכא בהתורה הנ"ל, אלמלא הנה משה בצור לא הוה טרחי רבנן בשמעתתא וכו'. אבל פאלו הימים שבין המצרים שאז תקף מרירת החרבן אסור להכותם כי עתה קשה ביותר לבדר ההלכה ויכל לקלקל ולהזיק לתלמידים על-ידי ההפאה, כי בעת החרבן בעצמו אי אפשר לבדר ועל-כן אסור ללמד כלל בתשעה באב רק בדברים הרעים וכן אסור אז להניח תפלין וצריכין חליצת המגעלים, כי הכל פחינה אחת, כי תפלין כחין ששם ברור ההלכות שמשם נמשכין תקון המגעלים בכחינת פתפלין כך מגעלים. ובתשעה באב נתקלקל כל זה על-כן אז אסור בכל זה רק צריכין להתאבל מאד על חרבן בית המקדש ולישב לארץ ולהשפיל דעתו באמת. וכן בכל יום צריכין לישב על הארץ ולהתאבל פחצות לילה, ועל-ידי זה זוכה לבדר ההלכה, בכחינת כל המתאבל על ירושלים זוכה ורואה בשמחתה. ועקר השמחה הוא התורה שהם ההלכות ששיגו אז, בכחינת פקודי ה' ישרים משמחי לב, בחינת ששמחה לאיש פמענה פיו ודבר בעתו מה טוב. ופרש רש"י שישאלין בהלכות הג וכו'. וכמו שכתוב "שש אנכי על אמרתך וכו'". וזה עקר הנחמה, פחינת נחמו נחמו עמי וכו', קול קורא פמדבר פנו דרך ה' ישרו בערבה מסלה לאלקינו, כל גיא יצא וכו' וזה העקב למישור, שכל זה

הוא מבשר על ברור הלכות התורה ששישנו בשלמות כל הדרכים והמסלות שבתורה שהם נעלמים עתה ולעתיד ותגלה בשלמות בבחינת "והיה הרבנים לבקעה. והעקב למישור". ותהי: "ונגלה כבוד ה' וראו כל בשר יחדו כי פי ה' דבר". שהכל יראו הדבורים שגפלו למטה על-ידי שחלקו על הצדיק אמת שמשם כל התרפון אז יראו הכל ויבינו שהם ההלכות שגפלו שהם פי ה' שדבר אלו ההלכות, כי עתה אין משיג זאת כי אם הצדיק האמת כנ"ל, אבל לעתיד יתקום, וראו כל בשר יחדו כי פי ה' דבר, שכל הרבנים והעקמימיות וההעלמות שהיה בהלכה שנגמשה מנפילת התורה על-ידי הלומדים שאינם הגונים שיעשה להם מההלכות פה לדבר על הצדיק כנ"ל, אז יראו כל בשר יחדו כי פי ה' דבר שכל זה הם דברי פי ה' שהם ההלכות שגפלו למטה כנ"ל, כי אז יתברר ויתעלה הכל לשרשו עד שיראו הכל מהיכן נמשך אלו הדבורים ועל-ידי זה ונגלה כבוד ה', כי יחזר הכבוד לשרשו, כי כבוד הצדיק הוא כבודו ותברך. ונב הוא מקפיד על כבוד הצדיק יותר מכבודו, כמו שאמרו רבותינו ז"ל בענין ערו הנביא:

זוה שפים מלאכי: "הנה אנכי שלח לכם את אליה הנביא לפני בוא יום ה' הגדול והנורא והשיב לב אבות על בנים וכו', פן אבוא והפיתי את הארץ חרם".

כי ממקרא זה 'והשיב לב אבות על בנים וכו', דרשו רבותינו ז"ל שאליהו יבא רק לעשות שלום בעולם, הינו לכפל המחלקת שיעשה על-ידי שלומדים שלא לשמה וכו' שמשם כל התרפנות כנ"ל. ועל-כן אמר מקדם שם: "זכרו תורת משה עבדי אשר צויתי אותו בהרב על ישראל חקים ומשפטים", הינו שמלאכי סים ספרי הנביאים והזהיר את ישראל שזכרו היטב תורת משה רבנו וכו' כל החקים והמשפטים שהם כל ההלכות שמוסר לנו לזכרם היטב פראוי ולשמרם במוחו שלא לשכחם שלא להרבות מחלקת בישראל, כמו שאמרו רבותינו ז"ל שעל-ידי השכחה רבו המחלקת שבין התנאים ומשם נשתלשל המחלקת הגמור על-ידי שבדורות האחרונים למדו שלא לשמה הנשמו ביותר וכנ"ל ועל-כן אמר מיד: "הנה אנכי שלח לכם את אליה הנביא והשיב לב אבות וכו'", הינו שיעשה שלום בעולם, הינו שנבא להם שגמר התקון יהיה רק על-ידי אליהו ומשיח וכנ"ל. ותהי פן אבא והפיתי את הארץ חרם, כי עקר החרם הוא על בוא תלמיד חכם האמתי שעוסק לתקן כל זה שזה כל המקוללים ואריכת הגלות וכנ"ל. על-כן הזהירם על זה שזכרו תורת משה וכל ההלכות שמוסר לנו ולא יבוא החכם האמתי פן אבוא וכו' כי עקר החרם מניע על זה וכנ"ל. ועל-כן חזר וסיים, הנני שלח לכם את אליה הנביא לפני בוא יום ה'

לקוטי הלכות

הלכות ראשית הגז ה

יורה דעה תתיט

ואני לא נשפחו דבריכם מלפני ואף-על-פי שאיני ממהר להשיב גמול פי הקשבהי ושמעתי וצויתי לכתב להם ספר זכרון והיו לי דבריהם מקומים ליום אשר אני עושה סגלה אשר אצרתי והנחתה לשלם בו גמולי ושם אראה אתכם מה בין צדיק לרשע, עד כאן לשונו, ועל זה מסיים בסוף: "זכרו תורת משה עבדי וכו'", עד "הנה אנכי שלח לכם את אליה הנביא לפני בוא יום ה' הגדול והנורא". כי אז יהיה גמר התקון ואז הכל יראו האמת. יהי רצון שיבא במהרה במויגו, אמן:

הגדול והנורא פי אף-על-פירכן סוף כל סוף וגמר ה' ותברך את שלו ויתגלה האמת וכמו שהארוד שם מלאכי קדם לזה ואמר, חזקו עלי דבריכם וכו' שהם המדברים עתק על הצדיק שנהשב פאלו מדברים על ה' ותברך כמו שאמרו רבותינו ז"ל ומסיים: "אז נדברו יראי ה' איש אל רעהו וכו'". ופרש רש"י וזה לשונו: "אז נדברו וגומר, אני משיב על דבריכם אז בעשות הרשעים רשעים והטובים הלכו קדורנית מפני שנדברו יראי ה' שלא לדבק במעשיהם הרעים

ברכת זש"ק לכל ישראל ובכללם:

נתנאל חיים בן ציפורה פיגה ורעייתו
מילכה ליבה בת דבורה למשפחת בודנר.

אברהם בן רבקה יהודית ורעייתו נחמה
בת יעל למשפחת אירגאס.

משה מיכאל בן טניה ורעייתו חשי נטליה
בת לודמילה.

פנחס בן דבורה ורעייתו רבקה בת אילה
למשפחת שוורץ.

אפרים בן מטוב ורעייתו מזל בת תמרה
וזלמן למשפחת דוידוב.